

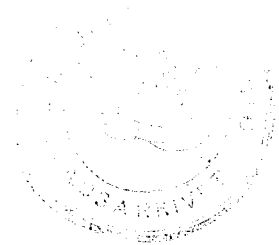
KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISHALLINNOSTA

53

1940

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1943

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Alkulause	IV
I. Kaupunginvaltuusto	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	3
2. Rahatointa koskevat asiat.....	10
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	27
4. Liikennettä koskevat asiat	29
5. Palotointa koskevat asiat.....	30
6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	32
7. Huoltotointa koskevat asiat	39
8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat.....	42
9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	42
10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	45
11. Yleisiä töitä koskevat asiat	65
12. Puhtaanapitoa koskevat asiat	66
13. Satamaoloja koskevat asiat	66
14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	67
15. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat	71
16. Muut asiat	73
II. Kaupunginhallitus	
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat	82
2. Rahatointa koskevat asiat	118
3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat	122
4. Liikennettä koskevat asiat	126
5. Palotointa koskevat asiat	131
6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat	135
7. Huoltotointa koskevat asiat	152
8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat	166
9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat	176
10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat	188
11. Yleisiä töitä koskevat asiat	224
12. Puhtaanapitoa koskevat asiat.....	232
13. Satamaoloja koskevat asiat	235
14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat	239
15. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat	246
16. Muut asiat	251
Liite 1. Väestönsuojelua koskevat ja muut sotatilanteesta johtuvat asiat v. 1939	257
Liite 2. Väestönsuojelua koskevat ja muut sotatilanteesta johtuvat asiat v. 1940	271
III. Kiinteistölautakunta	
1. Kiinteistötoimiston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat	311
2. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat	316
3. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat	340
4. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat	344
5. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat	346
6. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat	347
7. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat	356
8. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset	364

	Sivu
IV. Tilastotoimisto	1*
V. Verotusvalmisteluvirasto	6*
VI. Leski- ja orpokassa	10*
VII. Ulosottolaitos	14*
VIII. Rakennustarkastuskonttori	19*
IX. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta	20*
X. Holhouslautakunta	21*
XI. Palotoimi	22*
XII. Huoltotoimi	30*
XIII. Lastensuojelu	89*
XIV. Oikeusaputoimisto	128*
XV. Työnvälitystoimisto	132*
XVI. Urheilulautakunta	174*
XVII. Kansanhuolto	178*
XVIII. Väestönsuojelu	192*
XIX. Ammattioppilaslautakunta	198*
XX. Kotitalouslautakunta	199*
XXI. Kaupunginkirjasto	202*
XXII. Kaupunginmuseo	210*
XXIII. Musiikkilautakunta	211*
XXIV. Yleiset työt	215*
XXV. Puhtaanapito	241*
XXVI. Satamahallinto	249*
XXVII. Teurastamo	265*
Hakemisto	284*

ALKULAUSE

Tämä viideskymmeneskolmas vuosikerta julkaisua »Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta» on toimitettu pääasiallisesti saman suunnitelman mukaisesti kuin edellinen saman julkaisusarjan vuosikerta. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen käsittelemät sotatilasta suoranaisesti johtuvat asiat, jotka jätettiin pois v:n 1939 kertomuksesta, on valtion tiedotuslaitoksen tarkastajajaoston suostumuksella painettu tämän julkaisun liitteinä, koska kunnalliskertomukset kaupunginhallituksen määräyksestä sodan kestäessä jaetaan ainoastaan virastokäyttöön. Eri lautakuntien ja viranhaltijain antamien vuosikertomusten sisäinen järjestys on muutettu talousarviossa noudatettua järjestystä vastaavaksi. Uusina vuosikertomuksina sisältyvät julkaisuun kansanhuoltolautakunnan ja väestönsuojelulautakunnan toiminnastaan antamat selostukset. Työvelvollisuuslautakunnan ja elintarvikekeskuksen toimintaa v. 1940 valaisevat tiedot julkaistaan vasta v:n 1941 kunnalliskertomuksessa. Majoituslautakunta ja asutuslautakunta eivät ole antaneet selostuksia toiminnastaan.

Osastot I (Kaupunginvaltuusto), II (Kaupunginhallitus) ja III (Kiinteistölautakunta) sekä hakemisto on laadittu tilastotoimistossa. Muut julkaisuun sisältyvät vuosikertomukset on laadittu asianomaisten lautakuntien ja viranhaltijain toimesta sekä tilastotoimistossa vain muodollisesti tarkistettu ja osittain jonkin verran lyhennetty.

Toimitustöitä on johtanut amanuenssi V. K u h l e f e l t.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa, heinäkuun 1 p:nä 1943.

Otto Bruun.

I. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1940 alusta lukien:

Asianajaja N. Aronen	Kivityöntekijä O. Nuutinen
Professori S. A. Brofeldt	Apulaisjohtaja B. Nybergh
Kunnallispormestari L. Ehrnrooth	Pankinjohtaja K. F. Nyman
Osastonjohtaja J. M. Ekebom	Asentaja H. J. Puukko
Oikeusneuvosmies K. Furuahjelm	Teologiantohtori V. Päivänsalo
Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl	Liittosihteeri P. Railo
Työnjohtaja K. Hiltunen	Toimitusjohtaja H. Ramsay
Toimitusjohtaja K. Huhtala	Toimittaja K.-M. Rydberg
Johtaja J. E. Huttunen	Pääjohtaja E. Hj. Rydman
Toimistonhoitaja J. E. Janatuinen	Lääketieteenkandidaatti M. Ryömä
Päätoimittaja R. G. Kallia	Toimittaja Y. Räisänen
Opettaja A. Kallioniemi	Asianajaja R. Rönholm
Toimistonjohtaja H. Kannila	Liittosihteeri M. Salmela-Järvinen
Kirjaltaja A. Karvosenoja	Professori B. Salmiala
Seppä K. Kaukonen	Seppä Y. Salo
Professori K. Kauppi	Sähkötekniikko V. V. Salovaara
Päätoimittaja E. Kilpi	Toimitusjohtaja E. von Schantz
Arkkitehti S. Lagerborg-Stenius	Teollisuusneuvos M. Sergelius
Professori F. Langenskiöld	Professori E. Suolahti
Toimittaja A. E. Leino	Libristi F. Sundqvist
Kutoja O. Leinonen	Toimittaja C. Sundström
Pastori F. E. Lilja	Tullihallituksen kemisti Y. Talvitie
Kauppaneuvos I. Lindfors	Raitiotievaununkuljettaja O. H. Träskvik
Pankinjohtaja A. Linturi	Asianajaja E. Tulenheimo
Toimittaja E. Lähde	Rakennusmestari I. W. Udd
Toimistopäällikkö G. Modeen	Toimitsija A. Valta
Pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg	Rovasti J. Waltasaari
Insinööri A. Myrsky	Professori G. von Wendt
Lääketieteenliseniaatti A. Nikula	Professori B. Wuolle
Asianajaja G. Norrmén	

Vt Lindfors ¹⁾, joka v. 1914 ensi kerran oli valittu kaupunginvaltuuston jäseneksi ja v:sta 1921 lähtien yhtämittäisesti oli hoitanut tätä tehtävää, vapautettiin pyynnöstä siitä huhtikuun 10 p:stä lukien, tullen hänen tilalleen varamies kauppias C. A. Gustavson, ja vt Nyman ²⁾ vapautettiin ajanpuutteen takia tammikuun 1 p:stä 1941 lukien valtuuston jäsenyydestä, tullen hänen tilalleen varamies professori H. Schybergson. Vuoden varrella

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 3 §. — ²⁾ S:n 18 p. jouluk. 4 §.

kuolleiden vtn Karvosenojan ¹⁾, Norrménin ²⁾, Puukon ³⁾ ja Uddin ⁴⁾ tilalle tulivat varamiehet kodissakävijä S. Winter, tullipäällismies A. Forsström, kirvesmies V. V. Liljeqvist ja johtaja A. Kosk.

Puolustusvoimien palvelukseen helmikuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseksi ajaksi kiinnitetyn vtn Myrskyn ⁵⁾ sijaan tuli kaupunginvaltuuston jäseneksi varamies kirjaltaja S. K. Leino, sotapalvelukseen joutuneen vtn Träskvikin ⁶⁾ sijaan helmikuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseksi ajaksi varamies rouva E. Stolt sekä 9 kuukauden vankeusrangaistukseen tuomittun vtn Ryömän ⁷⁾ sijaan syyskuun 23 p:stä joulukuun 31 p:ään varamies kirjaltaja S. K. Leino.

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden kuluessa tulivat varsinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seuraavat:

Osastosihteeri I. Ahlroth
Pankinjohtaja L. Ahva
Liittosihteeri G. Andersson
Johtaja W. Berger
Reviisori A. Bergroth
Ylijunailija K. E. Björkman
Dosentti B. von Bonsdorff
Insinööri V. Castrén
Kauppätieteidenkandidaatti S. Colliander
Kamreeri R. Estlander
Asioitsija M. Fager
Ylikonemestari R. Forsbom
Tullipäällismies A. Forsström
Arkkitehti O. Gripenberg
Toimistonjohtaja Y. Harvia
Lastenvalvoja A. E. Heiskanen
Filosofianlisensiaatti V. Helanen
Varastonhoitaja G. Henriksson
Kauppias J. Hopeavuori
Rouva E. Hämäläinen
Vahtimestari U. Ilmanen
Kirjaltaja S. Isaksson
Toimitusjohtaja H. Jahnukainen
Tullinhoitaja O. W. Johansson
Konttoristi P. Kivi
Pankinjohtaja K. Kivialho
Johtaja P. Korpisaari
Johtaja A. Kosk
Insinööri F. Kreander
Insinööri T. K. Laakso
Toimitusjohtaja V. K. Latvala
Konttoristi L. Lehto
Ylikonemestari G. A. Lemström

Konttoristi M. Leskinen
Kirvesmies V. V. Liljeqvist
Luotsivanhin O. W. Lindman
Tullivartija S. Lindroos
Johtaja A. Linko
Insinööri E. Lucander
Filosofianmaisteri A. Lähteenoja
Kirjaltaja I. E. Mattila
Lehtori R. Meinander
Liikkeenhoitaja U. Merilinna
Metallisorvaaja A. Nygård
Kirjaltaja T. Paasivuori
Insinööri L. Paavolainen
Rouva E. Peräläinen
Toimittaja A. Pohjanheimo
Kouluneuvos A. Poijärvi
Lautatarhantyohtekijä V. A. Puska
Liittosihteeri Y. A. Saarinen
Johtaja T. Salmio
Opettaja K. Saltzman
Pastori J. Sinnemäki
Hammasteknikko G. A. Sundholm
Everstiluutnantti P. Susitaival
Teologiantohtori L. Takala
Lääketieteenlisensiaatti U. Tötterman
Johtaja H. J. Viherjuuri
Konttoristi S. Wikström
Pankinkamreeri T. H. Vilppula
Kodissakävijä S. Winter
Pianoteknikko J. Virtanen
Toimitusjohtaja G. von Wright
Rakennusmestari O. Wuorio

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 2 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 3 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 3 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 3 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 4 § ja 10 p. huhtik. 2 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 5 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. lokak. 2 §.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Rydman ¹⁾ sekä varapuheenjohtajana vt Janatuinen ²⁾.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 15 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 454 ja sen puolesta lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 378.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa huhtikuun 3 p:nä puheenjohtaja piti seuraavan sisältöisen puheen:

Arvoisat valtuutetut.

Kokouksemme tänään on ensimmäinen rauhan taas palattua maahamme. Tämä rauha ei kuitenkaan ole ollut sellainen, jota Suomen kansa olisi voinut ilolla tervehtiä. Suuri osa aluettamme, suurin osa Karjalan heimon asumaa maa-alueetta on reväisty irti valtioruumiistamme ja vieras valta on muuallaakin tunkeutunut lähemmäksi elinhermojamme.

Mutta vaikka näin on käynyt, on meille, surumme keskellä, jäänyt sykähdyttävä, uljas tietoisuus siitä, että kansamme laadultaan on osoittautunut täysipainoiseksi, vapaan ja vapaudestaan tietoisien kansan perikuvaksi. Se on koko maailmalle kyennyt antamaan esimerkin siitä, mihin vapauttaan rakastava pienikin kansa kykenee.

Sodan Suomen kansa kesti murtumatta. Äärettömän ylivoiman painoa kesti niin hyvin armeijamme, jonka urotyöt tulevat säilymään läpi vuosisatojen, kuin sen takainen, sisäinen rintamammekin. Nyt on kysymys siitä, kestämmekö jälleenrakentamisen raskaan työn. Riittääkö uhrimielemme, jaksammeko jatkuvasti kohottautua yksimielisyyteen isänmaan suurissa asioissa.

Helsingin kaupunki on onnistunut läpäisemään sodan koettelemukset pienemmin vaurioin kuin muut suuremmat kaupunkimme, mikä asettaa meille sitä suurempia veloituksia kansamme alkavassa uudistyössä. Nurmumatta tulee Helsingin kaupunki ja sen väestö, uskon sen varmasti, kantamaan yhteiseen kekkoon siltä vaadittavat uhrit.

Valtuutetut, työssä, joka on edessämme, vaaditaan meiltä enemmän kuin ennen luottamusta tulevaisuuteen. Mutta me voimmekin siihen luottaa, sillä se on kansamme omissa käsissä. Ja me tiedämme nyt paremmin kuin koskaan ennen, että tähän kansaan voi luottaa.

Minä toivon, arvoisat valtuutetut, alkavalle rauhan työllemme yksimielistä voimaa, horjumatonta kestävyyttä ja vankkaa uskoa.

Kaupunginvaltuuston vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuuston v:n 1939 määrärahoja Palkkiot ja Siivoaminen päätettiin ³⁾ sallia ylittää vastaavasti 1,570 mk ja 1,353: 85 mk.

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 2 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 3 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 34 §.

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallitus ja kaupunginkanslia. Rahatoimenjohtaja J. Helo vapautettiin ¹⁾ marraskuun 1 p:n 1940 ja joulukuun 31 p:n 1941 väliseksi ajaksi kaikista tehtävistään kaupunginhallituksessa antaen hänen suoritettavakseen eräiden kaupungin asuntopoliitiikkaan liittyvien kysymysten valmistelu. Samalla vahvistettiin valittavan virkaatoimittavan apulaiskaupunginjohtajan palkkio 10,000 mk:ksi kuukaudessa.

Virkaatoimittavaksi apulaiskaupunginjohtajaksi marraskuun 1 p:n 1940 ja joulukuun 31 p:n 1941 väliseksi ajaksi valittiin ²⁾ toimitusjohtaja K. Hyvärinen. Samalla määrättiin ²⁾ apulaiskaupunginjohtaja E. von Frenckell mainittuna aikana hoitamaan rahatoimenjohtajan ja virkaatoimittava apulaiskaupunginjohtaja Hyvärinen kiinteistöjohtajan tehtäviä.

Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1940 valittiin ³⁾ vtt Lindfors, Railo, Räisänen, Salmela-Järvinen, Salovaara, Suolahti, Tulenheimo, Udd ja von Wendt sekä vtn Uddin kuoltua vt von Schantz ja vtn Lindforsin erottua vt Nybergh.

Vallitsevan poikkeustilanteen johdosta kaupunginhallitus oli määrännyt kaupunginsihteerii E. Mantereen helmikuun 23 p:stä lukien toimimaan virkaatoimittavana apulaiskaupunginjohtajana kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokouksissa, milloin ne kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajalle sattuneen laillisen esteen vuoksi muuten eivät tulleet päätösvaltaisiksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ tämän toimenpiteen.

Jotta järempänä mainittujen lautakuntain siihen asti sivutoimina hoidetut sihteerinvirat saataisiin vakinaiselle kannalle, valtuusto päätti ⁵⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien perustaa kaupunginkansliaan 17 palkkajaa II kielitaitoluokkaan kuuluvan notaarinviran, jonka haltija hoitaisi teknillisten laitosten hallituksen, puhtaanapitolautakunnan ja palolautakunnan sihteerintehtävät, sekä tehdä tämän johdosta tarpeelliset muutokset kaupunginkanslian ja puhtaanapitolaitoksen johtosäntöihin ja teknillisten laitosten hallituksen ohjesäntöön sekä kehoittaa palolautakuntaa, koska palojärjestys vielä oli vahvistamatta, vastaisuudessa valitsemaan sihteerikseen kyseiseen virkaan valitun kaupunginkanslian notaarin.

Kaupunginkanslian johtosäntöön tehtiin ⁵⁾ samalla pari muutakin käytännön vaatimaa muutosta.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään kaupunginkanslian v:n 1939 määrärahaa Siivoaminen 3,099: 70 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään v:n 1939 talousarvion päaluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyviä määrärahoja Ikälisäykset ja palkankorotukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 24,121 mk, Sairaslomasijaiset 123,250 mk ja Sijaispalkat virkavapaustapauksissa 399,479: 60 mk.

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 13 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 28 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 4 §, 10 p. huhtik. 3 § ja 29 p. toukok. 8 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 13 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 11 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 95. — ⁶⁾ Kvsto 8 p. toukok. 34 §.

Revisiolaitos

Revisiotoimisto. Revisiotoimiston 18 palkkaluokan revisorinvirkaan valittiin ¹⁾ erilaisissa Viipurin kaupungin tehtävissä toiminut kauppatieteidenkandidaatti R. V. Pohjavirta.

Revisiotoimiston revisorille V. Lapille myönnettiin ²⁾ hänen lääkärintodistuksen nojalla pyytämänsä virkaero elokuun 12 p:stä lukien.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää revisiotoimiston v:n 1939 määrärahoja Tarverahat 2,500 mk ja Matkakulut 900 mk.

Vuositalintarkastajat. Kaupungin v:n 1940 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ⁴⁾ dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinjohtaja W. Ewers, pankinkamreeri V. Hougberg, professori K. Järvinen, konttoristi F. K. Kalervo, toimittaja K. Kukkonen, toimittaja E. Meriluoto, pankinjohtaja V. Sipi, konttoripäällikkö F. Smedberg, raitiovaununkuljettaja O. H. Träskvik ja pankinkamreeri T. H. Vilppula sekä tilintarkastajain varamiehiksi konttorinhoitaja U. Aho, konttoristi V. Aronen, kauppatieteidenkandidaatti S. Colliander, pankinprokuristi B. Halléen, pankinjohtaja Hj. Hultin, pankinylikamreeri K. Kivialho, varastotyöntekijä N. Lehto, konttoristi A. V. Lehtokoski, lehtori E. Malmberg, kirjaltaja R. Paasio, professori H. Schybergson ja pankinjohtaja S. Selin.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventointi. Ottaen huomioon ne vaikeudet, joita voimassa olevien määräysten mukainen kaupungin irtaimen omaisuuden inventointi vallitsevissa poikkeuksellisissa oloissa kohtasi, kaupunginhallitus oli ilmoittanut kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä hallituksille, ettei v:n 1939 päättyessä suoriteta kalustojen, opetusvälineiden y.m. inventointia eikä merkitä poistoja kalustoluetteloihin sekä että v:n 1939 kuluessa ostetut kalustoesineet, opetusvälineet y.m. on merkittävä yhtenä summana kalustoluetteloiden loppuun. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen mainitun toimenpiteen.

Viranhaltijain ja työntekijäin virkasääntö-, työjärjestely-, palkka-, eläke- y.m.s. kysymykset

Eräiden kaupungin viranomaisten annettavien jäljennösten ja todistusten lunastusmaksujen taksa. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli vahvistanut eräiden kaupungin viranomaisten annettavista jäljennöksistä ja todistuksista kannettavien lunastusmaksujen taksan ⁶⁾, kävi ilmi, että kyseisen taksan mukaisia lunastuksia olisi kannettava eräissä muissakin kuin taksassa nimenomaan mainituissa tapauksissa. Tämän johdosta valtuusto oikeutti ⁷⁾ kaupunginhallituksen kussakin yksityistapauksessa päättämään, milloin kyseistä taksaa oli kaupungin eri virastoissa noudatettava.

Kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkat. Päätettyään elinkustannusindeksissä tapahtuneen nousun johdosta väliaikaisesti ja siksi kuin kaupunginvaltuusto oli käsitellyt asian myöntää heinäkuun 15 p:stä lukien kalliinajanlisäyksen ⁸⁾ eräiden työntekijä- ja viranhaltijaryhmäin palkkoi-

¹⁾ Kvs:o 18 p. syysk. 6 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 20 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 4 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 21 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 4. — ⁷⁾ Kvs:o 28 p. elok. 20 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 84. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 95.

hin kaupunginhallitus jätti asian jatkuvan valmistelun erityisen palkka-valiokunnan tehtäväksi. Eräin muutoksin ja lisäyksin tämän valiokunnan sittemmin antamaan ehdotukseen valtuusto myöhemmin, hyväksyen hallituksen aikaisemmat toimenpiteet ¹⁾ asiassa, päätti ²⁾ myöntää kaupungin työntekijöille ja alemmpipalkkaisille viranhaltijoille erityisen kalliinajanlisäyksen seuraavalla tavalla:

Kaupungin työntekijäin kalliinajanlisäys lasketaan siten, että valtuuston v. 1938 vahvistamien alimpien tuntipalkkojen lisäksi maksetaan kunkin nimikkeen kohdalla 1: 30 mk tunnilta seuraavin poikkeuksin: korkein muutettu tuntipalkka saa nousta 15: 30 mk:aan; nimikkeen Oppilaat kohdalla lisäys on ainoastaan 1 mk tunnilta; nimikkeen Kuorma-ajurit omalla hevosella kohdalla lisäys on 2 mk tunnilta; nimikkeen Autonkuljettajat omin vaunuin < 2,000 kg kohdalla lisäys on 7 mk tunnilta; nimikkeen Autonkuljettajat omin vaunuin \geq 2,000 kg kohdalla lisäys on 9 mk tunnilta; nimikkeen Autonkuljettajat, käytettäessä perävaunua lisää kohdalla lisäys on 2 mk tunnilta; nimikkeiden Aputyöläiset sekä Ulkotyöntekijät, apurit ja hiilenkuljettajat kohdalla lisäys on 1: 50 mk tunnilta; ja täysissä viikoissa laskettavien tariffiin merkittyjen palkkojen kohdalla lisäys on 60 mk viikolta.

Työntekijäin kalliinajanlisäystä ryhdytään maksamaan kertomusvuoden elokuun ensimmäisen tiliviikon alusta lukien.

Sääntöpalkkaisten viranhaltijain kalliinajanlisäys lasketaan siten, että se 62—43 palkkaluokissa on 16 % pohjapalkasta, 42—38 palkkaluokissa 250 mk kuukaudessa, 37—32 palkkaluokissa 175 mk kuukaudessa ja 31 palkkaluokassa 100 mk kuukaudessa, kuitenkin niin, ettei maksettava kokonaispalkka saa nousta yli 3,000 mk kuukaudessa, ja että ne viranhaltijat, joilla on luontoisetuna joko asunto tai ruoka, saavat ainoastaan $\frac{3}{4}$ ja ne, joilla luontoisetuna on sekä asunto että ruoka, $\frac{1}{2}$ myönnetystä kalliinajanlisäyksestä.

Tilapäiselle työvoimalle maksettavista kalliinajanlisäyksistä saavat edellisen kohdan puiteissa vapaasti päättää asianomaiset lautakunnat seuraavien ohjeiden mukaisesti: jos viranhaltija työskentelee jatkuvasti kaupungin palveluksessa, joten hänen tehtävänsä luonteeltaan on sääntöpalkkaiseen virkaan verrattavissa, on kalliinajanlisäys maksettava; sivuviroissa ei lisäystä makseta; ja jos viranhaltijalle on jo kertomusvuonna pääasiallisesti kalliin ajan johdosta myönnetty palkankorotus, on se kalliinajanlisäystä määrättäessä otettava huomioon.

Sääntöpalkkaisten viranhaltijain kalliinajanlisäystä ryhdytään maksamaan kertomusvuoden elokuun 1 p:stä lukien.

Kalliinajanlisäykset eivät vaikuta maksettavien ikäkorotuksien ja eläkkeiden suuruuteen.

Lisäksi päätettiin ²⁾, että palkat tämän jälkeen vähintään puolivuositain oli tarkistettava elinkustannusindeksiä seuraten.

Kalliinajanlisäysten suorittamiseksi valtuusto päätti ²⁾ oikeuttaa hallituksen tarpeen mukaan ylittämään kertomusvuoden asianomaisia tilejä työläispalkkain osalta 7,150,000 mk:lla ja viranhaltijain osalta 3,750,000 mk:lla sekä merkitä v:n 1941 talousarvioon työntekijöitä varten 16,000,000 mk:n ja viranhaltijoita varten 9,000,000 mk:n suuruisen määrärahan.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 95. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 17 §.

Sotapalvelukseen kutsutuille suoritettavat palkat. Kaupunginhallitus oli päättänyt, että tammikuun 1 p:stä 1940 lukien sotaväen reserviharjoitukseen kutsutulle sääntöpalkkaiselle viranhaltijalle samoin kuin muulle kuukausipalkkaiselle viranhaltijalle, joka välittömästi ennen sotapalvelukseen joutumistaan on ollut kaupungin palveluksessa enintään kolme kuukautta, jolle tarvitaan viransijainen, jos hänellä ei ole huoltovollisuutta suoritetaan $\frac{1}{2}$ palkastaan, jos hänellä on yksi huollettava $\frac{3}{4}$ palkasta ja jos huollettavia on kaksi tai useampia lyhentämätön palkka, ja hyväksynyt virkasäännön 28 §:ään tätä koskevan lisäyksen sekä päättänyt, että toisella tavalla palkattujen kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden suhteen, jotka eivät ole virkasäännön alaisia, sovelletaan samoja periaatteita kuin virkasäännön alaisten muiden kuin sääntöpalkkaisten viranhaltijain suhteen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet.

Kun edellä mainittu lisäys virkasäännön 28 §:ään kuitenkin koski vain sodan tai reserviharjoitusten aikaa, valtuusto myöhemmin oikeutti ²⁾ kaupunginhallituksen edelleen soveltamaan sitä rauhanteon jälkeisissäkin olosuhteissa toistaiseksi, kuitenkin enintään niin kauan kuin valtio maksoi sotilaspalkkaa helmikuun 9 p:nä annetun asetuksen mukaisesti.

Valtion töissä olevien kaupungin työntekijäin työsuhteen jatkuminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että valtion töihin asianomaisten kunnan viranomaisten suostumuksella osallistuvien kaupungin työntekijäin työsuhteen katsotaan katkeamatta jatkuvan riippumatta siitä, ovatko he kaupungin työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten edellyttämää kahta kuukautta pidemmän ajan olleet kyseisissä töissä.

Työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten tulkinta. Yleisten töiden lautakunta oli tiedustellut, miten vapaaehtoisen väestönsii-ron yhteydessä paikkakunnalta poissiirtyneiden työntekijäin työsuhteen nähden oli tulkittava työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten 3 §:n säännöstä, jonka mukaan työntekijän työsuhde on katsottava keskeytyneeksi, jos hän asianomaisella luvalla on jäänyt pois työstään enintään kahdeksi kuukaudeksi yhteen menoon. Tällöin kaupunginhallitus oli päättänyt, ettei kyseistä määräystä tarvinnut soveltaa edellä mainittuihin työntekijöihin, kuitenkin siten, että asianomaisen työntekijän oli tarvittaessa esimiehensä kehoituksesta heti tiedon saatuaan palattava työhönsä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ hallituksen omaksuman kannan asiassa.

Matkustussäännön väliaikainen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ väliaikaisesti muuttaa matkustussäännön 3 §:n 2 momentin määräystä virkamatkain korvauksista siten, että jos virkamatka tehtiin viranhaltijan tai luottamusmiehen omalla kulkuneuvolla, niin matkakulujen korvauksena oli suoritettava 4 mk kilometriltä.

Kaupungin eläkkeiden korottamista koskeva vtn Monnbergin y.m. aloite lähetettiin ⁶⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kalliinajanlisäysten suorittaminen kaupungin eläkkeennauttijoille. Elin-kustannusten kallistumisen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että kaupungin eläkkeennauttijoille suoritetaan kertomusvuoden marraskuun 1

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 13 §; ks. myös Kunnall. asetusk. s. 24. — ²⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 22 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 10 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 21 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 23 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 46 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 9 §.

p:stä toistaiseksi kalliinajanlisäystä seuraavalla tavalla: eläkkeen ollessa enintään 1,000 mk kuukaudessa on kalliinajanlisäys 25 % eläkkeen määrästä, kuitenkin vähintään 100 mk; eläkkeen ollessa yli 1,000 mk kuukaudessa, on kalliinajanlisäys 250 mk kuukaudessa, kuitenkin siten rajoitettuna, ettei eläke yhdessä kalliinajanlisäyksen kanssa saa ylittää 3,000 mk kuukaudessa; ja eläkkeennauttijan kalliinajanlisäystä määrättäessä on perusteeksi otettava kaikkien hänelle myönnettyjen eläkkeiden yhteissumma. Tarkoitusta varten oikeutettiin¹⁾ kaupunginhallitus ylittämään kertomusvuoden määrärahaa Vuoden varrella lisäksi tulevat uudet eläkkeet ja apurahat enintään 350,000 mk ja päätettiin¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 1,900,000 mk. Edellä mainittu vtn Monnbergin y.m. aloite eläkkeiden korottamisesta katsottiin¹⁾ täten käsitellyksi.

Eläkkeen myöntäminen sodassa kaatuneiden henkilöiden omaisille. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että ylimääräisen eläkkeen myöntäminen kaupungin palveluksessa olleen sodassa kaatuneen henkilön perheelle, otetaan harkittavaksi kussakin tapauksessa erikseen tehdyn anomuksen perusteella.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille viran- tai toimenhaltijoille sekä työntekijöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukaudta kohden, mk
Poliisilaitos	Eklöf, E. ³⁾	Siivooja	19 1/2 40	301
Kivelän sairaala	Konttinen, H. ⁴⁾	»	19 1/2 41	300
Koulukodit	Sundholm, J. ⁵⁾	Maataloustöiden apumies	19 1/5 40	500
Kansakoulut	Wahlroos, S. ⁵⁾	Pesun- ja silityksenopastaja	19 1/1 40	66
Kansanpuistot	Grön, D. ⁶⁾	Kaitsija	19 1/10 40	500
Rakennustoimisto	Sanden, O. ⁴⁾	Puistotyöntekijä	19 1/11 40	500
Puhtaanapitolaitos	Aaltonen, V. ⁶⁾	Työntekijä	19 21/5 40	172
»	Pylkkä, H. ⁶⁾	»	19 1/9 40	200

Leski- ja orpoeläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan mies- tai isävainaja			Eläkkeensaaja	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukaudta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi on toiminut	Nimi	Virka tai toimi			
Raastuvanoikeus	Lundenius, H. ⁶⁾	Kaupunginpalvelija	3 lasta	19 1/9 40	⁷⁾ 150 mk kullekin
Palolaitos	Rinne, J. H. ⁸⁾	Palokersantti	leski	19 1/3 40	300
Lastensuojeluvirasto	Mannerstedt, H. ⁶⁾	Vahtimestari	»	19 1/9 40	300

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 9 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 18 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 36 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 27 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 43 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 42 §. — ⁷⁾ Eläke maksetaan kunnes saajat täyttävät 18 vuotta. — ⁸⁾ Kvsto 8 p. toukok. 37 §.

Eläkkeensaajan mies- tai isävainaja			Eläkkeensaaja	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi on toiminut	Nimi	Virka tai toimi			
Rakennustoimisto	Bredenberg, W. ¹⁾	Rakennusmestari	lapsi	19 1/4 40	²⁾ 150
»	Fjäder, K. V. ³⁾	Kirvesmies	leski	19 1/5 40	300
»	Ekholm, T. A. ⁴⁾	Työntekijä	lapsi	19 1/10 40	²⁾ 150
»	Halin, V. ⁴⁾	»	leski	19 18/9 40	300
»	Hautala, J. ⁵⁾	»	»	19 1/3 40	300
»	Lehtinen, N. ⁶⁾	»	»	19 1/5 40	300
»	Mannström, K. J. ⁷⁾	»	»	19 1/1 40	300
»	Pettersson, S. A. ⁸⁾	»	»	19 1/6 40	300
Puhtaanapitolaitos	Johansson, J. V. ¹⁾	»	»	19 1/11 40	300
»	Kauppinen, V. ⁹⁾	»	»	19 1/9 40	300
»	Lindroos, A. ¹⁰⁾	»	»	19 1/2 40	300
»	Salminen, J. V. ¹¹⁾	»	»	19 1/5 40	300
»	Åhman, H. R. ¹⁾	»	»	19 1/10 40	300
Satamahallintotoimisto	Rantanen, K. A. ¹⁾	Vahtimestari	lapsi	19 1/6 40	²⁾ 150
Vesijohtolaitos	Levan, A. ⁶⁾	Vartija	leski	19 1/5 40	300
Kaasulaitos	Palenius, K. O. ⁸⁾	Putkityöntekijä	»	19 1/8 40	250

Eläkesäännön mukaista 489 mk:n kuukausieläkettä marraskuun 1 p:stä 1939 lukien nauttivan, erittäin säällittävissä olosuhteissa elävän kaasulaitoksen työntekijän T. E. Toivosen kolmelle alaikäiselle lapselle myönnettiin ¹¹⁾ kullekin kesäkuun 1 p:stä 1940 alkaen 150 mk:n suuruinen ylimääräinen kuukausieläke siksi kuin he täyttivät 18 vuotta.

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat esittäneet: Bengtsärin koulukodin suutarimestari F. Mäkyne ⁸⁾ ja myöhemmin hänen leskensä ¹²⁾, kiinteistölautakunnan alaisten maatilain muonamiehen A. Nordforsin leski ¹¹⁾, rakennustoimiston työntekijään K. I. Kankaisen ¹³⁾ ja J. J. Mannisen ¹⁴⁾ lesket ja työntekijät A. Narinen ⁸⁾, M. Rautiainen ⁷⁾ ja G. E. Sohlberg ¹⁵⁾, puhtaanapitolaitoksen työntekijän T. Holmin ¹¹⁾ leski, vesijohtolaitoksen työntekijän J. V. Koskisen ¹⁵⁾ leski sekä kaasulaitoksen lämmittäjän H. Hurskaisen ⁸⁾ leski ja lampunhoitajan E. Palosen ¹⁵⁾ leski.

Eräitä käsiteltyjä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Uudenmaan läänin maaherran hylättyä marraskuun 13 p:nä 1939 Nikkilän sairaalan toisen alilääkärin A. Trouppin tekemän valituksen ¹⁶⁾, joka tarkoitti hänen käsiteltyä eläkeanomustaan, tämä valitti maaherran päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jolle asiasta annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁷⁾ aikaisemmin jo esittämillään perusteilla anoa valituksen hylkäämistä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituksen huhtikuun 9 p:nä ¹⁸⁾.

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 30 §. — ²⁾ Eläke maksetaan kunnes saaja täyttää 18 vuotta. — ³⁾ Kvsto 8 p. toukok. 37 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 27 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 26 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 27 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. tammik. 32 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. elok. 44 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. lokak. 42 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. maalisk. 36 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 43 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. jouluk. 28 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. jouluk. 18 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 37 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 26 §. — ¹⁶⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 8 ja 134. — ¹⁷⁾ Kvsto 17 p. tammik. 9 §. — ¹⁸⁾ S:n 19 p. kesäk. 2 §.

Valtuusto päätti antaa Uudenmaan lääninhallitukselle selityksensä rakennustoimiston työntekijäin M. Rautiaisen ¹⁾ ja G. E. Sohlbergin ²⁾ sekä kaasulaitoksen lampunhoitajan E. Palosen ³⁾ lesken tekemäin valitusten johdosta, jotka tarkoittivat heidän käsiteltyjä eläkeanomuksiaan. Lääninhallitus hylkäsi huhtikuun 23 p:nä, kesäkuun 11 p:nä ja heinäkuun 8 p:nä valitukset.

Uudenmaan läänin maaherran hylättyä syyskuun 20 p:nä rakennustoimiston työntekijän J. Barckin lesken tekemän valituksen, joka tarkoitti hänen käsiteltyä eläkeanomustaan ⁴⁾, tämä valitti maaherran päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jolle annettavassa selityksessään valtuusto päätti ⁵⁾ toistaa asiassa jo aikaisemmin esittämänsä näkökohdat.

Valtuusto päätti antaa Uudenmaan lääninhallitukselle selityksensä Bengtsärin koulukodin suutarimestarin F. Mäkysen ⁶⁾ ja rakennustoimiston työntekijän J. Barckin ⁷⁾ lesken tekemäin valitusten johdosta, jotka tarkoittivat heidän käsiteltyjä eläkeanomuksiaan.

Kaupungin leski- ja orpokassa. Säilyttäen kaupungin leski- ja orpokassan johtokunnan kokoonpanon v. 1940 ennallaan kaupunginvaltuusto valitsi ⁸⁾ sen puheenjohtajaksi valtuuston puheenjohtajan E. Hj. Rydmanin sekä kolmanneksi jäseneksi rahatoimenjohtaja J. Helon lisäksi sen erovuoroisen jäsenen vtn K. Furuhelmmin.

Valtuusto päätti ⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen toistaiseksi maksaa kalliinajanlisäyksenä kaupungin leski- ja orpokassasta eläkkeitä nauttiville 25 % kassan sääntöjen mukaisista eläkemääristä, kuitenkin vähintään 100 mk kuukaudessa, ja merkitä tästä aiheutuvia lisämenoja varten 170,000 mk v:n 1941 talousarvioon.

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1939 tilit ja tilinpäätös. Kaupunginvaltuusto oli kutsuttu kesäkuun 19 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään kaupungin tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilinpäätös vallinneiden poliittisten olosuhteiden vuoksi oli myöhästynyt eikä tilien tarkastusta vielä oltu voitu suorittaa, kokous siirrettiin ¹⁰⁾, mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, valtuuston puheenjohtajan määrättävään ajankohtaan.

Tilinpäätöksen valmistuttua merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi seuraava v:n 1939 tulos:

Menosäästöt	mk 28,946,359: 95	
Ylitulot talousarviotileillä	» 48,484,562: 89	
Tulot talousarvion ulkopuolella	» 4,006,887: 76	mk 81,437,810: 60
Menoylitykset	mk 24,116,040: 90	
Tulovajaukset talousarviotileillä	» 17,049,385: 50	
Menot talousarvion ulkopuolella	» 558,338: 45	mk 41,723,764: 85
Ylijäämä		mk 39,714,045: 75

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 7 § ja 28 p. elok. 5 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 5 § ja 9 p. lokak. 3 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 6 § ja 9 p. lokak. 3 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 8. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. lokak. 2 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 4 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. elok. 9 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. tammik. 7 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. marrask. 13 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. kesäk. 14 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. jouluk. 6 §.

Kertomukset kaupungin käyttörahaston ja verotasausrahaston hallinnosta v. 1939 ilmoitettiin niinkään valmistuneiksi ¹⁾.

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus oikeutettiin ²⁾ v. 1941 ottamaan lyhytaikaista luottoa enintään 150,000,000 mk.

V:n 1935 kolmannen obligatiolainan konverttaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ konvertata kuolettamattoman, 3,217,000 kruunun suuruisen osan kaupungin alkuaan 5,000,000 kruunun suuruisesta v:n 1935 kolmannesta 3 %:n lainasta 6 %:seksi 37,670,000 mk:n lainaksi, joka olisi kuoletettu loppuun v. 1945 ja jonka lainaehdot muilta osin jäisivät muuttamatta, sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen 1,070 mk:lla ylittämään lainan kuoletukseen kertomusvuoden talousarviossa varattua määrärahaa. Samalla valtuusto päätti alistaa tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Uuden lainan ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ ottaa yhdessä tai useammassa erässä emittoitavan, enintään 126,000,000 mk:n määräisen obligatio- tai velkakirjalainan kahta vuotta pidemmin maksu- ja enintään 25 vuoden kuoletusajoin. Lainasta käytettäisiin siirtoon yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon 22,000,000 mk, teknillisten laitosten uudistoihin 50,000,000 mk, satamatöiden jatkamiseen 40,000,000 mk, väestönsuojelutöihin 7,250,000 mk, työtupain ja elintarvikekeskuksen uudisrakennuksen töihin 4,600,000 mk, teurastamon laitteiden uusimiseen ja täydentämiseen 873,000 mk sekä pääoma-alennuksiin ja vastedes määrättäviin tarkoituksiin 1,277,000 mk. Kaupunginhallitus valtuutettiin ⁴⁾ ryhtymään kaikkiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia lainan ottoa koskevilla neuvotteluilla ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset laina- ja vastuusitoumukset ynnä muut asiakirjat. Lainan ottoa koskeva päätöksen osa alistettiin ⁴⁾ valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Varain siirtäminen yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon. Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n tekemän laina-anomuksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ v:n 1941 talousarviossa siirtää 10,000,000 mk yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon.

Kulosaaren sillan rahasto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että v:n 1941 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulosaaren sillan rahastoon nimistä määrärahaa sai tarvittaessa ylittää. Kuten siltamaksuista kertyviä tuloja oli niistä riippuvaa rahastoon kulloinkin siirrettävää määrää mahdotonta ennakolta tarkalleen arvioida.

Suomen krematorioyhdistyksen lainaehtojen väliaikainen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto vapautti ⁷⁾ Suomen krematorioyhdistyksen suorittamasta korkoa sille myönnetylle 1,000,000 mk:n lainalle v:lta 1941—45.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Kunnallisverotuksessa verovelvollisen henkilön tuloista vähennettävät määrät kaupunginvaltuusto v:ksi 1940 vahvisti ⁸⁾ samoiksi kuin ennen eli siten,

¹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 34 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 33 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 32 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. jouluk. 2 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 19 §; vrt. myös v:n 1928 kert. s. 51. — ⁸⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 14 §.

että tuloista, jotka eivät ylittäneet 9,000 mk, sai vähentää 4,000 mk, sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 mk.

V:n 1941 talousarvio. V:n 1941 talousarvion laatimista vaikeuttivat käydyn sodan seuraukset ja suurvaltasodan jatkuminen ja epävarmuus sen vastaisesta vaikutuksesta tekivät mahdottomaksi talousarvion sekä menettä tuloerien varman arvioimisen. Myöskin on otettava huomioon, että päinvastoin kuin aikaisempina vuosina ei kertomusvuodesta siirtynyt mitään säästöä v. 1941 käytettäväksi, vaan 43,000,000 mk:n määräinen siirtyvä vajaus oli peitettävä mainitun vuoden talousarvioehdotuksessa. Menot on luonnollisesti koetettu merkitä äärimmilleen supistettuina. Toisaalta on pääasiallisesti hintatason yleinen kohoaminen aiheuttanut hallintomenojen kasvua, joka erikoisesti on havaittavissa eri laitosten lämmitys- ja ruokintakustannuksissa sekä alemmpipalkkaisten viranhaltijain ja pieneläkkeennauttijain kalliinajanlisäyksinä. Myöskin eräiden uusien lautakuntien, nimittäin kansanhuolto-, huoneenvuokra- ja väestönsuojelulautakunnan, perustaminen on lisännyt hallintomenoja. Eräät vuodesta vuoteen siirtyneet välttämättömät uudistyöt sekä mahdollisesti odotettavissa oleva työttömyys ja sen asettamat vaatimukset tekivät mainittavammat supistukset uudistymäärärahoihin mahdottomiksi.

Tulojen osalta poikkeuksellisten olojen vaikutus ilmenee tuntuvimmin satamain tuloissa, joita arvioitiin suurvaltasodan jatkuessa täytyvän supistaa entisestään n. $\frac{1}{3}$:lla, ja myöskin valtionapuerät pienuivat tuntuvasti, esim. eräiden sairaalain kohdalla 2 mk:lla hoitopäivää kohden. Tällaisissa olosuhteissa ei luonnollisestikaan ollut mitään mahdollisuuksia lisätä käyttörahastoa tai verotasausrahaastoa, vaan päinvastoin oli välttämätöntä käyttää talousarvion tasaamiseen verotasausrahaastoon aikaisemmin kerättyjä varoja. Kuten joskus aikaisemmin oli nykyin välttämätöntä ehdottaa lainavaroja käytettäväksi $\frac{2}{3}$ sellaisiin tarkoituksiin, joihin viime aikoina yleensä oli käytetty vain $\frac{1}{3}$.

Kertomusvuoden talousarvioon verraten menojen loppusumma osoitti 81,700,000 mk:n nettolisäystä, nousten menojen lisäykset kaikkiaan 133,800,000 mk:aan ja vähennykset 52,100,000 mk:aan. Tulosäännössä lisäykset olivat yhteensä 151,800,000 mk ja vähennykset 70,100,000 mk. Tällöin oli huomioitu teknillisten laitosten bruttomenot ja -tulot.

Käsiteltyään kaupunginhallituksen laatimaa talousarvioehdotusta kaupunginvaltuusto vahvisti¹⁾ v:n 1941 talousarvion, jonka pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä näiden meno- tai tulolisäykset (+) ja meno- tai tulovähennykset (—) v:een 1940 verraten ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	27,566,052	+	856,644
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	21,314,909	—	579,990
3. Palotoimi	»	9,400,245	+	521,212
4. Terveystenhoito	»	15,009,314	+	450,203

¹⁾ Kvsto 11 p. jouluk. 2 § ja 18 p. jouluk. 3 §; ks. kvston pain. asiakirj. n:ot 5, 7, 8 ja 10.

5. Sairaanhoito	mk	83,744,687	+	9,729,124
6. Huoltotoimi	»	69,368,425	+	5,835,209
7. Lastensuojelu	»	19,054,232	+	85,523
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	10,908,662	+	7,397,184
9. Opetustoimi	»	65,960,210	+	4,004,491
10. Sivistystoimi	»	9,507,108	+	147,108
11. Kiinteistöt	»	31,598,773	+	1,341,039
12. Yleiset työt	»	47,513,660	—	1,127,928
13. Puhtaanapito	»	16,274,288	—	1,136,466
14. Satamat	»	19,210,957	+	84,079
15. Teurastamo	»	6,829,255	+	1,522,094
16. Elintarvikekeskus	»	9,681,900	+	1,155,700
17. Teknilliset laitokset	»	—	—	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	19,617,000	—	10,359,000
19. Korot ja lainakustannukset	»	77,187,313	—	2,847,640
20. Verojen poistot ja palautukset	»	18,801,000	+	1,800,000
Yhteensä mk				578,547,990 + 18,878,586

Pääomamenot

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	mk	78,468,300	+	769,650
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot .	»	101,280,614	—	25,930,898
23. Velan kuoletus	»	58,275,311	—	7,797,069
Vajaus v:sta 1940	»	43,000,000	+	43,000,000
Yhteensä mk				281,024,225 + 10,041,683
Kaikkiaan mk				859,572,215 + 28,920,269

Tulot*Varsinaiset tulot*

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	98,500	+	500
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	486,700	—	279,500
3. Palotoimi	»	532,770	+	6,600
4. Terveystoimi	»	2,373,642	—	63,760
5. Sairaanhoito	»	28,302,896	—	1,054,576
6. Huoltotoimi	»	17,397,126	—	551,550
7. Lastensuojelu	»	6,767,167	—	890,789
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	874,000	+	83,250
9. Opetustoimi	»	15,914,024	+	846,022
10. Sivistystoimi	»	1,387,760	—	140,500
11. Kiinteistöt	»	64,063,672	+	662,911
12. Yleiset työt	»	6,421,311	—	3,729,317
13. Puhtaanapito	»	15,501,700	+	545,600
14. Satamat	»	26,272,440	—	12,696,994
15. Teurastamo	»	5,952,000	+	602,000
16. Elintarvikekeskus	»	9,900,000	+	1,100,000
17. Teknilliset laitokset (nettotulot)	»	49,745,329	—	5,957,300
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	3,600,000	—	3,250,000
19. Korot ja osingot	»	49,528,190	—	1,625,550
20. Verot	»	415,167,226	+	55,364,277
Yhteensä mk				720,286,453 + 28,971,324

Pääomatulot

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	mk	78,940,762	+	42,675,545
22. Lainavarat	»	60,345,000	+	3,273,400
Säästö v:sta 1940	»	—	—	46,000,000
		<u>Yhteensä mk</u>		<u>139,285,762</u>
			—	<u>51,055</u>
		Kaikkiaan mk		859,572,215 + 28,920,269

Seuraavassa tehdään tarkemmin selkoa tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa valtuuston v:ksi 1941 vahvistamassa talousarviossa v:n 1940 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisen pääluokan, Yleinen kunnallishallinto, luvun Verotusvalmisteluvirasto määrärahaan Tilapäistä työvoimaa sisällytettiin viranhaltijoille suoritettavat kalliinajanlisäykset, jotka yleensä suoritettiin yhteismäärärahasta. Erinäiset hallintomenot nimisen luvun määrärahaa Sijaispalkat virkavapaustapauksissa oli korotettava 200,000 mk sotaväen reserviharjoituksiin kutsuntojen lisääntymisen vuoksi samoin kuin määrärahaa Myönnetty eläkkeet ja apurahat 416,566 mk. Luvun määräraha Kaupungin osuus leski- ja orpokassan maksamiin eläkkeisiin merkittiin 370,000 mk:lla korotettuna huomioonottaen kaupunginvaltuuston päätös ¹⁾ kalliinajanlisäyksen maksamisesta leski- ja orpoeläkkeitä nauttiville. Samasta luvusta voitiin poistaa momentti Vaalikustannukset.

Toisessa pääluokassa, Oikeus- ja järjestystoimi, lisättiin maistraatin tarverahoihin uusi 12,000 mk:n erä julkisen notaarin autokuluja varten. Ulosottolaitoksen luvusta poistettiin nimike Tarkkailuosasto edellisessä talousarviossa 121,872 mk:n suuruisine määrärahoineen Sääntöpalkkaiset virat. Poliisilaitoksen luvun vuokramäärärahaan kuten vastaavalle tulomomentillekin aiheutui pienekköjä muutoksia m.m. sielullisesti sairaiden huoltoimiston hallussa olevien Pengerkadun talon n:o 5 kellaritilain vähentämisestä sekä Ruskeasuon ratsastushallin lisähuoneistolain luovuttamisesta poliisilaitoksen hallintaan. Kaupungin osuuden poliisilaitoksen rahallisiin menoihin arvioitiin vähenevän 1,010,000 mk. Valtuuston tehtyä päätöksen ²⁾ erityisen huoneenvuokralautakunnan asettamisesta, merkittiin sen menot, yhteensä 146,930 mk, kyseiseen pääluokkaan, jossa ne muodostavat oman erillisen lukunsa.

Kolmannen, palotoimen pääluokan edellisen luvun, Palolaitos, määräraha Palkkiot voitiin poistaa siinä ennen huomioitu sihteerin 6,000 mk:n vuosipalkkio valtuuston perustettua kaupunginkansliaan uuden notaarinviran ³⁾, johon palolaitoksen sihteerin virka yhdistettiin. Lisämiehien palkkaamista palokuntaan koskeva valtuuston päätös ⁴⁾ aiheutti lisäksi useihin tämän luvun määrärahoihin. Luvusta poistettiin tarpeettomana sen entinen momentti Hevosten elatus.

Järjestyksessä neljännen pääluokan, Terveystoimi, luvussa Tuberkuloosihuolto oli parantolahoidon nimikkeen momenttien lukumäärää vähennetty kahdella liittämällä momentit Sairaspaikkoja Högsandin parantolassa ja Sairaspaikkoja kirurgista tuberkuloosia sairastaville momenttiin

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 10. — ²⁾ S:n s. 75. — ³⁾ S:n s. 4. — ⁴⁾ S:n s. 30.

Parantolahoitoa keuhkotautisille. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston luvun määrärahasa Vuokra arvioitiin Pengerkadun 5:ssä olevan varastohuoneen tilitysvuokra 3,528 mk entistä alemmaksi ja lisättiin siihen Eerikinkadun 45:ssä olevan varastohuoneen tilitysvuokrana 2,304 mk:n uusi meno-erä. Kouluhammasklinikan luvusta oli poistettu 1,700 mk:n suuruinen entinen momentti Siivoaminen.

Sairaanhoitomenot käsittävän viidennen pääluokan loppusumman lähemmä 10 miljoonan markan suuruinen nousu kertomusvuoden talousarvion vastaavaan määrään verraten johtui suurelta osalta lämpö- ja ruokintakustannusten kohoamisesta. Sairaalan sääntöpalkkaisten virkain määrärahat oli laskettu ottaen huomioon valtuuston päätökset *) kaikkien sairaalan portinvartijain ja yövartijain virkain sekä Kivelän sairaalan ja tuberkuloosisairaalan konemestarinvirkain siirtämisestä ylempiin palkkaluokkiin. Kivelän sairaalan entiseen tilitysvuokraan lisättiin 25,680 mk sen uuden ruumishuoneen vuokrana ja Nikkilän sairaalan tilitysvuokraa korotettiin 83,808 mk sen uuden voimistelusalirakennuksen valmistuttua. Pääluokan viimeiseen lukuun Erinäiset sairaanhoitomenot sisältyviä sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan oli korotettava 1,281,950 mk hoitokustannusten nousun vuoksi sekä kaupunginhallituksen käytettävä poistaja palautusmääräraha 1,000 mk:sta 35,000 mk:aan. Tähän lukuun sisällytetylle uudelle momentille Naistenklinikka merkittiin 390,400 mk.

Kuudennen pääluokan, Huoltotoimi, luvun Huoltolautakunta ja huoltoviraston yleinen toimisto määrärahan Vuokra kohdalla voitiin vuokrasopimusten mukaisesti alentaa keskuskanslian, rekisterikanslian, irtolais- ja alkoholihuoltokanslian sekä VI huolto- eli laitokanslian Siltasaarenkadun 3—5:ssä olevan huoneiston vuokraa 18,000 mk ja Toisen linjan 2:ssa olevan huoltokanslian tilitysvuokraa 10,800 mk. Kunnalliskoti laitoksineen nimisen luvun yhteisiin kustannuksiin kuuluva tilapäisen työvoiman määräraha oli laskettu lisäten siihen 18,000 mk:n erä uuden toimistoapulaisen palkkaamiseksi kunnalliskodin konttoriin m.m. elintarvikekorttien hoitoa varten. Saman luvun nimikkeen Kunnalliskoti kohdalla olevaa lämpö määrärahaa oli korotettu 741,250 mk arvioiden se yksinomaan halkolämmitystä käyttäen kivihiihen ja koksien saannin ollessa epävarma. Koko luvun menolisäys nousi 1,672,746 mk:aan. Tervalammen työlaitoksen ja maatilan menot käsittävässä luvussa tilapäisen työvoiman määrärahoihin sisältyvät palkkaerät oli korotettu huoltolautakunnan edellisenä syksynä tekemässä virkojen vakinaistamishetimituksessa olleita palkkoja vastaaviksi. Työtupain luvun tilapäisen työvoiman määräraha laskettiin korottaen myyntiaitan lähetin palkka 550 mk:sta 800 mk:aan kuukaudessa ja poistaen työtupain A-osaston menojen kohdalta Kirstinkadun 16:ssa toimivan työtuvan keittäjän palkka, koska työtuvan hoidokit saattoivat hoitaa tätä tointa. Edellä mainitun luvun vuokramäärärahasa havaitaan pieni vähennys Hämeentien n:ossa 35 olevan työtupahuoneiston vuokran alenemisen johdosta. Puheena olevan luvun määrärahasa Ruokinta syntyi 365,400 mk:n suuruinen lisäys hoidokkien lisääntymisestä ja ruokintakustannusten noususta johtuen ja määrärahasa Työläisten palkat 615,000 mk:n suuruinen lisäys pääasiallisesti, koska palkkoja laskettaessa oli otettu huomioon kalliinajanlisäykset. Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia nimisessä luvussa syntyi pääluokan suu-

1) Vrt. tämän kert. s. 35 ja 36.

rin menolisäys, 2,135,000 mk, etupäässä koska momenttia suoranaiset avustukset oli korotettava 2,000,000 mk. Pääluokan viimeiseen lukuun sisältyviä kaupunginvaltuuston käyttövaroja oli lisättävä 500,000 mk. Koko kyseisen pääluokan menojen loppusumma oli noussut 5,835,209 markkaa edellisen talousarvion vastaavaan määrään verraten.

Menosäännön seitsemännen pääluokan, nimeltä Lastensuojelu, menoissa ei syntynyt mitään huomattavampaa vähennystä Bengtsärin koulukodin menetyksestä, sillä ennestään laajennetussa vastaanotto- ja ammattioppilaskodissa tuli olemaan vastaava määrä uusia hoitopaikkoja. Lukuun Lastenhuoltolaitokset aiheutui koko joukko virkain järjestelyistä johtuvia muutoksia; niinpä määräraha Sääntöpalkkaiset virat laskettiin ottaen huomioon valtuuston päätös ¹⁾ Ryttylän koulukodin hoitajatarharjoittelijan viran lakkauttamisesta ja määrärahaan Tilapäistä työvoimaa lisättiin Bengtsäristä Ryttylän koulukotiin siirretyn räätilin palkka, 33,264 mk, ollen viimeksi mainittuun vastaanottokodin menojen kohdalle samalla merkitty vastaavasti 18,000 mk:n, 5,460 mk:n ja 2,500 mk:n suuruiset erät 1,500 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen ja puhelinkeskukseenhoitajan sekä päiväpalkkaa nauttivien siivousapulaisen ja apulaislämmittäjän palkkaamiseksi. Momentilla Vuokra huomioitiin uuden vastaanotto- ja ammattioppilaskodin tilitysvuokrat korottaen entistä erää Vastaanottokoti 175,200 mk ja lisäten momentille 60,000 mk:n suuruinen uusi erä Ammattioppilaskoti. Lastenhuoltolaitosten tilat nimisestä luvusta oli poistettu entinen Bengtsärin nimike. Saman luvun nimikkeen Ryttylä ja Siltala määrärahaa Kustannukset korotettiin 58,464 mk Bengtsäristä siirrettyjen maataloustöiden johtajan ja tallimiehen palkoilla.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimiseen kahdeksanteen pääluokkaan kuuluvan luvun Työnvälitystoimisto tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin seuraavat uudet erät: 48,000 mk ylimääräisen osastonjohtajan palkkaamiseksi yleisille osastoille naisosaston alaosastojen toimintaa valvomaan ja tehostamaan, 48,000 mk osastonjohtajan apulaisten, 27,600 mk toimentajan, 21,600 mk toimistoapulaisen ja 9,000 mk tilapäisten apulaisten palkkaamiseksi henkisen työn osastolle sen muututtua sosiaaliministeriön päätöksen nojalla koko maan käsittäväksi henkisen työn välityksen keskuselimeksi; mainittakoon kuitenkin, että mainitut osastonjohtajan apulainen, toimentaja ja toimistoapulainen jo kertomusvuoden keväästä asti olivat toimineet osastolla valtuuston myöntämästä ²⁾ lisämäärärahasta palkattuina. Maatalousosaston menoihin oli yleisten osastojen kohdalta siirretty 10 % lähetin palkkausmenoista eli 960 mk. Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet nimisessä luvussa määrärahaa naisten opinto- ja ammattikursseja varten oli korotettava 100,000 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja työttömyyden varalta 150,000 mk. Kyseiseen pääluokkaan sisältyi kaksi uutta lukua, Kansanhuoltolautakunta sekä Väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto. Edellisen luvun kohdalle merkittiin menoja yhteensä 5,015,696 mk, mikä elokuun 30 p:ään mennessä lautakunnan käytettäväksi kertomusvuodeksi myönnettyyn 3,419,096 mk:n määrään verraten osoittaa tuntuvaan menojen lisäystä, joka johtui siitä, että lautakunta vasta kertomusvuoden aikana oli kehittynyt nykyiseen laajuuteensa, sekä sitä paitsi siitä, että lautakunnan palveluksessa maksutta sodan aikana olleiden kansakoulunopettajain tilalle oli täytynt

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 41. — ²⁾ S:n s. 42.

ottaa palkallista työvoimaa. Määrärahaan Palkkiot sisältyvät palkkioerät oli laskettu valtuuston aikaisemman päätöksen ¹⁾ mukaisesti sekä lisä-
 ten työjaoston ja polttoainejaoston jäsenmäärää yhdellä. Määrärahaan
 Tilapäistä työvoimaa sisältyvät varsinaisen henkilökunnan, asianmukais-
 ten päätösten nojalla lautakunnan palveluksessa olevien virkailijain,
 palkat oli merkitty lautakunnan siihenastisen toiminnan perusteella saatu-
 jen kokemusten nojalla ja järjestetty vastaavanlaisten sääntöpalkkaisten
 viranhaltijain palkkoja vastaaviksi. Kun oli vaikeata tarkalleen arvioida
 v:n 1941 tilapäisen työvoiman tarvetta, varattiin tämän luvun kohdalla
 kaupunginhallituksen käytettäväksi 100,000 mk mahdollisesti esiintyvän
 lisätyövoimantarpeen tyydyttämiseksi. Luvun määrärahaa Painatus ja
 sidonta arvioitaessa huomioitiin kaupunginhallituksen päätös ²⁾ kaupun-
 kiin asetetun hinnoittelulautakunnan painatuskustannusten suorittami-
 sesta kansanhuoltolautakunnalle osoitetuista varoista. Lukuun Väestön-
 suojelulautakunta ja sen toimisto sisältyivät ne menoerät, jotka kaupungin-
 hallitus v:ksi 1939 ja 1940 oli myöntänyt sekalaisten yleisten menojen pää-
 luokkaan sisältyvistä väestönsuojelutarkoituksiin varatuista käyttövarois-
 taan. Luvun momentit Palkkiot ja Tilapäistä työvoimaa laskettiin val-
 tuuston tekemien päätösten mukaisesti ja muut määrärahat kokemuksen
 edellyttämin määrin; kaupunginhallituksen käytettäväksi väestönsuojelua
 varten merkittiin 1,000,000 mk. Koko luvun menojen loppusumma nousi
 1,914,763 mk:aan.

Opetustoimen pääluokan, järjestyksessä yhdeksännen, luvussa Suo-
 menkieliset kansakoulut olevan tilapäisen työvoiman määrärahan erää
 Tilapäislämmittäjät korotettiin 20,000 mk ja luvun Ruotsinkieliset kansa-
 koulut vastaavaan määrärahaan lisättiin 33,600 mk:n suuruinen uusi erä
 apulaislämmittäjän palkkaamiseksi neljään kouluun puulämmityksen
 käytäntöönoton johdosta. Suomenkielisten kansakoulujen tilitysvuokriin
 oli lisättävä 55,000 mk työväenopiston huoneiston osalta. Ensiksi
 mainittuun lukuun sisältyviä suoranaisia avustuksia oli ruokinta- ja vaate-
 tusmenojen nousun vuoksi korotettava 650,000 mk ja viimeksi mainittuun
 sisältyviä 86,500 mk, mikä merkitsi n. 25 %:n lisäystä entisiin määriin
 verraten. Suomenkielinen työväenopisto nimisen luvun tarverahamo-
 mentille sisällytettiin 2,000 mk:n uusi erä opiston retkeilykerhon yleis-
 luontoisten menojen peittämiseksi, joita varten kaupunginhallitus v:ksi
 1939 erikoisanomuksesta oli myöntänyt määrärahan ³⁾. Yleisten ammatti-
 koulujen luvun kohdalla olevaan määrärahaan Vuokra lisättiin 42,480
 mk:n tilityserä kolmen lisähuoneen osalta ja määrärahaan Valaistus mer-
 kittiin 200 mk:n korotus ottaen huomioon, että kirjansitojakoulu alkoi toi-
 mia kaksiluokkaisena. Ammatteihin valmistavien koulujen luvun nimik-
 keen Valmistava tyttöjen ammattikoulu siivoamismomentti laskettiin
 myöntäen koulun viidennen kerroksen vahtimestarille hänen työpäivänsä
 pituuden vuoksi 5 mk:ksi tunnilta laskettu lisäpalkkio kolmelta siivous-
 tunnilta päivittäin kuuden kuukauden aikana. Luvun Lastentarhat vuokra-
 määrärahoissa on havaittavissa pientä vähennystä; lukuun lisättiin val-
 tuuston tekemien päätösten mukaisesti uudet erät Ebeneserkodin lasten-
 seimen tilapäistä laajentamista varten ⁴⁾, 36,093 mk, uuden lastenseimen pe-
 rustamiseen ja ylläpitämiseen ⁵⁾, 200,352 mk, ja kokopäiväosaston perusta-

¹⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 44. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 175. — ³⁾ Ks. v:n 1939
 kert. s. 201. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert s. 44.

miseen Vuokko nimiseen lastentarhaan ¹⁾, 11,675 mk. Luvusta Avustukset poistettiin entinen momentti Koulumatkailutoimisto, ollen koulumatkailutoiminnan uudelleenjärjestely suunnittelun alaisena.

Kymmenennen pääluokan, Sivistystoimi, luvusta Kaupunginkirjasto poistettiin entinen momentti Kesälomasijaiset sisällyttäen töiden uudelleenjärjestelyn johdosta 50,000 mk kesälomasijaismenoja momentille Tilapäistä työvoimaa. Luvusta Kaupunginmuseo jätettiin pois momentti Kokoelmien kartuttaminen, joka oli sisältynyt kertomusvuoden talousarvioon 20,000 mk:n suuruisena. Kaupunginorkesteri nimisen musiikkilautakunnan luvun nimikkeen määrärahat Sääntöpalkkaiset virat ja Palkat oli arvioitu huomioiden valtuuston päätös ²⁾ kaupunginorkesterin johtajan viran vakinaistamisesta v:n 1941 alusta lukien ja määräraha Konserttikustannukset huomioiden, että Sibelius-akatemia oli korottanut orkesterin harjoitushuoneena käytetyn konservatoriosalin vuokraa 2,000 mk:lla. Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto asetti ³⁾ sen, että Suomen kansallisteatteri, Ruotsalainen teatteri ja Helsingin kansanteatteri antoivat vähintään 25 sekä Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai sitä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteistöjen pääluokan, yhdennentoista järjestyksessä, ensimmäisen luvun, Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto, momentti Tilapäistä työvoimaa laskettiin poistaen kansliaosaston kohdalla apulaistoimistopäällikköä varten ennen varattu palkkaerä sekä mainiten menoarviossa tällä kertaa ainoastaan pysyväisimmät tilapäisistä toimista ja merkiten satunnaista työvoimaa varten asemakaavaosaston kohdalle 60,000 mk; talo-osaston menoihin liitettiin 22,800 mk:n erä uuden 1,900 mk:n kuukausipalkkaa nauttivan toimistoapulaisen palkkaamiseksi. Rakennussuunnitelmien laatimista varten erälle kaupungin ympäristöalueille varattiin asemakaavaosaston kohdalla 100,000 mk sekä maanmittaus- ja kartastöiden osaston kohdalla 230,000 mk. Luvun Maatalousosasto kaluston hankintamäärärahan puitteissa varattiin 80,000 mk puukaasuttimen hankkimiseen yhteen autoon ja kahteen traktoriin ja määrärahaan Rakennukset merkittiin 65,000 mk Puodinkylän tilan päärakennuksen korjaustoihin. Lukuun Talo-osasto kuuluvaan kaupungin talojen hallinto- ja hoitomäärärahaan Tilapäistä työvoimaa sisältyy uutena eränä 2,892 mk talonmiehen palkkaamiseksi kaupungin omistukseen joutuneeseen Länt. Kaivopuiston huvilaan n:o 6 ja poliisihuoneistojen hallinto- ja hoitomäärärahaan Tilapäistä työvoimaa huomioitiin yhden uuden siivoojan palkka. Saman luvun vuokramomentin 113,768 mk:n suuruinen korotus johtuu pääasiallisesti Ruskeasuon ratsastushallin vuokraamisesta poliisilaitoksen ratsastavalle osastolle. Puheena olevaan lukuun sisältyviin rakennuskorjausmäärärahoihin merkittiin kirjastorakennusten kohdalle 10,000 mk Väinöläkadun 5:n uuden kirjastorakennuksen tarpeisiin sekä erinäisten rakennusten korjausten y.m. kohdalle 1,000 mk Pursimiehenkadun 27:n haarakirjastoa varten. Kansanpuistojen luvun uudisrakennusmäärärahaan merkittiin uutena eränä 3,000 mk Mustasaaren käymälän uusimista varten. Luvun Siirtolapuutarhat tilapäisen työvoiman määrärahan 11,480 mk:n suuruinen lisäys johtui kesä-vartijan ja sähköpumpun hoitajan palkkaamisesta Oulunkylän uuteen siirtolapuutarhaan. Urheilu- ja pallokentät nimisen luvun määrärahoissa oli toimeenpantu eräitä siirtoja ja järjestelyjä. Sitä paitsi sen nimikkeen Hal-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 185. — ²⁾ S:n s. 44. — ³⁾ Kvsto 11 p. jouluk. 2 §.

linto ja hoito kohdalle merkittiin uudet momentit Soutustadion ja Ratsastushalli ja -kentät, joiden suuruus on vastaavasti 46,595 mk ja 454,000 mk, sekä sisällytettiin uusina erinä sen määrärahoihin Urheilukenttien järjestysmiehet ja rahastus sekä Lämpö ja lämminvesisuihkut vastaavasti 17,940 mk ja 14,400 mk velodromin menoja. Nimikkeen Korjaus ja kunnossapito kohdalle lisättiin 60,000 mk:n suuruinen uusi määräraha kertomusvuoden elokuusta lukien kaupungin kunnossapidettäväksi joutunutta Talin laukkarataa varten, kun taas siitä voitiin poistaa entinen määräraha urheiluja leikkikenttien vesiposteja varten. Erinäiset menot nimisestä luvusta voitiin poistaa kertomusvuoden talousarvioon 30,000 mk:n suuruisena sisällytynyt entinen momentti Liikenteen laskenta. Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset nimisestä luvusta jätettiin pois siihen aikaisemmin sisällytynyt momentti Teurastamo ja momentille Lasten- ja koulukodit sekä Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti lisättiin 25,000 mk käsittävä uusi erä Sofianlehdon uutta vastaanotto- ja ammattioppilaskotia varten.

Pääloukan Yleiset työt, joka on järjestyksessä kahdestoista, ensimmäisen, yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston menot käsittävän luvun momentin Tilapäistä työvoimaa kohdalla mainittujen toimihaltijain suhteen oli tapahtunut paljon muutoksia, johtuen olevien olojen työvoimantarpeesta ja vaatimuksista. Edellä mainitun luvun määrärahaa Vuokra korotettiin 33,000 mk lisähuoneiston vuokraamiseksi rakennustoimiston satamarakennusosastolle. Katujen ja teiden luvun korjaus- ja kunnossapitomäärärahoihin oli tehty huomattavia supistuksia; niinpä oli teiden erinäisiin korjauksiin varattu varoja 400,000 mk, liikennejärjestelyihin 150,000 mk, katujen päällystykseen uusimiseen 500,000 mk ja teiden päällystämiseen kestopitteellä 300,000 mk vähemmän kuin kertomusvuoden talousarviossa. Maantienjatkeiden parannustöihin, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty 100,000 mk, ei v:n 1941 talousarvioon merkitty varoja. Luvussa Istutukset oleva määräraha Säilytysvajojen vuokrat merkittiin 18,000 mk entistä pienempänä jättämällä siitä pois uusia säilytysvajoja varten ennen varattu mainitun suuruinen määrä. Entiset, vastaavasti 50,000 mk:n ja 115,000 mk:n suuruiset, tasoitustöiden suorittamiseen Toukolan tontilla n:o 667 sekä konepajain pihan päällystämiseen emulsiopitteellä varatut momentit voitiin jättää pois varaston luvusta.

Kolmannentoista pääloukan, Puhtaanapito, ensimmäisen luvun, Puhtaanapitolautakunta ja puhtaanapitolaitos, määrärahaista Palkkiot voitiin poistaa siinä ennen huomioitu sihteerin 12,000 mk:n vuosipalkkio valtuuston perustettua kaupunginkansliaan uuden notaarinviran ¹⁾, johon puhtaanapitolaitoksen sihteerin virka yhdistettiin. Puheena olevaan lukuun samoin kuin lukuihin Tilivirasto sekä Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito sisältyviä vuokramomentteja voitiin jonkun verran alentaa entisestään. Viimeksi mainitun luvun kohdalla ei tällä kertaa katsottu tarpeelliseksi osoittaa varoja uudishankintoihin.

Neljännentoista, satamien menot käsittävän pääloukan luvun Satamaliikenne määrärahaista Tilapäistä työvoimaa jätettiin pois venelaiturien vartiointiin ennen varatut varat ottaen huomioon moottoriveneiden jääminen pois liikenteestä, koska moottoripolttoainetta poikkeuksellisten

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 4.

olojen vuoksi ei ollut saatavissa. Edellä mainittuun lukuun aikaisemmin erillisenä momenttina sisältyneet Oulunkylän—Herttoniemen radan liikennöismiskustannukset sisältyivät tällä kertaa Satamien korjaus ja kunnossapito nimisen luvun momentille Rautatieraitteet. Lukuun Satamakananta merkittiin tilapäisen työvoiman määrärahaan uudet vastaavasti 1,800 mk:n ja 6,000 mk:n suuruiset erät tavaravajan n:o 9 lämmittämistä varten ja palkkiona satamalautakunnan Munkkisaaren tehdasrakennuksen isännöitsijäksi määräämälle vaakamestarille. Lukuun merkittiin 12,000 mk:n suuruinen uusi momentti Tullilaitokselle suoritettava kantopalkkio. Entinen momentti Korvaus Helsingin makasiini oy:lle satamakannannasta merkittiin 400,000 mk:lla vähennetyin määrin. Avustusten luvusta jätettiin pois siihen ennen sisältynyt Suomen meripelastusseuran tilitysvuokraerä, 3,312 mk.

Viidenteentoista pääluokkaan, Teurastamo, sisältyvä määräraha Sääntöpalkkaiset virat arvioitiin huomioonottaen eräitä laitoksen virkajärjestelyitä koskeva valtuuston päätös ¹⁾. Pääluokan viimeiselle momentille Korjaus- ja muutostyöt sisältyy uusina erinä 99,000 mk teiden korjauksiin, 77,000 mk valtuuston päättämiä ²⁾ elävän karjan ratapihan muutostöitä varten sekä 149,000 mk uuden varavesijäähdytystornin rakentamiseen valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti.

Elintarvikekeskuksen pääluokkaan, kuudenteentoista, sisältyy ensi kerran momentti Sääntöpalkkaiset virat valtuuston päätettyä ²⁾ v:n 1941 alusta lukien vakinaistaa eräitä sen virkoja; tämä momentti käsittää 713,100 mk. Pääluokan momenttia Vuokra voitiin alentaa 249,200 mk:sta 246,800 mk:aan johtuen autotallin vuokran pienemisestä.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten pääluokan samalla tavoin kuin edellisissäkin talousarvioissa laskettujen ja merkittyjen arviomenojen lisäksi, 56,208,995 mk:sta, jakautui vesijohtolaitoksen osalle 1,299,325 mk, kaasulaitoksen osalle 16,185,755 mk ja sähkölaitoksen osalle 38,723,915 mk. Pääasiallisesti lisäykset syntyivät vesijohtolaitoksen luvun kohdalla käyttömäärärahasa Vedenpuhdistus ja pumppuaminen, kaasulaitoksen luvun kohdalla käyttömäärärahoissa Kaasunvalmistuksen aine- ja työ- kustannukset ja Korjaukset ja muut kustannukset sekä sähkölaitoksen luvun kohdalla käyttömäärärahasa Energianhankinta ja käyttotarvikkeet. Teknillisten laitosten hallituksen palkkiomenoista voitiin poistaa siinä ennen huomioitu sihteerin 12,420 mk:n vuosipalkkio valtuuston perustettua kaupunginkansliaan uuden notaarinviran ³⁾, johon teknillisten laitosten hallituksen sihteerin virka yhdistettiin. Vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen yhteisiin sekalaismenoihin sisältyvillä momenteilla Osuus kaupungin suorittamiin eläkkeisiin huomioitiin erät kalinajanlisäyksiä varten, vastaavasti 71,664 mk, 106,900 mk ja 139,966 mk. Vesijohtolaitoksen käyttömäärärahaan Palkat lisättiin 210,000 mk käsittävä erä tilapäisten kemiallisten päivystäjien palkkaamiseksi, jakelumäärärahasa Korjaukset ja muut kustannukset huomioitiin vastaavasti 30,000 mk:n, 10,000 mk:n ja 10,000 mk:n suuruiset uudet erät Munkkiniemen ja Talin, Haagan sekä Herttoniemen putkiverkon palopostien ja säiliöiden korjausta ja kunnossapitoa varten ja sen yhteisten sekalaismenojen kohdalla olevaan määrärahaan Vuokra ja verot lisättiin 15,000 mk:n suuruinen uusi veroerä Huopalahden kunnalle ja

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 71. — ²⁾ S:n s. 72. — ³⁾ S:n s. 4.

Haagan kauppalalle. Kaasulaitoksen hallintomäärärahaan Palkat merkittiin 1,800 mk:n suuruinen uusi menoerä Johtajan apulaisen palkkio, käyttömäärärahaan Kaasunvalmistuksen aine- ja työkustannukset y.m. sisällytettiin uusi erä Metaanikaasua, 110,000 mk:n suuruisena, ja käyttömäärärahaan Korjaukset ja muut kustannukset lisättiin valtuuston tekemän päätöksen ¹⁾ mukaisesti 700,000 mk Sörnäisissä olevan konttorirakennuksen korjaustoihin ja 235,000 mk sen kalustoa varten. Sähkölaitoksen luvun jakelumääräraha Palkat arvioitiin ottaen huomioon valtuuston päätökset ²⁾ eräistä laitoksen virkajärjestelyistä ja sen yhteisten sekalaismenojen entinen momentti Vakuutusmaksut laajennettiin nyt käsittämään myöskin verot sisällyttäen siihen 75,000 mk veroja vieraisiin kuntiin varsinkin Huopalahden kunnan verottaessa nettotulosta Munkkiniemessä.

Sekalaiset yleiset menot nimisen kahdeksannentoista pääluokan erinäisten määrärahojen kohdalla kertomusvuoden talousarviossa varatut varat väestönsuojelua varten oli nyt sijoitettu omiin erityisiin lukuihinsa pääluokkiin Erinäiset sosiaaliset tehtävät ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot. Helsingin kaupungin historiatoimikunnan käytettäväksi ei tällä kertaa varattu varoja. Pääluokan toisessa luvussa, Käyttövarat, voitiin jättää huomioonottamatta varat erinäisten nykytilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamia kustannuksia varten, jotka nyt oli sijoitettu muualle, mutta lukuun oli ollut pakko lisätä uudet momentit kalliinajanlisäyksiin palkannauttijoille, 10,000,000 mk, kalliinajanlisäyksiin eläkkeennauttijoille, 1,800,000 mk, kaasun hinnan korottamisen johdosta, 150,000 mk, ja sähkön hinnan korottamisen johdosta, 1,300,000 mk. Tapahtuneet muutokset johtivat pääluokan menojen vähentymiseen 10,359,000 mk:lla edellisen talousarvion vastaavaan lukuun verraten.

Yhdeksännentoista pääluokan, Korot ja lainakustannukset, lukuun Vakautetun velan korot merkittiin Suomen rahassa maksettavan velan nimikkeen kohdalle ensi kertaa v:n 1941 ensimmäisen lainan korot, 1,130,100 mk. Tilapäisluoton korot nimiseen lukuun merkittiin menot 1,500,000 mk:lla lisääntynein määrin.

Verojen poistojen ja palautusten pääluokassa, joka on järjestyksessä kahdeskymmenes, oleva kunnallisverojen poistojen ja palautusten momentti arvioitiin 1,800,000 mk suuremmaksi kuin edellisessä talousarviossa.

Pääomamenot alkavaan kahdenteenkymmenenteenensimmäiseen pääluokkaan, Tuloa tuottavat pääomamenot, ei tällä kertaa lainkaan sisälly lukua Kiinteistöostot. Lukuun Satamat merkittiin uusia määrärahoja Munkkisaaren laiturin pohjoispuolella olevan karin louhimiseen 2,400,000 mk, uusien mukavuuslaitosten rakentamiseen satama-alueelle 140,000 mk, Neptuninkadun laiturin uusimiseen 375,000 mk, teknillisten laitosten Sörnäisissä olevan hiilenpurkauslaiturin länsiosan uusimiseen 450,000 mk ja Humallahden purkauslaiturin uusimiseen 240,000 mk. Aikaisemmin aloitettuja v. 1941 jatkettavia töitä varten merkittiin lukuun Länsisataman rakennustöiden jatkamiseen valtuuston päätöksen mukaisesti 400,000 mk ³⁾, Eteläsataman Makasiinirannan jatkamiseen entisen laivatelakan edustalle 1,500,000 mk, Katajanokan vuota- ja öljyvarastorakennuksen töihin 2,000,000 mk, tehdaskorttelien n:ot 272—278 ja Verkkosaaren rakennustöiden jatkamiseen 1,050,000 mk, Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen 3,900,000 mk, täytteen vastaanottoon rannoille entinen määrä,

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 68. — ²⁾ S:n s. 69. — ³⁾ S:n s. 67.

300,000 mk, sekä korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 1,275,500 mk. Lukuun Vesijohtolaitos sisältyi Vanhankaupungin Silta- saaren pumppulaitoksen täydentämiseen 140,000 mk, saostuslaitoksen vie- mären pidentämiseen turbiinipumppurakennuksen ohitse 130,000 mk, putkiverkon laajentamiseen kaupungissa 618,000 mk, josta 500,000 mk käytettäväksi kaupunginhallituksen määräyksen mukaan vesijohtojen johtamiseen erinäisiin uusiin katuihin, putkiverkon laajentamiseen Hertto- niemessä 667,000 mk, putkiverkon laajentamiseen Pirkkolassa 1,033,000 mk, vesijohtojen johtamiseen Pakilan omakotialueelle 2,180,000 mk ja vesijohtojen johtamiseen Tuomarinkylän omakotialueelle 1,546,000 mk, valtuuston aikaisempien päätösten mukaisesti putkiverkon laajentamiseen Pirkkolassa 2,039,000 mk ¹⁾ ja yhdysjohdon vetämiseen Munkkiniemen Ison Puistotien molemmissa ajoteissä olevien vesijohtojen välille Puisto- tien itäpäähän 190,000 mk ²⁾ sekä vesimittarien ostoon 650,000 mk. Luvun Kaasulaitos määräraha Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen merkittiin 1,060,000 mk:n suuruiseksi huomioiden metaanikaasunpainejohdon joh- tamista Rajasaaren puhdistuslaitoksesta Runeberginkadun painejohtoon koskeva valtuuston päätös ³⁾ sekä varaten 150,000 mk käytettäväksi kau- punginhallituksen määräyksen mukaan kaasujohtojen johtamiseen erinäi- siin uusiin katuihin. Uusia määrärahoja varattiin ammoniakinpesulaitteen ostoon 765,000 mk, hiilenmurskauslaitteen ostoon 390,000 mk, koksi- murskan briketoimislaitteen ostoon 1,500,000 mk, kaasupumppujen hankki- miseen 450,000 mk ja kaasunsäätäjän hankkimiseen Toisen linjan ja Hämeentien kulmaukseen 400,000 mk sekä valtuuston päätöksen mukai- sesti ²⁾ kolmea viistokammiounia varten 7,900,000 mk. Vielä sisältyi lu- kuun johtoverkon laajentamiseen teknillisten laitosten hallituksen määräyk- sen mukaan 80,000 mk, liittymisjohtoja varten 120,000 mk ja kaasumittari- en ostoon 1,300,000 mk. Sähkölaitoksen lukuun, johon ei lisätty ainoata- kaan uutta määrärahaa, merkittiin momentille Rakennukset 650,000 mk, Koneisto 12,150,000 mk, josta 4,700,000 mk valtuuston päätöksen ⁴⁾ mukai- sesti Sörnäisten voima-aseman siirtämiseen osittaiseen puulämmitykseen, Johtoverkosto ja jakelulaitteet 10,807,000 mk, josta 160,000 mk valtuuston päätöksen ⁵⁾ mukaisesti jakojohdokaapelin vetämiseen Urheilukatuun, Katuvalaistuslaitteet 1,404,000 mk, josta 9,000 mk valtuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti kertomusvuonna Pirkkolan omakotialueella suoritettuihin töi- hin, ja varaten 60,000 mk käytettäväksi kaupunginhallituksen määräyksen mukaan katuvälilaitteiden järjestämiseksi erinäisiin uusiin katuihin, Johto- y.m. työt teknillisten laitosten hallituksen määräyksen mukaan 200,000 mk, Talojohdotyöt 250,000 mk ja Sähkölaitteiden hankinta 1,000,000 mk. Lukuun Talorakennukset sisältyi kaksi uutta määrärahaa, nimittäin 188,000 mk teurastamon suolipesimön laajentamiseen ja 351,300 mk teurastamon konttori- ja pukuhuoneen laajentamiseen. Lukuun Siirtola- puutarhat merkittiin valtuuston tekemän päätöksen ⁶⁾ mukaisesti 90,000 mk Oulunkylän siirtolapuutarhan kuntoonpanoa varten. Siirrot rahastoi- hin nimisessä luvussa merkittiin momentti Siirto Kulosaaren sillan rahas- toon 1,600,000 mk:sta 968,000 mk:aan alennetuin määrin ja Siirto yleis- hyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon 12,000,000 mk:sta 10,000,000 mk:aan alennettuna. Luvussa Muut sijoitukset varattiin puhe-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 62. — ²⁾ S:n s. 68. — ³⁾ S:n s. 69. — ⁴⁾ S:n s. 70. — ⁵⁾ S:n s. 71. — ⁶⁾ S:n s. 63.

linosuuksia varten 50,000 mk sekä 71,500 mk uutena momenttina Rai-
tiotie ja omnibus oy:n osakkeiden oston.

Kahdennessakymmenessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääoma-
menojen pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista tuli
oikeus- ja järjestystoimen osalle 390,000 mk, mistä 375,500 mk valtuuston
päättöksen ¹⁾ mukaisesti poliisilaitoksen Sofiankadun 3:ssa olevan talliraken-
nuksen muutostöihin, palotoimen osalle 65,300 mk, sairaanhoidon osalle
309,140 mk, mistä 80,000 mk valtuuston ²⁾ päätöksen mukaisesti Kivelän
sairaalan ruumishuoneen töiden jatkamiseen, huoltotoimen osalle 5,500 mk,
lastensuojelun osalle 713,170 mk, mistä 637,970 mk valtuuston tekemien
päättösten ³⁾ mukaisesti ammattioppilas- ja vastaanottokodin uudisraken-
nuksen töihin, ja opetustoimen osalle 11,097,900 mk sekä lisäksi Ruotsista
lahjoitettujen rakennusten vastaanottoon ja rakennustöihin Pirkkolan
omakotialueella 12,270,000 mk, mistä valtuuston päätöksen ⁴⁾ mukaisesti
9,000,000 mk, vajarakennusta varten Talin taimistoon valtuuston päätök-
sen ⁴⁾ mukaisesti 30,000 mk ja korvausta rakennustoimiston yleiskustan-
nuksista 2,488,101 mk. Katujen ja teiden lukuun merkittiin Länt. Ranta-
tien tasoittamiseen entinen määrä, 100,000 mk, sekä Heinolankadun loppu-
tasoitukseen 95,000 mk, Kaski- ja Peltotien välisen Pirkkolantien osan ta-
soittamiseen 115,000 mk, Kaarelan- ja Lampuodintien välisen Peltotien
osan tasoittamiseen 305,000 mk, Pakilan- ja Peltotien välisen Lampuodin-
tien osan tasoittamiseen 385,000 mk, Pirkkolan- ja Lampuodintien välisen
Monsaksentien osan tasoittamiseen 55,000 mk, Pakilan omakotialueen
ensimmäisen rakennusvaiheen katutöihin 1,560,000 mk, Tuomarinkylän
omakotialueen ensimmäisen rakennusvaiheen katutöihin 1,728,000 mk,
Kuortaneenkadun töihin 1,330,000 mk, erinäisiin valtuuston myöhemmin
päättettäviin katutöihin 1,500,000 mk ja valtuuston aikaisempien päätösten
mukaisesti Pirkkolan omakotialueen toisen rakennusvaiheen katutöihin
1,725,000 mk ⁵⁾, Kaivopuiston rantatien töihin 2,500,000 mk ⁵⁾ ja teiden
rakentamiseen Marttilan omakotialueelle 150,000 mk ⁶⁾. Lukuun Viemärit
merkittiin uusia määrärahoja Heinolankadun viemäriin uusimiseen 130,000
mk, Heinolan- ja Tuusulankadun välisen Viipurinkadun osan viemäriin
uusimiseen 580,000 mk, Loviisan- ja Viipurinkadun välisen Karjalankadun
osan viemäriin uusimiseen 380,000 mk, Kumpulän puron viemäroimiseen
rautatienkereen kohdalla 1,210,000 mk, Toukolan rantakorttelin n:o 1
halki johtavan viemäriin johtamiseen Arabian rautatieraiteen itäpuolelle
320,000 mk, viemäreitä varten Kaarelan- ja Pirkkolantien väliseen Pelto-
tien osaan 345,000 mk, Pakilan- ja Peltotien väliseen Lampuodintien osaan
580,000 mk ja Pirkkolan- ja Lampuodintien väliseen Monsaksentien osaan
50,000 mk, kokoojajohtojen johtamiseen viemäristä n:o 41 a Näkinku-
jaan 2,056,000 mk ja Meilahdesta Pikku-Huopalahden puhdistuslaitokseen
7,851,000 mk, Nordenskiöldinkadulta Länt. Rantatielle johtavan viemäriin
töihin 7,000,000 mk, Toivonkadulta Eläintarhantien alitse rakennettuun
johtoon johtavan viemäriin töihin 2,400,000 mk, viemäriin johtamiseen
Kuortaneenkadun korttelin n:o 691 kohdalle 132,000 mk ja erinäisiin val-
tuuston myöhemmin päätettäviin viemäritöihin 600,000 mk. Lisäksi si-
sältyi viemäreiden lukuun Pirkkolan omakotialueen toisen rakennusvai-
heen viemäritöihin valtuuston aikaisemman päätöksen ¹⁾ nojalla 1,514,000

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 62. — ²⁾ S:n s. 36. — ³⁾ S:n s. 41 ja v:n 1939 kert. s. 42. —

⁴⁾ S:n s. 45. — ⁵⁾ S:n s. 66. — ⁶⁾ S:n s. 61.

mk sekä täydennystöitä varten 1,500,000 mk ja Tervasaaren puhdistuslaitoksen mekaanisen osan louhinta- ja maatöitä varten 1,000,000 mk. Urheilukentät nimiseen lukuun merkittiin valtuuston päättämät rahamäärät ratsastushallin rakennustöiden loppuunsaamiseen ¹⁾ ja ratsastushallin valaistuslaitteita varten ¹⁾, vastaavasti 1,039,831 mk ja 72,521 mk, sekä erinäisiin muutos- ja täydennystöihin Mustikkamaan uimahuoneella 69,000 mk, Humallahden uimahuoneella 40,000 mk ja Uunisaaren uimalaitoksella 40,000 mk, soratien rakentamiseen velodromista Käpylän raviradalle 50,000 mk ja maaliverkkojen ja tukirautain hankkimiseen Käpylän raviradalle 32,000 mk ynnä korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 134,335 mk. Lukuun Istutukset sisältyy ainoastaan uusia määrärahoja, nimittäin 48,300 mk puistikon perustamiseen Untamon- ja Vallinkoskentien kulmaukseen, 20,000 mk istutusten ja käytävän järjestämiseen Silta- vuorenpenkereelle, 38,900 mk istutusten järjestämiseen Kivelän sairaalan uuden kappelin ja ruumishuoneen ympärille, 50,000 mk Väinämöisenkadun varrella olevan puistoalueen väliaikaiseen kunnostamiseen ja 156,000 mk puistikon rakentamiseen korttelin n:o 838 eteläpuolelle. Työttömyys- ja avustustöiden lukuun merkittiin entisille momenteille erinäisiä avustustöitä varten kaupunginhallituksen käytettäväksi 1,550,000 mk ja työttömyyden lieventämiseksi kaupunginvaltuuston määräyksen mukaisesti 20,000,000 mk. Lukuun Perushankinnat sisällytettiin elintarvikekeskuksen uuden huoneiston kalustoa varten valtuuston päättämät 164,116 mk ²⁾ sekä rahatoimiston konevälineiden täydentämiseen 100,000 mk, lisäkaluston hankkimiseksi työtupien uuteen huoneistoon 110,500 mk ja lyhytaalto- radiopuhelimen hankkimiseen väestönsuojelumuodostelmille 120,000 mk. Pääluokan viimeiseen lukuun Väestönsuojelutöitä merkittiin 10,000,000 mk valtuuston käytettäväksi mainittuihin töihin ja valtuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti 880,000 mk väestönsuojan rakentamiseen teurastamo- alueen läheisyyteen.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös ⁴⁾, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon on merkitty siirtomääräraha, saa aloittaa ainastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdennessakymmennessäkolmannessa ja viimeisessä, velan kuoletuksen menot käsittävässä pääluokassa merkittiin uusille momenteille varat eräiden lainain myöhemmin alkavaa kuoletusta varten. Pääluokan menojen loppusumma osoittaa 7,797,069 mk:n vähennystä kertomusvuoden menoarvion vastaavaan määrään verraten.

V:n 1941 menosääntöön merkittiin vajausta kertomusvuodelta 43,000,000 mk.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäiseen osastoon, Yleinen kunnallishallinto, kolmanteen, Palotoimi, kahdeksanteen, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, kolmanteentoista, Puhtaanapito, kuudenteentoista, Elintarvikekeskus, kahdeksanteentoista, Sekalaiset yleiset tulot, ja yhdeksänteentoista Korot ja osingot, ei tehty mainittavampia muutoksia.

Toiseen osastoon, Oikeus- ja järjestystoimi, lisättiin uutena lukuna huoneenvuokralautakunnan tulot, käsittäen ne 500 mk pöytäkirjalunastuksia.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 66. — ²⁾ S:n s. 73. — ³⁾ S:n s. 72. — ⁴⁾ Kvsto 11 p. jouluk. 2 §.

Terveydenhoito nimisestä neljännessä osastosta jätettiin pois entinen momentti Makkaramyymintapaikkain valvominen.

Viidenteen osastoon, Sairaanhoidon, sisältyvä valtionaputuloerä väheni 1,292,000 mk:lla.

Huoltotoimen osaston, kuudennen, Korvaukset annetusta huollosta nimisen luvun kohdalla olevien valtiolta tulevien korvausten arvioitiin lisääntyvän 500,000 mk:lla ja kunnilta saatavien korvausten vähenevän 250,000 mk:lla, olettaen valtion suorittavan korvauksen sellaisille henkilöille annettavasta huollosta, joilla oli kotipaikkaoikeus Neuvostoliitolle luovutetulla tai vuokratulla alueella sijainneissa kunnissa; kun kuitenkin annettavien avustusten yhteismääräkin todennäköisesti nousisi, lisääntyisi toisaalta vieraspaikkakuntalaistenkin osalle tuleva avustusmäärä. Yksityisiltä korvausvelvollisilta saatavien korvausten arvioitiin vähentyvän 1,500,000 mk:lla, johtuen lähinnä siitä, että yksityiset korvausvelvolliset ilmeisesti eivät elinkustannusten yhä kallistuessa kykenisi maksamaan korvauksia entisessä määrin.

Lastensuojelun osastosta, järjestyksessä seitsemännessä, jäivät tällä kertaa pois menetetyt Bengtsårin tilan tulot.

Opetustoimi nimisen yhdeksännen osaston lukuun Lastentarhat lisättiin kolme uutta momenttia, Tuloja Ebeneserkodin laajennetusta lastenseimestä, Tuloja perustettavasta uudesta lastenseimestä ja Tuloja lastentarha Vuokon uudesta kokopäiväosastosta, joille merkittiin varoja vastaavasti 11,270 mk, 32,362 mk ja 3,550 mk.

Sivistystoimen osastoon, järjestyksessä kymmenenteen, kuuluvat kaupunginorkesterin tuottamat tulot arvioitiin 140,000 mk entistä pienemmiksi Suomalaisen oopperan ilmoitettua, ettei se taloudellisista syistä enää pystynyt maksamaan entisen suuruista korvausta kaupunginorkesterin käyttämisestä. Osaston tulojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti¹⁾ anoa kaupunginorkesterille v. 1941 valtionapua 450,000 mk.

Yhdennentoista osaston, Kiinteistöt, lukuun Kiinteistötoimisto kertomusvuoden talousarviossa sijoitettu momentti Luontoisedut siirrettiin takaisin kansanpuistojen, siirtolapuutarhain ja urheilukenttien lukuun. Kuten vuokratulot yleensäkin vähenivät, niin luvun Kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokrat momentti Kaupungin talojen käteisvuokrat aleni 311,728 mk, koska ravintolain ja liikehuoneistojen vuokria poikkeustilanteen takia oli täytynyt alentaa ja joitakin vuokrakohteita luovuttaa näennäisestä vuokrasta huolto- y.m. järjestöille, ja lukuun Myynti- ja toripaikkojen vuokrat sisältyvät myyntipaikkojen vuokrat vähenivät epävarman tilanteen takia. Kansanpuistojen, siirtolapuutarhain ja urheilukenttään luvun nimikkeessä Urheilukentät oli toimeenpantu eräitä siirtoja ja järjestelyitä ja merkittiin siihen uusille momentteille soutustadionin osalta 38,550 mk ja velodromin osalta 56,000 mk tuloja. Viimeisen, Muiden kuin kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten vuokrat nimisen luvun tilitysvuokriin syntyi lisäystä sairaanhoidon kohdalla Kivelän ja Nikkilän sairaalan uusien rakennusten osalta sekä lastensuojelun kohdalla uuden vastaanotto- ja ammattioppilaskodin osalta; lastensuojelun tilitysvuokriin syntyi toisaalta kuitenkin vähennystäkin Bengtsårin tilan jouduttua pois kaupungin hallinnasta.

Kahdennentoista, yleisten töiden osaston luvun Voitot ja korvaukset.

¹⁾ Kvsto 11 p. jouluk. 2 §.

suoritetuista töistä tulomomentista Valtionapu teiden kunnossapidosta erotettiin erilliseksi momentiksi valtionapu Lauttasaaren sillan kunnossapidosta.

Neljännentoista osaston, Satamat, arviotulot vähenivät 12,696,994 mk pääasiallisesti sen Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroista ja Liikennemaksut nimisten momenttien ansiosta.

Viidennessätoista osastossa nimeltä Teurastamo olevat momentit Jäähdyttämö ja Muut tulot laskettiin huomioonottaen valtuuston päätökset ¹⁾ teurastamon taksain korottamisesta.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten osaston puheena ollen arvioitiin vesijohto-, kaasu- ja sähkölaitoksen, huomioonottaen niiden sekä tulot että menot, tuottavan ylijäämää vastaavasti 7,708,594 mk eli 1,599,689 mk entistä vähemmän, 8,760,956 mk eli 5,558,320 mk entistä enemmän ja 33,275,779 mk eli 9,915,931 mk entistä vähemmän. Kaasulaitoksen tulojen lisäys syntyi pääasiallisesti samannimisen luvun momenttien Yksityiskulutus kohdalla valtuuston korotettua ²⁾ kaasun hintaa sekä Tulot sivutuotteista kohdalla.

Kahdennenkymmenennen osaston, Verot, tulojen kokonaislisäys, 55,364,277 mk, kohdistui miltei yksinomaan kunnallisveroihin.

Pääomatulojen ensimmäisen osaston, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, järjestyksessä kahdennenkymmenennen ensimmäisen, toiseen lukuun, Tulot kaupungin omaisuuden myynnistä, merkittiin 12,270,000 mk uudelle momentille Ruotsista lahjoitettujen Pirkkolan omakotialueelle pystytettyjen rakennusten myynti. Pääluokkaan sisällytettiin tällä kertaa uusi neljäs luku, nimeltä siirrot rahastoista, johon merkittiin 23,000,000 mk siirtoa verotasausrahastosta. Pääluokan tulojen kokonaislisäys nousi täten 42,675,545 mk:aan.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahdennenkymmenennentoisen osaston, Lainavarat, ainoassa luvussa, Osoitukset lainavaroista, osoitettiin v. 1941 otettavasta lainasta alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat rahamäärät:

Länsisataman rakennustöiden jatkamiseen	mk	400,000
Munkkisaaren laiturin pohjoispuolella olevan karin louhimiseen	»	2,400,000
Eteläsataman Makasiinirannan jatkamiseen entisen laivatelakan edustalle	»	1,500,000
Katajanokan vuota- ja öljyvarastorakennuksen töihin	»	2,000,000
Tehdaskorttelien n:ot 272—278 ja Verkkosaaren rakennustöiden jatkamiseen	»	1,050,000
Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen.....	»	3,900,000
Vesijohtoja varten	»	5,515,000
Vesijohdon johtamiseksi Ison Puistotien itäpäätä Pitäjänmäelle	»	2,066,000
Kaasulaitoksen pääputkiverkon laajentamiseen ja uusimiseen	»	706,000
Ammoniakinpesulaitteen ostoon	»	510,000
Hiilenmurskauslaitteen ostoon	»	260,000
Koksimurskan briketoimislaitteen ostoon	»	1,000,000

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 71. — ²⁾ S:n s. 69.

Kaasupumppujen ostoon	mk	300,000
Kolmen viistokammion ostoon	»	5,266,000
Kaasunsäätäjän hankkimiseen Toisen linjan ja Hämeentien kulmukseen	»	265,000
Sähkölaitoksen rakennuksia varten	»	650,000
» koneistoa varten	»	8,100,000
» johtoverkostoa ja jakelulaitteita varten.....	»	7,204,000
Siirtoon yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislain arastoon	»	10,000,000
Väestönsuojelutöihin	»	7,253,000
		Yhteensä mk 60,345,000

Säästöä ei kertomusvuoden talousarvioon merkitty

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Huhtikuun 24 p:nä 1931 maistraatin kokoonpanosta asema- ja rakennusasioita käsiteltäessä annetun lain mukaisesti kaupunginvaltuusto asetti ¹⁾ Uudenmaan läänin maaherran toimitettavan, maistraattiin mainitunlaisten kysymysten käsittelyä varten valittavan lisäjäsenen vaalin ehdokkaiksi tammikuun 1 p:nä 1941 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi entisin ehdoin apulaisasemakaava-arkkitehti B. Aminoffin, kaupunginarkkitehti G. Taucherin ja toimistoarkkitehti V. Tuukkasen.

Maistraatinsihteeriksi valittiin ²⁾ toisen kaupunginvoudin konttorin ulosottomies A. G. J. Wennerqvist.

Valtuusto oli v. 1932 anonut ³⁾ korkeimmalta oikeudelta sellaista muutosta Helsingin maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta voimassa olevien määräysten 3 kohtaan, jonka mukaan yhdistetyt maistraatinsihteerin ja ensimmäisen julkisen notaarin virat erotettaisiin toisistaan, sekä edellyttäen, että oikeus vahvisti tämän muutoksen, päättänyt sijoittaa ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin virat silloiseen 13 palkkaluokkaan samalla velvoittaen heidät tilittämään kaupungille toimessaan kantamansa maksut. Oikeus vahvisti marraskuun 2 p:nä 1938 muutosehdotuksen ja on muutos mikäli se koskee asianomaisten virkain järjestelyä väliaikaisesti pantu täytäntöön v:n 1939 alusta. Virkasivutulojen tilittämisen osalta täytäntöönpano on ollut riippuvainen osaksi siitä, että silloinen toinen julkinen notaari C. Oker-Blom oli valittanut Uudenmaan läänin maaherralle valtuuston päätöksestä, mikä valitus kuitenkin samoin kuin silloisen maistraatinsihteerin ja ensimmäisen julkisen notaarin F. A. Hasselblattin valitus kyseisten maistraatin virkain uudelleenjärjestelyä koskevasta valtuuston päätöksestä sittemmin peruutettiin ⁴⁾, ja osaksi erinäisistä maistraatin tyjärjestykseen tehtävistä muutoksista, joista nyttemmin myöskin on laadittu ehdotus, jonka mukaan valtuuston v. 1932 tekemästä päätöksestä poiketen, ensimmäinen ja toinen julkinen notaari vuorotellen, maistraatin päätöksen mukaisesti, toimittaisivat sekä virka- huoneessa että sen ulkopuolella suoritettavat virkatehtävät, sekä maistraattiin otettava uusi toimistoapulainen sijoitettaisiin 39 palkkaluokkaan.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 14 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 8 §. — ³⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 107—112. — ⁴⁾ Kvsto 8 p. toukok. 6 §.

Kaupungin palkkaluokkajärjestelmän muuttamisen johdosta oli uudelleenjärjestetyt virat sijoitettava valtuuston päätöksellään tarkoittamia palkkaluokkia vastaaviin palkkaluokkiin. Ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin virkasivutulojen tilittämistä kaupungille tarkoittava määräys ei koskenut heille kaupanvahvistajina tulevia maksuja, joiden kanto-oikeus perustui marraskuun 1 p:nä 1933 voimaan tulleeseen lakiin maa-kaaren 1 luvun muuttamisesta. Edellä olevan mukaisesti valtuusto päätti ¹⁾ sijoittaa uudelleenjärjestetyn maistraatinsihteerinviran 29 palkkaluokkaan, minkä päätöksen oikeusministeriö huhtikuun 6 p:nä vahvisti ²⁾, sekä uudelleenjärjestetyt ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin virat 21 palkkaluokkaan; perustaa maistraattiin uuden 39 palkkaluokkaan kuuluvan ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen viran; määrätä nämä päätöksensä toteutettaviksi siitä päivästä lukien, jolloin maistraatin uusi työjärjestys tuli voimaan; sekä oikeuttaa maistraatin tarpeellisiin 18,000 mk:n määrin ylittämään kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaansa.

Valtuusto myöntyi maistraatin v:n 1939 määrärahaan Tilapäistä työvoimaa ja Painatus ja sidonta ylittämiseen vastaavasti 9,775 mk ³⁾ ja 3,256:90 mk ³⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaan Tilapäistä työvoimaa ja Kesälomasijaiset ylittämiseen vastaavasti 12,000 mk ⁴⁾ ja 2,225 mk ⁵⁾.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin v:n 1939 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 6,000 mk ja Painatus ja sidonta 5,000 mk.

Kaupunginviskaalinvirasto oikeutettiin ⁷⁾ ylittämään Syyttäjistön kertomusvuoden määrärahaa Kesälomasijaiset 4,120 mk.

Pukinmäen rakennustarkastus. Vastauksena Uudenmaan lääninhallituksen tekemään tiedusteluun kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että kaupungin rakennustarkastaja nimitettiin myöskin Pukinmäen rakennussuunnitelma-alueen rakennustarkastajaksi edellyttäen, että korvaus tästä suoritettiin rakennustarkastajalle tulevasta toimituspalkkiosta joulukuun 16 p:nä 1938 annetun asetuksen mukaisesti.

Poliisilaitos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää poliisilaitoksen v:n 1939 yleismenoihin sisältyvää määrärahaa Kalusto 14,000 mk.

Poliisilaitoksen v:n 1939 yleismenoihin sisältyvää määrärahaa Matkaja kuljetuskustannukset päätettiin sallia ylittää 2,025 mk ⁹⁾ sekä poliisilaitoksen kertomusvuoden yleismenoihin sisältyvää määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 13,260 mk ¹⁰⁾.

Holhouslautakunta. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi raastuvanoikeuden ilmoitus, että se kaupunginvaltuuston esityksen mukaisesti oli määrännyt holhouslautakunnan puheenjohtajaksi v:ksi 1940—43 lautakunnan siihenastisen puheenjohtajan varatuomari J. W. Sadeniemen.

Holhouslautakuntaan valittiin ¹²⁾ lisäjäseniksi asiamies K. Kaira ja hallitussihteerit A. Salminen niin pitkäksi aikaa kuin sotapalvelukseen kut-

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 14 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 5 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 41 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 29 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. elok. 42 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. syysk. 18 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 5 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. toukok. 34 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. syysk. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 6p. maalisk. 7 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. maalisk. 10 §.

suttu lautakunnan puheenjohtaja J. W. Sadeniemi ja toiselle paikkakunnalle virkatehtäviään hoitamaan määrätty jäsen O. Möller olivat estyneet toimimasta lautakunnan jäseninä.

Holhouslautakuntaan valittiin ¹⁾ v:ksi 1941—44 kanslianeuvos I. V. Groundstroem.

Holhouslautakunnan määrärahaa Tarverahat päätettiin ²⁾ sallia ylittää enintään 2,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää holhouslautakunnan v:n 1939 määrärahaa Kesälomasijaiset 90 mk.

4. Liikennettä koskevat asiat

Raitiotie ja omnibus oy. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä eräitä muutoksia Raitiotie ja omnibus oy:n raitiotie- ja omnibuslinjoilla kannettaviin ajomaksuihin yhtiön johtokunnan määrättävästä ajankohdasta lukien. Niinpä yleinen ajomaksu kaupunkialueella sekä raitiotie- että omnibuslinjoilla määrättiin 1:25 mk:ksi ostettaessa viikolippuja, joita myytiin neljän lipun vihoissa 5 mk:n hinnasta, sekä 1:50 mk:ksi kertalipulta, oikeuttaen nämä liput vaihtamaan vaunua enintään kaksi kertaa, riippumatta siitä, oliko kysymyksessä raitiotie- vai omnibuslinja. Yömaksut olisivat kaupungin sisäisillä linjoilla päivämaksuihin verraten kaksinkertaiset. Esikaupunkilinjain ajomaksut jäivät pääpiirteissään ennalleen. Kuitenkin korotettiin Munkkiniemen ja Kulosaaren raitiotielinjoilla viikolippujen hintaa samassa suhteessa kuin kaupungin sisäisten linjain hintoja, jälkimmäisellä linjalla huomioonottaen siltamaksu 50 p:n korotuksena, ja poistettiin itäänpäin johtavien esikaupunkiomnibuslinjain matkustajain vapaa siirto-oikeus; yölisämaksu kaikilla esikaupunkilinjjoilla tuli olemaan 2 mk.

Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunta oli päättänyt ryhtyä ylläpitämään yöliikennettä raitiotielinjoilla n:ot 1, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 sekä Haagan, Munkkiniemen, Kulosaaren ja Käpylän raitiotielinjoilla klo 23.30—0.30 välisenä aikana siten, että vaunut kulkisivat kaupunkilinjjoilla 15 minuutin ja esikaupunkilinjjoilla n. 30 minuutin väliajoin, jolloin ajomaksu olisi tavallisiin maksuihin verraten kaksinkertainen ja kuukausi- ja vuosilipun haltijoilta perittäisiin lisämaksuna tavallisen ajomaksun hinta; lisättyyn yöliikenteeseen siirryttäisiin asteittain, sikäli kuin tarvittava henkilökunta palaisi kesälomiltaan. Asiasta maistraatille annettavassa lausunnossaan valtuusto päätti ⁵⁾ puoltaa päätöksen hyväksymistä.

Valtuusto päätti ⁶⁾ myöntää Raitiotie ja omnibus oy:lle sen entisille linjoille asetetuin ehdoin toimiluvan Kaarlenkadulta alkavaa ja Helsinginkatua pitkin Hämeentielle jatkuvaa kaksiraiteista raitiotielinjaa varten, kuitenkin niin että yhtiö oikeutettiin rakentamaan linja aluksi yksiraiteisena ja täydentämään se kaksiraiteiseksi sitten kun tarvittava materiaali oli saatavissa.

Sotainvaltiadien maksuton raitiotie- ja linja-autolinjain käyttö. Sen jälkeen kun Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunta oli oikeuttanut sotainva-

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 7 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 15 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 15 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 9 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 22 §.

liidit maksuttomasti käyttämään kaikkia yhtiön raitiotie- ja linja-autolinjoja kertomusvuoden aikana, kaupunginvaltuusto puolestaan päätti ¹⁾ suostua johtokunnan esitykseen, että sokeat sotainvaliidit, poikkeuksena Uudenmaan läänin kuvernöörin maaliskuun 11 p:nä 1901 vahvistamien Helsingin sähköraitiotieiden käyttämisestä koskevien määräysten 1 §:ssä säädetyistä kielloista, oikeutettaisiin maksutta kuljettamaan opaskoiransa mukanaan raitiotietakavaunujen etusillalla.

Vuokra-autotaksan muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ esittää maistraatille voimassa olevan vuokra-autotaksan muuttamista väliaikaisesti heinäkuun 1 p:stä lukien siten, että taksamittarin osoittamaa ajomaksua korotettaisiin 50 %:lla kaupungin alueella ja Lauttasaareen, Munkkiniemeen, Haagaan ja Kulosaareen tehdyistä matkoista sekä että kaksinkertaista n.s. yötaksaa noudatettaisiin klo 23—6.

5. Palotointa koskevat asiat

Palolaitos. Ottaen huomioon sisäasiainministeriön ilmoituksen, että se piti erittäin suotavana, että avoinna olevia palomiesten toimia täydettyä mikäli mahdollista otettiin huomioon Viipurin palokuntaan kuuluneet henkilöt ja että Helsingin palokunnassa kesän aikana toimineille viipurilaisille koetettaisiin järjestää työtä jatkuvaisesti kesäkuukausien jälkeenkin, sekä Helsingin palomiesten ammattiosaston esittämän toivomuksen palomiesten työajan lyhentämisestä kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

ottaa palokuntaan lokakuun 1 p:stä kertomusvuoden loppuun tilapäisinä 2 uutta palokersanttia 2,750 mk:n kuukausipalkoin ja 18 uutta nuorempaa palomiestä 1,700 mk:n kuukausipalkoin, mihin palkkoihin lisättäisiin valtuuston hyväksymät kalliinajanlisäykset, sekä oikeuttaa palolautakunnan tämän lisämiehistön palkkaamiseksi ylittämään palolaitoksen kertomusvuoden määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 108,300 mk;

perustaa palokuntaan v:n 1941 alusta lukien 2 32 palkkaluokkaan kuuluvaa palokersantinvirkaa ja 18 41 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman palomiehen virkaa merkiten tarkoitusta varten saman vuoden talousarvioon 433,200 mk:n määrärahan; sekä

järjestää palomiesten työajan kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien siten, että jokainen palomies 8 vuorokauden aikana oli 5 vuorokautta työssä ja 3 vuorokautta vapaana.

Kaupunginhallituksen oikeutettua palokorpraali I. Kestin nostamaan puolet palkastaan hänelle joulukuun 23 p:stä 1939 helmikuun 3 p:ään 1940 myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta, valtuusto vahvisti ⁴⁾ tämän päätöksen.

Palomies I. Sjöholm oikeutettiin ⁵⁾ ikäkorotusten saamiseksi lukemaan hyväkseen Raitiotie ja omnibus oy:n palveluksessa maaliskuun 1 p:stä 1928 elokuun 1 p:ään 1929 toimimansa aika.

Valtuusto päätti ⁶⁾ vastaanottaa erinäiset sodan aikana Suomeen lahjoitetut palokalustoesineet, jotka Helsingin vakinainen palokunta oli saanut vastaanottaa ja joiden yhteinen arvo nousi n. 1,750,000 mk:aan.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen suostua palo-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 34 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 13 §. — ³⁾ S:n 18 p. syysk. 12 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 14 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 20 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 32 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 28 §.

päällikön tekemään esitykseen, että palolaitoksen kertomusvuoden määrärahaan Kaluston hankinta pelastustikapuuauton ostamiseksi sisältyvä 600,000 mk:n erä saataisiin käyttää kahden palo- ja yhden kuorma-auton ostoon.

Valtuusto myöntyi ¹⁾ seuraavain palolaitoksen määrärahaan ylittämiseen enintään alla mainitun verran: Kesälomasijaiset 40,000 mk, Lämpö 530,000 mk, Vaatteiden pesu 32,000 mk ja Autojen käyttö 130,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahoiksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Talorakennukset 56,000 mk:n suuruisen määrärahan Paloasema Korkeavuorenkatu n:o 26, pyroksoyliinimaalaushuoneen sisustaminen kokonaisuudessaan ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 1,600 mk sekä määrärahasta Käpylän paloasema, lämminkäyttövesijärjestelmä esimiehen ja miehistön asuntoihin 23,938 mk ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 700 mk.

Uusi palojärjestys. Piirinuohojain O. F. Karlssonin y.m. valitettua Uudenmaan lääninhallitukselle uuden palojärjestyksen hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä ³⁾, lääninhallitus hyläten mainitun valituksen heinäkuun 2 p:nä vahvisti palojärjestyksen asianomaisten noudatettavaksi, koska sen hyväksymisen sinänsä ei voitu katsoa loukkaavan valittajain yksityistä oikeutta ja kun ei myöskään oltu näytetty toteen, että valituksenalainen päätös olisi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tahi olisi lain tai asetusten vastainen taikka ylittäisi valtuuston toimivallan ⁴⁾.

Tästä lääninhallituksen päätöksestä piirinuohoojat O. F. Karlsson y.m. valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen anoen, että se kumoamalla lääninhallituksen päätöksen jättäisi palojärjestyksen vahvistamatta. Valituskirjelmässä uudistettiin piirinuohojain lääninhallitukselle esittämät väitteet sekä huomautettiin erikoisesti, että nuohoustoimi voimassa olevan palo-säännön 29 §:n mukaisesti oli uskottava fyysillisille henkilöille eikä sitä siis voitu jättää yhtiölle tai muulle senkaltaiselle juriidiselle henkilölle, kuten juuri vahvistetussa palojärjestyksessä edellytettiin, ollen tämä sitä paitsi ristiriidassa myöskin palojärjestyksen 37, 38, 39 ja 40 §:n kanssa, jotka edellyttivät yksityisten henkilöiden olevan nuohoustoimen hoitajina. Myöskin tehtiin valituskirjelmässä huomautus palojärjestyksen 43 §:n säännöksen johdosta, että palojärjestys tulisi voimaan heti kun Uudenmaan läänin maaherra oli sen vahvistanut, mikä kyseisessä tapauksessa ei voinut pitää paikkaansa, koska maaherran päätöksestä oli valitettu. Koska maaherra päätöksessään oli lausunut, ettei palojärjestyksen hyväksymisen sinänsä voitu katsoa loukkaavan valittajain yksityistä oikeutta, valittajat ilmoittivat olevansa päinvaista mieltä sillä perusteella, että kaupungille palojärjestyksessä oli varattu oikeus antaa nuohouksen hoitaminen myöskin yhtiölle tai muulle nuohouslaitokselle ja että kaupunki jo itse teossa oli osoittanut tahtovansa käyttää hyväkseen tätä oikeutta jättämällä nuohoustehtävät perustettavalle osakeyhtiölle, minkä toimenpiteen kautta valittajat menettäisivät piirinuohoojantointimensa. Annettavassa selityksessään valtuusto päätti ⁵⁾ anoa valituksen hylkäämistä viitaten lääninhallitukselle antamaansa selitykseen sekä huomauttaen seuraavaa: Palojärjestyksen 33

¹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 17 § ja 19 p. kesäk. 40 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. —

³⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 34. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 4 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 4 §.

§:n 2 kohdassa säädetään, että tarkempia määräyksiä kunnallisesta nuohouslaitoksesta ja piirinuohoojain toiminnasta on annettava ohjesäännöissä ja yksityisestä nuohouslaitoksesta sen säännöissä huomioonottaen, mitä laissa ja asetuksissa sekä tässä palojärjestyksessä on nuohoustoimesta ja nuohoojista säädetty. Tästä säännöksestä ilmenee, että nuohoustehtäviä suorittaville henkilöille on tarkoitus hankkia palolautakunnan hyväksyminen ja että he niinkään tulevat toimimaan palopäällikön valvonnan alaisina, riippumatta siitä, ovatko he yksityisen tai kunnallisen nuohouslaitoksen palveluksessa vai toimivatko he piirinuohoojina voimassa olevien säännösten puitteissa. Väite, ettei uuden palojärjestyksen mukaan vastuu nuohoustehtävien suorittamisesta olisi fyysillisillä henkilöillä, oli siis täysin paikkansapitämätön. Aiheeton oli myöskin valittajain samassa yhteydessä tekemä viittaus palojärjestyksen 37, 38, 39 ja 40 §:ään, sillä ne oli laadittu siihen muotoon, että niiden määräyksiä voitiin noudattaa riippumatta siitä, pysyttiinkö piirinuohoojajärjestelmä voimassa vaiko ei. Palojärjestyksen 43 §:ään sisältyvä säännös palojärjestyksen voimaantulosta oli yhdenmukainen palosäännön 1 §:n kanssa; täytäntöönpanopäätöksensä kunnan viranomaiset luonnollisesti tekisivät vasta lääninhallituksen päätöksen saatua lain voiman. Valittajain käsitys, että kysymys piirinuohoojajärjestelmän poistamisesta tuli ratkaistuksi, jos hyväksytty palojärjestys vahvistettiin oli ilmeisesti myöskin virheellinen. Valtuusto oli tosin päättänyt perustaa osakeyhtiön ¹⁾ nuohoustoimen hoitamista varten, mutta tämän päätöksen korkein hallinto-oikeus oli poistanut ²⁾. Ennenkuin kysymys oli uudelleen pantu vireille ja lopullisesti ratkaistu oli ennen aikaista sanoa, lakkautettaisiinko valittajain hoitamat piirinuohoojaintoimet todellakin.

6. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto määräsi ³⁾ lääketieteenlisensiaatti M. Harjaman hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun Sörnäisten aluelääkäriin B. Bondestamin virkaa kertomusvuoden loka—joulukuun aikana.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen määrätä aluelääkäri A. Nikulan hoitamaan sotapalvelukseen kutsuttujen Sörnäisten aluelääkäriin B. Bondestamin ja Hermannin aluelääkäriin H. Roosin virkoja kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi, siksi kuin virkain vakinaiset haltijat jälleen voivat ryhtyä niitä hoitamaan.

Pasilan ja Käpylän aluelääkärille J. Blomstedtille, joka jo oli nauttinut sairaslomaa maaliskuun 13 p:n ja kesäkuun 1 p:n välisen ajan, myönnettiin ⁵⁾ virkasäännön mukaisin palkkaeduin jatkettua sairaslomaa kesäkuun ajaksi sijaisenaan lääketieteenlisensiaatti C. J. L. Ahlberg.

Eläinlääkintä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen määrätä terveydenhoitolautakunnan puheenjohtajan O. von Hellensin hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun kaupungineläinlääkäri W.

¹⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 71. — ²⁾ S:n v:n 1937 kert. s. 33. — ³⁾ Kvsto 9 p. lokak. 15 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 17 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 47 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 16 p. §.

Ehrströmin virkaa kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi, siksi kuin viran vakinainen haltija voi ryhtyä sitä hoitamaan.

Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää eläinlääkintöosaston v:n 1939 määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 29,535 mk.

Ammattientarkastus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen määrätä ammattientarkastajat S. H. Lehmuskallion ja E. Sundbäckin edelleen hoitamaan virkojaan heidän viisivuotistoimikautensa päätyttyä tammikuun 31 p:nä sekä kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa julistamaan virat haettaviksi.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus marraskuun 27 p:nä 1939 oli hylännyt insinööri G. Winklerin valitsemista ammattientarkastajaksi tarkoittavan filosofianmaisteri A. J. Savolahden valituksen.

Ammattientarkastaja S. Lautsolle myönnettiin ⁴⁾ pyynnöstä virkaero kesäkuun 1 p:stä lukien määräten entinen Viipurin kaupungin ammattientarkastaja K. Pokki, joka toukokuun 13 p:stä heinäkuun 13 p:ään oli kaupunginhallituksen määräyksestä hoitanut hänen virkaansa, edelleen hoitamaan sitä heinäkuun 14 p:stä lukien toistaiseksi, siksi kuin siihen valittava henkilö ryhtyi sitä hoitamaan.

Avoimeksi julistettuihin ammattientarkastajanvirkoihin valittiin ⁵⁾ edelleen 5 vuoden ajaksi niiden entiset haltijat S. H. Lehmuskallio, A. Levanto ja E. Sundbäck.

Tuberkuloosihuolto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen määrätä tuberkuloosihuoltotoimiston ensimmäisen alilääkärin E. Qvarnströmin hoitamaan puolustuslaitoksen tehtäviin määrätyn tuberkuloosilääkäri A. V. Wirran virkaa kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi, siksi kuin viran vakinainen haltija jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan.

Valtuusto myöntyi ⁷⁾ ylittämään seuraavia v:n 1939 tuberkuloosihuoltomäärärahoja alla mainitun verran: tuberkuloosihuoltotoimiston määrärahoja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 1,947:25 mk ja Suoranaiset avustukset 94:60 mk sekä keuhkotautisten parantolahoitoon varattua määrärahaa 32:50 mk.

Sielullisesti sairaiden naisten keskuskerho. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ sallia ylittää sielullisesti sairaiden naisten keskuskerhon määrärahaa Valaistus 300 mk.

Sielullisesti sairaiden miesten keskuskerho. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ sallia ylittää sielullisesti sairaiden miesten keskuskerhon määrärahaa Ruokinta 4,500 mk.

Desinfioimislaitos. Kaupunginvaltuusto määräsi ¹⁰⁾ että desinfioimislaitoksessa annettavasta syyhelmähoidosta kannetaan 50 mk:n maksu potilasta kohden, kuitenkin niin, että hoito varattomille ja vähävaraisille potilaille annetaan ilmaiseksi.

Terveydenhoitojärjestyksen muuttaminen. Uudenmaan lääninhallitus oli lähettänyt kaikille kaupungin- ja kauppalanhallituksille sekä taajaväkisten maalaisyhdyksuntain hallintolautakunnille kiertokirjeen, jossa ilmoitettiin sisäasiainministeriön kehoittaneen lääninhallitusta myötävaikuttamaan

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 33 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 19 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 7 §; vrt. myös v:n 1939 kert. s. 36. — ⁴⁾ Kvsto 29 p. toukok. 12 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 19 § ja 9 p. lokak. 12 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 18 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. toukok. 25 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 27 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 27 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. lokak. 24 §.

siihen, että sianhoitoa estävät tai rajoittavat määräykset maan rasvatuotannon lisäämiseksi ensi tilassa poistettaisiin kunnallisista järjestyssäännöistä ja harrastusta sianhoitoon kaikin tavoin edistettäisiin. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ v:n 1940 ja 1941 ajaksi muuttaa Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen 131 §:ään sisältyviä kotieläinten pitoa koskevia määräyksiä siten, että terveydenhoitolautakunta sai antaa luvan myöskin sikojen pitämiseen kaupungin alueella.

Sairaalat

Sairaalalahallituksen kanslian ja sairaalain tiliviraston eräiden virkain uudelleenjärjestely. Ottaen huomioon, että sairaalain tilivirasto yleensä tarvittaessa oli voinut järjestää aputyövoimaa sairaalahallituksen kanslian käytettäväksi, joka ei voinut tulla toimeen omine väline työvoimineen, sekä että töiden uudelleenjärjestely nyt helposti kävi päinsä sairaalain tiliviraston inventtausapulaisen pian siirtyessä eläkkeelle, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ v:n 1941 alusta lukien perustaa sairaalahallituksen kansliaan 37 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran sekä samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa sairaalain tiliviraston inventtausapulaisen viran. Samalla valtuusto oikeutti sairaalahallituksen v. 1941 käyttämään uuden viran haltijan palkkaamiseen mainitun vuoden talousarvioon sisältyvää lakkautetun viran palkkamäärärahaa.

Sairaalain tilivirasto. Sairaalain tiliviraston nuorempi toimistoapulainen E. Forsström oikeutettiin ³⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen syyskuun 18 p:n 1918 ja tammikuun 10 p:n 1920 välinen aika, jolloin hän ennen sairaalain tiliviraston palvelukseen siirtymistään toimi kaupungin elintarvelautakunnan korttikeskuksessa.

Sairaalain tiliviraston sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 9,840 mk.

Puu- tai puuhiilikaasuttimien hankkiminen sairaalain autoihin. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ sairaalahallitukselle 215,000 mk 7 puu- tai puuhiilikaasuttimen hankkimiseksi kaupungin sairaalain autoihin.

Marian sairaala. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen määrätä Marian sairaalan lastenosaston apulaislääkärin A. Talvitién hoitamaan osaston sotapalvelukseen kutsutun ylilääkärin P. Heiniön virkaa joulukuun 9 p:stä 1939 alkaen toistaiseksi, kuitenkin enintään maaliskuun 5 p:ään 1940 saakka, jolloin apulaislääkäri Talvitién kolmi- vuotiskausi sairaalan palveluksessa päättyi.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen Marian sairaalan v:n 1939 määrärahaan Kaluston hankinta uuden keittiöyleiskoneen hankkimiseen sisältyvän 59,100 mk:n erän.

Seuraavia Marian sairaalan määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Vuokra 11,650 mk, Siivoaminen 15,000 mk, Vedenkulutus 5,000 mk, Vaatteiden pesu 60,000 mk, Ruokinta 200,000 mk, Yleisten

¹⁾ Kvsto 29 p. toukok. 16 §; vrt. myös Kunnall. asetuskok. s. 46 — ²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 17 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 17 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 10 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 15 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 29 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §.

laitteiden kunnossapito 20,000 mk ja Kuljetus- ja matkakustannukset 10,000 mk.

Kulkutautisairaala. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen osoittaa kertomusvuoden talousarvion pääluokkaan Sairaanhoidon sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista 59,550 mk sodan syttyessä joksikin aikaa Hyvinkään parantolaan hoidettaviksi siirrettyjen kulkutautisairaalan potilaiden mainitun ajan hoitomaksujen suorittamiseksi.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää kulkutautisairaalan v:n 1939 määrärahaa Säätöpalkkaiset virat 50,773: 70 mk.

Seuraavia kulkutautisairaalan määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 9,000 mk, Siivoaminen 1,500 mk, Kaluston kunnossapito 25,000 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 25,000 mk ja Käyttövoimaa 18,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi kulkutautisairaalan korjauksiin uhkaavan kulkutautivaaran takia myönnetty 30,000 mk.

Kivelän sairaala. Koska Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston ylilääkäriksi nimitetty Nikkilän sairaalan ylilääkäri ja johtaja S. E. Donner ei vielä voinut ryhtyä virkaansa hoitamaan, kaupunginvaltuusto määräsi ⁵⁾ sairaalan entisen johtajan ja mielisairaiden osaston ylilääkärin E. Ehrnroothin edelleen hoitamaan mielisairaiden osaston ylilääkärin virkaa, siksi kuin viran vakinainen haltija voi ryhtyä siihen, ja samalla sairaalan johtajan tehtäviä kertomusvuoden alusta lukien kunnes toisin päätettiin. Mielisairaiden osaston ylilääkärin S. E. Donnerin sittemmin ilmoitettua voitavansa ryhtyä virkaansa hoitamaan kesäkuun 1 p:nä, valtuusto päätti ⁶⁾, että virkaatoimittava mielisairaiden osaston ylilääkäri ja sairaalan johtaja E. Ehrnrooth pysytettäisiin näissä toimissa vielä kesäkuun ajan, jolloin hän nauttisi kesälomansa, ja että hänelle tältä ajalta maksettisiin hänen siihenastinen palkkansa kyseisen sairaalan määrärahasta Säätöpalkkaiset virat. Kivelän sairaalan johtajaksi määrättiin ⁶⁾ heinäkuun 1 p:stä lukien sen sisätautien osaston ylilääkäri A. Vesa.

Kaupunginhallituksen myönnettyä ⁷⁾ Kivelän sairaalan johtajalle ja sen sisätautien osaston ylilääkärille A. Vesalle virkavapautta irtisanomisajaksi eli syyskuun 16 p:stä marraskuun 16 p:ään valtuusto pyynnöstä myönsi ⁸⁾ ylilääkäri Vesalle virkaeron viimeksi mainitusta päivästä lukien samalla määräten sairaalan alilääkärin U. Ahavan hoitamaan sisätautien osaston ylilääkärin virkaa ja mielisairaiden osaston ylilääkärin S. E. Donnerin johtajan tehtäviä toistaiseksi, siksi kuin viran uusi haltija voi ryhtyä sitä hoitamaan ja johtajan tehtävistä toisin päätettiin.

Kivelän sairaalan sisätautien osaston ylilääkäriksi valittiin ⁹⁾ sittemmin lääketieteen- ja kirurgiantohtori P. R. Soisalo, joka myöskin v:n 1941 alusta lukien määrättiin ¹⁰⁾ toimimaan sairaalan johtajana.

Kivelän sairaalan konemestarinvirka korotettiin ¹¹⁾ v:n 1941 alusta lukien 32 palkkaluokkaan.

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 24 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 16 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 14 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 147. — ⁸⁾ Kvsto 9 p. lokak. 16 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. marrask. 11 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. jouluk. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. lokak. 19 §.

Kivelän sairaalassa virkaatoimittavana konemestarina heinäkuun 1 p:stä elokuun 1 p:ään palveluttu G. G. Tallgren oli mainittuna aikana syyllistynyt väärinkäytöksiin käyttämällä eräitä sairaalan laskuun tilaamiensa tarvikkeita omiin tarkoituksiinsa. Valtuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa asiasta lääninhallitukselle.

Kaupunginhallituksen oikeutettua ²⁾ yleisten töiden lautakunnan käyttämään Kivelän sairaalan ruumishuoneen rakennustöiden jatkamiseen 80,000 mk v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvussa Talorakennukset tarkoitukseen varatun siirtomäärärahan lisäksi, valtuusto hyväksyen tämän toimenpiteen päätti ³⁾ merkitä mainitun suuruisen määrärahan v:n 1941 talousarvioon.

Kivelän sairaalan määrärahoja Ruokinta sekä Kuljetus- ja matkakustannukset päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 360,000 mk ja 15,000 mk.

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto määräsi ⁵⁾ Nikkilän sairaalan apulaisylilääkärin E. Svanljungin hoitamaan saman sairaalan haettavaksi julistettua ylilääkärin- ja johtajanvirkaa kertomusvuoden alusta lukien siksi kuin virka vakinaisesti täytettiin.

Nikkilän sairaalan ylilääkäriksi ja johtajaksi valittiin ⁶⁾ Viipurin kaupungin mielisairaalan johtaja E. K. Backman alistaen vaali lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi.

Nikkilän sairaalan määrärahoja Desinfioimisaineet, Tarverahat ja Perhehoitomaksut päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 1,500 mk, 3,000 mk ja 54,000 mk.

Tuberkuloosisairaala. Tuberkuloosisairaalan konemestarinvirka korotettiin ⁸⁾ v:n 1941 alusta lukien 32 palkkaluokkaan.

Tuberkuloosisairaalan määrärahoja Valaistus ja Vedenkulutus päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti 20,000 mk ja 25,000 mk.

Kaupungin sairaalain työaika. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾, että kaupungin sairaaloissa, joissa oli käytännössä 9 tunnin päivittäinen työaika, oli v:n 1941 alusta lukien ompelijoihin, pesuapulaisiin ja lämmittäjiin nähdessä sovellettava 8 tunnin työpäivää. Tämän muutoksen toteuttamiseksi valtuusto samalla päätti ⁹⁾ perustaa Marian sairaalaan 39 palkkaluokkaan kuuluvan lämmittäjä-mekaanikontoimen ja Nikkilän sairaalaan ja tuberkuloosisairaalaan kumpaankin 44 palkkaluokkaan kuuluvan lämmittäjän-toimen sekä samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa tuberkuloosisairaalan 46 palkkaluokan mukaisen apumiehentoimen.

Kaupungin sairaalain eräiden virkain palkkauksen järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ v:n 1941 alusta lukien korottaa kaikkien sairaalain portinvartijantoimet 46 palkkaluokkaan sekä tuberkuloosisairaalan yövartijantoimen 45 ja muiden sairaalain yövartijantoimet 46 palkkaluokkaan.

Kaupungin sairaalain lääkärin oikeuttaminen harjoittamaan yksityistä vastaanottoa virka-asunnoissaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että kaupungin sairaalain lääkärit saivat harjoittaa yksityistä vastaanottoa virka-asunnoissaan vain sairaalahallituksen kussakin tapauksessa erikseen antamalla luvalla, mutta että tällaisissa vastaanotoissa ei saanut käyttää sairaalain kojeita.

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 6 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 148. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 39 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 15 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 18 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 19 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. toukok. 31 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. lokak. 20 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. lokak. 14 §.

Varasairaalan järjestäminen. Vallitsevan sotatilanteen johdosta sairaalahallitus oli järjestänyt Marian sairaalan kirurgiselle osastolle toistaiseksi tätä sairaalaa varten myönnettyjen varain puitteissa toimivan lisäosaston konsuli Zachariassénin huvilaan Munkkiniemeen sekä Suomen punaisen ristin sairaalalle Munkkiniemessä olevaan Kalastajatorpan ravintolaan lisäosaston, minkä suhteen sairaalahallitus ehdotti, että sen paikat, mikäli ne yhdessä saman sairaalan kaupungissa ylläpitämien paikkain kanssa ylittävät sen paikkamäärän, minkä kaupunki aikaisemmin on sairaalasta varannut, hyväksytään kaupungin varaamiksi lisäpaikoiksi ja että Punaisen ristin sairaalaa hyvitetään niiden ylläpidosta entisen sopimuksen mukaisesti ja varataan sille oikeus tuonnempaan tehdä esitys lisähyvityksestä, ellei se muuten voi toimintaansa rahoittaa. Lisäksi sairaalahallitus oli ehdottanut, että Helsingin sairaalain evakuointisairaalaan käytettävää Kiljavannummen kekkotautiparantolaa hyvitetäisiin 30 mk:lla hoitopäivää kohden, jolloin vieras viranhaltija saisi palkkansa siitä sairaalasta, missä hänen vakinainen toimensa on, mutta luontoisetunsa Kiljavannummen parantolasta. Asian kiireellisyyden vuoksi kaupunginhallitus hyväksyi mainitun järjestelyn, minkä päätöksen kaupunginvaltuusto puolestaan myöskin hyväksyi ¹⁾.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten Viikin varasairaalan kunnostamiseen myönnetyt 140,164: 25 mk.

Lahjoitus. Tukholman sairaalahallitukselle päätettiin ³⁾ esittää kaupungin kiitos Helsinkiin sodan aikana perustettujen varasairaalan saamasta arvokkaasta instrumenttilahjoituksesta.

Kaupungin sairaaloista Kiljavannummen parantolaan evakuoitujen potilaiden hoitomaksut. Pääluokkaan Sairaanhoidon sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ yhteensä 96,822 mk:n suuruisen lisäyksen Marian sairaalan määrärahaan Erilaatuiset menot oikeuttaen sairaalahallituksen käyttämään mainittua määrärahaa sekä sairaanhoidon pääluokan lukuun Erinäiset sairaanhoidomenot sisältyvää määrärahaa Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan Kiljavannummen parantolaan sodan aikana siirrettyjen kaupungin potilaiden hoitomaksujen suorittamiseksi.

Kaupungin sairaaloissa hoidettujen sotilaspotilaiden hoitomaksut. Sitten kun kaikki kaupungin sairaalat, Nikkilän sairaalaa lukuunottamatta, samoin kuin Helsingin diakonissalaitos, jonka potilaspaiikat tehdyn sopimuksen perusteella olivat maaliskuun loppuun saakka kaupungin sairaalain varapainoissa, oli kertomusvuoden alusta lukien julistettu kuulumaan ensimmäiseen sotasairaalaan, kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ puolustusministeriön tarjoaman 50 mk:n suuruisen maksun hoitopäivältä sotilaspotilaiden hoidosta kaupungin sairaaloissa sekä Helsingin diakonissalaitoksessa sinä aikana, jolloin se oli kaupungin sairaalain varasairaala.

Sodassa kaatuneiden tai sen aikana sotapalvelusta suorittaessaan kuolleiden sotilaiden perheenjäsenten sairaalamaksut. Valtioneuvoston päätettyä maaliskuun 7 p:nä, että lääkintöhallituksen tulee toistaiseksi järjestää valtion kustannuksella ilmeisesti vähävaraisille sodassa kaatuneiden tai muuten sen aikana sotapalvelusta suorittaessaan kuolleiden sotilaiden per-

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 23 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 33 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 33 § ja 29 p. toukok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 20 §.

heenjäsenille maksuton lääkärin- ja sairaalahoito sekä ilmaiset lääkkeet samojen perusteiden mukaan kuin siirtoväelle on järjestetty, lääkintöhallitus oli ilmoittanut m.m. kaikille eri kuntain sairaaloille suorittavansa mainittujen sotilashenkilöiden perheenjäsenten hoitomaksut sairaaloissa ja parantoloissa samojen perusteiden mukaisesti kuin potilaat suorittavat laitosten halvimmassa maksuluokassa, ei kuitenkaan enempää kuin 25 mk vuorokaudelta, ja hoidosta kulkutautisairaaloissa, mikäli heitä ei ole maksettua hoidettava, 20 mk vuorokaudelta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupungin sairaalahallituksen tämän johdosta tekemän esityksen, että kyseisten potilaiden suhteen saataisiin soveltaa, kulkutautisairaala lukuunottamatta, kunkin sairaalan halvimmän maksuluokan mukaista taksaa sellaisenaan, milloin on kysymys kaupungin henkikirjoissa olevista potilaista, ja että ulkokuntalaisten hoidosta laskutettaessa saataisiin toistaiseksi soveltaa samaa taksaa, kuitenkin ilman 30 päivän hoitokauden jälkeen myönnettävää alennusta; sekä että tällaisten ulkokuntalaisten hoidosta kulkutautisairaalassa, milloin he olivat toisella paikkakunnalla sairastuneet, perittäisiin lääkintöhallituksen lupaama hoitomaksu, niinkään ilman edellä mainittua alennusta.

Sairaanhoitajatarkoulun kurssien laajentaminen. Koska koulutettujen sairaanhoitajattarien puute vallitsevien poikkeuksellisten olojen takia oli tuntuva, sairaalahallitus oli ehdottanut, että helmikuun 16 p:nä alkavalle sairaanhoitajatarkoulun valmistavalle sairaanhoitajatarkurssille saataisiin ottaa 12 ylimääräistä eli kaikkiaan 42 oppilasta ja että koulu saisi järjestää huhtikuun 22 p:nä alkavan ylimääräisen kurssin niinkään 42 oppilaalle, sekä että kummatkin kurssit kestäisivät vain kaksi kuukautta johtosäännössä määrätyn neljän asemesta. Kaupunginhallitus puolestaan hyväksyi sairaalahallituksen ehdotuksen, antoi sairaalahallitukselle luvan ottaa helmikuun 16 p:nä alkavalle kurssille 42 oppilasta, hankkinut lääkintöhallitukselta luvan kurssien laajentamiseen, ylimääräisen kurssin toimeenpanemiseen ja oppijakson supistamiseen näillä kurssilla ehdoin, että valmistavan oppijakson opetusohjelma muutetussa muodossa alistetaan lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi, mitkä kaupunginhallituksen toimenpiteet kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾.

Erinäiset sairaanhoitomenukset. Kellokosken piirimielisairaalan avustuserä määrärahaa päätettiin ³⁾ sallia ylittää 80,000 mk.

Diakonissalaitoksen hoitopaikkain varaaminen kaupungille Kaupungissa vallitsevan kirurgisten tapausten hoitopaikkain puutteen poistamiseksi kaupunginhallitus oli tehnyt ⁴⁾ Helsingin diakonissalaitoksen kanssa sopimuksen kaikkiaan 241 kirurgisen hoitopaikan asettamisesta tarvittaessa kaupungin käytettäväksi, joista paikoista 41 olisi Helsingissä ja loput kahdessa Helsingin pitäjän kansakoulussa. Näiden hoitopaikkain varalla pitämisestä aiheutuvat kuukausimenukset, 272,600 mk, kaupunki sitoutui suorittamaan diakonissalaitokselle samoin kuin kustakin Helsingistä kotoisin olevasta potilaasta hoitopäivää kohden 26 mk, ollen laitoksella oikeus, jos kulut leikkauksista, lääkkeistä, sidetarpeista ja röntgenhoidosta ylittäisivät 14 mk hoitopäivää kohden, tehdä eri esitys mainitun korvausmäärän tarkistamisesta. Diakonissalaitos sitoutui pitämään potilaista kaupungin sairaalataarkastajan vaatimaa kirjaa sekä kantamaan maksukykyisiltä kaupungin

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 32 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 22 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 176 ja tämän kert. s. 151.

määrämät maksut ja luovuttamaan ne kaupungille. Yksityishuoneissa hoidetut potilaat jäivät sopimuksen ulkopuolelle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kyseisen sopimuksen olemaan voimassa joulukuun 1 p:stä 1939 lähtien siksi kuin kaupunginhallitus toisin päätti.

Suomen huollon avustaminen. Pääluokkaan Sairaanhoidon sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ 36,000 mk siirtoväen keskuudessa vallitsevan potilaspaikkapuutteen poistamistarkoituksessa Suomen huollolle vuokrattavan Sanitas-sairaalan vuokran sekä valaistus- ja lämmityskustannusten suorittamiseksi elokuun 15 p:stä vuoden loppuun.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltolautakunnan alaisten viranhaltijain palkat. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että niiltä huoltolautakunnan alaisilta viranhaltijoilta, jotka sotapalveluksen ajalta ovat saaneet nostaa liikaa palkkaa, ei peritä takaisin heidän liikaa nostamiaan palkkaeria, vaan jätetään nämä erät, yhteensä 21,152: 50 mk, kaupungin tappioksi.

Huoltomäärärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen myöntää v:n 1939 talousarvion pääluokkaan Huoltotoimi sisältyvistä valtuuston käyttövaroista seuraaviin huoltomäärärahoihin alla mainitun suuruiset lisäykset: huoltolautakunnan ja huoltoviraston määrärahoihin Lämpö 2,000 mk ja Siivoaminen 2,000 mk, kassa- ja tilitoimiston määrärahoihin Painatus ja sidonta 3,000 mk ja Tarverahat 1,500 mk, kunnalliskodin määrärahaan Lämpö 60,000 mk, työtupain määrärahaan Sekalaiset menot 18,000 mk sekä Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia nimisen luvun määrärahaan Suoranaiset avustukset 1,000,000 mk.

Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ⁵⁾ 60,000 mk:n lisäyksen saman pääluokan lukuun Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia sisältyvään määrärahaan Hautauskustannukset.

Kunnalliskoti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen myöntää kertomusvuoden talousarvion huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä valtuuston käyttövaroista huoltolautakunnalle 691,318: 90 mk sodan johdosta evakuoitujen kunnalliskodin hoidokkien huollosta vieraille kunnille suoritettavien korvausten maksamiseksi.

Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ⁷⁾ 1,061,031: 55 mk huoltolautakunnan käytettäväksi sodan aikana muihin kuntiin evakuoitujen kunnalliskodin hoidokkien huollon maksamista varten asianomaisille kunnille.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi kunnalliskodin uutta lämpökattilaa varten myönnetty 2,850 mk.

Tervalammen työlaitos. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ siirtää v:n 1939

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 24 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 38 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 20 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 29 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 27 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 26 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. marrask. 28 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 26 §.

talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Perushankinnat sisältyvän Tervalammen työlaitoksen 220,000 mk:n suuruisen kaluston hankintamäärärahan v. 1941 käytettäväksi.

Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Perushankinnat määrärahasta Tervalammen työlaitos, kaluston hankinta 220,000 mk ja v:sta 1937 v:een 1939 siirrettyyn saman tilin jäännöksen 149,967: 80 mk, sekä luvun Talorakennukset määrärahasta Tervalammen työlaitos, navettarakennus n. 412,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtämäärärahoiksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Talorakennukset 1,444,500 mk:n suuruisen määrärahan Tervalammen työlaitos, hoidokki-, talous- ja pesularakennuksia kokonaisuudessaan sekä määrärahasta Tervalammen työlaitos, vesisäiliö ja vesijohdot 182,763: 80 mk.

Työtuvat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää työtupain v:n 1939 määrärahaa Työaineet 250,000 mk.

Työtupien työnjohtajan V. A. Kaarnilan tehtyä itsensä syyppääksi eräiden tulotodisteiden väärennykseen ynnä erinäisiin kavalluksiin ja käytettyä täten saamansa varat, yhteensä 1,660: 50 mk, omiin tarpeisiinsa, huoltolautakunta oli pidättänyt hänet virantoimituksesta marraskuun 12 p:stä lähtien ja kaupunginhallitus oli ilmoittanut asian rikospoliisille syytteen nostamista varten. Valtuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä huoltolautakunnan toimenpiteen sekä tehdä Uudenmaan lääninhallitukselle kaupunkien kunnallislain 52 §:ssä säädetyn ilmoituksen asiasta.

Lastensuojelu

Lastensuojelulautakunta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää lastensuojelulautakunnan v:n 1939 määrärahoja Painatus ja sidonta 6,000 mk ja Tarverahat 6,500 mk.

Lastenhuoltolaitokset. Kun vastaanotto- ja ammattioppilaskotiin tarvittiin lisähenkilökuntaa sen siirtyessä todennäköisesti kertomusvuoden lopussa valmistuvaan uuteen huoneistoonsa Sofianlehtoon, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1941 alusta lukien perustaa sinne seuraavat uudet virat, joihin lastensuojelulautakunta oikeutettiin niitä haettaviksi julistamatta siirtämään rauhanteossa Neuvosto-Venäjäälle luovutetulla alueella sijainneen Bengtsärin koulukodin viranhaltijoita: 31 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan ylikatsastajanviran, 37 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan lämmittäjän-talonmiehentoimen, kaksi 53 palkkaluokkaan kuuluvaa keittiöapulaisentointia, 52 palkkaluokkaan kuuluvan leipojantoimen, kaksi 53 palkkaluokan mukaista pesuapulaisentointia, 46 palkkaluokkaan kuuluvan ompelijan ja keskusvaraston hoitajan toimen, kaksi 39 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa hoitajanvirkaa sekä kolme 53 palkkaluokan mukaista siivoojantointia.

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 31 § ja 8 p. toukok. 36 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 4 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 15 §.

Lisäksi vastaanotto- ja ammattioppilaskotiin samasta ajankohdasta lukien päätettiin ¹⁾ perustaa 37 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva hoitajanvirka, johon liittyi velvollisuus valvoa koko laitoksen sairaanhoitoa; siihen päätettiin ¹⁾ siirtää Ryttylän koulukodin hoitaja H. Ilvesvaara sekä viimeksi mainitun virkaan Bengtsårin koulukodin hoitaja A. Ohraniemi, kumpaakaan virkaa haettavaksi julistamatta.

Bengtsårin koulukodin 37 palkkaluokan mukainen puutarhurintoimi haltijoiheen päätettiin ¹⁾ siirtää Toivolan koulukotiin ja Bengtsårin koulukodin 37 palkkaluokan mukaisia palkkaetuja nauttiville räätäli- ja suutari-mestareille sekä maataloustöiden johtajalle ja 43 palkkaluokan mukaista palkkaa nauttivalle tallimiehelle, jotka kaikki jo olivat vanhoja ja sairaal-loisia, päätettiin järjestää työtä entisin palkkaeduin Ryttylän koulukodissa, siksi kuin he mahdollisesti anoivat eroa ja eläkettä.

Valtuusto epäsi ²⁾ lastensuojelulautakunnan esityksen Ryttylän koulu-kodin tilapäisen työvoiman tililtä palkattujen konepuusepän ja metallitöi-den apulaisopettajan virkain vakinaistamisesta 37 palkka- ja V kielitaito-luokkaan kuuluviksi.

Valtuusto päätti ³⁾ syyskuun 1 p:stä lukien lakkauttaa Ryttylän koulu-kodin tarpeettomaksi käyneen hoitajatarharjoittelijanviran.

Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 106,970 mk:n suu-ruisen lisämäärärahan eräitä uuden vastaanotto- ja ammattioppilaskoti-rakennuksen rakennustöitä varten oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen myöntää v:n 1939 talousarvion pääluokkaan Lastensuojelu sisältyvistä valtuuston käyttövaroista 9,500 mk Sofianlehdon pikkulastenkodin evakuoimisesta aiheutuneiden menojen peittämiseen.

Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää lastenhuoltolaitosten v:n 1939 määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 1,500 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää las-tenhuoltolaitosten v:n 1939 määrärahoja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 2,000 mk ja Sekalaista 4,000 mk sekä lastenhuoltolaitosten Ryttylä ja Sil-tala nimisten tilain saman vuoden määrärahaa Kustannukset 58,188: 25 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siir-tää kertomusvuonna käytettäväksi Sofianlehdon pikkulastenkodin hoi-dokkien sodanaikaisen evakuointipaikan, Mäntsälässä olevan Saaren kartanon, erinäisiin korjauksiin myönnetty 33,478: 20 mk.

Valtuusto päätti ⁹⁾ siirtää kertomusvuoden talousarvion Tuloa tuot-tamattomien pääomamenojen pääluokan määrärahaan Korvaus valtiolle aikaisemmin rakennetuista sairaalarakennuksista eräitä Ryttylän koulu-kodissa suoritettavia muutos- ja korjaustöitä varten sisältyvän 196,000 mk:n erän v. 1941 käytettäväksi.

Suomen lastenhoitoyhdistyksen avustaminen. Pääluokkaan Lastensuojelu sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁰⁾ 6,700 mk:n lisäyksen samassa pääluokassa Suomen lastenhoitoyhdistykselle varattuun avustuserään yhdistyksen lastenseimen laajentamista varten.

¹⁾ Kvsto 29 p. toukok. 15 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 16 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 22 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 38 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 29 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §; ks. myös v:n 1939 kert. s. 187. — ⁹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 25 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. mar-rask. 20 §.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää oikeusaputoimiston v:n 1939 määrärahaa Kesälomasijaiset 200 mk.

Oikeusaputoimiston v:n 1939 tarverahoja päätettiin sallia ylittää 475: 80 mk ²⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Kesälomasijaiset 1,000 mk ³⁾.

Työnvälitystoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ suostua Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston henkisen työn osaston muodostamiseen koko maan käsittäväksi henkisen työn välityksen keskuselimeksi sekä myöntää tämän edellyttämän lisätyn työvoiman palkkaamiseen kertomusvuodeksi työnvälitystoimistoon yleisistä käyttövaroistaan 49,685 mk:n lisäyksen työnvälitystoimiston tilapäisen työvoiman määrärahaan.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen päätöksen oikeuttaa työnvälitystoimiston siirtämään kertomusvuoteen sille v:n 1939 talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä irtaimistomäärärahasta Kaluston hankinta myönnetyn 14,125 mk:n erän käyttämättä olevan osan, 6,353: 25 mk, sekä irtaimistomäärärahasta Kaluston kunnossapito myönnetyn 1,060 mk:n erän kokonaisuudessaan.

Työnvälityksen harjoittamisluvat. Sosiaaliministeriölle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen ⁶⁾ anomusta saada edelleenkin Pikatoimisto Marsin välityksellä maksuttomasti välittää työpaikkoja yhdistykseen ja sen eri osastoihin kuuluville alle 18 vuotiaalle pojille, kuitenkin niin, että lupa myönnettäisiin toukokuuhun 1941 saakka, Suomen siviilija asevelvollisuusinvalidien liiton ⁷⁾ anomusta saada harjoittaa maksutonta työnvälitystä jäsenilleen sekä Suomen ravintoloitsijain liitolle ⁸⁾ myönnetyn työnvälitysoikeuden pidentämistä yhdellä vuodella ehdoin, että voimassa olevia määräyksiä tarkoin noudatettiin sekä että kysymykseen tulevaa työnvälityselintä sekaannuksien välttämiseksi ei nimitettäisi työnvälitystoimistoksi vaan paikanvälitystoimistoksi.

Kansanhuoltolautakunta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää kaupunginvaltuuston kertomusvuoden yleisiä käyttövaroja 200,000 mk kansanhuoltolautakunnan laajentuneiden menojen peittämiseksi.

Valtion ostokorttien jakelu. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen myöntää kertomusvuoden talousarvion huolto-toimen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista huoltolautakunnalle 153,656: 90 mk valtion ostokorttien jakelusta aiheutuneiden kulujen peittämiseen.

9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen suomenkielisten kansakoulujen 124,100 mk:n suuruisen v:n 1939 määrärahan Kaluston hankinta.

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 33 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 35 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 26 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 28 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 32 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 10 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. kesäk. 5 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 6 §; ks. myös v:n 1936 kert. s. 93. — ⁹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 25 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. maalisk. 27 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §.

Valtuusto myöntyi ruotsinkielisten kansakoulujen v:n 1939 määrärahan Lämpö ylittämiseen 11,265 mk ¹⁾ sekä hyväksyi kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää niiden saman vuoden määrärahoja Siivoaminen 5,518: 10 mk ²⁾ ja Puhtaanapito 415: 75 mk ³⁾.

Pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ³⁾ 36,000 mk:n suuruisen lisäyksen samaan pääluokkaan kuuluvan kansakoulujen yhteisten menojen luvun määrärahaan Koulupuutarhat.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Perushankinnat määrärahan Lapinlahdenkadun uuden kansakoulun kalusto, 1,000,000 mk, kokonaan sekä määrärahan Käpylän kansakoulun lisäkaluston hankkiminen, 258,423 mk, kokonaan.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahasi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Talorakennukset määrärahasta Käpylän kansakoulu, erinäisiä muutostöitä 62,309: 15 mk.

Haarahammasklinikan järjestäminen Aleksis Kiven kouluun. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ rakennustoimiston laatiman piirustuksen n:o 187 haarahammasklinikan järjestämisestä johtuen Aleksis Kiven koulussa suoritettavista muutostöistä oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan niiden vuoksi ylittämään tämän haarahammasklinikan järjestämiseksi kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Perushankinnat merkittyä määrärahaa enintään 32,500 mk.

Kansakoululaisten maksuton hoito sairaalain poliklinikoissa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että kaikille niille kaupungin kansakoulujen oppilaille, jotka koululääkäriin läheteellä varustettuina tulivat kaupungin sairaalain poliklinikkoihin tutkittaviksi ja saamaan erikoishoitoa, oli tutkimus ja hoito, vahvistetuista taksoista ja niiden yhteydessä määrättyistä vastaanottoedellytyksistä riippumatta, oleva sallittu ja maksuton.

Työväenopistot. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää suomenkielisen työväenopiston v:n 1939 määrärahoja Lämpö 3,226: 50 mk, Valaistus 3,177: 65 mk ja Painatus ja sidonta 1,509: 50 mk.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään v:n 1939 määrärahaansa Tilapäistä työvoimaa 743 mk.

Ammatteihin valmistavat koulut. Kaupunginhallitus oli hyväksynyt ammattiopetuslaitosten johtokunnan ehdotuksen, että valmistavan poikain ammattikoulun Kaluston hankinta ja Työaineet nimisten määrärahaan käytettävissä olevat varat, yhteensä n. 35,000 mk, saataisiin käyttäen Viipurin kaupungin poikain ammattikoulun eräiden koneiden, työkalujen, mittausvälineiden y.m. lunastamiseen. Hyväksyen tämän kaupunginhallituksen toimenpiteen kaupunginvaltuusto oikeutti ⁹⁾ ammattiopetuslaitosten johtokunnan lisäksi samaa tarkoitusta varten ylittämään valmistavan poikain ammattikoulun määrärahaa Kaluston hankinta 53,850 mk.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ ylittämään pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvää erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausmäärä-

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 24 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 42 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 30 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. lokak. 27 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. elok. 43 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. jouluk. 14 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. jouluk. 17 §.

rahaa Ammattikoulutalot 130,000 mk Kansakoulukadun 3:ssa olevan valmistavan tyttöjen ammattikoulun talon sodanaikaisten pommitusvaurioiden korjaamiseksi.

Lastentarhat. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ v:n 1941 alusta lukien perustaa Vuokko nimiseen lastentarhaan 25 lapselle tarkoitetun kokopäiväosaston sekä siirtää sinne Kalliorinteen lastentarhan opettajan- ja aputyönvirat ja samasta ajankohdasta lukien siirtää ensiksi mainitun lastentarhan talouspulaitsenviran 65 palkkaluokasta 54:nteen. Tarkoitusta varten päätettiin v:n 1941 talousarvion menopuolelle merkitä 11,675 mk ja tulopuolelle 3,550 mk.

Opetustoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi²⁾ 4,530 mk:n lisäyksen lastentarhain ynnä niiden laitosten tilapäisen työvoiman määrärahaan Ebeneserkodin lastenseimen tilapäistä laajentamista varten sekä päätti merkitä v:n 1941 talousarvioon mainitun seimen laajennettua toimintaa silmälläpitäen menopuolelle 36,093 mk ja tulopuolelle 11,270 mk.

V:n 1941 alusta lukien päätettiin²⁾ perustaa uusi 24 lapselle tarkoitettu lastenseimi sekä sitä varten 35 palkkaluokkaan kuuluva opettajanvirka, kaksi 51 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajanvirkaa, 54 palkkaluokkaan mukainen talousapulaisenvirka, 56 palkkaluokkaan mukainen talousapulaisenvirka ja 61 palkkaluokkaan kuuluva aputyönvirka. Uuden lastenseimen perustamista ja ylläpitämistä varten päätettiin merkitä v:n 1941 talousarvion menopuolelle 200,352 mk ja tulopuolelle 32,362 mk.

Lastentarhain ja niiden laitosten v:n 1939 vuokramäärärahaa ja tarve-rahoja päätettiin³⁾ sallia ylittää edellistä 17,710: 60 mk ja jälkimmäistä 18,868: 85 mk lastentarhain evakuoimiskulujen peittämiseksi.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti. Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnan lähetettyä kaupunginvaltuustolle kertomuksen mainitun säätiön pientenlastenkoulujen toiminnasta v. 1939 sekä asianomaisten tilintarkastajain toimittamastaan koulujen saman vuoden tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen, valtuusto myönsi⁴⁾ johtokunnalle tilivapauden mainitulta vuodelta.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin v:n 1940 tilien tarkastajiksi valittiin⁴⁾ liittosihteeri G. Andersson ja pankinvirkailija B. Armfelt sekä heidän varamiehikseen asianajaja R. Rönnholm ja raitiotievaununkuljettaja O. H. Träskvik.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Avoimeksi julistettuun kaupunginkirjaston johtajanvirkaan valittiin⁵⁾ Tampereen kaupunginkirjaston johtaja U. Saarnio.

Kaupunginmuseo. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää kaupunginmuseon v:n 1939 määrärahaa Vedenkulutus 57: 80 mk.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ v:n 1941 alusta vakinaistaa kaupunginorkesterin johtajan viran määräten sen kuulumaan 8 palkkaluokkaan.

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 21 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 22 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 26 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 14 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 14 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 11 §.

Avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ 12,500 mk:n suuruisen avustuksen Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistykselle Vallilan ulkoilmanäyttämöä edellisenä syksynä kohdanneen vahingon teon vaatimien korjaustöiden suorittamiseen.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimisto. Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty määräraha kiinteistötoimiston kansliaosaston sihteerin T. Törnblomin palkkaamista varten heinäkuun loppuun saakka avustavana toimistopäällikkönä hoitamaan eräitä toimiston käsiteltäviä laajakantoisia kysymyksiä sekä samalla tilapäisen sihteerin palkkaamista varten ²⁾. Tämän järjestelyn jatkamiseksi kertomusvuoden loppuun saakka kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan ylittämään kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa 41,053:30 mk, mikä määrä oli laskettu huomioiden avustavan toimistopäällikön palkkauksessa sodan aikana sen johdosta syntynyt 2,146:70 mk:n säästö, että hänelle hänen sotapalvelusajaltaan suoritettiin ainoastaan hänen vakinaisen virkansa palkka.

Kiinteistötoimiston avoimeksi julistettuun toimistopäällikön virkaan valittiin ⁴⁾ insinööri J. A. Savolainen.

Puu- tai puuhiilikaasuttimien hankkiminen kiinteistölautakunnan autoihin. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁵⁾ kiinteistölautakunnalle 80,000 mk 3 puu- tai puuhiilikaasuttimen hankkimiseksi.

Kiinteistömäärärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 30,000 mk vajarakennuksen rakentamiseksi Talin taimistoon, koska kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sitä varten merkitty määräraha ei ollut riittävä. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁶⁾ käyttämään ensiksi mainittu määräraha jo kertomusvuonna.

Valtuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan siirtämään kertomusvuoden v:n 1939 talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto sisältyvässä määrarahassa Yleis- ja rekisterikarttojen valmistus syntynyt säästö, 62,602:50 mk, sekä luvun Maatalousosasto määrarahassa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet syntynyt säästö, 5,604 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuonna käytettäväksi yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista Humalistonkadun vedenheittolaitoksen sisustamiseen myönnetty 18,500 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahoiksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Urheilukentät 78,900 mk:n suuruisen määrärahan Käpylän urheilukenttä, valonheittäjävalaisimien sekä puhelimien hankki-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 38 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 58. — ³⁾ Kvsto 29 p. toukok. 13 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 10 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 15 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 30 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 35 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §.

minen kokonaisuudessaan ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 2,400 mk, 11,000 mk:n suuruisen määrärahan Annalan urheilukenttä, uuden käymälän rakentaminen kokonaisuudessaan ynnä sen lisäyksen työläispalkkain korottamiseksi 350 mk, määrärahasta Vallilan urheilukenttä, pukeutumissuojan rakentaminen ja valonheittäjävalaisimia 38,295: 50 mk, määrärahasta Pallokenttä, aitaus 626,071 mk ja määrärahasta Pallokenttä, rinnekatso, jota oli oikeutettu ylittämään 1,305,000 mk ¹⁾, 1,160,810: 75 mk.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään seuraavia v:n 1939 määrärahoja alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston luvun määrärahaa Matkakulut 7,950 mk sekä maatalousosaston luvun määrärahoja Rakennukset 55,000 mk ja Korot konttokuranttilista kaupungin kassassa 13,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää v:n 1939 talousarvion kiinteistöjen pääluokan lukuun Kansanpuistot sisältävää määrärahaa Kaluston hankinta 3,250 mk ja lukuun Urheilu- ja pallokentät sisältävää hallinto- ja hoitomäärärahaa Lämminvesisuihkun kaasunkulutus 1,920: 90 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään v:n 1939 talousarvion pääluokan Kiinteistöt lukuun Erinäiset menot sisältyviä käyttövarojaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin 154,153: 95 mk.

Kulosaaren silta. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ kaupunginhallituksen enintään 200,000 mk:lla ylittämään kertomusvuoden määrärahaa Kuloaaren sillan käyttö- ja korjauskustannukset eräiden välttämättömien sillankorjaustöiden suorittamiseksi.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Lepolantien jatkamiseksi tarvittavien maa-alueiden lunastaminen. Lepolantien jatkamista varten Väliatalontieltä Tuomarinkylän omakotialueelle kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ostaa Osuusliike Elannon omistamasta tilasta RN 3^{26a} n. 390 m²:n suuruisen maa-alueen ja herra O. Salon omistamasta tilasta RN 3²⁶ n. 1,308 m²:n suuruisen maa-alueen 40 mk:n suuruisesta kauppahinnasta m²:ltä myöntäen tarkoitukseen 67,920 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä.

Kaupungin omistamien tonttien myynnissä noudatettavat periaatteet. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ tehdä kaupungin omistamien, vahvistettuun asemakaavaan merkittyjen, rakennettaviksi tarkoitettujen tonttien myynnissä noudatettavaksi aikaisemmin hyväksymiinsä ehtoihin ⁸⁾ eräitä väliaikaisia lisäyksiä ja muutoksia olemaan voimassa kertomusvuoden lokaan 30 p:stä v:n 1941 loppuun.

Vallilan kaupunginosan tonttien luovutusmuodon vahvistaminen. Sisäasiainministeriön vahvistettua Vallilan eli XXII kaupunginosan asemakaavan ⁹⁾, kiinteistölautakunta kaupunginvaltuuston kehoituksesta ¹⁰⁾ laaditutti

¹⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 82. — ²⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 31 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 34 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 14 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 30 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 17 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 143. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 54. — ⁹⁾ Vrt. tämän kert. s. 54. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 55.

ehdotuksen sen tonttien vuokrauksessa noudatettaviksi ehdoiksi, minkä jälkeen valtuusto päätti¹⁾:

että Vallilan kivitalotonttien uusissa vuokrasopimuksissa asetetaan vuokran perusteeksi 20 %:lla alennettu tontin myyntihinta;

että tässä vuokrauksessa ei sovelleta tontinvuokralakia;

että kyseisten tonttien vuokra määrätään virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvaiseksi valtuuston Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokrauksesta²⁾ päättämällä tavalla, kuitenkin niin, että vuokran tarkistus mainituin määräajoin toimitetaan vasta silloin kun indeksi on noussut tai laskenut vähintään 20 % perusindeksistä;

että vuokraehdot muissa suhteissa ovat tavanmukaiset;

että, jos vuokraajat haluavat lunastaa tonttinsa omakseen vallitsevaa hintatasoa vastaavasta hinnasta, niin heidän on jätettävä ilmoituksensa tontin luovutusmuodon valinnasta kiinteistölautakunnalle viimeistään lokakuun 31 p:nä 1940, allekirjoitettava kauppakirja ja suoritettava myyntiehtojen mukainen käteismaksu viimeistään joulukuun 31 p:ään 1940 mennessä ja suoritettava kauppahinnan loppuosa tammikuun 25 p:nä 1939 voimassa ollein maksuehdoin; sekä

että myöhemmin esitetyt lunastusvaatimukset käsitellään kukin erikseen ja myyntihinta määrätään silloisen hintatason mukaiseksi.

Alueen luovuttaminen oy. Mahoganyille. Raastuvanoikeus oli heinäkuun 31 p:nä 1939 oikeuttanut Oy. Mahoganyyn asemakaavalain 26 §:n nojalla 653,250 mk:n hinnasta lunastamaan kaupungille kuuluvan 448,1 m² käsiteltävän osan³⁾ uudelleenmuodostetusta Lauttasaarenkadun tontista n:o 2, ollen kauppahinta maksettava viimeistään saman vuoden joulukuun 21 p:nä. Puhjenneen sodan takia kaupunki kuitenkin sittemmin myönsi lykkäystä maksun suorittamisessa ehdoin, että yhtiö suoritti 6 %:n viivästymiskoron. Kauppahinta korkoineen, yhteensä 666,097:25 mk, suoritettiin kertomusvuoden huhtikuun 19 p:nä, minkä jälkeen kaupunki yhtiölle lähettämässään kirjelmässä totesi, että yhtiön maksuvelvollisuus täten oli täytetty ja lunastetun alueen omistusoikeus siten siirtynyt sille. Yhtiön lainhuudatusanomuksen raastuvanoikeus kuitenkin elokuun 12 p:nä hylkäsi, koska kaupunki ei ollut antanut yhtiölle erityistä luovutuskirjaa eikä maksusuoritusta voitu katsoa sellaiseksi toimeksi, jota tarkoitetaan toukokuun 31 p:nä 1940 puhevallan tai oikeuden säilyttämisestä sodasta johtuneissa poikkeuksellisissa oloissa annetun lain 5 §:ssä. Oy. Mahoganyyn ilmoitettua aikovansa valittaa tästä raastuvanoikeuden päätöksestä, kaupunginvaltuusto, tahtoen myötävaikuttaa valituksen hyväksymiseen, päätti⁴⁾ ilmoittaa yhtiölle, että kaupunki, siihen katsoen, että lunastushinnan suorittaminen oli tapahtunut kaupungin suostumuksella raastuvanoikeuden päätöksessä mainitussa ajassa ja lunastus oli kaupungin puolesta vastaanotettu, totesi, että lunastusmenettely, jolla alueen omistusoikeus oli siirtynyt yhtiölle, oli saatettu loppuun kauppahinnan tultua suoritetuksi ja että tontin eri osat siten olivat joutuneet kuuluviksi yhtiölle ainoana omistajana; sekä että asemakaavalain 27 §:ssä mainittu kaupungin toissijainen lunastusoikeus täten kaupungin mielestä oli rauennut ja että kaupunki nimenomaan luopui tästä oikeudesta, mikäli se lain mukaan katsottiin sille kuuluvaksi. Sitä paitsi valtuusto päätti⁴⁾ siinä tapauksessa, että raastuvanoikeuden päätös

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 28 §. — ²⁾ Ks. v:n 1935 Kunnall. asetuskok. s. 43. — ³⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 51 ja 212. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 30 §.

sai lain voiman, vapaaehtoisella kaupalla luovuttaa kyseisen tontinosan Oy. Mahoganylle 666,097: 25 mk:n suuruisesta jo suoritetusta kauppahinnasta.

Alueen luovuttaminen invaliidien huoltolaitosta varten. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾:

myymään ilman huutokauppaa Invaliidisäätiön huoltolaitoksen rakennuspaikaksi Ruskeasun alueelta Reijolan korttelista n:o 729, kiinteistötoimiston laatimasta piirustuksesta tarkemmin osoitetulta paikalta, 10,000 m²:n suuruinen tontti 3,360,000 mk:n kauppahinnasta, joka sai jäädä korottomaksi lainaksi ensimmäistä kiinnitystä vastaan niin pitkäksi aikaa kuin tontti oli säätiön hallussa ja sitä käytettiin invaliidien huoltolaitostarkoituksiin ehdoin, että säätiö suostui mahdollisen sopimuksen tekoon kaupungin käytettäväksi vastaisuudessa tulevista laitoksen potilas- ja oppilaspaikoista; että talon rakennuspiirustukset ja kustannusarviot alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi; että tontille kolmen vuoden kuluessa valtuuston päätöksen tekopäivästä lukien rakennettiin suunnitellunlainen invaliidien huoltolaitos uhalla, että kauppahinta muuten lankesi kokonaisuudessaan maksettavaksi; että säätiö yksin kustansi tontin yhdistämisen viemäriverkostoon; ja että muussa suhteessa noudatettiin vahvistettuja asuntonttien myyntiehtoja; sekä

vuokraamaan Invaliidisäätiölle n. 20,000 m²:n suuruinen puistoalue edellä mainitun tontin lounaispuolelta 30 vuodeksi käytettäväksi virkistysalueena huoltolaitoksen yhteydessä 1 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä ehdoin, että vuokraoikeus heti päättyi, ellei puistoaluetta käytetty kyseisen huoltolaitoksen tarkoituksiin; että kaupungilla oli oikeus muuttaa puistoalueen suuruutta ja rajoja, jos laadittava ympäristön asemakaava sitä vaati tai kaupunki tarvitsi aluetta; ja piirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi, jos alue aidattiin.

Nilsiantien tonttien n:ot 7 ja 9 myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ ilman huutokauppaa myymään XXII kaupunginosan korttelissa n:o 703 olevat Nilsiantien tontit n:ot 7 ja 9 Lääketehdas Orion oy:lle, edellinen 222,200 mk:n ja jälkimmäinen 233,200 mk:n suuruisesta kauppahinnasta sekä muuten kaupunginvaltuuston vahvistamien Vallilan kivitonttien lunastamista koskevien ehtojen ³⁾ mukaisesti.

Alueen varaaminen HAKA:n rakennustoimintaa varten. Suostuen Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n anomukseen mahdollisesta asemakaavan muuttamisesta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ varata osuuskunnan rakennustoimintaa varten XXII kaupunginosan korttelit n:ot 580 a ja 580 b käsittävän alueen ehdoin:

että osuuskunta ottaa tonteista haltuunsa n. 1/3 viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1941, 1/3 viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1942 ja loput viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1943;

että luovutusmuotona käytetään joko vuokrausta tai myyntiä valtuuston Vallilan kivitonttien suhteen kertomusvuonna tekemän päätöksen ⁵⁾ edellyttämin tavoin;

että tonttien vuosivuokrat ja hinnat ensimmäisessä luovutuksessa määritellään vallitsevien, kaupunginhallituksen vahvistettavien vuokrain ja hintain mukaisesti mutta heinäkuun 1 p:n 1941 jälkeen tapahtuvissa luovutuksissa silloin vallitsevan hinta- ja vuokratason mukaisesti;

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 29 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 10 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 47. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 26 §.

että vuokra-aika, vuokrauksen tullessa kysymykseen, on 60 vuotta; että yhtiön kertomusvuonna toimeenpantavaksi suunnitteleman piirustuskilpailun tuloksen perusteella mahdollisesti laadittavan asemakaavanmuutoksen sallima bruttohuoneluku on n. 880; sekä

että kaupungilla on oikeus valita edustajansa piirustuskilpailun palkintolautakuntaan.

Tonttien myynti tai vuokraus Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta siirtyville teollisuusyrityksille. Joko myyntiin tai vuokraukseen perustuvissa tontinluovutuksissa niille rauhanteossa Neuvosto-Venäjälle luovutetuilla alueilla toimineille teollisuusyrityksille, jotka halusivat jatkaa toimintaansa Helsingissä, kaupunginhallitus valtuutettiin ¹⁾ myöntämään normaali-vuokramenetelmää käytettäessä enintään viiden vuoden vuokravapaus ja myyntijärjestelmää käytettäessä ja määrätyn kauppahinnan tullessa käteisellä maksettavaksi enintään viiden vuoden täyttä vuokraa vastaava alennus kauppahinnasta sekä sopimaan teollisuusyritysten kanssa siitä, että yrittäjä enintään viiden vuoden vuokravapaan vuokrakauden jälkeen oikeutettiin joko edelleen jatkamaan vuokrasuhdettaan normaaliehdoin taikka lunastamaan tontti kaupungin kanssa silloin sovittavasta hinnasta, jolloin, ellei sopimusta saataisi aikaan, hinta määrättäisiin välimiesmenetelmää käyttäen. Samalla kaupunginvaltuusto määräsi tämän valtuutuksen olemaan voimassa kertomusvuoden syyskuun 1 p:ään saakka.

Kaivopuiston uuden rantatien edellyttämä tilusvaihto. Kun Kaivopuiston uutta rantatietä koskeva suunnitelma ²⁾ edellytti kaupungin ja Kaivopuiston tontin n:o 22 välistä tilusvaihtoa, kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kaupunginhallituksen tekemään mainitun tontin omistajan, K. Fazerin kuolinpesän, kanssa sopimuksen rantatietä varten tarvittavan n. 145 m²:n suuruisen mainitun tontin kaistaleen luovuttamisesta kaupungille, joka puolestaan luovuttaisi kuolinpesälle 40 m²:n suuruisen kaistaleen kyseiseen tonttiin liitettäväksi, ehdoin: että tilusvaihto tapahtui tuottaen täyden omistusoikeuden kummallekin asianosaiselle ja rasituksista vapaana; että tontin rakennusoikeus säilyi muuttumattomana; että kaupunki maksoi kaikki rakentamiskustannukset, kuten leikkaukset ja täyttämistyöt sekä matalan muurin rakentamisen pitkin tien reunaa; sekä että kaupunki kustansi lohkomis-, lainhuudatus- y.m. kulut.

Kulosaaren korttelin n:o 41 a rakennussuunnitelman muuttaminen ja siitä johtuvan tilusvaihdon toimeenpano. Kulosaaren huvilakaupungin korttelissa n:o 41 a, Brändöntien ja Linnoittajankadun kulmauksessa, olevat tontit n:ot 257 ja 259 omistava insinööri T. Neovius oli anonut, että kaupunki naapurialueen omistajana suostuisi sellaiseen mainitun korttelin uudelleenjärjestelyyn, että edellä mainituista kahdesta rajoiltaan säännöttömästä tontista muodostettaisiin yksi suorakaiteen muotoinen tontti, jonka rajat olisivat edellä mainittujen katujen suuntaiset, sekä että kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin tarpeellisen rakennussuunnitelmanmuutoksen aikaansaamiseksi. Tällöin kiinteistölautakunta laaditti rakennussuunnitelman muutos-ehdotuksen n:o 2,094 sekä tämän johdosta tarpeellisen tilusvaihtokartan, minkä mukaan insinööri Neovius luovuttaisi kaupungille yhteensä 222 m² käsittävän alueen tiloista RN 1³¹⁵ ja RN 1³¹⁷ sekä kaupunki puolestaan hänelle vastaavansuuruisen alueen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ puoles-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 48 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 57. — ³⁾ Kvsto 18 p. syysk. 7 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 31 §.

taan hyväksyä tilusvaihdon ehdoin, että insinööri Neovius suoritti siitä aiheutuvat maanmittaus- y.m. kustannukset, sekä puoltaa lääninhallitukselle rakennussuunnitelman muutosehdotuksen hyväksymistä.

Kaupungin ja Oy. Strömberg ab:n välinen tilusvaihto y.m. Oy. Strömberg ab., joka omisti Pitäjänmäen rautatieaseman itäpuolella rannikkoradan varrella olevan tehdastontin sekä sen läheisyydessä olevat Munkkiniemen IX kaupunginosan korttelissa n:o 196 olevat asuntotontit n:ot 12 ja 13, oli ilmoittanut saaneensa tietää, että ensiksi mainitun tontin halki oli suunniteltu rakennettavaksi rautatieaite, minkä johdosta yhtiön oli ollut pakko muuttaa lisärakennussuunnitelmaansa ja harkita yksissä neuvoin kiinteistötoimiston asemakaavaosaston kanssa alueidensa rajojen uudelleenjärjestelymahdollisuuksia. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ luovuttaa yhtiölle seuraavat kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan karttaan n:o 2,139 tarkemmin merkityt Munkkiniemen IX kaupunginosan maa-alueet: yhtiön tehdasalueen länsiosan eteläpuolelta 1,900 m², tehdasalueen, rautatien ja tontin n:o 13 ja Turun maantien väliltä n. 32,704 m² sekä tonttien n:ot 12 ja 13 väliltä n. 404 m² eli yhteensä n. 35,008 m² ehdoin:

että yhtiö luovutti vastikkeena kaupungille tontin n:o 13 pohjoispäästä n. 115 m² ja eteläpäästä n. 1,037 m² sekä tontista n:o 12 4,370 m² eli yhteensä n. 5,522 m²;

että yhtiö suoritti jäljellä olevista n. 29,486 m²:stä 100 mk:ksi m²:ltä lasketun kauppahinnan käteisellä;

että kaupungin luovuttamat alueet muodostettiin yhdeksi tontiksi, jota oli käytettävä yksinomaan teollisuustarkoituksiin;

että yhtiö sitoutui huolehtimaan siitä, ettei tehtaalta tuleva likavesi aiheuttanut terveydellisiä haittoja sekä jättämään alueelle jo rakennetun tai vatedes rakennettavan puhdistuslaitoksen piirustukset rakennustoimiston tarkastettaviksi;

että kaupungin luovutettavalla alueella sijaitseva muuntoasema jätettiin vuokratta paikoilleen sekä varattiin esteetön pääsy asemalle sen hoitoa ja tarkastusta varten tarpeellisille henkilöille;

että alueet luovutettiin molemmin puolin täysin omistusoikeuksin ja rasitevapaina; sekä

että kaupunki sitoutui v:n 1941 aikana rakentamaan vesijohdon yhtiön tehdasalueen rajalle.

Myytyjen tonttien tontinmyyntiehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto suostui Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen²⁾ II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 1 rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentämiseen kesäkuun 7 p:ään 1942, Asunto oy. Pengertalon³⁾ XI kaupunginosan korttelissa n:o 340 omistamien Pengerkadun tontin n:o 19 ja Hämeentien tonttien n:o 37, 39 ja 41 eri aikoina päättyvien rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräaikain kaikkien pidentämiseen kesäkuun 1 p:ään 1942 saakka sekä johtaja S. Krausen⁴⁾ XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistaman Tavaststjernankadun tontin n:o 13, huhtikuun 11 p:nä 1941 päättyvän rakentamisvelvollisuuden täyttämisen määräajan pidentämiseen huhtikuun 11 p:ään 1942.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 18 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 20 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 19 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 28 §.

Oy. Agroksen anottua saada rakentaa II kaupunginosan korttelissa n:o 35 omistamalleen Mikonkadun tontille n:o 6 talonmiehen asunnon piha-rakennukseen, kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ kyseisen lisähuoneen rakentamisoikeudesta suoritettavan korvauksen 21,000 mk:ksi.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset

Eräiden korttelin n:o 690 osien vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ vuokraamaan Pommisuoja oy:lle XXII kaupunginosan korttelissa n:o 690 oleva Elimäenkadun tontti n:o 1 ja pommisuojan rakentamiseen tarvittava tila tämän tontin viereisestä kalliosta 30 vuodeksi marraskuun 1 p:stä lukien tontin osalta 9,000 mk:n vuosivuokrin, josta perittäisiin ainoastaan 6,000 mk vuodessa niin kauan kuin tontille rakennettavan rakennuksen kolmas kerros oli suojeluskunnan käytössä, ja kalliotilan osalta 2,000 mk:n vuosivuokrin, jota ei perittäisi niin kauan kuin suojaa käytettiin väestönsuojelutarkoituksiin, sekä muuten ehdoin:

että kadun kunnossa- ja puhtaanapito kuului vuokraajalle, ollen tämän tehtävä rakennustoimiston kanssa eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus vuokratun tontin katuosuuksien kunnossapidosta vuokrakauden kuluessa erikseen määrättiin;

että edellä mainitut vuokrat olivat saman suuruiset koko vuokrakauden, kuitenkin niin, että ne olivat riippuvaiset virallisesta elinkustannusindeksistä samalla tavalla kuin Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokramaksuista oli määrätty; sekä

että muissa kohdin noudatettiin valtuuston vahvistamia Vallilan kivi-talotonttien vuokraehtoja.

Meilahden huvila-alueen n:o 15 vuokralleanto. Päätoimittaja A. Anderssonin tarjottua valtiolle lahjaksi, tasavallan presidentin kesäasuntona käytettäväksi, omistamansa Ekudden nimisen Meilahden huvilan n:o 15, jonka vuokrasopimus päättyi marraskuun 1 p:nä 1942, kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan tämän huvila-alueen valtiolle heinäkuun 1 p:stä 1940, mistä lukien entinen vuokraaja oli suostuvainen purkamaan vuokrasopimuksensa; vuokra-aika määrättiin 25 vuodeksi ja vuosivuokra 10,000 mk:ksi, ja ehdoksi vuokraamiselle asetettiin, että huvila-aluetta käytettiin tasavallan presidentin asuntona, ollen kaupungilla muussa tapauksessa oikeus irtisanoa vuokrasopimus vuoden irtisanomisajoin.

Herttoniemen tehdastonttien vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan tontteja Herttoniemen teollisuusalueen kortteleista n:ot 57—59 samoin ehdoin kuin valtuuston aikaisemman päätöksen nojalla kortteleista n:ot 51—56.

Kemiallinen teollisuus oy. nimisen yhtiön anottua saada teollisuuslaitoksen rakentamista varten vuokrata n. 1,500 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen teollisuusalueen korttelista n:o 57 viimeistään kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien, kiinteistölautakunta anomuksen kiireellisyyden vuoksi päätti vuokrata yhtiölle kyseisen alueen 30 vuodeksi mainitusta päivästä

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 19 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 11 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 29 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. syysk. 8 §; ks. myös v:n 1939 kert. s. 54 ja tämän kert. s. 196.

lukien 9,180 mk:n vuosivuokrasta ja muuten sellaisin ehdoin, joilla valtuusto aikaisemmin oli oikeuttanut lautakunnan vuokraamaan tontteja Herttoniemen teollisuusalueen kortteleista n:ot 51—56 ¹⁾, ollen yhtiön lisäksi sitouduttava, siksi kuin Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, tonttia rakentaessaan sekä katujen kunnossapidon suhteen noudattamaan lautakunnan asiassa antamia määräyksiä. Kaupunginhallituksen hyväksytyä lautakunnan päätöksen valtuusto puolestaan päätti ²⁾ hyväksyä tämän toimenpiteen.

Valtuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle rakennettavan puhelinkeskusaseman paikaksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimaan piirustukseen tarkemmin merkityn Porvoontien ja Marjanimeen johtavan tien risteyksessä, jälkimmäisen tien länsipuolella olevan n. 800 m²:n suuruisen Herttoniemen alueen 30 vuodeksi 3 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä, ollen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, sekä noudattaen valtuuston Herttoniemen öljysataman varastoalueille vahvistamia vuokraehtoja ⁴⁾ ja sellaisin lisäehdoin, että vuokraaja sitoutui siihen saakka kuin Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, alueen rakentamisen ja kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta katsoi tarpeelliseksi antaa, ja että alueelle rakennettavan puhelinkeskusaseman piirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle puhelinkeskusaseman paikaksi kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimasta piirustuksesta ilmenevä, n. 825 m²:n suuruinen alue Herttoniemestä Degeröntien varrelta 30 vuodeksi marraskuun 15 p:stä lukien 4,950 mk:n vuosivuokrin noudattaen valtuuston Herttoniemen teollisuusaluetta varten vahvistamia vuokraehtoja sekä lisäehdoin, että vuokraaja sitoutui aluetta rakentaessaan noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta katsoi tarpeelliseksi antaa, ja että rakennuspiirustukset jätettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Pitäjänmäen teollisuustontin vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁶⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Lennart Holmberg oy. nimiselle ennen Viipurissa toimineelle yhtiölle n. 6,240 m²:n suuruisen teollisuustontin Pitäjänmäeltä Kastor oy:n tehtaiden vierestä 30 vuodeksi, minkä jälkeen sopimus jatkuisi silloin määrättävin vuokrin vuokraajan anomuksesta riippuen 20 vuoden ajan. Vuosivuokraksi määrättiin ensimmäiseltä kymmenvuotiskaudelta 24,960 mk, kuitenkin niin, ettei vuokraa perittäisi viideltä ensimmäiseltä vuodelta, sekä toiselta kymmenvuotiskaudelta 34,950 mk ja kolmannelta 45,560 mk, muiden vuokraehtojen ollessa tavanmukaiset.

Tontin varaaminen kansakoulun paikaksi. Muuttaen aikaisempaa päätöstään ⁷⁾ kansakoulutontin luovuttamisesta Mäkelänkadun varrelta kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾: luovuttaa rakennettavan kansakoulutalon paikaksi kiinteistölautakunnan laadittamaan alustavaan asemakaavan muutosehdotukseen merkityn uuden korttelin n:o 559; hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadittamat kansakoulutalon luonnospiirustukset antaen mainitulle lautakunnalle tehtäväksi laadittua myöskin pääpiirustukset

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 54. — ²⁾ Kvsto 18 p. syysk. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 196. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask. 18 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 29. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 12 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 26 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 65. — ⁸⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 13 §.

kustannusarvioineen huomioonottaen mikäli mahdollista kansakoulu-komitean ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan luonnospiirustuksia vastaan tekemät muistutukset; antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laadituttaa tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen laatimansa alustavan asemakaavan muutosehdotuksen mukaisesti; sekä merkitä v:n 1941 talousarvioon 10,000,000 mk:n siirtomäärärahan koulutalon rakennustöitä varten.

Hautapaikkain luovuttaminen Hietaniemen sankarihauta-alueelta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, ettei kaupunki peri Helsingin evankelis-luterilaisilta seurakunnilta maksua Hietaniemen sankarihauta-alueelta v:n 1939—40 sodassa kaatuneiden hautoja varten luovutetuista hautapaikoista.

Torikaupan järjestäminen Töölöntorille. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan järjestämään Töölöntorille elintarvikkeiden ja elävien kasvien torikaupan tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen valtuuston aikoinaan Kauppatorin kaupassa noudatettaviksi vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Muistomerkkin pystyttäminen Alli Tryggin puistikkoon. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ miltei yksinomaan helsinkiläisistä muodostetun Jalkaväkirykmentti 11:n eli Ässärykmentin korvauksetta pystyttämään Alli Tryggin puistikon Pengerkadun puoleiseen osaan muistomerkkin sodassa kaatuneille jäsenilleen sekä myönsi patsaan perustustöiden suorittamiseen 5,000 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Eräiden taideteosten sijoittaminen. Päättäen ⁴⁾ vastaanottaa L. ja R. Wainsteinin säätion kaupungille lahjoittaman Kalevala-aiheisen patsaan kaupunginvaltuusto määräsi sen sijoitettavaksi Mechelinin- ja Välskärinkadun väliseen puistoon, entisen Kinnekullen huvilan paikalle. Samalla valtuusto päätti ⁵⁾ sijoittaa kaupunginhallituksen v. 1938 ostaman taiteilija E. Toukolehdon sommitteleman Loukkaantunut urheilija nimisen graniittisen veistokuvan Käpylän urheilukentän eteläpuolella olevalle pienelle leikkikentälle ja kiinteistötoimistossa säilytetyn taiteilija I. Saxelinin muovaileman tyttöä esittävän graniittisen veistokuvan Runebergin- ja Apollonkadun kulmauksessa olevaan pieneen puistikkoon. Näiden veistokuvien jalustoja ja perustustöitä varten myönnettiin ⁶⁾ yhteensä 19,000 mk valtuuston yleisistä käyttövaroista.

Vuokra-aikain pidentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan pidentämään Länt. Kaivopuiston huvila-alueiden vuokra-aikaa, sikäli kuin vuokraajat tätä anoivat, yhdellä vuodella kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien entisiin ehdoin.

Valtuusto oikeutti ⁸⁾ kiinteistölautakunnan jatkamaan Oulunkylän yhteiskoulun kannatusyhdistykselle vuokratun, Oulunkylän itäisessä huvilar ryhmässä sijaitsevan, Kumpu n:o 6 nimisen, n. 0. 3795 ha:n suuruisen huvila-alueen n:o 15 ⁹⁾ vuokra-aikaa helmikuun 1 p:stä 1941 lukien tammikuun 1 p:ään 1974 saakka 4,000 mk:n vuosivuokrin sekä lisäksi ehdoin:

että aluetta käytettiin yksinomaan koulutarkoituksiin;

että alueelle rakennettiin ainoastaan kiinteistölautakunnan luvalla ja lautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti;

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 17 §; vrt. myös v:n 1929 kert. s. 16. — ²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 18 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 24 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 19 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 20 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 23.

että vuokraaja korvauksetta luovutti rakennussuunnitelman tai vastaisen asemakaavan toteuttamiseksi tarvittavat vuokra-alueen osat; ja

että kaupunki vastasi siitä vahingosta tai haitasta, mitä vuokraajalle mahdollisesti aiheutui siitä, että kyseisen huvila-alueen lounaisosasta erilleen aidatun Ebbero nimisen palstan haltijat olivat tehneet tätä palstaa koskevan lunastusvaatimuksen.

Vuokraehtojen muuttaminen. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt Suomen kaapelitehdas oy:lle vuokraamansa Salmisaaren tehdaskorttelin n:o 784 vuokraehdot ¹⁾, olosuhteissa oli tapahtunut sellainen muutos, että mainitulle yhtiölle tarkoitettu alueen kohdalle rakennettava laiturin oli laajennettu tyydyttämään myöskin Oy. Alkoholiliike ab:n laiturintarpeen. Tämän johdosta valtuusto päätti ²⁾ tehdä kyseisiin vuokraehtoihin sellaisen muutoksen, että sekä Suomen kaapelitehdas oy:llä että Oy. Alkoholiliike ab:llä oli oleva etuoikeus laiturin käyttämiseen sekä oikeus suurten kuormausten takia ajoittain sulkea se muulta liikenteeltä satamaviranomaisten kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti, jota vastoin yhtiöillä ei ollut oikeutta rannan ja laiturin aitaamiseen.

Kaupparakorkeakoulun ylioppilaskunta oli aikanaan ostanut kaupungilta XIII kaupunginosan korttelissa n:o 410 olevan Fredrikinkadun tontin n:o 56 ³⁾ m.m. ehdoin, että sille rakennettavan talon oli valmistuttava kevääseen 1940 mennessä, mistä rakennusvelvollisuuden määräaikaisesta täyttämisestä yhdistys kuitenkin sittemmin oli vapautettu ⁴⁾. Sodan jälkeisissä muuttuneissa olosuhteissa yhdistys katsoi voivansa toteuttaa rakennussuunnitelmansa vain muodostamalla rakennusyrityksen väliaikaisesti asunto-osakeyhtiöksi ja anoi tämän johdosta saada myydä tontin perustettavalle Kaupparakorkeakoulun ylioppilaskunnan asunto oy:lle. Yhdistyksen suoritettua tontin lisähintana kaupungille 435,000 mk, valtuusto päätti ⁵⁾ suostua anomukseen ja valtuuttaa kaupunginhallituksen antamaan yhdistykselle sitoumuksen mainitun määrän maksamisesta sille takaisin edellytyksin, että yhtiö 15 vuoden kuluttua jälleen omisti kyseisen talon kokonaisuudessaan ja käytti sitä alkuperäisen suunnitelman mukaiseen tarkoitukseen.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

XXII kaupunginosan asemakaava. Sisäasiainministeriö vahvisti tammikuun 30 p:nä XXII kaupunginosan eli Vallilan osaa tarkoittavan asemakaavan hyväksymistä ⁶⁾ koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾.

Kaupunginvaltuuston v. 1939 päättämien asemakaavanmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavanmuutoksia ⁸⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁹⁾: marraskuun 7 p:nä 1939 II kaupunginosan korttelin n:o 40 tontin n:o 1, III kaupunginosan korttelissa n:o 50 olevien Etel. Esplanaadikadun tontin n:o 1 ja Korkeavuorenkadun tontin n:o 1, XI kaupunginosan korttelien n:ot 325 ja 326, XII kaupunginosan korttelin n:o 364 ja XIV

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 62. — ²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 19 §; ks. myös tämän kert. s. 59. — ³⁾ Ks. v:n 1938 kert s. 62. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 60. — ⁵⁾ Kvsto 28 p. elok. 27 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 67. — ⁷⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 6 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 Kunnall. asetuskok. s. 133, 143, 204 ja 205 sekä v:n 1940 Kunnall. asetuskok. s. 169, 170, 171, 173 ja 174. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 67—76.

kaupunginosan korttelin n:o 464 tontin n:o 15¹⁾); tammikuun 26 p:nä 1940 IV kaupunginosan korttelin n:o 76 tontin n:o 5 ja XVIII kaupunginosan korttelin n:o 604 tontin n:o 52²⁾); sekä tammikuun 30 p:nä 1940 IV kaupunginosan korttelien n:ot 166 a, 166 b, 168 ja 169, IX kaupunginosan korttelien n:ot 199—204 ja XII kaupunginosan korttelien n:ot 384, 385, 386, 389, 391, 392, 394 ja 395.

Eräiden alueiden asemakaava- ja tonttijakoehdotusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä Töölön sokeritehtaan alueen rajajärjestelyehdotuksen³⁾), kiinteistölautakunta kaupunginhallituksen toimeksiannosta laaditutti n:olla 2,081 merkityn sokeritehdasaluetta koskevan asemakaava- ja tonttijakoehdotuksen, johon kyseinen alue oli merkitty XIV kaupunginosan korttelin n:o 472 tonttina n:o 7. Valtuusto hyväksyi⁴⁾ ehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti valtuuston päätöksen elokuun 16 p:nä⁵⁾.

Meilahden eli XV kaupunginosan asemakaavan⁶⁾ tultua vahvistetuksi kiinteistölautakunta laaditutti tämän kaupunginosan kortteleita n:ot 610—612, 614 ja 616—620 koskevat tonttijakokartat, mitkä valtuusto hyväksyi⁷⁾ ja sisäasiainministeriö elokuun 17 p:nä vahvisti⁸⁾.

XXIII kaupunginosan asemakaavan tultua vahvistetuksi⁹⁾ kiinteistölautakunta laaditutti mainitun kaupunginosan kortteleita n:ot 668 ja 669 eli Arabian tehdasaluetta koskevan tonttijakokartan, minkä valtuusto hyväksyi¹⁰⁾ ja sisäasiainministeriö elokuun 17 p:nä vahvisti¹¹⁾.

Valtuuston päätettyä m.m. Vallilan eli XXII kaupunginosan korttelien n:ot 538 ja 539 aikaisemmin vuokrattuina olleiden tonttien myynnistä, kävi tarpeelliseksi laatia myöskin mainituissa kortteleissa olevien, jo valmiiksi rakennettujen tonttien tonttijaot. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin näiden korttelien tonttijakoa esittävän kartan n:o 196, minkä valtuusto hyväksyi¹²⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavanmuutokset. Fastighets ab. H. Borgströms arvingar niminen yhtiö, joka omisti I kaupunginosan korttelissa n:o 7 olevan tontin n:o 6 a, sekä naapuritontin n:o 4 silloinen omistaja olivat v. 1939 sopineet keskenään yhteisen 9 m:n levyisen pihamaan järjestämisestä tonttiensa välirajalle, mikä sopimus tällöin oli merkitty kaupungin tonttikirjaan. Tontin n:o 4 omistusoikeuden siirryttyä Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille nämä yhdessä tontin n:o 6 a omistajan kanssa tekivät sopimuksen sisällyttämistä asemakaavaan koskevan anomuksen, jonka johdosta kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2,060 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa rakentamatonta aluetta koskeva sopimus liitettiin asemakaavamääräyksenä korttelin n:o 7 asemakaavaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹³⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti valtuuston päätöksen maaliskuun 15 p:nä¹⁴⁾.

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen antottua II kaupunginosan korttelissa n:o 41 omistamiensa Puutarhakadun tontin n:o 1 ja Kaisa-

1) Kvsto 17 p. tammik. 8 §. — 2) S:n 6 p. maalisk. 6 §. — 3) Vrt. v:n 1938 kert. s. 68. — 4) Kvsto 19 p. kesäk. 26 §. — 5) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 177. — 6) Vrt. v:n 1939 kert. s. 77. — 7) Kvsto 19 p. kesäk. 24 §. — 8) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok.s. 183. — 9) Vrt. v:n 1938 kert. s. 76. — 10) Kvsto 19 p. kesäk. 25 §. — 11) S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 183. — 12) Kvsto 4 p. jouluk. 9 §. — 13) S:n 17 p. tammik. 18 §. — 14) S:n 10 p. huhtik. 4 §.

niemenkadun tontin n:o 1 yhdistämistä voidakseen ryhtyä rakentamaan niille hotelli- ja liiketaloa, kiinteistölautakunta laaditutti tarpeellisen tonttijakokartan, jonka mukaisesti uusi tontti, jonka pinta-ala oli 2,281 m², oli merkitty Kaisaniemenkadun tontiksi n:o 8. Terveystoimituslautakunnan ilmoitettua, ettei sillä ollut mitään muistuttamista anomukseen suostumista vastaan edellyttäen, ettei tontteja tällöin rakennettu laajemmin kuin jos ne olisi rakennettu erikseen, asia palautettiin kiinteistölautakunnalle, joka nyt laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,082, johon liittyvän asemakaavamääräyksen mukaan kyseinen tontti merkittiin liiketalontontiksi. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ asemakaavan muutosehdotuksen ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 21 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Ab. Södra Esplanadgatan 2 nimisen yhtiön anottua III kaupunginosan korttelissa n:o 46 olevain Etel. Esplanaadikadun tontin n:o 1 ja Etelärannan tontin n:o 1 yhdistämistä, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen tonttijakokartan n:o 191, johon yhdistetty tontti oli merkitty Etelärannan tontiksi n:o 20. Yhtiön sitouduttua suorittamaan kaupungille 238,000 mk:n korvauksen tonttijaon muutoksesta johtuvasta rakentamisoikeuden lisäyksestä valtuusto hyväksyi ³⁾ tonttijaon muutosehdotuksen. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto oy. Ruoko niminen yhtiö ja Helsingin puhelinyhdistys, jotka omistivat vastaavasti III kaupunginosan korttelissa n:o 51 olevat Korkeavuorenkadun tontin n:o 12 ja Pikku Roobertinkadun tontin n:o 6, olivat sopineet käytävän louhimisesta Korkeavuorenkadun varrella olevasta pääpaloaseman väestönsuojasta edellisen tontin alitse jälkimmäiselle anoen tarpeellisten asemakaavamääräysten vahvistamista mainitun 3 m:n levyisen käytävän rakentamiseksi, jonka laen korkeus olisi + 12.7 m O-tasosta lukien. Kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,089 tarpeellisine asemakaavamääräyksineen, minkä valtuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Aktiebolaget Annegatan 32—34 niminen yhtiö oli anonut, että IV kaupunginosan korttelissa n:o 162 olevat tontit n:ot 34 ja 36 yhdistettäisiin yhdeksi tontiksi ja tontista n:o 34 erotettaisiin 2 m:n levyinen kaistale yhdistettäväksi tonttiin n:o 32 sekä että yhtiö saisi sisustaa konttorihuoneita tontille n:o 32 suunnitellun uudisrakennuksen ullakkokerrokseen, minkä oikeuden vastikkeena se suostui sijoittamaan osan rakennuksesta 2. s m Kansakoulukadun katurajasta ja jättämään 3. s × 3. s m:n suuruisen kulmaosan pohjakerroksesta rakentamatta. Sittenmin yhtiö vielä anoi saada rakentaa kattolistan tontilla n:o 36 Kampinkadun puolella samaan korkeuteen kuin Annankadun puolella sekä sisustaa osan ullakkokerroksesta talon isännöitsijän asunnoksi. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,093 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen. Ehdotuksessa oli uudelleenmuodostetut tontit merkitty Kansakoulukadun tontiksi n:o 1 ja Kampinkadun tontiksi n:o 2. Ehdotukseen liittyvien asemakaavamääräysten mukaisesti tonteille saataisiin sijoittaa ainoastaan liikehuoneistoja sekä yksityisiä asuinhuoneistoja niitä henkilöitä varten, joiden asuminen tontilla oli kiinteistöjen hoidolle välttämä-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 27 §. — ²⁾ S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 177. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 24 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 22 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 178.

töntä. Uudella tontilla n:o 2 saataisiin katurakennuksen kattolista sijoittaa tasoon + 42,25 m 0-tasosta lukien ja rakennuksen ullakkokerrokseen sisustaa liikehuoneistoja kulmaosaan ja rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa olisi kulma jätettävä yleiseksi kulkutieksi. Aktiebolaget Annegatan 32—34 nimisen yhtiön sittemmin tultua puretuksi ja jaetuksi, tonttien n:ot 34 ja 36 omistaja, Rautatiekirjakauppa oy., antoi sitoumuksen 450,000 mk:n korvauksen suorittamisesta kaupungille heti kyseisen asemakaavan ja tonttijaonmuutoksen tultua vahvistetuksi ja ilmoitti suostuvansa Kampin- ja Annankadun risteyksen järjestelystä aiheutuvaan korkeustasojen muutokseen sekä Annankadun tontin n:o 32 omistajat, herrat E. ja R. von Frenckell, sitoutuivat vastaamaan Annan- ja Kansakoulukadun risteyksen muutostöiden kustannuksista, minkä jälkeen valtuusto hyväksyi ¹⁾ edellä selostetun asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Sisäasiainministeriön vahvistettua VII kaupunginosan kortteleita n:ot 101 ja 102 koskevan asemakaavanmuutoksen ³⁾ kiinteistölautakunta laaditti sen edellyttämän tonttijakokartan n:o 192, jonka johdosta kuitenkin Ab. Badhusgatan 12 oy., Fastighets ab. Badhusgatan 6—8 ja Bostads ab. Villa Luna nimiset yhtiöt lähettivät muistutuskirjelmät valtuustolle. Päätäten, etteivät muistutuskirjelmät kyseisessä yhteydessä antaisi aiheutta toimenpiteisiin, valtuusto hyväksyi ⁴⁾ tonttijaonmuutoksen ja sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 22 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Valtuuston hyväksyttyä ⁶⁾ Kaivopuiston itäosan rantatien rakentamissuunnitelman ja rakennustoimiston satamarakennusosaston laadittua lopullisen ehdotuksen venesataman rakentamisesta Kalliolinnan kohdalle, kiinteistölautakunta saamansa kehoituksen mukaisesti laaditti niihin perustuvan asemakaavan muutosehdotuksen. Sittemmin kuitenkin pyrittiin rajoittamaan töitä ja vähentämään kustannuksia, jolloin kiinteistötoimiston asemakaavaosasto ja rakennustoimiston satamarakennusosasto kumpikin laativat oman uuden rantatien rakentamissuunnitelmansa. Muuttaen edellä mainittua aikaisempaa päätöstään asiassa valtuusto tällöin hyväksyi ⁷⁾ niistä jälkimmäisen, jossa, ollen se laadittu rantatien ensimmäistä rakennusvaihetta varten, oli jätetty laiturin reunus pois muualta paitsi korttelissa n:o 204 olevan tontin n:o 9 kohdalta sekä alueen pohjoisosassa Kalliolinnan ääreisestä venealtaasta etelään, missä laituria olisi rakennettava 26 m. Tontin n:o 13 kohdalle ajateltu veneallas oli jätetty pois kun taas venealtaiden välisen pysäköimispaikan täytemaa oli suunniteltu vain niin leveäksi, että laituria vastaisuudessa voitaisiin rakentaa hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Sisempi kävelytie tulisi täysin hyväksytyyn ehdotuksen mukaiseksi samoin kuin ajotiekin, joka aluksi kuitenkin rakennettaisiin vain 9 m:n levyiseksi. Ehdotetun ensimmäisen rakennusvaiheen kustannukset arvioitiin 3,450,000 mk:ksi, mistä täytemaata ja rantaverhousta varten 2,950,000 mk sekä kadun päällystämistä varten 500,000 mk. Kiinteistölautakunnan laadituttua samalla saamansa kehoituksen nojalla tämän suunnitelman mukaisen uuden asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,091, joka koski rantatien järjestelyä IX kaupunginosan korttelien

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 21 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 178. — ³⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 71. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 28 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 183. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 87. — ⁷⁾ Kvsto 8 p. toukok. 22 §.

n:ot 199 ja 204 kohdalla, valtuusto hyväksyi ¹⁾ sen. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ²⁾.

Valtuuston päätettyä ³⁾ lunastaa Värtsilä yhtymä oy:ltä X kaupunginosan korttelin n:o 292 länsirajalta 720 m²:n suuruisen maakaistaleen, kiinteistölautakunta kaupunginhallituksen kehoituksesta laaditutti mainittua kortteliä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,074 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 12 p:nä valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Kiinteistölautakunnan laadituttua Helsingin toiselle suomalaiselle tyttökoululle rakennettavan uuden koulutalon paikaksi luovutettua XII kaupunginosan korttelia n:o 352 ⁶⁾ koskevan tonttijakokartan n:o 193 tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen tultua vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kyseisen tonttijaon muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Siihen katsoen, että XII kaupunginosan kortteleissa n:ot 371 ja 381 oli eräitä rakentamattomia tontteja, joille ei ollut vahvistettu rakennusrajoja ja joiden tonttijakoa oli pidettävä epäkäytännöllisenä, kiinteistölautakunta laaditutti mainittuja kortteleita koskevat asemakaavan muutosehdotukset n:ot 2,108 ja 2,109 asianmukaisine tonttijakokarttoineen. Muutosehdotuksen mukaisesti saisi kortteliin n:o 371, jonka uudelleenjärjestetyt tontit ehdotukseen oli merkitty n:oilla 1, 2 ja 3, rakentaa enintään kuusi-kerroksisia asuntotaloja ja tontille n:o 1 lisäksi yksikerroksinen siipirakennus sekä korttelissa n:o 381 saataisiin rakentaa enintään neljäkerroksisia taloja tonteille n:ot 1 ja 4, joita muutosehdotus koski; ehdotukseen liittyivät tarpeelliset kattolistakorkeutta ja istutettavia tontinosia koskevat asemakaavamääräykset. Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ muutosehdotukset alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuuston päätettyä ⁹⁾ luovuttaa Helsingin yksityiselle kreikkalaiskatoliselle seurakunnalle 59.4 m²:n suuruisen maakaistaleen sen XIII kaupunginosassa olevaan hautausmaa-alueeseen liitettäväksi, kiinteistölautakunta laaditutti tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,080, minkä valtuusto hyväksyi ¹⁰⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto oy. Turuntie 62:n anottua oikeutta saada muuttaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 498 olevalla Turuntien tontilla n:o 62 sijaitsevan talonsa autotallin myymälöiksi sekä annettua sitoumuksen 30,000 mk:n korvauksen suorittamisesta tästä oikeudesta kaupunginkassaan tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, kiinteistölautakunta laaditutti asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,061, minkä valtuusto hyväksyi ¹¹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 15 p:nä valtuuston päätöksen ¹²⁾.

Valtuuston luovutettua ¹³⁾ määrätyn ehdoin Suomen messut osuuskunnalle pääasiallisesti Hippodromin aluetta vastaavan, rajoiltaan myöhemmin vahvistettavan tontin XIV kaupunginosasta, kiinteistölautakunta kaupun-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 25 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 179. — ³⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 61. — ⁴⁾ Kvsto 8 p. toukok. 23 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 176. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 82 ja 215. — ⁷⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. lokak. 15 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 65. — ¹⁰⁾ Kvsto 30 p. lokak. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. tam-mik. 20 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. maalisk. 6 §. — ¹³⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 63.

ginhallitukselta saamansa kehoituksen ¹⁾ mukaisesti laaditutti n:olla 2,063 merkityn tämän alueen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, jonka mukaisesti Hippodromin alueesta muodostettiin uusi *kortteli n:o 527*, pinta-alaltaan 3,052 m², ja liitettiin kortteliin n. 11 m:n levyinen etupiha, jolle voitiin rakentaa kellariin johtavat ajoluiskat ja poliisilaitoksen huoneistoon johtavat ulkoportaat; muutosehdotukseen liitettiin tarpeelliset asemakaavamääräykset, jotka koskivat etupiha-alueelle suunniteltuja porrasaskelmia ja kulkuteitä sekä Stadiontien yli rakennettavaa, korttelit n:ot 524 ja 527 yhdistävää siltaa. Valtuusto hyväksyi ²⁾ tämän, korttelia n:o 524 sekä korttelien n:ot 524 ja 525 välistä aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiaiministeriö vahvisti toukokuun 14 p:nä valtuuston päätöksen ³⁾.

Suomen kaapelitehdas oy:n tehtyä XX kaupunginosassa olevien Salmisaaren *tehdaskorttelien n:ot 783 ja 784* sekä niiden välisen Tallberginkadun osan käsittävän, sittemmin kortteliksi n:o 784 yhdistetyn vuokra-alueensa ⁴⁾ rajain muuttamista koskevan anomuksen, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 2,130 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa kyseisen korttelin eteläraja oli muutettu yhdensuuntaiseksi Tallberginkadun länsiosan kanssa ja kauttaaltaan siirretty n. 0.7 m eteläänpäin, jolloin korttelin pinta-ala suurensi yhteensä n. 394 m². Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Enso-Gutzeit oy., joka oli ostanut Vallilan eli XXII kaupunginosan *korttelissa n:o 532* olevan Teollisuuskadun tontin n:o I d ja Päijänteentien tontin n:o 14 vuokraoikeuden, oli, aikoen rakentaa mainituille tonteille yhteisen teollisuuslaitoksen, anonut niiden yhdistämistä yhdeksi tontiksi sekä tarpeellisten muutosten tekemistä kyseisen korttelin asemakaavaan. Kiinteistölautakunnan tämän johdosta laadituttua tonttijaonmuutosta esittävän tonttijakokartan n:o 198 sekä huomautettua, ettei asemakaavan muuttaminen ollut tarpeellista teollisuustonttien ollessa kyseessä, valtuusto hyväksyi ⁶⁾ tämän tonttijakokartan alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Osuusliike Elanto oli ilmoittanut olevansa halukas rakentamaan työväen ruokalarakennuksen Vallilan teollisuusalueelle, jolloin kiinteistölautakunta periaatteellisesti asettui sille kannalle, että ruokalaa varten voitaisiin luovuttaa tontti XXII kaupunginosan *korttelien n:ot 694 ja 696 välisellä puistoalueella* Elimäenkadun puolelta, sekä eräät samassa kaupunginosassa toimivat teollisuuslaitokset olivat anoneet oikeutta yhteisen väestönsuojan rakentamiseen Elimäenkadun varrelle mainittujen korttelien väliin sekä alueen saamista suojarakennuksen yhteyteen suunniteltua ravintolaa varten. Kaupunginhallituksen tällöin oikeutettua anojat heti ryhtymään suunnittelemansa väestönsuojan rakentamiseen sekä kehoitettua kiinteistölautakuntaa laatimaan ehdotukset aluetta koskevan asemakaavan muuttamiseksi ja alueen luovutusehdoiksi, lautakunta laaditutti n:olla 2,076 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon ruokalan tontti oli merkitty anojain laatimien piirustusten mukaisesti ja väestönsuoja sijoitettu puistoalueelle, suunnitellun tontin ulkopuolelle. Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ tämän

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 63. — ²⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 18 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 174. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 62 ja 78. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 19 §; ks. myös tämän kert. s. 54. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 7 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 17 §.

tehdaskorttelien n:ot 694 ja 696 välistä aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 14 p:nä sen päätöksen¹⁾). Myöhemmin Pommi-suoja oy. kuitenkin esitti uuden kortteliin n:o 690 suunnitellun rakennuksen luonnoksen anoen samalla, että rakennukseen saataisiin rakentaa kolmas-kin kerros, johon voitaisiin sijoittaa m.m. suojeluskunnan harjoitus-, voimistelu-, kokous- y.m. huoneisto. Kiinteistölautakunnan laadituttua anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 2,092, mihin liittyvien asemakaavamääräysten mukaisesti tontille rakennettavan talon kerrosluku oli oleva enintään 3 ja rakennuskorkeus 10 m, valtuusto hyväksyi²⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 15 p:nä valtuuston päätöksen³⁾).

Sen jälkeen kun Helsingin asuntokeskuskunta HAKA nimisen yhtymän kanssa oli sovittu sen alueella olevan XXV kaupunginosan *korttelin n:o 840* jakamisesta neljäksi asuntotontiksi ja sen rakentamattomien osien merkitsemisestä istutettaviksi alueiksi, kiinteistölautakunta laaditti tämän mukaisen, n:olla 2,077 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, mitkä valtuusto hyväksyi⁴⁾ ja sisäasiainministeriö toukokuun 14 p:nä vahvisti⁵⁾).

Uuden omakotialueen perustaminen Pitäjänmäelle. Suomen punaisen ristien invaliidikomitean tehtyä alueen luovuttamista Suomen punaiselle ristille omakotien rakentamista varten sotainvaliideille tarkoittavan anomuksen, kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾):

perustaa Helsingin maalaiskunnan Talin kylässä olevan Talin kartanon maalle, Reimarsin omakotialueen ja Mätäojan väliselle alueelle omakotialueen määräten sen nimeksi Marttilan omakotialue;

hyväksyä kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman alustavan ehdotuksen alueen rakennussuunnitelmaksi ja tonttijaoksi;

määrätä, että omakotialueen tontteja rakennettaessa on noudatettava kiinteistölautakunnan lopullisesti vahvistettavia tyyppiipiirustuksia sekä pihamaiden järjestelyssä kiinteistölautakunnan antamia ohjeita;

määrätä, että omakotialueen tontteja luovutettaessa on käytettävä vuokrausmenetelmää;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontit 50—60 vuodeksi ottaen huomioon, että kaikkien tonttien vuokra-aika päättyi samanaikaisesti, ja noudattamalla Pirkkolan omakotialueelle vahvistettuja vuokraehtoja⁷⁾);

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontteja Suomen punaiselle ristille käytettäväksi sota- ja siviili-invaliidien asuntojen rakentamista varten;

tehdä sisäasiainministeriölle esityksen kartalle erityisesti merkityn alueen asettamisesta elokuun 2 p:nä annetun asetuksen edellyttämän erityisen rakennustarkastuksen alaiseksi;

antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi laadituttaa ehdotuksen omakotialueen tarpeelliseksi rakennussuunnitelmaksi ja rakennusjärjestykseksi;

oikeuttaa kaupunginhallituksen lopullisesti määräämään vuokran suuruuden kussakin yksityistapauksessa; sekä

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 175. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 23 §. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 180. — ⁴⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 16 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 176. — ⁶⁾ Kvsto 30 p. lokak. 18 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 61.

merkitä v:n 1941 talousarvioon 150,000 mk:n määrärahan omakotialueella olevan Korsutien ja Viestitien osan rakentamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään näitä varoja jo kertomusvuonna.

Pirkkolan omakotialueen tonttien luovutusehdot y.m. Saatuaan kiinteistö-lautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadituttaman uuden ehdotuksen ¹⁾ Oulunkylään perustetun omakotialueen vuokralaisten otosta ja vuokran määräämisestä, tonttien rakentamisesta ja pihamaiden järjestelystä sekä omakotilainain välittämisestä rakentajille valtion omakotilainarahastosta kaupunginvaltuusto puolestaan päätti ²⁾:

määrätä Oulunkylään perustettavan uuden omakotialueen nimeksi Pirkkolan omakotialue—Britas egnahemsområde;

hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman alueen tonttijakoehdotuksen;

määrätä, että tontteja rakennettaessa on noudatettava kiinteistölautakunnan lopullisesti vahvistettavia tyyppi- ja rakennusohjeita sekä pihamaiden järjestelyssä lautakunnan annettavia ohjeita;

määrätä, että tontteja uudelta omakotialueelta luovutettaessa on käytettävä vuokrausmenetelmää, määrätien vuokra saman suuruiseksi koko vuokrakaudelta ja käyttäen sen määräämisperusteena 5 % tonttien arviohinnasta, kuitenkin niin, että viiden ensimmäisen vuoden vuokra lasketaan 3 %:n mukaan;

määrätä alueelta luovutettavien tonttien vuokran riippuvaiseksi virallisesta elinkustannusindeksistä Herttoniemen öljysataman varastoalueiden vuokrauksessa päättämällään tavalla ³⁾, kuitenkin siten, että vuokran tarkistus toimitetaan vasta silloin, kun indeksi on noussut tai laskenut vähintään 20 % perusindeksistä;

määrätä, että alueen katujen kunnossa- ja puhtaanapito on jäävä vuokraajain huoleksi ja että katujen kunnossapidosta on kaupungin ja vuokraajain välillä tehtävä eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus tontin katuosuuksien kunnossapidosta vuokrakauden kuluessa erikseen sovitaan;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan omakotialueen tontit 50—60 vuodeksi, huomioonottaen, että kaikkien tonttien vuokra-aika päättyy samanaikaisesti ja noudattaen kaupungin omakotialueita varten vahvistettua vuokrasopimuskaavaketta;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan lopullisesti määräämään vuokran suuruuden kussakin yksityistapauksessa; sekä

ottaa omakotilainojen välittämistä varten valtion omakotilainarahastosta enintään 4,000,000 mk:n suuruisen lainan 2 vuotta pidemmin maksuajoin alistaen tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistötoimiston hoidossa olevat maatilat

Tuomarinkylän tilalla marraskuun 1 p:stä 1913 alkaen palvellut muonamies J. K. Lähde oikeutettiin ⁴⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen palvelusaikansa ennen vuotta 1918, jolloin tila joutui kaupungin haltuun.

¹⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 88. — ²⁾ Kvsto 8 p. toukok. 25 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 29. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 41 §.

R a k e n n u k s e t

Länt. Kaivopuiston huvilan n:o 6 luovuttaminen kaupungille. Laivanvarustaja C. Mattssonin ilmoitettua olevansa halukas lahjoittamaan kaupungille omistamansa huvilan Länt. Kaivopuiston huvila-alueella n:o 6, jonka vuokrasopimus päättyi kesäkuun 1 p:nä 1940, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ vastaanottaa rakennuksen sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan sen siirtoväen huollon toimistolle yhdeksi vuodeksi edellä mainitusta päivästä lukien, ehdoin että toimisto täysin omalla kustannuksellaan korjasi huvilan tarpeelliseksi katsomaansa kuntoon, jollaisena se vuokrauksen päätyttyä korvauksetta jäisi kaupungin omaisuudeksi.

Huvilan osto Oy. Arabia ab:ltä. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan 100,000 mk:n kauppahinnasta ostamaan Oy. Arabia ab:n Toukolan rantakorttelissa n:o 4 olevalla vuokra-asuntotontilla omistaman huvilarakennuksen myöntäen tarvittavan määrärahan pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä.

Sofiankadun 3:ssa olevan tallirakennuksen kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 375,500 mk Sofiankadun 3:ssa olevan tallirakennuksen kunnostamistöihin oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

Ruotsista saatujen lahjatalojen sijoittaminen ⁴⁾ ja luovutusehdot. Ruotsissa toimivan Suomen avun keskustoimikunnan tarjouduttua lähettämään Suomeen erän tehdasmaisesti valmistettuja puutaloja, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi jo ennen sen esittelemistä kaupunginvaltuustolle ilmoitti kaupungin vastaanottavan lahjoituksen. Hyväksyen tämän toimenpiteen valtuusto päätti ⁵⁾ sijoittaa lahjoitetut rakennukset Pirkkolan omakotialueelle sekä myöntää kaupunginhallituksen käytettäväksi kertomusvuonna tämän johdosta alueen tonteilla suoritettaviin rakennustöihin enintään 9,000,000 mk, katutöihin 1,725,000 mk, viemäritöihin 1,514,000 mk ja vesijohtotöihin 2,039,000 mk, mitkä määrärahat päätettiin merkitä v:n 1941 talousarvioon.

Sosiaaliministeriön lahjatalotoimikunnan ilmoitettua ne perusteet, jotka oli otettava huomioon Ruotsista saatuja lahjataloja luovutettaessa sekä ne yleiset periaatteet, joita lahjataloja saaneen kunnan oli niistä mahdollisesti saatavien varain hoidon ja kartuttamisen suhteen noudatettava, valtuusto Helsingin kaupungin kohdalta päätti ⁶⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään ruotsalaisia lahjataloja siirtoväkeen kuuluville tai v:n 1939—40 sodan johdosta asunnottomiksi jääneille, perheellisille, Pirkkolan omakotialueelta tontin vuokraaville henkilöille, hintaan, mikä pienempityyppisestä talosta oli oleva 120,000 mk ja suurempityyppisestä 130,000 mk, sekä muuten seuraavin ehdoin: kauppahinnasta oli 12,000 mk suoritettava käteisellä kauppaa allekirjoitettaessa tai vähittäismaksulla enintään kolmen vuoden kuluessa, siirtyen omistusoikeus jälkimmäisessä tapauksessa ostajalle vasta kun mainittu 12,000 mk:n määrä oli kokonaisuudessaan maksettu; kauppahinnan loppuosasta oli ostajan annettava velkakirjoja kaupan koskiessa pienempityyppistä taloa 68,000 mk:n ja suurempityyppistä 78,000 mk:n arvosta, ollen velkakirjan vakuudeksi annettava kiinnitys asianomaisen tontin vuokraoikeuteen ja sillä ole-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 31 §; vrt. tämän kert. s. 211. — ²⁾ Kvsto 9 p. lokak. 29 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 31 §; vrt. tämän kert. s. 23 ja 125. — ⁴⁾ Ks. myös tämän kert. s. 61 ja 210. — ⁵⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 30 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 16 §.

vaan taloon välittömästi tontinvuokran kiinnityksen jälkeen ja ollen velkakirjoihin merkittävä lainan koroksi 6 % ja kuoletusajaksi 20 vuotta, sekä lisäksi edellä mainittujen velkakirjain jälkeen kiinnitettävä velkakirja, joka kumpaisessakin tapauksessa oli määrältään 40,000 mk, ja johon velkakirjaan oli merkittävä koroksi 6 % ja kuoletusajaksi enintään 40 vuotta sekä muut lainaehdot soveltuvin osin oli merkitty sellaisina kuin ne olivat valtion omakotilainarahastosta annettujen lainain velkakirjoissa; ja edellä mainituista, ensisijaisella etuoikeudella kiinnitettyistä lainoista kannettiin 5 %:n korko ja oli toissijaisella etuoikeudella kiinnitetty laina oleva koroton niin kauan kuin talo oli siirtoväkeen kuuluvan tai v:n 1939—40 sodan johdosta asunnottomaksi jääneen ensimmäisen ostajan tai hänen perheensä omistuksessa taikka oli kiinteistölautakunnan hyväksymällä siirrolla joutunut toiselle samoihin väestöryhmiin kuuluvalla henkilölle ja tämä tai nämä siinä asuivat, ja katsottiin jälkimmäinen velka kuoletetuksi, jos tämä asiointila oli jatkunut velkakirjassa mainitun kuoletusajan, mutta lankeksi muussa tapauksessa heti maksettavaksi kaupungin tätä vaatiessa;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan edellisen oikeutuksen kahdessa ensimmäisessä kohdassa mainitun kauppahinnan suorituksena vastaanottamaan valtion siirtoväelle korvauksena menetetyistä omaisuudesta antamia 4 %:n obligatioita; sekä

oikeuttaa kiinteistölautakunnan niille siirtoväkeen kuuluville tai pommistusten johdosta asunnottomiksi jääneille henkilöille, jotka halusivat vuokrata lahjatalon vuokraamaan asuntoja myymättä jäävistä lahjataloista kiinteistölautakunnan määrättävästä vuokrasta, huomioonottaen, että vuokra viitenä ensimmäisenä vuotena vastaisi ainakin tontinvuokraa sekä kaupungin rakennuskustannusten korkoa ja hoitokustannuksia, ja samoin vuokraamaan talot niiden ostajille siksi kuin vähittäismaksulla suoritettava kauppahinta oli maksettu.

Kiinteistölautakunnan samassa yhteydessä tekemä esitys, että se saisi siirtää talojen myynnistä käteisellä tai vähittäismaksulla suoritettavasta kauppahinnasta saatavat varat, mainitun toissijaisen lainan korot ja kuolelutukset sekä talojen vuokraamisesta mahdollisesti saatavat ylijäämävarat tarkoitusta varten perustettavaan ruotsalaisten lahjatalojen rahastoon, päätettiin ¹⁾ jättää erillisen esityksen nojalla käsiteltäväksi.

Kulosaaren sillan siltamaksujen väliaikainen poistaminen. Kaupungin hallituksen päätettyä vallitsevan sotatilan vuoksi toistaiseksi lopettaa Kulosaaren sillan siltamaksujen kannannan sekä siirtää siltavartijat yleisten väestönsuojain vartijoiksi, kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ tämän toimenpiteen.

Siirtolapuutarhat

Oulunkylän siirtolapuutarha. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 90,000 mk Oulunkylän siirtolapuutarhan kunnostamiseksi oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 16 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 22 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 36 §.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomat alueet

Eräiden kaupungin ympäristöalueiden rakennussuunnitelmain laatiminen. Eräiden kaupungin ympäristöalueiden rakennussuunnitelmain laatimisesta Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa suostuvansa laatimaan rakennussuunnitelmat:

paitsi sen asiasta aikaisemmin tekemässä päätöksessä ²⁾ mainituille Pitäjänmäen, Pakinkylän, Pukinmäen, Oulunkylän ja Puodinkylän taajaväikisten yhdyskuntain alueille sekä Herttoniemessä olevan Tammelundin huvilayhdyskunnan ja Malmin kylässä olevan Strömsin tilan maille ynnä Degerön saarella Degerön sillan ja Hevossalmen läheisyydessä oleville huvila-alueille, lisäksi vielä kiinteistölautakunnan asiasta tekemässä esityksessä tarkemmin mainituille alueille Leppävaaran, Pitäjänmäen, Huopalahden, Malmin—Tapaninkylän, Herttoniemen ja Västersundomin liitosalueilla sekä mahdollisesti sille Lauttasaaren 63 ha:n suuruiselle alueelle, jolle yksityisten toimesta parhaillaan laadittiin rakennussuunnitelmaa, kuitenkin ehdoin, että kaupungille varattiin oikeus velkoa lääninhallituksen välityksellä maanomistajilta heidän osuutensa edellä mainittujen rakennussuunnitelmien laatimisesta aiheutuvista kustannuksista; sekä

niille lääninhallituksen määrättäville yksityisten omistamille alueille n.s. liitosalueella, joiden omistajat sitoutuivat korvaamaan kaupungille tästä aiheutuvat kustannukset kaupungin viranomaisten suorittaman laskelman perusteella.

Westendin huvilakaupunginosan rakennussuunnitelma. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ antaa Uudenmaan lääninhallitukselle epäävän lausunnon lääketieteellisensiaatti A. Grahnin lääninhallitukselle jättämästä, Westendin huvilakaupunginosan kortteleita n:ot 23 ja 26 koskevasta rakennussuunnitelmasta, jonka mukaan entinen kortteli n:o 23 liitettäisiin kortteliin n:o 26 sekä jaettaisiin tonteiksi edellisen korttelin eteläpuolella oleva, aikaisemmin puistoksi ajateltu niemikaistale.

Munkkiniemen rakennussuunnitelman muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ antaa Uudenmaan lääninhallitukselle puoltavan lausunnon Munkkiniemen hallintolautakunnan ehdotuksesta, että lääninhallitus vahvistaisi Munkkiniemen I kaupunginosan rakennussuunnitelman muutoksen, minkä mukaan Kalastajatorpantie korttelien n:ot 1 ja 4 kohdalla siirretäisiin lähemmäksi rantaa.

Oulunkylän rakennussuunnitelman muuttaminen. Lääninhallitus hyväksyi ja vahvasti noudatettavaksi kaupunginvaltuuston sille esittämän kortteleita n:ot 216—237 (Pirkkolan omakotialuetta) koskevan Oulunkylän rakennussuunnitelman muutosehdotuksen ⁵⁾ rakennussuunnitelmanääräyksineen määräten samalla, että viemäröimissuunnitelma oli toteutettava niin, ettei siitä aiheutunut terveydellisiä haittoja. Kaupungin oli vastattava rakennussuunnitelman muuttamisen aiheuttamista kustannuksista ⁶⁾.

Vedenhankinta kaupungin ympäristöalueille. Kaupunginhallituksen kaupungin ympäristöalueiden vedenhankintakysymystä tutkimaan asettaman komitean ⁷⁾ annettua mietintönsä ⁸⁾ kaupunginvaltuusto sen mukaisesti päätti ⁹⁾:

¹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 5 § ja 18 p. jouluk. 10 § sekä khn pain. asiakirj. n:o 6. — ²⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 80. — ³⁾ Kvsto 20 p. marrask 10 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 10 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 88. — ⁶⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 4 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 139. — ⁸⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 3. — ⁹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 9 §.

että, ennenkuin kaupunki ryhtyi toimittamaan vettä yksityisille sen ulkopuolella oleville alueille, niiden rakennusoikeuden laajuus täysin oli määrättävä;

että myöskin vedenannosta johtuvat viemäriolot tällöin oli järjestettävä;

että Lauttasaaren rakennussuunnitelmaa oli muutettava siten, että tonttimaa käsitti enintään 50 % koko rakennussuunnitelma-alueesta, ja rakennusoikeuden laajuus määriteltävä niin, että alueelle voitiin rakentaa enintään 20,000 huonetta, vastaten tämä n. 30,000 asukasta;

että rakennussuunnitelman edellyttämät puistoalueet oli luovutettava yhdyskunnalle; sekä

että, elleivät yhdyskunta ja maanomistajat suostuneet näihin järjestelyihin, oli kaupungin irtisanottava voimassa oleva vedenhankintasopimus ja uudessa sopimuksessa rajoitettava annettavan veden määrää.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston v:n 1939 määrärahaa Autot 35,000 mk.

Rakennustoimiston tiliviraston v:n 1939 määrärahaa Korvaus kannanasta päätettiin sallia ylittää 814: 20 mk ¹⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Tilapäistä työvoimaa enintään 4,000 mk ²⁾ työntekijäin reservi- ja sotilaspalkkain suorituksessa tarvittavan ylimääräisen apulaisen palkkaamiseksi ja määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 2,000 mk ³⁾.

Yleisten töiden määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen sallia ylittää seuraavia v:n 1939 yleisten töiden määrärahoja alla mainitun verran: istutusten luvun korjaus- ja kunnossapitomäärärahoja Kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden ja asuinrakennusten polttoaineet 14,466: 90 mk ja Istutusten ja kasvihuoneiden vedenkulutus 339: 95 mk, varaston luvun määrärahaa Kuorma-autojen korjaus ja maalaus, varaosia ja renkaita 25,000 mk sekä Työntekijäin erinäiset edut nimisen luvun määrärahoja Sairasapu 328,000 mk ja Reserviharjoituksiin kutsuttujen työläisten palkkaus 3,632,000 mk.

Kertomusvuoden yleisten töiden pääluokan lukuun Varasto sisältyvää määrärahaa Kuorma-autojen korjaus ja maalaus, varaosia ja renkaita päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää enintään 60,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Istutukset sisältyvien Merisataman istutustöiden jatkamiseen, tuberkuloosisairaalan tasoitus- ja istutustöihin sekä Mäntymäen rinteiden tasoitus- ja istutustöihin varattujen määrärahojen jäännökset, vastaavasti 66,044: 40 mk, 17,074: 85 mk ja 35,285: 85 mk.

Valtuusto päätti ⁶⁾ merkitä siirtomäärärahoiksi seuraavat kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun istutukset sisältyvät käyttämättömät määrärahat: Vilhonvuori, istutustöiden lopettaminen; Mäkelänkadun istutusten korjaus; Siltavuorenrannan ja Maurinkadun kulma, istutusten järjestely; Myllyrinne, alueen kunnostamistöi-

¹⁾ Kvsto 6 p. maalisk. 33 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 41 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 40 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 29 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 10 §.

den aloittaminen sekä kävelytien järjestäminen Kalliolinnantielle; sekä Eläintarha, tasoitus- ja siistimistöitä.

Kaivopuiston rantatien rakennustyöt. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon enintään 3,600,000 mk Kaivopuiston rantatien rakennustöiden jatkamiseen oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tästä määrärahasta enintään 1,000,000 mk jo kertomusvuonna.

Talin laukkaradalla ja Helsingin ratsastushallissa suoritettut työt. Kaupunginhallituksen hyväksyttyä ²⁾ olympiakisain järjestelytoimikunnan esityksen Talin laukkaradalla ja Helsingin ratsastushallissa suorittamien parannustöiden kustannusten jakamisesta siten, että kaupunki suorittaisi kerta-kaikkisena korvauksena niistä 200,000 mk, kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ tarvittavan rahamäärän kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Ratsastushalliin asennettujen valaistuslaitteiden ja niihin tarvittavien hehkulamppujen kustannuksia varten valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 72,520: 30 mk:n määrärahan oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Ottaen huomioon Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisen sodan olympiakisoja varten rakennettavan ratsastushallin ja tallien rakennustöiden suhteen aiheuttamat vaikeudet, valtuusto oikeutti ⁵⁾ kaupunginhallituksen tekemään mainittujen rakennusten urakoitsijan, rakennusmestari O. Vilamon, kanssa kyseisten rakennusten vastaanottokomitean ehdotuksen mukaisen lisäurakkasopimuksen rakennustöiden loppuunsaattamisesta sekä päätti tätä tarkoitusta varten merkitä v:n 1941 talousarvioon 1,039,831 mk oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään nämä varat jo kertomusvuonna.

12. Puhtaanapitoa koskevat asiat

Puhtaanapitolaitos. Kaupunginhallituksen oikeutettua puhtaanapitolaitoksen autonkuljettajan V. E. Nymanin nostamaan puolet palkastaan hänelle syyskuun 28 p:stä lokakuun 27 p:ään 1939 myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta, kaupunginvaltuusto vahvisti ⁶⁾ tämän päätöksen.

Puu- tai puuhiiliikaasuttimien hankkiminen puhtaanapitolaitoksen autoihin. Puhtaanapitolaitos oikeutettiin ⁷⁾ hankkimaan 25 puu- tai puuhiiliikaasutinta, joiden kustannukset, 659,400 mk, suoritettaisiin kaupunginhallituksen suostumuksella katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahasta Uudishankinnat, ylittäen sitä 134,400 mk.

Puhtaanapitomäärärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet sallia ylittää v:n 1939 katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahoja Vedenkulutus 20,000 mk ⁸⁾ ja Työntekijäin erinäiset edut 250,000 mk ⁹⁾ sekä sallia siirtää ¹⁰⁾ kertomusvuoteen v:n 1939 katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahoista Uudishankinnat 32,500 mk sekä Uudistyöt 248,725 mk.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Satamamaksutaksan väliaikainen korottaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹¹⁾ satamalautakunnan ehdotuksen korotetuksi taksaksi, jonka

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 35 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 221. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 33 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. syysk. 13 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 21 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 14 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. lokak. 10 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. marrask. 19 §.

mukaan aluksilta Helsingin kaupungissa kannettaisiin satamamaksuja v. 1941 ja 1942, alistaen päätöksensä sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Vapautuksen myöntäminen satamamaksujen suorittamisesta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen vapauttaa norjalaisia pakolaisia Helsingistä hakenut Grado niminen höyrylaiva kaikkiaan 5,341: 80 mk:n suuruisten satamamaksujensa suorittamisesta.

Satamain määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet sallia ylittää satamalautakunnan ja satamahallintotoimiston v:n 1939 määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 600 mk ²⁾ sekä satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Sillat 33,723: 60 mk ³⁾.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään kertomusvuoden satamaliikennemäärärahaa Valaistus enintään 1,500 mk.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään satamain pääluokkaan sisältyvää satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Veneiden kiinnityspaikat enintään 160,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen 12,000 mk v:n 1939 satamakannantamäärärahasta Kaluston hankinta.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahaksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Satamat määrärahasta Kaivinkone aluksineen 666,728: 20 mk.

Pistoraitteen rakentaminen Länsisatamaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 400,000 mk:n määrärahan pistoraitteen rakentamiseksi Lönnrotinkadun sillan alaisen alueen kohdalla olevalle laiturille oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään siitä 330,000 mk jo kertomusvuonna.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Kaasu- ja sähkömittarinvuokrien jättäminen kantamatta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen kaasun ja sähkölaitoksen oikeuttamisesta harkintansa mukaan määrättyissä sotatilasta johdettavissa tapauksissa vapauttamaan kuluttaja v:n 1939 mittarinvuokran suorittamisesta tai myöntämään kuluttajalle helpotuksia siitä sekä päätti, ettei kaasun ja sähkölaitoksen kertomusvuoden mittarinvuokria kanneta. Edelleen valtuusto päätti, että kaasulaitoksen mittarinvuokrat sellaisinaan poistetaan v:n 1941 alusta lukien ja korvataan ne vuotuisella liittymämaksuminimillä, joka kannetaan vuoden viimeisen laskutuksen yhteydessä ja jonka suuruus vahvistetaan 90 mk:ksi, kuitenkin niin, että se v:ksi 1941 määrätään 60 mk:ksi kustakin kaasujohdon liittymästä, sekä että sähkölaitoksen mittarinvuokrat edelleen jäävät voimaan, kuitenkin niin, että ne v:lta 1941 peritään, jos kulutus alittaa 80 mk vuodessa, korkeimman vuokran ollessa 40 mk vuodessa, mikä määrä alenee 50 p:llä jokaiselta vuoden kuluessa kulutuksesta veloitetulta markan määrältä.

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 27 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 26 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 25 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 34 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 25 §; vrt. myös tämän kert. s. 242 ja 244.

Vesijohtolaitos

Vesijohtolaitoksen määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet ylittää v:n 1939 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 121,000 mk ¹⁾ ja 240,000 mk ²⁾ sekä määrärahoja Työntekijäin erinäiset edut 145,000 mk ²⁾.

Valtuusto oikeutti ³⁾ vesijohtolaitoksen ylittämään sen v:n 1939 yhteisiin sekalaismenoihin sisältyvää määrärahaa Laitteiden arvon kuolelutukset 247,000 mk.

Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 190,000 mk:n määrärahan Munkkiniemen Ison Puistotien molempien vesijohtojen yhdysjohdon rakentamiseksi tien itäpäähän oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Kaasulaitoksen avoinna olevaan toimitusjohtajanvirkaan valittiin ⁵⁾ Viipurin kaasu ja sähkö oy:n toimitusjohtaja F. F. T. Sjölund.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien korottaa kaasulaitoksen käyttöinsinöörinviran 12 palkkaluokasta 11:nteen, mihin sähkölaitoksen vastaava virka kuului, sekä muuttaa kyseisen viran nimityksen yli-insinöörinviraksi yhdenmukaisesti vesijohtolaitoksen vastaavan viran nimityksen kanssa.

Kaasulaitoksen työntekijä E. A. Aunio oikeutettiin ⁷⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Raitiotie ja omnibus oy:n palveluksessa huhtikuun 10 p:stä syyskuun 1 p:ään 1919 toimimansa aika.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahaksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Kaasulaitos 600,000 mk:n suuruisen määrärahan Jälkijäähdytys- ja tervanerottamislaite putkiineen, venttiileineen ja perustuksineen kokonaisuudessaan.

Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvän 575,000 mk:n suuruisen määrärahan Koksinsmurskauslaite kuljetuslaitteineen ja säiliöineen.

Valtuusto päätti ¹⁰⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 7,900,000 mk:n suuruisen siirtomäärärahan kolmen uuden viistokammion hankkimiseksi kaasulaitokselle oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ¹¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 700,000 mk kaasulaitoksen konttorirakennuksen korjaamiseen kaasulaitoksen laadittaman toisen vaihtoehdotuksen mukaisesti rakentamalla yksikerrokseen pajaan toisen kerroksen sekä 235,000 mk irtaimiston ja särkyneiden

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 22 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ³⁾ S:n 10 p. huhtik. 23 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 33 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 13 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 21 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 15 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. syysk. 11 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 35 §.

ikkunaruutujen korjaamiseen. Edellä mainitut määrärahat saatiin käyttää jo kertomusvuonna.

Rajasaaren puhdistuslaitoksen ylijäämäkaasun käyttö kaasulaitoksen tarpeisiin. Suoritettuaan kaupunginhallituksen kehoituksesta tutkimuksia siitä, kannattiko kaupungin ottaa talteen Rajasaaren puhdistuslaitoksen siihen asti ilmaan haihtumaan päästettyä metaanikaasun ylijäämää, teknillisten laitosten hallitus, asettuen myönteiselle kannalle asiassa, ilmoitti, että metaanikaasun ja kivihiilikaasun sopivan seoksen aikaansaamiseksi olisi metaanikaasu painettava jakelukelloon. Tässä tarkoituksessa olisi asennettava metaanikaasujohto viemärijohdon kanssa yhteiseen kaivantoon Edellä selostetun, tarpeellisen 700 m:n pituisen 75 m/m:n kaasujohdon asentamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 145,000 mk oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Kaasutaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ teknillisten laitosten hallituksen esityksen, että kaasun hintaa korotettaisiin eri kuluttajaryhmissä kauttaaltaan 20 p m³:ltä ja että uutta tariffia ryhdyttäisiin rahakemittareihin nähden soveltamaan heti korotetun tariffin tultua hyväksytyksi sekä laskumittareihin nähden kertomusvuoden marraskuun 11 p:n jälkeen kulutettua kaasua laskettaessa; kaasulaitoksen omiin tarpeisiin sekä katu- ja satamavalaistukseen käytetyn kaasun maksu olisi 1 mk m³:ltä.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että sähkölaitoksen kolme johtotarkastajanvirkaa v:n 1941 alusta lukien korotettaisiin 30 palkkaluokkaan samaan palkkaluokkaan kuuluviin yliasentajanvirkoihin verrattavina.

Samanlaista laskutustyötä kuin kaasulaitoksen 40 palkkaluokkaan kuuluvain laskuttajanvirkein haltijat suorittavain sähkölaitoksen nuorempain toimistoapulaisten palkkauksen yhdenmukaistamiseksi edellisten kanssa valtuusto päätti ⁴⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien lakkauttaa sähkölaitoksen kahdeksan 41 palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen virkaa ja perustaa sinne samasta ajankohdasta lukien yhtä monta 40 palkkaluokan laskuttajanvirkaa, joihin teknillisten laitosten hallitus harkintansa mukaan oikeutettiin, niitä haettaviksi julistamatta, siirtämään lakkautettavien virkain haltijat. Teknillisten laitosten hallitusta kehoitettiin samalla tekemään esitys näistä päätöksistä aiheutuvain muutosten tekemisestä sähkölaitoksen johtosääntöön.

Väestönsuojat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että Sörnäisten alueelle rakennetaan väestönsuojahuone rakennustoimiston laatiman piirustuksen mukaisesti sekä että tästä johtuvat 550,000 mk:n kustannukset saadaan suorittaa v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Rakennukset.

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 36 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 23 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 100. — ³⁾ Kvsto 9 p. lokak. 17 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 18 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 24 §.

Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sähkölaitoksen Kasarmitorin aseman ja hallintorakennuksen väestönsuojain rakentamiseen myönnetyn 1,000,000 mk:n määrärahan säästöstä 250,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi sähkölaitoksen Töölön asemalle.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet sallia ylittää sähkölaitoksen v:n 1939 hallintomäärärahaa Tarverahat 25,000 mk ²⁾ sekä määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkeisiin 925,000 mk ³⁾, Laitteiden arvon kuoletukset 700,000 mk ³⁾ ja Työntekijäin erinäiset edut 500,000 mk ³⁾.

Sähköenergian hankinta. Siihen katsoen, että sähkölaitoksen energianhankinta alkoi huolestuttavasti vaikeutua johtuen m.m. Rouhialan voimalaitoksen joutumisesta rauhanteossa Neuvosto-Venäjälle, uhkaavan epäsuotuisilta näyttävistä hydrograafisista suhdanteista ja hiilensaantimahdollisuuksien epävarmuudesta ja hiilenhinnan korkeudesta, kaupunginhallitus, ollen asia kiireellinen, päätti, että sähkölaitoksen siirtämiseksi osittain puulämmityskannalle v:n 1941 talousarvioehdotukseen oli merkittävä 4,700,000 mk, mikä määräraha teknillisten laitosten hallitus samalla oikeutettiin käyttämään jo kertomusvuonna. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ edellä selostetun toimenpiteen.

Sähkötaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

että pienjännitevirran jakelua koskevassa sähkötaksassa valaistukseen kulutetun sähkövirran hinta korotetaan 2: 20 mk:aan kWh:lta;

että vuosisopimuskuluttajilta kannettava valaistusmaksu korotetaan 120 mk:aan vuodessa 25 kWh:n lampulta tai vastaavalta liittymisarvolta;

että yleinen voimavirran kulutusmaksu korotetaan 1: 50 mk:aan kWh:lta että kotiloustariffin, tehotariffin ja yötariffin kulutusmaksut korotetaan 75 piin kWh:lta myöskin kaupungin ulkopuolella oleviin kuluttajiin nähden, mikäli sähkölaitos myy tällaista sähkövirtaa suoraan heille;

että uusia tariffeja ryhdytään rahakemittareihin nähden soveltamaan heti ja laskumittareihin nähden marraskuun 11 p:nä päättyvän lukemiskajson jälkeen kulutetusta sähköenergiasta laskutettaessa;

että teknillisten laitosten hallitus oikeutetaan käytännössä soveltamaan näitä tariffeja ja tekemään niihin tarpeellisiksi havaittuja lisäyksiä ja täydennyksiä sekä vahvistamaan kotiloustariffin periaatteiden mukaisia tariffeja muunlaiseen pienkulutukseen kuin kotilousoykäyttöön nähden; sekä

että valtuuston teknillisten laitosten hallitukselle aikaisemmin antama oikeutus ⁶⁾ harkintansa mukaan ratkaista kysymyksiä suuremmille kuluttajille myönnettävistä hinnanalennuksista ja erikoishinnoista on edelleenkin voimassa.

Katuvalaistuksen järjestäminen Pirkkolan omakotialueelle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 9,000 mk katuvalaistuksen järjestämiseksi Pirkkolan omakotialueelle oikeuttaen sähkölaitoksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 29 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ³⁾ S:n 17 p. tam-mik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 21 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 21 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 104. — ⁶⁾ Ks. v:n 1919 kert. s. 84. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. elok. 36 §.

Jakokaapelin asentaminen Urheilukatuun. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 160,000 mk vaihtovirtajakokaapelin asentamiseksi Toivon- ja Sallinkadun väliseen Urheilukadun osaan oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

15. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Viranhaltijat. Olosuhteiden pakosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ v:n 1941 alusta lukien lakkauttaa teurastamon 45 palkkaluokkaan kuuluvan yövärtijantoinen ja perustaa sen tilalle 43 palkkaluokan mukaisen vartijantoinen.

Taksat. Kun polttoaineiden säästämiseksi olisi tarpeellista järjestää teurastus tapahtumaan vain aamupäivisin mutta tällöin olisi kohtuutonta vaatia niitä asiakkaita, jotka vallitsevien kuljetusvaikeuksien johdosta joutuivat tuomaan teuraseläimensä teurastamoon iltapäivällä ja siis säilyttämään ne teurastamon talleissa yön yli, maksamaan taksan mukaista tallimaksua, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tehdä taksaan maksujen laskemiseksi suolipesimön ja navetan käyttämisestä sekä elävän karjan ja lihan punnituksesta sellaisen lisäyksen, että teurastamo mainitunlaisessa tapauksessa voi vapauttaa asiakkaan tallimaksun suorittamisesta.

Valtuusto vahvisti ⁴⁾ teurastamolautakunnan ehdotukset suolipesimön ja jäädyttämön käyttömaksujen korottamisesta määräten muutokset tulemaan voimaan kertomusvuoden lokakuun 21 p:nä.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen, että taksaan teurastamon lihantukkuymyntihallin halli-, punnitus- y.m. maksujen laske-
miseksi liittyvään lisäykseen ⁶⁾ tehtäisiin sellainen muutos, että tammikuun 1 p:stä 1941 lukien toistaiseksi maksetaan 50 % niistä määristä, joihin n.s. määräalennukset entisten laskuperusteiden mukaan olisivat nousseet.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ teurastamolautakunnan ehdottamat korotukset teurastamon ja lihantarkastamon tarkastusmaksuihin alistaen muutokset Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettaviksi. Samalla valtuusto päätti, että taksein muutokset tulisivat voimaan heti niiden tultua vahvistetuiksi. Lääninhallitus vahvisti marraskuun 27 p:nä taksoihin tehdyt muutokset ⁸⁾.

Toimitettu katselmus. Tutustuttuaan teurastamon katselmusmiesten antamaan kertomukseen ⁹⁾ heidän toimittamastaan teurastamon katselmuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ katsoa teurastamon kaupungille vastaanotetuksi sekä vapauttaa sen rakennustoimikunnan tehtävästään.

Jäädytyslaitos. Lokakuun 7 p:nä 1939 oli kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen¹¹⁾ nojalla tehty sopimus Oy. Morus ab:n kanssa teurastamon ilmajäädyttäjien uudelleenrakentamisesta, mutta keskeytyi työ sodan sytyessä. Sen aikana joutui suuri osa yhtiön tätä työtä varten hankkimista koneista, tarveaineista y.m. pakko-otoin puolustuslaitoksen tarpei-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 37 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 21 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 37 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 113. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 25 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 113 ja 114. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. lokak. 26 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 115. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 103. — ⁷⁾ Kvsto 9 p. lokak. 24 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 6 §. — ⁹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ¹⁰⁾ Kvsto 20 p. marrask. 14 §. — ¹¹⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 102.

siin, joten niiden tilalle, kun työtä sodan päätyttyä oli jatkettava, oli hankittava uudet, jotka tulisivat siinä määrin entisiä kalliimmiksi, että yhtiön oli pakko korottaa hankintahintaansa 15 % eli 273,810 mk. Kaupunginhallituksen asian kiireellisyyden vuoksi jo suostuttua mainittuun hinnan-
korotukseen, valtuusto hyväksyi ¹⁾ sen toimenpiteen ja päätti sallia tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset sisältyvän Teurastamon ilmajähdyttäjien uusiminen nimisen määrärahan ylittämisen mainitun verran.

Suolipesimö. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ rakennustoimiston laatimat piirustukset teurastamon suolipesimön laajentamiseksi sekä sen konttori- ja pukuhuoneiden lisäämiseksi päättäen tarkoitusta varten merkitä v:n 1941 talousarvioon yhteensä 539,300 mk, jotka yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään jo kertomusvuonna.

Varavesijähdytystorni. V:n 1941 talousarvioon päätettiin ³⁾ teurastamon yleisten laitteiden kunnossapitomäärärahaan merkitä 149,000 mk laitoksen varavesijähdytystornin keskeneräisten rakennustöiden loppuun-
suorittamiseksi.

Ratapiha. Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 70,000 mk:n määrärahan eräitä teurastamon ratapihan muutostöitä varten oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Väestönsuoja. V:n 1941 talousarvioon päätettiin ⁵⁾ merkitä 880,000 mk väestönsuojan rakentamiseksi teurastamon henkilökuntaa ja sen alueella olevaa yleisöä varten oikeuttaen yleisten töiden lautakunta tarpeen mukaan käyttämään tätä määrärahaa ja kertomusvuonna.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia ylittää seuraavia teurastamon v:n 1939 määrärahoja enintään alla mainitun verran: Siivoaminen 1,500 mk, Vedenkulutus 50,000 mk, Puhtaanapito 63,000 mk, Rehut ja kuivikkeet 6,000 mk sekä Tarveaineet 55,000 mk.

Teurastamon kertomusvuoden määrärahaa Puhtaanapito päätettiin sallia ylittää 75,000 mk ⁷⁾ sekä myöhemmin vielä 95,000 mk ⁸⁾.

Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahoiksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Talorakennukset määrärahasta Teurastamo, jäähdytyslaitoksen konetehon lisääminen 141,052: 30 mk ja määrärahasta Teurastamo, jäähdytyslaitoksen jäähdytysvesijärjestelmän täydentäminen 195,138: 30 mk.

Valtuusto hyväksyi ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen oikeuttaa teurastamolautakunnan siirtämään teurastamon v:n 1939 tulotilille Tukku-
myyntihalli karttuneista maksuista 465,000 mk kertomusvuoteen määrälennusten maksamiseksi teurastamon asiakkaille.

Elintarvikekeskus

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹¹⁾ elintarvikekeskuksen johtokunnan esityksen elintarvikekeskuksen henkilökunnan erään osan vakinaistamisesta, jolloin määrärahasta edelleenkin palkattaisiin lähinnä

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 39 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 23 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 22 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 35 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 23 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. toukok. 24 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 37 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 30 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. lokak. 12 §.

yleisölle tapahtuvassa ruoan valmistuksessa ja tarjoilussa työskentelevä osa henkilökuntaa. Tällöin vakinaistettiin seuraavat virat tammikuun 1 p:stä 1941 lukien kuulumaan alla mainittuihin palkkaluokkiin, oikeuttaen samalla elintarvikekeskuksen johtokunta virkoja haettaviksi julistamatta nimittämään niihin niiden siihenastiset haltijat: toimitusjohtajanvirka 13 palkkaluokkaan, kirjanpitäjänvirka 30 palkkaluokkaan, emännöitsijänvirka 33 palkkaluokkaan, lihamestarinvirka 35 palkkaluokkaan, varastoiesimiehenvirka ja kaksi apulaisemännöitsijänvirkaa 39 palkkaluokkaan, kolme varastomiehenvirkaa ja kaksi autonkuljettajanvirkaa 41 palkkaluokkaan, kaksi alemman palkkaluokan toimistoapulaisenvirkaa 42 palkkaluokkaan, pääkeittäjänvirka 50 palkkaluokkaan, varastoapulaisenvirka ja kolme ruokalanhoitajanvirkaa 52 palkkaluokkaan, kaksi myymäläapulaisenvirkaa ja seitsemän apulaiskeittäjänvirkaa 53 palkkaluokkaan sekä neljätoista keittiöapulaisenvirkaa 54 palkkaluokkaan.

Puu- tai puuhiilikaasuttimien hankkiminen autoihin. Elintarvikekeskus oikeutettiin ¹⁾ hankkimaan 2 puu- tai puuhiilikaasutinta joiden kustannukset suoritettaisiin elintarvikekeskuksen käyttövaroista, ylittäen niitä enintään 32,000 mk.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia ylittää elintarvikekeskuksen v:n 1939 määrärahoja Lämpö, Ruokinta, Hietaranta ja Uunisaari vastaavasti 3,154: 60 mk, 226,571: 85 mk, 72,426: 85 mk ja 41,660: 05 mk.

Erinäisten kalustoesineiden hankkimiseksi elintarvikekeskuksen uuteen huoneistoon valtuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 164,116 mk oikeuttaen elintarvikekeskuksen johtokunnan käyttämään tätä määrärahaa jo kertomusvuonna.

16. Muut asiat

Leipä- ja maitomyymäläin aukioloaika. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ määrätä kaupungin leipä- ja maitomyymäläin sulkemisajan lauantaisin kaikkina vuodenaikoina klo 17:ksi sekä niiden aukioloajan sunnuntaisin samoin kaikkina vuodenaikoina klo 8—10.30 väliseksi ajaksi.

V:n 1940 olympiakisat. Voidakseen tehdä virallisen päätöksen v:n 1940 olympiakisain pitämisestä Helsingissä tai järjestämättä jättämisestä kisain järjestelytoimikunta oli tiedustellut kaupungin kantaa sen omistamien kilpailu-, harjoitus- y.m. paikkain saattamismahdollisuuksista kisain edellyttämään kuntoon. Asian kiireellisyyden vuoksi kaupunginhallitus tällöin ilmoitti, että koska yrityksen rahoittaminen sodan jälkeisissä poikkeusoloissa aiheuttaisi kaupungille miltei ylivoimaisia taloudellisia vaikeuksia, ja katsoen epävarmaan tilanteeseen maailmassa yleensä, kaupungin mielestä kisain järjestäminen olisi mikäli mahdollista siirrettävä johonkin toiseen vuoteen, jolloin kaupunki menestyksellisesti voisi hoitaa vastaanottamansa kisain isännyyden. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ tämän kaupunginhallituksen toimenpiteen.

Kansalaisoikeudet. 252 tapauksessa kaupunginvaltuusto puolsi ja 8 tapauksessa ehdotti evättäviksi anomuksia ⁶⁾, jotka koskivat Suomen kansa-

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 10 §. — ²⁾ S:n 10 p. huhtik. 25 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 32 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 23 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 27 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 11 §, 6 p. maalisk. 9 §, 10 p. huhtik. 6 §, 8 p. toukok. 8 §, 29 p. toukok. 6 §, 19 p. kesäk. 8 §, 28 p. elok. 6 §, 18 p. syysk. 3 §, 9 p. lokak. 7 §, 30 p. lokak. 3 §, 20 p. marrask. 4 §, 4 p. jouluk. 2 § ja 18 p. jouluk. 7 §.

laisoikeuksien myöntämistä. Ensiksi mainituista tapauksista 142 koski ent. Venäjän, 34 Viron, 18 Ruotsin, 16 Saksan, 10 Latvian, 6 Puolan, 4 Amerikan, 4 Norjan, 4 Tanskan, 3 Italian, 2 Englannin, 2 Liettuan, 2 Alankomaiden, 2 Kreikan, 1 Neuvosto-Venäjän, 1 Sveitsin ja 1 ent. Suomen kansalaisia.

Väkijuomain anniskeluoikeudet. Kertomusvuoden varrella kaupunginvaltuusto antoi lausuntonsa 28 väkijuomain anniskeluoikeuksia koskevasta anomuksesta siten, että valtuusto päätti ¹⁾, muutamissa kohdin eräin rajoituksin ja lisäyksin, 4 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien pysyttämistä ennallaan sekä 5 tapauksessa uuteen huoneistoon siirrettyjen oikeuksien ja 6 ²⁾ tapauksessa uusien oikeuksien myöntämistä mutta 13 ²⁾ tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi.

Maistraatille annettavassa lausunnossa 215 väkijuomain anniskelu-oikeuksien myöntämistä v:n 1940 kesäkuun 1 p:nä alkavaksi kolme vuotta kestäväksi suunnitelluksi anniskelukaudeksi koskevasta anomuksesta ³⁾ valtuusto, kaupunginhallituksen asettaman komitean käsiteltäviä asioita, päätti ⁴⁾ yksityiskohtaisten perustelujen jälkeen, eräässä kohdin eräin muutoksin, 162 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien pysyttämistä ennallaan sekä 9 tapauksessa lisättyjen oikeuksien, 3 tapauksessa vähennettyjen oikeuksien ja 8 tapauksessa uusien oikeuksien myöntämistä mutta 33 tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi.

Elinkeino-oikeudet. ⁵⁾ tapauksessa kaupunginvaltuusto antoi ⁶⁾ puoltavan ja 1 tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista, jotka koskivat oikeutta elinkeinon harjoittamiseen kaupungissa.

Poliisimestaria sekä kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti ⁷⁾ myöntyä 46 talousspriin myyntilupa-anomukseen, jolloin 1 luvista myönnettiin olemaan voimassa maaliskuun 1 p:ään 1942, 5 toukokuun 1 p:ään 1942, 18 kesäkuun 1 p:ään 1942, 11 elokuun 1 p:ään 1942, 5 syyskuun 1 p:ään 1942 ja 6 marraskuun 1 p:ään 1942.

Valtuusto päätti ⁸⁾ ilmoittaa Uudenmaan lääninhallitukselle, ettei sillä ollut mitään muistuttamista Viipurista Helsinkiin muuttaneen Rauta ja konetarve oy. nimisen liikkeen räjähdysaineiden kaupan harjoittamisluvan saantia koskevaan anomukseen myöntymistä vastaan.

Kaupungin liittyminen perustettavan invaliidisäätiön jäseneksi. Kaupunginhallituksen ehdotettua, että Helsingin kaupunki liittyisi jäseneksi perustettavaan invaliidisäätiöön sekä luovuttaisi säätiölle perusomaisuudeksi 1,000,000 mk:n arvoisen tonttialueen, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁹⁾ hallituksen mainitun säätiön tultua perustetuksi harkitsemaan, oliko kaupungin ehdotetunlaisessa muodossa liityttävä sen jäseneksi vaiko ei.

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 8, 9 ja 10 §, 8 p. toukok. 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15 §, 19 p. kesäk. 9, 10, 11 ja 12 §, 28 p. elok. 11, 12, 13 ja 14 §, 9 p. lokak. 39 ja 40 §, 30 p. lokak. 5 § sekä 20 p. marrask. 6, 7 ja 8 §. — ²⁾ Näistä 2 koski Neuvosto-Venäjälle luovutetulta alueelta siirtyneitä liikkeenharjoittajia. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 2. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. tammik. 26 §. — ⁵⁾ Näistä 6 koski Neuvosto-Venäjälle luovutetulta alueelta siirtyneitä elinkeinonharjoittajia. — ⁶⁾ Kvsto 29 p. toukok. 7 §, 19 p. kesäk. 7 §, 28 p. elok. 7 §, 9 p. lokak. 8 §, 20 p. marrask. 5 § ja 18 p. jouluk. 8 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 37 §, 8 p. toukok. 38 §, 29 p. toukok. 28 §, 19 p. kesäk. 44 §, 28 p. elok. 45 §, 18 p. syysk. 19 §, 9 p. lokak. 43 § ja 20 p. marrask. 31 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. kesäk. 46 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. kesäk. 34 §.

Oikeus kiinteistön hallitsemiseen. Suomen tukkukauppiaiden oy., joka kesäkuun 1 p:nä oli ostanut Korpivaara & Halla oy:ltä X kaupunginosan korttelissa n:o 280 olevan Lautatarhankadun talon ja tontin n:o 12, oli valtioneuvostolta anonut lupaa mainitun kiinteistön hallitsemiseen, koska sen yhtiöjärjestystä ei vielä ollut ehditty muuttaa niin, etteivät sen osakkeita saaneet omistaa ulkomaalaiset, ulkomaiset yhteisöt, eivätkä ulkomaalaisten sekä eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja osakkeita heinäkuun 28 p:nä 1939 annetussa laissa mainitut suomalaiset yhteisöt. Uudenmaan lääninhallitukselle asiasta annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään muistuttamista anomuksen hyväksymistä vastaan.

Oy. Ford ab., jolle kaupunki elokuun 10 p:nä 1938 tehdyllä vuokrasopimuksella oli 50 vuodeksi vuokrannut erään Hernesaaren alueen, oli anonut kauppa- ja teollisuusministeriöltä ulkomaalaisten ja eräiden yhtymien oikeudesta omistaa ja hallita kiinteistöä ja osakkeita heinäkuun 28 p:nä 1939 annetun lain edellyttämää lupaa hallita kiinteää omaisuutta. Uudenmaan lääninhallitukselle asiasta annettavassa lausunnossaan valtuusto päätti ²⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään muistuttamista anomuksen hyväksymistä vastaan.

Rautatiekirjakauppa oy:n anottua valtioneuvostolta oikeutta saada omistaa Annankadun tontit n:ot 34 ja 36, jotka olivat joutuneet sille toimintansa lopettaneen Ab. Annegatan 32—34 nimisen yhtiön omaisuuden jaossa, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ Uudenmaan lääninhallitukselle asiasta annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään muistuttamista anomuksen hyväksymistä vastaan.

Huoneenvuokralautakunnan asettaminen. Kun kesäkuun 7 p:nä 1940 oli annettu laki huoneenvuokralautakunnan asettamisesta kuhunkin kaupunkiin kohtuuttomien vuokrain ehkäisemistarkoituksessa, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ valita Helsingin kaupungin huoneenvuokralautakunnan puheenjohtajaksi entisen kihlakunnantuomarin K. Kairan ja hänen varamiehекseen lakitieteenkandidaatti A. Simosen sekä lautakunnan jäseniksi varatuomari L. Ahvan, varamiehenään vt Rönholm, ja toimittaja H. Lehden, varamiehenään R. Paasio. Lautakunta oikeutettiin ⁴⁾ palkkaamaan itselleen 4,000 mk:n kuukausipalkkainen sihteeri ja kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ aikanaan päättämään lautakuntaan mahdollisesti tarvittavasta muusta aputyövoimasta. Lautakunnan puheenjohtajan palkkio vahvistettiin ⁴⁾ 2,500 mk:ksi kuukaudessa sekä hänen varamiehensä palkkio 300 mk:ksi ja jäsenten palkkio 150 mk:ksi kultakin kokoukselta. Lautakunnan käytettäväksi kaikkiin sen erilaatuisiin menoihin valtuusto myönsi ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 75,000 mk. Huoneenvuokralautakunnista samoin kesäkuun 7 p:nä annettun asetuksen mukaisesti valtuusto päätti ⁴⁾ ilmoittaa raastuvanoikeudelle kyseisen lautakunnan asettamisesta sekä sen puheenjohtajan ja hänen varamiehensä vaalista.

Asutuslautakunta ja asutusneuvoja. Maatalousministeriön asutusasiainosaston kehoitettua maan kaikkia kaupunkeja laatimaan asutuslautakunnilleen ja asutusneuvojilleen ohjesäännön liittäen tätä koskevaan kierto-kirjeeseensä oman ohjesääntöluonnoksensa, Helsingin kaupungin asutuslautakunta kaupunginhallitukselta saamansa tehtävän mukaisesti mainit-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 8 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 3 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. kesäk. 17 §; vrt. tämän kert. s. 126.

tuun luonnokseen perustuen laati ehdotuksen kaupungin asutuslautakunnan ja asutusneuvon ohjesäännöksi, minkä kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdottamassa muodossa hyväksyi ¹⁾ ja alisti maatalousministeriön asutusasiainosaston vahvistettavaksi.

Asutuslautakunnan varajäseneksi valittiin ²⁾ edesmenneen vtn Norrménin sijaan vt Gröndahl.

Kunnallisen keskusvaalilautakunnan ja kunnallisten vaalilautakuntain jäsenten vaali. Koska v:n 1939 kunnallisvaalit sodan johdosta mainitun vuoden marraskuun 10 p:nä annetulla lailla oli siirretty kertomusvuoteen, kaupunginvaltuusto valitsi ³⁾ uudelleen kunnalliseen keskusvaalilautakuntaan puheenjohtajan, neljä jäsentä ja neljä varajäsentä ja kaupungin kunnallisvaalien vaalilautakuntiin, joiden lukumäärä tällä kertaa nousi 68:aan, puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja kolme varajäsentä kuhunkin, määräten varapuheenjohtajan sekä keskusvaalilautakunnan että kunkin vaalilautakunnan varsinaisten jäsenten keskuudesta.

Jäsenten valitseminen Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakuntaan. Uudenmaan läänin maaherran kehoitettua kaupunginvaltuustoa valitsemaan Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakuntaan v:ksi 1941 neljä varsinaista ja neljä varajäsentä valtuusto valitsi ⁴⁾ varsinaisiksi jäseniksi sihteeri B. von Fieandt, käsittelijä J. G. Louhivaaran, tarkastaja U. Merilinnan ja asiamies M. Tammilehdon sekä varajäseniksi kirvesmies V. Liljeqvistin, pankinjohtaja H. Lindbergin, toimitusjohtaja G. Pätyksen ja peltiseppä E. Sinervon.

Hallitusten, lautakuntain y. m. täydentäminen. Taksoituslautakuntaan valittiin ⁵⁾ sen edesmenneiden jäsenten E. von Bonsdorffin ja V. Kiven tilalle isännöitsijä C. G. Nyberg ja hioja H. Poutanen.

Tutkijalautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneiden pankinjohtaja A. Hiltusen ja professori K. Kaupin sijalle valittiin ⁶⁾ oikeusneuvosmies N. Luukanen ja kauppias S. Viljanen.

Palolautakunnan varsinaiseksi jäseneksi valittiin edesmenneen vtn Puukon tilalle varajäsen nuohoojamestari S. K. Lindström ⁶⁾ sekä uudeksi varajäseneksi nuohooja P. Lehikoinen ⁷⁾.

Terveystieteiden lautakuntaan valittiin ⁸⁾ sen jäsenyydestä vapautusta anoneen professori O. von Hellensin sijaan dosentti B. von Bonsdorff.

Huoltolautakunnan edesmenneen jäsenen toimittaja H. Adlerin sijaan valittiin ⁹⁾ jällellä olevaksi toimikaudeksi toimittaja L. Pesonen.

Oikeusaputoimiston johtokuntaan valittiin ¹⁰⁾ edesmenneen vtn Norrménin sijaan varatuomari R. Nybom.

Musiikkilautakunnan eroa pyytäneen jäsenen R. Sventon tilalle valittiin ¹¹⁾ toimittaja E. Meriluoto.

Kiinteistölautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen vtn von Schantzin tilalle valittiin ¹²⁾ pankinjohtaja T. Grotenfelt.

Puhtaanapitolautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen vtn Talvitien tilalle valittiin ¹³⁾ insinööri A. Kahma.

Satamalautakunnan jäseneksi valittiin ¹⁴⁾ edesmenneen vtn Norrménin sijaan vt Ekebon.

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 19 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 10 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 12 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 19 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. huhtik. 11 §. — ⁷⁾ S:n 8 toukok. 18 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 13 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 13 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. toukok. 10 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. huhtik. 12 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. kesäk. 15 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. toukok. 17 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 8 §.

Kansanhuoltolautakunta. Kansanhuoltolautakunnan jäsenyydestä vapautusta pyytäneen vtn Tulenheimon tilalle valittiin ¹⁾ vt Lilja.

Kansanhuoltolautakunnan puheenjohtajan P. Raittisen pyydettyä lääkärintodistuksen nojalla vapautusta tästä tehtävästään hänen tilalleen valittiin lautakunnan jäsen J. Laakso ²⁾ sekä jäseneksi viimeksi mainitun tilalle toimittaja Y. Kaarne ³⁾.

Työvelvollisuuslautakunta. Työvelvollisuuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi valittiin ⁴⁾ edesmenneen toimitsija E. Aittolan tilalle varajäsen A. Valta ja varajäseneksi tämän tilalle toimitsija J. E. Saveri sekä edesmenneen varajäsenen E. A. Nymanin tilalle ylimetsänhoitaja E. Anttilainen.

Hallitusten, lautakuntain y.m. jäsenten vaali. Ollen kaupungin hallitusten, lautakuntain y.m.s. jäsenten vaalin toimittaminen vallitsevan sotatilan vuoksi siirtynyt v:n 1939 joulukuusta kertomusvuoteen, kaupunginvaltuusto valitsi ⁵⁾ asianomaisiksi puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi ja jäseniksi seuraavaksi toimikaudeksi ne erovuoroiset henkilöt, jotka viimeksi oli valittu näihin tehtäviin, lukuunottamatta työvelvollisuuslautakunnan varajäsentä kamreeri O. Tidermania, jonka sijaan valittiin hovioikeudenauskultantti H. Hallberg. Myöskin taksoituslautakuntaan ja tutkijalautakuntaan valittiin entiset jäsenet.

Myöhemmin valittiin ⁶⁾ hallitusten ja lautakuntain y.m. puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi seuraaviksi toimikausiksi alla mainitut henkilöt:

kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi toimitusjohtaja K. Huhtala, toimittaja A. E. Leino ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg sekä varajäseniksi asianajaja N. Aronen, pankinjohtaja A. Linturi ja professori G. von Wendt, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Huhtala ja varapuheenjohtajaksi toimittaja Leino;

kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajiksi v:ksi 1941: ylikonemestari R. Forsbom, konttoripäällikkö K. E. Grönlund, rouva E. Hämäläinen, asiamies T. Hänninen, ravintolatarkastaja S. Koskinen, arkkitehti Y. Laine, lasinleikkaaja O. Lindblom, johtaja J. Salomaa, rakennusmestari A. Skrabb, insinööri B. Svedlin, kirjeenkantaja B. Wäsänen ja lautatarhantyohtekijä J. H. Väätäinen;

kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi v:ksi 1941: tullipäällismies A. E. Forsström, työläistarkastaja S. Kurkinen, maalari K. Ollila, rakennusmestari G. Welroos ja lehtori T. R. Vähäkallio;

kaupunginkassan tarkastusmiehiksi v:ksi 1941: pankinkamreeri V. Hougberg ja konttoristi E. Lankinen sekä heidän varamieheikseen pankin-virkailija B. Armfelt ja nuohooja P. Lehikoinen;

taksoituslautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi tarkastaja A. Ahola, autonkuljettaja K. Altti, tarkastaja O. L. Aro, ylijunailija K. E. Björkman, toimittaja O. Fager, sihteeri B. von Fieandt, talousneuvos A. Haanoja, isännöitsijä L. Hager, pankinprokuristi B. Halleen, kirjaltaja V. Kalervo, toimittaja P. Kemppi, sähköasentaja E. Kulmala, kirjelijättelijä K. W. Lampenius, konttoristi L. Lehto, putkityöntekijä K. A. Lindgren, tullivartija S. Lindroos, verotusvalmisteluviraston johtaja A. Linturi, käsittelijä J. G. Louhivaara, pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, liikennetarkastaja H. Mustonen, sähkötyöntekijä T. Mutikainen, isännöitsijä C.-G. Ny-

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 16 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 9 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 15 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. maalisk. 11 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 5 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 11 §.

berg, kauppaneuvos A. Nyman, johtaja E. G. Nyman, räättäli E. Paasio, hioja H. Poutanen, viilaaja V. Puisto, lautatarhantöyöntekijä V. A. Puska, toimitusjohtaja G. Pätynen, kansakoulunopettaja S. Rekola, sihteeri U. Rusk, rouva A. L. Valkama, autonasentaja H. A. Westerlund, toimitusjohtaja L. Viljanen, esittelijä W. W. Virtanen ja prokuristi M. Vuorjoki;

tutkijalautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi puhtaanapitotyöntekijä E. Hintikainen, oikeusneuvosmies N. Luukanen, peltiseppä L. Nordberg, hydrograafi T. Olin, kirvesmies K. Palmu, asianajaja R. Rönholm, liikkeenjohtaja S. Viljanen ja konttoripäällikkö A. M. Winberg;

julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaan v:ksi 1941: jäseniksi konttoristi A. V. Lehtokoski ja professori J. S. Sirén;

huoneenvuokralautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi pankinjohtaja L. Ahva, asiamies K. Kaira ja toimittaja H. Lehti sekä varajäseniksi kamreeri B. Holmström, liikkeenhoitaja H. Nässling ja asianajaja R. Rönholm, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin asiamies Kaira;

palolautakuntaan v:ksi 1941—43: puheenjohtajaksi johtaja B. Nybergh sekä jäseniksi autonkuljettaja J. Kivistö, nuohoojamestari S. K. Lindström, tullihallituksen kemisti Y. Talvitie ja ylijunailija A. Österlund sekä varajäseniksi nuohooja P. Lehikoinen ja insinööri E. Lucander;

sairaalalahallitukseen v:ksi 1941: jäseniksi professori S. A. Brofeldt, professori F. Langenskiöld, rouva A. Lehtokoski, toimistopäällikkö G. Modeen, toimittaja A. Pohjanmaa, professori M. Vannas ja lämmittäjä A. Virtanen, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Langenskiöld ja varapuheenjohtajaksi professori Brofeldt;

oikeusaputoimiston johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi asianajaja N. Aronen, oikeusneuvosmies G. F. Nybergh, pankinvirkailija R. Nybom, liittosihteeri A. Sumu ja asianajaja E. Tulenheimo;

urheilulautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi puuseppä H. Kangas, toimittaja E. Mannerla, varatuomari B. Planting, alilääkäri U. Tötterman ja pankkamreeri T. H. Vilppula;

kansanhuoltolautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi osastonhoitaja J. Laakso ja varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja V. Mattinen sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, toimittaja Y. Kaarne, agronomi R. Karlsson, pastori F. E. Lilja, toimitsija U. Nurminen, toimittaja R. Paasio, toimitusjohtaja B. Sarlin, professori H. Schybergson ja johtaja G. G. Wickström ja varajäseniksi neuvoja E. Beaurain, rouva E. Hämäläinen, toimitusjohtaja E. Sarkia ja dosentti H. Teräskeli;

väestönsuojelulautakuntaan v:ksi 1941—43: puheenjohtajaksi johtaja B. Nybergh sekä jäseniksi dosentti O. Eklund, asiamies T. Hänninen, liittosihteeri P. Railo, asianajaja R. Rönholm, toimittaja J. A. Savola ja rehtori M. Sergelius sekä varajäseniksi päätoimittaja R. G. Kallia, toimittaja E. Lähde ja alilääkäri U. Tötterman;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi opettaja A. Kallioniemi, konttoristi P. Kivi, alilääkäri A. Nikula, liittosihteeri P. Railo, liikeapulainen T. Sinervo ja rovasti J. Waltasaari sekä varajäseniksi rouva A. Lehtokoski ja yliopettaja B. Malmio;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi osastonjohtaja J. M. Ekebom, asioitsija M. Fager, toimittaja K.-A. Fagerholm, varastonhoitaja G. Henriksson, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja yliopettaja A. Mickwitz sekä varajäseniksi liittosihteeri G. Andersson ja vahtimestari K. V. Nordin;

ammattiopetuslaitosten johtokuntaan v:ksi 1941—42: puheenjohtajaksi rehtori M. Sergelius sekä jäseniksi osastonjohtaja J. M. Ekebom, toimistoapulainen S. Hiisivaara, rouva E. Ivalo, ylikonemestari G. A. Lemström, kirjaltaja I. E. Mattila ja professori P. Pero;

ammattioppilaslautakuntaan v:ksi 1941—43: puheenjohtajaksi apulaisjohtaja E. Söderman sekä jäseniksi talousneuvos A. Haanoja, ilmajarrutarkastaja J. V. Laine, kultaseppämestari O. Lindroos ja työnjohtaja F. E. Merikoski sekä varajäseniksi rouva L. Ahmala, insinööri F. Kreander, peltiseppä E. Mansikka ja kirjapainonjohtaja J. K. Paasio;

kotitalouslautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi talousneuvos M. Sillanpää sekä jäseniksi rouva H. Brander, talousneuvos H. Gebhard, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen;

lastentarhain johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi rouvat T. Hanemann ja T. Oksanen, kansakoulunopettaja L. Salovaara, lastentarhanjohtaja S. Siirala, kätilö H. Valta, rovasti J. Waltasaari ja kirkkoherra E. Wirén, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kirkkoherra Wirén ja varapuheenjohtajaksi rovasti Waltasaari;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan v:ksi 1941—43: rehtori F. Freudenthal ja rouva E. Stolt;

kaupunginkirjaston johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi levikkipäällikkö V. Aronen, ylikirjastonhoitaja A. H. Bergholm, toimistopäällikkö G. Modeen, rouva E. Peräläinen ja valtionsyyttäjä A. Hj. Planting;

kaupunginmuseon johtokuntaan v:ksi 1941: jäseniksi professori A. Hämäläinen, intendentti T. Stjernschantz ja professori V. Voionmaa;

musiikkilautakuntaan v:ksi 1941: jäseniksi dosentti V. Annala, filosofianmaisteri E. von Frenckell, vaatturi T. Hiekkaranta, kirjaltaja S. K. Leino, toimittaja E. Meriluoto, toimitusjohtaja H. Ramsay ja lääketieteen ja kirurgiantohtori E. Suolahti, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin tohtori Suolahti;

kiinteistölautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi toimistonjohtaja Y. Harvia sekä jäseniksi asiamies V. Ahde, pankinjohtaja T. Grotenfelt, veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, toimitusjohtaja K. Huhtala, päätoimittaja R. G. Kallia, toimistopäällikkö G. Modeen, johtaja T. Salmio ja lasinhioja O. Turunen;

yleisten töiden lautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi johtaja J. E. Huttunen sekä jäseniksi oikeusneuvosmies K. Furuholm, pankinjohtaja T. Grotenfelt, toimitsija E. Härmä, sähkötyöntekijä O. Oksanen, professori O. Tarjanne ja lehtori T. R. Vähäkallio;

puhtaanapitolautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi toimitsija A. Valta sekä jäseniksi konepajanjohtaja A. Kahma, kirvesmies O. Leskinen, pankinjohtaja A. Linturi, pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, kivi-työntekijä O. Nuutinen ja asianajaja R. Rönnholm;

satamalautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi kauppaneuvos I. Lindfors sekä jäseniksi insinööri V. Castrén, osastonjohtaja J. M. Ekebom, vahtimestari U. Ilmanen, johtaja P. Korpisaari, toimitusjohtaja H. Ramsay ja satamatyöntekijä I. F. Säilä;

teurastamolautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi asianajaja E. Tulenheimo sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, toimittaja A. E. Leino, osastopäällikkö F. Moisala ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg;

elintarvikekeskuksen johtokuntaan v:ksi 1941: taloudenhoitaja H.

Apila, talousneuvos H. Gebhard, rouva M. Kulonen, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja alilääkäri U. Tötterman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin talousneuvos Gebhard;

teknillisten laitosten hallitukseen v:ksi 1941: jäseniksi autonkuljettaja E. Karlsson, seppä Y. Salo, toimitusjohtaja E. von Schantz, insinööri E. Schröder ja professori B. Wuolle, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Wuolle ja varapuheenjohtajaksi seppä Salo;

työvelvollisuuslautakuntaan v:ksi 1941: puheenjohtajaksi asianajaja E. Tulenheimo ja varapuheenjohtajaksi asianajaja N. Aronen sekä jäseniksi johtaja B. A. Carrell, toimitsija A. Luostarinen, rakennusmestari J. M. Mäkiö, insinööri E. Niini, toimitsija A. Valta, insinööri A. Wigg ja toimitsijat V. Viitanen ja J. Virtanen sekä varajäseniksi ylimetsänhoitaja E. Anttilainen, hovioikeudenauskultantti H. Hallberg, johtaja K. H. Heinämaa, toimitsijat F. Hiillos ja S. Saveri, liittosihteeri A. Sumu, toimitsija O. Turunen ja rakennusmestari G. Welroos ja naispuoliseksi lisäjäseneksi insinööri M. Orrenoja; sekä

kaupungin leski- ja orpokassan johtokuntaan v:ksi 1941—43: puheenjohtajaksi pääjohtaja E. Hj. Rydman.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten johtokuntiin ja hallintoneuvostoihin. Taideteollisuuskeskuskoulun johtokuntaan kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ v:ksi 1941 jäseniksi vuorineuvos C. G. Herlitzin ja filosofiantohtori A. Rinteen sekä varajäseniksi taiteilija I. Aaltosen ja ylijohtaja Y. Sade-niemen.

Ammattienedistämislaitossäätiön hallintoneuvostoon valittiin ¹⁾ v:ksi 1941—43 jäseniksi johtaja J. E. Huttunen ja pääjohtaja I. Killinen sekä varajäseniksi asiamies T. Hänninen.

Elinaikaiseksi jäseneksi Stiftelsen Svenska handelshögskolan i Helsingfors nimisen säätiön hallitukseen valittiin ²⁾ edesmenneen vtn Norrménin sijaan vt Monnberg.

Valtuusto päätti ³⁾ ehdottaa valittavaksi yhteiskunnallisen korkeakoulun hallituksen jäseneksi ja tämän varamieheksi kolmivuotiskaudeksi 1940—43 johtaja Y. Harvian ja sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon.

Oikeusministeriön vahvistettua Suomen taideakatemian säätiön säännöt, valtuusto valitsi ⁴⁾ kaupungin edustajiksi sen isännistöön kaupunginjohtaja A. Tulenheimon, sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon ja vtn H. Ramsayn.

Ida Ekmanin kivulloisten kotimaisten laulutaitelijain avustusrahaston hallintoneuvoston jäseniksi valittiin ¹⁾ v:ksi 1941—45 filosofianmaisteri E. von Freneckell ja professori S. Palmgren.

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Helsingin yhteiskoulun ja realilukion vanhempainneuvoston erään edesmenneen jäsenen tilalle valittiin ⁵⁾ elokuun 31 p:nä 1942 päättyväksi toimikaudeksi uusi jäsen.

Uudenmaan lääninhallituksen kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ⁶⁾ Helsinkiin siirtyneille Viipurin kaksoisyhteislyseolle, Karjalan yhteiskoululle ja Vaasanrinteen yksityislyseolle viisijäsenisen vanhempainneuvoston kullekin elokuun 30 p:nä 1942 päättyväksi toimikaudeksi.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 11 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 10 §. — ³⁾ S:n 20 p. mar-rask. 12 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 11 §; vrt. myös v:n 1939 kert. s. 49. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. syysk. 5 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. lokak. 4 §.

II. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v:n 1940 alusta kaupunginjohtaja A. Tulenheimo sekä apulaiskaupunginjohtajat rahatoimenjohtaja J. Helo, kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, teknillinen johtaja E. Moring ja sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto samoin kuin kaupunginvaltuuston mainituksi vuodeksi valitsemat jäsenet kauppaneuvos I. Lindfors, liittosihteeri P. Railo, toimittaja Y. Räisänen, toimistoapulainen M. Salmela-Järvinen, sähköasentaja V. V. Salovaara, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti, asianajaja E. Tulenheimo, rakennusmestari I. W. Udd ja professori G. von Wendt. Kun rahatoimenjohtaja Helo marraskuun 1 p:stä lukien vapautettiin kaikista tehtävistään kaupunginhallituksessa, määrättiin kiinteistöjohtaja Frenckell hoitamaan rahatoimenjohtajan ja toimitusjohtaja K. Hyvärinen kiinteistöjohtajan tehtäviä edellisen kuitenkin edelleen huolehtiessa myöskin urheilua koskevista asioista. Jäsen Lindfors erosi kertomusvuoden aikana hallituksesta ja jäsen Udd ¹⁾ kuoli.

Kaupunginkanslia ²⁾. Kaupunginsihteerinä toimi varatuomari E. Mantere, kansliasihteereinä filosofianmaisterit G. Brotherus ja A. A. Danielson ja varatuomarit A. Blomberg ja J. Ståhlberg sekä notaarina varatuomari C. Toppelius. Kirjaajana toimi neiti I. Heikel. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuului sitä paitsi viisi vakinaista kanslistia ja kaksi ylimääräistä kanslia-apulaista. Painatustöiden valvojana oli ent. kirjapainonjohtaja T. Artman, jolla oli kaksi apulaista.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston ²⁾ henkilökunnan muodostivat kaupunginlakimies E. Cavonius ja asiamies E. Elfvingren sekä kaksi konttoriapulaista.

Kaupunginhallituksen kokoukset. Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 54 ja sen yleisjaostolla 63 kokousta. Pöytäkirjain yhteenlaskettu pykäläluku oli 6,182; siitä hallituksen yleisten kokousten 2,532 ja sen yleisjaoston 3,650, joista viimeksi mainituista verotusasioita koski 2,186. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 1,680, josta verotusasiakirjeitä 766.

Kaupunginhallituksen vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon tässä seuraavat:

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 782a §. — ²⁾ Ks. myös tämän kert. s. 84—86.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamiesosasto

Kaupunginhallituksen kokoukset y. m. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kokouksensa toistaiseksi pidettäviksi tarpeen vaatiessa, mistä oli kuulutuksella ilmoitettava yleisölle. Huhtikuun alusta varsinaiset kokoukset pidettiin entiseen tapaan torstaisin klo 15.30, kesä kautena ²⁾ klo 15, ja ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa, sekä yleisjaoston kokoukset torstaisin klo 11.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjain tarkistajiksi määrättiin ³⁾ sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto ja hallituksen jäsen E. Tulenheimo. Heidän varamiehikseen määrättiin rahatoimenjohtaja J. Helo ja hallituksen jäsen Y. Räisänen. Yleisjaoston kertomusvuoden pöytäkirjat tarkasti rahatoimenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan sosiaali- ja opetusasiain johtaja.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 2 momentin edellyttämiä hallituksen hoidossa olevien vakuusasiakirjain tarkastuksia määrättiin ⁴⁾ kertomusvuonna toimittamaan hallituksen jäsenet Räisänen, Udd ja von Wendt jäsen Räisäsen kutsusta. Jäsen Uddin kuoltua valittiin ⁵⁾ hänen tilalleen jäsen Nybergh. Vakuusasiakirjain tarkastuksessa laaditut pöytäkirjat merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Lindfors ja Salovaara, edellisen erottua hallituksen jäsenyydestä jäsen von Schantz, määrättiin ⁷⁾ kertomusvuonna toimittamaan hallituksen ohjesäännön 28 §:n 1 momentissa mainittuja rahatoimiston varain hoitoa koskevia tarkastuksia.

Kaupunginhallituksen edustajat hallituksissa, lautakunnissa y. m. Kaupunginhallituksen edustajiksi valittiin ⁸⁾: kaupunginjohtaja palolautakuntaan; rahatoimenjohtaja huoltolautakuntaan sekä sen hallinto- ja köyhäinhoito-osastoihin, oikeusaputoimiston johtokuntaan ja työnvälityslautakuntaan; kiinteistöjohtaja kiinteistölautakuntaan ja urheilulautakuntaan; teknillinen johtaja yleisten töiden lautakuntaan, puhtaanapitolautakuntaan, satamalautakuntaan ja teknillisten laitosten hallitukseen; sosiaali- ja opetusasiain johtaja terveydenhoitolautakuntaan, sairaalahallitukseen, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan, ammattiopetuslaitosten johtokuntaan ja teurastamolautakuntaan; kaupunginhallituksen jäsen Lindfors, sittemmin kaupunginvaltuuston jäsen Nybergh, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Railo lastentarhain johtokuntaan ja kaupunginkirjaston johtokuntaan; jäsen Räisänen huoltolautakunnan irtolaishuolto- ja alkoholistihuolto-osastoihin, lastensuojelulautakuntaan ja lastensuojelulaitosten alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokuntaan; jäsen Salmela-Järvinen huoltolautakunnan jaostoon, joka päättää täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamisesta ja käyttämisestä hoidon korvaamiseen, kunnalliskodin ja sen yhteydessä

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 57 §. — ²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,108 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 62 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 61 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 790 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. marrask. 2,257 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 60 § ja 27 p. kesäk. 1,144 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. tammik. 45 §, 25 p. huhtik. 628 § ja 27 p. kesäk. 1,145 §.

olevan työlaitoksen johtokuntaan, kotitalouslautakuntaan ja kaupunginmuseon johtokuntaan; jäsen Salovaara huoltolautakunnan alaisten työtupien johtokuntaan ja musiikkilautakuntaan; jäsen Udd ja hänen kuoltuaan jäsen E. Tulenheimo Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan; sekä jäsen von Wendt ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan ja asutuslautakuntaan.

Laskujen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että laskuja ja muita maksuasiakirjoja hyväksymään ovat v. 1940 oikeutetut kaupunginjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan apulaiskaupunginjohtajat järjestyksessä von Frenckell, Moring, Keto, Helo sekä kaupunginsihteeri ja hänen estyneenä ollessaan joko kansliasihteeri G. Brotherus tai kansliasihteeri A. Blomberg. Laskujen hyväksyminen v. 1941 uskottiin ²⁾ samoille henkilöille paitsi, että rahatoimenjohtaja Helon tilalle tuli v. t. kiinteistöjohtaja K. Hyvärinen.

Uutisten antaminen sanomalehdistölle. Kansliasihteerit A. Blomberg, G. Brotherus ja J. Ståhlberg määrättiin ³⁾ antamaan sanomalehdistölle tietoja kaupunginhallituksen päättämistä asioista aikaisemmin vahvistettuja periaatteita noudattaen.

Kuulutusten julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kertomusvuonna julkaista kuulutuksensa Arbetarbladet, Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Suomen Sosialidemokraatti ja Uusi Suomi nimisissä lehdissä.

Kaupunginhallituksen ja kaupungin lautakuntain yhteistyö. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että lautakuntain päätösten on, kuten aikaisemminkin, katsottava tulleen kaupunginhallituksen tietoon, kun n. s. päätösluettelo on tullut kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle, niin että sekä kaupunginhallituksen edustajat että äsken mainitut kaupunginjohtajat ovat päätöksestä tietoisia. Edelleen kaupunginhallitus päätti antaa asiasta lauta- ja johtokunnille sekä hallituksille seuraavat ohjeet:

1) Lauta- ja johtokuntien on ennen kokoustaan lähetettävä esityslista kaupunginhallituksen edustajalle, kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

2) Kokousta seuraavana päivänä on esityslistaan liittyvä päätösluettelo lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Jos pöytäkirja valmistuu kolmantena päivänä kokouksen jälkeen, mihin kaikissa lauta- ja johtokunnissa olisi pyrittävä, ei päätösluetteloa tarvitse lähettää, vaan on jäljennös pöytäkirjasta lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

Diariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelot tarkastettiin ⁶⁾.

Kaupunginjohtajat. Sen lisäksi, mitä aikaisemmin oli päätetty kaupunginjohtajan sijaisista, kaupunginhallitus määräsi ⁷⁾ toistaiseksi rahatoimenjohtajan sijaiseksi kaupunginjohtajan ja kiinteistöjohtajan sijaiseksi teknillisen johtajan sekä teknillisen johtajan ja sosiaali- ja opetusasiain johtajan toistensa sijaisiksi.

Kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin ryhdyttyä hoitamaan Helsingin väestönsuojelupäällikön tehtäviä v:n 1939 joulukuun 25 p:stä lukien, kau-

¹⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,081 § ja 27 p. kesäk. 3,909 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,415 §. — ³⁾ Khs 26 p. tammik. 64 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 65 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 59 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 306 §, 25 p. huhtik. 640 § ja 26 p. syysk. 1,705 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 58 §; ks. myös v:n 1939 kert. s. 109.

puinginhallitus ei toistaiseksi katsonut ¹⁾ olevan aihetta sijaisen määräämiseen hänelle, vaan oli kaupunginjohtajan kaupunginhallituksen aikaisemman päätöksen mukaisesti toistaiseksi hoidettava hänen tehtäviään, ottaen huomioon, että kiinteistöjohtajan tehtävät silloisissa oloissa olivat supistuneet verraten vähiin. Kiinteistöjohtaja von Frenckellin sittemmin ilmoitettua, että hän väestönsuojelupäällikötoimensa ohella voisi hoitaa osan kiinteistöjohtajan virkatehtävistä, kaupunginhallitus päätti ²⁾ jättää hänen hoidettavakseen liikennettä, urheilua ja olympiakisoja koskevat asiat, minkä lisäksi hänen tuli edustaa kaupunginhallitusta kiinteistölautakunnan ja urheilulautakunnan kokouksissa edellä mainittuja asioita käsiteltäessä. Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisen rauhanteon jälkeen kiinteistöjohtaja von Frenckell ilmoitti voitavansa ryhtyä hoitamaan kiinteistöjohtajan varsinaisia tehtäviä ³⁾.

Rahatoimenjohtaja Helon tultua vapautetuksi tehtävistään kaupunginhallituksessa ja kiinteistöjohtaja von Frenckellin tultua määrättyksi v. t. rahatoimenjohtajaksi ⁴⁾, päätettiin ⁵⁾ hyväksyä sellainen epävirallinen järjestely urheilua koskevien asioiden hoitamisesta kaupunginhallituksessa, että jälkimmäinen edelleen hoiti niitä.

Kaupunginsihteeri E. Mantere määrättiin ⁶⁾ toimimaan v. t. apulaiskaupunginjohtajana kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston kokouksissa, milloin ne kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajalle sattuneen laillisen esteen vuoksi eivät tulisi olemaan päätösvaltaisia, sekä edustamaan kaupunginhallitusta niissä kaupungin lautakuntain ja hallitusten kokouksissa, joihin apulaiskaupunginjohtaja tai hänen lähin sijaisensa olivat estyneet osallistumasta; päätös oli tuleva voimaan heti, mutta sille oli hankittava kaupunginvaltuuston hyväksyminen. Kaupunginsihteeri Mantere vapautettiin ⁷⁾ sittemmin edustamasta kaupunginhallitusta niissä kaupungin lautakuntain ja hallitusten kokouksissa, joihin asianomainen apulaiskaupunginjohtaja ja hänen lähin sijaisensa olivat estyneet osallistumasta.

Kansliasihteeri A. Blomberg määrättiin ⁸⁾ syyskuun 1 p:stä lukien talousarviokäsittelyn aikana avustamaan rahatoimenjohtajan asiain valmistelua nauttien 1,000 mk:n suuruista korvausta kuukaudessa. Työmääräys päättyi joulukuun 15 p:nä ⁹⁾.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin kaupunginjohtaja A. Tulenheimolle ¹⁰⁾ toukokuun 6 p:stä 13 p:ään sekä teknilliselle johtajalle E. Moringille ¹¹⁾ helmikuun 20 p:stä maaliskuun 21 p:ään ja huhtikuun 3 p:stä 30 p:ään.

Virkalomaa täysin palkoin myönnettiin ¹²⁾ sosiaali- ja opetusasiain johtajalle J. W. Kedolle helmikuun 21 p:n ja 28 p:n väliseksi ajaksi edustusmatkan tekemiseksi Brysseliin.

Kaupunginkanslian viranhaltijat. Varatuomari E. Uski päätettiin ¹³⁾ ottaa kaupunginkanslian palvelukseen 4,500 mk:n kuukausipalkoin kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n sekä joulukuun 15 p:n ja 31 p:n väliseksi

¹⁾ Khs 11 p. tammik. 40 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 307 §. — ³⁾ S:n 15 p. maalisk. 375 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 4. — ⁵⁾ Khs 7 p. marrask. 2,076 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 203 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. maalisk. 268 §. — ⁸⁾ Khn jsto 12 p. syysk. 4,111 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,403 §. — ¹⁰⁾ Khs 9 p. toukok. 737 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. helmik. 203 §. 8 p. maalisk. 308 § ja 11 p. huhtik. 519 §. — ¹²⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,298 § ja khs 16 p. helmik. 162 §. — ¹³⁾ Khn jsto 30 p. toukok. 3,796 §, 11 p. heinäk. 3,971 § ja 12 p. jouluk. 4,402 §.

ajaksi. Varatuomari Uski valittiin ¹⁾ sittemmin kaupunginkanslian 17 palkkaluokan notaarinvirkaan tammikuun 1 p:stä 1941 lukien.

Asianajaja R. Itkonen määrättiin notaari C. Toppeliuksen viransijaiseksi ²⁾ helmikuun 1 p:stä alkaen toistaiseksi 3,000 mk:n kuukausipalkoin sekä ylimääräiseksi apulaiseksi ³⁾ samoin palkoin huhtikuun 1 p:stä heinäkuun 15 p:ään ja lokakuun 16 p:stä kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginkanslian kielenkääntäjälle toimittaja K. Klingelle päätettiin ⁴⁾ suorittaa 3,200 mk:n kuukausipalkka tammikuun 1 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään kesäkuun 1 p:ään saakka. Toimittaja Klinge määrättiin ⁵⁾ maaliskuun 28 p:stä alkaen kaupunginkanslian kielenkääntäjäksi 5,000 mk:n kuukausipalkoin.

Rouvat H. Tapper ja R. Veijalainen palkattiin ⁶⁾ tilapäisiksi apulaisiksi kaupunginkansliaan v:ksi 1940 1,500 mk:n kuukausipalkoin.

Neiti E. Kyllöselle, joka oli toiminut tilapäisenä puhtaaksikirjoittajana heinäkuun 25 p:stä 31 p:ään, päätettiin ⁷⁾ korvauksena suorittaa 500 mk.

Rouva I. Kellberg päätettiin ⁸⁾ toistaiseksi palkata ylimääräiseksi puhelinhoitajaksi 1,500 mk:n kuukausipalkoin.

Toimittaja H. Adler määrättiin ⁹⁾ ylimääräisenä apulaisena kaupunginkansliassa hoitamaan pääasiallisesti sotapalveluksessa olevien palkkay.m. asioita, ollen hänelle suoritettava 3,500 mk:n kuukausipalkka helmikuun 17 p:stä lukien. Samoja töitä varten määrättiin ¹⁰⁾ kaupunginkanslian palvelukseen kesäkuun 16 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin vain niin pitkäksi aikaa kuin huoltorahaa ja sotilaskuukausipalkkoja vielä maksettiin, filosofianmaisteri O. Höckert ja rouvat A. Eerola ja E. Niinivaara, kaikki 1,000 mk:n kuukausipalkoin. Rouva Eerolan tilalle sittemmin otettavalle henkilölle päätettiin suorittaa sama palkka. Filosofianmaisteri Höckertin ja niinikään tilapäiseksi apulaiseksi otetun neiti A. Sinervon palkat korotettiin ¹¹⁾ syyskuun 1 p:stä alkaen 1,500 mk:ksi. Edellä mainittuihin töihin palkattiin ¹²⁾ kesäkuun 1 p:stä enintään v:n 1940 loppuun filosofianmaisteri M. Myrsky 1,500 mk:n kuukausipalkoin.

Apulaisvahtimestariksi määrättiin ¹³⁾ v:ksi 1940 nuorukainen R. Kaitosaari. Tilapäiseksi apulaisvahtimestariksi päätettiin ¹⁴⁾ tammikuun 1 p:stä lukien ottaa nuorukainen J. Karttunen 600 mk:n kuukausipalkoin, ollen hänen ruokailukustannuksensa suoritettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista; kesäloman vastikkeeksi hänelle myönnettiin ¹⁵⁾ 280 mk. Nuorukainen A. Luukkanen määrättiin ¹⁶⁾ painatustöiden valvojan asiapojaksi maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 14 p:n väliseksi ajaksi 600 mk:n kuukausipalkoin. Viimeksi mainitusta päivästä lukien kaupunginhallituksen palvelukseen päätettiin ¹⁷⁾ ottaa Viipurin kaupunginhallituksen vahtimestari E. Koikkalainen 1,400 mk:n kuukausipalkoin.

Siivoojat S. Salenius ja A. Westerberg päätettiin ¹⁸⁾ palkata v:ksi 1940, kumpikin 900 mk:n kuukausipalkoin. Edellinen määrättiin ¹⁹⁾

¹⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,319 §. — ²⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,222 §. — ³⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,550 §, 30 p. huhtik. 3,697 §, 23 p. toukok. 3,790 §, 4 p. heinäk. 3,943 § ja 17 p. lokak. 4,238 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 3,133 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,612 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 3,098 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. elok. 3,995 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. toukok. 3,704 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. helmik. 3,472 §; ks. tämän kert. s. 87 ja 88. — ¹⁰⁾ Khn jsto 13 p. kesäk. 3,871 § ja 18 p. heinäk. 3,982 §. — ¹¹⁾ S:n 29 elok. 4,086 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. toukok. 3,790 § ja 29 p. elok. 4,086 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. tammik. 3,098 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. tammik. 3,313 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. syysk. 4,093 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 3,482 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 3,735 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. tammik. 3,098 §. — ¹⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,592 §.

lisäksi kaupunginkanslian kahvinkeittäjäksi maaliskuun 18 p:stä lukien 350 mk:n kuukausipalkoin, joka oli suoritettava kanslian siivoamismäärärahasta.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin kansliasihteeri J. Ståhlbergille ¹⁾ toukokuun 11 p:stä 21 p:ään, notaari C. Toppeliukselle ²⁾ elokuun 17 p:stä syyskuun 1 p:ään ja lokakuun 9 p:stä joulukuun 14 p:ään, jona viimeksi mainittuna aikana kansliasihteeri G. Brotheruksen tuli hoitaa notaari Toppeliuksen tehtäviä ja v. t. kansliasihteeri E. Uskin huolehtia kaupunginvaltuuston keskustelupöytäkirjan pidosta, kirjaaja I. Heikelille ³⁾ helmikuun 26 p:stä huhtikuun 25 p:ään, kanslia-apulainen I. Dahlströmille ⁴⁾ joulukuun 2 p:stä 1939 maaliskuun 31 p:ään sekä puhelinhoitaja I. Vikstedtille ⁵⁾ syyskuun 1 p:stä 30 p:ään.

Notaari C. Toppeliukselle myönnettiin ⁶⁾ virkalomaa vuoden alusta toistaiseksi, kuitenkin enintään kesäkuun 30 p:ään, oikeuksin nostaa palkkansa lyhentämättömänä sinä aikana, jolloin hän oli maanpuolustus-tehtävissä.

Merkittiin tiedoksi ⁷⁾, että seuraavat viranhaltijat sodan päätyttyä olivat palanneet virkojaan hoitamaan: notaari C. Toppelius maaliskuun 18 p:nä, kielenkääntäjä K. Klinge maaliskuun 28 p:nä, kirjaaja I. Heikel huhtikuun 1 p:nä, kanslia-apulainen I. Dahlström maaliskuun 18 p:nä, kanslia-apulainen I. Hukkataival maaliskuun 28 p:nä, vahtimestarit E. Niemura maaliskuun 18 p:nä ja R. Ahlholm maaliskuun 27 p:nä sekä autonkuljettaja P. Aspelin toukokuun 1 p:nä.

Sotapalvelukseen kutsutun painatustöiden valvojan apulaisen V. Stenmanin viransijaiseksi määrättiin ⁸⁾ latoja E. E. Niininen 3,100 mk:n kuukausipalkoin toistaiseksi, kunnes edellinen jälleen voi ryhtyä virkaansa hoitamaan, kuitenkin enintään lokakuun 31 p:ään saakka, jolloin asia oli otettava uudelleen harkittavaksi.

Kaupunginhallituksen autojen hoidosta ja kuljetuksesta päätettiin ⁹⁾, ottaen huomioon tästä aiheutuvan työmäärän vähentyminen, määrärahaista Autokulut suorittaa maaliskuun 18 p:stä lukien vahtimestari E. Niemuralle 325 mk kuukaudessa sekä heinäkuun 1 p:stä lukien vahtimestarille E. Niemuralle ja P. Aspelinille kummallekin 200 mk kuukaudessa.

V. t. kansliasihteeri T. Uski oikeutettiin ¹⁰⁾ syyskuun 1 p:ään saakka kaupunginkanslian virka-ajan päätyttyä hoitamaan Viipurin kaupungin lastenvalvojan virka-asiaan loppuselvittelyä.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat. Erinäisiä kaupunginhallituksen asiamiesosaston töitä laskua vastaan suoritaneen entisen senaattorin A. Liuksialan ilmoitettua joulukuun 31 p:nä lopettavansa näiden töiden suorittamisen, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ julistaa asiamiesosaston ylimääräisen lainopillisen apulaisen toimen haettavaksi.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin toimisto-apulainen S. Holmströmille ¹²⁾ marraskuun 22 p:stä 1939 maaliskuun 1

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 788 §. — ²⁾ S:n 15 p. elok. 1,460 § ja 24 p. lokak. 1,964 § sekä khn jsto 24 p. lokak. 4,258 §. — ³⁾ Khn jsto 28 p. helmik. 3,481 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 3,267 §. — ⁵⁾ Khs 29 p. elok. 1,543 §. — ⁶⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,002 § ja 15 p. tammik. 3,134 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,550 §, 4 p. huhtik. 3,591 § ja 3 p. toukok. 3,701 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,906 § ja 29 p. elok. 4,066 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,617 § ja 20 p. kesäk. 3,884 §. — ¹⁰⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,208 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 19 p. jouluk. 4,417 §. — ¹²⁾ Khs 26 p. tammik. 67 §.

p:ään 1940, toimistoapulainen G. Estlanderille ¹⁾ kesäkuun 29 p:stä heinäkuun 31 p:ään sijaisenaan heinäkuun aikana rouva A. Kempe sekä siivooja K. Niinimäelle ²⁾ marraskuun 6 p:stä joulukuun 31 p:ään sijaisenaan rouva A. Roikonen.

Toimistoapulainen G. Estlanderille myönnettiin ³⁾ virkalomaa täysin palkkaeduin v:n 1939 joulukuun 1 p:stä 15 p:ään sekä palkatta joulukuun 16 p:stä 1939 tammikuun 24 p:ään 1940.

Toimistopulaisten kesälomasijaiseksi kuukauden ajaksi kesäkuun 25 p:stä lukien päätettiin ⁴⁾ ottaa rouva K. Juvonen 1,200 mk:n kuukausipalkoin.

Kesälomat. Kaupunginhallitus vahvisti ⁵⁾ kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain sekä kaupunginkanslian ja kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijain kesälomat.

Kaupunginvaltuuston huoneiston siivoojaksi v:ksi 1940 määrättiin ⁶⁾ siivooja A. Vainio 300 mk:n kuukausipalkoin.

Rahatoimisto

Viranhaltijat. Rahatoimiston 31 palkkaluokkaan kuuluvaan vanhemman toimistoapulaisen virkaan valittiin ⁷⁾ ekonomisti A. Kämäräinen ja 39 palkkaluokkaan kuuluvaan nuoremman toimistoapulaisen virkaan ylioppilas M. Friman.

Kirjanpito-osaston osastopäällikön L. Lahtisen tultua määräytyksi hoitamaan perustettavan väliaikaisen sotilasasiain huolto-osaston osastopäällikön virkaa, kirjanpitäjä H. Rönnerberg määrättiin ⁸⁾ kirjanpito-osaston v. s. osastopäälliköksi, sijaisenaan toimistoapulainen E. Mäkinen sekä ylimääräinen toimistoapulainen A. Everi viimeksi mainitun sijaiseksi, kaikki tammikuun 1 p:stä 1941 toistaiseksi oikeuksin nostaa hoitmansa viran peruspalkka ynnä omat ikäkorotuksensa.

Peruuttamalla aikaisemman päätöksensä ⁹⁾ toiseen kaupungin virkaan siirtyneen toimistoapulaisen W. Hellénin avoimeksi joutuneen viran hoitamisesta helmikuun 1 p:stä lukien kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ ottaa neidit M. Reinin ja L. Astikaisen tilapäisiksi apulaisiksi mainitusta päivästä lukien 1,500 mk:n kuukausipalkoin. Sitten päätettiin ¹¹⁾ neiti Astikaiselle toukokuun 11 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseltä ajalta maksaa palkkaa 1,350 mk kuukaudessa ja viimeksi mainitusta päivästä kertomusvuoden loppuun 1,500 mk sekä rouva M. Rein-Lehdolle toukokuun 27 p:stä enintään kertomusvuoden loppuun 1,500 mk kuukaudessa.

Sotapalveluksessa olevien palkka- y. m. asioita koskevien tehtävien suorittamisesta aiheutuvia töitä varten rahatoimisto oikeutettiin ¹²⁾ palkkaamaan kesäkuun 16 p:n ja heinäkuun 31 p:n väliseksi ajaksi kahdeksan apulaista ja viimeksi mainitusta päivästä lähtien enintään niin pitkäksi aikaa kuin huoltorahaa ja sotilaskuukausipalkkoja vielä maksettiin enintään seitsemän apulaista, kaikki 1,000 mk:n kuukausipalkoin.

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,205 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,202 § ja 12 p. jouluk. 2,393 §. — ³⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,373 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,885 §. — ⁵⁾ Khs 9 p. toukok. 734 § ja khn jsto 30 p. toukok. 3,795 §. — ⁶⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,098 §. — ⁷⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,113 § ja 17 p. lokak. 1,895 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,447 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 111. — ¹⁰⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,355 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,981 § ja 29 p. elok. 4,086 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,871 § ja 18 p. heinäk. 3,982 §.

Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁾ kaupunginkamreerin esitykseen seitsemän virastovaratyöntekijän palkkaamisesta rahatoimistoon.

Rahatoimisto oikeutettiin ²⁾ rahatoimenjohtajan suostumuksella 1,200 mk:n kuukausipalkoin palkkaamaan ainakin viisi kesälomasijaista toimiston lisääntyneiden töiden suorittamiseksi kesälomien aikana.

Edellä mainittujen henkilöiden lisäksi rahatoimistoon päätettiin palkata seuraavat tilapäiset apulaiset alla mainituin kuukausipalkoin: L. Adler ³⁾ enintään vuoden loppuun 1,500 mk:n, A. Aranto ⁴⁾ syyskuun 1 p:stä alkaen enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, A. Everi ⁵⁾ enintään vuoden loppuun 1,700 mk:n, G. Fagerström ⁶⁾ joulukuun 27 p:stä 1939 huhtikuun 16 p:ään 1,000 mk:n, K. Halme ⁶⁾ toukokuun 8 p:stä enintään elokuun 31 p:ään 1,200 mk:n, E. Horstila ⁶⁾ kesäkuun 1 p:stä enintään elokuun 31 p:ään 1,500 mk:n, S. Kolehmainen ⁷⁾ tammikuun 5 p:stä huhtikuun 16 p:ään 1,000 mk:n ja viimeksi mainitusta päivästä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, I. Laamanen ⁴⁾ syyskuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, A. Larsson ⁴⁾ syyskuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, A. Leväaho ⁷⁾ tammikuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,500 mk:n, L. Rapeli ⁴⁾ syyskuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, M. Schwela ⁴⁾ syyskuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n, E. Tukiainen ⁸⁾ tammikuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,900 mk:n, jolloin hänen palkkansa kuitenkin heinäkuun 16 p:stä lukien korotettiin 2,000 mk:aan ja elokuun 1 p:stä lukien 2,150 mk:aan, H. Turtiainen ⁷⁾ tammikuun 1 p:stä enintään vuoden loppuun 1,500 mk:n sekä P. Viinikainen ⁷⁾ joulukuun 18 p:stä 1939 huhtikuun 1 p:ään 1,000 mk:n ja viimeksi mainitusta päivästä enintään vuoden loppuun 1,200 mk:n kuukausipalkoin.

Rahatoimistossa palkattomana harjoittelijana toimineelle herra V. Tommilalle myönnettiin ⁹⁾ 1,000 mk:n palkkio elokuulta.

Kertomusvuodeksi määrättiin ¹⁰⁾ rahatoimiston sisäläheteiksi lähetit G. Bäckström, A.-L. Heiskanen, V. Heiskanen, S. Kurki, K. Lehtinen ja K. Virolainen 600 mk:n kuukausipalkoin sekä siivoojiksi siivoojat E. Bollström, S. Bäckström ja E. Ståhl 900 mk:n kuukausipalkoin. Rahatoimenjohtajan suostumuksella rahatoimisto oikeutettiin ¹¹⁾ kesän ajaksi palkkaamaan kaksi lähettä 500 mk:n kuukausipalkoin.

Ylivahtimestari A. V. Juseliukselle päätettiin ¹²⁾ maksaa 400 mk:n kuukausipalkka avustavan työläispalkkojen kassanhoitajan tehtävien hoitamisesta ja vahtimestari J. Nymanille samoin 400 mk:n kuukausipalkka rahastajan tehtävien hoitamisesta.

Sairastomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin kaupunginkamreeri P. J. Björkille ¹³⁾ lokakuun 16 p:stä marraskuun 20 p:ään, kirjanpitäjä B. Sandmanille ¹⁴⁾ syyskuun 6 p:stä lokakuun 6 p:ään sijaisenaan toimistoapulainen H. Saarnio, toimistoapulaisille Hj. Bolinderille ¹⁵⁾ tammikuun 1 p:stä helmikuun 16 p:ään, M. Heinille ¹⁶⁾ joulukuun 16 p:stä 24 p:ään 1939, S. Erikssonille ¹⁷⁾ syyskuun 16 p:stä maaliskuun 15 p:ään 1941 si-

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,901 §. — ²⁾ Khn jsto 20 p. kesäk. 3,886 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 4,141 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. syysk. 4,101 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 3,358 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 3,790 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. helmik. 3,358 § ja 18 p. huhtik. 3,645 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. helmik. 3,358 §, 18 p. huhtik. 3,645 §, 18 p. heinäk. 3,981 § ja 29 p. elok. 4,086 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 4,086 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. helmik. 3,359 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,944 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. helmik. 3,359 §. — ¹³⁾ Khs 31 p. lokak. 2,028 § ja 7 p. marrask. 2,089 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 1,677 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,400 §. — ¹⁶⁾ S:n 6 p. helmik. 3,356 §. — ¹⁷⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,495 §.

jaisenaan toimistoapulainen U. Törnqvist, jonka tehtäviä tilapäisen apulaisen A. Laamasen tuli hoitaa, E. Kaharille ¹⁾ joulukuun 11 p:stä tammikuun 12 p:ään 1941 sijaisenaan toimistoapulainen H. Valve ja tämän sijaisena virastovaratyöntekijä A. Aranto, A. Rasille ²⁾ marraskuun 25 p:stä tammikuun 20 p:ään 1941 sijaisenaan toimistoapulainen G. Johansson ja tämän sijaisena tilapäinen apulainen A. Larsson, H. Törröselle ³⁾ joulukuun 1 p:stä 31 p:ään ja M. Unoniukselle ⁴⁾ tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään.

Virkalomaa synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin toimistoapulaisille K. Elfvengrenille ⁵⁾ syyskuun 15 p:stä tammikuun 20 p:ään sijaisenaan toistaiseksi rouva S. Kario, H. Hankipohjalle ⁶⁾ helmikuun 5 p:stä huhtikuun 2 p:ään ja E. Järviselle ⁷⁾ helmikuun 25 p:stä huhtikuun 20 p:ään sekä tilapäiselle apulaiselle K. Halmeelle ⁸⁾ elokuun 3 p:stä 31 p:ään täysin palkkaeduin.

Virkalomaa täysin palkkaeduin myönnettiin ⁹⁾ toimistoapulainen T. Larssonille kolmeksi viikoksi tiedotuskeskuksen järjestämän esitelmämatkan tekemiseksi Skandinavian maihin.

Palkatonta virkalomaa myönnettiin toimistoapulaisille H. Hankipohjalle ¹⁰⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 helmikuun 4 p:ään, M. Heinille ¹¹⁾ viisi viikkoa tammikuun 10 p:stä lukien, E. Järviselle ¹⁰⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 helmikuun 24 p:ään sekä A. Kämäräiselle ¹²⁾ toistaiseksi, enintään maaliskuun 1 p:ään 1941 saakka sijaisenaan toimistoapulainen I. Törnblom, jonka tehtäviä tilapäisen apulaisen L. Astikaisen tuli hoitaa joulukuun 1 p:stä lukien.

Seuraavien sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain tehtäviä hoitamaan määrättiin ¹³⁾ alla mainitut henkilöt: osastopäällikkö V. Molanderin neiti M. Rein 1,500 mk:n, toimistoapulainen N. Puiston neiti L. Astikainen 1,500 mk:n, toimistoapulainen T. Halmeen rouva K. Halme 1,535 mk:n, kirjanpitäjä M. Vuorisalon herra V. Tommila 1,500 mk:n, toimistoapulainen E. Mäkisen neiti P. Viinikainen 1,000 mk:n ja vahtimestari H. Nybergin neiti V. Heiskanen 600 mk:n kuukausipalkoin. Sotapalvelukseen niimikään kutsutulle vahtimestari B. Nymanille ei määrätty ¹³⁾ sijaista.

Väliaikaisen sotilasasiain huolto-osaston perustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien perustaa rahatoimistoon erillisen sotilasasiain huolto-osaston, jonka tehtäviin kuului huoltoarhoja, sotilaskuukausipalkkoja ja sotainvaliidiavustuksia koskevien anomusten vastaanottaminen, käsitteleminen ja vahvistaminen sekä niitä koskevista päätöksistä aiheutuvien toimenpiteiden täytäntöönpaneminen, johon myös sisältyi maksuumääräysten kirjoittaminen ja tilittäminen asianomaisille viranomaisille. Rahatoimiston kirjanpito-osaston osastopäällikkö L. Lahtinen määrättiin ¹⁵⁾ hoitamaan sotilasasiain huolto-osaston osastopäällikön tehtäviä tammikuun 1 p:stä 1941 lukien enintään yhdeksi vuodeksi oikeuttaen hänet kyseiseltä ajalta nostamaan vakinaiseen virkaansa kuuluvan peruspalkan ja ikäkorotusten lisäksi 1,000 mk:n suuruinen kuukausipalkka.

¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,441 §. — ²⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,495 §. — ³⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,356 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 3,401 §. — ⁵⁾ Khs 1 p. elok. 1,363 § ja 27 p. jouluk. 2,495 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. maalisk. 442 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. huhtik. 527 §. — ⁸⁾ Khn jsto 22 p. elok. 4,053 §. — ⁹⁾ Khs 8 p. maalisk. 328 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,354 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. helmik. 3,399 §. — ¹²⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,324 § ja 19 p. jouluk. 2,442 §. — ¹³⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,402 §. — ¹⁴⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,400 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,446 §.

Tilastotoimisto

Viranhaltijat. Filosofianmaisteri S. Törnroth määrättiin ¹⁾ ylimääräiseksi apulaisaktuaariksi 2,750 mk:n kuukausipalkoin ja filosofianmaisterit I. Jauhiainen ja L. Ruotsalainen sekä neiti H. Suolahti ylimääräisiksi toimistoapulaisiksi 1,700 mk:n kuukausipalkoin v:ksi 1940 ja 1941. Ylimääräisiksi toimistoapulaisiksi 1,700 mk:n kuukausipalkoin määrättiin lisäksi herra J. Strandberg tammikuun 1 p:stä heinäkuun 1 p:ään ja neiti G. Sundvall v:ksi 1941. Filosofianmaistereille Törnrothille, Jauhiaiselle ja Ruotsalaiselle sekä neiti Suolahdelle oli maksettava kalliinajanlisäys kaupunginvaltuuston vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin johtaja O. Bruunille ²⁾ syyskuun 3 p:stä 21 p:ään, jona aikana aktuaari J. R. Torpan tuli oman virkansa ohella hoitaa johtajan virkaan kuuluvia tehtäviä, aktuaari A. Kytömaalle ³⁾ kesäkuun 29 p:stä heinäkuun 7 p:ään sekä toimistoapulaisille E. Inbergille ⁴⁾ heinäkuun 1 p:stä 14 p:ään, H. Montellille ⁵⁾ tammikuun 15 p:stä maaliskuun 15 p:ään ja E. Renforsille ⁶⁾ tammikuun 1 p:stä helmikuun 29 p:ään.

Palkatonta virkalomaa myönnettiin toimistoapulaisille B. Koskiolle ⁷⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 maaliskuun 31 p:ään sijaisenaan maaliskuun aikana ylimääräinen toimistoapulainen L. Ruotsalainen sekä R. Moisiolle ⁸⁾ syyskuun ajaksi sijaisenaan toimistoapulainen A. Soura, jonka tehtäviä ylimääräisen toimistoapulaisen L. Ruotsalaisen tuli hoitaa.

Sotapalvelukseen kutsutun vahtimestarin E. Gröndahlin viransijaiseksi määrättiin ⁹⁾ nuorukainen G. Smulter elokuun 1 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään siksi kuin vakinainen viranhaltija vapautui asevelvollisuuttaan suorittamasta, 1,000 mk:n kuukausipalkoin, joka tammikuun 1 p:stä oli korotettava 1,200 mk:aan ilman kalliinajanlisäystä.

Tilastotoimiston sotapalvelukseen kutsutuista toimihenkilöistä ylimääräinen toimistoapulainen J. Strandberg ¹⁰⁾ kaatui sodassa maaliskuun 6 p:nä, ylimääräinen apulaisaktuaari S. Törnroth ¹¹⁾ palasi tointansa hoitamaan elokuun 1 p:nä, toimistoapulainen R. Moisio ¹²⁾ kesäkuun 13 p:nä sekä toimistoapulainen P. A. Cavén ¹³⁾ ja apulaisvahtimestari A. Gröndahl ¹³⁾ toukokuun 20 p:nä.

Toimiston viranhaltijain ja palveluskunnan kesälomat vahvistettiin ¹⁴⁾ sekä oikeutettiin sen johtaja tarvittaessa tekemään niihin pieniä muutoksia.

Virka-aika. Merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi tilastotoimiston ilmoitus, että toimisto huhtikuun 1 p:nä oli palannut säännölliseen virka-aikaansa.

Elintarvikkeiden y. m. säännöstelyä koskeva tilasto. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁶⁾ tilastotoimistolle 6,000 mk elin-

¹⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,007 ja 3,008 §, 25 p. huhtik. 3,666 §, 20 p. kesäk. 3,881 § ja 27 p. jouluk. 4,446 ja 4,447 §. — ²⁾ Khs 12 p. syysk. 1,637 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,206 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,255 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 48 §. — ⁶⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,076 § ja khs 9 p. helmik. 105 §. — ⁷⁾ Khs 16 p. helmik. 155 § ja 15 p. maalisk. 360 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. elok. 1,544 § ja khn jsto 29 p. elok. 4,067 §. — ⁹⁾ Khs 22 p. elok. 1,512 § ja khn jsto 27 p. jouluk. 4,449 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 4 p. huhtik. 3,594 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. elok. 4,016 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,882 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,853 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 3,797 § ja 14 p. marrask. 4,312 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,593 §. — ¹⁶⁾ Khs 7 p. marrask. 2,081 §.

tarvikkeiden y. m. säännöstelyä koskevan tilaston laatimisen kustantamiseksi.

Huoneistolasto. Sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston esityksestä kaupunginhallitus suostui ¹⁾ yhdessä toimiston kanssa entiseen tapaan toimeenpanemaan pienasuntojen vuokrain suuruutta koskevan tiedustelun antaen tarvittavien tietojen keräämisen tilastotoimiston tehtäväksi.

Eräiden julkaisujen toimittaminen. Tilastotoimiston esitettyä, ettei tilastollista vuosikirjaa julkaistaisi kertomusvuonna, ettei opetuslaitosten tilastoa lukuvuodelta 1939/40 julkaistaisi erillisenä julkaisuna vaan että otettaisiin sitä koskeva selostus lukuvuotta 1940/41 koskevaan niteseen, sekä että toimisto oikeutettaisiin ryhtymään v:n 1936—38 terveydenhoitotilaston II osan painatustöihin, kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua esitykseen siinä muodossa, ettei terveydenhoitotilastonkaan painatustöihin vielä ryhdyttäisi.

Rautatieasemien nimitykset. Tilastotoimistoa päätettiin ³⁾ kehoittaa toimittamisensa julkaisuissa käyttämään rautatieasemista samoja nimiä kuin Suomen kulkuneuvot nimisessä julkaisussa käytettiin.

Revisiolaitos

Revisiotoimiston viranhaltijat. Revisioapulainen A. Fellmanille myönnettiin ⁴⁾ hänen pyytämänsä ero virastaan heinäkuun 1 p:stä lukien valiten ⁵⁾ hänen tilalleen ekonomii E. Valve. Herra Valveen sittemmin ilmoitettua saaneensa toisen toimen, joten hän ei katsonut voivansa ottaa revisioapulaisenvirkaa vastaan, valittiin ⁶⁾ virkaan ylimääräinen revisioapulainen K. Laukkanen.

Kaupunginrevisori oikeutettiin ⁷⁾ sijoittamaan yksi virastovaratyöntekijä revisiotoimistoon kertomusvuoden loppuosaksi.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin revisori V. Lapille ⁸⁾ tammikuun 25 p:stä huhtikuun 25 p:ään sekä revisioapulaisille I. Halénille ⁹⁾ joulukuun 16 p:stä 1939 tammikuun 15 p:ään, S. Lindborgille ¹⁰⁾ huhtikuun 5 p:stä toukokuun 5 p:ään, toukokuun 21 p:stä heinäkuun 1 p:ään, heinäkuun 28 p:stä elokuun 26 p:ään ja lokakuun 8 p:stä joulukuun 31 p:ään sekä L. Monnille ¹¹⁾ tammikuun 2 p:stä helmikuun 29 p:ään.

Virkalomaa synnytyksen vuoksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin revisioapulainen T. Kekkoselle ¹²⁾ joulukuun 29 p:stä 1939 helmikuun 23 p:ään. Palkatonta virkalomaa saivat revisioapulaiset T. Kekkonen ¹²⁾ joulukuun 4 p:stä 28 p:ään 1939 ja helmikuun 24 p:stä maaliskuun 31 p:ään sekä L. Monni ¹³⁾ maaliskuun 1 p:stä 31 p:ään.

Kaupunginlakimiestä päätettiin ¹⁴⁾ kehoittaa antamaan Uudenmaan lääninhallitukselle sen vaatima selitys revisori R. Pohjavirran hänen ikäkorotusanomuksensa epäämistä koskevan valituksen johdosta. Revisori

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,402 §. — ²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,102 §. — ³⁾ Khn jsto 28 p. marrask. 4,348 §. — ⁴⁾ Khs 18 p. huhtik. 547 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. toukok. 912 § ja 15 p. elok. 1,457 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. elok. 1,546 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,903 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 154 §. — ⁹⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,125 §. — ¹⁰⁾ Khs 25 p. huhtik. 630 §, 30 p. toukok. 913 §, 4 p. heinäk. 1,204 §, 1 p. elok. 1,354 § ja 10 p. lokak. 1,844 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. tammik. 47 § ja 16 p. helmik. 154 §. — ¹²⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,125 § ja khs 11 p. huhtik. 516 §. — ¹³⁾ Khs 11 p. huhtik. 516 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 7 p. marrask. 4,297 § ja 12 p. jouluk. 4,409 §.

O. Wiherheimon samanaiheisen valituksen lääninhallitus oli hylännyt, mikä merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kaupunginreviisori oikeutettiin ²⁾ toistaiseksi hoitamaan sivutointa.

Määrärahan ylittäminen. Revisiotoimisto oikeutettiin ³⁾ ylittämään v:n 1939 määrärahojaan Tarverahat ja Matkakulut vastaavasti 2,500 mk ja 900 mk.

Kaupungin hallinnon ja tilien tarkastuksen järjestäminen. Asianomaisille laitoksille päätettiin ⁴⁾ antaa tarpeelliset tiedot vuositilintarkastajain ilmoituksesta puheenjohtajansa ja sihteerinsä valitsemisesta sekä heidän jakautumisestaan neljään osastoon eri hallinnonhaarojen yksityiskohtaista tarkastamista varten.

Suoritetut kassantarkastukset. Pidetyt kaupunginkassan vuosineljännes-tarkastukset eivät antaneet ⁵⁾ kaupunginhallitukselle muistuttamisen aihetta.

Revisiotoimiston niinikään suorittamat kassaninventaukset eivät myöskään antaneet ⁶⁾ aihetta muistutuksiin.

Kaluston inventointi. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa kaikille kaupungin lautakunnille, johtokunnille ja hallituksille, ettei kaluston, opetusvälineiden y.m. inventointia v:n 1939 päätyttyä suoriteta; ettei kalustoluetteloihin merkitä poistoja; sekä että v:n 1939 kuluessa ostetut kalustoesineet, opetusvälineet y.m. on merkittävä yhtenä summana kalustoluettelon loppuun.

Verotusvalmisteluvirasto

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus määräsi ⁸⁾ pankinjohtaja V. Sipin verotusvalmisteluviraston tarkkailijaksi kertomusvuodeksi päättäen ⁹⁾ samalla ilmoittaa verotusvalmisteluvirastolle, että sisäasiainministeriön kamreeri T. Sundqvist valtion puolesta oli määrätty v:n 1940 alusta toistaiseksi, enintään mainitun vuoden loppuun, toimimaan viraston tarkkailijana 6,000 mk:n vuosipalkoin.

Filosofianmaisteri S. I. Orto määrättiin ¹⁰⁾ alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen virkaan.

Verotusvalmisteluvirasto oikeutettiin ¹¹⁾ v:n 1941 alusta ottamaan palvelukseensa 12 käsittelijää kukin 2,500 mk:n kuukausipalkoin ja siten, ettei tilapäisen työvoiman määrärahaa tämän vuoksi ylitetty.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin toimistoapulaisille E. Lagerbergille ¹²⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 helmikuun 29 p:ään ja A. M. Lassmanille ¹³⁾ syyskuun 1 p:stä lokakuun 31 p:ään sekä vahtimestari L. Sivénille ¹⁴⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 elokuun 31 p:ään.

Toimistoapulainen E. Lagerberg ¹⁵⁾ sai lisäksi virkalomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin synnytyksen vuoksi maaliskuun 10 p:stä huhtikuun 30 p:ään sekä palkatonta virkalomaa maaliskuun 1 p:stä 9 p:ään ja touko-

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,214 § ja 31 p. lokak. 2,027 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,259 §. — ³⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,075 §. — ⁴⁾ Khs 23 p. helmik. 214 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 326 §, 1 p. elok. 1,359 § ja 31 p. lokak. 2,029 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 705 §. — ⁷⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,047 §. — ⁸⁾ Khs 16 p. helmik. 164 §. — ⁹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,158 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. tammik. 3,160 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. marrask. 4,358 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. tammik. 3,148 §. — ¹³⁾ Khs 19 p. syysk. 1,674 § ja 3 p. lokak. 1,795 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,104 § ja khs 23 p. toukok. 866 §. — ¹⁵⁾ Khs 15 p. maalisk. 369 § ja 16 p. toukok. 795 § sekä khn jsto 18 p. huhtik. 3,653 §.

kuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään sijaisenaan viimeksi mainittuna aikana rouva E. Vihmola.

Uudenmaan lääninhallitus ilmoitti hyväksyneensä kaupunginhallituksen ehdotukset¹⁾ palkankorotusten suorittamisesta erinäisille verotusvalmisteluviraston viranhaltijoille, mikä ilmoitus päätettiin²⁾ toimittaa verotusvalmisteluviraston tiedoksi.

Kiinteistökasittelijä A. Stähle oikeutettiin³⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan jäämään virkaansa v:n 1941 loppuun.

Toimistoapulainen T. Öller oikeutettiin⁴⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Tiliraportit. Verotusvalmisteluviraston tiliraportit merkittiin⁵⁾ tiedoksi.

Postikulut. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ 399: 75 mk verotusvalmisteluviraston erinäisten postikulujen peittämiseksi.

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely, palkka-, eläke-, hautausapu- y. m. s. kysymykset

Työaika kesällä. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾, että kaupunginkanslian, rahatoimiston ja revisiotoimiston virka-aika kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana oli oleva klo 9—15.45, lauantaisin ilman kahvitaukoa klo 9—13, rahatoimistoon nähden kuitenkin niin, että tämä virka-aika oli voimassa vain veronkannannan alkuun ja että kassat oli pidettävä auki entiseen tapaan muulloin paitsi lauantaisin, jolloin ne oli suljettava klo 13. Tilastotoimiston virka-aika määrättiin⁸⁾ edellä mainittuna kesäkautena olemaan klo 8.30—11.30 ja 12.30—16, lauantaisin yhtäjaksoisesti klo 8.30—12.30. Lautakunnille myönnettiin⁹⁾ oikeus edellä olevan mukaisesti päättää alaistensa virastojen kesätyöajasta.

Todistusten ja jäljennösten lunastusmaksut. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että kaupungin erinäisten viranomaisten antamista jäljennöksistä ja todistuksista kannettavista lunastusmaksuista vahvistettua taksaa¹⁰⁾ oli noudatettava myöskin huoneenvuokralautakunnan annettaviin pöytäkirjanotteisiin nähden.

Virkasäännön tulkinta. Virkasäännön 29 §:n 1 momentin tulkintaa koskevan huoltolautakunnan tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ ilmoittaa, että mainittua momenttia sovellettaessa oli otettava huomioon viranhaltijain v:n 1939 aikana mahdollisesti nauttimat sairaslomat, jos loma saman sairauden vuoksi oli ollut yhtäjaksoinen, sekä että samalla sairaudella oli ymmärrettävä diagnoosiin nähden samaa tai sen yhteydessä olevaa sairautta.

Virkasäännön kesälomamääräysten tulkinta. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ ilmoittaa kiinteistölautakunnalle, että, kun aikaisemmin muualla palveltu

1) Khn jsto 19 p. tammik. 3,216 §. — 2) Khs 30 p. toukok. 921 §. — 3) S:n 4 p. huhtik. 489 § ja 3 p. lokak. 1,796 §. — 4) Khn jsto 10 p. lokak. 4,229 §. — 5) Khs 1 p. maalisk. 280 §, 21 p. maalisk. 410 §, 4 p. huhtik. 490 §, 30 p. huhtik. 700 §, 6 p. kesäk. 971 §, 20 p. kesäk. 1,109 §, 18 p. heinäk. 1,308 § sekä khn jsto 26 p. syysk. 4,178 §, 10 p. lokak. 4,222 § ja 19 p. jouluk. 4,425 §. — 6) Khn jsto 20 p. kesäk. 3,888 §. — 7) Khs 23 p. toukok. 860 §. — 8) Khn jsto 6 p. kesäk. 3,830 §. — 9) Khs 6 p. syysk. 1,584 §. — 10) Ks. v:n 1939 kunnall. asetuskok. s. 13. — 11) Khn jsto 15 p. tammik. 3,146 §. — 12) Khs 26 p. syysk. 1,706 §.

aika voitiin laskea hyväksi ikäkorotuksia varten vain viranhaltijan ollessa vakinaisena sääntöpalkkaisessa virassa, oli meneteltävä samoin kesäloma-etuihinkin nähden. Näin ollen viranhaltija sai kesälomiin nähden laskea hyväkseen aikaisemmin muualla palvelemaisensa ajan edellytyksin, että hän oli vakinainen virassa ja että hän virkasäännön 26 §:n mukaan yleensä oli oikeutettu kesälomaan. Määrärahapalkkainen viranhaltija, joka virkasäännön 26 §:n mukaan oli oikeutettu kesälomaan, sai sitä vastoin kesälomiin nähden laskea hyväkseen vain sen ajan, minkä hän oli ollut kaupungin palveluksessa.

Virkojen julistaminen haettavaksi. Kaupunginhallitus oikeutti ¹⁾ yleisjaostonsa päättämään avoimiksi tulleiden kaupungin virkojen haettavaksi julistamisesta.

Siirtoväen ottaminen kaupungin palvelukseen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ että kunnallisten virkojen joutuessa avoimiksi tai tilapäistä työvoimaa otettaessa virat mikäli mahdollista ensisijaisesti oli täytettävä rauhansopimuksen johdosta tyhjennetyissä kaupungeissa vastaavanlaisissa toimissa olleilla.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa rakennustoimistolle sen asiasta tekemän tiedustelun johdosta katsovansa, ettei toimiston työsääntöjen 1 §:ssä oleva määräys, että toimiston töihin otettiin ainoastaan Helsingin kaupunkikunnasta kotoisin olevia henkilöitä, estänyt toimistoa noudattamasta edellä mainittua ohjetta myöskin työntekijöihin nähden.

Vapaaehtoisen väestönsiirron yhteydessä paikkakunnalta poissiirtyneet viranhaltijat ja työntekijät. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että ne viranhaltijat, jotka luvatta olivat jättäneet virkatehtävänsä hoitamatta mutta jälkepäin esittäneet erikoissyyt tähän menettelyynsä, saivat jäädä toimiinsa ellei heidän tilalleen ollut otettu toisia, mutta että heille ei ollut maksettava palkkaa poissaoloajalta; jos viranhaltija oli marraskuun 1 p:n jälkeen ollut virantoimituksessa, mutta sen jälkeen uudelleen jättänyt virkatehtäviensä hoitamisen asianomaisen virastopäällikön antaman luvan perusteella ja sen vuoksi, ettei häntä ollut poissaoloaikanaan välttämättä tarvittu virastossa, hän sai täyden palkan siitä päivästä lähtien, jolloin hän saapui virkaansa hoitamaan, joulukuun 15 p:ään saakka, minkä jälkeen hänen palkkaukseensa oli sovellettava kaupunginhallituksen marraskuun 13 p:nä 1939 päivätyssä kiertokirjeessä ⁵⁾ annettuja ohjeita.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten 3 §:n säännöstä, jonka mukaan työntekijän työsuhte oli katsottava keskeytyneeksi, jos hän asianomaisella luvalla oli jäänyt pois työstään enintään kahdeksi kuukaudeksi yhtäjaksoisesti, ei toistaiseksi tarvinnut soveltaa edellä mainittuihin työntekijöihin, kuitenkin siten ymmärrettyinä, että asianomaisen työntekijän oli tarpeen vaatiessa esimiehensä kehoituksesta heti tiedon saatuaan palattava työhönsä.

Sodan ajaksi turvasäilöön otettujen työntekijäin työsuhte. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen, ettei sodan aikana turvasäilöön otetun työntekijän työsuhdetta katsottaisi katkenneeksi, ellei asianomaista työntekijää turvasäilössä pitämisen jälkeen ollut asetettu syytteeseen rikoksesta tai tuomittu rangaistukseen ja jos hänet sitä paitsi oli otettu takaisin kaupungin työhön, mutta että, jos työnteki-

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,398 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 501 §. — ⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,207 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 Kunnall. asetuskok. s. 220. — ⁶⁾ Khs 26 p. tammik. 78 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 888 §.

jälle sitä vastoin ei oltu voitu työn puutteen tai muun, asianomaisen osastopäällikön harkinnasta riippuvan syyn johdosta järjestää työtä, työsuhde olisi katsottava katkenneeksi.

V:n 1929 lakkoon osallistuneiden työntekijäin työsuhde. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kumota lakkoon lokakuun 16 p:nä 1929 osallistuneita kaupungin työntekijöitä koskevan kaupunginvaltuuston rankaisupäätöksen ²⁾.

Luontoisetukorvaukset. Lastensuojelulautakunnan tekemä esitys kaupungin viranhaltijain luontoisetukorvausten tarkistamisesta ei sillä kertaa aiheuttanut muita toimenpiteitä, kuin että niitä lautakuntia, joiden alaisissa laitoksissa olevissa ruokaloissa tarjottiin viranhaltijoille ruokaa sen kuulumatta heidän luontoisetuihinsa, päätettiin ³⁾ kehoittaa harkitsemaan, oliko heidän ruokamaksujaan korotettava elintarpeiden hinnan nousun vuoksi.

Viransijaisuusmääräysten tulkinta. Kaikille kaupungin lautakunnille johtokunnille ja hallituksille päätettiin ⁴⁾ ilmoittaa, että kaupunginhallituksen v. 1939 antamat määräykset ⁵⁾ viranhaltijain siirtämisestä toisiin toimiin koskivat myös siirtoa toisesta toimesta toiseen samassa virastossa.

Sairalahallituksen tiedusteltua, saiko viranhaltijoille, jotka joutuivat sijaisina hoitamaan omia virkojaan korkeampipalkkaisia virkoja, suorittaa näiden ylempipalkkaisten virkojen pohjapalkkaa, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ vastata, ettei tällainen menettely sillä hetkellä voinut tulla kysymykseen. Edellä mainitun päätöksen kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁷⁾ peruuttaa määräten, että tammikuun I p:stä 1941 lukien jälleen oli noudatettava sen asiasta v. 1933 tekemää päätöstä ⁸⁾.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että kaupungin palveluksessa viransijaisina tilapäisesti toimiville henkilöille, joille maksettavan palkan suuruus määrättiin kussakin yksityisessä tapauksessa viransijaista otettaessa sellaisin kaupunginhallituksen v. 1936 päättämin rajoituksin ¹⁰⁾, että palkan tuli olla vähintään 10 % hoidetun viran pohjapalkkaa alempi, saatiin vastedes harkinnan mukaan suorittaa hoidettavan viran pohjapalkka ja sen vakinaiselle hoitajalle myönnetty kalliinajanlisäys kokonaisuudessaan. Tätä päätöstä ei kuitenkaan saanut soveltaa taannehtivasti, mutta voivat lautakunnat ja virastot harkintansa perusteella, mikäli katsoivat sen tarpeelliseksi, ryhtyä toimenpiteisiin aikaisemman päätöksen muuttamiseksi siten, että kyseisten viransijaisten palkka tämän mukaisesti korotettiin vielä jällellä olevalta virantoimitusajalta.

Sotapalvelukseen kutsuttujen kaupungin viranhaltijain sijaisille maksettava palkka. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin lautakuntia, johtokuntia, hallituksia ja laitoksia maksamaan sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain sijaisten palkat toistaiseksi niiltä tileiltä, joilta asianomaisten sotapalvelukseen kutsuttujen palkka maksettiin, sekä kunkin vuosineljänneksen lopussa pyytämään kaupunginhallitukselta määrärahaa viransijaisten palkkaamista varten.

Erinäisten viranhaltijain ja työntekijäin palkkankorotus. Hyläten Suomen kunnantyöntekijäin liiton esityksen palkkojen sitomisesta elinkustan-

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,527 §. — ²⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 89. — ³⁾ Khs 19 p. syysk. 1,667 §. — ⁴⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,010 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 Kunnall. asetuskok. s. 221. — ⁶⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,415 §. — ⁷⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,493 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 149. — ⁹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,892 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 150. — ¹¹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,189 §.

nusindeksiin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta, yleisten töiden lautakuntaa, puhtaanapitolautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa kiireisesti antamaan lausunnon kysymyksestä alempien palkkojen korottamisesta.

Sitten kaupunginhallitus päätti ²⁾ korottaa vahvistettuja työntekijäin alempia tuntipalkkoja määrätyn nimikkeen kohdalla heinäkuun 15 p:stä lukien siten, että 9: 70 mk korotettiin 10 mk:ksi, 9: 50 mk 9: 80 mk:ksi, 9: 20 mk 9: 60 mk:ksi, 9 mk 9: 50 mk:ksi, 8: 50 mk 9: 30 mk:ksi, 8 mk 8: 80 mk:ksi, 7: 50 mk 8: 20 mk:ksi, 7 mk 7: 70 mk:ksi ja 5: 20 mk 5: 70 mk:ksi.

Niille sääntöpalkkaisille ja määrärahapalkkaisille viran- ja toimenhaltijoille, joiden peruspalkat olivat 1,500 mk kuukaudessa tai pienemmät, päätettiin ²⁾ samasta päivästä lukien maksaa kalliinajanlisäyksenä 10 % peruspalkasta tämän vaikuttamatta ikäkorotusten määrään ja niille, joiden peruspalkat olivat 1,900—1,600 mk kuukaudessa 100 mk kuukaudessa, kuitenkin huomioonottaen, ettei kenenkään kokonaispalkka, ikäkorotukset mukaanluettuina, tämän kautta noussut yli 2,000 mk:n kuukaudessa ja että ne, joilla oli luontoisetuina joko asunto tai ruoka saivat $\frac{3}{4}$, ja ne, joilla oli luontoisetuina sekä asunto että ruoka saivat $\frac{1}{2}$ tällaisesta kalliinajanlisäyksestä. Edellä mainittu päätös päätettiin viran- ja toimenhaltijain osalta heti panna täytäntöön ja aikanaan alistaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Sen johdosta, että eräät kaupungin virastot olivat jo kertomusvuoden aikana elintarvikkeiden hinnannousun johdosta korottaneet määrärahapalkkaisten viranhaltijain palkkoja, kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikaista edellistä päätöstään, mikäli se koski määrärahapalkkaisia viranhaltijoita, siten, että tästä päätöksestä aiheutuva mainittuun ryhmään kuuluvien viranhaltijain palkkain korottaminen jätettiin asianomaisten virastojen itsensä päätettäväksi huomioiden heille mahdollisesti jo kertomusvuoden aikana sen johdosta myönnettyt palkankorotukset.

Puolustuslaitoksen toimiin siirtyneiden kaupungin viranhaltijain palkat. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ puolustuslaitoksen toimiin siirtyneiden kaupungin viranhaltijain palkoista seuraavaa:

Niille kaupungin palveluksessa oleville sääntöpalkkaisille viran- tai toimenhaltijoille, jotka oli määrätty maanpuolustustoimiin tai valtion sotaisairaaloihin ja joille siitä maksettiin kuukausipalkkaa valtion varoista, ei kaupunki helmikuun 1 p:stä alkaen suorita palkkaa. Myöhemmän anomuksen perusteella voidaan heille kuitenkin osittain tai kokonaan, huoltovollisuudesta riippuen, korvata se tulojen menetys, joka heille aiheutui sen johdosta, että heidän puolustuslaitokselta saamansa palkkio, päivärahat ja luontoisedut yhteenlaskettuina alittivat heidän kaupungilta saamansa palkkaeduct. Erityisten syiden perusteella voidaan osa tästä korvauksesta suorittaa ennakolta.

Edellä olevaa oli sovellettava myöskin muihin kuukausipalkkaa nauttiviin viran- tai toimenhaltijoihin, jos he välittömästi ennenkuin olivat saaneet määräyksen ryhtyä maanpuolustustoimiin olivat yhtäjaksoisesti olleet kaupungin palveluksessa vähintään kolme kuukautta. Sitä vastoin se ei koskenut niitä, jotka oli kutsuttu suorittamaan asevelvollisuuttaan parail-

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,231 §. — ²⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,342 §. — ³⁾ Khs 1 p. elok. 1,389 § ja khn jsto 8 p. elok. 4,027 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 152 §.

laan käytävän sodan aikana eikä suojeluskunta- ja lottapalvelukseen kutsuttuja, joihin nähden aikaisemmat päätökset edelleen jäivät voimaan.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että niihin kaupungin viranhaltijoihin nähden, jotka oli kutsuttu suojeluskunnan, palokunnan tai Lotta Svärd järjestön palvelukseen, oli kertomusvuoden alusta lukien sovellettava samoja palkkausmääräyksiä, jotka oli vahvistettu sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain palkkojen suhteen.

Sotapalvelukseen kutsutuille kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille suoritettavat palkat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ huomauttaa huoltolautakunnalle, että kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti kaikkien muiden kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden, paitsi sääntöpalkkaisten viranhaltijain, palkkaus sinä aikana, jona he olivat asevelvollisuuttaan suorittamassa sodan tai reserviharjoitusten aikana, oli, mikäli he olivat jatkuvasti ennen sotapalvelukseen menoaan olleet kaupungin palveluksessa vähintään kolme kuukautta, määrättävä yksinomaan kunkin huoltovelvollisuuden mukaisesti.

Ohjeeksi asevelvollisuuttaan suorittamaan sodan tai reserviharjoitusten aikana kutsuttujen kaupungin viranhaltijain ja muiden kaupungin palveluksessa olevien palkkojen maksamista koskevan valtuuston päätöksen ³⁾ soveltamisesta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa kaikille kaupungin lautakunnille, johtokunnille ja hallituksille, että huoltovelvolliseksi katsotaan henkilö, jolla on huollettavanaan puoliso, joka ei ole ansiotyössä, lapsi tai kasvattilapsi.

Tehdyn tiedustelun johdosta siitä, oliko alokkaina asevelvollisuuttaan suorittaville kaupungin palveluksessa oleville henkilöille maksettava palkkaa kaupungin varoista, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa kaikille kaupungin lautakunnille, johtokunnille ja hallituksille, että heille oli maksettava täysi palkka joulukuulta 1939 sekä v:n 1940 alusta lukien palkkaa valtuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että sotapalvelusta suorittavalle kaupungin työntekijälle, milloin hänelle tosiasiallisesti suoritettiin valtion varoista kuukausipalkkaa sotapalvelusajalta, oli kaupungin puolesta maksettava palkanlisäystä siten, että palkka nousi siihen määrään, minkä kaupungin tehtyjen päätösten mukaisesti tuli hänelle suorittaa.

Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitajalle päätettiin ⁷⁾ hänen asiasta tekemänsä tiedustelun johdosta ilmoittaa, että sotapalvelukseen kutsutuille kaupungin viranhaltijoille oli niissä tapauksissa, jolloin heistä ei ollut pitkään aikaan saatu tietoja, suoritettava palkat voimassa olevien yleisten määräysten mukaisesti laskettuina siksi kuin asianomainen joko vapautettiin sotapalveluksesta tai saatiin virallinen tieto hänen kaatumisestaan tai häviämisestään.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kaupunginvaltuuston antaman valtuutuksen ³⁾ nojalla, että kaupungin virasta, toimesta tai työstä asevelvollisuuslain nojalla sotapalvelukseen kutsutulle edelleen maksetaan palkkaa samojen perusteiden mukaisesti kuin aikaisemmin virkasäännön 28 §:n perusteella. Mikäli mainitunlainen henkilö joutuu asevelvollisuuttaan suoritta-

¹⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,009 §. — ²⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,057 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 7. — ⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,169 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 3,349 §. — ⁶⁾ Khs 16 p. helmik. 167 §. — ⁷⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,627 §. — ⁸⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,112 §.

maan kesälomansa aikana, maksetaan hänelle kesäloman ajalta täysi palkka vaikka hän muuten virkasäännön 28 §:n mukaisesti saisi pienemmän palkan, jonka lisäksi hän saa nostaa kesäloman ajalta n.s. sotilaspalkkaa, mikäli sitä valtion varoista hänelle suoritetaan, mutta jos hän vapautuu sotapalveluksesta siksi ajoissa, että hän voimassa olevien määräysten mukaan saa kesälomansa vapaa-ajan muodossa, on hänelle kesäloma-ajalta maksettavasta palkasta tehtävä eri esitys kaupunginhallitukselle.

Sairauden aikaiset viransijaisuuspalkat. Seuraavien viranhaltijain sijaisille myönnettiin alla mainitut palkat kertomusvuoden talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa vastaavalta edellisen vuoden ja eräässä tapauksessa seuraavan vuoden tililtä:

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkka, mk
Kaupunginkanslia	Toppelius, C. W. ¹⁾	Notaari	$\frac{9}{10} - \frac{14}{12}$	1,000 kk.
Rahatoimisto	Björk, P. J. ²⁾	Kaupunginkamreeri	$\frac{15}{10} - \frac{21}{11}$	3,000
S:n	Sandman, B. ³⁾	Kirjanpitäjä	$\frac{6}{9} - \frac{6}{10}$	3,200
S:n	Bolinder, H. ⁴⁾	Toimistoapulainen	$\frac{1}{1} - \frac{16}{2}$	2,835
S:n	Kahari, E. ⁵⁾	»	$\frac{11}{12} - \frac{12}{1} \frac{1}{41}$	2,100
S:n	Rasi, A. ⁶⁾	»	$\frac{25}{11} - \frac{20}{1} \frac{1}{41}$	1,900
S:n	Unonius, M. ⁷⁾	»	$\frac{1}{1} - \frac{1}{4}$	5,130
Maistraatti	Nylund, B. ⁸⁾	Apulaisaktuaari	$\frac{27}{4} - \frac{31}{7}$	7,800
S:n	Femfert, G. ⁹⁾	Toimistoapulainen	$\frac{18}{11} - \frac{23}{11}$	304
S:n	Fyrqvist, M. ¹⁰⁾	»	$\frac{29}{3} - \frac{4}{4}$	288
S:n	Thors, G. ¹¹⁾	Tarkkaaja-apulainen	$\frac{1}{5} - \frac{30}{6}$	3,060
Raastuvanoikeus	Hedman, H. ¹²⁾	Oikeusneuvosmies	$\frac{13}{4} - \frac{3}{5}$	4,536
S:n	Lammim-Koskinen, E. I. ¹³⁾	Kiinteistönotaari	$\frac{3}{6} - \frac{30}{6}$	1,500
S:n	Holmström, A. ¹⁴⁾	Toimistoapulainen	$\frac{13}{2} - \frac{1}{5}$	4,212
S:n	Laaksonen, S. ¹⁵⁾	»	$\frac{6}{8} - \frac{13}{8}$	400
S:n	Sanchez-Rosenlindt, E. ¹⁶⁾	»	$\frac{3}{6} - \frac{17}{6}$	700
S:n	Willman, I. ¹⁷⁾	»	$\frac{22}{1} - \frac{22}{7}$	9,720
S:n	Björk, J. H. E. ¹⁸⁾	Kaupunginpalvelija	$\frac{18}{4} - \frac{31}{5}$	2,682
S:n	Sjöholm, F. K. ¹⁹⁾	»	$\frac{17}{5} - \frac{16}{6}$	1,800
Kaupunginviskaalinvirasto	Tulonen, L. M. ²⁰⁾	Kaupunginviskaali	$\frac{29}{2} - \frac{25}{5}$	13,674
Polisilaitos	Heitto, A. ²¹⁾	Haavuri	$\frac{1}{6} - \frac{11}{8}$	3,528
Palolaitos	Kesti, I. ²²⁾	Palokorpraali	$\frac{5}{2} - \frac{4}{4}$	4,000
S:n	Sipola, A. ²³⁾	Palomies	$\frac{16}{10} - \frac{31}{12}$	3,750
Terveydenhoitolautakunnan toimisto	Ehrström, K. ²⁴⁾	Päivystäjä	$\frac{24}{5} - \frac{18}{6}$	1,482

¹⁾ Khn jsto 24 p. lokak. 4,258 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 4,365 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 4,141 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 3,400 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,422 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,453 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 3,401 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. toukok. 3,720 § ja 27 p. kesäk. 3,917 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,387 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,650 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. toukok. 3,721 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,648 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,863 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. helmik. 3,456 § ja 28 p. maalisk. 3,566 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. elok. 4,078 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,864 §. — ¹⁷⁾ S:n 27 p. tammik. 3,279 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,675 § ja 9 p. toukok. 3,718 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. toukok. 3,814 §. — ²⁰⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,607 §, 16 p. toukok. 3,742 § ja 30 p. toukok. 3,811 §. — ²¹⁾ S:n 23 p. toukok. 3,775 §. — ²²⁾ S:n 23 p. helmik. 3,464 §. — ²³⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,383 §. — ²⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,862 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkka, mk
Terveystoimisto	Blomstedt, J. O. ¹⁾	Aluelääkäri	$\left\{ \begin{array}{l} 13/3 - 13/4 \\ 15/4 - 1/7 \end{array} \right.$	3,420 8,550
	Salminen, H. ²⁾	Desinfioitsija	$\left\{ \begin{array}{l} 5/11 - 31/12 \\ 27/3 - 30/4 \end{array} \right.$	4,988 2,244
Maidontarkastamo	Päivähonka, M. ³⁾	Diakonissa	$\left\{ \begin{array}{l} 12/9 - 31/12 \\ 16/8 - 31/8 \end{array} \right.$	5,117 1,035
Tuberkuloosihuolto-	Karlsson, S. ⁴⁾	Pesijä		
toimisto	Hellström, E. ⁵⁾	Ylihoitajat		
S:n	Vallinheimo, E. ⁶⁾	Laboratoriohoitaja-	$1/7 - 31/12$	10,200
		tar		
S:n	Wasastjerna, E. ⁷⁾	»	$16/9 - 15/10$	1,890
Sielullisesti sairaiden	Itäkannas, E. ⁸⁾	Osastonhoitajat	$12/8 - 31/12$	8,757
vastaanottoasema				
S:n	Saarinen, E. ⁹⁾	Sairaanhoitajat	$15/11 - 23/11$	585
Sielullisesti sairaiden	Heikel, N. ¹⁰⁾	Ylihoitajat	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 31/1 \\ 16/3 - 15/4 \end{array} \right.$	300 300
huoltotoimisto ja kes-	Fristedt, I. ¹¹⁾	Sairaanhoitajat	$20/6 - 1/8$	2,646
kuskodit	Levoniemi, T. ¹²⁾	»	$13/11 - 13/12$	2,300
S:n	Aspelund, E. ¹³⁾	Kouluhammas-	$7/11 - 1/12$	2,320
S:n		lääkäri		
Kouluhammasklinikka				
S:n	Vihma, T. ¹⁴⁾	Vahtimestari	$\left\{ \begin{array}{l} 15/5 - 19/6 \\ 19/8 - 18/12 \end{array} \right.$	1,632 5,760
Terveystoimisto	Könni, E. ¹⁵⁾	Toimistoapulainen	$12/7 - 31/7$	960
S:n	Sjöström, E. ¹⁶⁾	Sairaanhoitajat	$\left\{ \begin{array}{l} 30/9 - 23/10 \\ 4/11 - 17/12 \end{array} \right.$	1,311 3,010
S:n	Sundholm, A. ¹⁷⁾	Siivooja	$4/3 - 3/4$	400
Huoltoviraston yleinen	Ek, I. ¹⁸⁾	Kodissakävijä	$14/11 - 31/12$	3,475
toimisto				
S:n	Eklund, E. ¹⁹⁾	»	$26/8 - 19/10$	3,667
S:n	Falck, A. ¹⁹⁾	»	$15/7 - 14/9$	2,800
S:n	Kaukoranta, A. ²⁰⁾	»	$14/5 - 30/6$	3,447
S:n	Rehbinder, H. ¹⁸⁾	»	$20/11 - 19/12$	2,300
S:n	Sarjanen, I. ²⁰⁾	»	$13/5 - 15/6$	1,980
S:n	Korpela, H. ²¹⁾	Toimistoapulainen	$23/10 - 17/12$	3,360
S:n	Niiraniemi, T. ²²⁾	»	$9/1 - 29/2$	2,474
S:n	Saxell, A. ²³⁾	»	$21/9 - 4/11$	2,240
S:n	Ölander, A. ²¹⁾	»	$18/10 - 31/10$	700
S:n	Airos, V. S. V. ²²⁾	Vahtimestari	$27/1 - 7/2$	180
S:n	Arvo, L. ²¹⁾	»	$17/10 - 9/11$	1,375
S:n	Helenius, E. G. ²²⁾	»	$10/1 - 19/1$	540
S:n	Wass, K. ²⁴⁾	»	$2/1 - 31/5$	8,250

¹⁾ Khn jsto 9 p. toukok. 3,722 § ja 4 p. heinäk. 3,956 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 4,337 § ja 19 p. jouluk. 4,423 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,655 § ja 9 p. toukok. 3,723 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 4,163 §, 17 p. lokak. 4,250 §, 21 p. marrask. 4,336 § ja 19 p. jouluk. 4,423 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 4,054 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 3,974 § ja 26 p. syysk. 4,163 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. syysk. 4,163 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. heinäk. 3,973 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,385 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,651 ja 3,652 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. heinäk. 3,975 § ja 22 p. elok. 4,055 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,386 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,384 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 3,804 §, 19 p. syysk. 4,143 § ja 26 p. syysk. 4,163 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. elok. 4,009 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 4,248 § ja 21 p. marrask. 4,335 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,654 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,407 §. — ¹⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 4,114 §. — ²⁰⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,841 §. — ²¹⁾ S:n 14 p. marrask. 4,322 §. — ²²⁾ S:n 10 p. helmik. 3,396 §. — ²³⁾ S:n 10 p. lokak. 4,223 § ja 14 p. marrask. 4,322 §. — ²⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 3,396 §, 4 p. huhtik. 3,599 § ja 23 p. toukok. 3,778 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkka, mk
Huoltoviraston yleinen toimisto	Valve, P. J. ¹⁾	Vahtimestari	11/11—20/11	650
S:n	Airos, I. ²⁾	Siivooja	24/9—28/9	75
S:n	Blomqvist, D. ³⁾	»	3/6—10/6	100
S:n	Schrader, A. ¹⁾	»	7/11—25/11	387
Huoltoviraston asiamies-toimisto	Bergman, P. J. ⁴⁾	Toimistoapulainen	24/1—31/1	380
S:n	Matinsalo, H. ⁵⁾	»	2/12—26/1 41	3,827
S:n	Patokoski, H. ⁶⁾	»	8/1—12/4	4,536
Huoltoviraston kassa- ja tilityötoimisto	Järvinen, H. ⁷⁾	Kassanhoitaja	19/9—31/12	6,140
Kunnalliskoti	Koivisto, A. ⁸⁾	Hoitajat	5/12 39—15/2	3,621
S:n	Pircklen, N. ⁹⁾	»	5/9—13/9	459
S:n	Sarjas, S. ¹⁰⁾	»	{ 30/5—5/6 26/6—4/7	357 306
S:n	Varjonen, A. ¹¹⁾	»	16/12 39—10/4	5,916
S:n	Varjonen, J. ⁴⁾	Vartija	22/1—19/2	1,568
S:n	Jaatinen, A. ⁹⁾	Ylimääräinen yöhoitaja	1/9—24/9	1,224
S:n	Rantala, A. ⁹⁾	»	6/9—2/10	1,377
S:n	Aaltonen, A. ⁹⁾	Leipoja	1/9—30/9	855
S:n	Ekholm, A. ¹²⁾	Keittäjä	2/10—9/10	270
S:n	Lehtiniemi, H. ¹⁸⁾	Keittiöapulainen	16/4—15/5	855
S:n	Koivusalo, E. ¹⁰⁾	Siivooja	16/5—28/6	1,226
S:n	Leskinen, A. ¹⁰⁾	»	27/5—3/6	86
S:n	Liikanen, H. ¹⁴⁾	»	1/6—31/8	2,565
S:n	Rantanen, H. ¹⁹⁾	»	22/5—31/5	285
S:n	Toivainen, M. ⁷⁾	»	{ 7/9—12/9 26/9—5/11	171 1,169
S:n	Malmi, H. ⁹⁾	Pesuapulainen	12/9—22/9	285
S:n	Virtanen, V. ¹³⁾	Siivooja	25/3—14/4	599
Tervalammen työlaitos	Hautaviita, N. ¹⁵⁾	Vartijainesimies	20/7—19/10	6,615
Työtuvat	Gartz, M. ¹⁶⁾	Käsityönopeuttaja	1/2—31/3	2,250
Lastensuojeluvirasto	Ramstedt, M. ¹⁷⁾	Kodissakävijä	15/5—30/6	3,105
S:n	Magnusson, I. ¹⁸⁾	Toimistoapulainen	9/12—31/12	1,575
Lastenhoidon neuvolat	Parvalia, H. ¹⁹⁾	Hoitajat	16/9—29/9	1,170
Sofianlehdon pikkulasten-koti	Henriksson, H. ²⁰⁾	Osastonhoitajat	1/1—31/1	1,890
S:n	Heide, C. ²¹⁾	Lastenhoitaja	5/12—27/12	1,120
Reijolan lastenkoti	Pertto, T. ²²⁾	»	22/2—8/3	720
Oikeusaputoimisto	Lindegren, S. ²³⁾	Toimistoapulainen	1/1—15/1	650
Kotitalouslautakunta	Ilvonen, R. ²⁴⁾	Siivooja	24/7—14/8	600

¹⁾ Khn jsto 12 p. jouluk. 4,407 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 4,223 §. — ³⁾ S:n 1 p. elok. 4,011 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 3,396 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,407 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. helmik. 3,396 § ja 4 p. huhtik. 3,599 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 4,223 § ja 14 p. marrask. 4,322 § ja 12 p. jouluk. 4,407 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. tammik. 3,331 § ja 10 p. helmik. 3,396 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. lokak. 4,223 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. elok. 4,010 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. tammik. 3,115 § ja 4 p. huhtik. 3,599 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. marrask. 4,322 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. toukok. 3,777 §. — ¹⁴⁾ S:n 1 p. elok. 4,010 § ja 12 p. syysk. 4,114 § ja 10 p. lokak. 4,223 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. syysk. 4,114 §. — ¹⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 3,463 § ja 4 p. huhtik. 3,599 §. — ¹⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,840 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,455 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. lokak. 4,196 §. — ²⁰⁾ S:n 25 p. tammik. 3,237 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. jouluk. 4,437 §. — ²²⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,605 §. — ²³⁾ S:n 25 p. tammik. 3,241 §. — ²⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 4,113 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkka, mk
Kaupunginkirjasto	Humpmila, H. ¹⁾	Amanuenssi	15/4 — 30/6	5,175
S:n	Petra, A. ²⁾	»	2/9 — 3/11	4,140
S:n	Pettersson, A. ³⁾	»	{ 26/4 — 26/5	2,070
S:n	Therman, E. ⁴⁾	»	{ 28/9 — 10/10	1,035
S:n	Laine, K. A. ⁵⁾	Talonmies	21/10 — 20/1 41	2,070 kk.
S:n	Ristimäki, S. ⁴⁾	Siivooja	8/11 — 15/12	1,668
Kaupunginorkesteri	Levin, N. ⁶⁾	Jäsen	12/10 — 9/11	900
Kiinteistötoimisto	Länsivaara, M. ⁷⁾	Toimistoapulainen	16/9 — 7/10	2,048
S:n	Milan, J. ⁸⁾	»	24/1 — 6/2	650
S:n	Blomqvist, C. G. ⁹⁾	Ovenvartija	7/2 — 18/2	600
S:n	Grönroos, F. A. ¹⁰⁾	»	7/11 — 20/11	714
S:n	Lindqvist, G. A. A. ¹¹⁾	»	4/2 — 30/4	2,580
S:n	Kuikka, J. ¹²⁾	Korkeasaaren ak- vaariorakennuk- sen vartija	28/7 — 25/9	2,958
S:n	Lampinen, H. ¹³⁾	Hallipalvelija	8/8 — 24/8	308
S:n	Laine, F. E. ¹⁴⁾	Talonmies	12/11 — 30/12	2,499
S:n	Lehti, J. V. ¹⁵⁾	»	3/1 — 2/6	7,599
S:n	Törnroos, M. ¹⁶⁾	»	{ 8/4 — 20/4	663
S:n	Kuronen, P. ¹⁷⁾	Lämmittäjä	{ 15/5 — 1/6	918
S:n	Malmgren, A. ¹⁸⁾	»	{ 16/11 — 15/12	1,710
S:n	Palenius, E. A. ¹⁹⁾	»	{ 5/4 — 30/4	997
S:n	Salmi, E. ²⁰⁾	»	{ 27/11 — 3/12	1,026
S:n	Venho, E. J. ²¹⁾	»	{ 5/12 — 15/12	1,400
S:n	Jakovleff, L. ²²⁾	Siivooja	4/1 — 4/3	153
S:n	Johansson, E. ²³⁾	»	{ 13/2, 17/2 ja 18/2	969
S:n	Lahtinen, A. ²⁴⁾	»	{ 14/2 — 4/3	51
S:n	Niinimäki, K. ²⁵⁾	»	{ 22/4	1,001
S:n	Sohlberg, L. ²⁶⁾	»	{ 5/2 — 3/3	725
S:n	Winqvist, A. ²⁷⁾	»	{ 20/8 — 10/9	1,408
Rakennustoimisto	Haglund, O. V. ²⁸⁾	Varastopäällikkö	28/7 — 25/8	182
S:n	Gleisner, L. ²⁹⁾	Toimistoapulainen	11/9 — 21/9	546
			28/12 — 39 — 22/1	470
			18/11 — 5/12	809
			6/11 — 1/1 41	1,314
			1/1 — 1/3	694
			19/12 — 39 — 31/1	3,000
			29/4 — 29/5	252
			19/11 — 24/12	

¹⁾ Khn jsto 23 p. toukok. 3,776 § ja 1 p. elok. 4,006 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 4,198 § ja 17 p. lokak. 4,245 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,839 § ja 31 p. lokak. 4,285 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 4,285 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,456 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 4,226 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. helmik. 3,493 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 3,492 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. marrask. 4,334 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,559 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. elok. 4,056 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. elok. 4,079 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. tammik. 3,103 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 3,102 §, 23 p. helmik. 3,460 §, 28 p. maalisk. 3,563 §, 18 p. huhtik. 3,649 § ja 16 p. toukok. 3,743 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,677 §, 30 p. toukok. 3,813 § ja 13 p. kesäk. 3,865 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,388 §. — ¹⁷⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,676 § ja 19 p. jouluk. 4,421 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 3,240 §. — ¹⁹⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,558 § ja 9 p. toukok. 3,719 §. — ²⁰⁾ S:n 23 p. helmik. 3,462 §, 28 p. maalisk. 3,560 § ja 5 p. syysk. 4,100 §. — ²¹⁾ S:n 29 p. elok. 4,080 §. — ²²⁾ S:n 26 p. syysk. 4,164 §. — ²³⁾ S:n 11 p. tammik. 3,108 §. — ²⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,421 §. — ²⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 4,333 §, 28 p. marrask. 4,364 § ja 27 p. jouluk. 4,454 §. — ²⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 3,109 §. — ²⁷⁾ S:n 11 p. tammik. 3,107 § ja 28 p. maalisk. 3,562 §. — ²⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 3,779 §. — ²⁹⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,408 §.

Virasto tai laitos	Virkavapaa viranhaltija	Virka	Sairasloma kesti	Sijaiselle myönnetty palkka, mk
Rakennustoimisto	Lagus, C. ¹⁾	Toimistoapulainen	23/9 — 18/11	187
S:n	Olander, E. ²⁾	»	3/2 — 2/3	1,500
S:n	Pettersson, K. ³⁾	Vahtimestari	23/4 — 5/5	607
S:n	Kekonen, T. ⁴⁾	Rakennusmestari	1/1 — 31/7	19,064
S:n	Raekallio, E. ⁵⁾	»	1/3 — 31/3	2,734
S:n	Vikström, T. ⁶⁾	Konemestari	10/4 — 11/8	10,176
Puhtaanapitolaitoksen tilivirasto	Nyström, V. ⁷⁾	Kirjanpitäjä	17/4 — 31/5	1,000
S:n	Ståhlberg, A. ⁸⁾	Toimistoapulainen	1/12 39- 1/5	6,000
S:n	Sundberg, K. ⁹⁾	»	1/3 — 1/5	1,600
S:n	Pelkonen, U. O. ¹⁰⁾	Vahtimestari	{ 1/12 39-29/2	2,400
Teurastamo	Troberg, V. ¹¹⁾	Tarkastuseläinlääkäri	{ 1/7 — 31/12	6,400
S:n	Heinonen, I. ¹²⁾	Toimistoapulainen	{ 8/5 — 30/6	7,128
S:n	Berglund, I. ¹³⁾	Triikiinintutkija	{ 1/6 — 31/7	3,420
S:n	Halme, H. ¹⁴⁾	Tarkastusapulainen	{ 2/2 — 31/3	1,989
S:n	Valovirta, B. ¹⁵⁾	Siivooja	{ 1/1 — 31/1	1,530
			{ 1/6 — 8/7	1,938
			{ 4/9 — 18/9	475

Viransijaisuspalkat muun syyn kuin sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Sijaispalkkoja virkavapauksia varten oli kertomusvuoden talousarvioon merkitty 300,000 mk, joka määräraha ei kuitenkaan riittänyt, koska sotapalvelukseen oli kutsuttu suuri joukko kaupungin viranhaltijoita, joiden tilalle oli palkattava sijaisia. Tarkoitusta varten käytettiin 1,855,916: 95 mk, joka jakautui eri virastojen ja laitosten kesken seuraavasti:

	Mk		Mk
Kaupunginhallitus ¹⁶⁾	20,000: —	Terveystoimikunnan toimisto ²⁵⁾	31,104: —
Kaupunginkanslia ¹⁷⁾ ...	15,750: —	Terveystoimikunnan eläinlääkintöosasto ²⁵⁾	33,891: —
Tilastotoimisto ¹⁸⁾	7,900: —	Tuberkuloosihuoltotoimisto ²⁵⁾	6,400: —
Maistraatti ¹⁹⁾	1,907: —	Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema ²⁵⁾	9,405: —
Raastuvanoikeus ²⁰⁾	43,607: —		
Syyttäjistö ²¹⁾	8,056: —		
Poliisilaitos ²²⁾	6,933: 35		
Holhouslautakunta ²³⁾ ...	7,865: —		
Palolaitos ²⁴⁾	4,726: —		

¹⁾ Khn jsto 17 p. lokak. 4,251 § ja 31 p. lokak. 4,286 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik. 3,496 §. — ³⁾ S:n 16 p. toukok. 3,744 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 3,154 §, 10 p. helmik. 3,394 § ja 30 p. toukok. 3,812 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,567 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,916 § ja 1 p. elok. 4,008 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,903 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. tammik. 3,214 § ja 28 p. maalisk. 3,565 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,564 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. tammik. 3,213 §, 4 p. heinäk. 3,955 §, 19 p. syysk. 4,144 § ja 14 p. marrask. 4,320 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,859 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,861 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. tammik. 3,152 § ja 28 p. maalisk. 3,561 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,860 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 4,264 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. marrask. 4,309 §. — ¹⁷⁾ S:n 5 p. syysk. 4,095 §. — ¹⁸⁾ S:n 29 p. elok. 4,067 §, 3 p. lokak. 4,189 § ja 27 p. jouluk. 4,448 §. — ¹⁹⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,570 §. — ²⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 3,105 § ja 4 p. huhtik. 3,601 §. — ²¹⁾ S:n 6 p. helmik. 3,363 § ja 25 p. huhtik. 3,678 §. — ²²⁾ S:n 27 p. tammik. 3,293 § ja 18 p. huhtik. 3,656 §. — ²³⁾ S:n 25 p. tammik. 3,243 § ja 27 p. kesäk. 3,920 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,658 §. — ²⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,656 §.

	Mk		Mk
Terveystoimisto ¹⁾	9,000: —	Lastensuojeluvirasto ⁸⁾	9,966: —
Veneeristen tautien poliklinikka ²⁾	43,783: 50	Työnvälitystoimisto ⁹⁾	4,300: —
Marian sairaala ³⁾	325,594: 85	Suomenkieliset kansakoulut ¹⁰⁾	1,414: —
Kulkutautisairaala ³⁾ ..	125,862: 95	Ruotsinkieliset kansakoulut ¹¹⁾	13,456: —
Kivelän sairaala ³⁾	320,192: 90	Kiinteistötoimisto ¹²⁾ ..	75,299: 20
Nikkilän sairaala ⁴⁾	252,137: 95	Rakennustoimisto ¹³⁾ .	1,727: —
Tuberkuloosisairaala ³⁾	130,477: 50	Teurastamo ¹⁴⁾	93,938: —
Huoltovirasto ⁵⁾	89,671: 30	Kaasulaitos ¹⁵⁾	51,255: —
Kunnalliskoti ⁶⁾	49,489: 35		
Tervallammen työlaitos ⁷⁾	60,807: 10		
		Yhteensä	1,855,916: 95

Kansaneläkelain edellyttämien vakuutusmaksujen maksuunpano, kannanta ja tilitys. Kansaneläkelaitoksen sitä koskevan tiedustelun johdosta kaupunginhallitus ilmoitti olevansa halukas lähettämään joulukuun 19 ja 20 p:nä mahdollisesti järjestettäviin kansaneläkelain mukaisia vakuutusmaksujen maksuunpanoja, kannantaa ja tilitystä koskeviin opastustilaisuuksiin kaupunginkamreeri P. J. Björkin ja apulaiskaupunginkamreeri E. Jernströmin. Verotusvalmisteluvirastoa päätettiin ¹⁶⁾ kehoittaa lähettämään edellä mainittuihin tilaisuuksiin tarpeelliseksi katsomansa henkilöt.

Myönnettyt eläkkeet. Voimassa olevien eläkesääntöjen määräysten mukaisesti myönnettiin alla mainituille viranhaltijoille ja työntekijöille elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Revisiotoimisto	Lappi, V. ¹⁷⁾	Reviisori	19 1/9 40	2,436
Raastuvanoikeus	Ekman, F. O. ¹⁸⁾	Ylimääräinen neuvosmies	19 1/3 40	2,277
Tuberkuloosihuolto-toimisto	Qvarnström, E. F. ¹⁹⁾	Alilääkäri	19 1/8 40	2,805

¹⁾ Khn jsto 18 p. huhtik. 3,656 §. — ²⁾ S:n 25 p. tammik. 3,225 §, 18 p. huhtik. 3,656 § ja 17 p. lokak. 4,249 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 3,780 §, 3 p. lokak. 4,200 § ja 7 p. marrask. 4,305 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 3,780 §, 3 p. lokak. 4,200 §, 17 p. lokak. 4,246 § ja 7 p. marrask. 4,305 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. tammik. 3,331 §, 16 p. toukok. 3,745 §, 6 p. kesäk. 3,842 §, 1 p. elok. 4,003 § ja 24 p. lokak. 4,265 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. tammik. 3,014 §, 10 p. helmik. 3,397 §, 16 p. toukok. 3,745 §, 1 p. elok. 4,003 § ja 24 p. lokak. 4,265 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 3,745 § ja 1 p. elok. 4,003 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. toukok. 3,819 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 4,119 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. tammik. 3,023 §, 6 p. helmik. 3,361 §, 17 p. helmik. 3,446 § ja 23 p. toukok. 3,781 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. tammik. 3,015 §, 4 p. huhtik. 3,604 § ja 26 p. syysk. 4,167 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. tammik. 3,252 ja 3,253 §, 27 p. tammik. 3,276 §, 23 p. helmik. 3,459 §, 18 p. huhtik. 3,657 §, 3 p. toukok. 3,708 §, 27 p. kesäk. 3,922 §, 1 p. elok. 4,004 §, 19 p. syysk. 4,146 §, 26 p. syysk. 4,168 § ja 31 p. lokak. 4,284 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. helmik. 3,410 § ja 16 p. toukok. 3,744 §. — ¹⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 3,153 §, 28 p. maalisk. 3,569 § ja 27 p. jouluk. 4,457 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,610 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 4,231 §. — ¹⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,947 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,512 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,890 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Sairaalan tilivirasto	Streng, E. ¹⁾	Inventtausapulainen	19 ¹ / ₁ 41	1,490
Marian sairaala	Hemming, A. ²⁾	Siivooja	19 ¹ / ₁₂ 40	424
Kulkutautisairaala	Strandberg, I. ³⁾	Osastonhoitajatar	19 ¹ / ₇ 40	1,553
Kivelän sairaala	Ehrnrooth, E. H. ⁴⁾	Johtaja	19 ¹ / ₇ 40	3,056
S:n	Fogel, V. C. ⁵⁾	Sairaanhoitajatar	19 ¹ / ₈ 40	1,302
S:n	Kölhi, H. ⁶⁾	»	19 ¹ / ₁ 41	717
S:n	Nyström, A. ⁷⁾	»	19 ¹ / ₃ 40	715
S:n	Toivanen, E. ⁸⁾	»	19 ¹ / ₇ 40	1,302
S:n	Penkari, J. T. ⁹⁾	Yövärtija	19 ¹ / ₁₂ 40	524
Nikkilän sairaala	Mielonen, S. ¹⁰⁾	Sairaanhoitajatar	19 ¹ / ₇ 40	1,178
S:n	Ojantakainen, H. ¹¹⁾	»	19 ¹ / ₇ 40	787
S:n	Åkerholm, V. ¹²⁾	»	19 ¹ / ₈ 40	1,302
Tuberkuloosisairaala	Ilmonen, L. ¹³⁾	Osastonhoitajatar	19 ¹ / ₁₂ 40	1,482
Kunnalliskoti	Saarenheimo, O. ¹⁴⁾	»	19 ¹ / ₁₁ 40	1,553
S:n	Vuolu, B. ¹⁵⁾	Hoitajatar	19 ¹ / ₇ 40	1,302
Kullatorpan lastenkoti	Wright, A. ¹⁶⁾	Lastenhoitajatar	19 ¹ / ₄ 40	777
Bengtsärin koulukoti	Ekholm, E. ¹⁷⁾	Hoitajatar	19 ¹ / ₈ 40	715
S:n	Mäkynen, F. M. ¹⁸⁾	Suutarimestari	19 ¹ / ₈ 40	833
Suomenkieliset kansakoulut	Ojanne, T. ¹⁹⁾	Toimistoapulainen	19 ¹ / ₈ 40	938
S:n	Johansson, F. ²⁰⁾	Opettaja	19 ¹ / ₉ 40	²¹⁾ 2,148
S:n	Konttinen, I. ²²⁾	»	19 ¹ / ₁₀ 40	²¹⁾ 1,914
S:n	Lindeqvist, A. ²³⁾	»	19 ¹ / ₁ 40	²¹⁾ 1,856
S:n	Makkonen, E. ²⁴⁾	»	19 ¹ / ₉ 40	²¹⁾ 2,148
S:n	Maleva, H. ²⁵⁾	»	19 ¹ / ₉ 40	²¹⁾ 1,802
S:n	Paasikallio, O. ²⁶⁾	»	19 ¹ / ₉ 40	²¹⁾ 1,914
S:n	Pohjola, A. ²⁷⁾	Lämmittäjä	19 ¹ / ₁₀ 40	1,430
S:n	Ahola, O. ²⁸⁾	Siivooja	19 ¹ / ₈ 40	630
S:n	Karvinen, A. ²⁹⁾	»	19 ¹ / ₈ 40	581
Ruotsinkieliset kansakoulut	Ekberg, L. ³⁰⁾	Opettaja	19 ¹ / ₈ 40	²¹⁾ 2,148
S:n	Fredenberg, S. ³¹⁾	»	19 ¹ / ₈ 40	²¹⁾ 1,914
S:n	Lönroos, J. ³²⁾	Vahtimestari	19 ¹ / ₈ 40	1,391
Lastentarhat	Mether, M. ³³⁾	Odettaja	19 ¹ / ₂ 40	1,670
S:n	Nordman, H. ³⁴⁾	»	19 ¹ / ₉ 40	1,670
S:n	Stoltzenberg, L. ³⁵⁾	»	19 ¹ / ₇ 40	1,670
S:n	Gustafsson, E. ³⁶⁾	Ylikeittäjä	19 ¹ / ₆ 40	633
Kaupunginmuseo	Salin, O. B. ³⁷⁾	Vahtimestari	19 ¹ / ₇ 40	1,248

¹⁾ Khn jsto 14 p. marrask. 4,318 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,378 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 3,771 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 3,772 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,951 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,377 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 3,389 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 3,770 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. marrask. 4,317 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 3,769 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,945 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,950 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. lokak. 4,192 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. elok. 4,074 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 3,768 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,510 §. — ¹⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,949 §. — ¹⁸⁾ S:n 30 p. toukok. 3,810 §. — ¹⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,948 §. — ²⁰⁾ S:n 31 p. lokak. 4,280 §. — ²¹⁾ Tästä vähennetään asianomaisella valtion varoista myönnetyn eläkkeen määrä. — ²²⁾ Khn jsto 29 p. elok. 4,072 §. — ²³⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,557 §. — ²⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 4,280 §. — ²⁵⁾ S:n 29 p. elok. 4,073 §. — ²⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 4,280 §. — ²⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,836 § ja 14 p. marrask. 4,319 §. — ²⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,672 §. — ²⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,952 §. — ³⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,914 §. — ³¹⁾ S:n 30 p. toukok. 3,806 §. — ³²⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,838 §. — ³³⁾ S:n 6 p. helmik. 3,369 §. — ³⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,953 §. — ³⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 3,740 §. — ³⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 3,808 §. — ³⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,837 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Kaupunginmuseo	Salin, H. ¹⁾	Siivooja	19 ¹ / ₁₁ 40	328
Kiinteistötoimisto	Andersin, J. W. ²⁾	Toimistopäällikkö	19 ¹ / ₁ 41	3,056
S:n	Wuoristo, A. L. ³⁾	Vaakitsija	19 ¹ / ₆ 40	2,429
S:n	Laine, F. E. ⁴⁾	Talonmies	19 ¹ / ₉ 40	1,176
S:n	Winqvist, A. ⁵⁾	Siivooja	19 ¹ / ₂ 40	260
Kiinteistötoimiston hoidossa olevat maatilat	Lähde, J. K. ⁶⁾	Muonamies	19 ¹ / ₁₁ 40	559
Rakennustoimisto	Lemström, K. V. ⁷⁾	Kalustonhoitaja	19 ²² / ₉ 40	619
S:n	Lydman, A. J. ⁸⁾	Työnjohtaja	19 ¹ / ₉ 40	966
S:n	Juutilainen, T. ⁹⁾	Sähkösentaja	19 ⁶ / ₅ 40	807
S:n	Lindgren, A. F. ¹⁰⁾	Muurari	19 ¹ / ₁₂ 40	609
S:n	Forssell, A. R. ¹¹⁾	Työntekijä	19 ¹ / ₁₂ 39	596
S:n	Haavisto, E. ¹²⁾	»	19 ²⁵ / ₇ 40	716
S:n	Helenius, J. A. ¹³⁾	»	19 ¹ / ₃ 40	1,107
S:n	Hellman, V. ¹⁴⁾	»	19 ¹⁵ / ₂ 40	814
S:n	Henriksson, I. ¹⁵⁾	»	19 ¹ / ₁ 40	341
S:n	Kivi, K. F. ¹⁶⁾	»	19 ¹ / ₉ 40	936
S:n	Korhonen, J. ¹⁷⁾	»	19 ² / ₁₁ 40	1,295
S:n	Koskinen, V. ¹⁸⁾	»	19 ¹⁶ / ₁ 40	997
S:n	Laine, T. E. ¹⁹⁾	»	19 ¹⁶ / ₃ 40	981
S:n	Lampinen, J. ²⁰⁾	»	19 ¹ / ₁₃ 39	1,098
S:n	Lehto, M. ²¹⁾	»	19 ¹ / ₁ 40	593
S:n	Lindström, S. ²²⁾	»	19 ¹² / ₈ 39	826
S:n	Niiles, T. ²³⁾	»	19 ²⁷ / ₄ 40	521
S:n	Ojanen, J. K. ²⁴⁾	»	19 ¹ / ₄ 40	1,332
S:n	Pöntinen, E. E. ²⁵⁾	»	19 ³ / ₁₂ 39	746
S:n	Rajala, J. B. ²⁶⁾	»	19 ⁷ / ₂ 40	742
S:n	Rosenström, G. E. ²⁷⁾	»	19 ⁹ / ₂ 40	641
S:n	Selin, M. L. ²⁸⁾	»	19 ¹⁵ / ₁₂ 40	927
S:n	Valo, O. F. ²⁹⁾	»	19 ¹ / ₁₀ 40	803
S:n	Virtanen, J. ³⁰⁾	»	19 ²³ / ₄ 40	1,207
S:n	Vähänissi, K. ³¹⁾	»	19 ²² / ₃ 40	737
S:n	Petterson, H. ³²⁾	Siivooja	19 ¹ / ₁ 40	343
Puhtaanapitolaitos	Helander, E. ³³⁾	Työntekijä	19 ²⁶ / ₅ 40	480
S:n	Huvinen, H. ³⁴⁾	»	19 ⁵ / ₃ 40	1,129
S:n	Lehto, A. ³⁵⁾	»	19 ¹ / ₁ 40	562
S:n	Railio, A. S. ³⁶⁾	»	19 ¹⁵ / ₁ 40	761
S:n	Ukkola, I. ³⁷⁾	»	19 ¹ / ₁₂ 39	550
S:n	Löfman, M. ³⁸⁾	Siivooja	19 ¹⁹ / ₆ 40	777
S:n	Nyström, S. A. ³⁹⁾	»	19 ¹⁶ / ₂ 40	520

1) Khn jsto 7 p. marrask. 4,298 §. — 2) S:n 26 p. syysk. 4,165 §. — 3) S:n 4 p. huhtik. 3,602 §. — 4) S:n 29 p. elok. 4,077 §. — 5) S:n 23 p. helmik. 3,461 §. — 6) S:n 21 p. marrask. 4,332 §. — 7) S:n 12 p. syysk. 4,112 §. — 8) S:n 5 p. syysk. 4,097 §. — 9) S:n 27 p. kesäk. 3,911 §. — 10) S:n 28 p. maalisk. 3,552 §. — 11) S:n 25 p. huhtik. 3,673 §. — 12) S:n 27 p. kesäk. 3,912 §. — 13) S:n 12 p. maalisk. 3,524 §. — 14) S:n 12 p. maalisk. 3,514 §. — 15) S:n 3 p. toukok. 3,706 §. — 16) S:n 19 p. syysk. 4,142 §. — 17) S:n 21 p. marrask. 4,330 §. — 18) S:n 28 p. maalisk. 3,556 §. — 19) S:n 28 p. maalisk. 3,553 §. — 20) S:n 16 p. toukok. 3,738 §. — 21) S:n 28 p. helmik. 3,483 §. — 22) S:n 11 p. tammik. 3,113 §. — 23) S:n 28 p. helmik. 3,484 §. — 24) S:n 16 p. toukok. 3,739 §. — 25) S:n 27 p. tammik. 3,282 §. — 26) S:n 12 p. maalisk. 3,513 §. — 27) S:n 12 p. maalisk. 3,511 §. — 28) S:n 21 p. marrask. 4,331 §. — 29) S:n 17 p. lokak. 4,240 §. — 30) S:n 16 p. toukok. 3,741 §. — 31) S:n 18 p. huhtik. 3,646 §. — 32) S:n 28 p. maalisk. 3,554 §. — 33) S:n 30 p. toukok. 3,809 §. — 34) S:n 28 p. maalisk. 3,555 §. — 35) S:n 17 p. helmik. 3,427 §. — 36) S:n 17 p. helmik. 3,426 §. — 37) S:n 10 p. helmik. 3,388 §. — 38) S:n 20 p. kesäk. 3,891 §. — 39) S:n 25 p. huhtik. 3,671 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Satamahallintotoimisto	Voss-Lagerlund, E. ¹⁾	Toimistoapulainen	19 1/5 40	743
S:n	Kolehmainen, K. V. ²⁾	Lämmittäjä	19 1/2 40	800
Vesijohtolaitos	Mäkinen, K. K. ³⁾	Asemapäivystäjä	19 1/6 40	1,995
S:n	Lindblad, U. O. ⁴⁾	Apulaisasemapäivystäjä	19 1/8 40	1,553
Kaasulaitos	Aaltonen, K. ⁵⁾	Uuninlämmittäjä	19 15/8 40	696
S:n	Tamlander, J. M. ⁶⁾	»	19 25/6 40	1,041
S:n	Kjellin, F. E. ⁷⁾	Viilaja	19 1/1 40	1,365
S:n	Lahti, A. ⁸⁾	Hevosmies	19 1/1 40	893
S:n	Ahonen, V. ⁹⁾	Työntekijä	19 1/4 40	977
S:n	Aunio, E. A. ¹⁰⁾	»	19 1/3 40	499
S:n	Hammar, A. ¹¹⁾	»	19 1/12 39	702
S:n	Toivonen, T. E. ¹²⁾	»	19 1/11 39	489
Sähkölaitos	Häggqvist, W. ¹³⁾	Mittarintarkastaja	19 1/9 40	882
S:n	Söderholm, J. E. ¹⁴⁾	Konemestari	19 1/9 40	2,183
S:n	Aalto, V. ¹⁵⁾	Asemapäivystäjä	19 1/6 40	2,148
S:n	Laaksonen, A. ¹⁶⁾	Sähköyliasentaja	19 1/9 40	2,058
S:n	Luukkonen, J. ¹⁷⁾	Sähkökoneasentaja	19 1/1 40	1,370
S:n	Metsola, K. O. ¹⁸⁾	Sorvaaja	19 1/11 40	994
S:n	Säde, J. E. ¹⁹⁾	Putkityöntekijä	19 1/11 40	1,377
S:n	Drake, O. ²⁰⁾	Siivooja	19 1/3 40	614
Vesijohtolaitos	Forsberg, F. E. ²¹⁾	Työntekijä	19 1/1 40	694

Rakennustoimiston tapaturmaisesti loukkaantuneelle työntekijälle G. Honkaselle ²²⁾ määrättiin ²³⁾ marraskuun 18 p:stä 1939 heinäkuun 1 p:ään 1940 suoritettavaksi 597 mk:n suuruinen kuukausieläke, josta oli vähennettävä häneltä mainitulta ajalta maksettava kuukausittainen 280 mk:n suuruinen elinkorko. Vakuutus oy. Pohjolan vahvistettua mainitun elinkoron 841: 85 mk:ksi vuosineljännekseltä päätettiin ²⁴⁾ hänelle suorittaa 317 mk:n suuruinen kuukausieläke maaliskuun 1 p:stä 1940 lukien.

Samoin päätettiin ²⁵⁾ suorittaa rakennustoimiston työntekijälle K. V. Laaksolle ²⁶⁾ helmikuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään 1940 1,092 mk:n suuruinen kuukausieläke, josta oli vähennettävä hänelle mainitulta ajalta suoritettava 533 mk:n elinkorko. Kesäkuun 1 p:stä 1940 toukokuun 31 p:ään 1941 oli ²⁷⁾ hänen edellä mainitusta kuukausieläkkeestään vähennettävä hänen 426 mk:ksi vahvistettu kuukausittainen elinkorkonsa.

Puhtaanapitolaitoksen työntekijälle V. Aaltoselle myönnettiin ²⁸⁾ toukokuun 21 p:stä lokakuun 12 p:ään 1940 835 mk:n suuruinen kuukausieläke, josta kuitenkin oli vähennettävä hänen elinkorkonsa määrä 284: 45 mk.

¹⁾ Khn jsto 16 p. toukok. 3,737 §. — ²⁾ S:n 25 p. tammik. 3,227 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,603 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. elok. 4,051 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 4,050 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,913 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,516 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. tammik. 3,019 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. toukok. 3,807 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,621 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. tammik. 3,017 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. tammik. 3,018 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. elok. 4,049 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,857 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. toukok. 3,705 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. elok. 4,075 §. — ¹⁷⁾ S:n 31 p. tammik. 3,321 §. — ¹⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 4,241 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. lokak. 4,193 §. — ²⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,515 §. — ²¹⁾ S:n 3 p. tammik. 3,020 §. — ²²⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 136 ja v:n 1939 kert. s. 134. — ²³⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,145 §. — ²⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 3,443 §. — ²⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,517 §. — ²⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 133. — ²⁷⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,946 §. — ²⁸⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,892 §.

Työntekijä Aaltosen valitettua mainitusta päätöksestä korotettiin ¹⁾ hänen kuukausieläkkeensä 997 mk:aan edellä mainitulta ajalta ja samoin vähennyksin. Lokakuun 13 p:stä 1940 lokakuun 12 p:ään 1941 määrättiin ²⁾ hänen edellä mainitusta eläkkeestään vähennettäväksi 142 mk:ksi vahvistettu kuukausittainen elinkorko.

Eräitä käsitellyjä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Kaupunginlakimiestä päätettiin ³⁾ kehoittaa antamaan Uudenmaan lääninhallitukselle selitys raastuvanoikeuden entisen neuvosmiehen B. Åkermanin eläkeanomuksen epäämistä koskevasta valituksesta.

Merkittiin tiedoksi että Uudenmaan lääninhallitus oli hylännyt ne eläkeanomusten epäämistä koskevat valitukset, joita olivat tehneet ylikeittäjä E. Gustavsson ⁴⁾, työntekijä V. Hellman ⁵⁾, veistokalustonhoitaja J. Kivi ⁶⁾ ja työntekijä A. F. Metsola ⁷⁾, sekä että korkein hallinto-oikeus niinkään oli hylännyt rikosasiainnotaari A. Candolinin ⁸⁾ ja tarkastuskonstaapeli J. M. Helinin ⁹⁾ samaa tarkoittavat valitukset.

Hautausavut. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan tekemän esityksen, että työntekijäin perikunnalle myönnettävää hautausapua määrättäessä kuukausipalkka oli laskettava kertomalla asianomaisen tuntipalkka työtuntien keskimääräisellä luvulla kuukaudessa (= 200) ja että mikäli oli kysymys urakalla työskennelleistä työntekijöistä, kuukausipalkka oli laskettava kolmen edellisen kuukauden keskimääräisen kuukausiansion perusteella siihen kuitenkään lukematta ylityötä.

Sodassa kaatuneen kaupungin työntekijän perikunnalle hautausapu oli suoritettava lyhentämättömänä ¹¹⁾.

Hautausapua myönnettiin kertomusvuoden talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta seuraavien henkilöiden kuolinpesille alla mainitut määrät:

	Mk		Mk
Rahatoimikamarin talonisännöitsijän K. Gustavsonin ¹²⁾	2,073: —	Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ulosottoapulaisen J. E. Oleniuksen ¹⁶⁾ ..	3,078: 25
Rahatoimiston toimistoapulaisen H. Adlerin ¹³⁾	3,500: —	Raastuvanoikeuden oikeusneuvosmiehen A. Allardtin ¹⁹⁾	5,360: —
Rahatoimiston toimistoapulaisen A. Rönnbäckin ¹⁴⁾ ...	1,500: —	Raastuvanoikeuden kaupunginpalvelijan S. I. Lundeniuksen ²⁰⁾	2,795: 80
Verotusvalmisteluviraston kanslia-apulaisen W. Idestamin ¹⁵⁾	1,500: —	Raatihuoneen arkiston apulaisaktuaarin B. Nylundin ²¹⁾	3,125: —
Tilastotoimiston toimistoapulaisen J. V. Strandbergin ¹⁶⁾	1,700: —	Terveystalouden lautakunnan siivoojan E. Laurauksen ²²⁾	1,500: —
Toisen kaupunginvoudin konttorin ulosottoapulaisen S. F. Fristedtin ¹⁷⁾	3,397: —	Kulkutautisairaala ylilääkärin M. Björkstenin ¹⁶⁾	3,023: —

¹⁾ Khn jsto 29 p. elok. 4,076 §. — ²⁾ S:n 24 p. lokak. 4,263 §. — ³⁾ Khs 17 p. lokak. 1,896 § sekä khn jsto 7 p. marrask. 4,300 § ja 28 p. marrask. 4,361 §. — ⁴⁾ Khn jsto 22 p. elok. 4,052 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,987 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. elok. 3,998 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,915 §. — ⁸⁾ Khs 6 p. kesäk. 970 §. — ⁹⁾ Khn jsto 28 p. helmik. 3,495 §. — ¹⁰⁾ Khs 17 p. lokak. 1,902 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. toukok. 746 § ja 23 p. toukok. 861 §. — ¹²⁾ Khn jsto 4 p. huhtik. 3,597 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,450 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,942 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 4,219 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,619 §. — ¹⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,531 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 3,251 §. — ¹⁹⁾ S:n 14 p. marrask. 4,315 §. — ²⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 3,765 §. — ²¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,983 §. — ²²⁾ S:n 1 p. elok. 3,999 §.

	Mk		Mk
Kulkutautisairaalan autonkuljettajan T. G. Frankin ¹⁾ ...	1,612: —	Ruotsinkielisten kansakoulujen siivoojan H. Blomqvistin ¹⁶⁾	1,500: —
Kulkutautisairaalan rengin T. O. Falkin ²⁾	1,508: —	Valmistavan poikain ammattikoulun opettajan T. W. Söderströmin ¹⁷⁾	3,610: —
Kivelän sairaalan sairaanhoitajattaren L. Arimon ³⁾	2,108: —	Lastentarhain johtajan S. L. Wendellin ¹⁸⁾	1,667: —
Kivelän sairaalan rengin U. V. Onnelan ⁴⁾	1,500: —	Lastentarhain opettajan A. Geitlinin ¹⁹⁾	1,588: —
Nikkilän sairaalan sairaanhoitajattaren E. Miettisen ⁵⁾ ..	2,244: —	Kaupunginkirjaston amanuenssin K. Färlingin ²⁰⁾	2,244: —
Nikkilän sairaalan maataloustöiden ohjaajan G. A. Sjöbergin ⁶⁾	2,244: —	Kaupunginkirjaston amanuenssin E. Kytömaan ²¹⁾	3,036: —
Nikkilän sairaalan lämmittäjän K. A. Mattssonin ⁷⁾	1,881: —	Kaupunginkirjaston valvojan E. Willmanin ⁹⁾	1,500: —
Huoltoviraston apulaisen A. A. Lahden ⁸⁾	1,660: —	Kaupunginkirjaston siivoojan A. Lahtisen ²²⁾	1,500: —
Huoltoviraston vahtimestarin G. E. Heleniuksen ⁴⁾	1,944: —	Kaupunginorkesterin jäsenen M. Rostamon ²¹⁾	3,730: —
Kunnalliskodin sikalan rehimestarin G. Viljasen ⁹⁾	1,500: —	Halli- ja torikaupan valvojan M. Heinosen ⁶⁾	3,250: —
Kunnalliskodin pesijän I. Veijolinnan ⁹⁾	1,500: —	Hakaniemen kauppahallin kaitsijan K. E. Palinin ²³⁾ ...	2,508: —
Työlaitoksen toimistoapulaisen H. Salmenlinnan ¹⁾	2,508: —	Kiinteistötoimiston ovenvartijan F. A. Grönroosin ⁶⁾	1,500: —
Lastensuojeluviraston vahtimestarin H. Mannerstedtin ¹⁾	1,500: —	Kiinteistötoimiston ovenvartijan G. A. A. Lindqvistin ²⁴⁾	2,375: —
Sofianlehdon pikkulastenkodin osastonhoitajattaren S. Häklin ¹⁰⁾	2,436: —	Kulosaaren sillan siltavartijan W. Örtenin ²⁰⁾	2,000: —
Bengtsärin koulukodin suutarin F. M. Mäkysen ¹¹⁾	1,500: —	Kiinteistötoimiston talonmiehen V. B. Bäcklundin ²⁵⁾ ...	1,700: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan J. E. Kunnaksen ¹²⁾	1,500: —	Kiinteistötoimiston virustuhuoneiden vahtimestarin J. F. Blomqvistin ⁷⁾	1,500: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan V. Niemen ¹³⁾	3,425: —	Kiinteistötoimiston puutarhurin O. Laineen ²⁶⁾	1,500: —
Suomenkielisten kansakoulujen vahtimestarin J. E. Salakarin ¹⁴⁾	2,356: —	Kiinteistötoimiston alaisten maatilain muonamiehen A. Nordforsin ²⁷⁾	1,500: —
Suomenkielisten kansakoulujen lämmittäjän V. A. Tuomisen ¹⁴⁾	2,508: —	Rakennustoimiston rakennusmestarin V. Bredenbergin ²⁸⁾	3,600: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen opettajan G. Jansson-Knutsin ¹⁵⁾	3,610: —	Rakennustoimiston rakennusmestarin T. Lampilan ²⁹⁾ ...	2,400: —
		Rakennustoimiston rakennusmestarin E. Raekallion ³⁰⁾ ...	4,100: —

¹⁾ Khn jsto 18 p. huhtik. 3,644 §. — ²⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,597 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 3,465 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 3,802 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 4,366 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,670 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. heinäk. 3,970 §. — ⁸⁾ Khs 28 p. marrask. 2,263 §. — ⁹⁾ Khn jsto 26 p. syysk. 4,162 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,698 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. lokak. 4,268 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. helmik. 3,366 §. — ¹³⁾ Khs 23 p. toukok. 863 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,835 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. elok. 4,000 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,418 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 3,736 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,910 §. — ¹⁹⁾ S:n 5 p. syysk. 4,096 §. — ²⁰⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,551 §. — ²¹⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,941 §. — ²²⁾ S:n 23 p. helmik. 3,467 §. — ²³⁾ S:n 31 p. lokak. 4,278 §. — ²⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 4,110 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 3,101 §. — ²⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 4,139 §. — ²⁷⁾ S:n 23 p. helmik. 3,466 §. — ²⁸⁾ S:n 16 p. toukok. 3,747 §. — ²⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,619 §. ja 30 p. toukok. 3,801 §. — ³⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,619 §.

	Mk		Mk
Rakennustoimiston kirvesmiehen J. Hautalan ¹⁾	1,500: —	Satamahallintotoimiston sihteerin A. G. Kivilinnan ¹⁹⁾	5,160: —
Rakennustoimiston kirvesmiehen J. K. H. Ojasen ²⁾	1,500: —	Satamahallintotoimiston ilmoitustoimiston esimiehen E. V. Grandellin ²⁰⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän W. Halinin ³⁾	1,500: —	Satamahallintotoimiston tarkastuskonstaapelin J. M. Helinin ²¹⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän A. Hanganpään ⁴⁾	1,500: —	Satamahallintotoimiston satamakonstaapelin J. E. Nordbergin ²²⁾	1,203: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Huttusen ⁵⁾	1,500: —	Satamahallintotoimiston vahtimestarin K. A. Rantasen ²³⁾	2,508: —
Rakennustoimiston työntekijän A. Kolarin ⁶⁾	1,500: —	Vesijohtolaitoksen rakennusmestarin K. F. Ekin ²⁴⁾ ..	2,277: —
Rakennustoimiston työntekijän J. R. Laineen ⁷⁾	1,500: —	Vesijohtolaitoksen vartijan A. Levanin ²⁵⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän N. Lehtisen ⁸⁾	1,500: —	Vesijohtolaitoksen työntekijän F. E. Forsbergin ²⁶⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Pikkaraisen ¹⁰⁾	1,500: —	Kaasulaitoksen toimitusjohtajan J. E. R. Brandtin ²⁷⁾	11,580: —
Rakennustoimiston työntekijän S. Rissasen ¹¹⁾	1,500: —	Kaasulaitoksen esimiehen F. E. Högbergin ²⁸⁾	4,600: —
Rakennustoimiston työntekijän L. Räsänen ¹²⁾	1,800: —	Kaasulaitoksen kaasumestarin V. A. Nymanin ²⁹⁾	5,080: —
Puhtaanapitolaitoksen ajurin O. Karjalaisen ⁷⁾	1,500: —	Kaasulaitoksen työntekijän V. Ahosen ³⁰⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen ajurin V. Kauppisen ¹³⁾	1,500: —	Kaasulamppujenhoitajan E. Palosen ³¹⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen ajurin K. F. Nymanin ⁸⁾	1,500: —	Sähkölaitoksen kamreerin K. G. Weckmanin ³²⁾	2,939: —
Puhtaanapitolaitoksen tallimiehen A. Leanderin ¹⁴⁾ ..	1,500: —	Sähkölaitoksen rahastajan J. Lindbergin ³²⁾	1,640: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän F. J. Aaltosen ¹⁵⁾ ..	1,500: —	Sähkölaitoksen työntekijän A. Toivon ³³⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän H. Airaksisen ¹⁶⁾ ..	1,500: —	Sähkölaitoksen työntekijän J. D. Uramon ³⁴⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän J. V. Johanssolin ¹⁷⁾	1,500: —	Teurastamon tarkastusapulaisen H. Halmeen ³⁵⁾	2,244: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän A. Lindroosin ¹⁸⁾ ..	1,500: —	Teurastamon vaakaajan K. E. Öhbergin ³²⁾	2,052: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän J. Saaren ¹¹⁾	1,500: —	Teurastamon työntekijän T. E. Mämmelän ³⁶⁾	1,800: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän J. Salmisen ⁹⁾	1,500: —	Eläkkeellä olleen kaapelimestarin E. Karttusen ³²⁾	1,632: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän H. R. Ähmanin ⁸⁾	1,500: —	Eläkkeellä olleen kivityöntekijän K. Koskisen ³²⁾	1,500: —

¹⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,111 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 4,278 §. — ³⁾ S:n 26 p. syysk. 4,162 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. helmik. 3,392 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 4,366 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 4,110 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 3,736 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. huhtik. 3,597 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,644 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,941 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,551 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. toukok. 3,815 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,910 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 4,278 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,509 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,984 §. — ¹⁷⁾ S:n 3 p. lokak. 4,190 §. — ¹⁸⁾ S:n 3 p. tammik. 3,021 §. — ¹⁹⁾ S:n 28 p. helmik. 3,497 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,983 §. — ²¹⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,855 §. — ²²⁾ S:n 25 p. tammik. 3,246 §. — ²³⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,835 §. — ²⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 4,244 §. — ²⁵⁾ S:n 25 p. tammik. 3,247 §. — ²⁶⁾ S:n 8 p. elok. 4,024 §. — ²⁷⁾ S:n 19 p. tammik. 3,215 §. — ²⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 3,273 §. — ²⁹⁾ S:n 3 p. lokak. 4,191 § ja 17 p. lokak. 4,243 §. — ³⁰⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,985 §. — ³¹⁾ S:n 25 p. tammik. 3,250 §. — ³²⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,644 §. — ³³⁾ S:n 5 p. syysk. 4,096 §. — ³⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,395 §. — ³⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,941 §. — ³⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,632 § ja 15 p. elok. 4,045 §.

Virastojen kaluston y.m. hankinta ja kunnossapito

Tukholman kaupungin lähettämät kuorma-autot. Yleisistä käyttövaroitetaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ Suomen automobiili klubille 2,872 mk neljän Tukholman kaupungin Helsingin kaupungille lähettämän kuorma-auton vastaanottamisesta ja Helsinkiin kuljettamisesta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi.

Kaluston y. m. osasto sekä erinäiset korjaukset. Talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston hankintamäärärahaa osoitettiin seuraavat rahamäärät:

Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1940 määräraha, mk	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava	V:n 1940 määräraha, mk
Kaupunginkanslia ²⁾	15,145: —	Terveystoimisto ⁸⁾	7,000: —
Rahatoimisto ³⁾	81,795: —	Huoltovirasto ⁹⁾	30,905: —
Revisiotoimisto ⁴⁾	9,339: 50	Lastensuojeluvirasto ¹⁰⁾ ..	6,200: —
Verotusvalmistelu- virasto ⁵⁾	18,700: —	Kiinteistötoimisto ¹¹⁾ .	53,853: 10
Ensimmäisen kaupungin- voudin konttori ⁶⁾	2,025: —	Rakennustoimisto ¹²⁾ ...	37,541: 75
Raatihuone ⁷⁾	3,239: 45	Satamahallintotoimisto ¹³⁾	9,600: —

Samasta määrärahaa myönnettiin 5,474: 05 mk ¹⁴⁾ ratsastushallista kaupungin tarkoituksiin varatun huoneen kalustamiseen sekä 64,450 mk ¹⁵⁾ kaluston hankkimiseen kaupungin tarpeisiin. Työnvälitystoimistolle v. 1939 osoitetun ¹⁶⁾ kaluston hankintamäärärahan käyttämättä oleva osa, 6,353: 25 mk, siirrettiin ¹⁷⁾ toimiston käytettäväksi kertomusvuonna.

Talousarvion edellä mainittuun lukuun sisältyvästä kertomusvuoden kaluston kunnossapitomäärärahaa osoitettiin rahatoimiston kaluston korjaustöiden maksamiseen 600 mk ¹⁸⁾ ja rakennustoimiston 2,000 mk ¹⁹⁾. Työnvälitystoimistolle v. 1939 myönnetty ¹⁶⁾ kaluston kunnossapitomääräraha, 1,060 mk, siirrettiin ¹⁷⁾ toimiston käytettäväksi v. 1940.

Konttorikoneiden hoito. Kaupunginhallitus päätti ²⁰⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia sopimaan Oy. Mercedes ab:n kanssa kirjoituskoneidensa hoitamisesta v:n 1941 aikana entisin ehdoin. Samalla päätettiin kehoittaa virastoja ja laitoksia lähettämään kaikki koneiden hoitoa ja korjausta koskevat laskut painatustöiden valvojalle, joka näiden perusteella laatii yhdistelmän konttorikoneiden hoito- y. m. kustannuksista.

¹⁾ Khn jsto 25 p. huhtik. 3,669 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 3,641 §, 16 p. toukok. 3,733 § ja 19 p. jouluk. 4,416 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 3,471 §, 25 p. huhtik. 3,688 §, 9 p. toukok. 3,726 §, 20 p. kesäk. 3,897 §, 26 p. syysk. 4,172 §, 17 p. lokak. 4,242 §, 24 p. lokak. 4,266 §, 31 p. lokak. 4,288 § ja 19 p. jouluk. 4,424 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. marrask. 4,296 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 4,359 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 3,799 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 3,939 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. lokak. 4,213 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. elok. 4,002 §, 10 p. lokak. 4,225 §, 31 p. lokak. 4,283 § ja 14 p. marrask. 4,325 §. — ¹⁰⁾ Sn 27 p. kesäk. 3,919 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,929 ja 3,930 § ja 28 p. marrask. 4,351 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. helmik. 3,474 § ja 3 p. lokak. 4,204 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. toukok. 3,714 § ja 7 p. marrask. 4,303 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 4,153 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 3,898 § ja 19 p. syysk. 4,152 §. — ¹⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 137. — ¹⁷⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,149 §. — ¹⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 4,242 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. tammik. 3,084 §. — ²⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 4,375 §.

Puhelimet. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään ratsastushallin puhelinvaihteen Raitiotie ja omnibus oy:lle 50,155 mk:n hinnasta ehdoin, että ostaja omalla kustannuksellaan huolehti vaihteen poistamisesta sen entisestä sijoituspaikasta, sekä myöntää kiinteistölautakunnan käytettäväksi kahden puhelinosuuden ostamista varten 8,400 mk talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot määrärahasta Puhelinosuuksia ja esitettävän laskun mukaan kyseisten puhelimiin asentamiseksi tarvittavan määrärahan pääluokan Yleinen kunnallishallinto erinäisiin hallintomenoihin sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut.

Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ lisäksi joukon puhelimien hankkimista ja siirtoja, puhelinmaksujen suorittamista y. m. koskevia esityksiä myöntäen tarvittavat varat talousarvion pääluokan Yleinen kunnallishallinto erinäisiin hallintomenoihin sisältyvästä määrärahasta Puhelinmaksut ja pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot määrärahasta Puhelinosuuksia.

Kaikkiaan käytettiin määrärahoista Puhelinmaksut ja Puhelinosuusia vastaavasti 550,211:85 mk ja 47,250 mk.

Valiokunnat,¹⁾ komiteat ja opintomatkat

Valiokunnat, komiteat y. m. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa komitean tutkimaan edelleen eri mahdollisuuksia kunnantyöntekijäin palkkakisymyksen järjestämiseen sitomatta palkkoja elinkustannusindeksiin, valiten siihen kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajan E. Rydmanin sekä kaupunginhallituksen jäsenet Suolahden ja Räisäsen varamiehinään vastaavasti jäsenet Tulenheimo ja Salmela-Järvinen.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ asettaa komitean laatimaan ehdotusta tarpeellisista toimenpiteistä kaupungin tilinpäätöksen jouduttamiseksi valiten sen puheenjohtajaksi rahatoimenjohtaja J. Helon sekä jäseniksi kaupunginkamreeri P. J. Björkin, apulaiskaupunginkamreeri E. Järnströmin ja osastopäällikkö L. Lahtisen.

Kaupunginhallitus katsoi tarpeelliseksi ennen tili- ja vastuuvapauden myöntämistä Ab. M. G. Stenius oy:n hallitukselle v:ltä 1939 tarkemmin perehtyä yhtiön tileihin asettaen tätä varten komitean ⁵⁾, johon valittiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja E. Rydman sekä vtt Railo ja Tulenheimo.

Terveystaloutakunnan anomukseen komitean asettamisesta rottien hävittämistä tutkimaan suostuttiin ⁶⁾ kehoittaen kuitenkin lautakuntaa pyytämään myöskin puhtaanapitolautakuntaa valitsemaan komiteaan edustajansa.

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,909 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,141 § sekä khn jsto 15 p. tammik. 3,135 §, 25 p. tammik. 3,236 §, 31 p. tammik. 3,306 ja 3,307 §, 6 p. helmik. 3,350 §, 12 p. maalisk. 3,506 §, 4 p. huhtik. 3,609 §, 9 p. toukok. 3,725 §, 23 p. toukok. 3,762 §, 13 p. kesäk. 3,873 §, 20 p. kesäk. 3,902 §, 4 p. heinäk. 3,967 §, 18 p. heinäk. 3,989 §, 3,993 §, 8 p. elok. 4,031 §, 12 p. syysk. 4,115 ja 4,132 §, 19 p. syysk. 4,156 ja 4,157 §, 3 p. lokak. 4,205 ja 4,208 §, 24 p. lokak. 4,274 §, 7 p. marrask. 2,083 § ja 27 p. jouluk. 4,452 §. — ³⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,342 §. — ⁴⁾ Khn jsto 20 p. kesäk. 3,899 §. — ⁵⁾ Khs 19 p. syysk. 1,661 §. — ⁶⁾ Khn jsto 21 p. marrask. 4,345 §.

Naistenklinikan laajennustöiden tarkastamista varten päätettiin ¹⁾ asettaa komitea, jonka puheenjohtajaksi valittiin sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä jäseniksi professori F. Langenskiöld, sairaalatarkastaja M. Saarenheimo ja kaupunginarkkitehti G. Taucher.

Kertomusvuodeksi päätettiin ²⁾ asettaa työttömyyskomitea valiten siihen kaupunginjohtaja, rahatoimenjohtaja, teknillinen johtaja, kaupungininsinööri, huoltotoimen toimitusjohtaja, työnvälitystoimiston johtaja sekä vtt Salovaara ja Tulenheimo.

Liikealan työttömien kurseja järjestämään asetettavaan toimikuntaan valittiin ³⁾ kaupungin puolesta vt Railo.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten sekä raittiusseurain ja -järjestöjen avustusrahan jakamista valmistelevaan valiokuntaan valittiin ⁴⁾ puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä muiksi jäseniksi rahatoimenjohtaja J. Helo, teknillinen johtaja E. Moring ja vtt Tulenheimo ja Udd sekä viimeksi mainitun kuoltua hänen tilalleen vt Nyberg.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ sallia kansanhuoltolautakunnan asettaa komitean harkitsemaan kysymystä ruoan- y. m. jätteiden keräämisestä uutta jalostusta varten mutta määräsi, että komitean tuli rajoittaa tehtävänsä He'singin kaupungin ruoanjättekäsytystä sekä muun jättekäsytystä tutkimiseen tarkoituksin lähiaikoina aikaansaada helpotusta kaupungin elintarvikkeiden ja muiden tärkeimpien kulutustarvikkeiden saantiin. Kansanhuoltolautakuntaa päätettiin samalla kehoittaa aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle ilmoitus komitean kustannuksista, jotka suoritettaisiin määrärahasta valiokunta- ja komiteamenot. Kansanhuoltoministeriön asetettua syyskuun 13 p:nä edellä mainitun komitean ⁶⁾ ja valittua siihen puheenjohtajaksi tullihallituksen kemistin Y. Talvitien sekä jäseniksi insinööri L. Alangon ja konsuli M. Huttusen, kaupunginhallitus ministeriön kehoituksesta omasta puolestaan valitsi siihen kaksi jäsentä, nimittäin puhtaanapitolaitoksen johtajan B. Axin ja kaupungin eläinlääkäri W. Ehrströmin.

Sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto, toimistopäällikkö S. Puranen ja vt Udd valtuutettiin ⁷⁾ ostamaan autoja halkojen kuljettamista varten kaupunkiin. Jäsen Uddin kuoltua valittiin ⁸⁾ hänen tilalleen toimitusjohtaja T. Salmio.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ asettaa toimikunnan tarkemmin valmistelevaan opetusministeriön retkeilylautakunnan esitystä kunnallisen retkeilylautakunnan asettamisesta Helsinkiin. Toimikunnan jäseniksi valittiin kaupunginjohtaja ja sosiaali- ja opetusasiain johtaja sekä vtt Railo, Tulenheimo ja Tötterman.

Ennen eduskuntatalon ympäristöalueen asemakaavoituksen lopullista ratkaisemista kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ valmistaa asiantuntijoille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta laadituista eri ehdotuksista sekä tässä tarkoituksessa pyytää toimikuntaan, jonka yhdessä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain kanssa tuli laatia esitys asiasta,

¹⁾ Khs 15 p. elok. 1,486 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 395 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,789 §; ks. myös tämän kert. s. 159. — ⁴⁾ Khs 26 p. tammik. 63 § ja 27 p. kesäk. 1,197 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 1,538 §. — ⁶⁾ Khs jsto 13 p. syysk. 4,133 § sekä khs 19 p. syysk. 1,697 § ja 26 p. syysk. 1,736 §. — ⁷⁾ Khs 23 p. helmik. 201 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. toukok. 789 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. lokak. 1,785 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. marrask. 2,091 §.

professori O. I. Meurmanin sekä arkkitehdit B. Jungin, Y. Lindegrenin ja M. Välikankaan; toimikunta oikeutettiin käyttämään teknillistä apua.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾ antamaan Herttoniemen tehdaskortteli- ja öljysatama-alueen lopullisen rakennusjärjestysehdotuksen laatiminen sen komitean tehtäväksi, jonka lautakunta aikoinaan asetti valmistelemaan alkuperäistä rakennusjärjestysehdotusta.

Kiinteistölautakuntaa päätettiin ²⁾ kehoittaa asettamaan rakennussuunnitelmakomitea käsittelemään Ruotsista saapuvien 150 lahjatalon vastaanottamisesta aiheutuvia rakennuskysymyksiä sekä valitsemaan komiteaan kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, toimistonjohtaja Y. Harvia, arkkitehti L. Pajamies, vt Railo ja toimistopäällikkö J. Savolainen.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa ratsastushallin tallirakennusten vastaanottamiseksi komitean valiten siihen kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin, kaupunginarkkitehti G. Taucherin sekä vt Uddin ja oikeutetaan komitean työssään käyttämään asiantuntijoiden apua.

Ratsastushallin lopputarkastusta suorittamaan päätettiin ⁴⁾ asettaa komitea, jonka puheenjohtajaksi määrättiin kiinteistöjohtaja E. von Frenckell sekä jäseniksi lämpötekniikko Y. Laaksonen, vanhempi insinööri H. Relander, majuri M. Sawela, kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio, kaupunginarkkitehti G. Taucher ja arkkitehti M. Välikangas; tarkastustilaisuuteen päätettiin myöskin kutsua rakennusmestari O. Vilamo.

Siirtoväen karjan pitämisestä ratsastushallissa aiheutuneiden mahdollisten vahinkojen toteamiseksi kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ toimittua tarkastuksen kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin puheenjohtajana sekä poliisikomisario T. Sainion ja kaupunginarkkitehti G. Taucherin toimiessa jäseninä, kutsuen tilaisuuteen talousneuvos O. Vilamon ja kehoitetaan Uudenmaan lääninhallitusta sekä Uudenmaan läänin kansanhuoltopiiriä lähettämään tarkastukseen edustajansa.

Kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, insinööri H. A. Relander, majuri M. Sawela ja kaupunginagronoomi A. J. Tamminen valittiin ⁶⁾ vastaanottamaan heinäkuun 19 p:nä kaupungin puolesta Talin laukkarata siihen liittyvine kilpailupaikkoineen.

Kaupungin ja valtion välillä suoritettavaa olympiakisojen kustannusten jakoa koskevaa välienselvittelyä varten laadittavia laskelmia kaupungin puolesta tarkastamaan valittiin ⁷⁾ vt P. Railo.

Katujen jalkakäytävien päällystämisestä ja johtojen sijoittamisesta jalkakäytäviin annettujen määräysten täydentämiskysymystä harkitsemaan asetetun komitean edesmenneen puheenjohtajan tilalle valittiin ⁸⁾ kaupungininsinööri A. Linnavuori sekä edesmenneiden jäsenen B. Brandtin ja A. Marsion ja toimestaan eronneen jäsenen V. Andersinin tilalle valittiin vastaavasti kaasulaitoksen toimitusjohtaja T. Sjölund, sähkölaitoksen toimitusjohtaja R. Brummer ja kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen.

Kaupungin edustajaksi HAKA osuuskunnan piirustuskilpailun palkintolautakuntaan päätettiin ⁹⁾ valita kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen.

¹⁾ Khn jsto 20 p. kesäk. 3,901 §. — ²⁾ Khs 30 p. toukok. 943 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 269 §. — ⁴⁾ Khn jsto 17 p. elok. 4,046 § ja khs 22 p. elok. 1,524 §. — ⁵⁾ Khs 16 p. toukok. 803 a §; ks. myös tämän kert. s. 211 ja 220. — ⁶⁾ Khs 13 p. heinäk. 1,330 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 811 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,870 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,563 §.

Määrättyään v. t. kiinteistöjohtajan T. Grotenfeltin mainitun viransijaisuutensa ajaksi kaupungin edustajaksi kysymystä m. m. Helsingin tavara-aseman vastaisesta sijoittamisesta tutkimaan asetettuun komiteaan kaupunginhallitus sittemmin määräsi ¹⁾ kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin hänen tilalleen kyseisen viransijaisuusajan päätyttyä.

Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus valtion asettaman Helsingin tavara-aseman sijoittamiskomitean vapauttamisesta tehtävästään merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa komitean kiireisesti valmistamaan suunnitelmaa Degerön alueiden käyttämisestä satama-, teollisuus- ja asuntotarkoituksiin sekä Herttoniemen radan johtamisesta sinne, minkä lisäksi komitean tuli koettaa jouduttaa uuden radan rakentamista Itä-Suomeen joko suunnassa Helsinki—Kouvola tai mahdollisesti Helsinki—Lahti—Heinola—Mikkeli. Tämän komitean jäseniksi, jonka tuli saada työnsä valmiiksi kesään mennessä ja joka oikeutettiin käyttämään apunaan asiantuntijoita ja sihteeriä, valittiin kaupunginjohtaja, kaikki apulaiskaupunginjohtajat, apulaisasemakaava-arkkitehti B. Aminoff, satamalaitoksen toimitusjohtaja K. W. Hoppu, satamarakennuspäällikkö S. Randalin ja vtt Salmio ja Salovaara. Komitean sittemmin antama mietintö päätettiin ⁴⁾ hyväksyä sekä yhtyä sen mukaisesti valtioneuvostolle tehtävään anomukseen ja valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan anomus. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ yhteensä 39,896 mk komitean menojen peittämiseksi.

Kaupunginjohtaja A. Tulenheimo päätettiin ⁶⁾ valita kaupungin edustajaksi Helsinki—Lahti—Heinola—Mikkeli—Savonlinna ratasuuntaa pohittivan neuvottelukokouksen asettamaan ratatoimikuntaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ asettaa komitean valmistelemaan kysymystä vesisäiliöiden tai vesikaivojen rakentamisesta kaupungin keskiösin valiten sen jäseniksi teknillisen johtajan E. Moringin sekä palopäällikkö W. Bergströmin, katurakennuspäällikkö R. Granqvistin, toimitusjohtaja K. Huhtalan, vesijohtolaitoksen toimitusjohtajan J. W. Lilljan ja insinööri V. Virtalan. Tarpeellisten tutkimustöiden suorittamiseksi komitean käytettäväksi myönnettiin ⁸⁾ 20,000 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Teurastamon jäähdytyslaitoskomitean käyttämälle asiantuntijalle, professori E. Hubendickille kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ esittää kiitoksensa hänen lämpimästä suhtautumisestaan Suomen kansan kohtaloihin sekä lisäksi ryhtyä toimenpiteisiin Suomen valkoisen ruusun kunniamerkin myöntämiseksi hänelle.

Komitea- y. m. palkkiot. Valiokunta- ja komiteamenoja varten talousarvioon merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa v:n 1939 vastavalta tililtä, maksettiin seuraavat palkkiot:

	Mk
Virkasääntökomitea ¹⁰⁾	200: —
Palkkavaliokunta ¹¹⁾	800: —

¹⁾ Khs 30 p. toukok. 914 §; ks. v:n 1939 kert. s. 139. — ²⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,209 §. — ³⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. elok. 1,352 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 632 §, 11 p. heinäk. 1,258 § ja 15 p. elok. 1,456 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 555 §. — ⁷⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,163 § ja 6 p. helmik. 3,379 §. — ⁸⁾ Khs 26 p. tammik. 66 §; ks. myös tämän kert. s. 241. — ⁹⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,522 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,230 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. elok. 4,047 §.

Mk

Uusintatarkastukseen kutsuttujen, nostoväen II luokkaan kuuluvien, vuosina 1919—1897 syntyneiden nostomiesten vapautusanomuksia käsittelevä komitea ¹⁾	11,550: —
Vuokransovittelulautakunta ²⁾	4,900: —
Palokunnan päällystön lukumäärän lisäämistä ja työkomennuskunnan perustamista palokuntaan valmisteleva komitea ³⁾	3,425: —
Elintarvikehuoltoon kuuluvia kysymyksiä selvittelevä komitea ⁴⁾	5,992: 30
Jätekomitea ⁵⁾	11,150: —
Työttömyyskomitea ⁶⁾	500: —
Tivolikomitea ⁷⁾	1,400: —
Kansakoulujen historiakomitea ⁸⁾	2,800: —
Kansakoulutalojen rakentamista tutkiva komitea ⁹⁾	4,500: —
Rakennusjärjestyskomitea ¹⁰⁾	3,750: —
Herttoniemen teollisuus- ja öljysatama-alueen rakennusjärjestystä laativa komitea ¹¹⁾	1,200: —
Puhtaanapitolaitoksen keskusaseman sijoituspaikkakysymystä pohtiva komitea ¹²⁾	3,650: —
Teurastamon jäähdytyslaitoskomitea ¹³⁾	3,800: —
Teurastamon katselmusmiehet ¹⁴⁾	7,725: —
Asutuslautakunta ¹⁵⁾	550: —
Anniskeluoikeusanomuksia käsittelevä komitea ¹⁶⁾	4,900: —
Evakuoimissuunnitelman laatimisessa käytetyt asiantuntijat ¹⁷⁾	600: —

Rahatoimistoa päätettiin ¹⁸⁾ kehoittaa pitämään teurastamon jäähdytyslaitoskomitean käyttämille asiantuntijoille maksetut erät toistaiseksi ennakkomaksujen tilillä.

Matka-apurahat. Kaupunginsihteri E. Mantere, jolle opintomatkan tekemiseksi Skandinavian maihin myönnetty 6,000 mk:n matka-apuraha oli siirretty kertomusvuonna käytettäväksi¹⁹⁾, oikeutettiin ²⁰⁾ käyttämään 4,000 mk siitä kunnallis- ja kiinteistöhallinnon järjestelyä koskevien kysymysten tutkimista varten Tukholmassa.

Kaupunginhallitus suostui ²¹⁾ rahatoimiston osastopäällikön L. Lahtisen anomukseen, että hänelle myönnetty 4,000 mk:n matka-apuraha saataisiin siirtää kertomusvuonna käytettäväksi. Elintarvikekeskuksen toimitusjohtajalle E. Sarkialle myönnetyn 4,000 mk:n matka-apurahan siirtämiseen kertomusvuoden kesällä käytettäväksi, mikäli olosuhteet sen sallivat, kaupunginhallitus niinkään suostui ²²⁾.

Kertomusvuoden opintomatkastipendimäärärahasta myönnettiin ²³⁾ 12,000 mk kansanhuoltolautakunnan puheenjohtajan ja toimistopäällikön

¹⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,636 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,938 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 4,158 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,991 ja 3,992 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 4,307 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. tammik. 3,082 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,908 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. tammik. 3,048 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. marrask. 4,369 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. tammik. 3,037 § ja 27 p. kesäk. 3,931 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. lokak. 4,233 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. tammik. 3,063 § ja 27 p. jouluk. 4,461 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,432 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,848 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. elok. 4,035 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 3,119 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 4,354 §. — ¹⁸⁾ Khs 14 p. marrask. 2,191 §; ks. myös tämän kert. s. 249. — ¹⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 142. — ²⁰⁾ Khs 26 p. syysk. 1,704 §. — ²¹⁾ S:n 9 p. helmik. 119 §. — ²²⁾ S:n 30 p. huhtik. 704 §. — ²³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,614 §.

lähettämiseksi Tukhomaan, Göteborgiin ja Malmöhön tutustumaan sikkäläisen kansanhuoltohallinnon järjestelyyn pääasiallisesti polttoainekysymystä silmälläpitäen. Sosiaali- ja opetusasiain johtajan esitys hänen osallistumisestaan edellä mainittuun matkaan virkamatkana hyväksyttiin ¹⁾ ja myönnettiin ²⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 7,444: 60 mk hänen matkalaskunsa suorittamiseen.

Kertomusvuoden opintomatkastipendimäärärahasta myönnettiin ³⁾ lisäksi 1,000 mk kansakoulunopettaja J. Henrikssonille tutkimusmatkaa varten maan suojelukasvatilaitoksiin, 3,000 mk talousopettaja M. Koivistolle opintomatkan tekemiseksi Ruotsiin ja 5,814 mk kaasulaitoksen jollekin insinöörille tutkimusmatkaa varten Ruotsiin.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa suorituttamaan kaupunginhallituksen arkkitehti M. Välikankaalle hänen tekemästään opintomatkasta tutustumaan Saksan, Tanskan ja Ruotsin uusimpiin ratsastuslaitoksiin kaupunginkassasta myöntämän ennakon määrän, 9,000 mk, ratsastushallia varten varatuista määrärahoista.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin edellä jo mainitun lisäksi seuraavat matka-apurahat: kaupunginkamreeri P. J. Björkille osanottoa varten Örebrossa pidettävään kaupunginkamreerien kokoukseen 2,500 mk ⁵⁾; Helsingin kaupungin palveluksessa oleville Suomen kaupunkien tilivirkamiesten yhdistyksen jäsenille, jotka osallistuivat yhdistyksen Turussa pidettävään vuosikokoukseen, 434 mk henkilöä kohden eli yhteensä enintään 8,680 mk ⁶⁾; urheilulautakunnan puheenjohtajalle U. Töttermanille osallistumista varten Föreningen Sveriges idrottsplatser nimisen yhdistyksen Norrköpingissä pidettävään kokoukseen 2,000 mk ⁷⁾; sekä eräille kaupungin teknillisille virkailijoille ja väestönsuojelutoimiston toimistoinsinöörille C.-H. Nyströmille osanottoa varten Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen Lahdessa pidettävään vuosikokoukseen 324 mk henkilöä kohden eli yhteensä 12,960 mk ⁸⁾. Teknillinen johtaja E. Moring määrättiin osallistumaan viimeksi mainittuun vuosikokoukseen laskien se virkamatkaksi ja myöntäen ⁹⁾ hänen matkalaskunsa suorittamiseen 604 mk määrärahadista Matkakustannukset.

Matkakertomukset. Tilastotoimiston arkistoon lähetettiin säilytettäväksi ne matkakertomukset, joita kaupungin myöntämin matka-apurahoita tekemistään matkoista olivat laatineet sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto ¹⁰⁾, kansanhuoltolautakunnan puheenjohtaja J. Laakso ¹⁰⁾, kansanhuoltolautakunnan toimistopäällikkö V. Saura ¹⁰⁾, Nikkilän sairaalan alilääkäri E. Gustavson ¹¹⁾, apulastentarha Aulan johtajat T. Särkijärvi ¹²⁾, kiinteistötoimiston nuorempi insinööri V. Meriluoto ¹³⁾, rakennustoimiston rakennusmestarit A. Rokkonen ¹⁴⁾ ja K. Salonen ¹⁵⁾, kaasulaitoksen kamreeri O. Forsman ¹⁶⁾ sekä teurastamon apulaisjohtaja J. Sjölund ¹⁷⁾.

¹⁾ Khs 6 p. syysk. 1,586 §. — ²⁾ Khn jsto 26 p. syysk. 4,159 §. — ³⁾ Khs 6 p. kesäk. 994 §, 28 p. marrask. 2,316 § ja 5 p. jouluk. 2,346 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 752 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,412 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. marrask. 2,086 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. syysk. 1,688 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. elok. 1,530 §. — ⁹⁾ Khn jsto 5 p. syysk. 4,092 §. — ¹⁰⁾ Khs 17 p. lokak. 1,935 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,138 § ja 27 p. kesäk. 1,190 §. — ¹²⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,046 § ja 4 p. tammik. 3,066 §. — ¹³⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,328 § ja 1 p. elok. 1,367 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,044 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. tammik. 3,087 § ja 11 p. tammik. 3,118 §. — ¹⁶⁾ Khs 11 p. huhtik. 535 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. maalisk. 425 § ja 29 p. maalisk. 454 §.

Kaupungin edustus, juhlatilaisuudet y. m.

Kaupungin järjestämät edustustilaisuudet. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Helsingin kaupunki järjestää helsinkiläisille rintamamiehille juhlan heinäkuun 21 p:nä myöntäen tarkoitukseen yleisistä käyttövaroistaan 50,000 mk; samoista käyttövaroista myönnettiin ²⁾ tarkoitukseen myöhemmin vielä 62,801: 65 mk.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ryhtyä toimenpiteisiin sodassa kaatuneiden kaupungin työntekijäin muistojuhlan järjestämiseksi Koiton salissa myöntäen tarkoitukseen yleisistä käyttövaroistaan enintään 60,000 mk; sittemmin hyväksyttiin ⁴⁾ mainituista käyttövaroista maksettavaksi yhteensä 49,820: 50 mk.

Yleisistä käyttövaroistaan tai käyttövaroistaan kaupungin edustustilaisuuksia varten kaupunginhallitus seuraavasti myönsi varoja erilaisten edustustilaisuuksien järjestämiseen alla mainituille yksityisille henkilöille, kokouksille y. m. s.:

kaupunginjohtaja A. Tulenheimolle hänen 60-vuotispäivänsä johdosta 5,959: 25 mk ⁵⁾;

satamalautakunnan eroavalle puheenjohtajalle I. Lindforsille 4,883: 30 mk ⁶⁾;

kaupungin- ja kauppalanjohtajien kokouksen osanottajille 3,064 mk ⁷⁾;
Suomen kaupunkien ja kauppalaisten sihteerien yhdistyksen vuosikokouksen osanottajille 7,123 mk ⁸⁾;

Lahden kaupunginvaltuuston jäsenille 8,380 mk ⁹⁾;

Suomen teknikkojen seuran ja Tekniska föreningen i Finland nimisten yhdistysten yhteisen kokouksen osanottajille 9,496: 50 mk ¹⁰⁾;

ratatoimikunnan jäsenille 3,484 mk ¹¹⁾;

erinäisille skandinavialaisille virkamiehille 643: 20 mk ¹²⁾;

eräille Ruotsin kunnallisvirkamiehille 245: 50 mk ¹³⁾;

eräälle Tukholman kaupungin edustajalle 3,483 mk ¹⁴⁾;

Tukholman kaupunginkanslian päällikölle E. Hildebrandille 280: 75 mk ¹⁵⁾;

Tukholman asemakaavakonttorin asemakaavajohtajalle A. Lilienbergille yhteensä 3,491 mk ¹⁶⁾;

Västeråsin kaupungin eräille edustajille 2,310 mk ¹⁷⁾;

Ruotsin ulkoministerin puolisolle rouva M. Sandlerille 536: 30 mk ¹⁸⁾;

Viron väestönsuojelupäällikölle Varomalle ja Tallinnan kaupungin rakennusinsinöörille Valamaalle 422: 80 mk ¹⁹⁾;

Saksan kauppakamarin valtuuskunnan jäsenille 2,884: 75 mk ²⁰⁾;

Danzigin kaupungin kauppakamarin puheenjohtajalle 218: 50 mk ²¹⁾;

1) Khs 20 p. kesäk. 1,107 §. — 2) S:n 1 p. elok. 1,353 § ja 21 p. marrask. 2,222 §. — 3) S:n 17 p. lokak. 1,893 §. — 4) Khn jsto 5 p. jouluk. 4,372 §. — 5) S:n 24 p. lokak. 4,260 §. — 6) S:n 18 p. huhtik. 3,640 §. — 7) S:n 15 p. elok. 4,033 ja 4,034 §. — 8) S:n 12 p. syysk. 4,107 §, 3 p. lokak. 4,187 § ja 10 p. lokak. 4,214 §. — 9) Khs 3 p. lokak. 1,788 § sekä khn jsto 10 p. lokak. 4,215 ja 4,216 §. — 10) Khs 19 p. syysk. 1,662 § sekä khn jsto 17 p. lokak. 4,237 § ja 24 p. lokak. 4,261 §. — 11) Khn jsto 18 p. huhtik. 3,639 §. — 12) S:n 28 p. maalisk. 3,547 §. — 13) S:n 27 p. jouluk. 4,442 §. — 14) S:n 14 p. helmik. 3,420 §. — 15) S:n 3 p. lokak. 4,186 §. — 16) S:n 18 p. huhtik. 3,640 § ja 5 p. syysk. 4,091 §. — 17) S:n 8 p. elok. 4,013 §. — 18) S:n 29 p. elok. 4,064 §. — 19) S:n 9 p. toukok. 3,717 §. — 20) Khs 21 p. marrask. 2,203 § ja khn jsto 27 p. jouluk. 4,443 §. — 21) Khn jsto 28 p. marrask. 4,353 §.

Suomen—Ruotsin—Saksan maaottelun johtohenkilöille tarvittavat varat ¹⁾;

saksalaiselle nyrkkeilijäjoukkueelle 175 mk ²⁾; sekä eräille ulkomaisille vieraille 2,321: 50 mk ³⁾.

Lisäksi kaupunginhallitus osoitti ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan olympiatoimikunnan edustuskuluihin 36,995: 80 mk, minkä rahamäärän käytöstä sittemmin saapui tilitys ⁵⁾.

Sen johdosta, että kaupunginhallitus kertomusvuoden loppuun mennessä tuli toimineeksi 10 vuotta, päätettiin ⁶⁾ hallituksen tammikuun 3 p:nä pidettävän kokouksen yhteydessä järjestää yksinkertainen juhlatilaisuus, jonka tarkempi suunnittelu jätettiin hallituksen yleisjaoston tehtäväksi.

Liputus. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ järjestää liputuksen erinäisiin juhlatilaisuuksiin sekä myöntää joillekin yksityisille yhdistyksille oikeuden lainata kaupungin lippuja ja lipputankoja y.m. Liputuksen y.m.s. kuluihin kaupunginhallitus myönsi yleisistä käyttövaroistaan yhteensä 2,594: 50 mk sekä yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan lipputankojen pystyttämiseen 5,878: 75 mk.

2. Rahatointa koskevat asiat

Tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä rahatoimiston tekemän v:n 1939 tilinpäätöksen.

Obligatiolainat. Hyväksyen kaupunginhallituksen esityksen uuden obligatiolainan ottamisesta kaupunginvaltuusto oli päättänyt alistaa lainanottoa koskevan päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin ja täysillä valtuuksilla edustamaan kaupunkia lainanottoa koskevissa neuvotteluissa ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset laina- ja vastuusitoumukset ynnä muut asiakirjat ⁹⁾. Tämän valtuuston päätöksen kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ puoltolauseineen lähettää Uudenmaan lääninhallitukselle sekä antaa rahatoimistolle tehtäväksi ryhtyä täytännönpanotoimenpiteisiin, joihin sisältyi väliaikaisen todistuksen allekirjoittaminen, ollen lainaehdoista aikanaan tehtävä eri esitys kaupunginhallitukselle.

Hyväksyen kaupunginhallituksen esityksen v:n 1935 kolmannen 3 %:n obligatiolainan konverttaamisesta kaupunginvaltuusto alisti tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi sekä valtuutti kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin ⁹⁾. Lainanottoa varten rahatoimenjohtaja laati ehdotuksen lainaehdoiksi, jonka kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ eräin muutoksin. Edelleen kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ puoltolauseineen lähettää

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,545 §. — ²⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 4,443 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,615 §. — ⁴⁾ Khs 1 p. elok. 1,375 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,285 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,437 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 1,545 § sekä khn jsto 31 p. tammik. 3,312 §, 13 p. kesäk. 3,872 §, 1 p. elok. 3,996 §, 22 p. elok. 4,062 §, 29 p. elok. 4,065 §, 3 p. lokak. 4,188 §, 7 p. marrask. 4,295 § ja 5 p. jouluk. 4,374 §. — ⁸⁾ Khs 17 p. lokak. 1,904 § ja 24 p. lokak. 1,975 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 11. — ¹⁰⁾ Khs 28 p. marrask. 2,273 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,274 §.

Uudenmaan lääninhallitukselle konverttaamista koskevan valtuuston päätöksen sekä antaa rahatoimistolle tehtäväksi ryhtyä täytäntöönpanotoimenpiteisiin, joihin sisältyy väliaikaisten todistusten allekirjoittaminen.

Obligatioiden arvonta. V:n 1940 joulukuun 2 p:nä arvottiin kaupungin v:n 1935 toisesta 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatiolainasta 10 obligatiota à 25,000 mk ja 21 obligatiota à 10,000 mk. Arvottavaksi määrätyn obligatiomäärän sijasta kaupunki lunasti seuraavat määrät kaupungin obligatiolainoihin kuuluvia obligatioita: v:n 1909 4 %:n lainasta 55 obligatiota à 2,515 mk, v:n 1917 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 27 obligatiota à 10,000 mk, 24 obligatiota à 5,000 mk ja 29 obligatiota à 1,000 mk, v:n 1933 kolmannelta 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 112 obligatiota à 10,000 mk ja 96 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1934 ensimmäisestä 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 36 obligatiota à 10,000 mk ja 38 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1934 toisesta 5 %:n lainasta 17 obligatiota à 25,000 mk, 125 obligatiota à 10,000 mk ja 161 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1934 kolmannelta 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 8 obligatiota à 100,000 mk ja 3 obligatiota à 50,000 mk, v:n 1935 ensimmäisestä 5 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 166 obligatiota à 10,000 mk, v:n 1935 toisesta 5 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 47 obligatiota à 25,000 mk ja 105 obligatiota à 10,000 mk, v:n 1935 neljännessä 5 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 100 obligatiota à 10,000 mk ja 40 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1935 vidennestä 5 %:n lainasta 31 obligatiota à 50,000 mk, v:n 1936 ensimmäisestä 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 100 obligatiota à 1,000 Ruotsin kruunua, v:n 1936 toisesta 5 %:n lainasta 62 obligatiota à 25,000 mk, 62 obligatiota à 10,000 mk ja 62 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1937 ensimmäisestä 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 65 obligatiota à 25,000 mk, 67 obligatiota à 10,000 mk ja 65 obligatiota à 5,000 mk, v:n 1939 ensimmäisestä 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta 44 obligatiota à 25,000 mk, 43 obligatiota à 10,000 mk ja 32 obligatiota à 5,000 mk sekä v:n 1939 toisesta 5 %:n lainasta 56 obligatiota à 25,000 mk, 57 obligatiota à 10,000 mk ja 56 obligatiota à 5,000 mk.

Provisiot, kulut y. m. nimisestä määrärahasta päätettiin ¹⁾ rahatoimenjohtaja J. W. Helolle suorittaa 521 mk hänelle Brown Harriman & Co nimisen toiminimen toisen johtajan Van Dyke Wightin täällä käynnin johdosta järjestetyistä päivällisistä aiheutuneiden menojen peittämiseksi.

Asunto oy. Antinkatu 23 nimisen yhtiön, jonka talo oli vaurioitunut pommituksessa, anomukseen sen kaupungin lahjoitusrahastoista saaman 381,800 mk:n suuruisen lainan pysyttämisestä yhä edelleen päätettiin ²⁾ suostua.

Antinkatu 32 oy:lle, jonka rakennukset olivat pommituksessa vaurioituneet, kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää 4,920,000 mk:n suuruisen lainan laaditun velkakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin Sotavahinkoyhdistyksen 5 %:n velkakirjoja vastaan samalle määrälle, ollen laina maksettava takaisin helmikuun 1 p:ään 1946 mennessä.

Rahatoimenjohtaja ilmoitti samassa yhteydessä, että verotasausrahastossa oli 37,670,000 mk:n arvosta konverttaviksi päätettyjä obligatioita, ja että vaihtamalla niitä 12,670,000 mk:n arvosta kaupungin hallussa oleviin v:n 1939 ensimmäisen 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainan obligatioihin, 9,000,000 mk:n arvosta v:n 1934 toisen 5 %:n lainan obligatioihin ja 16,000,000 mk:n

¹⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,618 §. — ²⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,440 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,498 §.

arvosta v:n 1939 toisen 5 %:n lainan obligatioihin, voitaisiin näin vapautuvat konvertattavat obligatit myydä ja siten vapauttaa varoja käyttörahaan. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ rahatoimenjohtajan esityksen.

HAKA osuuskunnan muodostamien asunto-osakeyhtiöiden lainat. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n muodostamille asunto-osakeyhtiöille myönnettujen lainain viimeisistä eristä saatiin suorittaa mainituille yhtiöille kaupungin vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen laskujen maksamiseksi yhteensä enintään 100,000 mk.

Alistettuaan tutkittavakseen kiinteistölautakunnan päätöksen kaupungin hallussa m.m. vakuutena olevien, yhteensä 25,495,000 mk:n määräisten kiinnitettyjen haltijavelkakirjojen luovuttamisesta Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:lle kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua kyseisen päätöksen täytäntöönpanemiseen.

Bad Grankulla oy:lle myönnetyn lainan vakuus. Bad Grankulla oy:n sille kaupungin lahjoitusrahastoista myönnettujen lainain vakuutta koskevan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa tyytyvänsä kaupungin hallussa oleviin panttivelkakirjoihin, määrältään yhteensä 1,575,000 mk.

Omakotilainat. Kaupunginhallitus teki joukon lainain välittämistä valtion omakotilainarahastosta sekä tällaisten lainain siirtämistä myöhemmäksi koskevia päätöksiä ⁵⁾.

Kiinnityksen siirtämisestä myöhemmäksi tehtiin edellisten lisäksi joukko päätöksiä ⁶⁾.

Akordisopimukset. Asunto oy. Helsinginkatu 10:n ⁷⁾ ja asutustilallinen J. Pulkkasen ⁸⁾ tekemiin akordianomuksiin päätettiin suostua.

Lykkäys eräiden maksujen suorittamisessa myönnettiin Suomalainen ooppera oy:lle ⁹⁾, työnjohtaja V. Veneskoskelle ¹⁰⁾, rakennusmestari S. Tulenheimolle ¹¹⁾, rouva L. Limmoselle ¹²⁾, Asunto oy. Sturenkatu 23:lle ¹³⁾, vahtimestari O. Kiviselle ¹⁴⁾, Asunto-osuuskunta Nelikulmalle ¹⁵⁾, Bostads ab. Åbovägen 55 nimiselle yhtiölle ¹⁶⁾, Asunto oy. Töölönkatu 19:lle ¹⁷⁾, konemestari J. E. Pietilälle ¹⁸⁾, rehtori R. Ilmonille ¹⁹⁾, Asunto-osuuskunta Käpylälle ²⁰⁾, Asunto oy. Turuntie 112:lle ²¹⁾, Helsingin makasiini oy:lle ²²⁾ ja liikemies E. Toivoselle ²³⁾.

Myöhästymiskorko määrättiin yleensä maksettavaksi 6 %:n mukaan, myöskin vesi ja puhtaanapitomaksujen ²⁴⁾ osalta.

Gammelstadens ungdomsförening niminen nuorisoliitto vapautettiin ²⁵⁾ suorittamasta 315:20 mk:n suuruista erääntyntä vesimaksun korkoa.

¹⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,498 §. — ²⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 3,546 §. — ³⁾ Khs 9 p. helmik. 118 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 2,019 §. — ⁵⁾ Khn jsto 3 p. toukok. 3,711 § sekä khs 13 p. kesäk. 1,052 §, 1 p. elok. 1,355 §, 8 p. elok. 1,408 ja 1,409 §, 22 p. elok. 1,518 §, 12 p. syysk. 1,643 §, 14 p. marrask. 2,166 §, 21 p. marrask. 2,209 §, 28 p. marrask. 2,266 §, 12 p. jouluk. 2,401 § ja 19 p. jouluk. 2,443 §. — ⁶⁾ Khn jsto 23 p. toukok. 3,767 §, 4 p. heinäk. 3,961 §, 24 p. lokak. 4,269 §, 21 p. marrask. 4,339 § ja 12 p. jouluk. 4,411 ja 4,412 §. — ⁷⁾ Khs 21 p. maalisk. 411 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. huhtik. 702 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 194 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 440 § ja 6 p. syysk. 1,588 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. huhtik. 558 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. huhtik. 561 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. huhtik. 697 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 741 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 973 §. — ¹⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,222 §. — ¹⁷⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,263 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. elok. 1,419 §. — ¹⁹⁾ S:n 6 p. syysk. 1,589 §. — ²⁰⁾ S:n 24 p. lokak. 1,971 §. — ²¹⁾ S:n 17 p. lokak. 1,900 §. — ²²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,270 §. — ²³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,494 §. — ²⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 865 §. — ²⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,791 §.

Kaupungille tehty lahjoitus. Ulkoasiainministeriön ilmoitus, että se oli postisiirtotilinsä kautta maksanut kaupunginhallitukselle Seinen departementin Helsingin kaupungille lahjoittamat 500,000 Ranskan frangia eli 467,500 mk, merkittiin ¹⁾ tiedoksi päättäen lähettää kiitoskirjelmä Seinen departementin valtuuston presidentille R. Bosille.

Palkkion myöntäminen M. G. Stenius oy:n prokuristille. Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ M. G. Stenius oy:n johtokunnan suorittamaan yhtiön varoista kaupunginkamreeri P. J. Björkille palkkiona siitä tarkastus- ja tutkimustyöstä, minkä hän yhtiön prokuristina oli suorittanut kaupungin ja yhtiön entisten osakkaiden välien selvittämiseksi, 3,000 mk huhtikuulta ja toukokuulta 1939 sekä 1,000 mk kuukaudessa kesäkuun 1 p:stä 1939 lukien kertomusvuoden loppuun eli yhteensä 25,000 mk.

Raitiotie ja omnibus oy:n osakkeiden lunastaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ lunastaa kaikki yksityisten hallussa olevat Raitiotie ja omnibus oy:n osakkeet, mikäli niitä oli saatavissa, 6,860 mk:n hinnasta kappaleelta sekä merkitä tätä tarkoitusta varten 171,500 mk:n suuruisen määrärahan v:n 1941 talousarvioon.

Postisiirtoliikkeen käytäntöönotto. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä postisiirtoliikkeen käytäntöönottamisen soveltuvin osin kaupungin rahaliikkeessä kehoittaen rahatoimistoa käyttämään sitä mahdollisimman suuressa laajuudessa sekä tekemään tarpeen vaatiessa sitä koskevia esityksiä.

Kunnallisverotus. Kaupungin kassavaratilanteen vahvistamiseksi sekä tilaisuuden tarjoamiseksi veronmaksajille suorittaa kertomusvuoden verot ennakoita useammassa erissä, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ periaatteellisesti ja siten, että ennakoita maksetuista veroista suoritettiin n. 6 %:n korko, hyväksyä kunnallisverojen ennakoita perimisessä noudatettavaksi seuraavat suuntaviivat:

Verojen suorittamisesta annetaan kuitti tai muu maksua osoittava todiste, jota seuraavassa nimitetään verotodisteeksi.

Verotodisteet annetaan määrätuille juriidisille tai fyysillisille henkilöille, joiden nimi siis esiintyy todisteessa. Todisteiden ostajista pidetään luetteloa.

Todisteiden ostaja voi siirtää todisteiden toiselle, mutta siirto on, ollakseen pätevä, ilmoitettava rahatoimistolle.

Verotodisteet ovat käytettävissä vain v:n 1940 kunnallisverojen suorituksessa.

Verotodisteista suoritetaan korkoa siten, että niitä myytäessä annetaan alennusta riippuen siitä, miten kauan ennen veronkantoa todiste lunastetaan.

Verotodisteet kirjoitetaan 100, 500 ja 1,000 mk:n määrille, ja ne numeroidaan kukin sarja erikseen.

Kaupunginhallitus valtuutti ⁶⁾ yleisjaostonsa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin asiassa.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ rahatoimiston myymään yleisölle kertomusvuonna liikeeseen laskettujen veronmaksutodisteiden asemesta Suomen markoiksi konvertatun v:n 1935 kolmannen kruununlainan obligatioita, joissa, kun niitä käytettiin maksuvälineenä kunnallisveroja suoritettaessa,

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,258 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,459 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,684 §. — ⁴⁾ Khn jsto 10 p. lokak. 4,227 §. — ⁵⁾ Khs 16 p. helmik. 166 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 166 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,403 §.

tuli olla veronmaksuvuoden lokakuun 2 p:n jälkeen erääntyvät korkokupongit.

Rahatoimenjohtaja oikeutettiin¹⁾ määräämään kertomusvuoden kunnallisveron eri osien kantoajat sitä silmälläpitäen, että kanto tapahtuisi pääasiallisesti samoina aikoina kuin edellisenä vuonna.

Verotusvalmisteluviraston ilmoitettua taksoituslautakunnan laskeneen veroöyrien lukumäärän kertomusvuonna toimitettavassa kunnallisverotuksessa 43,700,439:ksi, kaupunginhallitus määräsi²⁾ äyriältä maksettavan veromäärän alustavasti 8: 50 mk:ksi, josta määrästä ensimmäisessä kannannassa perittäisiin 2: 50 mk ja muissa 2 mk. Sitten kun oli saatu tietää tutkijalautakunnan alentaneen edellä mainitun veroöyrimäärän 43,413,230:ksi, kaupunginhallitus lopullisesti vahvisti³⁾ veroöyrien suuruutta koskevan päätöksensä.

Kaupunginhallitus hyväksyi⁴⁾ Mankan kartano oy:n tarjoaman vakuuden yhtiön kunnallisverojen suorittamiseksi.

Talousarvio. Seuraavat kaupunginhallituksen jäsenet määrättiin⁵⁾ asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ohella osallistumaan alla mainittujen lautakuntain, johtokuntain ja hallitusten v:n 1941 talousarvion käsittelykokouksiin: jäsen von Schantz kiinteistölautakunnan, jäsen Nybergh yleisten töiden lautakunnan, jäsen Salovaara teknillisten laitosten hallituksen ja jäsen Räisänen satamalautakunnan kokouksiin.

Ehdotus talousarvion laatimisesta koskevaksi kaikille kaupungin hallituksille, lauta- ja johtokunnille sekä laitoksille lähetettäväksi kierto- kirjeeksi hyväksyttiin⁶⁾.

Talousarvioehdotuksen käsittely määrättiin⁷⁾ tapahtuvaksi kolmessa lukemisessa.

Talousarvion laatimisessa suoritetusta ylityöstä päätettiin⁸⁾ maksaa 18,000 mk.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Maistraatille ja kiinteistölautakunnalle päätettiin⁹⁾ ilmoittaa, että asemakaava-arkkitehti B. Brunila oli vapautettu maistraatin lisäjäsenen toimesta ja hänen tilalleen v:ksi 1940 määrätty toimisto-arkkitehti V. Tuukkanen.

Kaupunginpalvelija A. Welin oikeutettiin¹⁰⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ kaupunginvaltuustolle puoltaa maistraatin kesälomasijaisten määrärahan ylittämistä 2,225 mk sekä oikeuttaa maistraatin vapaasti määräämään viransijaisten kesälomapalkkiot, mikäli nykyistä määrärahaa ei ylitetty. Lisäksi maistraatti oikeutettiin¹²⁾ ylittämään samaa määrärahaa 500 mk kesälomasijaisten palkkaamiseksi kahdeksi viikoksi kaupunginpalvelija V. Gillbergille, päättäen aikanaan tehdä valtuustolle esitys vastaavan lisämäärärahan myöntämisestä.

1) Khs 16 p. toukok. 798 §. — 2) S:n 4 p. heinäk. 1,223 §. — 3) S:n 26 p. syysk. 1,711 §. — 4) S:n 14 p. marrask. 2,159 §. — 5) S:n 15 p. elok. 1,463 §. — 6) S:n 16 p. toukok. 797 §. — 7) S:n 31 p. lokak. 2,072 a §. — 8) Khs jsto 12 p. jouluk. 4,410 §. — 9) S:n 19 p. tammik. 3,190 §. — 10) S:n 26 p. syysk. 4,161 §. — 11) Khs 8 p. elok. 1,400 §. — 12) S:n 11 p. heinäk. 1,254 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾, että vekseliprotestitoimituksista aiheutuneet autokulut kertomusvuonna suoritetaan maistraatin tarverahoista, joihin tarvittaessa voitiin anoa lisämäärärahaa.

Maistraatin esityksestä kaupunginhallitus päätti²⁾, että koska ensimmäisen ja toisen julkisen notaarin virkain uudelleenjärjestelyn mukaan kaupungin m. m. tuli ostaa mainittujen viranhaltijain virantoimituksessa tarvittavat leimamerkit, niin heidät oikeutettiin yhteisesti mainittua taroitusta varten pitämään 1,000 mk:n määräästä ennakkokassaa.

Korkeimman oikeuden vahvistettua marraskuun 2 p:nä 1938 valtuuston esityksestä³⁾ muutoksen maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanoa ja toimintaa koskeviin voimassa oleviin määräyksiin, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ puoltaa tämän johdosta laadittua ehdotusta maistraatin työjärjestyksen muuttamisesta sellaisin huomaautuksin, että kannetut maksut olisi määrättävä maksettaviksi rahatoimistoon kahdesti kuukaudessa ja että maksujen kannannassa olisi soveltuviissa kohdin noudatettava kaupunginhallituksen vahvistamia ohjeita⁵⁾ lunastusmaksujen kannannassa noudatettavasta menettelytavasta.

Kunnallisvaalit. Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen puoluetoimikunta oli valtuustolle jättämässään kirjelmässä ehdottanut toimenpiteisiin ryhtymistä sellaisen muutoksen aikaansaamisesta kunnalliseen vaalilakiin ja kunnallislakeihin, että kunnallisvaalit toimitettaisiin lokakuun 1 ja 2 p:nä, sunnuntain sattuessa kuukauden kahtena ensimmäisenä arkipäivänä, että uuden valtuuston toimikausi alkaisi marraskuun 1 p:nä sekä että uusi valtuusto hyväksyisi marras- tai joulukuussa pidettävässä kokouksessa seuraavan vuoden talousarvion ja valitsisi kunnalliset lauta- ja johtokunnat taksoituslautakuntaa lukuunottamatta. Uudenmaan lääninhallitukselle tämän johdosta annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti⁶⁾ esittää, että kunnallisvaalien toimittamisen ajankohtaa ei muutettaisi, että kunnallisvaalit määrättäisiin toimittaviksi kahtena päivänä, että tehtäisiin mahdolliseksi otteella äänestäminen asianomaisen kunnan alueella ja että kunnallisten lautakuntain vaalit kaupunki- ja kauppalakunnissa määrättäisiin toimittaviksi valtuuston tammikuussa pidettävässä kokouksessa.

Ensimmäisen kaupunginvoudin suoritettava korkohyvitys. Erään ensimmäisen kaupunginvoudin perimän, maksettavaksi tuomitun kaupungin saatavan tilittämisen myöhästymisen johdosta kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa ensimmäistä kaupunginvoutia suorittamaan kaupungille korkohyvityksenä 833: 55 mk.

Toisen kaupunginvoudin konttori. Ulosottoapulainen H. Lassila oikeutettiin⁸⁾ säädetyin eroamisien saavutettuaan jäämään virkaansa maaliskuun 1 p:ään 1941.

V:n 1939 käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi⁹⁾ 1,300 mk toisen kaupunginvoudin konttorin tilapäisen huoneiston joulukuun 5—31 p:n vuokran maksamiseen sekä kertomusvuoden vastaavista varoista 9,000 mk tämän huoneiston vuokran suo-

¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,157 §. — ²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,220 §. — ³⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 108 ja v:n 1938 Kunnall. asetuskok. s. 75. — ⁴⁾ Khs 15 p. maalisk. 359 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 118. — ⁶⁾ Khs 13 p. jouluk. 2,432 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 367 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 393 § ja 3 p. lokak. 1,787 §. — ⁹⁾ Khs jsto 3 p. tammik. 3,003 §.

rittamiseen 1,500 mk:n mukaan kuukaudelta toistaiseksi, enintään kesäkuun 30 p:ään.

Rakennustarkastuskonttorin insinöörille L. Veisteelle myönnettiin ¹⁾ sairauslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin kahdeksi kuukaudeksi syyskuun 9 p:stä lukien ilman sijaista.

Raastuvanoikeus. Merkittiin ²⁾ tiedoksi, että ylimääräinen neuvosmies F. O. Ekman oli pyynnöstä saanut eron virastaan helmikuun 26 p:stä lukien sekä että kanslisti F. Heimo maaliskuun 1 p:nä oli määrätty hoitamaan näin avoimeksi tullutta virkaa.

Vanhempi oikeusneuvosmies A. A. Kyti, nuorempi oikeusneuvosmies K. B. Waselius, nuorempi toimistoapulainen L. Kyrklund sekä kaupunginpalvelijat K. G. Björk, H. Lindström, S. Lundenius ja O. Sandström oikeutettiin ³⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Raastuvanoikeus oli huhtikuun 21 p:stä 1939 lukien myöntänyt rikosasiainnotaari A. Candolinille eron virastaan sen vuoksi, että häntä korkeimman oikeuden oikeussihteerinä oli kielletty hoitamasta kyseistä virkaa mainitun vuoden tammikuun 1 p:stä lukien, jolloin kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suorittaa hänelle kolmen kuukauden irtisanomisajalta ainoastaan yhden kesälomakuukauden palkan, mikä johtui myöskin siitä, ettei valittaja raastuvanoikeuden päätöksen johdosta ollut kärsinyt mitään vahinkoa, sillä kaupungin virkasäännön mukaan maksetaan, sairaustapauksia lukuunottamatta, palkka ainoastaan virkaansa hoitavalle viranhaltijalle, kun taas valittaja oli edellä mainitun kiellon johdosta anonut paitsi virkaeroa myöskin virkavapautta siksi kuin ero myönnettäisiin. Rikosasiainnotaari Candolinin tästä tekemän valituksen johdosta kaupunginlakimiehelle oli annettu tehtäväksi jättää selvitys Uudenmaan lääninhallitukselle. Valittajan myöhemmin laatiman kirjelmän johdosta lääninhallitukselle annettavassa selityksessä kaupunginlakimiestä kehoitettiin ⁵⁾ huomauttamaan kyseiseen anomukseen sovellettavista kaupungin virkasäännön säännöksistä, joiden mukaan valittajan käsitystä asian järjestämisestä ei voitu hyväksyä. Lääninhallituksen lausuttua päätöksessään syyskuun 21 p:ltä, että koska valittajalta, myöntämällä hänelle virkaero oli evätty oikeus nauttia hänen pyytämänsä kolmen kuukauden irtisanomisaikaa, niin lääninhallitus velvoitti kaupungin suorittamaan hänelle korvausta kahden kuukauden ajalta yhteensä 8,420 mk kuitenkin hyläten hänen korkovaatimuksensa. Kaupunginlakimiehelle annettiin ⁶⁾ tehtäväksi valittaa tästä lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Ent. rikosasiainnotaari Candolinin myöskin valittua lääninhallituksen päätöksestä hänen korkovaatimuksensa hylkäämiseen osalta, korkein hallinto-oikeus vaati kaupunginhallitukselta selitystä, joka kaupunginlakimiehen tällöin päätettiin ⁷⁾ antaa laatia lääninhallitukselle asiasta aikaisemmin annetun selityksen mukaisesti.

Yhteisen raastuvanoikeuden ilmoitus sen ylimääräisen IX osaston toiminnan lakkauttamisesta helmikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi merkittiin ⁸⁾ tiedoksi päättäen samalla huomauttaa raastuvanoikeudelle, että sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain sijaisille oli väliaikaisesti suoritettava palkat asianomaiselta palkkatililtä ja että sijaisten palkkoi-

¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,638 §. — ²⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,186 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 3,352 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 155. — ⁵⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,962 §. — ⁶⁾ Khs 24 p. lokak. 1,973 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. marrask. 2,162 §. — ⁸⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,187 §.

hin käytettyjä eriä oli vuosineljänneksittäin pyydyttävä kaupunginhallitukselta.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 12,000 mk ¹⁾ vanhan raatihuoneen toisen lämpöjohtokattilan uusimiseen sekä 3,300 mk ²⁾ raastuvanoikeuden arkiston kolmen välioven päällystämiseen pellillä ja varustamiseen automaattisilla sulkemislaitteilla.

Poliisilaitos. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi 97,148 mk ³⁾ vuokran maksamiseen kertomusvuonna erinäisiin poliisilaitoksen tarpeisiin luovutettavista Helsingin ratsastushallin huonetiloista, 4,122 mk ⁴⁾ II poliisipiirille Ratakadun 10:stä luovutetusta huoneistosta, 3,943: 30 mk, josta 93: 30 mk v:n 1939 määrärahasta ⁵⁾, VI poliisipiirille Runeberginkadun 58:sta vuokratusta autotallista sekä 63,833: 35 mk ⁶⁾, josta 3,833: 35 mk v:n 1939 määrärahasta, osoite- ja passitoimistolle Siltavuorenkadun 10:stä vuokratuista huoneistoista.

Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 465,000 mk:n lisäyksen poliisihuoneistojen lämpömäärärahaan.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvästä yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi merkitystä korjausmäärärahasta kaupunginhallitus myönsi 19,300 mk ⁸⁾ lisätilan järjestämiseksi poliisilaitoksen osoitetoimistolle Etelärannan talosta n:o 10 sekä 20,200 mk ⁹⁾ erään väliseinän rakentamiseksi Aleksanterinkadun 22—24:ssä olevaan rikospoliisin huoneistoon.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 22,300 mk ¹⁰⁾ kuulusteluhuoneen rakentamiseksi rikospoliisin käyttöä varten Aleksanterinkadun talon n:ot 22—24 ullakolle sekä 12,900 mk ¹¹⁾ erinäisten muutostöiden suorittamiseksi huoltopoliisin huoneistossa.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan eräitä muutostöitä ¹³⁾ laaditun laajennetun ohjelman mukaisesti Sofiankadun 3:ssa olevan entisen ratsutallin toisessa kerroksessa sekä kehoittaa lautakuntaa töiden päätyttyä tekemään esityksen tarpeellisen lisämäärärahan myöntämisestä.

Merkittiin ¹⁴⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen anomus, että kaupungin osuus poliisilaitoksen v:n 1939 menoista, 7,469,934: 70 mk, suoritettaisiin lääninrahastoon heinäkuun kuluessa.

Poliisilaitoksen kalustomäärärahasta myönnettiin ¹⁵⁾ vuoden varrella poliisilaitoksen käytettäväksi yhteensä 37,500 mk.

V:n 1939 yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁶⁾ rakennustoimiston varasto-osastolle 71,238: 50 mk poliisilaitokselle hankittun hiekan ja paperipussien maksamiseksi peruuttaen aikaisemman päätöksensä 230,676 mk:n myöntämisestä samaan tarkoitukseen.

¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,651 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 874 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,596 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 581 ja 582 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 74 §, 21 p. maalisk. 415 §, 13 p. kesäk. 1,065 § ja 6 p. syysk. 1,597 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 74 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,504 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 2,224 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,332 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. lokak. 1,856 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. toukok. 939 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,462 §. — ¹³⁾ Vrt. tämän kert. s. 23 ja 62. — ¹⁴⁾ Khs 18 p. huhtik. 557 §. — ¹⁵⁾ Khs jsto 19 p. tammik. 3,180 §, 13 p. kesäk. 3,854 § ja 5 p. jouluk. 4,376 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. tammik. 3,085 §.

Poliisilaitoksen rikospoliisiosaston pidättämien henkilöiden ruokaannoksen hinta päätettiin ¹⁾ korottaa 3:25 mk:ksi.

Holhouslautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään v:n 1939 määrärahaansa Kesälomasijaiset 90 mk.

Vuokransovittelulautakunta. Kansanhuoltoministeriön taholta esitetyn toivomuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ³⁾ asettaa lautakunnan, jonka tehtävänä oli antaa lausuntoja ja tehdä sovitteluehdotuksia vuokranantajain ja vuokralaisten välisistä, vallitsevan tilanteen aiheuttamista erimielisyyksistä. Lautakunta määrättiin lähinnä sosiaali- ja opetusasiain johtajan alaiseksi. Sen puheenjohtajaksi valittiin pankinjohtaja A. Linturi sekä varsinaiseksi jäseniksi toimittaja H. Lehti ja filosofianmaisteri H. Vasara ja varajäseniksi toimittaja R. Paasio ja kunnallisneuvosmies Y. Similä.

Vuokransovittelulautakunnan sittemmin ilmoitettua kesäkuun 15 p:nä lopettaneensa päivittäiset vastaanottonsa tarpeettomina, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lakkauttaa sen toiminnan ja vapauttaa sen jäsenet tehtävistään.

Huoneenvuokralautakunta. Kaupunginkanslian vahtimestari P. Aspelin määrättiin ⁵⁾ toimimaan huoneenvuokralautakunnan vahtimestarina eri palkkioin, mikä sittemmin vahvistettiin ⁶⁾ 700 mk:ksi kuukaudessa.

Munkkiniemen yhdyskunnan järjestyssäntöehdotus. Munkkiniemen yhdyskunnan valtuuston jätettyä Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi laadittamansa Munkkiniemen yhdyskunnan järjestyssäntöehdotuksen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ lääninhallitukselle tämän johdosta ilmoittaa, ettei kaupunki katsonut voivansa antaa ehdotuksesta asiallista lausuntoa mutta ettei se myöskään tahtonut vastustaa ehdotuksen hyväksymistä, koska kyseisen järjestyssäntöehdotus suunnitellun alueliitoksen jälkeen joka tapauksessa tulisi saatettavaksi sopusointuun kaupungin poliisijärjestyksen kanssa.

4. Liikennettä koskevat asiat

Liikenneturvallisuuden lisääminen. Liikenneonnettomuuksien jatkuvasti lisääntyttyä kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ esittää poliisilaitokselle, että ajo-liikennettä kaupungin alueella olisi entistä tarkemmin valvottava ja autonkuljettajia kehoitettava entistä enemmän käyttämään merkinantotorvea.

Eräs yhteenajokysymys. Puhtaanapitolaitoksen autonkuljettaja K. Hyvärinen, jonka Turun hovioikeus toukokuun 17 p:nä oli velvoittanut suorittamaan kaupungille korvauksen hänen ajamansa puhtaanapitolaitoksen kasteluauton sekä Raitiotie ja omnibus oy:n linja-auton yhteenajossa vahingoittuneen kasteluauton korjauskuluista ja kaupungin oikeudenkäyntikuluista, vapautettiin ⁹⁾ suorittamasta kyseisiä korvauksia eli 1,842:80 mk kasteluauton korjauskuluja ja 100 mk oikeudenkäyntikuluja sekä päätettiin lisäksi, että ensiksi mainittu määrä sen sijaan korvataan kaupungin autovakuutusrahastoon, jos määrä on puhtaanapitolaitokselle siitä suoritettu, kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

¹⁾ Khn jsto 27 p. kesäk. 3,907 §. — ²⁾ S:n 19 p. tammik. 3,210 §. — ³⁾ Khs 11 p. tammik. 35 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,200 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,143 §; vrt. tämän kert. s. 75. — ⁶⁾ Khn jsto 8 p. elok. 4,032 §. — ⁷⁾ Khs 14 p. marrask. 2,155 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. lokak. 2,053 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. syysk. 1,608 §; ks. myös v:n 1939 ker t. s. 157.

Vuokra-autojen yötaksan käytäntönottaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ maistraatille annettavassa lausunnossaan puoltaa autoilijain asettaman järjestelytoimikunnan esitystä autojen yötaksan käytäntönottamisesta.

Vuokra-autojen lukumäärän rajoittaminen. Helsingin vuokra-autoilijat nimisen yhdistyksen tehtyä maistraatille vuokra-autojen lukumäärän rajoittamista koskevan anomuksen, kaupunginhallitus päätti ²⁾ maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa yhtyvänsä poliisimestarin asiasta antamaan epävään lausuntoon.

Vuokra-autoasemat. Yrjönkadulle Kalevankadun risteykseen, Töölöntullinkadulle Turuntien risteykseen ja Keskuskadulle Aleksanterinkadun risteykseen päätettiin ³⁾ järjestää vuokra-autoasemat.

Kaupungin moottoriajoneuvojen polttoaineiden hankinta ja jakelu. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tehdä kansanhuoltoministeriölle käytettävissä olevan bensiinimäärän jakelua kaupungin hallintoelimille ja laitoksille koskevan ilmoituksen.

Teknillinen johtaja oikeutettiin ⁵⁾ sosiaali- ja opetusasiain johtajan kanssa neuvoteltuaan tekemään kansanhuoltolautakunnalle esitys kuukausittaisen bensiinimäärän jakamisesta.

Kaupungin virastoja ja laitoksia päätettiin ⁶⁾ kehoittaa pitämään bensiinin ostokupongeista tarkkaa kirjanpitoa, josta tuli käydä selville saadut kuponkimäärät sekä kenelle ja milloin ne oli jaettu. Bensiinin ostokuponkien jakoa oli mahdollisuuksien mukaan valvottava niin tarkoin, ettei kaupungin laitoksissa niiden suhteen päässyt esiintymään väärinkäytöksiä.

Kaupunginhallituksen tehtyä ⁷⁾ metsähallitukselle esityksen mahdollisimman suuren alennuksen myöntämisestä kaupungin laitosten metsähallitukselta tilaamista puuhiilistä, metsähallituksen liikenneosasto ilmoitti, että toistaiseksi myönnetään 10 %:n alennus vähittäismyyntihinnoista tilattaessa vaunulastittain puuhiiliä kaupungin eri laitoksille. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tällöin kehoittaa rakennustoimistoa huolehtimaan autohiilien tilauksista ja niiden jakelusta kaupungin eri laitoksille. Rakennustoimiston sittemmin ilmoitettua metsähallituksen veloittaneen eri tavalla eräistä samaan tilaukseen perustuvista hiilimääristä sekä osittain supistaneen myönnettävän alennuksen 4 %:iin, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä siitä huomautuksen metsähallitukselle, joka tällöin ilmoitti hintoihin nähden noudattaneensa kansanhuoltoministeriön hintoja ja sen määräystä valtion ja kunnan laitoksille tulevan alennuksen vahvistamisesta marraskuun 1 p:stä lukien 4 %:ksi, sekä nyt epäselvyyden poistamiseksi suostuvansa muuttamaan jo toimitettujen vaunulastien yksikköhinnat aikaisempien mukaisiksi, mutta kieltäytyvänsä enää toimittamasta uusia lähetyksiä tähän tilaukseen ¹⁰⁾.

Raitiotie ja omnibus oy. Keskus- ja Kaivokadun risteyksestä Kaivokadun puolelle siirretyn omnibuspysäkin uusi paikka vahvistettiin ¹¹⁾.

Raitiotie ja omnibus oy. oikeutettiin ¹²⁾ väliaikaisesti leventämään Heikinkadun raitiotiepääsämän lounais- ja koillispuolella olevia korokkeita 2 m:n levyisillä puukorokkeilla, kuitenkin vain niiden nykyiseltä eli 84 m:n

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 128 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,456 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ⁴⁾ Khn jsto 12 p. syysk. 4,129 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 4,206 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,430 §. — ⁷⁾ Khs 26 p. syysk. 1,729 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,875 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,341 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,477 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,064 §.

pituudelta, sekä väliaikaisesti jatkamaan Lasipalatsin kohdalla olevan aseman molempia korokkeita puukorokkeilla 15 m eteläänpäin. Yhtiön ehdotus Aleksanterinkadulta tulevien raitiotievaunujen pysähdyttämisestä Vanhan ylioppilastalon edustalle sitä vastoin evättiin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ maistraatille puoltaa Raitiotie ja omnibus oy:n anomusta saada puuhiilikaasutinlaitteilla varustetuilla omnibusautoilla ryhtyä ylläpitämään liikennettä naistenklinikan—Topeliuksenkadun—Töölöntorin—Töölönkadun—Museokadun—Heikinkadun—Erottajan—Etel. Esplanaadikadun—Kauppatorin linjalla, jota liikennöitäisiin kuudella samantyyppisellä omnibusvaunulla, joita aikaisemmin oli käytetty kaupunkiliikenteessä. Päivittäinen liikennöimisaika olisi n. 17 1/2 tuntia klo 6.10—23.45 välisenä aikana kautta vuoden ja vaunuvuorojen väliaika 5 minuuttia. Ajomaksu tulisi olemaan 2 mk, oikeuttaen siirtolippu enintään kahteen maksuttomaan siirtoon kaikille muille kaupunkilinjoille ja oikeuttaen raitiotiesiirtolippu 1 mk:n lisämaksuin siirtoon kyseiselle linjalle. Maistraatin oikeutettua Raitiotie ja omnibus oy:n lokakuun 8 p:nä aloittamaan kyseisen linjan liikennöimisen, havaittiin edullisemmaksi suunnata linja Erottajalta lähtien kulkemaan pitkin Bulevardia, Fredrikinkatua, Arkadiankatua ja Runeberginkatua Töölöntorille. Kun liikenne Erottajan ja Kauppatorin välisessä osassa aikaisin aamulla ja iltaisin työajan päätyttyä oli varsin vähäistä, oli yhtiö maistraatille jättämässään liikenneluvan muuttamista koskevassa anomuksessaan samalla pyytänyt oikeutta saada harkintansa mukaan jättää liikennöimättä tämän linjan pääteosan mainittuina aikoina päivästä. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ maistraatille puoltaa anomuksen hyväksymistä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ maistraatille puoltaa Raitiotie ja omnibus oy:n anomusta saada yhdellä puuhiilikaasutinlaitteella varustetulla 25 henkilön omnibusautolla ryhtyä ylläpitämään liikennettä Munkkiniemen—Erottajan linjalla siten, että pääteasemana olisi Seurasaaren silta. Kulkuvuoroja olisi määrätyn aikataulun mukaisesti Erottajan asemalta kaikkiaan 12 klo 8.10—0.20 välisenä aikana ja Seurasaaren pääteasemalta yhteensä 8 klo 8.30—24.00 välisenä aikana. Ajomaksu olisi 2 mk muulloin paitsi klo 23.30 jälkeen 4 mk, oikeuttaen lippu siirtoon. Siirtolippu varsinaisilta kaupunkilinjoilta oikeuttaisi 1 mk:n lisämaksuin jatkamaan matkaa tällä linjalla.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ maistraatille puoltaa Raitiotie ja omnibus oy:n anomusta saada aluksi yhdellä, myöhemmin kahdella puuhiilikaasutinlaitteilla varustetulla omnibusautolla ryhtyä ylläpitämään liikennettä Olympiakylän—Sörnäisten sillan linjalla. Liikennöimisaika olisi päivittäin klo 6.20—8.40 ja klo 16.20—18.40 vaunuvuorojen väliajan ollessa 20 minuuttia yhden vaunun ja 10 minuuttia kahden vaunun ollessa liikenteessä sekä klo 10.30—14.00 ja 20.30—24.00 vaunuvuorojen väliajan ollessa 30 minuuttia yhden vaunun ja 15 minuuttia kahden vaunun ollessa liikenteessä. Ajomaksu tulisi olemaan 2 mk ja oikeuttaisi siirtolippu maksuttomaan siirtoon kaikille muille kaupunkilinjoille enintään kaksi kertaa. Raitiotiesiirtolippu kelpasi siirtoon tälle linjalle 1 mk:n lisämaksuin. Klo 23.30 jälkeen perittäisiin 100 %:lla korotettu yöliikennemaksu.

Kaupunginhallituksella ei puolestaan ollut ⁵⁾ mitään muistuttamista

¹⁾ Khs 3 p. lokak. 1,801 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,092 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,803 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,858 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,723 §.

Raitiotie ja omnibus oy:n päätöstä vastaan järjestää syyskuun 30 p:stä alkaen erinäisiä yövuoroja kaksinkertaisin maksuin.

Puolustusministeriön tiedusteltua, pitikö kaupunginhallitus sodanaikaisen nestemäisten polttoaineiden puutteen vallitessa välttämättömänä, että Kirkkokadun—naistenklinikan ja Eiran—Kruununhaan omnibuslinjoja yhä edelleen liikennöitiin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ asiasta annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että kun Raitiotie ja omnibus oy:n puolesta paraikaa käytiin Tukholmassa neuvotteluja 100,000 litran suuruisen kaasuoiljymäärän luovuttamisesta yhtiölle joko maksutta tai huomattavasti alennettuun hintaan ja koska yhtiön liikenteessä olevat omnibusvaunut pyrittiin huhtikuun kuluessa saamaan varustetuiksi kaasugeneraattoreilla, olisi suotavaa, että asianomaiset viranomaiset vielä harkitsisivat mahdollisuutta kaupungin sisäisen omnibusliikenteen jatkamisen sallimiseksi siksi kuin toimenpiteet vaunujen muuttamiseksi puuhiilikäyttöä varten oli toteutettu. Raitiotie ja omnibus oy:tä päätettiin samalla kehoittaa mikäli mahdollista lisäämään raitiotieliikennettä.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi Raitiotie ja omnibus oy:n ilmoitus esikaupunkilinja-autojen taksan korottamisesta heinäkuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ esittää Raitiotie ja omnibus oy:lle, että kaupungin virkamiehille myönnettävät raitiotievuosikortit määrättäisiin kelpaamaan kaikilla linjoilla ja että niiden hinta vahvistettaisiin 1,200 mk:ksi.

Raitiotie ja omnibus oy. oikeutettiin ⁴⁾ jakamaan seuraaville seurakunnille ja hyväntekeväisyysjärjestöille v:ksi 1941 alla mainittu määrä maksettomia vuosilippuja: Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille 8, Helsingin kaupunkilähetykselle 7, Invaliidiliitto Tähtisisarille 1, Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle 1, Maitopisarayhdistykselle 3, Pelastusarmeijalle 10, Sokeain keskusliitolle 3, Sokeain ystävät yhdistykselle 1 ja Suomen sokeain hierojain yhdistykselle 1. V:ksi 1942 haluttavia vapaa-lippuja koskevat anomukset oli jätettävä kaupunginhallitukselle syyskuun kuluessa.

Päämajan anomus invalidien oikeuttamisesta maksutta käyttämään kaupungin raitiotieitä ja linja-autoja ei antanut ⁵⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta siihen katsoen, että Raitiotie ja omnibus oy. jo oli myöntänyt anotun oikeuden kertomusvuoden ajaksi.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan esitys sotakoirien kuljetuksen sallimisesta raitiotievaunujen etusillalla sekä Raitiotie ja omnibus oy:n ilmoitus epäävästä suhtautumisestaan asiaan merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa Raitiotie ja omnibus oy:lle, että sen v:n 1939 virrankulutukseen sisältyvä sotakulumäärä, 256,070: 70 mk, oli maksettava sellaisenaan.

Sähkölaitoksen sekä Raitiotie ja omnibus oy:n välisen, v. 1937 tehdyn virranhankintasopimuksen mukaisesti yhtiön oli raitiotieliikenteen ylläpitämiseksi tarvittavasta sähköenergiasta suoritettava kWh:lta korvaus, joka vastasi sähkölaitoksen omia kustannuksia lisättyinä 50 %:lla, kuitenkin siten, ettei mainittu korvaus saanut ylittää 75 p kWh:lta. Kun ylitäjä kertomusvuonna todennäköisesti tulisi ylitetyksi, teknillisten laitosten hal-

¹⁾ Khs 16 p. helmik. 173 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,173 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 2,072 a §. — ⁴⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,499 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,318 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,281 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. huhtik. 536 §.

litus esitti, että kaupunginhallitus sopisi yhtiön kanssa siitä, ettei tätä enimmäishintaa sellaisenaan sovellettaisi kertomusvuonna eikä sen jälkeen toistaiseksi, vaan että yhtiö maksaisi raitiotiekäyttöön saamastaan energiasta yksikköhinnan mukaan, joka muuten lasketaan kuten sopimus määrää, mutta jota sovelletaan myöskin siinä tapauksessa, että edellä mainittu enimmäishinta täten laskettuna tulee ylitytyksi. Asia ei sillä kertaa antanut¹⁾ kaupunginhallitukselle muuta toimenpiteen aihetta kuin että sähkölaitosta päätettiin kehoittaa aikanaan ilmoittamaan kaupunginhallitukselle, mihin määrään sen kustannukset yhtiölle hankitusta virrasta nousivat sopimuksen mukaisia laskuperusteita noudattaen. Sittemmin kaupunginhallitus päätti²⁾ saattaa yhtiön tietoon sähkölaitoksen arviolaskelmat raitioteiden tarvitseman voimavirran kustannuksista v. 1940 ja 1941, joiden mukaan virran hinta edelliseltä vuodelta tulisi olemaan 97 p ja jälkimmäiseltä 112 p kWh:lta. Raitiotie ja omnibus oy. päätti esitetyn selvityksen nojalla ja vaikkakin sen ja sähkölaitoksen välinen virranhankintasopimus edellytti kahden vuoden molemminpuolista irtisanomisaikaa suostua edellä mainituilta vuosilta maksamaan sopimuksessa määriteltyjen laskuperusteiden mukaisen virran hinnan luopuen sopimuksessa määritellystä 75 p:n enimmäishinnasta kWh:lta. Merkiten yhtiön tätä koskevan ilmoituksen tiedoksi kaupunginhallitus päätti³⁾ ilmoittaa sille, että kaupungin ja yhtiön välisessä sopimuksessa määriteltyjen laskuperusteiden mukainen virranhankinta olisi myöskin sovittava noudatettavaksi v. 1942 luopuen sopimuksessa määritellystä enimmäishinnasta sekä että kyseinen sopimus mikäli se koski mainittua enimmäishintaa oli päätetty irtisanoa tammikuun 1 p:ään 1943 mennessä.

Raitiotie ja omnibus oy. oli vapaaehtoisten sopimusten perusteella v:n 1939 lokakuun aikana käyttänyt kaksi kuorma-autoaan puolustusvoimien käyttöön. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ vastauksena yhtiön asiasta tekemään tiedusteluun ilmoittaa, että yhtiön sen mielestä oli luovuttava niiden käyttökorvausmaksujen perimisestä.

Linja autoliikenteen päätekohtat. Kaupunginhallituksella ei puolestaan ollut⁵⁾ mitään huomauttamista väestönsuojelukeskuksen tekemää esitystä vastaan linja-autoaseman länsipuolella olevia laitureita n:ot 32—39 liikennöivien linja-autojen päätekohtain siirtämisestä Rautatientorille sekä Rautatientorilta Malmille suuntautuvan linja-autoliikenteen päätekohtan siirtämisestä Vilhonkadun kulmaukseen.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että sodan aikana väliaikaisesti Rautatientorille sijoitettu paikallislinja-autoliikenteen päätekohta palautetaan takaisin linja-autoasemalle huhtikuun 1 p:stä lukien myöntäen korokkeiden siirtämiseen 500 mk liikennejärjestelyä varten varatuista käyttövaroistaan.

Korokkeet, liikennemerkit y.m. Merkittiin⁷⁾ tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen kiertokirje, joka sisälsi täydennyksen liikennemerkkien asettamisesta aikaisemmin annettuihin ohjeisiin, sekä päätettiin lähettää se yleisten töiden lautakunnalle tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten kehoituksin aikanaan ilmoittaa kaupunginhallitukselle tarpeellisesta merkin muuttamisesta aiheutuvista kustannuksista. Saatuaan tämän ilmoi-

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,078 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,338 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,513 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 157 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. maalisk. 285 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. maalisk. 448 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,905 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 98 ja v:n 1938 Kunnall. asetuskok. s. 207.

tuksen kaupunginhallitus osoitti ¹⁾ tarkoitukseen 6,500 mk liikennejärjestelyä varten varatuista käyttövaroistaan.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ muuttaa Hämeentien ja Mäkelänkadun kulmassa olevat Hämeenlinnan ja Lahden kulkusuuntia Hämeentielle osoittavat tienviitat osoittamaan mainittuja kulkusuuntia Mäkelänkadulle, ollen kustannukset, 400 mk, suoritettava liikennejärjestelyä varten kaupunginhallituksen käytettäväksi varatuista varoista, sekä poistaa pysyväisesti Bulevardin ja Hietalahdenrannan sekä Annan- ja Salomonkadun risteyksissä olevat, kiertosuuntaa osoittavat liikennemerkit.

Rakennustoimistoa päätettiin ³⁾ kehoittaa heti poistamaan Pohj. Makaasiini- ja Fabianinkadun kulmassa olevat liikennekorokkeet.

Pysäköimispaikkain järjestäminen Hyrylän maantielle. Tie- ja vesirakennushallituksen pyydettyä kaupunkia rakentamaan pysäköimispaikat ⁴⁾ Helsingin—Hyrylän maantien Oulunkylässä olevaan osaan oikeutetaan kaupunginhallituksen veloittamaan tie- ja vesirakennushallitukselta enintään vahvistettuun suunnitelmaan liittyvän kustannusarvion määrän eli 14,200 mk, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle kaupungin ottavan kyseisen työn suorittaakseen ainoastaan edellyttäen, että valtio korvasi sen kustannukset 47,000 mk:aan saakka.

Liikennelaskenta. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kertomusvuoden syksyllä toimeenpanna kaupungissa liikennelaskennan osoittaen sitä varten 8,000 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Oy. Huolintakeskus ab:n auton sallittu kokonaispaino. Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ puoltaa erikoisluvan myöntämistä Oy. Huolintakeskus ab:lle saada käyttää auton perävaunua, jonka kokonaispaino oli 7,200 kg.

Autokilpailut. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua Suomen automobiili klubin anomukseen saada järjestää puukaasulla käyvien henkilö- ja kuorma-autojen kilpailut, ehdoin että klubi itse järjesti Kauppatorin liputtamisen.

5. Palotointa koskevat asiat

Uusi palojärjestys. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen heinäkuun 2 p:nä vahvistaneen Helsingin kaupungin uuden palojärjestyksen.

Palohenkilökunnan palkkakysymykset. Palomestari A. Harneen viransijaiselle, palokersantti H. Virranteelle päätettiin ¹⁰⁾ suorittaa 2,000 mk:n suuruinen kuukausipalkka tammikuun 20 p:stä toistaiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että niiltä palokunnan rakennuksissa asuvilta palolaitoksen viranhaltijoilta, jotka oli määrätty sodan aikana asumaan muualla ja joiden huoneistot sinä aikana olivat olleet käyttämättöminä, alennetaan joulukuun 1 p:n 1939 ja maaliskuun 15 p:n 1940 välisen ajan korvaus vuokrasta 20 %:lla ja lämmöstä 50 %:lla sekä vapautetaan heidät samaksi ajaksi suorittamasta korvausta valosta, keittämiseen käytettävästä kaasusta, sähköstä tai puista sekä lämpimästä vedestä.

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 2,217 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 2,052 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 161. — ⁵⁾ Khs 30 p. toukok. 949 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 2,051 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,650 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. marrask. 2,183 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. elok. 1,377 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,409 §. — ¹¹⁾ Khs 25 p. huhtik. 656 §.

Kahden palokorpraalin suoritettavat luontoisetukorvaukset vahvistettiin ¹⁾.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ pyytää palolautakunnalta lausuntoa ehdotuksesta sota-aikana suoritettavista palkoista y.m. etuisuuksista palokuntaan kuuluville, joiksi luettiin vakinaiseen palokuntaan kuuluvat, puhtaana-pitolaitoksesta palokuntaan määrätty ja ruiskulaivain miehistö, jotka joko nauttivat kuukausipalkkaa tai olivat kaupungin vakinaisia työntekijöitä, palokuntaan komennetut nostoväkeen kutsutut, tilapäiset palomiehet ja vapaaehtoisesti ilmoittautuneet, myös vapaaehtoisesta palokunnasta siirtyneet, sekä vapaaehtoiseen palokuntaan kuuluvat, jotka kutsun saatuaan ottivat osaa palosammutukseen. Samalla palolautakuntaa päätettiin kehoittaa tekemään esitys palokunnan varastojen mahdollisesti tarpeelliseksi käytävästä täydentämisestä.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ yhteensä 77,080 mk tilapäisten palomiesten palkkain suorittamiseen v:n 1939 joulukuulta sekä kertomusvuoden tammi- ja helmikuulta.

Palosuojelumiehille suoritettavia päivärahoja varten palopäällikön käytettäväksi talousarvion ulkopuolella avattavalta tililtä Ylimääräisen palohenkilökunnan aiheuttamat menot myönnetystä ⁴⁾ 18,000 mk:n suurisesta erästä käytetyt 17,725 mk päätettiin ⁵⁾ siirtää v:n 1939 tilille Väestönsuojelua varten kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ periaatteellisesti, että niille väestönsuojelun sammuusjoukkoihin vapaaehtoisesti ilmoittautuneille, eri majoituspaikkoihin kasarmoiduille palomiehille, joilla ei ollut palkkaa tai muita tuloja, maksetaan 10 mk:n päiväraha. Näiden päivärahain suorittamiseen myönnettiin sittemmin kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten maaliskuun ajalta 8,660 mk ⁷⁾ sekä myöhemmin tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 1 p:n väliseltä ajalta 5,770 mk ⁸⁾.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ yhteensä 104,715 mk päivärahain suorittamiseksi palokuntaan komennetuille nostoväen miehille tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 19 p:n väliseltä ajalta.

Suomen kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan tiedustelun johdosta, eikä palolaitoksen miehistölle ollut maksettava korvausta pidennetystä työajasta lokakuun 12 p:n ja marraskuun 19 p:n 1939 välisenä aikana, kaupunginhallitus, joka ei katsonut voivansa myöntää rahallista korvausta pidennetystä työajasta, päätti ¹⁰⁾ palolautakunnan ehdotuksen mukaisesti, että palopäällikkö saa pidennetyn työajan korvaukseksi lokakuun 12 p:n ja 26 p:n väliseltä ajalta, jolloin palolaitoksen miehistö oli ollut poistumiskielton alainen, vähitellen myöntää ylityötä tehneille palomiehille pidennettyä työaikaa vastaavan ylimääräisen loman, edellyttäen, ettei siitä aiheutunut kaupungille mitään kustannuksia.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ suostua Helsingin vakinaisten palomiesten yhdistyksen anomukseen yhden viikon ylimääräisen loman myöntämisestä palokunnassa palveleville 16 viipurilaiselle palomiehelle, kuitenkin niin,

¹⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,957 §. — ²⁾ Khs 21 p. maalisk. 390 §. — ³⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,041 §, 19 p. tammik. 3,192 § ja 29 p. elok. 4,087 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 162. — ⁵⁾ Khs 23 p. helmik. 229 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 223 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 504 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. toukok. 813 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 135 §, 15 p. maalisk. 365 § ja 4 p. huhtik. 505 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,075 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,412 §.

että lomat myönnettäisiin vasta sen jälkeen kun vakinaisen miehistön n.s. sotalomat olivat päättyneet, mutta ottaen kuitenkin erittäin kiireellisten tapausten sattuessa huomioon mahdolliset poikkeukset. Samalla myönnettiin määrärahasta Sijaispalkat virkavapaustapauksissa 5,400 mk neljän viransijaisen palkkaamiseksi heille.

Helsingin vapaaehtoinen palokunta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ toistaiseksi vahvistaa niiden Helsingin vapaaehtoiseen palokuntaan kuuluvien päivärahat, jotka palvelivat vakinaisessa palokunnassa eivätkä nauttineet palkkaa tai muita tuloja, 25 mk:ksi upseereille, 20 mk:ksi aliupseereille ja 10 mk:ksi palosotilaille. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ²⁾ vapaaehtoiselle palokunnalle tilitysvelvollisuuskin yhteensä 36,930 mk kyseisten päivärahojen suorittamiseen vuoden alusta lomauttamispäivään saakka.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Helsingin vapaaehtoiseen palokuntaan kuuluville palosammutustyöhön osallistuville palokuntalaisille oli sen lisäksi, mitä palolaisilla on säädetty, suoritettava 10 mk päivärahaa ja annettava vapaa muonitus palopäivältä. Samalla päätettiin kehoittaa vapaaehtoisia palokuntaa aikanaan esittämään laskelma näin aiheutuvista menoista sekä väestönsuojelukeskusta huolehtimaan mahdollisesti tarvittavasta muonituksesta.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle tilitysvelvollisuuskin 60,000 mk:n suuruisen avustuksen käytettäväksi sen varustusten täydentämiseen ehdoin, että hankitut varusteet sodan päätyttyä luovutettiin kaupungin palokunnalle. Lisäksi päätettiin, että kaupunki vakuuttaa kaupungin palokunnan käyttöön luovutetut vapaaehtoisen palokunnan paloautot.

Palkkamäärärahan ylittäminen. Palolautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään palolaitoksen määrärahaa Sääntöpalkkaiset virat enintään 55,000 mk.

Vapautus moottoriajoneuvoveron suorittamisesta. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi valtiovarainministeriön päätös erään palolaitoksen kuorma-auton vapauttamisesta säädetystä moottoriajoneuvoverosta ehdoin, että sitä käytettiin ainoastaan palokunnan omaan liikenteeseen.

Palolaitoksen uudishankinnat. Palolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ hankkimaan uusi Packard-merkkinen sairaidenkuljetusauto 155,000 mk:n hinnasta, ollen kaupunginvaltuustolle aikanaan tehtävä esitys palolaitoksen kaluston hankintamäärärahan tarpeellisesta ylittämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntyä palopäällikön esitykseen, että palolaitoksen kaluston hankintamäärärahaan pelastustikapuuauton ostamista varten sisältyvä 600,000 mk:n erä saataisiin käyttäen kahden paloauton ja yhden kuorma-auton hankkimiseen, sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tämän toimenpiteen hyväksymisestä. Sittenmin kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ palolautakunnan esitykseen, että edellä mainitusta erästä saataisiin käyttää 32,450 mk 2,200 litr/min:n vesipumpun hankkimiseen erääseen kaupungin paloautoon.

Palolautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ enintään 360,000 mk:lla ylittämään palolaitoksen määrärahaa Kaluston hankinta väestönsuojelun sammu-

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 141 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 141 §, 1 p. maalisk. 278 § ja 11 p. huhtik. 517 §. — ³⁾ S:n 15 p. maalisk. 362 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 136 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,340 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,234 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 989 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 184 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 325 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. helmik. 134 §.

joukkojen letkuvaraston täydentämiseksi sekä päätettiin aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁾ palolautakunnan esitykseen Volvo-merkkisen kuorma-autonalustan hankkimiseen 84,000 mk:n hinnasta.

Palolaitoksen määrärahasta Väestönsuojelutarpeet kaupunginhallituksen käytettäväksi myönnettiin alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat rahamäärät: moottoriruiskujen hankkimiseen palokunnalle enintään 135,000 mk ²⁾; palopäällikön esittämien letkuliittimien hankkimiseen 25,600 mk ³⁾; sodan aikana hankittujen naamarikoteloiden maksamiseen 3,750 mk ja letkujen ynnä niiden suokappaleiden hinnan suorittamiseen 12,195 mk ⁴⁾; erinäisten palokunnan tarpeisiin hankittujen varusteiden maksamiseen 23,714: 90 mk ⁵⁾; erinäisten palopäällikön hankkimien tarvikkeiden maksamiseen 71,114: 60 mk ⁶⁾; kaasuväestönsuojelutarvikkeiden hankkimiseen palokunnalle 144,250 mk ⁷⁾; ja erinäisten väestönsuojelutarvikkeiden hankkimiseen palokunnalle yhteensä 459,464: 90 mk ja 1,886: 85 Ruotsin kruunua ⁸⁾; sekä väestönsuojelun sammutusjoukoille hankittavien autoparistojen hinnan suorittamiseen 61,320 mk, letkuliittimien maksamiseen 37,600 mk ja kaasuosodattimien maksamiseen 13,500 mk ⁹⁾. Lisäksi kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että ellei erästä Ruotsista luvattua palokuntalaissarkaerää saataisi ilmaiseksi, niin se voitiin ostaa käyttämällä edellä mainittua määrärahaa.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin eräiden palokunnan hankkimien varusteiden maksamiseen 311,720 mk ¹⁰⁾, tanskalaiseen moottoriruiskuun ja ruotsalaiseen ruiskuun hankittujen liittimien y. m. kaluston hinnan suorittamiseen 7,905 mk ¹¹⁾ sekä 50 puusängyn hankkimiseen väestönsuojelun sammutusjoukoille 5,000 mk ¹²⁾.

Kaupungille lahjoitetut paloautot. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ vastaanottaa The Finland Fund nimisen englantilaisen järjestön lähinnä kaksi paloautoa tarkoittavan lahjoituksen ja sitoutua vastaamaan sen palomiehistön matkoista Tukholmaan ja takaisin sekä ylläpidosta Tukholmassa ja täällä sekä kehoittaa väestönsuojelukeskusta vastaanottamaan Kuninkaallisen Tanskan Autobiiliklubin lähettämän paloruiskuauton.

Palokaivojen ja varavesisäiliöiden rakentaminen. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁴⁾ 10,000 mk paloavantojen järjestämiseksi kaupungin vesialueiden rannoille.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁵⁾ palokaivojen rakentamista kaupungin keskiosiin koskevaa kysymystä valmistelemaan asetetun komitean ehdotuksen palokaivojen rakentamisesta sekä Yleinen insinööritoimisto oy:n tarjouksen niiden rakentamisesta 264,000 mk:aan päättyvine kustannusarvioineen. Tarkoitusta varten myönnettiin rakennustoimiston käytettäväksi 290,000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 133 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 81 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 224 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 814 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 183 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 592 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 303 §. — ⁸⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,193 §, 27 p. tammik. 3,288 § ja 17 p. helmik. 3,447 §. — ⁹⁾ Khs 26 p. tammik. 82 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,141 §. — ¹¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 417 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. maalisk. 279 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. helmik. 117 § ja 16 p. toukok. 786 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,128 §. — ¹⁵⁾ Khs 23 p. helmik. 209 §; ks. myös tämän kert. s. 114 ja 241.

Samoista käyttövaroista myönnettiin ¹⁾ 210,000 mk varavesisäiliöiden järjestämiseksi palokuntaa varten kysymystä valmistelemaan asetetun komitean ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että sodan päättymisestä huolimatta oli jatkettava väestönsuojelutarkoituksessa aloitettua vesisäiliöiden tai -kaivojen rakentamista kaupungin keskiosiin.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ vesijohtolaitokselle 1,968: 50 mk sen suorittamista palovaivojen tutkimuksista.

Kaukoavustus. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen määräys palokaluston ja -miehistön asettamisesta Hangon kaupungin käytettäväksi.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi palomiehistön lähettämistä Hankoon koskeva väestönsuojelukeskuksen kirjelmä.

Palokaluston lainaaminen. Palolaitoksen varastosta päätettiin ⁶⁾ toistaiseksi luovuttaa poliisilaitoksen käytettäväksi 6 moottoriruiskua ja n. 10 vesilaatikkoa.

Palopäällystökoulu. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli päättänyt peruuttaa antamansa määräyksen ⁸⁾ palopäällystökoulun liittämistä Helsingin kaupungin vakinaiseen palokuntaan, koska koulun kaukoavustus-, kokeilu- ja opetustoiminta oli saatava käyntiin.

Piirinuohoojat. Kaupunginhallituksen valitettua korkeimpaan hallinto-oikeuteen piirinuohoojain O. V. Michelsonin ja A. Nevalaisen erottamista koskevasta Uudenmaan lääninhallituksen päätöksestä ⁸⁾, korkein hallinto-oikeus katsoi oikeaksi kumota lääninhallituksen valituksenalaisen päätöksen, koska sen mielestä lääninhallituksen ei olisi pitänyt mainitsemistaan syistä vetäytyä tutkimasta kaupunginhallituksen ja palolautakunnan valitusta. Asian lopulliseksi selvittämiseksi korkein hallinto-oikeus otti asian välittömästi tutkittavakseen, ja ilmoitti tällöin katsovansa, että, koska palolautakunta joulukuun 30 p:nä 1933 annettun palosäännön 29 §:n säännöksen mukaisesti hyväksyy nuohoojan toimittamaan nuohousta kaupungissa eikä maistraatin toimivaltaan ole kuulunut peruuttaa tällaista hyväksymistä, niin kaupunginhallitus ja palolautakunta eivät olleet esittäneet syyt sen lopputuloksen muuttamiseen, mihin maistraatti oli päätöksessään tullut ⁹⁾.

Helsingin nuohoojain ammattiosaston irtisanottua lokakuun 15 p:nä sen ja Nuohoojamestariyhdistyksen välisen työehtosopimuksen, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ pyytää sosiaaliministeriötä kiinnittämään huomiota asiaan, jottei syntyisi työseisausta.

6. Terveysten- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveystenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Kotieläinten pitäminen kaupungissa. Uudenmaan lääninhallitus päätti kesäkuun 19 p:nä väliaikaisesti muuttaa Helsingin kaupungin terveyden-

¹⁾ Khs 23 p. helmik. 231 §. — ²⁾ S:n 15 p. maalisk. 385 §. — ³⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,635 §. — ⁴⁾ Khs 26 p. tammik. 84 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. helmik. 212 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. elok. 1,390 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 500 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 164. — ⁹⁾ Khs 30 p. huhtik. 725 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. marrask. 2,295 §.

hoitojärjestyksen 131 §:n kuulumaan seuraavasti: Asemakaavaan ja rakennussuunnitelmaan otetuilla tonteilla älköön pidettävä nautakarjaa, lampaita, vuohia, sikoja tai kanoja ja muuta siipikarjaa. Terveydenhoitolautakunta voi kuitenkin määräämillään ehdoilla antaa luvan tällaisten eläinten pitämiseen. Muutoksesta, joka oli vahvistettu olemaan voimassa v:n 1941 loppuun, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kuuluttaa asianmukaisessa järjestyksessä, minkä ohessa muutos oli julkaistava kunnallisessa asetuskokoelmassa ²⁾.

Myyntikerman rasvaprosentti. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen terveydenhoitojärjestyksen 65 §:n väliaikaisesta muuttamisesta kertomusvuodeksi siten, että myyntikerman rasvapitoisuus 15 %:n asemesta sai olla 10 %. Samalla terveydenhoitolautakunta oikeutettiin sallimaan myydä 10 %:n kermaa jo ennen väliaikaisen muutoksen vahvistamista. Edellä mainittu kaupunginhallituksen päätös peruutettiin ⁴⁾ kuitenkin sittemmin.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin sairausloma. Ensimmäiselle kaupunginlääkärille F. Hisingerille myönnettiin ⁵⁾ sairausloma täysin palkkaeduin kahdeksi kuukaudeksi joulukuun 1 p:stä alkaen. Terveydenhoidontarkastaja G. Schwanck määrättiin mainittuna aikana oman virkansa ohella hoitamaan ensimmäisen kaupunginlääkärin virkaa 2,200 mk:n suuruisin lisäpalkoin kuukaudessa. Terveydenhoitolautakunnalle päätettiin samalla ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston tilapäisen työvoiman tililtä suoritettiin 100 mk päivässä tilapäiseksi apulaiseksi kutsuttavalle lääkärielle.

Terveydenhoidontarkastajanviran hoitaminen. Lääketieteenlensiaatti A. Schwanck määrättiin ⁶⁾ hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun terveydenhoidontarkastajan G. Schwanckin virkaa tammikuun aikana 4,000 mk:n palkoin.

Kesälomasijaiset. Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ ensimmäisen kaupunginlääkärin ja terveydenhoidontarkastajan kesälomien aikana palkkaamaan tilapäistä sunnuntaiapua terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston tilapäisen työvoiman määrärahasta suoritettavin 100 mk:n palkoin päivältä.

Erään auton korjauskustannusten suorittaminen. Terveydenhoitolautakunnalle päätettiin ⁸⁾ ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että lautakunta aputililtä Väestönsuojelu, matka- ja kuljetuskustannukset maksoi puolet Helsingin maidontarkastusyhdistyksen sen käytettäväksi sodan ajaksi luovuttaman auton korjauskustannuksista eli 3,225:50 mk.

Aluelääkärit. Lääketieteenlehtori O. F. Hästesko määrättiin ⁹⁾ tammikuun 1 p:n ja 22 p:n väliseksi ajaksi 2,394 mk:n palkkioin hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun eteläisen alueen aluelääkärin virkaa.

Töölön aluelääkärille R. Lagukselle myönnettiin ¹⁰⁾ sairausloma tammikuun 1 p:n ja 15 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan lääketieteenlensiaatti B. Enqvist 1,596 mk:n palkoin.

Lääketieteenlensiaatti L. Nyqvist määrättiin ¹¹⁾ hoitamaan maanpuo-

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,248 §. — ²⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 46. — ³⁾ Khs 9 p. helmik. 151 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 964 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,313 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 87 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,199 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. syysk. 1,695 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 90 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. tammik. 89 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 348 § ja khn jsto 12 p. maalisk. 3,529 §.

lustustehtäviin kutsutun pohjoisen alueen aluelääkärin virkaa maaliskuun 1 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään huhtikuun loppuun, 500 mk:n kuukausipalkoin.

Alilääkäri A. Nikula määrättiin ¹⁾ tammikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi hoitamaan sotapalvelukseen kutsuttujen Sörnäisten ja Hermannin aluelääkärin virkoja 3,420 mk:n kuukausipalkoin.

Pasilan aluelääkärille J. Blomstedtille myönnettiin ²⁾ jatkettua sairauslomia virkasäännön mukaisin palkkaeduin maaliskuun 26 p:stä lukien toukokuun loppuun sijaisenaan lääketieteenkandidaatti K. Malmio. Kun lääketieteenkandidaatti Malmio sittemmin ei voinutkaan hoitaa kyseistä viransijaisuutta muuta kuin maaliskuun 13 p:stä huhtikuun 12 p:ään, niin terveydenhoitolautakunta määräsi lääketieteenlensiaatti A. Schwanckin hoitamaan aluelääkärinvirkaa Käpylässä ja lääketieteenlensiaatti E. Nysténin aluelääkärinvirkaa Pasilassa kahden viikon ajaksi huhtikuun 15 p:stä lukien. Kaupunginhallitus määräsi ³⁾ sittemmin heidät hoitamaan näitä virkoja huhtikuun 29 p:stä lukien toukokuun loppuun peruutetaan samalla päätöksensä lääketieteenkandidaatti Malmion määräämisestä hoitamaan aluelääkärinvirkaa huhtikuun 12 p:stä lukien toukokuun loppuun.

Makkaratehtaiden valvojat. Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosaston tilapäisen työvoiman määrärahaa käyttäen palkkaamaan kaksi tilapäistä makkaratehtaiden valvojaa siksi ajaksi, jolloin vakinaiset valvojat olivat sotapalveluksessa.

Terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosasto. Professori O. von Hellens määrättiin ⁵⁾ hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun kaupungin eläinlääkärin W. Ehrströmin virkaa tammikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 7,110 mk:n kuukausipalkoin.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ sallia terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosaston v:n 1939 määrärahan Tilapäistä työvoimaa ylittämisen 29,535 mk sekä aikanaan alistaa päätöksensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ ostamaan Oy. Autokorirakenne ab:ltä siltä aikaisemmin vuokraamansa perävaunu teuraskarjan y.m. kuljettamista varten kokeilutarkoituksin käyttäen tähän terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosaston v:n 1939 määrärahaa Autotakavaunujen hankkiminen.

Eläintenhuoltolaitos. Poliisilaitoksen eläinlääkärin H. Söderlundin, jonka kanssa rahatoimikamari tammikuussa 1930 oli tehnyt sopimuksen ⁸⁾ eläintenhuoltolaitoksen hoitamisesta, kuoltua, kaupunginhallitus oikeutti ⁹⁾ terveydenhoitolautakunnan tekemään samanlaisen sopimuksen apulaiskaupungineläinlääkäri B. Österholmin kanssa.

Elintarpeiden takavarikoimisasema. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ maatalousministeriöltä anoa Etel. Makasiinikadun talossa n:o 1 sijaitsevan valtion lihantarkastamon luovuttamista kaupungille päättäen, jos anomukseen suostuttiin, luovuttaa kyseisen rakennuksen elintarpeiden takavarikoimisaseman käyttöön.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 90 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 596 §. — ³⁾ S:n 9 p. toukok. 775 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. huhtik. 540 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 88 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 92 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. huhtik. 602 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 79 §. — ⁹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,102 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,478 §.

Maidontarkastamo. Maidontarkastamon toimistoapulainen I. Nybergh oikeutettiin ¹⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa syyskuun 30 p:ään 1941.

Asuntojentarkastus. Asuntojentarkastustoimisto oikeutettiin ²⁾ palkkaamaan kaksi virastovaratyöntekijää kertomusvuoden loppuun saakka. Heidän palkkaamiseen myönnettiin ³⁾ 3,960 mk.

Ammattientarkastus. Ammattientarkastajat S. H. Lehmuskallio ja E. Sundbäck, joiden viisivuotistoimikaudet päättyivät tammikuun 31 p:nä, määrättiin ⁴⁾ edelleen entisin palkkaetuina hoitamaan näitä virkojaan siksi kuin ne vakinaisesti täytettiin, ollen tämä päätös aikanaan alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Terveystoimikuntaa päätettiin kehoittaa julistamaan kyseiset virat haettaviksi.

Terveystoimikunnalle päätettiin ⁵⁾ ilmoittaa, että insinööri G. Winklerin valitsemista ammattientarkastajaksi koskeva kaupunginvaltuuston päätös ⁶⁾, josta oli tehty valitus ⁶⁾ Uudenmaan lääninhallitukselle, oli saavuttanut lainvoiman ja pantu täytäntöön.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin ⁷⁾ ammattientarkastaja E. Sundbäckille heinäkuun 17 p:n ja elokuun 16 p:n väliseksi ajaksi.

Ammattientarkastaja S. H. Lehmuskallio määrättiin ⁸⁾ oman virkansa ohella hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun ammattienylitarkastajan K. Suhosen virkaa siksi kuin hän itse jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan, kuitenkin enintään kesäkuun 11 p:ään saakka.

Ammattientarkastaja S. Lautsolle myönnettiin ⁹⁾ palkatonta virkavapautta tammi-toukokuun ajaksi. Terveystoimikunnan ilmoitettua määränneensä Viipurin kaupungin entisen ammattientarkastajan K. Pokin viransijaisena hoitamaan edellä mainittua virkaa huhtikuun 29 p:n ja toukokuun 12 p:n välisenä aikana, kaupunginhallitus määräsi ¹⁰⁾ hänet edelleen hoitamaan sitä viimeksi mainitusta päivästä heinäkuun 13 p:ään. Ammattientarkastaja Lautson sittemmin pyydettyä eroa virastaan kesäkuun 1 p:stä lukien, terveystoimikuntaa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa julistamaan kyseinen virka haettavaksi.

Ammattientarkastuksen määrärahaa Tilapäistä työvoimaa päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää 297: 50 mk.

Tuberkuloosihuolto. Lääketieteellisensiaatti E. Qvarnström määrättiin ¹³⁾ hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun tuberkuloosilääkärin A. V. Wirran virkaa tammikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 1,600 mk:n kuukausipalkoin.

Tuberkuloosilääkäri A. V. Wirta määrättiin ¹⁴⁾ yhdessä kaupunginarkkitehdin kanssa arvioimaan tuberkuloosihuoltotoimiston huoneiloille niiden puolustuslaitoksen käytössä olon aikana aiheutuneita vahinkoja. Saatuaan tiedon vahinkojen suuruudesta kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾, ettei niistä vaadita valtiolta korvausta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾, että vuokravaatimus puolustuslaitoksen

¹⁾ Khs 30 p. toukok. 966 § ja 7 p. marrask. 2,104 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,018 §. — ³⁾ Khs jsto 5 p. jouluk. 4,389 §. — ⁴⁾ Khs 16 p. helmik. 192 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 544 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 36. — ⁷⁾ Khs 1 p. elok. 1,384 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. huhtik. 539 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 193 § ja 11 p. huhtik. 542 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 893 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. toukok. 903 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,101 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. tammik. 93 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. syysk. 1,613 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 2,232 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,348 §.

hallussa yhä edelleen olevien tuberkuloosihuoltotoimiston huoneistojen osalta oli tehtävä sitten kun ne oli luovutettu takaisin kaupungin hallintaan.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että Kiljavannummen parantola oli otettu puolustuslaitoksen käyttöön joulukuun 28 p:stä 1939 lukien.

Kaupunginhallitus suostui ²⁾ sairaalahallituksen esitykseen, että Kiljavannummen parantolalle Kivelän sairaalasta ja tuberkuloosisairaalasta lainatuista vaatteista ja kalustoesineistä ei perittäisi vuokraa.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi, että Mjölbollstadin parantolan hoitomaksu v. 1941 tuli olemaan 30 mk osakaskuntain lähettämiltä potilailta ja 20 mk itsemaksavilta potilailta sekä osakaskuntain suoritettava paikkaosuusmaksu 3,640 mk paikkaa kohden.

Sielullisesti sairaiden huolto. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 242: 40 mk.

Sielullisesti sairaiden keskustotien lämpö määrärahoihin kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ yhteensä 7,500 mk:n suuruisen lisäyksen käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 1,674 mk sielullisesti sairaiden miesten Leppävaarassa olevan keskustukodin vesijohdon korjaamiseen.

Kouluhammasklinikka. Terveystenhoitolautakuntaa päätettiin ⁷⁾ kehoittaa tavallisessa järjestyksessä täyttämään viisi kouluhammaslääkärin virkaa ja yksi apulaiskouluhammaslääkärinvirka, jotka ennen sotaa oli julistettu haettaviksi sekä yksi huhtikuun 1 p:nä avoimeksi tuleva kouluhammaslääkärinvirka.

Sittemmin päätettiin ⁸⁾ suostua terveydenhoitolautakunnan esityksiin, että keskustuklinikan kouluhammaslääkärin A. Teräsvuoren erottua toukuun 1 p:stä lukien avoimeksi tullut kouluhammaslääkärinvirka sekä Aleksis Kiven kouluun perustetun haaraklinikan johtajaksi siirretyn Vallilan haaraklinikan entisen kouluhammaslääkärin H. Groundstroemin avoimeksi tullut entinen virka saataisiin toistaiseksi jättää täyttämättä.

Terveydenhoitolautakunta oli määrännyt kouluhammaslääkäriksi kolmeksi vuodeksi lokakuun alusta lukien odontologianlisensiaatti S. Lampinen-Vesterlundin, joka kuitenkin, ennenkuin hän ennätti ryhtyä virkaansa hoitamaan, sairastui ja pyysi virkavapautta kahdeksi kuukaudeksi. Terveystenhoitolautakunta ei kuitenkaan katsonut voivansa myöntää hänelle sairauslomaa, vaan oikeutti hänet vastaanottamaan viran vasta joulukuun alussa, sekä määräsi hammaslääkäri M. Heinäsuon hoitamaan virkaa marraskuun loppuun saakka. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ terveydenhoitolautakunnan toimenpiteen asiassa.

Kouluhammasklinikan apulaisesimies W. Cederberg oikeutettiin ¹⁰⁾ säädetyn eroamisien saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa v:n 1941 loppuun.

Työskentelypaikan järjestämiseksi Vallilan haaraklinikan klinikka-apulaiselle kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 5,500 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

¹⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,067 §. — ²⁾ Khs 19 p. syysk. 1,694 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,119 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. marrask. 2,101 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,425 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 583 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 379 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. toukok. 777 ja 778 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. marrask. 2,103 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. lokak. 1,830 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. elok. 1,533 §.

Käyttövarenaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 900 mk:n lisäyksen kouluhammasklinikan lämpö määrärahaan.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua siihen, että Lapinlahden haaraklinikka henkilökuntineen käytettiin ensimmäisessä sotasairaalassa hoidettavien potilaiden hammashoitoon ehdoin, että sairaala hankki ja kustansi tarvittavat lääkkeet ja hammastäytetarvikkeet sekä suoritti kaupungille korvauksen klinikan suoranaista menoista.

Terveystoimisto. Terveystoimiston apulaislääkäri M. Edgren-Gylling määrättiin ³⁾ sotapalvelukseen kutsutun toimiston lääkärin C. Thesleffin viransijaiseksi kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään huhtikuun loppuun, 3,600 mk:n kuukausipalkoin.

Veneeristen tautien poliklinikka. Kaupunginhallitus määräsi ⁴⁾ lääketieteentohtori T. E. Olinin hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun veneeristen tautien poliklinikan lääkärin Y. Salmisen virkaa tammikuun 1 p:stä kesäkuun 10 p:ään 4,365 mk:n kuukausipalkoin.

Desinfiointilaitos. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ terveydenhoitolautakunnan ehdotuksen 50 mk:n suuruisen kertamaksun vahvistamisesta desinfiointilaitoksen cyanihuoneen käyttämisestä sotilaiden vaatteiden puhdistamiseen.

Poliisilaitoksen sairashuolto. Toinen kaupunginlääkäri O. Elo määrättiin ⁶⁾ oman virkansa ohella hoitamaan poliisilääkärin virkaa joulukuun 1 p:stä 1939 alkaen 1,625 mk:n kuukausipalkoin.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ ylittämään poliisilaitoksen sairashuollon määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 781:65 mk.

Korvapoliklinikka. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa terveydenhoitolautakunnalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että terveydenhoitolautakunta oli määrännyt Norjan alamaisten tohtori Ch. Thurmann-Nielsenin hoitamaan korvapoliklinikan vastaanottoja maaliskuun 12 p:stä alkaen siksi kuin toisin määrättiin, sekä että hänelle suoritettiin laskua vastaan 3,600 mk:n kuukausipalkka mainitun poliklinikan avustamäärärahasta.

Lastenpoliklinikka. Terveydenhoitolautakunnan ilmoitettua, että lastenpoliklinikan toiminta Unioninkadun talossa n:o 45 oli lopetettu ja että poliklinikan johtaja D. von Wendt sen sijaan oli lupautunut vastaanottamaan vähävaraisia helsinkiläisiä lapsia Marian sairaalassa 25 mk:n korvauksen lasta kohden, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä tämän järjestelyn.

Etuannit. Eräille terveydenhoitolautakunnan alaisille viranhaltijoille myönnettävien etuantien suuruudet vahvistettiin ¹⁰⁾.

Sairaalat

Lääkärien kutsuminen puolustusviranomaisten määräämiin tehtäviin. Sairaalahallituksen pyydettyä selvitystä siitä, ketkä oli käsitettävä sellai-

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,425 §. — ²⁾ Khn jsto 23 p. helmik. 3,478 § ja khs 1 p. maalisk. 270 §. — ³⁾ Khs 26 p. tammik. 85 § ja 8 p. maalisk. 348 § sekä khn jsto 12 p. maalisk. 3,529 §. — ⁴⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,068 §, khs 8 p. maalisk. 348 § ja 11 p. heinäk. 1,299 § sekä khn jsto 12 p. maalisk. 3,529 §. — ⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 86 §. — ⁶⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,293 §. — ⁷⁾ Khs 7 p. marrask. 2,101 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 426 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 91 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 87 §.

siksi asevelvollisuuttaan suorittaviksi, joita kaupunginvaltuuston virkasäännön 28 §:ään hyväksymässä, reserviharjoituksiin kutsuttujen palkkausta koskevassa lisäyksessä tarkoitettiin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa sairaalahallitukselle, että mainittu lisäys koski kaikkia kaupungin sairaalain lääkäreitä, jotka puolustusviranomaisilta olivat saaneet määräyksen maanpuolustustehtäviin, sellaisia lukuunottamatta, jotka olivat täyttäneet 60 vuotta tai jotka aikaisemmin oli kokonaan vapautettu asevelvollisuuden suorittamisesta.

Yksityisen lääkärinvastaanoton harjoittaminen virka-asunnoissa. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi sairaalahallituksen esityksen yksityisen lääkärinvastaanoton harjoittamisen sallimisesta virka-asunnoissa, kuitenkin siten rajoitettuna, ettei kaupungin sairaalain palveluksessa olevat lääkärit saaneet yksityisessä vastaanotossaan käyttää sairaalain välineitä.

Sairaalain hoitohenkilökunnan talvilomat. Sairalahallitus oikeutettiin ³⁾ kertomusvuonna myöntämään sairaalain hoitohenkilökunnalle talvilomat joko kesälomien jatkona tai erillisinä ennen vuoden loppua.

Kun edellä mainittua alettiin soveltaa käytäntöön, kävi ilmi, että puolustuslaitos oli myöntänyt osalle sotasairaalain hoitajattaria eri pituisia lomiam, minkä johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että myönnettäessä talvilomia sairaalain hoitohenkilökunnalle, oli kaupungin myönnettävistä lomista vähennettävä asianomaisten valtion palveluksessa nauttimat lomaajat.

Sairaalain henkilökunnan sodanaikaiset palkat. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa niitä lauta- ja johtokuntia, joiden alaisia sääntöpalkkaisia sairaanhoitajia tai muita sääntöpalkkaisia toimihenkilöitä kertomusvuonna oli ollut puolustuslaitoksen sairaanhoitajattarina, maksamaan heille asianomaiselta palkkatililtä kaupungin maksettavan palkan ja puolustuslaitoksen maksaman palkan välisen erotuksen, jolloin jälkimmäiseen oli paitsi rahapalkkaa luettava päiväraha ja luontoisedut laskettuina 20 mk:n mukaan päivältä.

Sairaalain viranhaltijain luontoisetukorvaukset. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että niiden kaupungin sairaalain sairasastojen viranhaltijat, joilla oli oikeus asua sairaalan ulkopuolella mutta jotka olivat joutuneet sairasastojensa siirron vuoksi toiselle paikkakunnalle ja asumaan sikäläisissä sairaaloissa, oli vapautettava suorittamasta luontoisetukorvausta nauttimastaan asuntoedusta.

Eräiden sairaalahallituksen alaisten viranhaltijain suoritettavat luontoisetukorvaukset vahvistettiin ⁷⁾.

Kalliinajanlisäyksen maksaminen tilapäiselle työvoimalle. Alistettuaan tutkittavakseen sairaalahallituksen syyskuun 20 p:nä tekemän päätöksen kalliinajanlisäyksen maksamisesta sairaalahallituksen alaisten laitosten

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 419 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,881 §. — ³⁾ S:n 9 p. toukok. 779 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 828 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 2,099 §. — ⁶⁾ Khn jsto 28 p. helmik. 3,502 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. tammik. 3,120 §, 25 p. tammik. 3,264 §, 31 p. tammik. 3,324 §, 6 p. helmik. 3,383 §, 17 p. helmik. 3,441 §, 23 p. helmik. 3,476 §, 4 p. huhtik. 3,598 §, 25 p. huhtik. 3,683, 3,684 ja 3,685 §, 23 p. toukok. 3,783 ja 3,784 §, 30 p. toukok. 3,825 ja 3,826 §, 13 p. kesäk. 3,867, 3,868, 3,869, 3,870, 3,876 ja 3,877 §, 4 p. heinäk. 3,958 ja 3,964 §, 19 p. syysk. 4,148 §, 3 p. lokak. 4,211 §, 7 p. marrask. 4,299 § sekä 5 p. jouluk. 4,379, 4,380, 4,381, 4,382, 4,399 ja 4,400 §.

tilapäiselle työvoimalle, kaupunginhallitus huomauttaa sen mainitun päätöksensä johdosta sairaaloille lähetettävän kiertokirjeen johdosta seuraavaa: Sairalahallitus oli päättänyt, että kalliinajanlisäystä saatiin maksaa sen alaisissa laitoksissa palvelevalle tilapäiselle työvoimalle, johon kaupunginhallituksen asiasta antaman selityksen mukaisesti luettiin paitsi varsinaiselta tilapäisen työvoiman momentilta palkattuja myöskin kaikki virkaatoimittavat sekä kaikki viransijaiset, siitä alkaen kuin asianomainen oli ollut kaupungin palveluksessa yhtäjaksoisesti kolme kuukautta. Kaupunginhallituksen mielestä määräys kolmen kuukauden yhtäjaksoisesta palveluksesta ei ollut oikea, vaan oli pääpaino pantava sille, että tilapäisesti palkatun viranhaltijan asema oli sääntöpalkkaiseen verrattavissa. Edelleen sairaalahallitus mainitsi, että vakinainen viranhaltija, joka määrättiin hoitamaan ylempään palkkaluokkaan kuuluvaa virkaa, sai ehdoin, että kalliinajanlisäys voi kaupunginvaltuuston asiasta antamien määräysten puitteissa tulla kysymykseen, lukea hyväkseen omaan vakinaiseen virkaansa kuuluvan kalliinajanlisäyksen. Kaupunginhallitus mainitsi, ettei viransijaiselle ollut maksettava kalliinajanlisäystä vaan oli viransijaista otettaessa erikseen sovittava hänen kanssaan palkasta, jolloin voitiin tarpeen mukaan ottaa huomioon myös muille maksettavaa kalliinajanlisäystä vastaava lisäys. Sairalahallitusta päätettiin ¹⁾ kehoittaa tekemään kiertokirjeen sisältöön vastaavat muutokset.

Päivystyksen järjestäminen sairaaloissa. Sen jälkeen kun oli suoritettu tutkimuksia tehdyn esityksen johdosta toimenpiteisiin ryhtymisestä sairaalain päivystysjärjestelmän muuttamiseksi, kaupunginhallitus päätti ²⁾: että tällä kertaa tyydytään siihen selvitykseen, jonka sairaalain taloudenhoitajat olivat hankkineet sairaaloissa suoritettuna päivystyksen laajuudesta; että entinen päiväytysjärjestelmä pysytetään pääasiallisesti ennallaan; sekä että sairaalahallitus oikeutetaan ehdollisesti merkitsemään määrärahat v:n 1941 talousarvioehdotukseensa siten, että Marian sairaalan apumiesten päivystysvuoroista maksetaan palkkiona 20 mk sekä kaikkien sairaalain konemestarien ja lämmittäjä-mekaanikkojen tai heihin verrattavan konehenkilökunnan päiväytysvuoroista 25 mk kerralta.

Sotilaspotilaiden vaatteiden pesu ja korjaus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa sairaalahallituksen pesettämään ja korjauttamaan sotasairaaloiksi muodostetuissa kaupungin sairaaloissa hoidettavien sotilaspotilaiden vaatteet rasittaen korjausmenoilla sairaalain kaluston kunnossapitotiliä sekä antamaan vapaaehtoiselle lisätyövoimalle sairaaloissa ruoan merkiten tästä aiheutuvat menot tilapäisen työvoiman tilille. Samalla sairaalahallitusta päätettiin kehoittaa, mikäli mahdollista, järjestämään edellä mainittujen menojen kirjanpito siten, että ne myöhemmin voitiin selvittää.

Sairalamaksut. Lääkintöhallitus oli ilmoittanut kuntien sairaaloille suorittavansa sairaalamaksut valtion toimesta kotipaikkakunnaltaan siirrettyjen tai valtion kehoitusta noudattaen kodeistaan siirtyneiden ilmeisesti varattomien henkilöiden hoidosta kunnan sairaaloissas amojen perusteiden mukaisesti kuin kunnan omat potilaat suorittivat halvimmassa maksuluokassa, ei kuitenkaan enempää kuin 20 mk hoitopäivältä, ja hoidosta kulkutautisairaaloiissa 20 mk vuorokaudelta. Tämän johdosta kau-

¹⁾ Khs 10 p. lokak. 1,879 §. — ²⁾ S:n 15 p. maalisk. 377 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 290 §.

punginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa lääkintöhallitukselle, että Helsingin kaupunki puolestaan tyytyy lääkintöhallituksen lupaamaan maksuun, sekä ettei ollut ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin mainitun maksun ja taksan mukaisen maksun välisen erotuksen perimiseksi.

Puolustusministeriön lääkintöosasto oli ilmoittanut suorittavansa kaupungin sairaaloissa sekä diakonissalaitoksella, jotka kaikki kuuluivat osina ensimmäiseen sotasairaalaan, hoidetuista puolustuslaitoksen potilaista 40 mk:n päivämaksun, mainittujen sairaalain edelleen jäädessä kaupungin hallintaan ja kaupungin suorittaessa kuten siihenkin asti kaikki niiden menot. Kun mainittu maksu kuitenkin ei vastannut todellisia hoitokustannuksia, niin kaupunginhallitus päätti ²⁾ ehdottaa, että valtio suostuisi maksamaan kyseisistä potilaista 65 mk:n suuruisen hoitomaksun päivältä.

Lääkintöhallituksen ilmoitettua, että ilmahyökkäyksissä vammoja saaneiden potilaiden hoitokustannukset kunnallisissa ja yksityisissä sairaaloissa maksetaan valtion varoista noudattaen valtion sairaalain yleisille osastoille vahvistettuja maksuperusteita, joiden mukainen hoitomaksu oli 20 mk vuorokaudelta, sairaalahallitus tiedusteli, miten tällöin oli meneteltävä ulkokuntalaisten potilaiden osalta, joiden kaupungin sairaalain taksan mukaan muuten tuli suorittaa 40 mk. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ vastata, että 20 mk:n maksuun oli tyydyttävä myöskin ulkokuntalaisten osalta.

Tampereen yleisen sairaalan taloudenhoitajan pantua Helsingin kaupungin maksettavaksi mainitussa sairaalassa hoidetun helsinkiläisen työntekijän T. I. Henrikssonin hoitomaksut marras- ja joulukuulta 1939, 360 mk, minkä saatavan perimiseksi sittemmin oli toimitettu ulosmittaus, Helsingin huoltolautakunta valitti tästä maksuunpanosta ja ulosmittauksesta Hämeen lääninhallitukselle, koska työntekijä Henrikssonia ei ollut toimitettu sairaalaan Helsingin kaupungin toimesta eikä hänen puolestaan ollut annettu mitään maksusitoumusta. Hämeen lääninhallitus kumosi huhtikuun 10 p:nä maksuunpanon ja vapautti Helsingin kaupungin suorittamasta riidanalaista sairaalamaksua. Tampereen yleisen sairaalan taloudenhoitaja valitti tällöin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jolle annettavan selityksen laatimisen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ uskoa kaupunginlakimiehelle.

Poliklinikkamaksut. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ huhtikuun 1 p:stä lukien noudatettavaksi poliklinikkamaksujen kannannan järjestelyä koskevan sairaalahallituksen ehdotuksen: että poliklinikkamaksujen käteiskantoa varten hyväksyttäisiin mallinmukaiset kuittilomakkeet; että maksujen kantajaksi määrättäisiin poliklinikanhoitajat, joka määrättyllä tavalla tilittäisi kantamansa varat taloudenhoitajalle; että maksut tapaturvakuutusyhtiöiden korvattavasta lääkärinohidosta edelleen perittäisiin lääkärikunnan ja yhtiöiden keskenään sopimien perusteiden mukaisesti, ollen asianomaisen lääkärin kirjoitettava niistä lasku, jossa mainittiin lääkäriille ja sairaalalle tulevat korvaukset erikseen sekä niiden yhteissumma, minkä jälkeen laskut päivittäin oli toimitettava taloudenhoitajan konttoriin perimistoimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä että päivittäin annettaisiin taloudenhoitajalle luettelo poliklinikan kautta sairaalaan

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 145 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 143 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 294 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,295 §. — ⁵⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,338 §.

otetuista potilaista sekä heidän suorittamistaan poliklinikkamaksuista, joilla oli hyvitetävä asianomaisen potilaan tiliä.

Sairaalan lämmitys. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa kaupungin lämpöteknikolle tehtäväksi määrätä hänen sopiviksi katsominsa keinoin toimeenpantavaksi sairaaloissa sellaisia rajoituksia lämmön ja lämpimän veden käytön suhteen kuin vallitseva polttoainepula edellytti ja sairaiden hoitoa vaarantamatta oli mahdollista. Edelleen päätettiin kehoittaa kansanhuoltolautakuntaa mahdollisuuksiensa mukaan toimittamaan halkoja sairaaloille.

Sairaalahallitukselle päätettiin ²⁾ ilmoittaa, että Oy. G. H. H. nimistä yhtiötä vastaan ei voitu ryhtyä toimenpiteisiin erään hiilenhankintasopimuksen täyttämättä jättämisen johdosta.

Kiljavannummen parantolaan siirretty irtaimisto. Sodan alussa lähetettiin Kivelän sairaalasta ja tuberkuloosisairaalasta irtaimistoa, etupäässä vaatteita, Kiljavannummen parantolaan, joka silloin käsitettiin kaupungin tukisairaalaksi, käytettäväksi kaupungin sairaalan ja Suomen punaisen ristin sairaalan kunnallisten osastojen potilaiden siirron varalta. Kun parantola sittemmin liitettiin neljänteen sotasairaalaan, niin tämä ilman muuta otti haltuunsa ja käyttöönsä edellä mainitun irtaimiston, jota kuitenkin ensimmäiseen sotasairaalaan kuuluvat kaupungin omatkin sairaalat sittemmin olisivat tarvinneet, minkä johdosta sairaalahallitus teki esityksen sen palauttamisesta niille. Asia merkittiin tiedoksi sekä päätettiin ³⁾ kehoittaa sairaalahallitusta ilmoittamaan kaupunginhallitukselle sen vastaisesta kehittämisestä.

Englannista saapunut sairaalatarvikelahjoitus. Englantilaiselle liike miehelle J. Mutimerille, joka oli lahjoittanut Helsingin kaupungille erinäisiä kalustoesineitä, lääkeaineita, röntgenfilmejä ja sairaanhoitotarvikkeita n. 100,000 mk:n arvosta sekä johtaja B. Snellmanille, joka oli avustanut asian järjestämisessä, päätettiin ⁴⁾ esittää kaupungin kiitokset.

Sairaalan sodanaikaisten menojen korvaaminen. Lääkintöhallituksen lähetettyä puolustuslaitokselle kuuluvien menojen korvaamista silmälläpitäen kunnallisten mielisairalain ja tuberkuloosisairalain ylilääkäreille niiden sodanaikaisia menoja y.m. koskevan kyselykaavakkeen, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa vastauksensa Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston ja Nikkilän sairaalan sekä tuberkuloosisairalan osalta sairaalahallituksen esittämällä tavalla, ollen vuokravaatimus puolustuslaitoksen hallinnassa yhä edelleen olevien tuberkuloosisairalan huoneistojen suhteen tehtävä sitten kun ne jälleen oli luovutettu kaupungin hallintaan.

Marian sairaala. Sairalahallitus oikeutettiin ⁶⁾ julistamaan haettavaksi ja täyttämään Marian sairaalan kirurgisen osaston alilääkärinvirka ja apulaislääkärinvirka sekä lastenosaston apulaislääkärinvirka.

Marian sairaalan johtajalle ja ylilääkärille H. Bardylle, joka oli puolustuslaitoksen asioissa matkustanut ulkomaille, myönnettiin ⁷⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin helmikuun 27 p:stä maaliskuun 16 p:ään sijaisenaan sisätautien osaston ylilääkäri F. Saltzman ilman eri korvausta.

Lastenosaston apulaislääkäri A. Talvitie määrättiin ⁸⁾ oman virkansa ohella hoitamaan sotapalvelukseen kutsutun saman osaston ylilääkärin

¹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,166 §. — ²⁾ Khs 23 p. helmik. 226 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 228 §. — ⁴⁾ Khn jsto 26 p. syysk. 4,183 §. — ⁵⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,348 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 898 § ja 4 p. heinäk. 1,239 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. maalisk. 423 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 150 §.

P. Heiniön virkaa joulukuun 9 p:stä 1939 lukien toistaiseksi, siksi kuin tämä itse jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan, kuitenkin enintään kertomusvuoden maaliskuun 5 p:ään saakka, oikeuksin nostaa ylilääkärin virkaan kuuluva palkka.

Marian sairaala oikeutettiin ¹⁾ palkkaamaan virastovaratyöntekijä kertomusvuoden loppuun saakka.

Kirurgisen osaston alilääkäri A. Pelkonen oikeutettiin ²⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1942 loppuun.

Yövärtijat J. F. Bergström ja K. Siltala oikeutettiin ³⁾ säädetyn eroamisian saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa edellinen huhtikuun 29 p:ään ja jälkimmäinen elokuun 26 p:ään 1941.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa sairaalahallitukselle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että hierojatar S. Halldinin palkka korotettiin 1,774 mk:sta 1,995 mk:aan kuukaudessa tammikuun 1 p:stä 1941 lukien sekä sairaanhoitajatar- ja oppilasasuntolan lämmittäjän F. V. Lindvallin palkka 500 mk:sta 700 mk:aan kuukaudessa kertomusvuoden marraskuun 1 p:stä lukien.

Sairaalahallitus oikeutettiin ⁵⁾ myöntämään sisätautien osaston apulaislääkärille C.-A. Hernbergille kertomusvuonna ylimääräistä kesälomaa korvauksena siitä kesälomasta, jota hänelle ei edellisenä vuonna ollut voitu järjestää. Samalla sairaalahallitukselle päätettiin huomauttaa, että tällainen menettelytapa voi ainoastaan poikkeuksellisissa olosuhteissa ja pakottavien syiden perusteella sekä kaupunginhallituksen suostumuksella tulla kysymykseen.

Marian sairaalan suursiivoukseen v:n 1939 toukokuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana osallistunut siivooja A. Ukkonen oli väittäen tämän työn olleen kausiluontoista, työntekijäin kesälomalain määräyksiin vedoten vaatinut, että hänelle maksettaisiin ylimääräinen korvaus kolmelta työpäivältä, koska työsuhte oli keskeytymättä jatkunut neljä kuukautta. Sairaalahallitus tiedusteli tämän johdosta kaupunginhallituksen mielipidettä asiasta pyytäen samalla selvitystä myöskin siitä, oliko kesälomasi-jaisten palvelua, joka tapahtui touko- ja lokakuun välisenä aikana, pidettävä kausiluontoisena työnä, joka oikeutti työntekijäin kesälomalain mukaisen loman saantiin, kiinnittäen lisäksi kaupunginhallituksen huomiota siihen seikkaan, että kaupungin virkasäännön mukaisesti viranhaltija, joka erosi palveluksesta oltuaan vähintään kuusi kuukautta toimessa sen ajan jälkeen, jona kesälomia yleensä myönnettiin, oli oikeutettu erotessaan saaman virkasäännön mukaisen kesäloman, kun taas työntekijäin kesälomalain mukaisesti työntekijä siinä tapauksessa, että työnantaja irtisanoi työsuhteen, oli oikeutettu, jos työsuhte oli keskeytymättä jatkunut vähintään kuusi kuukautta, saamaan lain mukaisen lomakorvauksen riippumatta siitä, mihin aikaväliin ehtona olevat kuusi kuukautta sattuivat. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ tällöin sairaalahallitukselle ilmoittaa seuraavaa: Siivooja Ukkonen ei ollut oikeutettu saamaan lomakorvausta, koska hän itse oli irtisanoutunut kaupungin palveluksesta eikä työsuhte siis ollut päättynyt työntekijäin kesälomalain 8 §:ssä mainitulla tavalla, jonka määräyksiä yleensä ei ollut sovellettava sairaalain

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 2,018 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,352 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 292 § ja 3 p. lokak. 1,821 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,350 ja 2,351 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heimäk. 1,246 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 420 §.

suursiivoustöihin, joita miltei poikkeuksetta voitiin suorittaa vuoden-ajasta riippumatta. Mitä tuli sairaalahallituksen huomaautukseen virkasäännön ja työntekijäin kesälomalain määräysten erilaisuudesta, niin työntekijät tosin olivat lain mukaan viranhaltijoita edullisemmassa asemassa sikäli, että viranhaltijoihin nähden tehty aikarajoitus ei koskenut työntekijöitä, mutta toisaalta viranhaltija virkasäännön mukaan sai lomakorvauksen myöskin siinä tapauksessa, että hän itse irtisanoutui kaupungin palveluksesta. Kaupunginhallituksen mielestä ei ollut syytä määräysten yhdenmukaistamiseen kumoamalla viranhaltijoiden suhteen voimassa olevaa aikamääräystä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään talousarvioon tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa lämpimän veden valmistajan hankkimiseen Marian sairaalan kirurgiselle osastolle 42,500 mk:n hinnasta, asentamiskustannusten noustessa arviolta 6,700 mk:aan.

Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ sairaalahallituksen esityksen Marian sairaalan Munkkiniemen osaston laajentamisesta 30 potilaspaikalla.

Kulikutautisairaala. Kulikutautisairaala oikeutettiin ³⁾ palkkaamaan virastovaratyöntekijä kertomusvuoden loppuun saakka.

Sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾ 59,550 mk Hyvinkään parantolan laskujen suorittamiseksi sinne kulikutautisairaalaan lähetettyjen potilaiden hoidosta, ollen päätös aikanaan alistettava valtuuston hyväksyttäväksi. Kyseisten potilaiden sittemmin kaupungille suoritettavat hoitomaksut oli merkittävä kulikutautisairaalan asianomaiselle tulotilille.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 920 mk erään kulikutautisairaalaan Fiskarsin sairaalaan siirretyn paratyfuspotilaan hoidosta esitetyn laskun maksamiseen.

Kulikutautisairaalassa 31 vuorokautta lokakuun 8 p:stä lukien hoidetun, Jämsässä lapsihalvaukseen sairastuneen opiskelija K. Kankareen 1,240 mk:n suuruisen sairaalamaksun ⁶⁾, jota Jämsän kunta oli kieltäytynyt suorittamasta, Hämeen lääninhallitus kesäkuun 11 p:nä velvoitti mainitun kunnan suorittamaan 200 mk:n suuruisine uloshakukuluineen.

Lääkintöhallitus oli tiedustellut, halusiko kaupunki sijoittaa kulikutautisairaalaan hengityskojeen, mutta koska sitä koskevista ehdoista ei päästy yksimielisyyteen, niin kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa, ettei kaupunki katsonut voivansa sitä vastaanottaa.

Sairaalahallitus valtuutettiin ⁸⁾ hankkimaan puuhiilikaasutin erääseen kulikutautisairaalan kuorma-autoon käyttäen mainitun sairaalan määrärahaa Kaluston kunnossapito. Määrärahan ylittämisestä päätettiin aikanaan tehdä esitys kaupunginvaltuustolle.

Sähkölaitosta päätettiin ⁹⁾ kehoittaa toimittamaan kulikutautisairaalalle sen keväeseen mennessä tarvittava kivihuilimäärä, n. 850 tonnia.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään niihin toimenpiteisiin, joita mahdollinen halkolämmitykseen siirtymisen

¹⁾ Khs 25 p. huhtik. 668 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 343 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 2,018 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 144 §. — ⁵⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,382 §. — ⁶⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,137 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 1,571 §, 10 p. lokak. 1,877 § ja 24 p. lokak. 2,006 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 897 §. — ⁹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,167 §. — ¹⁰⁾ Khs 8 p. maalisk. 350 §.

kulkutautisairaalassa edellytti, myöntäen ¹⁾ tarkoitusta varten 122,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 22,000 mk ²⁾ kulkutautisairaalan sodanaikaisten pommitusvaurioiden korjaamiseen sekä 6,600 mk ³⁾ sen rakennusten sodan aikana purettujen, laudoista tehtyjen ullakkokomeroiden rakentamiseksi uudelleen.

Kivelän sairaala. Kivelän sairaalan johtajan ja sisätautien osaston ylilääkärin A. Vesan anottua virkaeroa marraskuun 16 p:stä lukien kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ sallia sairaalahallituksen julistaa hänen virkansa haettavaksi. Johtaja-ylilääkäri Vesalle myönnettiin ⁵⁾ anomuksesta palkatonta virkavapautta syyskuun 16 p:n ja marraskuun 16 p:n väliseksi ajaksi määräten alilääkäri U. Ahava samana aikana hoitamaan sisätautien osaston ylilääkärinvirkaa ja mielisairaiden osaston ylilääkäri S. E. Donner johtajantehtäviä. Alilääkäri Ahava oikeutettiin tällöin nostamaan ylilääkärinviran peruspalkka ynnä omat ikäkorotuksensa sekä ylilääkäri Donner johtaja-ylilääkärin- ja ylilääkärinvirkain peruspalkkain välinen erotus, mitkä määrät oli suoritettava virkavapaan viranhaltijan säästyneestä palkasta. Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuustolle puoltaa virkaeron myöntämistä.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ sallia Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston vastavalitun ylilääkärin S. E. Donnerin vasta kesäkuun 1 p:nä ryhtyä uutta virkaansa hoitamaan ja vielä kertomusvuoden toukokuun ajan työskennellä Nikkilän sairaalassa nostaen uuden virkansa palkan Nikkilän sairaalan palkkamomentilta.

Sairalahallitus oikeutettiin julistamaan haettavaksi ja täyttämään Kivelän sairaalan sisätautien osaston syyskuun 1 p:nä avoimeksi tuleva apulaislääkärinvirka ⁷⁾ ja silmätautien osaston heinäkuun 1 p:nä avoimeksi tuleva apulaislääkärinvirka ⁸⁾.

Sairalahallitus oikeutettiin ⁹⁾ julistamaan haettavaksi ja täyttämään mielisairaiden osaston apulaislääkärin viransijaisuus elokuun 16 p:n ja joulukuun 17 p:n väliseksi ajaksi, jolloin apulaislääkäri K. von Bagh nautti palkatonta virkavapautta opintomatkan tekemiseksi ulkomaille.

Alihoitajatar H. Puuskarille myönnettiin ¹⁰⁾ palkatonta virkavapautta kahdeksi vuodeksi syyskuun 2 p:stä lukien osallistumista varten sairaanhoitajatarkoulun täydennyskursseihin.

Sairalahallitus oikeutettiin ¹¹⁾ palkkaamaan sairaalan konttoriin virostovaratyöntekijä marraskuun 1 p:stä lukien kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus epäsi ¹²⁾ yövärtija Y. J. Penkarin anomuksen saada edelleen jäädä virkaansa säädetyn eroamisiän saavutettuaan.

Sairalahallituksen ehdotus Kivelän sairaalan v. t. johtajan ja mielisairaiden osaston ylilääkärin vastaanoton siirtämisestä klo 11.30—12.30 väliseksi ajaksi hyväksyttiin ¹³⁾.

Kivelän sairaalaan rauhanteon jälkeen siirrettyjen Viipurin kaupungin mielisairaalan potilaiden hoitomaksujen perimistä sekä heitä seuranneen

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 827 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 990 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 961 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. elok. 1,536 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,696 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 901 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,239 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,086 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,350 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. lokak. 2,005 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. lokak. 2,008 § ja 31 p. lokak. 2,018 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,237 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,822 §.

viipurilaisen hoitohenkilökunnan nauttimien luontoisetujen korvaamista koskevan sairaalahallituksen esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ sen valtionavun lisäksi, minkä Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto tuli saamaan Viipurin kaupungin mielisairaspotilaiden hoitopäivien osalta, tyytyä siihen, että Viipurin kaupungin hoitokunta suoritti kyseisten potilaiden hoidosta 15 mk vuorokaudelta, sekä jättää hoitohenkilökunnan luontoisetukorvaukset perimättä.

Kivelän sairaalan konemestarin kesälomasijaisena palvelut G. G. Tallgren oli mainittuna palvelusaikanaan tehnyt itsensä syypääksi väärennykseen ja kavallukseen ostamalla väärennettyä tilauslippua käyttäen Sähkö oy. Siemens nimiseltä toiminimeltä sairaalan laskuun keittolevyjä 1,200 mk:n arvosta sekä mitään tilauslippua käyttämättä Oy. Sähkö-Köri ab:lta erilaisia sähkötarvikkeita 1,090:10 mk:n arvosta, jättäen toimittamatta sairaalaan kaiken ostamansa. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ tämän johdosta kehoittaa sairaalahallitusta ilmoittamaan Sähkö oy. Siemensille, ettei kaupunki maksa sen esittämää laskua, koska se lain mukaan ei ollut kyseisestä kaupasta vastuussa, sekä suorittamaan Oy. Sähkö-Köri ab:lle sen esittämän laskun määrän. Lisäksi annettiin kaupunginhallituksen asiamiesosastolle tehtäväksi ilmoittaa asia poliisilaitoksen rikospoliisi-osastolle tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten sekä syytteen nostamiseksi. Asiasta oli tehtävä ilmoitus Uudenmaan lääninhallitukselle.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ³⁾ käyttämään Kivelän sairaalan uuden ruumishuoneen töihin tarkoitusta varten v:n 1939 talousarvion pääluokan tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset merkityn määrärahan lisäksi 80,000 mk sekä päätettiin tehdä kaupunginvaltuustolle esitys näiden varain merkitsemisestä v:n 1941 talousarvioon.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin Kivelän sairaalan tulipalossa tuhoutuneen lautavajan ja vanhan ruumishuoneen poistamiseksi.

Helsingin yliopistoa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa suorittamaan sopimuksenmukainen korvaus Kivelän sairaalan opetusosaston käyttämisestä. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ tyytyä siihen, että kertomusvuonna suoritettiin korvaus vain kolmelta vuosineljännekseltä.

Koska oli havaittu, että yliopisto oli palkannut Kivelän sairaalan opetusosastolle ainoastaan yhden apulaislääkärin sopimuksenmukaisten vähintään neljän lääkärin sijasta, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa yliopistoa huolehtimaan osaston lääkärin hoidon järjestämisestä sopimuksenmukaiselle kannalle sekä samoin noudattamaan sopimukseen sisältyvää määräystä, että kyseisellä osastolla toimivien lääkärin, heidän sijaistensa ja mahdollisten amanuenssien nimityksistä oli ilmoitettava sairaalahallitukselle.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁸⁾ laaditun ehdotuksen yliopiston kanssa tehtäväksi sopimukseksi Kivelän sairaalan ruumishuoneen käyttämisestä antaen lopullisen sopimuksen laatimisen kaupunginlakimiehelle tehtäväksi.

Nikkilän sairaala. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen hyväksyneen kaupunginvaltuuston päätöksen Viipurin kaupungin mielisairaalan

¹⁾ Khs 30 p. toukok. 954 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,882 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,182 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,823 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,243 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,884 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. elok. 1,383 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 1,936 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,251 §.

johtajan E. K. Backmanin valitsemisesta Nikkilän sairaalan ylilääkäriksi ja johtajaksi.

Sairaalahallitus oikeutettiin ¹⁾ julistamaan haettavaksi ja täyttämään syyskuun 17 p:nä avoimeksi tuleva Nikkilän sairaalan perhehoidon ylihoitajattaren virka.

Sairaanhoitajatar A. Annalalle, joka heinäkuun 18 p:stä 1938 oli nauttanut sairaslomaa, myönnettiin ²⁾ jatkettua lomaa kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että alilääkäri E. Gustafssonille saatiin maksaa täysi palkka siltä yhden kuukauden ajalta, joka hänelle myönnettiin virkavapautta röntgendiagnostiikkaan perehtymistä varten.

Alilääkäri R. Lenck oikeutettiin ⁴⁾ oman virkansa ohella hoitamaan Nikkilän kylään tilapäisesti sijoitetun sotilasosaston lääkärin virkaa enintään kertomusvuoden loppuun.

Puuseppä G. A. Backman oikeutettiin ⁵⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa v:n 1941 loppuun.

Sairaalan entiselle hoitajattarelle E. Riuttalalle päätettiin ⁶⁾ nauttimatta jääneen talviloman vastikkeeksi maksaa kahden viikon palkkaa vastaava rahakorvaus sairaalan asianomaisesta palkkamäärärahasta.

Sen vapaaöiden sodanjälkeistä supistamista koskevan, Nikkilän sairaalan hoitohenkilökunnan lääkintöhallitukselle tekemän valituksen johdosta annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ pääasiallisesti ilmoittaa, ettei asian ratkaisu kuulunut lääkintöhallitukselle.

Kaupunginhallitus päätti suostua sairaalahallituksen esitykseen, että sairaalan ulkopuolella asuville Nikkilän sairaalan ⁸⁾ viranhaltijoille myönnettäisiin oikeus tilapäissairauksien sattuessa saada hoitoa henkilökunnalle tätä varten varatuissa huoneissa ilman, että tämä aiheutti muutoksia asianomaisen vahvistettuihin luontoisetuihin. Vaikka ei näihin olisi kuulunut ruokaa sairaalan puolesta, oli siitä joka tapauksessa suoritettava säännönmukainen korvaus sairaalalle.

Nikkilän sairaala oikeutettiin ottamaan huolehtiakseen paikkakunnalle sijoitetun sotaväen ⁹⁾ sekä Sipoon pitäjässä olevaan Savijärven kartanoon sijoitetun lastensiirtolan ¹⁰⁾ vaatteiden pesusta 2 mk:n korvauksin vaatekilolta ja ehdoin, että vastaavasti puolustuslaitos ja Suomen huolto kustansivat tarvittavat pesuaineet.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ Nikkilän sairaalan taloudenhoitajan toimenpiteen myydä sairaalan vanha kuorma-auto.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ yhteensä 108,000 mk höyrykattilan, yleiskeittiökoneen ja astiainpesukoneen hankkimiseksi Nikkilän sairaalaan.

Sairaalahallitusta päätettiin ¹³⁾ kehoittaa järjestämään polkupyörien säilytyspaikka sairaalan F-rakennuksen kellarikerrokseen y. m. ja aikaan ilmoittamaan tarvittavan määrärahan suuruus.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁴⁾ kehoittaa laadittamaan piirustukset ja kustannusarvio erinäisten muutostöiden suorittamisesta sairaalan hallintorakennuksessa.

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,241 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,106 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,693 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. huhtik. 670 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 2,109 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 1,932 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. toukok. 955 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,353 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. huhtik. 674 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. marrask. 2,107 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,359 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. helmik. 148 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,355 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,360 §.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁾ kehoittaa vahvistamaan sairaalan rakennusten tarkoitukseen sopivat huoneet väestönsuojina käytettäväksi.

Tuberkuloosisairaala. Tuberkuloosisairaalan sairaanhoitajattarelle M. Kinnuselle, joka jo oli nauttinut kokonaisen vuoden sairaslomaa, kaupunginhallitus päätti ²⁾ sallia myöntää kuuden kuukauden jatkettua sairasloman. Samalla päätettiin ilmoittaa sairaalahallitukselle, että virkasäännön 28 §:n määräys yli vuoden kestävästä virkavapaudesta koski myöskin sairaslomia sekä että lomiamyöntävien viranomaisten oli hankittava kaupunginhallituksen suostumus milloin oli kysymys yli vuoden kestäneen sairasloman jatkamisesta.

Käsityönohjaaja E. Wallin oikeutettiin ³⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa toukokuun 21 p:ään 1941.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua sairaalahallituksen esitykseen, että sairaalan ulkopuolella asuville tuberkuloosisairaalan viranhaltijoille myönnettäisiin oikeus tilapäissairauksien sattuessa saada hoitoa henkilökunnalle tätä varten varatuissa huoneissa ilman, että tämä aiheutti muutosta asianomaisen vahvistettuihin luontoisetiuihin. Vaikka ei näihin olisi kuulunut ruokaa sairaalan puolesta, oli siitä joka tapauksessa suoritettava säännönmukainen korvaus sairaalalle.

Sairaalahallituksen ja sen tiliviraston viranhaltijat oikeutettiin ⁵⁾ sodan aikana tilapäisesti maksutta asumaan tuberkuloosisairaalaan, ollen ruoasta, vuodevaatteista ja pesusta, jos sellaista haluttiin käyttää hyväksi, suoritettava vahvistettu korvaus sairaalalle.

Tuberkuloosisairaalan läntisen siipirakennuksen itäpäässä olevat ullakkotilat, yhteensä n. 270 m², päätettiin ⁶⁾ sallia luovuttaa ensimmäiselle sotasairaalalle 3 mk:n vuokrin m²:ltä kuukaudessa.

Ensimmäisen sotasairaalan esikunnan hallussa olleiden tuberkuloosisairaalan röntgentutkimushuoneen ja lääkärin kansliahuoneen vuokra määrättiin ⁷⁾ 100 mk:ksi kuukaudessa.

Sairaanhoitajatarkoulu. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kesäkuun 16 p:nä avoimeksi tuleva sairaanhoitajatarkoulun apulaisjohtajattaren virka saatiin julistaa haettavaksi ja täyttää.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ sairaalahallituksen ehdotuksen sairaanhoitajatarkoulun helmikuun 16 p:nä alkavan kurssin laajentamisesta siten, että sille 30 oppilaan sijasta saataisiin ottaa 42 oppilasta sekä huhtikuun 22 p:nä alkavan ylimääräisen kurssin järjestämiseen niinkään 42 oppilalle, jolloin molempien kurssien valmistavat oppijaksot sotatilanteen johdosta kestäisivät vain 2 kuukautta koulun johtosäännön edellyttämien 4 viikon asemesta. Päätös oli aikanaan alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Sitten merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen hyväksyneen koulun kurssien laajentamisen sekä valmistavan oppijakson opetusohjelman muutetussa muodossaan.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen ylläpitämälle kesäkodille myönnettiin ¹¹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5,000 mk:n suuruinen avustus.

¹⁾ Khs 3 p. tammik. 3,050 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,091 §. — ³⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,341 §. — ⁴⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,353 §. — ⁵⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,340 §. — ⁶⁾ Khs 19 p. syysk. 1,692 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. marrask. 2,108 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 671 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 146 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. helmik. 227 §, 13 p. kesäk. 1,083 § ja 4 p. heinäk. 1,244 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. toukok. 774 §.

Naistenklinikka. Saatuaan naistenklinikassa suoritettuja laajennus- ja korjaustöitä tarkastamaan asettamansa komitean antaman lausunnon kaupunginhallitus päätti ¹⁾ huomauttaa lääkintöhallitukselle komitean mainitsemista seikoista sekä ilmoittaa, ettei kaupungin käytettäväksi ainakaan vielä syyskuun alussa voitu luovuttaa valtion ja kaupungin välisen sopimuksen edellyttämiä 125 naistentauti- ja 100 synnytyspaikkaa.

Sotilaspotilaiden tultua siirretyiksi pois naistenklinikasta lääkintöhallitus ilmoitti, että kaupungin potilaita voitiin vastaanottaa sinne marraskuun alusta lukien. Sairaalahallitusta päätettiin ²⁾ tällöin kehoittaa laatimaan ehdotus sairaalan rakentamisesta tehdyn sopimuksen mukaiseksi kaavakkeeksi, josta ilmenivät kaupungin etuoikeutetuilla paikoilla hoidettujen kaupungin potilaiden hoitopäivät päivittäisine vaihtumisineen ja jossa tuli olla asianomaisen päivän kohdalla potilaan järjestysnumeroin varustettu merkintä hänen ottamisestaan sairaalaan tai poistumisestaan sieltä, sekä suoritettavaan naistenklinikkan ylläpitokustannuksia koskevien laskutusten tarkastus. Edelleen kaupunginhallitus päätti merkitä v:n 1941 talousarvioehdotukseen 390,400 mk kaupungin osuutta varten naistenklinikkan kertomusvuoden ylläpitokustannuksista.

Suomen punaisen ristin sairaala. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ puoltaa Suomen punaisen ristin sairaalan anomusta Punaisen-Ristin kujan käyttämisestä halkovarastopaikkana, sekä, jos maistraatti suostui anomukseen, periä kyseisen alueen vuokrana 1:50 mk m²:ltä kuukaudessa.

Rakennustoimiston varasto-osasto oikeutettiin ⁴⁾ 5,000 mk:n hinnasta myymään Suomen punaisen ristin sairaalalle Marian sairaalan vanha höyrykeittopata.

Diakonissalaitos. V:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 285,080 mk kaupungin sairaalain kirurgisiksi varapaikoiksi varattujen diakonissalaitoksen 241 sairaspaikan ⁶⁾ mainitun vuoden kustannusten suorittamiseen. Kertomusvuoden kustannuksiin myönnettiin tämän ⁷⁾ vuoden vastaavista varoista 886,520 mk.

Kyseisistä hoitopaikoista päätettiin ⁸⁾ luopua huhtikuun 1 p:stä lukien.

Valtionavut. Lääkintöhallitus ilmoitti v:n 1939 vakinaisen valtionavun lisäksi myöntäneensä Nikkilän sairaalalle sinne perustettujen uusien sairaspaikkein osalta valtionapua 181,456 mk ⁹⁾. Kaupungin sairaalain kertomusvuoden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin saatiin ¹⁰⁾ valtionapua Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston kustannuksiin 821,072 mk, Nikkilän sairaalan kustannuksiin 3,539,790 mk, josta 619,190 mk perhehoitoa varten, ja tuberkuloosisairaalan kustannuksiin 791,550 mk. Saata- vasta määrästä oli 1,312,800 mk vielä nostamatta vuoden vaihteessa.

Kaupunginlakimiestä ¹¹⁾ kehoittaa tekemään lääkintöhallitukselle anomus valtionavun myöntämisestä tuberkuloosisairaalan länttisen siipirakennuksen ja laajennetun kattilahuoneen kaluston uudishankintakustannuksiin.

Sairaalain sodanaikaisten menojen korvaamista puolustuslaitoksen osalta koskevan, lääkintöhallitukselle antamansa esityksen yhteydessä

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,537 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,110 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok. 1,476 §. — ⁴⁾ Khn jsto 27 p. kesäk. 3,935 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. tammik. 3,343 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 38. — ⁷⁾ Khs 15 p. elok. 1,480 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. maalisk. 380 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 508 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 600 §, 25 p. huhtik. 669 §, 22 p. elok. 1,534 §, 17 p. lokak. 1,933 §, 21 p. marrask. 2,230 § ja 27 p. jouluk. 2,524 § sekä khn jsto 27 p. tammik. 3,290 §. — ¹¹⁾ Khs 25 p. huhtik. 675 §.

kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa lääkintöhallitukselle pitävänsä koh-
tuullisena, että tuberkuloosi- ja mielisairaaloille tuleva valtionapu hoito-
päivistä maksettiin huolimatta siitä, oliko vahvistettua paikkalukua yli-
tetty tai siirtopotilaita hoidettu varsinaisten potilaiden asemesta, kuten
tuberkuloosisairaalassa oli tehty.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Huoltolautakunta oikeutettiin ²⁾ julistamaan haetta-
viksi huoltoviraston yleisen toimiston 42 palkkaluokkaan kuuluva toi-
mistoapulaisenvirka ja vahtimestarinvirka sekä asiameistoimiston 40
palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisenvirka.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua jatkettun sairasloman myöntämi-
seen huhtikuun 13 p:n ja heinäkuun 31 p:n väliseksi ajaksi asiameistoimis-
ton toimistoapulaiselle H. Patokoskelle, joka yhtäjaksoisesti v:n 1939
huhtikuun 13 p:stä alkaen oli nauttinut sairaslomaa.

Kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 1,600 mk pal-
kan suorittamiseksi yleisen toimiston toimistoapulaiselle H. Rakeelle
joulukuulta 1939, jonka ajaksi hänelle oli takautuvasti myönnetty sairas-
lomaa täysin palkkaeduin.

Huoltovirasto oikeutettiin ⁵⁾ palkkaamaan 10 virastovaratyöntekijää
kertomusvuoden loppuun saakka.

Asiameistoimiston apulaisasiameiehen I. Arpian palkka hänen toimies-
saan v. t. asiameiehenä päätettiin ⁶⁾ suorittaa entisen suuruisena viranhalti-
jain siirtämisestä toisiin toimiin annetuista määräyksistä huolimatta.

Kodissakävijä O. Nisulan valitettua Uudenmaan lääninhallitukselle
kaupunginhallituksen päätöksestä v:n 1939 maaliskuun 2 p:ltä evätä hänen
anomuksensa saada ikäkorotusta varten lukea hyväkseen sen ajan, jonka
hän ennen tammikuun 1 p:ää 1939, jolloin hänen virkansa vakinaistettiin,
oli ylimääräisenä toiminut huoltolautakunnan palveluksessa, lääninhalli-
tus heinäkuun 31 p:nä hylkäsi valituksen perusteettomana ⁷⁾. Kodissa-
kävijä Nisulan sen jälkeen valitettua mainitusta lääninhallituksen päätök-
sestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, kaupunginhallitus antoi ⁸⁾ kau-
punginlakimiehelle tehtäväksi antaa oikeudelle selityksen asiasta.

Apulaisjohtaja J. G. Jakobsson oikeutettiin ⁹⁾ hoitamaan sivutointa
v:n 1942 loppuun.

Apulaisjohtaja J. G. Jakobsson oikeutettiin ¹⁰⁾ asumaan kaupungin
ulkopuolella v:n 1942 loppuun.

Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupungin-
hallitus myönsi ¹¹⁾ 4,000 mk:n lisämäärärahan huoltolautakunnan ja huolto-
viraston yleisen toimiston lämpömäärärahaan.

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,348 §. — ²⁾ S:n 1 p. elok. 1,357 §. — ³⁾ S:n 30 p.
toukok. 916 §. — ⁴⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,578 § ja 23 p. toukok. 3,782 §. —
⁵⁾ Khs 10 p. lokak. 1,850 § ja 31 p. lokak. 2,018 §. — ⁶⁾ Khn jsto 15 p. tammik.
3,144 §; ks. v:n 1939 kert. s. 178. — ⁷⁾ Khs 15 p. elok. 1,464 §. — ⁸⁾ S:n 26
p. syysk. 1,709 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,399 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 12 p. jouluk.
4,406 §. — ¹¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,439 §.

Kunnalliskoti ja sen työlaitos. Huoltolautakunta oikeutettiin ¹⁾ julistamaan haettaviksi kunnalliskodin varastokirjanpitäjän, osastonhoitajattaren, hoitajan ja sikalan rehumestarin virat sekä työlaitoksen ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen viran.

Hyväksyen huoltolautakunnan toimenpiteen palkata kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä lukien kunnalliskotiin sijoitetun Viipurin kaupungin kunnalliskodin osaston osastonhoitajattareksi Viipurin kunnalliskodin osastonhoitajattaren ja siivoojiksi kolme saman kunnalliskodin siivoojaa kaupunginhallitus päätti ²⁾ huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan myöntää 16,000 mk mainitun henkilökunnan kertomusvuoden palkkoihin.

Huoltolautakuntaa päätettiin ³⁾ kehoittaa suorittamaan kunnalliskodin lääkärille G. Töttermanille, joka sodan aikana oli ollut puolustuslaitoksen tehtävissä, asianomaiselta palkkatililtä kaupungin hänelle maksettavan palkan ja puolustuslaitoksen maksaman palkan välisen erotuksen, jolloin jälkimmäiseen oli, paitsi rahapalkkaa, luettava päiväraha ja luontoisedut laskettuina 20 mk:n mukaan päivältä.

Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ huoltolautakunnalle 691,318:90 mk sodan johdosta kaupungista evakuoitujen kunnalliskodin hoidokkien huollon korvaamiseksi asianomaisille kunnille.

Alistettuaan tutkittavakseen kunnalliskodin johtokunnan päätöksen, että kunnalliskodista Lohjalle evakuoituidut äidit ja lapset otettaisiin takaisin kunnalliskotiin, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa johtokuntaa olemaan siirtämättä heitä Helsinkiin sekä tutkimaan mahdollisuuksia lasten siirtämiseksi Ruotsiin taikka äitien ja lasten siirtämiseksi kauemaksi Sisä-Suomeen.

Kunnalliskodin johtokunta oikeutettiin ⁶⁾ myymään kunnalliskodin vanha mikroskooppi 3,000 mk:n hinnasta ja poistamaan se kalustoluettelosta.

Puuhilikaasuttimien hankkimiseksi kunnalliskodin kuorma-autoon ja henkilöautoon kaupunginhallitus osoitti ⁷⁾ yhteensä 56,000 mk kunnalliskodin kaluston hankintamäärärahasta.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ siirtää toistaiseksi kunnalliskodin sairaalan potilashissin asennustyöt.

Yleisten töiden lautakunnan ilmoitettua Oulunkylään, kunnalliskodin haaraosaston alueelle rakennettavan saunan rakennuskustannusten kohoamisesta kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että sauna oli viipymättä rakennettava ja että lautakunnan tuli tehdä eri anomus lisämäärärahan myöntämisestä.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus niitä ylitäten myönsi ¹⁰⁾ 63,100:50 mk huoltolautakunnan käytettäväksi eräiden kunnalliskodissa ja työlaitoksessa sodan aikana suoritettujen väestönsuojelutöiden kustannusten maksamiseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ huoltolautakunnan esityksen, että kau-

¹⁾ Khs 30 p. toukok. 915 § ja 1 p. elok. 1,357 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,707 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,099 §. — ⁴⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,330 §. — ⁵⁾ Khs 1 p. maalisk. 267 §. — ⁶⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 4,451 §. — ⁷⁾ Khs 1 p. elok. 1,356 § ja 19 p. syysk. 1,691 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. syysk. 1,671 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,548 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. lokak. 1,898 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. marrask. 2,160 §.

pungin saatua korvauksena kunnalliskodissa ja työlaitoksessa tapahtuneista sotilasmajoituksista 329,995: 15 mk, saataisiin alla mainituilla määrillä hyvittää seuraavia kunnalliskodin ja työlaitoksen menotilejä, joita sotilasmajoituksen vuoksi oli jouduttu rasittamaan: kunnalliskodin tilejä Lämpö 241,077: 30 mk:lla, Valaistus 33,398: 55 mk:lla, Vedenkulutus 44,114: 90 mk:lla, Kaluston hankinta 3,349: 65 mk:lla, Kaluston kunnossapito 1,265 mk:lla, Pienempiä rakennuskorjauksia 2,219: 25 mk:lla ja Sekalaista 2,392: 50 mk:lla sekä työlaitoksen tilejä Kaluston hankinta 1,644 mk:lla, Kaluston kunnossapito 434 mk:lla ja Pienempiä rakennuskorjauksia 100 mk:lla.

Tervalammen työlaitos. V:n 1939 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvästä määrärahadista Tervalammen työlaitoksen navettarakennusta varten myönnettiin ¹⁾ laitoksen johtajalle E. Isotalolle 7,000 mk:n palkkio hänen suorittamastaan Tervalammen työlaitoksen navetanrakennustoimikunnan sihteerintyöstä.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi rakennustoimikunnan selostus navetan rakentamismisvaiheista ja -kustannuksista.

Puukaasuttimen hankkimiseen Tervalammen työlaitoksen henkilöautoon kaupunginhallitus myönsi 28,000 mk ³⁾ ja puuhiilikaasuttimen hankkimiseen sen kuorma-autoon 28,000 mk ⁴⁾ sekä kuorma-auton perävaunun ostamiseksi laitokselle 15,000 mk ⁵⁾ v:n 1937 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot perushankintoihin sisältyvien, työlaitoksen irtaimiston hankintaan varattujen käyttövarainsa jäänöksestä, joka oli siirretty kertomusvuonna käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ Tervalammen työlaitoksen johtokunnan mielipiteen mukaisesti, ettei sopimusta laitoksen kuorma-auton luovuttamisesta puolustuslaitoksen käyttöön voitu hyväksyä.

Halkojen hakuuta varten Tervalammen tilan metsistä kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 50,000 mk:n suuruisen ennakkomäärän kaupunginkassasta.

Sotapalvelukseen kutsuttujen henkilöiden omaisten avustusten kirjaaminen. Huoltolautakunnan sotapalvelukseen kutsuttujen henkilöiden omaisille suoritettavista avustuksista maksamien ennakkojen kirjaamistavasta päätettiin ⁸⁾, jos kohta nämä menot oikeastaan olisi ollut kirjattava erikseen, käytännöllisistä syistä suostua siihen, että kyseiset erät merkittiin Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laituksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia nimiselle menomomentille ja hyvättiin vastaavaa tulomomenttia rahatoimiston ilmoittamilla perityillä erillä, kuitenkin siten, että tilinpäätöksessä oli erillisessä alaviitteessä ilmoitettava, mihin määrään tällaiset ennakkosuoritukset olivat nousseet.

Siirtotyömaille olevien työntekijäin paikallislisien maksaminen. Huoltolautakunta oikeutettiin ⁹⁾ suorittamaan siirtotyömaille olevien työntekijäin paikallislisät tulo- ja menoarvion ulkopuolella olevalta tililtä, jota oli hyvitetävä valtion suorittamalla osuudella, ollen puuttuvan osan peittämistä aikanaan tehtävä eri esitys kaupunginhallitukselle.

Kaupungin varoista myönnetyt avustukset. Helsingin vapaan huollon

¹⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,117 §. — ²⁾ Khs 19 p. syysk. 1,670 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,817 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. elok. 1,466 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. syysk. 1,640 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 1,669 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 121 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. helmik. 230 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 330 §.

keskukselle päätettiin ¹⁾ vuokravapaasti valoineen ja lämpöineen luovuttaa n. 200 m²:n suuruinen huoneistotila toisen kaupunginvoudin konttorista siihen saakka kunnes kaupunki itse sitä tarvitsi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 10,000 mk:n suuruisen apurahan Helsingin vapaan huollon keskuksen toimistokustannusten suorittamiseen.

Huoltolautakuntaa päätettiin ³⁾ kehoittaa maksamaan Helsingin sokeaintalo-säätiölle sitä varten huoltotoimen pääluokkaan merkitty avustus.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua Sokeain ystävät nimisen yhdistyksen anomukseen sille F. J. von Beckerin rahastosta maksettavan avustuksen käyttämisestä hierontaopetuksen järjestämiseen sodassa näkönsä menettäneille.

Lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt avustukset. Julistettuaan ⁵⁾ haettaviksi A. Uhlénin avustusrahaston korkovaroista jaettavat tilapäiset avustukset, yhteensä 6,000 mk, päättäen jättää loput korkovaroista, 1,133: 25 mk, v. 1941 käytettäväksi, kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ yhden 1,500 mk:n ja yhden 1,000 mk:n avustuksen sekä 7 500 mk:n avustusta.

Julistettuaan ⁷⁾ ne haettaviksi kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää A. Liljebladin ja Osk. Durchmanin lahjoitusrahastojen korkovaroista 30 1,000 mk:n avustusta.

Julistettuaan ⁹⁾ ne haettaviksi kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää N. ja R. Forsténin lahjoitusrahastosta 12 1,000 mk:n avustusta, jättäen jälle jäävät korkovarot, 950 mk, v. 1941 käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ korottaa A. S. Arosinin testamenttirahaston korkovaroista suoritettavat avustukset kertomusvuodesta alkaen 700 mk:n suuruisiksi.

Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkotuotto, mihin oli lisättävä edellisten vuosien säästyneet korot, myönnettiin ¹¹⁾ ent. palvelija A. M. Laxille elinkautisena avustuksena, joka maksettaisiin vuosittain helmikuussa edellisen vuoden tilinpäätöksen osoittamin määrin.

Irtolais- ja alkoholistihuolto

Kansliahuoneisto. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 1,350 mk kahden väliseinän ja oven järjestämiseksi irtolais- ja alkoholistihuoltokanslian Siltasaarenkadun 5 b:ssä olevaan huoneistoon.

Töiden järjestäminen siirtoväkeen kuuluville. Kaupunginhallitus myöntyi ¹³⁾ huoltolautakunnan esitykseen siirtoväkeen kuuluvien irtolaisten ja alkoholistien ottamisesta irtolaisille ja alkoholisteille järjestettyihin töihin.

Tuntipalkat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ että irtolaisille ja alkoholisteille järjestettävissä töissä edelleen oli maksettava alimpana tuntipalkkana 5: 50 mk ja ylimpänä 7 mk.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 54 §. — ²⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,323 §. — ³⁾ Khs 1 p. maalisk. 281 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. toukok. 918 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,056 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,848 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. lokak. 2,025 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,445 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. lokak. 2,024 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,497 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,013 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. lokak. 4,224 §. — ¹³⁾ Khs 10 p. lokak. 1,849 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,114 §.

Työttömyyshuolto

Huoltolautakunnan alaiset työtuvat. Huoltolautakunnan alaisten työtupain johtokunnan laadittua suunnitelman työtupa- ja kurssitoiminnan järjestämisestä 110 työttömälle naiselle puolustuslaitoksen kiireellisten tilausten toimittamiseksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾: oikeuttaa johtokunnan toteuttamaan suunnitelmansa; anoa sosiaaliministeriöltä enintään 45,000 mk:n suuruisia apurahaa kyseisestä toiminnasta aiheutuvien kustannusten peittämiseen; oikeuttaa johtokunnan käyttämään armeijan intendentuurille luovutettavista valmisteista maksettavat korvaukset suunnitelmassa mainittujen palkkojen y. m. menojen suorittamiseen, mitkä korvaukset siten tileissä huomioitaisiin työtupain tuloina; sekä oikeuttaa johtokunnan käyttämään työtupain virkailijakuntaa näin järjestetyn työtupa- ja kurssitoiminnan hoidossa ja ohjauksessa. Sittemmin merkittiin ²⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön myöntäneen sille tarvittavien koneiden siirtämiseen valtion tarkoitukseen luovuttamaan oppikouluun, valojohtojen ja lampujen asentamiseen sekä työpalkkoihin y. m. kuluihin yhteensä 45,000 mk:n suuruisen avustuksen, josta 25,000 mk suoritettaisiin heti ja loput ministeriön saatua tilityksen valtion suoritettavista kustannuksista.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ huoltolautakunnan esityksen, että Puna-vuorenkadun kansakouluun maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseksi ajaksi järjestettäisiin työtupain alaosasto 100 työttömälle naiselle, jotka valittaisiin samassa järjestyksessä kuin työtupain C-osastolle, ollen työntekijöille suoritettava 3: 50 mk:n tuntipalkka. Tarkoitukseen myönnettiin samalla 235,000 mk naisten opinto- ja ammattikursseja varten varatuista kaupunginhallituksen käyttövaroista. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että alaosaston toimintaa oli entisiin tuntipalkoin jatkettava enintään kesäkuun loppuun, sikäli kuin tarkoitukseen myönnettyt varat riittivät.

Naisten opinto- ja ammattikursseja varten varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myöhemmin myönsi ⁵⁾ 320,000 mk työtupain alaosaston järjestämiseksi työtupien yhteydessä olevassa Hämeentien 39:n huoneistossa 3: 50 mk:n tuntipalkoin 100 työttömälle naiselle, jotka otettaisiin samassa järjestyksessä kuin työtupain C-osastolle.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ huoltolautakunnan esityksen, että sen alaisissa työtuvissa syyskuun 1 p:stä alkaen maksettaisiin kalliinajanlisäyksenä A- ja B-osastoilla 4 mk niille, joiden palkka työtulosten perusteella laskettuna oli alle 15 mk, 3 mk niille, joiden palkka oli 15—18 mk, ja 2 mk niille, joiden palkka oli yli 18 mk, huomioonottaen kuitenkin, että kokonaispalkka työntekijää ja työpäivää kohden näillä osastoilla ei keskimäärin saanut nousta yli 18 mk:n. C-osastolla maksettava alin tuntipalkka, 4 mk, korotettiin samalla 50 p:llä ja sama 50 p:n korotus päätettiin suorittaa myöskin erikoistöissä korkeammalla tuntipalkalla työskenteleville. Urakkatyöntekijöille päätettiin samoin maksaa 50 p:n korotus tosiasiallista työtuntia kohden laskettuna, urakkapalkkain muuten pysyessä ennallaan.

Huoltolautakunnan esityksen johdosta kalliinajanlisäyksen maksamisesta työtupain C-osaston alaosaston työntekijöille ja opettajille kaupun-

¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,319 §. — ²⁾ Khs 16 p. helmik. 165 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 213 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 867 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,410 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. elok. 1,549 §.

ginhallitus päätti ¹⁾ myöntää mainitun alaosaston työntekijäin tuntipalkkoihin 50 p:n kalliinajanlisäyksen sekä saman osaston käsityönopeettajille 100 mk:n suuruisen kalliinajanlisäyksen kuukaudessa syyskuun 1 p:stä lukien, elleivät he jo olleet tulleet osallisiksi aikaisemmin myönnetystä kalliinajanlisäyksestä. Tarkoitukseen kaupunginhallitus samalla myönsi 38,700 mk naisten opinto- ja ammattikursseja varten varatuista käyttövaroistaan.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua työtupain johtokunnan esitykseen työtuville saapuneen, 600,000 mk:n arvosta puolustusministeriön omistamia kankaita ja työtarpeita käsittävän, Suvilahdenkadun 4:ssä olevaan kasarmirakennukseen sijoitetun varaston palovakuuttamisesta neljän kuukauden ajaksi.

Merkittiin tiedoksi, että elintarvikekeskus maaliskuun 23 p:stä alkaen oli korottanut työtuville toimitettavien ruoka-annosten hinnan 7:15 mk:sta 8 mk:aan ³⁾ sekä heinäkuun 1 p:stä lukien 8:50 mk:aan ⁴⁾.

Eräiden työtupain työntekijäin valitus ruoka-annosten laadusta ja niistä perittävien elintarvikekupongkien määristä ei antanut ⁵⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ huoltolautakunnan esitykseen erälle työtupain työntekijälle kuuluvan mutta väärälle henkilölle suoritetun palkkion, 493:05 mk:n, jättämisestä kaupungin vahingoksi.

Kaupunginlakimiehelle päätettiin ⁷⁾ antaa tehtäväksi ilmoittaa työtupien työnjohtajan V. Kaarnilan väärennysrikoksista poliisilaitoksen rikospoliisiosastolle syytteen nostamista varten sekä esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyisi huoltolautakunnan toimenpiteen työnjohtaja Kaarnilan virasta pidättämiseksi ja tekisi Uudenmaan lääninhallitukselle kaupunkien kunnallislain 52 §:ssä säädetyn ilmoituksen asiasta.

Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin ⁸⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta 46,000 mk töiden järjestämistä varten työttömille naisille.

Viljelyspalstatoiminta. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että viljelyspalstatoimintaa edelleen oli jatkettava kehoittaen kiinteistölautakuntaa varamaan tarkoitukseen entisen alueen Oulunkylän aseman luota tai, jos se oli luovutettava muihin tarkoituksiin, n. 6 ha:n suuruisen alueen mahdollisimman helposti liikennöitävältä paikalta. Samalla kaupunginhallitus määräsi viljelyspalstatoimikunnan johtamaan kertomusvuoden viljelyspalstatoimintaa sekä huolehtimaan varastossa olevien perunain jakelusta.

Kaupunginhallitus suostui ¹⁰⁾ periaatteellisesti viljelyspalstatoimikunnan esitykseen, että entisen alueen lisäksi varattaisiin vähintään 5 ha:n suuruinen alue peltomaata mahdollisimman helposti liikennöitävältä paikalta, kehoittaen toimikuntaa yksissä neuvoin kiinteistötoimiston kanssa tarkemmin sopimaan paikasta.

Käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ viljelyspalstatoimikunnan käytettäväksi yhteensä 57,000 mk.

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,668 §. — ²⁾ S:n 9 p. toukok. 743 §. — ³⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 3,532 §. — ⁴⁾ Khs 11 p. heinäk. 1,262 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,264 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 2,021 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. marrask. 2,167 §; ks. myös tämän kert. s. 000. — ⁸⁾ Khs 14 p. marrask. 2,165 §. — ⁹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,159 §. — ¹⁰⁾ Khs 16 p. toukok. 793 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. huhtik. 559 § ja 1 p. elok. 1,358 §.

Työtilaisuuksien varaaminen kaupungin työntekijöille. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että luovutettaessa tontteja yleishyödyllisille yhtymille, oli otettava huomioon, että sopiva määrä kaupungin työntekijöitä oli otettava rakennustöihin kaupunginhallituksen sitä vaatiessa ja että muilta paikkakunnilta olevia työntekijöitä ei ilman kaupunginhallituksen lupaa saanut mainittuihin töihin ottaa. Samalla päätettiin, että Helsingissä tapahtuvaa jälleenrakennustyötä varten saatiin myöntää lyhytaikaista, viiden vuoden kuluessa takaisinmaksettavaa rahoitusluottoa edellä mainituin ehdoin 6 %:n korkoa ja täyttä vakuutta vastaan, mikäli käyttöraha-rahaston varoja oli tähän käytettävissä, yhteensä kuitenkin enintään 10,000,000 mk.

Töiden järjestäminen Ässä-rykmentti nimisen yhdistyksen jäsenille. Ässä-rykmentti nimisen yhdistyksen tehtyä anomuksen eräiden työttömien jäsentensä ottamisesta kaupungin palvelukseen kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ puhtaanapitolaitoksen työnvälitystoimiston välityksellä ottamaan töihinsä 20 näistä. Sitten kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa tilaisuuden tullen ottamaan kyseisiä miehiä töihinsä työnvälitystoimiston välityksellä.

Köyhäinhoidolliset varatyöt. Rakennustoimiston puisto-osastoa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa menoarvioon sisältyvillä työmäärärahoilla panemaan käyntiin osaston mahdollisiksi ilmoittamat tilapäiset työt kaupungin puistoissa 20—25 työttömälle naiselle sekä katurakennusosastoa sijoittamaan 25 työtöntä naista rikkaruohojen poistamista urheilukentiltä käsittäviin töihin n. kahden kuukauden ajaksi 90,000 mk:n kustannuksin, minkä suuruisen määrärahan kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan työttömyyden varalta.

Käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupunginhallitus edelleen myönsi ⁵⁾ 130,000 mk kiinteistölautakunnan käytettäväksi maankäntämis-, siivous- ja metsänperkaustöiden järjestämiseksi kansanpuistoissa 32 työttömälle naiselle.

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi köyhäinhoidollisten töiden järjestämiseen kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ käyttövaroistaan erinäisiä avustustöitä varten 650,000 mk sekä ennakkona kaupunginkassasta 400,000 mk, joilla varoilla sittemmin järjestettiin halonhaku-, metsänperkaus- ja tietöitä Tuurholmassa, Stansvikissä ja Herttoniemessä ja kaupungin tiloilla olevia yleisiä teitä kunnostettiin. Samojen töiden jatkamiseksi myönnettiin ⁷⁾ kiinteistölautakunnan käytettäväksi n. kolmen kuukauden aikana v. 1941 230,000 mk kaupunginhallituksen mainitun vuoden käyttövaroista erinäisiä avustustöitä varten.

Töiden järjestäminen siirtoväelle. Valtioneuvosto oli kesäkuun 14 p:nä vahvistanut siirtoväen työhön sijoittamisen perusteet, joiden mukaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tehtävänä oli valvoa ja ohjata työhön sijoitusta sekä tarkkailla, että siirtoväelle maksettiin valtioneuvoston päätöksen edellyttämät palkat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tämän johdosta lähettämä siirtoväen työhön sijoittamista koskeva kiertokirje merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Töiden järjestäminen vapautuneille vangeille. Vapautuneille vangeille

¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,448 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,726 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,813 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,645 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,710 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 634 §. 24 p. lokak. 1,987 ja 7 p. marrask. 2,088 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,509 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,260 §.

järjestettäviä töitä varten vuoden vaihteessa myönnettyjen varain tultua kulutetuiksi loppuun kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kiinteistötoimiston maatalousosaston halonhakkuutöihin sijoitettujen vankien palkka oli suoritettava mainitulle osastolle halonhakkuuta varten myönnettyistä varoista.

Käyttövaroistaan erinäisiä avustustöitä varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 60,000 mk eräiden siistimis- y.m. töiden sekä halonhakkuutöiden järjestämiseksi vapautuneille vangeille kansanpuistoissa. Töiden jatkamiseksi myönnettiin ³⁾ 112,000 mk samoista käyttövaroista.

Erilaisten vapautuneille vangeille tarkoitettujen korjaus- ja puhdistustöiden suorittamiseksi v. 1941 kansanpuistoissa sekä ratsastushallin ja velodromin alueilla kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan käytettäväksi sen esittämän suunnitelman mukaisesti 100,000 mk mainitun vuoden käyttövaroistaan erinäisiä avustustöitä varten.

Päätettiin ⁵⁾, että vapautuneille vangeille edelleen oli maksettava alimpana tuntipalkkana 5: 50 mk ja ylimpänä 7 mk, mitkä määrät elokuun 5 p:stä lukien korotettiin ⁶⁾ vastaavasti 6: 50 mk:ksi ja 8: 50 mk:ksi.

Kurssien järjestäminen liikealan työttömille. Suomen liiketyöntekijäin liiton asiaa koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ osallistua liiton suunnitteleminen, työttömille myyjille sekä konttoristeille järjestettävien kurssien toimeenpanoon suorittamalla 50 % Helsingissä kotipaikkaoukeuden omaavien kurssilaisten osalle tulevista menoista ehdoin, että valtio suoritti loput menoista. Tarvittavat varat, enintään 105,000 mk, osoitettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Työtupatoiminnan avustaminen. Käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ Suomen sosialidemokraattiselle työläisnaisliitolle 10,350 mk sen perustaman työtuvan ylläpitämiseksi neljän työviikon aikana sekä käyttövaroistaan työttömyyden varalta eräin ehdoin samaan tarkoitukseen yhteensä 117,000 mk.

Lämmittelytuvan ylläpitämisen avustaminen. Käyttövoroistaan työttömyyden varalta kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ Pelastusarmeijalle yhteensä 27,000 mk kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitämiseen kertomusvuonna.

Helsingin ammatillinen paikallisjärjestö nimiselle yhdistykselle kaupunginhallitus yleisistä käyttövaroistaan myönsi ¹⁰⁾ työttömyyskysymyksen hoitamista varten 1,500 mk kuukaudessa marraskuun 1 p:stä lukien kertomusvuoden loppuun.

Työttömyyden lieventämistä tarkoittavia toimenpiteitä koskeva Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön selostus sekä rahatoimenjohtajan sen johdosta antama selvitys merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Työttömien matkakustannusten korvaaminen valtion varoista. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi työttömien matkakustannusten korvaamista valtion varoista koskevat Uudenmaan lääninhallituksen sekä kulkulaitosten ja yleis-

¹⁾ Khs 29 p. maalisk. 441 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 864 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,591 § ja 28 p. marrask. 2,265 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,510 §. — ⁵⁾ Khn jsto 11 p. tammik. 3,114 §. — ⁶⁾ Khs 8 p. elok. 1,405 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. lokak. 1,789 §; ks. myös tämän kert. s. 112. — ⁸⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,275 § sekä khs 15 p. maalisk. 366 §, 9 p. toukok. 747 § ja 6 p. syysk. 1,592 §. — ⁹⁾ Khs 11 p. tammik. 38 § ja 17 p. lokak. 1,897 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. lokak. 2,016 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,641 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. tammik. 42 §.

ten töiden ministeriön kiertokirjeet, joiden mukaan ministeriö oli päättänyt korvata kunnille, jotka työnvälityksen tai työttömyysviranomaisten määräyksestä lähettivät työttömiä valtion töihin tai yksityisten metsätöihin, ne työttömien matkakustannukset, jotka kunta ehkä oli maksanut.

Lastensuojelu

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ¹⁾ ylittämään v:n 1939 määrärahojaan Painatus ja sidonta 6,000 mk ja Tarverahat 6,500 mk.

Lastensuojeluvirasto oikeutettiin ²⁾ palkkaamaan virastovaratyöntekijä kertomusvuoden loppuun. Virastovaratyöntekijäksi sittemmin otetun rouva K. Metsolan palkkaamiseen marraskuun 15 p:stä joulukuun 31 p:ään osoitettiin ³⁾ 2,850 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Kanslianhoitaja E. Ekholm oikeutettiin ⁴⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ aviottomain lasten huoltotoimistolle kertomusvuodeksi oikeuden 5,000 mk:n suuruisen käteiskassan pitämiseen aviottomain lasten ja heidän äitiensä tilapäisten avustusten suorittamista varten.

Lastensuojelulautakunnan alaisten viranhaltijain sodan aikaiset palkat. Lastensuojelulautakunnan esitettyä, että erinäisille sen alaisille viranhaltijoille saataisiin heidän sodan johdosta vähentyneiden palkkaetujensa korvauksena suorittaa osa siitä erotuksesta, millä heidän sotasairaalaan saamansa kuukausipalkat alittivat kaupungin heille maksettavat kuukausipalkat, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ myöntää esitetyt määrät etuantina kyseisille viranhaltijoille niin pitkäksi aikaa kuin he sodan johdosta olivat estyneet vakinaisia virkojaan hoitamasta.

Lastensuojelulautakunnan alaisten viranhaltijain suoritettavat luontoisetukorvaukset vahvistettiin ⁷⁾.

Leikkikenttätöiminta Kaivopuistossa. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁸⁾ lastensuojelulautakunnan esityksen läheisen käymälän luovuttamisesta maksutta Kaivopuiston leikkikentän lasten käyttöön.

Sofianlehdon pikkulasten koti. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁹⁾ palkkaamaan kaksi tilapäishoitajaa Saaren kartanossa toimivaan Sofianlehdon pikkulastenkotiin sekä maksamaan kummallekin 1,000 mk:n kuukausipalkka vähennettynä 400 mk:lla luontoisetujen korvauksena.

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ palkkaamaan ilmapommituksessa kuolleen osastonhoitajattaren S. Häklin tilalle kertomusvuoden syksyyn saakka kaksi nuorempaa lastenhoitajaa 1,000 mk:n kuukausipalkoin, joista luontoisetujen korvauksena vähennettäisiin 400 mk.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa kaupunginhallituksen mainittuun tarkoitukseen myöntämästä 48,500 mk:n määrärahasta ¹²⁾ suorittamaan maatalousministeriön asutusasiainosaston vaatima 25,000 mk:n

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 120 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,018 §. — ³⁾ Khn jsto 21 p. marrask. 4,340 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 4,252 §. — ⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 70 §. — ⁶⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,629 ja 3,630 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. tammik. 3,209 §. 6 p. kesäk. 3,846 § ja 28 p. marrask. 4,363 §. — ⁸⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,067 §. — ⁹⁾ Khn jsto 28 p. helmik. 3,490 §. — ¹⁰⁾ Khs 30 p. toukok. 924 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. lokak. 2,017 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 187.

korvaus eräistä Sofianlehdon pikkulastenkodin sijoituspaikkana olleen Saaren kartanon korjaustoista.

Reijolan lastenkoti. Museolautakuntaa päätettiin ¹⁾ kehoittaa ottamaan palvelukseensa Reijolan lastenkodin vahtimestari K. Viimalahti.

Rakennustoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa kunnostamaan Reijolan lastenkodin sikala käyttäen kiinteistöjen pääluokan lukuun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset sisältyvää määrärahaa Lasten- ja koulukodit sekä vastaanotto- ja ammattioppilaskoti.

Kullatorpan lastenkoti. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Kullatorpan lastenkodin alue oli aidattava säleaidalla osoittaen rakennuskustannukset, 29,500 mk, yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁴⁾ nimittämään vastaanottokodin tilapäinen leipoja ja pesuapulainen K. Myllynen sekä ammattioppilaskodin tilapäinen pesuapulainen L. Karmio mainittuihin laitoksiin v:n 1941 alusta perustettujen leipojan- ja pesuapulaisentointen vakinaisiksi haltijoiksi toimia haettaviksi julistamatta.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ asettaa lastensuojelulautakunnan käytettäväksi tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Perushankinnat sisältyvän määrärahan Uuden vastaanottokodin ja ammattioppilaskodin kalustaminen osoittaen siitä 250,000 mk käytettäväksi kyseisen kaluston hankkimiseen.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa ryhtymään valaistus-, puhelin- ja radiolaitteiden järjestämiseen uuteen vastaanotto- ja ammattioppilaskotirakennukseen käyttäen tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan mainittuja töitä varten merkittyä 130,406 mk:n määrärahaa.

Koulukodit. Peruuttaen asiasta aikaisemmin tekemänsä päätöksen ⁷⁾ kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa lastensuojelulautakuntaa Toivolan koulukodin kaitsijan F. V. Korpelan palkkauksen suhteen noudattamaan sotapalvelukseen kutsuttujen palkkausta koskevia yleisiä määräyksiä.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi, että lakkautetun Bengtsärin koulukodin veistonopettaja oli siirretty laajennettuun vastaanotto- ja ammattioppilaskotiin, että opettaja A. R. Taipale oli päätetty ottaa suomenkielisten kansakoulujen palvelukseen elokuun 1 p:stä lukien sekä että opettaja K. A. Collén todennäköisesti joutuisi ruotsinkielisten kansakoulujen palvelukseen samoin kuin koulukodin johtaja J. G. Lindholmkin. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että jos joku edellä mainituista viranhaltijoista olisi syysluku-kauden alkuun mennessä jäänyt sijoittamatta, niin olisi asia hänen kohdaltaan otettava uudelleen käsiteltäväksi. Samalla kaupunginhallitus hyväksyi lastensuojelulautakunnan esityksen siitä, että johtaja Lindholm, joka toimitti Bengtsärin koulukodin asiain loppuselvittelyä, saisi entisen palkkansa vähentämättömänä elokuun 1 p:ään saakka, sekä päätti, että hänelle sen jälkeen kuten muillekin puheena oleville opettajille suoritettaisiin kansakoulujen kustannuslain mukainen lakkautuspalkka, siksi kuin hän siirtyi toiseen toimeen, kuitenkin enintään yhden vuoden aikana maaliskuun 13 p:stä lukien. Palkat oli kertomusvuonna suoritettava

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,094 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,026 §. — ³⁾ S:n 8 p. elok. 1,406 §. — ⁴⁾ Khn jsto 10 p. lokak. 4,228 §. — ⁵⁾ Khs 1 p. elok. 1,362 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 1,664 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 187. — ⁸⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,239 §. — ⁹⁾ Khs 30 p. toukok. 920 §.

Bengtsårin koulukodin määrärahoista siksi kuin asianomaiset viranhaltijat siirtyivät toisen laitoksen palvelukseen.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus Bengtsårin koulukodin tyhjentämisestä ennen sen luovuttamista rauhanehtojen mukaisesti venäläisille.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että Ryttylän tilan sijoitusmahdollisuudet ylittävä osa Bengtsårin koulukodille kuuluneen maatilana karjasta oli siirrettävä Tervalammen työlaitokseen, edellyttäen että jos johonkin vastaisuudessa perustettavaan kaupungin lastenhuoltolaitokseen tarvittiin karjaa, niin Tervalammen työlaitos oli velvollinen luovuttamaan sille vastaavan määrän samanarvoisia lehmä.

Eri lastenhuoltolaitoksiin varastoidun Bengtsårin koulukodin irtaimiston käytön lopulliseksi järjestämiseksi kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ lastensuojelulautakunnan alaistensa laitosten johtajien kanssa lopullisesti ja yksityiskohtaisesti sopimaan siitä, millaista irtaimistoa kussakin laitoksessa jatkuvasti tarvittiin. Bengtsårin koulukodin pölkkyseura, jota mikään lastenhuoltolaitos ei tarvinnut, päätettiin sallia luovuttaa Tervalammen työlaitokselle ja kaupungin lämpöteknikolle päätettiin antaa määräys tarkastaa, sopisiko sen frigidairesäiliö uuden vastaanottokodin käyttöön; Bengtsåriin hankittu käytetty puhelinkeskus ynnä 10 puhelinkonetta päätettiin säilyttää toistaiseksi, siksi kuin oli päästy selvyyteen siitä, tarvittainko sitä jossain muussa maaseudulla sijaitsevassa kaupungin laitoksessa.

Bengtsårin koulukodin rakennusten, koulukodin Norrgård, Södergård ja Midgård nimisissä asuntorakennuksissa ja koulutalossa olleen kaluston sekä Bengtsårin tilan metsän palovakuutukset päätettiin ⁴⁾ lakkauttaa.

Ryttylän koulukodin johtaja V. A. Antila oli Uudenmaan lääninhallitukselle valittanut kaupunginhallituksen yleisjaoston marraskuun 23 p:nä 1939 tekemästä päätöksestä evätä hänen anomuksensa ikäkorotusten saamisesta m.m. erinäisten viransijaisuuksien perusteella valtion opetuslaitoksissa; kaupunginlakimiehelle annettiin ⁵⁾ tehtäväksi antaa selitys asiasta.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ jättää asianomaiselle sotilasviranomaiselle anomuksen Ryttylän koulukodin saamisesta mahdollisimman pian sotaväen majoituksesta vapaaksi, huomauttaen majoituksen koulukodille aiheuttamista vaikeuksista. Anomukseen saatiin sittemmin vastaus, jonka mukaan oli mahdotonta vapauttaa koulukotia kyseisestä majoituksesta ⁷⁾.

Hausjärven kunnan majoituslautakunta oli tiedustellut, suostuisiko kaupunki korvauksetta luovuttamaan Ryttylän koulukodin rakennuksia käytettäväksi sotilasmajoitukseen sekä esittänyt, että ellei korvauksesta kokonaan luovuttaisi, se määrättäisiin mahdollisimman kohtuulliseksi. Vastauskirjelmässään kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa, että mikäli lautakunnan tiedustelussa tarkoitettiin koulukodin huoneistojen jatkuvaa käyttämistä sotilasmajoitukseen, ei se sillä hetkellä, jolloin myöskin osa Bengtsårin koulukodin oppilaita ja henkilökuntaa oli sinne sijoitettuna, millään ehdolla voinut tulla kysymykseen. Mitä taasen tuli edellisen talven aikaiseen sotaväen majoitukseen Ryttylässä, niin koitui siitä laitokselle niin paljon yhä vieläkin tuntuja sisäisiä häiriöitä, että sitä 5,000 mk:n suuruista korvausta kuukaudessa, yhteensä 23,000 mk, tammikuun 1 p:n

¹⁾ Khs 11 p. huhtik. 524 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 925 §. — ³⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,051 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 796 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,221 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. maalisk. 443 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. huhtik. 560 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,310 §.

ja toukokuun 23 p:n väliseltä ajalta, mistä määrästä laitoksen johtaja oli lähettänyt laskun majoituslautakunnalle, oli kaupunginhallituksen mielestä pidettävä niin kohtuullisena, ettei sitä ollut aihetta alentaa, varsinkin huomioonottaen sotilaiden aiheuttamien huoneistokorjausten kustannukset.

Huoneen ja keittiön käsittävien huoneistojen järjestämiseksi Ryttylän koulukodin navettarakennuksen päässä oleviin entisiin maalaus- ja verhoiluhuoneisiin Bengtsårista Ryttylään siirretyille maataloustöiden ohjajalle A. Holmströmille ja tallimies F. A. Ekholmille kaupunginhallitus osoitti ¹⁾ 62,600 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan. Sittenmin kaupunginhallitus peruutti ²⁾ edellisen päätöksensä ja päätti jättää kysymyksen lastensuojelulautakunnan v. 1941 tehtävän uuden esityksen varaan.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että Ryttylän koulukotiin kuuluvan Siltan navettarakennuksen tulipalossa tuhoutunut yläkerros rakennetaan uudelleen urakalla 53,500 mk:n urakkasummasta, minkä maksamiseen käytetään Suomen maalaisten keskinäisen palovakuutusyhtiön suoritettavaa 57,500 mk:n suuruista palovakuutuskorvausmäärää suorittaen sen ylimäärä, 4,000 mk, korvauksena koulukodin metsästä otettavista, rakennustöihin tarvittavista puista.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että Ryttylän koulukodin Alatalo nimisen rakennuksen korjaus- ja uudistustyöt suoritetaan 196,000 mk:aan päättyvän, talousarvioon merkityn kustannusarvion mukaisesti.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Bengtsårin koulukodin erinäisiä töitä varten merkitystä määrärahasta päätettiin ⁵⁾ siirtää 11,000 mk käytettäväksi Toivoniemen koulukotiin rakennettavan kaivon lisäkustannusten peittämiseen.

Lojo elektricitets ab. niminen yhtiö oikeutettiin ⁶⁾ jatkamaan korkeajännitysjohtoaan Toivoniemen tilan tiluksien yli ehdoin: että se suoritti kaupungille päälinjau aiheuttamien kustannusten osittaisena korvauksena kertakaikkiaan 15,000 mk ja jatkettun linjan Toivoniemen tilalle aiheuttaman haitan korvauksena linjavuokraa 500 mk vuodessa; että tämä sopimus oli voimassa niin kauan kuin yhtiön kanssa tehty sopimus sähköenergian toimittamisesta Toivoniemeen oli voimassa; että Toivoniemen tilan virrankulutuksesta kannettiin sama virranhinta kuin muilta yhtiön virrankuluttajilta; sekä että jos yhtiö rikkoi näitä tai muita sopimukseen sisältyviä määräyksiä, niin kaupunki oli oikeutettu irtisanomaan sopimuksen heti ja yhtiö velvollinen poistamaan johtonsa sekä korvaamaan niistä kaupungille mahdollisesti aiheutuvan vahingon.

Vaikka kaupunginhallitus oli päättänyt ⁷⁾ vastustaa Toivoniemen koulukodin alueiden luovuttamista pika-asutustarkoitukseen, niin Lohjankunnan pika-asutustoimikunta oli määrännyt koulukodille kuuluvasta Toivoniemen tilasta RN 13 muodostettavaksi yhteensä neljä viljelystilaa. Kaupungin valitettua tästä pika-asutustoimikunnan päätöksestä Uudenmaan läänin tarkastusoikeuteen, oikeus marraskuun 8 p:nä vähensi lunsattavien asutustilain lukumäärän kolmeksi, pinta-alaltaan yhteensä 85.865 ha, nousten kaupungin niistä saatava korvaus 489,839 mk:aan.

¹⁾ Khs 6 p. syysk. 1,587 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,847 §. — ³⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,267 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. elok. 1,404 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,794 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,313 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. elok. 1,411 § ja 15 p. elok. 1,475 §; vrt. myös tämän kert. s. 209.

Kaupunki oli velvollinen siirtämään pois muodostettavan asutustilan tm/1³/1 alueella olevat, arviokirjassa tarkemmin mainitut kuusi perunakuoppaa viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä kuin mainittu asutus-tila oli merkitty maarekisteriin, ollen valtion voimassa olevien määräysten mukaisesti suoritettava siirtokustannukset, 3,600 mk. Tarkastusoikeuden päätös merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Halonhakkuun toimittamiseksi kaupungin tarpeiksi Bengtsårin ja Ryttylän koulukotitilain metsissä, kummallekin tilalle myönnettiin ²⁾ 10,000 mk ennakkona kaupunginkassasta. Myöskin Bengtsårin tilalle myönnetty erä siirrettiin ³⁾ sittemmin Toivoniemen tilan käytettäväksi.

Määrärahaain ylittäminen. Lastenhuoltolaitosten v:n 1939 määrärahoja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet sekä Sekalaista päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 2,000 mk ja 4,000 mk.

Ryttylä ja Siltala nimisten tilain v:n 1939 määrärahaa Kustannukset päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 58,188: 25 mk.

Evakuoointikustannukset. Sofianlehdon pikkulastenkodin, Reijolan lastenkodin ja Bengtsårin koulukodin sodanaikaisten evakuoointikustannusten suorittamiseen myönnettiin ⁵⁾ 12,994: 50 mk kaupunginhallituksen käyttövarjoista väestönsuojelua varten ja 20,645: 30 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövarjoista.

Kaluston luovuttaminen siirtoväelle. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua eräiden lastenhuoltolaitosten omaan käyttöön tarpeettomien ja kelpaamattomien vanhojen kalustoesineiden lahjoittamiseen esim. läänin avustuskeskukseen välityksellä siirtoväelle.

Hyvösen lastenkoti. Hyvösen lastenkodin johtokunta oikeutettiin ⁷⁾ heti ottamaan hoitoonsa kauppias K. G. Hyvösen sisarensa rouva E. Hyvösen hallintaan jättämä, lastenkodin omistukseen tämän kuoltua joutuva, Oy. Mielikki nimisen yhtiön omistamassa Kapteeninkadun talossa n:o 20 oleva osakehuoneisto ehdoin: että johtokunta maksoi yhtiölle maksamatta jääneet tammikuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n välisen ajan vuokrat, yhteensä 1,584 mk, sekä vuokraa edelleen kuukausittain 396 mk; että johtokunta korjautti huoneiston 5,000 mk:ksi arvioiduin kustannuksin; sekä että johtokunta huhtikuun 1 p:stä lukien kuukausittain suoritti rouva Hyvöselle vuokrahyvitystä 1,000 mk saaden käyttää hyväkseen huoneistosta vuokraajalta toukokuun 1 p:n jälkeen perittävän vuokran.

Seuraavat Hyvösen lastenkodin johtokunnan laatimat Hyvösen lastenkodin ja lastenkotisäätiön omistaman Kotkankadun talon n:ot 14—16 v:n 1941 talousarvioehdotukset hyväksyttiin ⁸⁾:

Lastenkoti

<i>Menoerät</i>	Mk	<i>Tuloerät</i>	Mk
Palkat	190,636	Lasten elatusmaksut	43,200
Kalusto	10,000	Henkilökunnan suorittama	
Lämmitys ja valaistus	21,750	korvaus luontoiseduistaan	48,730

¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,444 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 327 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,675 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 120 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 792 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,642 §. — ⁷⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 3,508 § ja khs 25 p. huhtik. 636 §. — ⁸⁾ Khs 21 p. marrask. 2,210 §.

<i>Menoerät</i>	Mk	<i>Tuloerät</i>	Mk
Vuokra	50,000	Lahjoitusrahaston tulot	349,046
Talous	110,595		
Vaatetus	27,995		
Kulungit	30,000		
Yhteensä	440,976	Yhteensä	440,976

Kiinteistö, Kotkankatu 14—16

<i>Menoerät</i>	Mk	<i>Tuloerät</i>	Mk
Lämmitys	49,220	Yksityisten vuokrat	102,000
Valaistus	2,360	Lastenkodin vuokra	50,000
Vedenkulutus	5,000	Talonmiehen vuokra	6,000
Puhtaanapito	1,800		
Korjaukset	17,000		
Kulungit	8,000		
Palkat	21,900		
Ylijäämä	52,720		
Yhteensä	158,000	Yhteensä	158,000

Lastenkodin johtokunta oikeutettiin¹⁾ samalla siirtämään kertomusvuoden lämmitys- ja valaistustililtä 4,000 mk vaatustilille.

Lastenkodin Hyvölän huvilatilalla Vihdissä toimivan kesäkodin menot arvioitiin yhteensä 39,700 mk:ksi, josta erilaisiin korjauksiin arvioitiin kuluvan 27,500 mk, kulunkeihin 5,000 mk ja palkkoihin 7,200 mk¹⁾.

Lastenkodin johtokunta oikeutettiin²⁾ hankkimaan puhelin Hyvölän huvilatilalle käyttäen tarkoitukseen 5,000 mk.

Hyvösen lastenkoti oikeutettiin³⁾ kuluvana polttokautena ostamaan kaupungin halkovarastosta 25 syltä koivupilkkeitä, joista 4 syltä kertomusvuoden joulukuun aikana.

Kaupungin varoista myönnettyt avustukset. Lasten työkotiyhdistyksen päätettiin⁴⁾ sallia aikaisemmin jo nostamansa 35,000 mk:n avustuserän lisäksi nostaa 25,000 mk sen toiminnan tukemiseksi talousarvioon merkitystä määrärahasta.

Suomen lastenhoitoyhdistyksen avustus päätettiin⁵⁾ kertomusvuonna suorittaa 100,000 mk:n suuruisena.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osastolle päätettiin⁶⁾ kertomusvuonna suorittaa 30,000 mk tarkoitusta varten talousarvioon merkitystä määrärahasta.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle päätettiin⁷⁾ suorittaa 26,250 mk sen ylläpitämää lastenhoidonneuvolaa varten talousarvioon merkitystä avustuksesta.

Helsingin kaupunkilähetykselle päätettiin⁸⁾ suorittaa sitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkitty 30,000 mk:n avustuserä.

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 2,210 §. — ²⁾ S:n 25 p. huhtik. 637 §. — ³⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,426 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 708 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 969 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 1,665 §. — ⁷⁾ Khn jsto 29 p. elok. 4,084 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,050 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Maitopisarayhdistyksen avustus kertomusvuonna suoritetaan 150,000 mk:n suuruisena, 37,500 mk kunakin vuosineljänneksenä.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimiston johtokunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään v:n 1939 määrärahaansa Kesäloimasijaiset 200 mk.

Työnnvälitystoimisto

Viranhaltijat. Työnnvälitystoimiston johtaja S. Seppälä oikeutettiin ³⁾ vakinaisen virkansa ohella johtamaan ja valvomaan työnnvälittöisuuSLautakunnan toimistoa helmikuun 24 p:stä lukien toistaiseksi.

Hevosottomieheksi määrätty työnnvälitystoimiston vahtimestari G. A. Leemloch oikeutettiin ⁴⁾ nauttimaan täysiä palkkaetujaan syyskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi.

Valtionapu. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työnnvälitystoimiston v:n 1939 menoista oli myönnetty valtionapua yhteensä 755,633 mk eli toimiston yleisten osastojen menoista 331,206 mk, henkisen työn osaston 117,596 mk, nuoriso-osaston 106,812 mk, merimiesosaston 96,180 mk ja maatalousosaston menoista 103,839 mk.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Kunnantönnvälittäjien kesävirkestystökodin avustaminen. Helsingin kunnantönnvälittäjien keskustoimikunnalle myönnettiin ⁶⁾ sen Kulosaaren kartanossa ylläpitämän kunnan tönnvälittäjien keäsvirkkestystökodin kertomusvuoden vuokran suorittamiseksi 18,480 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustussmäärärahan jakaminen. Valiokunta ⁷⁾, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustussmäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen ⁸⁾ johdosta anottu 635,000 mk, jota vastoin käytettävissä oleva määrä nousi ainoastaan 310,000 mk:aan. Anojia oli jonkun verran vähemmän kuin edellisellä vuonna. Valiokunnan mielestä oli jaossa yleensä seurattava aikaisempien vuosien käytäntöä tehden kuitenkin pieniä supistuksia m. m. sellaisten yhdistysten avustuksiin, joiden edelliset avustuserät sodan johdosta olivat jääneet käyttämättä, kohottaen melkoisesti kahden invaliidijärjestön avustuksia ja siirtäen kyseisestä määrärahasta ennen suoritettun Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliiton Fylgian avustuksen raittiusseurojen ja -järjestöjen avustussmäärärahasta maksettäväksi.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

¹⁾ Khs 30 p. toukok. 923 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 56 §. — ³⁾ S:n 15 p. maalisk. 370 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,793 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,219 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,316 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 000. — ⁸⁾ Khs 26 p. tammik. 63 § ja 4 p. huhtik. 507 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. elok. 1,481 §.

	Mk
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	5,500
Suomen sairaanhoitajatyhdistykselle kotisairaanhoidattarien tuntihoitoa varten	2,500
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaistosta varten	19,150
Sokeain keskusliitolle	15,000
Helsingin sokeat yhdistykselle sen työtoiminnan tukemiseen ja myymälän vuokraan	12,500
Sokeain teknilliselle tehtaalle Teo oy:lle	1,650
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta varten	12,000
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Siuntiossa olevan lepokodin avustamiseen	14,500
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitoon	4,000
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle	1,650
Helsingin Mariayhdistykselle iäkkäiden palvelijattarien kodin ylläpitoon	3,000
Suomen merimieslähetykselle satamälähetystyön tukemiseen Helsingissä	4,150
Helsingin kuuromykkäyhdistykselle kansansivistystyön harjoittamiseen kuuromykkäin keskuudessa	3,350
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistykselle	1,650
Raajarikkoisten työkotiyhdistykselle	10,000
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle kesävirikistyksen järjestämiseen varattomille äideille ja lapsille	14,000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosastolle palvelijatarikodin ja lepokodin ylläpitämiseen	3,000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuorisosaastolle	850
Helsingin invalidien yhdistykselle	4,000
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten katumyyjien toiminnan järjestämiseksi ja joutilaiden poikain työnvälitystoimistoa, kesäleiriä y. m. varten sekä yhdistyksen Sörnäisten, Vallilan ja Toukolan osastoille poikakerhon ylläpitämiseksi mainituissa kaupunginosissa ja Pasilan ja Käpylän osastoille nuorisosaastolle ja poikatyön tukemiseen	10,400
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja työkotia varten	19,000
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja vähävaraisten poikain kesävirikistystoimintaa varten	2,900
Helsingin poikakotiyhdistykselle	11,000
Sairaanhoitajatar H. Kivimäelle hänen Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa ylläpitämiseen	7,000
Caritas kesäsiirtolalle	2,500
Teollisuusseutujen evankelioimisseuralle Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön kannattamiseksi	10,000
Bethel lastenkodille	4,000
Helsingin kaupunkilähetykselle vapaata lasten- ja nuorisotyötä, lasten kesäsiirtola, Kumpulaan ja Tilkkaan järjestettävää puutarhatyötä sekä lasten ja nuorten kirjastoa varten	13,450

	Mk
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle sen kesävirkestys- ja siirtolatoiminnan tukemiseen	3,000
Helsingin työväen sivistystoimikunnan opintokerhotyötä varten ..	8,350
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle sen kotiapulaiskoulua ja kursseja varten	4,150
Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle sen kodinhoitokursseja varten	2,500
Suomen työväen arkistolle	5,850
Kirjoja sokeille yhdistykselle	4,600
Brage yhdistykselle sen leikkeletoista varten.....	4,150
Kasvatusopilliselle kirjastolle ja lukusalille	2,100
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	8,650
Suomen laulajain ja soittajain liitolle	5,850
<u>Yhteensä</u>	<u>261,900</u>

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevissa säännöissä, niin että:

Suomen sairaanhoitajatarliitto, Suomen sairaanhoitajatar yhdistys ja Suomen sokeain hierojain yhdistys olivat terveydenhoitolautakunnan alaiset;

Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat yhdistys, Sokeain teknillinen tehdas Teo oy., Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Keski-Helsingin valkonauhayhdistys, Heikkokuuloisten suojausyhdistys, Raajarikkoisten työkotiyhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosasto, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuorisosasto ja Helsingin invaliidien yhdistys huoltolautakunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys ynnä sen Sörnäisten, Vallilan, Toukolan, Pasilan ja Käpylän osastot, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män, Helsingin poikakotiyhdistys, sairaanhoitajatar H. Kivimäki Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa puolesta, Caritas kesäsiirtola, Teollisuusseutujen evankelioimisseura, Bethel lastenkoti ja Helsingin kaupunkilähetys lastensuojelulautakunnan alaiset;

Helsingin sosialidemokraattinen nuorisoyhdistys sosiaali- ja opetusasiain johtajan alainen;

Helsingin työväen sivistystoimikunta suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Marthaförening kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työväen arkisto, Kirjoja sokeille yhdistys, Brage yhdistys ja Kasvatusopillinen kirjasto ja lukusali kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset; sekä

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio ja Suomen laulajain ja soittajain liitto musiikkilautakunnan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1941 helmikuun

kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kuin niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden siellä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa huoltoviraston rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista, sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa;

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä

että avustuksensaajat saivat kertomusvuonna käyttää edellisenä vuonna myönnettyjä avustuksia.

Raittiusseurain ja -järjestöjen avustuspäämäärärahan jakaminen. Valiokunta ¹⁾, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä raittiusseurain ja -järjestöjen avustuspäämäärärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen ²⁾ johdosta anottu 244,500 mk, jonka lisäksi kaksi avustuksenanojaa ei ollut anomuksessaan maininnut mitään määrättyä summaa, kun taas käytettävissä oleva määrä kertomusvuonna nousi 170,000 mk:aan kuten edellisenäkin vuonna. Puheena olevaa ehdotusta laatiessaan valiokunta yleensä oli seurannut aikaisempaa menettelytapaa ehdottaen kuitenkin avustuksia jonkun verran korotettaviksi sen johdosta, että anojia oli entistä vähemmän, eniten Suomen opiskelevan nuorison raittiusliiton avustusta, koska liitto edusti samoja piirejä kuin oppikoulujen ja ylioppilaiden raittiusjärjestöt, jotka tällä kertaa eivät olleet anoneet avustusta. Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgian avustus, joka ennen oli suoritettu yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäämäärärahasta oli kertomusvuonna ehdotettu suoritettavaksi kyseisestä määrärahadista. Yksi uusi avustuserä ehdotettiin myönnettäväksi.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Raittiusyhdistys Koitolle	24,000
Raittiusyhdistys Kilvelle	21,500
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiusaluejärjestölle	20,000
Socialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	20,000
Lasten raittiusosastolle Nousevalle voimalle	13,000
Helsingin raittiusseuralle	11,000
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	10,000
Helsingfors nykterhetsvänner yhdistykselle	8,000
Raittiusosasto Tovereille	7,000
Naisten raittiuskeskukselle	5,000
Raittiusyhdistys Koiton lastenosastolle Nousevalle Koitolle	5,000

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 112. — ²⁾ Khs 26 p. tammik. 63 § ja 4 p. huhtik. 507 §. —

³⁾ S:n 15 p. elok. 1,482 §.

	Mk
Vallilan sosialidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle ...	5,000
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitolle Fylgialle	3,500
Raittiuskerho Imatralle	3,500
Alli Tryggs minne loosille	3,000
Vallilan sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Tähkälle ...	3,000
I.O.G.T. logen Balder yhdistykselle	2,500
Raittiusyhdistys Koiton poikaosastolle Sinihaukoille	2,000
Kuuromykkäin raittiusseuralle Surdille	1,500
Mellersta Nylands nykterhetskrets yhdistykselle	1,500
Yhteensä	170,000

Edelleen päätettiin:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevissa säännöissä, kuitenkin siten, että Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia oli ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan alainen, tullen sen v:n 1941 helmikuun kuluessa antaa kaupunginhallitukselle selostus tästä valvontatyöstään; sekä

että avustuksensaajain oli v:n 1941 helmikuun kuluessa annettava kaupunginhallitukselle selonteko toiminnastaan ja myönnettyjen avustusten käyttämisestä.

Partiojärjestöjen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa jakamaan asetetun valiokunnan ehdotuksen mukaisesti jakaa menosääntöön merkityn, 20,000 mk:n suuruisen partiojärjestöjen avustusmäärärahan tasan Helsingissä toimivien partiopoikajärjestöjen ja partiotyttöjärjestöjen kesken siten, että kumpikin ryhmä sai 10,000 mk, sekä pyytää Suomen partiopoikain keskusvaliokunnalta ja Suomen partiotyttöjen neuvotteluvaliokunnalta ehdotukset mainittujen erien jakamisesta eri partiojärjestöille.

Suomen partiopoikain keskusvaliokunnan sittemmin ehdotettua, että edellä mainitusta partiopoikajärjestöille jaettavasta 10,000 mk:n erästä myönnettäisiin 3,500 mk Siniset partiopojat järjestölle, 3,000 mk Suomalaiselle partiopoikaliitolle, 2,500 mk Finlands svenska scoutförbund liitolle ja 1,000 mk Suomen vapaapartioryhmän poikajaostolle, kaupunginhallitus päätti ²⁾ suorittua valiokunnalle kertomusvuonna ainoastaan 7,500 mk jaettavaksi mainituille järjestöille valiokunnan ehdottamassa suhteessa.

Tyttöjärjestöille päätettiin ³⁾ suorittaa 10,000 mk, josta 5,000 mk Suomalaiselle partiotyttöliitolle, 3,500 mk Finlands svenska flickscoutförbund nimiselle liitolle, 1,000 mk Suomen vapaapartioryhmän tyttöjaostolle ja 500 mk Suomen sinisille partiotyöille.

Emmy ja David Skogmanin muistorahaston korkovaroista kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää Pelustusarmeijalle 9,661: 05 mk sen ylläpitämän partiolaiskodin v:n 1938 ja 1939 toiminnan tuottaman tappion peittämiseksi sekä liittää käyttämättä jäävän osan korkovaroista rahaston pääomaan.

¹⁾ Khs 4 p. huhtik. 507 § ja 15 p. elok. 1,481 §. — ²⁾ Khs jsto 12 p. syysk. 4,123 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 4,207 §. — ⁴⁾ Khs 28 p. marrask. 2,312 §.

Urheilu

Uimakoulut. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että uimakoulujen työn tukemiseksi menosääntöön merkitystä 52,000 mk:n suuruisesta määrärahasta jaetaan 40,000 mk tasan Helsingin uimarit, Helsingfors simsällskap ja Työväen uimarit nimisten seurain kesken varsinaisina uimakoulujen avustuksina. Sitä paitsi päätettiin suorittaa Helsingfors simsällskap seuralle urheilulautakunnan harkinnan mukaan 2,000—3,000 mk kertakaikkisena korvauksena uimaoppilaiden kuljettamisesta Uunisaareen aiheutuvista menoista sekä varata loput määrärahasta urheilulautakunnan käytettäväksi kuljetuskorvausten suorittamiseksi Helsingin uimarit ja Työväen uimarit seuroille siten, että maksut aikanaan suoritettiin Merenkulku oy:lle entistä menetelmää noudattaen.

Luistinurheilu. Urheilulautakunta oikeutettiin ²⁾ suorittamaan Helsingin luistelijat, Helsingfors skridskoklubb, Helsingin työväen luistelijat ja Idrottsföreningen Kamraterna nimisille seuroille kullekin 8,000 mk luistinseurain apumaksuja varten menosääntöön merkitystä määrärahasta sotatalven aiheuttamien tappioiden peittämiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua urheilulautakunnan anomukseen saada heti jakaa koululaisille luistinrata-alennuskortteja 9,600 mk:n arvosta.

Voimistelu- ja leikkityön tukeminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua urheilulautakunnan esitykseen, että kertomusvuoden talousarvioon lasten- ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämistä sekä voimisteluseurain työn tukemista varten sisältyvistä määrärahoista kummastakin saataisiin jakaa 75 % urheiluseuroille.

Kansanhuolto

Kansanhuoltolautakunnan toimiston apulaistoimistopäällikkö J. Hartio oikeutettiin ⁵⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Eräiden lausuntojen antamista varten Helsingin sotilaspiirin esikunnalle asetetun toimikunnan palkkiot. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kansanhuoltolautakunnan antamaan lausuntoja Helsingin sotilaspiirin esikunnalle m. m. nostoväen II luokkaan kuuluvien asevelvollisten ja heidän työnantajensa vapautusanomuksista mainittujen asevelvollisten kutsuntojen yhteydessä asettaman toimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille saatiin joko vuosineljänneksittäin tai toimikunnan mahdollisesti lopettaessa toimintansa heti sen lakkauttamisen jälkeen suorittaa palkkiot kaupungin komiteain puheenjohtajille ja jäsenille suoritettavista palkkioista vahvistetun palkkiosäännön mukaisesti. Samalla hyväksyttiin kansanhuoltolautakunnan toimenpiteet pitää kyseinen toimikunta edelleen koossa huhtikuun 1 p:n jälkeenkin kutsuntojen päätyttyä, jolloin kuitenkin toimikunnan työhön enää osallistuisivat ainoastaan sen varsinaiset jäsenet varajäsenten ottaessa osaa työhön vain varsinaisten jäsenten ollessa estyneinä.

Kansanhuoltolautakunnan menoarvio. Hyväksyen kansanhuoltolautakunnan kertomusvuoden edellisen puolivuotiskauden menoarvion 1,133,400

¹⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,126 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 933 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,087 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 1,714 §. — ⁵⁾ Khs jsto 27 p. kesäk. 3,937 §. — ⁶⁾ Khs 23 p. toukok. 896 §.

mk:aan päättyvänä kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ mainitun määrän käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamiin kustannuksiin.

Myöhemmin kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ kertomusvuoden jälkimmäisen puolivuotiskauden menoarvion 1,825,592 mk:aan päättyvänä. Päätäten tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen edellä mainittujen käyttövarainsa ylittämisestä ainakin kyseisellä määrällä kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rahatoimistoa maksamaan näistä varoista niitä ylittäen puheena olevan rahamäärän.

Kansanhuoltolautakunnan toiminnan laajentumisen johdosta lisääntyneet palkkamenot. Kaupunginhallituksen käyttövaroista erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamiin kustannuksiin myönnettiin ⁴⁾ kansanhuoltolautakunnalle 125,000 mk:n lisämääräraha tilapäisten virkailijain palkkaamiseen kertomusvuoden ensimmäiseksi puolivuotiskaudeksi.

Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ⁵⁾ käyttämään tilillään Tilapäisen henkilökunnan palkat olevia varoja myöskin lautakunnan oman henkilökunnan ylityökorvauksien maksamiseen.

Kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ todennäköisesti tarpeellisten virkailijoiden palkkukseen varattuun erään 115,500 mk:n lisäyksen käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamiin kustannuksiin eräiden uusien toimihenkilöiden palkkaamiseksi lautakunnan toimistoon sekä aikaisemmin otettujen toimihenkilöiden palkkausmenojen peittämiseksi.

Edellä mainituista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ kansanhuoltolautakunnan käytettäväksi 39,725 mk 4,000 mk:n kuukausipalkkaisen lämpötekniikon ja kahden 2,450 mk:n kuukausipalkkaisen tarkkailijan palkkaamiseksi polttoaineosastolle sekä 2,450 mk:n kuukausipalkkaisen tarkkailijan palkkaamiseksi ostokorttiosastolle, kaikki 3 ½ kuukauden ajaksi.

Pesuaineosaston sekä vaate- ja nahkatavarain osaston perustamisen johdosta kansanhuoltolautakunnan toimistoon, uusien sivukansliain perustamisen johdosta Töölöön ja Sörnäisiin, tiedoitusshieerintoimen perustamisen johdosta yleiseen kansliaan sekä uusien toimistoapulaisenvirkain perustamisen johdosta eri osastoille johtuviin palkkausmenoihin kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ kansanhuoltolautakunnalle 129,830 mk käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamiin kustannuksiin.

Samoista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 31,103: 75 mk kansanhuoltoministeriön määräyksestä lautakunnan toiminta-alueella asuvista laaditun tarkkailukortiston kustannusten maksamiseen.

Ostokorttien jakelu. Huoltotoimen pääluokkaan sisällyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin ⁹⁾ 153,656: 90 mk eräiden valtion ostokorttien jakelukustannusten peittämiseen.

Käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntien aiheuttamiin kustannuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾

1) Khs 1 p. maalisk. 293 §. — 2) S:n 27 p. kesäk. 1,194 §. — 3) S:n 18 p. heinäk. 1,345 §. — 4) S:n 9 p. toukok. 781 §. — 5) S:n 13 p. kesäk. 1,093 §. — 6) S:n 6 p. syysk. 1,615 §. — 7) S:n 14 p. marrask. 2,190 §. — 8) S:n 16 p. toukok. 821 §. — 9) Khs jsto 15 p. tammik. 3,164 §. — 10) Khs 23 p. toukok. 899 §, 13 p. kesäk. 1,093 §, 19 p. syysk. 1,698 §, 14 p. marrask. 2,189 § ja 5 p. jouluk. 2,354 §.

yhteensä 491,885 mk ostokorttien jakelun aiheuttamiin kustannuksiin. Tarvittava tilapäinen henkilökunta oli pääasiallisesti otettava työnvälitys-toimiston välityksellä.

Huoneistot. Kun kansanhuoltolautakunnan toimiston helmikuun 24 p:nä oli muutettava pois Etel. Esplanaadikadun talossa n:o 14 olevasta huoneistostaan, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua siihen, että toimistolle saatiin vuokrata 725 m² käsittävä huoneisto Hallituskadun talosta n:o 17 kesäkuun 1 p:ään saakka 13,050 mk:n kuukausivuokrin ja siitä lukien 11,600 mk:n kuukausivuokrin lämpöineen.

Siihen katsoen, että kansanhuoltolautakunnan toimiston hallussa ollut Etelärannan 8:n huoneisto oli irtisanottu kesäkuun 1 p:stä lukien, kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ kertomusvuoden käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin 71,456 mk 632 m² käsittävän huoneiston vuokraamiseksi toimistolle Hallituskadun talosta n:o 17 10,208 mk:n kuukausivuokrin lämpöineen.

Kansanhuoltolautakunnan korttijakelua varten marraskuun 1 p:stä lukien Turuntien 12:sta vuokratun kahden huoneen myymälähuoneiston 1,800 mk:n suuruisen kuukausivuokran maksamiseksi kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää kertomusvuodeksi 3,600 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin sekä merkitä v:n 1941 talousarvio-ehdotukseen 21,600 mk.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 4,800 mk kansanhuoltolautakunnan toimittettavaa ostokorttijakelua varten enintään 12 päivän aikana käytettävän työväentalon B-salin vuokran maksamiseen.

Kansanhuoltolautakunnan käytettäväksi sen toimitettavaa ostokorttijakelua varten päätettiin ⁵⁾ toukokuun 18 p:n ja kesäkuun 10 p:n väliseksi ajaksi luovuttaa kaksi Kansakoulukadun talon n:o 3 alinta kerrosta.

Halkojen hankinta ⁶⁾ ja välittäminen kuluttajille. Kaupunginhallitus päätti periaatteellisesti hyväksyä ⁷⁾ halkojen hankinnan järjestämisen seuraavaksi polttokaudeksi siten, että kansanhuoltolautakunta teki Metsäliitto oy:n kanssa sopimuksen halkojen hankinnasta Helsingin kaupunkiin edellyttäen, että ensi sijassa tyydytettiin kaupungin omien laitosten tarve, suostuen kaupunki rahoittamaan uunilämmitystalojen asukkaiden halkojen hankinnan etumaksut. Jäsen J. W. Uddille annettiin ⁸⁾ toimeksi yhdessä kiinteistötoimiston talo-osaston päällikön kanssa jatkaa neuvotteluja halkojen hankinnan järjestelystä.

Sittemmin hyväksyttiin ⁹⁾ kansanhuoltolautakunnan ehdotus Metsäliitto oy:n kanssa tehtäväksi sopimukseksi halkojen hankinnasta kaupungin laitoksille ja asukkaille.

Myöhemmin kaupunginhallitus kuitenkin päätti ¹⁰⁾ että edellä mainittu halkojenhankintasopimus irtisanotaan sopimuksenmukaista yhden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen päättymään heinäkuun 31 p:nä; että Metsäliitto oy. saa irtisanomisajan kuluessa toimittaa polttopuita yksinomaan kiinteistötoimiston talo-osaston laskuun kaupungin omille laitoksille; sekä että kansanhuoltolautakunta oikeutetaan, sen jälkeen kun lauta-

¹⁾ Khs 23 p. helmik. 202 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 956 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,114 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. marrask. 2,196 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 830 §. — ⁶⁾ Ks. myös tämän kert. s. 216. — ⁷⁾ Khs 16 p. helmik. 195 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. helmik. 200 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. maalisk. 295 § ja khn jsto 2 p. maalisk. 3,503 §. — ¹⁰⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,201 §.

kunnan toimesta tapahtuvan tiedustelun ja inventoinnin perusteella on saatu selville kaupungin kuluttajain polttoainetarve seuraavana poltto-kautena, ryhtymään Metsäliitto oy:n kanssa neuvotteluihin uuden sopi-muksen tekemisestä lähinnä kaupungin pienkuluttajain polttopuutarpeen tyydyttämiseksi, ollen kiinteistötoimiston talo-osaston päällikölle S. Pura-selle varattava tilaisuus osallistua uuden hankintasopimuksen laadintaan sekä ollen sopimus alistettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ja sen puolesta allekirjoitettavaksi.

Kun Metsäliitto oy. kuitenkin ei voinut sitoutua mihinkään kiinteään hankintamäärään, niin kansanhuoltolautakunta pyysi muiltakin liikkeiltä hankintatarjouksia, joista sittemmin edullisimpana hyväksyttiin ¹⁾ Met-sänomistajain metsäkeskus oy:n tekemä tarjous 20,000—25,000 m³:n halko-määrän hankkimisesta, minkä jälkeen kaupunginhallitus valtuutti kansan-huoltolautakunnan allekirjoittamaan laaditun sopimuksen.

Koska Metsänomistajain metsäkeskus oy:n kanssa tehty hankintasopi-mus oli käsittänyt vain noin puolet kaupungin tarvitsemasta halkomäärästä kaupunginhallitus myöhemmin oikeutti ²⁾ kansanhuoltolautakunnan teke-mään Puukeskus oy:n kanssa sopimuksen 20,000 m³:n halkomäärän toi-mittamisesta kaupungille.

Siihen katsoen, että osa kaupungissa olevia keskuslämmitystaloja oli kokonaan ilman halkoja, joita ei ollut ostettavissakaan ennenkuin lumen-tulo helpotti niiden kuljettamista kaupunkiin, kansanhuoltoministeriö oli ilmoittanut sitoutuvansa antamaan jaettavaksi 10,000 m³ valtionrautatei-den halkoja ehdoin, että kaupunki luovutti omista, kaupungissa olevista varastoistaan tarkoitusta varten lainaksi 20,000 m³ halkoja, jotka minis-teriö sitoutui antamaan takaisin kaupungille viimeistään v:n 1941 helmi-maaliskuun aikana. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua mainitunlaiseen jär-jestelyyn sekä kehoittaa kansanhuoltolautakuntaa ja kiinteistötoimiston talo-osastoa laatimaan luonnoksen asiasta kansanhuoltoministeriön kanssa tehtäväksi sopimukseksi. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ sittemmin laadi-tun sopimusehdotuksen antaen lopullisen sopimuksen laatimisen kaupun-ginlakimiehelle tehtäväksi.

Valtionrautateiden Helsingin kaupungin asukkaiden yksityiskäyttöön luovuttamien halkojen välitystoiminta oli järjestetty siten, että kaupunki osti valtionrautateiltä halot ja Metsänomistajain metsäkeskus oy. myi ne sen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti kaupungin laskuun kuluttajille, maksaen kansanhuoltolautakunta mainitun yhtiön tilittämät varat rahatoi-mistossa avatulle tilille hyväksyen samalta tililtä valtionrautateille suori-tettavat maksut. Hyväksyen selostetun menettelytavan kaupunginhallitus oikeutti ⁵⁾ kansanhuoltolautakunnan käyttämään rahatoimistossa halkojen välitystä varten avatulle tilille kertyneitä varoja halkojen ostosta ja välitys-toiminnasta aiheutuvien maksujen suorittamiseen.

Kansanhuoltoministeriön asiasta tekemään tiedusteluun kaupungin-hallitus päätti ⁶⁾ vastata, ettei kansanhuoltolautakunta voi ottaa hoitaak-seen polttoaineen jakelua kaupungin alueeseen rajoittuvien kuntain ja taaja-väkisten yhdyskuntain puolesta sekä ettei kaupunkikaan katso voivansa ryhtyä huolehtimaan niiden polttopuiden hankinnasta.

¹⁾ Khs 15 p. elok. 1,485 §. — ²⁾ S:n 6 p. syysk. 1,616 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,116 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. marrask. 2,197 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 665 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,347 §.

Kiinteistötoimiston talo-osasto oikeutettiin ¹⁾ myymään kaupungin Bromarfissa olevat halot.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että eräät kansanhuoltolautakunnan toimesta halkojen kuormaustöihin lähetetyille työntekijöille annettujen varusteiden perimättä jääneet korvaukset, 21,140 mk, sai merkittä tappioksi polttopuiden välityksestä muodostuneen ylijäämän sisältävälle, talousarvion ulkopuolella olevalle tilille.

Puolustuslaitoksen töihin toimitettavien henkilöiden varusteet y.m. Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ³⁾ v. 1939 varustamaan ne Helsingissä kotipaikka-oikeutta nauttivat henkilöt, jotka sen välityksellä toimitettiin puolustuslaitoksen töihin ja ehdottomasti kaipasivat tällaista varustamista, välttämättömillä pukutarpeilla sekä kustantamaan heille samoin edellytyksin ateria ennen heidän lähtöään myöntäen lautakunnalle tilitystä vastaan 30,000 mk:n etuanti merkittäväksi Kansanhuoltolautakunnan käytettäväksi valtion töihin järjestettävien työläisten varustamiseksi nimiselle erikoistilille. Sittemmin päätettiin ⁴⁾, että takaisin suoritettuja varoja uuden etuannin myöntämisen olematta tarpeen saatiin käyttää edellä mainittuihin tarkoituksiin. Etuannin määrä korotettiin ⁵⁾ 500,000 mk:aan, johon vielä myönnettiin 500,000 mk:n lisäennakko. Lautakunnan kassanennakko korotettiin ⁶⁾ 1,000 mk:sta 8,000 mk:aan.

Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ käyttämään edellä mainittua ennakkoa myöskin työntekijöille suoritettavien päivärahain maksamiseen velvollisuuksin suorittaa ne takaisin kyseiselle tilille sitä mukaa kuin kululaitosten ja yleisten töiden ministeriö ne korvasi.

Kaupunginreviisori oli sittemmin kehoittanut kansanhuoltolautakuntaa maksattamaan työntekijäin varustamisesta aiheutuneet laskut tavallisessa järjestyksessä rahatoimiston kautta ollen samalla järjestetty tarpeelliset tilit lautakunnan tavaravarastojen ja perittävien korvausten tarkkailua varten. Tämän järjestelyn seurauksena oli, ettei lautakunta tarvinnut käteisennakkoa varusteiden hankkimista varten työntekijöille vaan yksinomaan päivärahojen suorittamiseen, mikä määrärahan tarve rajoittui 30,000 mk:aan. Edellä esitetyn johdosta kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ korottaa kansanhuoltolautakunnan kassaennakon 8,000 mk:sta 30,000 mk:aan sekä oikeuttaa lautakunnan käyttämään talousarvion ulkopuolella 500,000 mk puolustuslaitoksen töihin toimitettavien henkilöiden varustamiseksi velvollisuuksin periä käytetyt varat asianomaisilta.

Kansanhuoltolautakunnan ilmoitus linnoitustöihin lähetetyistä työntekijöistä ja heille annetuista ennakkomaksuista merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Väärinkäytökset. Saatuaan kansanhuoltolautakunnalta ilmoituksen osastonhoitaja R. Leppäsen pidättämisestä marraskuun 30 p:stä lukien virantoimituksesta sen johdosta, että hän väriä ylityölistoja kirjoittamalla oli koettanut saada ylityökorvausta, mihin hänellä ei ollut oikeutta, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ valtuuttaa kaupunginlakimiehen ilmoittamaan asian rikospoliisille syytteen nostamista varten osastonhoitaja Leppästä vastaan sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle ilmoituksen asiasta.

Hinnoittelulautakunnan asettaminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾

¹⁾ Khs 10 p. lokak. 1,885 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,358 §. — ³⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 198. — ⁴⁾ Khs jsto 15 p. tammik. 3,156 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. tammik. 3,205 § ja khs 16 p. helmik. 189 §. — ⁶⁾ Khs 8 p. maalisk. 329 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 345 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 412 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 187 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,420 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. toukok. 960 §.

Uudenmaan läänin kansanhuoltopiirin toimenpiteen asettaa Helsingin kaupunkiin kuusijäsenisen hinnoittelulautakunnan, suostuen samalla siihen, että sen toimistotyöt hoidettiin kansanhuoltolautakunnan toimistossa ja painatustyöt suoritettiin kaupungin varoilla. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että mainitut kustannukset oli maksettava kansanhuoltolautakunnalle osoitetuilla varoilla.

Säännöstelynalaisten elintarvikkeiden hankinnassa erinäisiin laitoksiin noudatettavat ohjeet. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön ilmoitus koulukeittolain sekä lastentarhain ja päiväkotien ruokajärjestyksen ja säännöstelynalaisten elintarvikkeiden hankinnan suhteen noudatettavista ohjeista.

9. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen yhteiset viranhaltijat. Sotapalvelukseen kutsuttu lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Jokivartio määrättiin ²⁾ edelleen hoitamaan lastenpsykiatrinvirkaa siten, ettei hän saanut nostaa lastenpsykiatrinviran hoidosta palkkaa ennenkuin hän jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan, koska hän sai nostaa niinkään hoitamansa sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman sääntöpalkkaisen apulaislääkäriviran täyden palkan.

Kansakoulujen vuosisijaisten palkka. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kansakouluihin syyskuun 1 p:n 1939 ja syyskuun 1 p:n 1940 väliseksi ajaksi vuosisijaisiksi otetuille opettajille oli elokuun ajalta maksettava säännönmukainen palkka. Kansakoulujohtokuntia päätettiin samalla kehoittaa aikanaan tekemään esitys asianomaisten määrärahan ylittämisestä.

Suomenkielisten kansakoulujen viranhaltijat. Suomenkieliseen työväenopistoon sijoitettaville 11 kansakoululuokalle päätettiin ⁴⁾ asettaa tilapäinen johtaja, joka myöhemmin voisi siirtyä uuden Mäkelänkadun koulun johtajaksi.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa julistamaan haettavaksi oppivelvollisten lasten luettelon hoitajan virka sekä täyttämään se väliaikaisesti enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Kansakoulujohtokunta oikeutettiin ⁶⁾ väliaikaisesti täyttämään veistokalustonhoitajanvirka ja viisi siivoojantointa elokuun 15 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa kansakoulujohtokunnalle sillä kertaa hyväksyvänsä sen päätöksen osittaisen sairasloman myöntämisestä opettaja V. Kaarlalle, kuitenkin niin, että hänelle oli maksettava vain 2/3 pohjapalkastaan niiltä 8 viikkotunnilta, joista hänet oli vapautettu. Samalla johtokunnalle päätettiin vastaisen varalta huomauttaa, ettei kaupungin virkasääntö tunne osittaisen sairasloman käsitettä.

Opettaja V. Hänniselle päätettiin ⁸⁾ sallia maksaa täysi palkka syyskuun 17 p:n ja 30 p:n väliseltä ajalta, jolloin hän nautti virkavapautta osallistuakseen Unkarin—Suomen maaotteluun.

¹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,120 §. — ²⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,069 §; ks. myös v:n 1938 kert. s. 52 ja 196. — ³⁾ Khs 8 p. elok. 1,430 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. elok. 1,577 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,188 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. elok. 1,432 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 2,303 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. lokak. 1,832 §.

Kahteen avoimeksi julistettuun kouluhoitajattarenvirkaan oli tammikuun 1 p:stä lukien valittu neidit I. Paloheimo ja L. M. Pätilä mutta myöhemmin vallitsevan sodan vuoksi peruutettu heidän virkaan kutsumisensa toistaiseksi. Koulutyön sittemmin alettua päätettiin ¹⁾ heidät kutsua virkaanhoitamaan syyskuun 1 p:stä lukien.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan myöntäneen opettajille I. Aallolle, S. Gustafssonille, E. Hohenthalille, V. J. Hukarille, E. Hurskaiselle, V. Keynäsille, D. Klemetille, Y. Lahtiselle, P. J. Laitiselle, S. Liikkaselle, M. E. Mattilalle, K. Parviaiselle, T. Rouhiaiselle, A. Salervolle, E. Salolalle, Y. Tarkille, V. B. Vaaralle, E. Vesamalle, A. Jääskeläiselle ja V. Kanervalle oikeuden hoitaa sivutoimia.

Taloudenhoitaja S. Ojanteelle toistaiseksi myönnetty oikeus hoitaa sivutointoa määrättiin ³⁾ päättymään tammikuun 24 p:nä 1943, jolloin hän täytti 63 vuotta

Opettaja I. Julkunen oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 toukokuun 31 p:ään ⁴⁾, opettajat K. Ahtinen, W. Erko, M. Hyvönen, E. E. M. Sirkiä, K. Sirkiä, E. Uimonen ja A. Vuolijoki v:n 1941 loppuun ⁵⁾ sekä opettaja T. M. Mikkonen v:n 1942 loppuun ⁶⁾.

Eräät evakuoinnin yhteydessä kaupungista poistuneet siivoojat päätettiin ⁷⁾ sallia ottaa takaisin työhön maaliskuun 15 p:stä lukien ehdoin, etteivät he saaneet palkkaa poissaolonsa ajalta.

Ruotsinkielisten kansakoulujen viranhaltijat. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oli ilmoittanut määränneensä Bengtsärin koulukodin opettajan K. A. Collénin vakinaiseksi poikalukuon opettajaksi ja saman koulukodin johtajan J. G. Lindholmin poikalukokalle vuosisijaiseksi lukuvuodeksi 1940/41 sekä alistanut kaupunginhallituksen päätettäväksi, mikä palkka heille oli suoritettava syyskuun 1 p:stä lukien. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ palauttaa asian kansakoulujohtokunnan uudelleen harkittavaksi tiedustellen eikö opettaja Lindholmia, jolla vuosisijaisena ei ollut oikeutta ikäkorkotuksiin, voitu ottaa vakinaiseksi opettajaksi.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kansakoulujohtokunnan ilmoitus, että opettajakunta v:ksi 1941 oli valinnut edustajakeen siihen opettaja E. Hedbergin varamiehenään opettaja H. Österberg.

Kansakoulujohtokunta oikeutettiin ¹⁰⁾ ruotsinkielisten kansakoulujen tilapäisen työvoiman määrärahasta suorittamaan erinäisiin kansakouluihin palkattavien tilapäisten lämmittäjien palkat.

Kansakoulutarkastaja R. Malmbergin sairaslomasijaiseksi marraskuun 20 p:n ja joulukuun 20 p:n 1939 väliseksi ajaksi määrätylle opettaja G. Cavoniukselle, joka kuitenkin jo joulukuun alussa oli joutunut sotaväkeen, päätettiin ¹¹⁾ tästä huolimatta mainitulta ajalta suorittaa hänen omien ikäkorkotuksensa lisäksi tarkastajanviran ja hänen oman virkansa pohjapalkkain välinen erotus eli 2,375 mk.

Vallilan ruotsinkielisen kansakoulun vahtimestari J. Lönnroos oikeutettiin ¹²⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään toimeensa elokuun 1 p:ään saakka.

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,535 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,834 §, 10 p. lokak. 1,888 §, 31 p. lokak. 2,072 § ja 28 p. marrask. 2,309 §. — ³⁾ S:n 28 p. marrask. 2,305 §. — ⁴⁾ Khs jsto 27 p. jouluk. 4,462 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 4,089 § ja 3 p. lokak. 4,209 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 4,347 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 3,504 §. — ⁸⁾ Khs 29 p. elok. 1,574 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,481 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,480 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 346 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. toukok. 895 §.

Eräiden toimenhaltijain suoritettavat luontoisetukorvaukset vahvistettiin ¹⁾.

Eräät toimenhaltijat vapautettiin ²⁾ asunnoistaan maksettavien luontoisetukorvauksien suorittamisesta joulukuun 1 p:stä lukien toistaiseksi siksi kuin he jälleen voivat ryhtyä käyttämään ilmapommituksessa vahingoittuneita tai sodan aikana muuhun tarkoitukseen käytettyjä asuntojaan.

Kansakoulujen lämpö määrärahan lisääminen. Käyttövaroistaan lämpöaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi suomenkielisten kansakoulujen lämpömäärärahaan 297,704 mk:n ³⁾ ja ruotsinkielisten kansakoulujen lämpömäärärahaan 168,000 mk:n ⁴⁾ lisäyksen, muiden osien polttoaineiden hankintahinnoista jäädessä suoritettaviksi vasta v. 1941.

Polttopuiden sahaamiseksi tarvittavat laitteet. Pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvästä kansakoulurakennusten korjausmäärärahasta kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ sallia käyttää 5,400 mk paperipuiden sahaamiseksi Kaisaniemen, Toukolan ja Porthaninkadun koulujen polttopuiksi tarvittavien laitteiden hankkimiseen.

Kansakouluhuoneistot. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ rakentaa Mäkelänkadun kansakoulurakennukseen sadekatoksen hyväksyen kaupunginarkkitehdin sen rakentamiseksi laatiman alkuperäisen suunnitelman.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 27,000 mk Kallion kansakoulun lämpöjohtokattilan uusiin.

Lapinlahden uuden kansakoulun hiili- ja koksimumurskan polttamista varten rakennettujen kierukka-arinain vaihtamiseen sellaisiin, joissa voitiin polttaa puita, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää 24,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin ⁹⁾ ennakolta kaupunginkassasta 292,300 mk puolustuslaitoksen käytössä olleissa koulutaloissa tällöin syntyneiden vaurioiden korjaamista varten.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa huhtikuun aikana korjauttamaan ilmapommituksessa särkyneet Vallilan kansakoulutalon ikkunat sekä tekemään esitys varojen myöntämisestä tähän, elleivät korjausmäärärahat riittäneet.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa mahdollisimman pian saattamaan ilmapommituksessa vaurioituneet Eläintarhan ja Annankadun kansakoulutalot käyttökuntoon.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹²⁾ pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvästä kansakoulurakennusten korjausmäärärahasta käyttämään yhteensä 170,372: 70 mk ilmapommituksen aiheuttamien korjaustöiden suorittamiseen Annankadun, Vallilan ja Eläintarhan kansakouluissa.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 128,800 mk puolustuslaitoksen käytössä olleiden ruotsinkielisten kansakoulujen huoneistojen kunnostamista varten.

¹⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,371 § ja 19 p. syysk. 4,147 §. — ²⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,542 §. — ³⁾ Khs 3 p. lokak. 1,819 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,820 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 1,578 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 2,233 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,651 §. — ⁸⁾ Khn jsto 20 p. kesäk. 3,905 § ja khs 24 p. lokak. 2,000 §. — ⁹⁾ Khs 3 p. lokak. 1,826 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 543 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. maalisk. 422 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,227 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. elok. 1,388 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan Cygnaeuksenkoulussa puulämmitykseen siirtymisestä aiheutuvat muutostyöt myöntäen lautakunnan käytettäväksi niitä varten 6,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Rakennustoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa poistamaan Snellmaninkoulun käymälän oven edustalla olevat pommisuojalaitteet.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan tehtyä päätöksen koulutyön osittaisesta aloittamisesta huhtikuun 22 p:nä, kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa johtokunnan hankkimaan tilapäisiä kouluhuoneistoja, koska suurin osa koulujen omista huoneistoista vielä oli vieraassa käytössä.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitettua vuokranneensa edellä mainittuun tarkoitukseen Käpylän työväenyhdistyksen salin kahdeksi kuukaudeksi 1,000 mk:n kuukausivuokrin, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ vuokran suorittamiseen tarvittavat 2,000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ sallia suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan lukuvuonna 1940/41 määrätyn ehdoin sijoittaa eräitä kansakoulu- luokkia Vallilan ja Käpylän ruotsinkielisiin kansakouluihin sekä suomenkieliseen työväenopistoon ja Käpylän kirjastorakennukseen.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ suomenkielisten kansakoulujen määrärahaan Vuokra 11,666 mk:n lisäyksen työväenopistoon sijoitettujen kansakoulu- luokkien vuokran maksamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suostua kansakoulunopettaja K. Saltzmanin ja terveysisä R. Edgrenin anomukseen saada ylläpitää yksityistä lastentarhaa Käpylän ruotsinkielisessä kansakoulussa niin kauan kuin kaupunki itse ei tarvinnut kyseistä huoneistoa.

Andra svenska lyceum hinenen koulu oikeutettiin ⁸⁾ lukuvuonna 1940/41, edellyttäen, että kansakoulut itse silloin saivat hallita huoneistojaan, 12 viikkotuntina käyttämään osin Cygnaeuksenkoulun, osin Annankadun koulun voimistelusalua kolmea tyttöluokkaa varten 2,625 mk:n korvauksin luokalta lukuvuodessa, sisältyen mainittuun maksuun korvaus siivouksesta ja valaistuksesta.

Kansakouluhuoneistoja luovutettiin ⁹⁾ lisäksi kuten ennenkin erinäisin ehdoin voimisteluharjoitusten pitämiseen, kokoushuoneistoiksi, kurssitoimintaa varten, opetus- ja esitelmätilaisuuksien pitoon sekä majoitus y.m. tarkoituksiin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että kansakoulut saivat hyvittää lämpö-, valaistus-, siivous-, vedenkulutus- ja kaluston kunnossapitomäärärahojaan kertomusvuonna puolustuslaitokselta perittävillä majoituskorvausmaksuilla.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että puolustuslaitokselta kansakoulutalojen käytöstä majoitustarkoituksiin kertomusvuoden alkupuoliskolta saa-

¹⁾ Khs 3 p. lokak. 1,827 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,831 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 597 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 902 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,240 § ja 29 p. elok. 1,576 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. marrask. 2,192 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. lokak. 1,835 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. kesäk. 992 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 349 §, 6 p. kesäk. 993, 996 ja 997 §, 13 p. kesäk. 1,089 §, 27 p. kesäk. 1,193 §, 11 p. heinäk. 1,296 §, 29 p. elok. 1,579 §, 26 p. syysk. 1,737 ja 1,739 §, 3 p. lokak. 1,833 §, 10 p. lokak. 1,887 §, 31 p. lokak. 2,071 §, 28 p. marrask. 2,306 ja 2,307 § sekä 19 p. jouluk. 2,482 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. kesäk. 998 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. lokak. 1,934 §.

dulla 278,400 mk:n korvausmäärällä oli hyvitetävä pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset tiliä Kansakoulut, erinäisiä muutos- ja korjaustöitä.

Raitiotielippujen myöntäminen kansakouluoppilaille. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan anomukseen koululaislippujen myöntämisestä iltajatkoluokkalaisille sekä siveysopin, uskonnonhistorian ja kreikkalais-katolisen uskonnon opetukseen osallistuville Kallion koulun oppilaille Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunnan esittämällä tavalla.

Ruotsinkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja oikeutettiin ²⁾ käyttämään mainittujen koulujen määrärahaa Suoranaiset avustukset raitiotielippujen ostamiseen Pitkäsillan ja kansallismuseon pohjoispuolella asuville kansakouluoppilaille.

Boken om Helsingfors nimisen teoksen jakaminen kansakouluoppilaille. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle päätettiin ³⁾ ilmoittaa, että Boken om Helsingfors nimistä teosta edelleen saatiin jakaa ilmaiseksi jatkokoulujen päiväluokkien oppilaille.

Uinti ohjauskurssien järjestäminen kansakoulunopettajille. Kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ yleisjaostonsa myöntämään kaupunginhallituksen v:n 1941 käyttövaroista enintään 2,000 mk:n suuruisen määrärahan uinti-ohjauskurssien järjestämiseksi kansakoulunopettajille ehdoin, että kurssiin osallistuneet opettajat antoivat uintiopetusta oppilailleen.

Kesäsiirtolatoiminta. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että kolme vanhaa siirtolaa otettiin käytäntöön kertomusvuoden kesällä.

Ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden Tukholmanmatka. Koska ruotsinkielisten kansakoulujen oppilaiden suunniteltu Tukholmanmatka ⁶⁾ poliittisen tilanteen epävarmuuden vuoksi oli ollut peruutettava, kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁷⁾, että matkaa varten varatusta 5,000 mk:n määrärahasta saatiin suorittaa matkan suunnittelusta aiheutuneet suoranaiset kustannukset, mutta että jälle jäävä osa siitä oli tilityksen ohella palautettava kaupunginkassaan.

Aurora Demidoffin myötäjäsrahasto. Ottaen huomioon, että Aurora Demidoffin myötäjäsrahasto oli perustettu nykyisiä kokonaan toisenlaisissa olosuhteissa, oli herätetty kysymys stipendimääräysten tulkinnan laajentamisesta siten, että rahastosta saataisiin jakaa apurahoja myöskin keski-koulukurssin suorittaneille. Koska kyseinen rahasto ei ollut mikään säätiö, kuului sen määräysten tulkinta kaupungin viranomaisille. Tällöin tulisi ensi sijassa kysymyksen kaupunginvaltuusto, vaikkakin oli sattunut, että kaupunginhallitus kerran oli laajentanut apurahain myöntämistä siitä koskevien määräysten tulkintaa. Siihen katsoen, että kaupunginvaltuusto jo aikaisemmin oli ilmoittanut katsovansa, että stipendimääräysten tulkinta kuului kansakoulujen johtokunnalle, niin kaupunginhallitus, jolle suomenkielisten kansakoulujen tarkastaja oli tehnyt esityksen asiasta, päätti ⁸⁾ ilmoittaa, ettei se halunnut puuttua asiaan, koska mainittujen kansakoulujen johtokunta valtuuston edellä mainitun päätöksen nojalla oli oikeu-

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 2,068 §. — ²⁾ S:n 9 p. toukok. 776 §. — ³⁾ S:n 26 p. syysk. 1,738 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,531 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 424 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 200. — ⁷⁾ Khs 28 p. marrask. 2,302 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,483 §.

tettu tulkitsemaan kyseisen rahaston määräyksiä, kuitenkin edellyttäen, että lahjoittajan tarkoitusta mahdollisuuden mukaan seurattiin.

Siirtoväen lasten koulunkäynti. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi siirtoväen lasten koulunkäynnin järjestelyä koskeva kouluhallituksen kiertokirje, jossa kaupunkia kehoitetaan pitämään huolta siitä, että syyslukukauden alkaessa kunnan kansakouluissa on tilaa myös kaikille siirtoväen lapsille ja ettei heitä missään suhteessa aseteta huonompaan asemaan kuin muitakaan oppilaita. Lisäksi oli otettava huomioon, että siirtoväen lasten takia järjestettävät lisävirat perustetaan mahdollisimman nopeasti; että supistetut koulut, joiden yläkouluissa on vähintään 20 oppilasta mahdollisuuden mukaan ainakin väliaikaisesti ja niin pitkäksi aikaa kuin Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta olevia opettajia on lakkautuspalkalla, voidaan muuttaa täydellisiksi, jolloin kouluhallitus maksaa myös opettajien valtion palkat; että 18-viikkoisia alakouluja, jotka oppilasmääränsä perusteella voisivat toimia 36-viikkoisina, mahdollisuuden mukaan muutetaan sellaisiksi, että suuremmissa kouluissa opettajien ylitunnit annetaan uuden opettajanviran hoitajalle, milloin hänelle tällöin tulisi täysi viikkotuntimäärä; ettei opettajanvirkoja tarpeettomasti pidetä väliaikaisina; sekä ettei entisiä virkoja vuoden kuluessa lakkauteta, vaikka oppilasmäärä olisikin kolmena perättäisenä vuonna ollut pienempi kuin kustannuslain täytäntöönpanoasetuksen 17 §:ssä on määrätty, koska kouluhallitus pitää välttämätöntä poikkeuksellista tilaa sellaisena erityisenä syynä, jota tarkoitetaan mainitussa asetuksen kohdassa.

Vastauksena opetusministeriön asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa, ettei kaupunki voinut luovuttaa eikä hankkia kouluhuoneistoa Viipurin suomalaiselle kaksoislyseolle.

Kansakoulujen valtionapu. Kaupungin kansakoululaitokselle myönnettiin v:lta 1939 valtionapua 3,068,920 mk, mikä rahatoimistolle annettiin ³⁾ tehtäväksi nostaa.

Kaupunginlakimiehelle annettiin ⁴⁾ tehtäväksi anoa kansakouluille valtionapua v:lta 1940, jolloin oppilasmäärä oli suomenkielisissä kansakouluissa keskimäärin 12,217.0 ja ruotsinkielisissä 2,321.5.

Suomenkielinen työväenopisto. Suomenkielisen työväenopiston taloudenhoitajantointa määrättiin ⁵⁾ huhtikuun 22 p:stä lukien siihen kuuluvien pohjapalkoin oman virkansa ohella hoitamaan kansakoulunopettaja Y. Lahtinen.

Koska opiston toiminta oli päätetty aloittaa supistetussa muodossa tammikuun 30 p:nä, niin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua sen johtokunnan esitykseen, että yleisten luentojen ja keskustelupiirin kokouksessa pidettyjen alustusesitelmien palkkio, milloin oli kysymys sellaisten pitämisestä ainoastaan yhdessä paikassa, korotettaisiin 200 mk:ksi.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ johtokunnan ylittämään opiston v:n 1939 määrärahoja Lämpö, Valaistus sekä Painatus ja sidonta vastaavasti 162: 50 mk, 3,177: 65 mk ja 1,509: 50 mk, päättäen aikanaan alistaa tämän päätöksensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 58,874: 40 mk:n suuruisen lisäyksen opiston määrärahaan Lämpö.

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,245 §. — ²⁾ S:n 25 p. huhtik. 666 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 347 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. marrask. 2,301 § ja 27 p. jouluk. 2,527 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 894 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 147 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. helmik. 191 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,356 §.

K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston korkovaroista myönnettiin opistolle 790 mk, mikä merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 1,200 mk opiston retkeilykerhon toiminnan edistämiseen kertomusvuonna.

Ruotsinkielinen työväenopisto. Ruotsinkielisen työväenopiston taloudenhoitajanvirka päätettiin ³⁾ sallia julistaa haettavaksi viran entisen halitijan pyydettyä eroa kesäkuun 1 p:stä lukien.

K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston korkovaroista myönnettiin opistolle 98 mk, mikä merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Ammattiopetuslaitosten naistarkastajan palkka. Vastauksena ammattiopetuslaitosten johtokunnan asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ vastata, ettei sillä ollut mitään ammattiopetuslaitosten naistarkastajan E. Kanervion palkan korottamista vastaan 16 %:lla eli 1,044 mk:aan.

Ammattikoulujen lukukausimaksut. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksen, että ne oppilaat, jotka edellisen syyslukukauden alussa olivat maksaneet lukukausimaksunsa, nyt vapautettaisiin sen suorittamisesta.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että ammattiopetuslaitosten johtokunnan päätös Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta kotoisin olevien oppilaiden vapauttamisesta lukukausimaksujen suorittamisesta, saatiin panna täytäntöön.

Ammattikoulutalojen korjaustyöt. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁸⁾ pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvästä ammattikoulutalojen korjausmäärärahasta käyttämään 33,830: 85 mk ilmapommituksen aiheuttamien korjaustöiden suorittamiseen Kansakoulukadun 3:ssa olevassa ammattikoulutalossa. Samalla päätettiin tehdä kaupunginvaltuustolle esitys mainitun määrärahan ylittämisestä 130,000 mk:illa.

Kirjapainokoulu. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ ilmoittaa ammattiopetuslaitosten johtokunnalle, että kirjapainokoulun opettajalle G. Allardtille, jonka kokonaispalkka syys-, loka- ja marraskuulta, jolloin hän hoiti ylitunteja, nousi 3,800 mk:aan kuukaudelta ylituntipalkkiot mukaanluettuina, oli suoritettava hänen virkansa palkkaluokan mukainen 175 mk:n kalliinajanlisäys kuukaudessa elokuun 1 p:stä lukien.

Kirjapainokoulun määrärahaa Sääntöpalkkaiset virat päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää 1,020 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroista polttoaineiden hinnan nousun varalta myönnettiin ¹⁰⁾ 3,000 mk:n lisäys koulun määrärahaan Valaistus ja 4,500 mk:n lisäys sen määrärahaan Käyttövoimaa.

Valmistava poikain ammattikoulu. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ¹¹⁾ julistamaan haettavaksi valmistavan poikain ammattikoulun valimotyönopettajan virka.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ¹²⁾ ostamaan valmistavalle poikain ammattikoululle eräitä Viipurin kaupungin ammattikoulun koneita, työkaluja y.m. käyttäen koulun määrärahoja Kaluston hankinta ja Työkoneet. Tarkoitukseen osoitettiin ennakolta kaupunginkassasta

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 2,229 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,656 §. — ³⁾ S:n 25 p. huhtik. 676 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. marrask. 2,229 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,733 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. syysk. 1,735 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,084 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 2,227 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,492 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,421 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,191 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,192 §.

53,850 mk; tarpeellisen lisämäärärahan myöntämisestä oli aikanaan tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁾ kehoittaa yksissä neuvoin ammattiopetuslaitosten johtokunnan kanssa laadittamaan valmistavan poikain ammattikoulun uuden talon pääpiirustukset ja lopullinen kustannusarvio.

Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 12,000 mk:n lisäyksen valmistavan poikain ammattikoulun lämpömäärärahaan.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Valmistavan tyttöjen ammattikoulun entisen johtajattaren linavaateompeluluokkaa hoitamaan määrätylle rouva S. Kärkkäiselle päätettiin ³⁾ sallia maksaa palkka edelleen toukokuun 1 p:stä lähtien siksi kuin virka vakinaisesti täytettiin.

Rouva K. Perangolle päätettiin ⁴⁾ hänen v:n 1939 syyslukukaudella pitämistään 12 kodinhoitotunnista sallia suorittaa yhteensä 396 mk:n korvaus valmistavan tyttöjen ammattikoulun tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Vahtimestari E. Rönnergille päätettiin ⁵⁾ sallia ylityönä suoritetusta siivoustyöstä maksaa 810 mk valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahasta Siivoaminen.

Ammattiopetuslaitosten johtokuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa suorittamaan valmistavan tyttöjen ammattikoulun harjoittelijalle E. Salmelle, joka koulun lopettaessa toimintansa esimiehensä kehoituksesta oli ryhtynyt suorittamaan palkatonta työtä naistenklinikassa ja siellä sairastunut, 535 mk:n palkkio tammi-helmikuulta.

Tilapäisen työvoiman määrärahasta maksettavien palkkojen suorittamista koskevan, valmistavan tyttöjen ammattikoulun tekemän tiedustelun johdosta päätettiin ⁷⁾ ilmoittaa, että rinnakkaisluokkien opettajien, vahtimestarin, ruokala-apulaisen, kanslia-apulaisen, leipomon työnjohtajien, leipämyymälän myyjien, ompelimon apulaisten ja tuntiopettajien palkat oli maksettava v. 1939 vahvistettujen määräysten mukaisesti. Sitä vastoin ei ollut maksettava palkkaa harjoittelijoille, jotka eivät suorittaneet mitään työtä.

Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ ennakolta kaupunginkassasta tyttöjen ammattikoululle 500 mk opettajaa kohden toriostoksia varten, mistä ennakkovaroista opettajien oli kuukausittain tehtävä tilitys.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä n.s. koeaterioita koskevat ammattiopetuslaitosten johtokunnan päätökset lopullisessa muodossaan, jonka mukaan I luokkien talousopettajat jäävät pois koekeittoihin liittyvistä aterioista ja niihin osallistuvat vain II luokkien talousopettajat.

Asiassa suoritetuissa tutkimuksissa ¹⁰⁾ oli käynyt ilmi, että valmistavan tyttöjen ammattikoulun johtajatar N. Vuorenkoski oli tehnyt itsensä syy-pääksi kavallusta ja väarennystä vastaaviin väärinkäytöksiin koulun varojen hoidossa y.m., käyttäen täten hankkimiaan varoja pääasiallisesti palkkojen ja lisäpalkkojen maksamiseen muille kaupungin palveluksessa oleville henkilöille tai muuten koulun hyväksi. Tällöin kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾,

¹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,105 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,485 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 965 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. marrask. 2,231 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,734 §. — ⁶⁾ Khs jsto 23 p. helmik. 3,479 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. tammik. 3,130 §. — ⁸⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,055 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. marrask. 2,234 § ja 19 p. jouluk. 2,484 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 202. — ¹¹⁾ Khs 9 p. helmik. 149 §.

että ei neiti Vuorekoskea eikä muita juttuun sekaantuneita henkilöitä vastaan nosteta rikosoikeudellista kannetta mutta päätti kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa kurinpidollisessa järjestyksessä erottamaan neiti Vuorekosken sekä harkitsemaan, mihin kurinpidollisiin toimenpiteisiin muiden juttuun sekaantuneiden suhteen ehkä oli ryhdyttävä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa huolehtimaan siitä, että rahatoimiston tyttöjen ammattikoululle antamia ohjeita kassaliikkeen ja kirjanpidon tarkkailusta noudatettiin, että koulun opettajille annettujen ennakkoarain kirjanpito järjestettiin sekä että varastokirjan pitämistä ja vuosi-inventtausten toimittamista koskevia määräyksiä noudatettiin, samoin kuin harkitsemaan, mitä muutoksia olisi tehtävä ompeluosastojen työaineiden säilytystavan suhteen. Vielä kaupunginhallitus päätti, ettei sen taholta ryhdytä erityisiin toimenpiteisiin kaupunginlakimiehen asiasta antamassa lausunnossa mainitsemien, yksityisille kuuluneiden varojen häviämisen suhteen.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että kauppa- ja teollisuusministeriö oli huhtikuun 15 p:nä peruuttanut neiti Vuorekoskelle heinäkuun 4 p:nä 1931 antamansa määräyksen valmistavan tyttöjen ammattikoulun johtajattaren toimeen.

Ammattikoululaisille jaettavat palkinnot. K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston korkovaroista myönnettiin ²⁾ kertomusvuonna yleiselle ammattilaiskoululle 696 mk, kirjapainokoululle 436 mk ja taideteollisuuskeskuskoululle 440 mk.

Kaupungin varoista myönnetyt avustukset. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa ammattiopetuslaitosten johtokuntaa määräämään maksettavaksi Helsingin käsityöopistolle $\frac{1}{4}$ opiston vuokraa vastaavasta avustuksesta eli 247,725 mk:sta sen jälkeen kun johtokunnalle oli selvitetty, ettei opiston vuokraa sen toiminnan sodanaikaisen keskeytyksen ajalta voitu alentaa ja että se oli maksettava.

Samoin edellytyksin johtokunta oikeutettiin ³⁾ maksamaan myöskin muiden yksityisten ammattikoulujen avustukset, sikäli kuin ne oli myönnetty näiden koulujen vuokrain maksamiseen.

Siihen katsoen, että kaupungin avustusta nauttivien ammattikoulujen joukossa oli sellaisiakin, joiden avustukset eivät olleet vuokratarkorvauksen luontoisia, niin kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kaikilta kyseiseen ryhmään kuuluvilta ammattikoulujen sekä kauppa- ja teknillisten y.m. oppilaitosten avustuksia saavilta tiedustella niiden toimintaa ja menoja kertomusvuonna sekä tämän jälkeen ottaa harkittavakseen kysymyksen niille varattujen avustusten suorittamisesta.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ maksaa avustukset seuraavasti: Taideteollisuuskeskuskoululle kevätlukukaudelta 129,875 mk ja syyslukukaudelta 151,625 mk, Kone ja silta oy:n konepajakoululle 50,000 mk, Oy. Strömberg ab:n ammattioppilaskoululle 35,000 mk, Maalariammattikoulu oy:lle 37,000 mk, Helsingin parturiammattikoululle 15,600 mk, Helsingin käsityöopistolle 264,252 mk, sähkön ja kaasun kulutusta varten varatusta avustuksen osasta kuitenkin vain todellista kulutusta vastaavasti, Ammattienedistämislaitokselle $\frac{3}{4}$ 90,000 mk:sta, siitä $\frac{1}{4}$ kevätlukukaudelta, Verhoilija-ammattikoululle 34,500 mk, Myyati- ja mainoskoululle $\frac{3}{4}$ 15,000

¹⁾ Khs 25 p. huhtik. 672 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,229 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 342 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 507 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 731 §.

mk:sta, siitä $\frac{1}{4}$ kevätlukukaudelta, Kultaseppäkoululle 21,600 mk, Kauppa-korkeakoululle $\frac{3}{4}$ 100,000 mk:sta, siitä $\frac{1}{4}$ kevätlukukaudelta, Svenska handelshögskolan i Helsingfors oppilaitokselle $\frac{3}{4}$ 70,000 mk:sta, siitä $\frac{1}{4}$ kevätlukukaudelta, Svenska handelsinstitutet oppilaitokselle 85,000 mk, Suomen liikemiesten kauppaopistolle 140,000 mk, Helsingin kauppiaitten kauppaoppilaitokselle 124,000 mk, Suomen liikemies-yhdistyksen liikeapulaisten iltakursseille 64,000 mk, Helsingin kauppakoululle 124,000 mk, Teknisten läroverket oppilaitokselle $\frac{3}{4}$ 105,000 mk:sta, siitä $\frac{1}{4}$ kevätlukukaudelta, yhteiskunnalliselle korkeakoululle 40,000 mk sekä Kalliolan vapaaopistolle 30,000 mk. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että avustuksia syystlukukaudella maksettaessa se tehtiin edellytyksin, että avustuksensaaja silloin oli aloittanut toimintansa.

Kotitaloustoiminta. Kotitalouslautakunta oli myöntänyt tyttökerhojen ohjaajalle, vaikkakin hän nautti kertapalkkaa, syyskuun 2 p:nä kalliin-ajanlisäystä 100 mk kuukaudessa sekä marraskuun 4 p:nä 250 mk kuukaudessa. Alistettuaan ¹⁾ jälkimmäisen päätöksen tutkittavakseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa kotitalouslautakunnalle, ettei se voinut sitä hyväksyä, sekä että lautakunnan oli peruutettava myöskin edellinen samaa asiaa koskeva päätöksensä ja ryhdyttävä tästä johtuviin toimenpiteisiin.

Fredrikinkadun 16:ssa oleva opetuskeittiö päätettiin ³⁾ luovuttaa valoi-neen ja lämpöineen Suomen sosialidemokraattiselle työläisnaisliitolle työtupana käytettäväksi niin pitkäksi aikaa kuin sitä ei tarvittu kaupungin omiin tarpeisiin. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituk-sella ollut mitään sitä vastaan, että kotitalousopettajat A. Kautonen, L. Virkki ja K. Vöry saisivat toimia työtuvassa ohjaajina, niin kauan kuin heitä ei tarvittu kaupungin muihin tehtäviin.

Helsinginkadun 26:ssa oleva opetuskeittiö päätettiin ⁴⁾ luovuttaa mak-sutta Kotitalousopettajayhdistyksen käytettäväksi havaintoesitystä varten joulukuun 16—18 p:nä ehdoin, ettei tästä aiheutunut mitään haittaa koti-talouslautakunnan omalle kurssitoiminnalle.

Lastentarhat. Lastentarhain apulaistarkastajalle L. Rudbäckille myön-nettiin ⁵⁾ sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin lokakuun 20 p:stä marraskuun 25 p:ään 1939 sekä marraskuun 13 p:stä 30 p:ään 1940.

Opettaja M. Isaksson ⁶⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun ja opettaja N. Takala ⁷⁾ v:n 1942 loppuun.

Eräiden lastentarhain johtokunnan alaisten toimenhaltijain suoritetta-vat luontoisetukorvaukset vahvistettiin ⁸⁾.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 25 lapselle tarkoitetun kokopäiväosaston perustamisesta Vuokko nimiseen lastentarhaan.

II lastentarhan huoneistoja koskevat vuokrasopimukset päätettiin ¹⁰⁾ irtisanca vuokraneuvotteluja varten.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan toimen-piteen vuokrata lastentarhain johtokunnalle 116 m² käsittävän huoneiston Unioninkadun talosta n:o 15 2,000 mk:n kuukausivuokrin sekä kehoittaa

¹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,074 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,357 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 351 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. marrask. 2,315 §. — ⁵⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,203 § ja khs 12 p. jouluk. 2,427 §. — ⁶⁾ Khn jsto 3 p. lokak. 4,210 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,414 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,580 § ja 30 p. toukok. 3,821 §. — ⁹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,118 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 28 p. helmik. 3,500 §. — ¹¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 598 §.

lautakuntaa maksamaan huoneiston vuokran lastentarhain johtokunnan vuokramäärärahaista.

Rauhala nimisen lastentarhan vuokrankorotuksen suorittamiseen kesäkuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta myönnettiin ¹⁾ 3,062: 50 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Suomen punaisen ristin naiskomitea oikeutettiin käyttämään Vuokko nimisen lastentarhan huoneistoa Norjasta saapuneiden vaateavustusten jakamispaikkana samoin kuin Solhem nimisen lastentarhankin huoneistoa ²⁾, Marttaliitto Aula nimisen lastentarhan huoneistoa rintamasotilaiden huoltoasemana ³⁾ sekä Suomen huollon terveydenhoitotoimikunta Bertha-Maria-hemmet nimisen lastentarhan huoneistoa siirtoväen tilapäissairaalana ⁴⁾.

Lastentarhain johtokunta oikeutettiin ⁵⁾ väliaikaisesti touko-elokuun aikana ottamaan lastentarhoihin ja niihin liittyviin laitoksiin siirtoväen lapsia siirtoväen huoltoviranomaisten kussakin tapauksessa antamalla suostumuksella siten, että pääsy myönnettiin: lapsille, joiden vanhemmat olivat siirtyneet Helsinkiin omin neuvoin, saaneet kaupungissa työtä ja kykenivät itse suorittamaan lasten ateriamaksut; lapsille, jotka olivat Helsingissä omaisten tai ystävien hoidossa ja joiden maksuista nämä vastasivat; sekä viikon ajaksi lapsille, joiden vanhemmat eivät voineet järjestää asioitaan, elleivät saaneet lapsiaan päivähoitoon. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että siirtoväen lapsille oli myönnettävä pääsy kyseisiin laitoksiin vain milloin niihin ei ollut pyrkinyt täyttää määrää helsinkiläisiä lapsia ja niin pitkäksi aikaa, kuin heidän olonsa niissä ei estänyt hoidon tarpeessa olevien helsinkiläisten lasten pääsyä niihin.

Myöhemmin kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ lastentarhain johtokunnan esityksen, että siirtoväen huoltoviranomaisten suostumuksella saataisiin syyskuun alusta lukien ottaa kaupungin lastentarhoihin ja niihin liittyviin laitoksiin siirtoväen lapsia, joiden huoltajat olivat saaneet pysyväisen työpaikan Helsingissä, samoin ehdoin kuin sellaisia lapsia, joiden huoltajat olivat Helsingissä henkikirjoissa.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Apulaiskirjastonjohtaja H. Hirn määrättiin ⁷⁾ apulaiskirjastonjohtaja M. K. Närhin avustamana hoitamaan avoinna olevaa kirjastonjohtajanvirkaa helmikuun 1 p:stä alkaen siksi kuin viran uusi haltija oli nimitetty ja hän voi ryhtyä sitä hoitamaan.

Töölön haarakirjaston kirjastonhoitaja J. Weckman, joka hoiti tätä tointa sivuvirkana päävirkinsa, valtionrautateiden jaksonkassanhoitajan viran, ohella, oikeutettiin ⁸⁾ hoitamaan ensiksi mainittua tointa siksi kuin kyseisen haarakirjaston aukioloaikaa pidennettiin, kuitenkin enintään v:n 1942 loppuun.

Apulaiskirjastonjohtaja H. Hirn oikeutettiin ⁸⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1942 loppuun.

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 772 §. — ²⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,351 § ja 14 p. helmik. 3,424 §. — ³⁾ S:n 14 p. helmik. 3,423 §. — ⁴⁾ Khs 25 p. huhtik. 677 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 771 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. elok. 1,581 §. — ⁷⁾ Khn jsto 10 p. tam-mik. 3,094 §. — ⁸⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,428 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua siihen, että eteläinen haarakirjasto sai pitää 50 mk:n vaihtokassaa.

Kaupunginkirjaston johtokunta oikeutettiin ²⁾ jättämään toistaiseksi soveltamatta kirjaston lainaussääntöjen sakkomääräyksiä niissä tapauksissa, jolloin kirjan liian myöhäinen palauttaminen oli johtunut poikkeuksellisista olosuhteista eikä huolimattomuudesta.

Kaupunginkirjaston johtokunta oikeutettiin ³⁾ lahjoittamaan erinäisiä kirjaston kerhuhuoneessa olevia vanhoja painettuja kirjalueteloita esimerkiksi koulujen kirjastoihin sekä myymään loput makulatuurina.

V:n 1941 käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 9,996 mk Vallilan haarakirjaston mainitun vuoden vuokrankorotuksen maksamiseen.

Rakennustoimistoa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa suorittamaan tarpeelliset kaupunginkirjaston kirjahissin korjaustyöt vuosikorjausmäärärahaa käytäen.

Kaupunginmuseo. Museolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään kaupunginmuseon v:n 1939 määrärahaa Vedenkulutus 57: 80 mk, mikä päätös aikanaan oli alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista tilapäisen työvoiman palkanlisäyksiin myönnettiin ⁷⁾ 2,480 mk:n lisäys kaupunginorkesterin määrärahaan Palkat orkesterin johtajan G. Schnéevoigtin palkan maksamiseksi.

Orkesterin jäsenelle K. V. Aerilalle päätettiin ⁸⁾ toistaiseksi olla maksamatta palkkaa hänen hoitamastaan orkesterin järjestysmiehen toimesta.

Musiikkilautakunnalle päätettiin ⁹⁾ ilmoittaa, että maasta poistuneille orkesterin jäsenille ja johtajalle ei ollut suoritettava palkkaa maaliskuun alusta lukien niin kauan kuin he oleskelivat ulkomailla.

Musiikkilautakunnan tiedusteltua, oliko joulukuussa luvatta maasta poistuneet kaupunginorkesteriin kuuluvat ulkomaalaiset R. Kalbek, G. Montante ja O. Paldamus jälleen otettava palvelukseen, jos he palasivat, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ palauttaa asian lautakunnalle, jonka tulli m.m. harkita, voitiinko jotkut asianomaisista virkasäännön 12 §:n nojalla erottaa, sekä sen jälkeen edelleen toimia asiassa harkintansa mukaan.

Jäsen T. Salovuori oikeutettiin ¹¹⁾ hoitamaan sivutointa helmikuun 1 p:stä v:n 1941 loppuun.

Jäsenet V. Halonen, V. Liimatainen, F. Mentl ja O. E. Toivola oikeutettiin ¹²⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Kaupunginhallitus suostui ¹³⁾ musiikkilautakunnan esityksestä orkesterin maksuttomaan luovuttamiseen esiintymään sotainvaliidien hyväksi toukokuun 20 p:nä pidettävässä konsertissa sekä antoi samalla musiikkilautakunnalle yleisvaltuutuksen kertomusvuonna harkintansa mukaan päättää orkesterin luovuttamisesta esiintymään muissakin sotainvaliidien avustamiseksi järjestettävissä hyväntekeväisyyskonserteissa

Kaupunginhallitus oikeutti musiikkilautakunnan maksutta luovuttamaan kaupunginorkesterin esiintymään karjalaisen siirtoväen hyväksi tou-

¹⁾ Khs 30 p. huhtik. 696 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 344 §. — ³⁾ Khn jsto 26 p. syysk. 4,181 §. — ⁴⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,525 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. marrask. 2,193 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 190 §. — ⁷⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,188 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. tammik. 3,071 §. — ⁹⁾ Khs 16 p. helmik. 188 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. toukok. 822 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,308 §. — ¹²⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,966 §. — ¹³⁾ Khs 9 p. toukok. 780 §.

kokuun 27 p:nä järjestettävässä Karjala-juhlassa ¹⁾ sekä Suomen säveltäijain liiton joulukuussa pidettävässä vuosikonsertissa ²⁾

Musiikkilautakunnan ilmoitettua, että Suomalainen ooppera oy. oli jäänyt kaupungille velkaa 240,000 mk kaupunginorkesterin käytöstä v:lta 1939 suoritettavastaan korvauksesta, kaupunginlakimiehelle päätettiin ³⁾ antaa tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin mainitun rahamäärän perimiseksi.

R. *Ahlströmin rahastot*. R. Ahlströmin rahastojen v:n 1939 korkovarot päätettiin ⁴⁾ käyttää siten, että soitto-, sävellys- ja laulutaiteen edistämiseksi tarkoitettuja varoja jakamaan asetetulle lautakunnalle ja Suomen taideyhdistyksen palkinto- ja ostolautakunnalle kummallekin annettiin 86,630 mk sekä Suomen kirjailijaliitolle ja Finlands svenska författarförening nimiselle yhdistykselle kummallekin 43,315 mk. Jos näitä varoja siirrettiin yhdistysten rahastoihin, oli niiden käytöstä aikanaan tehtävä tilitys kaupunginhallitukselle.

Musiikkilahjoitusrahaston hoitolautakunnan selostus kertomusvuonna saamiensa korkovarain käytöstä merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Kaupungin varoista myönnetyt avustukset. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kertomusvuoden talousarvioon musiikkilautakunnan käytettäviksi merkityt taide- ja sivistyslaitosten avustukset suoritetaan siten, että laitokset saavat nostaa neljänneksen avustuksista huhtikuun kuluessa sekä neljänneksen syyskuussa ja neljänneksen marraskuussa, molemmat jälkimmäiset edellytyksin, että laitokset syyskaudella harjoittivat säännöllistä toimintaa, ollen oopperan avustus tällöin vähennettävä sen 240,000 mk:n suuruudesta velasta ⁷⁾ kaupungille.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimiston viranhaltijat. Kiinteistötoimistolle päätettiin ⁸⁾ huomauttaa, että sotaväen reserviharjoituksiin kutsuttu kansliaosaston sihteerit T. Törnblom, joka oli määrätty toimimaan avustavana toimistopäällikkönä ⁹⁾, oli kertomusvuoden alusta lukien niin kauan kuin hän osallistui reserviharjoituksiin oikeutettu nauttimaan vain vakinaiseen sihteerinvirkaansa kuuluvia palkkaetuja. Sihteerinviran viransijaisuutta ¹⁰⁾ edellisenä vuonna hoitamaan määrätty varatuomari V. G. Vartiovaara määrättiin ¹¹⁾ edelleenkin sitä hoitamaan.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan julistamaan haettavaksi kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikön viran ja määrätä mainitun osaston apulaispäällikön P. Hansteen tammikuun 1 p:stä lukien hoitamaan sitä oman virkansa ohella oikeuksin nostaa siihen kuuluvan pohjapalkan ynnä omat ikäkorotuksensa.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹³⁾ julistamaan haettavaksi asemakavaosaston piirtäjänvirka.

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 825 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,886 §. — ³⁾ Khs jsto 31 p. tammik. 3,346 §; ks. tätä siv. alemm. — ⁴⁾ Khs jsto 12 p. maalisk. 3,543 §. — ⁵⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,085 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. huhtik. 507 §. — ⁷⁾ Ks. tätä siv. ylemp. — ⁸⁾ Khs jsto 12 p. tammik. 3,123 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 58 ja 203. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 208. — ¹¹⁾ S:n 12 p. tammik. 3,124 §. — ¹²⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,512 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,062 §.

Sotapalveluksessa olevan halli- ja torikaupan valvojan M. Heinosen viransijaiselle, kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijälle A. Wansénille päätettiin ¹⁾ maksaa 1,000 mk:n palkkio kuukaudessa. Halli- ja torikaupan valvojan M. Heinosen kaaduttua maaliskuun 2 p:nä päätettiin ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunta suorittamaan hänen säästyneestä palkastaan avoimeksi tullutta virkaa huhtikuun 1 p:n ja kesäkuun 15 p:n välisenä aikana hoitaneelle isännöitsijä Wansénille lisäpalkkaa yhteensä 1,562: 50 mk.

Entinen Viipurin kaupungin apulaiskaupunginjohtaja T. Siltanen päätettiin ³⁾ ottaa kiinteistötoimiston palvelukseen 5,000 mk:n kuukausipalkoin.

Koska useat tonttiosaston viranhaltijat olivat sotapalvelukseen kutsuttuina, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan palkkaamaan osastolle aluksi kolmen kuukauden ajaksi 4,400 mk:n kuukausipalkkaisen insinöörin, 4,400 mk:n kuukausipalkkaisen arkkitehdin ja 2,900 mk:n kuukausipalkkaisen rakennusmestarin kehoittaen lautakuntaa aikanaan tekemään esityksen asianomaisen määrärahan ylittämisestä. Kiinteistölautakunta valitsi myöhemmin kyseisiin toimiin vastaavasti Viipurin kaupungin rakennuskonttorin apulaiskaupungininsinöörin K. A. Laurilan, ylimääräisen arkkitehdin O. A. Nummialan ja rakennusmestarin V. Fahleniuksen. Kaupunginhallitus päätti sittemmin suostua kaikkien kolmen edellä mainitun ylimääräisen viranhaltijan pitämiseen työssä vielä kolmen kuukauden ajan ⁵⁾ sekä myöhemmin vielä kahden ensiksi mainitun pitämiseen työssä kertomusvuoden loppuun ⁶⁾ ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan tarvittaessa ylittämään kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tilapäisen työvoiman määrärahaa.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁷⁾ palkkaamaan maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle neljä 2,800 mk:n kuukausipalkkaista tilapäistä vaakitsijaa tai kartoittajaa aluksi kolmeksi kuukaudeksi kehoittaen lautakuntaa aikanaan tekemään esitys asianomaisen määrärahan ylittämisestä.

Kiinteistötoimisto oikeutettiin ⁸⁾ tilapäisen työvoiman määrärahaa käyttäen kertomusvuonna palkkaamaan kansliaosastolle kaksi asiatyttöä, asemakaavaosastolle piirtäjä ja asiapoika, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle viisi piirtäjää sekä kansanpuisto-osastolle siirtolapuutarhaneuvojan apulainen ja kassanhoitaja.

Suunniteltujen olympiakisain valmistelutöistä kaupungille aiheutuneiden menojen selvittämiseksi päätettiin ⁹⁾ kiinteistötoimistoon ottaa tilapäiseksi apulaiseksi yhdeksi kuukaudeksi toukokuun 17 p:stä lukien varatuomari J. Hohenthal 5,000 mk:n palkoin, joka oli suoritettava kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työvoimaa; varatuomari Hohenthalin tuli tällöin itse kustantaa tarvittavat konekirjoitustyöt.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, että kaupunginagronoomin asuntoedut muutetaan luontoiseduiksi. Kaupunginagronoomin suoritettavan luontoisetukorvauksen määrä vahvistettiin ¹¹⁾ sittemmin 1,104 mk:ksi kuukaudessa maaliskuun 1 p:stä lukien.

¹⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,249 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,933 §. — ³⁾ Khs 4 p. huhtik. 484 § ja khn jsto 8 p. huhtik. 3,611 §. — ⁴⁾ Khs 18 p. huhtik. 574 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,276 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. lokak. 1,989 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. huhtik. 721 §. — ⁸⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,123 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 3,758 §. — ¹⁰⁾ Khs 18 p. huhtik. 565 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 25 p. huhtik. 3,686 §.

Apulaisagronoomi T. Toukomaalle päätettiin ¹⁾ niin kauan kuin hän viranomaisten määräyksestä toimi pika-asutustoimikunnan jäsenenä heinäkuun 23 p:stä lukien kuukausittain suorittaa hänen vakinaisen virkansa palkan ja valtion hänelle suorittaman tilapäispalkan välinen erotus eli 780 mk kuukaudessa.

Hallipalvelija J. A. Hedenström ²⁾ sekä ovenvartija E. V. Lindström ³⁾ ja talonmies K. V. Idström ⁴⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavuttuaan edelleen jäämään virkoihinsa ensiksi mainittu v:n 1940 loppuun ja molemmat viimeksi mainitut v:n 1941 loppuun.

Insinööri E. Suhonen ⁵⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutointa v:n 1941 loppuun sekä insinööri L. Kärkkäinen ⁶⁾ ja vaakitsija A. Aarnio ⁷⁾ lukuvuonna 1940/41.

Insinööri O. Stadius, piirtäjä T. J. Kaskinen ja toimistoapulainen A. Boehm oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun ⁸⁾ sekä insinöörit A. Ruohtula ja E. Suhonen, vaakitsija A. Anttila ja piirtäjät S. Andersin, O. Hämäläinen ja H. Karimo v:n 1942 loppuun ⁹⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ anoa valtioneuvostolta, että kertomusvuoden joulukuun 31 p:nä erovalle kiinteistötoimiston toimistopäällikölle J. W. Andersinille suotaisiin kaupungin kustannuksella kanslianevoksen arvonimi. Samalla päätettiin eroamispäivänä järjestää päivälliset hänen kunniaakseen.

Kiinteistötoimiston huoneistovuokra. V:n 1939 käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 9,216 mk:n lisäyksen kiinteistötoimiston vuokramäärärahaan.

Auton hankkiminen. Kiinteistötoimiston talo-osasto oikeutettiin ¹²⁾ puuhiilikaasuttimella varustetun henkilöauton hankkimiseen käyttämään enintään 100,000 mk vuorma-autojen ja puuhiilikaasuttimien ostoon aikaisemmin osoitetuista varoista.

Urheilupaikkojen luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että soutustadion, velodromi ja ratsastusstadion luovutetaan sitä mukaa kuin ne valmistuvat, kiinteistölautakunnan hallintaan.

Pirkkolan omakotialueen valvonta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisesti tehdä sisäasiainministeriölle esityksen Pirkkolan omakotialueen korttelit n:ot 216—237 käsittävän alueen osan asettamisesta rakennustoiminnan väliaikaisesta järjestelystä kaupungissa y.m. alueilla annetun asetuksen mukaisen valvonnan alaiseksi.

Maan jälleenrakennustyön aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾, että oli saatava nopeaan ratkaisuun kaikki ne vielä ratkaisematta olevat kysymykset, joiden selvittämistä Herttoniemen teollisuusalueen tonttien vuokraaminen ja myynti edellyttivät, että oli kiireisesti laadittava uusien rakennusalueiden asemakaavat, ja järjestettävä uusia omakotialueita ja tutkittava mitä helpotuksia tonttien vuokra- ja myyntiehtojen suhteen mahdollisesti voitaisiin myöntää rauhansopimuksen kautta mene-

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,420 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,330 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,683 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 1,682 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 1,869 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. syysk. 1,594 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. syysk. 1,595 §. — ⁸⁾ Kbn jsto 30 p. toukok. 3,822 §, 27 p. kesäk. 3,932 § ja 19 p. syysk. 4,150 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 4,440 ja 4,441 §. — ¹⁰⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,436 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. helmik. 220 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,196 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,331 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. elok. 1,423 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §.

tetyistä kaupungeista Helsinkiin siirtyville. Kiinteistölautakuntaa päätettiin kehoittaa ensi tilassa valmistelemaan edellä mainitut kysymykset ratkaistaviksi sekä tekemään ehdotus tarpeellisen lisätyövoiman hankkimisesta.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa rakennusjärjestyskomiteaa kiirehtimään Herttoniemen rakennusjärjestysehdoituksen valmistamista sekä antaa teknillisten laitosten hallitukselle tehtäväksi kiireisesti tutkia Herttoniemen vedenhankinnan laajentamismahdollisuuksia. Lisäksi kaupunginhallitus päätti sallia kiinteistölautakunnan asettaa ehdottamansa komitean, johon kuuluisivat kiinteistölautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö, tonttien vuokra- ja myyntiehtoja koskevaa asiaa valmistelemaan.

Kiinteistöjohtajalle annettiin ²⁾ tehtäväksi perustaa toimisto, jonka tuli välittää tilapäisiä asuntoja luovutetuista kaupungeista evakuoituille, jolloin vuokrakausi toistaiseksi olisi voimassa kesäkuun 1 p:ään saakka.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ antamaan vuokralle vapaina olevia kaupungin omistamien talojen huoneistoja luovutetuista kaupungeista Helsinkiin siirtyville henkilöille.

Alueliitoskysymyksen käsittelyä päätettiin ²⁾ samassa yhteydessä kiirehtiä.

Mankalan kosket. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Neuvotteleva insinööri-toimisto oy:n 53,198: 90 mk:n suuruisen laskun tutkimusten toimitamisesta alustavan ehdotuksen laatimista varten Mankalan koskien laajentamiseksi.

Asunto- ja rakennusnäyttely. Suomen messut osuuskunnan y.m. tehtyä esityksen kaupungin osallistumisesta syyskuun 28 p:n ja lokakuun 13 p:n välisenä aikana järjestettäviin rakennusmessuihin ja asunonäyttelyyn, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen asunto- ja varsinaisen messunäyttelyn ohjelmaksi sekä myöntää niihin osallistumista varten lautakunnan käytettäväksi 29,000 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Katumaan pakkolunastaminen Oy. Mahoganyilta. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että Uudenmaan lääninhallituksen toukokuun 1 p:nä tekemän päätöksen mukainen, Oy. Mahoganyilta pakkolunastettavien korttelin n:o 167 tontin n:o 2 ja korttelin n:o 167 a tontin n:o 1 korvaussumma, yhteensä 2,178,525 mk, talletetaan lääninrahastoon talousarvion ulkopuolelta kaupunginkassasta, sekä että asiassa asetetun pakkolunastuslautakunnan palkkiot, yhteensä 13,790: 25 mk, vähennettynä ennakolta suorituilla 1,587: 25 mk:illa eli 12,203 mk, suoritetaan kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista, joita rasitetaan myöskin edellä mainitulla ennakolla, jota paitsi kaupungin tuli lääninrahastoon korvata sieltä ennakolta suoritettut kustannukset asiassa laadittujen kuulutusten julkaisemisesta sanomalehdissä.

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 577 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §. — ³⁾ S:n 23 p. helmik. 210 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. elok. 1,474 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 804 §.

It. Teatterikujan katumaan lunastaminen. Kaupungin ja Suomalaisen teatteritalon oy. nimisen yhtiön välisessä pakkolunastusasiassa asetettu pakkolunastuslautakunta oli Uudenmaan läänin lääninhallitukselle annettavassaan lausunnossa ehdottanut, että kaupungin suoritettava korvaus It. Teatterikujasta laskettaisiin 2,000 mk:n mukaan m²:lta eli kaikkiaan n. 2,007,000 mk:ksi. Ottaen huomioon vallitsevan poikkeustilanteen kaupunginhallitus kuitenkin päätti ¹⁾ peruuttaa It. Teatterikujaa koskevan pakkolunastusanomuksensa sekä antaa asiamiesosastolleen tehtäväksi ryhtyä tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Tonttien myyntiluettelon vahvistaminen. Kiinteistölautakunnan ehdottama luettelo kertomusvuonna myytävistä tonteista hyväksyttiin ²⁾ sekä vahvistettiin ³⁾ siihen myöhemmin pari kiinteistölautakunnan tekemän ehdotuksen mukaista lisäystä.

Vallilan kaupunginosassa olevien kivitalotonttien myyntihinnat vahvistettiin ⁴⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisiksi.

Tehdastonttien myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ myymään Herttoniemen tehdaskorttelissa n:o 54 oleva tehdastontti Tienhaaran kattohuopateollisuus oy:lle huomioonottaen kaupunginvaltuuston päätös ⁶⁾ vuokranalennuksen tai vuokravapauden myöntämisestä Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta Helsinkiin siirtyville teollisuusyrityksille.

Ottaen huomioon, että alunperin oli ollut tarkoitus myydä Tienhaaran kattohuopateollisuus oy:lle alue Herttoniemen tehdaskorttelista n:o 51 eikä korttelista n:o 54, kuten yhtiön aikaisemmassa anomuksessa erehdyksessä oli mainittu, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ilman huutokauppaa myymään mainitulle yhtiölle 12,000 m²:n suuruisen määrään Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 51 pohjoispäästä ehdoin:

että kauppahinta, 1,368,000 mk, suoritetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa;

että kaupunki ilmoittaa ostajalle, että myyty alue kuuluu puutarhuri V. G. Lindströmille vuokrattuun viljelysmaahan;

että ostaja sitoutuu maksamaan lohkomiskustannukset sekä vaadittaessa kustannukset lainhuudatuksesta, jonka kaupunki hankkii;

että ostaja sitoutuu sijoittamaan tontille rakennettaviin rakennuksiin ainakin 1,500,000 mk:aan nousevan pääoman sekä, ellei tämä rakennusvelvollisuus ole täytetty kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin kaupunginhallitus on päättänyt tontin myymisestä, suorittamaan kaupungille korvausta 30 % kauppahinnasta, ja ellei sitä vielä kuudenkaan vuoden kuluttua edellä mainitusta päivästä ole täytetty, lisäksi 120 % kauppahinnasta;

että ostaja sitoutuu edellisessä kohdassa määritellyn korvauksen suorittamisen vakuudeksi antamaan kaupungille velkakirjan, jonka sisältö nousee 150 %:iin kauppahinnasta kiinnitettäväksi parhaalla etuoikeudella myydystä alueesta muodostettavaan tilaan;

että ostaja sitoutuu alueen rakennustavan ja katujen kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta on

¹⁾ Khs 23 p. toukok. 883 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 178 §, 27 p. kesäk. 1,161 § ja 3 p. lokak. 1,807 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,606 § ja 28 p. marrask. 2,279 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. elok. 1,365 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,289 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 49. — ⁷⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,336 §.

ehdottanut tai ehdottaa otettavaksi Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestykseen; sekä

että ostajan on ennen rakennusluvan anomista esitettävä rakennuspiirustukset kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kaupunginvaltuuston myöntämän valtuutuksen nojalla oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään margariinitehtaan Hangossa omistaneelle Oy. Elo ab:lle n. 8,000 m²:n suuruisen alueen Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 53 eteläosasta ehdoin:

että kauppahinta, 972,000 mk, maksetaan käteisellä kauppakirjaa allekirjoitettaessa;

että ostaja saa myydyin alueen haltuunsa viimeistään kertomusvuoden lokakuun alussa;

että ostaja suorittaa myydyin alueen erottamisesta itsenäiseksi tilaksi aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset tilan lainhuudattamisesta, jonka kaupunki ostajan kustannuksella toimittaa;

että ostaja sitoutuu sijoittamaan myydylle alueelle rakennettaviin rakennuksiin vähintään 1,200,000 mk:aan nousevan pääoman sekä, ellei tätä velvollisuutta ole täytetty kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin kiinteistölautakunta on lopullisesti päättänyt tontin myymisestä, suorittamaan kaupungille korvausta 30 % kauppahinnasta, ja ellei sitä vielä kuudenkauden vuoden kuluessa edellä mainitusta päivästä ole täytetty, lisäksi 120 % kauppahinnasta;

että edellisessä kohdassa määritelty korvaus, joka siis voi nousta 150 %:iin kauppahinnasta, kiinnitetään myytyyn tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin parhaalla etuoikeudella jällempänä, kahdeksannessa kohdassa mainitun kiinnityksen jälkeen;

että ostaja sitoutuu, siksi kuin Herttoniemen teollisuusalueelle on vahvistettu rakennusjärjestys, tonttia rakentaessaan ja katujen kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta on ehdottanut tai ehdottaa otettavaksi mainittuun rakennusjärjestykseen;

että ostajan on esitettävä rakennuspiirustukset ennen rakennusluvan saamista kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi sekä rakentaessaan tonttia noudatettava niitä neljännessä kohdassa mainitulla uhalla; sekä

että ostaja sitoutuu, jos myy tontin tai osan siitä, kauppahinnan lisäksi suorittamaan kaupungille 180,000 mk, mikä sitoumus on kiinnitettävä myytyyn tonttiin parhaalla etuoikeudella.

New Yorkin suomalaisen kansallisseuran tekemän aloitteen johdosta alueen ostamisesta kaupunkiin perustettavaa amerikansuomalaista yhdyskuntaa varten päätettiin ²⁾ mainitulle seuralle selostella niitä alueita, joille kyseistä asutusta voitiin ajatella, antaa tietoja tonttien hinnoista y.m. sekä ilmoittaa, että kaupunki puolestaan oli valmis ryhtymään hankkeen vaatimiin toimenpiteisiin saatuaan tietää, kuinka suuren laajuuden se tuli saamaan ja kuinka suuria pääomia siihen varmasti tultiin sijoittamaan.

Värtsilä-yhtymä oy:n ja kaupungin välinen kauppasopimus. Sisäasiainministeriön vahvistettua X kaupunginosan korttelia n:o 294 koskevan asema-kaavan- ja tonttijaon muutoksen ³⁾, kaupunginhallitus oli kehoittanut

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,557 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,799 §. — ³⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 73.

kaupunginlakimiestä ryhtymään niihin toimenpiteisiin, joita edellytti kaupunginvaltuuston tekemä päätös ¹⁾, että enintään 7,350 m²:n suuruinen, Värtsilä-yhtymä oy:lle luovutettava korttelin n:o 294 alue muutettaisiin asuntotonteiksi ja kaupunki oikeutettaisiin korttelista n:o 292 lunastamaan tarpeellinen alue katua tai rautatietä varten. Kun alunperin n. 7,350 m²:ksi määritelty asuntotonteiksi muutettava alueen osa vahvistetun asemakaavanmuutoksen mukaisesti oli supistunut 5,143.01 m²:iin, niin kaupunginlakimiestä tämän jälkeen päätettiin ²⁾ kehoittaa laatimaan kauppasopimuksen mukaisesti, että 250 mk:ksi m²:ltä määrätty, Värtsilä-yhtymä oy:n suoritettava korvausmäärä olisi 1,285,775 mk, joka suoritettaisiin siten, että yhtiö sopimusta allekirjoitettaessa suorittaisi käteisellä 598,175 mk, jota vastoin kaupungin sille korttelista n:o 292 luovutettavasta 720 m²:n alueesta suoritettava 687,600 mk:n korvaus kuitattaisiin sinä päivänä, jolloin korttelin n:o 292 asemakaava vahvistettiin ja kaupunki siis sai haltuunsa edellä mainitun teollisuusalueen, sekä huomioonottaen, että yhtymän tuli suorittaa kysymykseen tuleva korko laskettuna 5 %:n mukaan siitä päivästä lukien, jolloin asemakaava oli vahvistettu.

Asunto oy. Sturen tonttikauppa. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää Asunto oy. Sturelle 386,775 mk:n suuruisen tilapäisen lainan 6 %:n koroin enintään kahden kuukauden ajaksi kaupungin kassavaroista ehdoin, että se käytettiin yhtiön kaupungilta ostettavan, sillä aikaisemmin vuokralla olleen Vallilan korttelin n:o 554 tontin n:o 20 kauppahinnan maksamiseen kauppasopimusta kertomusvuoden aikana allekirjoitettaessa sekä että yhtiö kauppasopimuksessa sitoutui maksamaan saman suuruisen koron kauppahinnan jälellä olevalle määrälle samasta päivästä lukien ja koko kauppahinnan viimeistään kolmen kuukauden kuluessa kauppasopimuksen allekirjoittamisesta. Samalla kaupunginhallitus päätti vapauttaa yhtiön tontin vuokran suorittamisesta kauppasopimuksen allekirjoittamispäivästä lukien.

Vallilan kivitalotontteja koskevien kauppakirjain allekirjoittamisajan pidentäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan esityksen mukaisesti pidentää Vallilan kivitalotonttien kauppakirjain allekirjoittamisajan maaliskuun 31 p:ään 1941 saakka.

Rakentamisajan pidentäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 olevan Tavaststjernankadun tontin n:o 11 kaupungilta ostaneelle arkkitehti W. G. Palmqvistille kyseisen tontin rakentamisajan pidennystä yhden vuoden eli toukokuun 9 p:ään 1942 saakka ilman velvollisuutta suorittaa kauppaehtojen mukaista lisäkorvausta.

Sankarihautapaikan luovuttaminen Munkkiniemestä. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ luovuttaa Munkkiniemestä sankarihautapaikaksi noin 30 m × 30 m:n suuruisen, Kaartin torpan puutarha-alueeseen välittömästi liittyvän, n. 45 m:n etäisyydelle Kalastajatorppaan johtavasta tiestä jäävän alueen korvauksetta niin pitkäksi aikaa kuin sitä käytettiin kyseiseen tarkoitukseen, ehdoin, että haudat ja koko alue pidettiin hyvässä kunnossa ja että, jos Munkkiniemen yhdyskunta halusi aidata alueen, piirustukset alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväksi. Päätös oli aikanaan alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

¹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 71. — ²⁾ Khs 30 p.toukok. 941 §. — ³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,322 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,435 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,414 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 217 §.

Vihdin maantie. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille kaupungin suostuvan Vihdin maantien rakentamiseen myöskin kaupungin alueella sekä ehdottavansa kaupunginvaltuustolle tarvittavan teialueen luovuttamista korvauksetta heti kun tien lopullinen suunta oli vahvistettu edellyttäen, että myöskin kaupungin työttömiä otettiin työhön työnvälitystoimiston välityksellä.

Herttoniemen rata. Kaupunginhallituksen esitettyä Viikin ja Malmgårdin tilain hoitokunnan huomioitavaksi sen mahdollisuuden, että Herttoniemen radan ratapihaa varten ehkä tarvittaisiin lisäalueita Viikin tilan alueesta radan eteläpuolelta, edellä mainittu hoitokunta ilmoitti, ettei asia enää voinut antaa sille mitään toimenpiteen aihetta, koska tilan tuleva käyttö jo oli suunniteltu ja rakennussuunnitelma vahvistettu sekä pääosaltaan myöskin toteutettu ²⁾.

Maa-alueiden luovuttaminen kaupungin ja valtion välisen aluevaihtosopimuksen perusteella. Ampumarata-alueen järjestämisestä tarkoitavassa kaupungin ja valtion välisessä tilusvaihdossa ³⁾ valtion tuli luovuttaa kaupungille m. m. aikoinaan ampumarataa varten pakkolunastetut Oulunkylän alueet RN 1⁶ ja RN 4¹¹, mitkä olivat osia tilanomistaja A. Lönngrenin ja tilanomistaja E. V. Nyströmin perikunnan hallussa olevista Kottbyn tilasta ja Petaksen tilasta. Edellä mainittu tilanomistaja ja perikunta olivat pakkolunastuksesta annettujen määräysten mukaisesti anoneet oikeutta saada lunastaa pakkolunastetut alueet takaisin siitä hinnasta, mistä ne aikoinaan oli myyty. Koska vaihtosopimusta ei ollut allekirjoitettu eikä maa-alueiden omistusoikeus siis vielä ollut siirtynyt, niin lunastusvaatimukset ennakkoaikaisina eivät antaneet ⁴⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta. Kaupunginlakimiehelle annettiin tehtäväksi laatia puolustusministeriölle esitettävä lopullinen sopimusehdotus.

Pika-asutus. Kaupungin asiamiehen tiedusteltua kaupungin hintavaatimusta Bredvik RN 1⁵ nimisen tilan suhteen siltä varalta, että pakkolunastusvaatimus pika-asutusta varten kaupungin vastustuksesta huolimatta kohdistettaisiin siihen, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa, että kaupunki mainitun tilan maista vaatii 25 mk m²:ltä.

Sen jälkeen kun eräät Helsingin liitosalueiden maanomistajat, joiden omistamiin tiloihin pika-asutustoimenpiteet oli kohdistettu, olivat päättäneet kirjelmällä kääntyä asiassa valtioneuvoston puoleen sekä pyytää kysymyksestä asiantuntijalausuntoja professori I. Caseliukselta ja professori K. Haatajalta, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hankkia itselleen oikeuden mainittujen asiantuntijalausuntojen käyttämiseen omiin tarpeisiinsa sekä $\frac{1}{3}$ -lla, kuitenkin enintään 40,000 mk:lla osallistua näiden lausuntojen ja niihin kuuluvien selvitysten hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin, ollen tarvittavat varat suoritettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista. Samalla kaupunginhallitus päätti anoa, että valtioneuvosto ryhtyisi toimenpiteisiin ehkäistäkseen viljelys- ja sekamuotoistilojen muodostumisen pika-asutustesteitse Helsingin liitosalueille, jotka ovat tonttimaan luontoisia.

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 2,055 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 983 §. — ³⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 15. — ⁴⁾ Khs 16 p. toukok. 799 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,722 §. —

⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,361 §.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset

Tonttien hallintaoikeuksien osto pakkohuutokaupalla. Kaupunginhallituksen asiamiesosasto valtuutettiin toimitettavissa pakkohuutokaupoissa huutamaan kaupungille XXII kaupunginosan korttelissa n:o 706 olevan Mäkelänkadun tontin n:o 42 ¹⁾ sekä XXV kaupunginosan korttelissa n:o 899 olevan Onnientien tontin n:o 16 ²⁾ vuokraoikeudet ynnä tonteilla olevat rakennukset niin korkeasta hinnasta, että kaupungin niihin kiinnitettävät saatavat tulivat peitetyiksi.

Herttoniemen tehdasalueen vuokralleanto. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ puolestaan hyväksyä kiinteistölautakunnan päätöksen n. 1,500 m²:n suuruisen alueen vuokraamisesta Herttoniemen teollisuusalueen korttelista n:o 57 Kemiallinen teollisuus oy:lle, alistaen tämän päätöksensä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti ³⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen kiinteistölautakunnan oikeuttamisesta vuokraamaan alueita Herttoniemen teollisuusalueen kortteleista n:ot 57—59 samoin ehdoin kuin valtuusto aikaisemmin oli oikeuttanut sen vuokraamaan alueita Herttoniemen kortteleista n:ot 51—56.

Invaliidien huoltolaitoksen tonttipaikka. Invaliidisäätiön perustettavan invaliidien huoltolaitoksen rakennuspaikaksi päätettiin ⁴⁾ kaupunginvaltuustolle ehdottaa erästä Reijolan aluetta.

New Yorkin suomalaisen kansallisseuran tiedusteltua, voisiko Helsingin kaupunki luovuttaa maa-alueen Suomeen perustettavaksi suunniteltua Amerikan-suomalaista yhdyskuntaa varten, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa, että tieto mainitusta suunnitelmasta oli mielihyvin vastaanotettu sekä samalla lähettää alustavat tiedot sen toteuttamisen mahdollisuuksista ja pyytää yksityiskohtaisia tietoja tarvittavaan alueeseen kohdistuvista vaatimuksista.

Pirkkolan omakotialue. Saatuaan tietää Den norske frivillighjelpen nimisen komitean suunnitelleen sen keräämän n. 8,000,000 Norjan kruunun rahamäärän luovuttamista joko invaliidikodin tai omakotien rakentamiseksi suomalaiselle siirtoväelle, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa olevansa valmis puoltamaan Pirkkolan omakotialueen luovuttamista kyseistä tarkoitusta varten perustettavan yhtymän käytettäväksi edellyttäen, että edellä mainittu komitea rahoittaa hankkeen mahdollisimman kiireisesti rakennutti alueen sekä vuokrasi tai myi valmiiksi rakennetut omakotitalot kaupungin laatiman ohjelman mukaisesti ja kaupungin valvonnan alaisena.

Asutusalueiden luovuttaminen siirtoväelle. Vastauksena maatalousministeriön tätä koskevaan tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ vastata, ettei kaupunkialueella ollut siirtoväelle sopivia maanviljelys- tai metsäalueita.

Samalla annettiin ⁷⁾ kiinteistölautakunnalle tehtäväksi perusteellisesti tutkia, voiko kaupunki mahdollisesti luovuttaa tarkoitukseen pienempiä palstoja omistamistaan maista, esim. Reimarsin ja Kårbölen tiloista.

Hippodromin alueen vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾

¹⁾ Khs 14 p. marrask. 2,179 §. — ²⁾ S:n 14 p. marrask. 2,180 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 1,558 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,282 §, 18 p. heinäk. 1,327 §, 8 p. elok. 1,424 § ja 15 p. elok. 1,468 §; ks. myös tämän kert. s. 48. — ⁵⁾ Khs 3 p. lokak. 1,799 § ja 21 p. marrask. 2,223 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. maalisk. 447 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. toukok. 758 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. huhtik. 575 §.

ehdottamassaan muodossa tekemään Suomen messut osuuskunnan kanssa väliaikainen sopimus Hippodromin alueen vuokraamisesta sille.

Alueen vuokraaminen puistoravintolan paikaksi. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁾ vuokraamaan Elite nimiselle ravintolalle Etel. Hesperiankadun talon n:o 22 edustalla oleva avoin paikka viideksi vuodeksi siten, että vuokra kahtena ensimmäisenä vuonna olisi 2,500 mk vuodessa ja sen jälkeen 5,000 mk vuodessa toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseltä ajalta ilman mitään vuokrahelpotuksia siltä ajalta, jolloin aluetta mahdollisesti ei käytetty.

Messuhallin ääreisen alueen käyttö. Kaupunginhallitus päätti luovuttaa messuhallin itäpuolella olevan kolmionmuotoisen alueen Suomen messut osuuskunnan vapaaseen käyttöön elokuun 21 p:n ja lokakuun 31 p:n 1940 väliseksi ajaksi sen suunnittelemien rakennusmessujen ja asunonäyttelyn yhteydessä järjestettävää ulkoilmanäyttelyä ²⁾ varten sekä maaliskuun 15 p:n ja huhtikuun 15 p:n 1941 väliseksi ajaksi Deutsche Ausstellung Helsinki 1941 nimiseen näyttelyyn liittyvää ulkoilmanäyttelyä ³⁾ varten ehdoin, että näyttelyjen järjestäjät kustansivat kaupungin toimesta suoritettavan näyttelyalueen kunnostamisen määräaikojen päätyttyä ja vastasivat kaikesta näyttelyjen johdosta mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta.

Näyttelyalueen luovuttaminen stadionin läheisyydestä. Ab. Gustaf Öhrn oy. nimiselle puutavaraliikkeelle päätettiin ⁴⁾ vuokravapaasti luovuttaa stadionin eteläpuolella oleva kiinteistölautakunnan laadittamaan karttaan tarkemmin merkitty alue käytettäväksi heinäkuun 31 p:ään saakka uutta ruotsalaista »all-ring» nimistä nopeaa rakennustapaa noudattaen pystytetyn puuparakin tai urheilumajan asettamiseksi näytteille ehdoin, että alueella ei suoritettu mitään raivaustöitä, ettei sisäänpääsymaksuja kannettu, että alue näyttelyaikana pidettiin siistissä kunnossa sekä että alue näyttelyn päätyttyä järjestäjän toimesta ja kustannuksella saatettiin entiseen kuntoonsa.

Oy. Ford ab:n vuokra-alue. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että sodan aikana valtion viranomaisten määräyksestä toiselle paikkakunnalle siirtymään joutunut Oy. Ford ab. vapautetaan suorittamasta vuokraa Hernesaarella olevasta vuokra-alueestaan yhden vuoden aikana huhtikuun 1 p:stä lukien, minkä ohessa yhtiölle myönnetään 25 %:n vuokranalennus sen vuokraaman Hernesaarenkadun 16:n alueen vuokrasta joulukuun 1 p:n 1939 ja maaliskuun 15 p:n 1940 väliseltä ajalta ja oikeus luovuttaa aluetta ja sillä olevia rakennuksia ulkopuolisille sinä aikana, minkä yhtiön toiminta on ollut sijoitettuna toiselle paikkakunnalle.

Oy. Ford ab. oikeutettiin ⁶⁾ rakentamaan Hernesaarenkadun 16:ssa olevan vuokra-alueensa kohdalle ehdottamansa juoksurana ja omalla kustannuksellaan purkausraide sekä liikennöimään sitä ehdoin, että nosturiraiteen pilarit ja ulokekannattajat eivät rajoittaneet rautateiden vaatimaa aukeata tilaa, että yhtiö kustansi tarpeellisen aidan siirtämisen ja portit raidetta varten, että yhtiö juoksuranan pylvään poistamisen jälkeen omalla kustannuksellaan saattoi sen paikan entiseen kuntoonsa sekä että kaupungille pidätettiin oikeus raiteen liikennöimiseen ja vapaaseen käyttöön.

Edelleen kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupunki lainaa yhtiölle

¹⁾ Khs 7 p. marrask. 2,096 §; ks. tämän kert. s. 206. — ²⁾ Khs 29 p. elok. 1,559 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,505 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,071 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 720 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,081 §.

tarvittavat kiskot ja vaihteen osat. Myöhemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ lainata yhtiölle lisäksi myöskin sidekiskoja, aluslevyä, pultteja ja nauvoja sekä raidesoran, kun taas yhtiön tuli kustantaa pölkkyt ja työ.

Filosofiantohtori J. Jänneksen vuokra-alue. Ab. M. G. Stenius oy. oli aikanaan vuokrannut Munkkiniemessä olevalta Malminpellon tontilta n:o 54 filosofiantohtori J. Jännekselle alueen bensiinijakelurakennusta varten, mikä vuokrasopimus myöhemmin tehtyjen lisäysten perusteella oli voimassa marraskuun 1 p:ään 1958 saakka. Kun tohtori Jänneksen tälle tontille rakennuttama bensiinijakelurakennus sijaitsi osittain hänen vuokra-alueensa ulkopuolella ja koska se myöhemmin luvatta ja ilman hyväksytyjä piirustuksia oli muutettu asuntorakennukseksi, oli kaupunginhallitus päättänyt ²⁾ kehoittaa Uudenmaan lääninhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin rakennuksen poistamiseksi. Tohtori Jänneksen asiasta antaman selityksen johdosta lääninhallitus pyysi lausuntoa kaupunginhallitukselta, joka tällöin päätti ³⁾ luopua enemmistä toimenpiteistä asiassa edellyttäen, että tohtori Jännes suostui tekemään uuden vuokrasopimuksen, jolla aikaisemmat vuokrasopimukset kumottiin ja kyseinen alue luovutettiin entisen 400 mk:n kuukausivuokrin asuntotarkoituksiin käytettäväksi joulukuun 31 p:ään 1948 saakka.

Helsingin golfklubin ja kaupungin välinen vuokrasopimus. Kiinteistölautakunnan laadittua kaupunginvaltuustolta saamansa oikeutuksen ⁴⁾ nojalla vuokrasopimusehdotuksen Helsingin golfklubilla vuokralla olevan Talin kartanon alueen ja sillä olevien rakennusten ynnä lisämaa-alueen vuokraamisesta klubille, tämä oli ilmoittanut, ettei se muuttuneiden olosuhteiden vuoksi katsonut voivansa sitoutua lisämaan vuokraamisesta sille aiheutuviin taloudellisiin uhrauksiin. Kiinteistölautakunta ilmoitti tämän johdosta usuneensa klubin entisen vuokrasopimuksen 5 vuodella tammikuun 1 p:stä 1941 lukien, mikä merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Vuokra-ajan pidentäminen. Merkittiin tiedoksi kiinteistölautakunnan päätökset pidentää stadionin laajentamista varten vuokratun alueen ⁶⁾, De gamlas vännen yhdistykselle vuokratun Eläintarhan huvilatontin n:o 13 ⁷⁾ ja Pasilan huvila-alueiden ⁸⁾ vuokra-ajan pidentämistä koskevat sopimukset.

Vuokramaksun alentaminen. Oy. Ikopal ab:n Hernesaarelta vuokraaman 2,140 m² käsittävän alueen ynnä siihen myöhemmin liitetyn 280 m²:n lisäalueen vuokraa alennettiin ⁹⁾ kertomusvuodelta kuten edellisiltäkin vuosilta 22,000 mk:illa.

Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että Viipurin valssimylly oy:lle, jolle kiinteistölautakunta oli kertomusvuoden syyskuun 15 p:stä lukien 25 vuoden ajaksi vuokrannut XXI kaupunginosan korttelissa n:o 273 olevat Kuloosaarenkadun tontit n:ot 13 ja 15, myönnetään vuokrahelputusta siten, että niistä viitenä ensimmäisenä vuokravuonna yhteensä 59,104 mk:aan nousevan vuosivuokran sijasta peritään ainoastaan 15,000 mk vuodessa.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹¹⁾ alentamaan Siemen oy:n vuokraamastaan Leppäsuon alueesta n:o 68 a suoritettava vuokra 75 %:lla ehdoin, että yhtiö noudatti sopimuksen purkamisen suhteen laillista irtisanomisai-

¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,179 §. — ²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 217. — ³⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,319 § ja 31 p. lokak. 2,035 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 64. — ⁵⁾ Khs 25 p. huhtik. 646 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,274 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. elok. 1,422 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. lokak. 2,043 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 807 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,124 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. helmik. 122 §.

kaa, ollen vuokranalennus voimassa Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisen sodan päättymiseen, kuitenkin enintään kertomusvuoden heinäkuun 1 p:ään saakka.

Vuokramaksun suorittamisen lykkäminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa kiinteistölautakunnalle, että se, kaupungin omistamia alueita vuokranneiden henkilöiden, yhtiöiden y. m. velallisten aoneessa lykkäystä suorituseriensä maksamisessa, niissä tapauksissa, jolloin lykkäysanomuksen perusteena oli sodan aiheuttama hyväksyttävä syy, sai alentaa 6 %:ksi myöhästymiskoron, joka aikaisemmin annettujen määräysten ²⁾ mukaan oli 8 %.

Kertomusvuoden varrella myönnettiin edellämainitunlainen oikeus Oy. Uuttaustyö ab:ille ³⁾, kivenhakkaaja A. Ahdekivelle ⁴⁾, poliisikonstapeli V. Vartialle ⁴⁾, työnjohtaja B. Janzonille ⁵⁾, Oy. B. Häggström & C:o ab:ille ⁶⁾ ja herra F. Hj. Vikströmille ⁷⁾.

Olympiakylän lämpökeskus oy. oikeutettiin ⁸⁾ järjestämään oma sähkölaitos korttelissa n:o 850 sijaitsevan lämpökeskuksensa yhteyteen.

Sörnäs ab:n ja kaupungin välinen tilitys. Helsingin osakepankki, jolle Sörnäs ab. oli siirtänyt XXI kaupunginosan korttelin n:o 272 ja XXII kaupunginosan korttelin n:o 532 sekä Verkkosaarten eräitä alueita koskevat vuokrasopimukset, oli ilmoittanut havainneensa, että korttelista n:o 532 b, joka entistä korttelia n:o 532 koskevan asemakaavasuunnitelman mukaisesti oli varattu julkisia rakennuksia varten, ei ollut laskettu vuokraa korttelia koskevan sopimuksen kolmannessa kohdassa mainittujen perusteiden mukaisesti, sekä odottavansa, että korttelista n:o 532 b, jos se jätettiin vuokraamatta tulevia julkaisia rakennuksia varten, vastaisuudessa laskettaisiin vuokraa. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tämän johdosta ilmoittaa Helsingin osakepankille, ettei kyseisestä alueesta sen mielestä ollut laskettava vuokraa ennenkuin sitä todella ruvettiin käyttämään joko kaupungin omiin tarkoituksiin tai siten, että kaupunki luovutti joko valtiolle tahi yksityiselle korttelin tai osan siitä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ esittää Helsingin osakepankin hyväksyttäväksi ja sille maksettavaksi 113,266:10 mk, mikä määrä tilityksen mukaan oli sen osuus niistä tuloista ja menoista, joita kaupungilla v. 1939 oli ollut entisistä kortteleista n:ot 272 ja 532 sekä Verkkosaarista.

V:n 1939 tilityksen johdosta Helsingin osakepankki huomautti, ettei sen edellä mainittua vuokravaatimusta siinä ollut otettu huomioon, ja ilmoitti, ettei se mainittuna vuonna vallinneiden poikkeuksellisten olojen vuoksi sen ajalta aikonutkaan esittää vaatimustaan tässä suhteessa, mutta pidättävänsä itselleen oikeuden vastaisuuden varalta vaatia, että kyseisestä korttelista laskettiin vuokraa, jos se edelleenkin jätettiin vuokraamatta tulevia julkisia rakennuksia varten. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ tällöin kehoittaa kaupunginlakimiestä Helsingin osakepankille annettavassa vastauksessaan uudistamaan kaupungin asiassa aikaisemmin esittämän.

Sörnäisten rantatien varrella olevat varastoalueet. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan panemaan täytäntöön päätök-

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 550 §. — ²⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 142. — ³⁾ Khs 11 p. huhtik. 528 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. maalisk. 430 § ja 11 p. huhtik. 529 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 635 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. toukok. 760 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,323 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. elok. 1,477 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. maalisk. 284 §; ks. v:n 1939 kert. s. 216. — ¹⁰⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,315 §; ks. v:n 1937 kert. s. 59. — ¹¹⁾ Khs 6 p. syysk. 1,604 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,045 § ja 4 p. heinäk. 1,228 §.

sensä erinäisten Sörnäisten rantatien varrella olevien varastoalueiden vuokrasopimusten irtisanomisesta sähkölaitoksen halkovarastoina käytettäväksi sekä kehoittaa lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin uusien varastopaikkain varaamiseksi niiden vuokraajille ja ilmoittamaan kaupunginhallitukselle olisiko avustusta myönnettävä ja miten paljon uusien varastosuojain rakentamisesta ja tavaravarastojen siirtämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

Asfaltti oy. Peltonen & K:nit ja Asfalttiliike Johan K. Lehtinen nimisille toiminimille, joiden Sörnäisten rantatien varrelta vuokraamia varastoalueita koskevat vuokrasopimukset kiinteistölautakunta oli irtisanonut, päätettiin ¹⁾ kummallekin suorittaa 15,000 mk:n suuruinen avustus varastojen siirtokustannuksiin. Tarkoitusta varten osoitettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 30,000 mk:n määräraha suoritettavaksi heti toiminimien uusien varastorakennusten valmistuttua. Jälkimmäistä toiminimeä koskeva päätöksen osa perutettiin ²⁾ sittemmin.

Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjapainon oy:n halkovarastoalue. Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjapainon oy:lle toukokuun 6 p:stä lukien vuokrata Merisataman halkovarastoalueen vuokra-aika päätettiin ³⁾ muuttaa kesäkuun 6 p:nä alkavaksi sekä hyvittää yhtiölle toukokuun 6 p:n ja kesäkuun 6 p:n väliseltä ajalta jo maksettu 2,250 mk:n vuokra.

Ab. John Stenberg oy:n halkovarastoalue. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua Ab. John Stenberg oy:n anomukseen saada varastoida halkoja Pitkäsillanrannan tontin n:o 1 eteläpuolella olevalle alueelle.

Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen varastopaikka. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ satamalautakunnan ehdotuksen, että Akateeminen ilmasuojeluyhdistys entisin ehdoin saisi käyttää Itämerenkadun tonttia n:o 16 jätteiden y. m. säilytyspaikkana enintään kertomusvuoden heinäkuun 1 p:ään saakka sekä enintään 800 m²:n suuruista osaa siitä kertomusvuoden loppuun saakka.

Maan romu yhdistyksen varastopaikat. Kaupunginhallitus oikeutti ⁶⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Maan romu yhdistykselle joulukuun 11 p:n 1940 ja joulukuun 31 p:n 1941 väliseksi ajaksi n. 700 m²:n suuruisen varastoalueen Sörnäisten rantatien varrelta 100 mk:n vuosivuokrin tavannukaisiin ehdoin sekä sellaisiin lisäehdoin, että yhdistyksen oli tarvittaessa yhden kuukauden kuluessa irtisanomisesta korvauksetta luovutettava koko alue tai osa siitä kaupungille. Yhdistys oikeutettiin omalla kustannuksellaan aittamaan alue sekä rakentamaan sinne tilapäinen varastokatos ja yövartijan koju.

Maan romu yhdistys oikeutettiin ⁷⁾ asettamaan 10 romunkeräyslaatikkaa eri puolille kaupunkia kertomusvuoden jällellä olevaksi osaksi ehdoin: että laatikoiden lopullisten sijoituspaikkain suhteen noudatettiin kiinteistötoimiston asemakaava- ja tonttiosaston antamia määräyksiä; että yhdistys, jos keräyslaatikko sijoitettiin yksityisen omistaman kiinteistön välittömään yhteyteen, sopi asiasta myöskin asianomaisen kiinteistön omistajan kanssa; että yhdistys huolehti keräyslaatikoiden ympäristön siisteydestä; sekä että keräyslaatikoiden ulkonäkö, väri, iskulauseet, y. m. esitettiin kiinteistötoimiston tonttiosaston hyväksyttäväksi.

¹⁾ Khs 24 p. lokak. 1,977 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,329 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,162 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. elok. 1,519 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 586 § ja 22 p. elok. 1,525 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,409 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 2,277 §.

Helsingin kaupunkilähetysten jätepaperivarasto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa siirtämään sähkölaitoksen Sörnäisissä olevalla tontilla sijaitsevan Helsingin kaupunkilähetysten vajan jätepaperivarastoinen Verkkosaaren täytealueelle myöntäen tarkoitukseen 7,400 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Helsingin kaupunkilähetysten sittemmin anottua, että sen jätepaperivarasto edelleen saisi jäädä paikoilleen siksi kuin se saatiin myydyksi, kaupunginhallitus peruuttaen aikaisemman päätöksensä asiassa päätti ²⁾ kehoittaa Helsingin kaupunkilähetystä niin pian kuin ilmeni tilaisuus tähän vapauttamaan kyseisen varastoalueen.

Erään Oulunkylän varastopaikan vuokramaksun järjestely. Vapauttaen Oulunkylän kartanon alueella Hyrylän maantien varrella olevan varastopaikan vuokraajan, rakennusurakoitsija A. Niemisen erääntyneen vuokramaksun korkejen sekä ylimääräisen kantopalkkion suorittamisesta kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kyseisen alueen vuokra kertomusvuonna peritään 300 mk:n suuruisena.

Vaasankadun tontin n:o 7 viemärijohto. Kaupunginhallituksen päätettyä ⁴⁾ velvoittaa Vaasankadun tontin n:o 9 omistajan järjestämään viemäriinsä kulkemaan pitkin Aleksis Kiven kadun tontin n:o 6 länsirajaa edellisen tontin omistaja anoi kaupunginhallitukselta, että viemäriin siirto suoritettaisiin samanaikaisesti kuin Aleksis Kiven kadun tontteja n:ot 6 ja 8 alettiin rakentaa. Suostuen anomukseen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ pyytää maistraattia merkitsemään Vaasankadun tontin n:o 7 viemäriä koskevan rasitteen kaupungin tonttikirjaan tämän tontin ja Aleksis Kiven kadun tontin n:o 6 kohdalle. Sittemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi maistraatin suorittaneen kyseisen merkinnän.

Viemäriveden johtaminen erältä Pakilan tontilta. Kaupunginhallitus suostui ⁷⁾ toistaiseksi, kunnes toisin määrättiin, siihen, että Pakilan korttelissa n:o 20 olevalta Osuusliike Elannon tontilta n:o 4⁶ tulevat viemäri- y. m. vedet johdettiin suoraan Kansantien alitse kaupungin korttelissa n:o 22 omistaman palstan vieritse johtavan Kunnantien tieojaan sekä siihen, että osuusliike sai jonkun matkaa avata ja puhdistaa kyseistä ojaa, kaikki ehdoin, ettei osuusliikkeen tontilla käytetty W.C.-laitteita ja ettei viemäriin laskettu fenoolin kaltaisia aineita.

Viemärijohtoon vetäminen Malmin kunnansairaala Vantaanjokeen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua Helsingin maalaiskunnan anomukseen viemärijohtoon vetämisestä Malmin kunnansairaala Vantaanjokeen ehdoin, että sairaala myöhemmin, jos havaittiin terveydellisiä epäkohtia ja kaupunki sen vuoksi katsoi sen tarpeelliseksi, järjesti viemärijohtonsa yhteyteen tehoisan, kaupungin viranomaisen hyväksymän biologisen viemäriveden puhdistuslaitoksen, että sairaala sitoutui heti olemaan käyttämättä veden laatua tunnetusti pilaavia desinfiointi- ja muita puhdistusaineita, että Helsingin maalaiskunta suoritti kaupungille kohtuullisen korvauksen viljelysvahingoista kiinteistötoimiston maatalousosaston laskutuksen mukaan sikäli kuin viemärijohtoon rakentamiseen ryhdyttiin ennen sadon korjuuta sekä että Helsingin maalaiskunta viemäriin peittämisessä ja

¹⁾ Khs 8 p. maalisk. 334 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 815 §. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 1,852 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 246. — ⁵⁾ Khs 9 p. toukok. 770 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 929 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. toukok. 769 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,871 §.

kaivuumaan poiskuljettamisessa noudatti kiinteistötoimiston maatalousosaston ohjeita.

Raiteen vetäminen Sörnäisten rantatielle. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää sähkölaitokselle sen anoman oikeuden halkojunaraiteen vetämiseen Sörnäisten rantatielle enintään viideksi vuodeksi ratainsinööri W. Rankan laatiman ehdotuksen mukaisesti siten, että rakennettiin ilman sivuraidetta vain yksi raide, jonka lounaispää yhtyi entiseen satamaraiteseen Käenkujan kohdalla ajoradan sivulla ja jonka koillispää päättyi sähkölaitoksen edustalla, pääraiteen pituuden ollessa 290 m ja sen koillispään jatkeeksi rakennettavan täydennysraiteen 50 m.

Töölön sokeritehtaan rautatieraitteen oikaisu. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ kiinteistölautakunnan esityksen, että Töölön sokeritehtaan aluetta koskevaan Suomen sokeri oy:n kanssa tehtyyn aluejärjestelysopimukseen liitettäisiin tehtaan oikaistavan rautatieraitteen uutta suuntaa osoittava piirustus.

Sähköjohdon vetäminen eräälle Vanhankaupunginlahden luodolle. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua Imatran voima oy:n anomukseen saada rakentaa kokeilujohto Viikin muuntoasemalta eräälle Vanhankaupunginlahden luodolle enintään neljän vuoden ajaksi.

Sähköjohdon vetäminen Hälvikin alueelle. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että kiinteistölautakunnan päätös oikeuttaa Ab. Degerö elektricitets oy. vetämään matalavirtajohto Hälvikin alueelle saatiin panna täytän-töön.

Puhelinkioskien ja -kytkinkaappien sijoittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ puolestaan hyväksyä kiinteistölautakunnan päätöksen korottaa puhelinkioskipaikkain vuokrat kioskia kohden 600 mk:aan vuodessa v:n 1941 tammikuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁶⁾ Helsingin puhelinyhdistyksen pystyttämään puhelinkioskit Rautatientorille, Helsingin- ja Fleminginkadun risteykseen, Turuntien ja Linnankoskenkadun risteykseen sekä Bulevardin ja Fredrikinkadun risteykseen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan kyseisiä kioskeja varten tarpeelliset maa-alueet Helsingin puhelinyhdistykselle.

Helsingin puhelinyhdistys oikeutettiin ⁷⁾ asettamaan puhelinjako-kaappi jalkakäytävälle Munkkiniemenkadun 21:n kohdalle.

Helsingin puhelinyhdistyksen anomukseen saada sijoittaa puhelinjako-kaapin ja kaapelikaivon Oulunkylän ylikäytävältä Oulunkylän ukkokotiin johtavan tien varrelle ukkokodin läheisyyteen, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua ehdoin, että jakokaappi sijoitettiin puhelinpylvään n:o 15 luoteispuolelle katulinjan ulkopuolelle.

Bensiininjakeluasemat. Kaupunginhallitus oikeutti ⁹⁾ kiinteistölautakunnan niin kauan kuin bensiininmyynti oli rajoituksen alaisena, kuitenkin enintään kertomusvuoden loppuun, lopullisesti päättämään kaupungin maalta bensiininjakeluasemia varten luovutettujen alueiden vuokra-aikojen pidentämisestä alennettiin vuokrin koskevista anomuksista edellyttään, että jakeluasemat pidettiin suljettuina. Jos poikkeustilanne bensiinin

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,341 §. — ²⁾ Khn jsto 17 p. helmik. 3,452 §; ks. v:n 1939 kert. s. 216. — ³⁾ Khs 8 p. elok. 1,418 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 1,891 § ja 31 p. lokak. 2,057 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,718 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,331 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. lokak. 1,984 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,503 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. syysk. 1,685 §.

saantiin nähden edelleen jatkui, oli asiasta heti v:n 1941 alussa tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle.

Edellä mainitun nojalla tehtiin myöhemmin joukko päätöksiä ¹⁾.

Polkkupyörätelineiden sijoittamiseen myönnetty lupa. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua Oy. Suomen yleisradio ab:n anomukseen saada sijoittaa toimitalonsa edustalle kaksi polkkupyörätelinettä ehdoin, että yhtiö itse huolehti telineiden hoidosta ja sitoutui poistamaan ne, jos ne osoittautuivat liikenteelle haitallisiksi.

Eräiden myyntipaikkain vuokran alentaminen tai palauttaminen. Kaupunginhallitus teki joukon myyntipaikkain vuokran alentamista tai palauttamista koskevia päätöksiä ³⁾.

Ampumaradan pitäminen Viikinmäen tilan maalla. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ Uudenmaan lääninhallitukselle puoltaa Vanhankaupungin suojeluskunnan anomusta saada ylläpitää ampumarataa Viikinmäen tilan maalla.

Turpeen nosto Haagan suosta y.m. Erään yksityisen henkilön tehtyä anomuksen oikeuden saamisesta turpeen nostoon Haagan suosta, kaupunginhallitus, katsoen, että kiinteistölautakunta olisi oikeutettava maksua vastaan myöntämään oikeuksia turpeen nostoon Huopalahden ja Pasilan soista, päätti ⁵⁾ palauttaa kyseisen anomuksen kiinteistölautakunnan sen mukaisesti ratkaistavaksi, kuitenkin edellyttäen, etteivät kaupungin omat laitokset kuten sähkölaitos, halunneet käyttää hyväkseen kyseistä turpeensaantimahdollisuutta.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁶⁾ 5,000 mk La Cour, Rördam & C:o nimiselle toiminimelle Haagassa olevan suon hyväksikäyttöä koskevien tutkimusten suorittamista varten yhdessä rakennustoimiston kanssa.

Soran otto Haagan mailta. Kaupungin ja valtionrautateiden kesken käynnissä olevien aluevaihtokysymysten yhteydessä oli alustavasti sovittu siitä, että rautatiehallitus luovuttaa kaupungille m. m. Pasilan ja Huopalahden liikennepaikkojen välillä toimitetun radan oikaisun takia valtionrautateille tarpeettomaksi käyneen n. 0.31 ha:n suuruisen Haagan kauppalan alueen. Haagan kauppalan, jolla valtion omaisuuden luovutusta koskevan lain mukaisesti oli siihen etuosto-oikeus, ilmoitettua suotuvansa luopumaan mainitusta oikeudesta ehdoin, että se oikeutettiin seuraavana talvena ottamaan enintään 250 autokuormaa soraa 10 mk:n hinnasta kuormalta aluevaihtoneuvotteluissa alustavasti kaupungille luovutettavaksi suunnitellulta Haagan kauppalan alueelta, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa rautatiehallitukselle hyväksyvänsä ehdon edellyttäen, että soran myynnistä saadut varat tilitettiin kaupungille ja että sen otto tapahtui rakennustoimiston osoitusten mukaisesti.

Soran otto Fallkullan mailta. Helsingin maalaiskunnan urheilulautakunta oikeutettiin ⁸⁾ maksutta ottamaan n. 400 m³ soraa kiinteistötoimiston maatalousosaston määräysten ja ohjeiden mukaisesti kaupungin Puistololan Heikinlaaksossa omistamista n. s. Fallkullan sorakuopista Tapanilan urheilukentän juoksuradan pohjan täytteeksi.

Metsästysoikeus. Ratsumestari A. de Pradolle, jolle oli vuokrattu met-

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,321 ja 1,332 §, 31 p. lokak. 2,036 ja 2,039 § sekä 14 p. marrask. 2,178 § — ²⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,271 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 73 §, 9 p. helmik. 123 §, 18 p. heinäk. 1,326 § ja 15 p. elok. 1,470 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 124 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,070 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,864 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. lokak. 2,031 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,166 §.

sästys-oikeus Viikin latokartanon mailla, kiinteistölautakuntaa päätettiin¹⁾ kehoittaa vuodeksi kerrallaan myöntämään oikeus valtion tai kaupungin puolesta järjestettävissä metsästystilaisuuksissa ulottaa metsästys myöskin kaupungille kuuluviin Vanhankaupunginlahden vesiin.

Agricolan kirkon kentällä päätettiin²⁾ sallia toistaiseksi harjoittaa kaikkia tavallisia koululaispallopelejä, myöskin jalkapalloilua.

Puistojen käyttöoikeudet. Helsingin Kisaveikot yhdistys oikeutettiin³⁾ syyskuun 22 p:nä järjestämään maratonkilpailut Kaivopuistoon samoin ehdoin kuin edellisenäkin vuonna. Yhdistys oikeutettiin⁴⁾ sittemmin pitämään kilpailut vasta lokakuun 6 p:nä.

Helsingin Kisatoverit yhdistys oikeutettiin⁵⁾ syyskuun 15 p:nä järjestämään Suomen sosiaalidemokraatin maratonkilpailut Kaisaniemen puistoon samoin ehdoin kuin edellisenäkin vuonna.

Kiinteistötoimisto oikeutettiin⁶⁾ kussakin tapauksessa tehdyn anomuksen perusteella myöntämään samalla tavoin ja samoille järjestöille kuin edellisinäkin vuosina oikeudet yhteislaulutilaisuuksien järjestämiseen Kaivopuistoon.

Puistojen käyttöoikeuksia kokouksien ja juhlien pitoa varten myönnettiin⁷⁾ eräin ehdoin 8 tapauksessa.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Vallilan eli XXII kaupunginosan asemakaava. Merkittiin⁸⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätökset Vallilan eli XXII kaupunginosan asemakaavan sekä saman kaupunginosan korttelien n:ot 707, 704, 706, 703, 700, 580a, 580b, 705, 696, 699, 692, 534, 532, 532a, 532b, 691, 693, 694, 695, 697, 698, 701, 702, 535, 546, 547, 541, 543, 544, 548, 549, 550 ja 551 tonttijaon hyväksymisestä.

Reijolan asemakaava. Kiinteistölautakuntaa päätettiin⁹⁾ kehoittaa käyttämään kiinteistöjen päaluokkaan sisältyviä käyttövarojaan Reijolan alueen asemakaavan laatimista varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan Reijolan itäosan lopullisen asemakaavan pohjaksi laadituttaman järjestelyehdotuksen n:o 2,135 päättäen kuitenkin kehoittaa lautakuntaa harkitsemaan, eikö tornirakennuksia olisi rakennettava korkeammiksi ja pienteollisuuslaitoksia varten varattua aluetta laajennettava.

Kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta Etu-Reijolan lopullisen asemakaavan pohjaksi laadituttama järjestelyehdotus päätettiin¹¹⁾ palauttaa kiinteistölautakunnalle kehoituksin laatia uusi ehdotus, jonka mukaan ainoastaan Turuntien kohdalla oleva osa kyseistä aluetta asemakaavoitettaisiin ja Turuntietä levennettäisiin alueen kohdalla.

Tehdaskorttelin n:o 472 asemakaava. Merkittiin¹²⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön päätös XIV kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 472 koskevan asemakaavan ja tonttijaon vahvistamisesta.

¹⁾ Khs 26 p. syysk. 1,716 §. — ²⁾ S:n 29 p. elok. 1,560 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 977 §; ks. v:n 1939 kert. s. 219. — ⁴⁾ Khs 26 p. syysk. 1,721 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 1,554 §; ks. v:n 1939 kert. s. 219. — ⁶⁾ Khs 25 p. huhtik. 654 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. huhtik. 722 ja 723 §, 23 p. toukok. 873 §, 30 p. toukok. 938 §, 13 p. kesäk. 1,066 ja 1,069 §, 20 p. kesäk. 1,127 § ja 28 p. marrask. 2,275 §. — ⁸⁾ Khs 16 p. helmik. 172 §; ks. v:n 1939 kert. s. 67. — ⁹⁾ Khs 18 p. huhtik. 578 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. syysk. 1,720 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,334 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. elok. 1,553 §.

Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksia sekä asemakaavamääräyksiä koskevat päätökset. Kaupunginhallitukselle saapui ilmoitukset siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut seuraavia kortteleita koskevat asemakaavan tai tonttijaon muutosehdotukset ynnä asemakaavamääräykset: I kaupunginosan korttelia n:o 7 ¹⁾; II kaupunginosan korttelia n:o 41 ²⁾; III kaupunginosan korttelia n:o 51 ³⁾; IV kaupunginosan kortteleita n:ot 76 ⁴⁾, 162 ⁵⁾ sekä 166 a, 166 b, 168 ja 169 ⁶⁾; VII kaupunginosan kortteleita n:ot 101 ja 102 ⁷⁾; IX kaupunginosan kortteleita n:ot 199—204 ⁸⁾ sekä 199 ja 204 ⁹⁾; X kaupunginosan korttelia n:o 292 ¹⁰⁾; XII kaupunginosan kortteleita n:ot 371 ja 381 ¹¹⁾ sekä n:ot 384, 385, 386, 389, 391, 392, 394 ja 395 ¹²⁾; XIV kaupunginosan korttelia n:o 498 ¹³⁾ ja hippodromin aluetta ¹⁴⁾; XV kaupunginosan kortteleita n:ot 610, 611, 612, 614, 616, 617, 618, 619 ja 620 ¹⁵⁾; XVIII kaupunginosan korttelia n:o 604 ¹⁶⁾; XXII kaupunginosan korttelia n:o 690 ¹⁷⁾ sekä korttelien n:ot 694 ja 696 välistä aluetta ¹⁸⁾; XXIII kaupunginosan korttelien n:ot 668 ja 669 ¹⁹⁾; sekä XXV kaupunginosan korttelia n:o 840 ²⁰⁾.

Merkittiin ²¹⁾ tiedoksi, että sisäasiainministeriö ei ollut ottanut käsiteltäväkseen IV kaupunginosan korttelin n:o 72 asemakaavan muuttamista koskevaa Asunto oy. Antinkatu n:o 16 nimisen yhtiön anomusta.

Eräiden kilpailupaikkojen nimet. Kaupungin eri ratsastusharjoittelu- ja kilpailupaikkojen nimet vahvistettiin ²²⁾ seuraaviksi: Helsingin ratsastushalli — Helsingfors ridhall, Laakson ratsastuskenttä — Ridfältet i Dal, Talin laukkakenttä — Tali galoppfält sekä Seurasaaren ratsastustie — Fölisö ridväg.

Raastuvanoikeuden hyväksymät tontinmuodostukset. Raastuvanoikeus ilmoitti suostuneensa seuraavia kortteleita koskeviin tontinmuodostuksiin: IV kaupunginosan kortteleita n:ot 166a, 166 b, 168 ja 169 ²³⁾; IX kaupunginosan kortteleita n:ot 199 ²⁴⁾ ja 202 ²⁵⁾; XIV kaupunginosan korttelia n:o 503 ²⁶⁾; XXIII kaupunginosan korttelia n:o 669 ²⁷⁾; sekä XXV kaupunginosan korttelia n:o 890 ²⁸⁾.

Eräiden korttelien korkeussuhteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti kiinteistölautakunnan ehdottamat seuraavien korttelien korkeussuhteet: XII kaupunginosan korttelin n:o 384 ²⁹⁾; XIV kaupunginosan korttelien n:ot 503 ³⁰⁾ sekä 532, 532 a ja 532 b ³¹⁾; XV kaupunginosan korttelien n:ot 609, 613 ja 621 ³²⁾ sekä 620 ³³⁾; XXII kaupunginosan korttelin

¹⁾ Khs 4 p. huhtik. 492 §. — ²⁾ S:n 6 p. syysk. 1,602 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,225 § ja 24 p. lokak. 1,980 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 127 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 762 §, 16 p. toukok. 812 §, 18 p. heinäk. 1,338 § ja 31 p. lokak. 2,040 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 170 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 1,550 § ja 5 p. jouluk. 2,336 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 169 ja 176 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. lokak. 1,981 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 416 § ja 4 p. heinäk. 1,224 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. syysk. 1,678 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. helmik. 171 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. huhtik. 492 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 175 § ja 30 p. toukok. 935 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 809 § ja 29 p. elok. 1,552 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 126 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,337 § ja 31 p. lokak. 2,041 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. maalisk. 374 § ja 30 p. toukok. 934 §. — ¹⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,551 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. maalisk. 373 § ja 30 p. toukok. 940 §. — ²¹⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,500 §. — ²²⁾ S:n 22 p. elok. 1,523 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 82. — ²³⁾ Khs 30 p. toukok. 927 §. — ²⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 806 §. — ²⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,120 §. — ²⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,851 §. — ²⁷⁾ S:n 14 p. marrask. 2,174 §. — ²⁸⁾ S:n 15 p. elok. 1,473 §. — ²⁹⁾ S:n 14 p. marrask. 2,175 §. — ³⁰⁾ S:n 31 p. lokak. 2,046 §. — ³¹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,280 §. — ³²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,118 §. — ³³⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,453 §.

n:o 699 ¹⁾; sekä XXV kaupunginosan korttelien n:ot 809 ²⁾ sekä 857 ja 859 b ³⁾).

Munkkiniemenkadun poikki-profiilia koskevan kiinteistölautakunnan ehdotuksen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä siten muutettuna, että Pihlajatie ja Jalavatie välisen käytävän nurmikko korvattiin nupukiveyksellä.

Nordenskiöldinkadun järjestelystä Eläintarhan urheilukentän kohdalla laaditun ehdotuksen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä noudatettavaksi.

Elite nimisen ravintolan vuokra-alue. Oy. Ravintola Elite nimisen yhtiön laadittama, Etel. Hesperiankadun tontin n:o 22 edustalla olevaa avointa paikkaa koskeva järjestelyehdotus päätettiin ⁶⁾ hyväksyä.

Taivallahden ja Hietarannan alueiden rantaviivan vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ vahvistaa Taivallahden ja Hietarannan alueiden rantaviivan kiinteistötoimiston asemakaavaosaston esittämällä tavalla sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan sen mukaisesti ryhtymään kyseisten ranta-alueiden täyttämistöihin.

Puistikon järjestäminen Käpylään. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ periaatteellisesti hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen puistikon järjestämisestä Käpylän korttelin n:o 838 eteläpuolelle ja ehdollisesti merkitä taroitusta varten 156,000 mk v:n 1941 talousarvioehdotukseen.

Kreikkalais-katolisen seurakunnan hautausmaa-alue. Kreikkalais-katolisen seurakunnan neuvostolle päätettiin ⁹⁾ ilmoittaa, että kaupunki aikoi v:n 1941 alusta lukien ottaa takaisin hallintaansa Lauttasaarenkadun jatkamiseksi tarvittavan 5,830 m²:n suuruisen, Lauttasaarenkatuun rajoituvan hautausmaa-alueen vielä käyttämättömän eteläosan silloisessa kunnossaan. Lisäksi päätettiin ehdottaa, että seurakunta sopivan ajankohdan tullen luovuttaisi takaisin kaupungille hautausmaa-alueen kaakkoiskulmassa Kalmistokadun puolella olevan 645 m²:n suuruisen alueen liikenneväylän rakentamiseksi Kalmistokadulta Lauttasaaren sillalle, jolloin kaupunki omalla kustannuksellaan siirtäisi kyseisen alueen siinä osassa, johon katu oli suunniteltu rakennettavaksi, olevat kunnostetut haudat, ja suoritaisi niinkään omalla kustannuksellaan kaikki kadun rakentamisesta aiheutuvat työt, sekä kuittaisi sen v:ltä 1928 peräisin olevan 30,000 mk:n suuruisen saatavansa seurakunnalta, joka johtui aikoinaan suoritetuista Lapinlahdentien korjauksista aiheutuneista kustannuksista, eikä siinä tapauksessa laskisi mitään korkoa mainitulle korvausmäärälle.

Herttoniemen tehdaskortteli- ja öljysatama-alueen rakennusjärjestystä koskevassa asiassa kertyneet asiakirjat päätettiin ¹⁰⁾ lähettää kiinteistölautakunnalle kehoittaen sitä kiireisesti antamaan lausuntonsa niistä ja laatimaan rakennusjärjestysehdotus.

Kiinteistölautakunnan hoidossa olevat maatilat

Muonamies E. Pakkasen sairasloma. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan maksamaan sodassa haavoittuneelle, Puodin-

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,680 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,454 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 2,045 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,279 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,286 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. marrask. 2,096 §; ks. myös tämän kert. s. 197. — ⁷⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,520 a §; ks. myös tämän kert. s. 230. — ⁸⁾ Khs 24 p. lokak. 1,983 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. marrask. 2,095 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. kesäk. 985 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,323 §.

kylän tilan töissä olleelle muonamies E. Pakkaselle täyden palkan elokuun 1 p:n ja joulukuun 1 p:n väliseltä ajalta sekä viimeksi mainitusta päivästä kertomusvuoden loppuun $\frac{2}{3}$ palkasta suorittaen täyden palkan niiltäkin päiviltä, jolloin hän voi olla työssä vaikkei hän voinutkaan suorittaa normaalia työ määrää, ollen hänen palkastaan mainitulta ajalta kuitenkin vähennettävä valtion hänelle mahdollisesti myöntämä invaliidi- ja huoltoeläke.

Vapaan asunnon y.m. myöntäminen eräiden mu. namiesten y.m. perheille. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen, että neljän muonamiessopimuksen tehtyään sotapalvelukseen joutuneen, kaupungin maatilain kirjoissa olevan henkilön perheille myönnettäisiin oikeus saada vapaa asunto valoineen ja lämpöineen kaupungin maatiloilla sekä puolet tammikuun loppuun asti kuluneelta sopimusajalta tulevasta muonasta.

Alistettuaan tutkittavakseen kiinteistölautakunnan päätöksen esittää muuttovaatimuksen sodassa kaatuneen Talin kartanon muonamiehen H. A. Sundbergin leskelle, kaupunginhallitus päätti ²⁾ sallia sen täytöntöönpanon.

Puodinkylän tilan päärakennuksen korjaaminen. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövararoistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 150,000 mk kiinteistölautakunnan käytettäväksi Puodinkylän tilan päärakennuksen korjaamiseen päättäen v:n 1941 talousarvioon merkitä 65,000 mk kyseisiä töitä varten.

Puodinkylän navetan vuokramaksu. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan esityksen Raitiotie ja omnibus oy:n kertomusvuonna Puodinkylän navetasta liikaa suorittaman vuokramaksun, 2,100 mk:n, suorittamisesta takaisin yhtiölle.

Falkkulan tilan päärakennuksen lämmityslaitteiden uusiminen. Kiinteistöjen pääluokan luvun Maatalousosasto määrärahasta Rakennukset myönnettiin ⁵⁾ 39,500 mk Falkkulan tilan päärakennuksen lämmityslaitteiden uusimiseen.

Metsänhakkuu- y.m. töissä suoritettavat palkat. Työnvälityslautakunnalle päätettiin ⁶⁾ saattaa tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kirjelmä, jossa ministeriö, metsä- ja uittotyöpalkkojen asiantuntijalautakunnan huomautettua, että eräissä kuntien ja seurakuntien toimittamissa metsänhakuissa oli alitettu metsätöissä voimassa olevia palkkausnormeja, halusi kehoittaa kuntia valvomaan, että niiden suoritettavissa metsätöissä maksettiin voimassa olevien metsätyöpalkkausnormien edellyttämiä palkkoja ja että kuntien töissä yleensäkin ylläpidettiin ainakin asianomaisilla seuduilla kulloinkin vallitsevan tason mukaista palkkatasoa.

Eräiden kiinteistötoimiston maatalousosaston toimeenpanemissa halonhakuutöissä olevien työntekijäin anottua palkkojensa korottamista kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ määrätä heidän alimmaksi tuntipalkkukseen 6: 50 mk ja ylimmäksi 8: 50 mk kertomusvuoden heinäkuun 15 p:stä lukien.

Kotiuttamattomista hevosista suoritettavat korvausmaksut. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kiinteistötoimiston maatalousosasto saa käyttää puolustuslaitoksen kaupungin maatilain kotiuttamattomista hevosista suorittamat korvausmaksut, kuitenkin enintään 170,000 mk, uusien hevosten ostoon,

¹⁾ Khs 16 p. helmik. 179 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,463 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 2,056 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. elok. 1,413 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,416 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,261 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,275 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,164 §.

jolloin ensiksi oli ostettava 100,000 mk:n hinnasta ne Viipurin kaupungin hoitokunnan tarjoamat 10 Viipurin kaupungin omistamaa hevosta valjainneen, jotka maatalousosasto jo ennen kevätkylvöjen alkamista oli ottanut hoitoonsa ja töihinsä.

Rautaromun käyttö. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan ilmoitus, että sen toimesta oli kerätty Kulosaaren kartanon alueelta puolustuslaitoksen suorittaman mainitun kartanon n.s. punaisen huvilan lämmityslaitteiden ja -kattilan uusimisen johdosta saatu rautaromu ja myyty se yhteensä 622: 50 mk:n hinnasta suorittaen nämä varat kaupunginkassaan. Romunkuljetuskustannukset, yhteensä 100 mk, oli maksettu asianomaiselta puhtaanapitotililtä.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ luovuttamaan Stansvikin kartanon alueelta kertynyt rautaromu korvauksetta Maan romu nimiselle yhdistykselle.

Maanmittaustoimitukset

Rautatieaseman ympäristöalueiden mittaus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kaupungingeodeettia suorittamaan v. 1934 ja 1936 laadituilla valtion ja kaupungin välisillä aluevaihtosopimuksilla kaupungille luovutettujen ja katumaahan liitettävien rautatieaseman ympäristöalueiden erottamisen n.s. yleisen alueen mittauksen muodossa.

Tuomarinkylän tilain yhdistäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tehdä maanmittaushallitukselle anomuksen kaupungin Helsingin pitäjän Tuomarinkylässä omistamien Lassas, Skeppafs, Långhansas, Glasmästars, Stenbergs, Kusmies ja Rytters nimisten tilain yhdistämisestä Tuomarinkylän kartano nimiseksi tilaksi.

Degerön alueelta koskevat lohkomisanomukset. Neiti T. Leppäsen, Kirvesmies V. Nurmisen ja puutyöntekijä S. Nurmisen anottua Uudenmaan lääninhallitukselta saada lohkomalla erotuttaa itsenäisiksi tiloiksi Degerön kylän Degerögårdin tilasta RN 1⁴³⁹ ostamansa palstat, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ lähettää lääninhallitukselle kiinteistölautakunnan asiasta antaman lausunnon, jossa lautakunta huomautti katsovansa, ettei anomuksia toistaiseksi voitu puoltaa, koska alueen rakennussuunnitelmaa ei vielä ollut laadittu.

Talin kylässä suoritettava rajankäynti. Kaupunginhallitus antoi ⁶⁾ asiamiesosastolleen tehtäväksi anoa Uudenmaan lääninhallitukselta toimenpidettä rajankäynnin suorittamiseksi Talin kylässä Reimarsin tilan RN 3² ja n.s. Kröckelsin palstasta erotettujen tilain välillä.

Munkkiniemen vesialueen jako. Saatuaan kaupungingeodeetin selostuksen Munkkiniemen vesialueen jaossa ilmenneistä riitaisuuksista kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, ettei asia antanut sille aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Eräiden toimituskustannusten suorittaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 250 mk Munkkiniemen vesialueen jakoa käsitelleen maanjako-oikeuden istuntokustannusten peittämiseen ⁸⁾; 1,458 mk asianomaiselle maanmittausinsinöörille It. Teatterikujaa ja Lauttasaarenkadun jatketta koskevista toimituksista tulevan valtion ennakoilta suorit-

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,317 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,469 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,506 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,407 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 570 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 936 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,863 § ja 23 p. marrask. 2,278 §. — ⁸⁾ Khn jsto 5 p. jouluk. 4,396 §.

taman palkkion maksamista varten Uudenmaan lääninhallitukselle ¹⁾; 4,685:05 mk Helsingin pitäjän Malminkylässä, Tapaninkylässä, Degerön kylässä ja Puodinkylässä olevien kaupungin uudistilain jakokustannusten suorittamiseksi ²⁾; sekä 520 mk eräiden pakkolunastusmaksujen suorittamiseksi ³⁾.

Kaupungin edustajain valitseminen eräisiin toimituksiin. Kaupungin-agronoomi A. J. Tamminen valtuutettiin kertomusvuonna edustamaan kaupunkia Helsingin lähiympäristön tiekunnissa, manttaalikunnissa ja ojanperkausyhtymissä ⁴⁾; kaupunginagronoomi Tamminen kaupungin asiamiehenä Helsingin lentokenttää varten pakkolunastettavista alueista suoritettavia korvauksia arvioivan pakkolunastuslautakunnan kokouksessa ja kaupungingeodeetti E. Salonen itse pakkolunastuslautakunnan jäsenenä ⁵⁾; kaupungingeodeetti Salonen maanmittausinsinöörille kuuluvia toimenpiteitä Helsingin lentokentän alueiden erottamiseksi käsittelevässä kokouksessa ⁶⁾; kaupungingeodeetti Salonen Helsingin pitäjän Pakilan kylän rakennussuunnitelman paalustotoimituksessa ⁷⁾; kaupungingeodeetti Salonen eräiden alueiden erottamiseksi pakkolunastustoimenpitein valtionrautateiden tarpeiksi pidettävässä kokouksessa ⁸⁾; kaupunginlakimies E. Cavonius ja kaupunginagronoomi Tamminen tai heidän määräämänsä henkilö ja lisäksi sen lautakunnan määräämä henkilö, jonka hallinnon alaisesta tilasta oli kysymys, Lohjan kunnan omistamia Paloniemen kylässä olevaa Paloniemen tilaa RN 1⁴⁷ ja Maksjoen kylässä olevaa Ketun tilaa RN 4⁶ ja Helsingin kaupungin omistamaa Outamon kylässä olevaa Toivoniemen tilaa RN 1³ koskevassa, pika-asutustarkoituksessa pidettävässä katselmuistoinituksessa ⁹⁾; sekä kaupunginhallituksen asiamiesoston asiamies E. Elfvengren avustajanaan kiinteistötoimiston notaari O. Christiansen Kottbyn tilalla olevien vuokra-alueiden lunastusasiain käsittelyä varten pidettävässä alkukokouksessa ¹⁰⁾.

Taloja, huoneistoja y. m. koskevat kysymykset

Määrärahan ylittäminen. Kaupungin talojen ja kunnallisten työväen-asuntojen lämpömäärärahoja päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää vastavasti 649,000 mk ja 19,000 mk.

Kaupungintalon lämmitysjärjestelmä. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 32,000 mk kaupungintalon lämmitysjärjestelmän muuttamiseksi poistamalla tuliputkikattilan ketjuarinan ja korvaamalla sen tavallisella arinalla.

Köydenpunojankadun 8:ssa olevien rakennusten korjaustyöt. Köydenpunojankadun 8:ssa olevien paja- ja autokorjaamorakennusten eitiselle vuokraajalle A. Saloluodolle myönnettiin ¹³⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 50 %:n eli 3,492 mk:n suuruinen korvaus hänen mainittuihin rakennuksiin asentamistaan sähköjohdoista ja keskuslämmityslaitteista.

Rakennusten myynti. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ suostua kiinteistö-

¹⁾ Khn jsto 8 p. elok. 4,014 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 4,302 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 4,203 §. — ⁴⁾ Khs 29 p. maalisk. 444 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 1,979 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. toukok. 810 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. toukok. 750 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,335 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. elok. 1,411 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. lokak. 1,911 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,504 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,277 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,333 §; ks. myös v:n 1939 kert. s. 224. — ¹⁴⁾ Khs 1 p. maalisk. 282 §.

lautakunnan esitykseen erään entisen teurastamon alueella Taivallahdessa olevan asuntorakennuksen jättämisestä purkamatta.

Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁾ yleisten töiden lautakunnan esitykseen erään Oulunkylän—Herttoniemen radan varrella olevan asuntorakennuksen ja siihen kuuluvan ulkohuonerakennuksen myymisestä antaen niiden myynnin kiinteistötoimiston hoidettavaksi.

Ruotsista saadut lahjatalot. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ vastaanottaa Ruotsissa toimivan Suomen avun keskustoimikunnan Helsingin kaupungille lahjaksi tarjoamat 150 tehdasmaisesti valmistettua standardityyppistä omakotitaloa, minkä toimenpiteen kaupunginvaltuusto sittemmin hyväksyi päättäen sijoittaa talot Pirkkolan omakotialueelle ³⁾.

Sen jälkeen kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ Pirkkolan omakotialueen rakennussuunnitelmakomitean hankkimaan Pirkkolan omakotitalojen kellarikerrosten rakentamista koskevia urakkatarjouksia mutta pidätti itselleen oikeuden joko itse tai myöhemmin asetettavan rakennuskomitean välityksellä päättää urakkatarjousten hyväksymisestä.

Rakennussuunnitelmakomitean ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ jättää kaikkien omakotitalolahjoituksen johdosta kaupungin osalle tulevien rakennustöiden suunnittelun ja suorittamisen rakennustöimistölle, jonka tuli kiireisesti laatia yksityiskohtainen selvitys kysymyksestä koko laajuudessaan ja tehdä sitä koskeva esitys kaupunginhallitukselle.

Rakennussuunnitelmakomitean laadittua kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa omakotitalojen rakentamisesta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ antaa rakennustyöt rakennustoimiston tehtäväksi ensimmäisen vaihtoehdon mukaisesti kellareineen jättäen kuitenkin pois kellarin betoniset ulkoporaat.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi yleisten töiden lautakunnan ilmoitus eräistä Pirkkolaan sijoitettujen lahjatalojen viemärijohdoissa suoritettavista muutostöistä.

Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi valtiovarainministeriön myönteinen vastaus kaupunginhallituksen tekemään anomukseen, että Helsingin kaupunki, siinä tapauksessa, että siirtoväkeen kuuluva henkilö maksoi ruotsalaisen lahjatalon kauppahinnan valtion hänelle korvauksena menetetyistä omaisuudesta antamalla, korkoa kasvavilla 4 %:n obligatioilla, saisi siirtää obligatiot nimellisarvostaan sellaisille osakeyhtiöille, joissa kaupungilla oli osake-enemmistö, ja että nämä yhtiöt saisivat maksaa omaisuudenluovutusveronsa näin niille siirretyillä obligatioilla.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua Puutalo oy:n anomukseen saada osakastehtaissaan valmistuttaa n.s. ruotsalaisia lahjataloja eli taloja, joiden alkuperäiset piirustukset oli laadittu Helsingin kaupungin toimesta, ehdoin, ettei myönnetty lupa käsittänyt yksinoikeutta kyseisten talojen valmistuttamiseen.

Huoneistojen luovuttaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginvaltuuston istuntopöytäsalissa päätettiin sallia pitää eräiden Karjalan kuntien ja järjestöjen edustajakokous¹⁰⁾ huhtikuun 20 ja 21 p:nä, Helsinki-seuran vuosikokous¹¹⁾ syyskuun 30 p:nä, Suomalaisten teknikkojen seuran ja Tekniska föreningen

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,528 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 943 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 62. — ⁴⁾ Khs 6 p. kesäk. 984 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,172 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,232 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 2,290 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. marrask. 2,181 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,281 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. huhtik. 483 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 12 p. syysk. 4,106 §.

i Finland nimisen yhdistyksen yhteinen kokous ¹⁾ lokakuun 11 ja 12 p:nä sekä erinäisille Lahden kaupungin kunnallismiehille perehtymistä varten erinäisiin kaupungin hallintoon kuuluviin kysymyksiin järjestettävä kokous ²⁾ lokakuun 5 p:nä.

Elintarvikekeskuksen ryhdyttyä pitämään aamiaistarjoilua erinäisten kaupungin virastojen henkilökunnalle kaupunginhallitus päätti ³⁾ luovuttaa tarkoitukseen Sofiankadun 1:ssä olevan tilastotoimiston entisen huoneiston kertomusvuoden loppuun saakka tilitysvuokratta.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁴⁾ luovuttamaan Suomen kristilliselle kansanlähetykselle varastohuoneisto Köydenpunojankadun talosta n:o 8b evakuoitujen henkilöiden tavarain säilytyspaikaksi toistaiseksi 14 vuorokauden irtisanomisajoin.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan Suomalaiselle partio-poikaliitolle nimellisuokrin kerhohuoneistoksi tarpeelliseksi katsomansa määrä huoneita Ullanlinnan kylpylaitoksen rakennuksesta ehdoin, ettei kaupunki suorittanut niissä minkäänlaisia korjauksia vaan että liitto omalla kustannuksellaan korjasi ja uusi myöskin tulisijat mikäli niitä tarvittiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa peruuttamaan tehdyn sopimuksen kaupungille lahjoitetun, Länt. Kaivopuiston huvila-alueella n:o 6 olevan rakennuksen luovuttamisesta siirtoväen huollon toimiston käytettäväksi sekä tekemään uuden vuokrasopimuksen Suomen punaisen ristin invaliidiosaston kanssa heinäkuun 15 p:n 1940 ja kesäkuun 1 p:n 1941 väliseksi ajaksi entisin ehdoin.

Merenkulkuhallituksen anottua huoneiston luovuttamista Viipurin merenkulkukoululle, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa sille, että kaupunki, edellyttäen, että kauppa- ja teollisuusministeriö antoi suostumuksensa koulun sijoittamiseen Helsinkiin, voisi mainittuun tarkoitukseen vuokrata Munkkiniemessä olevan Kaartin torpan 3,500 mk:n kuukausivuokrin ilman lämpöä, jolloin vuokralaisen olisi omalla kustannuksellaan huolehdittava talon hoidon aiheuttamista kustannuksista ja kaikista sisäkorjauksista sekä kaupungin kaikista rakennuksen ulkokorjauksista ja sitä ympäröivästä puutarhasta.

Siirtoväen karjan sijoittaminen. Kaupunginhallitus oli huhtikuun 27 p:nä ilmoittanut Uudenmaan lääninhallitukselle, että ratsastusmaneesiin sijoitettu siirtoväen karja olisi huhtikuun kuluessa siirrettävä sieltä pois. Sittemmin merkittiin ⁸⁾ tiedoksi, että karja toukokuun 9 p:ään mennessä oli tullut siirretyksi muualle.

Lahjoitettujen porsaiden sijoittaminen. Kansanhuoltoministeriön asiasta tekemään tiedusteluun päätettiin ⁹⁾ vastata, että kaupunki oli valmis vuokraamaan Suomen sianjalostusyhdistykselle Ruotsista siirtoväelle lahjoitettavien porsaiden sijoituspaikaksi karanteenijaksi Tapanilassa olevista Ab. Saseka oy:n entisen tiilitehtaan rakennuksista yhteensä 340 m² sopivaa lattia-alaa 1,700 mk:n kuukausivuokrin, Fredrikinkadun 46:ssa olevan ratsastusmaneesin 2,400 mk:n kuukausivuokrin ja Munkkiniemen kartanon entisen navettarakennuksen 3,000 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että Suomen sianjalostusyhdistys suoritti porsaiden majoituksesta aiheutuvat korjaus- ja desinfiointikustannukset.

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,662 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,788 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,663 §. — ⁴⁾ Khs jsto 28 p. helmik. 3,499 §. — ⁵⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,168 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,329 §; ks. myös tämän kert. s. 62. — ⁷⁾ Khs 11 p. heinäk. 1,287 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. toukok. 803 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. syysk. 1,712 §.

Annalan rakennusten vuokra. Annalan rakennusten entisen vuokraajan puutarhuri A. Lännpään anottua saada suorittaa 6,700 mk:n suuruisen vuokravelkansa korkoineen kaupungille puolella velkamäärästä kertakaikkisena suorituksena, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa kaupunginpuutarhurille tehtäväksi kiireisesti neuvotella vuokraaja Lännpään kanssa velan suorittamisesta siten, että kaupungille myytiin tarpeellinen määrä niitä hänen vuokra-alueelle istuttamiaan kukan- ja kasvintaimia y.m. irtaimistoa, joita kaupunki voi tarkoituksenmukaisesti käyttää ja vuokraaja voi luovuttaa velan maksamiseksi sen täyteen määrään, jolloin kauppahinta, rasittane yleisten töiden pääluokan lukuun Istutukset sisältyvää korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Koristekasvien hankinta, kuitattiin vuokraajan velkaa vastaan tuomittuine korkoineen erääntymispäivästä. Ellei mainitunlaista sopimusta selostetuin ehdoin voitaisi aikaansaada, kaupunginhallitus sallisi kaupunginlakimiehen tehdä vuokraajan kanssa käteisakordisopimuksen, jonka mukaan akordisumman tuli olla vähintään 50 % velkamäärästä korkoineen, ehdoin, että velan korkoineen tuli olla kokonaan maksettu viimeistään kertomusvuoden toukokuun 15 p:nä ja että vuokraajan kyseisellä alueella oleva irtaimisto jäi kaupungille vakuutena täydellisestä ja täsmällisestä akordiehtojen sopimuksenmukaisesta täyttämisestä, rauten akordi, ellei ehtoja täytetty.

Varastosuojaa koskevan vuokrasopimuksen purkaminen. Sörnäisten rantatien 2:ssa olevan, 115.3 m²:n lattia-alan käsittävän varastosuojan vuokraaja kauppias K. Salonen vapautettiin ²⁾ kertomusvuoden maaliskuun 31 p:stä lukien mainittua aluetta koskevasta vuokrasopimuksestaan.

Sodan ajalta myönnettyt vuokranalennukset y.m. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää erinäisten kaupungille kuuluvien huoneistojen vuokraajille käydyin sodan ajalta vuokranalennusta, mikä yleensä laskettiin 50 %:n mukaan.

Oy. Matkahuolto ab:lle myönnettiin ⁴⁾ sotatilanteen takia linja-autoseman vuokramaksun suorittamisen lykkäystä huhtikuun 1 p:ään saakka.

Ravintola- ja kioskirakennukset. Toukokuun 6 p:nä 1938 kiinteistölautakunta vuokrasi Luodon ravintolarakennuksen Ab. Rich. Enberg nimiselle yhtiölle kesäkuun 1 p:stä 1940 lukien v:n 1942 loppuun saakka 81,000 mk:n vuosivuokrasta, joka korotettaisiin 106,000 mk:aan sen jälkeen kun kaupunki oli tehnyt mahdolliseksi järjestää suoran laivayhteyden Luodon ja Kaivopuiston välille rakentamalla laiturin ja kunnostamalla ajoradan laiturille. Sopimuksen ehtojen täyttämiseksi Helsingin osakepankki asetti pankkitakauksen, 100,000 mk, josta määrästä pankin oli ollut pakko suorittaa kaupungille maksamatta jäänyt v:n 1938 ja 1939 vuokran osa, 62,021: 60 mk. Vuokraajayhtiö anoi sittemmin vuokrasuhteensa lopettamista sotatilanteen johdosta jo kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien samalla ilmoittaen olevansa halukas sodan päätyttyä tekemään uuden sopimuksen silloin valitsevien olosuhteiden perusteella. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ evätä anomuksen kehoittaen kuitenkin kiinteistölautakuntaa ryhtymään vuokraajan kanssa uusiin neuvotteluihin asiassa.

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 749 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 802 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 567 §, 25 p. huhtik. 653 §, 9 p. toukok. 754 §, 16 p. toukok. 800 §, 30 p. toukok. 930 §, 20 p. kesäk. 1,115 ja 1,117 §, 27 p. kesäk. 1,170 §, 4 p. heinäk. 1,218 §, 1 p. elok. 1,368 §, 6 p. syysk. 1,600 ja 1,601 §, 3 p. lokak. 1,805 §, 10 p. lokak. 1,854 §, 31 p. lokak. 2,047 ja 2,050 §, 21 p. marrask. 2,220 §, 19 p. jouluk. 2,470 ja 2,471 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 71 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. helmik. 222 §.

Myöhemmin merkittiin tiedoksi, että kiinteistölautakunta oli sopinut Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön kanssa Luodon ravintolarakennuksen vuokraamisesta sille kertomusvuoden ajaksi 1,000 mk:n nimellisuokrasta entisen vuokrasopimuksen jäädessä kaikin puolin voimaan siinä sovitun vuokratuokauden loppuun saakka ¹⁾). Yhtiön jouduttua konkurssitilaan, kiinteistölautakunta peruutti edellä mainitun päätöksensä antaen kaupunginlakimiehen tehtäväksi koko alkuperäisen vuokramäärän valvomisen yhtiön konkurssissa ²⁾).

Esplanaadikappelin vuokramaksujen kannantapäivät määrättiin ³⁾ toukokuun, kesäkuun, heinäkuun ja elokuun 5 p:ksi.

Kaivuhuone H. Johansson & C:o nimisen yhtiön anomukseen Kaivuhuoneen ulkoilmaravintolan vuokran alentamisesta kaupunginhallitus suostui ⁴⁾ siten, että kertomusvuoden kesältä myönnettiin vuokranalennusta 20 % eli 30,000 mk.

Oy. Ravintola Kaisaniemi restaurant ab. nimiselle yhtiölle myönnettiin ⁵⁾ joulukuun 1 p:n 1939 ja maaliskuun 15 p:n 1940 väliseltä ajalta 13,125 mk:n suuruinen vuokranalennus vahvistaen yhtiön vuosivuokra viimeksi mainitusta päivästä lukien 33,000 mk:ksi.

Alppilan ravintolarakennuksen pommitusvaurioiden korjaamisesta aiheutuneista kustannuksista päätettiin ⁶⁾ Ab. Alphyddan nimiselle yhtiölle maksaa korvausta yhteensä 23,123: 50 mk suorittaen mainitusta määrästä lokakuun 1 p:nä 1940 9,000 mk, tammikuun 1 p:nä 1941 9,000 mk ja huhtikuun 1 p:nä 1941 5,123: 50 mk.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan käyttämään pääloukan Kiinteistöt lukuun Kansanpuistot sisältyvän kaluston hankintamäärärahan säästöstä 3,800 mk valaisimien hankkimiseen Seurasaaren ravintolarakennukseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ periaatteellisesti hyväksyä työsuunnitelman Erottajankadun ja Yrjönkadun kulmauksessa olevan kioskin siirtämisestä Kolmikulman puistikon eteläreunaan.

Kaupphallit. Kasarmitorin hallirakennuksessa sattuneen tulipalon aiheuttamien vaurioiden korjaamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 1,300 mk käyttövaroistaan palovakuuttamattoman kiinteän omaisuuden korjaamiseen tulipalon sattuessa.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 52,600 mk käytettäväksi Hietalahden hallin kunnostamiseen.

Kiinteistölautakunnan asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ vastata, ettei sillä ollut mitään kalanperkaushuoneen järjestämisestä vastaan Rantatorin kauppahalliin käytettäväksi aluksi kokeeksi 1/2 vuoden ajan maksutta, ehdoin että asiasta aloitteen tehnyt Nylands fiskarförbund niminen liitto omalla kustannuksellaan ja vastuullaan sisusti huoneen ja järjesti siellä tapahtuvan perkaustoiminnan.

Kaupphallien lämpö määrärahaa päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää 60,000 mk.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ toistaiseksi sallia Hakaniemen hallin kah-

¹⁾ Khs 23 p. toukok. 880 § ja 27 p. kesäk. 1,171 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,404 §. — ³⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,377 §. — ⁴⁾ Khs 11 p. heinäk. 1,288 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 801 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 1,906 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,511 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. toukok. 876 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 580 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. lokak. 1,855 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,504 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. elok. 1,472 §.

den myymälän vuokraajain myydä näissä myymälöissään suolattua ja savustettua kalaa sekä kalasäilykkeitä.

Hallikauppias M. Käelle myönnettiin ¹⁾ vapautus Hakaniemen hallin kahden hedelmämyymälän joulukuun 1 p:n 1939 ja tammikuun 31 p:n 1940 välisen ajan vuokran, 560 mk:n, suorittamisesta.

Mukavuuslaitokset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ arkkitehdeille A. Hytöselle ja R. V. Luukkoselle 12,500 mk:n palkkion kummallekin maanalaisia mukavuuslaitoksia koskevien piirustusten laatimisesta.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 14,000 mk Hietalahdentorin ja Rautatientorin vedenheittolaitosten poistamista varten sekä uuden vedenheittolaitoksen rakentamiseksi Vaasanpuistikkoon.

Yleisten töiden lautakunnalle annettiin ⁴⁾ tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin rautatieaseman ja uuden pikatavaratoimiston välissä olevan yleisen käymälän poistamiseksi.

Kiinteän omaisuuden vakuuttaminen. Kiinteistötoimiston talo-osaston päällikölle päätettiin ⁵⁾ antaa tehtäväksi ilmoittaa vapaaehtoiseen sotavahinkovakuutukseen kaikki kaupungin kiinteä omaisuus käyttäen vakuutusarvoina omaisuuksien silloisia todellisia pääoma-arvoja.

Sittemmin päätettiin ⁶⁾ Lönnrotinkadun katusilta ilmoittaa sotavakuutukseen sekä muu omaisuus lautakuntain esittämien arvojen mukaisesti, kuitenkin sellaisin muutoksin, että puhdistuslaitoksista ainoastaan Rajasaaren, Kyläsaaren ja Savilan puhdistusasemat sekä betoniputkivalimo oli ilmoitettava vakuutukseen.

Nikkilän sairaalan juhlasalirakennus ⁷⁾ päätettiin palovakuuttaa 2,800,000 mk:sta, Lapinlahdenkadun uusi kansakoulurakennus ⁷⁾ 12,200,000 mk:sta sekä Oulunkylän siirtolapuutarhan toimistorakennus ⁸⁾ 74,700 mk:sta.

Etel. Humalluodolle rakennetun vajarakennuksen palovakuutusarvosta määrättiin ⁹⁾ 250,000 mk kaupungin osuudeksi ja 100,000 mk Merimelajat yhdistyksen osuudeksi.

Soutustadionin rakennusten entinen palovakuutus päätettiin ¹⁰⁾ lakkauttaa joulukuun 20 p:stä lukien ja jättää ne siitä lähtien palovakuuttamatta.

Käpylän urheilukentän pukeutumissuoja ⁷⁾, Oulunkylän siirtolapuutarhan käymälä-vajarakennus ja kaksi muuta käymälärakennusta ⁸⁾, Kivelän sairaalan uusi ruumishuone ¹¹⁾, ratsastushalli ja -tallit ¹²⁾, vastavalmistuneet makeiskioskit ¹³⁾ sekä Hietalahdentorille ja Töölöntorille rakennetut kioskit ¹⁴⁾ päätettiin jättää palovakuuttamatta.

Lapsirikkaiden perheiden asuntorakennusten piirustukset. Sen jälkeen kun eri tahoilta oli tehty esityksiä rakennustoiminnan aikaansaamiseksi vähävaraisille lapsirikkaille perheille kiinteistölautakunta laati ehdotuksen kyseisten asuntotalojen rakentamiseksi Käpylään sekä erätä vaihtoehtoisia ratkaisuja huoneistojen pohjasovituksiksi, jotka voisivat tulla kysymyk-

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,520 §. — ²⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,062 §. — ³⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,133 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. elok. 1,376 §. — ⁵⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,334 § ja khs 9 p. helmik. 114 §. — ⁶⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,387 §. — ⁷⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,156 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. syysk. 1,590 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. marrask. 2,205 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. lokak. 1,792 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,312 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. huhtik. 698 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,264 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 2,023 §.

seen rakennussuunnitelmassa. Tällöin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi kiireisesti laatia siinä mainittujen rakennustyyppien 1 a ja 4 perusteella lopulliset rakennuspiirustukset ja kustannuslaskelmat sekä kehoittaa lautakuntaa samalla harkitsemaan, eikö puusta rakennettavia sivurakennuksia voitaisi sijoittaa niin, että 4—6 m:n levyinen etupiha jäisi erottamaan niitä kadusta.

Pirkkolan omakotialueen rakennusten tyyppi- ja piirustukset. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntyä kiinteistölautakunnan esitykseen eräiden Pirkkolan omakotialueen tonttien määräämisestä sellaisiksi alueiksi, joiden tyyppi- ja piirustukset laaditaan kiinteistötoimiston tonttiosaston toimesta.

Kulosaaren silla. Kiinteistöjohtajan esitys, että avoinna olevaan Kulosaaren sillan isännöitsijän toimeen saataisiin valita sodassa haavoittunut mutta palveluskelpoinen upseeri, hyväksyttiin ³⁾.

Eversti A. Lindbergille päätettiin ⁴⁾ Kulosaaren sillan isännöitsijän toimen hoitamisesta suorittaa 1,000 mk:n suuruisen kuukausipalkka toukokuun 23 p:stä alkaen toistaiseksi siksi kuin toisin määrättiin.

Jääkärikapteeni E. A. Grönberg määrättiin ⁵⁾ heinäkuun 1 p:stä alkaen väliaikaisesti Kulosaaren sillan isännöitsijäksi 1,000 mk:n kuukausipalkoin, johon tuli kalliinajanlisäystä 50 mk heinäkuun 15—31 p:n väliseltä ajalta ja 160 mk kuukaudelta elokuun 1 p:stä lukien.

Peruuttaen kapteeni Grönbergille antamansa määräyksen kaupunginhallitus määräsi ⁶⁾ insinööri J. W. Andersinin v:n 1941 alusta lukien toistaiseksi Kulosaaren sillan isännöitsijäksi 1,000 mk:n kuukausipalkoin ilman oikeutta kalliinajanlisäyksiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Kulosaaren sillan edesmenneen vartijan W. Örhénin tilalle oli valittava lähinnä vanhin vartija O. Åberg.

Vartijaksi päätettiin ⁸⁾ toukokuun 23 p:stä lukien palkata herra K. H. Tuominen 1,600 mk:n kuukausipalkoin.

Ylimääräiseksi vartijaksi palkattiin ⁹⁾ toukokuun 5 p:stä lukien herra A. Paukku 1,600 mk:n kuukausipalkoin.

Vartija F. E. Österholmille myönnettiin ¹⁰⁾ sairauslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin heinäkuun 11 p:stä elokuun 1 p:ään.

Vartija S. Mattssonin jouduttua sotapalvelukseen päätettiin ¹¹⁾ toukokuun 15 p:stä lukien palkata ylimääräiseksi vartijaksi herra P. Saikkonen 1,600 mk:n kuukausipalkoin.

Ylimääräiselle vartijalle G. Eklundille päätettiin ¹²⁾ seuraavasta palkanmaksusta lähtien suorittaa hänen siihenastista tuntipalkkaansa vastaava 1,600 mk:n kuukausipalkka.

Kulosaaren sillan vartijoille myönnettiin ¹³⁾ kalliinajanlisäykset.

Sodan ajaksi keskeytetty ¹⁴⁾ Kulosaaren sillan siltamaksujen kannanta päätettiin ¹⁵⁾ jälleen aloittaa huhtikuun 1 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ oikeuttaa kiinteistöjohtajan hyväksymään Oy. Weilin & Göös ab:n esittämän 12,760 mk:n suuruisen laskun Kulosaaren sillan siltalippujen painattamisesta sekä aikanaan tehdä kau-

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 2,218 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,094 §. — ³⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,583 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 3,793 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 3,934 § ja 31 p. lokak. 4,294 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 4,420 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,584 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 3,794 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 3,731 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. heinäk. 3,978 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. toukok. 3,757 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,990 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. lokak. 4,254 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 229. — ¹⁵⁾ Khs 21 p. maalisk. 414 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,859 §.

puunginvaltuustolle esityksen Kulosaaren sillan käyttö- ja korjausmäärärahan ylittämistä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Kulosaaren sillan siltamaksujen alennuslippujen myynti lopetetaan kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien.

Kulosaaren sillan maksuton ylitysoikeus myönnettiin ²⁾ niille Kulosaaren kartanoon sijoitetun vartiopataljoonan I komppanian suljetuille osastoille samoin kuin yksityisille sotilaillekin, jotka esittivät sillan vartijalle joko pataljoonan tai sen I komppanian antaman asianmukaisen lupatodistuksen.

Kiinteistöjohtaja valtuutettiin ³⁾ kertomusvuonna kaupunginhallituksen puolesta myöntämään vapautus Kulosaaren sillan siltamaksujen suorittamisesta toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseksi ajaksi samoille henkilöryhmille, joille kaupunginhallitus itse edellisinä vuosina oli myöntänyt tämän oikeuden.

Lisäksi päätettiin ⁴⁾, että Kuoresaaren pohjoispuolelle täytettä kuljettavat ajoneuvot vapautetaan Kulosaaren sillan siltamaksujen suorittamisesta.

Halkojen hankinta ⁵⁾. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa kaupunginagronomia sekä huoltoviraston ja lastensuojeluviraston toimitusjohtajia heti ryhtymään toimenpiteisiin mahdollisimman suuren halkomäärän hakkauttamiseksi asianomaisten lautakunnan hallinnassa olevista metsistä sekä kiinteistötoimiston talo-osaston päällikköä ryhtymään toimenpiteisiin halkojen hankkimiseksi muualtakin kaupungin laitosten tarpeiksi. Kaupunginagronomille myönnettiin tarkoitusta varten 500,000 mk ja talo-osaston päällikölle kaikkiaan 30,000,000 mk ennakolta kaupunginkassasta, minkä ohessa huoltoviraston ja lastensuojeluviraston toimitusjohtajia kehoitettiin tekemään esitykset tarvitsemiensa ennakkovarain myöntämisestä.

Kiinteistötoimiston talo-osaston päällikölle S. Puraselle päätettiin ⁷⁾ palkkiona kaupungin halkojenhankintain hoitamisesta suorittaa helmikuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta 2,000 mk kuukaudessa eli yhteensä 22,000 mk halkojen ostamiseen myönnettyistä ennakkovaroista.

Siihen katsoen, että kiinteistötoimiston talo-osaston halkotoimiston piakkoin oli siirryttävä toiseen Pohj. Esplanaadikadun 5:ssä olevaan huoneistoon, missä ei ollut minkäänlaista kalustoa, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua siihen, että välttämätön kalusto saatiin ostaa niillä varoilla, jotka oli osoitettu ja joita edelleen osoitettiin talo-osaston käytettäväksi halkojen hankintaa varten.

Kiinteistötoimiston talo-osasto oli tehnyt Halkokeskus S. Lemström nimisen toiminimen kanssa sopimuksen yhteensä 2,100 halkosylen toimittamisesta kaupungille. Toiminimellä oli kuitenkin ollut kiinteästi ostettua halkotavaraa vain 735 sylvä, joten 1 ppumäärä oli ollut hankittava sodan johdosta huomattavasti kohonnein hinnoin, minkä johdosta se anoi 90 mk:n lisähinnan saamista sylteltä niistä haloista, joita se oli toimittanut kaupungille yli 735 sylen, eli vähintään 1,000 sylteltä. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tällöin oikeuttaa kiinteistölautakunnan sekä ne kaupungin viras-

¹⁾ Khs 1 p. elok. 1,364 §. — ²⁾ S:n 4 p. huhtik. 497 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 564 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 2,054 §. — ⁵⁾ Ks. myös tämän kert. s. 173. — ⁶⁾ Khs 26 p. tammik. 76 §, 23 p. helmik. 201 §, 1 p. maalisk. 296 §, 29 p. maalisk. 453 §, 18 p. huhtik. 603 §, 9 p. toukok. 773 §, 16 p. toukok. 829 § ja 6 p. kesäk. 1,001 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,429 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 427 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. toukok. 957 §.

tot, joiden kesken kyseinen halkomäärä jakautui, ylittämään asianomaisia lämpöäärärahojaan yhteensä 125,400 mk sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tämän toimenpiteensä hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tehdä rautatiehallitukselle esityksen rautatieluoton myöntämisestä kiinteistötoimiston halkotoimiston käytettäväksi.

Kaupunginhallitus myöntyi ²⁾ kiinteistölautakunnan esitykseen saada varastoita halkoja Kasarmitorin kauppahallin ääreen.

Kiinteistötoimiston halkotoimistoa päätettiin ³⁾ kehoittaa tehostamaan sen hoidossa olevien halkovarastojen vartiointia sekä toimiston talo-osastoa järjestämään kaupungin puolesta vartiointi Merisatamassa, Hieta-
lahdentorilla ja Fredrikinkadun tontilla n:o 65 oleville yksityisille halko-
varastoalueille. Niitä kaupungin laitoksia, joilla oli suuremmat halko-
varastot, päätettiin kehoittaa itse järjestämään niiden tehoisa vartiointi.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 15,925 mk kertomusvuoden elokuun ja 22,750 mk syyskuun vartiointikustannuksiin.

Halkojenhankintakäsymyksen järjestämistä varten asetetulle toimikunnalle myönnettiin ⁵⁾ ennakolta kaupunginkassasta 1,000,000 mk käytettyjen kuorma-autojen sekä puukaasuttimien ostamiseksi halkojenkuljettusta varten.

Toimikunta oikeutettiin ⁶⁾ sittemmin kokeeksi hankkimaan muutamia puukaasuautoja siten, että toimikunta ostettuaan tällaisen auton jätti sen vähittäismyyntisopimuksella yksityisen autonkuljettajan käytettäväksi ehdoin, että tämä suoritti vähintään $\frac{1}{3}$ auton hinnasta käteisellä ja loppuosan toimikunnan määrättävillä lyhennysmaksuilla sekä sitoutui, niinkauan kuin auton hintaa ei ollut kokonaan maksettu, toimikunnan määrättävin maksuun ajamaan yksinomaan kaupungin halkoja maaseudulta kaupunkiin, ollen toimikunnan vahvistettava osa mainitusta maksusta käytettävä auton kauppahinnan lyhentämiseen. Edelleen oli ehdoksi asetettava, että auton omistusoikeus jäi kaupungille siksi kuin kauppahinta korkoineen oli kokonaan maksettu, minkä jälkeen se siirtyi ostajalle, ollen ostajan kuitenkin vastattava autolle sitä ennen mahdollisesti aiheutuneista vahingoista samoin kuin sen käyttö- y. m. kustannuksista. Samalla kaupunginhallitus oikeutti toimikunnan puheena olevaan tarkoitukseen käyttämään edellä mainittua 1,000,000 mk:n erää.

Kiinteistötoimiston talo-osaston päällikkö oikeutettiin ⁷⁾ myöhemmin ostamaan kaupungin tarpeisiin 30 puuhiilikaasutinta n. 25,000 mk:n kappalehinnasta ja käyttämään siihen 500,000 mk edellä mainitusta 1,000,000 mk:n erästä, minkä lisäksi myönnettiin vielä tarvittavat 250,000 mk ennakolta kaupunginkassasta.

Kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 21,400 mk halkosahain hankkimiseen, päättäen aikanaan tehdä valtuustolle esityksen tämän toimenpiteen hyväksymisestä. Tätä päätöstään kaupunginhallitus kuitenkin myöhemmin muutti ⁹⁾ sikäli, että rahamäärä myönnettiin sen kiinteistötoimiston talo-osaston käytettäväksi halkojen y. m. ostamista varten asettamista varoista.

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 601 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,037 §. — ³⁾ S:n 8 p. elok. 1,397 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. elok. 1,462 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. maalisk. 297 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. maalisk. 383 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 904 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. helmik. 221 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. elok. 1,531 §.

Kiinteistötoimiston talo-osasto oikeutettiin ¹⁾ ostamaan n.s. Kalevan halkosaha 20,000 mk:n hinnasta.

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4 oikeutettiin ²⁾ täyttämään polttopuidentarpeensa kiinteistötoimiston talo-osaston hankintain yhteydessä.

Kiinteistötoimiston talo-osaston esityksestä kaupunginhallitus päätti ³⁾, että halkojen hankintaa kaupungin laitoksille ei toistaiseksi ollut jatkettava polttokautta 1941/42 silmälläpitäen.

Kansanpuistot, urheilukentät ja -laitokset y. m.

Uunisaaren merikylpylä. Helsingfors simsällskap seuran anottua oikeutta saada korottaa aikuisten kuljetus- ja pääsymaksut Uunisaareen edestakaiselta matkalta 2: 50 mk:aan, kaupunginhallitus suostui ⁴⁾ tähän kertomusvuoden kesäkaudeksi edellyttäen, ettei lasten vastaavaa maksua korotettu ja että uimakouluopetusta nauttivilla koululaisilla ja Kaivopuiston leikkikenttää käyttävillä lapsilla edelleenkin oli oikeus maksuttomaan pääsyyn saarelle.

Mustikkamaan uimalaitoksessa suoritettaviksi suunnitellut rakennustyöt päätettiin ⁵⁾ siirtää sopivampaan ajankohtaan.

Pihlajasaari. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ sallia panna täytäntöön tutkittavakseen alistamansa kiinteistölautakunnan päätöksen käymälän rakentamisesta Pihlajasaareen.

Korkeasaari. Korkeasaareen päätettiin ⁷⁾ järjestää suoja ja aita hirvieläimille käyttäen tarkoitukseen 3,752 mk kansanpuistojen kertomusvuoden korjausmäärärahasista.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ sallia suorittaa Korkeasaaren vesilintutarhan uusimistyöt alkoholistityövoimalla tai varatoimalla oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään tarkoitukseen kansanpuistojen kertomusvuoden korjausmäärärahan erää Korkeasaari, vesilintutarhan tienpuoleisen sivun uudistaminen.

Hevosen ja mikäli mahdollista myöskin ajokaluston ostamiseen Korkeasaareen kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ kiinteistölautakunnan käytettäväksi 13,000 mk Korkeasaaren entisestä hevosesta ja ajokalustosta hyvitetystä 14,563 mk:n määrästä.

Korkeasaaren eläintarhan lopetettavaksi määrätyn Felis-leijonan ruho päätettiin ¹⁰⁾ korvauksetta luovuttaa yliopiston eläintieteellisen museon käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ sallia panna täytäntöön tutkittavakseen alistamansa kiinteistölautakunnan päätöksen käymälän rakentamisesta Korkeasaareen.

Tuurholmasta kerätyn piikkilangan myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹¹⁾ myymään Tuurholman kansanpuiston alueelta sodan aikana kerätty piikkilanka Kulosaaren suojeluskunnalle yhteensä 800 mk:n hinnasta.

Koivujen myynti Tuurholman ja Kivinsokan alueilta. Kiinteistölautakunnan kansanpuisto-osasto oikeutettiin ¹²⁾ myymään Tuurholman ja

¹⁾ Khs 4 p. huhtik. 509 §. — ²⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,589 §. — ³⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,346 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,068 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. toukok. 932 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,123 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. huhtik. 533 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,411 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. lokak. 1,908 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 445 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,158 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,159 §.

Kivinokan kansanpuistoista ne loimu- ja visakoivut, joiden myyntiin kaupungin metsänhoitaja antoi suostumuksensa, loimukoivut 40 mk:sta kuutiojalalta ja visakoivut 8 mk:sta kg:lta. Lautakunnalle päätettiin samalla erikoisesti huomauttaa, ettei kaupunginpuutarhurin luvatta saanut kaataa mitään puita kansanpuistoista.

Koripallotelineiden osto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ostaa Suomen koripalloliitolta sen Töölönlahden puoleisella Kaisaniemen kentällä olevat koripallotelineet myöntäen tarkoitukseen kiinteistölautakunnan käytettäväksi 3,500 mk yleisistä käyttövaroistaan ja luovuttaen telineet lautakunnan hallintaan.

Radiokojujen rakentaminen erälle urheilupaikoille. Suomen yleisradion anomukseen saada rakennuttaa radiokojuja erälle urheilupaikoille kaupunginhallitus suostui ²⁾ ehdoin, että työpiirustukset ennen rakennustöiden aloittamista jätettiin rakennustoimiston talorakennusosaston tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Johanneksen kirkon urheilukenttä. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 71,000 mk ³⁾ yleisten töiden lautakunnan esittämien tasoitustöiden suorittamiseen Johanneksen kirkon urheilukentällä sekä 30,000 mk ⁴⁾ kentän reunan rakentamista varten luiskana lautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Hesperian puiston pesäpallokenttä. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 14,000 mk Hesperian puiston pesäpallokentän pukeutumissuojan muuttamiseksi talvikäyttöön kelpaavaksi.

Pallokenttä. Hyväksyen yleisten töiden lautakunnan esityksen Pallokentän pukeutumISRakennuksen rakennustöiden jatkamisesta ja aidan pysyttämisestä kentän Urheilukadun puoleiseen laitaan kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa lautakuntaa teettämään mainitut työt niitä varten v:n 1939 talousarvioon merkityillä määrärahoilla.

Pallokentän kenttien n:ot 1 ja 2 aitaamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 25,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁸⁾ yleisten töiden lautakunnan jatkamaan Pallokentän aidan rakentamista kentän Nordenskiöldinkadun puoleisella laidalla käyttäen kentän aitaamista varten v:n 1939 talousarvioon merkittyjen varain jäännöserää.

Eläintarhan urheilukenttä. Kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston käytettäväksi kassaennakkona 3,000 mk palkkain maksamiseksi järjestysmiehille ja vaihtokassan antamiseksi lipunmyyjille Eläintarhan urheilukentällä pidettävissä kilpailutilaisuuksissa.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ¹⁰⁾ 1,200 mk Eläintarhan urheilukentän vartiokojon palovaurioiden korjaamiseen.

Eräiden rakennustöiden suorittamisen lykkääminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ yleisten töiden lautakunnan esityksen eräiden Vallilan urheilukentällä, Eläintarhan urheilukentällä ja Pasilan palloilukentällä suoritettaviksi suunniteltujen rakennustöiden siirtämisestä sopivampaan ajan-

¹⁾ Khs 3 p. lokak. 1,800 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,214 §. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 1,876 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. lokak. 1,997 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 1,998 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,063 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,344 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,862 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. toukok. 917 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,406 §. — ¹¹⁾ Khs 30 p. toukok. 932 §.

kohtaan muuten paitsi mikäli se koski kertomusvuoden tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvussa Urheilukentät kahden W.C:n ja lavaarin järjestämistä Vallilan urheilukentän pukeutumissuojaan varattujen varain käyttämistä.

Luistinradan järjestäminen soutustadionin edustalle. Kaupunginhallitus oikeutti¹⁾ yleisten töiden lautakunnan järjestämään luistinradan soutustadionin edustalle käyttäen sen perustamiskustannuksiin kertomusvuoden talousarviossa maaluistinratain järjestämiseen ja kunnossapitoon varattua määrärahaa ja hoitokustannuksiin v:n 1941 vastaavia varoja.

Ratsastuskentät ja -laitteet. Kaupunginhallitus vapautti²⁾ Helsingin ratsastajat yhdistyksen Kampin maneesia ja Keskustalli oy:n Kampin tallia koskevasta vuokrasopimuksestaan marraskuun 1 p:stä 1939 alkaen myöntäen niiden mainitun vuoden marras- ja joulukuun vuokra- ja poistamiseen yhteensä 1,800 mk käyttövaroistaan poistoihin ja palautuksiin sekä päättäen, ettei maneesiin ja talliin järjestetystä sotilasmaajoituksesta peritä vuokratkorvausta kaupungille.

Keskustalli oy. vapautettiin³⁾ Kampin ratsastuskentän kertomusvuoden tammikuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisen ajan vuokran, yhteensä 541: 65 mk:n, maksamisesta.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ lokakuun 31 p:stä 1939 lähtien purkaa rouva K. Ritterin kanssa tehdyn vuokrasopimuksen, jolla hänelle oli 650 mk:n vuosivuokrin vuokrattu Talin tilan toinen talli ja sen lähistöllä oleva n. 0.05 ha:n suuruinen maa-alue ehdoin, että hän suoritti vuokran mainittuun päivään saakka, että hänelle heti rauhan palattua varattiin oikeus vuokrasopimuksen solmiamiseen uudelleen ja että vuokraesineen käytöstä koitua etu tuli suoraan kaupungille purkamispäivästä lukien.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ suostua rouva K. Ritterin anomukseen saada väliaikaisesti käyttää Talin kartanon alueelle rakennuttamaansa maneesia autojen säilytyspaikkana ehdoin, että hän yhtä autoa varten luovuttamastaan tilasta peri vuokraa enintään 50 mk kuukaudessa, entisen vuokrasopimuksen muuten jäädessä voimaan.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ suostua rakennusten urakoitsijan talousneuvos O. Vilamon esitykseen ratsastushallin rakennustöiden keskeyttämisestä sekä asettaa sen tallirakennusten vastaanottoa varten komitean⁷⁾.

Ratsastushalli- ja tallirakennuksissa päätettiin⁸⁾ toimituttaa tarkastus niiden valtion viranomaisten mahdollisesti korvattavien vahinkojen toteamiseksi, joita rakennuksille oli aiheutunut osittain sen johdosta, että niissä rakennusaikana oli pidetty siirtoväen kotieläimiä.

Myöhemmin merkittiin⁹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen hyväksyneen edellä mainitun tarkastuksen nojalla suoritetuista korjaustöistä aiheutuneiden kustannusten tilitystavan valtion osalta, kuitenkin niin, että lääninhallitus sen maksettavaksi tulevasta 51,000 mk:n määrästä suoritti ainoastaan 34,038: 50 mk ja Uudenmaan kansanhuoltopiiri 16,961: 50 mk.

Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan hyväksymään Oy. Rudus ab:n tarjoukset ratsastushallin lattian kunnostamis-

¹⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,508 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 931 §. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 1,804 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 125 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,282 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. maalisk. 269 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 113. — ⁸⁾ Khs 16 p. toukok. 803 a §; ks. myös tämän kert. s. 113 ja 211. — ⁹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,679 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. elok. 1,366 §.

töiden suorittamisesta, joihin sisältyi myöskin hallissa olleen nautakarjan likaaman pintamaan ja kentän pinnassa olevien kivien osittainen poisto, sekä pintakerroksen rakentamisesta hallissa olevalle ratsastuskentälle. Mainittuja töitä varten yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään 190,400 mk kaupunginvaltuuston v:n 1939 käyttövaroista olympiakisain aiheuttamiin menoihin.

Ratsastushallin lopputarkastusta suorittamaan asetetun komitean ¹⁾ suorittama tehtävänsä kaupunginhallitus päätti ²⁾ vastaanottaa hallin ehdoin, että sen urakoitsija laati suunnitelman ja kustannusarvion sen puutteelliseksi osoittautuneen johtokanaviston korjaamisesta ja että tästä aiheutuvien töiden suorittamisesta tehtiin eri päätös. Ratsastushalli päätettiin samalla jättää kiinteistölautakunnan hallintaan.

Myöhemmin urakoitsija ilmoitti sitoutuvansa kaikkien muiden ilmenneiden vikain korjaustöiden lisäksi myöskin johtokanaviston korjaamiseen ehdoin, että tehtyjen urakkasopimusten perusteella vielä maksamatta oleva 300,000 mk:n määrä heti suoritettiin hänelle, minkä johdosta kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa maksamaan hänelle mainitun urakkasumman loppuerän ehdoin, että hän heti asetti 100,000 mk:n suuruisen lisätakauksen ja että kaikki korjaustyöt heti pantiin käyntiin.

Ratsastushallin vihkiäisjuhla päätettiin ⁴⁾ järjestää lokakuun 26 p:nä.

Yleistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 10,356: 15 mk erinäisten väliaikaisia laitteita poliisilaitoksen ratsastavan osaston hevosten majoittamista varten käsittävien töiden suorittamiseksi ratsastushallissa.

Ratsastustallien valaisimia varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 11,334: 80 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Tarkoituksin, että Helsingin kaupungin, olympiakisain järjestelytoimikunnan, agronomi A. Hambergin kuolinpesän ja talousneuvos O. Vilamon kesken tehtäisiin yhteinen selvitys edesmenneen agronomi Hambergin Talin laukkakentällä ja väliaikaisella maastoratsastusradalla suorittamista töistä sekä talousneuvos O. Vilamon Helsingin ratsastushallissa suorittamista parannustöistä ratsastushallin ja Talin laukkakentän vastaanottokomitea esitti: että olympiakisain järjestelytoimikunta suorittaisi agronomi Hambergin kuolinpesälle koko hänen urakkasummansa, n. 1,100,000 mk, sekä talousneuvos Vilamon 90,000 mk:n suuruisen laskun Helsingin ratsastushallissa suoritetuista korjaus- ja parannustöistä niin pian kuin kaupunki lopullisesti oli ottanut laitoksen haltuunsa; että kaupunki suorittaisi olympiakisain järjestelytoimikunnalle kertakaikkiaan 200,000 mk; että agronomi Hambergin kuolinpesä antaisi loppukuittin ja myöntäisi, ettei sillä enää ollut mitään vaatimuksia; sekä että talousneuvos Vilamo myöntäisi, ettei hänellä, sen jälkeen kun hän oli saanut täyden maksun Ruskeasuolle rakennuttamiensa ratsastuslaitteita koskevasta urakasta osittain alkuperäisen, osittain myöhemmin tehdyn lisäsovimuksen mukaisesti, ja sitten kun hän oli Uudenmaan lääninhallitukselta saanut täyden korvauksen erinäisistä ratsastushallissa tapahtuneen lehmien majoituksen aiheuttamista 51,000 mk:n maksuista ja kustannuksista ja olympiakisain järjestelytoimikunnan kautta saanut täyden maksun eli 90,000 mk erinäisistä korjaus ja parannustöistä, ei ollut minkäänlaisia vaatimuksia esitettävänä kaupungille, olympiakisain järjestelytoimikunnalle eikä Uuden-

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 113. — ²⁾ Khs 19 p. syysk. 1,681 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,686 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. lokak. 1,988 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,259 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 648 §; ks. myös tämän kert. s. 66.

maan lääninhallitukselle Helsingin ratsastushallin rakennustöiden tai sen käytön suhteen. Edellä mainitut maksut suoritettaisiin niin pian kuin kaupunki lopullisesti oli vastaanottanut ratsastushallin, kaupunginhallitus ja olympiakisain järjestelytoimikunta olivat hyväksyneet tilitysmenetelmän, lääninhallitus oli hyväksynyt tilityksen omalta osaltaan, agronomi Hamburgerin kuolinpesä antanut lopullisen kuitin sekä talousneuvos Vilamo antanut lopullisen kuitin ja muuten hyväksynyt kaikkia puheena olevia asianosaisia koskevan tilityksen. Vastaanottokomitea esitti myöskin, että kaupunki heti ottaisi haltuunsa Talin laukkakentän, jonka komitea suorittamassaan katselmuksessa oli havainnut kaikin puolin sopimuksen mukaisesti rakennetuksi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä komitean esityksen Talin laukkakentän vastaanottamisesta ja jättää sen hoidon kiinteistölautakunnalle sekä Talin laukkarataa varten varatusta määrärahasta osoittaa 200,000 mk kaupungin olympiakisain järjestelytoimikunnalle suoritettavan osuuden maksamiseen mutta suorittaa talousneuvos Vilamon laskun vasta sen jälkeen kun Ruskeasuon ratsastushalli oli lopullisesti vastaanotettu.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa rakennustoimiston katu- ja talorakennusosastoille tehtäväksi vuosittain merkitä talousarvioehdotuksiinsa tarpeelliset määrärahat Talin laukkarata-alueen varsinaisen, aidalla eristetytyn radan y.m. kunnossapitoon.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ siirtää Käpylän raviradan pukeutumissuojan rakentamisen toistaiseksi.

Velodromi. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen kiintonaisten naulakkojen ja säilytyskaappien hankkimisesta velodromiin sekä oikeuttaa lautakunnan käyttämään tarkoitukseen uimalaitosten, soutu- ja ratsastusstadionin, velodromin, urheilupaviljonkien y.m. korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa.

Soutustadion. Sotaväen reserviharjoituksiin kutsuttu soutustadionin alueelle rakennettavan hallintorakennuksen, pääkätsomon ja venevajan urakoitsija rakennusmestari Th. Nyberg päätettiin ⁵⁾ vapauttaa soutustadionlaitoksen urakkatöiden loppuunsaorittamisesta sekä sallia suorittaa hänelle urakkasumman suorittamatta oleva erä vähennettynä suorittamatta jääneiden töiden osalta 32,000 mk:lla.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ antaa rakennustoimiston talorakennusosastolle tehtäväksi suorittaa eräitä täydennystöitä soutustadionilla osoittaen sen käytettäväksi 23,100 mk uimalaitosten, soutu- ja ratsastusstadionien, velodromin, urheilupaviljonkien y.m. korjaus- ja kunnossapitomäärärahasta sekä myöntää tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät sisältyvästä määrärahasta Soutu- ja melontastadion tarvitavat varat yhden puhelimen hankkimiseen soutustadionille.

Arkkitehti H. Ekelundin soutustadionia varten hankkiman kaluston lunastamiseen osoitettiin ⁷⁾ 7,861:25 mk kiinteistöjen pääluokan lukuun Urheilu- ja pallokentät sisältyvästä määrärahasta Urheilukenttien järjestysmiehet ja rahastus.

Kiinteistölautakunnan esitys olympiakisain soutu- ja melontakilpailuja varten hankittujen kellukkeiden y.m. välineiden hallintaoikeuden siirtämisestä toimiston kansanpuisto-osastolle hyväksyttiin ⁸⁾.

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,425 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,272 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,605 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,449 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 174 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 2,213 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 2,215 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 2,212 §.

Olympiakylä. Arkkitehti M. Blomstedtille päätettiin ¹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista suorittaa 22,350 mk olympiakylän talousrakennusten piirustusten laatimisesta.

Olympiakisain valmistelutöiden kustannukset. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa olympiakisain järjestelytoimikunnalle, että uusien katsomojen, raitin ja kenttien rakentamisesta aiheutuneista kustannuksista 1,355,400 mk oli todettu sellaisiksi menoiksi, jotka järjestelytoimikunnan tehtyjen sopimusten mukaisesti tuli suorittaa kaupungille.

Sittemmin merkittiin ³⁾ tiedoksi, että järjestelytoimikunta oli valmis suorittamaan kaupungille edellä mainitun korvauksen sekä että kaupunginhallituksen puolesta oli annettu sitoumus maksaa tämä erä takaisin siinä tapauksessa, ettei valtio lopullisesti korvannut näitä kustannuksia.

Kaupungin hallintopiiriin kuulumattomia alueita koskevat kysymykset

Haaga. Kiinteistölautakunnan laadittama Haagan Kaivotorin järjestelyä tarkoittava piirros n:o 2,095 päätettiin ⁴⁾ lähettää Haagan kauppalaan hallitukselle ilmoituksin, että kaupunginhallitus puolsi järjestelyehdotuksen toteuttamista siten, että kadunkulmaukset ja torin keskellä olevan puistikon reuna olisi pyöristettävä enemmän kuin mitä ehdotuksessa oli edellytetty, jotta torille vastaisuudessa voitaisiin järjestää kiertoliikenne.

Munkkiniemi. Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ puoltaa Munkkiniemen kortteleita n:ot 109—112 koskevan rakennussuunnitelman muuttamista siten, että Munkkiniemen uuden kansakoulutalon pääsisäänkäytävän ja kadun välille suunniteltu tie merkittiin puistotienä kyseisen alueen rakennussuunnitelmaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa aisamiesosastoaan valittamaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen rakennusoikeuksien myöntämistä eräiden Munkkiniemen tonttien omistajille koskevasta lääninhallituksen päätöksestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kaupunki omalla kustannuksellaan rakentaa Munkkiniemen alueelle kaksi sadevesikaivoa, joilla kiinteistölautakunta katsoi olevan vaikutusta kaupungin etuun katujen kunnossapidon ollessa kyseessä.

Lauttasaari. Kiinteistölautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa alustavan järjestelyehdotuksensa pohjalla laadittamaan kaupungin Lauttasaaren itärannalla omistaman alueen lopullinen rakennussuunnitelma.

Pakila ja Tammelund. Uudenmaan lääninhallitukselle päätettiin ⁹⁾ antaa Pakilan taajaväkisen yhdyskunnan ja Tammelundin huvilayhdyskunnan rakennusjärjestysten laatimista koskeva lausunto.

Viikinnmäki. Uudenmaan lääninhallitus oli marraskuun 16 p:nä 1939 määrännyt, että viipymättä oli ryhdyttävä määrätyn Viikinnmäen alueen rakennussuunnitelman laatimiseen sekä että alueella viiden vuoden ajan

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 753 §. — ²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,229 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok. 1,467 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,278 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. lokak. 2,032 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. marrask. 2,079 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 495 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. kesäk. 981 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. marrask. 2,172 §.

siitä lähtien kun sen päätös oli saavuttanut lainvoiman oli oleva voimassa asemakaavalain 60 §:n edellyttämä rakennuskielto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tyytyä päätökseen.

Oulunkylä. Käsiteltäessä tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta annetun lain mukaisesti vuokra-alueiden järjestelyä Oulunkylän kunnassa, kunnan puolesta herätettiin kysymys vahvistetun rakennussuunnitelman johdosta toimeenpantavien siirtojen aiheuttamista kustannuksista sekä siitä, olisivatko ne ehkä rakennussuunnitelmanmuutoksilla vältettävissä. Kiinteistötoimiston asemakaavaosastolta, joka oli laatinut alueen rakennussuunnitelman, pyydetty lausunto sekä muutosehdotus päätettiin ²⁾ lähettää lääninhallitukselle.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi lääninhallituksen päätös hyväksyä ja vahvistaa noudatettavaksi kaupunginvaltuuston sille esittämä, Oulunkylän rakennussuunnitelma-alueen kortteleita n:ot 216—237 eli Pirkkolan omakotialuetta koskeva rakennussuunnitelman muutos karttaan merkittyine rakennussuunnitelmääräyksineen samalla määräten, että viemäröimissuunnitelma oli toteutettava niin, ettei siitä aiheutunut terveydellisiä haittoja, ja että kaupungin oli vastattava rakennussuunnitelmanmuutoksen aiheuttamista kustannuksista.

Lääninhallitukselle, joka oli pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa Uudenmaan läänin maanmittauskonttorin vireillepanemasta, Oulunkylän rakennussuunnitelman paaluttamista koskevasta asiasta, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää kiinteistölautakunnan asiasta antaman lausunnon ilmoittaen yhtyvänsä siihen.

Puodinkylä, Herttoniemi ja Marjaniemi. Kun senaatin kesäkuun 5 p:nä 1917 muodostamat Puodinkylän ja Herttoniemen taajaväkiset yhdyskunnat valtioneuvoston joulukuun 1 p:nä 1938 antamilla päätöksillä oli määrätty lakkauttaviksi kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien, mistä johtuen lain nojalla voimassa ollut kyseisiä alueita koskeva rakennuskielto oli katsottava rauenneeksi, niin Uudenmaan lääninhallitus saman vuoden lokakuun 16 p:nä asemakaavalain 60 §:n 2 momentin nojalla määräsi, että Herttoniemen taajaväkiseen yhdyskuntaan aikaisemmin kuuluneella alueella, johon lukeutuviksi oli katsottava kaikki ne maat, jotka edellä mainittujen senaatin päätösten antamisen aikoina kuuluivat Herttonäs gods ab. nimiselle yhtiölle, lukuunottamatta kuitenkin niitä alueita, joiden rakennussuunnitelma jo oli vahvistettu, sekä myöskin entisen Puodinkylän taajaväkisen yhdyskunnan alueella, joksi oli katsottava koko se alue, jonka Botby gods ab. niminen yhtiö yhdyskunnan perustamisen aikoina omisti, ynnä siihen välittömästi liittyvällä Marjaniemen huvilayhdyskunnan alueella oli viiden vuoden ajan päätöksen saatua lainvoiman oleva voimassa rakennuskielto. Asia merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimiston viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua yleisten töiden lautakunnan esitykseen rakennustoimiston nuoremman insinöörin viran ja ylimääräisen apulaisinsinöörinviran julistamisesta haettaviksi.

¹⁾ Khs 8 p. maalisk. 333 §; ks. v:n 1939 kert. s. 88. — ²⁾ Khs 18 p. huhtik. 569 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 937 §; ks. v:n 1939 kert. s. 88. — ⁴⁾ Khs 6 p. syysk. 1,598 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,455 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 663 §.

Rakennustoimiston satamarakennusosaston palveluksessa päätettiin ¹⁾ kertomusvuoden loppuun saakka edelleen pitää ylimääräiset insinöörit A. Kokkola ja V. Rantapihla 4,000 mk:n kuukausipalkoin, ylimääräiset piirtäjät P. Allas ja S. Söderholm 2,900 mk:n kuukausipalkoin ja ylimääräinen toimistoapulainen I. Backman 1,500 mk:n kuukausipalkoin.

Talorakennusosastolle palkattujen arkkitehtien W. Baeckmanin ja C. Tandefeltin virkamääräykset pidennettiin ²⁾ edelleen maaliskuun 31 p:stä lukien, edellisen joulukuun 31 p:ään ja jälkimmäisen kesäkuun 30 p:ään saakka. Arkkitehti Baeckman määrättiin ³⁾ myöhemmin v:n 1941 tammikuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään ylimääräiseksi arkkitehdiksi 5,300 mk:n kuukausipalkoin, joka oli maksettava asianomaisista työmäärärahoista.

Rakennustoimistoon päätettiin ⁴⁾ sallia virastovaratoiden toimikunnan välityksellä palkata kolme virastovaratyöntekijää, niistä kaksi katurakennusosastolle ja yksi tilivirastoon.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin kaupunginarkkitehti G. Taucherille ⁵⁾ marraskuun 13 p:n ja v:n 1941 tammikuun 12 p:n väliseksi ajaksi ja varastopäällikkö O. W. Haglundille ⁶⁾ huhtikuun 29 p:n ja toukokuun 29 p:n väliseksi ajaksi, sijaisenaan varastokirjanpitäjä P. K. Spets oman virkansa ohella, sekä koneenkäyttäjää E. E. Böstmanille ⁷⁾ tammikuun 1 p:stä lukien oikeuksin nostaa sairausavustuksena 2/3 palkastaan.

Varastopäällikkö O. W. Haglund ⁸⁾ ja työnjohtaja M. V. Finell ⁹⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa, edellinen heinäkuun 1 p:ään 1941 ja jälkimmäinen lokakuun 1 p:ään 1941.

Lämpötekniikko Y. Laaksonen ¹⁰⁾, tiliviraston kirjanpitäjä E. Lindholm ¹¹⁾ ja piirtäjä W. F. Gottkamp ¹²⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutoimia v:n 1941 loppuun, insinööri V. Kuuskoski ¹³⁾ lukuvuonna 1940/41 ja tiliviraston kamreeri R. Brandt ¹⁴⁾ v:n 1942 loppuun. Rakennustoimiston sihteerin H. Arvidsonin luvan saamista sivutoimen hoitamiseen koskeva anomus sitä vastoin evättiin ¹⁵⁾.

Apulaisinsinööri K. K. Heininen ¹⁶⁾, lämpötekniikko Y. Laaksonen ¹⁷⁾, rakennusmestarit L. A. Granö ¹⁸⁾, A. Rokkanen ¹⁹⁾ ja G. Ström ²⁰⁾ ja varastoesimies G. Eriksson ²¹⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun sekä arkkitehti E. Vaskinen ²²⁾, insinööri P. Saikku ²³⁾ ja rakennusmestarit F. Böök ²³⁾ ja K. A. Viljakainen ²³⁾ v:n 1942 loppuun.

Yleisten töiden työntekijät. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan toimenpiteet ja esitykset säännönmukaisen sairausavustuksen myöntämiseksi työntekijöille T. H. Kejoselle ²⁴⁾ kesäkuun 7

¹⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,042 §. — ²⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,587 § ja 27 p. kesäk. 3,936 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,459 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. marrask. 2,163 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,288 §, 12 p. jouluk. 2,419 § ja 27 p. jouluk. 2,517 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. toukok. 817 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,311 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. lokak. 1,994 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,472 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. marrask. 2,187 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. toukok. 816 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,072 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,920 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,040 § ja khs 27 p. jouluk. 2,515 §. — ¹⁵⁾ Khs 26 p. syysk. 1,730 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 22 p. elok. 4,063 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 3,585 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 3,258 §. — ¹⁹⁾ S:n 25 p. tammik. 3,259 §. — ²⁰⁾ S:n 25 p. tammik. 3,257 §. — ²¹⁾ S:n 11 p. huhtik. 3,634 §. — ²²⁾ S:n 14 p. marrask. 4,326 §. — ²³⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,458 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. heinäk. 3,988 §.

p:n ja 22 p:n väliseltä ajalta, K. Kivirannalle ¹⁾ marraskuun 11 p:n ja v:n 1941 heinäkuun 1 p:n väliseltä ajalta, J. E. Kuhankoskelle ²⁾ huhtikuun 18 p:n ja heinäkuun 3 p:n väliseltä ajalta, V. R. Martikaiselle ³⁾ maaliskuun 16 p:n ja huhtikuun 15 p:n väliseltä ajalta ja A. J. Saariselle ⁴⁾ joulukuun 1 p:n ja v:n 1941 helmikuun 28 p:n väliseltä ajalta sekä puistovartija H. Lagermanille ⁵⁾ tammikuun 1 p:n ja helmikuun 10 p:n väliseltä ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen reserviläispalkan suorittamisesta eräille työntekijöille, jotka ennen sotapalvelukseen joutumistaan oli määrätty entistään huonommin tai paremmin palkattuun työhön. Tällöin pidettäisiin lähtökohtana kyseisten työntekijäin keskimääräistä ansiota kolmena viimeisenä kuukautena ennen sotapalvelukseen joutumista vastaavan tuntipalkan suorittamista heille, kuitenkin niin, ettei suuremman palkan saaneelta ollut perittävä sitä takaisin.

Rakennustoimiston palveluksessa toukokuun 10 p:stä 1931 alkaen olleelle, lokakuun 13 p:nä 1939 sotaväen reserviharjoituksiin joutuneelle työntekijä O. J. Vatajaniemelle, joka sotilaskarkurina tuomittiin vapausrangaistukseen maaliskuun 21 p:n ja huhtikuun 26 p:n väliseksi ajaksi, päätettiin ⁷⁾ olla maksamatta palkkaa mainitulta vapausrangaistusajalta, mutta jälleen suorittaa tavanmukainen reserviläispalkka huhtikuun 26 p:stä lähtien.

V:sta 1935 lähtien rakennustoimiston palveluksessa olleelle, kertomusvuoden helmikuun 23 p:nä työvelvollisuutta ja maaliskuun 2 p:nä sotapalvelusta suorittamaan joutuneelle työntekijä B.-P. G. Lindholmille päätettiin ⁸⁾ suorittaa reserviläispalkka viimeksi mainitusta päivästä lukien.

Rakennustoimiston satamarakennusosaston toimistohuoneisto. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁹⁾ tekemään sopimus 30 m²:n lisätilan vuokraamisesta rakennustoimiston satamarakennusosastolle Satamakadun 22:ssa olevasta Helsingin makasiini oy:n varranttirakennuksesta viideksi vuodeksi syyskuun 1 p:stä lukien 33,000 mk:n vuosivuokrin. Kertomusvuoden vuokran maksamiseksi kaupunginhallitus myönsi 11,000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin sekä päätti v:ksi 1941 merkitä tarkoitukseen 33,000 mk yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston vuokratilille.

Rakennustoimiston tiliviraston ennakkovarat. Rakennustoimiston tiliviraston enintään 60,000 mk:ksi määrättyjen ennakkovarain osoittauttua riittämättömiksi, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kertomusvuodeksi korottaa ne 160,000 mk:aan.

Rakennustoimiston autot. Rakennustoimisto oikeutettiin ¹¹⁾ muuttamaan kolme autoaan puuhiilikäyttöisiksi, suorittaen kustannukset tililtään Kuorma-autojen korjaus ja maalaus, varaosia ja renkaita.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹²⁾ uusien työkalujen oston tai työkalujen ja kaluston hankintaan osoitetuilla määrärahoilla hankkimaan puu- tai puuhiilikaasuttimet neljään henkilöautoon ja neljään kuorma-autoon.

¹⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,518 §. — ²⁾ S:n 29 p. elok. 1,570 §. — ³⁾ S:n 25 p. huhtik. 664 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,438 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,267 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. elok. 1,403 § ja 21 p. marrask. 2,208 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 862 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marrask. 2,261 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,569 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,025 § ja khs 4 p. heinäk. 1,213 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,065 §. — ¹²⁾ Khs 12 p. syysk. 1,654 §.

Vesijohtoputkien hankinta. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ vesijohtojen ostamiseen käyttämään v:n 1938 tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Viemärit määrärahaa Viemäri Museokadulta Siltavuorenrantaan, Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välinen osa.

Eräiden katutöiden siirtäminen tuonnemmaksi. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ kiinteistölautakunnan esityksen, että ei vielä kertomusvuonna suoritettaisi seuraavia Hermannin aluetta koskevia katu- ja viemäritöitä: Hämeentien ja Orioninkadun välisten Vellamonkadun, Vegan kadun ja Saarenkadun osien tasoitusta, Violan- ja Vellamonkadun välisen Orioninkadun osan tasoitus- ja viemärityötä, Hämeentien ja Orioninkadun välisen Violankadun osan tasoitusta ynnä viemärityötä Hämeentiestä Vellamonkatuun sekä Violan- ja Vellamonkadun välisen Hämeentien osan itäpuolen kunnostamis- ja viemärityötä.

Kadunpäällystystyöt. Käyttövaroistaan katujen päällystykseen uusimiseen kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yhteensä 437,000 mk kadunpäällystystöiden suorittamiseen Pengerkadun n:on 34, Kirstinkadun n:on 16, Sipoonkadun n:o:jen 3, 5, 6, 11 ja 13, Karjalankadun n:o:jen 8 ja 10, Aleksis Kiven kadun n:on 74, Minna Canthin kadun n:o:jen 2—12, Humalistonkadun n:on 1 ja Karjalankadun n:o:jen 8—10 kohdalla sekä Karjalan- ja Tuusulankadun välisessä Porvoonkadun ja Turuntien ja Topeliuksenkadun välisessä Munkkiniemenkadun osassa.

Samoin varoista myönnettiin ⁴⁾ 78,935 mk Pohj.Rautatiekadun eteläpuolen päällystämiseen.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 86,000 mk korttelissa n:o 604 olevan tontin n:o 3 katuosuuksien päällystämiseen ehdoin, että mainitun tontin vuokraaja Suomalainen Gulf Oil Co oy. kustansi tarvittavan kaksinkertaisen reunakiven.

Maistraatilta päätettiin ⁶⁾ anoa lykkäystä päällystystöiden suorittamisen osalta Topeliuksenkadun n:o:jen 16—18 kohdalla, Tykistö- ja Kivelänkadun välisessä Töölönkadun osassa sekä Messeniuksen- ja Topeliuksenkadun risteyksessä.

Töölön sokeritehtaan alueen luoteisrajan ja katukäytävän välisen osan kunnostamista varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 10,000 mk käyttövaroistaan satunnaisiin istutus- ja puhdistustöihin.

Puistokäytävän rakentaminen Helsinginkadun rautatienalikäytävän viereen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Helsinginkadun rautatienalikäytävän viereen heti oli rakennettava jalankulkijoille tarkoitettu puistokäytävä oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan työn suorittamiseen käyttämään 6,500 mk v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Pasilan vanhalta asemalta Nordenskiöldinkadulle johtavan tien oikaisua ja leventämistä varten.

Portaiden rakentaminen kirurgisen sairaalan itäpuolelle. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä rakennustoimiston laatiman vaihtoehdon n:o 2 kirurgisen sairaalan itäpuolelle suunnitellun sairaala-aseman yhdysportaiden rakentamiseksi sekä tiedustella, oliko lääkintöhallituksella mitään muistuttamista sitä vastaan.

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 2,226 §. — ²⁾ S:n 15 p. maalisk. 376 §. — ³⁾ S:n 1 p. elok. 1,380 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,652 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 1,564 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. syysk. 1,603 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. toukok. 950 §.

Kaivopuiston rantatien täyttäminen. Rakennustoimisto oikeutettiin ¹⁾ aloittamaan Kaivopuiston rantatien täyttämisen tontin n:o 9 eteläpuolelta sekä hankkimaan tätä tarkoitusta varten kaksi uutta, puuhiilikaasulla käyvää neljän tonnin kuorma-autoa käyttäen yleisten töiden pääluokan lukuun Varasto sisältyvää määrärahaa Uusien työkoneneiden osto.

Kallioliinnantien leventäminen y. m. Koska Kallioliinnantien leventämiseen sekä Eestin lähetystön omistamalla Kaivopuiston korttelin n:o 199 tontilla n:o 20 a olevan aidan siirtämiseen edellisenä vuonna myönnetty määräraha ²⁾, jota ei ollut merkitty siirtomäärärahaksi, sodan vuoksi oli jäänyt käyttämättä, kaupunginhallitus uudelleen myönsi ³⁾ samaan tarkoitukseen 23,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Munkkiniemen katutyöt y. m. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa mikäli mahdollista kiireisesti ryhtymään Munkkiniemenkadun, Valpurintien ja Jalavtien tasoitus- ja viemäritöihin.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa suorituttamaan Tiilimäentien tontin n:o 15 aitaamistyö käyttäen yleisten töiden pääluokkaan sisältyvää katujen ja teiden korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Kaupungin katuosain viereiset kaiteet.

Runenbergin- ja Etel. Hesperiankadun risteyksessä olevan jalkakäytävän pyöristämistä koskeva työsuunnitelma päätettiin ⁶⁾ periaatteellisesti hyväksyä.

HAKA:n katuosuuksien kunnossapito. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen katuosuuksien kunnossapitoa koskevien sopimusten tekemisestä Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:n kanssa sekä antaa sopimusten laatimisen kaupunginlakimiehen tehtäväksi.

Katujen päällystämiselvöllisyyttä koskevat valitukset. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden, kumoten maistraatin ja Uudenmaan läänin maaherran asiassa tekemät päätökset, vapauttaneen Asunto oy. Nervanderinkatu 9, Asunto oy. Oiva, Talo oy. Arkadia, Oy. Kivikko, Oy. Liesi, Familje byggnads ab. ja Oy. Mielikki nimiset yhtiöt katuosuuksiensa päällystämiselvöllisyydestä.

Maantienjatkeet. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä Uudenmaan lääninhallitukselle esityksen valtionavun saamisesta Turuntien ja siihen liittyvän Huopalahden asemalle johtavan tien, Hämeentien sekä Mäkelänkadun kaupunkiin yhdistettyjen osien kunnossa- ja talvipuhtaanapidosta v. 1939.

Kaupunginkanslian toimenpide esittää Uudenmaan lääninhallitukselle, että se suorituttaisi valtionapuna kaupungille puolet Lauttasaaren sillan v:n 1939 kunnossapito- y. m. kustannuksista eli 45,599: 85 mk, hyväksyttiin ¹⁰⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, että kaupunki ottaa huolehtiakseen Herttoniemen rautatienylikäytävän ja Herttoniemen salmen välisen maantien sekä tälle tielle Viikin—Herttoniemen maantieltä rakennetun yhdystien kunnossapidosta ehdoin, että

¹⁾ Khs 23 p. toukok. 889 §. — ²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 243. — ³⁾ Khs 25 p. huhtik. 662 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 589 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. lokak. 1,919 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. kesäk. 975 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. elok. 1,428 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. huhtik. 728 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. maalisk. 451 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. huhtik. 658 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. huhtik. 661 §.

kaupungille tästä työstä suoritettiin valtion varoista korvausta samojen perusteiden mukaisesti kuin n. s. maantienjatkeiden kunnossapidosta.

Tarvon saareen johtavan sillan rakentaminen. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ yhteensä 94,000 mk Tarvon saareen johtavan käyntisillan rakentamiseksi antaen yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi ryhtyä tästä aiheutuviin toimenpiteisiin. Sillan rakentamisen ehdoksi kuitenkin asetettiin, että kahvila-alueen saarelta vuokrannut Oy. Tarvo ab. niminen yhtiö sitoutui kertomusvuoden marraskuun 1 p:stä vuokra-aikansa päättymiseen, lokakuun 30 p:ään 1954 saakka, suorittamaan 6,000 mk:ksi korotettua vuosivuokraa.

Helsingin—Jorvaksen maantie. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ puoltaa tie- ja vesirakennushallituksen ehdotusta Helsingin—Jorvaksen maantien leventämisestä Lauttasaaren sillan ja Westendin väliseltä osaltaan sellaisin yleisten töiden lautakunnan esittämin muutoksin, että jalkakäytävä lähempänä Westendiä rakennettaisiin maantien molemmin puolin tai pyöräilytien leveyttä lisättäisiin sekä että sadeveden poisjohtamiseen syöksykaivojen avulla kiinnitettäisiin huomiota tien niissä osissa, missä käytävä ja pyöräilytie kallistuivat tielle päin.

Pakilan teiden kunnostaminen. Pakilan tiehoitokunnan anottua, että kaupunki osallistuisi Pakilan teiden kunnossapitokustannuksiin, kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ rakennustoimiston yleisten töiden pääluokkaan sisältyvästä katujen ja teiden korjaus- ja kunnossapitomäärärahasta Tiet, erinäiset korjaukset käyttämään enintään 25,000 mk Pakilan teiden kunnostamiseen ehdoin, ettei tästä aiheutunut mitään korvausvelvollisuutta vastaisuudessa.

Invaliidien huoltolaitoksen rakentamisesta johtuvat viemärin muutostyöt. Invaliidisäätiön arkkitehdin ilmoitettua, että kaupungin sille invaliidien huoltolaitosta varten vuokraaman tontin ⁴⁾ viemäri yhdistettäisiin Ruskeasuon alueen viemäriverkostoon, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan yhdistämään Ruskeasuon laskuviemärin Uudenpellon viemäriin, sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Pitäjänmäen erään laskuojan syventäminen. Hyväksyen rakennusmestari J. E. Asikaisen tarjouksen Punaisen ristin invaliidiomakotialueella Pitäjänmäellä olevan laskuojan syventämisestä $\frac{1}{2}$ m:llä 20 mk:n hinnasta juoksumetriltä, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa myöntämään kyseisen alueen kuivattamiseen 10,000 mk pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan.

Helsingin puhelinyhdistykselle Herttoniemestä vuokratun tontin viemäri. Viemärin rakentamiseen Helsingin puhelinyhdistykselle Herttoniemestä vuokratun tontin kohdalta Degeröntien viemäriin kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 65,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Suomen painoväritehdas oy:n tontin poikki kulkeva viemärijoja. Haagan kauppalan terveydenhoitolautakunta oli esittänyt, että kaupungin rakennustoimisto ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin rautatien pohjoispuolella Suomen painoväritehdas oy:n omistaman tontin poikki kulkevan avonai-

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,324 § ja 8 p. elok. 1,426 §. — ²⁾ S:n 6 p. syysk. 1,607 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,098 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 196 — ⁵⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,519 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. marrask. 2,188 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,343 §.

sen likaviemäriöjan johtamiseksi muualle, koska likavesi tuli kaupungin omistamasta likaviemäriverkostosta. Kun kyseinen oja oli katsottava yleiseksi viemäriksi, jonka rakentaminen ja ylläpito siis kuuluivat Haagan kauppalalle, sen esitys ei antanut ¹⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta. Tyytymättömänä tähän Haagan kauppalan terveydenhoitolautakunta valitti asiasta Uudenmaan lääninhallitukselle, jolle kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa kaupunginlakimiestä antamaan selityksen asiassa jo esitetyn mukaisesti.

Asunto oy. Toive yhtiön valitus erään viemärilaskun suorittamisesta. Kaupunginhallitus oli v. 1938 evännyt Asunto oy. Toive nimisen yhtiön anomuksen saada vapautuksen niiden kustannusten suorittamisesta, jotka olivat aiheutuneet rakennustoimiston yhtiön tilauksesta mainittuna vuonna suorittamasta Porthaninkatuun rakennetun kaupungin yleisen viemäriin laskemisesta sellaiseen syvyyteen, että yhtiön omistaman kyseisen kadun tontin n:o 8 viemärijohto voitiin siihen yhdistää. Tyytymättömänä tähän päätökseen yhtiö valitti siitä Uudenmaan lääninhallitukselle, jolloin kaupunginhallitus päätti ³⁾ lähettää asiassa kertyneet asiakirjat kaupunginlakiemiehelle kehoituksin kiinteistölautakunnan asiasta antamaan lausuntoon viitaten laatia lääninhallitukselle annettava selitys.

Uudenmaan lääninhallitus hylkäsi lokakuun 12 p:nä valituksen, mikä merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Rajasaaren puhdistuslaitoksessa sattunut räjähdys. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi yleisten töiden lautakunnan kirjelmä ja pöytäkirja Rajasaaren puhdistuslaitoksessa sattuneen räjähdysen johdosta pidetystä poliisikuulustelusta.

Metaanikaasulaitteiden osto. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁶⁾ 8 metaanikaasulaitteen hankkimiseen käyttämään 110,000 mk kaupunginhallituksen yleisten töiden pääluokan luvun Varasto määrärahasta Uusien työkonien osto kahden Volvo-merkkisen auton ostamiseen myöntämästä erästä.

Puistojen istutukset. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ huomauttaa yleisten töiden lautakunnalle, että kaupungin puistoihin oli kertomusvuoden kesäkautena istutettava mahdollisimman vähän ja halpoja kukkia.

Puistosohvien hankinta. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua yleisten töiden lautakunnan esitykseen, että kertomusvuoden talousarvioon uusien puistosohvien hankkimista varten merkitystä 300,000 mk:n määrärahasta kertomusvuonna käytettäisiin kyseiseen tarkoitukseen vain $\frac{1}{3}$ eli enintään 100,000 mk.

Ajoportin rakentaminen kaupunginpuutarhaan. Hyväksyen rakennustoimiston talorakennusosaston laatiman piirustuksen ajoportin rakentamisesta kaupunginpuutarhaan kaupunginhallitus oikeutti ⁹⁾ yleisten töiden lautakunnan vuosikorjausmäärärahaa käyttäen rakennuttamaan mainittun portin.

Taivallahden rannan siistiminen. Kaupunginhallitus oikeutti ¹⁰⁾ yleisten töiden lautakunnan ryhtymään Taivallahden rannan siistimistöihin edellyttäen, ettei sen rantaviivaa muutettu, sekä käyttämään tarkoituk-

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,565 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,415 §. — ³⁾ S:n 16 p. toukok. 819 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. lokak. 1,991 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 727 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. marrask. 2,296 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. huhtik. 633 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. huhtik. 726 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,293 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. marrask. 2,297 §; ks. myös tämän kert. s. 206.

seen aikaisemmin myönnetyn 600,000 mk:n lisäksi enintään 120,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Istutukset sisältyvästä määrärahasta Hietarannan ja soutustadionin välinen alue, tasotus- ja istutustyöt.

Velodromin ympäristön siistimis- ja istutustyöt. Yleisten töiden lautakunnan esitettyä, että velodromin ympäristön siistimis- ja istutustyöt suoritettaisiin käyttäen ainoastaan 50,000 mk niitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkitystä 190,000 mk:n määrärahasta, ja suorittaen tällöin tarpeellisten käytävien rakentaminen ja ympäristön kohtuullinen siistiminen, kaupunginhallitus teki ¹⁾ päätöksen näiden töiden suorittamisesta selostetun supistetun ehdotuksen mukaisesti.

Töiden kuitenkin jäätyä kesken määrärahaan loputtua kaupunginhallitus päätti ²⁾ sallia käyttää niihin vielä 20,000 mk edellä mainituista varoista.

Talin taimistosta maksettavat verot. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ Talin taimiston kunnallisverojen ja kirkollismaksujen suorittamiseen tarvittavat varat sekä antoi taimistoa koskevan veroilmoituksen laatimisen ja verojen maksamisen kiinteistötoimiston tehtäväksi.

Kaisaniemen puiston aita. Rautatiehallituksen yliohtajan tiedusteltua teknilliseltä johtajalta kaupungin mielipidettä siitä, millainen aita olisi rakennettava Kaisaniemen puiston ja valtionrautateiden alueen välille, teknillinen johtaja ehdotti samanlaisen läpinäkyvän säleaidan rakentamista kuin paikalla jo oli. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ ehdotuksen.

Nurmen patsaan sijoittaminen stadionin eteläpuolelle. Stadion-säätiön tehtyä esityksen taitelija V. Aaltosen veistämän Nurmen kuvapatsaan sijoittamisesta stadionin eteläpuolelle, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan pahvimallin kuvapatsaasta myöntäen tarkoitukseen 1,000 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Puistoalueiden jättäminen rakennustoimiston puisto-osaston hoitoon. Alppilan vesisäiliöiden ympäristössä olevat puistoalueet päätettiin ⁶⁾ jättää rakennustoimiston puisto-osaston hoitoon sekä kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa v:n 1941 talousarvioehdotuksessaan huomioimaan niiden hoitoon tarvittavat varat.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetyt luvat. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁷⁾ aloittamaan eräitä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty siirtomäärärahat.

Täytemaan vastaanotto. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Kuoresaaren pohjoispuolella saadaan ryhtyä vastaanottamaan kiviä ja muuta täytettä, että tarkoitukseen saadaan käyttää v:n 1939 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Kadut ja tiet määrärahaa Kulosaaren silta, Kuoresaaren ja Kulosaaren välin pengertämiseen.

Päätäten ottaa kysymykset Sörnäisten rantatien itäpuolelle rakennettavan uuden hiilivarastoalueen täyttämisestä sekä kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen tarpeisiin suunnitellun uuden hiililaiturin rakentamisesta käsiteltäväksi vasta säännöllisten olojen palattua, kaupunginhallitus oikeutti ⁹⁾ rakennustoimiston täyttämään laiturin alustaa siinä määrin kuin kiviä täytettä oli saatavissa sekä alkamaan Kanasaaren johtavan penkereen

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,690 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,417 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,516 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. lokak. 1,999 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,433 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. elok. 1,379 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. maalisk. 288 §, 30 p. toukok. 946 §, 13 p. kesäk. 1,073 §, 8 p. elok. 1,427 §, 26 p. syysk. 1,727 §, 31 p. lokak. 2,059 § ja 27 p. jouluk. 2,520 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. lokak. 2,054 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. toukok. 885 §.

täyttämisen käyttäen kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Satamat sisältyvää määrärahaa Täyteen vastaanotto rannoilla.

Tulipalon työmailla aiheuttamat vahingot. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että Munkkiniemenkadun 6:ssa olevalla rakennustyömaalla sattuneen tulipalon aiheuttamat 856 mk:n vahingot saatiin korvata asianomaisesta työ määrärahasta, Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan kohdalla Valpurin- ja Pihlajatie välisen Munkkiniemenkadun osan viemäriin uusi- miseen varatuista varoista.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 287 mk Touko- lan kivenmurskaamon työmaalla sattuneessa tulipalossa palaneen sepeli- työntekijäin omaisuuden korvaamiseksi päättäen samalla, että työmaalla palaneen konttorikojun sekä siellä olleiden työvälaineiden arvo, 8,986 mk, saatiin poistaa rakennustoimiston varasto-osaston irtaimistoluettelosta.

Rautatien ratasuuntaa koskevat tutkimukset. Merkittiin ³⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen päätös kaupunginhallituksen oikeuttami- sesta toimituttamaan rautatien ratasuuntaa koskevia alustavia tutki- muksia Tuusulan, Sipoon, Mäntsälän ja Orimattilan kunnissa.

Sähköpaaluranan vuokraaminen. Mikkelin kaupunginhallitukselle pää- tettiin ⁴⁾ ilmoittaa, että Helsingin kaupunki voi vuokrata sille sen pyytä- män sähköpaaluranan ilman moottoria puolentoista kuukauden ajaksi 500 mk:n vuokrin vuorokaudelta ja ehdoin, että vuokraaja maksoi kuljetus- sekä mahdolliset korjauskustannukset.

Nosturin vuokraaminen. Puolustusministeriön anomuksen johdosta saada vuokrata nostokurjen, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa minis- teriölle, että kaupunki vuokraa rakennustoimiston yleiskaivinkoneen n:o 5 1,700 mk:n vuokrin päivältä ja ehdoin, että sitä käyttivät vain kaupun- gin omat koneenkäyttäjät, joille vuokraajan tuli maksaa vähintään saman- suuruinen palkka kuin kaupunki sellaisesta työstä maksoi sekä lisäksi matka- ja päivärahat.

Tukholman puistolaitteita esittävän elokuvan lainaaminen. Tukholman kaupungin katutoimistolta päätettiin ⁶⁾ lainata mainitun kaupungin puisto- laitteita esittävä elokuva sekä vakuuttaa se 2,000 Ruotsin kruunun arvosta ja suorittaa tästä sekä sen esittämisestä aiheutuvat kulut kaupunginhalli- tuksen yleisistä käyttövaroista.

12. Puhtaanapitoa koskevat asiat

Puhtaanapitolaitoksen apulaisjohtajan virkaloma. Puhtaanapitolaitoksen apulaisjohtajalle G. Anderssonille päätettiin ⁷⁾ myöntää täydet palkka- edut hänen lokakuun 25 p:stä 30 p:ään yksityisluontoista ulkomaanmat- kaa varten saamansa virkavapauden ajalta, jolloin hän myöskin oli käynyt tutustumassa Tukholman kaupungin puhtaanapitolaitoksen toimintaan.

Evakuoimistehtävissä olleiden puhtaanapitolaitoksen autonkuljettajain palkkaaminen. Puhtaanapitolaitos oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan evakuo- imistehtäviin osallistuneille autonkuljettajilleen korvausta 8 tunnin mukaan

¹⁾ Khs 1 p. elok. 1,381 §. — ²⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,586 §. — ³⁾ Khs 9 p. toukok. 738 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,292 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,294 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. syysk. 1,728 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. marrask. 2,184 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 890 §.

päivää kohden myöskin pyhäpäiviltä ilman korotusta ja lisäksi 25 mk päivärahaa.

Puu- ja puuhiilikaasuttimien käyttö- ja hoitokurssit. Puhtaanapidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 2,200 mk palkkioiden suorittamiseksi toimeenpantujen puu- ja puuhiilikaasuttimien käyttö- ja hoitokurssien opettajille.

Puhtaanapidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 400 mk puhtaanapitolaitoksen autokorjaamon työnjohtajan ja kolmen asentajan lähettämiseksi ammattienedistämislaitoksen järjestämiin puu- ja puuhiilikaasuttimien käyttö- ja hoitokursseihin.

Puu- ja puuhiilikaasuttimien hankkiminen. Puhtaanapitolautakunta oikeutettiin ³⁾ hankkimaan puhtaanapitolaitokselle 7 puu- tai puuhiilikaasutinta käyttäen talousarvioon kaluston hankintaa varten merkittyä määrärahaa sekä 18 kaasutinta suorittaen hankintakustannukset laitoksen määrärahasta Uudishankinnat.

Määrärahaain ylittäminen ja lisääminen. Puhtaanapitolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään puhtaanapitolaitoksen v:n 1939 määrärahaa Työntekijäin erinäiset edut 250,000 mk.

Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 76,800 mk:n lisäyksen katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahaan Lämpö.

Puhtaanapitolaitoksen toimistohuoneisto. Puhtaanapitolaitoksen toimistolle helmikuun 6 p:n ja maaliskuun 15 p:n väliseksi ajaksi Töölönkadun 28:sta vuokratun ylimääräisen huoneiston vuokran suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 1,700 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Rakennuksen luovuttaminen kettunäyttelyä varten. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ sallia luovuttaa Kampin alueella olevan puhtaanapitolaitoksen luodasvarastorakennuksen järjestettävää kettunäyttelyä varten kolmeksi päiväksi 1,000 mk:n vuokrin.

Katujen talvipuhtaanapito. Vuoden alussa kaupunginhallitus hyväksyi ⁸⁾ seuraavat yleisohjeet lumen luonnista kaduilta:

1) Jalkakäytäviltä on liikennettä häiritsevä lumi luotava talojen seinustoille.

2) Ajouradalta ei lunta saa poistaa kokonaan, vaan on se tasoitettava sikäli kuin se liikenteen ylläpitämiseksi on välttämätöntä. Liika lumi on luotava valliksi katukäytävän viereen, kuitenkin mikäli mahdollista peittämättä katuoja. Jos ajorata on kapea, on valli luotava jalkakäytävän ulkoreunaan.

3) Kaduilla, joilla kulkee raitiotie, lumivallit on luotava niin kapeiksi, että yksi auto mahtuu sivuuttamaan raitiotievaunun, jos raiteet ovat keskellä katua sen kummaltakin puolen, muussa tapauksessa vain toiselta puolen.

4) Muilla kaduilla lumivallit saavat olla leveämmät, niin että ajotiellä hyvin mahtuu kaksi autoa sivuuttamaan toisensa ja pysäköimispaikat.

Vuoden lopussa kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ seuraavan puhtaanapitolaitoksen ehdottaman talvipuhtaanapito-ohjelman:

¹⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 4,460 §. — ²⁾ S:n 19 p. syysk. 4,155 §. — ³⁾ Khs 29 p. elok. 1,567 § ja 19 p. syysk. 1,691 §. — ⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,195 §. — ⁵⁾ Khs 12 p. syysk. 1,648 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 659 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. marrask. 2,298 §. — ⁸⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,052 §. — ⁹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,473 §.

1) Jalkakäytävä on tasoitettava ja hiekoitettava sekä poistettava siltä liikennettä häiritsevä lumi. Lumi on luotava kinoksiin käytävän reunaan tai etupihoille.

2) Ajourata on tasoitettava ja liika lumi luotava kinoksiin jalkakäytävän viereen, kuitenkin mikäli mahdollista peittämättä katuojaa. Jos ajorata on kapea, on valli luotava jalkakäytävän ulkoreunaan.

3) Kaduilla, joilla kulkee raitiotie, lumivallit on luotava niin kapeiksi, että yksi auto mahtuu sivuuttamaan raitiotievaunun, jos raiteet ovat keskellä katuja sen kummaltakin puolen, muussa tapauksessa vain toiselta puolen.

4) Muilla kaduilla lumivallit saavat olla leveämmät, niin että ajotiellä hyvin mahtuu kaksi autoa sivuuttamaan toisensa ja pysäköimispaikat.

5) Jos lumi jostain syystä on kuljetettava pois, kuljetus on suoritettava joko hevosella tai sellaisella autolla, joka on varustettu puu- tai puuhiili-kaasuttimella.

Hakan osakeyhtiöiden ja kaupungin väliset katujen kunnossapitosopimukset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi tehdä katujen kunnossapitoa koskevat sopimukset Hakan asunto oy. Untamontie 12 ja Hakan asunto oy. Väinölänkatu 17 nimisten yhtiöiden kanssa.

Ruoanjätteiden keräys. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ lähettää vastauksensa ruoanjätteiden talteenottamismahdollisuuksia koskevaan kansanhuoltoministeriön tiedusteluun.

Kansanhuoltolautakunnan lähetettyä kaupunginhallitukselle asettamansa komitean mietinnön ja ehdotuksen ruoanjätteiden talteenottamisesta ja hyväksikäyttämisestä kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa puhtaanapitolautakuntaa toimeenpanemaan ruoanjätteiden keräyksen niissä taloissa, joissa puhtaanapitolaitoksen autot jo muutenkin kävivät vähintään kahdesti viikossa, sekä antamaan lausuntonsa komitean ehdotuksesta keräystyön laajentamisesta ja siitä johtuvista toimenpiteistä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti pyytää asiasta kokonaisuudessaan lausunnot terveydenhoitolautakunnalta ja huoltolautakunnalta. Sen varalta, että asetettiin komitean ehdotuksessa mainittu keräystoimikunta, kaupunginhallitus päätti, että toimikuntaan komitean ehdottamien Suomen sosialidemokraattisen työläisnaisliiton edustajien tilalle oli kutsuttava Helsingin sosialidemokraattisen naisyhdistyksen edustajat.

Kansanhuoltoministeriön saatettua kaupunginhallitukselle tiedoksi erään ruoanjätteiden keräystä koskevan yksityisen kirjelmän, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa ministeriölle, että kaupunki jo oli ryhtynyt toimenpiteisiin mainitun keräyksen järjestämiseksi sekä ettei ainakaan toistaiseksi näyttänyt tarpeelliselta tehdä mitään muuta asiassa.

Sianravinto oy:n esitys ruoanjätteiden keräämisestä päätettiin ⁵⁾ saattaa ruoanjätteiden keräystoimikunnan puheenjohtajalle B. Axille tiedoksi.

Puhtaanapitolaitos oikeutettiin ⁶⁾ vuokravapaasti luovuttamaan Suomen sianjalostusyhdistyksen käyttöön Ruotsista lahjoitettuja porsaita varten niiden karanteeniajaksi 400 ruoanjätteiden keräämiseen ja kuljettamiseen soveltuvaa astiaa ehdoin, että ne luovutettiin takaisin kaupungille hy-

¹⁾ Khs 6 p. syysk. 1,609 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,657 §. — ³⁾ S:n 28 p. marrask. 2,300 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,479 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,526 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,872 § ja 31 p. lokak. 2,062 §.

vässä kunnossa ja heti kun kaupunki itse tarvitsi niitä samanlaiseen tarkoitukseen sekä että mahdollisesti hävinneet astiat korvattiin arvion mukaan.

Rajasaaren puhdistuslaitos. Rajasaaren puhdistuslaitoksessa tapahtuneen räjähdysten aiheuttamien korjausten n. 180,000 mk:ksi arvioitujen kustannusten peittämiseen yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ käyttämään v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Viemärit merkityn määrärahan Rajasaaren puhdistuslaitoksen koneisto ja lopputyöt säästöä.

Malmilla olevan raiteen käyttö. Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ Suomen mineraali oy:n toistaiseksi käyttämään puhtaanapitolaitoksen Malmilla olevaa raidetta raakakiven kuljettamista varten ehdoin, että yhtiö suoritti kaupungille tästä oikeudesta 1,000 mk:n suuruisen vuotuisen korvauksen.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalaitoksen viranhaltijat. Satamahallintotoimiston vahtimestarit N. Ahlqvist, V. Bäcksbäcka, J. Cedervall, W. Forsberg, E. Malm, K. E. Nordman ja K. J. Nordman, talonmiehet E. Cedervall ja N. Tuomala ja siivooja S. Lehto oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun ³⁾ sekä nuorempi kirjanpitäjä E. Höckerstedt v:n 1942 maaliskuun 19 p:ään ⁴⁾, kaikki ehdoin, että he heti muuttivat kaupunkiin, jos vallitsevat liikennevaikeudet tuottivat haittaa heidän virantoimitukselleen.

Haaraosaston esimies H. Wallén oikeutettiin ⁵⁾ lääkärintodistuksen nojalla sodan johdosta oleskelemaan maaseudulla helmikuun 1 p:stä lähtien oikeuksin nostaa puolet kuukausipalkastaan eli 2,105 mk, jolloin palkansäästöä oli suoritettava siihen asti tilapäisen työvoiman määrärahasta palkatun ylimääräisen toimistoapulaisen H. Hytösen 1,900 mk:n suuruisen kuukausipalkka.

Munkkisaaren talonmies-lämmittäjän kuukausipalkka päätettiin ⁶⁾ kermotusvuoden alusta lukien korottaa 1,900 mk:aan.

Vaakamestarien sodanaikainen palkka. Kaupunginhallitus epäsi ⁷⁾ satamalautakunnan esityksen palkan maksamisesta sotapalvelukseen kutsutuille vaakamestareille, koska he eivät saaneet palkkaa kaupungilta eivätkä muutenkaan olleet virkasuhteessa siihen.

Munkkiniemen sataman vartiointi. V:n 1939 yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 12,800 mk Munkkiniemen sataman vartiointista aiheutuneiden kulujen peittämiseen.

Halkojen toimittaminen Helsingin makasiini oy:lle. Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ toimittamaan Helsingin makasiini oy:lle, jonka velvollisuutena oli huolehtia Länsisatamassa olevan IV tullikamarin, rautatielaitoksen huoneistojen ja kaupungin viranomaisten käytettävänä olevien huoneiden sekä Katajanokalla olevan V tullikamarin lämmittämisestä, sen tarvitseman 500—600 sylen halkomäärä joko kivi- tai sekahalkoina samaan hintaan, minkä kaupunki vastaavanlaisista haloista peri omilta laitoksiltaan.

Helsingin makasiini oy:n laiturihuoltotariffi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 584 §. — ²⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,521 §. — ³⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,965 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 3,760 §. — ⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 79 §. — ⁶⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,198 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 3,449 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 3,289 §. — ⁹⁾ Khs 23 p. toukok. 900 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 891 §; ks. v:n 1937 Kunnall. asetuskok. s. 4.

vahvistaa sellaisen korotuksen Helsingin makasiini oy:n laiturihuoltotarifiin, että laiturihuoltoveloitukset korotettiin 7 %:lla. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ korottaa yhtiön laiturihuoltotariffia 20 %:lla suostuen samalla siihen, että alin maksu korotettiin 7 mk:sta 10 mk:aan. Myöhemmin laiturihuoltotariffia vielä korotettiin ²⁾ 25 %:lla.

Tuulaaki-, liikenne- ja satamamaksut. Kun se aika, jonka kuluessa joulukuun 14 p:nä 1935 tuulaakimaksun perusteista annetun lain mukaan saatiin v. 1936—40 kantaa tuulaakimaksua, päättyi kertomusvuoden lopussa, niin kaupunginhallitus päätti ³⁾ esittää valtioneuvostolle, että Helsingin kaupunki tuulaakimaksun perusteista annettavassa uudessa laissa oikeutetaisiin edelleenkin kantamaan tuulaakina 2 % tullimäärästä.

Kaupunginhallituksen tehtyä ⁴⁾ valtiovarainministeriölle esityksen Helsingin kaupungille tulevien tuulaaki- ja liikennemaksujen kannannasta tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen tullikamarien kautta sekä samalla päätettyä ehdollisesti merkitä v:n 1941 talousarvioehdotukseensa 12,000 mk tullilaitokselle suoritettavia kantopalkkioita varten, valtiovarainministeriö antoi määräyksensä kyseisen kannannan järjestämisestä ⁵⁾.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁶⁾ sopimaan Tampereen, Lahden, Hämeenlinnan ja Jyväskylän kaupunkien kanssa Helsingin kaupungille tulevien, mainituissa kaupungeissa kannettavien tuulaakimaksujen veloituksesta ja kannannasta 3 %:n palkkiota ja postikuluja vastaan.

Norjalaisia pakolaisia pois kuljettanut Grado niminen höyrylaiva vapautettiin ⁷⁾ suorittamasta 5,341: 80 mk:aan nousseita satamamaksujaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä puolustusministeriölle esityksen valtion laivatelakan Helsingin varuskunnan matkustajaliikennettä harjoittavien alusten v:n 1938 jälkipuoliskon ja v:n 1939 satamamaksujen suorittamisesta.

Satama-alueen n.s. sinisten alueiden vuokralleanto. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa ja satamalautakuntaa vuokraamaan varastoalueita satamaliikenteen tarpeisiin käytettäville n.s. sinisiltä alueilta, joita kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ mukaisesti ei voitu pitää varsinaisena satama-alueena, siten, että satamalautakunnalla olisi etuoikeus niiden satama-alueiden hallintaan, mitkä tarvittiin tuontia ja vientiä varten, ja oikeus vuokrata varastopaikkoja määrättyä suhteellisen lyhyttä aikaa varten, jota tarpeen tullen voitaisiin pidentää, sekä ollen kiinteistölautakunnan, vuokratessaan halkovarastoalueita toukokuun 1 p:ään 1941, tehtävä sopimukset vasta sen jälkeen kun kussakin tapauksessa kysymyksessä olevasta alueesta ensin oli periaatteellisesti päästy yksimielisyyteen satamalautakunnan kanssa.

Merisataman käyttäminen halkovarastopaikkana. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että sen aikaisemmin tekemä päätös ¹²⁾ Merisataman käyttämisestä varastoalueena ei estä halkojen varastoimista sinne kertomusvuoden talvella.

Länsisataman korttelin n:o 267 vuokra-ajan pidentäminen. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ taata Ab. Mercantile nimiselle yhtiölle sen varastoalueeksi

¹⁾ Khs 1 p. elok. 1,382 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,228 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 537 §; vrt. Kunnall. asetuskok. s. 147. — ⁴⁾ Khs 31 p. lokak. 2,060 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,416 §; vrt. Kunnall. asetuskok. s. 146. — ⁶⁾ Khn jsto 17 p. helmik. 3,448 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. tammik. 3,039 §. — ⁸⁾ Khs 31 p. lokak. 2,061 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,227 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 10. — ¹¹⁾ Khs 23 p. toukok. 886 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 89. — ¹³⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,408 §.

vuokraaman Länsisataman korttelin n:o 267 vuokra-ajan pidentämisen viidellä vuodella heinäkuun 1 p:stä 1944 lukien silloin vallitsevin vuokrin sekä etuoikeuden heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien vuokrata kyseisen alueen silloin vallitsevin vuokrin sikäli kuin kaupunki ei tarvinnut sitä omiin tarkoituksiinsa, kuitenkin ehdoin, että yhtiö rakensi alueelle tulenkestävän varastosuojan, jonka tuli olla valmiina ennen v:n 1944 heinäkuun 1 p:ää ja jonka piirustukset oli jätettävä satamalautakunnan hyväksyttäväksi.

Munkkisaaren mylly oy:n vuokra-alueetta koskevan vuokrasopimuksen siirto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, Munkkisaaren mylly oy:n joutuessa purettavaksi kertomusvuoden keväällä, sallia siirtää sen vuokraamaa Munkkisaaren aluetta koskevan vuokrasopimuksen yhtiön osakekannan omistajalle, Vaasan höyrymylly oy:lle, joka laajennetussa muodossa jatkaisi alkuperäisen yhtiön toimintaa.

Puhelinkaapelin vetäminen Kaivopuistosta Santahaminaan. Puolustusministeriön anomukseen saada vetää puhelinkaapeli Kaivopuistosta Santahaminaan kaupunginhallitus puolestaan päätti ²⁾ suostua satamalautakunnan esittämin ehdoin:

että puolustusministeriön toimesta pystytettiin selvät, kaapelin kulku-suuntaa osoittavat linjamerkit, jotka niinkään ministeriön toimesta pidettiin asianmukaisessa hyvässä kunnossa;

että puolustusministeriö itse vastasi kaikista kaapelille aiheutuvista vahingoista sekä myöskin kaapelin aluksille mahdollisesti aiheuttamista vaurioista;

että kaupunki ei missään suhteessa ollut kaapelista vastuussa;

että puolustusministeriö omalla kustannuksellaan siirsi kaapelin tai sen osan muualle, jos olosuhteet tai satamalaajennukset sitä vaativat; sekä

että satamakapteenille ilmoitettiin aika, milloin kaapelin laskemiseen ryhdyttiin, jotta hän voisi todeta sen tulevan suoritetuksi annetun luvan mukaisesti.

Vartiokojun siirtäminen. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 15,000 mk Länsisatamassa olevan Laivarannan vartiokojun siirtämiseksi Katajanokalle.

Katajanokan vuota- ja öljymakasiini. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ryhtymään Katajanokan vuota- ja öljymakasiinirakennuksen perustustöihin käyttäen niitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyä 1,300,000 mk:n määrärahaa. Rakennukseen hankittavat vaa'at päätettiin ⁵⁾ toistaiseksi jättää tilaamatta.

Eteläsataman III tulikamarin tavarahissit. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ anoa kauppa- ja teollisuusministeriöltä oikeutta Eteläsatamassa olevan III tulikamarin tavarasuojain hissien n:ot 5 ja 6 käyttämiseen edelleenkin ainakin v:n 1942 loppuun, jolloin kaupunki puolestaan sitoutui parantamaan niitä sähkötarkastuslaitoksen mahdollisesti vaatimalla tavalla.

Sähkötarkastuslaitoksen tarkastajan ilmoituksen mukaan hissejä jatkuvasti saatiin käyttää ilman mitään rajoituksia käyttöaikaan nähden, jos niissä suoritettiin eräitä laitoksen vaatimia korjaustöitä, joiden suorituksen arvioitiin maksavan 52,120 mk, ja edellyttäen, että hisseissä myöhemminkin suoritettiin kulloinkin tarpeelliset korjaukset. Kaupunginhallitus

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 808 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 986 §. — ³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,339 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,418 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 1,996 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,649 §; vrt. v:n 1938 kert. s. 240.

päätti ¹⁾ tällöin kehoittaa rakennustoimiston talorakennusosastoa suorittamaan korjaukset käyttäen pääluokan Kiinteistöt lukuun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset merkityistä varoista tulli- ja satamarakennuksia varten.

Satamatyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluhuoneiston järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Katajanokalle järjestettävän satamatyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluhuoneiston sisustustyöt.

Sillat ja laiturit. Asianomaisen katselmuslautakunnan asetuttua annettavassaan lausunnossa yksimielisesti puoltamaan kaupungin anomusta ³⁾ kiinteän sillan rakentamisesta Sörnäisten niemen ja Kulosaaren väliin sekä penkereen rakentamista Kuoresaaren ja Kulosaaren väliin, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö Uudenmaan lääninhallituksen ehdotuksesta siirsi asian vesistötoimikunnan käsiteltäväksi ⁴⁾, jolle kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁵⁾ kehoittaa asiamiesosastoa tekemään satamarakennuspäällikön ehdottamat kirjalliset muistutukset katselmuslautakunnan ⁶⁾ lausunnon johdosta.

Helsingfors simsällskap nimisen seuran ehdotus väliaikaisen sillan rakentamisesta Kaivopuiston rannasta Pohj. Uunisaareen ei antanut ⁷⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta. Sitä vastoin kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 10,000 mk rakennustoimiston satamarakennusosaston ehdottaman väliaikaisen sillan rakentamiseen uimalaitoksen katselijaparvekkeen taakse Uunisaaren ja Liuskasaaren välille sekä portaiden rakentamiseen sieltä Liuskasaaren kalliolle ehdoin, että Liuskaluodon kalastajat edelleen saivat jäädä tälle luodolle.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa It. Kaivopuiston tontin n:o 13 omistavalle Ab. Blåklinten nimiselle yhtiölle, joka aikoinaan oli kieltänyt kaupunkia poistamasta mainitun tontin alapuolella olevaa laituria, katsomansa itsensä oikeutetuksi poistamaan sen, koska yhtiöllä ei ollut hallussaan mitään asiakirjoja, joista välittömästi olisi selvinnyt sen oikeus kyseisen laiturin pitoon, sekä antaa rakennustoimiston katu- ja satamarakennusosastoille määräyksen kesäkuun 25 p:nä ryhtyä poistamistöihin.

Rautatiet. Valtioneuvosto oli kesäkuun 27 p:nä päättänyt muuttuneiden olosuhteiden vuoksi vapauttaa kysymystä Helsingin tavara-aseman vastaisesta sijoittamisesta y. m. tähän järjestelyyn liittyviä kysymyksiä tutkimaan ja niitä koskevaa ehdotusta laatimaan asettamansa komitean suorittamasta loppuun sille annettua tehtävää sekä määrännyt sen luovuttamaan siihenastisen työnsä tulokset rautatiehallitukselle ja Helsingin kaupunginhallitukselle. Rautatiehallituksen esittämän toivomuksen johdosta kaupunginhallitus tällöin päätti ⁹⁾ ilmoittaa suostuvansa välttämään sellaisia ratkaisuja, jotka voisivat vaikeuttaa ratapihakysymyksen vastaista järjestämistä ilman että ennakoita oli asetettu yhteyteen rautatiehallituksen kanssa, edellyttäen, että myöskin rautatiehallitus pidättäytyi sellaisista toimenpiteistä, jotka voivat vaikuttaa kaupungin asemakaavakysymysten ratkaisuun, ollen tällöin erikoisesti vältettävä Töölönlahden suunnittelematonta täyttämistä ja ollen kysymys

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,294 §. — ²⁾ S:n 6 p. syysk. 1,610 §. — ³⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 77. — ⁴⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,119 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,334 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 220. — ⁷⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,079 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,125 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,284 §.

Turuntien alitse johtavan tunnelin sijoituksesta todennäköisesti erotettava erilliseksi kysymykseksi, koska kaupungin tarkoituksena oli lähitulevaisuudessa vahvistaa mainitun kadun lopullinen suuntaus.

Purkausraiteen rakentamiseksi Vaihdekadulle Länsisatamaan Jätkäsaaren eteläpuolelle polttopuiden varastopaikoiksi järjestettävää täyttöaluetta varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 40,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Edellä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 22,000 mk Sörnäisten rantatien rautatieraitteen pidentämistä varten rakennustoimiston putkivalimon kohdalla.

Arabian raiteen ja Verkkoosaaren välisille alueille päätettiin ³⁾ rakentaa 300 m:n pituinen pistoraide ilman sivuraidetta. Tarkoitukseen myönnettiin rakennustoimiston käytettäväksi 200,000 mk edellä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Sen jälkeen kun asiasta oli tehty eräitä esityksiä, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei kaupungin taholta toistaiseksi ryhdytä toimenpiteisiin lisäalueen saamiseksi Herttoniemen radan ratapihaa varten, mutta että Viikin ja Malmgårdin tilain hoitokunnan huomio oli kiinnitettävä mahdolliseen tulevaan ratapihatarpeeseen, niin ettei rakennustoiminta Viikin alueella estäisi sen tyydyttämistä.

Vesialueen rauhoittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että sen maaliskuun 2 p:nä 1934 tekemä päätös Kyläsaaren ja Kivinokan välisen rajaviivan pohjoispuolella olevan Vanhankaupunginlahden vesialueen rauhoittamisesta kaikelta kalastukselta väliaikaisesti lakkautettaisiin olemassa voimassa kertomusvuoden loppuun ja että kalastus näin ollen asianomaisella luvalla sallittaisiin mainitulla alueella kertomusvuoden aikana.

Rautaromun myynti. Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ yleisten töiden lautakunnan esitykseen rakennustoimiston satamarakennusosaston telakalla Länsisatamassa olevan rautaromun myymisestä Industria oy:lle.

Sotavahinkovakuutus. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että satamalaiturit, -sillat ja -raiteet jätetään vakuuttamatta sotavahingon varalta sekä että satamalaitteista ainoastaan nosturit ja tulli- ja satamarakennukset vakuutetaan. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että satamien ulkopuolella olevista silloista ainakin Lauttasaaren silta oli vakuutettava sekä että sen yleisjaoston tuli harkita muun omaisuuden mahdollista vakuuttamista.

Maan jälleenrakentamisesta aiheutuvat toimenpiteet. Satamalautakunnan valmisteltavaksi päätettiin ⁸⁾ jättää kysymys tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä entistä suuremman vientiliikenteen tarpeiden tyydyttämiseksi kaupungin satamissa.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ teknillisten laitosten hallituksen anomukseen saada aloittaa eräitä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty määrärahat.

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,077 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,289 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,250 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 751 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 978 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. elok. 1,529 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 114 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 765 §, 13 p. kesäk. 1,074 §, 20 p. kesäk. 1,128 §, 8 p. elok. 1,429 §, 6 p. syysk. 1,612 § ja 17 p. lokak. 1,926 §.

Vesijohtolaitos

Maanpuolustustarkoituksessa tehty ylityö. Asiasta tehdyn anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa vesijohtolaitokselle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että vesijohtolaitoksen työpajan ja katujohto-osaston viranhaltijat ja työntekijät toistaiseksi tekivät yhden tunnin ylimääräistä työtä viitenä päivänä viikossa lahjoittaakseen heille tulevan palkan armeijan tarpeisiin käytettäväksi edellyttäen, että ylityöpalkka laskettiin normaalityötaksan mukaisesti. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että kuukausipalkkaa nauttivien ylityöpalkka oli laskettava jakamalla kuukausipalkka 200:lla.

Lisämäärärahat ja määrärahaain ylitys. V:n 1939 käyttövaroistaan tilapäisen työvoiman sääntöpalkkaiseksi siirtämisen aiheuttamiin palkankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 54,955 mk:n suuruisen lisäyksen vesijohtolaitoksen kassa- ja tiliviraston määrärahaan Palkat.

V:n 1939 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 121,000 mk sotatilanteesta johtuvia vesijohtolaitoksen ylimääräisiä menoja varten päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tämän toimenpiteensä hyväksymisestä.

Käsikassan määrän korottaminen. Vanhankaupungin vesijohtolaitoksen käsikassan määrä päätettiin ³⁾ korottaa 700 mk:sta 2,000 mk:aan.

Kassavajausten korvaaminen. Vapauttaen vesijohtolaitoksen toimistoapulaisen B. Fyrqvistin korvaamasta tämän hoitaessa laitoksen kassaa kertomusvuoden kesäkuun 21 p:nä syntynyttä 1,000 mk:n vajausta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että mainittu määrä suoritetaan lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä teknillisten laitosten hallituksen käyttövaroista.

Vapauttaen vesijohtolaitoksen toimistoapulaisen B. Miiron ja työmestarin J. Blomqvistin, jotka jo olivat korvanneet kaupungille $\frac{1}{3}$ eli 448 mk niiden kahden työntekijän tilipussin sisällöstä, jotka tuntemattomalla tavalla joutuivat kadoksiin heidän joulukuun 4 p:nä 1939 maksaessaan viikkotiliä vesijohtolaitoksen työpajassa, korvaamasta loppuerää eli 896:70 mk, kaupunginhallitus oikeutti ⁵⁾ teknillisten laitosten hallituksen suorittamaan viimeksi mainitun määrän lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä jälkimmäisen hallituksen käyttövaroista.

Toimistohuoneiston laajentaminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁶⁾ laajentamaan vesijohtolaitoksen toimistohuoneistoa liittämällä siihen kaksi sen länsipäässä olevaa, sähkölaitoksen päivystäjän käytöstä kesäkuun 1 p:nä vapautunutta huonetta.

Puu- ja puuhiilikaasuttimien hankkiminen. Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁷⁾ uusien työkoneiden ostoon tai työkalujen ja kaluston hankintaan varattuja määrärahoja käyttäen hankkimaan puu- tai puuhiilikaasuttimet yhteen henkilöautoonsa, kuorma-autoonsa ja pakettiautoonsa.

Kuorma-auton myynti. Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁸⁾ 5,600 mk:n hinnasta myymään Oy. Vulcan ab:lle laitoksen hallinnassa ollut mutta kelvottomana käytöstä poistettu Ford-merkinen kuorma-auto.

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 137 §. — ²⁾ S:n 29 p. maalisk. 450 §. — ³⁾ S:n 7 p. marrask. 2,082 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,811 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,812 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,130 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,654 §. — ⁸⁾ Khs jsto 10 p. lokak. 4,234 §.

Pohjavesitutkimusten suorittaminen. V:n 1939 yleisistä käyttövaroitetaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ vesijohtolaitokselle 1,185: 35 mk:n korvauksen sen Nikkilän sairaalassa suorittamista pohjavesitutkimuksista.

Oy. Yleinen insinööritoimisto nimisen yhtiön 17,719 mk:n suuruisen laskun pohjavesitutkimusten suorittamisesta kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ maksettavaksi käyttövaroitustaan väestönsuojelua varten. Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa aikaisemman päätöksensä ³⁾ 20,000 mk:n määrärahan myöntämisestä yleisistä käyttövaroitustaan vesisäiliöiden tai vesikaivojen rakentamista koskevaa kysymystä valmistelemaan asettamalleen komitealle.

Kesävesijohdon vetäminen Hesperian pesäpallokentälle. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroitustaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 42,000 mk kesävesijohdon vetämiseen Hesperian pesäpallokentälle.

Vesijohdon vetäminen Kivinokan kansanpuistoon. Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁵⁾ tekemään tarpeellinen putkitilaus Kivinokan kansanpuistoon suunniteltua vesijohtoa varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että oli ryhdyttävä vetämään vesijohtoa Kivinokan kansanpuistoon, sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa harkitsemaan, eikö tämän johdosta olisi syytä korottaa kyseisen kansanpuiston telttapaiikkain vuokria 10 mk paikkaa kohden.

Vesipostin rakentaminen Niittypuistoon. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ myöntyä yleisten töiden lautakunnan esitykseen pääluokan Kiinteistöt lukuun Urheilu- ja pallokentät merkittyyn Urheilu- ja leikkikentät, vesiposteja nimiseen korjaus- ja kunnossapitomäärärahaan vesipostin rakentamista varten korttelissa n:o 506 olevalle lasten urheilukentälle sisältyvän erän käyttämisestä vesipostin rakentamiseen Niittypuistossa olevalle kentälle.

Herttoniemen vedenhankinta. Vesijohtolaitoksen laadittua kaupunginhallituksen kehoituksesta muistion Herttoniemen vedenhankinnan laajentamismahdollisuuksista, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ panna asian toistaiseksi pöydälle mutta kuitenkin kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta ja vesijohtolaitosta hankkimaan varastoon tarkoitukseen tarvittavat vesijohtoputket.

Vesijohtoliike Onninen oy:n vesi- ja viemärijohtotyöt. Munkkiniemen korttelin n:o 228 tontit n:ot 4 ja 6 omistava Vesijohtoliike Onninen oy. oikeutettiin ⁹⁾ kustantamaan vesi- ja viemärijohtojen jatkamista saman korttelin tontilta n:o 2 mainituille tonteille koskevat työt siten, että vesijohtolaitos ja rakennustoimisto suorittivat johtojen hankkimisen ja asentamisen yhtiön kustannuksella ja että yhtiö itse omalla kustannuksellaan suoritti tarpeelliset louhimis-, kaivaus- ja täyttämistyöt ja hankki täyteaineet, sekä ehdoin, että johdot jäivät kaupungin omaisuudeksi.

K a a s u l a i t o s

Viranhaltijat. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹⁰⁾ heti julistamaan haettavaksi kaasulaitoksen toimitusjohtajanvirka.

¹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,201 §. — ²⁾ Khs 23 p. helmik. 199 §. — ³⁾ Ks. myös tämän kert. s. 114 ja 134. — ⁴⁾ Khs 24 p. lokak. 1,998 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 724 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. toukok. 761 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,342 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,230 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. elok. 1,378 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 39 §.

Keuhkotuberkuloosia sairastavalle portinvartija M. A. Saarenmaalle, joka täten tuli nauttimaan sairauslomaetuja vuotta pidemmältä ajalta, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ sallia maksaa virkasäännön mukaisen palkan hänen kertomusvuoden alusta toukokuun 6 p:ään kestävänsä sairauslomansa ajalta sekä sen lisäksi sääntömääräisen vuosiloman.

Kirjanpitäjä F. Carlström oikeutettiin ²⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1941 loppuun.

Eräiden tuhoutuneiden työkalujen korvaaminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ³⁾ korvaamaan työkaluviilari Y. I. Vuoriselle hänen kaasulaitoksen ilmapommituksessa tuhoutuneiden työkalujen arvon, 290 mk, kaasulaitoksen määrärahasta Korjaukset ja muut kustannukset.

Määrärahan ylittäminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään seuraavia kaasulaitoksen v:n 1939 määrärahoja alla mainitun verran: kaasulaitoksen hallintomäärärahaa Tarverahat 53,481:95 mk, kassa- ja tiliviraston määrärahaa Huoneistomenot 2,874:20 mk sekä yhteisiin sekalaismenoihin sisältyviä määrärahoja Työntekijäin erinäiset edut 74,875:25 mk ja Korot konttokuranttilististä kaupunginkassassa 452,245:30 mk.

Viipurin kaupungin kaasulaitoksen tilinpäätöksen suorittaminen kaasulaitoksen konttorissa. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ suostua siihen, että Viipurin kaupungin kaasulaitos suoritti v:n 1939 tilinpäätöksensä Helsingin kaupungin kaasulaitoksen konttorissa.

Mittarinvuokran maksamisessa myönnettävät helpotukset. Kaasulaitos oikeutettiin ⁶⁾ toistaiseksi oman harkintansa mukaan määrätyissä, sotatilanteesta johtuvissa tapauksissa vapauttamaan kuluttaja sääntömääräisestä mittarinvuokran maksuvelvollisuudesta tai myöntämään kuluttajalle helpotuksia tämän velvollisuuden täyttämisessä.

Ilmapommitusten aiheuttamat vahingot. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kaupunki itse ottaa kärsiäkseen kaikki ilmapommitusten kaasumittareille aiheuttamat vahingot.

Bensoolituotanto. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi teknillisen johtajan selostus kaasulaitoksen bensoolituotannosta.

Kivihiili kaasun myynti valtionrautateille. Myöntyen kaasulaitoksen esitykseen Helsingin kaupungin kaasujohdosta erityistä puristuspuippua käyttäen ja rakennettavan yhdysjohdon välityksellä saatavan kivihiili kaasun myymisestä valtionrautateille kaupunginhallitus osoitti ⁹⁾ kaasulaitoksen lukuun sisältyvistä käyttövaroistaan 37,400 mk tarpeellisen johdon vetämiseen Porvoon- ja Aleksis Kiven kadun väliseen Kotkankadun osaan.

Koksin myynti. Kaupunginhallituksella ei ollut ¹⁰⁾ mitään muistuttamista teknillisten laitosten hallituksen puheenjohtajan toimenpidettä vastaan korottaa kaasulaitoksen myytävän koksin hinta maaliskuun 18 p:stä lukien 1,200 mk:aan tonnilta.

Kaupunginhallituksen esitettyä ¹¹⁾ kansanhuoltoministeriölle, että se jälleen saisi ryhtyä toimittamaan koksia asiakkailleen kaupungissa ja sen lähiympäristössä, ministeriö lokakuun 18 p:nä suostui esitykseen ehdoin, että

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,271 §. — ²⁾ S:n 9 p. toukok. 767 §. — ³⁾ S:n 28 p. marrask. 2,292 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 337 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. maalisk. 324 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 336 § ja 4 p. heinäk. 1,233 §; ks. myös tämän kert. s. 244. — ⁷⁾ Khs 8 p. maalisk. 335 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. kesäk. 987 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,568 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 418 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. lokak. 1,815 §.

toimitukseen osallistuvat kaikki kaupungin hiililiikkeet, jolloin koxsin kuluttajille toimitettiin n. 5 % niiden normaalikulutuksesta ja ministeriö antoi kaikille asianomaisille tarkemmat ohjeet ja määräykset asiassa ¹⁾.

Hiilivaraston jättäminen vakuuttamatta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kaasulaitoksen hiilivarastoa ei vakuuteta.

Halkojen hankinta. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä kaasulaitoksen ehdotuksen, jonka mukaan halkojen toimitus kaasulaitokselle ja niiden jatkuva varaaminen sen tarpeiksi toistaiseksi keskeytetään.

Metaanikaasumittarin sijoittaminen Pohj. Hesperian- ja Runeberginkadun kulmaukseen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua kaasulaitoksen anomukseen metaanikaasumittarin sijoittamisesta Pohj. Hesperian- ja Runeberginkadun kulmaukseen.

Katuvalaistus. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaasukatuvalaistusta oli lisättävä niin, että se aluksi käsittäisi 1,405 lamppua kuten syysmarraskuussa 1939 ja myöhemmin, vuoden koko hiilimäärän tultua rahdaksi, rauhanaikaisen normaalimäärän.

Kaasujohdon vetäminen Koskelantiehen. Kaasulaitoksen lukuun sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ kaasulaitokselle 26,000 mk kaasujohdon vetämiseen Turson- ja Ilmattarentien väliseen Koskelantien osaan oikeuttaen kaasulaitoksen käyttämään tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan luvussa Kaasulaitos pääputkiverkon laajentamista ja uusimista varten varattuja varoja kaasujohdon asentamiseen Mäkelänkadun ja Tursontien väliseen Koskelantien osaan.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Sähkölaitoksen kassa- ja tiliviraston ensimmäiselle kirjantähtäjälle K. T. Björkmanille myönnettiin ⁷⁾ 7,998: 75 mk:n suuruinen korvaus viraston kamreerinviran hoitamisesta syyskuun 12 p:n ja marraskuun 30 p:n välisenä aikana ehdoin, että hän luopui kaikista myöhemmistä korvausvaatimuksista. Mainittu määrä oli suoritettava kassa- ja tiliviraston v:n 1939 palkkamäärärahan säästöstä.

Toimistoapulainen E. Simolinna oikeutettiin ⁸⁾ nostamaan ikäkorotuksensa lokakuun 7 p:stä 19 p:ään kestävän virkavapautensa ajalta, jolloin hän lääkintälöittäjänä harjoitteli sotasairaalassa.

Ensimmäinen johtomestari A. F. Johansson oikeutettiin ⁹⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa huhtikuun 27 p:ään 1941.

Propagandainsinööri S. Schalin oikeutettiin ¹⁰⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1941 loppuun.

Jakeluinsinööri R. Lindbohm oikeutettiin ¹¹⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Käyttöinsinööri J. Larhon suoritettava luontoisetukorvaus ¹²⁾ vahvistettiin.

Korjausrajassa tapahtunut varkaus. Teknillisten laitosten hallituksen tehtyä ilmoituksen toimenpiteistään sen varkausrikoksen johdosta, johon

¹⁾ Khs 24 p. lokak. 1,995 §. — ²⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,088 §. — ³⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,235 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. marrask. 2,177 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,291 §. —

⁶⁾ S:n 14 p. marrask. 2,185 §. — ⁷⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,335 §. — ⁸⁾ Khs 17 p. lokak. 1,925 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 340 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. toukok. 766 §. —

¹¹⁾ Khn jsto 26 p. syysk. 4,179 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. tammik. 3,022 §.

sähkölaitoksen korjauspajan työntekijät P. Minkkinen ja L. Saari olivat tehneet itsensä syypäiksi, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa enempien toimenpiteiden asiassa raueta.

Määrärahan ylittäminen. Sähkölaitoksen v:n 1939 talojohtotyömäärärahaa päätettiin ²⁾ sallia ylittää 46,432: 30 mk.

Puu- ja puuhiilikaasuttimien hankkiminen. Sähkölaitos oikeutettiin ³⁾ uusien työkoneiden ostoon tai työkalujen ja kaluston hankintaan varattuja määrärahoja käyttäen hankkimaan puu- tai puuhiilikaasuttimet yhteen henkilöautoonsa, kuorma-autoonsa ja pakettiautoonsa.

Mittarinvuokran maksamisessa myönnettävät helpotukset. Sähkölaitos oikeutettiin ⁴⁾ toistaiseksi oman harkintansa mukaan määräytyissä sotalanteesta johtuvissa tapauksissa vapauttamaan kuluttaja sääntömääräisestä mittarinvuokran maksuvelvollisuudesta tai myöntämään kuluttajalle helpotuksia tämän velvollisuuden täyttämiseksi.

Ilmapommitusten aiheuttamat vahingot. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupunki itse ottaa kärsiäkseen kaikki ilmapommitusten sähkömittareille aiheuttamat vahingot.

Kivihiiilen myynti. Sähkölaitos oikeutettiin ⁶⁾ myymään Nikkilän sairaalalle 1,000 tonnia kivihiihtä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ vapauttaa sähkölaitoksen hankkimasta kivihiihtä muille kaupungin laitoksille, vesijohtolaitosta lukuunottamatta, sekä kehoittaa asianomaisia muita laitoksia itse ryhtymään toimenpiteisiin kivihiiilen ostamiseksi, ollen niiden tällöin tarvittaessa pyydettävä sähkölaitokselta neuvoja ja ohjeita asiassa. Varsinkin niiden laitosten olisi koettava välttää puulämmitykseen siirtymistä, joiden lämmityslaitosten muutuskustannukset nousisivat huomattavan korkeiksi.

Sähkölaitoksen siirtyminen puulämmitykseen. Sähkölaitos oikeutettiin ⁸⁾ tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Koneisto käyttämään enintään 200,000 mk sen puulämmitykseen siirtymisestä aiheutuvien valmistelutöiden kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ eräitä sähkölaitoksen puulämmitykseen siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia varten merkitä v:n 1941 talousarvioehdotukseen 4,700,000 mk:n määrärahan sekä oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna, minkä toimenpiteen hyväksymisestä aikanaan oli tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle. Kiinteistötoimiston talo-osaston päällikköä päätettiin kehoittaa polttopuun-ostoiinsaansaan huomioimaan myöskin sähkölaitoksen tarve.

Turbogeneraattorin varakäyttö. Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi, että Sörnäisten voima-aseman turbogeneraattorin varakäyttö höyryhiiilen saantivaikeuksien ja hinnan korkeuden vuoksi toistaiseksi oli lopetettu.

Sähköenergian kulutuksen supistaminen. Ottaen huomioon sähköenergian saantivaikeudet kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ sallia teknillisten laitosten hallituksen panna täytäntöön sähköliitännän rajoitusta koskevan päätöksensä, mikäli se koski sähkölaitoksen esitystä saada valtuudet soveltaa voimassa

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,924 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 337 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,654 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 336 § ja 4 p. heinäk. 1,233 §; ks. myös tämän kert. s. 242. — ⁵⁾ Khs 8 p. maalisk. 335 §. — ⁶⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,096 §. — ⁷⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,176 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. huhtik. 538 § ja 18 p. huhtik. 590 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 764 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. huhtik. 499 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. huhtik. 694 § ja 9 p. toukok. 763 §.

olevaa sähkötaksaa siten, että laitos voisi harkintansa mukaan kieltäytyä liittämästä kulutusverkkoon uusia varsinkin lämpösähköisiä kojeita tai siirtämästä kotitaloustariffikannalle sellaista kuluttajaa, joka ennen oli noudattanut valaistustariffia.

Sähköenergian käytön supistamistarkoituksessa kaupunginhallitus edelleen päätti ¹⁾ kehoittaa:

1) liikkeiden omistajia kokonaan sammuttamaan mainosvalonsa ja sopivasti rajoittamaan liikehuoneistojen muun sähkön käytön pienimpään mahdolliseen, ollen täysi mainos- ja ikkunavalaistus kuitenkin sallittu lauantai- ja sunnuntai-iltoina;

2) suurta yleisöä olemaan mahdollisimman säästäväinen sähkön kotikäytössä;

3) teollisuudenharjoittajia välttämään kaikkea suoranaista sähkövoiman haaskausta ja mahdollisuuden mukaan muutenkin olemaan säästävää sähkövirran käytössä; sekä

4) ravintoloitsijoita ja virastoja pitämään sammutettuina kaikki valot, joita vailla voitiin tulla toimeen.

Raitioteiden sähkönkulutus. Teknillisten laitosten hallitus oli esittänyt, että Raitiotie ja omnibus oy:n kanssa sovittaisiin siitä, että sen raitiotiekäyttöön saamastaan sähkövirrasta voimassa olevan virranhankintasopimuksen perusteella suoritettavaa maksimikorvausta, 75 p kWh:lta, ei kertomusvuonna eikä sen jälkeen toistaiseksi sovellettaisi sellaisenaan, vaan että yhtiö maksaisi saamastaan energiasta yksikköhinnan mukaan, joka laskettaisiin kuten sopimus määräsi, mutta jota lisäksi sovellettaisiin myöskin siinä tapauksessa, että edellä mainittu maksimihinta täten laskettuna ylittyisi. Esitys ei sillä kertaa antanut kaupunginhallitukselle muuta toimenpiteen aihetta kuin että sähkölaitosta päätettiin ²⁾ kehoittaa aikanaan ilmoittamaan kaupunginhallitukselle, mihin määrään sähkölaitoksen kustannukset edellä mainitulle yhtiölle hankitusta virrasta nousivat sopimuksen mukaisia laskuperusteita noudattaen.

Osakehuoneiston ost. Kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ teknillisten laitosten hallituksen ostamaan Untamontien talossa n:o 3 olevan, sähkölaitoksen jakoasemaksi järjestettävän kellarin käsittävän osakehuoneiston 2,970 mk:n hinnasta ja suorittamaan siitä vuokraa 350 mk kuukaudessa, ollen edellä mainittuihin tarkoituksiin käytettävä sähkölaitoksen määrärahoja. Teknillisten laitosten hallitusta kehoitettiin samalla aikanaan ottamaan haltuunsa kyseinen osake.

Kaapeli- ja jakelutyöt. Käyttövaroistaan kaapeli- ja jakelutöiden suorittamiseksi kaupunginhallitus myönsi 237,011:95 mk Munkkiniemen sähköjohtoverkon keskeneräisinä v:n 1940 tileissä huomioitaviksi siirtyvien v:n 1939 uudistoiden kustannuksiin ⁴⁾, 110,000 mk väliaikaisen muuntoaseman rakentamiseen Hernesaareen ⁵⁾, 90,000 mk Pirkkolan omakoti-alueen jakeluverkon asentamiseen ⁶⁾, 175,000 mk uuden muuntoaseman rakentamiseen ilmapommituksessa tuhoutuneen Pääskylänrinteen muuntoaseman tilalle ⁷⁾, 35,000 mk Etel. Rautatiekadun ja Jaakonkadun jakojohtotöihin ⁸⁾, 91,000 mk Limingantien muuntoaseman ja suurjännitelinjan

¹⁾ Khs 3 p. lokak. 1,814 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,078 §. — ³⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,129 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 181 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 591 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,340 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. lokak. 1,809 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marask. 2,293 §.

rakentamiseen¹⁾ sekä 260,000 mk jakojohdon asentamiseen Kuusi- ja Jalavatien väliseen Pihlajatie osaan²⁾.

Väliaikaisen muuntoaseman rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti³⁾ puolestaan hyväksyä sähkölaitoksen lähettämät, Punavuorenkadun kansakoulun pihamaalle rakennettavan väliaikaisen muuntoaseman piirustukset.

Katuvalaistustyöt. Teknillisten laitosten pääloukan lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi katuvalaistustöiden suorittamiseen Kesäkadulla ja Turuntieltä ratsastusmaneesiin johtavalla tiellä 26,500 mk⁴⁾, Etel. Rautatiekadulla ja Jaakonkadulla 17,000 mk⁵⁾ sekä Pihlajatiellä 83,000 mk⁶⁾.

15. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Viranhaltijat. Teurastamolautakunta oikeutettiin julistamaan haettavaksi teurastamon tarkastusapulaisenvirka⁷⁾ ja vaakaajanvirka⁸⁾.

Kaupunkiin tuotua lihaa tarkastamaan teurastamolautakunta oikeutettiin⁹⁾ palkkaamaan tilapäisiä eläinlääkäreitä sopimuspalkoin ja käyttämään tällöin saatavia tarkastusmaksuja heidän palkkinsa maksamiseen.

Useimpien teurastamon eläinlääkäreiden jouduttua sotapalvelukseen, teurastamolautakunta oli palkannut tarkastuseläinlääkäriksi marraskuun 10 p:stä 30 p:ään 1939 eläinlääkäri K. Å. Johanssonin 3,679: 65 mk:n palkkioin, mikä maksettiin tarkastuseläinlääkärintointa hoitamaan määrätyn¹⁰⁾ mutta sitä vain osan määräajasta hoitamaan joutuneen eläinlääkintäasessori W. Castrénin säästyneestä palkasta. Kaupunginhallitus hyväksyi¹¹⁾ mainitut lautakunnan toimenpiteet.

Teurastamolautakunnan määrättyä eläinlääkäri V. Paattisen teurastamon eläinlääkäreiden viransijaiseksi kertomusvuoden kesä—elokuuksi¹²⁾, maatalousministeriö määräsi hänet toimimaan teurastamon ja lihantarkastamon lihantarkastajana elokuun 1 p:ään saakka¹³⁾.

Kaupunginhallitus määräsi¹⁴⁾ entisen Viipurin kaupungin teurastamon johtajan O. K. Lönnmarkin hoitamaan teurastamon ja lihantarkastamon tarkastuseläinlääkärinvirkaa kertomusvuoden elokuuksi. Kaupunginhallituksen tehtyä tätä koskevat anomukset maatalousministeriö sittemmin määräsi hänet toimimaan lihantarkastajana aluksi syyskuun 1 p:ään saakka¹⁵⁾ sekä myöhemmin toistaiseksi¹⁶⁾.

Toimistoapulainen S. Heinosen viransijaisena toimineelle rouva R. Ventolle päätettiin¹⁷⁾ viransijaisuuspalkkiona suorittaa joulukuulta 1939 570 mk sekä kertomusvuoden tammi—helmikuulta yhteensä 3,420 mk.

Toimistoapulainen Å. Ekholmin viransijaiselle rouva A. Tammiselle päätettiin¹⁷⁾ viransijaisuuspalkkiona asianomaiselta palkkatililtä suorittaa

¹⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,345 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,347 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,177 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 1,922 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,293 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,347 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. elok. 1,386 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,087 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 510 §. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 265. — ¹¹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,150 §. — ¹²⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,000 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,189 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. maalisk. 421 § ja 1 p. elok. 1,387 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. elok. 1,478 §. — ¹⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 2,070 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. tammik. 3,151 §.

1,530 mk kuukaudessa kertomusvuoden alusta lukien siksi kuin vakinainen viranhaltija jälleen voi ryhtyä virkaansa hoitamaan tai muuten toisin määrättiin.

Teurastamoon päätettiin ¹⁾ sallia palkata kaksi virastovaratyöntekijää kertomusvuoden loppuun.

Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ apulaiseläinlääkäri V. Trobergille teurastamolautakunnan hänelle kahdeksi viikoksi toukokuun 1 p:stä lukien myöntämän sairasloman lisäksi jatkettua sairaslomaa täysin palkkaeduin kesäkuun 30 p:ään saakka määräten hänen sijaisekseen toukokuun 8 p:stä loman loppuun asti eläinlääkäri O. Lönnmarkin.

Triikiintutkija A. Pärssiselle, joka luvan saatuaan sodan syttyessä v. 1939 oli matkustanut maaseudulle, sen jälkeen saanut kehoituksen palata työhönsä mutta tämän jälkeen sairastunut ja ryhtynyt virantoimitukseen vasta maaliskuun 27 p:nä 1940, teurastamolautakunta, katsoen hänet oikeutetuksi nauttimaan palkkaa joulukuun 15 p:ään saakka, oli myöntänyt hänelle sairaslomaa tammikuun 24 p:stä 1940 lähtien kahdeksi kuukaudeksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ muuttaa lautakunnan päätöstä siten, että triikiintutkija Pärssiselle myönnettiin sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin joulukuun 16 p:stä 1939 maaliskuun 23 p:ään 1940.

Kassanhoitaja A. Kivi ⁴⁾, tainnuttaja O. Lindberg ⁴⁾, halliapulaiset E. Johansson ⁴⁾, V. Lindberg ⁴⁾ ja F. O. Virtanen ⁴⁾ sekä metallikorjausmies O. Heimola ⁵⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun.

Teurastamolautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa kertomusvuoden määrärahoista suorittamaan rahatoimiston osastopäällikölle L. Lahtiselle 2,500 mk:n palkkion hänen teurastamontoimiston kansliassa v. 1938 suorittamistaan töistä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kaupunginvaltuuston kertomusvuoden elokuun 28 p:nä päättämää kalliinajanlisäystä ei ollut suoritettava erälle teurastamon palveluksessa vielä elokuun aikana olleille mutta ennen edellä mainittua päivää eronneille henkilöille.

Maan jäähdytyslaitosten ja tuoreen lihan säilytysmahdollisuuksien tutkiminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suostua teurastamon toimitusjohtajan ja käyttöpäällikön anomukseen saada kansanhuoltoministeriön pyynnöstä tutkia maan jäähdytyslaitoksia ja tuoreen lihan säilytysmahdollisuuksia.

Kaatuneiden muistotaulun hankkiminen. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁹⁾ käyttämään tarverahojaan kaatuneiden muistotaulun hankkimiseen.

Puulämmitykseen siirtymisestä johtuvat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa antamaan rakennustoimistolle tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin teurastamon lämmitykskeskuksen ketjuarinoiden korvaamiseksi puulämmitykseen soveltuvilla arinoilla siinä tapauksessa, ettei seuraavaksi polttokaudeksi enää saataisi kivihiiltä, kiinteistölautakuntaa polttopuuhanquinhoissaan ottamaan huomioon teurastamon polttoaineiden tarve sekä teurastamolautakuntaa koet-

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 2,018 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 999 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 506 §. — ⁴⁾ Khn jsto 3 p. lokak. 4,212 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 4,273 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. helmik. 3,411 §. — ⁷⁾ Khs 3 p. lokak. 1,828 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. marrask. 2,111 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. lokak. 2,003 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,184 §.

tamaan hankkia teurastamon tarvitsema kivihiilimäärä suoraan tuonti-
liikkeiltä tai muualta.

Lihan tukkukaupan keskittäminen teurastamon tukkumyyntihalliin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tehdä kansanhuoltoministeriölle esityksen lihan tukkukaupan keskittämisestä teurastamon tukkumyyntihalliin.

Lihan luokittelun järjestäminen. Valtioneuvoston lokakuun 11 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti oli sian ja naudan ruhot lihantarkastuksen yhteydessä varustettava laatuluokkamerkinnällä, mikä luokittelu kansanhuoltoministeriön päätöksen nojalla tuli voimaan lokakuun 18 p:nä. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ teurastamolautakunnan tällöin tekemän esityksen aputilin avaamisesta rahatoimistossa lihanluokittelumaksujen merkittämisestä ja niiden maksamista varten luokittelun suorittajille.

Vuotientarkastuksen järjestäminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen, että liikkeiltä, jotka varastoivat omaan laskuunsa teurastamossa teurastuttamiensa eläinten vuodat, kannettaisiin vuotien tarkastuksen korvauksena 300 mk kuukaudessa.

Vastauksena asiaa koskevaan kansanhuoltoministeriön kaupunkien ja kauppala-in hallituksille lähettämään kiertokirjeeseen Helsingin kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vastata kaupungin olevan valmis järjestämään raakojen vuotien tarkastuksen teurastamossa teurastamolautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ periä Nahkatehtaitten hankinta oy:ltä muualla teurastettujen eläinten vuotien leimauksesta ja tarkastuksesta v:n 1941 alusta lukien 2,500 mk kuukaudessa sekä oikeuttaa teurastamon johtajan tekemään yhtiön kanssa tätä koskevan sopimuksen kahden kuukauden irtisanomisajoin.

Eräiden vuokrasopimusten purkaminen. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ harkintansa mukaan kesken vuokratuota purkamaan sellaiset teurastamon jäädytyslaitosta koskevat sopimukset, joita vuokraajat sodan vuoksi eivät voineet käyttää hyväkseen, etenkin milloin kysymykseen tulevia jäädytyslaitoksen osastoja voitiin muulla tavoin käyttää.

Teurastamon ravintolan vuokra. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ sodan aiheuttamat tappiot huomioonottaen alentamaan teurastamon ravintolan vuokra 25 %:lla kertomusvuoden neljältä kuukaudelta.

Sittemmin vapautettiin ⁸⁾ teurastamon ravintolan vuokraaja myöskin vuokrasopimuksen mukaisen koron maksamisesta vuokramaksun myöhästymisen ajalta.

Jäädytyskoneen hankinta. Strömberg oy:n ilmoitettua, että teurastamoa varten tilattu jäädytyskone ⁹⁾ marraskuun 28 p:nä oli lähetetty Sveitsistä Helsinkiin, kaupunginhallitus päätti kehoittaa rakennustoimistoa kiireisesti suorittamaan tarpeelliset perustustyöt sen käytettävissä olevilla määrärahoilla. Koneen hinta, 51,996 Sveitsin frangia eli 1,176:47 mk:n kurssin mukaisesti laskien 611,717:35 mk, oli rahtausasiakirjoja vastaan

¹⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,530 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,070 § ja 7 p. marrask. 2,121 §; vrt. myös tämän kert. s. — ³⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,186 §, vrt. myös v:n 1935 kert. s. 133. — ⁴⁾ Khs 24 p. lokak. 2,001 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,528 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. maalisk. 381 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 824 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,053 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. maalisk. 378 §, 30 p. toukok. 959 §, 27 p. kesäk. 1,198 §, 15 p. elok. 1,484 §, 7 p. marrask. 2,117 §, 28 p. marrask. 2,317 § ja 12 p. jouluk. 2,430 §.

suoritettava Suomen selluloosayhdistykselle, jolta tarvittava valuutta oli saatu.

Vedenjäähdytys. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁾ kehoittaa antamaan rakennustoimistolle tehtäväksi ryhtyä teurastamon entisen vedenjäähdytystornin korjaamisesta, uuden varajäähdytystornin rakentamisesta sekä pumppujohtojen uusimisesta johtuviin töihin, joita varten teurastamon määrärahasa Yleisten laitteiden kuunnossapito oli varattu yhteensä 170,000 mk.

Hyväksyen yleisten töiden lautakunnan laaditut uuden varavesijäähdytystornin piirustukset kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa lautakuntaa panemaan sen rakentamistyöt viipymättä käyntiin sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 149,000 mk:n lisämäärärahan myöntämisestä tarkoitukseen.

Ilmajäähdyttäjät. Oy. Morus ab:n tarjouduttua sodan vuoksi tapahtuneen keskeytyksen jälkeen jälleen jatkamaan teurastamon jäähdyttämön ilmajäähdyttäjien uusimistyötä ³⁾, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa yhtiölle, ettei sillä ollut mitään töiden välitöntä jatkamista vastaan.

Oy. Morus ab:n ilmoitettua m. m. olevansa pakoitettu korottamaan sopimuksen mukaista hankintahintaansa 15 % eli 273,810 mk, kaupunginhallitus hyväksyen tämän korotuksen päätti ⁵⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset teurastamon ilmajäähdyttäjien uusimiseksi merkityn määrärahan ylittämistä mainitun verran. Yhtiön samalla huomautettua niistä erimielisyyksistä ja epäkohdista, joita voi aiheutua työn suorittamisesta lämpimänä vuodenaikana alunperin aiotun kylmän sijasta, sekä että sen muuttuneiden olosuhteiden vuoksi mahdollisesti oli käytettävä erilaisia tarveaineita kuin mitä tehdyssä sopimuksessa oli edellytetty, kaupunginhallitus päätti viitata aikaisempaan päätökseensä töiden suorittamisesta kesällä sekä sopimuksen 9 §:n määräykseen tarveaineiden vaihtamisesta toisiin.

Rahatoimistoa kehoitettiin ⁶⁾ sittemmin suorittamaan Oy. Morus ab:lle edellä mainittu 273,810 mk:n lisähinta.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suorittaa insinööri E. Holmbergin 5,000 mk:n suuruisen laskun teurastamon ilmajäähdyttäjien Rasching-renkaiden korien muutossuunnitelman laatimisesta ynnä suoritetuista tarkastuksista ja neuvotteiluista.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁸⁾ teurastamolautakunnan myymään teurastamon vanhoja ilmajäähdyttäjiä purettaessa vapautuvan lyijyn vesijohtolaitokselle ja käyttämään täten saadut varat ilmajäähdyttäjien uusimisen kaupungille aiheuttamien menojen peittämiseen.

Pumppaus- ja mittauskokeiden suorittaminen. Rahatoimistoa päätettiin ⁹⁾ kehoittaa suorittamaan vesijohtolaitokselle 55,778: 65 mk koepumppausten suorittamisesta teurastamon alueella ja Voima- ja polttoainetaloudelliselle yhdistykselle 12,850 mk sen suorittamista teurastamon jäähdytyskoneiden kokeista ja mittauksista sekä viemään mainitut rahamäärät sille talousarvion ulkopuolella olevalle tilille, joka oli avattu muita

¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,185 §. — ²⁾ S:n 31 p. lokak. 2,064 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 72. — ⁴⁾ Khs 18 p. huhtik. 599 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. toukok. 958 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,134 §. — ⁷⁾ Khn jsto 13 p. kesäk. 3,879 §. — ⁸⁾ Khs 27 p. jouluk. 2,529 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. maalisk. 352 §.

samantapaisia teurastamon jäädytyslaitoksen uudistamisesta johtuvia kustannuksia varten.

Siihen katsoen, että teurastamon jäädytyslaitoksen insuliittieristyksen pidennetty takausaika päättyi tammikuun 31 p:nä 1941, kaupunginhallitus ennen sitä päätti ¹⁾ toimituttaa mainitun eristyksen kosteuden mittauskokeet ja antaa ne Keskuslaboratorio oy:n suoritettaviksi.

Lattiatin y. m. korjaaminen. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 25,000 mk insinööri E. Holmbergille palkkiona teurastamon eräiden lattiatin ja viemärijohtojen korjaussuunnitelman laatimisesta.

Määrärahaa ³⁾ kyseisen työn suorittamiseen ei vielä merkittäisi v:n 1941 talousarvioehdotukseen, vaan oli yleisten töiden lautakunnan aikaan tehtävä uusi esitys asiassa.

Tallien laajentaminen. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa yksissä neuvoin teurastamon johdon kanssa laatimaan suunnitelma teurastamon eläintallien laajentamisesta tutkien vaihtoehtoisesti myöskin tilapäisten tallien rakentamisen mahdollisuutta.

Vuotavarastorakennuksen laajentaminen. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa antamaan rakennustoimistolle tehtäväksi yksissä neuvoin teurastamon johdon kanssa laatia teurastamon vuotavarastorakennuksen laajentamista koskevat luonnospiirustukset ja kustannusarvio.

Elävän karjan purkauslaiturien rakentaminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ teurastamolautakunnan toimenpiteen maksaa rakennustoimiston suorittamasta elävän karjan purkauslaiturien rakentamisesta aiheutunut lisämeno, 3,040 mk, teurastamon määrärahasta Yleisten laitteiden kunnossapito.

Teurastamoalueen eräiden osien käyttö. Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁷⁾ kertomusvuonna luovuttamaan teurastamon henkilökunnalle vuokratta perunanviljelykseen soveltuvaa maata teurastamon alueelta.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁸⁾ teurastamolautakunnan vuokraamaan sähkölaitokselle 8×90 m:n suuruisen maa-alan teurastamoalueelta pylväsjä kaapelirumpuvaraston säilytyspaikaksi 1 mk:n kuukausivuokrin m²:ltä.

Teurastamolautakunnalle myönnettiin ⁹⁾ oikeus väliaikaisesti vuokrata Siirtoväen huollon keskukselle eräs jo aikaisemmin samanlaisessa tarkoituksessa vuokralla ollut osa teurastamon alueen kaakkoiskulmasta siirtoväelle kuuluvien autojen ja moottoripyöräin säilytystä varten 500 mk:n kuukausivuokrin ja 14 päivän molemminpuolisin irtisanomisajoin.

Teurastamolautakunnan ja sen alaisten laitosten toimintakertomuksen julkaiseminen sekä suomen- että ruotsinkielellä. Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁰⁾ teurastamolautakunnan esitykseen teurastamolautakunnan ja sen alaisten laitosten toimintakertomuksen julkaisemisesta sekä suomen- että ruotsinkielellä.

Vallion lihantarkastamon siirtämisen lykkääminen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ maatalousministeriön anomuksesta suostua siihen, että valtion lihantarkastamon siirtäminen ¹²⁾ Etel. Makasiinikadun 1:stä muualle saatiin lykätä v:n 1941 alkuun.

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,431 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 823 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 231. — ³⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,136 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,829 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,183 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. maalisk. 382 §; vrt. myös v:n 1939 kert. s. 266. — ⁷⁾ Khs 9 p. toukok. 782 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,088 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 826 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. marrask. 2,194 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,247 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 267.

Elintarvikekeskus

Viranhaltijat. Eräiden elintarvikekeskuksen palveluksessa olleiden, sodan puhjetessa virantoimituksesta poistuneiden henkilöiden yhteinen anomus heidän pääsemisestään jälleen entisiä toimiaan hoitamaan ei antanut¹⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginhallitus vahvisti²⁾ elintarvikekeskuksen henkilökunnan suoritettavan luontoisetukorvauksen määrät seuraaviksi: I luokan ruoasta 260 mk:ksi ja II luokan ruoasta 300 mk:ksi kuukaudessa sekä vaatetuksesta ja sen kunnossapidosta 20 mk:ksi kuukaudessa. Saatuaan elintarvikekeskuksen johtokunnan laatiman selvityksen siitä, millä tavalla edellä mainitun päätöksen täytäntöönpano vaikutti vähentävästi entisiin nettopalkkoihin, kaupunginhallitus oikeutti³⁾ johtokunnan korottamaan laitoksen alempipalkkaisen henkilökunnan palkkoja kesäkuun 1 p:stä alkaen nettopalkan vähennystä vastaavalla määrällä, kuitenkin enintään 12,000 mk:lla kertomusvuoden osalta.

Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen anomukseen elintarvikekeskuksen henkilökunnalta perittävän pukurahan poistamisesta päätettiin⁴⁾ suostua siten, että sen periminen lopetettiin v:n 1941 alusta lukien.

Lämpömäärärahan lisääminen. Käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ 10,000 mk:n suuruisen lisäyksen elintarvikekeskuksen määrärahaan Lämpö.

Autot. Elintarvikekeskus oikeutettiin⁶⁾ hankkimaan puukaasutin eräaseen autoonsa käyttäen tähän enintään 40,000 mk määrärahastaan Käyttövarat.

Elintarvikekeskuksen johtokunta oikeutettiin⁷⁾ myöhemmin hankkimaan vielä toinenkin puukaasutin.

Kaupunginhallitus oikeutti⁸⁾ elintarvikekeskuksen johtokunnan hankkimaan uuden puuhiilikaasuttimella varustetun kuorma-auton ylittäen elintarvikekeskuksen määrärahaa Kaluston hankinta enintään 65,000 mk sekä kehoitti johtokunta aikanaan tekemään esityksen mainitusta määrärahan ylityksestä.

Maidonkuljetustasiain luovuttaminen puolustuslaitokselle. Elintarvikekeskus oikeutettiin⁹⁾ myymään puolustusministeriölle 30 maidonkuljetustasiaansa, ollen tästä saatavat varat merkittävä talousarvion ulkopuolella olevalle karttuvien tulojen tilille.

16. Muut asiat

Erinäisille yhdistyksille y. m. myönnetyt avustukset. Suomen vankeusyhdistykselle päätettiin¹⁰⁾ suorittaa 30,000 mk sitä varten talousarvioon merkitystä avustusestämäärärahasta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹¹⁾ 14,500 mk:n suuruisen avustuksen Fiskodlingens vännen nimiselle yhdistykselle 400,000

1) Khs 30 p. huhtik. 703 §. — 2) Khn jsto. 6 p. helmik. 3,374 §. — 3) S:n 30 p. toukok. 3,818 §. — 4) Khs 12 p. syysk. 1,639 §. — 5) S:n 27 p. jouluk. 2,496 §. — 6) S:n 23 p. toukok. 871 §. — 7) S:n 29 p. elok. 1,567 §. — 8) S:n 6 p. syysk. 1,593 §. — 9) Khn jsto 19 p. tammik. 3,208 §. — 10) S:n 29 p. elok. 4,085 §. — 11) Khs 25 p. huhtik. 655 §.

hauenpoikasen ostamista ja istuttamista varten kertomusvuonna kaupungin omistamiin vesiin sekä vesialueisiin, joihin kaupungilla oli osuus tai joihin kaupunki oli asukkailleen tai virkailijoilleen hankkinut kalastus-oikeuden Yhdistys saisi nostaa ennakolta 5,000 mk tästä avustuksesta ja vähenisi se 35 mk:lla 1,000 hauenpoikasta kohden, ellei yhdistys voisi hankkia sovittua määrää niitä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ määrätä maksettavaksi kaupunginvaltuuston Suomen taideakatemia nimisen säätiön peruspääomaksi myöntämän ²⁾ 100,000 mk:n rahamäärän.

Helsingin historyayhdistys oikeutettiin nostamaan 1/2 eli 10,000 mk ³⁾ sekä Suomen-matkat yhdistys 4/5 eli 40,000 mk ⁴⁾ kertomusvuoden talousarvioon sisältyvistä avustuseristään.

Helsinki-seuran tilitys Helsinki-aiheista elokuvaa varten saamansa 20,000 mk:n avustuksen ⁵⁾ käytöstä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

C. F. Ekholmin stipendirahasto. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ julistaa haettavaksi kaksi 2,750 mk:n suuruista, vähintään kuukauden oleskelua ulkomailla edellyttävää matka-apurahaa C. F. Ekholmin stipendirahaston v:n 1939 korkovaroista.

Kaupunginhallitus myöntyi ⁸⁾ kelloseppä L. Tuomen rahastosta v. 1939 saaman matka-apurahan siirtämiseen v. 1941 käytettäväksi.

G. Pauligin lahjoitusrahasto. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ julistaa haettavaksi 14,000 mk:n suuruisen, vähintään vuoden oleskelua ulkomailla edellyttävän matka-apurahan G. Pauligin lahjoitusrahaston v:n 1939 korkovaroista.

Eräiden julkaisujen osto. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 5,000 mk Suomalais-ugrilaisen seuran julkaiseman Mannerheim across Asia nimisen teoksen sekä 950 mk Matka Aasian halki nimisen sotamarsalkka Mannerheimin teoksen hankkimiseksi kaupunginkansliaan.

Samoista varoistaan kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 1,000 mk Karjalan vartio jouluna 1940 nimisen julkaisun tilaamiseksi 100 kappaleena jaettavaksi jollekin helsinkiläiselle sotaväen joukko-osastolle ja 3,000 mk Maanpuolustusnuoriso nimisen julkaisun tilaamiseksi rintamapalvelukseen määrättyille henkilöille.

Kaupungin kartan painattaminen puhelinluetteloon. Helsingin puhelin yhdistykseltä päätettiin ¹²⁾ periä 1,800 mk:n korvaus oikeudesta painattaa kaupungin kartta v:n 1939 joulukuussa julkaistuu puhelinluetteloon.

Helsingin puhelinyhdistys oikeutettiin ¹³⁾ painattamaan kaupungin kartta v:n 1940 joulukuussa ilmestyvään puhelinluetteloon ehdoin, että yhtiö suoritti kyseisestä oikeudesta 5,000 mk:n suuruisen korvauksen kaupungille sekä että yhtiö sai käytettäväkseen musta-harmaan jäljenöksen kaupungin matkailijakartasta.

Taideteosten hankkiminen. Määrärahasta Taideteosten osto kaupunginhallitus myönsi 3,500 mk taiteilija V. Soldan-Brofeldtin Kaivopuisto-aiheisen maalauksen ¹⁴⁾, 8,000 mk erään taiteilija W. Lönnbergin maalauksen ¹⁵⁾,

¹⁾ Khs 23 p. toukok. 892 §. — ²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 49. — ³⁾ Khn jsto 17 p. lokak. 4,239 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,832 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 269 §. — ⁶⁾ Khn jsto 11 p. huhtik. 3,613 §. — ⁷⁾ Khs 31 p. lokak. 2,066 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,523 §; vrt. v:n 1939 kert. s. 269. — ⁹⁾ Khs 31 p. lokak. 2,065 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 3 p. toukok. 3,702 § ja 11 p. heinäk. 3,968 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. jouluk. 4,401 § ja 27 p. tammik. 3,270 §. — ¹²⁾ S:n 31 p. tammik. 3,311 §. — ¹³⁾ Khs 22 p. elok. 1,521 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,846 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 1,968 §.

800 mk taiteilija F. Hautalan Vallila-aiheisen maalauksen ¹⁾, 3,200 mk taiteilija A. Paischeffin Kevätaamu nimisen maalauksen ¹⁾, 4,000 mk taiteilija E. Wiklundin Työläisiä nimisen maalauksen ¹⁾, 15,000 mk taiteilija E. Jankesin Näköala Hakaniementorilta nimisen maalauksen ¹⁾, 3,500 mk taiteilija K. Rissalan Pitkäsillan rannasta nimisen maalauksen ²⁾, 9,000 mk taiteilija V. Hervon Rakentajat nimisen maalauksen ³⁾, 4,000 mk taiteilija A. Ahtajan Keskuskadulta nimisen maalauksen ³⁾ sekä 5,000 mk taiteilija E. Snellmanin Temppeleaukio-aiheisen maalauksen ³⁾ ostamiseen.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 500 mk v:n 1939/40 sodan invaliidien hyväksi myytävän pronssisen plaketin ostamiseen Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvaliidien liitolta.

Pro Helsingfors nimisen säätiön tiedusteltua, oliko kaupunki halukas vastaanottamaan kuvanveistäjä W. Runebergin eri kansalaispiirien toimesta v. 1909 muovaillemaan L. Mechelinin pronssisen rintakuvan ja sijoittamaan sen esim. Säätytalon puistikkaan tai Eläintarhaan, säätiön huolehtiessa jalustasta ja muista patsaan pystyttämistä aiheutuista kustannuksista, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa olevansa valmis kaupunginvaltuustolle puoltamaan veistokuvan vastaanottamista säätiön mainitsemien ehdoin, edellyttäen että valtion viranomaiset antoivat suostumuksensa sen pystyttämiseen jompaankumpaan edellä mainituista paikoista.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa yleisten töiden lautakunnalle, että Ilmatar ja Sotka, Loukkaantunut urheilija ja Tyttö nimisten veistosten jalustain tilaaminen ja veistosten pystyttäminen paikoilleen saatiin jättää v:een 1941.

Asiakirjalahjoituksen vastaanottaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ vastaanottaa vapaaherra R. F. von Willebrandin kuolinpesän kaupungille lahjoittamat Stansvikin kartanoa koskevat vanhat omistusoikeus- y. m. asiakirjat niihin liittyvine karttoineen.

Raitiotie ja omnibus oy:n johtokuntaan päätettiin ⁸⁾ ehdottaa valittaviksi kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. W. Andersin, kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, v. t. kiinteistöjohtaja T. Grotenfelt, rahatoimenjohtaja J. Helo ja kaupunginhallituksen jäsenet Rydman, Räisänen, Salovaara ja Suolahti sekä tilintarkastajiksi filosofiantohtori R. Tuhti ja professori G. von Wendt ja varalle kaupunginkamreeri P. J. Björk ja pankinjohtaja V. V. Sipi. Lisäksi päätettiin yhtiökokouksessa ehdottaa, ettei osinkoa jaettaisi v:lta 1939.

Helsingin makasiini oy:n hallintoneuvostoon päätettiin ⁹⁾ ehdottaa valittaviksi varatuomari A. V. Lindberg, johtaja T. Salmio ja laivanvarustaja A. Wihuri sekä tilintarkastajiksi kaupunginreviisori N. Fellman ja rahatoimenjohtaja J. Helo.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin. Kaupungin edustajiksi niiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin, joissa kaupungilla oli osakkeita tai osuuksia tai joille se oli myöntänyt lainoja, valittiin tai ehdotettiin valittaviksi seuraavat henkilöt:

Asunto oy. Sammatti: toimistonjohtaja Y. Harvia, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen ja notaari E. Uski ja varalle kansliasihteeri A. Blom-

¹⁾ Khs 14 p. marrask. 2,158 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,260 §. — ³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,320 §. — ⁴⁾ Khn jsto 15 p. elok. 4,037 §. — ⁵⁾ Khs 24 p. lokak. 1,967 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 1,659 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,647 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. maalisk. 386 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. maalisk. 449 §.

berg ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle osastopäällikkö S. Puranen ¹⁾;

Asunto oy. Stenbäckkatu 18—20: filosofianmaisteri V. Kaukoranta ja tarkastaja T. Salervo ²⁾;

Asunto oy. Sture: toimistopäällikkö J. W. Andersin ja kansliasihteerit A. Blomberg ja J. Ståhlberg sekä varalle asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja sihteeri T. Törnblom ³⁾;

Asunto oy. Savila: kansliasihteeri A. Blomberg ⁴⁾;

Asunto oy. Virkamiesasuntoja: toimistopäällikkö J. W. Andersin, kansliasihteeri A. Blomberg ja kaupunginsihteeri E. Mantere sekä varalle osastopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski ⁵⁾;

Asunto oy. Kaisaniemenkatu 3: tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ⁶⁾;

Asunto-osuuskunta Nelikulma: kansliasihteeri A. Blomberg, toimittaja K.-A. Fagerholm, sähköasentaja V. V. Salovaara ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri A. Danielson ja toimistos sihteeri E. Varonen ⁷⁾;

Asunto oy. Hauho: osastopäälliköt S. Puranen ja J. A. Savolainen ja libristi F. Sundqvist sekä varalle sihteeri T. Törnblom ja johtaja T. Vanonen ⁸⁾;

Asunto-osuus Vanaja: kansliasihteeri A. Blomberg, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg sekä varalle kansliasihteeri A. Danielson ja osastopäällikkö J. A. Savolainen ⁹⁾;

Ab. Gräsviksgatan 5: kaupunginsihteeri E. Mantere, osastopäällikkö S. Puranen ja sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja kaupunginrevisori N. Fellman ¹⁰⁾;

Ab. Åshaka oy: osastopäällikkö J. A. Savolainen, kansliasihteeri J. Ståhlberg ja sihteeri T. Törnblom ¹¹⁾;

Virkamiesasunto oy. Sampsantie 50: kaupunginkamreeri P. J. Björk, kansliasihteeri A. Blomberg ja osastopäällikkö J. A. Savolainen ¹²⁾;

Oy. Helsingin kansanasunnot: asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja toimistonjohtaja Y. Harvia ja varalle työläistarkastaja T. Uski sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle apulaiskaupunginkamreeri E. Jernström ¹³⁾;

Oma-asunto oy.: osastopäällikkö J. A. Savolainen, sihteeri T. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski ¹⁴⁾;

Vallilan asunto-osuuskunta: kansliasihteeri A. Blomberg, osastopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle osastopäällikkö S. Puranen ja kansliasihteeri J. Ståhlberg ¹⁵⁾;

Asunto oy. Virkamiesasuntoja Sampsantie 40: toimistopäällikkö J. W. Andersin, apulaiskaupunginarkkitehti V. Määttä ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja notaari C. Toppelius ¹⁶⁾;

Asunto-osuuskunta Käpy: osastopäällikkö J. A. Savolainen, kanslia-

¹⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,132 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 3,143 §. — ³⁾ Khs 1 p. maalisk. 286 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 332 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 371 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. maalisk. 372 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 387 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. maalisk. 446 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. huhtik. 647 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. huhtik. 710 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. huhtik. 711 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. toukok. 756 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. toukok. 757 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. syysk. 1,687 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,797 §. — ¹⁶⁾ S:n 3 p. lokak. 1,802 §.

sihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle sihteeri T. Törnblom ja toimitsija A. Valta ¹⁾);

Asunto oy. Tyyni: osastopäällikkö J. A. Savolainen, sihteeri T. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri A. Blomberg ja kaupunginsihteeri E. Mantere ²⁾);

Sosiaalinen asuntotuotanto oy. Sato: pankinjohtaja A. Linturi ³⁾);

Asunto-osuuskunta Käpylä: kansliasihteeri A. Blomberg, asiamies E. Elfvingren, apulaiskaupunginarkkitehti V. Määttä ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. Danielson ja J. Ståhlberg ⁴⁾);

Asunto-osuuskunta Haapa: kansliasihteeri A. Blomberg, asiamies E. Elfvingren, apulaiskaupunginarkkitehti V. Määttä ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja sihteeri T. Törnblom ⁵⁾);

Asunto oy. Aito bostads ab.: osastopäällikkö J. A. Savolainen, sihteeri T. Törnblom ja työläistarkastaja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja notaari C. Toppelius ⁶⁾);

Asunto oy. Vallilan pienasunnot n:o 1: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, johtaja K. R. Heinonen ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski ⁷⁾);

Asunto oy. Vallilan pienasunnot n:o 2: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, johtaja K. R. Heinonen ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työläistarkastaja T. Uski ⁸⁾);

Asunto-osuuskunta Nelikulma: kansliasihteeri A. Blomberg, toimittaja K.-A. Fagerholm, sähköasentaja V. V. Salovaara ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri A. Danielson ja toimistosihteeri E. Varonen ⁹⁾);

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4: toimistonjohtaja Y. Harvia, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen, osastopäällikkö J. A. Savolainen ja työläistarkastaja T. Uski ynnä kaupunginhallituksen määräämänä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osaston edustajana lääketieteentohtori T. Salmi ja varalle asemakaava-arkkitehti B. Brunila, kansliasihteeri J. Ståhlberg ja sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja poliisilääkäri N. Jännes ja varalle revisori O. Paldani ja osastopäällikkö S. Puranen ¹⁰⁾);

Asunto oy. Sammatti: toimistonjohtaja Y. Harvia, toimistonhoitaja J. E. Janatuinen ja työläistarkastaja T. Uski ja varalle kansliasihteeri A. Blomberg ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle osastopäällikkö S. Puranen ¹¹⁾); sekä

Asunto-osuuskunta Voitto: osastopäällikkö S. Puranen, sähköasentaja V. V. Salovaara ja osastopäällikkö J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteerit A. Blomberg ja J. Ståhlberg ¹²⁾).

Asutuslautakunta. Asutuslautakunnan tiedoksi ja noudatettavaksi päätettiin ¹³⁾ saattaa asutuslautakuntain palkkioita koskeva, maatalousministeriön asutusasiainosaston asutuslautakunnille, kunnallislautakuntain esimiehille sekä kaupunki- ja kauppalakuntain hallituksille lähettämä kiertokirje.

¹⁾ Khs 10 p. lokak. 1,860 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,861 §. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 1,865 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,866 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 1,867 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. lokak. 1,978 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. lokak. 1,985 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. lokak. 1,986 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. marrask. 2,171 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. marrask. 2,286 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,287 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,450 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. huhtik. 566 §.

Pika-asutuslain edellyttämän toimikunnan asettaminen. Pika-asutuslain 31 §:n 2 momentissa säädettyyn toimikuntaan kaupunginhallitus päätti ¹⁾ valita puheenjohtajaksi kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikön J. A. Savolaisen sekä varapuheenjohtajaksi saman osaston apulaispäällikön P. Hansteen.

Kutsuntalautakuntaan kertomusvuoden asevelvollisuuskutsuntaa varten kaupunginhallitus valitsi ²⁾ everstiluutnantti A. A. Wansénin varsinaiseksi jäseneksi ja eversti U. A. Hillmanin varajäseneksi.

Sokeaintalo-säätiö. Säätiön tilintarkastajaksi valittiin ³⁾ kertomusvuodeksi samoin kuin sitä seuraavaksi kalenterivuodeksi kaupunginreviisori N. Fellman.

Säätiön hallitukseen valittiin ⁴⁾ seuraavaksi toimikaudeksi kansliasih-teeri A. Blomberg ja huoltoviraston toimitusjohtaja B. Sarlin.

Suomen matkat nimisen liiton hallintoneuvostoon valittiin ⁵⁾ kaupunginjohtaja A. Tulenheimo sekä varalle kiinteistöjohtaja E. von Frenckell.

Helsingin kansanteatteri o:yn johtokuntaan kaupunginhallitus valitsi ⁶⁾ kaupunginsihteeri E. Mantereen.

Stadion-säätiön hallitukseen valittiin ⁷⁾ kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, päätoimittaja R. G. Kallia ja apulaisjohtaja U. Rinne.

Ajantiedoitus. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että v:n 1939 joulukuun 1 p:ään saakka jatkunut aikamerkin antaminen Tähtitorninmäellä olevasta tähtitieteellisestä laitoksesta, minkä aiheuttamat kustannukset kiinteistö-lautakunta oli suorittanut käyttövaroistaan, oli lopetettava, mikäli se oli ollut kaupungin toimenpiteiden varassa.

Elinkeino-oikeuksien myöntämistä koskevat lausunnot. Uudenmaan lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissa kaupunginhallitus päätti puoltaa kolmen viipurilaisen elinkeinonharjoittajan anomuksia saada harjoittaa Helsingissä vaate- ja rihkamatavarain kauppaa ⁹⁾, myrkyllisten aineiden ja lipeäkiven kauppaa ¹⁰⁾ sekä teroitusliikettä ¹¹⁾.

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,517 §. — ²⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,179 §. — ³⁾ Khs 1 p. maalisk. 291 § ja 5 p. jouluk. 2,349 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,348 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,491 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 732 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,402 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. toukok. 942 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,142 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 548 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. huhtik. 549 §.

Liite 1**Väestönsuojelua koskevat ja muut sotatilanteesta johtuvat asiat v. 1939****Kaupunginvaltuuston käsittelemät asiat**

Sota. Sodan puhkeamisen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ antaa julkilausuman kaupungin asukkaille.

Pariisin kaupunginvaltuuston puheenjohtajalta myötätunnonosoituksena saapuneen sähkösanoman johdosta päätettiin ²⁾ esittää kiitokset.

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ periaatteellisesti, että niille yksityisille talonmistajille, jotka vilkasliikenteisille paikoille suostuivat rakentamaan lakimääräistä suuremman väestönsuojan yleisenä suojana käytettäväksi, voidaan suorittaa tästä aiheutuvat lisäkulut.

Edelliseen päätökseensä perustuen valtuusto sittemmin oikeutti ⁴⁾ kaupunginhallituksen asianomaisten talonmistajain suostumuksella järjestämään puoltamansa väestönsuojat vastaavasti 36,542 mk:n, 75,000 mk:n ja 19,000 mk:n kustannuksin Neljannen linjan 3—5:een, Pohj. Hesperiankadun 15:een ja Heikinkadun 24—26:een.

Hyväksyen periaatteellisesti kaupunginhallituksen esittämän suunnitelman väestönsuojain rakentamisesta erässä kaupungin laitoksissa työskenteleviä henkilöitä sekä väestönsuojelujoukkoja ja siviiliväestöä varten valtuusto päätti ⁵⁾ kehoittaa hallitusta kiireisesti valmistuttamaan suunnitelman toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset ehdotukset kustannusarvioineen. Väestönsuojain rakentamista koskeviin päätöksiin päätettiin ⁶⁾ sittemmin tehdä eräitä muutoksia oikeuttaen kaupunginhallitus lopullisesti vahvistamaan suojain piirustukset. Myöhemmin valtuusto päätti ⁶⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotukset osumankestävien, kaasutiiviiden suojuhuoneiden rakentamisesta oikeuttaen hallituksen lopullisesti hyväksymään niiden piirustukset sekä merkitä niiden rakentamista varten v:n 1940 talousarvioon 24,410,000 mk, mitä määrärahaa hallitus saisi käyttää jo kertomusvuonna.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁷⁾ ylittämään riittämättömiksi osoitautuneita käyttövarojaan väestönsuojelua varten 6,000,000 mk.

V:n 1940 talousarvioon päätettiin ⁸⁾ merkitä yhteensä 6,510,000 mk eräiden väestönsuojahuoneiden rakentamiseksi kaupunkiin oikeuttaen ⁹⁾ lisäksi vesijohtolaitos samassa tarkoituksessa 230,000 mk:lla ylittämään v:n 1938 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvää määrärahaa Vesijohto Koskelantiehen Kaukokadulta Vallinkoskenkadulle.

Kaasusuojeluvälineiden hankkimiseksi vesijohtolaitoksen jakeluhenkilökunnalle päätettiin ⁹⁾ merkitä v:n 1940 talousarvioon 80,000 mk.

Suomen kaasusuojelujärjestön avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvää Suomen kaasusuojelujärjestön avustamäärärahaa sai ylittää 150,000 mk kaupungin väestönsuojelun kehittämiseksi kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 13 p. jouluk. 3 §. — ²⁾ S:n 13 p. jouluk. 4 §. — ³⁾ S:n 4 p. lokak. 46 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. marrask. 32 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 35 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 35 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. marrask. 31 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. lokak. 47, 48 ja 49 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. lokak. 49 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. lokak. 26 §.

Kaupunginhallituksen käsittelemät asiat

Majoitus y.m. Kaupunginhallitus määräsi ¹⁾ kansliasihteeri J. Ståhlbergin majoituslautakunnan sihteeriksi.

Majoituslautakunta oikeutettiin ²⁾ kokouksiaan varten käyttämään kaupunginkanslian huoneistoja sekä kansliatöitään varten kaupunginkanslian henkilökuntaa, konttoritarpeita y.m. ehdoin, että järjestelyn aiheuttamat varsinaiset rahalliset menot aikanaan perittiin valtiolta.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi Helsingin sotilaspiirin esikunnan ilmoitus niistä kouluista, joita mahdollisen liikekannallepanon sattuessa käytettäisiin sotapalvelukseen kutsuttujen reserviläisten kokoontumispaikkoina.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan asiasta tekemän esityksen johdosta yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa antamaan rakennustoimistolle tehtäväksi laatia sotaväen majoituspaikoiksi luovutetuissa koulutaloissa syntyneiden vahinkojen korjauskustannuksia koskeva lausunto ja laskelma, mitkä aikanaan oli toimitettava kansakoulujohtokunnalle.

Rahatoimistoa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa avaamaan suomenkielisiä kansakouluja varten talousarvion ulkopuolella oleva tili majoituskustannusten suorittamiseksi ennakolta, ollen mainitut kustannukset aikanaan asianmukaisessa järjestyksessä perittävä takaisin puolustuslaitokselta.

Avattavalta erilliseltä ennakkotililtä päätettiin ⁶⁾ Heteka oy:lle sen puolustuslaitokselle Aleksanterinkadun 36:sta majoitustarkoituksiin luovuttamasta huonetilasta suorittaa korvausta 3,000 mk kuukaudessa marraskuun 13 p:stä lukien toistaiseksi siksi kuin majoitus päättyi tai korvausmäärä mahdollisesti muutettiin. Samalta tililtä myönnettiin ⁶⁾ 290 mk sotapalvelukseen kutsuttujen reserviläisten saunakäyntien kustantamiseen.

Kaupungin ja valtion yhteisen neuvottelukunnan asettaminen. Helsingin varuskunnan päällikön tehtyä kaupunginhallitukselle ehdotuksen toimenpiteisiin ryhtymisestä entistä tehoisamman keskityksen aikaansaamiseksi kaupungissa toimivien sotilaallisten laitosten ja elinten kanssa, kaupunginhallitus valtuutti ⁷⁾ kaupungin edustajiksi tätä silmälläpitäen asetettavaan neuvottelukuntaan kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin liikennettä koskevia kysymyksiä ja kaupunginjohtaja A. Tulenheimon muita kysymyksiä käsiteltäessä.

Puolustusvalmius. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi puolustusministeriön kierto kirje, joka koski elinkeinonharjoittajain ja kunnallisten viranomaisten avustamisvelvollisuutta puolustusvalmiutta järjestettäessä.

Maa-alueiden luovuttaminen puolustuslaitokselle. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi Helsingin teollisuuspiirin esikunnan ilmoitus Puodinkylän kartanon alueella ynnä Käpylässä olevien venäläisten maalinnoitusten ja niille johtavien teiden ottamisesta puolustusministeriön haltuun päättäen lähettää jäljennös ilmoituksesta kiinteistölautakunnalle asian aikanaan vaatimiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Suomenlinnan komendantin esitykseen, että eräitä kaupungin omistamia ulkosaaria toistaiseksi saataisiin käyttää puolustuslaitoksen tarpeisiin, päätettiin ¹⁰⁾ suostua.

¹⁾ Khs 26 p. lokak. 2,287 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 2,403 §. — ³⁾ S:n 9 p. marrask. 2,402 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. marrask. 2,365 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 2,533 §. — ⁶⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,427 §. — ⁷⁾ Khs 20 p. jouluk. 2,592 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. syysk. 2,056 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 2,298 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 18 p. jouluk. 4,363 §.

Kulosaaren kartanon luovuttaminen puolustuslaitokselle. Kiinteistölautakunta oli ilmoittanut puolustuslaitoksen ottaneen Kulosaaren kartanon päärakennuksen käyttöönsä ja ilmoittaneen myöhemmin tarvitsevansa kartanon muutkin rakennukset, minkä vuoksi tämän kartanon vuokraamista Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnalle koskeva vuokrasopimus oli irtisanottu päättymään kertomusvuoden lokakuun 20 p:nä ehdoin, että yhdistyksellä oli oikeus jatkaa sopimusta sen jälkeen kun puolustuslaitos aikanaan oli luovuttanut rakennukset takaisin kaupungille. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ tämän johdosta kehoittaa rahatoimistoa huolehtimaan asianmukaisten tilimerkintöjen tekemisestä sekä kiinteistötoimistoa lisäämään vuokrasopimukseen määräyksen siitä, että rakennus oli luovutettava kaupungille, jos se poikkeuksellisten olojen vuoksi itse tarvitsi sitä.

Jäänmurtaja Otson luovuttaminen puolustuslaitokselle. Satamalautakunta oikeutettiin²⁾ puolustuslaitoksen kanssa sopimaan erinäisistä jäänmurtaja Otsoon tehtävistä muutoksista.

Satamalaitoksen johtajan ilmoitettua, että puolustuslaitos joulukuun 1 p:nä oli ottanut haltuunsa jäänmurtaja Otson, sekä että aluksen päällikköä, konemestareita ja muuta henkilökuntaa oli kehoitettu jäämään alukselle sen ollessa sotilasviranomaisten hallussa, kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä tämän toimenpiteen.

Sittemmin päätettiin⁴⁾, että kaupunki toistaiseksi suorittaisi palkat jäänmurtaja Otson sekä vakinaiselle että ylimääräiselle ja väliaikaiselle henkilökunnalle sekä veloittaisi ne kuukausittain puolustuslaitokselta. Edelleen päätettiin aluksen miehistölle suorittaa päiväraha ainoastaan joulukuun 1 p:stä, sotilasviranomaisten suorittaessa sen joulukuun 2 p:stä lähtien.

Ilmatorjunta. Ilmavoimien esikunnalle päätettiin⁵⁾ ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut mitään sitä vastaan, että esikunnan ehdottama tuliasema-alue järjestettiin Taivaskallion kukkulalle, minkä ohessa päätettiin kehoittaa kiinteistölautakuntaa Taivaskallion ravintolakysymystä harkitessaan ottamaan huomioon eräät esikunnan esittämät näkökohdat.

Kaupungin suojelemiseksi päätettiin⁶⁾ tilata 10 ilmatorjuntatykkiä yhteensä 5,000,000 mk:n hinnasta, mikä oli suoritettava kaupunginhallituksen v:n 1940 käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Rakennustoimisto oikeutettiin⁷⁾ laskua vastaan luovuttamaan hiekkasäkkejä kaupunkiin sijoitettujen ilmatorjuntayksikköjen suojelua varten.

Kaupungin evakuointi. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ 25,000 mk kaupungin asukkaiden evakuoimiskyselykaavakkeiden painattamiseen.

Evakuoimisaineistoa selvittävän toimiston henkilökunnan palkat päätettiin⁹⁾ maksaa viikoittain lauantaisin väestönsuojelutarkoituksiin varatuista kaupunginhallituksen käyttövaroista suorittaneen toimiston päällikölle Y. Arkiomaalle 900 mk viikossa sekä apulaispäällikölle R. Brommelsille 20 mk ja muille virkailijoille 10 mk tunnilta.

Valtioneuvoston Helsingin kaupungin siviiliväestön evakuoimista suunnittelemaan asettaman komitean puheenjohtajan tiedusteltua, halusiko kaupunginhallitus saada komitean keräämän aineiston tiedokseen ja säi-

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 2,424 §. — ²⁾ S:n 11 p. toukok. 1,093 §. — ³⁾ Khn jsto 11 p. jouluk. 4,282 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. jouluk. 4,460 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. toukok. 1,075 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. jouluk. 2,580 §. — ⁷⁾ Khn jsto 18 p. jouluk. 4,364 §. — ⁸⁾ Khs 14 p. syysk. 1,896 §. — ⁹⁾ Khn jsto 30 p. syysk. 3,977 §.

lytettäväkseen, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ vastata, että kyseinen aineisto voitiin lähettää sille.

Kaupunginjohtajan kehoituksesta kiinteistöjohtaja E. von Frenckell oli osallistunut edellä mainitun komitean työhön mikäli se koski kaupungin liikenneteknillistä evakuointia. Kiinteistöjohtajan sittemmin komitean työstä antamasta selostuksesta ilmeni m.m. seuraavaa: Kaupungista oli loka-kuun 11—14 p:nä toimitetun vapaaehtoisen evakuoinnin yhteydessä poistunut arviolta 51,415 henkilöä rautateitse, 2,196 Raitiotie ja omnibus oy:n linja-autoilla, 19,450 muilla linja-autoilla, 12,375 yksityisautoilla, 7,000 vuokra-autoilla ja 710 meritse eli yhteensä 93,146 henkilöä. Mahdollisen täydellisen evakuoinnin, sekä pakollisen että vapaaehtoisen, yhteydessä kaupungista evakuoitavien henkilöiden lukumäärä arvioitiin n. 180,000:ksi, josta suurin osa kuljetettaisiin kaupungista rautateitse. Väestönsuojeluviranomaisten yhteistoiminnassa eri autoilijayhtymien kanssa laatiman evakuointisuunnitelman mukaisesti voitaisiin kaupungista kahden päivän kuluessa linja-autoilla pakollisesti evakuoida n. 37,000 henkilöä, mikä suunnitelma perustui Raitiotie ja omnibus oy:n 60 kaupunkilinja-auton ja n. 30 maaseutu-linja-auton sekä n. 100 muun linja-auton käyttämiseen. Uudenmaan lääninhallitus ja poliisiviranomaiset olivat jakaneet kaupungin numeroituihin evakuointipiireihin ja talojen porraskäytäviin oli asetettu kuulutukset, joista ilmeni, mihin piiriin asianomaisen korttelin asukkaat kuuluivat, sekä kokoontumispaikat, joista kyseistä evakuoimispiiriä varten varatut junat ja linja-autot lähtivät. Linja-autojen oli arvioitu voivan ajaa vähintään neljä vuoroa päivässä. Linja-autot lähtisivät kokoontumispaikoista johdettuina rivistöinä joka kolmas tunti 40—60 km:n etäisyydellä kaupungista sijaitseville maaseutupaikkakunnille, joiden kirkko yleensä oli valittu autoistapoistumispaikaksi. Sieltä kuljetettaisiin evakuoidut edelleen evakuoimiskomitean käyttöön luovutetuilla henkilöautoilla julkisiin rakennuksiin, kuten kouluihin, suojeluskunta- ja nuorisoseurataloihin y.m.s. sekä hätätilassa yksityisperheisiin. Tämän toisen etapin asemat oli merkitty laadittuun karttaan, josta suurennetut erikoiskartat tulivat olemaan kuljetuksesta huolehtivien autoilijain käytettävänä. Puheena olevat yksityisautot, luvultaan 979, oli kirjallisesti sitouduttu luovuttamaan väestönsuojeluviranomaisten käytettäväksi kuuden tunnin kuluessa kuulutuksen julkaisemisesta. Uudenmaan lääninhallitus oli kehoittanut läänin maalaiskuntien majoituslautakuntia varaamaan asunnot sellaisille henkilöille, jotka valtio mahdollisesti velvoittaisi lähtemään kaupungista, kun taas vapaaehtoisesti matkustavien henkilöiden oli itse huolehdittava asunnostaan. Vapaaehtoisesti poistuvan yleisön käytettäväksi oli liikennevälineet asetettava maksua vastaan kun taas pakkoevakuoinnin sattuessa samat liikennevälineet oli lähinnä valtion laskuun asetettava niiden henkilöiden käytettäväksi, joiden valtion osoitusten mukaisesti oli lähdettävä kaupungista. Edellä selostetun järjestelmän valmistamiseksi noudatettavaksi mahdollisen uuden evakuoinnin varalta olisi rautatiehallituksen kanssa tehtävä sopimus vaihtoehtoisen vuoroluettelon laatimisesta kahden päivän kuluessa tapahtuvaa evakuointia varten; sotilassuojeluviranomaisten kanssa sovittava niiden linja-autojen ja linja-autonkuljettajain lukumäärästä, joita ei saanut ottaa sotilastehtäviin vaan jotka oli jätettävä evakuoinnissa käytettäväksi; autoilijajärjestöjen kanssa tehtävä sopimus niiden jatkuvasta osallistumi-

¹⁾ Khs 21 p. syysk. 1,949 §.

sesta evakuointiin; kulkulaitosministeriölle tehtävä anomus, että ne henkilöautot, jotka kirjallisesti oli sitouduttu antamaan väestönsuojeluviranomaisten käytettäväksi, v:n 1940 tammikuun 1 p:n jälkeenkin vapaasti saisivat käyttää vahvistetun bensiinimäärän; läänin maalaiskuntien majoi-
tuslautakuntain kanssa tehtävä pakollisesti evakuoitavien asuntoja koskeva
sopimus; sekä laadittava tarkat ohjesäännöt siitä, miten väestön oli evakuoinnin sattuessa meneteltävä. Kiinteistöjohtajan antama selostus merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kaupunginjohtaja ilmoitti, että lokakuun alussa oli evakuoitu lastentarhoista 540 lasta, lastenkotien lapsista vastaanottokodissa olleet lapset sekä suurin osa kunnalliskodin hoidokeista, mitkä toimenpiteet hyväksyttiin ²⁾.

Ylioppilaiden romunkeräys. Hyläten Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen anomuksen saada lainata kaupungin kuorma-autoja romunkeräykses-
sään käytettäväksi kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yhdistykselle 1,280 mk yleisistä käyttövaroistaan kuorma-autojen vuokraamista varten romun kuljettamiseksi.

Yhdistys oikeutettiin ³⁾ maksutta saamaan rakennustoimistolta 3,000 kg, kaasulaitokselta 1,000 kg ja sähkölaitokselta 2,000 kg rautaromua ehdoin, että yhdistys kuljetti pois kaiken, ilman että siitä aiheutui mitään menoja kaupungille.

Ullakkojen tyhjentäminen. Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen saatua tehtäväksi suorittaa lokakuun 13 p:stä lähtien talojen ullakkojen tyhjen-
nyksen, kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö oli osoittanut varastoi-
mispaikkoja yhdistyksen käytettäväksi, mitkä toimenpiteet kaupungin-
hallitus eräin ehdoin päätti ⁴⁾ hyväksyä.

Väestönsuojelutarkoituksiin varatuista käyttövaroistaan kaupungin-
hallitus myönsi ⁵⁾ yhdistykselle 30,000 mk ullakkojen tyhjentämisestä aiheu-
tuvien menojen peittämiseen.

Virastojen ja laitosten sodanaikainen sijoitus. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi sisä-
asiainministeriön kiertokirje, jonka mukaan kaikkien siviilivirastojen ja
-laitosten tuli lähettää sisäasiainministeriön tarkastettavaksi suunnitel-
mansa sodanaikaisesta hajaantumisestaan, siirtymisestään muualle y.m.
Sittemmin hyväksyttiin ⁷⁾ ehdotus kaupungin virastojen ja laitosten sodan-
aikaisesta sijoituksesta, ollen lautakunnilla kuitenkin oleva oikeus siirtyä
muihinkin sopiviksi katsomiinsa paikkoihin.

Kaupungin arkistojen siirtäminen sodan varalta turvaan. Rakennustoi-
mistoa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin laatikkojen hank-
kimiseksi tai valmistamiseksi kaupunginhallituksen laskuun ensi sijassa
raastuvanoikeuden ja maistraatin vanhojen asiakirjojen sekä kaupungin-
hallituksen arkiston siirtämiseksi sodan varalta turvaan. Musiikkilauta-
kunta oikeutettiin ⁹⁾ itse tilaamaan laatikkoja arkistonsa poiskuljettamis-
ta varten. Arkistojen säilytyspaikaksi vuokrattiin ¹⁰⁾ Kiljavannummen pa-
rantolan 3 x 4 m:n suuruinen kellari 8 mk:n kuukausivuokrin m²:ltä. Arkis-
tojen siirtokustannusten suorittamiseen myönnettiin ¹¹⁾ 10,000 mk väestön-
suojelutarkoituksiin varatuista kaupunginhallituksen käyttövaroista. Maist-

¹⁾ Khs 9 p. marrask. 2,421 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 2,145 §. — ³⁾ S:n 20 p. huhtik. 942 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 2,150 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 2,238 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. lokak. 2,076 §. — ⁷⁾ Khn jsto 30 p. marrask. 4,200 §. — ⁸⁾ Khs 7 p. syysk. 1,864 § ja 21 p. syysk. 1,950 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 1,890 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. lokak. 2,288 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 §.

raatin arkiston evakuoimistyyöhön osallistuneille henkilöille päätettiin ¹⁾ suorittaa yhteensä 90 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Viranhaltijain asevelvollisuus. Merkittiin ²⁾ tiedoksi puolustusministeriön kirjelmä eräiden kaupungin viranhaltijain vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta sodan sattuessa.

Sotatilanteen aiheuttamia virkalomia koskevat määräykset. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ lähettää kaikille kaupungin virastopäälliköille seuraavan sisältöisen kiertokirjeen: Koska eräissä kaupungin virastoissa on ilmennyt epätietoisuutta siitä, miten on suhtauduttava evakuointikysymykseen viranhaltijain osalta, kaupunginhallitus ilmoittaa, ettei kukaan viranhaltija, jota ei ole kutsuttu sotapalvelukseen tai suojeluskuntatehtäviin, ole oikeutettu luvatta jättämään virkaansa. Jos joku viranhaltija haluaa muista syistä, esimerkiksi lottatehtävien takia tai matkustaakseen lastensa kanssa maaseudulle, saada vapautusta viranhoidosta, niin hänen on jätettävä tätä koskeva, kaupunginhallitukselle osoitettu anomus virastopäällikölleen, jonka tulee toimittaa se lausuntonsa ohella edelleen kaupunginhallitukselle. Ennenkuin kaupunginhallitus on päättänyt asiasta, ei siis virantoimituksesta kyseisessä tapauksessa saa poistua. Kaupunginhallitus harkitsee samalla kertaa, suoritetaanko viranhaltijoille kyseisissä tapauksissa poissaoloajalta palkkaa vai ei. Jos joku viranhaltija jo on jättänyt virkansa, on virastopäällikön heti tehtävä asiaa koskeva esitys kaupunginhallitukselle.

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ asianomaiset lautakunnat ja virastopäälliköt kussakin yksityistapauksessa määrättyin palkkaeduin pidettävään vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön osallistuvien viranhaltijain virkalomat toistaiseksi ja niin pitkäksi aikaa kuin heidät oli tällaiseen työhön määrätty, sekä samoin kussakin yksityistapauksessa määrättyin palkkaeduin niiden viranhaltijain virkalomat, jotka saatuaan siihen luvan, olivat poistuneet kaupungista vapaaehtoisen evakuoinnin yhteydessä ollakseen poissa siksi kuin valtion viranomaiset eivät enää pitäneet poissaoloa kaupungista tarpeellisenä, viimeksi mainittujen osalta kuitenkin ehdoin, että jos kaupunki sitä ennen katsoi tarvitsevana heidän työtään, heidän oli saatuaan siitä ilmoituksen heti palattava kaupunkiin.

Kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia kehoitettiin ⁵⁾ lähettämään kaupunginhallitukselle yksityiskohtaiset tiedot niistä viranhaltijoista, jotka olivat poistuneet ja jättäneet virkansa hoitamatta.

Sodan vuoksi työtä vailla olevien viranhaltijain siirtäminen toisiin toimiin. Kaupungin virastoille ja laitoksille päätettiin ⁶⁾ lähettää kiertokirje sodan vuoksi työtä vailla olevien viranhaltijain siirtämisestä tarpeen mukaan toisiin toimiin sekä tämän johdosta avoimiksi tulneiden virkain julistamisesta haettaviksi.

Palkkauskysymykset. Kaikille kaupungin lautakunnille lähetettiin ⁷⁾ täydennysohjeet sotapalveluksessa olevien ja vapaaehtoisen evakuoinnin yhteydessä kaupungista poistuneiden toimenhaltijain palkkauksen järjestämiseksi.

Väestönsuojelutoimikunta ja väestönsuojelutoimisto ⁸⁾. Kaupunginhalli-

¹⁾ Khn jsto 19 p. lokak. 4,039 §. — ²⁾ Khs 12 p. lokak. 2,152 §. — ³⁾ S:n 12 p. lokak. 2,197 §. — ⁴⁾ Khn jsto 23 p. lokak. 4,066 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,326 §. —

⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,335 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 221. — ⁷⁾ Khs 12 p. lokak. 2,197 § ja khn jsto 13 p. marrask. 4,150 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 221. —

⁸⁾ Väestönsuojelutoimisto muodostettiin sodan puhjettua väestönsuojelukeskukseksi.

tus myöntyi¹⁾ Helsingin teollisuuspiirin esikunnan ja väestönsuojelutoimikunnan esityksiin, että teollisuuspiirin edustajalle varattaisiin tilaisuus olla läsnä väestönsuojelutoimikunnan kokouksissa ja että hänelle suoritettaisiin sama kokouspalkkio kuin toimikunnan jäsenille.

Kaupunginsihteerin E. Mantere määrättiin²⁾ kaupunginhallituksen edustajaksi väestönsuojelutoimikuntaan.

Väestönsuojelutoimikunnalle päätettiin³⁾ ilmoittaa, että sen puheenjohtajant tehtävien hoito asianmukaisimmin järjestettäisiin siten, että kaupungin väestönsuojelupäällikkö toimisi myöskin toimikunnan puheenjohtajana sekä että, koska väestönsuojelupäällikköä ei vielä ollut nimitetty, voitiin väliaikaisesti hyväksyä toimikunnan ehdotus sähkölaitoksen jakeluinsinöörin R. Lindbohmin määräämisestä toimikunnan uudeksi puheenjohtajaksi everstiluutnantti E. Vossin tilalle sekä samalla toimikunnan ehdotukset apulaiskaturakennuspäällikkö R. Granqvistin määräämisestä toimikunnan jäseneksi edesmenneen kaupungininsinööri O. Martikaisen sijaan, kapteeni E. Auerin määräämisestä toimikunnan sihteeriksi edesmenneen majuri E. Rutasen tilalle ja 100 mk:n suuruisen kokouspalkkion suorittamisesta apulaiskaturakennuspäällikkö R. Granqvistille ja kapteeni E. Auerille.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelutarkoituksiin myönnettiin⁴⁾ 7,350 mk väestönsuojelutoimikuntaan kuuluville kaupungin edustajille heidän osanotostaan toimikunnan kertomusvuoden kokouksiin.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen vaapaakirjeoikeuden myöntämisestä väestönsuojelutoimikunnalle.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ perustaa Helsinkiin väestönsuojelutoimiston, jonka tarpeisiin luovutettaisiin huoneisto Kampintorin varrella olevasta sähkölaitoksen uudesta ala-asemarakennuksesta; sekä oikeuttaa väestönsuojelutoimikunnan toistaiseksi palkkaamaan toimistoon tilapäisinä viranhaltijoina toimistopäällikön 5,300 mk:n, vanhemman toimistoupseerin 4,625 mk:n, nuoremman toimistoupseerin 3,425 mk:n, toimistoinsinöörin 5,075 mk:n, vanhemman toimistoapulaisen 2,300 mk:n, nuoremman toimistoapulaisen 1,700 mk:n ja lähetin 700 mk:n kuukausipalkoin, mitkä palkat kertomusvuonna oli suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ sittemmin valita väestönsuojelutoimiston vanhemmaksi toimistoupseeriksi majuri T. Hannuksen, nuoremaksi toimistoupseeriksi kapteeni E. Auerin, koulutusupseeriksi luutnantti V. J. Hjelmmannin ja toimistoinsinööriksi diplomi-insinööri K. Kiianlinnan. Puolustuslaitoksen lokakuun 1 p:stä lukien toimistopäälliköksi komentaman majuri S. Freyn tehtäväksi jätettiin vanhemman ja nuoremman toimistoapulaisen sekä lähetin palkkaaminen.

Virkaatoimittava kaupungininsinööri R. Granqvist oikeutettiin⁸⁾ toimimaan väestönsuojelukeskukseen¹⁾ teknillisen toimiston päällikkönä.

Merkittiin⁹⁾ tiedoksi, että majuri E. Laukkanen joulukuun 4 p:nä oli komennettu väestönsuojelukeskukseen päällikkönä toimivaksi kaupungin

¹⁾ Khs 20 p. huhtik. 945 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 1,926 §. — ³⁾ S:n 14 p. syysk. 1,927 §. — ⁴⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3,411 §, 22 p. kesäk. 3,742 §, 5 p. lokak. 3,999 § ja 7 p. jouluk. 4,216 §. — ⁵⁾ Khs 14 p. syysk. 1,925 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. syysk. 1,928 § ja 21 p. syysk. 1,985 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 2,137 §. — ⁸⁾ Khs 12 p. lokak. 2,144 § ja khn jsto 11 p. lokak. 4,007 §. — ⁹⁾ Khn jsto 18 p. jouluk. 4,345 §.

väestönsuojelupäälliköksi majuri Freyn tultua komennetuksi takaisin puolustusvoimiin.

Väestönsuojelutoimiston toimistoinsinööriksi lokakuun 7 p:stä lukien otetulle insinööri Kiiianlinnalle, joka lokakuun 14 p:nä kutsuttiin sotapalvelukseen, päätettiin¹⁾ suorittaa palkka marraskuun 30 p:ään saakka, jolloin hänen virkasuhteensa katsottiin päättyneeksi.

Väestönsuojelutoimiston nuoremman toimistoapulaisen virkaa syyskuun 22 p:stä lokakuun 15 p:ään väliaikaisesti hoitaneelle rouva M. Lagerlöfille päätettiin²⁾ suorittaa mainitun ajan osuus kyseisen viran palkasta. Samalla toimisto oikeutettiin viimeksi mainitusta päivästä lukien palkkaamaan rouva Lagerlöf puhelinkeskuksen hoitajaksi 1,500 mk:n kuukausipalkoin.

Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi³⁾ väestönsuojelutoimistolle 35,000 mk toimistokaluston, 2,362: 10 mk konttoritarvikkeiden ja 120,000 mk 10 radiopuhelimen hankkimiseen sekä 40,000 mk tarverahoina käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾, ettei väestönsuojelutoimiston irtaimistoa ollut palo- eikä murtovakuutettava.

Väestönsuojeluhenkilöstö. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että sen kertomusvuoden käyttövoroista väestönsuojelua varten saatiin huhtikuun 1 p:stä lukien enintään vuoden loppuun käyttää 2,250 mk kuukaudessa eli yhteensä 20,250 mk erityisen henkilön palkkaamiseksi huolehtimaan suojeluyksikköjen muodostamisesta sekä suojeluvalvojain nimeämisestä niihin, heidän kouluttamisestaan ja heitä koskevan kortiston laatimisesta ja pitämisestä.

Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ 24,000 mk kertakaikkisten korvausten suorittamiseksi lohkoryhmien ja lohkojen suojelujohtajille heidän kertomusvuonna suorittamastaan työstä, maksaen 3 lohkoryhmän suojelujohtajille kullekin 2,000 mk ja 18 lohkon suojelujohtajille kullekin 1,000 mk.

Edellä mainituista käyttövoroista myönnettiin⁷⁾ 8,000 mk lohkoryhmien ja lohkojen väestönsuojelumuodostelmien järjestämiseen.

Suojelupäälliköksi Länsisataman satamalohkoon valittiin⁸⁾ satamamestari V. J. Lackström, Sörnäisten satamalohkoon satamamestari V. Manner sekä Herttoniemen satamalohkoon tarkastuskonstaapeli L. Salmi.

Rakennustoimiston vanhempi insinööri A. Lippa⁹⁾ määrättiin Kasarmikadun talon n:o 21 suojeluvalvojaksi, rakennustoimiston tiliviraston kirjanpitäjä E. Lindholm¹⁰⁾ Topeliuksenkadun kansakoulutalon suojeluvalvojaksi sekä satamahallintotoimiston vaakamestari K. Ahonen¹¹⁾ ensimmäisen tullikamarin suojeluvalvojaksi ja vahtimestari K. Nordman¹²⁾ suojeluvalvojan apulaiseksi, haaraosaston esimies L. Johansson¹³⁾ kolmannen tullikamarin talon suojeluvalvojaksi ja hissilaitoksen koneenkäyttäjä F. V. Salin¹⁴⁾ suojeluvalvojan apulaiseksi ja haaraosaston esimies W. Forsander¹⁵⁾ kuudennen tullikamarin talon suojeluvalvojaksi ja hissilaitoksen koneenkäyttäjä E. Tossavainen¹⁶⁾ suojeluvalvojan apulaiseksi.

¹⁾ Khn jsto 16 p. marrask. 4,153 §. — ²⁾ S:n 26 p. lokak. 4,070 §. — ³⁾ Khs 2 p. marrask. 2,330 § ja 9 p. marrask. 2,399 § sekä khn jsto 5 p. lokak. 3,992 § ja 19 p. lokak. 4,040 §. — ⁴⁾ Khn jsto 13 p. jouluk. 4,310 §. — ⁵⁾ Khs 30 p. maalisk. 809 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 2,401 §. — ⁷⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 §. — ⁸⁾ Khs 13 p. heinäk. 1,592 §. — ⁹⁾ Khn jsto 14 p. syysk. 3,943 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,255 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. lokak. 3,997 §.

Elintarvikekeskuksen toimitusjohtajalle E. Sarkialle annettiin ¹⁾ tehtäväksi yksissä neuvoin väestönsuojelutoimiston kanssa järjestää väestönsuojelujoukkojen muonitus.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ suostua siihen, että väestönsuojelutoimikunta väestönsuojeluhenkilöstön muonitusta järjestäessään otti siihen asti käytännössä olleiden, henkilöstölle jaettujen aterialippujen sijasta käytäntöön 1, 2 ja 4 mk:n maksukuitteja jaettavaksi yhteensä 12 mk:n arvosta henkilöä kohden päivässä. Samaa järjestelmää saatiin noudattaa myöskin talonsuojeluryhmien suhteen, jolloin maksukuitit oli katsottava taloille myönnettäviksi ennakkolainoiksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että niille kaupungin työntekijöille, joiden sotatilanteen johdosta oli pakko vuorokausi läpeensä oleskella lohkokrymien ja lohkojen huoneistoissa, oli korvauksena tästä järjestettävä muonitus kaupungin toimesta.

Saunakäyntien järjestämiseksi kaupungissa toimiville väestönsuojelujoukoille kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten suorittaa 7,500 mk viikossa enintään kertomusvuoden loppuun.

Väestönsuojelukoulutus ⁵⁾. Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ väestönsuojelutoimikunnan esitykseen toimikunnan palveluksessa olevan luutnantti V. J. Hjelmmannin komentamisesta teollisuuslaitosten väestönsuojelujohdajakursseille.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁷⁾ väestönsuojelutoimikunnalle 4,450 mk kaupungin virastojen ja laitosten suojelupalvoille syyskuun 12—14 p:nä järjestettyjen väestönsuojelukurssien aiheuttamien menojen peittämiseen.

Samoina varoista myönnettiin ⁸⁾ yhteensä 32,000 mk väestönsuojelukurssien toimeenpanemiseksi suomenkielisten kansakoulujen jatko- ja osaksi myös yläkoulunopettajille sekä tarpeellisten välineiden hankkimiseksi Aleksis Kiven ja Kaisaniemen kouluihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ toimenpiteen, jolla oli myönnetty 700 mk väestönsuojelukurssien toimeenpanemiseen rakennustoimiston viranhaltijoille, sekä oikeutti yleisjaostonsa tarvittaessa myöntämään luvan muidenkin samantapaisten kurssien toimeenpanoon ja hyväksymään siitä aiheutuvat laskut.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 75,000 mk kaupungin yleisen väestönsuojelupalveluksen sekä väestön omakohtaisen suojelupalveluksen aiheuttamien koulutuskustannusten suorittamiseen.

Väestönsuojeluvälineiden y. m. hankinta. Kiinteistötoimiston talosaston päällikkö S. Puranen oikeutettiin ¹¹⁾ tilaamaan kaikki kaupungin virastojen ja laitosten tarvitsemat väestönsuojelu- ja ensiapuvälineet sekä päätettiin kiertokirjeellä kehoittaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä hallituksia mitä pikimmin näissä asioissa kääntymään osastopäällikkö Purasen puoleen.

Eräille toimenhaltijoille hankittavien väestönsuojeluvälineiden säilytys-, hoito- ja kunnossapitomenoihin myönnettiin ¹²⁾ kaupunginhallituksen

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 2,540 §. — ²⁾ Khn jsto 7 p. jouluk. 4,220 §. — ³⁾ S:n 11 p. jouluk. 4,289 §. — ⁴⁾ Khs 20 p. jouluk. 2,587 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1938 kert. s. 123. — ⁶⁾ Khs 1 p. kesäk. 1,274 §. — ⁷⁾ Khn jsto 21 p. syysk. 3,968 §. — ⁸⁾ Khs 5 p. lokak. 2,125 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. lokak. 2,147 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. lokak. 2,289 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. lokak. 2,149 §. — ¹²⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,055 ja 3,056 §.

käyttövaroista väestönsuojelua varten 7,000 mk, josta 3,000 mk yleisten töiden lautakunnalle ja 4,000 mk puhtaanapitolaitokselle.

Päätettiin ¹⁾, että kaupunki suorittaa sen palveluksessa oleville henkilöille jaettujen henkilökohtaisten kaasusuojeluvälineiden kustannukset edellyttäen, että suojeluvälineet aikanaan palautetaan kaupungille.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yhteensä 653,917: 90 mk väestönsuojeluvälineiden hankkimiseksi lohkorhymille ja lohkoille.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 300,000 mk väestönsuojelutoimiston käytettäväksi välttämättömissä tapauksissa yksityistaloille kuittia vastaan myönnettäviin lainoihin niiden väestönsuojeluhenkilöstön varustamiseksi kaasunaamareilla.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin ⁴⁾ tilaamaan kaupungin tarvitsemia ilmanvaihtolaitteita sekä teräsovia ja -luukkuja 655,000 mk:n arvosta mennen kaupungin puolesta vekselitakaukseen niiden hinnan suorittamisesta.

Rakennustoimistolle annettiin ⁵⁾ tehtäväksi hankkia tuuletin suodattimennoineen Käpylän lohkoon.

Väestönsuojelutarvikkeiden jakelun järjestämisestä koskeva väestönsuojelutoimiston kirjelmä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Hälytys- ja viestitysjärjestelmä. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 270,000 mk kaupungin hälytys- ja viestitysjärjestelmän täydentämiseen.

Tähystyspaikat. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 28,000 mk teräslevysuojan rakentamiseksi stadionin tornin tähystäjille.

Ensiapuasemat. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että kansakoulujen suihkuhuoneet ja kolme näiden lähellä sijaitsevaa luokka- tai muuta huonetta oli varattava ensiapuasemiksi ja kaasupuhdistuspaikoiksi.

Lapinlahdenkadun uuteen kansakoulurakennukseen järjestetyn ensiapuaseman valmistuttua kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ jättää sen terveydenhoitolautakunnan hoitoon, ollen asemalla tarvittavat koneelliset varusteet hankittava yksissä neuvoin Suomen kaasusuojelujärjestön ja rakennustoimiston talorakennusosaston kanssa.

Palotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 1,217 mk terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi väestön suojelutarvikkeiden hankkimiseen sen järjestämälle ensiapuasemalle.

Tarpeellisten varusteiden ja kaasusuojeluvälineiden hankkimiseksi ensiapuasemille kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ terveydenhoitolautakunnalle 300,000 mk väestönsuojelua varten varatuista käyttövaroistaan.

Ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger oikeutettiin ¹³⁾ hyväksymään maksettavaksi edellä mainitusta 300,000 mk:n määrärahasta yhteensä 7,000 mk:n suuruiset laskut ostoista sotilassairaalaan järjestettävää

¹⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,435 §. — ²⁾ Khs 26 p. lokak. 2,290 § ja 2 p. marrask. 2,331 §. — ³⁾ Khn jsto 7 p. jouluk. 4,219 §. — ⁴⁾ Khs 13 p. jouluk. 2,577 §. — ⁵⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,431 §. — ⁶⁾ Khs 2 p. marrask. 2,332 § ja 9 p. marrask. 2,400 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2,541 §. — ⁸⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,430 §. — ⁹⁾ Khs 2 p. marrask. 2,329 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. marrask. 2,440 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1,330 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. lokak. 2,237 §. — ¹³⁾ Khn jsto 30 p. marrask. 4,202 §.

ensiapuasemaa varten ehdoin, että hankitut esineet jäivät kaupungin omaisuudeksi ja että ne saatiin siirtää pois sairaalasta, ellei sitä saatu käyttää kaupungin ensiapuasemana.

Ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger oikeutettiin ¹⁾ tilaamaan 300 paaria ensiapuasemille sekä lohkojen pelastusryhmille.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 287,000 mk väliaikaisten ensiapuasemien rakennus- ja järjestelytöiden suorittamiseen.

Saniteettiteurastamon käyttäminen väestönsuojelutarkoituksiin. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 25,000 mk saniteettiteurastamon kunnostamista varten desinfioimislaitoksena käytettäväksi.

Väestönsuojat. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa väestönsuojelutoimikunnalle, että kaupungin viemäritunneleita yleisten töiden lautakunnan esittämistä syistä ei voitu käyttää väestönsuojelutarkoituksiin, mutta ettei sillä periaatteellisesti ollut mitään sitä vastaan, että Mäkelän- ja Viipurinkadun välistä vesijohtotunnelia käytettiin kyseiseen tarkoitukseen. Samalla päätettiin väestönsuojelutoimikunnalta pyytää suunnitelma ja kustannusarvio tarvittavien erikoislaitteiden hankkimisesta tähän vesijohtotunneliin.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa teknillistä johtajaa ryhtymään toimenpiteisiin puhelimen ja vesijohdon järjestämiseksi Siltavuoren viemäritunneliin, jota oli alettu käyttää väestönsuojana. Rakennustoimistolle annettiin ⁶⁾ tehtäväksi rakentaa Unioninkadun 43:n kohdalla oleva Siltavuoren viemäritunnelin sisäänkäynti kulman muotoiseksi, sekä päältä että sivulta suojattavaksi.

Rakennustoimistoa kehoitettiin ⁷⁾ kiireisesti laatimaan suunnitelma suojahautojen rakentamisesta ja ryhtymään niiden rakennustöihin ja virkaatoimittavaa kaupungininsinööriä R. Granqvistia kehoitettiin ⁷⁾ kaupungin puolesta oikeuttamaan yksityiset talonomistajat rakentamaan niitä kaupungin maalle. Suojahautoja varten päätettiin ⁷⁾ ostaa 100,000 paperisäkkiä, joiden maksamiseen myönnettiin ⁸⁾ 230,676 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten; rakennustoimistoa kehoitettiin hankkimaan säkkeihin tarvittava hiekkamäärä. Rakennustoimisto oikeutettiin ⁷⁾ myymään hiekkaa yksityisille talonomistajille 55 mk:n hinnasta m³:ltä, minkä lisäksi oli perittävä säkin hinta rahtikustannuksiin. Vähittäismyynnissä sittemmin syntyneen tappion peittämiseen kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 25,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi, että rautatiehallitus oli hyväksynyt ehdotuksen satamaradan kallioleikkausten järjestämisestä väestönsuojiksi ehdoin, että leikkauksiin suunnitellut portaat rakennettiin siten, että ne eivät tulleet rautatien vapaan kulkutien sisälle, ollen työn suorituksessa noudatettava asianomaisen ratajakson päällikön antamia ohjeita. Samalla rautatiehallitus oli ilmoittanut kehoittaneensa asianomaisia liikennevir-

¹⁾ Khs 2 p. marrask. 2,327 §. — ²⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 ja 4,258 §. — ³⁾ Khs 26 p. lokak. 2,323 § ja 2 p. marrask. 2,328 § sekä khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 §. — ⁴⁾ Khs 22 p. kesäk. 1,446 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 2,572 §. — ⁶⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,432 §. — ⁷⁾ Khs 12 p. lokak. 2,143 § ja khn jsto 10 p. lokak. 4,010 §. — ⁸⁾ Khs 9 p. marrask. 2,404 §. — ⁹⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 §. — ¹⁰⁾ Khs 19 p. lokak. 2,268 §.

kailijoitaan mahdollisen pommituksen sattuessa noudattamaan mitä suurinta varovaisuutta rautatieliikenteen suhteen.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ Korkeavuorenkadulle, Johanneksen kirkon ääreen ja Kallion palokuntaa varten rakennettavien väestönsuojain piirustukset oikeuttaen rakennustoimiston ryhtymään rakennustöihin jo kertomusvuonna. Edelleen hyväksyttiin ²⁾ yleisten töiden lautakunnan laadittamat pääpaloaseman ja Helsingin puhelinyhdistyksen suojahuoneen piirustukset.

Kiinteistötoimiston talo-osaston päällikölle annettiin ³⁾ tehtäväksi ryhtyä kiireellisiin toimenpiteisiin väestönsuojan mahdolliseksi rakentamiseksi raatihuoneeseen. Raatihuoneen ikkunat päätettiin ⁴⁾ laudoittaa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä osuusliike Elannon, Helsingin suojeluskuntapiirin esikunnan ja Ab. Victor oy:n kanssa sopimukset tilapäisten väestönsuojain järjestämisestä niiden uudisrakennuksiin sekä pyytää väestönsuojeluviranomaisilta ehdotuksen suojahuoneiden sisustamiseksi ja kalustamiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa kiinteistöjohtajaa tekemään Oy. Wilh. Bensow ab:n kanssa sopimuksen yleisen väestönsuojan kunnostamisesta yhtiön Etel. Esplanaadikadun 22:ssa olevaan uudisrakennukseen, saaden kaupungin osuus kustannuksista nousta enintään 60,000 mk:aan.

Käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 28,600 mk kaupungintalon pihalla olevan holvikäytävän vahvistamiseen väestönsuojana käytettäväksi, 1,200,000 mk yleisten suojahautojen rakentamiseen, 225,000 mk poliisilaitoksen suojahautojen rakentamiseen, 30,000 mk portaiden rakentamiseen satamaradan kallioleikkauksiin, 9,000 mk vesijohtotunnelin käytöstä väestönsuojana aiheutuvien töiden suorittamiseen, 14,000 mk Syyriankadun viemäritunnelin käytöstä väestönsuojana aiheutuvien töiden suorittamiseen, 19,000 mk väliaikaisen väestönsuojan järjestämiseen Heikinkadun talon n:o 26 kellariin, 75,000 mk väliaikaisen väestönsuojan järjestämiseen Pohj. Hesperiankadun talon n:o 15 kellariin, 69,062 mk väliaikaisen väestönsuojan järjestämiseen Neljännen linjan talon n:ot 3—5 kellariin, 45,000 mk Toukolan konepajan väestönsuojan rakentamiseen, 15,000 mk tukemistöiden suorittamiseen Katariinankadun talossa n:o 1, 17,000 mk tukemistöiden suorittamiseen Ratakadun poliisiasemalla, 8,000 mk tukemistöiden suorittamiseen rahatoimistotalossa sekä 6,601 mk väestönsuojan rakentamiseen tuberkuloosisairaalaan.

Päätettiin ⁸⁾, että valtion Meilahteen rakentamaan sairaanhoitajatar-koulutaloon oli kaupungin kustannuksella järjestettävä yleinen lämmitettävä väestönsuoja.

V:n 1940 käyttövoroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää 1,000,000 mk 130 henkilölle tarkoitetun väestönsuojan rakentamiseen Sörnäisissä olevalle kaasulaitoksen asemalle sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

¹⁾ Khs 23 p. marrask. 2,524 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 2,563 §. — ³⁾ Khn jsto 12 p. jouluk. 4,295 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. jouluk. 4,433 §. — ⁵⁾ Khs 19 p. lokak. 2,249 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. jouluk. 2,571 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. marrask. 2,542 § sekä khn jsto 8 p. jouluk. 4,257 §, 11 p. jouluk. 4,277 § ja 22 p. jouluk. 4,402 §. — ⁸⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,434 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 4,457 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa erinäiset Vallilassa sijaitsevat teollisuuslaitokset rakentamaan yhteisen pomminkestävän väestönsuojan Elimäenkadun varrelle, sen tonttien n:ot 15 ja 17 väliin, sekä saamaan haltuunsa alueen pommisuojaarakennusten yhteyteen suunniteltua ravintolaa varten, kehoittaen kiinteistölautakuntaa laatimaan ehdotuksen aluetta koskevan asema- ja muuttamiseksi ja alueen luovutusehdoiksi.

Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ suojeluskuntain yliesikunnan maksutta järjestämään teräsluukulla suljettavan varauloskäytävän Laivanvarustajankadun taloon n:o 6 rakennettavaan väestönsuojaan ehdoin, että käytävä poistettiin kuuden kuukauden kuluessa irtisanomisesta.

Kiinteistötoimiston tonttiosaston päällikkö oli oikeuttanut Oy. Strömberg ab:n rakennuttamaan osumankestävän väestönsuojan Strömbergin itsenäiseen teollisuuslohkoon vastapäätä yhtiön tehdasta, maantien eteläpuolella, Teräsköysi oy:n vieressä olevaan kaupungin omistamaan kallioon, ehdottaen alueen luovuttamista enintään 25 vuodeksi, vuokratta niin pitkäksi aikaa kuin sitä käytettiin väestönsuojelutarkoituksiin mutta myöhemmin sovittavaa korvausta vastaan, jos sitä alettiin käyttää muihin tarkoituksiin. Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ tonttiosaston päällikön toimenpiteen ja ehdotuksen asiassa.

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ⁴⁾ toistaiseksi luovuttamaan Pakilan asukkaiden väestönsuojiksi ne Toivolan koulukodin alueella olevat ampumahaudat, joita koulukoti itse ei tarvinnut.

Päätettiin ⁵⁾, että yleiset väestönsuojat oli pidettävä avoinna, ja pyydettiin väestönsuojelukeskusta niiden silmälläpitoa varten järjestämään kulkuvartijoita keskuksen käytettävissä olevista vapaaehtoisista.

Yksityisen väestönsuojeluvälistustoiminnan tukeminen. Akateemisten naisten Karjala-seuran anottua 9,650 mk:n avustusta väestönsuojeluvälistustoimintansa tukemiseksi, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ pyytää väestönsuojelutoimikunnan kiireellisen lausunnon asiasta sekä, jos toimikunnan lausunto oli puoltava, myöntää anotun avustuksen määrän yleisistä käyttövaroistaan.

Helsingiläisen siirtoväen avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 50,000 mk Suomen sosialidemokraattiselle työläisnaisliitolle sen toimintaa varten evakuoitujen helsingiläisperheiden avustamiseksi.

Sotapalvelukseen kutsuttujen reserviläisten omaisten avustaminen. Edellyttäen, että Uudenmaan lääninhallitus siihen suostui, päätettiin ⁸⁾ sotapalvelukseen kutsuttujen reserviläisten omaisille suoritettavien ennakoavustusten jaossa sen jouduttamiseksi hyväksyä noudatettavaksi sellainen menettelytapa, että, maistraatin käsiteltäviä anomukset, rahatoimisto, odottamatta lääninhallituksen päätöstä, voi suorittaa puolet maistraatin esittämästä määrästä. Lääninhallitus ilmoitti sittemmin, että kaupunginhallituksen päätös sotilasavustusten ennakkosuorituksista ei vaatinut lääninhallituksen vahvistusta ⁹⁾.

Koska oli esiintynyt tapauksia, jolloin reserviläisten omaisille oli jäänyt vain matkittu määrä siitä ennakoavustuksesta, joka heille edellä mainitun kaupunginhallituksen päätöksen nojalla saatiin jakaa, vähennettynä

¹⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,256 §. — ²⁾ Khs 18 p. tammik. 178 §. — ³⁾ S:n 12 p. lokak. 2,151 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 2,312 §. — ⁵⁾ Khn jsto 15 p. jouluk. 4,337 §. — ⁶⁾ Khs 7 p. syysk. 1,865 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 2,449 §. — ⁸⁾ Khn jsto 14 p. lokak. 4,036 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. marrask. 4,104 §.

kuitenkin huoltolautakunnan heille antamalla ennakkoavustuksella, niin rahatoimenjohtaja oli antanut rahatoimistolle kehoituksen suorittaa niille reserviläisten omaisille, jotka olivat saaneet ennakkoavustusta huoltolautakunnalta, maistraatin puoltaman avustusmäärän kokonaisuudessaan, siitä kuitenkin vähennettynä huoltolautakunnan antama ennakkoavustus; sekä niille reserviläisten omaisille, jotka eivät olleet saaneet ennakkoavustusta huoltolautakunnalta, edelleenkin ennakolta puolet maistraatin puoltamasta avustusmäärästä. Rahatoimenjohtajan toimenpide hyväksyttiin ¹⁾.

Lotta-Svärd yhdistys oikeutettiin ²⁾ käyttämään jotain Annankadun kansakoulun huonetta reserviläisten perheille järjestettävää ruoanjakelua varten sekä valmistavan tyttöjen ammattikoulun keittiötä ruoan valmistukseen.

¹⁾ Khn jsto 16 p. marrask. 4,155 §. — ²⁾ S:n 23 p. lokak. 4,067 §.

Liite 2**Väestönsuojelua koskevat ja muut sotatilasta johtuvat asiat v. 1940*****Kaupunginvaltuuston käsittelemät asiat****Väestönsuojelu*

Väestönsuojelutoiminnan järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ asettaa väestönsuojelulautakunnan, johon puheenjohtajan lisäksi tuli kuulla kuusi jäsentä ja kolme varajäsentä. Puheenjohtajaksi valittiin ¹⁾ vt Nybergh sekä jäseniksi vtt Kaukonen, Myrsky, Railo, Rönholm ja Sergelius ja toimittaja J. A. Savola sekä varajäseniksi vtt Kallia ja Lähde ja alilääkäri U. Tötterman.

Samalla valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen väestönsuojelulautakunnan ohjesäännöksi ja Uudenmaan lääninhallitus vahvisti elokuun 13 p:nä ohjesäännön noudatettavaksi toistaiseksi ja siksi kuin toisin määrättiin ²⁾.

Väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajan palkkio vahvistettiin ¹⁾ 500 mk:ksi sekä jäsenten palkkio 150 mk:ksi kokoukselta, varapuheenjohtajan saadessa puheenjohtajana toimiessaan puheenjohtajalle myönnetyn palkkion.

Väestönsuojelulautakunnan toiminta määrättiin ¹⁾ kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvaksi.

Väestönsuojelulautakunnan alaisena toimivaan väestönsuojelutoimistoon asetettiin ¹⁾ seuraavat, alla mainittujen palkkaluokkien mukaisia palkkaetuja nauttivat viranhaltijat: toimistopäällikkö, 16 palkkaluokan, toimistopäällikön apulainen, 22 palkkaluokan, koulutuksen johtaja, 28 palkkaluokan, toimistoinsinööri, 20 palkkaluokan, varastopäällikkö, 23 palkkaluokan, vanhempi toimistoapulainen, 35 palkkaluokan, nuorempi toimistoapulainen, 41 palkkaluokan, varaston vahtimestari, 41 palkkaluokan, puhelinvartija 43 palkkaluokan ja lähetti, 58 palkkaluokan. Virat oli täytettävä aluksi tilapäisesti kertomusvuoden loppuun.

Väestönsuojelulautakunnalle annettiin ¹⁾ tehtäväksi väestönsuojelutoimiston vakinaistamisen yhteydessä laatia toimiston johtosääntöehdotus valtuuston vahvistettavaksi.

Väestönsuojelumäärärahat. Kaupunginhallitus oikeutettiin ³⁾ ylittämään käyttövarojaan väestönsuojelua varten 40,000,000 mk kaupungin puolustamisen järjestämistä varten.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ 5,534,809 mk:lla ylittämään samoja käyttövarojaan.

Yksityisten väestönsuojain rakentaminen yleisten väestönsuojain yhteyteen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ suostua siihen, että yleisten väestönsuojain yhteyteen saatiin kaupunginhallituksen kulloinkin päättämässä yksityistapauksissa järjestää yksityisiä väestönsuojia, jolloin pääasiallisesti oli noudatettava seuraavia väestönsuojelulautakunnan esittämiä ehtoja:

Yksityisen talon on rakennettava väestönsuojansa sisäänmenoaukko

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 21 § ja 29 p. toukok. 17 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 62. — ³⁾ Kvsto 3 p. huhtik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 23 §.

erilliseksi ja tulee sen alkaa joko talon pihalta tahi porras- tai porttikäytävältä.

Maanalainen käytävä rakennetaan siten, että se toimii kyseisen talon väestönsuojana ja että sen toinen pää yhdistyy yleiseen väestönsuojaan. Käytävän leveys riippuu talon suojattavasta asukasmäärästä. Ellei riittävän leveätä käytävää voida rakentaa, voidaan poikkeustapauksissa erottaa yleisestä väestönsuojasta väliseinällä tarpeellinen suojatila talolle.

Yleiseen suojaan yhdistyvän käytävän pää varustetaan suljettavalla ovelle, joten ei kellään hälytyksen aikana sieltä käsin ole kulkuoikeutta, paitsi määrättyissä tapauksissa. Jos talo, josta väestönsuojana käytettävä käytävä alkaa, saa sellaisen osuman, että sisääntuloaukko tukkeutuu, pääsevät yksityisessä suojassa olevat talon asukkaat ulos yleisen väestönsuojan muiden uloskäytävien kautta. Jos taas yleisen väestönsuojan uloskäytävät tukkeutuvat ja yksityisen talon suojakäytävä jää käyttökelpoiseksi, voi yleisessä suojassa oleva yleisö päästä tätä tietä ulos suojasta.

Rauhan aikana on yksityisen talon kustantama väestönsuojakäytävä talon käytettävissä esim. varastosuojana.

Yksityisen talon esittäessä suojansa kaupungin rakennettavaksi yhdyskäytävänä johonkin yleiseen väestönsuojaan, tulee rakennustoimiston yhteistyössä väestönsuojelutoimiston kanssa laatia kyseisen suojakäytävän rakentamissuunnitelma sekä kustannusarvio, joka maksutta jätetään asianomaiselle talolle.

Lisäksi valtuusto päätti ¹⁾, että tontinomistajan oli sitouduttava korvausta luopumaan mahdollisesti katualueella olevasta suojastaan tai sen osasta, jos kaupunki tarvitsi sitä yleiseen tarkoitukseen, sekä suorittamaan kaupungille maksun työn suorituksesta rakennustoimiston harkinnan mukaisesti.

Muut sotatilasta johtuvat asiat

Majoituslautakunta. Majoituslautakuntaan valittiin ²⁾ toimikaudeksi 1940—42 varsinaisiksi jäseniksi rakennusmestari K. A. Nyberg, puheenjohtajana, pastori F. E. Lilja, varapuheenjohtajana, ja kaitsija U. Merilinna sekä varajäseniksi toimistonjohtaja H. Allenius, varatuomari U. Dahl ja muurari K. Kallio.

Majoituslautakunnan palkkioiden suhteen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että v:lta 1939 ajasta ennen poikkeustilanteen syntymistä suoritettaisiin korvaus kultakin kokoukselta entiseen tapaan, kuitenkin niin, että kokouspalkkio kaupungin muissa lautakunnissa noudatetun menetelmän mukaisesti suoritettaisiin puheenjohtajalle 150 mk:n ja jäsenille 100 mk:n suuruisena, ja että puheenjohtajana koko sodan ajan toimineelle entiselle varapuheenjohtajalle, rakennusmestari Nybergille, suoritettaisiin lokakuun 25 p:stä 1939 lukien 1,200 mk:n suuruisen kuukausipalkkio ja lautakunnalle joksikin aikaa palkatulle erityiselle sihteerille samasta päivästä lukien 1,500 mk:n kuukausipalkkio sekä jäsenille edelleen 100 mk kokoukselta, suoritetaan kaikki palkkiot kuukausittain. Mainitut palkkioperusteet hyväksyttiin ²⁾ noudatettaviksi toistaiseksi ja niin kauan kuin poikkeustilanne jatkuu ja Uudenmaan lääninhallitukselle päätettiin ²⁾ tehdä esitys v:lta 1939 suoritettavien palkkioiden suuruuden vahvistamisesta ja korvaamisesta kaupungille sotilasmajoituksesta kesäkuun 30 p:nä 1939 annetun lain

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 23 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 6 §.

mukaisesti. Lääninhallituksen maaliskuun 20 p:nä vahvistettua v:n 1939 palkkiot suoritettaviksi siten, että puheenjohtaja sai koko vuodelta 150 mk ja jäsenet 100 mk kokoukselta sekä sihteeri lokakuun 25 p:stä lähtien 1,500 mk kuukaudessa, valtuusto muuttaen aikaisempaa päätöstään asiassa vahvasti ¹⁾ puheenjohtajan palkkion toukokuun 1 p:stä 1940 lukien 150 mk:ksi kokoukselta.

Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannosten hinnoitus. Viitaten sotalaitokselle rauhanaikana annettavista luontoissuorituksista huhtikuun 16 p:nä 1920 annetun lain 7 ja 29 §:ään Uudenmaan lääninhallitus oli kehoittanut kaupunginvaltuustoa ilmoittamaan määrättyjen elintarvikkeiden ja rehujen vähittäiskauppahinnat paikkakunnalla. Majoituslautakunnalta saamiensa tietojen mukaisesti valtuusto tällöin ilmoitti ²⁾ kuivan ruisleivän hinnaksi 7: 50 mk, tuoreen naudanlihan 15: 50 mk, voion 39 mk, juuston 21 mk, kauraryynien 6: 20 mk, perunain 1: 30 mk, makkaran 24 mk ja 36 mk, rasvan 18 mk, ruisjauhojen 3: 80 mk, palasokerin 13 mk, hienon suolan 1: 25 mk ja teen 170 mk kilolta, kuorimattoman maidon hinnaksi 2: 20 mk litralta sekä kaurajauhojen hinnaksi 2: 50 mk, heinien 1: 35 mk, kauranolkien 75 p ja pitkien rukiinolkien 80 p kilolta.

Hevosottomiehen ja hänen varamiehensä nimeäminen. Uudenmaan lääninhallituksen pyydettyä kaupunginvaltuustoa tekemään Helsingin kaupungin sekä Huopalahden, Haagan, Oulunkylän ja Kulosaaren hevosottomiehen ynnä hänen varamiehensä nimeämistä koskevan esityksen, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi oli esittänyt hevosottomieheksi herra G. A. Leemlochia ja hänen varamieheksen tallimestari O. Anderssonia. Valtuusto hyväksyi ³⁾ ehdollepanon.

Kaupunginhallituksen käsittelemät asiat

Väestönsuojelu

Väestönsuojelulautakunta. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁴⁾ yhteensä enintään 27,700 mk kokouspalkkioiden suorittamiseen väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille lautakunnan kertomusvuoden jälkimmäisellä puoliskolla pidetyiltä kokouksilta.

Väestönsuojelutoimiston toimistopäällikölle T. Hannukselle päätettiin ⁵⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten suorittaa 150 mk:n suuruinen kokouspalkkio kultakin väestönsuojelulautakunnan kertomusvuoden kesäkuussa pidetyltä kokoukselta, jossa hän toimi lautakunnan virkaatoimittavana sihteerinä ennenkuin sen vakinaiseksi sihteeriksi tarkoitettu väestönsuojelutoimiston toimistopäällikön apulainen heinäkuun 1 p:stä lukien ryhtyi sihteerintehtäviä hoitamaan. Edellä mainittu palkkio myönnettiin ⁶⁾ sittemmin neljältä kokoukselta eli yhteensä 600 mk:n suuruisena.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ sallia väestönsuojelulautakunnan kaupungin evakuointisuunnitelmaa laatiessaan tarvittaessa käyttää myöskin sellaisten henkilöiden tai laitosten asiantuntija-apua, jotka eivät olleet

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 20 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 9 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammi-k. 12 §. — ⁴⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,207 § ja 11 p. heinäk. 1,257 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,151 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,207 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,305 §.

kaupunginhallituksen määräämisvallan alaisia sekä suorittaa siitä asian-
tuntijalle 100 mk:n suuruisen palkkion kokoukselta.

Väestönsuojelupäällikön määrääminen. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että maan väestönsuojelupäällikkö oli määrännyt kiinteistöjohtaja reservikapteeni E. von Frenckellin Helsingin I luokan suojelukohteen väestönsuojelupäälliköksi, mistä Uudenmaan läänin väestönsuojelutarkastaja oli lähettänyt hänelle nimityksen ja valtuutuksen, sekä että hän v:n 1939 joulukuun 25 p:nä oli ryhtynyt hoitamaan väestönsuojelupäällikön tehtäviä.

Kesällä rauhanteon jälkeen merkittiin ²⁾ tiedoksi maan väestönsuojelupäällikön ilmoitus väestönsuojelutoimiston toimistopäällikön majuri T. Hannuksen määräämisestä kaupungin väestönsuojelupäälliköksi.

Väestönsuojelukeskuksen henkilökunta. Kaupunginjohtajan tekemän ilmoituksen mukaisesti Helsingin väestönsuojelukeskukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

a) maan väestönsuojelupäällikön määräämä kaupungin väestönsuojelupäällikkö reservikapteeni E. von Frenckell;

b) kaupunginhallituksen valitsema ja kaupungin palkkaama väestönsuojelupäällikön apulainen väestönsuojelukeskuksen vanhempi toimistoupseeri majuri T. Hannus;

c) neuvottelukunta, johon kuuluivat Helsingin kaupungin väestönsuojelualan palopäällikkö W. Bergström, päällikkölääkäri ensiapuase-
main ja terveydenhoidon osalta F. Hisinger, päällikkölääkäri sairaalain
osalta F. Langenskiöld ja teknillinen päällikkö R. Granqvist sekä kau-
punginhallituksen valitsemat ja kaupungin palkkaamat väestönsuojelu-
keskuksen nuorempi toimistoupseeri kapteeni E. Auer ja koulutusupseeri
luutnantti G. Sievers;

d) väestönsuojelupäällikön avuksi asetettuina asiantuntijoina sairaalatar-
kastaja M. Saarenheimo, kiinteistötoimiston talo-osaston päällikkö
S. Puranen, puhtaanapitolaitoksen toimitusjohtaja B. Ax, vesijohtolaitok-
sen toimitusjohtaja J. Lillja, kaasulaitoksen v. t. toimitusjohtaja G. Rosen-
bröijer, sähkölaitoksen toimitusjohtaja R. Brummer ja apulaisjohtaja R.
Lindbohm sekä Raitiotie ja omnibus oy:n toimitusjohtaja H. Sahlberg;

e) muu kaupungin palkkaama henkilökunta, nimittäin kaupungin-
hallituksen valitsema toimistoinsinööri R. Huovilainen, kaupungin väes-
tönsuojelupäällikön nimittämät vanhempi toimistoapulainen J. Norva,
nuorempi toimistoapulainen M. Ingman, puhelinkeskuksen hoitaja M.
Lagerlöf, yksi puhtaaksikirjoittaja ja yksi lähetti sekä kaupunginhalli-
tuksen määräämä sihteeri kansliasihteeri J. Ståhlberg; sekä

f) muu tarpeellinen henkilökunta, jota kaupunki ei palkkaa.

Väestönsuojelukeskuksen tehtäväjaon vahvistaminen kuului maan
väestönsuojelupäällikölle.

Kaupunginhallitus päätti³⁾, että väestönsuojelutoimikunta lakkau-
tetaan ja että väestönsuojelulautakuntaa ei sodan aikana aseteta, vaan
että:

a) päättävänä viranomaisena kunnalle kuuluvissa väestönsuojeluasi-
oissa toimii kaupunginhallitus, kaupungin väestönsuojelupäällikön päät-
täessä muista asioista;

¹⁾ Khs 11 p. tammik. 40 §. — ²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,203 §. — ³⁾ S:n 11 p.
tammik. 41 §.

b) valmistelevana viranomaisena toimii väestönsuojelukeskus yhdessä asiantuntijain kanssa; ja

c) täytäntöönpano kuuluu tehtävän laadun mukaan joko väestönsuojelukeskukselle tai asianomaiselle kaupungin laitokselle.

Väestönsuojelukeskuksen kassavirastona oli oleva rahatoimisto.

Vielä kaupunginhallitus määräsi edellä mainitut, neuvottelukuntaan ja väestönsuojelupäällikön avuksi asetettuihin asiantuntijoihin kuuluvat viranhaltijat tehtäviinsä sekä valitsi insinööri Huovilaisen toimistoinsinööriksi ja oikeutti väestönsuojelukeskuksen palkkaamaan puhtaaksikirjoittajan 1,500 mk:n kuukausipalkoin. Sitten merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että rouva A. Malmqvist tammikuun 12 p:stä lukien oli otettu väestönsuojelukeskuksen puhtaaksikirjoittajaksi.

Kaupunginkanslian kansliasihteeri J. Ståhlberg määrättiin ²⁾ vakinaisen kansliasihterin virkansa ja majoituslautakunnan sihteerin toimensa ohella toimimaan Helsingin väestönsuojelupäällikön sihteerinä huhtikuun 1 p:ään saakka.

Merkittiin ³⁾ tiedoksi, että väestönsuojelukeskuksen koulutusupseeri luutnantti V. J. Hjelmmann oli vapautettu tästä tehtävästään tammikuun 15 p:stä lukien; hänen tilalleen valittiin ⁴⁾ samasta päivästä lukien 3,425 mk:n kuukausipalkoin luutnantti G. Sievers.

Kokkolan kaupungin väestönsuojelupäälliköksi nimitetyn nuoremman toimistoupseerin kapteeni E. Auerin sijaan valittiin ⁵⁾ helmikuun 15 p:stä lukien koulutusupseeri luutnantti G. Sievers sekä koulutusupseeriksi samasta ajankohdasta lukien luutnantti F. Kaltamo.

Nuoremman toimistoupseerin luutnantti G. Sieversin saatua komenuksen muihin tehtäviin hänen tilalleen valittiin ⁶⁾ huhtikuun 15 p:stä lähtien koulutusupseeri luutnantti F. Kaltamo sekä koulutusupseeriksi samasta ajankohdasta lukien reservi-insinööriluutnantti E. O. Stenij.

Väestönsuojelukeskuksen maaliskuun määrärahoihin myönnettiin ⁷⁾ 1,500 mk:n lisäys mainitun suuruisen kuukausipalkan suorittamiseksi suojeluskuntaupseeri L. I. Saastamoiselle, joka maaliskuun ajaksi oli määrätty tarkastajaksi väestönsuojelukeskukseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että väestönsuojelumuodostelmien palveluksessa olleille läheteille saatiin heidän vapautuessaan tehtävistään suorittaa 200 mk:n korvaus kullekin, myöntäen tarkoitukseen kaikkiaan 13,800 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Sen jälkeen kun rauhan tultua solmituksi lohkojen toiminta oli lopetettu maaliskuun 25 p:ään mennessä ja lohkoryhmien saman kuukauden 31 p:ään mennessä sekä suunniteltu väestönsuojelukeskus palkatun henkilökuntansa osalta toimimaan sodanaikaisessa muodossaan vain huhtikuun loppuun saakka, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ irtisanoa sen henkilökunnan huhtikuun 30 p:stä, mitä päätöstä kuitenkin sittenkin muutettiin siten, että väestönsuojelukeskus oikeutettiin ¹⁰⁾ toukokuun ajaksi palkkaamaan väestönsuojelupäällikön apulainen, vanhempi toimistoupseeri 5,300 mk:n, nuorempi toimistoupseeri 3,400 mk:n, koulutusupseeri 3,200 mk:n, toimistoinsinööri 5,000 mk:n, vanhempi toimistoapulainen 2,300 mk:n, nuorempi

¹⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,219 §. — ²⁾ Khs 11 p. tammik. 41 §, ja 25 p. huhtik. 629 §. — ³⁾ Khn jsto 3 p. tammik. 3,004 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. tammik. 3,054 §. — ⁵⁾ Khs 9 p. helmik. 98 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 520 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 439 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. maalisk. 388 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. maalisk. 431 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 518 §.

toimistoapulainen 1,600 mk:n, puhelinkeskuksen hoitaja 1,500 mk:n, puhtaaksikirjoittaja 1,500 mk:n ja lähetti 700 mk:n kuukauspalkoin.

Väestönsuojelukeskus jatkoi sittemmin toimintaansa sodanaikaisessa muodossaan kesäkuun 30 p:ään saakka.

Huoltotoimiston perustaminen väestönsuojelukeskukseen. Maan väestönsuojelupäällikön kiellettyä ennen sodan puhkeamista v. 1939 väestönsuojeluvälineiden yksityiskohtaisen jakelun luovuttamisen laskutuksineen ja rahainperimisineen yksityisille liikkeille, väestönsuojelutoimisto otti tilausten vastaanoton ja niiden kiireellisyysjärjestelyn lisäksi huolehtiakseen jakelusta kaupungin alueella oleville kaupungin laitoksille, taloille y.m. sekä asukkaille, jolloin tilauksista Suomen kaasusuojelujärjestöltä saatavat alennukset pidätettäisiin jakelusta toimistolle aiheutuvien kustannusten peittämiseksi ja mahdollisesti syntyvä ylijäämä aikanaan tilitettäisiin kaupungille. Asia oli tällöin järjestetty väestönsuojelutoimistossa siten, että Suomen kaasusuojelujärjestö oli suullisella sopimuksella antanut väestönsuojelutoimiston vanhemmalle toimistoupseerille T. Hannukselle tehtäväksi huolehtia välitystoiminnasta, joka kirjanpidollisesti oli pidetty kokonaan erillään väestönsuojelutoimiston varsinaisesta toiminnasta.

Koska selostetun järjestelyn ei katsottu voivan sellaisenaan jatkua pitempää aikaa kaupunginhallitus sittemmin päätti ¹⁾:

helmikuun 1 p:stä 1940 lukien perustaa väestönsuojelukeskukseen väliaikaisen huoltotoimiston, jonka tehtävänä oli väestönsuojelumodostelmien huolto ja joka oikeutettiin huolehtimaan Suomen väestönsuojelujärjestön, entisen Suomen kaasusuojelujärjestön, toimittamien väestönsuojeluvälineiden jaosta ja välityksestä sekä palkata huoltotoimistoon samasta ajankohdasta lukien yhden kuukauden irtisanomisajoin ja alla mainituin kuukausipalkoin seuraavan siihen asti toimineen väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston henkilökunnan: välinejakeluvaroista palkatut 4,425 mk:n kuukausipalkkaisen huoltopäällikön, 1,700 mk:n kuukausipalkkaisen kasanhoitajan, 1,400 mk:n kuukausipalkkaisen toimistoapulaisen, 2,000 mk:n kuukausipalkkaisen varastonhoitajan, 1,700 mk:n kuukausipalkkaisen varastonhoitajan apulaisen ja 600 mk:n kuukausipalkkaisen lähetin sekä kaksi siihen asti palkatonta toimistoapulaista 1,200 mk:n kuukausipalkoin;

oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen tekemään Suomen väestönsuojelujärjestön kanssa kirjallisen sopimuksen, jonka mukaan järjestö antoi väestönsuojelukeskukselle tehtäväksi huolehtia jakeluvälineiden jakelusta m.m. ehdoin, että tilitys järjestölle tapahtui usein, vähintään kerran kuukaudessa, sekä että väestönsuojelukeskuksen ja järjestön kesken sovittujen välineiden hintain perimisestä aiheutuvat ylijäämät lyhentämättä jouduivat väestönsuojelukeskukselle;

määrätä, että rahatoimiston tuli välityksenkin suhteen olla kassa- ja tilivirastona;

oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen helmikuun 1 p:nä vastaanottamaan jakeluosaston varastot ja tilit tarkastetun tilinpäätöksen mukaisesti;

myöntää käyttövaroistaan väestönsuojelua varten väestönsuojelukeskukselle huoltotoimiston helmi- ja maaliskuun palkkoihin yhteensä 28,450 mk sekä palo- ja murtovakuutuksiin y.m. välttämättömiin menoihin yhteensä 8,000 mk; sekä

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 95 §.

valita huoltopäälliköksi taloudenhoitaja B. Forsmanin ja oikeuttaa väestönsuojelukeskuksen määräämään huoltotoimiston muut toimenhaltijat.

Sodan loputtua kaupunginhallitus päätti ¹⁾ huhtikuun 30 p:stä lukien lakkauttaa väestönsuojelukeskuksen huoltotoimiston, jolle sodan aikana oli ollut keskitettynä: väestönsuojelujoukkojen muonitus; talonryhmiin kuuluvien varattomien henkilöiden muonitus kaupungin huoltoviraston välityksellä; väestönsuojelujoukkojen majoitus; varusteiden, välineiden, toimisto- y.m. tarvikkeiden hankinta; väestönsuojeluvarusteiden välittäminen Helsingissä toimivien valtion, kaupungin y.m. suurehkojen tuotantaja liikelaitosten tarpeisiin; polttoaineiden hankinta eräille väestönsuojelun käytössä oleville huoneistoille sekä yleisiin väestönsuojuihin; yleisten väestönsuojain huolto ja huoltotoimiston yhteydessä tammikuun 15 p:stä lukien toimineen talo-osaston tehtävät; väestönsuojelun käytössä olevien huoneistojen vuokra-, lämpö- ja valokorvausasiat; sekä tilaston laatiminen kaupungin yksityisistä väestönsuojista.

Huoltotoimiston henkilökunta päätettiin ²⁾ niinkään irtisanoa edellä mainitusta päivästä lukien, mitä päätöstä kuitenkin sittemmin muutettiin siten, että väestönsuojelukeskus oikeutettiin toukokuun ajaksi palkkaamaan huoltopäällikkö 4,000 mk:n, kassanhoitaja 1,600 mk:n, toimistopulainen 1,300 mk:n, varastonhoitaja 1,900 mk:n, varastonhoitajan apulainen 1,600 mk:n ja lähetti 600 mk:n kuukausipalkoin.

Väestönsuojelukeskuksen palvelukseen vapaaehtoisena ilmoittautuneelle isännöitsijä W. Sagulinille, joka tammikuun 15 p:stä kesäkuun 15 p:ään oli toiminut väestönsuojelukeskuksen käyttöön otettujen huoneistotilain vuokra-, lämpö- ja valaistuskorvausasiain selvittelyä varten huoltotoimiston yhteyteen perustetun erillisen talo-osaston päällikkönä, kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 9,000 mk:n suuruisen palkkion käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginreviisorin tehtyä väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston tilien tarkastamista koskevan tiedustelun, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vastata, että tarkastusvelvollisuus oli katsottava alkavaksi helmikuun 1 p:nä, käsittäen se luonnollisesti myöskin silloin tehdyn tilinpäätöksen.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi väestönsuojelukeskuksen selostus sodan aikana harjoittamastaan väestönsuojeluvälineiden myynnistä.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin ⁶⁾ suorittamaan kaasunaamarien myynnistä virastoille, liike- ja tuotantolaitoksille sekä yksityisille henkilöille aiheutuneet 17,294: 80 mk:n menot naamarien myynnistä kertyneistä tuloista.

Väestönsuojelutoimiston henkilökunta. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto, väestönsuojelukeskuksen henkilökunnan tultua irtisanotuksi rauhan- teon jälkeen, oli tehnyt päätöksen ⁷⁾ väestönsuojelutoimiston viranhaltijain asettamisesta, kaupunginhallitus puolestaan päätti valita väestönsuojelutoimiston toimistopäälliköksi majuri T. Hannuksen⁸⁾, toimistopäällikön apulaiseksi hovioikeudenauskultantti reservivänrikki S. Hellevaaran ja toimistoinööriksi tohtori-insinööri C. H. Nyströmin.

Seuraavat kaupungin viranhaltijat määrättiin ⁹⁾ heti mahdollisen uuden sodan alkaessa viipymättä saapumaan väestönsuojelutoimistoon: palo-

¹⁾ Khs 29 p. maalisk. 432 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 518 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 909 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 96 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,210 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 907 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 271. — ⁸⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,103 § ja 27 p. kesäk. 1,148 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,150 §.

päällikkö W. Bergström, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger, kaupungininsinööri A. Linnavuori, katurakennuspäällikkö R. Granqvist, puhtaanapitolaitoksen toimitusjohtaja B. Ax, vesijohtolaitoksen toimitusjohtaja J. V. Lillja, kaasulaitoksen toimitusjohtaja F. F. T. Sjölund sekä sähkölaitoksen toimitusjohtaja R. Brummer ja apulaisjohtaja R. Lindbohm.

Väestönsuojelukeskukseen huoltotoimiston toimistoapulaisena aikaisemmin toimineen neiti R. Raition palkkaamiseksi toimiston töihin kesäkuun 1 p:stä 15 p:ään myönnettiin ¹⁾ 650 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Väestönsuojelukeskukseen huoltotoimiston kassanhoitajana aikaisemmin toimineen rouva I. Aarroksen palkkaamiseksi edelleen syys- ja lokakuun ajaksi erinäisiä selvittelytehtäviä suorittamaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 3,400 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Rouva Aarroksen kuitenkin jätettyä toimensa syyskuun 5 p:nä kaupunginhallitus päätti ³⁾, että hänen palkkaamiseksi myönnetystä 3,400 mk:n määrärahasta tällöin jällellä olevat 3,117 mk saatiin käyttää apulainen H. Aaltosen ja puhtaaksikirjoittaja A. Malmqvistin palkkaamiseen väestönsuojelutoimistoon syyskuun 6 p:stä lokakuun 31 p:ään. Apulainen Aaltosen palkkaamiseksi vielä marras- ja joulukuun ajaksi kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 2,400 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 3,200 mk väestönsuojelutoimiston vahtimestarin apulaisen T. Kronholmin palkan suorittamiseen elo- ja syyskuun ajalta.

Kesälomasijaisten palkkaamiseksi väestönsuojelutoimiston kassanhoitajalle, vahtimestarinapulaiselle ja lähetille yhden kuukauden ajaksi sekä siivoojalle kahden viikon ajaksi kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten vastaavasti 1,600 mk, 1,600 mk, 600 mk ja 250 mk eli yhteensä 4,050 mk.

Väestönsuojelutoimiston viran- ja toimenhaltijain kalliinajanlisäysten suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 6,645 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Väestönsuojelukeskukseen ja -toimiston menoarviot. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ väestönsuojelukeskukseen menoihin tammi—helmikuulta 399,325 mk, maaliskuulta 185,800 mk, huhtikuulta 106,050 mk, toukokuulta 84,750 mk ja kesäkuulta 71,800 mk sekä edelleen väestönsuojelutoimiston menoihin heinäkuulta 64,600 mk ja elo—joulukuulta 266,750 mk, päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen edellä mainittujen käyttövarainsa ylittämisestä mainitun määrin.

Väestönsuojelukeskukseen ja -toimiston ennakkovarot. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁹⁾ väestönsuojelukeskukselle 25,000 mk käytettäväksi ennakkovaroina myöhemmin tapahtuvaa tilitystä vastaan.

Kyseisen ennakkokassan sittemmin osoittauduttua tarpeettoman suureksi, väestönsuojelutoimisto lokakuun 24 p:nä palautti rahatoimistolle

¹⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,833 §. — ²⁾ Khs 8 p. elok. 1,394 §. — ³⁾ Khn jsto 19 p. syysk. 4,136 §. — ⁴⁾ Khs 24 p. lokak. 1,966 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. elok. 1,393 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,152 §. — ⁷⁾ Khs 31 p. lokak. 2,014 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 107 §, 15 p. maalisk. 356 §, 29 p. maalisk. 435 §, 11 p. huhtik. 518 §, 16 p. toukok. 785 §, 13 p. kesäk. 1,046 § ja 18 p. heinäk. 1,303 §. — ⁹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,183 §.

22,000 mk ennakkovaroistaan, minkä johdosta kaupunginhallitus edellistä päätöstään muuttaen myönsi ¹⁾ väestönsuojelutoimistolle oikeuden pitää 3,000 mk:n ennakkokassaa.

Väestönsuojeluhenkilöstö. Väestönsuojelumudostelmien uudelleenjärjestelyä koskeva väestönsuojelukeskukseen kirjelmä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Lohkonsuojelujohtajille kapteeni V. Kaskelle ja luutnantti V. J. Åkermanille päätettiin ³⁾ kummallekin suorittaa 1,500 mk:ksi kuukaudessa laskettu palkkio helmikuun 11 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta, mitä päätöstä kuitenkin myöhemmin muutettiin ⁴⁾ siten, että kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ensiksi mainitulle 950 mk:n palkkio helmikuun 11 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta ja jälkimmäiselle 900 mk:n palkkio helmikuun 12 p:n ja 29 p:n väliseltä ajalta. Kapteeni Kaskan ja luutnantti Åkermanin palkkoihin maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 5 p:n väliseltä ajalta myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 3,600 mk.

Palkkion suorittamiseksi suojeluskuntakorpraali A. Salmenlinnalle, joka oli määrätty lohkonsuojelujohtajaksi helmikuun 2 p:stä lukien, siltä osalta helmikuuta, jonka ajan hän oli mainittua tointa hoitanut eikä ollut nauttanut palkkaa muualta, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ottaa väestönsuojelukeskukseen helmikuun menoarvioon 1,448:25 mk, rasittaan tällä määrällä käyttövarojaan väestönsuojelua varten.

Lääketieteen- ja kirurgiantohtori C. Grotenfelt päätettiin ⁷⁾ palkata lohkokryhmiin ja lohkoihin majoitetun väestönsuojeluhenkilöstön lääkäriksi 2,500 mk:n kuukausipalkoin, joka oli suoritettava kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten. Tohtori Grotenfelt, joka tammikuun 16 p:nä oli ryhtynyt toimimaan väestönsuojelumudostelmien lääkärinä ⁸⁾, vapautettiin ⁹⁾ helmikuun 1 p:stä lukien tästä tehtävästään ja hänen tilalleen palkattiin ⁹⁾ lääketieteenlisensiaatti B. Enkvist samoista varoista suoritettavain 2,500 mk:n kuukausipalkoin. Koska lääkärin hankkiminen väestönsuojelumudostelmille maaliskuun 1 p:stä lukien muuten olisi tuottanut vaikeuksia, niin ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger oli suostunut mainitusta päivästä lukien toistaiseksi hoitamaan kyseistä lääkärintointa, mikä merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ periaatteellisesti myöntyä siihen, että kaupungin väestönsuojelutehtävissä oleville lotille maksettiin 8 mk:n päiväraha kultakin päivästä, jona he olivat olleet palvelustehtävissä vähintään 6 tuntia, ei kuitenkaan tilapäisluontoiseksi katsottavasta palveluksesta. Suostuen väestönsuojelukeskukseen esitykseen, että niille keskuksen käytettävissä oleville lotille, joilla ei ollut mitään tuloja ja jotka ilmoittivat sitä haluavansa, saataisiin taannehtivasti kertomusvuoden tammikuun ajalta suorittaa 6 mk:n suuruinen päiväraha, kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ päivärahaan suorittamiseen 36,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Väestönsuojelutehtävissä olevien lottien päivärahaan suorittamiseksi helmikuun 1 p:n ja maaliskuun 15 p:n väliseltä ajalta kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ samoista käyttövaroistaan 13,312 mk edellisen määrärahan 21,888 mk:n suuruisen ylijäämän lisäksi.

¹⁾ Khn jsto 31 p. lokak. 4,279 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 3,385 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 3,480 §. — ⁴⁾ Khs 30 p. huhtik. 695 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 486 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 399 §. — ⁷⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,142 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 3,219 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. tammik. 3,309 §. — ¹⁰⁾ Khs 8 p. maalisk. 305 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 323 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. helmik. 101 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. huhtik. 485 §.

V:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 9,785 mk ja kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta 18,300 mk päivärahain suorittamiseen väestönsuojelukeskuksen käytettävänä olevan komppanian miehistölle joulukuulta 1939 sekä v:n 1940 tammikuun alkupuoliskolta.

Väestönsuojeluhenkilöstön v:n 1939 muonituskulujen peittämiseen kaupunginhallitus myönsi ²⁾ mainitun vuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 1,000,000 mk siten, ettei ylijäämää saatu käyttää kertomusvuoden muonituskuluihin. Viimeksi mainittuihin kaupunginhallitus kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta myönsi ²⁾ tammikuuksi 1,000,000 mk sekä helmi—huhtikuun ajaksi kuukausittain 800,000 mk. Samalla kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston niissä tapauksissa, jolloin muodostelmalle oli järjestetty oma paikallinen muonitus, suorittamaan väestönsuojelukeskuksen hyväksymät muonituslaskut, edellyttäen, että laskuperusteena oli enintään 12 mk:n veloitus henkilöä kohden päivässä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kaikki väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvat henkilöt, joiden oli pakko vuorokausi läpeensä oleskellä määrättyissä majoituspaikoissa, saivat niinä päivinä, jolloin he olivat tällaisen velvoituksen alaisia, kaupungilta vapaan, 12 mk:n mukaan päivältä lasketun muonituksen. Edellä mainittu ei kuitenkaan koskenut sellaisia virantaitoimihaltijoita, joiden varsinaisen virantoimituksensa vuoksi tuli olla määrättyihin majoituspaikkoihin sijoitettuina mainitun virantoimituksen edellyttäminä aikoina. Väestönsuojelukeskuksen asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁴⁾ vastata, että edellä mainittu päätös oli tulkittava siten, että vapaa muonitus kuului myöskin niille varsinaisen virantoimituksensa vuoksi majoitetuille viran- ja toimenhaltijoille, jotka poikkeustilanteen vuoksi oli majoitettu muualle kuin varsinaiseen majoituspaikkaansa.

Kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ vapaan muonituksen niille kaupungin teknillisten laitosten palveluksessa oleville viran- ja toimenhaltijoille sekä työntekijöille, jotka varsinaisen tehtävänsä lisäksi sodan aikana suorittivat vartiopäivystystä läpi vuorokauden määrättyissä vartiopaikoissa.

Kaupunginhallituksen päätettyä ⁶⁾ avustaa varattomia talonsuojeluryhmiin kuuluvia henkilöitä jakamalla heille huoltolautakunnan välityksellä ruokalippuja, joiden hinta sittemmin perittäisiin asianomaisten talojen omistajilta, huoltolautakunta avasi talousarvion ulkopuolisen tilin nimeltä Eräiden väestönsuojeluun kuuluvien henkilöiden muonitustili, minkä johdosta kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ talousarvion ulkopuolelta 94,211 mk:n suuruisen määrärahan, jotta huoltolautakunta voisi v:n 1939 menojen osalta poistaa mainitun tilin. Huoltoviraston sodan jälkeen anottua määrärahan myöntämistä edellä mainitun nojalla jakamiensa ruokalippujen poistamiseksi kirjanpidosta, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ evätä anomuksen, mutta antaa väestönsuojelutoimistolle tehtäväksi periä maksu ruokalipuista asianomaisilta, tullen huoltoviraston luovuttaa väestönsuojelutoimistolle luettelot ja kortistot, joihin oli merkitty kiinteistöittäin väestönsuojeluryhmiin kuuluneille henkilöille annetut ruokaliput raha-arvoineen.

¹⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,177 §. — ²⁾ Khs 26 p. tammik. 69 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 102 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 354 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 115 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert s. 276. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 55 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,266 §.

Kaikille niille henkilöille, jotka sotatilanteen johdosta olivat vuorokauden läpeensä sijoitettuina väestönsuojelukeskukseen, lohkokryhmien, lohkojen ja ensiapuasemain huoneistoihin, päätettiin ¹⁾ toistaiseksi kustantaa välttämättömät yksinkertaiset lääkkeet, laskettuina n. 50 mk:n mukaisesti henkilöä kohden vuodessa. Väestönsuojelukeskusta sekä terveydenhoitolautakuntaa ensiapuasemain puolesta päätettiin kehoittaa kuukausittain ilmoittamaan kaupunginhallitukselle tästä aiheutuvat kustannukset.

Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ väestönsuojelukeskuksen väestönsuojelumuodostelmien lääkkeisiin kertomusvuodeksi myönnettyistä yhteensä 30,000 mk:n määrärahoista vielä käyttämättä olevista 26,527: 50 mk:sta käyttämään 2,638: 50 mk väestönsuojelujoukkoihin kuuluvien henkilöiden sairaalamaksuihin tapaturma- tai sairaustapauksissa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvien henkilöiden yhteissaunoitusta varten 4,500 mk viikkoa kohden niin pitkäksi aikaa kuin sota kesti, kuitenkin enintään kertomusvuoden maaliskuun loppuun saakka, eli yhteensä enintään 58,500 mk.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ⁴⁾ erälle Kallion kansakouluun sijoitettuun korjausryhmään kuuluvalla työntekijälle 600 mk korvauksena häneltä majoituspaikastaan anastetuista vaatteista.

Väestönsuojeluhenkilöstön vastaista järjestelyä koskevat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä sisäasiainministeriön väestönsuojeluasiamosastolle esityksen 1,568 mieshenkilön varaamisesta Helsingin kaupungin väestönsuojelumuodostelmiin mahdollisen uuden sodan puhjetessa.

Kun puolustuslaitos todennäköisesti kuitenkin ei suostuisi varaamaan koko anottua miesmäärää väestönsuojelutehtäviin, oli koetettava vapaaehtoista tietä saada näihin tehtäviin varatuksi henkilöitä, jotka jostain syystä joko eivät olleet lainkaan suorittaneet asevelvollisuutta tahi olivat siitä vapautettuja. Koska jollakin alueella pidettäviin erityisiin väestönsuojelumuodostelmiin kuuluvat henkilöt sotilasjohdon määräyksestä oli heidän palkkauksensa ja omaistensa huollon suhteen rinnastettava sotapalvelukseen kutsuttuihin asevelvollisiin, niin kaupunginhallitus tällöin alustavasti hyväksyi ⁶⁾ noudatettavaksi väestönsuojelulautakunnan ehdotuksen, että kyseiseen työhön vapaaehtoisesti osallistuville henkilöille suoritettaisiin kaupungin puolesta seuraavat palkkiot: lohkokryhmän suojelujohtajille 2,000 mk, lohkokryhmän suojelujohtajien apulaisille ja lohkojen suojelujohtajille 1,500 mk, lohkojen suojelujohtajien apulaisille 1,000 mk ja lohkokryhmän toimistopäälliköille 500 mk kuukaudessa, autonkuljettajille ja väestönsuojelujoukkueiden johtajille, varajohtajille ja miehistölle samat määrät kuin puolustusvoimissa alipäällystölle ja miehistölle, vapaaehtoisille naishenkilöille ja väestönsuojelutehtäviin varatuille lotille 8 mk päivässä sekä läheteille 5 mk päivässä.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ alustavasti väestönsuojelulautakunnan esityksen, että väestönsuojelumuodostelmille, jotka mahdollisen uuden sodan aikana joutuisivat yhteismajoituksen alaiseksi, saataisiin jakaa ruokalippuja tai valmista ruokaa 15 mk:n arvosta henkilöä kohden päivässä,

¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,299 §. — ²⁾ Khs 9 p. toukok. 740 §. — ³⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,079 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. elok. 4,015 §. — ⁵⁾ Khs 11 p. heinäk. 1,256 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. elok. 1,458 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. elok. 1,540 §.

sikäli kuin asianomaiset henkilöt eivät kuuluneet siihen osaan väestönsuojelumudostelmien henkilökuntaa, jonka muonituksen puolustuslaitos kustansi.

Väestönsuojelukurssien toimeenpaneminen kansakouluhuoneistossa. Väestönsuojelutoimisto oikeutettiin ¹⁾ kertomusvuoden syksyllä toimeenpanemaan varsinaisen kaupunkialueen lohkokryhmien ja lohkojen suojelumudostelmien väestönsuojelutäydennyskurssit 3—4:ssä Kaisaniemen kansakoulun luokahuoneessa.

Ulkomailta saapunut aputyövoima. Kaupunginjohtaja ilmoitti Tukholman kaupungin päättäneen järjestää avustustoimintaa Suomen, lähinnä Helsingin kaupungin väestönsuojelun hyväksi siten, että eri aloilla työskenteleviä henkilöitä lähetettäisiin kunnallisina opintoryhminä Suomeen, ollen Helsinkiin jo saapunut kaksi palopäällystään ja 10 palomiehistään kuuluvaa henkilöä sekä 18 sairaanhoitajataria ja 7 sairaanhoitajaa. Tukholman kaupunki suorittaisi heille täyden palkan ja päivärahoina päällystään kuuluville 4 kruunua ja miehistään kuuluville 3 kruunua, joista 1 kruunu käytettäisiin vakuutusmaksuihin ja loput suoritettaisiin asianomaisille siten, että Helsingin kaupunki suorittaisi ennakolta päällystään kuuluville 35 mk ja miehistään kuuluville 25 mk päivärahaa saaden myöhemmin korvauksen siitä Tukholman kaupungilta. Tukholman kaupunki suorittaisi matkakustannukset Helsinkiin ja takaisin mutta ei sellaisia matkakustannuksia, jotka aiheutuivat kyseisten henkilöiden mahdollisesta siirtämisestä Helsingistä toiselle paikkakunnalle. Helsingin kaupungin puolestaan tulisi kustantaa näiden henkilöiden majoitus ja muonitus. Tänne saapuneiden toimeksianto tarkoitti kolmea kuukautta, jona aikana heitä siitä erikseen sovittaessa voitiin käyttää paitsi Helsingissä väestönsuojeluviranomaisten harkinnan mukaan muillakin Suomen paikkakunnilla, missä työvoimaa tarvittiin. Lisäksi kaupunginjohtaja ilmoitti, että palomiehistö oli majoitettuna Turuntien talosta n:o 12 vuokrattuun huoneistoon väestönsuojelukeskuksen huolettiessa sen muonituksesta. Ilmoitukset merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Päivärahaa päätettiin ³⁾ suorittaa päällystään kuuluville tukholmalaisille palomiehille 35 mk:n ja miehistään kuuluville 25 mk:n mukaan päivältä kehoittaen ⁴⁾ rahatoimistoa merkitsemään kyseiset päivärahat, kaikkiaan 4,130 mk, talousarvion ulkopuolella avattavalle erikoistilille siksi kuin Tukholman kaupunki suoritti ne. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 14,490 mk ⁵⁾ Tukholmasta Helsinkiin saapuneen palosammutusjoukkueen majoituskuluihin ja 10,239: 20 mk ⁶⁾ ruotsinmaalaisen sammutusjoukkueen ylläpitämisestä Hangon kaupungille aiheutuneiden kulujen peittämiseen sekä 1,254: 40 mk ⁷⁾ ruotsinmaalaisen sammutusjoukkueen puhelinlaskujen suorittamiseksi, mitä viimeksi mainittuja menoja ei perittäisi takaisin Tukholman kaupungilta.

Sairaalahallitusta päätettiin ⁸⁾ kehoittaa suorittamaan Tukholmasta Helsingin kaupungin sairaaloihin saapuneille sairaanhoitajatarille ja -hoitajille paitsi majoitus- ja muonituskuluja, mitkä oli suoritettava sairaalain varsinaisilta tileiltä, 35 mk:n suuruisen päiväraha, sekä samalla oikeuttaa sairaalahallitus merkitsemään nämä menot talousarvion ulko-

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,580 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 196 §. — ³⁾ Khn jsto 14 p. helmik. 3,422 §. — ⁴⁾ Khn jsto 23 p. helmik. 3,454 § ja khs 4 p. heinäk. 1,252 §. — ⁵⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,268 §. — ⁶⁾ Khs 9 p. toukok. 736 §. — ⁷⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,834 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. helmik. 3,421 § ja khs 4 p. heinäk. 1,238 §.

puolella avattavalle erikoistilille siksi kuin Tukholman kaupunki suoritti ne.

Tukholman kaupungin ilmoitettua Helsinkiin lähettämästään raivausryhmästä, jonka muodostivat päällikkö, insinööri E. Blomqvist, sekä 15 à 16 miestä, ja jonka varusteisiin kuului kaksi autoa y.m. raivauskalustoa, sekä että eräitä muitakin vapaaehtoisia oli tarjolla, Helsingin kaupungin puolesta oli vastattu, että täällä sillä hetkellä voitiin käyttää hyväksi katutöiden työnjohtajaa, vesijohtojen mittarintarkastajaa, autonkuljettajaa ja sorvaajaa, mikä merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Edellä mainitun raivausryhmän muonituskulujen suorittamiseksi myönnettiin ²⁾ jo maksetun 21:20 mk:n päivärahan lisäksi 20 mk miestä ja päivää kohden, kaikkiaan 520 työpäivältä, eli yhteensä 10,400 mk asianomaisesta työmäärärahasta.

Erään rintamapalvelukseen kelvottomaksi osoitettuaan rakennustoimiston työntekijänä palvelleen ruotsinmaalaisen vapaaehtoisen kotimatkakuluihin myönnettiin ³⁾ 909:50 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Ostosta insinööri P. M. Jespersenin johdolla saapuvan 8—10 betonityöntekijän vapaaehtoisryhmän suhteen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että asianomaisista työmäärärahoista maksetaan insinööri Jespersenille 5,000 mk:n kuukausipalkka ja ryhmän työntekijöille täällä yleensä suoritettu tuntipalkka sekä että työntekijät saavat vapaan majoituksen ja muonituksen.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupunki kustantaa Kuninkaallisen Tanskan Automobiiliklubin lähettämää paloruiskuautoa seuranneiden kahden tanskalaisen palomiehen muonituksen sekä suorittaa heille saman palkan kuin valtio suorittaa sotilaille, mikäli miehet jäävät kaupungin palvelukseen. Tanskalaisille palomiehille päätettiin ⁶⁾ sittemmin myöntää vapaan majoituksen ja muonituksen lisäksi 25 mk:n suuruinen päiväraha heidän Helsinkiin saapumisestaan lähtien.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁷⁾ yhteensä 2,350 mk 25 mk:n mukaan päivältä lasketun päivärahan suorittamiseksi edellä mainituille tanskalaisille vapaaehtoisille helmi-kuun 9 p:n ja maaliskuun 26 p:n väliseltä ajalta.

Toisen tanskalaisen palomiehen kotimatkakuluihin myönnettiin ⁸⁾ 736:50 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Helsingissä olevien 7 vapaaehtoisen englantilaisen palomiehen muonituksen kustantamiseen toukokuun 13 p:n ja lokakuun 15 p:n välisenä aikana kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ yhteensä 22,189:50 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Palolautakuntaa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa sen käytettävissä olevista varoista osoittamaan englantilaisten palomiesten matka- ja ylläpitokustannuksiin 2,350 mk. Sittemmin palolautakuntaa kehoitettiin ¹¹⁾ sen käytettävissä olevista varoista suorittamaan englantilaisten palomiesten eräiden matkakulujen sekä päivärahojen korvauksena 18,079:90 mk ja 253 Ruotsin kruunua.

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 391 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 551 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 859 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. maalisk. 321 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 117 §; ks. tämän kert. s. 134. — ⁶⁾ Khs 23 p. helmik. 208 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 365 § ja 4 p. huhtik. 505 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 859 § ja 29 p. elok. 1,542 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,566 §, 17 p. lokak. 1,917 § ja 12 p. jouluk. 2,414 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. toukok. 786 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 23 p. toukok. 3,761 § ja khs 30 p. toukok. 910 §; ks. myös tämän kert. s. 134.

Englantilaisten palomiesten tapaturmavakuutusmaksujen suorittamiseksi myönnettiin ¹⁾ yhteensä 3,465 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Samoista varoista myönnettiin ²⁾ 40: 20 Ruotsin kruunua Suomen Tukholmassa olevalle lähetystölle sen englantilaisten palomiesten Helsingin matkaa koskevien puhelujen maksamiseen.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ 778: 50 mk erälle ruotsinmaalaisille väestönsuojelumiehille tarjotun lounaan kustannusten suorittamiseen.

Kaluston sekä väestönsuojeluvälineiden ja -tarvikkeiden hankinta. Kaupunginhallituksen kertomusvuoden käyttövaroista väestönsuojelua varten, muutamissa tapauksissa v:n 1939 vastaavista varoista, myönnettiin alla mainitun kaluston sekä väestönsuojeluvälineiden ja -tarpeiden hankkimiseen seuraavat rahamäärät:

väestönsuojelutoimiston välinejakeluosaston konttorikaluston maksamiseen 27,450 mk ⁴⁾;

pääpaloaseman alla sijaitsevan väestönsuojelukeskuksen uuden toimistohuoneiston kaluston hankkimiseen 165,500 mk ⁵⁾;

eri tähytyspaikkoihin asennettujen puhelinten maksamiseen 17,805 mk ⁶⁾;

ulkoantennien hankkimiseen väestönsuojelukeskukseen ja Sörnäisten lohkoryhmään radiokokeilujen suorittamista varten 2,000 mk ⁷⁾;

eräiden tarvikkeiden hankkimiseen lohkoryhmien ja lohkojen toimistohuoneistoihin 80,000 mk ⁸⁾;

varastokärryjen ja kuljetusrattaiden ostoon väestönsuojelutoimiston varastoon 3,240 mk ⁹⁾;

turkkien hankkimiseen lohkoryhmien tähystäjille 41,600 mk ¹⁰⁾;

erinäisten väestönsuojeluvälineiden ja -varusteiden kustantamiseen kaupunginkanslialle lähetettäviä laskujäljennöksiä vastaan 200,000 mk ¹¹⁾;

eräiden liikkeiden ja kaupungin laitosten toimittamista tavaroista lähetettyjen laskujen maksamiseen 109,912: 80 mk ¹²⁾;

väestönsuojelukeskukselta v. 1939 kiinteistötoimiston talo-osaston kautta kaupungin virastoille ja laitoksille tilattujen mutta toistaiseksi toimittamattomien väestönsuojeluvälineiden maksamiseen 297,000 mk ja kertomusvuonna kirjattujen v. 1939 tilattujen väestönsuojeluvälineiden y.m. laskujen maksamiseen 53,000 mk ¹³⁾;

kaupungin virastoja ja laitoksia varten v. 1939 hankittujen väestönsuojelu- ja ensiapuvälineiden hinnan suorittamiseen 1,275,902: 85 mk ¹⁴⁾; sekä

kloorikalkin hankkimiseen 9,706: 90 mk ¹⁵⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ hyväksyä väestönsuojelukeskuksen toimenpiteet eräiden radio- ja induktoripuhelinten hankkimiseksi sekä kehoittaa sitä aikanaan tekemään erillisen esityksen tarvittavan rahamäärän myöntämisestä tarkoitukseen.

¹⁾ Khn jsto 24 p. lokak. 4,270 § ja 5 p. jouluk. 4,398 §. — ²⁾ S:n 15 p. elok. 4,036 §. — ³⁾ S:n 13 p. kesäk. 3,852 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 97 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,701 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 51 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 301 §. — ⁸⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,172 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. jouluk. 4,444 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. tammik. 3,178 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. tammik. 3,141 §. — ¹²⁾ Khs 1 p. maalisk. 271 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. maalisk. 394 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 552 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 358 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 108 ja 111 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ peruuttaa edellisenä vuonna tehdyn päätöksen 300,000 mk:n ennakkomäärän myöntämisestä väestönsuojelutoimiston käytettäväksi yksityisten talojen kaasunaamarientarpeen tyydyttämiseksi.

Väestönsuojeluvälineiden säilyttäminen. Sähkölaitoksen ilmoitettua ainakin kertomusvuoden ajaksi vuokratta luovuttavansa 890 m²:n suuruisen alan Malminrinteen talon n:o 6 kellarista kaupungin virastojen ja laitosten väestönsuojeluvälineiden säilytyspaikaksi, kaupunginhallitus myönsi ²⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 29,275 mk kyseisen kellaritilan sisustamista, lämmittämistä y.m. varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ väestönsuojelulautakunnan esityksen Temppelelaukion kalliioon väestönsuojelumuodostelmia varten louhitun suojan varaamisesta väestönsuojeluvälineiden rauhanaikaiseksi varastopaikaksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää kaupungin kaikille hallituksille, lauta- ja johtokunnille sekä virastoille kiertokirjeen kaupungin virastoille ja laitoksille sekä sen palveluksessa oleville henkilöille aikoinaan jaettujen väestönsuojeluvälineiden säilyttämisestä ja hoitamisesta. Kiertokirjeen sanamuoto vahvistettiin ⁵⁾ sittemmin.

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupungintalon talonsuojeluryhmän väestönsuojeluvälineet ja kiinteistötoimiston virkamiehille jaetut naamarit varastoidaan kaupungintalon väestönsuojan yhteyteen rakennettuun varastokomeroon ja että rahatoimistotalon talonsuojeluryhmän välineet ja talossa sijaitsevien virastojen sekä kaupunginhallituksen virkamiehistön naamarit varastoidaan mainitun talon vastaavaan varastokomeroon. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa väestönsuojelukeskusta huolehtimaan näiden välineiden hoidosta mainituissa varastopaikoissa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että kotiutettujen väestönsuojelun sammuusjoukkojen vaatevälineet, moottoriruiskut y.m. jälleen otetaan kaupungin huostaan ja saadaan niitä väliaikaisesti säilyttää Kruununhaan entisellä paloasemalla, joka osittain luovutetaan väestönsuojelumuodostelmille ja ensiapuasemille kuuluvien kalustoesineiden varastopaikaksi, kuitenkin niin, ettei tämä tuottanut haittaa talossa toimivan palopäällystökoulun toiminnalle. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus samalla myönsi 13,620 mk 80 kannellisen lukittavan puulaatikon hankkimiseksi lohkokoryhmille ja lohkoille kaupungin varoilla ostettujen välineiden ja välineiden varastoimista varten. Koska kyseinen säilytys kuitenkin ilmeisesti tulisi haittaamaan palopäällystökoulun toimintaa, niin kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁸⁾ peruuttaa edellä mainitun päätöksensä mikäli se koski säilytyspaikkaa ja palauttaa asian väestönsuojelukeskukselle kehoituksin kiireisesti tehdä tarvittavaa säilytyshuoneistoa koskevan uuden ehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että väestönsuojelumuodostelmien lääkkeet ja pienet kirurgiset kojeet saatiin säilyttää terveydenhoitolautakunnan toimistossa ensimmäisen kaupunginlääkärin ehdotuksen mukaisesti siten, että osaa esineistä ja aineista saatiin käyttää toimistossa ja osa

¹⁾ Khs 9 p. helmik. 110 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 908 §. — ³⁾ S:n 6 p. syysk. 1,585 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 553 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 627 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. toukok. 911 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. maalisk. 400 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. maalisk. 436 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. syysk. 1,702 §.

lääkkeistä, sellaiset, joita ei voitu säilyttää, saatiin antaa aluelääkäreille varattomille potilaille jaettaviksi.

Nikkilän sairaalan päätettiin ¹⁾ sallia itse, kuitenkin väestönsuojelutoimiston ohjeiden mukaisesti, säilyttää sairaalalle luovutetut väestönsuojeluvälineet omissa tarkoituksenmukaisissa säilytyspaikoissaan.

Rakennustoimiston väestönsuojeluvälineet päätettiin ²⁾, entistä varastointitapaa jatkaen, sallia säilyttää osaksi konepajan ruokailurakennuksen kellariin järjestetyssä varastopaikassa ja osaksi pysyville työpaikoille valmistetuissa kaapeissa.

Puhtaanapitolaitoksen hallussa olevat väestönsuojeluvälineet päätettiin ³⁾ sallia säilyttää laitoksen varastossa olevassa, kaupunginhallituksen tarkoitukseen myöntämällä määrärahalla valmistetussa säilytyskaapissa.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 875 mk viiden säilytyslaatikon hankkimiseksi satamalaitoksen väestönsuojeluvälineiden säilytystä varten.

Vesijohtolaitoksen päätettiin ⁵⁾ sallia säilyttää Malminkadun 5:ssä olevassa työpajassa ja Vanhankaupungin pumppuasemalla olevat, kaupunginhallituksen edellä mainitussa kiertokirjeessä mainittuun, muita väestönsuojeluvälineitä käsittävään ryhmään kuuluvat välineensä teknillisten laitojen omissa varastoissa sekä kaasulaitoksen itse huolehtia väestönsuojeluvälineidensä säilyttämisestä aluksi laitoksen tilapäisessä väestönsuojassa Sörnäisissä ja myöhemmin sen rakenteilla olevassa uudessa väestönsuojassa.

Hälytyslaitteet. Sähkölaitoksen 350,000 mk:n suuruisen laskun hälytys-sireenien asentamisesta kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ maksettavaksi v:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi: 246,500 mk 17 uuden sireenin hankkimiseksi ⁷⁾ ja myöhemmin vielä 40,000 mk ilmahälytysjärjestelmän tehostamiseksi ⁸⁾; 250,000 mk 16 kovaäänisen hankkimiseksi ilmavaroituksen antamista varten ⁹⁾; 65,000 mk hiljaisen puhelinhälytyksen edellyttämien laitteiden asentamisesta aiheutuneiden kertamenojen peittämiseen ¹⁰⁾; sekä 9,200 mk keskuspiirin yleisten ilmahälytys-sireenien ohjauslaitteen uusimiseen ¹¹⁾.

Sodan päätyttyä kaupunginhallitus suostui ¹²⁾ väestönsuojelukeskuksen sodanaikaisena toimipaikkana olleeseen Malminrinteen talon n:o 6 kellarikerrokseen sijoitetun hälytyskeskuksen jättämisestä muutoksitta paikkoilleen siksi kuin sen siirtäminen uuteen pommivarmaan keskukseen kävi mahdolliseksi.

Väestönsuojelumuoostelmien työskentely- ja majoitushuoneistot. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾, että väestönsuojelujoukkojen hallussa olevat huoneistot oli siirrettävä kiinteistötoimiston hoitoon tammikuun 1 p:stä lukien siten, että tämä aikanaan veloittaisi väestönsuojelukeskukselta vuokra-, lämpö- ja valaistuskulut, koskien tämä järjestely myöskin ensi-
apuasemia.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 5,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen Malminrinteen talon n:o 6 kellarikerroksessa olevan huoneiston majoitusker-

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 739 §. — ²⁾ S:n 30 p. toukok. 948 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 947 §. — ⁴⁾ Khn jsto 6 p. kesäk. 3,831 §. — ⁵⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,131 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 156 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 49 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 401 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 50 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. maalisk. 299 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. maalisk. 300 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. maalisk. 398 §. — ¹³⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,136 §.

roksen vahvistamiseksi ¹⁾ ja 3,125 mk keittiön ilmanvaihtolaitteiden uusimiseksi ²⁾ sekä 1,200 mk lottien makuuhuoneena sodan loppupuolella käytetyn, viidennessä kerroksessa olevan huoneen varustamiseksi lisälämpöpatterilla ³⁾.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁴⁾ 5,000 mk Turuntien 12:ssa sijaitsevan ylimääräisen sammutusmiehistön majoitushuoneiston ikkunain varustamiseen suojuksella.

Sodan päätyttyä kaupunginhallitus suostui ⁵⁾ väestönsuojelukeskuksen eri toimistojen siirtämiseen huhtikuun alusta lukien sille jo ennen sotaa kertomusvuodeksi varattuun Malminrinteen talon n:o 6 viidennen kerroksen huoneistoon.

Väestönsuojelukeskuksen ilmoitettua, että lohkojen ja ensiapuasemain huoneistot tyhjennetään maaliskuun 23 p:nä sekä lohkokryhmien maaliskuun 30 p:nä, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että Keskustan lohkokryhmän, Pasilan lohkon, Pohjois-Töölön lohkon, Arkadian lohkon, Tähtitornin lohkon, Siltavuoren lohkon ja Vallilan lohkon huoneistot sekä erinäiset ensiapuasemat oli pidettävä vuokrattuina kesäkuun 30 p:ään saakka, koska niihin oli uhrattu kalliita rakenteita, joita ei olisi ennenaikaisesti poistettava. Sitä vastoin kaupunginhallitus suostui muiden väestönsuojelutarkoituksiin vuokrattujen huoneistojen irtisanomiseen maaliskuun lopussa, niihin kaupungin toimesta järjestettyjen suojarakenteiden poistamiseen ja huoneistojen saattamiseen alkuperäiseen kuntoonsa rakennustoimiston toimesta, mikäli talonomistajat eivät korvauksetta suostuneet huoneistojen saattamiseen ennalleen vasta heinäkuun alkuun mennessä.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ sallia, että Vallilan suomenkielinen kansakoulu vastaisen tilanteen niin vaatiessa luovutettiin Vallilan lohkon suojelumuodostelmien majoituspaikaksi.

Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ ennakolta kaupunginkassasta 200,000 mk kiinteistötoimiston talo-osaston päällikön käytettäväksi lohkokryhmien ja ensiapuasemain kiireellisimpien vuokrien maksamiseen.

Huomioonottaen, että keskustan lohkokryhmän vuokrasta 22,200 mk ja Vallilan lohkon vuokra, 20,550 mk, olivat tilitysvuokria, kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien ja lohkojen vuokrien maksamiseen v:ltä 1939 139,223: 05 mk sekä v:n 1940 tammikuulta 110,116: 45 mk ja helmikuulta 96,027: 50 mk eli yhteensä 345,367 mk, minkä ohessa väestönsuojelukeskus oikeutettiin ylittämään mainittuja määriä, mikäli se eräiden vielä avoimina olevien vuokrasopimusten osalta kävi tarpeelliseksi, mistä kuitenkin aikanaan oli tehtävä eri esitys kaupunginhallitukselle. Edelleen päätettiin kehoittaa väestönsuojelukeskusta tekemään eri esitys tilitysvuokrasta. Samalla kaupunginhallitus myönsi väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien ja lohkojen vuokrain yhteydessä maksettavia lämpö- ja valaistuskustannuksia varten 90,000 mk kuukautta kohden eli yhteensä 270,000 mk. Edellä mainitut määrärahat kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan väestönsuojelua varten, päättäen lisäksi, että huoneistojen vuokraamisen käytännöllinen järjestely ja vuokrasopimusten laatiminen jätetään väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi, kuitenkin

¹⁾ Khs 23 p. helmik. 205 §. — ²⁾ Khn jsto10 p. helmik. 3,416 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 3,417 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 106 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 398 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 397 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. toukok. 951 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. maalisk. 277 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. maalisk. 363 §.

niin, että vuokraukset alistetaan kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 65,040 mk väestönsuojelukeskuksen joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 välisenä aikana lämmitykseen ja valaistukseen kuluttaman sähkövirran maksamiseen.

Sörnäisten lohkoryhmän tilitysvuokraan joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 väliseltä ajalta kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 61,650 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ kiinteistölautakunnan esityksen määrärahan myöntämisestä väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi väestönsuojelutarkoituksiin käytettyjen Tehtaankadun 16:ssa, Hämeentien 85—87:ssä, Sturenkadun 23:ssa, Helsinginkadun 3—5:ssä, Hertankadun 26:ssa, Limingantien 78:ssa ja Tehtaankadun 13:ssa olevien lastentarhain tilitysvuokriin käyttövaroistaan väestönsuojelua varten hyvittämällä lastentarhain ynnä niiden laitosten vuokramäärärahaa v:n 1939 osalta 28,664: 35 mk:lla ja v:lta 1940 48,052: 05 mk:lla eli yhteensä 76,716: 40 mk:lla menoarviovähennyksenä.

Väestönsuojeluun varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 3,600 mk toistaiseksi Vallilan lohkon kokoontumis- ja sijoituspaikaksi määrätyn Eurantien talon n:ot 12—14 kellarin vuokran suorittamiseen. Asunto oy. Euralle myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 7,220 mk eräiden muiden väestönsuojelukäytössä olleiden talon huonetilain helmi—maaliskuun vuokra- y. m. kulujen suorittamiseen.

Väestönsuojelutarkoituksiin huhtikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään elokuun 31 p:ään saakka, vuokratun Asunto oy. Turuntie 65:n autotallin vuokran maksamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ enintään 9,500 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten. Asunto oy. Turuntie 65:lle myönnettiin ⁵⁾ samoista varoista 3,700 mk Pasilan lohkon väestönsuojeluna maaliskuussa käytetyistä huoneiloista suoritettavan vuokran y. m. korvausten maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 7,585: 85 mk:n ⁷⁾ korvauksen Ab. Rosa-Bad oy:lle sen omistaman Ruusankadun talossa n:o 3 toimivan saunan käyttämisestä Stadionin lohkon toimisto- ja majoituspaikkana sekä 9,945 mk:n ⁸⁾ korvauksen Asunto oy. Ruusankatu 3:lle yhtiön talossa olevan saunan y. m. huoneistojen käyttämisestä väestönsuojelutarkoituksiin.

Kruununhaan lohkon käytössä olleiden Liisankadun talon n:o 14 huonetilain vuokrakustannusten suorittamiseksi kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ luovuttaa talolle kaupungin toimesta sen kellariin järjestetyt tukilaitteet.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myöntää: väestönsuojelukeskuksen, lohkoryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen korvaus-, korjaus- y.m. loppuselitysmenoihin 94,963: 25 mk lisäten siihen 18,779: 50 mk Apollonkadun 5:ssä olevalle Helsingin V yhteiskoululle maksettavaa korvausta; väestönsuojelukeskuksen, lohkoryh-

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 805 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 805 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 980 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 878 § ja 29 p. elok. 1,541 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 ja 28 p. marrask. 2,255 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 878 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 ja 24 p. lokak. 1,963 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 31 p. lokak. 2,012 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 28 p. marrask. 2,255 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 18 p. heinäk. 1,302 §.

mien, lohkojen, palosammutusjoukkojen ja ensiapuasemien vielä maksamattomiin lämmityskuluihin 70,000 mk; väestönsuojelukeskuksen, lohko-ryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen vielä selvittämättömiä korvaus-, korjaus-, loppusiivous- sekä valo- ja vesilaskujen suorittamiseen 5,273: 20 mk; väestönsuojelukeskuksen, lohko-ryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen huoneistojen vuokriin 42,050: 66 mk lisäten siihen 3,125 mk Pienen Roobertinkadun 12:ssa olevalle Kiinteistö oy. Pharmacialle suorittettavaa korvausta; väestönsuojelukeskuksen, lohko-ryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen huoneistojen tilitysvuokriin 80,640: 50 mk; sekä väestönsuojelukeskuksen, lohko-ryhmien, lohkojen ja palosammutusjoukkojen lämpö-, valo-, kaasu- ja vesilaskujen maksamiseen 48,114: 65 mk. Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin samalla kehoittaa neuvottelemaan niistä korvausvaatimuksista, jotka vielä jäivät ratkaisematta, ja tekemään niiden suorittamiseen tarvittavista määrärahoista uusi esitys kaupunginhallitukselle.

Pasilan lohkon toimiston vuokran suorittamiseen myönnettiin ¹⁾ 7,600 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Punavuoren lohkon käytössä olleiden Agricolan kirkon huoneistotilojen eräiden korvauskustannusten suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 13,231: 25 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaivopuiston lohkon käytössä olleiden Jääkärikadun talon n:o 13 huoneistotilain eräiden korvauskustannusten suorittamiseen kapteeni A. Leanderille kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 600 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Palosammutusjoukkojen käytössä olleen Etel. Hesperiankadun talon n:o 2 huoneiston valaistusmenoihin myönnettiin ³⁾ 100 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yhteensä 7,383: 40 mk Sörnäisten lohko-ryhmän toimipaikkana olleen Kallion kansakoulun kaluston kulumisen, särkymisen ja häviämisen johdosta suoritettaviin korvauksiin.

Kaupunginlakimiehen tutkittua kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ⁵⁾ nojalla herra O. Granlundin tekemää korvausvaatimusta hänen palosammutusjoukkojen majoituspaikkana käytetyssä vuokrahuoneistossaan vahingoittuneista tai sieltä kadonneista huonekaluista ja taloustarpeista, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suorittaa hänelle 1,205: 50 mk:n korvauksen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 10,000 mk Seurasaaressa lohkon majoituspaikkana käytetyn Meilahden 15:ssä olevan Ekudden nimisen huvilan vuokraan sekä 4,059 mk Vesi-johtoliike Huberin tässä huvilassa suorittamien korjaustöiden maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus osoitti ⁸⁾ 1,377: 40 mk erään korvauksen suorittamiseen herra G. Florströmille.

Pienen Roobertinkadun talon n:o 12—14 kellarissa säilytetyn, osittain Kasarmitorin lohkon tarpeisiin käytetyn irtaimen omaisuuden korvaami-

¹⁾ Khs 8 p. elok. 1,391 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 § ja 19 p. syysk. 1,660 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,434 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,843 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. lokak. 1,965 §.

seksi apteekkari G. A. Klenbergille kaupunginhallitus käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myönsi ¹⁾ 2,350 mk.

Korvauksen suorittamiseksi Töölön lohkokoryhmän huoneistossa käytetystä lämpimästä vedestä kaupunginhallitus osoitti ²⁾ 1,140 mk siitä määrärahasta, joka aikoinaan oli myönnetty väestönsuojelulautakunnalle lohkokoryhmien y. m. maksamattomien ja osittain selvittämättömien lämpökulujen maksamiseen.

Kaupunginlakimiehen tutkittua kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ³⁾ nojalla niitä omavaltaisuuksia, joihin Kasarmikadun lohkon suojelujohtajan H. Cajanderin oli väitetty syyllistyneen lohkon asioita hoitaessaan, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei asia antanut sille aiheita enempiin toimenpiteisiin.

Tähystyspaikat. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin seuraaviin, eri tähystyspaikkain aiheuttamiin kustannuksiin alla mainitut rahamäärät:

sodanaikaisten tähystyspaikkain rakennustarvehankinnoista aiheutuneisiin menoihin 6,197: 25 mk ⁵⁾;

varauoskäytävien järjestämiseen nuoratikkaiden avulla väestönsuojelumuodostelmien tähystyspaikoille 4,000 mk ⁶⁾;

tähystyspaikan järjestämistä varten väestönsuojelukeskuksen talon katolle 2,500 mk ⁷⁾;

tähystyspaikkasuojan järjestämiseen Herttoniemeen 3,000 mk ⁸⁾; sirpalesuojuksien järjestämiseen Käpylän kirkon tornin aukkoihin sekä öljykamiinan hankkimiseen sen tähystyspaikalle 2,000 mk ⁹⁾;

Mikael Agricolan kirkon tähystyspaikan kunnostamiseen 2,000 mk ¹⁰⁾;

Kristuksen kirkon tornin tähystyspaikan valaistusmenoihin 836 mk ¹¹⁾; sekä

erinäisiin ilmavalvontatornien rakentamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin 1,526: 20 mk ¹²⁾;

Ensiapuasemat. Terveystoimilautakunta oikeutettiin ¹³⁾ maksamaan toimistonsa kanslianhoidajalle H. Eviselle 600 mk:n suuruinen kuukausipalkkio hänen ylityönä hoitamastaan ensiapuasemain tilinpidosta.

Päätettiin ¹⁴⁾, että ensiapuasemain henkilökunnan ruokalakut ja päivärahat oli suoritettava terveydenhoitolautakunnan tililtä Tilapäistä työvoimaa, niiden vuokrat terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista ja niiden saunojen lämmityksestä aiheutuvat kulut, mikäli ne eivät sisältyneet vuokraan, terveydenhoitolautakunnalle aikaisemmin myönnetystä ¹⁵⁾ 300,000 mk:n määrärahasta.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin ehdottamat, ensiapuasemain toimihenkilöiden päivärahain laskuperusteet hyväksyttiin ¹⁶⁾ v:ksi 1939.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁷⁾ ensimmäisen kaupunginlääkärin käytettäväksi ensiapuasemien tammikuun menoihin 130,000 mk, helmikuun menoihin 150,000 mk ja maaliskuun menoihin 80,000 mk.

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,391 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,392 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 2,011 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,047 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 204 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 318 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ⁹⁾ Khn jsto 14 p. helmik. 3,418 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,507 §. — ¹¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,636 §. — ¹²⁾ Khn jsto 27 p. jouluk. 4,445 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. tammik. 3,300 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. tammik. 3,073 §. — ¹⁵⁾ Ks tämän kert. s. 266. — ¹⁶⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,272 §. — ¹⁷⁾ Khs 9 p. helmik. 103 § ja 8 p. maalisk. 304 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että sokeainkoulussa, Intiankadun 3:ssa ja Sturenkadun 23:ssa toimivat ensiapuasemat sekä Vyökadun 6:ssa toimiva ensiapupaikka oli pidettävä vuokrattuina ja niiden tukilaitteet koskemattomina kesäkuun 30 p:ään saakka. Ensimmäisen kaupunginlääkärin sittemmin suostuttua siihen, että osa Vyökadun ensiapupaikan suojalaitteista poistettiin varsinaisten tukilaitteiden jäädessä entiselleen, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että asia saatiin järjestää väestönsuojelukeskuksen rakennustoimistolle esittämällä tavalla.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ³⁾ 5,000 mk Eiran sairaalassa olevan ensiapuaseman suojahuoneen vahvistamiseksi.

Ensiapuasemien ja kaasupuhdistuspaikkojen vuokrien maksamiseen, Uimahalli oy:ltä vuokrattujen huoneistotilain vuokraa lukuunottamatta, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten v:ksi 1939 31,083: 35 mk, v:n 1940 tammi- ja helmikuuksi yhteensä 47,200 mk sekä maaliskuuksi 20,850 mk eli kaikkiaan 99,133: 35 mk, minkä lisäksi kaupunginhallitus päätti, että huoneistojen vuokraamisen käytännöllinen järjestely ja vuokrasopimusten laatiminen jätetään väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi, kuitenkin niin, että vuokraukset alistetaan kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁵⁾ 195,445: 60 mk uimahallin ensiapuaseman ja kaasupuhdistuspaikan vuokran maksamiseen joulukuun 1 p:n 1939 ja helmikuun 29 p:n 1940 väliseltä ajalta, sen jälkeen kun Uimahalli oy:n kanssa tehtävä vuokrasopimus oli asianmukaisesti allekirjoitettu.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 5,943 mk ensiapuasemain korvaus-, korjaus- ja loppuselvitysasiain järjestämiseen sekä 6,858: 80 mk niiden lämpö-, valo-, kaasu- ja vesilaskujen maksamiseen.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁷⁾ 1,000 mk Vyökadun 8:ssa olevassa saunassa sijainneen ensiapupaikan vuokran suorittamiseen.

Ruusankadun 3:ssa olevassa saunassa toimineen ensiapuaseman valaistuskustannusten suorittamiseen myönnettiin ⁸⁾ 671: 30 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Asunto oy. Sturenkatu 23 nimiseltä yhtiöltä ensiapuasemaksi ja kaasupuhdistuspaikaksi vuokratun saunalaitoksen vuokran maksamiseen maaliskuun 1 p:stä marraskuun 11 p:ään, johon mennessä sauna vasta kaupungin puolesta oli saatettu vastaanotettaessa olleeseen kuntoonsa, sekä 600 mk:n suuruisen korvauksen suorittamiseen siitä, että yhtiö sodan aikana hankki ensiapuasemalle ja kaasupuhdistuspaikalle soittokellolaitteet ja uusi ensiapuaseman käytössä rikkoutuneen ovenlasin kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 31,975 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Väestönsuojain rakentaminen ja sisustaminen y. m. suojalaitteet. Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁰⁾ rakennustoimistolle 2,481,338: 30 mk kaupungin eri virastojen väestönsuojien, väestönsuojelumudostelmien ja yleisten väestönsuojien

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 397 §. — ²⁾ S:n 4 p. huhtik. 488 §. — ³⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,308 §. — ⁴⁾ Khs 15 p. maalisk. 364 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 496 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. syysk. 1,636 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,490 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. helmik. 113 §.

ynnä ensiapuasemien kuntoonsaattamiseksi sekä pommituksesta johtuvien korjaus- ja raivaustöiden suorittamiseksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 10,000 mk merkkivalojen asentamiseksi väestönsuojain ja ensiapuasemain edustalle.

Edellä mainituista käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 12,000 mk verotusvalmisteluviraston huoneiston katon vahvistamiseksi.

Samoin varoista kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 4,500 mk rakennustöimiston käytettäväksi raatihuoneen suojahuoneen portaiden muutostöihin.

Rakennustöimistöä päätettiin ⁴⁾ kehoittaa järjestämään yhdyskäytävä poliisilaitoksen väestönsuojaan sekä maistraatin että verotusvalmisteluviraston huoneistoista, mikäli se osoittautui tarpeelliseksi, sekä järjestämään suojahuoneet erälle poliisiasemille.

Poliisilaitoksen pyydettyä toimenpiteitä väestönsuojain rakentamiseksi sen eri osastoja varten, väestönsuojelulautakunta laati esityksen niiden sodanaikaisesta sijoittamisesta ja suojaamisesta, minkä kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾, kuitenkin niin, että tarvittavien suojain lujusaste myöhemmin erikseen otettaisiin harkittavaksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 3,600 mk Käpylän paloaseman suojakaivannon seinämien vahvistamiseen ⁶⁾ ja 1,500 mk palokunnan autojen y. m. kaluston säilytyspaikkana käytetyn Turuntien 62:ssa olevan autovajan ikkunain suojaamiseksi massapalleilla ⁷⁾.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁸⁾ 71,500 mk Marian sairaalan, kulkutautisairaalan, Kivelän sairaalan ja tuberkuloosisairaalan ikkunain peittämiseksi laudoituksella.

Rakennustöimistöä päätettiin ⁹⁾ kehoittaa järjestämään Marian sairaalan leikkaussalin ja Punaisen ristin sairaalan poliklinikan ikkunat sirpalevarmoiksi.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 70,000 mk rakennustöimiston käytettäväksi suojahuoneiden järjestämiseksi Marian sairaalan rakennuksiin K₁ ja K₁₁ sekä konttorirakennukseen. Kun kyseisiä rakennustöitä oli suoritettu 20,000 mk:n arvosta, kaupunginhallitus kuitenkin päätti ¹¹⁾ keskeyttää ne.

Rakennustöimistöä päätettiin ¹²⁾ kehoittaa rakentamaan suojahuone Marian sairaalan oppilasasuntolan yhteyteen.

Rakennustöimistöä päätettiin ¹³⁾ kehoittaa rakentamaan suojahuone kulkutautisairaalaan noin 68,000 mk:n kustannuksin.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁴⁾ 18,000 mk väestönsuojain rakentamiseksi Kivelän sairaalan vanhan sairaspaviljongin yhteyteen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁵⁾ 74,375 mk rakennustöimiston käytettäväksi väestönsuojain rakentamiseksi Nikkilän sairaalaan.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ³⁾ S:n 8 p. maalisk. 314 §. — ⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,170 §. — ⁵⁾ Khs 10 p. lokak. 1,839 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 106 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. helmik. 206 §. — ⁸⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,059 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. tammik. 3,171 §. — ¹⁰⁾ Khs 1 p. maalisk. 272 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. huhtik. 667 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. tammik. 52 §. — ¹³⁾ Khn jsto 10 p. helmik. 3,384 § ja khs 16 p. helmik. 161 §. — ¹⁴⁾ Khs 23 p. helmik. 198 §.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁾ kehoittaa ryhtymään toimenpiteisiin tuberkuloosisairaalan röntgenosaston suojaamiseksi sirpalevaaralta.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 324,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi tuberkuloosisairaalan väestönsuojan laajentamiseen ja puhelinkeskuksen suojaamiseen.

Väestönsuojain saamiseksi kansakouluille kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa järjestämään Tehtaankadun koulun pesutuvan ja kuivaushuoneen sortumankestäviksi, järjestämään Snellmanin koulun pesutuvan ja kaksi varastokellaria sortumankestäviksi ja ikkunoiden ja suojaan johtavan ulko-oven eteen sirpalesuojukset sekä suorittamaan tarpeelliset tukemistyöt Vallilan koulussa. Kahta viimeksi mainittua työtä varten kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 88,500 mk rakennustoimiston käytettäväksi kehoituksin myöhemmin tehdä esityksen määrärahan myöntämisestä ensiksi mainittua työtä varten.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys suojahuoneiden rakentamisesta Annankadun ja Nilsiantien koulujen opettajille ja oppilaille päätettiin ⁴⁾ jättää väestönsuojelulautakunnan vastedes laadittavan yleisen suunnitelman varaan.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ rakennustoimiston käytettäväksi suojahuoneiden y. m. järjestämiseksi pääkirjastotaloon 20,100 mk, Kallion haarakirjaston taloon 18,000 mk ja Töölön haarakirjaston taloon 4,000 mk. Pääkirjaston väestönsuojan laajentamiseksi myönnettiin ⁶⁾ sittemmin rakennustoimiston käytettäväksi 16,000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten, mutta myöhemmin päätettiin ⁷⁾ kyseistä laajentamista kuitenkin vielä tutkia.

Samosta käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 28,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi Hakaniemen halliin.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä vesijohtolaitoksen laadituttamat vanhan vesilinnan kohdalle ⁹⁾ sekä Vanhankaupungin Siltasaarelle ja saostuslaitokseen ¹⁰⁾ rakennettavien väestönsuojain piirustukset.

Teknillisten laitosten hallituksen ilmoitettua päättäneensä kehoittaa kaasulaitosta jättämään suojahuoneensa ¹¹⁾ rakennustyöt rakennustoimiston suoritettaviksi, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle esityksen taroitukseen tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen esityksen sähkölaitoksen hallintorakennuksen henkilösuojan rakentamisesta ja antaa kyseisen työn suorittamisen rakennustoimiston tehtäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen väestönsuojan rakentamiseksi sähkölaitoksen Töölön asemalle käyttämään 250,000 mk sen määrärahan säästöstä, joka kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti oli merkitty kertomusvuoden talousarvioon henkilösuojien järjestämistä varten sähkölaitoksen Kasarmitorin asemalle, sekä kehoit-

¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,305 §. — ²⁾ Khs 8 p. maalisk. 312 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 158 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,422 §. — ⁵⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,304 §. — ⁶⁾ Khs 1 p. maalisk. 273 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. maalisk. 385 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. tammik. 52 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 180 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,089 §. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. s. 257. — ¹²⁾ Khs 8 p. maalisk. 338 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. maalisk. 339 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 502 §.

taa rakennustoimistoa kiireisesti ryhtymään työn suorittamiseen, ollen kaupunginvaltuustolle aikanaan tehtävä esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ esittää kaupunginvaltuustolle, että sähkölaitoksen Sörnäisten voima-aseman alueelle rakennettaisiin suojahuone rakennustoimiston laatiman piirustuksen n:o 5,518 mukaisesti ja että kustannukset tästä, 550,000 mk, suoritettaisiin v:n 1939 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvän määrärahan Rakennukset erästä Voima-aseman työväen pukeutumis- ja ruokailurakennus.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi yksissä neuvoin teurastamolautakunnan kanssa laatia suunnitelman, kustannusarvion ja kannattavuuslaskelman teurastamoalueen pohjoislaidassa olevaan kallioon suunnitellun väestönsuojan rakentamisesta.

Rakennustoimisto oikeutettiin ³⁾ käyttämään enintään 500,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista väestönsuojelutöitä varten Korkeavuorenkadun alla olevan pommisuojan ⁴⁾ laajentamiseksi syventämällä Helsingin puhelinyhdistyksen osa suojasta kaksikerroksiseksi sekä lisäksi 500,000 mk suojan kaupungille kuuluvan osan laajentamiseksi siten, että kaupunginhallitusta varten tarvittavat huoneistot voitiin sijoittaa sinne.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁵⁾ rakennustoimiston laatimat Korkeavuorenkadun alle rakennettavan pommisuojan piirustukset.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ rakennustoimiston esityksestä Korkeavuorenkadun väestönsuojan työaukon muutostyöt piirustuksen n:o 5,447 mukaisesti.

Helsingin puhelinyhdistyksen suunnitelma väestönsuojaksi yhdistyksen tarpeita varten päätettiin ⁷⁾ hyväksyä. Rakennustoimisto valtuutettiin ⁸⁾ sopimaan yhdistyksen kanssa työn yksityiskohdista.

Helsingin puhelinyhdistyksen asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ vastata, ettei kaupunki peri yhdistykseltä mitään korvausta siitä, että osa sille kuuluvista Korkeavuorenkadun suojahuoneista sijaitisi kaupungin tonttien alla, niin kauan kuin kyseisiä tiloja käytettiin mainittuun tarkoitukseen, mutta että niistä, sen jälkeen kun niitä ei enää tähän tarkoitukseen tarvittu, perittäisiin vuokraa, ottaen huomioon rakennuskustannukset sekä kyseisten huonetilain yhdistykselle tuottama hyöty.

Kaupunginhallitus myöntyi ¹⁰⁾ väestönsuojelukeskuksen esitykseen suojuksen rakentamisesta Unioninkadun 43:n kohdalla olevaa viemäritunnelia varten, sen porraskäytävän valaistuksen järjestämisestä ulospäin näkyvämmäksi mutta porrasaskelmia valaisevaksi sekä päivystyskirjan hankkimisesta sinne.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa rakentamaan yksinkertaiset lautakatokset Siltavuoren viemäritunnelin länsipäähän, Mäkelän- ja Viipurinkadun välisen vesijohtotunnelin länsipäähän ja Mäkelän- ja Viipurinkadun välisen vesijohtotunnelin Viipurinkadun puoleiseen

¹⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,344 §. — ²⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,306 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 130 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 268. — ⁵⁾ Khs 16 p. helmik. 163 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 309 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. maalisk. 310 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. huhtik. 593 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. helmik. 211 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 4 p. tammik. 3,056 §. — ¹¹⁾ Khs 9 p. helmik. 106 §.

päähän sekä myöntää toimiston käytettäväksi mainittuihin tarkoituksiin yhteensä 30,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 350,000 mk Kaisaniemen tunnelin ¹⁾, 65,000 mk uimastadionin viemäritunnelin ²⁾ sekä 135,000 mk Heikinkadun viemäritunnelin ²⁾ kunnostamiseen väestönsuojiksi.

Kaupunginhallituksen ilmoitettua ³⁾ kirurgiselle sairaalalle aikovansa rakentaa tämän sairaalan omistamien tonttien alle suojahuoneita väestönsuojelujoukkoja varten, lääkintöhallitus tämän johdosta lähettämässään vastauskirjelmässä ilmoitti, ettei sillä ollut mitään tämän tärkeän suunnitelman toteuttamista vastaan sekä että jos sairaalan rakennukset jollain tavoin kärsivät kyseisestä työstä, niin ne oli kaupungin toimesta korjattava entiselleen, mikä merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että Vilhonvuoren väestönsuojat rakennetaan noudattaen rakennustoimiston laatimaa laajennettua suunnitelmaa, jonka mukaisesti tunnelin leveys oli 8 m, sekä että rakennustoimiston, ennenkuin tähän tunnelityöhön ryhdyttiin, tuli tehdä kaupunginhallitukselle esitys sen mahdollisesti tarpeellisiksi katsomista muutoksista. Rakennustoimiston sittemmin ilmoitettua, ettei se puolestaan halunnut esittää mitään muutoksia suunnitelmaan, kaupunginhallitus oikeutti ⁶⁾ sen heti ryhtymään kyseisiin töihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ eräin muutoksin rakennustoimiston laatimat lohkokryhmien ja lohkojen sekä eräiden sairaala-asemain ja ensiapuasemain suojain uudet piirustukset.

Rakennustoimistoa päätettiin kehoittaa tutkimaan mahdollisuuksia väestönsuojain järjestämiseen Hakaniementorin tienoille ⁸⁾ sekä väestönsuojelukeskusta Heikinkadun väestönsuojajärjestelyjen yhteydessä etsimään lähistöltä väestönsuojain järjestämiseen sopivia taloja ⁹⁾ ja tutkimaan, eikö Hermannin kaupunginosaan voitu järjestää väestönsuojia ¹⁰⁾.

Kaupunginhallitus velvoitti ¹¹⁾ asiamiesosastonsa tekemään Ab. P. Sinebrychoff nimisen yhtiön kanssa sopimuksen suojahuoneen rakentamisesta yhtiön omistaman Bulevardin tontin n:o 40 alle yhtiön ja rakennustoimiston esittämien ehdoin.

Väestönsuojelulautakunnan tehtyä esityksen kaupungin osallistumisesta väestönsuojan rakentamiseen Oy. Grund ab:n omistamaan Bulevardin taloon n:o 28, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan kyseisen työn kustannusarvion.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ suorittaa Helsingin säilyke oy:n lähettämän 6,320:60 mk:n suuruisen laskun yhtiön toimesta sen vuokraamaan Munkkisaaren tehdasrakennukseen järjestetyn väestönsuojan rakentamisen aiheuttamista kustannuksista.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi 8,000 mk Simonkadun väestönsuojan kunnostamiseen ¹⁴⁾ ja 33,000 mk sen vahvistamiseen ¹⁵⁾.

¹⁾ Khn jsto. 15 p. tammik. 3,137 §. — ²⁾ Khs 8 p. maalisk. 302 §. — ³⁾ S:n 29 p. maalisk. 452 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 735 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 820 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,180 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 452 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 158 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 112 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. maalisk. 353 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. huhtik. 594 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,304 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. tammik. 52 § ja 11 p. huhtik. 515 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,176 §. — ¹⁵⁾ S:n 31 p. tammik. 3,302 §.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁾ 20,441: 90 mk Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevan väestönsuojan rakennuskustannusten suorittamiseen, ylittäen nämä siis 1,441: 90 mk:lla kaupunginvaltuuston päättämän määrän ²⁾.

Kaupunginhallitus antoi ³⁾ kaupunginlakimiehelle tehtäväksi tehdä Ab. Victor oy:n kanssa sopimuksen uuden väestönsuojan järjestämisestä yhtiön Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevaan uudisrakennukseen. Sittemmin merkittiin ⁴⁾ tiedoksi Ab. Victor oy:n ilmoitus edellä mainitun, tammikuun 4 p:nä tehdyn sopimuksen irtisanomisesta, koska tontin rakennustyöt jälleen jatkuivat.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ennakolta myöntää rakennustoimistolle kaupunginkassasta 365,000 mk väestönsuojan rakentamiseksi Heikin- ja Simonkadun kulmauksessa olevan uudisrakennuksen Heikinkadun puoleiseen osaan sekä kehoittaa väestönsuojelukeskusta jatkamaan neuvotteluja lähistöllä olevien elokuvateatterien omistajain kanssa näiden osallistumisesta suojan kustannuksiin.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi Adams filmi oy:n sitoutuneen osallistumaan elokuvateatteri Rexin läheisyyteen rakennettavan väestönsuojan kustannuksiin 40,000 mk:lla.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin ⁷⁾ vastaanottamaan Salomonkadun tontilla n:o 3 oleva Maanviljelijäin maitokeskus oy:n valmis väestönsuoja yleisenä suojana käytettäväksi.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin 74,189: 50 mk ⁸⁾ Etel. Esplanaadikadun talossa n:o 22 olevaan Oy. Wilh. Bensow ab:n uudisrakennukseen järjestetyn väestönsuojan rakennuskustannusten suorittamiseen ylittäen täten 14,189: 50 mk:lla aikaisemmin päätettyä määrää ⁹⁾ sekä 8,340: 50 mk ¹⁰⁾ suojaa varten Metsänomistajain metsäkeskus oy:ltä tilatun puutavaran hinnan 2/3 maksamiseen.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ rakennustoimistolle 40,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi messuhalliin.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 33,500 mk rakennustoimiston käytettäväksi väestönsuojan järjestämiseksi Etelärannan taloon n:o 14.

Tarkoituksin järjestää väestönsuojia Vallilan puolikunnallisia rakennuksia varten kaupunginhallitus myönsi ¹³⁾ käyttövaroistaan väestönsuojelua varten rakennustoimiston käytettäväksi 15,000 mk Mäkelänkadun talon n:o 45 40 m²:n suuruisen kellaritilan vahvistamiseen sortumankestäväksi sekä 7,000 mk korttelissa n:o 554 olevan talon Sturenkatu 40—Somerontie 11 olevan suojan laajentamiseen 20 m²:llä.

Kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁴⁾ 13,773: 90 mk Helsingin suojeluskuntapiirin taloon Pohj. Hesperiankadun 15:een rakennetun väestönsuojan sisustustöihin.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁵⁾ kehoittaa 1,000 mk:n kustannuksin asentamaan lämmityslaitteet Pasilan länsipuolella olevaan suojahautaan.

¹⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3,283 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 257 — ³⁾ Khs 1 p. maalisk. 274 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,280 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 112 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. maalisk. 317 §. — ⁷⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,303 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 3,284 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 268. — ¹⁰⁾ Khs 31 p. lokak. 2,013 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 31 p. tammik. 3,301 §. — ¹²⁾ Khs 23 p. helmik. 207 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. helmik. 159 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,126 §. — ¹⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹⁾ 75,000 mk suojakaivannon järjestämiseksi Pasilan torille.

Pasilaan suunniteltuja suojahautoja varten myönnetty 75,000 mk:n määräraha päätettiin ²⁾ myöhemmin sallia käyttää kallioon louhitun pommisuojan rakentamiseen.

Kaisaniemen väestönsuojatunnelia varten myönnetyssä 350,000 mk:n määrärahasa syntynyt noin 80,000 mk:n suuruinen säästö päätettiin ³⁾ sallia käyttää Pasilan väestönsuojan töihin.

Merenkulkuhallituksen anomusta saada rakentaa osumankestävän väestönsuojan Tähtitorninvuoreen merenkulkuhallituksen ja merentutkimuslaitoksen henkilökuntaa sekä muita talossa Vuorimiehenkatu 1—Tähtitorninkatu 2 oleskelevia varten kaupunginhallituksella ei ollut ⁴⁾ muuta muistutettavaa, kuin että kaupunki ei vaatisi mitään vuokraa kyseisestä suojasta niin kauan kuin sitä käytettiin väestönsuojelutarkoituksiin; muussa tapauksessa suoritettavasta kohtuullisesta vuokrasta oli myöhemmin erikseen sovittava. Mainittu vuokra määrättiin ⁵⁾ sittemmin 3,000 mk:ksi vuodessa.

Munkkiniemen väestönsuojelulautakunnan anottua kiinteistölautakunnalta oikeutta saada louhia kallioon pomminkestävän väestönsuojan Munkkiniemen korttelissa n:o 20 olevalle vapaalle tontille, kiinteistötoimiston tonttiosasto asian kiireellisyyden vuoksi oli suostunut anomukseen. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ sen toimenpiteet asiassa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ luovuttaa Munkkiniemen Kalastajatorpan kalliossa olevat kaksi ruutikellaria sisustettaviksi Huopalahden kunnan toimesta yleisiksi väestönsuojiksi, edellyttäen kuitenkin, ettei siitä aiheutunut mitään kustannuksia kaupungille.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa Rakennustoimisto Arth. E. Nikander nimisen toiminimen omalla kustannuksellaan rakentamaan sirpalesuojan kaupungille kuuluvalla Kulosaaren alueelle.

Kulosaaren suojeluskunnalle päätettiin ⁹⁾ sirpalesuojan rakentamista varten Kulosaaren maksutta luovuttaa soraa kaupungin omistamalta, Kulosaaren korttelissa n:o 11 olevalta tontilta n:o 86.

Sodan loputtua päätettiin ¹⁰⁾ sallia poistaa laudoitukset Marian sairaalan poliklinikan ja ensimmäisen kerroksen potilashuoneiden ikkunain edestä, kuitenkin ehdoin, että ne tarpeen vaatiessa voitiin nopeasti uudelleen kiinnittää paikoilleen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että seuraavia väestönsuojelutöitä sodan päättymisestä huolimatta oli jatkettava: Nikkilän sairaalan väestönsuojain, Pasilan torin suojakaivannon ja Kivelän sairaalan vanhan sairaspaviljongin väestönsuojan rakentamista, Korkeavuorenkadun alle rakennettavan pommisuojan töitä, Marian sairaalan väestönsuojain lisäämistä, uimastadionin ja Heikinkadun viemäritunnelien kunnostamista, tuberkuloosisairaalan väestönsuojan laajentamista ja puhelinkeskuksen suojaamista, raatihuoneen suojahuoneen portaiden muutostöitä sekä poliisilaitoksen talon alimmassa kerroksessa olevan väestönsuojan varustamista sähkökäyttöisellä ilmanvaihtolaitteella.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 52 §. — ²⁾ S:n 8 p. maalisk. 320 §. — ³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,918 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,786 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. marrask. 2,156 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. helmik. 218 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,211 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 116 §. — ⁹⁾ Khn jsto 17 p. helmik. 3,451 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. lokak. 4,236 §. — ¹¹⁾ Khs 15 p. maalisk. 385 §.

Väestönsuojelukeskusta, lohkoryhmiä, lohkoja y.m. varten rakennettavien kalliosuojien sisustamisesta kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että pääpaloaseman alle tuleva väestönsuojelulautakunnan alaisten virastojen sodan aikainen toimistokerros rakennetaan täysin valmiiksi, jotta se tarpeen tullen voitaisiin ottaa käytäntöön milloin tahansa, sekä että kaikki muut kalliosuojat sitä vastoin oli varustettava ainoastaan lämmitys-, tuuletus- ja valaistuslaitteilla, kaasutiivillä ovilla varakäytävien osalta, W.C.- ja pesulaitteilla sekä tarpeellisilla puhelinjohdoilla, mikäli tämä oli mahdollista ilman että suojien rauhanaikaista käyttöä häirittiin, sekä vesi- ja viemärijohdoilla. Pääkäytävät oli toistaiseksi jätettävä ilman niitä myöten rauhanaikana suojiin suuntautuvaa autoliikennettä estäviä laitteita, kuitenkin niin, että ovet hankittiin paikalla säilytettäväksi, ja suojain rauhanaikaista käyttöä estävät väliseinät jätettiin pois. Väestönsuojelulautakuntaa päätettiin kehoittaa yksissä neuvoin rakennustoimiston kanssa laadittamaan suunnitelma ja kustannuslaskelma edellä mainitun toimistokerroksen samoin kuin muidenkin suojain sisustamisesta niiden sodan aikaista käyttöä silmälläpitäen.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä väestönsuojelulautakunnan esityksen, että ellei betonirautaa voitaisi riittävässä määrin hankkia, niin kalliosuojain rakennustöitä ei kuitenkaan keskeytettäisi, vaan jatkettaisiin niitä rakennustoimiston katurakennusosaston päällikön lähettämässä kirjelmässä esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ puolestaan, että Tähtitorninvuoren alle paloautoja varten suunniteltu kalliosuoja toistaiseksi oli jätettävä rakentamatta sekä että aikanaan oli tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että väestönsuojahuoneiden rakennustöitä oli hidastutettava siten, että enintään 1/3 niiden silloisesta työntekijämäärästä siirrettiin Pirkkolan omakotialueen rakennusyömaalle ⁵⁾.

Väestönsuojelulautakunnan esityksen johdosta kaupungin kalliosuojain varaamisesta yleisiksi väestönsuojiksi kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että jos puhkeaisi uusi sota, ennenkuin työt olivat kehittyneet niin pitkälle että suojat voitiin ottaa väliaikaiseen käytäntöön, niin niihin oli päästettävä yleisöä.

Ryhdyttyään kaupunginhallituksen määräyksestä rakentamaan sairaala-asemia ja väestönsuojia Punaisen ristin sairaalan, kirurgisen sairaalan ja diakonissalaitoksen kohdalle ja ensiapuasemia ja väestönsuojia Katajanokalle ja Käpylään sekä väestönsuojia m.m. Tempeliaukioon rakennustoimisto oli hankkinut kyseisten suojahuoneiden saniteettiteknilisiä töitä koskevia tarjouksia, joiden perusteella kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan hankkimaan niihin tarvikkeita sitä mukaa kuin rakennustyöt sitä vaativat sekä jätti tilauksesta päättämisen lautakunnalle. Suojahuoneiden rakentamista varten asetettiin lautakunnan käytettäväksi 24,410,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista väestönsuojelutöitä varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa kii-reellisesti ryhtymään erinäisiin IPAK:n ehdottamiin rakennustöihin joko

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,049 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,048 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,181 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,212 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 61 ja 210. — ⁶⁾ Khs 22 p. elok. 1,514 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 503 § ja 20 p. kesäk. 1,106 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. huhtik. 513 §.

suorittamalla ne itse tai jättämällä ne IPAK:n Helsingin alueen rakennustoimiston huoleksi myöntäen tarkoitusta varten 2,300,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Yleisten töiden lautakunta oli lähettänyt seuraavan luettelon rakennustoimiston kertomusvuonna suorittamista väestönsuojelutöistä, joita varten määrärahaa ei ollut, anoen varoja kyseisten menojen peittämiseksi:

Väestönsuojain rakentaminen	Mk
puistoihin	112,144: 40
vesi- ja viemäritunneleihin	44,990: 10
kaupungin taloihin	237,358 :35
yksityistaloihin	102,955: 95
poliisilaitokselle	228,410: 05
ensiapuasemille	150,045: 80
sairaaloihin	296,360: 70
väestönsuojelumuodostelmille	310,556: 70
kaupungin teknillisiin laitoksiin	6,925: —
Koneiden, kaluston ja laitosten suoje- lu ja käytön varmistaminen	200,423: 45
Vartiointi sekä raivaus- ja korjaustyöt, palkat ja palkkiot	401,288: 95
Väestönsuojelumuodostelmien palkat ja palkkiot	5,136: 60
Virastojen ja arkistojen siirto	8,822: 35
Väestönsiirron aiheuttamat kustannukset	1) 89,465: 05
Yhteensä	2,194,883: 45

Tästä oli talorakennusosaston menoja 819,733: 10 mk, katurakennusosaston menoja 933,626: 70 mk, satamarakennusosaston menoja 383,619: 20 mk, puisto-osaston menoja 818: 60 mk ja varasto-osaston menoja 57,085: 85 mk. Kaupunginhallitus päätti²⁾ tällöin käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myöntää yhteensä 1,196,384: 20 mk oikeuttaen samalla rakennustoimiston käyttämään väestönsuojelutöissä säästyneitä määrärahoja, 998,499: 25 mk, toisissa väestönsuojelutöissä syntyneitten ylitysten peittämiseen ja sellaisten töiden kustantamiseen, joita varten ei ollut myönnetty määrärahoja.

Kaupunginhallitus päätti³⁾, että väestönsuojarakennustyömailta louhitut kivet saatiin kuljettaa määrättyihin niiden lähistöllä oleviin paikkoihin.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ luovuttaa kaupungin lähiympäristöön rakennettujen sirpalesuojien tarpeisiin kaupungin metsistä annetut puut korvaukset. Naamioimistarkoituksiin kaupungin metsistä luovutetuista puista sitä vastoin päätettiin periä käypä maksu.

Väestönsuojain hoito. Yleisten väestönsuojain perustamisesta, rakentamisesta, hoitamisesta ja käytöstä annettava käsky vahvistettiin⁵⁾ sekä myönnettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten 50,000 mk:n ennakkomääräraha väestönsuojelutoimiston käytettäväksi yleisiä väestönsuojia varten.

1) Tähän sisältyvät maaliskuun väestönsiirtoon osallistuneille autonkuljettajille suoritettavat korvaukset. — 2) Khs 7 p. marrask. 2,078 §. — 3) Khs jsto 4 p. tammik. 3,058 §. — 4) Khs 26 p. tammik. 77 §. — 5) Khs jsto 3 p. tammik. 3,005 §.

Rakennustoimistoa päätettiin¹⁾ kehoittaa huolehtimaan kaupungin puistoihin rakennettujen yleisten suojakaivantojen puhtaanapidosta tammikuun aikana. Suojakaivantojen puhtaanapito päätettiin²⁾ helmikuun 1 p:stä lukien antaa puhtaanapitolaitoksen hoidettavaksi.

Väestönsuojelukeskus oikeutettiin³⁾ esittämensä ehdoin palkkaamaan erityisiä vartiomiehiä muonitusta ja 20 mk:n päivärahaa vastaan kaikkiin niihin tunneliväestönsuojiiin, joissa yleisten väestönsuojain vartiointi ja puhtaanapito muuten ei tullut tyydyttävällä tavalla hoidetuksi. Mainittujen päivärahaan suorittamiseen myönnettiin⁴⁾ helmikuun ajalta 8,480 mk ja maaliskuun ajalta 21,080 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten.

Syksyllä sodan päättymisen jälkeen kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että yleisten sirpale- ja väestönsuojain tarkastus ja hoito edelleen jätettäisiin väestönsuojelulautakunnalle, mutta että väestönsuojelutoimisto samoin kuin muutkin kaupungin laitokset, mikäli niiden omat työvoimat eivät tehtävään riittäisi, tilaisivat tarpeelliset korjaus-, lisärakennus-, puhtaanapito- y.m. työt asianomaisilta muilta kaupungin laitoksilta.

Väestönsuojeluun varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ 9,000 mk lukkojen hankkimiseksi väestönsuojiiin.

Samoista käyttövaroista myönnettiin⁷⁾ 1,428 mk sairaanhoitajataropistoon järjestetyn väestönsuojan väliaikaista lämmittämistä varten.

Väestönsuojelumudostelmien käyttöön luovutetut autot. Väestönsuojelukeskuksen käytössä olevien autojen käyttö- ja huoltokustannuksiin myönnettiin⁸⁾ kaupunginhallituksen v:n 1939 käyttövaroista väestönsuojelua varten 35,000 mk ja kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta enintään 60,000 mk eli 20,000 mk kuukautta kohden niin kauan kuin sota kesti, kuitenkin enintään maaliskuun loppuun saakka.

Väestönsuojelukeskus esitti seuraavien perusteiden vahvistamista noudatettaviksi sopimuksissa korvausten suorittamisesta väestönsuojelukäytössä olevien autojen omistajille: Kaikki väestönsuojelukäytössä olevat tai -käyttöön otettavat autot arvioidaan puolustuslaitoksen arviomenetelmää käyttäen ja arviosta annetaan jäljennös auton omistajalle. Kun autoa ei enää tarvita väestönsuojelukäyttöön, suoritetaan uusi arviointi, jonka perusteella autonomistajalle suoritetaan korvaus arvon vähennyksestä. Autonomistajalta otetaan sitoumus, jonka mukaan hän antaa auton olla väestönsuojelukäytössä, niin kauan kuin sitä tarvitaan, ja on velvollinen ottamaan auton takaisin heti rauhan palattua tai kun sitä ei enää väestönsuojelutarkoituksiin tarvita. Jos väestönsuojelutarkoituksiin varattu auto otetaan puolustuslaitoksen käyttöön, lakkaa väestönsuojelukeskuksen vastuu ja omistaja on oikeutettu korvauksena saamaan alkuperäisen arvioinnin ja puolustuslaitoksen ottolautakunnan arvion välisen erotuksen. Kaupunginhallitus suostui⁹⁾ esitykseen.

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten väestönsuojelumudostelmien käytössä olleiden autojen omistajille suoritettaviin korvauksiin 31,080 mk¹⁰⁾, vero- ja vakuutusmak-

¹⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,127 §. — ²⁾ S:n 27 p. tammik. 3,269 §. — ³⁾ Khs 16 p. helmik. 160 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. maalisk. 276 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. elok. 1,459 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. elok. 1,395 §. — ⁷⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,221 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. tammik. 3,080 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. helmik. 99 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 402 §, 4 p. huhtik. 487 § ja 20 p. kesäk. 1,105 §.

suihin 17,300 mk ¹⁾) ja polttoaine-, korjaus- ja huoltolaskujen maksamiseen 45,089: 55 mk ²⁾) sekä Raitiotie ja omnibus oy:n luovuttaman kuuden linja-auton käytöstä kertyneen ajoajan korvauksiin ja yhtiön neljälle autonkuljettajalle suoritettuihin palkkoihin 46,720 mk ³⁾).

Pakilan lohko. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾), että kaupunki kertomusvuoden helmi—maaliskuun aikana osallistuu Helsingin väestönsuojelualueeseen kuuluvan Pakilan lohkon väestönsuojelumenoihin myöntämällä käyttövaroistaan väestönsuojelua varten 1/3 tähystyksen, palomiestön ja ensiapuhenkilöstön aiheuttamista menoista eli 17,520 mk, ehdoin, että Helsingin maalaiskunta aikaisemmin myönnetyn 10,000 mk:n lisäksi myönsi tarkoitukseen niin paljon, että Pakilan lohkon suojelua voitiin ylläpitää entisessä laajuudessaan.

Pukinmäen lohko. Kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ⁵⁾) 190: 25 mk Pukinmäen lohkolle luovutettujen olkien hinnan suorittamiseksi.

Muut sotatilasta johtuvat asiat

Kaupungin puolustus. Kaupunginjohtajalle annettiin ⁶⁾) tehtäväksi neuvotella kotijoukkojen esikunnan asetoimiston kanssa ilmatorjuntay.m. tykkien hankinnasta.

Katsoen, että kaupungin olisi huomattavassa määrin osallistuttava sen puolustamisesta johtuviin menoihin aikaansaadakseen jonkinlaista varmuutta itse kaupungin ja sen asukkaiden hengen ja omaisuuden turvaamiseksi, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾) anoa kaupunginvaltuustolta oikeutta tarkoitukseen aikaisemmin varatun 5,000,000 mk:n määrän lisäksi saada ylittää 40,000,000 mk:lla käyttövarojaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja E. Rydman valtuutettiin ⁸⁾) tekemään kaupungin puolesta sotilasviranomaisten kanssa sopimus tarpeellisten puolustusvälineiden hankkimisesta kaupungille edellä mainittuja varoja käyttäen.

Ilmapuolustuksen esikunnan tekemä tarjous ⁹⁾) ilmapuolustusaseiden hankkimisesta Helsingin kaupungin puolustamista varten käyttäen 42,244,000 mk edellä mainituista varoista hyväksyttiin sittemmin samoin kuin asiasta myöhemmin laadittu kaupungin ja puolustusministeriön välinen sopimuskin ¹⁰⁾).

Merkittiin ¹¹⁾) tiedoksi puolustusministeriön kaupungin viranomaisten sen ilmatorjunnan tehostamiseksi tekemien rahallisten uhrausten johdosta esittämä kiitoskirjelmä.

Kaupungin sataman sodanaikaiset kuljetuspäälliköt. Erillisen laivueen ilmoitettua, että päämaja oli keskuskauppakamarin esityksestä määrännyt Helsingin sataman sodanaikaiseksi kuljetuspäälliköksi satamalaitoksen johtajan K. V. Hopun sekä varalle satamakapteeni J. A. Lehtosen, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾) hyväksyä mainitun toimenpiteen.

Satamien aitaaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus päätti ¹³⁾) myöntää 30,000 mk rakennustoimiston käytettä-

¹⁾ Khs 4 p. huhtik. 487 § ja 20 p. kesäk. 1,105 §. — ²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,105 § ja 8 p. elok. 1,392 §. — ³⁾ S:n 30 p. toukok. 906 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 100 §. — ⁵⁾ Khn jsto 14 p. marrask. 4,314 §. — ⁶⁾ Khs 11 p. tammik. 36 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 429 §; ks. myös tämän kert. s. 271. — ⁸⁾ Khs 11 p. huhtik. 512 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,147 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. elok. 1,516 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. lokak. 2,015 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,873 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. helmik. 225 §.

väksi satamien sulkemiseksi piikkilanka-aitauksella väestönsuojelukeskuksen puoltaman II vaihtoehdotuksen mukaisesti sekä suostua siihen, että Länsisatamaan järjestettiin vartiointi väestönsuojelukeskuksen toimesta, jonka aikanaan tuli tehdä kaupunginhallitukselle esitys siihen tarvittavista määrärahoista.

Sähkölaitos. Sähkölaitoksen jatkuvan käytön turvaamista sodan aikana tarkoittavien toimenpiteiden aiheuttamien kustannusten peittämiseen kaupunginhallitus päätti¹⁾ osoittaa 902,387: 30 mk v:n 1939 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kuvapatsaiden suojaamiseksi ilmavaaralta kaupunginhallitus päätti²⁾: että rakennustoimistoa oli kehoitettava ryhtymään toimenpiteisiin Kiven, Lönnrotin, Runebergin ja Snellmanin patsaiden, Aleksanteri II:n patsaan sivukuvien ja Haaksirikkoiset, Kolme seppää, Merenneito ja Äidinrakkaus nimisten kuvapatsaiden suojaamiseksi suojarakentein;

että sankaripatsaat Vanhan kirkon puistossa ja Liisanpuistikossa ja Karhu-patsas Brahenkadulla oli suojattava vain lankkulaudoituksella; sekä että Castrénin ja Paciuksen patsaat ja molemmat Topeliuksen patsaat samoin kuin Convolvulus, Diana ja Rebecka nimiset kuvapatsaat oli mikäli mahdollista siirrettävä sopiviin kellareihin mutta, ellei niille voitu järjestää tilaa, suojattava ne suojarakenteilla.

Rakennustoimistoa päätettiin³⁾ kehoittaa aikanaan tekemään esitys edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista.

Rauhanteon jälkeen kaupunginhallitus päätti⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään kyseisten suojusten poistamiseen siten, että ne tarpeen tullen jälleen helposti voitiin asettaa paikoilleen.

Eräiden paikkain naamiointi. Väestönsuojelukeskuksen anottua, että kaupungin metsistä leimattaisiin n. 500 enintään kolmen metrin korkuista oksaista puuta eräiden paikkain naamiointia varten, päätettiin⁵⁾ kehoittaa kaupunginagronomia leimauttamaan mainitut puut, jääden niiden kaataminen ja poiskuljettaminen väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi. Rakennustoimistoa päätettiin samalla kehoittaa pystyttämään puut paikoilleen väestönsuojelukeskuksen laatiman suunnitelman mukaisesti.

Peruuttaen aikaisemmin tehdyn päätöksen⁶⁾ molempien vesisäiliöiden naamiomisesta valkovärillä maalaamista käyttäen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ hyväksyä vesijohtolaitoksen toimitusjohtajan tekemän uuden esityksen niiden naamiomisesta asettamalla kuusia niiden katoille ja seinille sekä katoilta vinosti maahan vedettäviin teräsköysiin samoin kuin rikkomalla seinäpintain yhtenäisyyden niihin liimattavien paperipeitteiden avulla. Naamiointiin toimittamiseen kaupunginhallitus myönsi 45,000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Varailmapumpun hankkiminen arkistohuoneistoon. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ 3,000 mk rakennustoimiston käytettäväksi käsikäyttöisen varailmapumpun hankkimiseen rahatoimiston kellarissa olevaan arkistoon.

Arkistojen evakuointi. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi: 8,201: 35 mk laatikkojen hankkimiseksi kaupungin arkistojen evakuointia varten sodan ajaksi⁹⁾; 890 mk raastuvan-

¹⁾ Khs 16 p. helmik. 182 §. — ²⁾ S:n 1 p. maalisk. 275 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 275 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 554 §. — ⁵⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,174 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 261. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 80 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 316 §. — ⁹⁾ Khn jsto 10 p. tammik. 3,074 §.

oikeuden kiinnitysrekisterin evakuoimisesta aiheutuneisiin kustannuksiin¹⁾; sekä 520 evakuointipaikaksi vuokrattujen Kiljavannummen parantolan varasto- ja huonetilain v:n 1939 vuokran maksamiseen²⁾.

Eräät palkkakysymykset. Merkittiin³⁾ tiedoksi helmikuun 9 p:nä annetun palkkausetuksen mukaisen sotilaskuukausipalkan maksamista koskeva puolustusministeriön kiertokirje.

Puolustusministeriön ilmoitettua, asian suhteen ilmenneen epäietoisuuden johdosta, ettei sotilaskuukausipalkkaa ollut maksettava sellaisen asevelvollisten perheenjäsenille, jotka olivat kaatuneet ennen kertomusvuoden helmikuun 9 p:ää, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ esittää puolustusministeriölle, että sotilaskuukausipalkkaa saataisiin maksaa kaikille kaatuneiden omaisille riippumatta siitä, milloin kaatuminen oli tapahtunut, noudattamalla muuten sotilaskuukausipalkka-asetuksen määräyksiä. Puolustusministeriö ilmoitti tämän johdosta päättäneensä syyskuun 9 p:nä hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen⁵⁾.

Merkittiin⁶⁾ tiedoksi puolustusministeriön kiertokirje, joka koski menettelyä sotilaskuukausipalkan nostamiseen oikeutettujen asevelvollisten omaisten siirtyessä kunnasta toiseen.

Sotapalvelukseen kutsuttujen vuokravelkojen järjestely. Valtioneuvoston marraskuun 7 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti myönnetään valtionapua reserviläisten ja nostomiesten huoneenvuokravelkojen järjestelyyn kaupungille, jonka kaupunginhallitus on asettanut yhden tai useampia vuokramaksujen järjestelylautakuntia vuokravelkojen järjestelyä koskevia asioita käsittelemään. Tämän päätöksen mukaisesti Helsingin kaupunkiin asetettaviin kuuteen vuokramaksujen järjestelylautakuntaan valittiin⁷⁾ seuraavat henkilöt:

ensimmäiseen puheenjohtajaksi toimistopäällikkö A. O. Tuominen ja jäseniksi lakitieteenkandaatti Y. Sipi ja toimitsija A. Paasonen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti T. Heinonen, varatuomari L. Ahva ja myyntipäällikkö J. Snellman;

toiseen puheenjohtajaksi toimistopäällikkö Y. Temari ja jäseniksi varatuomari R. V. Rönholm ja varastonhoitaja S. A. Salonen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti O. Hakkala, isännöitsijä E. G. Nyman ja liikemies P. O. Soini;

kolmanteen puheenjohtajaksi apulaistoimistopäällikkö L. Tyrni ja jäseniksi varatuomari U. Dahl ja liikkeenhoitaja G. Lindström sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti H. Sormo, lakitieteenkandidaatti H. G. Estlander ja pankinvirkailija G. Åhman;

neljanteen puheenjohtajaksi lääninsihteeri H. Kaimio ja jäseniksi liikennetarkastaja V. Raule ja vakuutusvirkailija L. Pohjola sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti R. Sarvola, taloudenhoitaja K. V. Teittinen ja herra J. Väre;

viidenteen puheenjohtajaksi varatuomari R. J. Jäntti ja jäseniksi rakennusmestari Y. P. R. Vuorinen ja myyjä V. J. Harju sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti A. Heinonen, toimitusjohtaja L. Viljanen ja työntekijä E. O. Aalto; sekä

kuudenten puheenjohtajaksi hovioikeudenauskultantti A. Asteljoki

¹⁾ Khn jsto 4 p. huhtik. 3,596 §. — ²⁾ S:n 10 p. tammik. 3,077 §. — ³⁾ Khs. 30 p. huhtik. 699 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,644 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,676 §. — ⁶⁾ Khn jsto 28 p. maalisk. 3,574 §. — ⁷⁾ Khs 14 p. marrask. 2,157§.

ja jäseniksi kauppias J. Hopeavuori ja edustaja W. Hytönen sekä heidän varamiehikseen vastaavasti hovioikeudenauskultantti K. O. Pesonen, rautatienvirkamies T. Vuori ja toimittaja T. Kaiponen.

Myöhemmin valittiin ¹⁾ jäsenille vielä toisetkin varamiehet, nimittäin:

ensimmäiseen järjestelylautakuntaan jäsen Sipille lääninsihteeri V. O. Rekola ja jäsen Paasoselle lakitieteenylioppilas O. K. Peitsalo;

toiseen jäsen Rönholmille kamreeri B. Holmström ja jäsen Saloselle faktori E. Hirvonen;

kolmanteen jäsen Dahlille kamreeri R. Estlander ja jäsen Lindströmille filosofianmaisteri M. Grönberg;

neljanteen jäsen Raulelle prokuristi E. Laitiala ja jäsen Pohjolalle vakuutusvirkaileija A. Finerus;

viidenteen jäsen Vuoriselle rakennusmestari A. F. Koskivirta ja jäsen Harjulle etsivä H. Luoma; sekä

kuudenteen jäsen Hopeavuorelle litopiirtäjä O. Nupponen ja jäsen Hytöselle toimistovirkailija E. Tiainen.

Samalla vapautettiin lakitieteenkandidaatti H. G. Estlander pyynnöstä jäsen Dahlin ensimmäisen varamiehen tehtävästä ja valittiin hänen tilalleen pankinkamreeri A. E. Monnberg.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön ilmoitus siitä, että valtio edellä mainitun huoneenvuokravelkojen järjestelyä koskevan valtioneuvoston päätöksen mukaan korvaa kaikki muut kyseisestä järjestelystä aiheutuneet kustannukset paitsi huoneiston vuokraa ja sen valaistus-, lämmitys- ja siivouskustannuksia.

Kiinteistölautakunnan vuokrattua Aleksanterinkadun 21:ssä olevan Raitiotie ja omnibus oy:n entisen konttorihuoneiston edellä mainituille lautakunnille, kaupunginhallitus päätti ³⁾ mainitun huoneiston kertomusvuoden vuokran maksamiseen myöntää 17,000 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kehoittaen kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään uuden esityksen v. 1941 tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 2,340 mk edellä mainitun huoneiston kertomusvuoden valaistus- ja siivoamiskustannuksiin kehoittaen kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään uuden esityksen määrärahan myöntämisestä v:n 1941 vastaaviin kuluihin.

Työvelvollisuuslautakunta. Työnvälitystoimiston johtaja S. Seppälä oikeutettiin ⁵⁾ varsinaisen virkansa ohella johtamaan ja valvomaan työvelvollisuuslautakunnan toimistoa helmikuun 24 p:stä alkaen toistaiseksi.

Käyttövaroistaan erinäisten vallitsevan tilanteen johdosta perustettujen lautakuntain aiheuttamiin kustannuksiin kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ työvelvollisuuslautakunnalle 236,418 mk tilitysvuokran ja juoksevien menojen suorittamiseen.

Päämajan työvoimatoimiston kiertokirje työvoiman pakkotilauksesta linnoitustyömaille merkittiin ⁷⁾ tiedoksi. Maistraattia, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa myöntämään heidän alaisilleen linnoitustöihin siirtyneille viranhaltijoille toistaiseksi palkatonta

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,256 §. — ²⁾ S:n 14 p. marrask. 2,198 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 2,219 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,461 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 370 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 522 ja 525 § sekä khn jsto 25 p. tammik. 3,224 §. — ⁷⁾ Khs 16 p. helmik. 186 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. elok. 1,461 §.

virkevapautta. Samalla kaupunginhallitus huomautti ¹⁾, että mikäli työntekijät luvan saatuaan eivät yhteen jaksoon olleet kaupungin töistä poissa kahta kuukautta pitempää aikaa, työsuhdetta ei ollut katsottava katkenneeksi. Jos kyseinen julkinen työ kesti kahta kuukautta pitemmän ajan, kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että työsuhteen edelleen katsottaisiin katkeamatta jatkuvan. Virkasäännön alaisiin henkilöihin nähden työsuhde ei julkisen tehtävän vuoksi myönnetyn virkevapauden johdosta katkennut.

Päämajan esityksestä päätettiin ²⁾ kehoittaa työvelvollisuuslautakuntaa maksamaan ennakkona osa niiden linnoitustöistä kaupunkiin palautettujen työvelvollisten maksamattomasta palkasta, jotka rajaseudun täydellisen tyhjentämisen vuoksi olivat joutuneet poistetuiksi työmailtaan ilman lopputiliä tai työpäällikön todistusta suoritetusta työstä, ja jotka olivat niin heikossa taloudellisessa asemassa, etteivät voineet odottaa valtion toimesta tapahtuvaa tilinmaksua. Tällöin oli työvelvollisuuslautakunnan toimesta laadittava luettelot näin suoritetuista maksuista valtion kohdistettavien perimistöimenpiteiden pohjaksi. Valtiolta päätettiin ³⁾ anoa 9,800 mk:n korvausta työvelvollisten rekisteröintiä varten tarvittavan kortiston painattamisesta, siihen katsoen, että mainittu kortisto oli käynyt tarpeelliseksi yksinomaan valtion linnoitustöihin tarvittavan työvoiman hankkimisen vuoksi.

Päämajan työvoimatoimisto ilmoitti kiertokirjeellä, että sitten kun työvelvollisuuslain perusteella puolustusvoimien linnoitus-, lentokenttä- y.m. töihin määrätty viipymättä kotiutetaan lukuunottamatta niitä, jotka vapaaehtoisesti haluavat jäädä työhön, oli päämajan työvoimatoimisto käynyt tarpeettomaksi ja sen toiminta oli päätetty lopettaa. Tämän johdosta työvoimatoimisto huhtikuun 22 p:n jälkeen ei ottanut välittääkseen työvelvollisten palkankorvaushakemuksia työmaille, vaan oli työmaiden päälliköitä kehoitettu lähettämään maksamatta olevat työvelvollisten palkka- saattavat tilipusseissa vastaavan palkkalistan seuraamina asianomaisten kuntien työvelvollisuuslautakunnille. Näiden tuli huolehtia siitä, että palkat viipymättä maksettiin työvelvollisille ja kuittaus otettiin palkkalistaan. Kuitattu palkkalista oli sitten heti palautettava sille työpäällikölle, joka oli listan lähettänyt. Työvelvollisten kotiuttamisesta johtuen ei myöskään varusteista annettujen ennakkojen perimistä työvelvollisilta enää voitu suorittaa työvoimatoimiston ja työpäällikköjen välityksellä. Mikäli kunnat asiassa halusivat valtion toimenpiteitä oli niiden käännyttävä puolustusministeriön teknillisen osaston puoleen. Evakuoimistöissä olleiden miesten palkkasaatavista oli anomus tehtävä asianomaiselle lääninhallitukselle. Samoin oli meneteltävä niissä tapauksissa, jolloin rauhansopimuksen johdosta palautettiin linnoitustyömaille lähetettyjä mjehiä, ennenkuin he olivat ehtineet aloittaa työtä. Edellä mainitun kiertokirjeen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ saattaa työvelvollisuuslautakunnan tietoon kehoittaen lautakuntaa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen erityisen toimiston perustamisesta valtioneuvoston toimesta työvelvollisten saatavia selvittämään. Kansanhuoltoministeriön lähetettyä esityksen edelleen puolustuslaitoksen linnoitustoimistolle tämä puolestaan vastasi, ettei mikään

¹⁾ Khs 22 p. elok. 1,515 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 413 §. — ³⁾ S:n 9 p. toukok. 742 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 491 § ja 25 p. huhtik. 638 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 709 §.

yleinen palkkavaatimusten hyväksyminen voi tulla kysymykseen. Linnoitustoimisto oli kaikin käytettävissä olevin keinoin koettanut selvittää jo kaista sille tehtyä valitusta ja suurimmalta osalta onnistunutkin. Suotavaa ja välttämätöntä olisi, että kunnat valituskirjelmii ja palkkasaatava vaatimuksia linnoitustoimistolle lähettäessään koettaisivat mahdollisimman tarkoin selvittää, missä työryhmissä ja millä työmailla kulloinkin kysymyksessä oleva palkanvaatija oli työskennellyt sinä aikana, jota hänen vaatimuksensa koski. Kirjelmät merkittiin ¹⁾ tiedoksi ja päätettiin jäljennöksinä lähettää työvelvollisuuslautakunnalle.

Hevosten otto. Helsingin kaupungin hevossotomieheksi määrätulle työnvälitystoimiston vahtimestarille G. A. Leemlochille päätettiin huhtikuulta suorittaa 500 mk:n ja toukokuulta 1,000 mk:n suuruinen palkkio kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista ²⁾ sekä kesä-, heinä- ja elokuulta kultakin 750 mk:n suuruinen palkkio kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työvoimaa ³⁾.

Puolustusviranomaisille luovutetut huoneistotilat. Puolustusministeriölle päätettiin ⁴⁾ ilmoittaa, että Viipurin kaupungin puolustusvoimien käyttöön tarvittavat Nilsiäntien ja Tehtaankadun kansakoulujen talot olivat maaliskuun 20 p:n ja huhtikuun 10 p:n välisen ajan puolustusviranomaisten käytettävissä.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, ettei puolustuslaitokselta peritä vuokraa sen käyttämistä Kampin kentän makasiinista n:o 77, Fredrikinkadun 54:ssä olevasta ratsastusmaneesista ja n.s. Kampin tallista.

Kulosaaren kartanon rakennusten vapauduttua oltuaan lokakuun 26 p:stä 1939 kertomusvuoden toukokuun 5 p:ään puolustuslaitoksen käytettävissä sotilasmajoitukseen, kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ kiinteistölautakunnan tekemän esityksen, että puolustuslaitokselta anottaisiin 17,000 mk kyseisen majoituksen aiheuttamien korjauskustannusten korvauksena sekä 262:50 mk korvauksena puolustuslaitoksen kartanossa käyttämistä kaupungin haloista. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin mainittujen korvausten perimiseksi valtiolta.

Helsingin suojeluskuntapiirin ilmatorjuntakonekiväärisuojeluskunnan anomukseen saada vuokravapaasti toistaiseksi käyttää eräitä sähkölaitoksen Kampin ala-aseman talon huoneistotiloja kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suostua ehdoin, että Helsingin suojeluskuntapiiri vastasi kaikista vahingoista, joita mahdollisesti aiheutui tilain käytöstä kyseiseen tarkoitukseen.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾ 3,000 mk:n kuukausivuokrin yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin syyskuun 11 p:stä lukien vuokraamaan I sotasairaalan esikunnan toipilaskodiksi Hesperian huvilan n. 300 m²:n suuruisen alan, johon sisältyi myöskin talonmiehen huoneisto ja pesutupa. Talonmiehelle, joka tällöin edelleen sai jäädä toimeensa, oli kaupungin toimesta hankittava uusi huoneisto, jonka vuokra sairaalan kuitenkin oli maksettava.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ luovuttaa Helsingin suojeluskuntapiirin saniteettiosastolle neljän ambulanssiauton säilytyspaikaksi 40 m²:n suuruisen alan Helsingin ratsastushallista lokakuun 15 p:stä toistaiseksi 100 mk:n

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 742 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. toukok. 3,715 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 4,120 §. — ⁴⁾ Khs 21 p. maalisk. 428 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 875 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,270 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,845 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. syysk. 1,715 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. lokak. 1,853 §.

kuukausivuokrin ehdoin, että suojeluskunta korvasi kaiken kaupungille mahdollisesti aiheutuvan vahingon. Vuokran suorittamiseen tarvittava rahamäärä myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne valtuutettiin¹⁾ kaupungin puolesta aikaisemmin hyväksytyjen perusteiden mukaisesti tekemään majoituslautakunnalle korvausvaatimukset sotaväen käytettäviksi otetuista kaupungin taloista ja rakennuksista.

Sittemmin merkittiin²⁾ tiedoksi, että majoituslautakunta, käsitellessään taloudenhoitaja Ojanteen esittämien laskujen perusteella kaupungille v:n 1939 syyskaudella tapahtuneista sotilasmajoituksista tulevia korvauksia, oli vahvistanut korvaukset kaupungin omistamissa ja hallitsemissa rakennuksissa tapahtuneista majoituksista yhteensä 326,853:35 mk:ksi.

Väinämöisenkadun kentän kunnostaminen sotaväen harjoituspaikaksi. Rakennustoimistoa päätettiin³⁾ kehoittaa kunnostamaan Väinämöisenkadun kentän luistinrata maajoukkojen harjoituspaikaksi.

Puutavaran luovuttaminen. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ rakennustoimistolle 44,786:65 mk korvauksena sen ITR1:lle toimittamasta puutavarasta.

Vuodevaatteiden y.m. lainaaminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että Helsingissä toimivan I kenttäsairaalan käyttöön saatiin alustavasti lainata väestönsuojelun sammutusjoukoille hankituista vuodevaatteista 100 patjaa, tyyntyä ja huopaa tai peitettä asianmukaisesti leimattuina sekä myydä ensiapuasemien varastoista erinäisiä käytettävissä olevia kojeita ja sidetarpeita.

Jäänsärkijäin, vesiproomujen y.m. takavarikointi. Merkittiin⁶⁾ tiedoksi ilmoitukset vesiproomujen ja erinäisten rakennustoimiston työkoneiden takavarikoimisesta puolustuslaitoksen tarpeisiin.

Sen jälkeen kun sotilasviranomaisten joulukuun 2 p:nä 1939 pakkotilauksella haltuunsa ottama jäänsärkijä Otso kertomusvuoden lokakuun 1 p:nä oli palautettu satamalaitoksen haltuun, kaupunginhallitus hyväksyen satamalaitoksen toimitusjohtajan toimenpiteet asiassa päätti⁷⁾ tyytyä puolustuslaitoksen asianomaisen lautakunnan kaupungille suoritettavaksi määräämään nettokorvaukseen, 1,520,531 mk:aan.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ tyytyä 28,000 mk:n korvaussummaan v:n 1939 joulukuun 14 p:nä puolustuslaitoksen sodanaikaiseen käyttöön takavarikoidusta rakennustoimiston vesiproomusta n:o 25, saaden edellä mainitusta korvauksesta käyttää 2,500 mk erinäisten yleisten töiden lautakunnan asiasta tekemässä esityksessä mainittujen kustannusten peittämiseen.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että puolustuslaitoksen tammikuun 1 p:nä takavarikoimista 15 kaupungin jääveneestä, jotka palautettiin marraskuun 11 p:nä, ei ollut vaadittava puolustuslaitokselta mitään korvausta tai vuokraa.

Puhtaanapitovälineiden lainaaminen. Puhtaanapitolaitos oikeutettiin¹⁰⁾ luovuttamaan Helsingin sotilaspiirin käytettäväksi 154 piikkihakkua ja 39 rautakankea.

¹⁾ Khs 26 p. tammik. 53 §. — ²⁾ S:n 18 p. huhtik. 604 §. — ³⁾ Khn jsto 12 p. tammik. 3,131 §. — ⁴⁾ Khs 9 p. helmik. 104 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 403 §. — ⁶⁾ Khn jsto 25 p. tammik. 3,260 § ja 27 p. tammik. 3,287 §. — ⁷⁾ Khs 3 p. lokak. 1,816 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. 1 kak. 1,921 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,291 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 27 p. tammik. 3 285 §.

Traktorinosturien ja ilmakompressorien vuokralleanto. Rakennustoimisto oikeutettiin ¹⁾ puolustuslaitoksen töitä varten vuokraamaan Svenska arbetskårenille 3 traktorinosturia ja 8 ilmakompressoria, edelliset 700 mk:n ja jälkimmäiset 250 mk:n suuruudesta vuorokausivuokrasta koneelta noudattaen rakennustoimiston varasto-osaston esittämiä ehtoja.

Kaupungin oikeus korvauksiin tiloja tai kiinnityksiä koskevien menetystensä johdosta. Kaupunginlakimiehelle annettiin ²⁾ tehtäväksi tutkia kysymystä siitä, oliko kaupungilla ja missä määrin korvauslain perusteella oikeus korvauksiin sen johdosta, että jokin kaupungille kuuluva tila oli menetetty tai vahingoittunut tai jokin kaupungille vahvistettu kiinnitys menetetty.

Sotainvaliidiiden huolto. Sotainvaliidiiden huollon väliaikaisesta järjestelystä annetun asetuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ³⁾ ottaa huolehtiakseen tästä huollosta asetuksessa mainitulla tavalla ja noudattaen tällöin soveltuvien osin sotilaspalkkojen suhteen käytettävää menetelmää.

Siirtoväen majoitus ja huolto. Kaupunginhallitus valtuutti ⁴⁾ yleisjaostonsa päättämään kaikista toimenpiteistä, joihin kaupungin taholta mahdollisesti oli ryhdyttävä siirtoväen majoitusta ja huoltoa varten. Mainittuja asioita hoitamaan perustettiin Helsingin kaupungin majoitustoimisto evakuoituja varten, joka sijoitettiin Hesperian huvilaan, Turuntien 3:een, ja jonka johtajaksi määrättiin kamreeri N. Koskinen kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista suoritettavaa 2,000 mk:n kertakaikista korvausta vastaan. Kamreeri Koskisen siirrettyä toiseen toimeen määrättiin ⁵⁾ rahatoimiston ylimääräinen virkailija H. Adler oman toimensa ohella hoitamaan majoitustoimiston johtajanvirkaa, kunnes hänet pyynnöstä vapautettiin ⁶⁾ tästä tehtävästään lokakuun 31 p:stä lukien.

Ottaen huomioon majoitustoimiston Hesperian huvilassa olevasta huoneistostaan suoritettavan vuokran suuruuden, 3,000 mk kuukaudessa, kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ majoitustoimiston sen sijaan vuokraamaan linja-autoasemalla olevan Koulumatkailutoimisto oy:n huoneiston kesäkuun 1 p:stä alkaen 500 mk:n kuukausivuokrin, jolloin molemmat toimistot yhdessä työskentelisivät kyseisessä huoneistossa, ollen matkailutoimiston konttorikalusto tällöin majoitustoimiston käytettävänä ja tämä suorittaisi lisäkorvauksen vain omista puheluistaan.

Siirtoväen yhteismajoitusta varten otettiin konservatorion eräät huoneistot vuokralle kesäkuun 1 p:ään asti, joiden lisäksi kaupunginhallitus oikeutti ⁸⁾ majoitustoimiston käyttämään myös Porthaninkadun kansakoulua ja mahdollisesti Topeliuksenkoulua. Sittemmin naiset sijoitettiin Raitiotie ja omnibus oy:n juhlahuoneistoon ja miehet ensiksi Fredrikinkadun 54:ssä olevaan verhoilija-ammattikoulun huoneistoon ⁹⁾ ja sitten Raittiusyhdistys Koiton omistamaan Yrjönkadun taloon n:o 31 ¹⁰⁾. Majoitustoimiston joutuessa syyskuun alussa jättämään edellä mainitut huoneistot, koulumatkailutoimisto ilmoitti suostuvansa järjestämään majoituksen kokonaisuudessaan Fredrikinkadun 54:ssä olevassa retkeilymajassaan, jonne sijoitettavien sekä mies- että naisosastojen yhteinen paikkalukumäärä

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,343 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,725 §. — ³⁾ S:n 8 p. elok. 1,407 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. maalisk. 437 §. — ⁵⁾ Khn jsto 9 p. toukok. 3,729 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 4,289 §. — ⁷⁾ Khs 23 p. toukok. 869 §. — ⁸⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §. — ⁹⁾ Khs 23 p. toukok. 870 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 8 p. elok. 4,019 §.

olisi enintään 120, majoitushinnan ollessa 3: 50 mk henkilöä ja vuorokautta kohden. Toimistoa ja majoitusta hoitaisi edelleen majoitustoimiston henkilökunta. Kaupunki suorittaisi koulumatkailutoimistolle edelleenkin retkeilymajahuoneiston 2,000 mk:n suuruisen kuukausivuokran. Koulumatkailutoimiston kanssa tehtiin¹⁾ sittemmin edellä selostetunlainen sopimus. Lakanoiden käyttämisestä oli kannettava eri maksu joka ei saanut ylittää 2,640 mk kuukaudessa.

Siirtoväen majoituksen aiheuttamien menojen suorittamiseen myönnettiin²⁾ kertomusvuonna yhteensä 188,189: 05 mk.

Majoitustoimiston antamat selostukset toiminnastaan kertomusvuoden aikana merkittiin³⁾ tiedoksi.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin⁴⁾ luovuttamaan Suomen huollon terveydenhoitotoimikunnalle 5 huoneen ja keittiön huoneisto kaupungin omistamasta Kalmistokadun talosta n:o 5 vuokravapaasti kertomusvuoden kesäkuun 16 p:stä v:n 1941 loppuun saakka siirtoväen sairastupana käytettäväksi.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että valtion siirtoväen toimistoa ja Vapaan huollon keskusta varten koetetaan saada huoneistot Ammattienedistämislaitoksen talosta.

Sotasaalisesineiden näytteillepano. Sotilasviranomaiset oikeutettiin⁶⁾ pitämään Senaatintorilla näytteillä sotasaaliina saatuja esineitä.

Päämajan antaman määräyksen nojalla oli päätetty asettaa messuhalliin näytteille eräitä viholliselta vallattuja koneita. Siihen nähden, että näyttelyn pääsymaksutulot käytettäisiin rintamalla kaatuneiden sotilaiden puutteenaalaisten omaisten avustamiseen, kaupunginhallitus päätti⁷⁾ suorittaa messuhallin käyttämisestä tarkoitukseen yhden kuukauden aikana aiheutuvat suoranaiset kulut vuokrakuluja ja vartiomiesten palkkioita lukuunottamatta. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin⁸⁾ 2,862: 50 mk Mainostoimisto Sekin esittämän laskun maksamiseen erinäisten väestönsuojelupäällikön toimesta sotasaalisnäyttelyä varten tilattujen töiden suorittamisesta.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että kaupunki entisin ehdoin vastaa sotasaalisnäyttelyn pidosta messuhallissa aiheutuvista kuluista edelleen huhtikuun 15 p:ään saakka.

Suomen messut osuuskunnan jätettyä kaupunginhallitukselle laskelman varsinaisista kuluistaan sotasaalisnäyttelyn yhteydessä sekä jätettyä hallituksen ratkaistavaksi, mikä osa näistä kuluista kuului kaupungille ja mikä Helsingin komendanttivirastolle, kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ korvata Suomen messut osuuskunnalle lämmityskustannukset kokonaisuudessaan

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,547 § sekä khn jsto 12 p. syysk. 4,122 § ja 10 p. lokak. 4,231 §. — ²⁾ Khs 11 p. huhtik. 530 §, 30 p. huhtik. 701 §, 23 p. toukok. 872 §, 30 p. toukok. 922 §, 6 p. kesäk. 974 §, 27 p. kesäk. 1,153 §, 4 p. heinäk. 1,217 §, 11 p. heinäk. 1,268 §, 1 p. elok. 1,361 § ja 15 p. elok. 1,465 § sekä khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §, 9 p. toukok. 3,730 §, 23 p. toukok. 3,792 §, 8 p. elok. 4,020 §, 26 p. syysk. 4,169 ja 4,170 § ja 17 p. lokak. 4,253 §. — ³⁾ Khs 11 p. huhtik. 523 §, 18 p. huhtik. 556 §, 30 p. huhtik. 707 §, 27 p. kesäk. 1,154 §, 4 p. heinäk. 1,216 § ja 1 p. elok. 1,360 § sekä khn jsto 9 p. toukok. 3,729 §, 16 p. toukok. 3,756 §, 23 p. toukok. 3,791 §, 8 p. elok. 4,018 §, 12 p. syysk. 4,121 § ja 26 p. syysk. 4,171 §. — ⁴⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,187 § ja 27 p. jouluk. 2,507 §. — ⁵⁾ Khn jsto 30 p. maalisk. 3,590 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. tammik. 3,053 §. — ⁷⁾ Khs 26 p. tammik. 68 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 322 § ja 21 p. maalisk. 404 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. maalisk. 405 § — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 534 § ja 25 p. huhtik. 650 §.

eli yhteensä 28,596: 50 mk sekä 9,503 mk:n määräisen sähkövirran kulutuksen vähennettynä 1,000 mk:lla ilmauksesta johtuvan sähkönkulutuksen osalta. Tarkoitukseen tarvittavat 37,099: 50 mk kaupunginhallitus osoitti yleisistä käyttövaroistaan.

III. Kiinteistölautakunta

Kaupunginvaltuuston valitsemana kiinteistölautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna toimistonjohtaja Y. Harvia ja sen jäseninä asiamies V. Ahde, veturinkuljettaja B. Gröndahl, toimitusjohtaja K. Huhtala, päätoimittaja R. Kallia, toimistopäällikkö G. Modeen, toimitusjohtaja E. von Schantz kesäkuun 30 p:ään saakka, josta lukien ent. pankinjohtaja T. Grotenfelt, johtaja T. Salmio ja lasinhioja O. Turunen. Lautakunnan valitsemana lautakunnan varapuheenjohtajana toimi johtaja Salmio. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli toimitusjohtaja K. Hyvärinen.

Maatalousjaostoon kuuluivat ¹⁾ puheenjohtajana johtaja Salmio ja jäseninä päätoimittaja Kallia ja toimistopäällikkö Modeen sekä Modeenin siirryttyä tonttijaostoon ent. pankinjohtaja Grotenfelt, tonttijaostoon puheenjohtajana toimistonjohtaja Harvia ja jäseninä toimitusjohtaja E. von Schantz sekä hänen eroamisensa jälkeen toimistopäällikkö Modeen ja lasinhioja Turunen, sekä talojaostoon puheenjohtajana toimitusjohtaja Huhtala ja jäseninä asiamies Ahde ja veturinkuljettaja Gröndahl.

Kiinteistölautakunnalla oli vuoden aikana 43, maatalousjaostolla 3, tonttijaostolla 38 ja talojaostolla 18 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjain pykäläluku oli 1,700 ja lähetettyjen kirjeiden luku 992. Maatalousjaoston pöytäkirjain pykäläluku oli 5, tonttijaoston 598 ja talojaoston 211. Kiinteistötoimiston kansliaosaston diaariin merkittyjen asiain luku oli 3,000, näistä yleisiä asioita 736, kansliaosastolle kuuluvia asioita 10, tonttiosastolle 1,186, maatalousosastolle 108, asemakaavaosastolle 125, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle 44, talo-osastolle 616 ja kansanpuisto-osastolle kuuluvia 175.

Lautakunnan vuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Kiinteistötoimiston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ilmoitukset ja kuulutukset. Lautakunnan ilmoitukset ja kuulutukset päätettiin ²⁾ julkaista Arbetarbladet, Hufvudstadsbladet, Helsingin Sanomat, Suomen Sosialidemokraatti ja Uusi Suomi nimisissä sanomalehdissä.

Työaika kesällä. Päätettiin ³⁾, että kiinteistötoimiston virka-aika kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana oli oleva klo 9—15. ⁴⁾ Lauan-
taisin klo 9—13. ⁵⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 11 a § ja 1 p. heinäk. 733 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 3 §. — ³⁾ S:n 27 p. toukok. 545 §.

*Viranhaltijat*¹⁾. Merkittiin²⁾ tiedoksi kaupunginhallituksen määräys varatuomari V. G. Vartiovaaran nimittämisestä edelleen toimimaan kiinteistötoimiston sihteerinä.

Kansliaosastolle päätettiin määrätä tilapäiseksi vahtimestariksi herra P. Ailo³⁾ toukokuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään kertomusvuoden loppuun 1,500 mk:n kuukausipalkoin sekä asiapojaksi nuorukainen E. Oksanen⁴⁾ 2 viikon irtisanomisajoin toistaiseksi ja enintään kertomusvuoden loppuun 600 mk:n kuukausipalkoin.

Tonttiosastolle päätettiin⁵⁾ kertomusvuoden loppuun palkata Viipurin kaupungin rakennuskonttorin apulaiskaupungininsinööri K. A. Laurila 4,400 mk:n ja ylimääräinen arkkitehti O. A. Nummiala 4,400 mk:n kuukausipalkoin sekä 6 kuukaudeksi saman konttorin ylimääräinen rakennusmestari V. Fahlenius 2,900 mk:n kuukausipalkoin. Insinööri Laurilan siirrettyä puhtaanapitolaitoksen palvelukseen otettiin⁶⁾ hänen tilalleen insinööri V. Vartola marraskuun 15 p:stä alkaen.

Asemakaavaosastolle päätettiin⁷⁾ 3 kuukaudeksi palkata Viipurin kaupungin asemakaavakonttorin asemakaava-arkkitehti O. Laisaari 4,400 mk:n, arkkitehti C. Meuschen 3,000 mk:n ja piirtäjä L. Sarola 1,900 mk:n, Hangon kaupungin kaupungininsinööri C.-H. Nyström 4,850 mk:n ja Viipurista kotoisin oleva arkkitehtiylloppilas D. Stadigh 900 mk:n kuukausipalkoin. Arkkitehti Laisaarelle myönnettiin⁸⁾ hänen omasta pyynnöstään ero toimestaan elokuun 10 p:nä, arkkitehti Meuschenin⁹⁾ virkamääräys pidennettiin elokuun 10 p:stä kertomusvuoden loppuun ja piirtäjä Sarolan¹⁰⁾ virkamääräys heinäkuun 19 p:stä elokuun 1 p:ään, josta alkaen hänet valittiin asemakaavaosaston 39 palkkaluokkaan kuuluvaan piirtäjänvirkaan 1,900 mk:n kuukausipalkoin. Herra R. Frankenhaeuser¹¹⁾ otettiin piirtäjäksi lokakuun 1 p:stä vuoden loppuun 2,100 mk:n kuukausipalkoin ja piirtäjä I. Kernen¹²⁾ päätettiin palkata edelleen maaliskuun 1 p:stä lukien enintään vuoden loppuun 1,500 mk:n kuukausipalkoin. Piirtäjä T. Tähkävuori¹³⁾ erosi toimestaan heinäkuun 24 p:nä. Piirtäjä J. Cajanderin¹⁴⁾, joka yksityisasioittensa vuoksi sodan puhkeamisen takia joulukuun 1 p:stä 1939 lukien oli jättänyt virkatehtävänsä hoitamatta, lautakunta hyväksyi palamaan toimeensa helmikuun 15 p:stä 1940 lukien.

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston 25 palkkaluokkaan kuuluvaan vaakitsijantoiimeen lautakunta päätti¹⁵⁾ valita insinööri A. O. Aarnion, jonka oli ryhdyttävä tointansa hoitamaan heinäkuun 1 p:nä. Osaston tilapäiseksi kartoittajaksi määrättiin kartoittaja R. Hakio¹⁶⁾ elokuun 15 p:stä 3,200 mk:n kuukausipalkoin, tilapäisiksi piirtäjiksi herra V. O. Ihalainen¹⁷⁾ elokuun 1 p:stä 2,800 mk:n ja neiti G. Andersin¹⁸⁾ lokakuun 1 p:stä 1,500 mk:n kuukausipalkoin sekä piirtäjäharjoittelijaksi neiti M. Aroheinä¹⁸⁾ lokakuun 1 p:stä 800 mk:n kuukausipalkoin, kaikki kertomusvuoden

¹⁾ Kaikki viranhaltijoita koskevat asiat julkaistaan tässä huolimatta siitä, kuuluvatko ne jonkin muun osaston toiminta-alaan. — ²⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammi- 5 §. — ³⁾ S:n 6 p. toukok. 442 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 269 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 358 §, 1 p. heinäk. 755 § ja 21 p. lokak. 1,286 §; ks. myös tämän kert. s. 189. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask. 1,416 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. huhtik. 348 §, 22 p. huhtik. 355 § ja 29 p. huhtik. 395 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 764 § ja 9 p. syysk. 1,053 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. heinäk. 764 § ja 30 p. syysk. 1,177 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 764 § ja 29 p. heinäk. 871 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. syysk. 1,177 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. helmik. 167 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. kesäk. 599 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 92 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. toukok. 529 § ja 17 p. kesäk. 709 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. elok. 940 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. heinäk. 841 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. syysk. 1,058 §.

loppuun. Säädetyn eroamisian saavutettuaan vaakitsija A. L. Vuoristo ¹⁾ sai eron toimestaan kesäkuun 1 p:stä lukien oikeuksin nauttia kesälomansa huhtikuun 20 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana.

Haettavaksi julistettuun talo-osaston halli- ja torikaupan valvojan virkaan lautakunta päätti ²⁾ valita Viipurin kaupungin kiinteistöisännöitsijän T. A. Siltasen, jonka oli ryhdyttävä virkaansa hoitamaan kesäkuun 16 p:nä. Osaston tilapäisiksi toimistoapulaisiksi hyväksyttiin kuukauden koeajaksi ³⁾ Viipurin kaupungin palveluksessa olleet neidit A. Kallio ja M. Tapanainen. Tilapäisiksi toimenhaltijoiksi kertomusvuoden loppuun määrättiin ⁴⁾ apulaisrakennusmestariksi herra P. Salama, pikakirjoittajaksi neiti G. Alopaeus ja toimistoapulaiseksi neiti M. Tapanainen. Ne siivoojat, jotka ilmapommituksen alkaessa Helsingissä olivat luvatta jättäneet toimensa poistuen kaupungista, lautakunta päätti ⁵⁾ katsoa oma-aloitteisesti eronneen toimistaan kuitenkin niin, että R. A. Korhonen ja T. Salonen voitiin ottaa takaisin tarpeen niin vaatiessa.

Kansanpuisto-osaston tilapäinen toimistoapulainen A. Kyllönen päätettiin ⁶⁾ edelleen palkata hänen entiseen toimeensa kertomusvuoden loppuun saakka 1,500 mk:n kuukausipalkoin. Hänen sittemmin erottuaan toimestaan heinäkuun 1 p:nä otettiin ⁷⁾ hänen tilalleen neiti A. Kunnas heinäkuun 11 p:stä 15 p:ään 1,500 mk:n ja viimeksi mainitusta päivästä lukien 1,650 mk:n kuukausipalkoin. Toimistoapulainen G. Landgrenin kuukausipalkka päätettiin ⁸⁾ korottaa 2,000 mk:aan syyskuun 1 p:stä lukien. Puutarhaneuvoja S. Heinonen päätettiin ⁹⁾ määrätä siirtolapuutarhaneuvojan apulaiseksi huhtikuun 15 p:n ja syyskuun 15 p:n väliseksi ajaksi 1,700 mk:n kuukausipalkoin. Soutustadionin tilapäisenä vahtimestarina toiminut P. V. Granqvist päätettiin ¹⁰⁾ palkata edelleen samaan toimeen tammikuun 1 p:stä lukien 2,000 mk:n kuukausipalkoin. Mustasaaren kaitsijan D. Grönin apulaiseksi päätettiin ¹¹⁾ hyväksyä A. Hj. Lindfors 2 kuukaudeksi tammikuun 27 p:stä lukien 600 mk:n kuukausipalkoin. Korkeasaaren eläintarhassa kirvesmiehenä toimineen J. Pystön, joka joulukuun 7 p:n ja 28 p:n välisen ajan v. 1939 pommitusten johdosta sekä jalkavammansa takia oli viettänyt maaseudulla, lautakunta päätti ¹²⁾ ottaa takaisin entiseen työhönsä, mutta menettämään palkkansa niiltä 10 päivältä, mitkä hän, olematta sairaana, oli ollut työstään poissa.

V:ksi 1941 päätettiin ¹³⁾ kiinteistötoimistoon palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat: kansliaosastolle sihteerinapulainen varatuomari V. G. Vartiovaara 5,800 mk:n, vahtimestari P. Ailo 1,740 mk:n sekä asiatyöt E. Saarinen 696 mk:n ja I. Malm 580 mk:n kuukausipalkoin; tonttiosastolle arkkitehti O. Nummiala 4,400 mk:n kuukausipalkoin; asemakaavaosastolle arkkitehti C. Meuschen 3,000 mk:n, piirtäjät R. Frankenhaeuser 2,100 mk:n ja I. Kernen 1,740 mk:n sekä asiapoika R. Fahlström 696 mk:n kuukausipalkoin; maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle vaakitsijat R. Hakio 3,200 mk:n, O. Ihalainen 3,000 mk:n ja T. Kaskinen 2,975 mk:n sekä piirtäjät I. Auerma 2,150 mk:n, H. Mäkipää 1,740 mk:n, G. Andersin 1,682 mk:n

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 175 § ja 15 p. huhtik. 321 §. — ²⁾ S:n 8 p. huhtik. 309 §, 20 p. toukok. 532 § ja 3 p. kesäk. 622 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 601 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 772 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. tammik. 62 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 172 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. kesäk. 600 § ja 12 p. elok. 918 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. elok. 1,009 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 223 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 165 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 163 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. tammik. 71 § ja 22 p. huhtik. 387 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,651 § ja 30 p. jouluk. 1,696 §.

ja R. Raeketo 1,682 mk:n kuukausipalkoin; talo-osastolle rakennusmestari P. Salama 3,000 mk:n ja toimistoapulaiset G. Alopaeus 2,150 mk:n ja M. Tapanainen 1,740 mk:n kuukausipalkoin; sekä kansanpuisto-osastolle kasanhoitaja G. Landgren 2,250 mk:n ja siirtolapuutarhaneuvojan apulainen E. Hakanpää 2,150 mk:n kuukausipalkoin; joista sihteerin apulainen Vartiovaara 3 kuukaudeksi, viranhaltijat Nummiala, Meuschen ja Frankenhaeuser enintään heinäkuun 1 p:ään 1941 ja muut enintään mainitun vuoden loppuun.

Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin apulais-
asemakaava-arkkitehti B. Aminoffille ¹⁾ maaliskuun 15 p:n ja huhtikuun 3 p:n väliseksi ajaksi ja asemakaavaosaston piirtäjälle A. Petterssonille ²⁾ tammikuun 16 p:stä helmikuun 16 p:ään; maanmittaus- ja kartastotöiden osaston piirtäjille A. Erämiehelle ³⁾ joulukuun 1 p:stä 1939 helmikuun 11 p:ään 1940 ja I. Pitkäselle ⁴⁾ joulukuun 7 p:stä 1939 helmikuun 18 p:ään 1940; talo-osaston toimistoapulaisille J. Milanille ⁵⁾ tammikuun 12 p:n ja 20 p:n sekä tammikuun 23 p:n ja helmikuun 18 p:n väliseksi ajaksi, toimistoapulainen A. Kyllönen sijaisenaan helmikuun 7 p:stä 18 p:ään, ja M. Länsivaaralle ⁶⁾ tammikuun 23 p:n ja helmikuun 6 p:n väliseksi ajaksi edellä mainittu Kyllönen sijaisenaan, hallikaitsija R. Lavalille ⁷⁾ marraskuun 30 p:stä joulukuun 18 p:ään 1939 sekä hallipalvelija R. Willille ⁸⁾ tammikuun 13 p:stä helmikuun 4 p:ään; ja kansanpuisto-osaston toimisto-apulaiselle E. Rantaselle ⁹⁾ toukokuun ajaksi.

Palkatonta virkalomaa lautakunta päätti myöntää seuraaville viranhaltijoille: tonttiosaston insinöörille K. A. Laurilalle ¹⁰⁾ elokuun 22 p:stä lukien toistaiseksi; asemakaavaosaston insinöörille A. Ruohtulalle ¹¹⁾ tammikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, toimistoapulainen T. Tähkävuorelle ¹²⁾ tammikuun puolivälistä helmikuun loppuun, sijaisenaan tilapäinen piirtäjä I. Kernen helmikuun ajan, ja insinööri V. Meriluodolle ¹³⁾ elokuun 16 p:stä lukien toistaiseksi; sekä maanmittaus- ja kartastotöiden osaston insinöörille L. Kärkkäiselle ¹⁴⁾ joulukuun 1 p:n ja 8 p:n väliseksi ajaksi 1940 ja v:n 1941 talvikuukausien aikana kolmeksi viikoksi.

Kesälomat. Lautakunta päätti ¹⁵⁾ hyväksyä ehdotuksen kiinteistötoimiston ylempien viranhaltijain kesälomiksi v. 1940 oikeuttaen toimistopäällikön tekemään siihen pienehköjä muutoksia. Muiden viranhaltijain kesälomien järjestäminen annettiin asianomaisten osastopäällikköiden tehtäväksi.

Kalliinajanlisäykset. Kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁶⁾ johdosta, joka koski kalliinajanlisäyksiä myöntämistä työntekijöille ja erälle viranhaltijaryhmille, päätettiin ¹⁷⁾ niille tilapäisille viranhaltijoille, joiden toiminta ei ollut jatkuvaa, suorittaa ainoastaan kaupunginhallituksen myöntämät ¹⁸⁾ kalliinajanlisäykset.

Laskujen hyväksyminen. Laskujen ja maksumääräysten hyväksymisestä päätettiin ¹⁹⁾, että toimistopäällikkö ja hänen estyneenä ollessaan apulais-toimistopäällikkö hyväksyi 11 pääluokan I lukuun, VII luvun 1, 2, 5, 8 ja

¹⁾ Kiint. lautak. 27 p. maalisk. 261 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 85 §. — ³⁾ S:n 15 p. tammik. 10 § ja 12 p. helmik. 91 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 11 § ja 12 p. helmik. 84 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 161 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 160 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. tammik. 46 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 152 ja 153 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 505 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. elok. 955 § ja 26 p. elok. 980 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. tammik. 8 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. tammik. 9 § ja 12 p. helmik. 83 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. elok. 955 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,582 §. — ¹⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 469 §. — ¹⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 5. — ¹⁷⁾ Kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,073 §. — ¹⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 95. — ¹⁹⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 4 § ja 29 p. heinäk. 845 §.

9 kohtiin sekä IX luvun 1 kohtaan kohdistuvat laskut, kaupunginagronoomi ja hänen estyneenä ollessaan apulaisagronoomi hyväksyi II lukuun sekä VII luvun 10 kohtaan kohdistuvat laskut ja allekirjoitti osaston shekkitilin shekit, kaupungingeodeetti ja hänen estyneenä ollessaan apulaisgeodeetti hyväksyi VII luvun 11 kohtaan kohdistuvat laskut, talo-osaston päällikkö ja hänen estyneenä ollessaan apulaispäällikkö hyväksyi III luvun 1—48 kohtiin sekä VII luvun 3, 4, 6 ja 7 kohtiin kohdistuvat laskut ja kansanpuisto-osaston päällikkö ja hänen estyneenä ollessaan talo-osaston päällikkö hyväksyi IV ja V lukujen sekä VI luvun 1—9 kohtiin kohdistuvat laskut. Vuoden lopussa vahvistettiin ¹⁾ päätös v:n 1941 määrärahoista maksettavien laskujen hyväksymisestä ja maksumääräysten allekirjoittamisesta.

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Vanhentuneina, ennenaikaisina tai jostain muusta syystä päätettiin ²⁾ poistaa joukko lautakunnan keskenraisten asioiden luettelossa marraskuun 1 p:nä olevia asioita.

Herttoniemen tehdaskorttelien ja öljysatama-alueen rakennusjärjestys. Herttoniemen tehdaskorttelien ja öljysatama-alueen lopullisen rakennusjärjestysehdotuksen laatiminen päätettiin ³⁾ antaa sen komitean tehtäväksi, jonka kiinteistölautakunta aikoinaan oli asettanut valmistelemaan alku-peräistä rakennusjärjestysehdotusta. Laadittu ehdotus lähetettiin ⁴⁾ sittemmin eräin muutoksin kaupunginhallitukselle.

Ruotsista saadut lahjatalot. Päätettiin ⁵⁾ asettaa rakennussuunnittelukomitea käsittelemään kysymyksiä, jotka aiheutuivat Ruotsista saatujen lahjatalojen vastaanottamisesta. Komitean puheenjohtajaksi valittiin lautakunnan puheenjohtaja Y. Harvia.

Edustajat valiokunnissa y.m. Rakennusjärjestysehdotusta tarkastamaan asetettuun valiokuntaan valittiin ⁶⁾ lautakunnan jäsen Grotenfelt edesmenneen Hellstenin tilalle.

Kaupungingeodeetti E. Salonen määrättiin ⁷⁾ kiinteistölautakunnan puolesta edustamaan kaupunkia eräissä katselmustoimituksissa.

Talo-osaston päällikkö S. Puranen valittiin ⁸⁾ edustajaksi komiteaan, joka asetettiin suunnittelemaan rottien hävittämistä kaupungista.

Ansiomerkin antaminen. Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston vaaksijalle A. L. Vuoristolle lautakunta päätti ⁹⁾ hankkia Keskuskauppamarin kultaisen ansiomerkin diplomaimeen hänen erotessaan Helsingin kaupungin palveluksesta 44 vuotisen toimintansa jälkeen.

Talousarvioehdotus. Kiinteistölautakunnan v:n 1941 talousarvioehdotuksen lautakunta päätti ¹⁰⁾ lähettää kaupunginhallitukselle.

Kansanpuistojen v:n 1941 talousarvioehdotusta tarkastamaan lautakunta päätti ¹¹⁾ asettaa jaoston valiten siihen jäsenenä Kallian, Turusen ja Gröndahlin, ensiksi mainitun puheenjohtajana.

Säästöarviolaskelma. Kiinteistölautakunnan säästöarviolaskelma loka-kuun 10 p:ltä 1940 päätettiin ¹²⁾ lähettää rahatoimistolle.

Takuuksen hyväksyminen. Esitettyjä takuusitoumuksia vuokramaksun suorittamisen vakuudeksi hyväksyttiin 5 tapauksessa ¹³⁾.

¹⁾ Kiint. lautak. 23 p. jouluk. 1,650 §. — ²⁾ S:n 8 p. huhtik. 268 §. — ³⁾ S:n 10 p. kesäk. 682 § ja 1 p. heinäk. 735 §; ks. myös tämän kert. s. 206. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 23 p. syysk. 1,122 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 598 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. heinäk. 847 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. elok. 920 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,584 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. lokak. 1,216 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. elok. 981 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. heinäk. 819 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. lokak. 1,220 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. toukok. 444 §, 16 p. syysk. 1,076 ja 1,117 §, 2 p. jouluk. 1,525 § ja 16 p. jouluk. 1,646 §.

Käyttövarat. Lautakunnan v:n 1940 käyttövaroista myönnettiin m.m. seuraavat määrärahat:

6,181:70 mk kaupungin tilojen jakokustannuksia varten ¹⁾;

25,000 mk Reijolan alueen asemakaavan laatimista varten ²⁾;

370 mk ansiomerkin hankkimiseksi 40-vuotisesta työstä rakennusmestari A. L. Vuoristolle ³⁾;

10,000 mk Suomen punaisen ristin invaliidiomakotialueella Pitäjänmäellä olevan laskuajan syventämistä varten ⁴⁾;

400 mk insinööri E. A. Malmille palkkioksi Huopalahden suon turpeenlaadun tutkimisesta ⁵⁾; sekä

8,000 mk joulukuusien pystyttämiseksi Senaatintorille, Hakaniementorille ja Arkadian kortteliin n:o 198 ⁶⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: määrärahojen ylittämistä ja siirtämistä ⁷⁾; eläkkeiden, ikäkorotusten, haudausavun y.m. myöntämistä ⁸⁾; toimenpiteitä tilapäisen työvoiman palkkaamiseksi sekä eräiden viranhaltijain vapauttamiseksi sotapalveluksesta toimistotyöhön ⁹⁾; Pakilan- eli Lepolantien jatkamista varten tarvittavan maa-alueen hankkimista kaupungille ¹⁰⁾; kaupunginvaltuuston v. 1939 vahvistamien tontinmyyntiehtojen muuttamista ¹¹⁾; sekä eräiden XII kaupunginosan tonttien katuosuuksien kunnossapitovelvollisuutta ¹²⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: katutöitä Munkkiniemen yhdyskunnan alueella ¹³⁾; Helsingin—Porvoon maantietä varten tarvittavan maan pakkolunastamisen yhteydessä kaupungille esitettyjä korvausvaatimuksia ¹⁴⁾; kaupungille tehtyjä maa-alueiden myyntitarjouksia ¹⁵⁾; palkankorotuksia ¹⁶⁾; kaupungin autojen varustamista puu- ja puuhiilikaasuttimilla ¹⁷⁾; Bredvik RN 1⁵ nimisen tilan käyttämistä pika-asutustarkoituksiin ¹⁸⁾; retkeilylautakunnan perustamista Helsingin kaupunkiin ¹⁹⁾; kaupungin ja rautatiehallituksen välistä aluevaihtoa ²⁰⁾; Ruotsista saatujen lahjatalojen luovutusehtoja ²¹⁾; maksun suorittamista kaupungille v:n 1939—40 sodassa kaatuneiden sankarihautoista ²²⁾; vuokra-autojen rekisteröintiä ²³⁾; Strömberg oy:n ja kaupungin välisiä raja-järjestelyjä ²⁴⁾; sekä raitiotie- ja omnibuslippujen hintoja ²⁵⁾.

2. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat

Tonttien myyntiluettelo. Lautakunta päätti ²⁶⁾ hyväksyä luettelon v. 1940 myytävistä tonteista alistaen päätöksensä kaupunginhallituksen vahvistettavaksi.

¹⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 87 §, 1 p. heinäk. 731 §, 11 p. marrask. 1,403 § ja 25 p. marrask. 1,486 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 400 §. — ³⁾ S:n 30 p. syysk. 1,151 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,520 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,609 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,613 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 88, 89 ja 90 § ja 2 p. jouluk. 1,522 ja 1,523 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 175 §, 27 p. maalisk. 230 §, 27 p. toukok. 543 ja 549 §, 10 p. kesäk. 639 §, 1 p. heinäk. 734 §, 29 p. heinäk. 848 §, 12 p. elok. 919 §, 16 p. syysk. 1,075 §, 23 p. syysk. 1,123 § ja 18 p. marrask. 1,440 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. maalisk. 234 § ja 22 p. huhtik. 356 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1,034 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,195 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. marrask. 1,441 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 78 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. maalisk. 177 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. huhtik. 320 § ja 4 p. marrask. 1,356 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. heinäk. 821 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 1,027 § ja 9 p. syysk. 1,033 §. — ¹⁸⁾ S:n 23 p. syysk. 1,124 §. — ¹⁹⁾ S:n 23 p. syysk. 1,125 §. — ²⁰⁾ S:n 14 p. lokak. 1,219 §. — ²¹⁾ S:n 15 p. lokak. 1,232 §. — ²²⁾ S:n 21 p. lokak. 1,261 §. — ²³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,262 §. — ²⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 1,401 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 1,402 §. — ²⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 125 §; ks. myös tämän kert. s. 129.

Erinäisten Vallilan tonttien hinnoittelu. Hyväksyen omasta puolestaan erinäisten Vallilan tonttien myyntihinnat ja vuokrat, lautakunta päätti¹⁾ alistaa päätöksensä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston vahvistettaviksi.

Myydyt tontit. Kiinteistölautakunta möi vuoden aikana alla mainitut tontit:

Korttelin numero	Katu	Tontin numero	Ostaja	Tontin pinta-ala, m ²	Huutokauppahinta, mk
364	Braahenkatu	12	Insinööri G. Nyström ²⁾	652.1	550,000
530	Hämeentie	78	Asunto oy. Hämeentie 78 ³⁾	1,857.9	1,701,000
582	»	92	Asunto oy. Eura ⁴⁾	1,938.9	1,253,300
621	Jalavatie	2	Rakennusmestari W. Fyhrqvist ⁵⁾	1,424.0	259,600
634	»	3	Asunto oy. Uusi Mäkelä ⁶⁾	850.0	255,000
621	»	4	Rakennusmestari T. Eklund ⁶⁾	1,379.5	341,000
634	»	5	Johtaja S. von Gerdten ²⁾	850.0	190,000
634	»	7	Piirtäjä T. J. Ermala ⁶⁾	850.0	248,000
634	»	9	Kauppaneuvoksetar H. Haarla ⁶⁾	1,035.1	288,000
582	Kangasalantie	5	Asunto oy. Euranlinna ⁷⁾	4,026.3	2,230,600
384	Loviisankatu	14	Rakennusmestari A. Salmela ⁸⁾	1,171.5	270,000
621	Munkkiniemenkatu	5	Varatuomari I. Fröjdman ⁶⁾	2,709.0	678,000
605	»	7	Johtaja Y. Tiirikkala ⁹⁾	2,552.5	711,000
634	»	13	Insinööri L. Kotsalo ⁶⁾	3,314.3	1,000,000
634	»	15	Kansliapäällikkö T. Voionmaa ¹⁰⁾	850.0	220,000
532a	Mäkelänkatu	4b	Kiinteistö oy. Mäkelänkatu 4 ¹¹⁾	913.3	152,600
532a	»	4c	Asunto oy. Kulmarinne ¹²⁾	889.5	144,800
539	»	10	Asunto oy. Uusimäkelä ¹³⁾	583.6	240,000
539	»	12	Asunto oy. Mäkelänkatu 12 ¹⁴⁾	560.6	232,500
539	»	14	Asunto oy. Mäkelänkatu 14 ¹⁴⁾	584.4	240,000
540	»	15a	Asunto oy. Viisitoista ¹⁴⁾	1,021.2	382,500
541	»	17	Asunto osuuskunta Voitto ¹⁴⁾	1,127.5	577,500
539	»	18	Asunto oy. Pakaankatu 18 ¹⁵⁾	585.1	292,500
543	»	19	Asunto oy. Vallilan Pienasunnot n:o 1 ¹⁴⁾	1,072.5	562,500
548	»	20	Oy. Pakaankatu 20 ¹⁴⁾	562.4	285,000
544	»	21	Asunto oy. Vallilan Pienasunnot n:o 1 ¹⁴⁾	1,100.0	562,500
548	»	22	Asunto oy. Mäkelänkatu 22 ¹⁴⁾	562.9	232,500
548	»	24	Asunto oy. Mäkelänkatu 24 ¹⁶⁾	563.4	191,000
548	»	26	Asunto oy. Mäkelänkatu 26 ¹⁷⁾	446.5	141,000
535	»	27	Asunto oy. Säästö ¹⁴⁾	876.0	512,000
548	»	28	Asunto oy. Pakaankatu 28 ¹⁴⁾	1,316.7	696,000
705	»	32	Kiinteistö oy. Mäkelänkatu 32 ¹⁸⁾	528.0	165,000
705	»	34	Asunto oy. Mäkelänkatu 34 ¹⁴⁾	528.0	174,810
503	Niittykatu	8	Varatuomari I. Fröjdman ¹⁹⁾	1,806.6	546,000
503	»	10	Varatuomari R. Sederholm ²⁰⁾	2,002.4	380,000

¹⁾ Kiint. lautak. 14 p. toukok. 471 § ja 2 p. jouluk. 1,536 §; ks. myös tämän kert. s. 46 ja 192. — ²⁾ Kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,118 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,267 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 1,305 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. syysk. 1,028 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. lokak. 1,230 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 1,332 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. syysk. 1,146 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. marrask. 1,460 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 726 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. lokak. 1,276 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,532 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,265 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. marrask. 1,376 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,320 §. — ¹⁶⁾ S:n 21 p. lokak. 1,264 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 1,304 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. lokak. 1,306 §. — ¹⁹⁾ S:n 5 p. elok. 890 §. — ²⁰⁾ S:n 12 p. elok. 925 §.

Korttelin numero	Katu	Tontin numero	Ostaja	Tontin pinta-ala, m ²	Huutokaup-pahinta, mk
503	Niittykatu	12	Varatuomari B. Relander ¹⁾	2,069.5	380,000
703	Nilsiantie	5	Lääketehtäs Orion oy. ²⁾	1,531.2	202,100
613	Pihlajatie	18	Rakennusmestari G. Malmberg ³⁾	997.0	238,000
613	»	20	Rakennusmestari E. Kalme ⁴⁾	3,013.5	577,000
609	»	21	Rakennusmestari A. Koskivirta ⁴⁾	984.7	301,000
613	»	22	Kauppaneuvos K. Kuusinen ⁵⁾	857.5	231,800
609	»	23	Insinööri L. Kotsalo ⁴⁾	752.9	252,000
613	»	24	Kauppaneuvos K. Kuusinen ⁵⁾	3,013.5	467,400
609	»	25	Kiviurakoitsija O. Kiviranta ⁴⁾	1,190.7	285,000
532a	Päijänteentie	10	Asunto oy. Kulmarinne ⁶⁾	1,171.8	247,800
557	Somerontie	9	Asunto oy. Kangasala ⁷⁾	898.8	429,000
364	Sturenkatu	11	Johtaja O. Saarenjoja ⁸⁾	1,147.0	860,000
554	»	20	Asunto oy. Sture ⁹⁾	4,361.0	2,578,500
705	»	26	Asunto oy. Sturenkatu 26 ¹⁰⁾	907.5	334,600
535	»	33	Asunto oy. Sturenkatu 33 ⁹⁾	862.9	315,000
535	»	35	Asunto oy. Sturentalo 35 ¹¹⁾	862.9	397,500
609	Turuntie	114	Liikemies A. Olin ¹²⁾	962.5	728,000
621	Valpurintie	1	Varatuomari I. Fröjdman ¹³⁾	1,236.1	343,000
620	»	2	Isännöitsijä E. Korkeamäki ⁴⁾	1,330.6	340,000
621	»	3	Varatuomari I. Fröjdman ¹³⁾	1,197.5	347,000
620	»	4	Rakennusmestari E. Lehtinen ⁴⁾	946.0	278,000
620	»	6	Asunto oy. Uusi Mäkelä ¹³⁾	1,712.9	340,000
613	»	8	Majuri E. B. Liusvaara ¹²⁾	2,737.1	520,000
296a	Viherniemenkatu	5	Rakennusmestari E. Kalme ¹⁴⁾	643.3	875,000
384	Viipurinkatu	25	Varatuomari K. Alkunen ¹⁵⁾	763.3	236,000
384	»	27	Varatuomari K. Alkunen ¹⁵⁾	841.0	239,000
384	»	29	Varatuomari K. Alkunen ¹⁵⁾	1,096.7	187,200
384	»	31	Varatuomari K. Alkunen ¹⁵⁾	685.6	224,000

Myydyn tontin kauppakirjan allekirjoittaminen. Myydyn tontin kauppakirjan allekirjoittamisen määräaika pidennettiin 20 tapauksessa ¹⁶⁾.

Tontin rakentamisajan pidentäminen. Tontin rakentamisajan pidentämiseen päätettiin ¹⁷⁾ suostua 3 tapauksessa.

Alueen myyminen Herttoniemestä. Kaupunginhallituksen myöntämään myyntioikeuteen perustuen päätettiin ¹⁸⁾ myydä Elo oy:lle n. 8,000 m²:n suuruinen alue Herttoniemen tehdaskorttelin n:o 53 eteläosasta kaupunginhallituksen hyväksymin ¹⁹⁾ kauppaehtoin.

Vuokralle annetut asuntotontit ja -palstat. Kiinteistölautakunta teki seuraavat asuntotarkoituksiin käytettävää maata koskevat vuokrasopimukset:

¹⁾ Kiint. lautak. 8 p. heinäk. 800 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 1,327 §. — ³⁾ S:n 12 p. elok. 925 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. marrask. 1,460 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 509 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,532 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 1,303 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. marrask. 1,496 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. marrask. 1,376 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 1,307 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. lokak. 1,266 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. syysk. 1,146 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. lokak. 1,230 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. kesäk. 685 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,647 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 124 §., 11 p. maalisk. 187 §., 27 p. maalisk. 241 §., 15 p. huhtik. 322 §., 22 p. huhtik. 362 §., 29 p. huhtik. 403 ja 412 §., 6 p. toukok. 450 §., 3 p. kesäk. 610 §., 17 p. kesäk. 689 §., 1 p. heinäk. 737 ja 754 §., 8 p. heinäk. 791 §., 29 p. heinäk. 853 §., 5 p. elok. 892 §., 12 p. elok. 929 §., 9 p. syysk. 1,041 §., 28 p. lokak. 1,308 ja 1,326 §. ja 23 p. jouluk. 1,655 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. syysk. 1,046 §., 4 p. marrask. 1,359 §. ja 25 p. marrask. 1,492 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. heinäk. 825 §., 26 p. elok. 988 §. ja 9 p. syysk. 1,031 §. — ¹⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 193.

Tontti tai palsta	Vuokraaja	Vuokrauskausi päättyy	Vuostuokra, mk
Degerön kylässä sijaitseva Rönholmén niminen huvilapalsta	Insinööri R. H. Cavonius ¹⁾	1945, jouluk. 31	1,000
XXIII kaupunginosa, kortt. n:o 914, 882 m ² :n suuruisen alue	Huvilanomistaja E. A. Weckström ²⁾	6 kk. irtis. jälkeen	2,000
S:n kortt. n:o 914, 220 m ² :n suuruisen alue	Huvilanomistaja E. A. Weckström ²⁾	3 kk. irtis. jälkeen	250
XXV kaupunginosa, kortt. n:o 840, tontti n:o 10	HAKA, osuuskunta ³⁾	1999, jouluk. 31	36,000
S:n kortt. n:o 840, tontti n:o 12	Hakan asunto oy. Untamontie n:o 12 ⁴⁾	1999, jouluk. 31	32,000
S:n kortt. n:o 840, tontti n:o 17	Hakan asunto oy. Väinölänkatu n:o 17 ⁴⁾	1999, jouluk. 31	26,250
S:n kortt. n:o 893 b, tontti n:o 40	Myyntipäällikkö A. Lähtemäki ⁵⁾	{ 1940, toukok. 31	2,000
		{ 1945, toukok. 31	3,000
		{ 1955, toukok. 31	3,750
		{ 1965, toukok. 31	4,500
		{ 1975, toukok. 31	5,250
S:n kortt. n:o 893 b, tontti n:o 42	Herra F. Lamberg ⁶⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
XXVI kortt. n:o 982, tontti n:o 19	Liikkeenomistaja O. W. Lappalainen ⁷⁾	{ 1945, toukok. 31	1,500
		{ 1955, toukok. 31	2,200
		{ 1965, toukok. 31	2,800
		{ 1975, toukok. 31	3,400
		{ 1985, toukok. 31	4,000
S:n kortt. n:o 982, tontti n:o 21	Kirvesmies E. J. Elo ⁸⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 989, tontti n:o 23	Kirvesmies S. Askola ⁹⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 989, tontti n:o 25	Työntekijä J. Kuusiniemi ¹⁰⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 989, tontti n:o 27	Kirvesmies A. V. Nyman ¹¹⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 990, tontti n:o 6	Rakentaja J. Elo ¹²⁾	{ 1945, toukok. 31	1,800
		{ 1955, toukok. 31	2,500
		{ 1965, toukok. 31	3,400
		{ 1975, toukok. 31	4,300
		{ 1985, toukok. 31	5,100
S:n kortt. n:o 991, tontti n:o 1	Rouva V. Koski ¹³⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 992, tontti n:o 3	Rakennusmestari T. Back ¹⁴⁾	{ 1945, toukok. 31	1,400
		{ 1955, toukok. 31	2,000
		{ 1965, toukok. 31	2,600
		{ 1975, toukok. 31	3,200
		{ 1985, toukok. 31	3,800

¹⁾ Kiint. lautak. 9 p. jouluk. 1,588 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 691 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,283 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 753 § ja 21 p. lokak. 1,275 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. lokak. 1,284 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. huhtik. 413 §. — ⁷⁾ Tonttij. 28 p. lokak. 473 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. lokak. 472 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 402 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. lokak. 403 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. jouluk. 540 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. toukok. 55 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. heinäk. 269 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. marrask. 517 §.

Tontti tai palsta	Vuokraaja	Vuokrankausi päättyy	Vuotuinen vuokramaksu, mk
XXVI kaupunginosa, kortt. n:o 992, tontti n:o 9	Rakennusmestari M. Back ¹⁾	{ 1945, toukok. 31	1,400
		{ 1955, toukok. 31	2,000
		{ 1965, toukok. 31	2,600
		{ 1975, toukok. 31	3,200
		{ 1985, toukok. 31	3,800
S:n kortt. n:o 992, tontti n:o 14	Rouva L. Järvinen ²⁾	{ 1945, toukok. 31	1,700
		{ 1955, toukok. 31	2,400
		{ 1965, toukok. 31	3,200
		{ 1975, toukok. 31	4,000
		{ 1985, toukok. 31	4,800
S:n kortt. n:o 993, tontti n:o 4	Autoliikennöitsijä A. Jyläs ³⁾	{ 1945, toukok. 31	1,400
		{ 1955, toukok. 31	2,000
		{ 1965, toukok. 31	2,600
		{ 1975, toukok. 31	3,200
		{ 1985, toukok. 31	3,800
Meilahti, huvila-alue n:o 15	Suomen valtio ⁴⁾	1967, lokak. 31	10,000
Pasila, ent. Malmin alueesta 43 d 600 m ²	Ajomies O. Karjalaisen oikeudenomistajat ⁵⁾	1 kk. irtis. jälkeen	480
Pirkkola, kortt. n:o 228, tontti n:o 42	Joh. Parviaisen tehtaas oy. ⁶⁾	1941, kesäk. 9	1,000

XXIII kaupunginosan korttelista n:o 914 annettiin ⁷⁾ huvilanomistaja E. A. Weckströmille 220 m²:n suuruinen alue vuokralle ehdoin, että vuokraaja korvauksetta luovutti tästä alueesta tarpeelliset alat kadun mahdollista rakentamista varten.

HAKA osuuskunnalle vuokrattiin ⁸⁾ edellä mainitut XXV kaupunginosan korttelin n:o 840 tontit n:ot 10, 12 ja 17 seuraavin lisäehdoin:

vuokramaksut ovat samansuuruiset koko vuokrankauden;

vuokrasopimukseen otetaan seuraava määräys: Katujen kunnossapidosta tehdään eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus vuokrattujen tonttien katuosuuksien kunnossapidosta vuokrankauden kuluessa erikseen sovitaan;

hakijan on tehtävä edellä mainittu sopimus suoraan rakennustoimiston kanssa ja on se allekirjoitettava samanaikaisesti kuin tonttia koskeva vuokrasopimuskin allekirjoitetaan;

vuokra suoritetaan tontista vasta heinäkuun 1 p:stä 1941 lukien; ja muissa suhteissa noudatetaan voimassaolevia n.s. kivitlotonttien vuokraehtoja.

Meilahden huvila-alue n:o 15 annettiin ⁴⁾ vuokralle ehdoin, että siellä olevaa rakennusta käytettiin tasavallan presidentin asuntona. Muussa tapauksessa vuokrasopimus purkautui vuoden kuluttua irtisanomisen jälkeen.

Pirkkolan korttelin n:o 228 tontin n:o 42 vuokraajalle myönnettiin ⁶⁾ etuoikeus saada myöhemmin vuokrata tontti pitkäaikaisella vuokrasopi-

¹⁾ Tonttij. 11 p. marrask. 505 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 406 §. — ³⁾ S:n 23 p. syysk. 369 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 3 p. kesäk. 612 §, 1 p. heinäk. 781 § ja 2 p. syysk. 1,017 §. — ⁵⁾ Tonttij. 21 p. lokak. 453 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 10 p. kesäk. 653 §; peruutettu, 16 p. syysk. 1,088 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 17 p. kesäk. 691 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 753 § ja 21 p. lokak. 1,283 §.

muksella. Tontille rakennettavan mallitalon nettopinta-ala ei saanut ylittää 60 m² ja sen lopulliset piirustukset oli jätettävä kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Peruutetut vuokrasopimukset. Aikaisemmin tehtyjä omakotitontteja koskevia vuokrasopimuksia päätettiin peruuttaa m.m. 3 tapauksessa ¹⁾).

Tontinvuokramaksuvalennukset y.m. Tontinvuokramaksuvalennusanomuksia hyväksyttiin m.m. 8 tapauksessa ²⁾).

Vuokralle annetut tehdastontit. Kiinteistölautakunta teki seuraavat tehdastarkoituksiin käytettävää maata koskevat vuokrasopimukset:

Tontti	Vuokraaja	Vuokrauskausi päättyy	Vuotulnen vuokra- maksu, mk
Herttoniemi, tehdaskortt. n:o 57, n. 1,530 m ² :n suuruinen tontti	Kemiallinen Teollisuus oy. ³⁾	1970, elok. 31	9,180
XXII kaupunginosa, kortt. n:o 692, tontti n:o 62	Kiinteistö oy. Mäkelänkatu 62 ⁴⁾	{ 1950, lokak. 31 1960, lokak. 31 1970, lokak. 31	{ 16,125 21,390 26,650
S:n kortt. n:o 700, tontti n:o 2	Johtajat T. Hyryläinen ja K. K. Hyryläinen ⁵⁾	{ 1950, syysk. 30 1960, syysk. 30 1970, syysk. 30	{ 13,547 16,868 16,868
Kulosaarenkatu, kortt. n:o 273, tontti n:o 13	Viipurin Valssimylly oy. ⁶⁾	{ 1945, syysk. 14 1955, syysk. 14 1965, syysk. 14	{ 34,816 41,344 50,048
S:n kortt. n:o 273, tontti n:o 15	Viipurin Valssimylly oy. ⁶⁾	{ 1945, syysk. 14 1955, syysk. 14 1965, syysk. 14	{ 24,228 28,842 34,914
Toukola, rantakortteli, 110 m ² :n suuruinen alue	Oy. H. Bastmanin olut- ja virvokejuomatehdas ⁷⁾	toistaiseksi 3 kk. irtis. jälkeen	750
S:n rantakortteli, 4,695 m ² :n suuruinen alue	Oy. H. Bastmanin olut- ja virvokejuomatehdas ⁷⁾	1945, jouluk. 31	47,300
S:n rantakortteli n:o 1, 734.9 m ² :n suuruinen alue	Oy. L. A. Salo ⁸⁾	3 kk. irtis. jälkeen	5,600
S:n rantakortteli n:o 1, 3,825.1 m ² :n suuruinen alue	Oy. L. A. Salo ⁸⁾	1943, jouluk. 31	40,000

Kemiallinen Teollisuus oy:lle luovutettavaa aluetta koskevassa vuokrasopimuksessa määrättiin ³⁾, että vuosivuokra oli riippuva virallisesta elinkustannusindeksistä noudattamalla kaupunginvaltuuston Herttoniemen öljysataman varstoalueita luovutettaessa käytettäväksi vahvistaman ⁹⁾ vuokrasopimuskaavakkeen määräyksiä, sekä, että vuokraaja oli velvollinen, siksi kunnes Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli vahvistettu, tonttia rakentaessaan ja katujen kunnossapidon suhteen noudattamaan niitä määräyksiä, joita kiinteistölautakunta on ehdottanut tai tulee ehdottamaan otettavaksi mainittuun rakennusjärjestykseen.

¹⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 99 §, 11 p. maalisk. 193 § ja tonttij. 30 p. syysk. 396 §; vrt. v:n 1939 kert. s. 289. — ²⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 188 §, 3 p. kesäk. 607 §, 1 p. heinäk. 740 §, 28 p. lokak. 1,312 § ja 18 p. marrask. 1,448, 1,450, 1,451 ja 1,457 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 987 §; peruutettu, 7 p. lokak. 1,196 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 1,314 § ja 11 p. marrask. 1,408 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. syysk. 1,163 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. kesäk. 660 §; peruutettu, 2 p. syysk. 1,020 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,659 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,526 § ja 9 p. jouluk. 1,587 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 29.

XXII kaupunginosan korttelin n:o 692 tonttia n:o 62 koskevassa vuokrasopimuksessa määrättiin ¹⁾, että katujen kunnossa- ja puhtaanapito kuuluu vuokraajalle.

Oy. L. A. Salolle vuokrattiin ²⁾ 3,825.1 m²:n suuruinen alue ehdoin, että vuokramaksun vakuudeksi saadaan kiinnitys vuokraoikeuteen ja rakennuksiin parhaalla etuoikeudella.

Alivuokralaisen hyväksyminen. Ahjo yhtymä oy:n sallittiin ³⁾ ottaa alivuokralaisekseen L. Alasen rautavalimo vuokraamalleen korttelin n:o 278 Verkkoasarekadun tontille n:o 4.

Viipurin satamatyömieskunta nimiselle osuuskunnalle tonttijaosto päätti ⁴⁾ vuokrata Vesilinnanmäeltä 50 m²:n suuruisen alueen pajaa varten syyskuun 9 p:stä lukien 2 viikon irtisanomisajoin 100 mk:n kuukausivuokrin.

HAKA osuuskunnalle päätettiin ⁵⁾ vuokrata Oulunkylässä sijaitsevaan Nybondas nimiseen tilaan RN 5¹ kuuluva 3,000 m²:n suuruinen alue rautatien ja Käpyläntien risteyksestä rakennusainetarastoa ja korjauspajaa varten lokakuun 15 p:stä lukien 1 vuodeksi jatkuen vuokra-aika sen jälkeen vuoden kerrallaan ellei vuokrasopimusta irtisanottu 6 kuukautta ennen vuokratukauden päättymistä 30,000 mk:n vuosivuokrin ja tavanmukaisin ehdoin.

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunta vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille vuokraajille:

Alue	Vuokraaja	Vuokratukausi päättyy	Vuokramaksu, mk
Annalan vuokra-alue, n. 1 ha:n peltopalsta	Yhdistyneet villatehtaat oy. ⁶⁾	1940, syksyllä	1,000 vuokratukaudelta
S:n n. 1,400 m ² :n alue	Yhdistyneet villatehtaat oy. ⁷⁾	1940, syksyllä	140 vuokratukaudelta
Kulosaari, kortt. n:o 4 a, palsta n:o 12 Kulosaarentien varrella, 900 m ²	Insinööri K. Kuoppamäki ⁸⁾	1940, syksyllä	110 vuokratukaudelta
Kumpula, syöttöpalstasta litt. Ö ne alueet, jotka eivät kelpaa perunapalstoiksi	Herra V. Majaranta ⁹⁾	1940, lokak. 14	100 vuokratukaudelta
S:n, viljelyspalstat litt. K ¹ , K ² , K ⁵ , K ⁶ , K ⁷ ja K ⁹ sekä litt. S ja U.	Herra J. Vuorela ¹⁰⁾	3 kk. irtis. jälkeen	9,100 vuodelta
S:n viljelyspalsta litt. n	Vartija V. Packalén ¹¹⁾	1940, jouluk. 31	700 vuokratukaudelta
Reijola, viljelyspalsta litt. C	Herra K. A. From ¹²⁾	1940, syksyllä	200 vuokratukaudelta
Taimitarha, kaupungin, eteläpuolella, tien vierestä 480 m ² :n suuruinen perunanviljelysalue	Yövärtija O. Mandelin ¹³⁾	1940, syksyllä	80 vuokratukaudelta

¹⁾ Kiint. lautak. 28 p. lokak. 1,314 § ja 11 p. marrask. 1,408 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,526 § ja 9 p. jouluk. 1,587 §. — ³⁾ S:n 14 p. lokak. 1,224 §. — ⁴⁾ Tonttij. 9 p. syysk. 349 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 378 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. huhtik. 40 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 71 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. toukok. 81 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 64 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 19 §. — ¹¹⁾ Tonttij. 27 p. toukok. 100 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. toukok. 58 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. toukok. 67 § ja 20 p. toukok. 82 §.

Pidennetyt asuntoalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia alueita koskevat vuokrasopimukset:

Tontti tai palsta	Vuokraaja	Vuokrakausi pidennetty		Vuoituinen vuokra- maksu, mk
		mistä	mihin	
Eläintarha, huvila-alue n:o 8, 0.174 ha:n suuruinen osa litt. a-b-e-g-a	Rouva H. Vasenius, amanuenssi G. O. Vasenius, kirjastonhoitaja J. V. Vasenius ja rouva H. E. Luther ¹⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	1,200
S:n s:n, 0.484 ha:n suuruinen osa litt. b-c-d-e-b	Rouva H. Vasenius, amanuenssi G. O. Vasenius, kirjastonhoitaja J. V. Vasenius ja rouva H. E. Luther ¹⁾	1941, tammik. 1	1945, jouluk. 31	6,300
S:n huvila-alue n:o 13	De gamlas vänner niminen yhdistys ²⁾	1941, tammik. 1	1950, jouluk. 31	1,000
Humalisto, Brävalla niminen huvilapalsta n:o 24	Rouva E. Segerberg ³⁾	1941, tammik. 1	1943, jouluk. 31	8,400
XXIII kaupunginosa, kortt. n:o 903, tontti n:o 2	Neiti E. Åhman ⁴⁾	1941, tammik. 1	1943, jouluk. 31	4,000
S:n kortt. n:o 906, tontti n:o 7a 837 m ²	Herra E. Nyström ⁵⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	2,750
S:n kortt. n:o 906, tontti n:o 7b 287 m ²	Herra E. Nyström ⁵⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 3 kk. irtis. jälkeen	250
S:n kortt. n:o 907, 284.4 m ² :n suuruinen alue	Rouva F. W. Kullbergin kuolinpesä ⁶⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 3 kk. irtis. jälkeen	250
S:n kortt. n:o 907, 1,493.2 m ² :n suuruinen alue	Rouva F. W. Kullbergin kuolinpesä ⁶⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	2,750
S:n kortt. n:o 914, 220 m ²	Huvilanomistaja E. A. Weckström ⁷⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	250
S:n kortt. n:o 914, 882 m ²	Huvilanomistaja E. A. Weckström ⁷⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	2,000
Kumpula, huvila-alue litt Y	Puutarhatyöntekijä J. Toivonen ⁸⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	300
Käpylä, asuntopalsta n:o 4	Herra E. Ilola ja rouva A. Karlssonin oikeudenomistajat ⁹⁾	1940, tammik. 1	1944, jouluk. 31	2,500
Lauttasaari, huvila-alue n:o 9	Kauppias F. Hj. Lindberg ¹⁰⁾	1940, syysk. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	1,500
Länt. Kaivopuisto, huvila-alue n:o 1	Rouva E. Staudinger ¹¹⁾	1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	2,000
S:n huvila-alue n:o 1a	Neiti N. Alfthan ¹¹⁾	1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	4,800
S:n huvila-alue n:o 2	Senaattori Th. Wegeliuksen kuolinpesä ¹¹⁾	1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	6,300
S:n huvila-alue n:o 3	Neiti K. Lindelöf ja herra E. Lindelöf ¹¹⁾	1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	10,000
S:n huvila-alue n:o 5	Rouva M. Lindstedt ¹¹⁾	1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	6,750

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 183 §. — ²⁾ S:n 29 p. heinäk. 852 §. — ³⁾ S:n 10 p. kesäk. 644 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 746 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 747 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,589 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. tammik. 29 § ja 17 p. kesäk. 691 §. — ⁸⁾ Tonttij. 27 p. maalisk. 13 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 95 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. syysk. 1,079 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. toukok. 519 §.

Tontti tai palsta	Vuokraaja	Vuokrankausi pidennetty		Vuotuinen vuokratmaksu, mk
		mistä	mihin	
Malminkadun ja Malminteen kulmassa oleva alue	Ab. Helsingfors Aktie-bostäder ¹⁾	1939, kesäk. 1	1939, marrask. 1	50,000
Meilahti, huvila-alue n:o 6, Tallbo	Suomen lastenhoitoyhdistys ²⁾	1941, tammik. 1	1945, jouluk. 31	337.50
Oulunkylä, Itäinen huvilaryhmä, asuntontontti n:o 24	Ajuri K. Willberg ³⁾	1940, marrask. 1	1945, lokak. 31	800
S:n s:n, asuntopalsta n:o 25	Herra K. W. Wilkman ⁴⁾	1940, marrask. 1	1960, tammik. 1	550
S:n s:n, asuntopalsta n:o 32	Herra J. E. Rouhiala ja rouva S. Rorms ⁵⁾	1940, tammik. 1	1941, elok. 31	500
S:n s:n, alue n:o 51	Oulunkylän kunnallislautakunta ⁶⁾	1940, tammik. 1	1941, jouluk. 31	4,000
Pirkkola, mallitaloa varten vuokrattu tontti	A. Ahlström oy. ⁷⁾	1940, heinäk. 24	1941, heinäk. 23	1,000
S:n mallitaloa varten vuokrattu tontti	Torasjoen Saha oy. ⁸⁾	1940, heinäk. 24	1941, heinäk. 23	1,000
Ruoholahdenkatu, kortt. n:o 167, tontti n:o 17	Asunto-oy. Ruoholah-ti ⁹⁾	1940, marrask. 28	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen.	96,400
Ryssänsaari	Kalastajat G. N. Lindqvist ja I. Hall ¹⁰⁾	1940, elok. 1	1945, syysk. 30	1,000
Toukola, kortt. n:o I, tontti n:o 5 ja kaksi lisäaluetta	Liikemies A. Leiqvist ¹¹⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk.	4,365
S:n kortt. n:o 12, tontti n:o 6	Rouva F. J. Vauhkonen ¹²⁾	1941, tammik. 1	toistaiseksi 6 kk. irtis. jälkeen	5,750
XI kaupunginosa, kortt. n:o 302, tontti n:o 6	Suomen lastenhoitoyhdistys ¹³⁾	1942, tammik. 1	1946, jouluk. 31	5,200

De gamlas vännar nimiselle yhdistykselle lautakunta päätti¹⁴⁾ ilmoittaa, että kaupunki ei ole velvollinen lunastamaan yhdistyksen vuokra-alueella olevia rakennuksia eikä korvaamaan sijoitettuja kustannuksia y.m. siinä tapauksessa, että vuokraaja vuokrankauden aikana vuokrasopimuksen 7) kohdan mukaan olisi pakotettu vuokrauksesta luopumaan. Koska yhdistys toistaiseksi oli pidättäytynyt uutta vuokrasopimusta allekirjoittamasta, päätti lautakunta yhdistykselle ilmoittaa, että kyseisen vuokra-alueen vuokraoikeutta voidaan pidentää kaupunginvaltuuston päätöksen¹⁵⁾ mukaisin ehdoin ja huomioiden, että vuokra-alueen suuruus nykyisin on 6,640 m², kehoittaen yhdistystä allekirjoittamaan vuokrasopimuksen, mikäli yhdistys näillä ehdoilla oli suostuvainen vuokrausta jatkamaan.

Oulunkylän itäisen huvilaryhmän asuntotontit n:o 24 ja n:o 25 annettiin¹⁶⁾ vuokralle ehdoin, että vuokraaja on ainoastaan kaupungin suostumuksella ja kaupungin kutakin tapausta varten määräämillä ehdoilla oikeutettu laajentamaan tonteilla olevia rakennuksia samoin kuin rakentamaan niille uusia

¹⁾ Kiint. lautak. 14 p. toukok. 477 §. — ²⁾ S:n 6 p. toukok. 447 §. — ³⁾ S:n 30 p. syysk. 1,160 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. syysk. 1,042 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. elok. 930 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. heinäk. 736 §. — ⁷⁾ Tonttij. 29 p. heinäk. 251 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. elok. 275 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 4 p. marrask. 1,368 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. heinäk. 861 § ja 5 p. elok. 894 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. kesäk. 652 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. maalisk. 236 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. marrask. 1,367 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. heinäk. 852 §. — ¹⁵⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 22. — ¹⁶⁾ Kiint. lautak. 30 p. syysk. 1,160 § ja 9 p. syysk. 1,042 §.

rakennuksia ollen tontin n:o 25 vuokraajan lisäksi korvauksetta suhteellista vuokranalennusta vastaan tarvittaessa luovutettava kaupungille rakennus-suunnitelman tai vastaisen asemakaavan toteuttamiseksi tarvittavat tarpeelliset alueet.

Pasilan ja Hermannin vuokratontit. Päätettiin ¹⁾ jatkaa eräiden Pasilan tonttien vuokraoikeuksia, jotka päättyvät joulukuun 31 p:nä 1940, 10 vuodella mainitusta päivästä lukien entisin ehdoin korottamalla vuokra kymmenkertaiseksi kaikkien muiden paitsi eräiden erikseen mainittujen tonttien osalta. Samanlaisia päätöksiä tehtiin ²⁾ eräiden Hermannin I kaupunginosasta vuokrattujen tonttien vuokraoikeuksien jatkamisesta.

Pidennetyt viljelysalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysalueita koskevat vuokrasopimukset:

Alue	Vuokraaja	Vuokrankausi pidennetty		Vuotuinen vuokra-maksu, mk
		mistä	mihin	
Hermannin, syöttöpalsta litt. A 1—13	Ajuri Hj. Laaksonen ³⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	200
Koskela, viljelyspalsta litt. b	Herra A. Örmärk ⁴⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	125
Kumpula, n.s. Elannon palsta, n. 0. s. 6 ha	Autonkuljettaja E. Syvänen ⁵⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	700
S:n syöttöpalsta litt. a-b-c-d-a, litt. e ja f sekä litt. U	Puutarhuri C. R. Lindberg ⁶⁾	1940, tammik. 1	1941, jouluk. 31	3,650
S:n syöttöpalsta litt. b	Ajuri J. A. Ylöstalo ⁷⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	200
S:n viljelyspalstat n:ot 1 ¹ ja 1 ²	Ajuri S. Räisänen ⁸⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	1,000
S:n viljelyspalsta n:o 15	Rouva S. Odell ⁹⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	200
Meilahti, viljelyspalsta litt. e	Herra F. Lundell ¹⁰⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	1,000
Reijola, Mansikkamäki ja Hallipelto nimiset viljelysalueet	Herra A. Seppälä ¹¹⁾	1941, tammik. 1	1941, jouluk. 31	500
S:n syöttöpalstat litt. g ¹ ja g ²	Ajuri E. A. Vennola ¹²⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	400
S:n, syöttöpalsta n:o XII	Herra G. Näsi ¹³⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	300
S:n viljelyspalsta litt. C	Herra K. A. From ¹⁴⁾	1941, tammik. 1	1941, jouluk. 31	200
S:n viljelyspalsta litt. d	Ajuri J. E. Granlund ¹⁵⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	200
S:n viljelyspalstat litt. K ¹ , K ² ja K ³	Poliisikonstaapeli A. E. Aarnio ¹⁶⁾	1941, tammik. 1	1941, jouluk. 31	500
Pasila, viljelyspalstat litt. o, p, r, s ja q	Ajuri T. Heino ¹⁷⁾	1941, tammik. 1	1941, jouluk. 31	1,200
Punamäki, viljelyspalsta litt. A	Ajuri J. V. Sohlman ¹⁸⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31	150

Kumpulan viljelyspalsta n:o 15 annettiin vuokralle ehdoin, että palstaa ei saanut käyttää syöttömaana vaan se oli pantava viljelykseen.

¹⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 113 §. — ²⁾ S:n 8 p. huhtik. 270 §. — ³⁾ Tonttij. 1 p. heinäk. 172 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 105 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 7 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 114 § ja tonttij. 9 p. jouluk. 570 §. — ⁷⁾ Tonttij. 3 p. kesäk. 129 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. huhtik. 25 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. huhtik. 36 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. maalisk. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. lokak. 436 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. huhtik. 18 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. toukok. 78 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 500 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. huhtik. 29 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. lokak. 411 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 345 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 24 §.

Pasilan sikala-alue. Herra W. V. Löfille vuokratun Pasilan n.s. sikala-alueen vuokra-aikaa päätettiin ¹⁾ pidentää tammikuun 1 p:stä 1941 lukien 3 vuodella entisin ehdoin.

Stadionin vuokra-alue. Stadionin laajennusta varten vuokratun alueen vuokra-aikaa suostuttiin ²⁾ pidentämään tammikuun 1 p:stä 1941 lukien edelleen 5 vuodella entisin ehdoin.

Asuntotonttien ja huvilapalstojen vuokraoikeuden siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavien asuntotonttien ja huvilapalstojen vuokraoikeuden siirron:

Tontti tai palsta	Uusi vuokraaja
Eläintarha, huvila-alue n:o 10	Neiti D. M. Törnroos ³⁾
Hermannin, kortt. n:o 652, tontti n:o 24	Herrat J. A., E. A. ja J. A. Koskinen ⁴⁾
S:n » » 653 » » 9	Rouva V. Santalan oikeudenomistajat ⁵⁾
Herttoniemi, huvilapalsta n:o 45	Toimitusjohtaja K. Ekrot ⁶⁾
S:n » » 66	Kaasumestari A. O. ja rouva G. J. Jansson-Knutsin oikeudenomistajat ⁷⁾
S:n » » 73	Valokuvaaja E. W. ja rouva S. Lahtinen ⁸⁾
XXII kaupunginosa, kortt. n:o 530 tontti n:o 9	Maanviljelijä H. Järvinen ⁹⁾
S:n » » » 530 » » 9	Rouva H. A. Tambik ¹⁰⁾
S:n » » » 530 » » 11	Autonkuljettaja O. Maanela ¹¹⁾
S:n » » » 531 » » 19	Mekanikko K. A. Fihlman ¹²⁾
S:n » » » 531 » » 20	Kauppias T. ja rouva L. S. Hinkkanen ¹³⁾
S:n » » » 531 » » 42	Autonkuljettaja H. ja rouva M. Laaksonen ¹⁴⁾
S:n » » » 536 » » 29	Rouva A. K. ja lapsi A. L. Karjula ¹⁵⁾
S:n » » » 539 » » 10	Asunto oy. Uusi Mäkelä ¹⁶⁾
S:n » » » 542 » » 3	Rouvat E. A. Ek ja S. A. Karlsson ja herrat Y. N. ja K. Hj. Löfman ¹⁷⁾
S:n » » » 542 » » 5	Piirtäjä E. ja rouva I. Åkerstedt ¹⁸⁾
S:n » » » 549 » » 19	Kauppias L. A. Kouhi ¹⁹⁾
S:n » » » 549 » » 24	Rouva H. Arvela ²⁰⁾
S:n » » » 550 » » 22	Talonomistaja J. A. ja rouva H. Silvenius ²¹⁾
S:n » » » 694 » » 19	Johtaja H. Schlüter ²²⁾
XXIII » » » 908 » » 6	Talollinen V. Lahtinen ²³⁾
S:n » » » 911 » » 4	Autonkuljettaja O. J. Hagelberg ²⁴⁾
S:n » » » 911 » » 25a	Rouva M. Alén ²⁵⁾
S:n » » » 916 » » 7	Työnjohtaja E. Roine ²⁶⁾
S:n » » » 916 » » 9	Leipuri A. Laukkanen ²⁷⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 28 p. lokak. 1,328 §. — ²⁾ S:n 1 p. heinäk. 784 §. — ³⁾ Tonttij. 11 p. marrask. 508 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. marrask. 485 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. lokak. 439 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. heinäk. 252 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. lokak. 447 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. syysk. 393 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. heinäk. 256 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. marrask. 501 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. elok. 276 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. lokak. 459 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. huhtik. 33 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. syysk. 376 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. heinäk. 209 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. heinäk. 229 §. — ¹⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 493 §. — ¹⁸⁾ S:n 10 p. kesäk. 149 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 5 §. — ²⁰⁾ S:n 11 p. marrask. 502 §. — ²¹⁾ S:n 15 p. heinäk. 248 §. — ²²⁾ S:n 3 p. kesäk. 115 §. — ²³⁾ S:n 7 p. lokak. 408 §. — ²⁴⁾ S:n 9 p. jouluk. 561 §. — ²⁵⁾ S:n 15 p. heinäk. 245 §. — ²⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 514 §. — ²⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 68 §.

Tontti tai palsta		Uusi vuokraaja
XXV kaupunginosa, kortt. n:o 823, tontti n:o 16		Filosofianmaisteri H. Vasara ¹⁾
S:n » » » 861 » » 9		Pastori S. Samsonoff ²⁾
S:n » » » 861 » » 17		Johtaja E. Kuparinen ³⁾
S:n » » » 862 » » 18		Filosofianmaisteri Y. Uotila ⁴⁾
S:n » » » 867 » » 23		Talonomistaja H. Rouvinen ja tilanomistaja M. Juvonen ⁵⁾
S:n » » » 868 » » 17		Työntekijä E. Puustelli ⁶⁾
S:n » » » 873 » » 4		Rouva H. S. Kammonen ⁷⁾
S:n » » » 873 » » 6		Puutarhuri I. Helkapalo ⁸⁾
S:n » » » 873 » » 8		Konttoripäällikkö G. H. ja rouva E. Venesmaa sekä rouva J. S. Wikstedt ⁹⁾
S:n » » » 873 » » 11		Rouva J. I. sekä lapsi K. A. Kaurinen ¹⁰⁾
S:n » » » 874 » » 19		Kirvesmies K. I. ja rouva J. Aalto ¹¹⁾
S:n » » » 874 » » 23		Rouva E. Rinne ¹²⁾
S:n » » » 876 » » 27		Insinööri J. E. Rinteen oikeudenomistajat ¹³⁾
S:n » » » 890 » » 40,		Blomsterfonden i Helsingfors niminen säätiö ¹⁴⁾
	42 ja 44	
S:n » » » 891 » » 7		Rouva S. Tammivuori ¹⁵⁾
S:n » » » 892 » » 64		Johtaja R. M. ja rouva J. Antoni ¹⁶⁾
S:n » » » 893 » » 3		Rouva S. Malinen ¹⁷⁾
S:n » » » 893a » » 7		Kauppias V. ja rouva A. Nikitin ¹⁸⁾
S:n » » » 893b » » 38		Rakennusmestari J. E. ja rouva A. Hildén ¹⁹⁾
S:n » » » 894 » » 23		Filosofianmaisteri O. ja rouva T. Laine ²⁰⁾
S:n » » » 894 » » 50		Johtaja A. G. Koskinen ²¹⁾
S:n » » » 895 » » 18		Insinööri J. Stenholm ²²⁾
S:n » » » 897 » » 27		Rouva O. Karlin ²³⁾
S:n » » » 897 » » 27		Ylikonemestari H. Hervo ²⁴⁾
S:n » » » 897 » » 27		Filosofianmaisteri V. Setälä ²⁵⁾
S:n » » » 898 » » 28		Insinööri R. A. O. Lindström ²⁶⁾
XXVI » » » 978 » » 40		Kotiteollisuudenopettaja M. ja rouva H. Mäki ²⁷⁾
S:n » » » 981 » » 3		Talonomistaja T. ja rouva J. Rantala ²⁸⁾
S:n » » » 981 » » 7		Autonkuljettaja K. A. ja rouva S. H. Hofdahl ²⁹⁾
S:n » » » 982 » » 7		Merikapteeni J. A. Eriksson ³⁰⁾
S:n » » » 982 » » 8		Rouva A. Harjanne ³¹⁾

1) Tonttij. 27 p. toukok. 95 §. — 2) S:n 4 p. marrask. 482 §. — 3) S:n 23 p. jouluk. 598 §. — 4) S:n 1 p. heinäk. 206 §. — 5) S:n 15 p. heinäk. 249 §. — 6) S:n 8 p. heinäk. 213 §. — 7) S:n 9 p. syysk. 353 §. — 8) S:n 16 p. jouluk. 582 §. — 9) S:n 3 p. kesäk. 113 §. — 10) S:n 29 p. heinäk. 257 §. — 11) S:n 10 p. kesäk. 138 §. — 12) S:n 20 p. toukok. 85 §. — 13) S:n 18 p. marrask. 512 §. — 14) S:n 9 p. jouluk. 563 §. — 15) S:n 15 p. huhtik. 27 §. — 16) S:n 7 p. lokak. 422 §. — 17) S:n 16 p. syysk. 366 §. — 18) S:n 21 p. lokak. 454 §. — 19) S:n 5 p. elok. 291 §. — 20) S:n 7 p. lokak. 412 §. — 21) S:n 8 p. huhtik. 21 §. — 22) S:n 25 p. marrask. 537 §. — 23) S:n 29 p. huhtik. 32 §. — 24) S:n 23 p. syysk. 380 §. — 25) S:n 18 p. marrask. 521 §. — 26) S:n 26 p. elok. 333 §. — 27) S:n 23 p. syysk. 385 §. — 28) S:n 25 p. marrask. 533 §. — 29) S:n 30 p. syysk. 401 §. — 30) S:n 28 p. lokak. 471 §. — 31) S:n 15 p. heinäk. 231 §.

Tontti tai palsta		Uusi vuokraaja
XXVI kaupunginosa, kortt. n:o 982, tontti n:o 12		Liikemies E. ja rouva I. Toivonen ¹⁾
S:n	» » » 982 » » 14	Merikapteeni J. V. ja rouva S. A. Skärström ²⁾
S:n	» » » 983 » » 8	Rouva A. Valtasaari ³⁾
S:n	» » » 983 » » 9	Rouva A. Ilola ⁴⁾
S:n	» » » 983 » » 10	Rouva K. Koutsu ⁵⁾
S:n	» » » 983 » » 10	Talonomistaja L. Koskiniemi ⁶⁾
S:n	» » » 984 » » 16	Suutari E. ja rouva H. Kärkkäinen ⁷⁾
S:n	» » » 984 » » 20	Kauppias V. Vuoristo ⁸⁾
S:n	» » » 986 » » 31	Herra E. Salminen ⁹⁾
S:n	» » » 986 » » 33	Metsänhoitaja V. Parvio ¹⁰⁾
S:n	» » » 986 » » 35	Konemestari E. Berg ¹¹⁾
S:n	» » » 986 » » 37	Rakennusmestari C. ja rouva A. Hagman ¹²⁾
S:n	» » » 987 » » 3	Kamreeri V. Niva ¹³⁾
S:n	» » » 987 » » 7	Majuri R. K. Vainio ¹⁴⁾
S:n	» » » 987 » » 9	Insinööri B. ja rouva E. Ahlstedt ¹⁵⁾
S:n	» » » 987 » » 28	Herra E. ja rouva A. Wirtanen ¹⁶⁾
S:n	» » » 987 » » 30	Sähköteknikko V. A. Hagelin ja piirtäjä M. Sola ¹⁷⁾
S:n	» » » 987 » » 32	Liikkeenharjoittaja T. E. Laamanen ¹⁸⁾
S:n	» » » 987 » » 32	Maanviljelijä V. Wahlberg ¹⁹⁾
S:n	» » » 987 » » 36	Rautatieläinen P. Ijäs ²⁰⁾
S:n	» » » 987 » » 38	Rouva A. Kari ²¹⁾
S:n	» » » 987 » » 40	Kauppias V. ja rouva A. Nikitin ²²⁾
S:n	» » » 989 » » 29	Työnjohtaja I. Jyläs ²³⁾
S:n	» » » 990 » » 1	Rouva K. Koutsu ²⁴⁾
S:n	» » » 990 » » 3	Autonkuljettaja J. Andersson ²⁵⁾
S:n	» » » 990 » » 4	Leipurimestari O. A. Harhala ²⁶⁾
S:n	» » » 990 » » 23	Johtaja O. Wikström ²⁷⁾
S:n	» » » 991 » » 4	Herra P. ja rouva M. Kosonen ²⁸⁾
S:n	» » » 991 » » 6	Maanviljelijä T. Rantala ²⁹⁾
S:n	» » » 991 » » 6	Työnjohtaja L. ja rouva L. Kaleva ³⁰⁾
S:n	» » » 991 » » 7	Liikemies E. ja rouva I. Toivonen ³¹⁾
S:n	» » » 991 » » 7	Työnjohtaja Y. ja rouva H. Koskinen ³²⁾
S:n	» » » 991 » » 8	Rouva K. Lampén ³³⁾

1) Tonttij. 25 p. marrask. 539 §. — 2) S:n 14 p. lokak. 433 §. — 3) S:n 2 p. jouluk. 545 §. — 4) S:n 5 p. elok. 277 §. — 5) S:n 11 p. marrask. 504 §. — 6) S:n 23 p. jouluk. 597 §. — 7) S:n 2 p. jouluk. 543 §. — 8) S:n 25 p. marrask. 534 §. — 9) S:n 17 p. kesäk. 166 §. — 10) S:n 9 p. jouluk. 562 §. — 11) S:n 3 p. kesäk. 126 §. — 12) S:n 29 p. heinäk. 255 §. — 13) S:n 14 p. toukok. 56 §. — 14) S:n 17 p. kesäk. 168 §. — 15) S:n 29 p. huhtik. 37 §. — 16) S:n 15 p. heinäk. 230 §. — 17) S:n 9 p. jouluk. 255 §. — 18) S:n 27 p. toukok. 109 §. — 19) S:n 30 p. syysk. 391 §. — 20) S:n 10 p. kesäk. 150 §. — 21) S:n 21 p. lokak. 446 §. — 22) S:n 1 p. heinäk. 203 §. — 23) S:n 4 p. marrask. 484 §. — 24) S:n 23 p. jouluk. 596 §. — 25) S:n 23 p. syysk. 377 §. — 26) S:n 30 p. syysk. 392 §. — 27) S:n 19 p. elok. 316 §. — 28) S:n 29 p. heinäk. 253 §. — 29) S:n 5 p. elok. 292 §. — 30) S:n 25 p. marrask. 532 §. — 31) S:n 12 p. elok. 299 §. — 32) S:n 2 p. jouluk. 544 §. — 33) S:n 10 p. kesäk. 156 §.

Tontti tai palsta	Uusi vuokraaja
XXVI kaupunginosa, kortt. n:o 991, tontti n:o 12	Johtaja B. Isaksson ¹⁾
S:n » » » 992 » » 4	Herra A. ja rouva M. Collén ²⁾
S:n » » » 992 » » 7	Vanginvartija A. Hollo ³⁾
S:n » » » 992 » » 11	Yliikonemestari Y. R. Castrén ⁴⁾
S:n » » » 992 » » 13	Maanviljelijä K. ja rouva A. Holmström ⁵⁾
S:n » » » 992 » » 15	Asentaja A. ja rouva H. Pajunen ⁶⁾
S:n » » » 992 » » 16	Rakennusmestari K. J. Hirsimäki ja rouva K. Hirsimäki ⁷⁾
S:n » » » 993 » » 6	Opiskelija M. I. Railo ⁸⁾
S:n » » » 993 » » 8	Liikemies L. Hermunen ⁹⁾
S:n » » » 993 » » 12	Peltiseppä K. Juslin ¹⁰⁾
S:n » » » 993 » » 14	Kirvesmies V. ja rouva M. Rosimmo ¹¹⁾
S:n » » » 993 » » 16	Johtaja V. Klemetti ¹²⁾
Kumpula, asuntopalsta litt. Z	Rouva H. Ansinen ja kirjanpitäjä I. Laukkanen ¹³⁾
S:n » » » Y	Tarjoilijatar A. Matikainen ja herra A. H. Marttinen ¹⁴⁾
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 105	Autonkuljettaja F. ja rouva S. Häyrén ¹⁵⁾
S:n » » 924 » » 7	Maalari O. Blom ¹⁶⁾
S:n » » 924 » » 7	Liikemies J. Putus ¹⁷⁾
S:n » » 924 » » 94	Kauppias E. Martemaa ¹⁸⁾
S:n » » 924 » » 94	Opettaja A. ja rouva A. Syrjänen ¹⁹⁾
S:n » » 926 » » 1	Yliikonstaapeli E. A. Ruhala ²⁰⁾
S:n » » 926 » » 7	Rouva L. Salmi ²¹⁾
S:n » » 926 » » 9	Työntekijä T. G. ja rouva E. E. Alestalo ²²⁾
S:n » » 926 » » 82	Liikemies H. Hyppönen ²³⁾
S:n » » 926 » » 88	Neiti K. S. Latvasaari ²⁴⁾
S:n » » 927 » » 6	Rouva T. L. Lahti ²⁵⁾
S:n » » 927 » » 71	Kivityöntekijä O. ja rouva H. Anttila ²⁶⁾
S:n » » 927 » » 71	Neiti V. Meskanen ²⁷⁾
S:n » » 927 » » 73	Autonkuljettaja P. H. ja rouva A.-L. Friman ²⁸⁾
S:n » » 928 » » 69	Opettaja V. Pallari ²⁹⁾
S:n » » 931 » » 36 ja 38	Talonomistaja N. Hiljanen ³⁰⁾
S:n » » 931 » » 36 ja 38	Herra E. Linden ³¹⁾
S:n » » 932 » » 59 ja 61	Maalari O. ja rouva K. Blom ³²⁾
S:n » » 933 » » 65 ja 67	Kauppias K. ja rouva H. Heleinius ³³⁾

¹⁾ Tonttij. 4 p. marrask. 483 §. — ²⁾ S:n 14 p. lokak. 432 §. — ³⁾ S:n 9 p. jouluk. 568 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 94 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. heinäk. 254 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 594 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. elok. 332 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. kesäk. 114 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. elok. 295 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 190 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. lokak. 460 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. syysk. 354 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. kesäk. 139 §. — ¹⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 191 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. heinäk. 261 §. — ¹⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 337 §. — ¹⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 503 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. elok. 336 §. — ¹⁹⁾ S:n 23 p. jouluk. 593 §. — ²⁰⁾ S:n 25 p. marrask. 535 §. — ²¹⁾ S:n 8 p. heinäk. 212 §. — ²²⁾ S:n 7 p. lokak. 413 §. — ²³⁾ S:n 4 p. marrask. 489 §. — ²⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 170 §. — ²⁵⁾ S:n 26 p. elok. 334 §. — ²⁶⁾ S:n 8 p. heinäk. 222 §. — ²⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 509 §. — ²⁸⁾ S:n 11 p. marrask. 494 §. — ²⁹⁾ S:n 12 p. elok. 298 §. — ³⁰⁾ S:n 10 p. kesäk. 151 §. — ³¹⁾ S:n 21 p. lokak. 448 §. — ³²⁾ S:n 18 p. marrask. 515 §. — ³³⁾ S:n 7 p. lokak. 415 §.

Tontti tai palsta	Uusi vuokraaja
Kumpula, kortt. n:o 935, tontti n:o 58	Rouva H. V. ja lapset A. U. K. ja S. A. Ahola ¹⁾
S:n » » 936 » » 24	Liikemies A. Virtanen ²⁾
S:n » » 936 » » 26	Kauppias R. Oksanen ³⁾
S:n » » 937 » » 37	Työntekijä V. S. ja rouva S. M. Evander ⁴⁾
S:n » » 937 » » 48	Rappari V. Mesiäinen ⁵⁾
S:n » » 937 » » 48	Maatalousteknikko E. Tuomala ⁶⁾
S:n » » 937 » » 50	Taloudenhoitaja L. Ohmero ⁷⁾
S:n » » 938 » » 41 ja 43	Kauppias J. Kankkunen ⁸⁾
S:n » » 939 » » 33	Neiti M. Kangasniemi ⁹⁾
S:n » » 940 » » 36	Työntekijä A. Virtanen ¹⁰⁾
S:n » » 940 » » 38	Kauppias J. L. Arvola ¹¹⁾
S:n » » 940 » » 38	Liikemies P. Kauhanen ¹²⁾
S:n » » 942 » » 19	Herra H., rouva A. ja neiti L. Korhonen ¹³⁾
S:n » » 942 » » 19	Talonomistaja S. Jakonen ¹⁴⁾
S:n » » 942 » » 21	Vänrikki R. Valio ¹⁵⁾
S:n » » 942 » » 23 ja 25	Johtaja K. Lindy ¹⁶⁾
S:n » » 944 » » 8	Työnjohtaja S. Suoknuutti ¹⁷⁾
S:n palstat litt. K ¹ , K ² , K ⁵ , K ⁶ , K ⁷ ja K ⁹ sekä litt. S ja U	Herra J. Vuorela ¹⁸⁾
Kuusisaari, huvilapalsta n:o 1	Kutomoliikkeenharjoittaja M. Tohtua ¹⁹⁾
Käpylä, asuntopalsta n:o 4	Herra E. Ilola ja rouva A. Karlssonin oikeudenomistajat ²⁰⁾
Meilahti, huvilapalsta n:o 19	Rouva E. A. Blomfelt ²¹⁾
S:n » » 20 Solhem	Ent. asemapäällikkö G. Öller ²²⁾
S:n » » 27a, Länt. Pukkisaari	Liikemies A. V. Wirtanen ²³⁾
Munkkiniemi, 600 m ² :n suuruinen palsta n:o 301	Oy. Strömberg ab. ²⁴⁾
Oulunkylä, It. huvilaryhmä, huvila-alue n:o 22	Neidit F. ja L. Kyrklund ²⁵⁾
Hasabacka n:o 1	
Pasila, asuntopalsta n:o 1 c	Sorvaaja V. Nupponen ²⁶⁾
S:n kortt. n:o 54, tontti n:o 23	Pasilan sosialidemokraattinen työväenyhdistys ²⁷⁾
S:n » » 561 » » 3	Rouva E. Hopeavuori ²⁸⁾
S:n » » 562 » » 11	Esimies O. Pälviö ²⁹⁾
S:n » » 565 » » 7	Rouva A. S. Jalava ³⁰⁾
S:n » » 566 » » 15, puolet	Rouva A. Metsolan oikeudenomistajat ³¹⁾
S:n » » 566 » » 19	Kirvesmies E. Nisulan oikeudenomistajat ³²⁾
S:n » » 572 » » 2	Rouva A. S. Hinsberg ³³⁾
S:n » » 573 » » 29	Rouva A. S. Hinsberg ³³⁾
Reimars » » 17 » » 2	Asunto oy. Pitäjä ³⁴⁾
S:n » » 17 » » 8	Herra A. A. Söderlund ³⁵⁾

¹⁾ Tonttij. 15 p. heinäk. 243 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 25 §. — ³⁾ Tonttij. 29 p. huhtik. 30 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 546 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 198 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. lokak. 410 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. jouluk. 547 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. kesäk. 116 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. marrask. 477 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. toukok. 42 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. kesäk. 147 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. marrask. 486 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. heinäk. 244 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 583 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 148 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 560 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 589 §. — ¹⁸⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 19 §. — ¹⁹⁾ Tonttij. 10 p. kesäk. 140 §. — ²⁰⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 95 §. — ²¹⁾ Tonttij. 19 p. elok. 314 §. — ²²⁾ S:n 1 p. heinäk. 180 §. — ²³⁾ S:n 7 p. lokak. 424 §. — ²⁴⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 98 §. — ²⁵⁾ Tonttij. 15 p. huhtik. 28 §. — ²⁶⁾ S:n 15 p. heinäk. 242 §. — ²⁷⁾ S:n 16 p. jouluk. 579 §. — ²⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 159 §. — ²⁹⁾ S:n 20 p. toukok. 83 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. kesäk. 111 §. — ³¹⁾ S:n 23 p. jouluk. 595 §. — ³²⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 23 §. — ³³⁾ Tonttij. 3 p. kesäk. 112 §. — ³⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 465 §. — ³⁵⁾ S:n 29 p. heinäk. 272 §.

Tontti tai palsta	Uusi vuokraaja
Reimars, kortt. n:o 20, tontti n:o 3	Työntekijä J. ja rouva A. D. Sieppala ¹⁾
S:n » » 21 » » 6	Laivurit W. Pasanen ja E. Tiainen ja rouvat M. S. Pasanen ja A. Tiainen ²⁾
S:n » » 24 » » 3	Autonkuljettaja K. F. Kanto ³⁾
Ruskeasuo, vuokrapalsta n:o 6	Farmaseuttikandidaatti E. Jarma ⁴⁾
Ryssänkari	Kalastajat A. Lindroos ja G. H. Lindqvist ⁵⁾
Ryssänsaari	Kalastajat I. Hall ja G. N. Lindqvist ⁶⁾

Oy. Strömberg ab:n vuokra-alue. Lautakunta päätti merkitä taulukossa mainitun Munkkiniemen 600 m²:n suuruisen palstan n:o 301 vuokraoikeuden siirron Oy. Strömberg ab:lle ehdoin, ettei vuokrasopimusta luovutettu yhtiölle ennen kuin yhtiö oli esittänyt selvityksen siitä, että yhtiön osakkeitten omistaminen ulkomaalaisiin nähden oli rajoitettu 1/8 osaan.

Lainain siirtäminen uusien vuokraajain vastattaviksi. Edellä mainittujen hyväksytyt vuokraoikeuden siirtojen yhteydessä tontin vuokraoikeuteen rakennuksineen kiinnitetty joko kaupungin valtion varoista välittämä tai kaupungin myöntämä laina päätettiin siirtää vuokraoikeuden uuden omistajan vastattavaksi m.m. 93 tapauksessa ja irtisanoa laina joko kokonaisuudessaan tai vaatia siitä 1/3 heti takaisin maksettavaksi siirtäen lainan muulta osaltaan vuokraoikeuden uudelle omistajalle, m.m. 14 tapauksessa.

Kyläsaaren rataapiha-alueelta vuokratun n. 150 m²:n suuruisen alueen vuokraajaksi hyväksyttiin⁷⁾ kuljetusliikkeen omistaja A. Stenholm edellisen vuokraajan kanssa sovituin vuokraehdoin elokuun 1 p:stä 1940 lukien.

Tehdastonttien vuokraoikeuden siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavien tehdastonttien vuokraoikeuden siirron:

Tontti	Uusi vuokraaja
XXII kaupunginosa, kortt. n:o 532, tontti n:o 1d	Enso-Gutzeit oy. ⁸⁾
S:n » » » 532 » » 12	Asko oy. ⁹⁾
S:n » » » 532 » » 14	Enso-Gutzeit oy. ¹⁰⁾
S:n » » » 692 » » 9	Oy. Metro-Auto ¹¹⁾
S:n » » » 693 » » 24	Oy. Metalliteos ¹²⁾
S:n » » » 703 » » 5	Lääketehdas Orion oy. ¹³⁾
Kyläsaaren täytealue, 600 m ² :n suuruinen alue	Jätteiden Huolto oy. ¹⁴⁾

Tontin luovuttaminen palopäällystökoulua varten. Suomen palosuojeluyhdistykselle päätettiin¹⁵⁾ vuokrata korttelin n:o 704 Mäkelänkadun tontti n:o 46 palopäällystökoulun rakentamista varten v:n 1999 loppuun saakka voimassa olevin vuokraehdoin sekä kaupunginvaltuuston määräämin¹⁶⁾ lisäehdoin.

¹⁾ Tonttij. 1 p. heinäk. 197 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 84 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 580 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 171 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 331 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 5 p. elok. 894 §. — ⁷⁾ Tonttij. 5 p. elok. 296 §. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 10 p. kesäk. 651 §. — ⁹⁾ Tonttij. 28 p. lokak. 474 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. elok. 313 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. huhtik. 19 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. lokak. 431 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 9 p. syysk. 1,046 §. — ¹⁴⁾ Tonttij. 30 p. syysk. 394 §. — ¹⁵⁾ Kiint. lautak. 15 p. tam-mik. 7 §. — ¹⁶⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 61.

Alueen vuokraaminen raitiovaununutallia varten. Raitiotie ja omnibus oy:lle päätettiin ¹⁾ vuokrata raitiovaununutallin paikaksi 2,800 m²:n suuruinen alue korttelin n:o 742 eteläpuoleisesta osasta syyskuun 15 p:stä lukien 5 vuodeksi 50,400 mk:n vuosivuokrin m.m. ehdoin, että alueelle rakennettavien rakennusten piirustukset alistettiin kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi ja tarkastettaviksi.

Maa-alueen vuokraaminen Helsingin puhelinyhdistykselle. Helsingin puhelinyhdistykselle päätettiin ²⁾ vuokrata n. 800 m²:n suuruinen maa-alue Herttoniemestä puhelinkeskusasemaa varten kaupunginvaltuuston vahvistamin ehdoin ³⁾ 30 vuodeksi tammikuun 1 p:stä 1941 lukien.

Pirkkolan liiketalotontin vuokraaminen. Osuusliike Elannolle tonttijaosto päätti ⁴⁾ vuokrata Pirkkolan omakotialueen korttelin n:o 231 1,566.1 m²:n suuruisen liiketalotontin n:o 1 lokakuun 21 p:stä lukien 60 vuodeksi 4,560 mk:n vuosivuokrin ja muuten kaupunginvaltuuston toukokuun 8 p:nä 1940 vahvistamin vuokraehdoin sekä ehdoin, että tontille saatiin rakentaa yksikerroksinen liiketalo, jonka rakennusala oli enintään 391 m².

Alueen vuokraaminen Munkkiniemestä. Lautakunta päätti ⁵⁾ purkaa syyskuun 14 p:stä lukien Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön filosofiantohtori J. Jänneksen kanssa helmikuun 15 p:nä 1930 tekemän vuokrasopimuksen, jolla filosofiantohtori Jännekselle oli vuokrattu 400 m²:n suuruinen alue Munkkiniemen Malminpellontien tontin n:o 54 vierestä sekä vuokrata saman alueen tohtori Jännekselle uusin vuokrasopimuksin syyskuun 15 p:nä 1940 ja joulukuun 31 p:nä 1948 väliseksi ajaksi 4,800 mk:n vuosivuokrin asuintarkoitukseen käytettäväksi tavanmukaisin vuokraehdoin sekä lisäehdoin, ettei alueelle saanut rakentaa uusia rakennuksia ja että kaupunki oli oikeutettu korvauksetta toimittamaan alueella rajajärjestelyjä, jos asemakaava-suunnitelmat niin vaativat.

Ampumateltoa-alueiden vuokralleanto. Lautakunta päätti ⁶⁾ vuokrata rouva L. L. Syversénille n. 72 m²:n suuruisen alueen Hippodromin alueelta Toivonkadun ja Turuntien kulmasta ampumateltan pitämistä varten 2 kuukaudeksi toukokuun 15 p:stä lukien 750 mk:n kuukausivuokrin eräin ehdoin pidentäen vuokra-aikoja heinäkuun ja syyskuun 16 p:nä edelleen 2 kuukaudella ja suostuen ⁷⁾ sittemmin vuokraajan anomuksesta vuokraoikeuden lakkauttamiseen lokakuun 15 p:stä lukien m.m. ehdoin, että rouva Syversén suoritti heti alueen maksamattoman vuokran syyskuun 16 p:nä ja lokakuun 15 p:n väliseltä ajalta.

Samoin rouva K. Hildenille päätettiin ⁸⁾ vuokrata alue ampumateltoa varten Helsinginkadun varrelta korttelista n:o 353 heinäkuun 1 p:stä lukien 3 kuukaudeksi 500 mk:n kuukausivuokrin eräin ehdoin pidentäen sittemmin vuokra-aikaa syyskuun 30 p:stä marraskuun 30 p:ään saakka sekä sirkustaiteilija T. Hautamäelle samoin ⁹⁾ alue ampumateltoa varten Mäkelänkadun korttelista n:o 580 2 kuukaudeksi heinäkuun 15 p:stä lukien 500 mk:n kuukausivuokrin sekä lokakuun 1 p:stä lukien samaa tarkoitusta varten

¹⁾ Tonttij. 9 p. syysk. 348 § ja kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,082 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 2 p. syysk. 1,029 §, 9 p. syysk. 1,044 §, 16 p. syysk. 1,120 §, 30 p. syysk. 1,169 §, 21 p. lokak. 1,285 §, 11 p. marrask. 1,412 § ja 9 p. jouluk. 1,583 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 52. — ⁴⁾ Tonttij. 21 p. lokak. 450 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,078 § ja 21 p. lokak. 1,278 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. huhtik. 273 §, 27 p. toukok. 556 §, 8 p. heinäk. 790 § ja 16 p. syysk. 1,080 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 1,316 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 742 § ja 26 p. elok. 982 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. heinäk. 789 § ja 30 p. syysk. 1,164 §.

alue Lapinrinteen tontilta n:o 10 enintään 3 kuukauden ajaksi 600 mk:n kuukausivuokrin eräin ehdoin.

Arkadiankadun katukahvila. Lautakunta päätti ¹⁾ vuokrata Helsingin osuuskauppa nimiselle osuuskunnalle edelleen Arkadiankadun n:o 23 edustalla olevan n. 220 m²:n suuruisen nurmikkoalueen toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseksi ajaksi 5,000 mk:n vuokrin entisin ehdoin.

Munkkiniemen väestönsuoja. Munkkiniemen väestönsuojelulautakunta oikeutettiin ²⁾ rakennuttamaan väestönsuoja Munkkiniemen korttelien n:ot 55 ja 56 väliin; lisäksi päätettiin puoltaa kaupunginhallitukselle lautakunnan anomusta saada louhia pomminkestävä väestönsuojahuone Munkkiniemen korttelissa n:o 20 olevaan kallioon.

Elimäenkadun väestönsuoja. Lautakunta päätti ³⁾ vahvistaa Elimäenkadun tonttien n:ot 15 ja 17 väliin rakennettavaa sirpalesuojarakennusta varten tarvittavan alueen vuosivuokraksi 9,000 mk, josta perittäisiin ainoastaan 6,000 mk vuodessa siltä ajalta, jolloin rakennuksen kolmas kerros oli varattu suojeluskunnan käyttöön, ja varsinaista pommisuoja varten tarkoitettua alueen vuosivuokraksi 2,000 mk, jota ei kuitenkaan perittäisi niin kauan kuin alue oli varattu väestönsuojelutarkoituksiin.

Halkojen varastopaikat. Koska halkovarastopaikkojen kysyntä oli vilkasta päätti ⁴⁾ lautakunta vuokrata halkovarastopaikkoja m.m. Merisataman alueelta, Hakaniementorilta, Hietalahdentorilta, Kasarmitorilta, Museokadun itäpäässä olevan leikkikentän alueelta, Michael Agricolan kirkon länsipuolelta ja korttelissa n:o 703 olevalta Nilsiantien tontilta n:o 5. Leikkikentiltä varastoimispaikkoja vuokrattaessa tulivat kysymykseen kuitenkin ainoastaan leikkikenttien viereiset alueet. Suostuttiin myös siihen, että halkojen varastoimiseen saatiin käyttää sopivilta kohdin myöskin katujen jalkakäytäviä.

Varastoalueet. Vuoden aikana lautakunta tai sen tonttijaosto antoi vuokralle useita muitakin varasto- y.m. alueita, myönsi tällaisten alueiden vuokraoikeuden pidennyksiä ja hyväksyi niiden siirtoja, mutta on näitä koskevat tiedot jätetty pois tästä kertomuksesta. Samoin tiedot varastoalueiden luvattomasta käytöstä sekä niitä koskevista ylimääräisistä veloituksista on jätetty pois kertomuksesta.

Bensiininjakeluasemat. Lautakunta päätti ⁵⁾ oikeuttaa Ab. Volvo-auto oy:n pystyttämään Vallilan korttelin n:o 534 tontille n:o 5 yhden bensiininjakelupumpun 6,000 mk:n vuosivuokrin, joka oli suoritettava vuosineljänneksittäin etukäteen siitä alkaen kun jakelupumppu otettiin käytäntöön, kuitenkin viimeistään huhtikuun 1 p:stä 1941 lukien.

Teollisuuskatu 1 c—1 b nimiselle yhtiölle vuokrattiin ⁶⁾ bensiininjakeluasemapaikka korttelin n:o 532 tonteilta n:ot 1 c ja 2 syyskuun 1 p:stä lukien.

Suomen mineraaliöljy oy:n Kulosaaresta vuokraaman bensiininjakeluasemapaikan vuokraoikeuden irtisanominen hyväksyttiin ⁷⁾ joulukuun 31 p:stä lukien.

Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia bensiininjakeluasemien paikkoja koskevat vuokrasopimukset:

1) Kiint. lautak. 12 p. elok. 926 §. — 2) S:n 12 p. helmik. 102 ja 103 §. — 3) S:n 30 p. syysk. 1,161 §. — 4) S:n 15 p. tammik. 20 §, 27 p. toukok. 560 ja 561 §, 26 p. elok. 989 § ja 4 p. marrask. 1,360 §. — 5) S:n 2 p. jouluk. 1,528 §. — 6) S:n 8 p. heinäk. 792 §, 5 p. elok. 889 § ja 9 p. syysk. 1,036 §. — 7) S:n 23 p. syysk. 1,126 §.

Paikka	Vuokraaja	Vuokraus pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, mk
		mistä	mihtn	
Dagmarinkatu	Oy. Nobel-Standard ab. ¹⁾	1939, jouluk. 31	1940, jouluk. 31	12,000
Hietalahdentori, kauppahallin vierusta	Bensiinin kuluttajain oy. ²⁾	1939, jouluk. 31	1940, jouluk. 31	12,000
Kampintori	Oy. Shell ab. ³⁾	1940, heinäk. 1	1940, jouluk. 31	4,000 vuokraajalta
Sirpalesaari	Suomen mineraaliöljy oy. ⁴⁾	1939, jouluk. 31	1941, jouluk. 31	7,000
Turuntien ja Kivelänkadun kulma	Bensiinin kuluttajain oy. ⁵⁾	1940, elok. 13	1941, elok. 12	12,000
Töölöntori	Oy. Shell ab. ³⁾	1940, maalisk. 1	1941, maalisk. 1	12,000
Vaasankatu	Suomen mineraaliöljy oy. ⁶⁾	1940, jouluk. 31	1941, jouluk. 31	12,000

Puu- ja puuhiilikaasuttimilla varustettujen autojen huoltoasemat. Merkittiin ⁷⁾ puu- ja puuhiilikaasuttimilla varustettujen autojen huoltoa ja puhdistusta varten vuokrattavia paikkoja eri puolille kaupunkia ja vuokrattiin niistä m.m. liikemies P. Lehdolle 150 m²:n suuruinen alue Kampin alueelta syyskuun 23 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 300 mk:n kuukausivuokrin ⁸⁾, Oy. Nobel-Standard ab:lle alue korttelin n:o 506 Linnankoskenkadun tontilta n:o 5 ja korttelin n:o 532 b Teollisuuskadun tontilta n:o 1 a, molemmat syyskuun 23 p:stä lukien sekä alue korttelin n:o 419 Perhonkadun tontilta n:o 11 lokakuun 1 p:stä lukien, kaikki 2 viikon irtisanomisajoin 100 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että vuokraaja itse huolehti paikan siistimisestä ja puhtaanapidosta vastaten kaikesta mahdollisesta vahingosta ⁹⁾, Bensiinin-kuluttajain oy:lle alue korttelista n:o 369 tonttiosaston lähemmin osoittamasta paikasta lokakuun 1 p:stä lukien 2 viikon molemminpuolisoin irtisanomisajoin 100 mk:n kuukausivuokrin ja edellä mainituin lisäehdoin ¹⁰⁾ sekä Auto ja tennistalo oy:lle korttelin n:o 215 b tontilta n:o 12 n. 15×30 m:n suuruinen alue lokakuun 1 p:stä lukien 5 vuodeksi ja sen jälkeen toistaiseksi 3 kuukauden irtisanomisajoin 10,800 mk:n vuosivuokrin ehdoin ¹¹⁾, että kaupungilla, sen tarvitessa aluetta muihin tärkeämpiin tarkoituksiin, oli oikeus kesken vuokra-aikaakin saada alue korvauksetta käytettäväkseen.

Liikemies P. Lehdon korttelista n:o 411 vuokraaman puukaasuttimilla varustettujen autojen huoltoapaikan vuokraoikeus hyväksyttiin ¹²⁾ siirtyneeksi Jätteiden huolto oy:lle.

Sysi- ja pilkevajan sijoittaminen. Tonttijaosto oikeutti ¹³⁾ herra F. Hj. Eikströmin sijoittamaan sysi- ja pilkevajan vuokraamalleen autojen voitelualueelle korttelin n:o 37 tontille n:o 11 ehdoin, että hän sai myös rakentamisluvan rakennustarkastajalta.

Lammassaari. Päätettiin ¹⁴⁾ myöntää Raittiusyhdistys Koitolle 3,000 mk

¹⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 104 §. — ²⁾ Tonttij. 11 p. maalisk. 6 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 21 p. lokak. 1,272 §. — ⁴⁾ Tonttij. 14 p. toukok. 72 § ja kiint. lautak. 4 p. marrask. 1,362 §. — ⁵⁾ Tonttij. 15 p. heinäk. 232 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 4 p. marrask. 1,362 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. syysk. 1,133 §, 30 p. syysk. 1,155 § ja 28 p. lokak. 1,311 §. — ⁸⁾ Tonttij. 23 p. syysk. 386 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. syysk. 387 § ja 30 p. syysk. 399 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. syysk. 390 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 23 p. syysk. 1,134 §. — ¹²⁾ Tonttij. 11 p. marrask. 510 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. syysk. 395 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 20 p. toukok. 521 §.

Lammassaaren siivoustöitä ja järjestyksen valvomista varten. Järjestyksessä oli huolehdittava myöskin Lammassaarta ympäröivällä vesialueella sekä Globben nimisellä luodolla.

Leiripaikat. Pelastusarmeijan partiotyttöjoukkueet oikeutettiin ¹⁾ pitämään partiotyttöjen kesäleiriä Lauttasaareissa n.s. IV patterialueen lounaisosassa toukokuun 15 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana ehdoin, että leirialueen järjestäjät itse huolehtivat järjestyksestä ja siisteydestä leiripaikalla.

Leikkimökin sijoittaminen. Lautakunta päätti ²⁾ oikeuttaa rouva L. Hinkkasen sijoittamaan lasten leikkimökin vuokraamalleen Vallilan korttelin n:o 531 tontille n:o 20.

Kellariluukun tekeminen palomuurin. Elonvara nimisen eläkelaitoksen sallittiin ³⁾ laitattaa esitettyjen piirustuksien mukainen väliaikainen kellari-
luukkuaukko halkojen varastoimista varten kellariin korttelin n:o 37 Kaisaniemenkadun tonttien n:ot 13 ja 11 väliseen palomuriin 2 viikon irtisanomisajoin 100 mk:n vuosivuokrin.

Pengerkadun tontin n:o 32 täyttäminen. Lautakunta päätti ⁴⁾ myöntyä Asunto-oy. Pengertalo 32 nimisen yhtiön anomukseen saada täyttää yhtiön korttelissa n:o 359 omistama Pengerkadun tontti n:o 32 muulta paitsi puheena olevan tontin ja kaupungin omistaman Aleksis Kiven kadun tontin n:o 4 väliseltä rajaosalta, jolle yhtiön oli rakennettava tukimuri sikäli, mikäli täytemaa nousi tontin n:o 4 vahvistettujen korkeuksien yläpuolelle.

Soranottoluvan myöntäminen. Brändö skyddskår niminen suojeluskunta oikeutettiin ⁵⁾ ottamaan sirpalesuojan katolle soraa ja täytemaata Kuloosaaren korttelin n:o 11 kaupungin omistamalta tontilta n:o 86.

Puhelinkytkinkaappi. Helsingin puhelinyhdistys oikeutettiin ⁶⁾ asettamaan puhelinkytkinkaappi Mechelinin- ja Linnankoskenkadun kulmaan jalkakäytävän ulkoreunaan.

Jakokaapit. Kaupunginhallitukselle päätettiin ⁷⁾ puoltaa Helsingin puhelinyhdistyksen anomuksia saada asettaa puhelinjohtojen jakokaappi jalkakäytävälle Munkkiniemenkadun tontin n:o 21 kohdalle sekä jakokaappi ja kaapelikaivo Oulunkylän ylikäytävältä Oulunkylän kunnan Ukkokotiin johtavan tien varrelle mainitun kodin läheisyyteen.

Muuntoasemat. Sähkölaitokselle myönnettiin ⁸⁾ lupa rakentaa muuntoasema Vuorimiehenpuistikoon sekä sijoittaa väliaikainen muuntoasema korttelin n:o 944 Limingantien tontin n:o 2 viereen.

Samoin päätettiin ⁹⁾ suostua Haagan kauppalanhallituksen anomukseen Korppaanpolulla olevan muuntajan siirtämiseksi kaupungin omistamalle maalle vuokraten muuntaja-aseman paikaksi n. 10 m²:n suuruinen alue tonttiosaston lähemmin osoittamasta paikasta Pikku-Huopalahden kylässä sijaitsevalta Lill-Böhle nimiseltä tilalta RN 4⁴ marraskuun 1 p:stä lukien 6 kuukaudeksi sekä sen jälkeen 6 kuukaudeksi kerrallaan 3 kuukauden irtisanomisajoin 100 mk:n vuosivuokrin.

Kapean raidetien rakentaminen Salmisaareen. Lautakunta päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa Alkoholiliike oy:n rakentamaan kapearaiteisen tien yhtiön kaupungilta vuokraamalta halkokentältä yhtiön Salmisaareissa olevalle kone-

1) Kiint. lautak. 6 p. toukok. 446 §. — 2) S:n 14 p. toukok. 475 §. — 3) S:n 12 p. elok. 928 §. — 4) S:n 16 p. syysk. 1,090 §. — 5) S:n 12 p. helmik. 108 §. — 6) S:n 22 p. huhtik. 361 §. — 7) S:n 14 p. lokak. 1,226 § ja 16 p. jouluk. 1,617 §. — 8) S:n 17 p. kesäk. 692 § ja 9 p. jouluk. 1,586 §. — 9) S:n 21 p. lokak. 1,277 §. — 10) S:n 19 p. elok. 958 §.

huoneelle 2 viikon irtisanomisajoin, jolloin vuokrasuhde oli lakkaava aikaisintaan huhtikuun 30 p:nä 1941 sekä m.m. ehdoin, että yhtiö poisti raiteen heti käytön jälkeen kunnostaen kadun entiselleen.

Kesäsauna oy:n vesijohdon rakentaminen. Lautakunta päätti ¹⁾ oikeuttaa Kesäsauna oy:n omalla kustannuksellaan vetämään kesäkäyttöä varten tarkoitettun vesijohdon Kulosaaren ja Herttoniemen välisen sillan kohdalta Herttoniemen venesillan läheisyyteen rakennettavaan saunaan erinäisin ehdoin.

Vesijohdon rakentaminen Haagan Korppaanpolun tontille n:o 8. Samoin oikeutettiin ²⁾ Haagan kauppalanhallitus rakennuttamaan vesijohto Kylätien tontin n:o 1 kohdalta lyhintä tietä kaupungin omistaman, puutarhuri C. T. Wardille vuokratun tontin poikki Korppaanpolun tontin n:o 8 kohdalle ja pitämään se paikoillaan toistaiseksi ehdoin, että asiasta sovittiin puutarhuri Wardin kanssa sekä että jos alueen poikki vastaisuudessa rakennettiin katuja, kaupunki ei vastannut vesijohdolle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Syöttömaan vuokraaminen. Puutarhuri A. Holmqvistille tonttijaosto päätti ³⁾ vuokrata Arabian tehtaan itäpuolella olevan ranta-alueen hevosen syöttömaaksi toukokuun 10 p:n ja lokakuun 10 p:n väliseksi ajaksi 1,000 mk:n etukäteen maksettavin vuokrin ehdoin, että kaupunki oli oikeutettu tekemään alueella mahdollisesti tarpeellisiksi katsomiaan täyttämisy. m. töitä ottaen siinä tapauksessa alueen heti käyttöönsä suhteellista vuokralennusta vastaan.

Heinänteko-oikeus. Hallonnäsin niityn heinänteko-oikeuden talojaosto päätti ⁴⁾ luovuttaa Drumsö gård nimiselle kartanolle 200 mk:n maksusta sekä Meilahden ranta-alueella litt. d kasvavan heinän heinänteko-oikeuden ajuri J. W. Sohlmanille 50 mk:n korvauksesta.

Lainat omakotirakennustoimintaa varten. Lautakunta teki joukon päätöksiä ⁵⁾, jotka koskivat omakotirakennustoimintaa varten kaupungin joko valtion omakotirahastosta välittämiä tai kaupungin myöntämiä lainoja sekä tällaisten lainojen irtisanomisia.

Omakotirakennusten myynti. Kaupungin omistukseen joutuneita omakotirakennuksia myytiin anomuksesta m.m. 4 tapauksessa ⁶⁾. Edellisenä vuonna tehdyistä omakotitalojen myyntiä koskevista päätöksistä peruutettiin m.m. 2 ⁷⁾.

Pirkkolan omakotialue. Käsiteltyään ⁸⁾ joukon kysymyksiä, jotka koskivat uuden, n.s. Pirkkolan omakotialueen perustamista Oulunkylään, lautakunta vahvisti omakotialueen tonttien vuokrat ja määräsi tonttien vuokraajat.

Ruotsista saatujen lahjatalojen luovutusehdot y.m. Koska osa Pirkkolan

¹⁾ Kiint. lautak. 23 p. syysk. 1,132 §. — ²⁾ S:n 21 p. lokak. 1,277 §. — ³⁾ Tonttij. 6 p. toukok. 46 §. — ⁴⁾ Tonttij. 15 p. heinäk. 241 § ja 5 p. elok. 279 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 22 §, 8 p. huhtik. 275 §, 29 p. huhtik. 413 §, 20 p. toukok. 526 §, 1 p. heinäk. 751 §, 8 p. heinäk. 793 ja 799 §, 29 p. heinäk. 850 ja 859 §, 21 p. lokak. 1,268 ja 1,284 §, 4 p. marrask. 1,373 §, 11 p. marrask. 1,407 §, 18 p. marrask. 1,454 ja 1,455 § ja 16 p. jouluk. 1,619 § sekä tonttij. 4 p. marrask. 486 §, 11 p. marrask. 504 §, 18 p. marrask. 512, 514 ja 516 §, 25 p. marrask. 522, 533, 534, 537, 538 ja 539 §, 2 p. jouluk. 543 § ja 23 p. jouluk. 597 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 12 p. helmik. 128 §, 8 p. huhtik. 275 §, 29 p. huhtik. 413 § ja 21 p. lokak. 1,284 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. maalisk. 186 § ja 9 p. syysk. 1,040 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 194 §, 27 p. maalisk. 243 ja 243 a § sekä 16 p. jouluk. 1,618 §.

omakotialueelle sijoitettavista Ruotsista saaduista lahjataloista oli valmistumisillaan, päätti¹⁾ lautakunta asettaa asian jouduttamiseksi talojen tarkastus- ja vastaanottoimikunnan valiten sen jäseniksi lääketieteenliseniaatti T. Huhtalan, arkkitehdit A. Toivosen ja L. Pajamiehen sekä rakennusmestari H. Jokisen.

Kun kaupunginvaltuuston marraskuun 20 p:nä 1940 vahvistamat lahjatalojen luovutusehdot eräin kohdin vaativat kiinteistölautakunnan taholta päätöstä, päätti²⁾ lautakunta puolestaan, että lahjatalot myytiin tai vuokrattiin kaupunginvaltuuston vahvistamin ehdoin siten, että myynnin ollessa kysymyksessä kukin ostaja sai itse määrätä kauppahinnan maksutavan valtuuston vahvistamien ehtojen puitteissa; että milloin talon vuokraus tuli kysymykseen vuokra pienemmistä taloista oli 700 mk kuukaudessa ja suurimmista taloista 750 mk kuukaudessa kuuluen tonttiin rajoittuvan katuosan puhtaanapitovelvollisuus vuokralaiselle; sekä oikeuttaa tonttijaoston lopullisesti hyväksymään talojen vuokraajat ja ostajat sekä vuokraamaan ja myymään valtuuston ja kiinteistölautakunnan vahvistamien ehtojen puitteissa tontit sekä talot. Lisäksi määrättiin 40,000 mk:n suuruisen velan kuoletusajaksi 40 vuotta ja hyväksyttiin ehdotukset vuokrasopimusten, kauppaja- ja velkakirjojen sekä kauppasopimuksen kaavakkeiksi eräin muodollisin muutoksin.

Hyväksyttiin³⁾ Ruotsista saatujen lahjatalojen tyyppi- ja piirustukset sekä näiden eri talotyyppien sijoitus Pirkkolan omakotialueen tonteille.

Päätettiin⁴⁾ puoltaa kaupunginhallitukselle ruotsalaisten lahjatalojen valmistusoikeuden myöntämistä Puutalo oy:lle.

Hyväksytyjä⁵⁾ piirustuksia. Vuoden aikana hyväksyttiin Koskelan⁵⁾, Käpylän⁶⁾, Reimarsin⁷⁾, Toukolan⁸⁾, Oulunkylän⁹⁾, Herttoniemen¹⁰⁾ ja Pirkkolan¹¹⁾ vuokra-alueille sekä varasto- ja teollisuusalueille¹²⁾ teetettävien uudisrakennusten piirustuksia ja sikäläisten vanhempien rakennusten muutos- ja lisärakennuspiirustuksia sekä piirustukset rakennuksia varten väestön pommi- ja sirpalesuojaksi Elimäenkadun tonttien n:o 15 ja 17 väliselle alueelle¹³⁾, korttelin n:o 706 Lemunkujan tontille n:o 1¹⁴⁾ ja Vallilan korttelin n:o 706 tontille n:o 38¹⁵⁾, sysien säilytysvajakennusta varten korttelin n:o 37 tontille n:o 13¹⁶⁾, raitiotievaunujen säilytystä varten korttelin n:o 742¹⁷⁾, sysikaasuautojen puhdistusvajak varten korttelin n:o 411 itäpuolelle¹⁸⁾, muuntajakoppia varten Pääskylänrinteen puistikkoon¹⁹⁾, sekä muutospiirustukset korttelin n:o 410 tontille n:o 56²⁰⁾.

¹⁾ Kiint. lautak. 2 p. jouluk. 1,535 §. — ²⁾ Tonttij. 5 p. jouluk. 551 § ja kiint. lautak. 16 p. jouluk. 1,626 § ja 23 p. jouluk. 1,654 §. — ³⁾ Tonttij. 9 p. jouluk. 557 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 18 p. marrask. 1,442 §. — ⁵⁾ Tonttij. 9 p. syysk. 355 §, 14 p. lokak. 428 §, 21 p. lokak. 451 ja 452 §, 28 p. lokak. 475 §, 4 p. marrask. 476 ja 488 §, 11 p. marrask. 506 §, 2 p. jouluk. 550 § ja 23 p. jouluk. 585 § sekä kiint. lautak. 21 p. lokak. 1,270 §. — ⁶⁾ Tonttij. 21 p. lokak. 455 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. heinäk. 196 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. lokak. 430 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. kesäk. 145 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 54 § ja 5 p. elok. 280 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. lokak. 442 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. toukok. 107 §, 15 p. heinäk. 238, 239 ja 247 §, 5 p. elok. 281 ja 290 §, 26 p. elok. 317, 329 ja 335 §, 16 p. syysk. 365 §, 14 p. lokak. 429 §, 21 p. lokak. 456 §, 23 p. lokak. 464 §, 4 p. marrask. 481 §, 18 p. marrask. 513 ja 518 §, 2 p. jouluk. 548 §, 9 p. jouluk. 553, 571 ja 572 §, 23 p. jouluk. 591 § ja kiint. lautak. 15 p. heinäk. 826 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 179 §. — ¹⁴⁾ Tonttij. 6 p. toukok. 41 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 146 § ja 17 p. kesäk. 169 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. lokak. 405 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 407 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 423 §, 14 p. lokak. 440 § ja 18 p. marrask. 511 §. — ¹⁹⁾ S:n 4 p. marrask. 492 §. — ²⁰⁾ S:n 23 p. syysk. 382 §.

Katurakennusohjelma. Hyväksyttiin ¹⁾ ehdotus v:n 1941 katurakennusohjelmaksi.

Maksunlykkäykset. Lautakunta päätti ²⁾ antaa tonttijaoston tehtäväksi käsitellä ja ratkaista tonttien ja alueiden vuokramaksun lykkäyksiä koskevat anomukset huomioonottaen, että lykkäys myönnetään enintään 4 kuukauden ajaksi, jonka kuluessa maksamattomalle erälle oli maksettava korkoa vuokrasopimuksen tai kaupunginhallituksen erikoispäätöksen määräämällä tavalla. Lautakunta päätti ³⁾ myöntää anomuksesta lykkäyksiä maksettavaksi erääntyneiden vuokrien ja erilaisten maksettaviksi erääntyneiden lainojen korkojen y.m. maksujen suorittamisessa m.m. 20 tapauksessa määräten maksettaville erille korkoa 5—8 % erääntymispäivän ja maksupäivän väliseltä ajalta.

Muistotaulun hankkiminen. Kiinteistötoimiston tehtäväksi annettiin ⁴⁾ hankkia muistotaulu v:n 1939/40 sodassa kaatuneen halli- ja torikaupan valvojan M. Heinosen muistoksi suorittamalla kustannukset lautakunnan käyttövaroista.

Kolmivuotiskatselmuks. Kolmivuotiskatselmusten yhteydessä määrättyjen töiden suorittamisessa lautakunta myönsi ⁵⁾ lykkäyksiä 15 tapauksessa.

Määrättiin ⁶⁾ v. 1940 pidettävien kolmivuotiskatselmusten tarkastusjärjestys.

Merkittiin ⁷⁾ saaduksi 9 katselmuskertomusta v. 1939 suoritetuista kolmivuotiskatselmuksista sekä kolmivuotiskatselmuskertomukset v:ita 1940.

Lupa mainosjulisteiden asettamiseen myönnettiin 10 tapauksessa ⁸⁾.

Lupa ulkoilmajuhlien ja -kokousten, yhteislaulutilaisuuksien y.m.s. järjestämiseen myönnettiin tai puollettiin kaupunginhallitukselle sellaisten järjestämistä m.m. 34 tapauksessa ⁹⁾.

Lupa jäiden ottamiseen. Helsingin keskusvankila oikeutettiin ottamaan jäitä Vanhankaupunginlahdelta n. 250 m²:n suuruiselta alalta 150 mk:n korvauksin ¹⁰⁾.

Käyttövarat. V:n 1940 käyttövaroista lautakunta päätti myöntää m.m. seuraavat määrärahat:

3,250 mk Botbyn kartanon valokuvausta varten ¹¹⁾;

4,000 mk ruokamullan kuljettamiseksi Käpylätien ja rautatien risteyksessä olevalta varastoalueelta ¹²⁾; sekä

1,000 mk insinööri A. Zeitlingerille palkkioksi ylimääräisestä työstä ¹³⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista jotka koskivat: pienempiä alueluovutuksia erilaisia tarkoituksia varten ¹⁴⁾; uusien omakotialueiden perustamista ¹⁵⁾; toimenpiteitä tilapäisen työvoiman palkkaami-

¹⁾ Kiint. lautak. 10 p. kesäk. 658 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 515 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 96, 97 ja 123 §, 11 p. maalisk. 189 ja 191 §, 27 p. maalisk. 263 §, 22 p. huhtik. 364, 365 ja 366 §, 29 p. huhtik. 402 §, 6 p. toukok. 452 §, 14 p. toukok. 472 ja 473 §, 20 p. toukok. 515 §, 27 p. toukok. 553 §, 2 p. syysk. 1,019 §, 21 p. lokak. 1,274 §, 28 p. lokak. 1,313 § ja 11 p. marrask. 1,406 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,610 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. huhtik. 414 §, 6 p. toukok. 451 §, 20 p. toukok. 520, 524 ja 525 §, 3 p. kesäk. 608 §, 10 p. kesäk. 647 ja 656 §, 17 p. kesäk. 694 §, 1 p. heinäk. 738, 739 ja 745 §, 15 p. heinäk. 823 §, 30 p. syysk. 1,159 § ja 14 p. lokak. 1,223 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 985 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. maalisk. 178 § ja 18 p. marrask. 1,449 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 756 § ja 9 p. syysk. 1,037 § ja tonttij. 16 p. syysk. 362 ja 363 §, 14 p. lokak. 434 ja 435 §, 21 p. lokak. 461 ja 462 §, 11 p. marrask. 496 §, 25 p. marrask. 526 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 29 p. huhtik. 397, 406 ja 407 §, 14 p. toukok. 510 §, 20 p. toukok. 523 §, 27 p. toukok. 557 §, 10 p. kesäk. 654 ja 655 §, 17 p. kesäk. 725 §, 16 p. syysk. 1,084 §, 18 p. marrask. 1,444 § ja tonttij. 14 p. toukok. 70 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 15 p. tammik. 16 ja 41 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. huhtik. 280 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. lokak. 1,202 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,533 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 126 §, 22 p. huhtik. 363 §, 3 p. kesäk. 611 §, 10 p. kesäk. 648 §, 18 p. heinäk. 842 §, 26 p. elok. 987 §, 28 p. lokak. 1,329 §, 16 p. jouluk. 1,616 § ja 23 p. jouluk. 1,660 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. maalisk. 243 § ja 23 p. jouluk. 1,657 ja 1,658 §.

seksi tonttiosastolle ¹⁾; lainan kiinnityksen postponoimista ²⁾; rakennusvelvollisuutta korttelin n:o 340 tonteilla n:ot 19, 37, 39 ja 41 ³⁾; Vallilan kivi-talotonttien vuokrien määräämistä y.m. ⁴⁾; n.s. sinisten alueiden vuokraamisoikeutta ⁵⁾; v:n 1940 tontinmyyntiluettelossa olevien tonttien myyntihintoja ⁶⁾; vuokramaksun lykkäyksiä ja alennuksia ⁷⁾; katurakennustöitä uusilla omakotialueilla sekä muualla ⁸⁾; invalidisäätiölle huoltolaitosta var-ten luovutettavan tontin ja siihen liitettävän puistoalueen luovutuseh-toja ⁹⁾; Pirkkolan omakotialueen rakennustoiminnan väliaikaista järjes-telyä ¹⁰⁾; korttelien n:ot 580 a ja 580 b varaamista Helsingin asuntokeskus-kunnan rakennustoimintaa varten ¹¹⁾; kiinteistötoimiston toimistopäälli-kön viran täyttämistä ¹²⁾; korvauksen määräämistä oikeudesta saada ra-kentaa väestönsuoja Tähtitornivuoreen ¹³⁾; eräiden Pirkkolan omakoti-alueen tonttien rakennuspiirustuksia ¹⁴⁾; sekä korttelin n:o 620 Elimäen-kadun tontin n:o 1 vuokraamista Pommisuoja oy:lle ¹⁵⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koski-vat: Oulunkylän rakennussuunnitelman muuttamista ¹⁶⁾; vuokria, lainoja ja erilaisia maksuja koskevia vapautus-, alennus- ja lykkäysanomuksia ¹⁷⁾; tonttien ja pienehköjen alueiden luovuttamista erilaisia tarkoituksia var-ten ¹⁸⁾; erikoissopimuksia Kulosaaren siltamaksujen suorittamisessa ¹⁹⁾; vie-märitöitä Vaasankadun tontin n:o 7 kohdalla ²⁰⁾; rakennusvelvollisuuden laiminlyönnistä aiheutuneita korvausmaksuja ²¹⁾; tontin rakentamisajan pidentämistä ²²⁾; Ruotsista lahjoitettujen omakotitalojen vastaanottami-sesta johtuvia toimenpiteitä ²³⁾; halkovarastopaikkoja ²⁴⁾; yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahaston kartuttamista ²⁵⁾; Länt. Kaivo-puiston huvila-alueella n:o 6 olevan rakennuksen lahjoittamista kaupun-gille ²⁶⁾; rautatieraiteen rakentamista osittain Ford oy:n kaupungilta vuokraamalle alueelle ²⁷⁾; Herttoniemen vedenhankinnan laajentamismah-dollisuuksia ²⁸⁾; sakkokorkojen suorituksia ²⁹⁾; Fredrikinkadun tontin

1) Kiint. lautak. 8 p. huhtik. 277 §. — 2) S:n 22 p. huhtik. 359 §, 14 p. tou-kok. 474 §, 1 p. heinäk. 743 §, 16 p. syysk. 1,085 §, 14 p. lokak. 1,228 §, 4 p. marrask. 1,363 §, 25 p. marrask. 1,487 ja 1,497 § ja 2 p. jouluk. 1,540 §. — 3) S:n 29 p. huhtik. 415 § ja 23 p. jouluk. 1,653 §. — 4) S:n 14 p. toukok. 471 § ja 10 p. kesäk. 683 §. — 5) S:n 27 p. toukok. 561 §. — 6) S:n 10 p. kesäk. 646 §, 30 p. syysk. 1,156 § ja 18 p. marrask. 1,453 §. — 7) S:n 8 p. heinäk. 788 ja 798 §, 21 p. lokak. 1,280 § ja 4 p. marrask. 1,366 §. — 8) S:n 8 p. heinäk. 804 § ja 5 p. elok. 887 §. — 9) S:n 15 p. heinäk. 827 §. — 10) S:n 29 p. heinäk. 854 §. — 11) S:n 29 p. heinäk. 860 §. — 12) S:n 7 p. lokak. 1,190 §, 4 p. marrask. 1,357 §, 11 p. marrask. 1,404 § ja 2 p. jouluk. 1,524 §. — 13) S:n 7 p. lokak. 1,203 §. — 14) S:n 28 p. lokak. 1,324 §. — 15) S:n 4 p. marrask. 1,380 §. — 16) S:n 12 p. helmik. 127 §. — 17) S:n 11 p. maalisk. 184 §, 27 p. maalisk. 239 ja 262 §, 8 p. huhtik. 278 §, 15 p. huhtik. 323 ja 329 §, 8 p. heinäk. 796 §, 29 p. heinäk. 851 §, 12 p. elok. 923 ja 924 §, 23 p. syysk. 1,127 §, 7 p. lokak. 1,197 §, 14 p. lokak. 1,227 §, 21 p. lokak. 1,269 §, 4 p. marrask. 1,364 § ja 9 p. jouluk. 1,585 §. — 18) S:n 11 p. maalisk. 180 §, 27 p. maalisk. 238 §, 8 p. huhtik. 271 §, 17 p. ke-säk. 693 §, 26 p. elok. 986 §, 9 p. syysk. 1,043 §, 23 p. syysk. 1,128 §, 30 p. syysk. 1,157 §, 14 p. lokak. 1,231 §, 28 p. lokak. 1,315 §, 25 p. marrask. 1,500 § ja 9 p. jouluk. 1,594 §. — 19) S:n 22 p. huhtik. 370 §. — 20) S:n 29 p. huhtik. 408 §. — 21) S:n 6 p. toukok. 448 § ja 12 p. elok. 921 ja 922 §. — 22) S:n 6 p. toukok. 449 §, 27 p. toukok. 552 §, 10 p. kesäk. 645 § ja 29 p. heinäk. 849 §. — 23) S:n 14 p. toukok. 508 §, 20 p. toukok. 527 §, 8 p. heinäk. 794 §, 14 p. lokak. 1,229 § ja 15 p. lokak. 1,232 §. — 24) S:n 14 p. toukok. 476 §, 29 p. heinäk. 855 § ja 12 p. elok. 953 §. — 25) S:n 27 p. toukok. 558 §, 8 p. heinäk. 799 § ja 9 p. syysk. 1,045 §. — 26) S:n 3 p. kesäk. 603 §. — 27) S:n 10 p. kesäk. 684 §. — 28) S:n 17 p. kesäk. 696 §. — 29) S:n 6 p. toukok. 453 §, 1 p. heinäk. 741 § ja 29 p. heinäk. 849 §.

n:o 56 maksuehtoja ¹⁾; Tarvon saaren palaneen sillan uudestaanrakentamista ²⁾; oman sähkölaitoksen rakentamista olympiakylän Lämpökeskus oy:n lämpökeskuksen yhteyteen sekä lainan myöntämistä tätä tarkoitusta varten ³⁾; kaupungin osallistumista asunto- ja rakennusmessuihin ⁴⁾; eräitä tehdastontteja koskevia ostotarjouksia ⁵⁾; katu-
töitä Vallilassa ⁶⁾; rakennustoiminnan aikaansaamista vähävaraisten lapsirikkaiden perheiden asutuksymyksen helpottamiseksi ⁷⁾; Salmisaaren korttelin n:o 784 vuokraehtoja ja asemakaavaa ⁸⁾; Oulunkylän yhteiskoulua varten vuokratun huvila-alueen Kumpu n:o 6 vuokra-ajan pidentämistä ⁹⁾; tonttien luovutusehtoja XXI eli Hermannin kaupunginosassa ¹⁰⁾; sekä toimenpiteitä romunkeräyslaatikoiden asettamiseksi eri puolille kaupunkia ¹¹⁾.

3. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunta vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille vuokraajille:

Alue	Vuokraaja	Vuokrankausi päättyy	Vuotuinen vuokramaksu, mk
Haaga, Isonniityn viljelyspalstat n:ot 0.32 ja 0.33, n. 1.46 ha	Työntekijä V. Lappalainen ¹²⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	750
S:n s:n viljelyspalsta n:o 19, n. 0.91 ha	Ajuri A. Lilja ¹³⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	200 400
S:n kortt. n:o 63, n. 0.26 ha:n suuruinen alue	Puutarhuri E. Johansson ¹⁴⁾	3 kk. irtis. jälkeen	1,320
Herttoniemen kylä, Båtvik RN 1 ³ nimisestä tilasta n. 0.25 ha:n suuruinen alue	Valokuvaaja E. Lahtinen ¹⁵⁾	1942, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	500 ha:lta 700 ha:lta
S:n Mäkelä RN 4 nimisestä tilasta n. 0.4 ha:n suuruinen viljelysalue	Suutari P. Pulkkinen ¹⁶⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	320
Herttoniemi, 1 ha:n suuruinen viljelysalue	Sekatyöntekijä K. V. Holmberg ¹⁷⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	550 650
Kulosaari, n. 1 ha:n suuruinen nurmikkokaistale	Insinööri K. Kuoppamäki ¹⁸⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	500

¹⁾ Kiint. lautak. 1 p. heinäk. 758 §. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 822 §. — ³⁾ S:n 15 p. tammik. 22 ja 27 § ja 5 p. elok. 886 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. elok. 893 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 1,086 §. 23 p. syysk. 1,129 §. 30 p. syysk. 1,166 §. 28 p. lokak. 1,317 ja 1,318 § ja 11 p. marrask. 1,405 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. lokak. 1,201 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. lokak. 1,222 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. lokak. 1,263 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. lokak. 1,323 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 1,331 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. marrask. 1,443 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. elok. 902 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. elok. 903 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. elok. 899 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,545 §. — ¹⁶⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,546 §. — ¹⁷⁾ S:n 29 p. huhtik. 420 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. elok. 901 §.

Alue	Vuokraaja	Vuokrankausi päättyy	Vuotuinen vuokra-maksu, mk
Malmin kylä, n. 0.5 ha:n suuruinen viljelysalue	Puutarhari A. H. Ahlberg ¹⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	650
S:n n. 0.37 ha:n suuruinen Karhusuontienniitty	Rouva A. Linnamäki ²⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	150
S:n Porvoontien tontti n:o 61	Neiti H. S. Wolt ³⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	450
S:n Stensböle RN 1 ja Pähls RN 1 ⁴ nimisistä tiloista n. 2.23 ha:n suuruinen viljelysalue	Maanviljelijä V. Bollström ⁴⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	1,300
Oulunkylä, n. 1.5 ha:n suuruinen alue	Puutarhuri J. Jarlund ⁵⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	1,800
S:n n. 4.65 ha:n suuruinen vuokra-alue n:o 13	Herra Y. A. Grönroos ⁶⁾	1940, jouluk. 31 sen jälk. 3 kk. irtis. jälkeen	2,000 2,700
Pakila, Alkutien tontista n:o 90 n. 0.2 ha	Työntekijä P. A. Lindström ⁷⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	350
Tapaninkylä, Brännas RN 10 ¹⁰ nimisestä tilasta n. 0.6 ha:n suuruinen pelto-alue	Vanginvartija J. Luukko ⁸⁾	1941, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	1,020

Karhusuontienniityn edellä mainittu palsta vuokrattiin ⁹⁾ rouva A. Linnamäelle ehdoin, että kaupungille oli varattava oikeus saada vetää Malmin sairaalan viemäri vuokra-alueen halki ilman että vuokraaja tämän takia oli oikeutettu vuokran alennukseen tai korvauksiin.

Munkkiniemen perunapalstat. Lautakunta päätti ¹⁰⁾ ilmoittaa maatalousosastolle, että Munkkiniemen rakennustonteilla olevista kaikista perunapalstoista kertyneet vuokratulot oli siirrettävä tonttiosaston vastaavalle tilille.

Alueen luovuttaminen Helsingin suojeluskuntapiirin varastoparakkien rakentamista varten. Lautakunta päätti ¹¹⁾ luovuttaa Helsingin suojeluskuntapiirin käytettäväksi n. 2.6 ha:n suuruisen alueen Tuomarinkylän Takarisulan metsämaastosta varastoparakkien rakentamista varten tammi-kuun 1 p:stä 1941 lukien 5 vuodeksi ollen vuokraajalla kuitenkin oikeus irtisanoa sopimus viimeistään 3 kuukautta ennen kunkin kalenterivuoden loppua, jolloin sopimus lakkasi seuraavan vuoden alusta, 3,000 mk:n vuokrin v. 1941, 2,500 mk:n vuokrin v. 1942, 2,000 mk:n vuokrin v. 1943, 1,500 mk:n

¹⁾ Kiint. lautak. 17 p. kesäk. 700 §. — ²⁾ S:n 29 p. heinäk. 864 § ja 16 p. syysk. 1,092 §. — ³⁾ S:n 16 p. syysk. 1,101 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 1,102 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 1,417 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. huhtik. 330 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. elok. 898 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,662 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. heinäk. 864 § ja 16 p. syysk. 1,092 §. — ¹⁰⁾ Tonttij. 1 p. heinäk. 202 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 2 p. jouluk. 1,555 §.

vuokrin v. 1944 ja 1,000 mk:n vuokrin v. 1945 ollen vuokra kunkin vuokra-
vuoden alussa etukäteen maksettava. Vuokraajalla oli oikeus kaataa alueel-
taan puita, mikäli se oli aivan välttämätöntä, ehdoin, että se lunasti ne
maatalousosaston laskutuksen mukaan tai jätti ne karsittuna maatalous-
osastolle. Alueen rajojen lopullinen määrääminen päätettiin jättää vuokraa-
jan ja maatalousosaston yhdessä tehtäväksi.

Alueen vuokraaminen Puodinkylästä. Lautakunta päätti ¹⁾ vuokrata
everstiluutnantti M. Sauriolle Puodinkylän tilaan Orrbacka RN 2²⁹⁴ kuu-
luvan n. 0.5 ha:n suuruisen alueen räjähdysaineita käsittelevää teollisuutta
varten syyskuun 1 p:stä 1940 syyskuun 1 p:ään 1945, 5,000 mk:n vuosi-
vuokrin.

Ampumarata-alueen vuokraaminen Viikinmäestä. Gammelstadens skydds-
kår nimiselle suojeluskunnalle vuokrattiin ²⁾ sen ampumarata-alueena
pitämä n. 0.04 ha:n suuruinen Helsingin pitäjän Viikin kylän Viikinmäki
n:o 2 nimiseen tilaan kuuluva maa-alue kertomusvuodeksi ja edelleen vuo-
deksi kerrallaan 3 kuukauden irtisanomisajoin 100 mk:n vuosivuokrin.

Oikeus kioskiruokalan pitämiseen. Lautakunta päätti ³⁾ myöntää rouva
A. Martensille oikeuden pitää kioskiruokalaa Herttoniemessä lokakuun 1
p:stä lukien 6 kuukauden irtisanomisajoin 250 mk:n kuukausivuokrin.
Vuokraajan ja kaupungin välinen huhtikuun 3 p:nä 1933 tehty sopimus kios-
kin pitämisestä päätettiin purkaa syyskuun 30 p:stä lukien.

Munkkiniemen pajarakenmus päätettiin ⁴⁾ anomuksesta vuokrata E.
Hellgren nimiselle toiminimelle lokakuun 1 p:stä lukien 3 vuodeksi 3,600
mk:n vuosivuokrin erinäisin ehdoin.

Kalastusoikeus. Lautakunta päätti ⁵⁾ vuokrata edelleen kuluvaksi vuo-
deksi kalastaja A. V. Kortelaiselle Espoon pitäjän Bredvikin yksinäistilan
RN 1⁵ kalavedet entisin ehdoin paitsi epäämällä jäänotto-oikeuden sekä
Leppävaaran tilan kalastusoikeuden edelleen kuluvaksi vuodeksi työmies
J. Lindströmille 400 mk:n vuokrin.

Sähkölinja Tombackan muuntajasta Vantaanjoelle. Lautakunta päätti ⁶⁾
uusia herrojen Fr. Örthénin ja B. Seleniuksen kanssa tehdyn sopimuksen
sähkölinjan vetämisestä Tombackan muuntajasta Vantaanjoelle entisin
ehdoin v:ksi 1941—45.

Helsingin golfklubin ja kaupungin välinen vuokrasopimus. Helsingin
golfklubin ja kaupungin välistä vuokrasopimusta päätettiin ⁷⁾ jatkaa 5
vuodella tammikuun 1 p:stä 1941 lukien entisin vuokraehdoin.

Fastholmaa koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen. Uunisepä V.
Levanderin kanssa v. 1936 tehty ⁸⁾ vuokrasopimus, jolla hänelle oli vuok-
rattu n. 2 ha:n suuruinen Fastholma niminen alue Helsingin pitäjän Herttoni-
emen kylän Båtvik nimisestä tilasta RN 1³ 1,400 mk:n vuosivuokrin, päät-
tettiin ⁹⁾ muuttaa siten, että aluetta v:n 1941 alusta lukien laajennettiin
2—2.5 ha:lla vuokran jäädessä aikaisemmin vuokratusta osasta entiselleen,
mutta määrättiin 500 mk:ksi ha:lta lisäalueesta v. 1941—43 ja sen jälkeen
700 mk:ksi ha:lta muiden vuokraehtojen pysyessä entisellään.

Haagan n.s. Karhumiityn vuosivuokra päätettiin ¹⁰⁾ alentaa vuoden alusta
lukien 200 mk:lla eli 2,000 mk:aan.

¹⁾ Kiint. lautak. 19 p. elok. 963 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 39 §. — ³⁾ S:n 16 p.
syysk. 1,094 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 1,098 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. tammik. 40 § ja
11 p. maalisk. 195 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 1,461 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. huhtik.
349 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 259. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask.
1,419 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. toukok. 563 §.

Vuokrajärjestelyt. Lisäksi tehtiin joukko päätöksiä ¹⁾, jotka koskivat erilaisia vuokramaksujärjestelyjä, vuokraoikeudensiirtoja y.m.

Tuurholman ja Stansvikin tien korjaus y.m. Lautakunta päätti ²⁾, että Tuurholman ja Stansvikin tien korjaustyöt teetetään köyhäinhoidon varassa olevilla työttömillä oikeuttaen kaupunginagronoomin allekirjoittamaan maksumääräykset Kiinteistöjen pääloukan Erinäiset menot nimisen luvun tililtä Erinäisten kaupungin tiloilla olevien yleisten teiden kunnostamista varten, kiinteistölautakunnan käytettäväksi. Samoin oikeutettiin ³⁾ kaupunginagronoomi hyväksymään Puodinkylän päärakennuksen korjausta varten myönnetystä määrärahasta suoritettavat laskut.

Talin tallin vahingoittamisesta tuleva korvaus. Rouva K. Ritter oikeutettiin ⁴⁾ perimään korvaus sotilasviranomaisilta Talin tallin sisustuksen vahingoittamisesta.

Palkan suorittaminen itsenäisyydenpäivältä. Metsätyöntekijä H. Lehtoselle, jonka työ maatalousosaston hakuuotöissä päättyi joulukuun 5 p:nä, päätettiin ⁵⁾ suorittaa palkka itsenäisyydenpäivältä.

Käyttövarat. V:n 1940 käyttövaroistaan lautakunta päätti ⁶⁾ myöntää m.m. 25,000 mk yhden maatalousosaston kuorma-auton varustamiseksi puukaasuttimella.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: maatalousosaston metsänhakuu- y.m. töitä ⁷⁾; palkanmaksusuorituksia ⁸⁾; kaupunginagronoomin valtuuttamista edustamaan kaupunkia Helsingin lähiympäristön tiekunnissa, manttaalikunnissa y.m. ⁹⁾; hevosten ostoa maatalousosaston hoidossa oleville tiloille ¹⁰⁾; soran kuljettamista Fallkullan sorakuopista Tapanilan urheilukentälle ¹¹⁾; korjaustöitä Fallkullan ja Puodinkylän tilojen päärakennuksissa ¹²⁾; viemärin rakentamista Malmin sairaala-alueelta Vantaanjokeen ¹³⁾; vuokravelkojen peruuttamista ¹⁴⁾; n.s. Vihdin tien tietöiden jatkamista ¹⁵⁾; sekä kaupungin työntekijäin lomasäännön tulkitsemista kaikki maatalousosaston työntekijät käsittäväksi ¹⁶⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: lisätietojen antamista Helsingin maalaiskunnan tutkijalautakunnalle taksoituksen perusteena oleviin tuloilmoituksiin liittyvistä seikoista ¹⁷⁾; Toivolan koulukodin viljelysalueiden laajentamista ¹⁸⁾; Tuurholman tien kunnostamista ¹⁹⁾; vuokramaksujärjestelyjä ²⁰⁾; peltoalueen varaamista viljelyspalstatoimikunnan käytettäväksi ²¹⁾; eläkeanomuksia ²²⁾; polttoturpeen saantimahdollisuuksia kaupungin mailla ²³⁾; köyhäinhoidon varassa olevien työttömien palkkojen korottamista tilapäisissä metsätöissä ²⁴⁾ kokeilu-

¹⁾ Kiint. lautak. 27 p. toukok. 564 §, 5 p. elok. 897 §, 15 p. lokak. 1,240 §, 18 p. marrask. 1,463 §, 2 p. jouluk. 1,544 § ja 23 p. jouluk. 1,664 ja 1,665 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 1,234 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,581 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 1,422 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,663 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 995 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. tammik. 42 ja 44 §, 11 p. maalisk. 197 §, 27 p. maalisk. 245 §, 15 p. lokak. 1,235 § ja 2 p. jouluk. 1,550 ja 1,551 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 129 §, 29 p. heinäk. 866 § ja 18 p. marrask. 1,464 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 198 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 699 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. kesäk. 727 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. heinäk. 862 §, 26 p. elok. 994 §, 15 p. lokak. 1,236 § ja 28 p. lokak. 1,335 § sekä maatalousj. 22 p. elok. 4 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 5 p. elok. 896 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. elok. 900 § ja 2 p. jouluk. 1,553 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,334 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 1,465 § ja 2 p. jouluk. 1,547 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. tammik. 34 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. tammik. 36 §. — ¹⁹⁾ S:n 15 p. tammik. 37 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. tammik. 43 § ja 27 p. maalisk. 244 §. — ²¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 421 §. — ²²⁾ S:n 27 p. toukok. 565 §, 16 p. syysk. 1,097 ja 1,099 §. — ²³⁾ S:n 10 p. kesäk. 661 §, 30 p. syysk. 1,173 § ja 15 p. lokak. 1,242 §. — ²⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 760 §.

johdon rakentamista Viikin muuntoasemalta Vanhankaupunginlahdessa olevaan luotoon ¹⁾; metsästysoikeuden myöntämistä Vanhankaupunginlahdessa ²⁾; Munkkiniemen tallirakennuksen vuokraamista sikalaa varten ³⁾; sekä Terveen elämän edistämisyhdistys nimisen yhdistyksen maanvuokra-anomusta ⁴⁾.

4. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa seuraavia kortteleita koskevia, asemakaavaosaston laatimia asemakaavan- ja tonttijaon muutosehdotuksia: II kaupunginosan korttelia n:o 41 ⁵⁾, III kaupunginosan korttelin n:o 51 tontteja n:ot 6 ja 12 ⁶⁾, IV kaupunginosan korttelin n:o 76 tonttia n:o 7 ⁷⁾ ja korttelin n:o 162 Annankadun tontteja n:ot 32—36 ⁸⁾, VII kaupunginosan korttelin n:o 130 tonttia n:o 5 a ⁹⁾, IX kaupunginosan korttelin n:o 199 tonttia n:o 22 ¹⁰⁾ ja samassa kaupunginosassa olevaa Kaivopuiston rantatietä ¹¹⁾, X kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 292 ¹²⁾, XII kaupunginosan kortteleita n:ot 371 ja 381 ¹³⁾, XIII kaupunginosan korttelia n:o 451 ¹⁴⁾ ja samassa kaupunginosassa sijaitsevaa yksityistä kreikkalais-katolista hautausmaata ¹⁵⁾, XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 465 ja 491 ¹⁴⁾, korttelin n:o 517 tonttia n:o 15 ¹⁶⁾ ja Töölön sokeritehtaan aluetta ¹⁷⁾, Humallahden ja Taivallahden alueella sijaitsevia puistoalueita ¹⁴⁾, XXII kaupunginosan koulukorttelia n:o 559 ¹⁸⁾, korttelia n:o 690 ¹⁹⁾, tehdaskorttelin n:o 692 tonttia n:o 62 ²⁰⁾ ja tehdaskorttelien n:ot 694 ja 696 välistä aluetta ²¹⁾, sekä XXV kaupunginosan, Käpylän, korttelia n:o 840 ²²⁾ ja kortteleita n:ot 821, 822, 835 ja 836 ²³⁾.

XXI kaupunginosan asemakaavaehdotuksen hyväksyminen. Lautakunta päätti ²⁴⁾ omasta puolestaan hyväksyä Hermannin eli XXI kaupunginosan koskevan lopullisen asemakaavaehdotuksen ja lähettää sen kaupunginhallitukselle.

Eräiden korttelien korkeussuhteet. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavaosaston laatimien seuraavia kortteleita koskevien korkeustasopiirustusten hyväksymistä: IV kaupunginosan kortteleita n:ot 162 ²⁵⁾ ja n:o 215 b ²⁶⁾, V kaupunginosan korttelia n:o 84 b ²⁷⁾, XII kaupunginosan kortteleita n:ot 384 ²⁸⁾ ja 386 ²⁹⁾, XIV kaupunginosan korttelia n:o 503 ³⁰⁾, XV kaupunginosan kortteleita n:ot 609 ³¹⁾, 613 ³¹⁾, 620 ³²⁾ ja 621 ³¹⁾, XX kaupunginosan korttelia n:o 784 ³³⁾, XXII kaupunginosan kortteleita n:ot 532, 532 a ja 532 b ³⁴⁾, n:ot 691—698 ³⁵⁾, n:o 699 ³⁶⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 29 p. heinäk. 867 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 1,095 §, 15 p. lokak. 1,237 §. — ³⁾ S:n 15 p. lokak. 1,238 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,548 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 283 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. toukok. 567 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. marrask. 1,470 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. kesäk. 615 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,629 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. marrask. 1,383 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. kesäk. 613 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. helmik. 132 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. elok. 932 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. elok. 933 § ja 19 p. elok. 964 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 202 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 1,503 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 282 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 1,205 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. kesäk. 614 §. — ²⁰⁾ S:n 25 p. marrask. 1,502 §. — ²¹⁾ S:n 12 p. helmik. 131 §. — ²²⁾ S:n 12 p. helmik. 130 §. — ²³⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,597 §. — ²⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 478 §. — ²⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 371 §. — ²⁶⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,557 §. — ²⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,598 §. — ²⁸⁾ S:n 9 p. syysk. 1,050 §. — ²⁹⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,558 §. — ³⁰⁾ S:n 19 p. elok. 966 §. — ³¹⁾ S:n 14 p. toukok. 480 §. — ³²⁾ S:n 4 p. marrask. 1,384 §. — ³³⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,632 §. — ³⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 1,243 §. — ³⁵⁾ S:n 26 p. elok. 997 §. — ³⁶⁾ S:n 5 p. elok. 905 § ja 12 p. elok. 934 §.

ja n:ot 700—707¹⁾ sekä XXV kaupunginosan, Käpylän, kortteleita n:ot 809²⁾, 857³⁾ ja 859 b³⁾).

Katujen poikkiprofiilit. Munkkiniemenkadun ja Lätisen Rantatien poikkiprofiileja koskevat muutosehdotukset päätettiin⁴⁾ puoltolauseineen lähettää kaupunginhallitukselle.

Eräitä alueita koskevat järjestelyehdotukset. Päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle puoltolauseineen ehdotukset, jotka koskivat Haagan Kaiutorin järjestelyä⁵⁾, Eläintarhan urheilukentän ääreisen Nordenskiöldinkadun jalkakäytävän järjestelyä⁶⁾, korttelin n:o 838 viereisen puustikon järjestelyä⁷⁾ sekä Reijolan alueen itäosan järjestelyä⁸⁾.

Pakilan ja Tuomarinkylän omakotialueet. Pakilan ja Tuomarinkylän omakotialueita koskevat rakennussuunnitelmaehdotukset päätettiin⁹⁾ lähettää puoltolauseineen kaupunginhallitukselle.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: Eläintarhan teiden nimiä¹⁰⁾ sekä Töölön sokeritehtaan luoteisrajan ja katukäytävän välisen maakaistaleen kunnostamista istutuksia varten¹¹⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: tehdaskorttelin n:o 294¹²⁾, korttelin n:o 162 Annankadun tonttien n:ot 32—36¹³⁾ ja Kulosaaren korttelin n:o 41 a tonttien n:ot 257 ja 259¹⁴⁾ uudelleenjärjestelyä, Helsingin—Porvoon kaukokaapelin laskusuuntaa¹⁵⁾, Lauttasaarenkadun I:ssä olevan varastoalueen hankkimista kaupungille¹⁶⁾, lohkomisluvun myöntämistä eräille Degerö gårdin tilasta RN¹⁸⁴⁹ myydyille palstoille¹⁷⁾, ehdotuksia eduskuntatalon ympäristön järjestelyksi¹⁸⁾, ehdotuksia Kaivopuiston rantatien rakentamiseksi¹⁹⁾, tonttien yhdistämisistä kortteleissa n:ot 41²⁰⁾ ja 46²¹⁾, uusien urheilukenttien rakentamista²²⁾, viemäritöitä²³⁾, väestönsuojia²⁴⁾, muistomerkkien pystyttämistä²⁵⁾, kaasulaitoksen kivihiilivarastoalueen laajentamista²⁶⁾, eräiden vedenheittopaikkojen poistamista²⁷⁾, lisämaan ostoa kaupungilta kortteliin n:o 300²⁸⁾, ikäkorotuksia²⁹⁾, ehdotusta Heikinkadun raitiotiepääsaman laajentamiseksi³⁰⁾, autotaksoja kaupunkialueella sekä sen ulkopuolella³¹⁾, halkoraiteiden asentamista Sörnäisten rantatielle³²⁾, polkupyörätelineen järjestämistä Kasarmitorille³³⁾, katualueen aitaamisesta johtuvia maksuja³⁴⁾, rakennussuunnitelmia, niitä koskevia muutosehdotuksia y.m.³⁵⁾,

1) Kiint. lautak. 26 p. elok. 997 §. — 2) S:n 28 p. lokak. 1,340 §. — 3) S:n 19 p. elok. 965 §. — 4) S:n 17 p. kesäk. 704 § ja 25 p. marrask. 1,506 §. — 5) S:n 17 p. kesäk. 702 §. — 6) S:n 8 p. heinäk. 806 §. — 7) S:n 9 p. syysk. 1,055 §. — 8) S:n 16 p. syysk. 1,106 § ja 21 p. lokak. 1,290 §. — 9) S:n 23 p. jouluk. 1,668 §. — 10) S:n 17 p. kesäk. 703 §. — 11) S:n 5 p. elok. 904 §. — 12) S:n 12 p. helmik. 133 §. — 13) S:n 15 p. huhtik. 332 §. — 14) S:n 3 p. kesäk. 617 §. — 15) S:n 11 p. maalisk. 199 §. — 16) S:n 11 p. maalisk. 200 §. — 17) S:n 11 p. maalisk. 201 §. — 18) S:n 11 p. maalisk. 203 §. 30 p. syysk. 1,175 § ja 18 p. marrask. 1,469 §. — 19) S:n 27 p. maalisk. 246 §, 8 p. heinäk. 805 §, 28 p. lokak. 1,341 § ja 18 p. marrask. 1,467 §. — 20) S:n 8 p. huhtik. 283 §. — 21) S:n 4 p. marrask. 1,388 § ja 11 p. marrask. 1,423 §. — 22) S:n 8 p. huhtik. 284 §. — 23) S:n 29 p. huhtik. 423 § ja 2 p. jouluk. 1,556 §. — 24) S:n 6 p. toukok. 455 §, 30 p. syysk. 1,174 §, 7 p. lokak. 1,204 § ja 25 p. marrask. 1,504 §. — 25) S:n 14 p. toukok. 479 §, 27 p. toukok. 593 §, 17 p. kesäk. 707 § ja 15 p. lokak. 1,244 §. — 26) S:n 14 p. toukok. 481 §. — 27) S:n 27 p. toukok. 569 § ja 29 p. heinäk. 881 §. — 28) S:n 3 p. kesäk. 616 §. — 29) S:n 3 p. kesäk. 618 §. — 30) S:n 3 p. kesäk. 619 §. — 31) S:n 10 p. kesäk. 662 §. — 32) S:n 10 p. kesäk. 665 §. — 33) S:n 1 p. heinäk. 762 §. — 34) S:n 1 p. heinäk. 763 § ja 4 p. marrask. 1,382 §. — 35) S:n 29 p. heinäk. 870 §, 12 p. elok. 935 §, 21 p. lokak. 1,287 §, 28 p. lokak. 1,338 ja 1,339 §, 4 p. marrask. 1,385, 1,386 ja 1,387 §, 9 p. jouluk. 1,599 ja 1,600 §, 16 p. jouluk. 1,631 § ja 30 p. jouluk. 1,684 §.

Jorvaksen tien leventämistä Lauttasaaren sillan ja Westendin välillä ¹⁾, aluevaihtoa kaupungin ja Kaivopuiston tontin n:o 22 omistajien kesken ²⁾, Etu-Reijolan alueen asemakaavaehdotusta ³⁾, alueen varaamista pika-asutusta varten Pirkkolan omakotialueen tienoilta ⁴⁾, ullakkokerrosten sisustamista eräissä kortteleissa ⁵⁾, rakennusluvan myöntämistä Munkkiniemen korttelin n:o 14 a tonteille n:ot 8, 9, 11, 12 ja 13 ⁶⁾, korttelissa n:o 294 sijaitsevien asuntotonttien tontti- ja rakennusrajoja ⁷⁾, tilusvaihtoa Pukinmäellä ⁸⁾, korttelin n:o 76 Lönnrotkadun tontilla n:o 7 sijaitsevan asuinrakennuksen uudelleen rakentamista ⁹⁾, Käpylän korttelin n:o 835 luovuttamista Sosiaalinen asuntotuotanto oy:lle ¹⁰⁾, korttelin n:o 340 tonttien n:ot 19 ja 37 pihojen korkeuksia ¹¹⁾, luvan myöntämistä linja-autoliikenteen harjoittamiseksi ¹²⁾, sekä toimenpiteitä Huopalahden suon kuivattamiseksi ¹³⁾.

5. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat

Tonttijakokartat. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa seuraavia kortteleita koskevien tonttijakokarttojen hyväksymistä: III kaupunginosan korttelia n:o 46 ¹⁴⁾, IV kaupunginosan kortteleita n:ot 163, 215 a, 215 b ja 215 c ¹⁵⁾, VII kaupunginosan kortteleita n:ot 101 ja 102 ¹⁶⁾, XII kaupunginosan korttelia n:o 352 ¹⁷⁾, XV kaupunginosan kortteleita n:ot 610—612, 614 ja 616—620 ¹⁸⁾, XXII kaupunginosan kortteleita n:o 532 ¹⁹⁾, n:ot 538 ja 539 ²⁰⁾ sekä n:ot 530, 531, 533, 540, 542, 545, 554, 555, 557 ja 582 ²¹⁾, XXIII kaupunginosan kortteleita n:ot 668 ja 669 ²²⁾ sekä XXV kaupunginosan, Käpylän, kortteleita n:ot 891 ja 892 ²³⁾.

Puodinkylän kartta. Päätettiin ²⁴⁾ anomuksesta luovuttaa jäljennös Puodinkylän kartasta pankkiiriliike Ane Gyllenberg ab. nimiselle yhtiölle 3,500 mk:n korvauksin.

Käyttövarat. V:n 1940 käyttövaroistaan lautakunta päätti myöntää m.m. seuraavat määrärahat:

8,627: 45 mk palkan suorittamiseksi kesäloman ajalta erälle viranhaltijoille ²⁵⁾;

10,000 mk maanporausvälineiden hankkimiseksi maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle ²⁶⁾; sekä

606: 25 mk sairasaavun myöntämiseksi mittausapulainen V. S. Turpeiselle ²⁷⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat rajaselvittelyä Talin kylässä n.s. Kröckelin palstan ja kaupungin omista-

¹⁾ Kiinti. lautak. 12 p. elok. 936 §. — ²⁾ S:n 19 p. elok. 967 §. — ³⁾ S:n 19 p. elok. 968 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 996 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 371 §, 21 p. lokak. 1,289 §, 4 p. marrask. 1,391 §, 11 p. marrask. 1,424 §, 2 p. jouluk. 1,559 § ja 16 p. jouluk. 1,629 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 1,390 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 1,425 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. marrask. 1,466 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. marrask. 1,470 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,560 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,630 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,666 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,667 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 620 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,580 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. heinäk. 840 §. — ¹⁷⁾ S:n 12 p. elok. 937 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 287 §. — ¹⁹⁾ S:n 9 p. syysk. 1,056 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1,057 §. — ²¹⁾ S:n 28 p. lokak. 1,344 §. — ²²⁾ S:n 27 p. maalisk. 247 §. — ²³⁾ S:n 28 p. lokak. 1,345 §. — ²⁴⁾ S:n 25 p. marrask. 1,510 §. — ²⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 621 §, 12 p. elok. 941 §, 26 p. elok. 998 §, 23 p. syysk. 1,135 §, 30 p. syysk. 1,178 §, 28 p. lokak. 1,346 § ja 18 p. marrask. 1,471 §. — ²⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 1,509 §. — ²⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,669 §.

man alueen välillä; Tuomarinkylän tilojen n:ot 1—7 yhdistämistä Tuomarinkylän kartano nimiseksi tilaksi ¹⁾; sekä Helsingin matkailukartan myyntioikeutta ²⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: Helsingin kaupungin kartan myyntioikeutta ja kartan liittämistä uuteen puhelinluetteloon ³⁾; palkanmaksusuorituksia reservin kertausharjoitusten ajalta ⁴⁾; Oulunkylän rakennussuunnitelman paaluttamista ⁵⁾; sekä Puodinkylän vesialueen jakoa ⁶⁾.

6. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Vuokralle otetut huoneistot. Kiinteistölautakunta otti vuoden aikana vuokralle kaupungin virastoja ja laitoksia varten seuraavat huoneistot:

Virasto tai laitos, jota varten huoneisto vuokrattiin	Vuokranantaja	Osoite	Vuokrauskausi		Kuukausivuokra, mk
			alkaa	päättyy	
II kaupunginvoudin konttorin tarkkailuosasto ⁷⁾	Ulosottolaitoksentarkkaaja Y. Jansson	Turuntie n:o 16 A	1939, jouluk. 5	1940, kesäk. 1	1,500
Poliisilaitoksen osoite- ja passi-toimisto ⁸⁾	Helsingin kirjatyöntekijäin yhdistys	Siltavuorenkatu n:o 10	1939, jouluk. 8	Vuokrasopimus voimassa toistaiseksi	5,000
Kansanhuoltolautakunta ⁹⁾ S:n ¹⁰⁾	Atlas pankki	Hallituskatu n:o 17	{ 1940, helmik. 24	1940, kesäk. 1	13,050
	Helsingin meijeriliike oy.	Turuntie n:o 12	{ 1940, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	11,600
S:n ¹¹⁾	Helsingin työväenyhdistys	Paasivuorenkatu n:o 5	1940, marrask. 1	1941, kesäk. 1 sen jälk. 1 kk. irtis. jälk. ellei sitä irtis. viimeistään huhtik. v. 1941	1,800
Lastentarhan johtokunta ¹²⁾	Ab. Helsingfors saluhallar	Unioninkatu n:o 15	1940, kesäk. 1	3 kk. irtis. jälk.	4,800 vuokra-kaudelta
Puhtaanapitolaitos ¹³⁾	Ammattienedistämislaitos	Töölönkatu n:o 28	1940, helmik. 5	1940, maalisk. 15	2,000
Väestönsuojelukeskus ¹⁴⁾	Uimahalli oy.	Yrjönkatu n:o 21B	1939, jouluk. 1	1940, helmik. 29	1,280
Reserviläisten vuokravalkojen järjestelylautakunta ¹⁵⁾	Julius Tallberg oy.	Aleksanterinkatu n:o 21	1940, marrask. 1	1942, kesäk. 1 sen jälk. vuod. kerr. ja irtis. tammik.	184,500 vuokra-kaudelta
					8,500

Vuokrasopimusten jatkaminen. Kaupungin virastoja ja laitoksia varten vuokrattuja huoneistoja koskevia vuokrasopimuksia lautakunta päätti jatkaa 19 tapauksessa¹⁶⁾.

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. marrask. 1,508 §. — ²⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,685 §. — ³⁾ S:n 12 p. elok. 938 ja 939 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. elok. 942 §, 15 p. lokak. 1,246 § ja 28 p. lokak. 1,343 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 999 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 1,245 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 137 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. tammik. 54 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 210 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 1,349 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. lokak. 1,350 § ja 4 p. marrask. 1,393 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. maalisk. 252 § ja 8 p. huhtik. 297 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 138 § ja 27 p. maalisk. 259 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 315 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,348 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 204, 205, 206, 207 ja 208 §, 27 p. maalisk. 253, 256, 257 ja 258 §, 8 p. huhtik. 296, 298, 299 ja 301 §, 15 p. huhtik. 345 §, 22 p. huhtik. 379, 380 ja 381 § ja 27 p. toukok. 573 ja 574 §.

Huoneiston luovuttaminen elintarvikekorttien jakelua varten. Hyväksyttiin¹⁾ talo-osaston toimenpide vuokrata kansanhuoltolautakunnalle elintarvikekorttien jakelua varten 52 m²:n suuruinen lattia-ala Vallilan työväenasuntojen kerhohuoneistosta lokakuun 8 p:stä lukien toistaiseksi 50 mk:n päivävuokrin lämpöineen ja valoineen ehdoin, että vuokrattua tilaa käytettiin ainoastaan päivisin enintään klo 17 saakka.

Huoneistojen luovuttaminen Suomen huollon terveydenhoitotoimistolle. Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen nojalla kiinteistölautakunta päätti²⁾ luovuttaa vuokravapaasti Suomen huollon terveydenhoitotoimikunnalle Kalmistokadun 5:stä 5 huonetta ja keittiön käsittävän huoneiston siirtöväen sairastupaa varten kertomusvuoden kesäkuun 16 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi. Lisäksi talo-osasto oikeutettiin³⁾ vuokraamaan edellä mainitulle toimistolle keskikerros Toukolan rantakorttelin talosta n:o 4 siitä alkaen, jolloin rakennus joutui Oy. Arabian hallinnasta kaupungin omaisuudeksi, joulukuun 31 p:ään 1941, 2,000 mk:n kuukausivuokrin ilman lämpöä ja valoa.

Huvilan luovuttaminen Suomen punaisen ristin invaliidiostasalle. Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen⁴⁾ nojalla päätettiin⁵⁾ peruuttaa vuokrasopimus, jolla siirtöväen huollon toimistolle kesäkuun 1 p:stä 1940 lukien oli vuokrattu Länt. Puistotien 6:ssa sijaitseva huvila ja vuokrata huvila Suomen punaisen ristin invaliidiostasalle heinäkuun 16 p:n 1940 ja kesäkuun 1 p:n 1941 väliseksi ajaksi 120 mk:n vuosivuokrin ehdoin, että vuokraaja omalla kustannuksellaan teetti huvilassa tarpeellisiksi katsomansa korjaukset, jotka vuokrauden päätyttyä korvauksetta jäivät kaupungin omaisuudeksi, ja ettei kaupunki kustantanut rakennuksessa minkäänlaisia korjauksia.

Yleisen ammattilaiskoulun luokkahuoneiden käyttöoikeus. Suomen hotelli- ja ravintolakoulun sallittiin⁶⁾ käyttää Kansakoulukadun 3:ssa olevia yleisen ammattilaiskoulun luokkahuoneita sekä valmistavan tyttöjen ammattikoulun laboratoriokeittiötä tietopuolista opetusta varten ehdoin, että koulun taholta sovittiin huoneiden lukumäärästä ja käyttöajasta kyseisten opetuslaitosten ja talo-osaston päällikön kanssa ja suoritettiin tästä oikeudesta korvauksena lämmöstä 3 mk m²:ltä kaupunginkassaan sekä lisäksi valosta ammattiopetuslaitosten johtokunnalle, siivoamisesta siivoojalle ja vahtimestarin työstä vahtimestarille.

Huoneen vuokraaminen Suomalaiselle partiopoikaliitolle. Suomalaiselle partiopoikaliitolle päätettiin⁷⁾ vuokrata yksi suuri huone sekä kaksi pienempää varastohuonetta Ullanlinnan kylpylaitoksesta syyskuun 1 p:stä lukien 14 p:n molemminpuolisin irtisanomisajoin nimellisin 10 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, ettei kaupunki suorittanut huoneissa minkäänlaisia korjauksia, vaan vuokralaisen oli omalla kustannuksellaan korjattava ja uusittava tulisijatkin, mikäli niin tarvittiin.

Luodon ravintolarakennuksen vuokraaminen. Lautakunta päätti⁸⁾ vapauttaa Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön Luodon ravintolarakennusta koskevasta vuokrasopimuksesta, joka oli voimassa joulukuun 31 p:ään 1942, tammikuun 1 p:stä 1940 lukien, sekä samoin Helsingin osakepankin maini-

1) Kiint. lautak. 15 p. lokak. 1,251 §. — 2) S:n 29 p. heinäk. 875 §. — 3) S:n 15 p. lokak. 1,252 §. — 4) Ks. tämän kert. s. 211. — 5) Kiint. lautak. 5 p. elok. 910 §. — 6) S:n 19 p. elok. 970 §. — 7) S:n 19 p. elok. 971 §. — 8) S:n 6 p. toukok. 463 §, 14 p. toukok. 491 §, 27 p. toukok. 571 §, 10 p. kesäk. 666 § ja 19 p. elok. 969 §.

tun yhtiön vuokramaksujen ja vuokraehtojen täyttämiseksi antamastaan takuusitoumuksesta ja vuokrata ravintolan kesäksi 1940 yhtiölle 1,000 mk:n etukäteen maksettavin nimellivuokrin ja muuten yhtiön ehdottamin ehdoin, että liikenneyhteydet järjestettiin suoraan Kaivopuiston rannasta Luodolle, että kaupunki suoritti tavanmukaisen kevätsiivouksen Luodolla, että kaupunki suoritti pienehkön kahvikeittiön korjauksen sekä että yhtiö oikeutettiin saarella pitämään sikoja, jotka ruokittaisiin sen keittiön ruoanjätteillä, antaen päätöksestään kaupunginhallitukselle sen pyytämän selityksen. Peruuttaen päätöksensä vuokrasopimuksen lakkauttamisesta ja vuokran alentamista kesäkaudelta 1940 kiinteistölautakunta päätti sittemmin ilmoittaa Helsingin osakepankille, että sen Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön puolesta asettama pankkitakaus oli edelleen voimassa ja että takauksesta käyttämättä oleva määrä, 37,978: 40 mk, oli suoritettava kaupunginkassaan yhtiön vuokravelan lyhennyksenä. Kaupunginlakimiehen tehtäväksi annettiin jäljelle jäävän vuokravelan valvominen yhtiön konkurssissa ¹⁾.

Kaivuhuoneen vuokraaminen filmausta varten. Lautakunta päätti ²⁾ vuokrata Kaivuhuoneen filmausta varten Tarmo filmi oy:lle marraskuun 16 p:n 1940 ja helmikuun 28 p:n 1941 väliseksi ajaksi 3,000 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että yhtiö asetti 150,000 mk:n pankkitakuun mahdollisesti rakennuksessa aikaansaamiensa vahinkojen korvaamisen ja vuokran maksamisen vakuudeksi, palovakuutti rakennuksen vuokra-ajaksi omalla kustannuksellaan talo-osaston hyväksymästä arvosta ja osaston määräämin ehdoin sekä sopi kirjallisesti ennen vuokra-ajan alkamista H. Johansson & Co kommanditbolag nimisen yhtiön kanssa sen omistaman, Kaivuhuoneella olevan irtaimiston mahdollisesta korvaamisesta ja palovakuutusmaksuista.

Esplanaadikappelin lautakunta päätti ³⁾ vuokrata syyskuun 17 p:n ja 18 p:n väliseksi ajaksi Helsingfors svenska Marthaförening nimiselle yhdistykselle sieninäyttelyä varten 100 mk:n päivävuokrin siten, että vuokraajalla oli oikeus yhtenä päivänä ennen näyttelyä ja yhtenä päivänä näyttelyn jälkeen käyttää kappelirakennusta ehdoin, että näyttelyn järjestäjä sopi valaistuksesta Oy. Esplanaadikappelin kanssa, toimitti perusteellisen puhdistuksen niin hyvin rakennuksen sisä- kuin ulkopuolellakin heti näyttelyn päätyttyä sekä korvasi kaiken näyttelyn ehkä aiheuttaman vahingon joko kaupungille tai Oy. Esplanaadikappelille.

Veduta nimisen kahvilarakennuksen Kaivopuistossa lautakunta päätti ⁴⁾ vuokrata edelleen kuluvan vuoden kesäkaudeksi rouva O. Suhoselle entisin ehdoin ja entisin 40,000 mk:n vuokrin.

Annalan kartanon päärakennus. Lautakunta päätti ⁵⁾ vuokrata Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osastolle Annalan kartanon päärakennuksen lukuunottamatta n.s. palvelijan huonetta, lokakuun 1 p:stä lukien, 2,600 mk:n kuukausivuokrin ilman lämpöä ja valoa.

N.s. kaartintorpan vuokraaminen. Lautakunta päätti ⁶⁾ oikeuttaa talo-osaston vuokraamaan n.s. kaartintorpan puolustuslaitokselle lokakuun 16 p:stä lukien 3,000 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että vuokraaja omalla kustannuksellaan huolehti rakennuksen ja sitä ympäröivän puutarhan kunnossapidosta sekä kaikista sisäkorjauksista, joten kaupungin kustannettaviksi jäivät ainoastaan rakennuksen ulkokorjaukset.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 212. — ²⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask. 1,429 §. — ³⁾ S:n 16 p. syysk. 1,111 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. huhtik. 337 § ja 27 p. toukok. 572 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 1,138 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 1,249 §.

Kunnalliset työväenasunnot. Päätettiin ¹⁾, että kunnallisista työväenasunnoista vuokrattaisiin toistaiseksi huoneistoja myöskin evakuoitujen seutujen lapsirikaille perheille.

Kunnallisten työväenasuntojen kerhokeskukselle myönnettiin ²⁾ kerhotoimintaa varten 7,576 mk, josta m.m. 3,780 mk 20 kerholaisen lähettämiseksi kesäleirille.

Mahogany oy:n rakennus. Talo-osasto oikeutettiin ³⁾ vuokraamaan se osa Mahogany oy:n rakennuksesta, joka jäi Itämerenkadun tulevan jatkeen alueelle ja joka nyttemmin oli katsottava kaupungin omaisuudeksi, sekä pihamaan käyttöoikeuden Oy. Puukaasu-huolto ab:lle lokakuun 1 p:stä lukien 1 kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin 1,500 mk:n kuukausivuokrin.

Leppäsuon alue n:o 68 A. Lautakunta päätti ⁴⁾ anomuksesta myöntää Siemen oy:lle 75 %:n vuokranalennuksen sen Leppäsuon alueelta n:o 68 A vuokraamasta puutarha-alueesta ja alueella olevista rakennuksista tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n 1940 väliseltä ajalta ehdoin, että yhtiö peruutti aikaisemman, puheena olevaa aluetta koskevan irtisanomisensa suostuen siihen, että vuokrasopimus jatkui lokakuun 1 p:ään 1940 saakka. Siemen oy:n haluttua sittemmin jatkaa vuokrasuhdettaan, päätti ⁵⁾ lautakunta, että, koska yhtiö ei ollut hyväksynyt kiinteistölautakunnan edellä mainitsemia ehtoja vuokran alentamisesta tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseltä ajalta, vaan irtisanonut vuokrasopimuksensa päättyväksi kesäkuun 30 p:nä 1940 ja siitä huolimatta katsonut olevansa oikeutettu anomaan vuokranalennusta, kaupunki tuli vaatimaan täyden vuokran tammikuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseltä ajalta, että yhtiön ehdotus vuokrasuhteen jatkamisesta heinäkuun 1 p:n 1940 jälkeen sekä 48,000 mk:n että 75,000 mk:n vuosivuokrin hylättiin, sekä, että mikäli yhtiö katsoi olevansa oikeutettu korvauksen saamiseen rakennuksissa suorittamistaan parannuksista, oli sen poismuuttaessaan esitettävä niistä selvitys.

Sittemmin hyväksyttiin ⁶⁾ Siemen oy:n esittämät korvausvaatimukset erinäisistä suorittamistaan perusparannuksista Leppäsuon 68 A:ssa, minkä lisäksi päärakennuksen perähuoneessa oleva korkkimatto päätettiin lunastaa kaupungille 2,000 mk:n hinnasta oikeuttaen talo-osasto korvauksiin käyttämään yhteensä 17,950:25 mk korjausmäärärahoistaan.

Puheena olevalta yhtiöltä kaupungin vuokrasaatava, joka rahatoimistosta saadun tiliotteen mukaan kesäkuun 30 p:nä 1940 oli 37,949:75 mk, ja johon lisäksi tuli syyskuun 20 p:ään asti laskettu korko, 1,366:30 mk, yhteensä siis 39,316:05 mk, päätettiin ⁷⁾ jättää, oikeudenkäyntikulut huomioiden, kaupunginlakimiehen toimesta asianomaisilta uloshaettavaksi.

Edellä mainittu Leppäsuon alue n:o 68 A rakennuksineen päätettiin ⁸⁾ sittemmin vuokrata puutarhuri O. Steniukselle heinäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin 50,000 mk:n vuosivuokrin ehdoin, että puutarhuri Stenius asetti 25,000 mk:n suuruisen pankkitakuun vuokran maksamiseksi.

Annalan kartanon viljelysmaiden vuokraaminen. Lautakunta päätti ⁹⁾ vuokrata kersantti V. O. Liemolalle Annalan kartanon viljelysmaat ja tar-

¹⁾ Kiint. lautak. 27 p. maalisk. 251 §. — ²⁾ Taloj. 10 p. kesäk. 89 §, 17 p. kesäk. 95 §, 21 p. lokak. 193 § ja 9 p. jouluk. 202 ja 210 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 23 p. syysk. 1,147 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 60 §, 15 p. huhtik. 333 § ja 6 p. toukok. 458 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 570 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 633 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. syysk. 1,136 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 766 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. huhtik. 424 §.

koitukseen tarvittavat rakennukset kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien joulukuun 31 p:ään, minkä jälkeen vuokrasopimus jatkui vuoden kerrallaan ellei sitä irtisanottu viimeistään 3 kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä, 12,000 mk:n vuosivuokrin.

Kulosaaren kartano. Lautakunta päätti¹⁾ suostua Helsingin kunnan-työntekijäin keskustoimikunnan anomukseen saada vuokrata Kulosaaren kartanosta huoneita siirtoväkeen kuuluville kunnantyöntekijöille ehdoin, ettei yhdistys kantanut huoneista mitään vuokraa ja ettei vuokralaisilta lämmöstä ja valosta kannettu suurempaa korvausta kuin yhteensä 4 mk m²:ltä kuukaudessa.

Leppävaaran uuden päärakennuksen vastainen käyttö. Päätettiin²⁾ antaa talo-osaston tehtäväksi tutkituttaa Leppävaaran uuden päärakennuksen vedensaantimahdollisuuksia ja, mikäli ne osoittautuivat hyviksi, hankkia kustannusarvio yleisten töiden lautakunnalta tarpeellisista muutos- ja korjaustöistä sielullisesti sairaiden miesten keskuskodin sijoittamiseksi rakennukseen.

Vesijohdon asentaminen Punamäki 16:een. Talo-osasto oikeutettiin³⁾ laittamaan vesi- ja viemärijohto Ruskeasuon Punamäki 16:ssa sijaitsevaan metsänvartijan asuinrakennukseen käyttäen kustannusten suorittamiseksi muista korjauksista säästyviä korjausmäärärahojaan.

Oikeus kesämajojen pitämiseen. Lautakunta päätti⁴⁾ myöntää Helsingin poliisien yhdistykselle oikeuden pystyttää 11 kesämajaa kaupungilta vuokraamalleen n.s. Åbergin huvila-alueelle Lauttasaareen, n. 50 m:n päähän huvilasta ehdoin, että alueella noudatettiin kansanpuistojen järjestys-sääntöjä. Vuokra määrättiin 10 mk:ksi kuukaudessa majalta.

Kasteluveden ottaminen ent. teurastamon alueelta. Krematorion luona olevien puutarhapalstojen vuokraajille myönnettiin⁵⁾ oikeus ottaa vettä ent. teurastamon alueella olevasta vesipostista sisältyen siitä suoritettava maksu palstojen vuokraan.

Ullanlinnan kylpylaitoksen sähköjohtojen korjaaminen. Talo-osasto oikeutettiin⁶⁾ kuluvana vuonna säästyneillä korjausmäärärahoilla teettämään sähköjohtojen korjaustyöt Ullanlinnan kylpylaitoksen huoneistossa.

Hyväksytyt piirustukset. Lautakunta päätti⁷⁾ hyväksyä Suomen filmitoimilaitoksen oy:n Fredrikinkadun 46—54:stä vuokraaman filmistudiohuoneiston välikaton osittaiseksi korottamiseksi laaditut muutostyöpiirustukset velvoittaen yhtiön antamaan kaupungille 50,000 mk:n pankkitalletus-takuun siitä, että yhtiö vaadittaessa omalla kustannuksellaan suoritti tarpeelliset muutostyöt huoneiston jälleen nykyiselleen saattamiseksi. Samoin päätettiin⁸⁾ hyväksyä muutostyöpiirustukset Sörnäisten rantatien 2:een järjestettävää kaupungin kuorma-autojen autotallia varten sekä muutostyöpiirustukset kerroskeskuslämmityslaitteen asentamista varten Suomen filmitoimilaitoksen oy:n Fredrikinkadun talosta n:o 46—54 vuokraamaan huoneistoon⁹⁾.

Ratsastushallin palovakuuttaminen. Lautakunta päätti¹⁰⁾ antaa talo-osaston tehtäväksi palovakuuttaa ratsastushallin sen rakenteilla oloajaksi kuukaudeksi kerrallaan, 6,750,000 mk:sta, siksi kunnes hallirakennus urakka-

¹⁾ Kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,109 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 1,247 §. — ³⁾ S:n 29 p. heinäk. 876 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 485 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. heinäk. 879 § ja 21 p. lokak. 1,292 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. syysk. 1,139 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 533 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. toukok. 576 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. heinäk. 831 § ja 18 p. heinäk. 843 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. huhtik. 316 §.

sopimuksen mukaisesti oli lopullisesti valmis, jonka jälkeen se samoin kuin jo valmiit tallit ehdotettiin jätettäväksi palovakuuttamatta.

Linja-autoaseman vuokraehdot. Lautakunta päätti¹⁾ myöntyä Oy. Matka-huolto ab:n anomukseen yhtiön vuokraaman linja-autoaseman vuokraehtojen lieventämiseksi siten, että myönsi yhtiölle oikeuden toistaiseksi kuukausittain etukäteen maksaa linja-autoaseman vuokran, vuokrata yhtiölle Rautatientorilla olevan asemakioskin huhtikuun 1 p:stä 1940 lukien maaliskuun 31 p:ään 1941 1 kuukauden irtisanomisajoin 120 mk:n vuosivuokrin, sekä suostua siihen, että yhtiön vuokramaksun vakuudeksi kaupungin haltuun jättämän 50,000 mk:n suuruisen pankkitalletuksen sisältö käytettiin linja-autoaseman tämän vuoden ensineljänneksen vuokran maksamiseen.

Fredrikinkadun ratsastusmaneesi ja talli. Lautakunta päätti²⁾ vapauttaa Helsingin ratsastajat nimisen yhdistyksen Fredrikinkadun 46—54:ssä sijaitsevan ratsastusmaneesin vuokrasitoumuksesta marraskuun 1 p:stä 1939 lukien ja samoin Keskustalli oy:n Fredrikinkadun 65:ssä sijaitsevan tallin vuokrasitoumuksesta samasta päivästä lukien ehdottaen kaupunginhallitukselle, että ratsastusmaneesin vuokra marras—joulukuulta 1939, yhteensä 800 mk, ja tallin vuokra samoin, yhteensä 1,000 mk, poistettaisiin, ja ettei tapahtuneista hevosten majoituksista puheena oleviin suojiin perittäisi puolustulaitokselta vuokraa. Maanviljelijän maitokeskus oy:ltä päätettiin periä tallin vuokrana 21 päivästä joulukuussa 1939 350 mk ja kansanhuoltolautakunnalta siirtokarjan sijoitukseen käytetyltä tammikuun 5 p:n ja helmikuun 29 p:n 1940 väliseltä ajalta tallin vuokrana 935 mk ja ratsastusmaneesin vuokrana 750 mk eli yhteensä 1,685 mk.

Puhelinkioskipaikkojen vuokrat. Kaikkien puhelinkioskipaikkojen vuosivuokra päätettiin³⁾ korottaa tammikuun 1 p:stä 1941 lukien 600 mk:ksi.

Vuokramaksun alentaminen. Ullanlinnan kylpylaitosrakennuksesta vuokrattujen huoneistojen vuokrat päätettiin⁴⁾ alentaa 25 %:lla tammikuun 1 p:stä 1941 lukien.

Lisäksi tehtiin joukko päätöksiä⁵⁾, jotka koskivat poikkeuksellisten olojen vuoksi esitettyjä vuokramaksun alennusanomuksia y.m. vuokrasuhdejärjestelyjä. Alennusanomusten ratkaiseminen annettiin⁶⁾ talojaoston tehtäväksi.

Väestönsuojelukeskuksen käytössä olleiden huoneistojen vuokrausten hyväksyminen. Sen johdosta, että väestönsuojelukeskus kaupunginhallituksen tekemän päätöksen perusteella oli lautakunnan hyväksyttäväksi alistanut 55 vuokrausta, jotka koskivat keskuksen käytössä olleita huoneistoja, lautakunta puolestaan päätti⁷⁾ hyväksyä puheena olevat vuokraukset.

Kauppahallit. Vuoden kuluessa vuokrattiin huutokaupalla 20 Kauppatorin hallin myymälää yhteensä 9,895 mk:n kuukausivuokrin⁸⁾, 15 Kasarmi-torin hallin myymälää yhteensä 5,490 mk:n kuukausivuokrin⁹⁾, 14 Haka-

¹⁾ Kiint. lautak. 22 p. huhtik. 386 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 482 §. — ³⁾ S:n 9 p. syysk. 1,059 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,687 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 139, 140, 141, 142 ja 157 §, 8 p. huhtik. 308 § ja 27 p. toukok. 580 § sekä taloj. 11 p. maalisk. 1, 2 ja 4 §, 27 p. maalisk. 15 §, 29 p. huhtik. 55 §, 14 p. toukok. 63 ja 69 § ja 15 p. heinäk. 112 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 217 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. huhtik. 336 §, 22 p. huhtik. 385 §, 29 p. huhtik. 434, 435, 436 ja 437 §, 6 p. toukok. 459 ja 460 §, 14 p. toukok. 486 ja 492 §, 20 p. toukok. 535 ja 536 §, 27 p. toukok. 575, 578 ja 579 § ja 17 p. kesäk. 712 §. — ⁸⁾ Taloj. 27 p. maalisk. 16 ja 19 §, 15 p. huhtik. 45 §, 29 p. huhtik. 59 §, 15 p. heinäk. 119 §, 5 p. elok. 160 § ja 21 p. lokak. 194 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 6 §, 27 p. maalisk. 17 ja 20 §, 15 p. huhtik. 47 § ja 29 p. huhtik. 60 §.

niementorin hallin myymälää yhteensä 2,145 mk:n kuukausivuokrin ¹⁾ ja 11 Hietalahdentorin hallin myymälää yhteensä 1,875 mk:n kuukausivuokrin ²⁾).

Kauppatorin hallin kauppiaiden yhteisestä anomuksesta päätettiin ³⁾ alentaa hallin voimassaolevia kuukausivuokria 20 %:lla tammikuun 1 p:stä 1941 lukien toistaiseksi.

Kauppatorin hallin sulkemisajaksi määrättiin ⁴⁾ klo 17 kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana.

Torikauppa. Lautakunta päätti ⁵⁾ perustaa Kauppatorille keisarinnan-kiven kohdalle paperinmyyntipaikan, jonka vuokraksi määrättiin 75 mk kuukaudessa, oikeuttaen talo-osaston vuokraamaan paikan leskirouva L. Hyytiäiselle omatekoisten kantopussien myyntiä varten.

Lautakunta päätti ⁶⁾ vuokrata A. Bergmanille Hakaniementorilta halli- ja torikaupanvalvojan lähemmin osoittamasta paikasta myyntipaikan paperitavaran myyntiä varten 130 mk:n kuukausivuokrin yleisin toripaikkoja koskevin vuokraehdoin.

Julkisella huutokaupalla vuokrattiin Kauppatorilta v:ksi 1941 4 kiinteätä perunanmyyntipaikkaa yhteensä 1,000 mk:n vuokrin ⁷⁾ sekä 22 kiinteästä puutarhatuotteiden myyntipaikasta 15 paikkaa yhteensä 7,500 mk:n vuokrin ⁸⁾).

Lautakunta päätti ⁹⁾ sallia kaikkien niiden kaupungin torien sekä hedelmä- että marjakauppiaiden, joiden paikkavuokra oli 195 mk kuukaudessa, toistaiseksi myydä vuokraamiltaan toripaikoilta kaikkia hedelmiä ja marjoja.

Virvoitusjuomakioskit ja vaununpaikat päätettiin ¹⁰⁾ vuokrata v:ksi 1940 julkisella huutokaupalla ja vahvistettiin niiden alimmat vuokrat. Pidetystä huutokauppatilaisuudessa 43 tarjotusta virvoitusjuomakioskista vuokrattiin ¹¹⁾ 2 yhteensä 19,500 mk:n vuokrin ja heti huutokaupan jälkeen 14 virvoitusjuomakioskia yhteensä 131,000 mk:n vuokrin. Myöhemmin vuokrattiin ¹²⁾ lisäksi 16 virvoitusjuomakioskia yhteensä 194,628:75 mk:n vuokrin.

Vantaanjoen Pikkukoskella oleva virvoitusjuomavaununpaikka päätettiin ¹³⁾ vuokrata herra L. Koskiselle heinäkuun 15 p:n ja lokakuun 15 p:n väliseksi ajaksi 250 mk:n vuokrin koko vuokrakaudelta.

Makkaranmyyntipaikat v:ksi 1940 määrättiin ¹⁴⁾ ja vahvistettiin niiden alimmat kuukausivuokrat. Pidetystä huutokauppatilaisuudessa 39 tarjotusta makkaranmyyntipaikasta vuokrattiin ¹⁵⁾ 26 myyntipaikkaa yhteensä 35,930 mk:n vuokrin. Huutokaupan jälkeen ja myöhemmin vuokrattiin ¹⁶⁾ lisäksi 8 paikkaa yhteensä 11,450 mk:n vuokrin. Yhden makkaranmyyntipaikan huutokaupparjous peruutettiin ¹⁷⁾, yksi vuokrasopimus purettiin ¹⁸⁾

¹⁾ Taloj. 27 p. maalisk. 18 ja 21 §, 15 p. huhtik. 46 §, 29 p. huhtik. 61 §, 5 p. elok. 161 § ja 23 p. syysk. 185 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 62 §, 15 p. heinäk. 120 §, 5 p. elok. 162 §, 23 p. syysk. 186 § ja 21 p. lokak. 196 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 16 p. jouluk. 1,641 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 577 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. toukok. 538 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. heinäk. 836 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. marrask. 1,480 § ja 25 p. marrask. 1,513 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. marrask. 1,481 § ja 25 p. marrask. 1,512 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. heinäk. 828 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. huhtik. 293 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. huhtik. 378 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. huhtik. 430 §, 6 p. toukok. 461 §, 14 p. toukok. 487 §, 3 p. kesäk. 631 §, 17 p. kesäk. 713, 714 ja 717 §, 1 p. heinäk. 769 § ja 8 p. heinäk. 812 ja 813 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. heinäk. 835 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 291 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 375 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. huhtik. 375 §, 29 p. huhtik. 431 §, 3 p. kesäk. 632 § ja 5 p. elok. 914 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 489 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. heinäk. 829 §.

kahden kuukauden kuluttua ja yksi makkaranmyyntipaikka vaihdettiin toiseen ¹⁾).

Makkaranmyyjien päätettiin ²⁾ sallia myydä makkaroita vapun- ja uudenvuodenpäivien vastaisina öinä klo 21—5 välisenä aikana.

V:ksi 1941 päätettiin ³⁾ makkaranmyyntipaikat vuokrata julkisella huutokaupalla. Pidetystä huutokauppatilaisuudessa vuokrattiin ⁴⁾ 39 makkaranmyyntipaikasta ainoastaan Töölöntorin makkaranmyyntipaikka 1,060 mk:n kuukausivuokrin, mutta tarjous peruutettiin ⁵⁾. Muista myyntipaikoista ei tehty ⁴⁾ tarjouksia.

Kaikille makkaranmyyntipaikkojen vuokraajille päätettiin ⁶⁾ suorittaa takaisin joulukuun vuokrat, yhteensä 46,240 mk, sekä jättää makkaranmyyntipaikkojen vuokraaminen v:ksi 1941 toimittamatta siksi, kunnes elintarviketilanne teki niiden vuokraamisen mahdolliseksi.

Jäätelönmyyntipaikat kesäksi 1940 määrättiin ⁷⁾ ja vahvistettiin niiden alimmat vuokrat. Pidetystä huutokauppatilaisuudessa ei vuokrattu yhtään paikkaa. Myöhemmin vuokrattiin ⁸⁾ Aleksanterin- ja Heikinkadun kulmassa oleva jäätelönmyyntipaikka elokuun 15 p:n ja lokakuun 15 p:n väliseksi ajaksi yhteensä 7,278 mk:n vuokrin.

Hedelmien myyntipaikat kesäksi 1941 vahvistettiin sekä määrättiin myyntipaikkojen alimmat vuokrat. Julkisella huutokaupalla vuokrattiin ⁹⁾ kaikkiaan 5 myyntipaikasta 2 myyntipaikkaa yhteensä 3,900 mk:n vuokrin. Lisäksi lautakunta päätti ¹⁰⁾ perustaa kuluvaaksi myyntikaudeksi yhden uuden hedelmänmyyntipaikan Hämeentien ja Mäkelänkadun kulmaan, sillan ääreen, määräten sen vuokraksi 912 mk heinäkuun 15 p:n ja lokakuun 15 p:n väliseltä ajalta.

Kukkien myyntipaikat kesäksi 1940 määrättiin ja vahvistettiin myyntipaikkojen alimmat vuokrat. Julkisella huutokaupalla vuokrattiin ¹¹⁾ kaikkiaan 12 myyntipaikasta 5 paikkaa yhteensä 72,150 mk:n vuokrin sekä huutokaupan jälkeen 4 paikkaa yhteensä 24,395: 05 mk:n vuokrin.

Kukkakauppiaiden päätettiin ¹²⁾ sallia harjoittaa kauppaa vapunaattona klo 24 saakka ja vappuaamuna klo 6 alkaen.

Valokuvauspaikat. Valokuvauspaikat määrättiin kesäksi 1940 sekä vuokrattiin ¹³⁾ kaikki 13 paikkaa julkisella huutokaupalla yhteensä 14,400 mk:n vuokrin. Lisäksi päätettiin ¹⁴⁾ vuokrata ilman huutokauppaa valokuvauspaikka Viipurista siirtyneelle valokuvaaja Ketolalle Topeliuksen-, Meilahden- ja Humalistokadun risteyksestä, puiston puolelta, 300 mk:n vuokrin marraskuun 15 p:ään 1940 saakka.

Sanomalehtien myyntipaikat v:ksi 1940 määrättiin ¹⁵⁾.

Joulukuusien myyntipaikat. Joulukuusien myyntipaikat määrättiin ¹⁶⁾. Samalla vahvistettiin toreilla olevien myyntipaikkojen vuokra 50 mk:ksi ja muilla kaupungin alueilla olevien myyntipaikkojen vuokra 100 mk:ksi vuorokaudelta sekä joulukuusienjalkojen myyntipaikkojen vuokra 50 mk:ksi myyntipaikalta koko myyntiajalta.

¹⁾ Kiint. lautak. 14 p. toukok. 489 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 429 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 1,351 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,568 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,643 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,675 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 292 § ja 22 p. huhtik. 376 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. elok. 947 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 290 § ja 22 p. huhtik. 373 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. heinäk. 833 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. huhtik. 289 §, 22 p. huhtik. 372 §, 29 p. huhtik. 432 §, 29 p. heinäk. 877 § ja 19 p. elok. 974 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. huhtik. 428 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. huhtik. 288 §, 22 p. huhtik. 374 ja 391 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 581 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. huhtik. 340 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 1,514 §.

Suomen pienoislippujen myynti. Herra V. J. Harjun sallittiin ¹⁾ myydä Suomen pienoislippuja Turuntiellä ja stadionin ympäristöalueella syyskuun 7 ja 8 p:nä ehdoin, että hän etukäteen lunasti myyntiluvat 50 mk:n hinnasta myyjää ja päivää kohden.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: viransijaisten palkkoja ²⁾; tarpeettomiksi käyneiden rakennusten hävittämistä ³⁾; joulukuulta 1939 suoritettujen yömakkaranmyyntipaikkojen vuokrien palauttamista makkaranmyyjille ⁴⁾; eläkkeitä ⁵⁾; korjaustöitä y.m. ⁶⁾; varastohuoneiston luovuttamista Köydenpunojankadun talosta n:o 8 b siirtoväen tavaroiden säilytyspaikaksi ⁷⁾; huoneistojen vuokraamista ensiapuasemiksi ja kaasunpuhdistuspaikoiksi ⁸⁾; palovakuutuksia ⁹⁾; siirtokarjan väliaikaista sijoittamista kaupungin omistamiin varasto- ja tehdasrakennuksiin ¹⁰⁾; ikäkorotuksia ja hautausapuja ¹¹⁾; huoneiston vuokraamista aikaisemmin Viipurissa toimineelle suomenkieliselle merenkulkukoululle ¹²⁾; torikauppiaiden vapauttamista toripaikkavuokrien suorittamisesta määrättyä ajalta ¹³⁾; viran hoitamista säädetyn ikärajan saavutettua ¹⁴⁾; rottien hävittämistä kaupungista ¹⁵⁾; elintarvikekaupan järjestämistä Töölöntorille ¹⁶⁾; uusien puhelinkioskien asentamista ¹⁷⁾; Ruskeasuon poliisivartioaseman talonmiehen toimen lakkauttamista joulukuun 31 p:stä lukien ¹⁸⁾; poliisilaitoksen arkiston järjestämistä Unioninkadun 27:ssä ¹⁹⁾; sekä lukuisia erilaisia vuokrasuhdejärjestelyjä.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: erilaisia vuokrasuhdejärjestelyjä kuten vuokramaksun lykkäyksiä ja alennuksia y.m. ²⁰⁾; kaupungin ja Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön keskeistä Luodon ravintolaa koskevaa vuokrasuhdetta ²¹⁾; koulurakennuksen luovuttamista Viipurin suomalaisen kaksoislyseon sijoittamiseksi Helsinkiin ²²⁾; korjaus- ja muutostöitä ²³⁾; huoneistojen luovuttamista erilaisia tarkoituk-

¹⁾ Kiint. lautak. 2 p. syysk. 1,025 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 45, 48, 50, 51, 53, 63 ja 65 §, 12 p. helmik. 145, 146, 154, 155, 156, 160 ja 161 §, 11 p. maalisk. 211, 212, 213, 214 ja 215 §, 8 p. huhtik. 294 ja 305 §, 15 p. huhtik. 341 ja 342 §, 29 p. huhtik. 433 §, 6 p. toukok. 462 §, 20 p. toukok. 537 §, 3 p. kesäk. 629 §, 10 p. kesäk. 667 §, 15 p. heinäk. 830 §, 5 p. elok. 908 §, 19 p. elok. 973 §, 26 p. elok. 1,006 §, 9 p. syysk. 1,062 §, 16 p. syysk. 1,113 ja 1,114 §, 21 p. lokak. 1,294 §, 11 p. marrask. 1,431 ja 1,432 §, 18 p. marrask. 1,477 ja 1,482 §, 25 p. marrask. 1,515 §, 2 p. jouluk. 1,567 §, 9 p. jouluk. 1,603 ja 1,604 §, 16 p. jouluk. 1,644 §, 23 p. jouluk. 1,680 § ja 30 p. jouluk. 1,688 §. — ³⁾ S:n 15 p. tammik. 52 § ja 12 p. helmik. 144 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 56 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. tammik. 59 §, 12 p. helmik. 151 § ja 5 p. elok. 907 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 136 §, 8 p. huhtik. 295 ja 307 §, 14 p. toukok. 484 ja 488 §, 3 p. kesäk. 627 ja 628 §, 17 p. kesäk. 710 § ja 9 p. syysk. 1,061 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 158 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 221 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 316 §, 10 p. kesäk. 668 §, 1 p. heinäk. 770 §, 15 p. heinäk. 834 §, 26 p. elok. 1,005 §, 23 p. syysk. 1,140 § ja 15 p. lokak. 1,255 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 483 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. kesäk. 669, 670 ja 671 §, 9 p. syysk. 1,066 §, 23 p. syysk. 1,141 §, 28 p. lokak. 1,352 § ja 9 p. jouluk. 1,601 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. heinäk. 810 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. heinäk. 832 § ja 29 p. heinäk. 878 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. syysk. 1,063 ja 1,064 §, 18 p. marrask. 1,479 § ja 23 p. jouluk. 1,674 §. — ¹⁵⁾ S:n 30 p. syysk. 1,184 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 1,254 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. marrask. 1,474 §. — ¹⁸⁾ S:n 18 p. marrask. 1,476 §. — ¹⁹⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,640 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. tammik. 55 ja 58 §, 11 p. maalisk. 216 §, 29 p. huhtik. 427 §, 3 p. kesäk. 624 ja 634 §, 17 p. kesäk. 715 §, 8 p. heinäk. 809 §, 5 p. elok. 913 §, 26 p. elok. 1,004 §, 2 p. syysk. 1,023 §, 4 p. marrask. 1,395 § ja 18 p. marrask. 1,473 §. — ²¹⁾ S:n 12 p. helmik. 135 §, 15 p. huhtik. 334 §, 14 p. toukok. 491 § ja 2 p. jouluk. 1,561 §. — ²²⁾ S:n 15 p. huhtik. 335 §. — ²³⁾ S:n 6 p. toukok. 456 §, 20 p. toukok. 534 §, 9 p. syysk. 1,060 §, 30 p. syysk. 1,181 §, 18 p. marrask. 1,475 § ja 2 p. jouluk. 1,562 §.

sia varten ¹⁾; Länt. Puistotien 6:ssa sijaitsevan huvilan luovuttamista siirtoväen huollon toimiston tarvetta varten ²⁾; Toukolan rantakorttelissa n:o 4 olevan rakennuksen myyntitarjousta ³⁾; Hakaniementorin hallin tuoreen kalan myyjien myyntioikeuksien laajentamista ⁴⁾; Hesperian huvilan luovuttamista sotasairaalan toipilaskodiksi ⁵⁾; Ruotsista siirtoväen tarvetta varten lahjoitettujen porsaiden sijoittamista karanteenijaksi ⁶⁾; tuoreen kalan perkaamon järjestämistä Kauppatorin halliin ⁷⁾; Alppilan ravintolarakennuksen saamien ilmapommitusvaurioiden korvaamista ⁸⁾; kaasun tai sähkön järjestämistä keittovälineeksi Karstulantien taloryhmiin ⁹⁾; vuokravapaan huoneiston luovuttamista edelleen v:ksi 1941 Kalmistokadun 5:stä siirtoväen sairastuvaksi ¹⁰⁾; sekä ent. Malmin kalkkiihiekkatuiliitehdas oy:n tehtaalle Tapanilassa vedetyn rautatieraiteen omistusoikeutta ja ehdotusta sen käyttösopimukseksi ¹¹⁾.

7. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Pidennetyt viljelysalueita koskevat vuokrasopimukset. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysalueita koskevat vuokrasopimukset:

Alue	Vuokraaja	Vuokrankausi pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, mk
		mistä	mihin	
Haaga, kortt. n:o 12, n. 0.052 ha:n suuruisen viljelyalue	Rouva H. Hänninen ¹²⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	100
S:n kortt. n:o 64, 1.8242 ha:n suuruisen alue	Oy. C. T. Ward ¹³⁾	1940, toukok. 1	1940, jouluk. 31 sen jälk. vuod. kerr. 3 kk. irtis. jälkeen	1,350 2,000
Malminkylä, Vanhan Puodinkyläntien tontti n:o 12	Rouva A. Karlsson ¹⁴⁾	1940, tammik. 1	1940, jouluk. 31 sen jälk. kalenterivuodeksi 3 kk. irtis. jälk.	350
Tuurholman puutarha ja n.s. puutarharakennukset	Herra F. Lindberg ¹⁵⁾	1939, jouluk. 31	1940, jouluk. 31	7,000
S:n tilan pellot ja osa rakennuksista	Herrat O., K. ja E. Lindberg ¹⁶⁾	1939, jouluk. 31	1940, jouluk. 31	10,000

Rälläkkäniemi. Kivinokan kansanpuiston Rälläkkäniemi niminen alue ja siellä oleva kalastajatorppa päätettiin ¹⁷⁾ vuokrata edelleen voimistelija- ja urheiluseura Helsingin Ponnistukselle huhtikuun 1 p:stä lukien 1 vuodeksi 1,300 mk:n vuosivuokrin ehdoin, että yhdistyksen oli omalla kustannuksellaan tehtävä alueella ja rakennuksessa haluamansa korjaustyöt.

¹⁾ Kiint. lautak. 3 p. kesäk. 623 §, 17 p. kesäk. 711 § ja 29 p. heinäk. 874 §. —
²⁾ S:n 3 p. kesäk. 625 §. — ³⁾ S:n 8 p. heinäk. 811 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. elok. 912 §. —
⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 1,107 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 1,115 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. syysk. 1,180 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 1,206 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,208 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,639 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,670 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. huhtik. 418 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. huhtik. 419 §. — ¹⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 35 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. tammik. 32 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. tammik. 31 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 310 §.

Kansanpuistojen ravintolat ja kioskit. Tuurholman kahvilakioski sekä alueella olevat kaksi muuta kioskia vuokrattiin ¹⁾ rouva K. Laaksoselle 1 vuodeksi toukokuun 1 p:stä lukiin 3,000 mk:n vuokrin.

Varsasaaren kioski päätettiin ²⁾ vuokrata kesäksi 1940 liikemies V. Klefströmille 400 mk:n vuokrin ja Satamasaaren huvilan kioskiosa rouva S. Rosqvistille 150 mk:n vuokrin. Satamasaaren huvilan yläosa päätettiin toistaiseksi pitää suljettuna ja alaosan muut tilat varata saaren kesäkaitsijalle, tilapäisille työntekijöille ja sadepäivien varalta saarella kävijöille.

Rouva A. Axille päätettiin ³⁾ vuokrata v:ksi 1940 Seurasaaren ravintola sekä saarella olevat kioskit, uimalaitosta lukuunottamatta, 15,000 mk:n vuokrin entisin ehdoin ja lisäksi, että vuokraajan oli kustannettava ravintolan vedenkulutus.

Samoin kesäksi 1940 päätettiin vuokrata ⁴⁾ rouva B. Nylundille Pihlajasaaren ravintolarakennus rantakioskeineen 6,000 mk:n vuokrin ja Lauttasaaren virvokekioski rouva E. Bergenströmille 1,000 mk:n vuokrin ⁵⁾.

Kansanpuistossa olevat huvilat. Kesäksi 1940 päätettiin vuokrata alla mainitut kansanpuistoissa sijaitsevat huvilat, ehdoin, ettei kaupunki ollut velvollinen suorittamaan huoneistoissa mitään korjauksia, seuraavasti: Seurasaaren kaitsijanrakennuksen yläkerta johtaja E. Mattakselle 2,000 mk:n vuokrin ⁶⁾; Palosaaren huvila lukuunottamatta kahta huonetta, jotka varattiin Korkeasaaren eläintarhan tarvetta varten, Korkeasaaren ravintola oy:lle sen henkilökuntaa varten 3,000 mk:n vuokrin ⁷⁾; Tuurholman n.s. rantahuvila eläinlääkäri H. Tallqvistille 1,800 mk:n vuokrin ⁸⁾; n.s. Sylvanderin huvila rouva G. Estlanderille 1,000 mk:n vuokrin ⁹⁾; ja n.s. leipomotupa rouva E. Rantaselle 400 mk:n vuokrin ¹⁰⁾; sekä Pihlajasaaren huvilan n:o 1 yläkerta talo-osaston päällikölle S. Puraselle 2,000 mk:n vuokrin ¹¹⁾; n.s. ent. Kansallis-osake-pankin huvila Elannon konttorihenkilökunnan ja työnjohtajain kerhoille 5,000 mk:n vuokrin ¹²⁾; n.s. Kietzin huvila liikemies E. Kietzille 2,700 mk:n vuokrin ¹³⁾; huvilat n:ot 2 ja 4 Helsingin poliisien kesäkotitoimikunnalle 3,000 mk:n vuokrin ¹⁴⁾; ja rantatupa työnvälitysneuvoja T. Uskille 1,000 mk:n vuokrin ¹⁵⁾.

Telttailu kansanpuistoissa. Koska Kivinokan kansanpuistoon lähiaikoina tullaan rakentamaan vesijohto, päätti ¹⁶⁾ lautakunta korottaa kansanpuiston telttapaikkojen vuokria 10 mk:lla eli 30 mk:aan paikalta kesästä 1940. Tämä vuokrakorotus koski myös alueella jo olevia telttoja. Sittemmin Kivinokan teltanomistajien anomuksen johdosta telttamaksujen poistamiseksi, lautakunta päätti ¹⁷⁾, että telttapaikoista kannettava vuokra säilytettiin edelleenkin 30 mk:n suuruisena, joka oli maksettava ehdottomasti etukäteen ennen teltan tai majan pystyttämistä.

Helsingin sosialidemokraattiselle raittiuspiiritoimikunnalle päätettiin ¹⁸⁾ luovuttaa Lauttasaaresta sama alue kuin viime kesänäkin heinäkuun 8 ja 22 p:n väliseksi ajaksi leirialueen järjestämiseksi lapsille ehdoin, että leiripäivien järjestäjä itse huolehti siisteydestä ja järjestyksestä leirialueella.

Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat niminen yhdistys oikeutettiin ¹⁹⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 8 p. huhtik. 311 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 718 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 720 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 591 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 502 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 494 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 496 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 498 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 499 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 500 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. toukok. 584 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. toukok. 588 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. kesäk. 635 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 586 §. — ¹⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 1,143 §. — ¹⁶⁾ S:n 1 p. heinä-k. 774 §. — ¹⁷⁾ S:n 1 p. heinä-k. 776 §.

kuluvaksi kesäksi pystyttämään leiriteltoa Lauttasaaren kansanpuistoon ehdoin, että seura itse huolehti siisteydestä ja järjestyksestä leirialueella.

Lautakunta päätti ¹⁾, ettei talvikautena 1940/41 telttoja ja majoja tarvinnut purkaa ja poistaa paikoiltaan elleivät ne haitanneet leirialueilla mahdollisesti suoritettavia korjaus- ja siivoustöitä, jolloin teltan tai majan omistajan oli määräyksen saatuaan omalla kustannuksellaan ne poistettava. Kaupunki ei myöskään vastannut niistä mahdollisista ilkkvaltaisuuksista, joita ehkä sattuisi leirialueilla.

Liikenne kansanpuistoihin. Merenkulku oy.-Sjötrafik ab. nimisen yhtiön kanssa tehtyä kansanpuistojen laivaliikennettä koskevaa liikennesopimusta päätettiin ²⁾ muuttaa siten, että kaupungille tuleva vero pidettiin entisellään Korkeasaaren ja Pihlajasaaren linjoilla, mutta laivalippujen hintoja Korkeasaaren muutettiin siten, että ne kesäkuun 1 p:stä lukien olivat aikuisilta 2: 50 mk yksinkertaisesta ja 5 mk edestakaisesta matkasta sekä linjalla Hakaniemi—Mustikkamaa samoin kesäkuun 1 p:stä lukien 2 mk yksinkertaisesta ja 4 mk edestakaisesta matkasta. Moottorien kuljettajat nimisen yhdistyksen kanssa tehty liikennesopimus päätettiin purkaa kertomusvuoden kesäksi sekä myöntää edellä mainitulle yhtiölle oikeus välittää liikennettä myöskin Vilhonvuorenrannan ja Mustikkamaan välisellä linjalla. Tällä linjalla laivalippujen hinnat määrättiin aikuisilta 1 mk:ksi ja lapsilta 50 penniksi yksinkertaisesta matkasta. Lisäksi päätettiin, että yhtiön oli maksettava kaikkien linjojen laivalippujen painatuskulut ja liput oli tilattava kaupungin painatustöiden valvojan kautta.

Kansanpuistot juhannuksena. Koska juhannuspäivä kertomusvuonna sattui sunnuntaiksi, päätti ³⁾ lautakunta, että yleisö sai juhannusaaton ja juhannuspäivän vastaisina öinä yöpyä kaikissa muissa kansanpuistoissa paitsi Korkeasaarella ja että laivaliikenne jatkuisi lauantaina suunnilleen silloiseen vakinaiseen tapaan, mutta juhannusyönä keskimäärin klo 3:een, Mustikkamaalle kuitenkin tarvittaessa koko yön.

Lupa juhlien tai ulkoilmakonserttien järjestämiseen kansanpuistoissa myönnettiin ⁴⁾ 3 tapauksessa.

Kansanpuistoissa harjoitettu kauppa. Rohdoskauppias H. Saarelainen oikeutettiin ⁵⁾ myymään kesän aikana uimapukuja ja -tarvikkeita sekä sanomalehtiä Hietarannassa 2,000 mk:n vuokrin sekä samoin Pihlajasaaren pukusuojan kassanhoitaja rouva R. Laine myymään uimatarvikkeita ja ihovoiteita Pihlajasaarella 200 mk:n vuokrin.

Korkeasaaren eläintarha. Lautakunta hyväksyi ⁶⁾ toimenpiteet, jolloin lopettamalla, myymällä tai vaihtamalla poistettiin tarpeettomat eläinyksilöt Korkeasaaren eläintarhasta.

Korjaustyöt Korkeasaarella. Koska kertomusvuoden talousarviossa oli varattu tarpeelliset määrärahat erinäisiä korjaustöitä varten, päätettiin näistä töistä suorittaa m.m. saaren itärannalla sijaitsevan vesilintutalon ulkomaalaus ⁷⁾ ja varustaa nuorien hirvien tarha kesävesijohdolla ⁸⁾.

Vesilintutarhan aitaa varten tarvittavien rauta-aineksien ostoon päätettiin ⁹⁾ varata enintään 8,500 mk.

¹⁾ Kiint. lautak. 26 p. elok. 1,010 §. — ²⁾ S:n 27 p. toukok. 583 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 719 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 587 §, 3 p. kesäk. 637 § ja 19 p. elok. 977 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. huhtik. 347 § ja 17 p. kesäk. 724 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 224 ja 225 §, 19 p. elok. 975 §, 9 p. syysk. 1,068 §, 25 p. marrask. 1,517 ja 1,518 §, 2 p. jouluk. 1,574 ja 1,575 § ja 9 p. jouluk. 1,605 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. heinäk. 779 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. heinäk. 778 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. heinäk. 777 §.

Käymälöiden rakentaminen Korkeasaareen ja Pihlajasaareen. Korkeasaaren ja Pihlajasaaren käymälät päätettiin ¹⁾ rakennuttaa kertomusvuoden talousarvioon tarkoitusta varten sisältyviä varoja käyttäen.

Seurasaaren ja Korkeasaaren hevoset. Koska Seurasaaren ja Korkeasaaren hevoset oli otettu puolustuslaitoksen käyttöön ja niistä jo suoritettu korvaus kaupungille, päätettiin ²⁾, ettei Seurasaarelle osteta uutta hevosta, vaan tarvittaessa käytetään vuokrahevosta. Kaupunginhallitukselle päätettiin ehdottaa, että uuden hevosen ja mahdollisesti ajokaluston hankkimiseksi Korkeasaarelle myönnettäisiin 13,000 mk.

Eläintarhan urheilukenttä. Eläintarhan urheilukentän pukusuojat vuokrattiin ³⁾ kesäksi 1940 niitä haluaville urheiluseuroille. Vuokra pukusuojalta vahvistettiin 500 mk:ksi ja kunkin yhteisen pukusuojan saaneen urheiluseuran oli maksettava vuokrasta yhtä suuri osa. Vuokraajien oli pidettävä pukusuojat siisteinä, eikä niitä sanut ilman lupaa luovuttaa toisille eikä tehdä niissä korjauksia ja muutoksia.

Pallokenttä. Lautakunta päätti ⁴⁾ vahvistaa Pallokentän harjoitus- ja vuokramaksut seuraaviksi: Kertamaksu harjoituksista vahvistettiin 1 mk:ksi ja harjoituskortin hinta 15 mk:ksi. Pääsymaksullisista otteluista päätettiin kantaa vuokraa 20 % bruttotuloista. Vähin eli perusvuokra ykköskentästä vahvistettiin 400 mk:ksi, kakkoskentästä 1,000 mk:ksi ja kolmoskentästä 250 mk:ksi. Pääsymaksuttomista otteluista päätettiin kantaa vuokraa ykköskentästä 300 mk, kakkoskentästä 1,000 mk ja kolmoskentästä 100 mk paitsi viimeksi mainitusta Suomen palloliiton ja Työväen urheiluliiton virallisista maksuttomista otteluista 50 mk. Muut kenttäalueet luovutettiin harjoituksia ja otteluja varten osanottajien maksaessa 1 mk:n kertamaksun tai näyttäessä harjoituskorttinsa. Vapaaoppia saatiin antaa ottelua kohden enintään 100 kpl.

Ärtin koulupuutarhan oppilaiden päätettiin ⁵⁾ sallia käyttää Pallokenttää maksuttomasti eräin ehdoin pallopelejänsä varten.

Rouva T. Puljava oikeutettiin ⁶⁾ harjoittamaan kahvilaliikettä Pallokentällä elokuun 19 p:stä lukien kuluvan kesäkauden loppuun saakka myöskin kilpailujen ja harjoitusten aikana 350 mk:n vuokra vastaan.

Uimalaitokset. Humallahden uimalaitos päätettiin ⁷⁾ luovuttaa kesäksi Helsingin uimareille ja Mustikkamaan uimalaitos Helsingin työväen uimareille ehdoin, että seurat pitivät uimalaitoksellaan uimakoulua, jossa koulu-
laiset saivat maksutonta opetusta uinnissa; lisäksi oli poliisi- ja palomiehille varattava tilaisuus maksuttomaan uintiin ja uinnin opetuksen saamiseen.

Seurasaaren uimalaitoksen lautakunta päätti ⁸⁾ vuokrata kesäksi kirkvesmies H. Nyströmille 12,000 mk:n vuokrin vahvistaen pääsymaksun uimalaitokselle 1 mk:ksi ja koppivuokran 1 mk:ksi tunnilta, sekä edelleen v:ksi 1941/44 12,000 mk:n vuosivuokrin ehdoin; että vuokraaja omalla kustannuksellaan suoritti laitoksella talorakennusosaston laatimien piirustusten mukaisesti ja tämän osaston valvonnan alaisena kioskikassahuoneen laajennustyöt sekä rakensi n. 2×3 m:n suuruisen varastokellarin ja naisten puolelle yhdeksän uutta pukukoppia ja korjasi kuusi vanhaa koppia, ollen kaikkien mainittujen uudistoiden oltava valmiina viimeistään toukokuun

¹⁾ Kiint. lautak. 10 p. kesäk. 680 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 1,211, 1,213 ja 1,214 §. — ³⁾ S:n 1 p. heinäk. 773 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 721 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 775 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. elok. 978 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 495 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 503 § ja 2 p. jouluk. 1,570 §.

15 p:nä 1941. Lisäksi oli vuokraaja Nyströmin kanssa sovittava siitä, että pääsymaksut laitokselle olivat samansuuruiset kuin ennenkin, ellei lautakunta eri anomuksesta tehnyt niihin muutoksia, että vuokraajan oli huolehdittava uimalaitoksen käyttöaikana sen siivoamisesta ja järjestyksestä siellä, ja että kaupunki pidätti itselleen oikeuden järjestää saaren vastaiselle eli kaupungin puoleiselle rannalle vapaauintipaikan.

Korkeasaaren uimalaitos vuokrattiin ¹⁾ kesäksi rouva T. Kanervalle 1,000 mk:n vuokrin. Pääsymaksu uimalaitokselle vahvistettiin aikuisilta 1 mk:ksi ja lapsilta 50 penniksi.

Mustikkamaan vanhan uimalaitoksen pukusuojat päätettiin ²⁾ vuokrata kesäksi rouva A. Mannilalle 150 mk:n vuokrin. Pukukopin vuokra vahvistettiin 1 mk:ksi tunnilta ja 5 mk:ksi koko päivältä.

Luistinradat. Lautakunta päätti ³⁾, että alla mainitut urheiluseurat saivat käyttää urheilukenttiä luistelukautena 1939/40 seuraavasti: Helsingin luistelijat Kaisaniemen suurta kenttää, Työväen luistelijat, voimistelija urheiluseurat Vesa ja Kullervo sekä Helsingin Ponnistus Kallion urheilukenttää, Helsingfors skridskoklubb Johanneksen kirkon kenttää, Idrottsföreningen Kamraterna Väinämöisenkadun kenttää ja Suomen jääkiekkoliitto Hesperian kenttää. Luistinatorjoja ylläpitävien seurojen oli noudatettava kaupunginvaltuuston urheilu- ja leikkikenttien luistinatorjoiksi luovuttamista varten vahvistamia ehtoja. Rakennukset ja muut laitteet oli pidettävä siistissä kunnossa ja seurojen oli kustannettava ratojensa vesi- ja sähkömaksut. Kovaäänisen soittoa oli vaiennettava ja aikaan nähden myöskin rajoitettava asuinrakennusten ympäröimillä radoilla. Lasten sisäänpääsymaksu radoille arkipäivisin ennen klo 17 vahvistettiin 3 mk:ksi.

Suomen jääkiekkoliitto oikeutettiin ⁴⁾ kuluvana talvikautena jäädyttämään luistinrata-alueeksi myöskin Hesperian puiston pienempi kenttä sekä käyttämään jääkiekkoalueensa eristämiseen ja kunnostamiseen kaupungin omistamat valaistuslaitteet, reunalaudoituksen sekä maalit ja enintään 10 katselijakoroketta 300 mk:n vuokrin. Vuokraajan oli itsensä kuljetettava vuokraamansa laitteet sekä korvattava ne mahdolliset korjauskulut, joita laitteiden lainaaminen ja käyttö aiheuttivat.

Helsingin luistelijat ja Helsingfors skridskoklubb nimiset yhdistykset oikeutettiin ⁵⁾ pitämään Kaisaniemen ja Johanneksen kirkon kentille tuomansa pukusuojarakennukset silloisilla paikoillaan huhtikuun 1 p:ään 1941 saakka.

Neiti E. Perämäki oikeutettiin ⁶⁾ talvikautena 1940/41 harjoittamaan kioskikauppaa Eläintarhan urheilukentän luistinradalla sekä huolehtimaan omaan laskuunsa vaatteiden maksullisesta säilyttämisestä 400 mk:n maksuun ehdoin, että hän vaatteiden säilyttämisestä otti enintään 1 mk:n henkilöltä, joka tällöin sai jättää säilöön sekä kenkensä että päällystakkinsa, ja että Perämäki sai maksutta käyttää pukusuojan kaasujohtoa veden keittämiseen.

Soutustadionin hallintorakennuksen ja venevajojen vuokraaminen. Lautakunta päätti ⁷⁾: vuokrata soutustadionin toimisto- eli hallintorakennuksen, paitsi siinä olevaa vahtimestarin asuntoa, Suomen soutuliitolle ja Suomen melontaliitolle yhteisesti kesäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 3 kuukauden

¹⁾ Kiint. lautak. 14 p. toukok. 501 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 497 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1,295 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,697 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 504 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,677 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. kesäk. 673 ja 681 §.

irtisanomisajoin 13,000 mk:n vuosivuokrin, joka oli vuosineljänneksittäin etukäteen maksettava sekä ehdoin, että vuokraajat huolehtivat rakennuksen valaistuksesta ja siivouksesta kaupungin huolehtiessa sen lämmityksestä ja vedenkulutuksesta; oikeuttaa kansanpuisto-osaston vuokraamaan soutustadionin 4 venevajaa soutuseuroille kesäkuun 1 p:stä lukien 75 mk:n kuukausivuokrin, joka oli vuosineljänneksittäin maksettava, ehdoin, että vuokraajat huolehtivat vajojen siivouksesta ja valaistuksesta kaupungin huolehtiessa niiden vedenkulutuksesta; oikeuttaa kansanpuisto-osaston luovuttamaan soutustadionin käyttöoikeuden kilpailuja varten, jolloin vuokra määrättiin 10 %:ksi kilpailujen bruttotuloista jos nämä nousivat vähintään 5,000 mk:aan, mutta muissa tapauksissa perusvuokrasta, joka vahvistettiin kansallisista kilpailuista 200 mk:ksi ja kansainvälisistä kilpailuista 500 mk:ksi, ollen kilpailuluvat myönnettävä ehdoin, että kilpailujen järjestäjät huolehtivat kaikista kilpailujen aiheuttamista menoista, kuten kilpailureitin laitteista, pääsylippujen painatuksesta, järjestyksenpidosta y.m.; sekä vahvistaa kertamaksun soutustadionin lämminvesisuihkun käyttämisestä 1 mk:ksi.

Velodromi. Lautakunta päätti ¹⁾ hyväksyä ehdotukset, jotka koskivat velodromin käytöstä laadittua tilapäissuunnitelmaa ja velodromin radan käyttäjille laadittavia määräyksiä.

Puolustusvoimain pääesikunnan lääkintöosastolle päätettiin ²⁾ vuokrata velodromin pääkatson alla olevista huonetiloista n. 175 m² lämmitettävää ja n. 155 m² kylmää tilaa joulukuun 1 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 5,000 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että vuokraaja huolehti vuokraamiensa tilojen siivouksesta ja että poismuuton jälkeen sen vuokraamat huoneet saatettiin nykyiseen kuntoonsa. Kaupunki huolehti lämmityksestä, valaistuksesta ja vedenkulutuksesta.

Kansanpuisto-osasto oikeutettiin ottamaan velodromiin tilapäinen vahtimestari, jolle kuului m.m. rakennuksen lämmitys, 600 mk:n palkoin viikossa.

Kansanpuisto-osasto oikeutettiin ³⁾ vuokraamaan velodromiin urheiluseurojen harjoituksia varten varattu huoneisto sitä haluaville seuroille 30 mk:n tuntimaksuin.

Ratsastushalli. Ratsastushallin ja tallien tilapäiseksi vahtimestari-lämmittäjäksi päätettiin ⁴⁾ palkata toistaiseksi tallimestari K. O. Andersson-Blondyx joulukuun 7 p:stä 1939 lukien 2,200 mk:n kuukausipalkoin.

Lautakunta päätti ⁵⁾, että ratsastushallin päälämmittäjä-talonmiehelle marraskuun 1 p:stä lukien maksetaan palkkaa kalliinajanlisäyksineen 1,950 mk kuukaudessa ja hänen apulaiselleen 1,850 mk kuukaudessa päättäen samalla antaa edelliselle, herra T. Lehtolaiselle, vuokralle ratsastushallin juoksuradan pukusuojan marraskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 1 kuukauden irtisanomisajoin 250 mk:n kuukausivuokrin lämpöineen ja valoineen.

Ratsastushallin vahtimestarintoimeen lautakunta päätti ⁶⁾ ottaa puuseppä V. Skarpin 2,200 mk:n kuukausipalkoin syyskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään vuoden loppuun vuokraten hänelle ratsastushallin vahtimestarin asunnon 580 mk:sta kuukaudessa.

Ratsastushallin karsinan kuukausivuokraksi päätettiin ⁷⁾ määrätä 150

¹⁾ Kiint. lautak. 10 p. kesäk. 674 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,577 §. — ³⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,698 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. tammik. 69 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 317 § ja 11 p. marrask. 1,435 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. elok. 952 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 507 §, 8 p. heinäk. 815 § ja 28 p. lokak. 1,354 §.

mk ja pilttuun kuukausivuokraksi 100 mk. Tilapäisesti majoitettavien hevosten omistajilta oli perittävä pilttuun vuokraa 15 mk ja karsinan vuokraa 25 mk vuorokaudelta. Vuokramaksuihin sisältyi valo ja vesi. Vuokraaja oli velvollinen huolehtimaan talliosuutensa ja käyttämiensä ulkosalla olevien kiinnipitopuomien ympäristön puhtaudesta.

Ratsastushallin pesutuvan vuokraksi lautakunta päätti ¹⁾ hyväksyä 30 mk käyttöpäivältä tai sen osalta sisältyen vuokraan korvaus vedestä, valosta ja haloista, pukuhuoneiden vuokraksi 150 mk kuukaudessa, kaviouran tuntimaksuksi 1 henkilöltä 12 mk, 2—3 henkilöltä 8 mk ja 4 tai useammalta henkilöltä 5 mk sekä kaviouran valaisumaksuksi, valaistuksen voimakkuuden mukaan 14, 9 ja 5 mk tunnilta. Vahvistetut taksat määrättiin olemaan voimassa kertomusvuoden loppuun saakka.

Kansanpuisto-osaston päällikkö ²⁾ oikeutettiin neuvoteltuaan kiinteistöjohtajan ja toimistopäällikön kanssa toistaiseksi päättämään ratsastushallin luovuttamisesta näytöksiä, kilpailuja ja näyttelyjä y.m. tilapäistarkoituksia varten yleisesti käytettyjä periaatteita ja vuokramaksuja noudattaen.

Puolustuslaitokselle lautakunta päätti ³⁾ toistaiseksi vuokrata kaksi kaviouraa ratsastushallista, joista toisen aamuisin Helsingin varuskunnan upseereja varten 50 mk:n tuntimaksuin ja toisen päivisin kadettikoulun oppilaita varten 100 mk:n tuntimaksuin. Kumpaiseenkin tuntimaksuun sisältyi myöskin maksu valaistuksesta. Lisäksi päätettiin ³⁾ puolustuslaitokselle vuokrata varikkokuorma-autojen varastotilaa 4 mk:n maksusta m²:ltä kuukaudessa.

I sotasairaалalle päätettiin ⁴⁾ vuokrata toisen tallirakennuksen kolmas osasto satulahuoneineen joulukuun 1 p:stä lukien 2,000 mk:n kuukausivuokrin. Vuokraajan oli huolehdittava siivouksesta ja kaupunki maksoi sähkökulut.

Sota-arkistolle päätettiin ⁵⁾ luovuttaa varastopaikaksi ratsastushallin sairastalli marraskuun 1 p:stä lukien toukokuun 1 p:ään 1941 saakka 1,240 mk:n kuukausivuokrin.

Lotta Svärd järjestön Helsingin piirin X ja XII paikallisosastoille päätettiin ⁶⁾ vuokrata ratsastushallin kahvilahuoneisto joulukuun ajaksi 200 mk:n vuokrin sekä edelleen tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen toistaiseksi 500 mk:n kuukausivuokrin ehdoin, että vuokraaja huolehti huoneiston sähkönkulutuksesta ja siivouksesta.

Raitiotie ja omnibus oy:lle päätettiin ⁷⁾ vuokrata ratsastushallista 40×40 m²:n suuruinen pinta-ala, sitten kun kyseinen ala oli kunnostettu, 1 kuukauden irtisanomisajoin ja 19,200 mk:n kuukausivuokrin.

Suomen ratsastusliittoa päätettiin ⁸⁾ veloittaa 4,500 mk:lla ratsastushallin avajaisjuhlan kaupungille aiheuttamien menojen johdosta.

Talin laukkarata. Sitten kun Talin laukkarata oli jätetty kiinteistölautakunnan hoitoon, lautakunta päätti ⁹⁾ luovuttaa laukkaradan varsinaisen, aidalla eristetyn radan ja sen ulkopuolella olevan alueen n. 5—6 m:n leveydeltä sekä tarpeelliset katsomo-, satuloimis- ja pysäköimispaikat kansanpuisto-osaston hallintaan ja radan sisäalueet maatalousosaston hallintaan.

¹⁾ Kiint. lautak. 12 p. elok. 949 §. — ²⁾ S:n 30 p. syysk. 1,149 ja 1,187 §. — ³⁾ S:n 12 p. elok. 950 ja 951 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,569 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,354 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,571 § ja 30 p. jouluk. 1,689 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. syysk. 1,116 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. lokak. 1,353 § ja 4 p. marrask. 1,398 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. marrask. 1,484 §.

Siirtolapuutarhat. Talin siirtolapuutarhapalstojen viljelijöille lautakunta päätti ¹⁾ myöntää vuokramaksun lykkäystä kuluvan vuoden kesäkuun 20 p:ään saakka.

Oulunkylän siirtolapuutarhan viljelijöille myönnettiin ²⁾ lupa pystyttää palstoilleen joko kangas- tai pahvitelttoja ehdoin, että teltat poistettiin viimeistään syyskuun 30 p:nä 1940.

Lautakunta päätti ³⁾ vuokrata osuusliike Elannolle Oulunkylän siirtolapuutarhan asemapiirustukseen merkitystä paikasta myymäläpaikan kesämyymälän rakentamista varten kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi alistettavien piirustusten mukaan kesäkuun 1 p:stä 1940 kesäkuun 1 p:ään 1945 2,000 mk:n vuosivuokrin, joka oli vuosineljänneksittäin etukäteen maksettava.

Tilapäiset perunapalstat. Merisataman alueen rantatien merenpuoleinen osa Kapteenin- ja Huvilakadun väliseltä osalta päätettiin ⁴⁾ vuokrata kuluva kesäksi peruna- ja vihannespalstoiksi. Samoin Pasilan palloilukenttä päätettiin ⁵⁾ luovuttaa perunanviljelykseen.

Kansanpuistojen korjaustyöt. Seurasaaren kansanpuistossa päätettiin ⁶⁾ uusia 8 sähköpylvästä käyttämällä 8,200 mk kansanpuistojen uudisrakennusmäärärahaasta.

Pihlajasaaren varapukusuojarakennus päätettiin ⁷⁾ maalauttaa ulkoapäin kuluvana vuonna.

Kansanpuisto-osasto oikeutettiin ⁸⁾ käyttämään uudisrakennusmäärärahoista n. 8,000 mk hiekan ostamiseen Kivinokan kansanpuistoon.

Lautakunta hyväksyi ⁹⁾ Korkeasaaren suuren laivasillan korjaussuunnitelmaehdotuksen, jonka mukaan sillan korjaaminen tuli maksamaan 12,000 mk.

Käyttövarat. V:n 1940 käyttövaroistaan lautakunta myönsi m.m. 8,600 mk geodeettisen osaston käytettäväksi uusien perunapalstojen paaluttamista varten ¹⁰⁾ sekä 2,000 mk Pihlajasaaren ja 1,000 mk Satamasaaren sillan korjausta varten ¹¹⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat töiden järjestämistä vapautuneille vangeille ¹²⁾; 73,620 mk:n suuruisen määrärahan myöntämistä valaisimien ostoa varten Helsingin ratsastushalliin ja talleihin ¹³⁾; soutustadionin, velodromin ja ratsastustadionin luovuttamista kiinteistölautakunnan hallintaan niiden valmistuttua ¹⁴⁾; virallisten nimien vahvistamista kaupungin eri ratsastusharjoittelu- ja kilpailupaikoille ¹⁵⁾; soutustadionin lipputankojen, kellukkeiden y.m. säilyttämistä ja vuokraamista ¹⁶⁾; Suomen koripalloliiton Kaisaniemessä omistamien koripallotelineiden ostamista kaupungille 3,500 mk:sta ¹⁷⁾; ratsastushallia varten tilatun automaattisen puhelinvaihteen myyntiä Raitiotie ja omnibus oy:lle 50,155 mk:n hinnasta sekä määrärahan myöntämistä puhelinten asentamiseksi ratsastushallin vahtimestarin ja isännöitsijän huoneistoihin ¹⁸⁾; arkkitehti H. Ekelundin soutustadionille kustantaman huonekaluston ostamista

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 226 §. — ²⁾ S:n 27 p. toukok. 590 §. — ³⁾ S:n 11 p. maalisk. 222 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 592 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 585 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. heinäk. 780 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. elok. 1,012 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. lokak. 1,297 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,690 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. huhtik. 438 § ja 10 p. kesäk. 675 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 439 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. toukok. 506 §, 29 p. heinäk. 880 §, 2 p. syysk. 1,026 §, 18 p. marrask. 1,483 § ja 23 p. jouluk. 1,679 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. kesäk. 677 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. kesäk. 681 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. elok. 949 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. elok. 1,011 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. syysk. 1,142 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 1,215 §.

7,861:25 mk:n hinnasta ¹⁾); soutustadionilla ja velodromilla suoritettavia erinäisiä pieniä rakennustöitä ²⁾); sekä työvoiman sijoittamista Korkeasaaren vesilintutarhan uusimistöihin ³⁾).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: määrärahan myöntämistä Fiskodlingens vänner nimiselle yhdistykselle hauenpoikasten ostamista ja istuttamista varten kaupungin omistamiin vesiin ⁴⁾); lasten leikkikenttätöiminnan järjestelyä Kaivopuistossa ⁵⁾); Kivinkokan kansanpuiston telttamaksuja ⁶⁾); Agricolan kirkon kentän käyttämistä palloilu-urheiluun ⁷⁾); tilan luovuttamista Helsingin ratsastushallista 4 ambulanssiauton säilyttämistä varten ⁸⁾); saunojen rakentamista kaupungin hiekkarannoille ⁹⁾); luonnonsuojelualueen järjestämistä Stansvikin alueelle ¹⁰⁾); sekä olympiakisoja varten soutu- ja melontaratojen merkitsemiseksi rakennetun irtaimiston hallintaa ¹¹⁾).

8. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset.

Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimintakertomus v:ltä 1940 sisälsi seuraavaa:

Toiminta ja viranhaltijat. Maatalousosaston toimintatavassa ei tapahtunut mitään muutoksia kertomusvuoden aikana.

Osaston viranhaltijat olivat samat kuin ennenkin. Apulaisagronoomi T. Toukomaan oli sotapalveluksessa toukokuun alkuun saakka ja maatalousministeriön määräyksestä heinäkuun 18 p:stä vuoden loppuun pikasustustöissä. Kun hän kevätkesästä piti kesälomansa, niin hän ei paljoakaan ennättänyt hoitaa vakinaista tointa.

Maatilat. Maatalousosaston kertomusvuonna hoitamien ja sen valvonnan alaisina olevien tilojen ja tilusryhmien nimet ja viljelysalat olivat seuraavat:

Tilusryhmä	Omassa viljelyksessä, ha	Omalla väellä, ha	Tilapäisesti vuokralla, ha	Varsinaisia vuokra-alueita, ha	Yhteensä, ha
Tuomarinkylä	332.1	2.4	1.5	22.6	358.6
Pukinmäki	199.1	1.8	3.9	204.2	409.0
Tali	145.5	1.3	10.4	26.0	183.2
Tomtbacka	168.6	1.3	—	0.6	170.5
Fallkulla	97.0	1.2	6.6	6.0	110.8
Puodinkylä	151.6	1.7	1.2	42.1	196.6
Kaarela	—	—	—	98.5	98.5
Korvas	—	—	—	103.7	103.7
Herttoniemi	—	—	—	107.6	107.6
Tuurholma	—	—	—	17.5	17.5
Stansvik	—	—	—	12.0	12.0
Viikinmäki	—	—	—	56.7	56.7
Leppävaara	—	—	—	136.0	136.0
Yhteensä	1,093.9	9.7	23.6	833.5	1,960.7

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask. 1,434 §. — ²⁾ S:n 4 p. marrask. 1,397 § ja 2 p. jouluk. 1,578 ja 1,579 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,573 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 389 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 672 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. kesäk. 723 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. elok. 1,013 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. syysk. 1,186 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,212 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. lokak. 1,257 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. marrask. 1,396 §.

Oulunkylän pellot on tässä luettu Pukinmäen tiluksiin, samoin Herttoniemen omassa viljelyksessä olevat Puodinkylän pellot. Huomioon ei ole otettu Pohjois-Herttoniemen laidunniittyjä, n. 18 ha, jotka olivat siirtokarjan laitumena. Vuokraajain peltojen pientareet, puutarhat ja osa tonttimaita on luettu pelloiksi.

Viljelysjärjestelmä. Omassa viljelyksessä olevia peltoja viljeltiin seuraavasti:

	Tuomarinkylässä		Pukinmäessä		Talissa		Tomtbackassa		Fallkullassa ¹⁾		Puodinkylässä		Yhteensä	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Kesantoa	14.1	4.2	9.4	4.7	10.3	7.1	2.5	1.5	6.7	6.9	16.6	10.9	59.6	5.4
Ruista	16.2	4.9	12.1	6.1	14.4	9.9	6.5	3.9	9.9	10.2	8.6	5.7	67.7	6.2
Syysvehnää	8.3	2.5	15.3	7.7	—	—	3.8	2.3	—	—	—	—	27.4	2.5
Kevätvehnää	57.5	17.3	19.6	9.8	20.2	13.9	24.7	14.7	—	—	24.0	15.8	146.0	13.3
Ohraa	41.3	12.4	24.8	12.5	7.3	5.0	28.4	16.8	—	—	15.1	10.0	116.9	10.7
Kauraa, hernettä vihantarehua	78.4	23.6	19.2	9.6	30.0	20.6	28.7	17.0	38.4	39.6	47.1	31.1	241.8	22.1
Perunoita	12.3	3.7	12.1	6.1	9.0	6.2	5.3	3.1	5.0	5.1	6.8	4.6	50.5	4.6
Juuriskasveja	2.5	0.8	4.7	2.4	2.0	1.4	0.4	0.2	2.0	2.1	—	—	11.6	1.1
Puutarhaa	—	—	2.8	1.4	—	—	—	—	3.7	3.8	0.6	0.4	7.1	0.7
Heinää	89.6	27.0	57.2	28.7	52.3	35.9	68.3	40.5	21.4	22.1	30.4	20.0	319.2	29.2
Laidunta	11.9	3.6	21.9	11.0	—	—	—	—	9.9	10.2	2.4	1.6	46.1	4.2
Yhteensä	332.1	100.0	199.1	100.0	145.5	100.0	168.6	100.0	97.0	100.0	151.6	100.0	1,093.9	100.0

Kylvöt. Tärkeimmät kylvöt olivat seuraavat:

	Tuomarinkylässä	Pukinmäessä	Talissa	Tomtbackassa	Fallkullassa	Puodinkylässä	Yhteensä
	Hehtaaria kohden, kg						
Ruista	1,700	660	1,980	1,125	1,070	3,070	9,605
Syysvehnää ..	1,770	1,000	—	850	—	—	3,620
Kevätvehnää	17,290	5,400	5,580	7,755	—	7,150	43,175
Ohraa	11,400	5,490	1,850	6,125	—	3,600	28,465
Kauraa	18,480	4,330	7,600	7,670	9,540	11,480	59,100
Perunoita	35,700	26,000	21,100	11,900	11,010	14,760	120,470

Sadot. Vuoden sato oli hyvin tyydyttävä huolimatta alkukesän kovasta kuivuudesta ja siitä, että muokkaustyöt eivät vetovoiman osittaisen puutteen takia sujuneet niin nopeasti kuin tavallisesti. Kevään tulo oli normaali. Syysviljat talvehtivat hyvin. Kun kertomusvuonna melkoinen osa syysviljoista, n. $\frac{1}{3}$, kasvoi nurmirikossa, niin tämän vuoden syysviljasato on katsottava hyvin tyydyttäväksi. Talin ja Tomtbackan rukiit eivät menestyneet niin hyvin kuin muiden tilain. Pukinmäen syysvehnäsato oli huonompi kuin mihin oli totuttu, mutta kuitenkin täysin kannattava. Kaikki kevätiljat antoivat hyvän sadon, jota todistaa se, että ainoastaan Puodinkylän kevävehnä ja Fallkullan kaura jäivät alle 2,000 kg:n ha:lta. Perunasato oli ennätyksellinen. Heinä antoi heikon sadon, mihin oli syynä paitsi kevätkuivuutta se, että muutamat ensimmäisen vuoden nurmet ei-

¹⁾ Fallkullan peltoihin on tässä luettu 4.7 ha lentokenttäaluetta, minkä Fallkulla on viljelyt.

vät kasvaneet juuri lainkaan, kun orastuminen oli edellisenä vuonna heikkoa. Mistään heinäkadosta ei kuitenkaan voi puhua sanan varsinaisessa merkityksessä, sillä sato oli aivan sama kuin v. 1939, mutta tietenkin heikko hyvien vuosien, esim. v:n 1938, satoon verraten. Ainoastaan Fallkullan sato oli katovuoden sato, mutta se ei suinkaan kokonaan johtunut huonosta vuodesta, vaan osittain peltojen järjestelystä lentokentän laajentamisen takia ja viljelysvahingoista, jotka aiheutuivat lentokentän viemärin kaivamisesta. Lanttusato on yleensä aina epätasainen riippuen siitä, miten tuhohyönteiset pääsevät taimistoa vahingoittamaan. Pukinmäen lanttusato oli erinomainen, 55,600 kg eli n. 1,000 hl ha:lta. Rehujuurikasato oli Tuomarinkylässä hyvä ja Pukinmäessä sangen tyydyttävä, mutta Fallkullassa huono kuten kuivina vuosina aina ennenkin. Fallkullan peltojen pohjasaven, ryyinisaven, happamuus tuntuu näet aina eniten kuivina aikoina.

Tärkeimmät kertomusvuoden kokonaissadot ja hehtaarisadot selviävät seuraavasta yhdistelmästä:

	Tuomarinkylässä	Pukinmäessä	Talissa	Tomtbackassa	Fallkullassa	Puodinkylässä	Yhteensä
K a i k k i a a n, k g							
Ruista	38,370	27,784	28,624	12,360	24,443	23,231	154,812
Syysvehnää ..	33,020	28,060	—	11,276	—	—	72,356
Kevätvehnää	149,495	50,455	46,175	58,916	—	43,325	348,366
Ohraa	109,203	49,844	15,000	71,378	—	30,720	276,145
Kauraa	198,119	48,178	78,575	59,442	72,275	97,973	554,562
Perunoita ...	297,000	270,000	183,500	109,900	95,000	115,660	1,071,060
Lanttuja	33,000	109,055	39,000	8,500	—	—	189,555
Rehujuurikkaita	47,000	77,000	—	—	32,700	—	156,700
Heinää	247,100	138,000	129,300	170,900	30,600	70,000	785,900
H e h t a a r i a k o h d e n, k g							
Ruista	2,361	2,296	1,995	1,902	2,469	2,692	2,286
Syysvehnää ..	3,978	1,834	—	2,936	—	—	2,637
Kevätvehnää	2,599	2,578	2,283	2,387	—	1,805	2,386
Ohraa	2,647	2,009	2,055	2,511	—	2,030	2,362
Kauraa	2,560	2,620	2,700	2,290	1,990	2,080	2,354
Perunoita	24,146	22,314	20,400	20,814	19,000	17,008	21,218
Lanttuja	25,400	55,600	30,000	21,300	—	—	38,200
Rehujuurikkaita	47,000	36,300	—	—	16,350	—	30,600
Heinää	2,758	2,412	2,471	2,503	1,430	2,305	2,462

Työväki. Vakinaista työväkeä oli kertomusvuonna seuraavasti:

Tilusryhmä	Työnjohtajia		Muonamiehiä		Naispalveljoita		Yhteensä	
	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12
Tuomarinkylä	3	3	20	22	1	1	24	26
Pukinmäki	4	4	14	15	3	3	21	22
Tali	1	1	11	12	—	—	12	13
Tomtbacka	2	2	12	12	—	—	14	14
Fallkulla	2	2	7	7	2	2	11	11
Puodinkylä	1	1	12	10	—	—	13	11
Metsänhoito	2	2	1	1	—	—	3	3
Yhteensä	15	15	77	79	6	6	98	100

Vakinaisista miehistä oli sotapalveluksessa 35.

Hevoset. Hevosia oli vuoden alussa 84 ja vuoden lopussa 81. Eri tiloille hevoset jakautuivat seuraavasti:

Tilusryhmä	Tammik. 1 p:nä,	Jouluk. 31 p:nä,	100 ha:n peltoalaa kohden	
	kaikkiaan	kaikkiaan	tammik. 1 p:nä	jouluk. 31 p:nä
Tuomarinkylä	26	24	7.8	7.2
Pukinmäki	17	16	8.9	8.0
Tali	10	10	6.6	6.9
Tomtbacka	14	13	8.3	7.7
Fallkulla	8	6	9.0	6.2
Puodinkylä	9	12	6.9	7.9
Yhteensä	84	81	7.8	7.4

Edellä mainittujen hevosten lisäksi oli 11 varsaa. Hevosia oli puolustuslaitoksen käytössä 50. Niistä jäi palauttamatta 13, joista 3 tietävästi sai surmansa sodassa.

Karjatalous. Lehmien keskimääräinen luku ja koko karjan keskimääräinen tuotanto kertomusvuonna päättyneellä tarkastuskaudella oli seuraava:

Tilusryhmä	Lehmien luku	Maitoa, kg	Rasva-%
Tuomarinkylä	25.7	3,066	4.3
Pukinmäki	42.9	3,337	4.0
Fallkulla	20.3	3,628	4.2

Eri rehulajien käyttö tarkastuvuonna oli kokonaisuutensa verraten prosentteissa seuraava:

Rehulaji	Tuomarinkylässä	Pukinmäessä	Fallkullassa
Öljyväkirehua	9.4	12.9	8.7
Muuta väkirehua	23.1	15.6	28.8
Heiniä	23.6	18.1	18.7
Olkia	4.6	11.1	10.2
Tuoretta rehua	14.0	6.6	7.2
Laidunta	25.3	35.8	26.4

Maitomäärän aleneminen johtui pääasiallisesti karjan nuorentamisesta ja olkien käytön lisäämisestä sekä tuorerehun käytön vähenemisestä.

Siirtokarjaa sijoitettiin kertomusvuoden alussa Puodinkylään 70 eläintä, joista vuoden lopussa vielä oli jäljellä 27. Näistä eläimistä ei ole kannattanut pitää samanlaista tarkastuskirjanpitoa kuin vakinaisesta karjasta.

Sikatalous. Kertomusvuonna hoidettiin sikoja Talin ja Tomtbackan tiloilla. Tammikuun 1 p:nä ja joulukuun 31 p:nä suoritetussa eläinten laskennassa sikoja oli seuraavasti:

	Talissa		Tomtbackassa		Yhteensä	
	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12
Karjuja	2	2	1	2	3	4
Emakoita	28	27	15	21	43	48
Nuoria sikoja	6	—	107	23	113	23
Porsaita	32	13	—	12	32	25
Yhteensä	68	42	123	58	191	100

Kirjanpito ja taloudellinen tulos. Kameraalisen kirjanpidon mukaan tulot ja menot olivat seuraavat:

Tulot		Mk
Tulot maatalousosaston hoitamista tiloista		12,025,909: 60
Vuokralle annettujen tilojen vuokramaksut y.m.		286,963: 60
	Yhteensä	12,312,873: 20
Menot		Mk
Sääntöpalkkaiset virat		188,124: 65
Tilapäistä työvoimaa		2,422,960: 20
Vuokra, toimiston, tilityserä		7,200: —
Lämpö »		1,500: —
Valaistus »		1,543: 40
Siivoaminen »		1,500: —
Puhtaanapito		6,525: 70
Kaluston hankinta		181,204: 40
» kunnossapito		138,938: 15
Tarverahat		13,815: 70
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet (eläinten)		22,450: 05
Metsänhoito (metsänhoitaja)		10,000: —
Tallit		444,347: 05
Navetat ja sikala		695,440: 30
Maanviljely		1,115,495: 60
Verot ja vakuutusmaksut		179,351: 30
Rakennukset		294,169: 35
Puistojen kunnossapito		9,904: 55
Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassaan		70,315: 95
Poistot		2,491: 80
Metsätyöpalkat, erikoismääräraha		872,603: 10
	Yhteensä	6,679,881: 25

Kertomusvuoden tuloksena oli siis 5,632,991: 95 mk ylijäämää. Jos konttokuranttitilin korot jätetään pois, niin on kertomusvuoden koroton ylijäämä 5,703,307: 90 mk, v:n 1939 vastaavan luvun ollessa 1,446,726: 65 mk. Kertomusvuoden rasitukseton ylijäämä ilman veroja y.m.s. yleisluontoisia menoja ja ilman korkoja oli 5,882,659: 20 mk oltuaan v. 1939 1,632,373: 75 mk. Eri tilain ja metsätalouden puhdas tuotto taloudellisen kirjanpidon mukaan, kun korkoja ei oteta huomioon, oli seuraava:

Tilusryhmä	Mk	Tilusryhmä	Mk
Tuomarinkylä	1,076,434: 95	Herttoniemi	83,108: 55
Pukinmäki	908,782: 60	Viikinmäki	32,347: 25
Tali	554,020: 05	Kaarela	45,128: 80
Tomtbacka	438,271: 05	Korpas	20,281: 25
Fallkulla	192,981: 55	Leppävaara	23,632: 65
Puodinkylä	230,499: 75		
Stansvik	77: 10	Yhteensä	3,622,286: 40
Tuurholma	16,720: 85	Metsätalous	2,149,360: 60
		Yhteensä	5,771,647: —

Kaupungeedeetin antama toimintakertomus v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston henkilökunnan muodostivat kaupungeedeetti, apulaisgeedeetti, kolme insinööriä, kolme vaakitsijaa, yksi tilapäinen vaakitsija, kahdeksan piirtäjää, neljä tilapäistä piirtäjää, piirtäjä-harjoittelija ja apulaisvahtimestari. Kaupungeedeetti, insinöörit, kolme vaakitsijaa, viisi piirtäjää ja apulaisvahtimestari eivät vuoden alkupuoliskolla sotapalveluksessa olonsa johdosta voineet hoitaa virkatehtäviään, joten osaston työskentely tuona aikana oli käytännöllisesti katsoen seisauksissa.

Osaston hoidossa olevan tonttikirjan pitämisestä aiheutuvien tehtävien lisäksi mainittakoon osaston kertomusvuonna suorittamista töistä seuraavat: 98 tontinmittaustoimitusta; 31 kivijalankatselmusta; 8 tonttirajanpaalutusta; 68 otetta ja jäljennöstä tonttikartoista ja mittakirjoista, niistä 3 kaupungin tarpeisiin; 243 otetta ja todistusta tonttikirjasta, niistä 4 kaupungin tarpeisiin; 166 karttapiirrosta ja jäljennöstä, niistä 146 kaupungin tarpeisiin; 44 esitystä kiinteistölautakunnalle; 29 tonttijakokarttaa selityksineen; 63 kirjelmää ja lausuntoa; sekä 190 rakennuspalstan paalutusta kaupungin ulkopuolella, joista palstoista 25 oli Marttilan ja 162 Pirkkolan omakotialueella sekä 3 Herttoniemen tehdasalueella.

Lisäksi kaupungin ja sen ympäristön kiintopisteverkkoa täydennettiin pääasiallisesti Haagan ja Munkkiniemen pohjoisosissa, Pukinmäen, Viikin ja Vanhankaupungin seuduilla, Herttoniemessä ja Degerön saaren pohjoisosassa. Yhteensä rakennettiin ja havaittiin 26 uutta kolmiopistettä. Monikulmiomittauksen yhteydessä rakennettiin ja havaittiin 510 uutta monikulmiopistettä, havaittiin kulmat 790 pisteellä ja mitattiin monikulmiopistuja n. 81,700 m.

Kartoitusta mittakaavassa 1 : 500 suoritettiin Leppävaarassa n. 50 ha, Munkkiniemessä ja Haagassa n. 165 ha, Malminkylässä n. 30 ha, Oulunkylässä n. 5 ha, Herttoniemessä n. 61 ha, Hälvik—Häkansvikissa n. 42 ha ja Lauttasaarassa n. 90 ha sekä täydennysmittauksia eri puolilla kaupunkia n. 92 ha eli siis yhteensä n. 535 ha.

Korkeuskiintopistejonoja rakennettiin ja havaittiin pääasiallisesti Haagassa ja Munkkiniemessä n. 35 km. Pintavaakitusta suoritettiin suunnilleen samoilla alueilla kuin kartoitustakin.

Sisätöinä suoritettiin kertomusvuoden aikana 77 kolmiopisteen tasotuslaskut, joista pisteistä 10 on vanhoja uudestaan määrättyjä pisteitä, sekä 798 monikulmiopisteen koordinaattilaskut. Mittakaavassa 1 : 500 olevia karttalehtiä piirrettiin 750 ha:n suuruiselta alueelta. Tonttien myyntiluettelon laatimista varten suoritettiin kuutio- ja pinta-alalaskelmat. Kaupungin uusi matkailukartta laadittiin valmiiksi ja siitä otettiin 40,000 kappaleen painos.

Kaupungeedeetti oli kaupunginhallituksen määräyksestä kaupungin edustajana kolmessa pakkolunastustoimituksessa ja yhdessä maanjako-oikeuden istunnossa.

Kunnallisten työväenasuntojen hoidosta v. 1940 annettu kertomus sisälsi seuraavaa:

Kertomusvuonna asuntojen lukumäärä pysyi muuttumattomana samoin kuin vuokratkin.

Seuraavasta yhdistelmästä ilmenee kaikkien kunnallisten työväenasuntojen huoneistojen ja huoneiden sekä niissä asuneiden henkilöiden lukumäärä v:n 1940 lopussa:

Asuntoryhmä	Huoneistoja	Huoneita	Niissä asuvia kaikkiaan	Henkilöitä huonetta kohden
Hietaniemenkatu.....	66	77	212	2.8
Kirstinkatu	39	42	148	3.8
Somerontie	155	160	520	3.3
Kangasalantie	239	240	885	3.7
Karstulantie	334	502	1,409	2.8
Sammatintie.....	48	72	216	3.0
Mäkelänkatu	86	173	411	2.4
Kaikki asunnot	967	1,266	3,801	3.0

Vastaava asukasluku v. 1939 oli 3,860 ja henkilöluku huonetta kohden 3.0.

Menot ja tulot. Kertomusvuoden menoarvioon kunnallisia työväenasuntoja varten merkityt määrärahat ja niiden käyttö ilmenee seuraavasta taulukosta ¹⁾:

	Määräraha, mk	Kustannukset tilien mukaan, mk
Palkkaukset	169,800: —	191,632: 75
Tilapäinen työvoima	38,400: —	35,641: —
Kesälomasijaiset	5,600: —	6,185: —
Vuokra	98,780: —	98,780: —
Lämpö	7,660: —	25,980: 35
Valaistus	46,700: —	45,389: 50
Siivoaminen	1,500: —	1,050: 15
Vedenkulutus	157,520: —	184,162: —
Puhtaanapito	152,700: —	141,566: 70
Kaluston hankinta	800: —	495: 85
Kaluston kunnossapito	3,000: —	1,049: 55
Kasvatustoiminta	10,000: —	6,899: 95
Korjaukset	400,000: —	340,568: 45
Yhteensä	1,092,460: —	1,079,401: 25

¹⁾ Isännöitsijän palkka sekä muut yhteiset hallintokustannukset merkitään kiinteistötoimiston tilille eivätkä sisälly tähän yhdistelmään. Taulukossa olevaan vuokraeraan sisältyy kerhohuoneiston vuokramenoja 33,600 mk ja lastenseimen vuokramenoja 13,020 mk. Korjauskustannuksiin eivät sisälly rakennusten ulkokorjauksista aiheutuneet menot.

Eri asuntoryhmien kesken kustannukset jakautuivat seuraavasti:

Asuntoryhmä	Mk	Asuntoryhmä	Mk
Hietaniemenkatu	99,772: 45	Sammatintie	44,077: 70
Kirstinkatu	39,037: 70	Kangasalantie 11, isän-	
Somerontie	119,577: 60	nöitsijän huoneisto	18,170: —
Kangasalantie	197,222: 05	Yhteensä	1,000,361: 40
Karstulantie	334,725: 95	Kerhotoiminta	66,019: 85
Mäkelänkatu	147,777: 95	Lastenseimen vuokra	13,020: —
		Kaikkiaan	1,079,401: 25

Vuokrasaatavia oli edellisestä vuodesta siirretty 212,493: 10 mk, josta 836 mk v:sta 1938 ja 211,657: 10 mk v:sta 1939 ja kertomusvuoden vuokrat arvioitiin 3,331,548 mk:ksi, joten talousarvioon merkittiin tuloja yhteensä 3,544,041: 10 mk. V:n 1940 kuluessa maksettiin v:n 1938 jäämiä 376 mk ja v:n 1939 jäämiä 198,279: 60 mk, joten yhteensä maksettiin jäämiä 198,655: 60 mk. V:n 1939 jäämiä poistettiin 675 mk ja v:een 1940 siirrettiin 13,162: 50 mk, josta 460 mk v:sta 1938 ja 12,702: 50 mk v:sta 1939 sekä v:n 1940 jäämä 346,218: 05 mk eli yhteensä jäämiä 359,380: 55 mk. Vuokria maksettiin 3,279,028: 90 mk ¹⁾.

Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston eri toiminta-aloihin jakautuva toimintakertomus v:lta 1940 sisälsi seuraavaa:

Urheilutoiminta. Luistinradat. Jo varhain syksyllä 1939 aloitettiin kunnostaa luistinratoja, mutta niistä ei yksikään toiminut sodan puhjettua. Ainoastaan Väinämöisenkadun kentälle kunnostettiin kaupungin puolesta pieni jääpallorata Ruotsiin matkustavan maaottelujoukkueen harjoittelua varten. Rata oli auki tammikuun loppupuolelta helmikuun 7 p:ään.

Urheilukentät. Kesäurheilukausi pääsi myös hitaasti alkuun. Kentillä kävijöiden luku laski poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi huomattavasti.

Pallokentän kolmas, neljäs, viides, kuudes ja seitsemäs kenttä avattiin kesäkuun 4 p:nä ja suljettiin lokakuun 3 p:nä. Syyskesällä kentät olivat sangen vilkkaassa käytössä. Olympiakisoja varten uudistettu ykköskenttä luovutettiin kilpailuja varten ensimmäisen kerran heinäkuun 28 p:nä. Pää- eli kakkoskenttä oli suljettuna koko kesän. Julkisia kilpailuja pidettiin Pallokentällä 43. Katselijoita oli 29,550. Bruttotulot olivat 268,390 mk. Harjoittelijoilta kannettiin edelleen pääsymaksu. Kerralta maksavia urheilijoita oli 7,968. Kuukausikortin lunastajia oli 578.

Eläintarhan kenttä avattiin jo toukokuun 9 p:nä ja suljettiin lokakuun 31 p:nä. Harjoittelijoiden luku oli varsinkin alkukesästä pieni. Maksullisia kilpailuja oli 14. Maksuttomia suurehkoja kilpailuja oli 23 ja puulaaki- ja muita pienehköjä kilpailuja n. 75. Katselijoita oli maksullisissa kilpailuissa

¹⁾ Tähän sisältyy isännöitsijän maksama tilitysvuokra 16,848 mk.

13,677. Bruttotulot olivat 94,300 mk, joista yhdistyksille maksettiin 84,840 mk. Kaikki suuret kilpailut pidettiin stadionilla. Kentän ulkopuolelle valmistui kesän kuluessa uudet moukarinheiton, keihäänheiton ja kiekonheiton sekä korkeushypyn harjoituspaikat, jotka alkuaan suunniteltiin olympiakisoja silmälläpitäen.

Kallion kentällä olivat uusi juoksurata sekä uudet heitto- ja hyppypaikat ensimmäistä kesää käytännössä. Kentällä pidettiin sangen runsaasti varsinkin jalkapallo-otteluita, sillä uudelleen tasoitettu keskikenttä oli nyt entistä miellyttävämpi. Kenttä oli auki toukokuun 9 p:stä lokakuun 31 p:ään.

Väinämöisenkadun kentällä suoritettiin 110 piirin jalkapallo-ottelua sekä puulaaki- ja koululaisotteluita 54. Kenttä avattiin toukokuun 9 p:nä ja suljettiin marraskuun 11 p:nä.

Käpylän kentällä suoritettiin yleisurheilukilpailuita 40, jalkapallo-otteluita 12 ja pesäpallo-otteluita 25. Edellisenä vuonna keskenjäänyt kentän pintakerros valmistettiin lopulliseen kuntoon, joten kenttä avattiin vasta toukokuun 31 p:nä ja suljettiin lokakuun 31 p:nä.

Haapaniemen ja Annalan kenttiä käytettiin suunnilleen entiseen tapaan.

Käpylän raviradan ruohokenttiä ei käytetty pinnan heikkouden vuoksi ja alueen uusi olympiakisoja varten suunniteltu urheilukenttä oli vielä keskenteinen.

Kaisaniemen kenttää käyttivät etupäässä koululaiset palloleikkejään varten. Siellä pidettiin myöskin liikkeitten välisiä pesä- ja jalkapallo-otteluita.

Hesperian kentällä pelattiin etupäässä pesäpallokilpailuita. Maksullisia kilpailuita pelattiin 12. Koululaiset käyttivät kenttää erilaisia pelejään varten.

Messuhallin kenttää käytettiin myöskin ahkerasti.

Kaisaniemen verkkopallokentät avattiin toukokuun 20 p:nä ja suljettiin lokakuun 4 p:nä. Vuokrattujen tuntien lukumäärä oli 2,133.

Pallokentän pukusuojan rakennustyöt aloitettiin syksyllä. Rakennus valmistui kuitenkin vasta seuraavana vuonna, samoin kuin tämän laajan alueen aita ja katsomo.

Uimastadionin työt ovat sensijaan olleet keskeytyksissä kun vedenlämmitys- ja -puhdistuskoneita ei ole saatu Englannista.

Soutustadion. Poikkeuksellisista oloista huolimatta jatkettiin miltei koko vuoden ajan olympiakisojen kilpailu- ja harjoituspaikkojen rakentamista ja kunnostamista. Soutustadion oli jo ahkerassa käytössä. Sen toimistorakennus vuokrattiin yhteisesti Suomen soutuliitolle ja Suomen melontaliitolle. Siellä pidettiin kansainvälisiä kilpailuitakin ruotsalaisine ja saksalaisine osanottajineen.

Velodromi avattiin väliaikaisesti kesäkuun 16 p:nä. Sen pukusuoja ja katsomot valmistuivat vasta syksyllä. Pääkatsomon alla olevat huonetilat vuokrattiin varastoimista ja harjoittelua varten. Urheilijoilla oli tilaisuus käyttää lämmintä suihkua; 30 mk:n hintaisia harjoituskortteja myytiin 17 ja 3 mk:n hintaisia kertaharjoituskortteja 95. Harjoitustilaisuuksista kannettiin yleisöltä 1 mk:n maksu. Katselijoita oli 1,248.

Helsingin ratsastushalli valmistui syksyn kuluessa.

Kansanpuistot. Suomen ja Neuvostoliiton välillä marraskuun lopussa syttyneen sodan takia tuskin voitaneen puhua mistään kansanpuistojen talvikäytöstä.

Kesäkauden alku oli myös hiljaista. Siihen vaikutti tietysti äskettäin päättynyt talvisota, miesten reservissäolo, kuljetusvaikeudet ja tavallaan elintarviketilannekin. Lisäksi ei kesä ollut uijille ja yleensä ulkoilijoille suotuisa. Vain kesäkuun loppu- ja heinäkuun alkupuoli oli lämmintä. Veden lämpö vaihteli lakkaamatta. Kesäkuun keskilämpö oli vain 12—13 astetta. Kun sunnuntaipäivät elokuun 6 ja 14 p:nä sattuivat olemaan tavattoman helteiset, oli kaupunkilaisia sankat joukot kansanpuistoissa. Esimerkiksi elokuun 14 p:nä oli uimarannoilla varmasti yhteensä 75,000 henkilöä, joista yksistään Hietarannalla ja Mustikkamaalla kummassakin n. 20,000.

Hietaranta oli virallisesti auki toukokuun 22 p:n ja elokuun 26 p:n välisen ajan. Yleisöä kävi rannalla n. 300,000 henkilöä eli tavallista vähemmän. Pukusuojaa käytti 66,543 henkilöä eli 33,094 henkilöä vähemmän kuin edellisenä kesänä. Eri kuukausien kesken pukusuojien käyttö jakaantui seuraavasti: kesäkuu 16,123, heinäkuu 42,010 ja elokuu 8,410. Miehistä käytti pukusuojaa 34,138 ja naisista 32,405. Uimarannan ravintolaa varten hankittiin 45 uutta putkijalkaista tuolia ja 15 pöytää. Rannalla työskenteli kesän aikana 21 henkilöä, joista pukusuojassa 9, siivoojina 5 ja vartijoina 7, viimeksi mainituista yksi yövartijana. Uimavartijain apua on kesän aikana tarvinnut n. kymmenkunta henkilöä. Heinäkuun 7 p:nä sai eräs 62-vuotias mieshenkilö sydänhalvauksen vedessä ja hukkui. Hietarannan ravintolan hoidosta huolehti edelleen Helsingin kaupungin elintarvikekeskus.

Kertomusvuoden kesänä ei nähty lainkaan moottoriveneitä kansanpuistojen rannoilla, kuten edellisinä kesinä. Osittain kuljettiin soutamalla vieläpä Varsasaareen ja Satamasaareen saakka ¹⁾.

Mustikkamaa oli ahkerassa käytössä. Vilhonvuorenrannan ja Mustikkamaan välillä välitti höyrylautta liikennettä moottoriveneiden sijasta. Lautalla tuli saarelle n. 220,000 aikuista ja n. 36,000 lasta. Vapautuneilla vangeilla teetettiin saarella n. 400 m uutta tietä, m.m. 4 m:n levyinen tie uimarannalta saaren päätielle.

Seurasaaressa kävi kesän aikana n. 100,000 henkilöä, joista suurin osa jalkaisin. Vapaaumarannan käyttö kasvoi yhä. Saaren uimalaitos oli hyvin suosittu. Siellä kävi n. 18,000 kylpijää, joista naisia 11,000. Saaren 50 vuotta vanha ravintolarakennus uusittiin säilyttämällä kuitenkin rakennuksen vanha tyyli. Vapautuneet vangit puhdistivat saaren metsää ja tekivät tällöin 256 m³ halkoja. Teitä uusittiin myöskin.

Pihlajasaarella laskettiin käyneen n. 45,000 henkilöä. Sinne rakennettiin suuri uusi käymälä, perattiin metsää ja korjattiin teitä vapautuneiden vankien avulla.

Korkeasaaren uimalaitoksessa kävi kesän aikana n. 5,800 maksavaa kylpijää. Niistä naisia n. 2,800 ja lapsia 500.

Vakinaisina leirialueina olivat edelleen Kivinokka, Varsasaari ja Satamasaari sekä tilapäisinä eli viikonloppuleirialueina Lauttasaari ja Tuurholma. Kivinokassa oli 689 vakinaista telttaa eli majaa. Siis entistä vähemmän. Alueella tehtiin kesän aikana huomattavia uudistuksia, joista mainittavin on vesijohdon vetäminen-Kulosaaresta. Näin saatiin poistetuksi harmillinen juoma- ja keittoveden puute. Vesijohto on 1,836 m:n pituinen kesäjohto kolmine vesiposteineen. Vapautuneilla vangeilla teetettiin 550 m uutta 3 m:n levyistä tietä. Lisäksi ojitettiin eräs vesiperäinen alue, poistettiin

¹⁾ Vrt. Hels. kaup. tilastollinen vuosikirja 1940—41 s. 226.

uimarannalta kantoja ja puhdistettiin metsää, jolloin saatiin 238 m³ halkoja.

Varsasaaren ja Satamasaaren käyttöä haittasi moottoriveneiden puute. Elämä oli niissä entistä hiljaisempaa. Varsasaassa oli 250 vakinaista telttaa ja Satamasaassa 100.

Lauttasaassa oli kesän aikana 877 tilapäistelttä, jotka saatiin pystyttää vain sunnuntain vastaiseksi yöksi. Tuurholmassa oli telttoja kaikkiaan n. 200. Suurin telttojen lukumäärä oli juhannuksena, jolloin niitä oli 73.

Herttoniemen uimarannan käyttö vilkastui entisestään. Siellä oli kaupungin puolesta vakinainen uimavartija, joka samalla piti uimakoulua pikkulapsille. Oppilaita oli 66, joista suurin osa oli Herttoniemen siirtola-putarhasta. Oppilaiden ikä vaihteli 3—13 vuoteen. Iän ja uimataidon perusteella oppilaat jaettiin kuuteen ryhmään. Elokuun 10 p:nä oli uimanäytös. Tällöin suoritti 15 uimakoululaista nuorten ja 15 uimakoululaista yleisen uimamerkin. Herttoniemen uimarantaa alkoivat kaupunkilaisetkin käyttää. Heinäkuun toisena sunnuntaina oli rannalla n. 800 kylpijää.

Eläintarha. Korkeasaaren eläintarhan toiminnasta eläintarhan valvoja antoi seuraavat tiedot:

Sota. Suomen ja Neuvostoliiton välinen sota aiheutti häiriöitä myöskin Eläintarhan toiminnassa, joista kiusallisimpia oli tehtäviinsä tottuneen henkilökunnan puute. Elämä saarella oli hiljaista. Hiihtäjiä ja muita saarella kävijöitä ei näkynyt. Useat saarella asuvat perheet oli myös siirretty maaseudulle. Rauhanteon jälkeisinä päivinä saaren elämä alkoi kuitenkin vilkastua. Jalankulkijoita ja hiihtäjiä tuli saarelle. Leijonalinna, joka sodan puhkeamisesta alkaen oli ollut suljettuna, avattiin maaliskuun 17 p:nä. Huhtikuun 29 p:nä avattiin laivaväylä saareen ja sen jälkeen laivaliikenne alkoi välittömästi. Toukokuussa liikenne oli vielä suhteellisen hiljaista, mutta muuttui vähitellen täysin normaaliksi, olipa heinäkuun aikana osittain vilkastakin. Siirtoväkeä oli runsaasti saarella kävijöiden joukossa.

Pelättiin, että kertomusvuoden kesällä uudelleen puhjennut sota toisi mukanaan voittamattomia vaikeuksia tarhan eläinten ruokinnassa. Kertomusvuonna ei kuitenkaan vielä ollut tuntuvampaa puutetta tärkeimmistä ruokatarvikkeista. Kalansaanti oli tosin ajoittain vaikeata ja hinnat korkeat, mutta lihatavaraa saatiin suuremmitta vaikeuksista. Lisäksi saatiin maissituotteita, pellavansiemenjauhoja ja auringonkukansiemeniä. Myöskin poikkeuksellisen runsas pihlajanmarjasato toi vaihtelua sotatalven ravintoon.

Henkilökunta. Eläintarhan henkilökunnasta olivat koko sodan ajan ja osittain vielä sen jälkeenkin asepalveluksessa eläintenhoitajat E. ja V. Kanerva sekä ajomies E. Rantamäki. E. Kanervan sijaisena toimineen M. Taxellin erottua tuli hänen tilalleen huhtikuun alusta lukien neiti S. Tiainen, joka hoiti tointa toukokuun 28 p:ään asti. Sodassa kaatui T. Kilpinen, joka jo kahden vuoden ajan oli toiminut eläintarhassa kesälomansijaisena ja ylimääräisenä eläintenhoitajana. Eläinlääkintätohtori H. Söderlundin kuoltua toimi eläinten lääkärinä tohtori V. Klemola.

Korjaus- ja uudisrakennustyöt. Korjaus- ja uudisrakennustyöistä mainittakoon seuraavat: Alppikauriin ja gemssien käytössä olleen tarhan puinen väliaita, jonka eläimet tuon tuostakin särkivät, purettiin ja tilalle rakennettiin uusi aita raudasta. Laamaeläinten hallussa olevassa ent. kamelitallassa suoritettiin perusteellinen korjaus, jossa m. m. koko etelänpuoleinen seinä revittiin ja uusittiin. Vesilintutalo maalattiin ulkoa. Uimalaitoksen yläpuo-

liseen hirvieläintarhaan ja kesän aikana rakennettuun sen yläpuolella sijaitsevaan hirsitalliin valettiin kiinteät sementtiset juomakulhot, käytössä olevaa mallia. Niihin vedettiin vesijohto leijonalinnalle vievästä johdosta.

Kun Korkeasaaren olympiakomitean ehdotuksiin sisältyvä suunnitelma uuden 5-osaisen hirvieläintarhan rakentamisesta tunnetuista syistä raukesi eikä eläintarhan vakinaisessa menoarviossa oltu huomioitu mitään lisätiloja hirviä varten, esitti eläintarhan valvoja, että edellisinä vuosina tähteiksi jääneistä pyöreistä riu-uista ja hirsistä rakennettaisiin piisonitarhan ja uimalaitoksen välimaille 1-osastoinen puinen aitaus ja sen yhteyteen piennehkö hirsitalli. Kiinteistölautakunnan ja kaupunginhallituksen hyväksytyä ehdotuksen, jonka kustannukset arvioitiin 19,362 mk:ksi, rakennettiin tarha ravintolasta uimalaitokselle johtavan tien ääreen. Tarha on epäsäännöllisen monikulmainen, n. 30 m:n läpimittainen. Sen suoja, jonka on suunnitellut eläintarhan valvoja, on itäkarjalaisen aitan tyyliä.

Vuoden suurin työ oli vesilintutarhan osittainen uusiminen, johon kuului ränsistyneen maanpuoleisen säleaidan korvaaminen uudella panssariverkkoaidalla, kävelytien teko aidan viereen, tarhan vesialueen syventäminen ja varustaminen kahdella kivistä muuratulla tekosaarella. Työn suorittaminen jätettiin vapautuneiden vankien työryhmän suoritettavaksi. Työryhmä pääsi aloittamaan työnsä vasta joulukuussa, joten pääosa siitä jäi v:n 1941 aikana suoritettavaksi.

Eläimistö. Vuoden lopussa oli eläintarhassa 146 eläinlajia, yhteensä 475 kpl, kuten seuraavasta yhdistelmästä ilmenee:

	Kpl	Eri lajeja		Kpl	Eri lajeja
Imettäväisiä	221	59	Matelijoita	10	4
Lintuja	242	82	Kaloja	2	1
			Yhteensä	475	146

Eläinkanta on supistunut edellisistä vuosista. Vaikeiden olosuhteiden takia ylimääräisiä eläinyksilöitä vähennettiin ja uusia hankittiin rajoitusti.

Ostamalla hankittiin eläintarhaan m.m. 1 kettu, 2 mäyrää, 2 saukkoa, 1 kärppä, 1 vesikko, 1 Saimaan norppa, 1 rusakkojänis ja 8 tavallista jänistä, 1 nuolihaukka, 3 kalasääskeä, 5 sarvipöllöä, 2 huuhkajaa, 2 korppeja, 1 koppelo, 1 kalkkuna, 1 riikinkukko ja 1 kurki. Puolustuslaitokselle luovutetun hevosen tilalle hankittiin uusi työhevonen. Lahjaksi saatiin 2 huuhkajaa, 3 kissapöllöä, 3 hiirihaukkaa, 4 laulu- ja 3 muuta papukaijaa, 1 lapinharakka, 15 kanarialintua, 4 punatulkkuja, 1 tilhi, 1 lehtokurppa ja 1 anka. Lisäksi eläintarhan hoitoon jätettiin vuoden vanha karhunpentu Salla. Vaihdamalla hankittiin saksalaiselta toiminimeltä Julius Mohr jr., Ulm-Donau, 1 naarasgemssi, 1 kiviäättä, 1 pari Swinhoefasaaneja sekä 2 kulta-, 2 Amherths-, 2 kuningas- ja 1 mustaselkäfasaani, 1 pari Kalifornian viiriäisiä, 1 saruskurki, 2 kattohaikaraa sekä alppikauris.

Tarhassa syntyneistä eläimistä mainittakoon 4 sekarotuista sekä 5 karakul- ja 4 mufflonkaritsaa, 2 vuohenkiliä, 1 gemssi, 1 piisoni, 1 laama, 2 Virginian-hirveä, 2 metsäkaurista, 1 kuusipeura, 1 aasi, 4 hopeakettua, 1 minkki, 18 frettiä, 2 pesukarhua, 1 puupiikkisika, 2 kyhmyjoutsenta, 5 myski- ja 4 tavallista ankkua sekä 8 hopeafasaania. Lady niminen leijona

penikoi kolme kertaa, mutta kaikki penikat kuolivat emon huonoon hoitoon.

Eläintarhan lisääntyneen eläimistön inventaarioarvoksi merkittiin 288,126 mk.

Tarhan eläimistä kuoli 1 hirvi, 2 metsäaurista, 1 fretti, 1 kärppä, 2 minkkiä, 1 kiviäättä, 1 mäyrä, 1 skunkki, 1 kettu, 1 malaijilaiskarhu, 1 maakarhu, 1 pesukarhu, 1 Saimaan norppa, 1 myskihäränvasikka, 1 puupiikkisika, 1 tavallinen ja 1 rusakkojänis, 1 alppimurmeli, 5 apinaa, 1 Amerikan-huuhkaja, 12 erilaista kotimaista petolintua, 2 erilaista fasaania, 7 muuta kesyä kanalintua, 1 katto- ja 1 harmaahaikara, 2 myskiankkaa ja 1 tavallinen anka, 1 sini-, 1 meri- ja 2 kesyhanhea, 6 papukaijaa, 9 pikkulintua, 11 erilaista kilpikonaa ja 3 kultakalaa. Valitettavin oli myskihärän vasikan menetys. Erikoisia kulkutauteja ei esiintynyt. Jotkut eläimet kuolivat ilmeisesti ankaran pakkasen johdosta, jotkut häkkiveriensa surmaamina tai muuten tapaturmaisesti. Lopettamalla hävitettiin m.m. 1 aasi, 2 karitsaa, 3 kuusipeuraa, 2 metsäaurista, 1 poro, 1 leijona, 1 saukko, 1 ahma, 3 sutta, 1 sinikettu, 2 maakarhua, 1 apina, 1 kalasääski, 1 kurki ja 1 joutsen. Osa eläimistä luovutettiin yliopiston eläintieteelliselle museolle. Teuras- ja siitoseläimiksi myytiin 4 tavallista lammasta, 12 karakul- ja 3 mufflonlammasta, 1 hillerifretti, 2 pesukarhua, 14 merisikaa, 45 kaniinia, 1 hopeafasaani, 7 ankkaa, 2 myskiankkaa, 1 kesyhanhi, 2 kyhmyjoutsenta ja 6 kanarialintua. Erikoisen huomion ansaitsevat siitoseläimiksi myydyt karakullampaat. Vaihtamalla luovutettiin 4 mufflonlammasta, 13 frettiä, 1 saukko, 1 susi, 2 sinikettua, 3 pesukarhua, 1 maakotka, 2 kalasääskeä, 6 huuhkajaa ja 4 pikkukiljuhanhea.

Poistettujen eläinten kirjanpitoarvo oli 298,237 mk, mistä myytyjen tai vaihtamalla luovutettujen osalle tuli 73,055 mk.

Eläinkannan inventaarioarvoksi merkittiin vuoden päättyessä 563,655 mk vastaten edellisenä vuonna 573,766 mk.

Leijonalinna. Leijonalinna tuotti pääsymaksutuloja 177,065 mk. Kaiken kaikkiaan leijonalinna on aukioloaikanaan syyskuun 7 p:stä 1935 lukien v:n 1940 loppuun mennessä tuottanut pääsymaksutuloja 1,055,897 mk, mikä kaksinkertaisesti ylittää linnan perustamiskustannukset. Sanotusta erästä tuli 2 mk:n lippujen osalle 887,230 mk ja 1 mk:n lippujen osalle 168,667 mk.

Akvaariorakennus ja kivikokoelma pidettiin yleisölle avoinna entiseen tapaan.

Siirtolapuutarhat ja omakotialueet. Siirtolapuutarhoja oli v. 1940 kuusi, nimittäin Ruskeasuon, Vallilan, Kumpulan, Herttoniemen, Talin ja Oulunkylän siirtolapuutarhat. Palstoja oli kaikkiaan 1,226. Oulunkylän uudessa puutarhassa jatkettiin perustamistöitä. Siitä huolimatta, että puutarha ei ollut täysin valmis, vuokrattiin kaikki palstat, sillä niiden kysyntä oli hyvin suuri.

Kaikkissa siirtolapuutarhoissa tehtiin kaupungin puolesta tavanmukaisia korjaustöitä. Hedelmäpuut ja marjapensaat olivat ankaran talven johdosta suureksi osaksi paleltuneet. Kevään ja kesän aikana koetettiin leikkaamalla ja hoitamalla pelastaa ne puut, joissa vielä oli eloa. Neuvontatyö oli järjestetty kuten aikaisemminkin. Kokouksien ja kesäjuhlien yhteydessä pyrittiin esitelmien avulla opastamaan viljelijöitä erilaisissa viljelystehtävissä. Yleensä pyrkivät siirtolapuutarhaviilijät viljelemään palstojaan tarkemmin ja tehokkaammin kuin ennen.

Keväällä lähettivät Malmön siirtolapuutarhaviilijät Ruotsista lah-

jaksi Helsingin siirtolapuutarhaviljelijöille lantun, herneen, porkkanan ja punajuuren siemeniä yhteensä 80 kg, joita jaettiin viljelijöille. Siemenet saapuivat kuitenkin niin myöhään, että osa niistä jäi jaettavaksi seuraavana keväänä. Hedelmä- ja marjakadon johdosta ei puutarhanäyttelyä voitu järjestää missään puutarhassa.

Puutarhaneuvontaa harjoitettiin myöskin Käpylän, Kumpulän, Toukolan, Taivaskallion ja Koskelan omakotialueilla. Neuvontatyössä pyrittiin erikoisesti opastamaan uusia viljelijöitä puutarhan perustamistöissä. Alueilla pidettiin myöskin puutarhanhoitoa koskevia luentoja ja havaintoesityksiä ajankohtaisista puutarhatehtävistä. Vallitsevien olojen takia pyrittiin palktojen viljelys suuntaamaan mahdollisimman runsaaseen hyötyviljelykseen. Nurmikot käännettiin perunanviljelystä varten.

Uusia puutarhoja perustettiin pääasiallisesti Koskelan omakotialueelle. Perustamistöitä haittasivat huono mullan saanti ja kuljetusvaikeudet. Tästä syystä oli useilla pihamailla jätettävä istutustyö tuonemmaksi. Pihamaat vain tasoitettiin ja siistittiin. Koska hedelmäpuut olivat edellisen ankaran talven aikana paleltuneet, kohdistettiin neuvontatyössä huomio myöskin niiden uudelleen kasvatukseen ja alkuhoitoon. Tavanmukaiset viljelyskilpailut järjestettiin myöskin. Puutarhoja arvosteltaessa pantiin pääpaino viljelyksen tuottavalle hyödylle ja katuosan siisteydelle.

Siirtolapuutarha- ja omakotialueille piirrettiin yhteensä 91 puutarhasuunnitelmaa. Pihamaapiirustuksia suunniteltiin 23. Majapiirustuksia myytiin 103.

IV. Tilastotoimisto

Tilastoimiston toimintakertomus v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Sodanaikainen toiminta. Sodan aikana tilastotoimiston toiminta jatkui säännöllisesti, mikäli olosuhteet sen sallivat. Henkilökunnasta osa oli maanpuolustustehtävissä ja muutamat olivat muista syistä siirtyneet toisille paikkakunnille. Sodanaikaisten olojen vuoksi myöhästyivät painatustyöt ja käsiteltävän tilastoaineiston saapuminenkin lykkäytyi, mutta siitä huolimatta saatiin kaikki juoksevat asiat hoidetuiksi. Ensimmäisinä sotaviikkoina toimiston työaikaa muutettiin, koska aamiaisloman hyväksikäyttö muodostui vaikeaksi ja virastotyö oli lopetettava, ennenkuin raitiotieliikenne pimeään tultua keskeytyi, mutta helmikuun 23 p:stä lukien työaika jälleen oli 6 ½ tuntia, kuten on määrätty, ja huhtikuun 1 p:nä otettiin uudelleen käytäntöön vanha työaika, klo 9—12 ja 13—16.30. Hälytysten vuoksi osa työajasta kuitenkin pakosta kului oleskeluun väestönsuojissa.

Sodanjälkeisenäkin aikana tilastotietojen ja vuosikertomusten sekä toimistossa käsiteltävän perusaineiston saanti myöhästyi huomattavasti. M.m. ei tilastotoimisto kertomusvuonna voinut lainkaan ryhtyä v:n 1939 kunnallisen finanssitilaston laatimiseen, koska kaupungin kyseisen vuoden tilinpäätöksen teko siirtyi v:een 1941, minkä johdosta myös tilinpäätöskertomuksen painattaminen lykkäytyi.

Toimiston henkilökunta. Vakinaiseen virkailijakuntaan nähden ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Sääntöpalkkaisista viranhaltijoista nauttivat sairauslomaa toimistopäällikkö O. Bruun syyskuun 3 p:stä 21 p:ään sekä toimistoapulaiset E. Rensfors tammi- ja helmikuun, H. Montell tammikuun 15 p:stä maaliskuun 15 p:ään ja E. Inberg heinäkuun 1 p:stä 14 p:ään. Palkatonta virkalomaa nauttivat toimistoapulaiset B. Koskio ja A.-M. Erwe tammi-maaliskuun ja R. Moisio syyskuun ajan. Sotapalveluksessa olivat toimistoapulaiset R. Moisio kesäkuun 13 p:ään ja P. A. Cavén toukokuun 20 p:ään sekä apulaisvahtimestari A. Gröndahl samoin toukokuun 20 p:ään. Vahtimestari E. Gröndahl kuului sodan ajan väestönsuojelukeskuksen palosammutusjoukkoihin, kuitenkin siten, että hän joka päivä jonkun aikaa työskenteli toimistossa, sekä kutsuttiin asevelvollisuuttaan suorittamaan kesäkuun 15 p:stä lukien. Toimistoapulainen M. Mielonen oli lottatöissä huhtikuun 2 p:ään asti.

Ylimääräiset viranhaltijat, nimittäin apulaisaktuaari S. Törnroth sekä toimistoapulaiset L. Ruotsalainen, I. Jauhiainen, H. Suolahti ja J. Strandberg, saivat jatkettua virkamääräykset vuoden alusta lukien. Apulaisaktuaari Törnroth ja toimistoapulainen Strandberg olivat sodan ajan sotapalveluksessa, edellinen elokuun 1 p:ään saakka; jälkimmäinen haavoittui ja katosi Viipurinlahden taisteluissa maaliskuun 6 p:nä.

Sijaisia ei yleensä otettu toimiston ulkopuolelta; vahtimestarin sijaisena toimi kuitenkin nuorukainen G. Smulter elokuun 1 p:stä vuoden loppuun.

Ylimääräisenä toimistoapulaisena, jolle suoritettiin palkkaa laskun mukaan, toimi tammikuun 15 p:stä neiti G. Sundvall.

Vanhojen kunnalliskertomusten hakemistojen laatimista, joka sodan puhjettua keskeytettiin, jatkettiin syksyllä rahatoimikamarin entisen sihteerin H. Dalströmin palattua työhön, mutta hänelle ei enää voitu järjestää aputyövoimaa kuten aikaisemmin. Työ kohdistui sen vuoksi lähinnä henkilöhakemiston saattamiseen painokuntoon. Arkiston järjestelytöitä suoritaneen valtionarkiston amanuenssin B. Federleyn tultua estyneeksi jatkamasta tätä hänelle uskottua tehtävää, töitä syksyllä jatkettiin valtionarkiston ylimääräisen amanuenssin Y. S. Koskimiehen johdolla, jolla oli apunaan filosofianmaisteri E. Nylund.

Maanpuolustustehtävissä olleet viranhaltijat saivat palkkansa kaupungin viranhaltijoille vahvistettujen yleisten määräysten mukaisesti. Heinäkuun 15 p:stä lähtien maksettiin alempiin palkkaluokkiin kuuluville sääntöpalkkaisille ja vastaaville ylimääräisille viranhaltijoille kalliinajanlisäyksiä.

Julkaisutoiminta. Vuoden varrella ilmestyivät tilastotoimiston julkaisemina seuraavat 7 teosta:

Tammikuun	10 p:nä	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 50. 1937. IV+312+279 s.
Helmikuun	12 »	Helsingin kaupungin tilasto. II—III. Ulkomaan kauppa ja merenkulku. Uusi sarja. 8. 1937—38. IV+26+157 s.
Maaliskuun	16 »	Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 32. 1939. XV+392 s.
Huhtikuun	27 »	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 17. 1939. XX+224 s.
	» »	Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 17. 1939. XX+224 s.
Kesäkuun	11 »	Helsingin kaupungin tilasto. I. Terveysten- ja sairanhoidon. 23. 1938. Edellinen osa. IV+122 s.
Heinäkuun	27 »	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. Vanhempi sarja. Kaupunginvaltuusto. 2. 1879—83. IV+384 s.

Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen ¹⁾ mukaisesti ei kunnalliskalenteria kertomusvuonna julkaistu. Kun sittemmin havaittiin uuden tilastoaineiston saannin huomattavasti myöhästyvän ja vaikeutuvan, tilastotoimisto esitti kaupunginhallitukselle, että myöskin tilastollisen vuosikirjan julkaisemisesta tavalliseen aikaan v:n 1940 lopussa luovutaisiin, toivoen toimisto voivansa saada v:n 1941 painoksen julkaisuuteen varhain viimeksi mainitun vuoden syksyllä, mikä erinäisistä syistä oli erittäin suotavaa. Kaupunginhallitus suostui esitykseen kesäkuun 20 p:nä. Samalla kaupunginhallitus toimiston esityksestä päätti, ettei opetuslaitosten toimintakertomuksia vajanaiselta lukuvuodelta 1939/40 ollut julkaistava erillisenä julkaisuna, vaan että selostus niiden sodanaikaisesta toiminnasta oli otettava lukuvuotta 1940/41 käsittelevään niteeseen.

¹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 115.

Eripainoksia otettiin seuraavista asetuskokoelmassa julkaistuista asetuksista: Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännöstä 300 kpl, maistraatin työjärjestyksestä 50 kpl ja väestönsuojelun yleissuunnitelmasta 105 kpl. Uudet painokset otettiin säännöksistä, jotka koskevat meijereitä ja maitomyymälöitä, 100+100 kpl. Lisäksi painettiin lisälehtiä automobiilitaksaan, 1,000+1,000 kpl.

Tietojen ja selvitysten antaminen viranomaisille ja yksityisille. Kuten aikaisempinakin vuosina tilastotoimisto kuukausittain sai sosiaaliministeriön sosiaaliselta tutkimustoimistolta tietoja elintarpeiden hinnoista ja vuosineljänneksittäin, tosin huomattavasti myöhästyneinä, tietoja elinkustannusindeksistä, joista kaikista lähetettiin jäljennökset niitä haluaville kunnallisille elimille. Toimiston laatima laivaliikennettä koskeva tilasto lähetettiin kuukausittain satamahallintotoimistolle. Sosiaaliministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle lähetettiin tietoja rakennustoiminnasta ja köyhäinhoitoavustusta saaneista henkilöistä v. 1939, Uudenmaan lääninhallitukselle erinäiset sen vuosikertomustaan varten tarvitsemat taulukot, Vakuutus oy. Pohjolalle tietoja tapaturman varalta vakuutettujen kaupungin työntekijäin lukumäärästä ja työpalkoista sekä Tukholman kaupungin tilastokonttorille Helsinkiä koskevat tiedot Pohjoismaiden pääkaupunkien yhteistä, näiden tilastollisissa vuosikirjoissa julkaistavaa tilastoa varten.

Tietoja, ilmoituksia ja selvityksiä annettiin sitä paitsi useille muille viranomaisille. Väestönsuojelukeskukselle lähetettiin arviolaskelmat kaupungissa olevien rakennusten luvusta, sähkölaitoksen laskuun laadittiin tilasto kaupungissaolevista erinäisistä sähkökojeista, jota varten laitos itse oli kerännyt aineiston, Kuopion kaupunginhallitukselle lähetettiin selvitys kunnallisten notaarien ja sihteerien virka-asemasta ja tehtävistä Helsingissä sekä satamalaitoksen toimitusjohtajalle jäljennökset rautatieliikennettä osoittavista, rautatiehallituksen tilastotoimistosta saaduista alkuperäisistä tilastotaulukoista.

Tavanmukainen vuokratiedustelu toimitettiin syyskuussa ja kerätty aineisto lähetettiin sosiaaliministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle, joka laski tulokset ja lähetti laatimansa yksityiskohtaiset taulukot tilastotoimistolle. Sodan vuoksi jäi sitä vastoin poliisilaitoksen avulla tammi-kuussa suoritettava tiedustelu vuokraamattomista huoneistoista toimittamatta.

Tilastollisen päätoimiston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti lävistettiin v:n 1939 kunnallisverotusta (edellisen vuoden tulojen perusteella) koskevaa tilastoa varten tarvittavat reikäkortit, jotka sitten lähetettiin päätoimistolle tilaston laatimista varten päätoimiston Hollerith-koneiden avulla.

Sodan kestäessä tilastotoimisto helmikuun aikana pyynnöstä avusti työvelvollisuuslautakunnan kansliaa työvelvollisten luetteloidemisessa ja heidän jakamisessaan eri ryhmiin ammattinsa ja huoltovelvollisuutensa perusteella. Samoin toimisto maalisi- ja huhtikuussa, kun sekä tilastotiedot että painatustyöt myöhästyivät, avusti lastensuojeluvirastoa tilaston laatimisessa käytettävien henkilökorttien täyttämässä, jotta tämä sittemmin tilastotoimistossa käsiteltävä aineisto saataisiin nopeammin valmiiksi.

Sitä vastoin ei toimiston apua, kuten edellisinä vuosina pyydetty tuberkuloosihuoltotoimiston v. 1939 koskevan tilaston laadintaan, vaan tyytyi huoltotoimisto huomattavasti supistettuun tilastoon, jonka se laati ilman vierasta apua ja käyttämättä Hollerith-järjestelmän reikäkortteja.

Vuoden varrella annettiin tilastotoimiston arkistossa säilytettyjen henkikirjojen jäljennösten perusteella 252 todistusta siitä, olivatko niissä mainitut henkilöt olleet henkikirjoissa Helsingissä, sekä 1 muunlainen todistus.

Elintarpeiden y.m. tarvikkeiden säännöstelyä koskeva tilasto. Tilaston aikaansaamiseksi säännöstelyn alaisten tarvikkeiden jakelusta ja kulutuksesta tilastotoimisto, neuvoteltuaan asiasta kansanhuoltolautakunnan toimihenkilöiden kanssa, ehdotti kaupunginhallitukselle, että toimisto saisi tehtäväkseen, käyttämällä kansanhuoltolautakunnan alaisissa virastoissa olevaa aineistoa, laatia v:n 1939 syyskuun 1 p:n ja v:n 1940 joulukuun 31 p:n välistä ajanjaksoa käsittävän, tätä alaa koskevan tilaston, sekä että lautakunnan itsensä v:n 1941 alusta tulisi huolehtia työn jatkamisesta siten, että voitaisiin saada kuukausittaisia tietoja jaetuista ostokorteista ja ostoluvista, tarvikkeiden jakelusta ja kulutuksesta y.m.s. Suostuen tähän kaupunginhallitus myönsi tarkoitukseen 6,000 mk:n määrärahan. Tätä työtä suoritettiin vuoden loppuun saakka, ja jatkettiin sitä vielä tammikuussa 1941, jolloin havaittiin, että osa vanhempaa aineistoa jo oli tarpeettomana hävitetty sekä että tilaston laatiminen takakäteän usein oli varsin hankalaa.

Arkiston hoito. Valtionarkisto, jolle vuoden alussa voimaan tullut uusi arkistolaki oli antanut valvontaoikeuden julkisiin arkistoihin nähden, pyysi syksyllä kaupunginhallitukselta erinäisiä tietoja kaupungin kunnallisista arkistoista. Kaupunginhallituksen määräyksestä tilastotoimisto keräsi kaikilta kunnallisilta viranomaisilta ja laitoksilta kyseiset tiedot, jotka lähetettiin kaupunginhallitukselle edelleen valtionarkistolle toimitettaviksi.

Tilastotoimiston muutettua kesällä 1939 vanhasta huoneistostaan kaupungintalon sivurakennuksessa, määrättiin, että tämän pohjakerros, johon toimiston kirjasto ja julkaisuvarasto olivat olleet sijoitettuina, edelleenkin oli jäävä toimiston haltuun siten, että sen varasto ja osa kirjastosta jäivät entisiin suojiinsa sekä että kaksi vapautuvaa huonetta varattiin arkistotarkoituksiin, lähinnä rahatoimiston arkistoa varten. Sodan vuoksi voitiin vasta syksyllä 1940 ryhtyä siirtämään osia rahatoimiston arkistosta mainittuun huoneistoon, jossa muutamat tilastotoimiston sinne jättämät hyllyt olivat tarkoitukseen käytettävissä.

Menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin tilastotoimiston määrärahoja käytettiin:

Menoerät	Määräraha talousar- vion mu- kaan	Siirto- ja lisämäärä- rahat	Yhteensä käytettä- vissä olevia varoja	Menot	Määrärahan säästö (+) tai ylitys (—)	
Markkaa ja penniä						
Sääntöpalkkaiset virat	795,140	8,600	803,740	805,402 35	—	1,662 35
Tilapäistä työvoimaa ..	227,600	6,000	233,600	195,352 40	+	38,247 60
Vuokra	169,584	—	169,584	169,584	—	—
Valaistus	9,000	—	9,000	6,731 85	+	2,268 15
Siivoaminen	3,500	—	3,500	2,643 45	+	856 55
Painatus ja sidonta	352,000	1) 47,314 60	399,314 60	287,062 35 2)	+	112,252 25
Tarverahat	27,250	—	27,250	25,078 45	+	2,171 55
Yhteensä	1,584,074	61,914 60	1,645,988 60	1,491,854 85	+	154,133 75

1) Siirretty v:sta 1939. — 2) Siirrettiin v:een 1941.

Talousarviossa myönnettyt määrärahat olivat 1,584,074 mk, johon lisäksi siirrettiin edellisen vuoden painatusmääräraha 47,314: 60 mk. Sitä paitsi myönnettiin 6,000 mk:n lisämääräraha säännöstelyn alaisten tarvikkeiden jakelua ja kulutusta koskevaa tilastoa varten. Käytettävissä oli siis kaikkiaan 1,637,388: 60 mk. Asianomaisilta tileiltä siirrettiin lisäksi kaupunginhallituksen myöntämät erät sairausloma- y.m. sijaisten palkkaamiseen, yhteensä 8,600 mk, tilastotoimiston palkkatileille. Vaikkakin palkkatileillä erinäisten viranhaltijain poissaolon vuoksi, joko ilman palkkaa tai vähennetyin palkkaeduin, syntyi säästöä, niin aiheuttivat kalliinajanlisäykset kuitenkin sääntöpalkkaisten viranhaltijain palkkatilin ylittämisen 1,662: 35 mk:lla, kun sitä vastoin tilapäisen työvoiman tilillä syntyi 38,247: 60 mk:n säästö.

Koska toimisto, kuten edellisen vuoden toimintakertomuksessa on mainittu, ei voinut käyttää hyväkseen sille v. 1939 myönnettyä painatusmäärärahan ylittämisoikeutta painatuskustannusten kohoamisen vuoksi yli arvion, se pyysi, että sille myönnettäisiin 102,000 mk:n suuruinen lisämääräraha painatus- ja sidontatöitä varten. Kaupunginhallitus päätti merkitä pyydetyn erän v:n 1941 talousarvioon.

Toimiston tulot myydyistä julkaisuista olivat 4,503: 20 mk.

V:n 1941 talousarvioehdotus päättyi 1,571,756 mk:aan, johon kuitenkin eivät sisälly kaupunginvaltuuston viranhaltijoille vahvistamat kalliinajanlisäykset. Palkkamenot supistuivat huomattavasti, koska muutamien julkaisujen painattamista oli lykätty, joten erinäiset työt, joiden teettämiseen aikaisemmin oli käytetty toimiston ulkopuolelta hankittua työvoimaa, nyt katsottiin voitavan suorittaa käyttämällä omaa henkilökuntaa. Painatusmääräraha kohosi toimiston ehdotuksen mukaisesti, koska kirjapainojen hinnat olivat nousseet ja koska eräitä painossa olevia julkaisuja varten edellisen vuoden menoarvioon merkityt määrärahat katsottiin riittämättömiksi. Kaupunginhallitus poisti menoarviosta kahden v. 1941 painettavan julkaisun kustannukset koska näiden valmistuminen todennäköisesti tulisi siirtymään v:een 1942, jonka talousarviossa vastaavat menot siis oli huomioitava; sitä vastoin kaupunginhallitus lisäsi menoarvioon 102,000 mk, jota määrää tilastotoimisto, kuten jo mainittiin, oli pyytänyt lisämäärärahana erinäisten jo valmiiden julkaisujen kohonneiden painatuskustannusten suorittamiseen. Poistot olivat kuitenkin lisäyksiä suuremmat, joten painatusmääräraha aleni edellisen vuoden määrärahaa pienemmäksi. Valtuuston sittemmin hyväksymä talousarvio päättyi 1,529,836 mk:aan.

Lähetysten lukumäärä oli 2,202, mistä lähetettyjä kirjeitä 794 ja jaettuja julkaisuja 1,408.

Kirjasto lisääntyi 1,323 numerolla.

V. Verotusvalmisteluvirasto

Verotusvalmisteluviraston kertomus v:ltä 1940 sisälsi seuraavaa:

Kertomusvuoden aikana verotusvalmisteluviraston henkilökunnassa tapahtui seuraavat muutokset: Avoinna olleeseen liikekäsittelijän virkaan valittiin johtaja J. G. Louhivaara tammikuun 20 p:stä lukien. Lokakuun 30 p:nä 1939 kuolleen toimistoapulaisen H. Lindbladin sijaan kaupunginhallitus määräsi tammikuun 15 p:nä filosofianmaisteri S. I. Orton, joka helmikuun 1 p:nä ryhtyi virkaansa hoitamaan. Helmikuun 1 p:nä kaupunginhallitus päätti, että joulukuun alussa 1939 maasta poistuneen toimistoapulaisen H. Billerbäckin virkaa ei toistaiseksi julisteta haettavaksi eikä täytetä.

Sairauden vuoksi nauttivat virkavapautta seuraavat viranhaltijat: toimistoapulaiset E. Lagerberg tammikuun 1 p:stä huhtikuun 30 p:ään ja A. Lassman syyskuun 1 p:stä lokakuun 31 p:ään sekä marraskuun 26 p:stä tammikuun 14 p:ään 1941, vahtimestari L. Sivén tammikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään ja liikekäsittelijä B. Liljeström maaliskuun 27 p:stä kesäkuun 16 p:ään ja heinäkuun 29 p:stä syyskuun 27 p:ään sekä yksityisten asiain vuoksi toimistoapulainen E. Lagerberg toukokuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään sijaisenaan Viipurin kaupungin taksoituskonttorin kanslia-apulainen E. E. Vihmola.

Verotusvalmisteluviraston kertomusvuonna tekemistä anomuksista ja esityksistä mainittakoon seuraavaa: Maaliskuun 28 p:nä esitettiin kaupunginhallitukselle, että kiinteistökäsittelijä A. Stähle, joka syyskuun 14 p:nä täytti 67 vuotta, oikeutettaisiin hoitamaan virkaansa vielä yhden vuoden, minkä johdosta kaupunginhallitus huhtikuun 4 p:nä päätti oikeuttaa Stählen olemaan virassaan kertomusvuoden loppuun asti; lokakuun 1 p:nä uusittiin esitys kiinteistökäsittelijä Stählen oikeuttamisesta hoitamaan virkaansa v:n 1941 loppuun asti, johon kaupunginhallitus suostui lokakuun 3 p:nä. Vuoden kuluessa tehtiin useita esityksiä valtionvarainministeriölle, kaupunginhallitukselle sekä Uudenmaan ja Turun eteläisen sotilaspiirin esikunnille viraston viranhaltijain sotapalveluksesta palauttamiseksi tai lomauttamiseksi verotusvalmistelutöiden suorittamista varten. Elokuun 28 p:nä esitettiin lääninhallitukselle, että valtion palveluksessa oleville verotusvalmisteluviraston viranhaltijoille saataisiin suorittaa kalliinajanlisäykset samojen perusteiden mukaan kuin ne suoritettiin kaupungin palveluksessa oleville viranhaltijoille heinäkuun 15 p:stä alkaen, mihin lääninhallitus suostui syyskuun 2 p:nä. Marraskuun 18 p:nä esitettiin lääninhallitukselle ja kaupunginhallitukselle, että viraston palvelukseen otettaisiin 10 uutta käsittelijää ja että käsittelijäin, joiden

lukumäärä kohosi täten 14:ään, palkkaus korotettaisiin 2,500 mk:sta ainakin 3,000 mk:aan kuukaudessa; tämä esitys hyväksyttiin v:n 1941 alkupuolella ja astui voimaan siten, että käsittelijäin pohjapalkka kohosi 3,075 mk:aan kuukaudessa. Kertomusvuoden loppupuolella verotusvalmisteluviraston sihteerit, asianvalvoja sekä käsittelijät ja osastonjohtajat tekivät kaupunginhallitukselle ja lääninhallitukselle anomuksen palkkojensa huomattavasta korottamisesta, jonka johdosta verotusvalmisteluvirasto joulukuun 30 p:nä antoi kaupunginhallitukselle puoltavan lausuntonsa. Mainittujen viranhaltijain pohjapalkkoja korotettiin huhtikuun 1 p:stä 1941 lukien seuraavasti: ensimmäisen sihteerin 79,500 mk:aan, toisen sihteerin 66,600 mk:aan, kansliapäällikön 82,800 mk:aan, asianvalvojan 60,900 mk:aan, liikekäsittelijäin 60,900 mk:aan, alemman asteen liikekäsittelijän 48,000 mk:aan, osastonjohtajain ja kiinteistökäsittelijäin 52,800 mk:aan ja käsittelijäin 36,900 mk:aan. Kertomusvuoden alussa vallinneen sotatilanteen johdosta pidennettiin erikoisella lailla sekä kunnallisten että valtion veroilmoitusten jättoaikaa, mutta useat eivät olleet tilaisuudessa täyttämään ilmoitusvelvollisuuttaan pidennetyнкään ajan kuluessa, vaan veroilmoituksia saapui vielä senkin jälkeen kun veroluettelot oli pantu nähtäville. Veroilmoituksia jätettiin kunnallistaksoitusta varten 148,421, joista suomenkielisiä 109,879 ja ruotsinkielisiä 38,542, sekä tulo- ja omaisuusverotusta varten 141,809, joista suomenkielisiä 102,578 ja ruotsinkielisiä 39,231. Poikkeuksellisista oloista johtui, että kunnallistaksoitus saatiin loppuun suoritetuksi vasta heinäkuun alussa, mutta tulo- ja omaisuusverotus loppuun suoritettiin samaan aikaan kuin edellisinäkin vuosina eli syyskuun aikana lisäämällä tilapäistä työvoimaa. Kunnallisen taksoituslautakunnan sekä tulo- ja omaisuusverolautakunnan kokoukset alkoivat jo tammikuussa, mutta taksoituslautakunnan osastot pääsivät aloittamaan työnsä vasta toukokuun alkupuolella.

Verovelvollisten lukumäärä oli kunnallisverotuksessa 160,745 sekä tulo- ja omaisuusverotuksessa 94,650. Veroäyrien lukumäärä, joka edellisenä vuonna oli ollut 43,964,117, aleni 43,707,027:ään. Maksettavaksi määrätyn tulo- ja omaisuusveron määrä, joka edellisenä vuonna oli ollut 604,044,455: 60 mk, kohosi 718,447,752: 55 mk:aan, josta 19,793,646: 30 mk tulo- ja omaisuusverosta annetun lain 23 a §:ssä mainitun lisäveron, 902,683: 10 mk saman lain 43 §:ssä säädetyn lisäveron, 119,348:771: 30 mk perushankintaveron sekä 2,347,027: 75 mk aikaisemmilta vuosilta maksuunpannun jälkiveron osalle.

Kunnallisverotuksesta tehtiin tutkijalautakunnalle 3,036 valitusta, joiden johdosta tuli poistetuksi 293,797 veroäyriä, joten äyrien kokonaismääräksi jäi 43,413,230. Veroäyriästä jakaantui kiinteistötulojen osalle 4,773,998, elinkeinotulojen osalle 9,829,263 sekä palkka- y. m. tulojen osalle 28,809,969. Veroäyriin hinnaksi, joka v. 1939 oli 7 mk, vahvistettiin 8: 50 mk.

Tulo- ja omaisuusverotuksesta tehtiin Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle 731 valitusta, joita mainittu lautakunta ei kuitenkaan ehtinyt käsitellä loppuun kertomusvuoden aikana. Sitä vastoin tarkastuslautakunta käsiteli loppuun v:lta 1938 toimitetusta tulo- ja omaisuusverotuksesta tehdyt valitukset, jolloin maksuunpannun tulo- ja omaisuusveron lopputulos tuli olemaan jälkiveroineen 602,286,555: 65 mk, josta tuli tulo- ja omaisuusverosta annetun lain 23 a §:ssä säädetyn lisäveron osalle 6,508,657: 40 mk, 43 §:ssä säädetyn lisäveron osalle 1,767,136: 20 mk sekä perushankintaveron osalle 99,445,910: 40 mk.

Useiden kunnallisten tuloilmoitusten oheen oli kertomusvuonna liitetty palkanpidätystodistuksia, mutta kansaneläkemaksuja ei vielä tänä vuonna maksuunpantu, koska maksuunpano oli erikoisella lailla siirretty seuraavaan vuoteen. Tulo- ja omaisuusverotuksen ohella toimitettiin kertomusvuonna kokonaan uusi verotus, nimittäin suhdanneverotus, mutta tämän verotuksen aiheuttaman suuren työn vuoksi ei veroluetteloa voitu panna nähtäväksi ennenkuin marraskuussa. Tätä veroa maksuunpantiin yhteensä 36,175,276 mk, joka jakaantui 2,161 verovelvollisen osalle. Suhdanneverotuksesta tehtiin kaikkiaan 103 valitusta, joita Uudenmaan läänin tarkastuslautakunta ei ehtinyt vuoden aikana käsitellä. Lisäksi aloitettiin kertomusvuoden lopussa omaisuudenluovutusverotuksen valmistelutyö, mutta sitä ei ehditty saada läheskään suoritetuksi vuoden loppuun mennessä, varsinkin kun verotusvalmisteluviraston tehtäväksi oli lainsäädäntöteitse annettu toimittaa omaisuudenluovutusverotus myös siirtoväen osalta.

Viraston käytettävänä oli v:n 1939 päättyessä kunnan varoilla ostettua kalustoa 270,675 mk:n ja valtion omistamaa kalustoa 372,982:65 mk:n arvosta. Kertomusvuoden aikana hankittiin uutta kalustoa kaupungin varoilla 18,700 mk:n ja valtion varoilla 8,428 mk:n arvosta.

Virasto, joka edellisen vuoden joulukuun alussa oli sodan aiheuttaman pommitusvaaran vuoksi siirtynyt Espoon kunnassa olevaan Albergan kartanoon, palasi sieltä takaisin vakinaiseen toimipaikkaansa helmikuun puolivälissä, jolla välin virastoa varten oli ehditty rakentaa väliaikainen pommisuoja talon kellariin sekä laudoista tuki toimistosalin lasikaton alle.

Verotusvalmisteluviraston tarkkailijain kertomus v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Verotusvalmisteluviraston kuukausitilien tarkastus toimitettiin heti tilien valmistuttua ja samojen menettelytapojen ja periaatteiden mukaisesti kuin edellisinäkin vuosina. Mahdolliset huomautukset tehtiin tarkastuslausuntoon.

Verotusvalmisteluvirastossa oli vuoden aikana 40 kunnan ja 69 valtion palkkaamaa viranhaltijaa. Tilapäisissä töissä oli vuoden aikana kaikkiaan 129 henkilöä.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1940 menoarvio vahvistettiin valtion puolesta vasta helmikuun 28 p:nä johtuen siitä, että n.s. omaisuudenluovutus- ja suhdanneverojen aiheuttamia lisämenoja oli vaikeata ennakolta arvioida. Näitä uusia verotustehtäviä varten ja muutenkin lisääntyneiden töiden takia valtio v. 1940 asetti verotusvalmisteluviraston käytettäväksi 1,000,000 mk:n lisämäärärahan.

Kertomusvuonna kaupunki myönsi virkailijoilleen kalliinanajalisäystä määrättyjen perusteiden mukaan. Näihin tulivat osallisiksi myös valtion palkkaamat verotusvalmisteluviraston virkailijat.

V:n 1940 menoarvioehdotuksessaan verotusvalmisteluvirasto oli ehdottanut myönnettäviksi 234,000 mk:n lisämäärärahan 15 uuden kanslia-apulaisen palkkaamiseksi ja 95,000 mk 3 uuden käsittelijän palkkaamista varten. Näitä määrärahoja, jotka kaupunki puolestaan oli hyväksynyt, ei ole kertomusvuonna käytetty.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1940 tilien loppuyhdistelmän mukaan valtion menot olivat 4,174,365 mk ja Helsingin kaupungin menot

2,917,204: 10 mk. Koska valtio lisäksi suoritti henkikirjanotteista 33,500 mk ja valtion verolomakkeiden painatuksesta 100,000 mk sekä kaupunki taksoitusluettelon ja kunnallisverolippujen kirjoittamisesta 197,925 mk, oli valtion lopullinen osuus verotusvalmisteluviraston menoista 4,307,865 mk ja kaupungin osuus 3,115,129: 10 mk. Viimeksi mainitusta rahamäärästä on kuitenkin vähennettävä valtion ja kaupungin yhteisiin menoihin kuulumattomina tutkijalautakunnan jäsenten palkkioina suoritettut 3,150 mk, joten kaupungin lopulliseksi osuudeksi jäi 3,111,979: 10 mk. Valtion rahaosuus on kunnan osuutta 1,195,885: 90 mk suurempi johtuen edellä mainituista uusista veroista sekä siitä, että kaupungin maksettaviin kuuluvien kansaneläkelaitokselle perittävien maksujen maksuunpanoa ei lopullisesti ole toimitettu.

VI. Leski- ja orpokassa

Leski- ja orpokassan johtokunnan v:lta 1940 antama toimintakertomus sisälsi seuraavaa:

Kassan kolmantena toimintavuonna kuuluivat sen johtokuntaan pääjohtaja E. Rydman puheenjohtajana sekä jäseninä vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhjelm ja rahatoimenjohtaja J. Helo kaupunginvaltuuston valitsemina sekä uuttaja A. Itoniemi, sairaalatarkastaja M. Saarenheimo ja johtaja S. Seppälä kassan jäsenistön valitsemina. Johtokunnan varapuheenjohtajana toimi rahatoimenjohtaja J. Helo ja sihteerinä kansliasisihteeri A. Danielson. Sääntöjen määräämässä kassan jäsenten vuosikokouksessa, joka vallinneiden olojen vuoksi voitiin pitää vasta heinäkuun 8 p:nä, valittiin v:n 1940 tilejä tarkastamaan kamreeri V. Kerkkänen ja insinööri A. Myrsky sekä varalle kamreeri R. Brandt ja putkityöntekijä J. Kivistö.

Tehdyn aloitteen johdosta kalliinajanlisäyksen maksamisesta kassasta eläkettä nauttiville kassan johtokunta kokouksessaan marraskuun 5 p:nä päätti puoltaa aloitetta ja ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kassasta suoritettavat eläkkeet toistaiseksi tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen korotettaisiin 25 %:lla, kuitenkin vähintään 100 mk:lla kuukaudessa, edellytyksin, että kaupunki otti suorittaakseen tästä kassalle aiheutuvat kustannukset. Kokouksessaan marraskuun 20 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen myöntäen tarkoitukseen tarvittavat varat.

Kassaan liittyneiden uusien jäsenten lukumäärä oli sen kolmantena toimintavuonna hieman suurempi kuin edellisenä vuonna, mutta siitä eronneiden lukumäärä vain noin puolet edelliseen vuoteen verraten. Kuolleiden jäsenten lukumäärä oli vain 15 suurempi kuin v. 1939 huolimatta siitä, että yksinomaan sodassa kaatui 16 kassan jäsentä. Jäsenmäärä eri eläkeluokissa oli seuraava:

	Jäsenten peruspalkka kuukaudessa						Jäseniä yhteensä	
	I alle 2,100 mk		II 2,100—2,899 mk		III 2,900—3,999 mk	IV 4,000—5,799 mk		V 5,800—
	Kuukausipalkkaisia	Tunti- tai viikkopalkkaisia	Kuukausipalkkaisia	Tunti- tai viikkopalkkaisia				
V:sta 1939 jäljellä olevia	343	767	274	23	343	193	110	2,053
Uusia	29	21	14	1	11	7	2	85
Eronneita	5	6	4	1	3	1	—	20
Kuolleita	10	22	7	—	4	2	2	47
V:een 1941 jääneitä	354	760	275	23	350	198	111	2,071
Eläkeluokasta toiseen siirtyneitä:								
Entisen luokan mukaan	4	—	4	—	2	1	—	11
Uuden luokan mukaan	1	—	2	—	5	2	1	11

Kassan jäseniksi hyväksytyt 2,138 henkilöä jakautuivat eri virastojen, laitosten y.m. kesken seuraavasti:

Virasto, laitos tai hallinnonhaara	Jäseniä kaikkiaan	Niistä naisia	Virasto, laitos tai hallinnonhaara	Jäseniä kaikkiaan	Niistä naisia
Revisiotoimisto	4	—	Suomenkieliset kansa-		
Kaupunginhallituksen kanslia ja asiamiesosasto	21	—	koulut	87	1
Rahatoimisto	15	3	Ruotsinkieliset kansa-		
Tilastotoimisto	5	—	koulut	25	1
Verotusvalmisteluvirasto	14	—	Suomenkielinen työ-		
Maistraatti	7	—	väenopisto	3	—
I kaupunginvoudin konttori	6	—	Ruotsinkielinen työ-		
II kaupunginvoudin konttori	57	2	väenopisto	1	—
Rikostuomioiden toimenpanokonttori ...	13	—	Ammattiopetuslaitosten johtokunta	1	—
Ulosottolaitoksen tarkkailuosasto	1	—	Kirjapainokoulu	3	—
Rakennustarkastuskonttori	9	—	Valmistava poikainammattikoulu.....	10	—
Raastuvanoikeus	34	—	Kaupunginkirjasto ...	12	3
Syyttäjistö	6	—	Kaupunginorkesteri ...	54	—
Poliisilaitoksen sairaushuolto	1	—	Kiinteistötoimisto	93	4
Palolaitos	105	—	Rakennustoimisto	553	2
Terveystenhoito	46	—	Puhtaanapitolaitos ...	59	—
Sairaanhoidto	121	9	Satamat	56	1
Huoltotoimi	61	7	Teurastamo	27	1
Lastensuojelu	35	5	Elintarvikekeskus ...	4	—
Oikeusaputoimisto	2	—	Vesijohtolaitos	96	—
Työnvälitystoimisto ..	17	3	Kaasulaitos	166	1
			Sähkölaitos	226	2
			Raitiotie ja omnibus oy.	79	—
			Kaupungin palveluksesta eronneita	3	—
			Yhteensä 2,138	45	

V:n 1940 kuluessa 20 henkilöä, niistä 5 naista, erosi kassan jäsenyydestä ja 47 jäsentä kuoli, joten jäsenten lukumäärä vuoden päättyessä oli 2,071. Ikäänsä nähden jäsenet jakautuivat seuraavasti:

Ikä vuoden päättyessä, vuotta	Jäseniä kaikkiaan	Eronneita	Kuolleita	Jäseniä vuoden päättyessä
—24	1	—	—	1
25—29	76	2	2	72
30—34	282	3	7	272
35—39	376	4	4	368
40—44	332	1	5	326
45—49	314	1	3	310
50—54	272	2	8	262
55—59	235	3	5	227
60—64	152	2	4	146
65—69	75	1	5	69
70—	23	1	4	18
Yhteensä	2,138	20	47	2,071

Kassasta eronneet jakautuivat eroamisen syyn mukaan seuraavasti:

Virasto, laitos tai hallinnonhaara	Omasta pyynnöstä kassasta eronneita	Omasta pyynnöstä kaupungin palveluksesta eronneita	Kuolleita
II kaupungivoudin konttori	—	—	2
Raastuvanoikeus	1	—	2
Palolaitos	5	—	—
Sairaanhoito	1	2	2
Huoltotoimi	1	—	1
Lastensuojelu	—	—	1
Suomenkieliset kansakoulut	—	—	2
Ruotsinkieliset kansakoulut	—	—	1
Valmistava poikain ammattikoulu	—	—	1
Kaupunginkirjasto	—	—	1
Kiinteistötoimisto	—	—	4
Rakennustoimisto	5	—	13
Puhtaanapitolaitos	1	—	2
Satamat	—	—	2
Teurastamo	—	—	1
Vesijohtolaitos	—	—	3
Kaasulaitos	1	—	6
Sähkölaitos	2	1	3
Yhteensä	17	3	47

Kassan 47 edesmenneen jäsenen ikä vaihteli 28 vuodesta 78 vuoteen. Heidän jälkeensä jääneet lesket, 44, ja orvot, 37, jakautuivat ikänsä mukaan seuraavasti:

Eläkeluokka	Lesket iän mukaan, vuotta							Orvot iän mukaan, vuotta																					
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	Alle 1	1	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I	2	1	7	1	—	5	7	1	4	2	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	2	—	—	1	—	2	1	2	
II	—	—	1	2	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	
III	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	
IV	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
V	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Yhteensä	2	1	10	3	1	5	8	2	7	3	2	3	2	1	3	3	1	2	2	1	2	1	1	1	3	3	2	2	5

Kertomusvuoden lopussa voimassa olevien eläkkeiden määrä kuukautta kohden oli yhteensä 40,617 mk, jakautuen leskien ja orpojen kesken sekä eläkeluokittain seuraavasti:

Eläkeluokka	Eläkettä nauttivia leskiä	Leskieläkkeitä, mk	Eläkettä nauttivia orpoja	Orpoeläkkeitä, mk	Eläkkeitä kaikkiaan, mk
I	63	18,900	41	4,170	23,070
II	9	3,600	11	1,587	5,187
III	7	3,500	4	700	4,200
IV	6	4,200	—	—	4,200
V	4	3,600	1	360	3,960
Yhteensä	89	33,800	57	6,817	40,617

Leskiä kuoli kertomusvuoden loppuun mennessä 2 ja orpoeläkkeitä päättyi yhteensä 12, joista 6 v. 1940 myönnettyjä.

Jatkuvien jäsenmaksujen suorittamisesta johtokunta vapautti yhden kassan jäsenen.

Kassan tulot ja menot olivat seuraavat:

Tulot	Mk	Menot	Mk
Eläkemaksut	1,163,443: 50	Kulungit	25,608: 15
Kaupungin osuus eläk-		Suoritettut eläkkeet	439,075: —
keisiin	332,546: 65	Kaupungin osuus elä-	
Korot	99,207: —	kemaksuihin	5,128: —
		Poistot	116: —
Yhteensä	1,595,197: 15	Yhteensä	469,927: 15

Ylijäämää oli siis 1,125,270 mk.

VII. Ulosottolaitos

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkastajan kertomus toimintavuodelta 1940 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkkailuosaston päätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, joka käsitti verojäämien pakkoperintää.

Alempana annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perimistä varten jätetyistä verolipuista sekä tämän perimisen tuloksista v. 1940:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä	Vuoden aikana saapuneita	Näistä lipuista:				Perittyjä %:na koko lukumää- räästä
			Yh- teensä	Pe- rittiin	Palau- tettiin	Jäi jäljelle v:een 1941	
Kunnallisvero ..	79,168	45,227	124,395	21,029	31,310	72,056	16.9
Valtion tulo- ja omaisuusvero	12,448	31,988	44,436	9,587	7,190	27,659	21.6
Kirkollisvero ...	23,830	89,908	113,738	30,576	38,591	44,571	26.9
Yhteensä	115,446	167,123	282,569	61,192	77,091	144,286	21.7

Näiden verolippujen edustama rahamäärä oli seuraava:

	Kunnallisvero, mk	Valtion tulo- ja omaisuusvero, mk	Kirkollisvero, mk	Yhteensä, mk
Edellisestä vuodesta jäljellä olevien	79,983,376	16,294,718	2,361,997	98,640,091
V. 1940 perittäväksi saapuneiden	43,290,984	29,740,120	8,461,992	81,493,096
Yhteensä	123,274,360	46,034,838	10,823,989	180,133,187
Perittyjen	22,081,967	14,301,043	3,771,751	40,154,761
Palautettujen	23,665,771	5,730,876	2,477,538	31,874,185
V:een 1941 jääneiden ..	77,526,622	26,002,919	4,574,700	108,104,241
Yhteensä	123,274,360	46,034,838	10,823,989	180,133,187

Perittyjen verolippujen jakautuminen verolajeihin ja verotusvuosiin käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

<i>Kunnallisvero vuodesta</i> ¹⁾ :	Verolippujen lukumäärä	Peritty vero- määrä, mk	Peritty veron- lisäys, mk
1936 ja aikaisemmin	979	765,269	169,267
1937	2,299	1,925,515	265,429
1938	17,563	18,461,720	933,797
1939	188	929,463	20,072
Yhteensä	21,029	22,081,967	1,388,565

Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:

1936 ja aikaisemmin	226	181,989	35,137
1937	1,796	2,157,611	252,444
1938	7,564	11,957,123	296,796
1939	1	4,320	30
Yhteensä	9,587	14,301,043	584,407

Kirkollisvero vuodesta:

1936 ja aikaisemmin	508	67,699	—
1937	8,758	908,508	—
1938	21,310	2,795,544	—
Yhteensä	30,576	3,771,751	—
Kaiken kaikkiaan	61,192	40,154,761	1,972,972

Siitä vuodesta:

1936 ja aikaisemmin	1,713	1,014,957	204,404
1937	12,853	4,991,634	517,873
1938	46,437	33,214,387	1,230,593
1939	189	933,783	20,102

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 77,091 merkinnöin, ettei veromäärää voitu laillisesti periä seuraavista syistä:

<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>	Verovelvolliset olivat:				Yhteensä
	Varat- tomia	Löyty- mättömiä	Muut esteet	Virka-apu- tapaukset	
1937 ja aikaisemmin	3,689	228	103	204	4,224
1938	3,338	807	63	472	4,680
1939	6,350	4,419	5,812	5,824	22,405
1940	—	—	—	1	1
Yhteensä	13,377	5,454	5,978	6,501	31,310

Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:

1936 ja aikaisemmin	525	83	1	53	662
1937	1,441	335	29	289	2,094
1938	753	960	533	2,188	4,434
Yhteensä	2,719	1,378	563	2,530	7,190

¹⁾ Ks. seuraavalla sivulla olevaa muistutusta.

Kirkollisvero vuodesta:

1936 ja aikaisemmin	1,132	286	14	123	1,555
1937	9,370	6,140	137	2,073	17,720
1938	3,440	8,670	236	6,970	19,316
Yhteensä	13,942	15,096	387	9,166	38,591
Kaiken kaikkiaan	30,038	21,928	6,928	18,197	77,091

Perittäviksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 25.2 %, valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 16.2 % ja kirkollisverolipuista 33.9 % eli kaikista 27.3 %. Koko palautusmäärästä, 77,091 verolipusta, oli kunnallisverolippuja 40.6 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 9.3 % ja kirkollisverolippuja 50.1 %. Estelajien mukaan palautetut veroliput ryhmittäytyivät seuraavasti: varattomuus 39.0 %, löytymättömyys 28.4 %, muut estelajit 9.0 % ja virka-apatapaukset 23.6 %.

Nämä luvut valaisevat perintätöiden kielteistä tulosta. V. 1939 palautettiin 56,744 verolippua, joten siis palautettujen verolippujen lukumäärä kertomusvuonna kasvoi 20,347.

Sitä paitsi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut.

Vero- tai maksulaji

	Perittyjen vero- lippujen luku	Peritty määrä, mk
Koiraveroa	157	33,536
Kauppayhdistyksen veloittamia maksuja	1,332	43,085
Sairaalamaksuja	143	82,726
Erilaisia uudisrakennusmaksuja	27	38,435
Tuulaakimaksuja	93	21,577
Puhtaanapitomaksuja	1	1,291
Radiolupamaksuja (maaseutuosaston perimiä) .	554	55,400
Ruotsalaiselle Olaus Petrin seurakunnalle tule- via veroja	68	12,552
Venäläiselle kreikkalais-katoliselle seurakun- nalle tulevia veroja	379	35,419
Juutalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	26	20,226
Saksalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	38	8,344
Yhteensä	2,818	352,591

Sekalaisten verojen ja maksujen perintä tuotti 111,453 mk vähemmän kuin v. 1939.

Kaikkiaan perittiin v. 1940 yhteensä 64,010 Helsingin verolippua, edellisenä vuonna 63,652 verolippua. Näiden verolippujen edustama raha-

Muist.: Aikaisemmin sanottiin määrättyinä vuonna maksuunpannun kunnallisveron olevan lähinnä edellisen vuoden veroa, koska se oli määrätty verovelvollisten sen vuoden tulojen perusteella. V. 1934 tapahtuneella lainmuutoksella on säädetty, että verotusmäärä on varainhoitovuoden veroa, t. s. sen vuoden, jona maksuunpano tapahtuu. Vertausmahdollisuuksien saamiseksi muihin verolajeihin ja edellisiin verotusvuosiin ei tätä terminologiaa kuitenkaan ole noudatettu esillä olevassa toimintakertomuksessa, vaan tarkoittavat siinä mainitut vuosiluvut verotetun tulon nautintavuosia.

määrä veronlisäyksineen nousi v. 1940 42,480,324: 40 mk:aan oltuaan v. 1939 44,397,757: 50 mk, joten rahallinen perintätulos väheni 1,917,433: 10 mk eli 4.8 %.

Kunnallisveron perintätulos muodostui v. 1940 tuntuvasti huonommaksi kuin edellisenä vuonna, sillä perittyjen verolippujen lukumäärä väheni v:n 1939 vastaavaan määrään verraten 6,506 kpl eli 23.6 % ja niiden raha-arvoon nähden 2,766,296: 30 mk eli 10.5 %. Tämä kunnallisverojen perintätuloksen huonontuminen johtui vuoden alkupuoliskolla sota-kuukausien ja välittömästi Moskovan rauhanteon jälkeisen ajan aiheuttamasta perimistyön lamaanuksesta, sotapalvelukseen kutsutuille veronmaksun suhteen myönnetyn moratorion aiheuttamasta perintätoimenpiteiden jatkuvasta lykkäytymisestä ja verovelvollisten maksukyvyyn yleisestä herpautumisesta. Vuoden loppupuoliskolla tilanne parani jonkin verran. V. 1939 perittiin tammi—kesäkuun aikana n. 19,600 kunnallisverolippua edustaen raha-arvoltaan n. 8,900,000 mk, kun taas v. 1940 samana aikana perittiin vain n. 8,500 verolippua eli n. 10,900,000 mk. V:n 1939 jälkipuoliskolla perittiin n. 7,900 kunnallisverolippua edustaen raha-arvoltaan n. 7,357,000 mk. V. 1940 perittiin vastaavasti jo n. 12,600 verolippua, raha-arvoltaan n. 12,620,000 mk. V:n 1940 koko kunnallisverolippuvarasto oli yhteensä 124,395 verolippua edustaen raha-arvoltaan 123,274,360 mk. Verolippujen lukumäärä väheni v:n 1939 lukumäärään verraten 7.9 % ja raha-arvoon nähden 0.7 %. Perittyjen verolippujen suhde koko kunnallisverolippuvarastoon oli edellä selostetuista syistä lukumäärään nähden 16.9 % ja raha-arvoon nähden 17.9 %, kun taas v:n 1939 tulos oli vastaavasti 20.4 % ja 19.7 %.

Valtion tulo- ja omaisuusveron pakkoperinnässä perittiin 1,239 verolippua eli 11.4 % vähemmän ja raha-arvoon nähden 97,171: 30 mk eli 0.6 % vähemmän kuin v. 1939. Talvisota ja rauhanteon jälkeiset lähimmät kuukaudet vaikuttivat perintätöyöhön sikäli, että v:n 1940 alkupuoliskolla lukumäärään nähden perittiin vain n. kolmasosa, 2,096 verolippua, v:n 1939 samanaikaiseen tulokseen verraten, jota vastoin vuoden jälkipuoliskolla oli tulos lukumäärään nähden 156 %, 7,490 verolippua, v:n 1939 samanaikaisesta tuloksesta. Rahallisen tuloksen huonontuminen ilmeni tänäkin vuonna huomattavasti hitaammin kuin perinnän lukumääräinen tulos. Tämän seikan selitykseksi mainittakoon, kuten edellisenäkin vuonna, että valtionverojen viimeisinä vuosina huomattavasti kasvaessa monet ennen määräaikaisissa kannannoissa valtionveronsa säännöllisesti maksaneet verovelvolliset ovat nyt joutuneet taloudellisesti rasittuneina suorittamaan veronsa ulosottoteitse. Tämän verolajin koko verolippuvarasto, yhteensä 44,436 verolippua, edustaen raha-arvoltaan 46,034,838 mk, kasvoi v:n 1939 verolippujen lukumäärään verraten 56.5 %. Perittyjen verolippujen lukumäärän ja raha-arvon suhde koko tulo- ja omaisuusverolippujen varastoon ja sen edustamaan raha-arvoon oli vastaavasti 21.6 % ja 31.2 % v. 1939 vastaavien suhteiden ollessa 38.1 % ja 40.7 %.

Ulosottoteitse perittiin 8,018 kirkollisverolippua eli 35.5 % enemmän edustaen raha-arvoltaan 1,057,486: 80 mk eli 39.0 % enemmän kuin v. 1939. Tämän verolajin koko verolippuvarasto 113,738 verolippua, edustaen raha-arvoltaan 10,823,989 mk, kasvoi 63.2 % lippujen lukumäärään ja 67.4 % niiden raha-arvoon nähden suuremmaksi kuin v. 1939. Perittyjen verolippujen lukumäärän ja raha-arvon suhde koko kirkollisverolippu-

varastoon ja sen edustamaan raha-arvioon oli vastaavasti 26.0 % ja 34.8 % v. 1939 vastaavien suhteiden ollessa 32.4 % ja 42.0 %.

Sekalaisten verojen ja maksujen verolippulukumäärä oli 2,818 ja verolippujen edustama raha-arvo 352,591: 25 mk edellisen vuoden vastaavien lukujen ollessa 2,733 ja 464,043: 55, joten perintätulos oli verolippujen lukumäärään nähden 3.1 % eli 85 verolippua suurempi ja raha-arvoon nähden 24.0 % eli 111,452: 30 mk pienempi kuin edellisenä vuonna.

Virka-avun pyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneita verolippuja perittiin 7,436 edustaen raha-arvoltaan 3,715,770: 15 mk, toisin sanoen 3,765 verolippua eli 33.6 % vähemmän ja rahallisesti 1,571,151: 60 mk eli 29.7 % vähemmän kuin v. 1939. Maaseudulle lähetettyjen vastauskirjeiden luku oli 10,990.

Toisen kaupunginvoudin konttorin perimäin verojäämien kokonaismäärä veronlisäyksineen nousi v. 1940 71,446 verolippuun eli raha-arvoltaan 46,196,094: 55 mk:aan. Täydelleen perittyjen verolippujen luku oli siis 3,407 kpl eli 4.8 % pienempi ja niiden tuottama rahamäärä 3,488,584: 70 mk eli 7.0 % pienempi kuin v. 1939.

VIII. Rakennustarkastuskonttori

Rakennustarkastuskonttorin toiminnasta saatiin v:lta 1940 seuraavat tiedot:

Kaupungissa v. 1940 harjoitettu rakennustoiminta oli normaalia pienempi, mutta valmistuneiden rakennusten lukumäärä oli kuitenkin olosuhteisiin katsoen ilahduttavan suuri.

Hyväksytyjen uudisrakennuspiirustusten lukumäärä oli 74, joista 22 oli lisärakennusten tai korotusten piirustuksia. Muutostöiden piirustuksia oli 86. Uudisrakennuksissa oli suunnitteilla 952 asuinhuoneistoa ja niissä 2,061 asuinhuonetta eli keskimäärin 2.2 huonetta huoneistoa kohden. Varasto-, myymälä-, työhuone- y. m. s. tiloja sisältyi suunnitelmiin 37,745 m². Mainittujen rakennusluvan saaneiden rakennusten yhteinen tilavuus oli 308,175 m³.

Kertomusvuonna valmistui 170 uudisrakennusta, joista 39 oli lisärakennuksia tai korotuksia; muutostöitä valmistui 125. Valmistuneissa rakennuksissa oli 2,796 asuinhuoneistoa ja niissä 6,266 asuinhuonetta, mutta kun vuoden aikana puretuissa rakennuksissa oli 297 huonetta, on vuoden varsinainen asuinhuonelisäys 5,969 huonetta. Valmistuneet asuinhuoneistot käsittivät keskimäärin 2.2 huonetta. Valmistuneiden rakennusten varasto-, myymälä-, työhuone- y. m. tilojen pinta-ala oli 225,653 m². Rakennusten yhteinen tilavuus oli 1,640,090 m³.

Kertomusvuoden aikana oli rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaisena 523 työmaata, joista uudisrakennuksia oli 361 ja muutostöitä 162. Näillä työmailla suoritettiin konttorin kortiston mukaan n. 1,300 tarkastusta.

Arvion mukaan käytettiin kertomusvuonna rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaisina olleisiin uudisrakennuksiin n. 9,000,000 tiiltä, n. 12,000 tonnia sementtiä ja n. 3,700 tonnia rautaa.

Piirustusten tarkastamisesta ja rakennustöiden valvomisesta perittiin rakentajilta kertomusvuoden aikana 175,988 mk, minkä lisäksi he suorittivat vuokria rakennusaikana käyttämästään katumaasta 335,977 mk, joten kaupungin tulot rakennustarkastuksesta kaikkiaan nousivat 511,965 mk:aan. Rakennustarkastuksesta aiheutuneet menot olivat 929,225: 70 mk.

IX. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan toiminnastaan v. 1940 antama kertomus sisälsi seuraavaa:

Toimikuntaan kuuluivat kertomusvuonna itseoikeutettuina jäseninä rakennustarkastaja A. Toivonen, joka samalla toimi puheenjohtajana, asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kaupunginarkkitehti G. Taucher sekä kaupunginvaltuuston vuodeksi kerrallaan valitsemina jäseninä professori J. S. Sirén, joka samalla toimi varapuheenjohtajana, ja konttoristi A. V. Lehtokoski. Sihteerinä toimi rakennustarkastuskonttorin virkailija S. von Schoultz.

Poikkeuksellisten olojen vuoksi rakennustoiminta lamaantui vuoden alkukuukausina, aiheuttaen toimikunnalle jätettyjen piirustusten lukumäärän huomattavan vähenemisen. Kokoukset pidettiin kunkin kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena keskiviikkona. Toimikunta oli koolla 17 kertaa, ollen pöytäkirjojen pykäläluku 138, edellisenä vuonna 415. Tarkastettujen piirustusten lukumäärä jakautuu seuraavasti:

Asunto- ja liikerakennuksia	33	Korotus- ja lisärakennuksia	21
Rakennuksia omakotialueilla ...	4	Julkisivunmuutoksia	29
Tehdas- varasto- y.m. rakennuksia	17	Mainospiirustuksia	3
		<u>Yhteensä</u>	107

Toimikunnan menot nousivat kertomusvuonna 9,600 mk:aan.

X. Holhouslautakunta

Holhouslautakunnan kertomus v:lta 1940 oli seuraava:

Holhouslautakuntaan kuuluivat v. 1940 puheenjohtajana kaupunginviskaali, varatuomari J. W. Sadeniemi sekä jäsenenä varatuomari N. A. Lahtinen, esittelijäneuvos, kanslianeuvos I. V. Groundstroem ja oikeusneuvosmies O. Möller. Sihteerinä toimi varatuomari H. L. Borenius.

Lautakunnan puheenjohtaja, joka lokakuussa 1939 kutsuttiin sotapalvelukseen, saattoi vasta huhtikuussa ryhtyä hoitamaan tointaan, minkä vuoksi lautakunnan jäsen Lahtinen siihen asti hoiti puheenjohtajan tehtäviä. Myöskin sihteerinä, joka samoin lokakuussa 1939 kutsuttiin sotapalvelukseen, saattoi vasta toukokuun alussa sotapalveluksesta vapautuneena ryhtyä hoitamaan virkaansa, minkä vuoksi lautakunnan v. t. sihteerinä toimi vuoden alusta toukokuun alkuun kaupunginviskaalinviraston toimistoapulainen A. W. Törn. Kun myös lautakunnan jäsen Möller oli sodan aikana estynyt osallistumasta lautakunnan työhön, kaupunginvaltuusto maaliskuun 6 p:nä määräsi apujäseniksi hallintoneuvos K. A. Kairan ja hallitussihteerin A. I. Salmisen niin pitkäksi aikaa kuin puheenjohtaja Sadeniemi ja jäsen Möller olivat estyneet toimimasta lautakunnan jäsenenä.

Lautakunta kokoontui vuoden kuluessa 48 kertaa. Sääntömääräiset kokoukset pidettiin joka tiistai, paitsi kesä-, heinä- ja elokuussa, jolloin sääntömääräisiä kokouksia oli ainoastaan kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena maanantaina.

Lautakunnan kokouksissa laadittujen pöytäkirjain yhteinen pykälälukumäärä oli 807; sen vuoden aikana tarkastamien holhoustilien lukumäärä oli 762. Lisäksi lautakunta pyynnöstä antoi holhoojille ja kasvattajille suullisia neuvoja ja tietoja holhouksenalaisten asiain hoidosta.

Lautakunnan kappaleeseen holhouskirjaa oli vuoden alussa merkittynä 1,177 holhous- ja uskotunmiehen tointa, joista edellisiä oli 1,011 ja jälkimmäisiä 166; holhoustoimista 428 oli lakimääräisiä ja 583 määräykseen perustuvia. Kertomusvuoden lopussa oli holhouskirjaan merkittynä kaikkiaan 1,234 holhous- ja uskotunmiehen tointa, joista lakimääräisiä holhoustoimia oli 446 ja määräykseen perustuvia 597 eli yhteensä 1,043, sekä uskotunmiehen toimia 191.

XI. Palotoimi

Palolautakunnan kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta v. 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunnan jäsenet ja toiminta. Palolautakuntaan kuuluivat v. 1940 puheenjohtajana filosofiantohtori B. Nybergh, varapuheenjohtajana teknologiantohtori Y. Talvitie, jäseninä viilaaja Hj. Horniemi, nuohoojames-tari K. Lindström ja ylijunailija A. Österlund sekä itseoikeutettuna jäsenenä rakennustarkastaja A. Toivonen. Varajäseninä olivat apulaisrakennustar-kastaja I. Ahonen, itseoikeutettuna, sekä nuohooja P. Lehikoinen ja insi-nööri E. Lucander. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli varatuomari E. Tulenheimo ja sihteerinä toimi kanslias sihteeri G. V. Brothe-rus.

Palolautakunta kokoontui kertomusvuonna 15 kertaa ja käsitteli 123 varsinaista asiaa, jotka antoivat aihetta lausuntoihin tai esityksien tekemi-seen. Pöytäkirjaan merkittiin 133 tiedonantoa. Erinäisille kaupungin viran-omaisille ja yksityisille annettiin sitä paitsi palopäällikön toimesta 825 kirjallista lausuntoa, esitystä tai todistusta. Asemakaava- ja rakennusasioita koskevia lausuntoja palolautakunta antoi 35 ja palopäällikkö 76. Palolaitok-sen toimintaan löivät sotatapahtumat leimansa, kuten talvisodankin aikana. Tärkeimmistä palolautakunnassa käsitellyistä asioista mainittakoon seu-raavat:

Helmikuun 2 p:nä lautakunta palopäällikön esityksestä päätti julistaa Pasilan ja XV kaupunginosan piirinuohoojan toimen haettavaksi valiten maaliskuun 7 p:nä sanottuun toimeen nuohoojamestari A. N. Koposen 3 kuukauden irtisanomisajoin.

Kesäkuun 3 p:nä esiteltiin kaupunginhallituksen tiedonanto, jonka mu-kaan The Finland Fund oli lahjoittanut 2 paloautoa Helsingin kaupungille.

Syyskuun 5 p:nä esiteltiin toukokuun 7 p:nä 1937 asetetun komitean laatima, palokunnan miesvahvuuden lisäämistä ja palomiesten työajan ly-hentämistä koskeva mietintö. Palolautakunta päätti äänestyksen jälkeen kaupunginhallitukselle ehdottaa, että palokuntaan saataisiin ylimääräisinä lokakuun 1 p:stä 1940 lukien sekä vakinaisiksi tammikuun 1 p:stä 1941 lukien ottaa 4 palokersanttia ja 31 nuorempaa palomiestä lisää, jotta jokai-nen palomies 9 vuorokauden aikana olisi 5 vuorokautta työssä ja 4 vuoro-kautta vapaana. Vähemmistö taasen puolsi ehdotusta, että palokuntaan otettaisiin edellä mainitulla tavalla 2 palokersanttia ja 18 nuorempaa palo-miestä lisää, jotta jokainen palomies 8 vuorokauden aikana olisi 5 vuoro-kautta työssä ja 3 vuorokautta vapaana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi vähemmistön ehdotuksen. Palokuntaan otettiin tämän perusteella 16 vii-purilaista palomiestä.

Marraskuun 26 p:nä esiteltiin maistraatin lähete ynnä piirinuohoojien nuohoustaksan korottamista koskeva esitys. Palolautakunta päätti puoltaa sanotun taksan korottamista 10 %:lla. Maistraatti hyväksyi esityksen.

Samana päivänä esiteltiin kaupunginhallituksen lähete ynnä ehdotus Herttoniemen teollisuus- ja öljysatama-alueen rakennusjärjestykseksi. Palolautakunta päätti puoltaa ehdotuksen hyväksymistä.

Joulukuun 23 p:nä esiteltiin palopäällikön Töölön paloaseman rakentamista koskeva esitys. Palolautakunta päätti kaupunginhallitukselle lähetettävässä kirjelmässä esittää, että lautakunta saisi asettaa komitean tutkimaan palotoimen kehittämistä yleensä ehdottaen komiteaan valittaviksi palolautakunnan puheenjohtajan B. Nyberghin, varapuheenjohtajan Y. Talvitien ja palopäällikkö W. Bergströmin.

Palokunta. Viranhaltijat. Kertomusvuoden aikana erosi palokunnan palveluksesta 6 sääntöpalkkaista viranhaltijaa. Vakinaiseen palvelukseen otettiin 5 sääntöpalkkaista viranhaltijaa.

Palokunnan terveydentila oli kertomusvuoden aikana tyydyttävä. 52 miestä sairasti yhteensä 832 päivää.

Kalusto. Palokunnan kalustossa tapahtui vuoden aikana erinäisiä muutoksia. Uusi kuorma-auto sekä 9 uutta moottoriruiskua hankittiin. Lahjoituksina saatiin 1 paloauto, 1 kalustoauto, 7 moottoriruiskua, 2,641 m paloletkua sekä erilaista palokalustoa, kuten happinaamareita, kemiallisia sammuttajia, liittimiä y.m. pienempää palokalustoa.

Palokunnan miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli seuraava:

Paloasema	Henkilökunta				Moottoriajoneuvot								Moottoriruiskuja
	Päälystöä	Alipäälystyä	Michistää	Kaikkiaan	Paloautoja	Vesivahakkojen suojelautoja	Henkilöautoja	Sairaankuljetusautoja	Linjakorjansautoja	Kuorma-autoja	Kalustoautoja	Kaikkiaan	
Pääpaloasema ...	4	10	79	93	12	1	5	3	1	3	1	26	23
Kallio	1	4	44	49	8	—	1	1	—	1	—	11	1
Käpylä	—	1	8	9	2	—	—	—	—	—	—	2	1
Pasila	—	—	6	6	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Sörnäisten niemi	—	—	6	6	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	5	15	143	163	24	1	6	4	1	4	1	41	25

Palokunnalla oli yksi vaahtosammutusauto, joka oli varustettu 1,000 min./litr. pumpulla, kolme letkuautoa, kaksi konetikapuuautoa, kaksi savusukellus- ja valaistusautoa ja kuusitoista ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista kolme oli varustettu 500, yksi 800, neljä 1,000, kaksi 1,500 ja yksi 1,700 min./litr. pumpulla sekä viisi 2,000 min./litr. pumpulla. Moottoriruiskuista, joita oli 25, oli yksi 250, yksi 400, viisi 600 ja yksitoista 700, neljä 800, yksi 1,400, yksi 1,900 ja yksi 2,000 min./litr. tehoista.

Palokunnan kaikkien moottoriajoneuvojen yhteinen ajomatka oli 90,075 km.

Paloilmoitus. Palolennätinkeskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion, Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla.

Käytännössä oli palokelloja kaikkiaan 253. Lennätinverkkoon kytkettyjä yksityisiä palokelloja oli kaikkiaan 26 paikassa. Automaattihälyttäjiä oli kuudessa paikassa. Palohälytyspuhelin oli kytkettynä puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500, johtoja oli kolme. Paloasemien välisiä tiedoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit ja muut vedenottoapaikat. Vesijohdon paloposteja tuli lisää 30, kaikkiaan niitä oli ¹⁾ 1,641. Yksityisiä, vesijohtolaitoksen hoidossa olevia posteja oli 36. Palokaivoja oli 6.

Vapaaehtoinen palokunta. Vapaaehtoisen reservipalokunnan päällystön miensluku oli 32, alipäällystön ja miehistön 287.

Kalustoon kuului neljä ruiskuautoa ja kaksi irrallista moottoriruiskua sekä 4,100 m letkuja.

Vapaaehtoisen palokunnan lentävään osastoon kuului 40 miestä. Sen hälytys oli järjestetty tapahtuvaksi puhelinkeskuksen kautta kulkevalla hälytyspuhelimella. Kaupunki avusti kertomusvuonna vapaaehtoista palokuntaa 50,000 mk:lla. Vapaaehtoinen palokunta kutsuttiin vuoden aikana 47 kertaa antamaan n.s. kaukoavustusta tulipaloissa kaupungin lähiympäristössä.

Palotarkastukset. Kaikkien kaupungin alueella olevien kiinteistöjen yleisen palotarkastuksen suoritti palokunnan palotarkastaja. Paitsi näitä tarkastuksia piiripalomestarit suorittivat 397 tarkastusta tulen- ja henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa kukin omassa piirissään. Näistä tarkastuksista apulaispalopäällikkö suoritti 87, palotarkastaja T. Sundqvist 30, palomestari C.-W. Åström 104 ja palomestari A. Harne 176. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivarastoissa, suurehkoissa autovajoissa y.m. tulenaroissa paikoissa.

Turvavartio teattereissa. Teattereissa y.m.s. huoneistoissa oltiin vartiassa näytäntöjen aikana seuraavasti: Kansallisteatterissa 2—3 miestä 178 kertaa, Kansanteatterissa 1—2 miestä 176 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 181 kertaa, Koiton näyttämöllä 1 mies 119 kertaa, Suomalaisessa oopperassa 2—3 miestä 93 kertaa ja Balderin juhlahuoneistossa 1 mies 2 kertaa.

Nuohoustoimi. Kaupunki oli nuohoustöiden suorittamista varten jaettu 14 nuohouspiiriin.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1929—40 oli seuraava:

1929	68	1933	20	1937	18
1930	41	1934	19	1938	17
1931	31	1935	16	1939	16
1932	28	1936	29	1940	45

Tulipalot Palokunta hälytettiin kertomusvuoden aikana 518 kertaa, niistä 302 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalonvaaran johdosta, 45 kertaa nokivalkean tähden 37 kertaa käryn ja savun takia, 10 kertaa happikoje- tai pulmoottoriavustuksen antamista varten, 23 kertaa erehdyksestä, 6 kertaa yksityisen hoidossa olevassa palolennätinverkostossa esiintyneen vian takia, 12 kertaa ilkkivaltaisuudesta (edellisenä vuonna 16 kertaa), 9 kertaa veden pumppuamista varten sekä 74 kertaa muista syistä. Edelliseen vuoteen verraten hälytysten lukumäärä pieneni 56:lla, tulipalojen lukumäärä 75:llä.

Tulipaloja oli Helsingissä tammikuussa 43, helmikuussa 31, maaliskuussa 13, huhtikuussa 24, toukokuussa 25, kesäkuussa 21, heinäkuussa 34, elokuussa 26, syyskuussa 17, lokakuussa 15, marraskuussa 23 ja joulukuussa 30.

¹⁾ V:n 1939 kertomukseen merkittyyn palopostien lukumäärään, 1,665:een, sisältyy 54 Munkkiniemen postia. Kaupunkialueella oli 1,611 palopostia ja lisäys v. 1939 oli 84.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 213 tapauksessa puheli-
mitse, 81 tapauksessa palolennättimellä ja 8 tapauksessa suullisen sanan-
tuojan kautta, 201 tulipaloa sattui päivällä klo 6—18 ja 101 tulipaloa yöllä
klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan näkyy seu-
raavasta yhdistelmästä:

	Kivi- raken- nuksia	Puu- raken- nuksia	Yh- teensä		Kivi- raken- nuksia	Puu- raken- nuksia	Yh- teensä
Asuinhuoneita	25	21	46	Kellareita	15	4	19
Keittiöitä	8	1	9	Ullakoita	16	—	16
Kylpyhuoneita	3	—	3	Mankelihuoneita	1	—	1
Eteisiä	3	—	3	Porrashuoneita	4	—	4
Vaatekomeroita	2	4	6	Hissimootoreita	2	—	2
Elokuvateattereita ..	2	—	2	Autovajoja	5	—	5
Ravintoloita	2	—	2	Kattilahuoneita	4	—	4
Konttorirakennuksia	—	4	4	Ilmanvaihtokanavia	7	1	8
Tehtaita ja työpajoja	19	2	21	Varastohuoneita	—	1	1
Leipomoita	1	—	1	Varastosuojia ja ulko- huonerakennuksia	1	10	11
Laboratorioita	2	—	2	Muita tulen irtipääsy- paikkoja	—	—	115
Myyvälöitä	5	—	5				
Saunoja	2	—	2				
Rakenteilla olevia ta- loja	8	—	8	Yhteensä	137	48	300
				Kaukoavustus			2

Taulukossa luettelemattomat muut tulen irtipääsypaikat olivat hiili-
varastoja 17, autoja ja moottoripyöriä 21, laivoja ja moottoriveneitä 6,
ruohikkoja y.m. maa-alueita 13, rikkalaatikoita 6, valomainoksia 2, kaato-
paikkoja 12, raitio- ja rautatievaunuja 8, halkopinoja 6, lautakasoja 1,
kaasu- ja sähköpylväitä 2, metsämaita 15, paperipaaleja 1, ruokailukop-
peja 2, siltoja 1, sirpalesuojia 1 ja parvekkeita 1.

Eri palopiirien, kaupunginosien, esikaupunkien ja kaupungin ulkopuolel-
la sijaitsevien alueiden kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti: I palopiiri
81, II palopiiri 99, III palopiiri 111 ja palopiirien ulkopuolella 9 eli yhteensä
300. Lisäksi annettiin kaukoavustusta 2 tapauksessa.

I kaupunginosa	10	XIV kaupunginosa	17
II »	15	XV »	1
III »	15	XVI »	1
IV »	27	XX »	20
V »	14	XXI »	8
VI »	19	XXII »	12
VII »	13	XXIII »	8
VIII »	12	XXV »	11
IX »	1	Pasila	11
X »	19	Meilahti	5
XI »	26	Palopiirien ulkopuolella olevat alueet	9
XII »	14		
XIII »	12		
		Yhteensä	300
		Kaukoavustus	2

Tulen irtipääsyn syyt olivat seuraavat:

Avotulen varomaton käsittely	21	Hehkuva metalli	2
Lampun, tulitikkujen tai kynt-		Viallinen naftan säilytysastia...	1
tilän varomaton käsittely ...	2	Filmipalo	1
Ölly- tai primuskeittiön räjähdys	1	Itsesytytys	33
.....		Oikosulku	19
Lämmityskamiinan huolimaton		Sähkökeittokoje, -silitysrauta	
hoito ja sijoitus	16	tai -lämmittäjä.....	5
Uunista singonneet kipinät ja		Moottorin kaasuttajan, pako-	
kekäleet	12	putken, generaattorin y.m.	
Uunin ylikuumentuminen.....	8	sytyttämä	15
Viallinen savukanava tai ka-		Kaasuliekistä syttynyt	7
miinan savutorvi	13	Varomaton tupakointi	17
Puhalluslampun varomaton		Lasten leikkiminen tulella	11
käyttö	32	Katolle lentäneet kipinät	2
Uuttauskojeen varomaton käyt-		Veturista lentäneet kipinät	6
tö	9	Sammuttamaton kalkki	1
Tulensekaisen tuhkan huolima-		Salaman sytyttämä	1
ton säilytystapa	17	Murhapolttio	7
Tulenarkojen aineiden huolima-		Pommitus	8
ton käsittely	7	Selville saamaton syy	18
Tulenarkojen aineiden liallinen			
kuumentuminen	8	Yhteensä	300
		Kaukoavustus	2

Kertomusvuoden aikana sattuneesta 302 tulipalosta oli 172 eli 57.0 % pientä eli sellaisia, että ne sammutettiin pönttöruiskulla tai muulla ensiapuruiskulla, 114 eli 37.7 % keskikokoisia, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohdon, moottoriruiskun tai n.s. säiliöauton suihkua, sekä 16 eli 5.3 % vakavampaa laatua, joissa tarvittiin suurempi määrä vesisuihkuja tulen sammuttamiseen.

Vakavaluontoisimpiin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat tulipalot:

Tammikuun 9 p:nä pääsi tuli irti puhalluslampun varomattoman käsittelemisen johdosta Unioninkadun talon n:o 15 ullakolla. Tuli levisi ilmakehän myötä myös seuraavaan alempaan asuinkerrokseen, joka turmeltui käyttökelvottomaksi. Sammutustyössä käytettiin 6 vesisuihkuja. Vahingot olivat n. 1,150,000 mk.

Tammikuun 13 p:nä syttyi Hietalahden telakan puinen konttorirakennus tuleen palaen kokonaan. Sammutuksessa käytettiin 12 vesisuihkuja.

Tammikuun 16 p:nä syttyi Kaivokadun 10:ssä sijaitsevassa Korpivaara & Hallan autokorjaamossa tulipalo, joka siellä olleiden maalaustarvikkeiden vaikutuksesta sai heti alussa suuren vallan. Palossa tuhoutui osa korjaamon sisustuksesta m.m. pari siellä ollutta autoa. Sammutuksessa käytettiin 11 vesisuihkuja. Vahingot olivat n. 585,000 mk.

Tammikuun 18 p:nä pääsi tuli irti puhalluslampun varomattoman käsittelemisen johdosta Intiankadun tontilla n:o 36 sijaitsevassa puisessa rakennuksessa. Palo levisi melko laajalle alalle. Sammutustyössä käytettiin 8 vesisuihkuja. Vahingot olivat n. 270,000 mk.

Heinäkuun 17 p:nä syttyi Satamakadun tontilla n:o 11 sijaitsevassa Gustav Paulig ja K:ni nimisen toiminimen kahvipaahittimossa ullakkopalo, joka vaati palokunnalta useampituntisen sitkeän sammutustyön. Alapuolella olevissa varastohuoneissa aiheutti sammutustyö vesivahinkoja, jotka kuitenkin palon laajuuteen nähden jäivät pieniksi. Sammutuksessa käytettiin 8 suihkua. Vahingot nousivat n. 750,000 mk:aan.

Tapaturmat. V:n 1940 aikana ei sammutustyössä sattunut palomiestien keskuudessa yhtään vaikeamman laatuista tapaturmaa, savumyrkytystapauksia lukuunottamatta.

Heinäkuun 3 p:nä oli Dunckerinkadun 2:ssa tulipalo, jossa eräs mies sai niin vaikeita palohaavoja, että hän niihin sairaalassa myöhemmin kuoli.

Syyskuun 4 p:nä Punavuorenkadun 4:ssä sattuneessa tulipalossa eräs naishenkilö sai niin pahoja palohaavoja ja savumyrkytyksen, että hän niihin oli jo kuollut palokunnan saapuessa paikalle.

Joulukuun 31 p:nä oli Neljännen linjan talossa n:o 6 tulipalo, jossa eräs leskivaimo yrittäessään sammuttaa palon alkua sai niin pahoja palohaavoja, että hän niihin myöhemmin sairaalaan vietynä kuoli.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 73,779,100 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 405,034,994 mk eli yhteensä 478,814,094 mk. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä irtaimistosta nousi 2,271,714: 80 mk:aan ja kiinteimistöistä 2,434,135: 85 mk:aan eli yhteensä 4,705,850: 65 mk:aan.

Palovahingonkorvauksia kotimaiset vakuutuslaitokset suorittivat 4,457,759: 95 mk ja ulkomaiset vakuutuslaitokset 248,090: 70 mk eli yhteensä 0.98 % uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1929—40 väliseltä ajalta:

1929	0.9	1932	0.9	1935	0.4	1938	0.8
1930	1.0	1933	2.8	1936	1.1	1939	0.8
1931	0.8	1934	0.8	1937	1.8	1940	1.0

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 7,101 kertaa, joista 6,681 kertaa sairaiden ja 420 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljettamiseen. Vastaavat luvut v. 1939 olivat 5,706, 5,416 ja 290. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi 1,395:llä. Ajojen lukumäärä päivää kohden oli 19.4 eli 3.8 suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Sairaus- tapauk- sia	Tapa- turmia	Yhteensä	Kuukausi	Sairaus- tapauk- sia	Tapa- turmia	Yhteensä
Tammikuu ...	342	43	385	Heinäkuu.....	510	30	540
Helmikuu	384	30	414	Elokuu	559	34	593
Maaliskuu	515	74	589	Syyskuu	710	26	736
Huhtikuu.....	544	33	577	Lokakuu	620	38	658
Toukokuu	540	25	565	Marraskuu	728	28	756
Kesäkuu	492	23	515	Joulukuu	737	36	773
				Yhteensä	6,681	420	7,101

Kuljetusmatkojen pituus oli 59,487 km, edellisenä vuonna 49,558 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 224,820 mk, edellisenä vuonna 185,903 mk.

Palolaitoksen todelliset kustannukset v. 1940 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Määräraha, mk	Kustannukset kir- jojen mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—) mk
Palkkiot	36,000: —	29,936: 50	+ 6,063: 50
Sääntöpalkkaiset virat ...	¹⁾ 4,862,356: —	4,912,542: —	— ³⁾ 50,186: —
Tilapäistä työvoimaa	20,400: —	112,410: —	— ⁴⁾ 92,010: —
Kesälomasijaiset	186,300: —	225,405: —	— ⁵⁾ 39,105: —
Vuokra	890,920: —	890,920: —	—
Lämpö	358,985: —	860,408: 25	— ⁶⁾ 501,423: 25
Valaistus	²⁾ 73,500: —	55,664: 60	+ 17,835: 40
Siivoaminen	11,885: —	7,447: 20	+ 4,437: 80
Vedenkulutus	36,200: —	31,849: 90	+ 4,350: 10
Puhtaanapito	11,800: —	8,216: 50	+ 3,583: 50
Kaluston hankinta	1,152,375: —	1,666,861: 90	— ⁷⁾ 514,486: 90
Kaluston kunnossapito ...	346,500: —	324,533: 25	+ 21,966: 75
Painatus ja sidonta	6,000: —	4,077: —	+ 1,923: —
Tarverahat	29,000: —	27,270: 35	+ 1,729: 65
Vaatteiden pesu	22,500: —	42,976: —	— ⁸⁾ 20,476: —
Lääkkeet ja sairaanhoito- tarvikkeet	7,000: —	5,977: 95	+ 1,022: 05
Yleisten laitteiden kunnos- sapito	5,000: —	4,532: 85	+ 467: 15
Käyttövoima	²⁾ 15,300: —	12,804: 90	+ 2,495: 10
Autojen käyttö	140,000: —	218,634: 95	— ⁹⁾ 78,634: 95
Hevosten elatus	3,000: —	—	+ 3,000: —
Vakuutusmaksut	60,000: —	72,960: 35	— 12,960: 35
Väestönsuojelutarvikkeet..	¹⁰⁾ 500,252: —	889,506: 50	— 389,254: 50
Yhteensä	8,775,273: —	10,404,935: 95	—1,629,662: 95

Kutakin kaupungin henkikirjoissa olevaa asukasta kohden kustannukset nousivat 41: 20 mk:aan.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi palokunnalle määrätyn osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Rahaston pääoma oli kertomusvuoden alussa 347,461: 01 mk.

Rahasto lisääntyi vuoden aikana sairaankuljetusmaksuista 21,330 mk, koroista 14,615: 86 mk, lahjoista sekä palotornin sisäänkääsy- y.m. maksuista 1,386: 25 mk eli yhteensä 37,332: 11 mk.

Menot, käsittäen kirjojen sekä urheilupalkintojen ostot, tarjoilun mie-

¹⁾ Tähän sisältyy vuoden aikana myönnetty lisämääräraha 12,828 mk. — ²⁾ Tililtä Valaistus 4,500 mk on siirretty tilille Käyttövoima. — ³⁾ Joulukuun 5 p:nä kaupunginhallitus oikeutti ylittämään määrärahan 55,000 mk:lla. — ⁴⁾ Syyskuun 18 p:nä kaupunginvaltuusto oikeutti ylittämään määrärahan 108,300 mk:lla. — ⁵⁾ S:n s:n 40,000 mk:lla. — ⁶⁾ S:n kesäkuun 19 p:nä 530,000 mk:lla. — ⁷⁾ S:n tammikuun 15 p:nä 1941 529,326: 05 mk:lla. — ⁸⁾ S:n kesäkuun 19 p:nä 32,000 mk:lla. — ⁹⁾ S:n s:n 130,000 mk:lla. — ¹⁰⁾ Tästä 252 mk siirretty v:sta 1939.

histölle juhlapäivinä, palokunnan kesäkodin vuokraan ja ylläpitoon tarvittavat maksut y.m. nousivat 24,794:30 mk:aan.

Joulukuun 31 p:nä 1940 rahaston pääomamäärä oli 359,998:82 mk, josta 97,500 mk oli sijoitettuna Helsingin kaupungin v:n 1934 5 1/2 %:n obligatioihin 10 kpl litt. B, 16,400 mk pankkiosakkeina sekä pankissa 103,905:90 mk talletustilillä ja 142,192:92 mk säästötillillä.

XII. Huoltotoimi

Huoltolautakunnan kertomus¹⁾ Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta v. 1940 oli seuraava:

I. Yleiskatsaus huolto-oloihin ja huoltolautakunnan toimintaan

A. Huolto-olot

Vuosi 1940, jolloin Suomen kansan aikakirjoihin verellä ja raudalla kirjoitettiin eräät sen historian uljaimmat ja kunniakkaimmat sivut ja joka toisaalta merkitsi raskainta koettelemusten kautta maamme tähänastisissa vaiheissa, asetti myös pääkaupungin yhteiskunnallisen huollon säännönmukaisesta jatkumisesta vastuussa olevat viranomaiset monien vaikeuksien eteen. Vuoden alkupuolelta aina kesäkuukausiin saakka oli suuri osa huoltoviraston miespuolisista viranhaltijoista jatkuvasti maanpuolustustehtäviin kutsuttuna, ja keskusvirasto eri kanslioineen työskenteli Ratakadun 8:ssa olevaan kansakouluun tilapäisesti siirrettynä virastotyöskentelylle monessa suhteessa epäkäytännöllisissä olosuhteissa. Niinikään oli köyhäinhoitoa varten asetettuja huoltokanslioita väliaikaisesti sijoitettava sodan ajaksi toisiin huoneistoihin. Kunnalliskodin säännöllinen työskentely taas oli edellisen vuoden toimintakertomuksessa mainituista syistä suuresti vaikeutunut ja häiriytynyt. Tosin on otettava huomioon, että sotakuukausien aikana varsinainen huoltolakeihin perustuva huoltotoiminta oli edellisiä vuosia melkoista vähäisempää osaksi väestön ollessa muualle evakuoituna, osaksi taas valtion välittömien huoltotoimenpiteiden (sotakuukausipalkan ja huoltorahan maksaminen y. m.) johdosta, mutta lukemattomissa tapauksissa oli huoltoviraston olosuhteiden pakosta ja nopeitten toimenpiteitten ollessa välttämättömiä puututtava sellaisiinkin huoltotehtäviin, jotka lakien ja asetusten mukaan eivät varsinaisesti sille kuuluneet. Sodan päätyttyä taas yhteiskunnallisen huollon apuun turvautuminen huomattavasti suureni lisäten viraston työtä, minkä lisäksi m. m. sotasiirtolaisten huoltoon y. m. liittyviä uusia tehtäviä joutui huoltolautakunnan alaisten viranomaisten suoritettavaksi.

Yleensä voidaan kuitenkin kertomusvuotta kokonaisuudessaan tilastomeroiden valossa pitää huoltotoimen kannalta suhteellisen edullisena. Turvautuminen köyhäinhoidon apuun kylläkin suureni jonkin verran välittömästi avustettujen henkilöiden kokonaislukumäärän noustessa 16,657:ään, mikä tietää lisäksi edelliseen vuoteen nähden 604 henkilöä

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1940/41

eli 3.8 %. Varsinaisten avunsaajien kohdalla lisäys oli tätä suurempi, nimittäin 6.8 %, mutta sen sijaan tilapäistä avustusta — alle 500 mk:n suurista kotiavustusta — saaneiden kohdalla oli vähennystä 4.4 % edelliseen vuoteen verraten. Välittömästi avustettujen henkilöiden vuotuista lukumäärää tarkastettaessa on muistettava, että kertomusvuotta edeltäneenä vuotena saavutettiin aallonpohja siinä köyhäinhoitorasituksen kannalta edullisessa kehityksessä, joka oli v:sta 1933 lähtien säännöllisesti ilmennyt vuodelta alenevana avunsaajien lukumääränä. Kun avunsaajien lukumäärän kehitystä osoittava käyrä alimman pisteensä saavuttuaan on v. 1940 jälleen alkanut kaartua ylöspäin, ei nousu kertomusvuoden osalta ole vielä varsin jyrkkä. Tämä kehitys selviää parhaiten seuraavista välittömästi avustettujen henkilöiden lukumäärää osoittavista vuosittaisista numeroista: v. 1933 35,282, v. 1934 28,166, v. 1935 25,639, v. 1936 23,499, v. 1937 18,872, v. 1938 16,141, v. 1939 16,053 sekä v. 1940 16,657. Prosenteissa laskien nämä avustettujen lukumäärät tekevät kaupungin kirkonkirjoihin ja siviilirekisteriin merkittyyn väestöön verraten v. 1933 13.1 %, v. 1934 10.8 %, v. 1935 9.2 %, v. 1936 8.8 %, v. 1937 6.4 %, v. 1938 5.8 %, v. 1939 5.1 % sekä v. 1940 5.2 %¹⁾, joten köyhäinhoitorasitus edelleen kertomusvuonna on ollut väkilukuun nähden suhteellisen kevyt. Mitä huoltotoimen menoihin tulee, on mainittava, että bruttomenot nousivat edellisestä vuodesta n. 4,090,000 mk:lla tehden kertomusvuonna 61,311,781:90 mk. Kun tietoja kaupungin väkiluvusta vallitsevan sotatilanteen johdosta ei ole ollut käytettävissä, ei tällä kertaa myöskään voida julkaista edellisinä vuosina tavanomaiseksi tullutta vertailua menojen suuruudesta asukasta kohden.

B. Hallinto ja organisatio

Lautakunnan kokoonpano. Huoltolautakuntaan kuului kertomusvuonna 10 jäsentä ja 10 lisäjäsentä; varajäseniä ja varalisäjäseniä oli vastaavat määrät. Lautakunnan kokoonpano oli seuraava:

Jäsenet:

Insinööri F. Kreander
 Rakennusmestari G. Welroos
 Toimistopäällikkö H. Allenius
 Putkityöntekijä J. A. Kivistö
 Toimittaja H. Adler²⁾
 Toimittaja R. Paasio
 Rouva S. Saveri
 Pastori F. E. Lilja
 Pankinjohtaja V. Sipi
 Varatuomari M. Olsson

Varajäsenet:

Pastori Th. af Björkstén
 Tullipäällysmies A. Forsström
 Taloudenhoitaja K. Wilén
 Pianoteknikko J. Virtanen
 Konttoristi E. Jokinen
 Varastotyöntekijä S. Laine
 Myymälänhoitaja L. Pukander
 Opettaja A. Kallioniemi
 Johtaja A. Linko
 Merenkulkuneuvos A. Viranko

Lisäjäsenet:

Lakitieteentohtori G. Palmgren
 Rouva E. Östenson
 Ylikonemestari G. A. Lemström
 Rouva M. Paaso

Varalisäjäsenet:

Kansakoulunopettaja K. Saltzman
 Aluelääkäri L. Wetterstrand
 Toimitusjohtaja L. B. Liljefors
 Malliveistäjä T. Kuukkanen

¹⁾ Ennakkotieto. — ²⁾ Toimittaja H. Adler kuoli joulukuun 4 p:nä, minkä jälkeen lautakunnan jäseneksi tuli toimittaja L. Pesonen.

Lisäjäsenet:

Liikkeenhoitaja U. Merilinna
 Rouva F. Pietikäinen
 Rouva E. Stolt
 Teologiantohtori V. Päivänsalo
 Esittelijäneuvos A. Vehilä
 Filosofianmaisteri E. Korpela

Varallisiäjäsenet:

Kivityöntekijä O. Nuutinen
 Konttoristi E. K. Kalervo
 Työnjohtaja J. V. Tuomi
 Kouluhoitajatar L. Hagan
 Filosofianmaisteri H. Kannila
 Kansakoululääkäri E. Alho

Lautakunnan puheenjohtajana toimi jäsen Kreander ja varapuheenjohtajana jäsen Paasio.

Valvontapiirit. Kaupunki oli köyhäinhoitoa varten jaettu 12 valvontapiiriin. Näiden piirien valvojina toimivat seuraavat lautakunnan jäsenet ja lisäjäsenet: piirissä I a jäsen Welroos, I b lisäjäsen Paaso, II a jäsen Olsson, II b lisäjäsen Stolt, III a jäsen Lilja, III b lisäjäsen Stolt, IV a jäsen Sipi, IV b lisäjäsen Pietikäinen, V a jäsen Saveri, V b lisäjäsen Lemström, VII a jäsen Kivistö, VII b lisäjäsen Östenson.

Valvontapiirien alueet olivat seuraavat:

I a piiri käsitti: III, V, VI ja VII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Hietalahti, Punavuorenkatu, Kivenhakkaajankatu, Iso Roobertinkatu, Erottajankatu, Heikinkatu, Pohj. Esplanaadikatu, Eteläsatama, Vuorimiehenkatu, Kasarmikatu, Tarkk'ampujankatu, Pursimiehenkatu, Telakkakatu, Munkkisaarenkatu ja Hietalahti.

I b piiri: VI, VII ja IX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Hietalahti, Munkkisaarenkatu, Telakkakatu, Pursimiehenkatu, Tarkk'ampujankatu, Kasarmikatu, Vuorimiehenkatu, Eteläsatama, Merisatama ja Hietalahti, sekä Eteläsataman suulla olevat saaret ynnä Suomenlinnan.

II a piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsinginkatu, Vallininkatu, Vallininkuja, Castréninkatu, Neljäs linja, Suonionkatu, Kolmas linja, Näkinkuja, Siltavuorensatama, Hakaniementori, Eläintarhanlahti ja Töölönlahti.

II b piiri: I, II, ja VIII kaupunginosat kokonaisuudessaan sekä X kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Eläintarhanlahti, Hakaniementori, Siltavuorensatama ja Kaisaniemenlahti, ynnä Korkeasaaren, Palosaaren, Hylkysaaren ja Tervasaaren.

III a piiri: Käpylän, Vanhankaupungin, Arabian ja Toukolan kaupunginosat kokonaan sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat rautatie, Kumpulantie, Mäkelänkatu, Hattulantie, Kangasalantie, Sturenkatu, Hämeentie, Oihonnankatu ja Vanhankaupunginselkä.

III b piiri: Vallilan ja Hermannin kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Kumpulantie, Mäkelänkatu, Hattulantie, Kangasalantie, Sturenkatu, Hämeentie, Oihonnankatu, Vanhankaupunginselkä, Saarenkatu, Hämeentie ja Teollisuuskatu.

IV a piiri: asuma-alueet Reijola, Uusipelto, Ruskeasuo ja Tiikka sekä XIII, XIV, XV ja XX kaupunginosat kokonaisuudessaan.

IV b piiri: IV kaupunginosan kokonaisuudessaan ja V kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Hietalahti, Hietalahdenranta, Bulevardi, Erottajankatu, Iso Roobertinkatu, Kivenhakkaajankatu, Punavuorenkatu ja Hietalahti.

V a piiri: Pasilan sekä XI ja XII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuuskatu, Sturenkatu, Kirstinkatu, Castréninkatu,

Länt. Papinkatu, Neljäs linja, Castréninkatu, Vallininkuja, Vallininkatu, Helsinginkatu ja rautatie.

V b piiri: XI ja XII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuuskatu, Harjukatu, Harjutorinkatu, Franzéninkatu, Castréninkatu, Kirstinkatu ja Sturenkatu.

VII a piiri: Hermannin kaupunginosasta sekä X kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Vanhankaupunginlahti, Sörnäistsatama, Siltavuorensatama, Näkinkuja, Hämeentie ja Saarenkatu, sekä Kana, Hana, Sompä, Nihti ja Mustikkamaa nimiset saaret.

VII b piiri: XI ja XII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuuskatu, Hämeentie, Kolmas linja, Suonionkatu, Neljäs linja, Länt. Papinkatu, Castréninkatu, Franzéninkatu, Harjutorinkatu ja Harjukatu.

Huoltolautakunnan osastot ja jaostot Kaupungille vahvistetun huolto-ohjesäännön mukaisesti lautakunnassa jatkuvasti toimi neljä osastoa, hallinto-osasto, köyhäinhoito-osasto, irtolaishuolto-osasto ja alkoholistihuolto-osasto.

Hallinto-osasto käsittelee kaikki sellaiset yhteiskunnallisen huollon hallintoa koskevat asiat, joita ei ole määrätty muun elimen päätettäväksi, niihin luettuina myös työttömyyshuoltoon kuuluvat asiat, sikäli kuin ne on uskottu huoltotoimen toteutettaviksi, ja on hallinto-osastolla oikeus yksimielisellä päätöksellä ratkaista myös huoltolautakunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita, jos ne ovat niin kiireellisiä, etteivät ne siedä lykähystä lautakunnan seuraavaan kokoukseen, mutta on ratkaisusta ilmoitettava lautakunnan seuraavassa kokouksessa. Osaston käsittelemiin asioihin on kuulunut huoltoviraston virkailijoita koskevia ja muita juoksevia tai kiireellisiä tehtäviä, kuten tilapäisten virkailijoiden ja palveluskunnan ottamista, sairasa- ja virkaloman myöntämistä sekä myös työttömyyshuoltoa koskevia asioita, ja kuului osastoon lautakunnan puheenjohtaja Kreander puheenjohtajana, sen varapuheenjohtaja Paasio varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä muiden kolmen osaston puheenjohtajat, nimittäin huoltotoimen toimitusjohtaja köyhäinhoito-osaston puheenjohtajan ominaisuudessa ja kolmas apulaisjohtaja irtolais- ja alkoholistihuolto-osastojen puheenjohtajan ominaisuudessa, sekä jäsenet Sipi ja Adler valittuina.

Köyhäinhoito-osaston asiana on:

1) valvoa, että annetaan tarpeenmukaista elatusta ja hoitoa henkilöille, joille kunta lain mukaan on velvollinen sitä hankkimaan, tai että annetaan tarkoituksenmukaista avustusta, jotta estettäisiin varaton joutumasta elatuksen tai hoidon puutteeseen;

2) päättää köyhäinhoidon hyväksi tehtyjen lahjoitusten käytöstä lahjoittajan määräysten mukaisesti;

3) täyttää ne muut tehtävät, jotka köyhäinhoitolain mukaan huoltolautakunnalle kuuluvat; sekä

4) täyttää tammikuun 17 p:nä 1936 annetun lastensuojelulain 9 §:n 2 momentin a) kohdassa mainitussa tapauksessa ne lasten ja nuorten henkilöiden yhteiskunnallista huoltoa koskevat tehtävät, jotka lastensuojelulain ja lastensuojeluasetuksen mukaan kuuluvat huoltolautakunnalle.

Köyhäinhoito-osastoon kuului puheenjohtajana huoltotoimen toimitusjohtaja viran puolesta sekä jäseninä köyhäinhoito-osaston jaostojen varapuheenjohtajat nimittäin Welroos, Olsson, Lilja, Sipi, Saveri, Paasio ja Kivistö, joista Paasio osaston varapuheenjohtajana.

Huolto-ohjesäännön mukaan huoltolautakunta jakoi osaston vuoden alussa tarpeellisiin jaostoihin käsittelemään asioita jotka koskivat:

1) köyhäinhoidon antamista ja edellä mainitun 4 kohdan mukaan osastolle kuuluvaa yhteiskunnallista huoltoa sekä luopumista köyhäinhoidon korvauksesta;

2) täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuun ottamista sekä sen käyttämistä hoidon korvaamiseen;

3) sen yhteiskunnallisen huollon korvausta, jota ulkokunnissa on annettu Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaaville; sekä

4) hoidokin ottamista kunnalliskotiin tai työlaitokseen sekä hoidokin toimittamista muuhun hoitolaitokseen tai sijoittamista yksityiskotiin.

Osasto jaettiin tämän mukaisesti 9 jaostoon. Näistä jaostot I—VII käsittelevät kaupungin alueella oleskelevien köyhäinhoitoanomuksia ollen kullakin oma rajoitettu alueensa kaupungista hoidettavanaan, lukuunottamatta VI jaostoa, joka ratkaisi laitoksiin ottamista koskevat sekä vakinaista asuntoa vailla olevien muutakin köyhäinhoitoa koskevat anomukset katsomatta siihen, missä kaupunginosassa ja piirissä asianomainen asui. Kussakin jaostossa toimi puheenjohtajana lautakunnan määräämä asianomainen apulaisjohtaja viran puolesta sekä muina jäseninä kaksi lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista toinen lisäjäsensistä valittuna, nimittäin ensimmäisessä jaostossa jäsen Welroos ja lisäjäsens Paaso, toisessa jaostossa jäsen Olsson ja lisäjäsens Stolt, kolmannessa jaostossa jäsen Lilja ja lisäjäsens Stolt, neljännessä jaostossa jäsen Sipi ja lisäjäsens Pietikäinen, viidennessä jaostossa jäsen Saveri ja lisäjäsens Lemström, kuudennessa jaostossa jäsen Paasio ja lisäjäsens Palmgren, seitsemännessä jaostossa jäsen Kivistö ja lisäjäsens Östenson.

Kahdeksas jaosto käsittelee ulkokunnissa avustettujen helsinkiläisten korvausasioita koskevat tehtävät ja kuuluivat siihen puheenjohtajana toinen apulaisjohtaja, varapuheenjohtajana Paasio ja jäsenenä Vehilä.

Yhdeksäs jaosto päätti asioista, jotka koskivat täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottoa sekä sen käyttämistä hoidon korvaamiseen, ja kuuluivat siihen puheenjohtajana huolto-toimen toimitusjohtaja viran puolesta määrättyinä sekä varapuheenjohtajana jäsen Olsson ja jäsenenä lisäjäsens Päivänsalo.

Irtolaishuolto-osaston asiana on täyttää irtolaislain ja irtolaisasetuksen mukaan huoltolautakunnalle kuuluvat tehtävät, ja ovat siihen kuuluneet puheenjohtajana kolmas apulaisjohtaja viran puolesta määrättyinä sekä valittuina jaostojen varapuheenjohtajat Lilja ja Kivistö, edellinen varapuheenjohtajana, ja lautakunnan lisäjäsenset Pietikäinen ja Lemström. Irtolaishuollon valvontaan nähden on kaupunki ollut yhtenä piirinä ja yleisvalvojina ovat toimineet lautakunnan jäsenistä ja lisäjäsensistä valittuina Lilja, Kivistö, Pietikäinen ja Lemström.

Alkoholihuolto-osaston asiana on täyttää alkoholistolain ja alkoholistiasetuksen mukaan huoltolautakunnalle kuuluvat tehtävät ja ovat siihen kuuluneet puheenjohtajana kolmas apulaisjohtaja viran puolesta määrättyinä, sekä jäseninä lautakunnan jäsenet Kreander ja Adler, edellinen varapuheenjohtajana, ja lisäjäsenset Vehilä ja Östenson. Alkoholihuollon valvontaan nähden on kaupunki ollut yhtenä piirinä ja ovat yleisvalvojina toimineet lautakunnan jäsenistä ja lisäjäsensistä valittuina Kreander, Adler, Vehilä ja Östenson.

Huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten johtokuntiin ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

Kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokuntaan puheenjohtajana Allenius, varapuheenjohtajana Virtanen ja jäsenenä Hagan sekä varalla Wilén, Saveri ja Lemström;

Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan puheenjohtajana Sipi, varapuheenjohtajana Welroos ja jäsenenä Merilinna sekä varalla Linko, Forsström ja kaupunginagronoomi J. Tamminen;

Työtupien johtokuntaan puheenjohtajana Kreander, varapuheenjohtajana Allenius sekä jäseninä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja E. Rydman, talousneuvos M. Sillanpää ja lautakunnan jäsen Saveri.

Kaupunginhallituksen edustajana huoltolautakunnassa sekä sen hallinto- ja köyhäinhoito-osastoissa on ollut rahatoimenjohtaja J. Helo marraskuun 1 p:ään saakka sekä sen jälkeen rahatoimenjohtaja E. von Frenckell sekä irtolais- ja alkoholistosastossa toimittaja Y. Räisänen. Jaostoissa ja huoltolaitosten johtokunnissa ovat kaupunginhallitusta edustaneet sen seuraavat vuosijäsenet: jaostossa, joka päättää täyden köyhäinhoidon varaan joutuneiden omaisuuden haltuunottoa ja sen käyttämistä hoidon korvaamiseen koskevat asiat sekä samoin kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokunnassa rouva M. Salmela-Järvinen, huoltolautakunnan työtupien johtokunnassa ylikonemestari V. V. Salovaara sekä Tervalammen työlaitoksen johtokunnassa toimitusjohtaja I. W. Udd ja hänen kuoltuaan insinööri E. von Schantz toukokuun 29 p:stä lukien.

C. Kokoukset ja tärkeimmät päätökset

Kokoukset. Huoltolautakunta kokonaisuudessaan piti vuoden kuluessa 3 varsinaista kokousta ja 1 ylimääräisen kokouksen, joissa käsiteltiin yhteensä 30 asiaa. Hallinto-osastolla oli 9 varsinaista ja 2 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin kaikkiaan 396 asiaa. Köyhäinhoito-osasto kokoontui 3 kertaa käsitellen 7 asiaa, ja sen eri jaostot kokoontuivat seuraavasti:

Jaosto	Kokouksia	Käsiteltyjä asioita	Jaosto	Kokouksia	Käsiteltyjä asioita
I	18	4,573	VI	22	5,675
II	20	4,800	VII	20	6,478
III	22	4,895	VIII	16	3,141
IV	19	5,448	IX	4	180
V	22	5,648			

Irtolaishuolto-osastolla oli 36 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 1,212 asiaa. Alkoholistihoito-osasto piti 25 kokousta, joissa se käsiteli kaikkiaan 721 asiaa.

Kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokunnan kokouksia oli 15 ja niissä käsiteltyjä asioita 205.

Tervalammen työlaitoksen johtokunnalla oli 17 kokousta ja niissä käsiteltiin 161 asiaa.

Työtupien johtokunta kokoontui 19 kertaa käsitellen 234 asiaa.

Lautakunnan käsittelemät asiat. Huoltolautakunnan ja sen hallinto-osaston kertomusvuoden kuluessa käsittelemistä joko periaatteellista laatua olevista tai muuten yleisempää mielenkiintoa ansaitsevista asioista esitettäköön tässä yleispiirteittäin seuraavaa:

Kuten aikaisemmissa vuosikertomuksissa on mainittu, Pelastusarmeija useana talvena on ylläpitänyt kaupungissa kodittomien miesten lämmittelytupaa, jossa kävijöille samalla on tarpeen mukaan annettu lämmintä ruokaa. Tätä toimintaa, jonka avulla on pyritty torjumaan kerjuuta sekä toimeettomien henkilöiden oleskelua rautatieaseman y. m. julkisten rakennusten eteisissä ja yksityisten talojen porraskäytävissä, kaupunki on kertomusvuoden kuluessa edelleen, huoltolautakunnan suosituksesta, tukenut myöntämällä tarkoitusta varten apurahoja.

Henkisen alan työttömien aseman helpottamiseksi kaupunginhallitus on, huoltolautakunnan anomuksesta, oikeuttanut lautakunnan edelleen kertomusvuonna pitämään palveluksessaan virastovaratyöntekijöitä, joiden ottamisesta sekä heille maksettavissa palkoissa ja perhelisissä on noudatettu kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamia ohjeita ja määräyksiä.

Kun työttömyys ruumiillista työtä tekevien naisten keskuudessa osoitti laajenemisen oireita ja pelättävissä oli, että lukuisat naiset sen johdosta joutuisivat ilman omaa syytään puutteen vaaraan, huoltolautakunta ryhtyi kertomusvuoden kuluessa tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän epäkohdan välttämiseksi ja korjaamiseksi. Niinpä lautakunnan hallinto-osasto, jolle ohjesäännön mukaan kuuluvat työttömyyshuoltoa koskevat asiat, päätti kokouksessaan helmikuun 19 p:nä pyytää kaupunginhallitukselta työttömyyden torjumiseksi varatuista määrärahan lautakunnan alaisten työtupien alaosaston toiminnan järjestämiseksi maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana noin sadalle työttömälle naiselle, ja kaupunginhallitus myönsikin helmikuun 23 p:nä tarkoitusta varten käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten 235,000 mk. Alaosaston toimintaa jatkettiin kaupunginhallituksen toukokuun 23 p:nä myöntämällä luvalla kesäkuun loppuun, koska työttömyystilanne sitä vaati ja myönnetty määräraha osoittautui riittäväksi. Samassa tarkoituksessa anottiin ja saatiin sosiaaliministeriöltä 45,000 mk:n suuruinen apuraha kurssi- luontoisen työpatoiminnan järjestämiseksi työttömille naisille. Kurssien toimintaohjelman kaupunginhallitus hyväksyi helmikuun 16 p:nä ja valmistettiin niillä tuotteita armeijan tarpeeksi. Kurssit järjestettiin valtion omistaman koulun huoneistoon ja niiden toimeenpanon vaatima lisämääräraha saatiin kaupungin varoista. Kurseilla oli noin 100 työtöntä naista. Kokouksessaan syyskuun 2 p:nä huoltolautakunnan hallinto-osasto päätti, työtupien johtokunnan esityksestä, pyytää kaupunginhallitukselta 320,000 mk:n suuruisen määrärahan edellä mainitun alaosaston toiminnan jatkamista varten 100 työttömälle naiselle elokuun 15 p:stä alkaen vuoden loppuun ja kaupunginhallitus myönsi sanotun summan käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten. Kalliinajan edellyttämäksi alaosaston ja kurssien osanottajien palkkojen parantamiseksi myönnettiin myöhemmin tarpeelliset lisävarat. Naistyöttömyyden helpottamiseksi kaupunginhallitus määräsi syyskesällä pantavaksi käyntiin tilapäisiä töitä myös kaupungin puistoissa, ja voitiin niihin sijoittaa 20—25 työtöntä naista; samoin urheilukentillä, jonne voitiin osoittaa 25 naista. On vielä mainittava, että hallinto-osasto käsitteli joulukuun 27 p:nä työtupien johtokunnan esityksen 655,000 mk:n suuruisen määrärahan anomisesta työtupien alaosaston toiminnan jatkamiseksi talvella 1941 200 työttömälle naiselle, ja hallinto-osasto päätti anomuksen kaupunginhallitukselle tehtäväksi.

Kaikille kunnille ja työvirastoille osoittamassaan kiertokirjeessä n:o 2 helmikuun 15 p:ltä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti, että valtioneuvosto oli päättänyt, että valtio korvaa kunnille työttömyysvaroista 75 %:lla ja poikkeustapauksissa kokonaan ne paikallislisät, jotka kunnat maksavat sellaisille työttömyys- ja työvelvollisuusviranomaisten valtion siirtotyömaille lähettämille työntekijöille, jotka huoltavat läheisiä omaisiaan (puolisoa, vanhempia, isovanhempia, lapsia, lastenlapsia, veljiä tai sisaria), niin myös, että sanottua paikallislisää maksetaan silloin, kun työpaikkakunnalla normaalituntipalkka on pienempi kuin vastaavanlaisessa työssä siinä kunnassa, josta työntekijät on lähetetty, ollen paikallislisän suuruus näiden palkkojen välinen ero. Kiertokirjeessä ilmoitettiin samalla, että paikallislisä maksetaan niille työntekijän edellä mainituille omaisille, joita hän huoltaa, ollen kunnan asiana ratkaista, kuka paikallislisän nostaa, sekä että valtion osuuden (75 %) myöntää jo mainittu ministeriö joko ennen tai jälkeen paikallislisien maksamisen, huomioon ottaen, että kummassakin tapauksessa kunnan anomusta tulee seurata asiaankuuluva, ministeriön määräämä luettelo. Tämän kiertokirjeen johdosta huoltotoimen toimitusjohtaja antoi huoltoviraston asianomaisille viranhaltijoille kiertokirjeellä Y n:o 541 maaliskuun 7 p:ltä seikkaperäiset menettelyohjeet, joissa kiinnitettiin huomiota m. m. siirtotyömaille lähetettyjen köyhäinhoidollisen kotipaikkaoikeuden toteamiseen, jottei kaupunki joutuisi suorittamaan 25 % paikallislisistä sellaisten henkilöiden puolesta, joilla ei ollut köyhäinhuoltoon nähden kotipaikkaoikeutta Helsingin kaupungissa. Toimitusjohtaja pyysi samalla kaupunginhallitukselta oikeutta saada avata huoltoviraston kassa- ja tilitoimistossa p. o. maksuja varten erityisen, tulo- ja menoarvion ulkopuolella olevan tilin, jota oli hyvitetävä valtion suorittamalla osuudella ja puuttuvaa osaa varten aikanaan anottava eri määräraha. Kokouksessaan maaliskuun 8 p:nä pöytäkirjansa 330 §:n kohdalla kaupunginhallitus hyväksyi toimitusjohtajan pyynnön ja asia merkittiin huoltolautakunnan hallinto-osaston kokouksessa huhtikuun 1 p:nä pöytäkirjan 88 §:n kohdalla osaston tiedoksi. Merkittäköön vielä, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on, huoltotoimen toimitusjohtajan anomuksesta, korvannut kaupungille sataprosenttisesti paikallislisät, joita on jouduttu suorittamaan henkilöille, joilla ei Helsingissä ole köyhäinhoidollista kotipaikkaoikeutta.

Varsinaisessa kokouksessaan elokuun 26 p:nä huoltolautakunta käsiteli pöytäkirjansa 14 §:n kohdalla sosiaaliministeriön huolto- ja lastensuojelulautakunnille elokuun 15 p:nä 1940 osoittaman kiertokirjeen n:o 4, joka koski sotasiirtolaisten yhteiskunnallista huoltoa ja johon oli liitteiksi otettu elokuun 9 p:nä 1940 annettu laki sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta, samana päivänä annettu asetys sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta, joulukuun 30 p:nä 1937 annettu asetys matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta, samana päivänä annettu valtioneuvoston päätös virkamatkojen matkustusluokista ja päivärahasta sekä sisäasiainministeriön kirje sosiaaliministeriölle heinäkuun 10 p:nä 1940 n:o 4,997, joka sisältää luettelon luovutettujen alueiden kunnista ja niiden hoitokunnista. Lautakunta päätti merkitä kiertokirjeen liitteineen tiedokseen sekä huoltoviraston ja huoltolaitosten asianomaisten viranhaltijain tietoon saatettavaksi tarpeellisia toimenpiteitä varten. Seuranneen syyskuun 26 p:nä huoltotoimen toimitusjohtaja antoi alaisilleen huoltoviraston viranhaltijoille kiertokirjeessä Y n:o 2,636 seikkaperäiset ohjeet sotasiirtolaisten yhteiskunnallista

huoltoa koskevien asioiden käsittelyjärjestyksestä ja korvauksen perimisestä valtiolta.

Kokouksessaan joulukuun 27 p:nä huoltolautakunnan hallinto-osasto käsitteli pöytäkirjansa 378 §:n kohdalla kunnalliskodin johtokunnan kirjelmän joulukuun 20 p:ltä, jossa johtokunta ilmoittaa puolestaan hyväksyneensä huoltotoimen toimitusjohtajan ja Käpylän huoltolaitosten johtajan yksissä neuvoin valmistaman promemorian kunnalliskodin haaraosaston perustamisesta kaupungin omistaman Puodinkylän kartanon päärakennukseen sekä ehdottaa, että osasto päättäisi pyytää kaupunginhallitukselta oikeutta saada avata Puodinkylän kartanoon kunnalliskodin haaraosaston enintään 60 hoidokkia varten, minkä haaraosaston menot eräin poikkeuksin huomattaisiin kunnalliskodin menoina sekä siinä hoidettavien sotasiirtolaisten valtion korvaukset kunnalliskodin tuloina, sekä että hallinto-osasto samalla päättäisi anoa, että kaupunginhallitus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että kaupunginvaltuuston v:n 1941 käyttövaroista osoitettaisiin huoltolautakunnalle sanottua haaraosastoa varten, joka avattaisiin tarkoitukseensa helmikuun 1 p:nä 1941, 121,000 mk:n suuruisen määräraha osaston henkilökunnan palkkauksiin käytettäväksi. Hallinto-osasto, todeten, että sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta annettu laki tuli vaatimaan hoidokkisijoja kunnalliskodissa normaalia enemmän, hyväksyi johtokunnan esityksen ja teki sen mukaisen anomuksen kaupunginhallitukselle. Anomuksen vastaus ja haaraosaston perustaminen siirtyivät seuraavaan vuoteen, mutta Puodinkylän kartanon päärakennusta ryhdyttiin tarkoitusta varten osoitetulla määrärahalla kiinteistötoimiston toimesta kunnostamaan jo kertomusvuonna. Lisäpaikkoja järjestettiin sosiaaliministeriön suostumuksella sotasiirtolaisten huoltoa varten myös Käpylän työlaitoksen toiseen kerrokseen ja palkattiin niitäkin varten tarpeelliset hoitohenkilöt myönetyllä määrärahalla.

Huoltolautakunnan hallinto-osaston kokouksessa heinäkuun 23 p:nä käsiteltiin pöytäkirjan 192 §:n kohdalla ote kaupunginhallituksen pöytäkirjasta toukokuun 30 p:ltä 1940, 925 §, josta ilmeni, että kaupunginhallitus oli päättänyt, että se osa kaupungille kuuluvan Bengtsärin koulukodin maatilasta, jota ei ollut voitu Hangon alueelta Venäjälle luovutettaessa sijoittaa Ryttylän koulukodin maatilalle, oli sijoitettava Tervalammen työlaitoksen maatilalle edellytyksin, että jos johonkin vastaisuudessa perustettavaan kaupungin lastenhuoltolaitokseen tarvittaisiin karjaa, Tervalammen työlaitos oli silloin velvollinen luovuttamaan sille vastaavan määrän samantarvoista karjaa. Hallinto-osasto päätti merkitä ilmoituksen tiedoksi sekä Tervalammen työlaitoksen johtokunnan tietoon saatettavaksi.

Huoltolautakunnan varsinaisessa kokouksessa elokuun 26 p:nä otettiin käsiteltäväksi pöytäkirjan 10 §:n kohdalla lautakunnan irtolaishuolto- ja alkoholistihuolto-osastojen yhteinen kirjelmä lautakunnalle heinäkuun 30 p:ltä n:o I. 932, jossa sanotut osastot kirjelmässä lähemmin esittämillään perusteilla pyysivät huoltolautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen, että alkoholisteja ja irtolaisia varten varattuihin ulko- ja sisätöihin saataisiin osoittaa myös n.s. valtioneapaukset eli sellaiset irtolais- tai alkoholistihuoltoon joutuneet henkilöt, joilla ei ollut köyhäinhoidollista kotipaikkaoikeutta Suomessa. Hallinto-osasto siirsi asian käsittelyn syyskuun 30 p:nä pidettävään kokoukseensa ja päätti silloin kaupunginhallitukselle tehtävässä esityksessä huoltotoimen toimitusjohtajan ehdotuksen mukaisesti lausua, että vaikka irtolais- ja alkoholistihuolto-osastojen esit-

tämille huoltopoliittisille näkökannoille olikin annettava tunnustus, ei näyttänyt harkitulta, että p.o. töihin lähetettäisiin vieraan maan alamaisia, koska irtolaisuuteen ja alkoholismiin vajonneilta ulkomaalaisilta olisi kiellettävä oleskelulupa maassa eikä pyrittävä heitä täällä pysyttämään ja koska lisäksi oli otettava huomioon, että valtion korvausta ei voitu hakea eikä saada siltä ajalta, jonka ulkomaalainen hänelle varatun työtilaisuuden avulla tuli toimeen ilman köyhäinhoitoa, mutta että sen sijaan näytti kohtuulliselta, että niille, jotka olivat Suomen kansalaisia, mutta Moskovan rauhanteossa tapahtuneen alueluovutuksen ja vuokrauksen johdosta olivat menettäneet tosiasiallisesti kotipaikkaoikeutensa, varattaisiin mahdollisuus päästä p.o. töihin samoin ehdoin kuin helsinkiläiset, kuitenkin niin, että sijoituksessa oli etusija annettava helsinkiläisille ja mainittuja muita otettava töihin vain, mikäli tilaisuuksia riitti yli helsinkiläisten tarpeen. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen hallinto-osaston päätöksen mukaisena.

Kokouksessaan syyskuun 30 p:nä huoltolautakunta käsitteli Tervalammen työlaitoksen johtokunnan kirjelmän elokuun 28 p:ltä n:o 424, jonka ohella johtokunta lähetti lautakunnalle työlaitoksen uuden navetan rakentamista varten asetetun rakennustoimikunnan laatiman selostuksen navetan rakennusvaiheista ja kustannuksista ilmoituksin, että kappale selostusta oli lähetetty myös kaupunginhallitukselle. Kun selostuksesta oli todettu, että se edellisessä vuosikertomuksessa mainittu 1,650,000 mk:n suuruinen kustannusarvio, jonka sosiaaliministeriö oli hyväksynyt navettarakennukselle valtion osallistumisen perustaksi kustannuksiin, oli tarkoitukseen riittänyt, jättäen hiukan ylijäämääkin, lautakunta päätti merkitä selostuksen tiedokseen.

Huoltolautakunnan asiamiehen esityksestä lautakunnan hallinto-osasto päätti kokouksessaan syyskuun 2 p:nä pöytäkirjansa 250 §:n kohdalla avata huoltolautakunnalle postisiirtotilin.

Syyskuun 24 p:nä päivätyssä kirjelmässään n:o 51 kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen johtokunta esitti, että hallinto-osasto päättäisi pyytää kaupunginhallitukselta 63,100 mk:n suuruisen määrärahan eräiden sodan aikana suoritettujen väestönsuojelutoimenpiteiden kustannusten peittämiseksi, ja kokouksessaan lokakuun 7 p:nä osasto pöytäkirjansa 280 §:n kohdalla päätti hyväksyä johtokunnan esityksen ja anoa määrärahan minkä kaupunginhallitus myönsikin. Siten saatiin kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen väestönsuojelu tehokkaasti järjestetyksi sekä tilavat sirpalesuojat kunnostetuiksi.

Sosiaaliministeriön huolto- ja lastensuojelulautakunnille, lastensuojelu-, hyväntekeväisyys- ja aatteellisille järjestöille sekä ammattioppilaitosten johtokunnille syyskuun 3 p:nä osoittama kiertokirje n:o 5, joka koski lasten ja nuorten henkilöiden ammattikasvatusta sekä siitä aiheutuneiden kustannusten korvaamista, käsiteltiin hallinto-osaston kokouksessa lokakuun 7 p:nä pöytäkirjan 256 §:n kohdalla ja päätettiin merkitä tiedoksi sekä saatettavaksi lautakunnan alaisten viranhaltijain tietoon ja noudatettavaksi. Samassa kokouksessa pöytäkirjan 257 §:n kohdalla päätettiin menetellä samoin sosiaaliministeriön syyskuun 20 p:nä antamaan kiertokirjeeseen nähden, jossa huoltolautakunnille annettiin ohjeita siitä, mitä oli otettava huomioon haettaessa köyhäinhuoltokorvauksia kunnilta, jotka kokonaan tai osaksi olivat jääneet valtakunnan rajojen ulkopuolelle.

Huoltotoimen toimitusjohtajan laadittua laajan, seikkaperäisen promemorian huoltoviraston huoneistokysymyksestä ja ehdotettua, että prome-

moria toimitettaisiin kaupunginhallitukselle pyynnöllä, että kaupunginhallitus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että ainakin huoltotoimelle välttämättömän virastotalon rakentaminen sisällytettäisiin ajanhukatta toteutettaviin kaupungin rakennuskysymyksiin, sekä että tarpeellisiin valmistelutoimenpiteisiin hetimiten ryhdyttäisiin, hallinto-osasto kokouksessaan marraskuun 4 p:nä pöytäkirjansa 324 §:n kohdalla päätti hyväksyä toimitusjohtajan ehdotuksen. Kokouksessa joulukuun 2 p:nä hallinto-osasto käsitteli kaupunginhallituksen vastauksen lokakuun 30 p:ltä, josta kävi ilmi, että kaupunginhallitus oli päättänyt antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin virastotalon rakentamista koskevan kysymyksen edelleen valmistamiseksi, ja päätti merkitä sen tiedoksi.

Sosiaaliministeriön pyydettyä huoltolautakunnalta lausuntoa huoltoyöntekijäin koulutuksen järjestämistä suunnittelemaan asetetun valtion komitean toukokuun 27 p:nä valtioneuvostolle jättämästä mietinnöstä ja ehdotuksista, hallinto-osasto kokouksessaan marraskuun 4 p:nä pöytäkirjansa 319 §:n kohdalla päätti asiassa annettavanaan lausuntona pääpiirteissään puoltaa komitean ehdotuksia.

Kokouksessaan joulukuun 27 p:nä hallinto-osasto käsitteli pöytäkirjansa 369 §:n kohdalla otteen kaupunginhallituksen pöytäkirjasta marraskuun 28 p:ltä, 969 §, jossa lautakunnalta pyydetään lausuntoa kaupungin kansanhuoltolautakunnan asettaman, toimitusjohtaja B. Sarlinin puheenjohtajana toimineen n.s. jätekomitean mietinnöstä ehdotuksineen, jotka koskevat lähinnä ruoanjätteiden talteenottoa ja käyttöä sianruoaksi elintarviketilanteen helpottamiseksi, ja päätti hallinto-osasto lausunnokseen asiassa ilmoittaa puoltavansa komitean esityksiä.

Huoltolautakunnan köyhäinhuolto-osasto käsitteli kokouksessaan loka-kuun 29 p:nä pöytäkirjansa 5 §:n kohdalla rekisterikanslian esimiehen, E. Haapasalon huoltotoimen toimitusjohtajan määräyksestä laatimaa selostusta huoltolautakunnalta kotiavustusta saavien henkilöiden vuokraavustustasosta ja asunto-oloista y.m., mutta päätettiin selostukset panna pöydälle, kunnes toimitusjohtajan ilmoittama laajempi tutkimus asiassa oli valmistunut.

Kertomusvuoden kuluessa pidetyissä kokouksissaan ovat sekä lautakunta että sen eri osastot käsitelleet monia sodan ja pakkorauhan johdosta tärkeitä tulleita kysymyksiä. Niinpä on puollettu apurahoja Helsingin Vapaan huollon keskukselle sen toimistokulujen peittämiseksi; samoin Sosiaalidemokraattiselle työläisnaisliitolle sen työtupatoiminnan tukemiseksi j.n.e.

Hallinto-osaston hyväksymänä noudatettiin kertomusvuonna edelleen jo v:n 1939 lopulla toimitusjohtajan sodan johdosta suositteamaa menettelyä, että ne, jotka sodasta huolimatta saivat jäädä hoitamaan virkojaan, omien tehtäviensä ohella hoitavat myös asepalvelukseen tai muihin sotatehtäviin kutsuttujen tehtävät, minkä kautta kaupungin varoja voitiin säästää melkoisesti välttämällä sijaisjärjestelmää. Mutta siten joutui virkailijakunta suorittamaan raskaan päivätyön, mikä on sen kunniaksi merkittävä. Edellisessä vuosikertomuksessa selostettu kunnalliskodin 600 hoidon huolto Uudenmaan läänin eri kuntien kunnalliskodeissa, jonne ne oli siirretty ilmavaaralta suojaan, jatkui kevääseen asti, jolloin kunnalliskodin huoneistot vapautuivat sotilasmajoituksesta. Sotatilän johdosta huoltotoimen toimitusjohtaja joutui antamaan virkailijakunnalle sarjan ohjaavia kiertokirjeitä, joiden lähempi selostaminen paisuttaisi kertomuksen liian laajaksi, joten siitä on luovuttava.

Virasto voitiin sodan päätyttyä muuttaa keväällä Ratakadun kansakoululta, jonne se oli pommisuojaan vuoksi siirretty, takaisin varsinaiseen huoneistoonsa Siltasaarenkadulle.

D. Katsaus huoltoviraston toimintaan

Virkailijat. Huoltoviraston virkailijakunnassa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että kunnalliskodin apulaisjohtajaksi edellisen viranhaltijan kuoltua nimitettiin saman laitoksen varastokirjanpitäjä A. Paasi-vuori. Lisäksi on eräitä muitakin pienempiä muutoksia tapahtunut viran- ja toimenhaltijain ja tilapäisen virkailijakunnan keskuudessa.

Kansliatyö. Huoltoviraston yleisestä toimistosta lähetettiin kertomusvuonna yhteensä 8,592 kirjelmää, johon ei sisälly irtolais- ja alkoholisti-huoltokanslian kirjeenvaihto. Niistä tuli keskuskanslian osalle 3,404, rekisterikanslian osalle 1,068, köyhäinhoitoa varten asetettujen huoltokanslioiden osalle 2,869 ja työttömyyshuoltokanslian osalle 1,251.

Köyhäinhuoidon saamista koskevia anomuksia tehtiin köyhäinhoitoa varten asetettuihin huoltokanslioihin yhteensä 54,149. Niistä valmisteli I kanslia 7,314, II kanslia 7,336, III kanslia 6,821, IV kanslia 8,478, V kanslia 8,662, VI (laitos-) kanslia 6,490 ja VII kanslia 9,048. Lisäksi käsiteltiin rekisterikansliassa sairaaloiden maksusitoumusanomuksia 3,882. Kunnalliskotiin ja työlaitokseen pääsyä koskevia anomuksia jätettiin 618 ja niistä hyväksyttiin 610.

Köyhäinhoitoa varten asetetuissa huoltokanslioissa käsiteltyjen asioiden kokonaislukumäärä oli yhteensä 228,399, joista I kansliassa 27,774, II:ssa 31,345, III:ssa 39,449, IV:ssä 30,443, V:ssä 34,609, VI:ssa (laitoskansliassa) 25,565 ja VII:ssä 39,214. Näiden kanslioiden kodissakävijät suorittivat yhteensä 53,271 kotikäyntiä jakautuen eri kanslioihin kuuluvien valvontapiirien kesken siten, että I kanslian osalle tuli 7,341, II:n 7,116, III:n 6,728, IV:n 8,428, V:n 8,392, VI:n (laitoskanslian) 6,407 ja VII:n 8,859. Kanslianesimiehet toimittivat edellisten lisäksi yhteensä 1,150 tarkistuskäyntiä avunsaajain luona. Köyhäinhuoidon diakonissat suorittivat erityisissä tapauksissa avustusten jaon ja antoivat huoltoa perheissä, joissa oli alaikäisiä, sairaita tai muita sellaisia henkilöitä, jotka tarvitsivat erikoishuoltoa. Diakonissojen tekemiä kotikäyntejä oli yhteensä 22,608.

Huoltoviraston keskuskanslia sijaitsi edelleen vuokrahuoneistossa Siltasaarenkadun talossa n:ot 3—5, lukuunottamatta sotakuukausia, jolloin se sijaitsi Ratakadun 8:ssa olevassa kansakoulussa. Köyhäinhoitoa varten asetetut huoltokansliat pidettiin avoinna arkipäivisin klo 9—14 paitsi lauantaisin ja juhla-aattoina klo 9—13; sota-aikana oli vastaanottoaika hieman lyhyempi.

Rekisterikansliassa hoidetun avunsaajain keskusrekisterin henkilökorttien lukumäärä lisääntyi kertomusvuonna 6,834 uudella kortilla ja sisälsi rekisteri vuoden päättyessä 118,523 korttia. Henkilöasiakirjavihkojen eli n.s. aktien luku kasvoi 8,290:llä ja oli niiden kokonaisuudessa vuoden lopussa 114,739. Rekisteristä annettiin avunanoja koskevia tietoja viranomaisille, avustusjärjestöille ja yksityisille 5,295 tapauksessa. Erikseen pidetyssä sairaalahoido- ja lääkekortistossa oli kertomusvuonna n.s. eläviä kortteja 8,042. Uusia avustuskortteja annettiin kansliasta 2,005. Näiden tehtävien ohella annettiin kansliasta kirjallisesti verotusvalmistelu-

virastolle sen pyytämät tiedot 8,859 avunsaajasta. Kansliassa vastaanotettiin vuoden kuluessa 3,882 sairaalahoitoa koskevaa anomusta; niistä annettiin 1,989 tapauksessa maksusitoumus sairaaloihin, 776 tapauksessa varattomuustodistus ja 1,117 anomusta evättiin. Kodissakävijäin käyntejä aiheutui näistä tapauksista yhteensä 4,250. Rekisterikanslian tehtäviin on lopuksi kuulunut huoltotoimintaa valaisevien tilastollisten katsausten laatiminen ja niiden aineiston kokoaminen sekä kaupungin ja valtion tilastoja varten tarpeellisten ensitietojen kerääminen ja asianomaisille viranomaisille toimittaminen.

Irtolais- ja alkoholistihuoltokanslian kansliatyön määrä selviää vain osittain tilastonumeroiden avulla. On nimittäin otettava huomioon, että ne tutkimukset, jotka kohdistetaan jokaisen kanslian tietoon tulleen henkilön elämäntapaan ja olosuhteisiin ennen kuin häneen voidaan ryhtyä soveltamaan lain edellyttämiä huoltotoimenpiteitä, ovat perusteellisempia ja suuritöisempiä kuin esim. köyhäinhuoltotapauksissa.

Uusia alkoholistitapauksia ilmoitettiin kertomusvuonna kansliaan tai muuten tuli sen tietoon kaikkiaan 595 ja irtolaistapauksia 291. Kun näiden lisäksi edelliseltä vuodelta jääneitä tapauksia oli vielä tutkimatta, saivat kodissakävijät kertomusvuonna tutkittavaksi kaikkiaan 1,643 alkoholisti- ja 1,085 irtolaistapausta. Alkoholisteihin kohdistuvia varoituspäätöksiä tehtiin 179, valvonta- ja jatkovalvontapäätöksiä 114, jälkivalvontapäätöksiä 60 ja huoltolaan lähettämisesityksiä 4. Erikoisvalvoja määrättiin 1 alkoholistille. Irtolaisiin kohdistuvia varoituspäätöksiä tehtiin 244, valvonta- ja jatkovalvontapäätöksiä 131, jälkivalvontapäätöksiä 73, työlaitokseen lähettämispäätöksiä 68 ja pakkotyöhön määräämispäätöksiä 28. Tarkempi selvitys vuoden aikana alkoholistihuollossa olleista henkilöistä, luvultaan 547 ja irtolaishuollossa olleista, luvultaan 696, on edempänä s. 31—46. Kansliasta lähetettiin 2,298 ja sinne saapui 3,242 kirjelmää.

Asiamiestoimiston viiden eri kanslian tehtävät on v:n 1938 kertomuksessa tarkemmin selostettu, joten tässä esitetään vain kertomusvuoteen kohdistuvia numerotietoja niiden kansliatoiminnasta. Asiamiestoimiston yleiskanslian monihaarisista yleisluontoisista tehtävistä ei kuitenkaan asian laatuun katsoen ole esitettävissä tilastonumeroita.

Ulkokuntalaisia koskevien asiain eli A-kanslia esitti toisiin kuntiin kohdistuvia korvausvaatimuksia kaikkiaan 3,697 avunsaajapäähenkilöä koskevassa tapauksessa, joista 3,238 huoltolautakunnan ja loput lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta. Kokonaismäärästä oli kertomusvuonna vireillepantuja uusia tapauksia 1,642, joista 1,508 koski huoltolautakunnan antamaa huoltoa. Kaikista vireillä olevista tapauksista saatiin kertomusvuonna lopullisesti selvitettyiksi 1,352 tapausta, joista 1,237 huoltolautakunnan, loput lastensuojelulautakunnan. Kansliaan saapui kirjelmiä 10,561 ja niitä lähetettiin 14,577.

Ulkokunnissa huollettuja helsinkiläisiä koskevien asiain eli B-kansliaan saapui vuoden varrella toisilta kunnilta korvausvaatimuksia, jotka huoltolautakuntien antaman hoidon osalta koskivat 2,655 eri päähenkilöä, mutta nousi laskutustapausten määrä heidän kohdaltaan 3,777:ään. Lisäksi suoritettiin kanslia alkoholisti- ja irtolaislakien nojalla alkoholistihuoltoloissa ja työlaitoksissa hoidettujen henkilöiden kustannusten perimisiä kunnilta ja valtiolta. Kirjelmää saapui kansliaan 8,394 ja niitä lähetettiin siltä 5,084.

Valtiontapausten eli D-kanslia haki korvauksia valtiolta köyhäinhuolto-

lain nojalla annetusta huollosta, jonka valtio lain mukaan on velvollinen korvaamaan, kaikkiaan 898 eri henkilöä koskevassa tapauksessa, ja koski niistä 797 huoltolautakunnan, 23 lastensuojelulautakunnan ja loput 78 molempien antamaa avustusta. Näiden lisäksi kanslia haki valtiolta korvausta lautakunnan 49 henkilölle antamasta ammattiopetusavustuksesta ja 17 raajarikolle lautakunnan toimesta hankitusta proteesista; näistä hylättiin 10 ammattiopetustapausta ja 5 proteesianomusta jäi vuoden vaihteessa ratkaisemattomaksi. Kansliaan saapui 3,796 ja sieltä lähetettiin 2,630 kirjelmää.

Yksityisiin elatusvelvollisiin kohdistuvien korvausasiain eli L-kanslia velkoi yksityisiltä elatusvelvollisilta korvausta 26,706 avunsaajapähenkilölle annetusta avusta, joista 24,144 koski huoltolautakunnan antamaa huoltoa (niistä 23,962 köyhäinhoitoa, 98 alkoholistihuoltoa ja 84 sotasiirtolaishoitoa) sekä loput 2,562 lastensuojelulautakunnan antamaa hoitoa. Uusia tapauksia oli kokonaismäärästä 3,217, joista 2,951 huoltolautakunnan ja loput lastensuojelulautakunnan. Kertomusvuonna selvitettiin lopullisesti kaikkiaan 2,900 tapausta, niistä huoltolautakunnan 2,685 ja 215 lastensuojelulautakunnan. Kansliaan saapui 14,982 kirjelmää ja sieltä lähetettiin 38,306 kirjelmää.

Työlaitokseen kanslia lähetti työllään annettua köyhäinhoitoa korvaamaan 211 miestä ja kunnalliskotiin 21 naista.

Asiamiestoimiston järjestysmiehet tekivät kertomusvuonna toimiston asioissa viraston ulkopuolella yhteensä 5,135 käyntiä, joista 3,328 eri vierastoihin 1,628 elatusvelvollisten ja avunsaajain asuntoihin näiden kutsumiseksi virastoon sekä 179 kuolin- ja vararikkopesien selvityksen y. m. tutkimuksien yhteydessä. Elatusvelvollisille ja avunsaajille ovat järjestysmiehet vielä lähettäneet 23,949 kirjeellistä kutsua sekä osoitetoimistossa selvittäneet 36,184 osoitetta.

Koko asiamiestoimiston lähettämien kirjelmien kokonaisluku oli 60,597 ja saapuneiden 37,733.

II. Huoltotoimenpiteet ja huoltoa saaneet

A. Köyhäinhoitolakiin perustuva huolto

Avunsaajat

Avunsaajien lukumäärä. Varsinaisia avunsaajia oli yhteensä 13,021 henkilöä eli 4.1 % kaupungin kirkonkirjoihin ja siviilirekisteriin merkitystä asukasluvusta vuoden lopussa ¹⁾. Miehiä oli näistä 4,816, naisia 7,802 ja alle 16 vuotiaita lapsia 403. Edelliseen vuoteen verrattuna oli kokonaislukumäärässä lisäystä 772 henkilöä eli 6.3 %.

Tilapäistä avustusta eli vain kotiaavustusta alle 500 mk saaneita oli 3,636 henkilöä, mikä edelliseen vuoteen verraten merkitsi 168 henkilön eli 4.4 % vähennystä. Varsinaisen avuntarpeen lisääntyessä oli siis turvautuminen tilapäiseen apuun vähentynyt. Laskemalla molemmat edellä olevat avunsaajain ryhmät yhteen, saadaan välittömästi avustettujen luvuksi 16,657 henkilöä.

¹⁾ Ennakkotieto.

Näiden lisäksi on kotiin annetuista varsinaisista kotiaavustuksista välillisesti tullut osalliseksi 4,870 henkilöä, joista avunsaajain aviopuolisoita 1,564 ja lapsia 3,306. Laskemalla yhteen varsinaiset sekä tilapäisesti ja välillisesti avustetut, saadaan summaksi 21,527, joka henkilöluku osoittaa Helsingin kaupungin köyhäinhoidosta välittömästi tai välillisesti osallisiksi tulleiden koko määrän.

Yllä mainittuihin lukuihin sisältymättöminä ryhminä on vielä mainittava muiden kuntien avustamat, mutta Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivat henkilöt, yhteensä 2,655, sekä huoltotoimen varsinaisiin määrärahoihin kuulumattomilla lahjoitusvaroilla avustetut 324 henkilöä.

Köyhäinhoidon avustusta nauttineiden henkilöiden lukumäärän kehitystä v. 1931—40 absoluuttisesti sekä suhteessa kirkonkirjoihin ja siviilirekisteriin merkittyyen kaupungin väestöön kunkin vuoden lopussa osoittaa seuraava vertailu:

	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940
Varsinaiset avunsaajat ...	16,001	22,197	25,343	20,612	19,174	17,753	14,994	12,853	12,249	13,021
Varsinaiset + tilapäiset avunsaajat	22,299	31,507	35,282	28,166	25,639	23,499	18,872	16,141	16,053	16,657
Varsinaiset + tilapäiset + välillisesti avustetut ...	31,808	45,168	50,939	39,346	35,555	32,446	25,420	21,019	20,425	21,527
	%:na väkiluvusta									
Varsinaiset avunsaajat ...	6.1	8.4	9.4	7.6	6.9	6.3	5.1	4.2	3.9	1) 4.1
Varsinaiset + tilapäiset avunsaajat	8.5	11.9	13.1	10.3	9.2	8.3	6.4	5.3	5.1	1) 5.1
Varsinaiset + tilapäiset + välillisesti avustetut	12.2	17.0	19.0	14.4	12.8	11.4	8.7	6.9	6.5	1) 6.1

Kun yksityiskohtaisempia tilastotietoja kerätään vain tärkeimmästä avunsaajien ryhmästä, nimittäin varsinaisista avunsaajista, koskevat siis kaikki seuraavat selvitykset yksinomaan näitä. Siten oli syntymäpaikkaa koskevan selvityksen perusteella kaikista varsinaisista avunsaajista 80.2 % syntynyt muulla paikkakunnalla ²⁾ kuin Helsingin kaupungissa. Maaseudulla oli syntynyt 61.1 %, maamme kaupungeissa 34.4 %, ulkomailla 4.2 % ja 0.3 %:n syntymäpaikka oli tuntematon. Erikseen miehistä, naisista ja alle 16 vuotiaista lapsista oli muualla kuin Helsingissä syntyneitä seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteensä
Muualla ²⁾ kuin Helsingissä syntyneitä	3,687	6,670	87	10,444
%:na varsinaisista avunsaajista	76.6	85.5	21.6	80.2

Yli ³/₄ miehistä ja runsaasti ⁴/₅ naisista ei siis kuulunut kaupungin syntyperäiseen väestöön. Sen sijaan alle 16 vuotiaista avustetuista oli melkein ⁴/₅ syntyisin helsinkiläisiä.

1) Ennakkotieto. — 2) Tuntematon syntymäpaikka siihen luettuna.

Avunsaajien kotipaikkaoikeus. Köyhäinhoidollinen kotipaikkaoikeus muualla kuin Helsingin kaupungissa oli 2,921 henkilöllä eli 22.4 %:lla varsinaisista avunsaajista, ja on tähän luettu myös ne henkilöt, joiden kotipaikkaoikeus oli selvittämättä tahi riidanalainen. Erikseen miehiin, naisiin ja alle 16 vuotiaisiin lapsiin nähden oli vastaava luku seuraava:

	Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteensä
Muualla kuin Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavia	1,036	1,764	121	2,921
%:na varsinaisista avunsaajista	21.5	22.6	30.0	22.4

Tämän avustettavien ryhmän suuruus ja prosentteissa laskettu osuus kaikista varsinaisista avustetuista oli v. 1931—40 seuraava:

	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940
Muualla kuin Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavien luku	4,153	5,395	5,174	3,934	3,727	3,370	2,795	2,597	2,715	2,921
%:na varsinaisista avunsaajista ..	26.0	24.3	20.4	19.1	19.4	19.0	18.6	20.2	22.2	22.4

Kertomusvuonna on siis niiden osuus, joiden kotipaikkaoikeus oli muualla kuin Helsingissä, jälleen jonkin verran suurentunut.

Avuntarpeen syy. Avuntarpeen syynä 16 vuotta täyttäneillä avunsaajilla oli useimmissa tapauksissa sairaus, kivullosuus ja työkyvyttömyys, joiden osuus oli 49.0 %, (josta mielisairaus 14.2 %, tuberkuloosi 5.5 %, nivelreumatismi 1.1 %, tylsä- ja vähämielisyyt 1.0 %, raajarikkoisuus 0.8 %, sokeus ja kuurous 0.3 % sekä muut sairaudet 26.7 %). Vanhuudenheikkous oli syynä 18.5 %:lla, työttömyys 19.7 %:lla, riittämätön ansio 2.3 %:lla, huolehtiminen aviottomasta lapsesta 2.9 %:lla, aviopuolison perheensä jättäminen 2.8 %:lla, perheen suurilukuisuus 0.7 %:lla, synnytys 1.0 %:lla ja aviopuolison kuolema 0.1 %:lla sekä tässä mainitsemattomat muut syyt 1.3 %:lla. Edelliseen vuoteen verraten oli työttömyyden osuus tuntuvasti kasvanut, toiset ryhmät vastaavasti pienentyneet tai pysyneet jotakuinkin ennallaan. Miesten keskuudessa oli työttömyys ja tuberkuloosi useammin esiintyvänä avuntarpeen syynä kuin naisilla, prosenttiluvut olivat työttömyyden kohdalla miehillä 29.3 ja naisilla 13.7 sekä tuberkuloosin kohdalla miehillä 8.8 ja naisilla 3.5. Vanhuudenheikkoutta esiintyi sen sijaan naisilla (23.0 %) huomattavasti enemmän kuin miehillä (11.1 %). Muissa syyryhmissä ei yleensä sanottavia eroja esiintynyt.

Kymmenvuotiskautena 1931—40 eri syyryhmien suhteellinen osuus prosentteissa laskettuna vaihteli seuraavasti:

Avuntarpeen syy	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940
Vanhudenheikkous	8.2	7.1	8.1	9.6	10.3	11.1	13.7	17.4	18.7	18.5
Mielisairaus ja tylsämielisyys	10.2	8.0	7.0	9.4	10.4	11.3	13.5	15.9	16.8	15.2
Muut sairaudet ¹⁾	40.5	33.9	25.1	30.0	33.3	35.2	41.7	40.8	38.7	34.7
Aviopuolison kuolema	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.4	0.1	0.1
Perheen lukuisuus	2.4	1.0	0.9	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	0.8	0.7
Epäsosiaalinen elämäntapa ²⁾	6.7	6.3	6.3	6.7	6.5	6.5	5.4	6.3	5.9	6.5
Työttömyys	27.1	38.6	47.0	37.8	32.2	28.1	16.6	12.4	13.8	19.7
Muut syyt ³⁾	4.9	5.1	5.6	5.4	6.2	6.7	7.9	5.7	5.2	4.6
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alle 16 vuotiaiden lasten avuntarpeen syynä oli kertomusvuonna lapsen sairaus tai viallisuus 81.6 %:lla, vanhempien huolehtiminen aviottomasta lapsesta 0.5 %:lla ja muut syyt 17.9 %:lla.

Aikuisiin avunsaajiin nähden on lisäksi selvitetty avuntarpeen pääsyyn ohella vaikuttava lisäsy, milloin se on katsottu niin merkittäväksi, että se oleellisesti vaikuttaa avuntarpeeseen. Huomioonotettava lisäsy on tällöin esiintynyt 2,345 henkilön kohdalla, joista 902:lla työttömyys, 615:llä oma tai perheessä esiintynyt sairaus, kivulloisuus tai muuten vähentynyt työkyky, 215:llä riittämätön ansio ja 81:llä oma tai aviopuolison juoppous, muiden lisäsyryhmien ollessa vähäisempiä.

Avustuksen muoto. Avustuksen muodon mukaan avunsaajat ovat laitoksissa olleita, yksityishoidossa olleita tai kotiaivustusta saaneita, mutta on osa heistä kertomusvuonna saanut kahdessa tai kaikissa kolmessa muodossa annettua avustusta. Tämän mukaan jakautuvat varsinaiset avunsaajat seuraavalla tavalla:

	Miehiä	Naisia	Lapsia ⁴⁾	Yhteensä
Yksinomaan laitoksissa olleita.....	1,520	2,557	318	4,395
» yksityishoidossa olleita	4	3	—	7
» kotiaivustusta saaneita	2,358	4,196	11	6,565
Laitoshoidon lisäksi kotiaivustusta saaneita	934	1,045	74	2,053
Yksityishoidon lisäksi kotiaivustusta saaneita...	—	1	—	1
Yhteensä	4,816	7,802	403	13,021

Jos avunsaajat ryhmitellään Suomen virallisessa köyhäinhuoltotilastossa käytännössä olevan menettelytavan mukaan vain kolmeen ryhmään, jolloin yksityishoidon katsotaan voittavan kotiaivustuksen ja laitoshoidon molemmat edelliset, saadaan seuraava asetelma:

¹⁾ Tähän on luettu erilaiset sairaudet, sokeus, kuurous, raajarikkoisuus ja vähentynyt työkyky. — ²⁾ Tähän on luettu avunsaajan tai hänen aviopuolisonsa työhaluttomuus, huolimattomuus, juoppous ja irstas elämä, aviopuolison perheensä jättäminen ja vapausrangaistus sekä aviottoman lapsen elättäminen tai synnytyks. — ³⁾ Tähän on luettu riittämätön ansio, aviolapsen synnytyks, sekä muut sekalaiset syyt. — ⁴⁾ Kotiaivustusta saaneisiin lapsiin nähden huomattakoon, että kotiaivustus heidän kohdallaan on etupäässä käsittänyt heille henkilökohtaisesti annettuja lääkkeitä, sairaanhoitovälineitä t.m.s.

	Miehiä	Naisia	Lapsia ¹⁾	Yhteensä
Laitoksissa olleita	2,454	3,602	392	6,448
Yksityishoidossa olleita	4	4	—	8
Kotiaivustusta saaneita	2,358	4,196	11	6,565
Yhteensä	4,816	7,802	403	13,021

Laitoshoitoa joko yksinomaan tai yksityishoidon ja kotiaivustuksen ohella oli siis saanut 6,448 henkilöä eli 49.5 % varsinaisista avunsaajista (edellisenä vuonna 59.8 %), yksinomaan kotiaivustusta 50.4 % (edellisenä vuonna 40.1 %), yksityishoidon osuuden ollessa vain 0.1 % (edellisenä vuonna 0.1 %).

Avustuksen säännöllisyys tai lyhytaikaisuus. Kolmena edellisenä vuonna aloitettua tutkimusta siitä, miten varsinaiset avunsaajat jakautuvat avustuksen säännöllisyyden tai lyhytaikaisuuden mukaan, on edelleen jatkettu. Säännölliseksi on tällöin katsottu avustus, jota kertomusvuonna on keskeytymättä annettu vähintään 6 kuukauden aikana, sekä avustus, joka täyttämättä keskeytymättömyyden vaatimusta on kestänyt vähintään 9 kuukautta. Lyhytaikaista on ollut kaikki muu avustus. Tämän perusteen nojalla saadaan seuraava taulukko säännöllistä ja lyhytaikaista avustusta v:n 1940 aikana saaneista henkilöistä:

Avustus	Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteensä
Säännöllinen.....	2,067	4,445	17	6,529
Lyhytaikainen	2,749	3,357	386	6,492
Yhteensä	4,816	7,802	403	13,021

Vähän yli puolella eli 50.1 %:lla kaikista varsinaisista avunsaajista oli avustus ollut säännöllistä. Miehet ja naiset eroavat tässä suhteessa toisistaan siten, että miehistä suurin osa eli 57.1 % sai lyhytaikaista, mutta naisista sitävastoin suurin osa eli 57.0 % säännöllistä avustusta. Lasten saama avustus oli etupäässä lyhytaikaista vain 4.2 % saadessa säännöllistä köyhäinhoitoavustusta. Edelliseen vuoteen verraten oli säännöllistä avustusta saaneiden prosenttiluku yleensä hieman pienentynyt.

Edellä esitettyä jakoperustetta käyttäen on lisäksi otettu selvää, miten suuri osa varsinaisista avunsaajista on köyhäinhoidon vakinaisia asiakkaita. Tiedot on tällöin rajoitettu koskemaan viisivuotiskautta 1936—40 ja havainnot ovat seuraavat: uusia ensi kerran v. 1940 avustettuja henkilöitä oli 3,432, joista 489 joutui saamaan säännöllistä avustusta; koko viisivuotiskauden aikana säännöllisesti avustettuja oli 4,434 eli 34.1 % kaikista varsinaisista avunsaajista, ja on tätä ryhmää pidettävä köyhäinhoidon

¹⁾ Ks. s. 46*, alav. 4.

pysyvänä rasituksena; näiden lisäksi oli koko viisivuotiskautena avustettu vielä 2,790 henkilöä, mutta olivat he saaneet eräinä vuosina säännöllistä, eräinä taas lyhytaikaista avustusta. Molempien viimeksi mainittujen ryhmien yhteissumma 7,224 osoittaa niiden henkilöiden määrää, jotka viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana enemmän tai vähemmän säännöllisesti olivat joutuneet turvautumaan köyhäinhoidon varsinaiseen avustukseen.

Avunsaajien siviilisääty ja syntyperä. Siviilisäädyn mukaan varsinaiset 16 vuotta täyttäneet avunsaajat ryhmittäytyivät siten, että heistä oli naimattomia 46.9 %, naimisissa olevia 28.7 %, leskiä 18.7 % ja eronneita 5.6 %, 0.1 %-n siviilisäädyn ollessa tuntematon. Miehet ja naiset jakautuivat varsin eri tavoin siviilisäätyryhmiin: kun miehistä suurimman ryhmän muodostivat naimisissa olevat 49.8 %, naimattomien tehdessä 39.1 % ja leskien 6.1 %, oli naisista yli puolet, 51.7 %, naimattomia, runsas neljäsosa eli 26.4 % leskiä ja vain 15.7 % naimisissa olevia. Eronneita oli miehistä 4.9 % ja naisista 6.1 % ja siviilisäädyltään tuntemattomia kummankin sukupuolen kohdalla 0.1 %.

Syntyperän mukaan oli alle 16 vuotiaista avunsaajista 292 eli 72.5 % aviosyntyisiä ja loput 111 eli 27.5 % aviottomia. Isä tai äiti oli kuollut 26 avustetulta lapselta ja 38:n isästä ei ollut tietoa.

Avunsaajien ikä. Varsinaisista avunsaajista oli 96.9 % 16 vuotta täyttäneitä ja vain 3.1 % alle 16 vuotiaita lapsia. 16 vuotta täyttäneiden jakautuminen eri ikäryhmiin oli alla olevan taulukon mukainen:

Ikä vuoden päätyttyä, vuotta	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
16—19	110	2.3	209	2.6	319	2.5
20—29	602	12.5	1,037	13.3	1,639	13.0
30—39	1,255	26.1	1,273	16.3	2,528	20.1
40—49	1,016	21.1	1,208	15.5	2,224	17.6
50—54	473	9.8	686	8.8	1,159	9.2
55—59	383	7.9	680	8.7	1,063	8.4
60—69	602	12.5	1,354	17.4	1,956	15.5
70—	375	7.8	1,354	17.4	1,729	13.7
Tuntematon	—	—	1	0.0	1	0.0
Yhteensä	4,816	100.0	7,802	100.0	12,618	100.0

Ikäryhmitys osoittaa, että 55 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia eli siis henkilöitä, joiden köyhäinhoidollinen kotipaikkaoikeus ei enää muutu, oli runsas kolmasosa eli 37.6 % kaikista täysikasvuista avunsaajista; naisten kohdalla tämä ryhmä oli 43.4 %, mutta miesten kohdalla vain 28.2 %. Nuoremmista ikäryhmistä esiintyvät suurimpina ryhmät 30—39 ja 40—49 tehden vastaavasti 20.1 % ja 17.6 %; miehistä kuului näihin ikäryhmiin huomattavasti suurempi osa kuin naisista, nimittäin ikäryhmään 30—39 26.1 % ja 40—49 21.1 %, naisista vastaavasti vain 16.3 % ja 15.5 %.

Avunsaajien ammatti. Täysikasvuiset avunsaajat jakautuivat eri ammattiryhmiin seuraavasti:

	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	125	2.6	114	1.5	239	1.9
Maanviljelystä tai sen sivuelinkeinoja harjoittavia	39	0.8	48	0.6	87	0.7
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia	425	8.8	853	10.9	1,278	10.1
Liikeapulaisia ja työnjohtajia	301	6.2	428	5.5	729	5.8
Tehdas- y.m. ammattityöntekijöitä	1,968	40.9	1,884	24.2	3,852	30.5
Muita työntekijöitä	1,591	33.0	1,957	25.1	3,548	28.1
Merimiehiä ja kalastajia	71	1.5	24	0.3	95	0.7
Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimivaa palveluskuntaa	99	2.1	101	1.3	200	1.6
Yksityisten palvelijoita	—	—	1,764	22.6	1,764	14.0
Muun elinkeinon harjoittajia	68	1.4	220	2.8	288	2.3
Ilman varsinaista tai tunnettua elinkeinoa olevia	129	2.7	409	5.2	538	4.3
Yhteensä	4,816	100.0	7,802	100.0	12,618	100.0

Kuten edellisinäkin vuosina esiintyivät suurimpina ryhminä tehdas-y.m. ammattityöntekijät sekä muut työntekijät, joihin luetaan ammattitaidottomat aputyöntekijät y.m.s., ja kuului näihin kumpaankin ryhmään yhteensä lähes $\frac{3}{5}$ kaikista täysikasvuista avunsaajista; erikseen miehistä oli näiden ryhmien osuus melkein $\frac{3}{4}$, naisista vajaa puolet. Huomattakoon vielä naisten kohdalla yksityisten palvelijoiden suhteellisen suuri ryhmä, eli $\frac{1}{5}$ kaikista naispuolisista avustetuista.

Alle 16 vuotiaat lapset on ryhmitelty vanhempiensa ammatin mukaan, aviosyntyiset isän ja aviottomat äidin. Näistä oli tehdas-y.m. ammattityöntekijöitä 46.4 %, muita työntekijöitä 24.3 %, itsenäisiä liikkeenharjoittajia, liikeapulaisia ja työnjohtajia 13.2 %, yksityisten palvelijoita 10.2 %, muiden ammattiryhmien osuuden ollessa aivan vähäinen. Erikseen mainittakoon, että aviottomista lapsista oli 36.9 % yksityisten palvelijoiden lapsia.

Avunsaajien asunto-olot. Avunsaajien asunto-oloista taulukko-osaston alkuun liitetty selvitys osoittaa, että 4,550 avunsaajaa asui 1 huoneen asunnoissa, 1,451 2 huoneen asunnoissa sekä 282 kolme tai useampia huoneita käsittävissä asunnoissa. Asukkeina asui 2,134 ja yömajoiissa 371 henkilöä; loput olivat koko vuoden laitoksissa tai olivat heidän asunto-olonsa tunteuttomia. Jos nämä laitoksissa olleet ja ne, joiden asunto-oloista ei ole ollut tietoa, jätetään laskelman ulkopuolelle, voidaan todeta, että yhden huoneen asunnoissa asui 51.8 %, kahden huoneen 16.5 %, kolmen tai useamman huoneen asunnoissa 3.2 %, asukkeina 24.3 % sekä yömajoiissa 4.2 % kaikista varsinaisista avunsaajista.

Seuraavissa erikoiskatsauksissa tehdään vielä tarkemmin selkoa eri avustusmuotoja käyttäen huolletuista avunsaajista, nimittäin laitoshoidosta saaneista yleensä sekä huoltolautakunnan omista laitoksissa olleista erikseen, yksityishoidossa olleista ja kotiavustusta saaneista.

Laitoshoido

Köyhäinhuoltolain nojalla hoidettiin kaikista varsinaisista avunsaajista kertomusvuonna eri laitoksissa 2,454 miestä, 3,602 naista ja 392 alle 16 vuotiaasta lasta eli kaikkiaan 6,448 eri henkilöä (edellisenä vuonna 7,324). Laitoshoitopäivien lukumäärä oli 1,081,228 (edellisenä vuonna 1,110,035),

joten henkilöä kohden tuli keskimäärin 167.7 hoitopäivää (edellisenä vuonna 151.6) Keskimääräinen hoitopäiväluku miesten kohdalla nousi edellisestä vuodesta 154.9 päivästä 170.2:een, naisten kohdalla 162.3:sta 179.4:ään ja lasten kohdalla 36.8:sta 43.7:ään. Seuraava erittely osoittaa lähemmin miten hoidokit ja hoitopäivät jakautuivat erilaisten laitosten kesken:

Laitoksissa hoidettujen henkilöiden ja heidän hoitopäiviensä luku ¹⁾ v. 1940
16 vuotta täyttäneet

Laitos	Hoidokit			Hoitopäiviä kaikkiaan			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miesten	Naisten	Yhteensä	
Laitoksissa hoidettuja yhteensä	2,454	3,602	6,056	417,715	646,378	1,064,093	175.7
Kaupungin omat laitokset	2,220	2,864	5,084	393,240	554,328	947,568	186.4
<i>Huoltolaitakunnan alaiset</i>	<i>823</i>	<i>833</i>	<i>1,656</i>	<i>152,069</i>	<i>195,911</i>	<i>347,980</i>	<i>210.1</i>
Kunnalliskoti	571	833	1,404	111,107	195,911	307,018	218.7
Kunnalliskodin yhteydessä oleva työlaitos	430	—	430	28,626	—	28,626	66.6
Tervalammen työlaitos	120	—	120	12,336	—	12,336	102.8
<i>Sairaalat</i>	<i>885</i>	<i>1,167</i>	<i>2,052</i>	<i>45,740</i>	<i>58,844</i>	<i>104,584</i>	<i>51.0</i>
Marian sairaala	392	663	1,055	9,923	16,719	26,642	25.3
Kivelän sairaala	280	395	675	15,276	31,522	46,798	69.3
Tuberkuloosisairaala	240	111	351	20,306	10,168	30,474	86.8
Kulkutautisairaala	18	27	45	235	435	670	14.9
<i>Mielisairaalat ja sielullisesti sairaiden keskuskodit</i>	<i>626</i>	<i>933</i>	<i>1,559</i>	<i>195,431</i>	<i>299,573</i>	<i>495,004</i>	<i>317.5</i>
Nikkilän sairaala	500	751	1,251	164,716	246,673	411,389	328.8
Kivelän sairaala	123	179	302	25,880	48,257	74,137	245.5
Keskuskodit	27	39	66	4,835	4,643	9,478	143.6
Muiden omistamat laitokset	309	873	1,182	24,475	92,050	116,525	98.6
<i>Vanhainkodit ja turvakodit</i>	<i>9</i>	<i>210</i>	<i>219</i>	<i>1,685</i>	<i>29,286</i>	<i>30,971</i>	<i>141.4</i>
Vanhainkoti Altenheim	—	10	10	—	3,392	3,392	339.2
» De gamlas hem	—	3	3	—	749	749	249.7
» Eteläläisen ruotsalaisen seurakunnan	—	2	2	—	381	381	190.5
» Fridhäll	2	—	2	507	—	507	253.5
» Helenahemmet	—	2	2	—	606	606	303.0
» Hemgården	1	9	10	366	2,462	2,828	282.8
» Iitala	—	3	3	—	1,064	1,064	354.7
» Mariayhdistyksen	—	10	10	—	3,213	3,213	321.3
» Rekola	—	1	1	—	92	92	92.0
» Rouvasväenyhdistyksen	—	7	7	—	1,843	1,843	263.3
» Ruotsalaisen metodistiseurakunnan	—	9	9	—	2,928	2,928	325.3
» Vaasan ukkokoti	1	—	1	366	—	366	366.0
» Venäläisten	—	11	11	—	3,593	3,593	326.6
» Vesper	—	1	1	—	275	275	275.0
Lepokoti Alisalo	—	22	22	—	813	813	37.0
» Kallioniemi	—	2	2	—	92	92	46.0
» Lepopirtti	4	9	13	80	292	372	28.6
Pelastusarmeijan äitienkoti Solhem	—	5	5	—	392	392	78.4

¹⁾ Huomattava on, että evakuoituina olleiden henkilöiden hoitopäivät on tässä kokonaisuudessaan merkitty sen laitoksen kohdalle, josta heidät sodan ajaksi siirrettiin muualle.

Laitos	Hoidokit			Hoitopäiviä kaikkiaan			Hoitopäiviä keuhkainhoitokotia kohden
	Miehiä	Naisia	Yh- teensä	Miesten	Nai- sten	Yhteensä	
Pippingsköldin hoitola	—	97	97	—	5,327	5,327	54.8
Naisten asuntola Valkonauha	—	1	1	—	18	18	18.0
Kuuromykkäinkoti Ävik	—	2	2	—	458	458	229.0
Kuhankosken tyttökoti	—	1	1	—	366	366	366.0
Toivolan poikakoti	1	—	1	366	—	366	366.0
Lastenkoti Pisara	—	3	3	—	930	930	310.0
<i>Työkodit ja -siirtolat</i>	—	13	13	—	3,236	3,236	248.9
Rajamäen naissiirtola	—	5	5	—	1,281	1,281	256.2
Turvakoti Väinölä	—	1	1	—	12	12	12.0
Valkonauhan työkoti	—	7	7	—	1,943	1,943	277.8
<i>Sairaalat, parantolat y.m.s.</i>	228	482	710	7,959	13,152	21,111	29.7
Helsingin yleisen sairaalan syrnytysosasto	—	124	124	—	1,398	1,398	11.3
muut osastot	75	202	277	1,337	4,242	5,579	20.1
Boijen sairaala	—	1	1	—	8	8	8.0
Helsingin diakonissalaitos	—	2	2	—	135	135	67.5
Suomen punaisen ristin sairaala ..	138	132	270	3,527	2,597	6,124	22.7
Eiran sairaala	1	—	1	1	—	1	1.0
Porin yleinen sairaala	1	—	1	38	—	38	38.0
Veikkolan parantola	—	2	2	—	120	120	60.0
Erilaiset muut parantolat	11	12	23	1,129	1,235	2,364	102.8
Helsingin sairaskoti	1	12	13	366	3,380	3,746	288.2
Raajarikkoisten huoltolaitos	—	1	1	—	37	37	37.0
Kaatumatautisten hoitolat	5	—	5	1,561	—	1,561	312.2
<i>Mielisairashoitolat</i>	73	186	259	14,831	46,376	61,207	236.3
Lapinlahden sairaala	34	58	92	1,622	4,406	6,028	65.5
Niuvanniemen sairaala	—	2	2	—	732	732	366.0
Pitkäniemen sairaala	—	2	2	—	643	643	321.5
Seilin sairaala	—	1	1	—	366	366	366.0
Kellokosken sairaala	21	66	87	6,622	21,596	28,218	324.3
Seinäjoen piirisairaalat	10	16	26	3,293	5,549	8,842	340.1
Uudenkaupungin piirimielisairaala ..	1	35	36	366	11,695	12,061	335.0
Perttulan tylsämielisten kasvatusta- laitos	2	1	3	732	366	1,098	366.0
Vaalialan tylsämielisten lasten- hoitola	5	4	9	1,830	688	2,518	279.8
Helsingin diakonissalaitoksen Rin- nekoti	1	1	2	366	335	701	350.5

16 vuotta nuoremmat

Laitos	Hoidokit			Hoitopäiviä kaikkiaan			Hoitopäiviä keuhkainhoitokotia kohden
	Poikia	Tyttöjä	Yh- teensä	Poikien	Tyt- töjen	Yhteensä	
Laitoksissa hoidettuja yhteensä	211	181	392	8,491	8,644	17,135	43.7
Kaupungin omat laitokset	173	155	328	7,507	7,104	14,611	44.5
<i>Huoltolautakunnan alainen</i>	18	25	43	1,932	2,145	4,077	94.8
Kunnalliskoti	18	25	43	1,932	2,145	4,077	94.8
<i>Sairaalat</i>	160	129	289	5,575	4,727	10,302	35.6
Marian sairaala	94	82	176	3,109	2,361	5,470	31.1
Kivelän sairaala	4	6	10	44	161	205	20.5

Laitos	Hoidokk			Hoitopäiviä kaikkiaan			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden
	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä	Poikien	Tyttöjen	Yhteensä	
Tuberkuloosisairaala	7	7	14	743	1,112	1,855	132.5
Kulikutautisairaala	69	41	110	1,679	1,093	2,772	25.2
<i>Mielisairashoitolat</i>	—	1	1	—	232	232	232.0
Nikkilän sairaala	—	1	1	—	232	232	232.0
Muiden omistamat laitokset	39	29	68	984	1,540	2,524	37.1
<i>Kesäsiirtolat</i>	10	12	22	573	722	1,295	58.9
<i>Sairaalat, parantolat y.m.s.</i>	29	17	46	411	818	1,229	26.7
Helsingin yleinen sairaala	18	8	26	267	79	346	13.3
Suomen punaisen ristin sairaala ...	10	5	15	143	40	183	12.2
Raajarikkoisten huoltolaitos	—	1	1	—	7	7	7.0
Mehiläisen sairaala	1	—	1	1	—	1	1.0
Högsandin parantola	—	2	2	—	570	570	285.0
Kiljavannun parantola	—	1	1	—	122	122	122.0

Näistä taulukoista käy selville, että 89.0 % kaikista hoitopäivistä tuli kaupungin omien laitosten osalle sekä 32.6 % hoitopäivistä huoltolautakunnan alaisen laitosten osalle. Eri laitosryhmistä mielisairaalat ja muut mielisairashoitolat käyttivät yksinään runsaasti puolet eli 51.6 % kaikista hoitopäivistä.

Huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa, kunnalliskodissa ja sen yhteydessä olevassa työlaitoksessa sekä Tervalammen työlaitoksessa, hoidettiin kaikista laitoshoidosta saaneista 823 miestä, 833 naista ja 43 lasta eli kaikkiaan 1,699 eri henkilöä. Näiden huoltolautakunnan omien laitosten toimintaa selvitetään lähemmin seuraavissa katsauksissa.

Kunnalliskoti ja sen yhteydessä oleva työlaitos

Kertomusvuosi oli sodan vuoksi laitosten tavallisesta toiminnasta poikkeava samoin kuin edellinenkin vuosi, sillä kunnalliskodista oli vuoden alussa evakuoituna 596 hoidokkia Uudenmaan läänin maalaiskuntien kunnalliskodeissa ja heidän mukanaan hoitajattaria ja siivoojia parisenkymmentä henkilöä. Laitoksen muista vakinaisista viranhaltijoista oli 14 sotapalveluksessa ja 16 hoitajatarta kenttä- ja sotasairaaloissa. Edellisenä vuonna aloitettujen sirpalesuojien rakennus- ja valmistustöitä jatkettiin hoidokasvoimin kustannusten noustessa kertomusvuonna 63,100: 50 mk:aan.

Rauhanteossa menetetyn alueen kunnalliskotihoidokkeja sijoitettiin kertomusvuoden elokuusta alkaen Helsingin kunnalliskotiin kaikkiaan 86 sotasiirtolaista. Heitä varten muodostettiin sosiaaliministeriön luvalla uusi miesosasto työlaitosrakennukseen ja vuoden lopulla ryhdyttiin toimenpiteisiin uuden haaraosaston avaamiseksi Puodinkylän kartanoon, mutta ei se ennättänyt aloittaa toimintaansa vielä kertomusvuoden kuluessa.

Hoidokk. Kunnalliskodissa ja sen yhteydessä olevassa työlaitoksessa hoidettiin kertomusvuonna 1,635 täysikäsuista henkilöä (802 miestä ja 833 naista) sekä 43 lasta (18 poikaa ja 25 tyttöä), yhteensä 1,678 henkilöä, joista osa oli vuoden kuluessa sekä kunnalliskodissa, työlaitoksessa että Tervalammen työlaitoksessa ja eräät useampia kertoja joissakin näistä laitoksista. Samoin sisältyy yhteissummaan 86 sotasiirtolaista (58 miestä ja

28 naista). Edellisestä vuodesta jäljellä olevia oli 1,015 henkilöä, vuoden varrella otettiin 664 ja poistettiin 708. V:een 1941 jäi siis jäljelle laitoksiin 971 henkilöä.

Poistetuista henkilöistä:

Siirtyi vapaaseen elämään	357	Karkasi laitoksesta	20
Lähetettiin kotikuntaansa	15	Kuoli	187
Siirrettiin muihin laitoksiin	129		
		Yhteensä	708

Tähän summaan sisältyy 9 sotasiirtolaista, joista 7 miestä ja 2 naista.

Uusien hoidokkien saapuminen ja entisten poistaminen sekä keskimääräinen hoidokkiluku eri kuukausina käy selville seuraavasta asetelmasta:

	Laitokseen otettuja	Laitoksesta poistettuja	Keskimääräinen hoidokkiluku päivää kohden		Laitokseen otettuja	Laitoksesta poistettuja	Keskimääräinen hoidokkiluku päivää kohden
Tammikuu ..	61	43	417	Heinäkuu ..	36	29	849
Helmikuu ...	47	42	426	Elokuu	120	54	878
Maaliskuu	41	98	402	Syyskuu	43	58	940
Huhtikuu	56	74	506	Lokakuu	57	48	964
Toukokuu	43	76	607	Marraskuu ..	70	67	979
Kesäkuu.....	33	41	831	Joulukuu ...	57	78	969
				Koko vuosi	664	708	931

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 339,721, joista 311,095 kunnalliskodissa ja 28,626 työlaitoksessa. Tähän sisältyy 72,254 evakuoitujen hoitopäivää eri kunnalliskodeissa, samoin sotasiirtolaisten 9,991 hoitopäivää. Hoitopäivät jakautuivat seuraavasti:

	Hoitopäiviä kaikkiaan			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden	
	Kunnalliskoti	Työlaitos	Yhteensä	Kunnalliskoti	Työlaitos
Miesten	111,107	28,626	139,733	195	67
Naisten	195,911	—	195,911	235	—
Lasten	4,077	—	4,077	95	—
Kaikkiaan	311,095	28,626	339,721	215	67

Menot ja tulot. Kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen talousarvion mukaiset menot ja tulot olivat:

Menot	Mk	Tulot	Mk
Kunnalliskodin	7,247,698: 05	Kunnalliskodin.....	130,821: 10
Työlaitoksen	1,453,945: 80	Työlaitoksen	263,852: 40
Yhteiset menot.....	961,235: 05	Luontoisetujen korv.	608,170: 55
Yhteensä	9,662,878: 90	Yhteensä	1,002,844: 05

Näihin summiin on vielä lisättävä talousarvion ulkopuolella olevina menoina evakuoitujen hoidokkien hoidosta ja kuljetuksesta suoritettu menoerä 1,061,031: 55 mk, jolloin menojen yhteissumma nousee 10,723,910: 45 mk:aan, sekä tuloina kunnalliskotiin sijoitettuna olleen sota-

väen majoituksesta laskettu hyvitys 255,901: 05 mk ja puolustuslaitokselle luovutetusta irtaimistosta 85,502 mk eli yhteensä 341,403: 05 mk, jolloin tulot nousevat kaikkiaan 1,344,247: 10 mk:aan.

Tuotannollisten laitosten nettovoitto kertomusvuonna oli 224,236: 25 mk kohoten edellisestä vuodesta 56.5 %:lla. Nettovoitosta oli maanviljelyksen osuus 86,145: 25 mk, sikalan 81,183: 25 mk ja pesulaitoksen 56,907: 75 mk.

Bruttokustannus kunnalliskodin kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden, lapset, evakuoituid ja sotasiirtolaiset mukaan lukien, oli 31: 57 mk. Jos vähennetään kunnalliskodin ja työlaitoksen tulot, saadaan hoidokkipäivän nettokustannukseksi 27: 61 mk. Jos otetaan huomioon myös tuotantolaitosten nettotulot, alenee hoidokkipäivän kustannus 26: 95 mk:aan.

Hoidokkien työ. Työkykyisillä hoidokeilla teetettiin töitä laitosten taloustehtävissä ja työhuoneissa sekä maanviljelyksessä, sikalassa ja pesulaitoksessa. Hoidokeista oli 229 miestä ja 21 naista vuoden varrella korvaamassa työllään kaupungin heille antamaa köyhäinhoitoa, ja laskettiin heidän työkorvauksensa arvo 300,458: 70 mk:ksi.

Lääkärinhoito. Lääkärinhoidosta huolehti sotapalvelusaikaansa lukuunottamatta laitosten vakinainen lääkäri käyden laitoksessa joka päivä. Poliklinikalla käyntien luku oli 2,300, ollen suurimmillaan marraskuussa (296 käyntiä) ja pienimmillään tammikuussa (35 käyntiä).

Kuolemantapauksia sattui kaikkiaan 168, jakautuen kuolemansyyn mukaan seuraavasti:

Kuolemansyy	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Verisuonten kalkkeutuminen	22	55	77
Sydäntauti	9	18	27
Vanhudenheikkous	2	15	17
Syöpä	10	6	16
Aivohalvaus	5	5	10
Keuhko- ja keuhkopussitaudit	4	7	11
Munuaistauti	2	1	3
Verenvähyys	—	2	2
Äkillinen kuumetauti	—	2	2
Sepsis	—	1	1
Vatsatuberkuloosi	—	1	1
Unitauti	1	—	1
Yhteensä	55	113	168

Evakuoitujen hoidokkien keskuudessa sattui näiden lisäksi 19 kuolemantapausta. Kaikkiaan kuoli siis hoidokeista 187 henkilöä.

Sielunhoito ja muu henkinen virkistystoiminta. Aikaisempaa tapaa noudattaen pidettiin jumalanpalveluksia kirkossa ja hartaushetkiä eri osastoilla. Kirkon ollessa sodan aikana varasairaalana, pidettiin jumalanpalveluksia m.m. pommisuojoissa.

Kirjaston sodan johdosta keskeytynyt toiminta pääsi alkamaan vasta kertomusvuoden puolivälissä, joten sen ja lukusalin käyttöä koskevaa tilastoa koko vuodelta ei ole käytettävissä. Hoidokkien luettavissa oli Helsingissä ilmestyviä päivälehtiä yhteensä 26 suomenkielistä ja 8 ruotsinkielistä vuosikertaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä ja puutarhanhoitoa harjoitettiin aikaisempaan tapaan etupäässä laitoksen omiksi tarpeiksi. Laitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista hevospäivätoista veloitettiin 25 mk ja hoidokkipäivätoista 10 mk päivältä. Maanviljelyksen nettovoitto oli, kuten jo ylempänä on mainittu, 86,145: 25 mk.

Sikala. Sikakanta käsitti vuoden alussa 249 ja lopussa 210 eläintä. Vuoden kuluessa myytiin 7 elävää eläintä ja 15,123 kg sianlihaa. Laitosten omaan ruokatalouteen toimitettiin lihaa 10,621 kg. Sikalan nettotulo oli 81,183: 25 mk.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulassa pestiin ja mankeloitiin yhteensä 321,563 kg (edellisenä vuonna 361,239 kg) vaatteita. Pesulaitoksessa työskenteli 2 hoitajaa, 17 palkattua pesuapulaista ja keskimäärin 8 hoidokkia, joiden viimeksi mainittujen päivätyöstä pesulalta velotettiin 10 mk. Pesulaitos tuotti voittoa 56,907: 75 mk, sen tuottaessa edellisenä vuonna 31,587: 95 mk tappiota.

Tervalammen työlaitos

Hoidokit. Kertomusvuonna hoidettiin Tervalammen työlaitoksessa kaikkiaan 120 eri henkilöä. Näistä oli laitoksessa yksinomaan köyhäinholtoain 56 §:n nojalla 76 ja yksinomaan 31 §:n nojalla 37 henkilöä sekä 7 henkilöä molempien pykälien nojalla. Edellisestä vuodesta oli jäänyt jäljelle 31 henkilöä, vuoden varrella otettiin ¹⁾ 104 ja poistettiin ¹⁾ 80, joten vuoteen 1941 jäi 55 henkilöä, joista 42 56 §:n ja 13 31 §:n nojalla. Poistetuista 44 siirtyi vapaaseen elämään, 23 siirrettiin muihin laitoksiin, 11 meni asevelvollisuuttaan suorittamaan ja 2 siirrettiin velanmaksajaksi.

Uusien hoidokkien saapuminen ja entisten poistaminen sekä keskimääräinen hoidokkiluku vuorokautta kohden kuukausittain käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Kuukausi	Laitokseen otettuja	Laitokseen poistettuja	Keskimääräinen hoidokkiluku päivää kohden	Kuukausi	Laitokseen otettuja	Laitokseen poistettuja	Keskimääräinen hoidokkiluku päivää kohden
Tammikuu ...	20	8	36	Heinäkuu .	1	2	26
Helmikuu	2	5	42	Elokuu	4	3	26
Maaliskuu	16	19	38	Syyskuu ..	6	8	27
Huhtikuu	5	3	33	Lokakuu .	7	5	29
Toukokuu	5	9	34	Marraskuu	16	4	35
Kesäkuu.....	5	9	28	Joulukuu ..	17	5	50
				Koko vuosi ¹⁾	104	¹⁾ 80	34

Hoitopäivien lukumäärä koko vuonna oli 12,336.

Menot ja tulot. Työlaitoksen bruttomenot olivat 1,030,332 mk ja bruttotulot 234,092: 20 mk. Maatilan nettovoitto oli 338,893: 20 mk. Bruttokustannus laitoksen kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden oli 83: 52 mk (rakennuskorjauksiin ja irtaimiston hankintaan käytetty 212,218: 65 mk huomioonottaen 100: 73 mk). Jos bruttokustannuksista

¹⁾ Näihin lukuihin nähden, jotka koskevat laitokseen otettujen ja sieltä poistettujen hoidokkien määriä, on otettava huomioon, etteivät ne tarkoita eri henkilöitä, sillä sama henkilö on saatettu ottaa ja poistaa laitoksesta useamman kerran vuoden aikana.

vähennetään työlaitoksesta kertyneet tulot, saadaan nettokustannukseksi 64: 55 mk (edellisenä vuonna 35: 62 mk). Jos lisäksi otetaan huomioon maatilán nettotuotto, alenevat nettokustannukset hoidokkipäivältä 37: 07 mk:aan (edellisenä vuonna 22: 91 mk).

Hoidokkien työ. Hoidokit työskentelivät metsätaloustöissä, peltoviljelystöissä, puutarhassa, navetassa, tallissa, sikalassa, taloustehtävissä ja rakennustöissä y.m. tehden kaikkiaan 9,919 työpäivää. Heidän laskettiin työllään korvanneen joko itse saamaansa köyhäinhoitoa tai niiden henkilöiden huoltoa, joiden puolesta he lain mukaan olivat korvausvelvollisia, kaikkiaan 78,259: 75 mk:n arvosta.

Terveysten- ja sielunhoito y.m. Työlaitoksen lääkäri suoritti säännöllisiä tarkastuskäyntejä vastaanottoineen yhteensä 8 kertaa tarkastaen tällöin 96 sairastapausta. Kuolemantapauksia ei sattunut.

Laitoksen sielunhoitotyö oli Vihdin seurakunnan papiston huolena, ja valistustoiminnasta huolehtivat eri luennoitsijat. Hoidokkien käytettävänä oli myös pieni kirjasto.

Maatila. Viljelty pinta-ala oli kertomusvuonna 200.95 ha. Se jakautui eri viljelyskasvien kesken seuraavan taulukon osoittamalla tavalla, josta myös ilmenevät vastaavat kylvö- ja satomäärät:

	Viljelysala, ha	Kylvömää- rä, kg	Sato	
			Kaikkiaan, kg	Hehtaaria kohden, kg
Kesanto koko	4.58	—	—	—
» puoli	4.72	—	—	—
Ruis	11.92	2,200	16,035	1,345.2
Syysvehnä	10.47	2,450	13,624	1,301.2
Kevätvehnä	12.31	3,740	19,004	1,543.8
Kaura	42.79	13,109	52,642	1,230.2
Ohra	4.88	1,235	9,310	1,907.8
Herne	4.23	1,154	6,508	1,538.5
Peruna	5.69	15,000	93,300	16,397.2
Lanttu	3.10	35	60,000	19,354.8
Rehjuurikas	2.29	60	9,000	3,930.1
Vihantarehu	2.98	800	26,000	8,724.8
Heinä { kuiva	—	—	96,600	1,644.0
{ tuore	58.76	—	102,000	1,735.9
Siemenheinä, timotei	1.52	—	405	266.4
» apila	1.64	—	240	146.3
Peltolaidun	23.44	—	—	—
Sekalaista	0.25	—	—	—
Puutarha	5.38	—	—	—

Lukuunottamatta syysvehnää, kauraa ja rehjuurikasta ovat keskimääräiset satotulokset edellisestä vuodesta suurentuneet.

Lannoitukseen käytettiin 1,850 kuormaa karjanlantaa, 780 kuormaa mutaa, 9,700 kg kalkkisalpietaria, 11,200 kg ammoniumsulfaattia, 18,580 kg superfosfaattia ja 10,000 kg kalisuolaa (40 %). Hevostyöpäiviä suoritettiin yhteensä 2,899. Nautakarja käsitti vuoden alussa 114 ja lopussa 112 päätä. Lehmien (61.5 kpl) keskituotanto oli tarkastusvuonna 1939/40 3,019 kg maitoa, 123 kg rasvaa, rasvaprosentin ollessa 4.1 % ja säännöllisten (24 kpl) vastaavasti 3,394 kg, 135 kg 4.0 %. Sikalassa oli vuoden alussa 143 ja lopussa 123 eläintä. Teuraaksi myytiin 121 sikaa ja porsaita kaupattiin 72.

Yksityishoitoon (elätteelle) sijoitus

Yksityiskoteihin hoidettavaksi oli kertomusvuonna sijoitettuna 8 täysikasvuista henkilöä, joista 4 miestä ja 4 naista. Heidän hoitopäiviensä luku oli kaikkiaan 2,867.

Kotiaavustukset

Kertomusvuonna jaettiin kotiaavustusta yhteensä 8,619 Helsingissä asuvalle varsinaiselle avunsaajalle, joista 6,565 sai yksinomaan kotiaavustusta vähintään 500 mk:n arvosta, loput olivat kotiaavustuksen ohella saaneet myös laitos- tai yksityishoitoa. Tilapäistä avustusta eli kotiaavustusta alle 500 mk:n arvosta sai edellisten lisäksi 3,636 henkilöä. Varsinaisille avunsaajille annettua kotiaavustuksesta oli vielä joutunut osalliseksi 1,564 avio-puolisoa ja 3,306 lasta.

Seuraavasta yhdistelmästä käy selville perhesuhteet ja lasten luku niissä tapauksissa, joissa lapset ovat päässeet osallisiksi kotiaavustuksesta:

Lasten luku	Perheitä, joihin kuului			Yhteensä
	mies ja vaimo	mies	vaimo	
1	357	14	583	954
2	260	4	208	472
3	133	—	89	222
4	43	1	27	71
5	33	—	11	44
6	19	—	3	22
7	7	—	2	9
8	2	—	—	2
9	3	—	—	3
Yhteensä	857	19	923	1,799

Lapsia oli näissä perheissä siis yhteensä 3,306 eli keskimäärin perhettä kohden 1.8 (edellisenä vuonna 2.0).

Kun lasketaan yhteen varsinaiset ja tilapäiset kotiaavustusta saaneet sekä kotiaavustuksista osallisiksi joutuneet, saadaan summaksi 17,125, joka osoittaa niiden Helsingissä asuvien luvun, jotka suoraan tai välillisesti pääsivät nauttimaan kotiaavustuksia.

Kotiaavustukset annettiin osittain rahana, osittain ruokatavaroiden, jalkineiden, vaatteiden, polttopuiden y.m. muodossa. Rahana annettujen avustuksien osuus oli 88.2 % ja tarveaineina annettujen osuus 11.8. Mitä kotiaavustustasoon tulee, osoittavat kuukautta ja avustustapausta kohden suoritettut laskelmat sen kertomusvuonna edelleen kohonneen, mikä kehityssuunta johtui elinkustannusindeksien noususta. Kotiaavustus tapausta kohden kuukaudessa, jolloin perhekin on luettu yhdeksi tapaukseksi, on viime vuosina ollut seuraava:

Vuosi	Mk	Vuosi	Mk	Vuosi	Mk
1934	257: 03	1936	295: 65	1938	317: 15
1935	282: 29	1937	306: 04	1939	321: 68
				1940	350: 95

Kertomusvuoden eri kuukausina jaettiin Helsingissä asuville kotiaivustusta allaolevan taulukon osoittamin määrin:

Kuukausi	Kotiaivustukset, mk					
	Rahana	Poltto- puina	Ruokana	Vaat- teina	Muussa muodossa	Yhteensä
Tammikuu	804,189	50,741	26,130	19,048	4,909	905,017
Helmikuu	894,787	105,874	34,713	13,871	4,755	1,054,000
Maaliskuu	1,003,674	54,067	43,092	12,856	7,302	1,120,991
Huhtikuu	1,482,007	102,879	71,981	13,265	11,170	1,681,302
Toukokuu	1,555,326	20,896	81,186	20,537	10,071	1,688,016
Kesäkuu	1,503,170	3,468	69,671	10,666	7,529	1,594,504
Heinäkuu	1,523,282	2,659	61,075	21,109	8,382	1,616,507
Elokuu	1,590,288	12,388	63,596	35,947	7,656	1,709,875
Syyskuu	1,618,464	181,226	70,630	37,686	7,195	1,915,201
Lokakuu	1,627,947	263,452	74,386	64,194	10,174	2,040,153
Marraskuu	1,711,158	101,385	89,987	50,181	10,030	1,962,741
Joulukuu	1,778,011	183,472	92,199	35,301	10,707	2,099,690
Koko vuosi	17,092,303	1,082,507	778,646	334,661	99,880	19,387,997

Vastaavien avustustapauksien lukumäärä näkyy seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Koti- avustus- tapauksia	Näistä uusia avustustapauksia	
		Kaikkiaan	Syynä työttömyys
Tammikuu	3,111	305	186
Helmikuu	3,194	279	164
Maaliskuu	3,852	342	209
Huhtikuu	5,053	419	265
Toukokuu	5,060	331	220
Kesäkuu	4,689	350	219
Heinäkuu	4,785	283	169
Elokuu	4,954	316	164
Syyskuu	4,998	239	156
Lokakuu	5,076	310	199
Marraskuu	5,210	323	214
Joulukuu	5,263	280	172
Koko vuosi	55,245	3,777	2,337
Avustuskanslia, jonka toimesta avustus on annettu			
I	7,726	409	217
II	7,259	430	273
III	8,198	487	260
IV	9,142	664	381
V	8,806	671	504
VI	4,157	507	328
VII	9,957	609	374
Yhteensä	55,245	3,777	2,337

Päiväkodeissa oleskelun muodossa avustusta saaneet lapset on myös luettu muiden kotiaivustusta saaneiden lukumäärään. Mainittakoon, että heitä oli 8 poikaa ja 7 tyttöä.

Huoltolautakunnan työtuvat

Kertomusvuonna työtuvat olivat jaettuina kolmeen osastoon, joista

A-osaston tarkoituksena oli varata työskentelymahdollisuuksia varattomille täysikäisille henkilöille, joilla oli kotipaikkaoikeus Helsingin kaupungissa ja jotka vanhuuden, henkisen tai ruumiillisen sairaalloisuuden, ruumiinvamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ainoastaan osittain pystyivät omalla työllään hankkimaan itselleen elatusta sekä joiden työtupiin ottaminen katsottiin yhteiskunnallisen huollon tarkoituksena muokata;

B-osaston tarkoituksena oli varata työskentelymahdollisuuksia niille alkoholisti- ja irtolaisnaisille, lähinnä valvonta-asteella oleville, joilla oli kotipaikkaoikeus Helsingissä ja joille ei ollut onnistuttu saamaan sopivaa ansiotyötä muualla; sekä

C-osaston tarkoituksena oli varata tilaisuutta ansioon ja itse-elatukseen varattomille, työttömyyden vuoksi yhteiskunnallista huoltoa tarvitseville työkykyisille, työhaluisille ja ilman omaa syytään työttömille naisille, joilla oli kotipaikkaoikeus Helsingissä.

Kaikkiaan oli kertomusvuonna toiminnassa 6 vakinaista työtupaa, joihin voitiin sijoittaa 490 työntekijää. Ylimääräisiä työtupia, C-osaston alaosastojen nimellä, järjestettiin maaliskuun 13 p:n ja kesäkuun 30 p:n välisenä aikana 100 henkilölle sekä elokuun 15 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana niinkään 100 henkilölle, ja ovat ne toimineet kaupunginhallituksen niitä varten erikseen myöntämällä määrärahoilla eri tilityksineen. Sitäpaitsi järjestettiin työtupien yhteydessä valtion myöntämällä varoilla helmikuun 13 p:n ja maaliskuun 30 p:n välisenä aikana ammattikurssit sotilasvaatteiden ompelussa, ja osallistui näihin kursseihin noin 20 henkilöä.

Miesten työtuvissa valmistettiin uusia huonekaluja, konttorikaappeja ja -hyllyjä, lasten leikkikaluja, rantatuoleja ja vähäisempiä metallitöitä sekä suoritettiin huone- ja talouskalujen sekä jalkineiden korjausta y.m. Naisten työtuvissa taas tehtiin sairaalavaatteita sekä suoritettiin puolustuslaitoksen ja suojeluskuntain vaatehankintoja, varattomille kansakouluoppilaille y.m.ille avustuksina jaettavien vaatteiden valmistusta, yksityisten ja liikkeiden ompelutyötalauksia, mattojen kudontaa y.m.

Työskentelevien lukumäärä vaihteli eri kuukausina s. 71 olevasta taulukosta lähemmin ilmenevällä tavalla. Mainittakoon tässä, että sanottu lukumäärä oli pienimmillään, 152, tammikuun 1—27 p:n sekä suurimmillaan, 495, lokakuun 31 p:n ja marraskuun 27 p:n välisenä aikana. Työpäivien luku koko vuonna oli 116,144.

Työtupien bruttomenot olivat 5,488,303: 50 mk ja bruttotulot 3,783,172: 80 mk, joten nettomenoksi jää 1,705,130: 70 mk. Työntekijää ja työpäivää kohden laskettuna olivat bruttomenot 47: 25 mk (edellisenä vuonna 51: 10 mk) ja nettomenot 14: 68 mk (edellisenä vuonna 24: 25 mk). Jos laskelmassa otetaan vielä huomioon vuoden päättyessä myymättömänä olevan valmisteveraston sekä työaineveraston arvo, 1,413,390: 70 mk, supistuvat nettomenot 2: 51 mk:ksi (edellisenä vuonna 11: 78 mk) työntekijää ja työpäivää kohden.

N.s. ehkäisevänä huoltokeinona on työtuvilla ollut huomattava kansantaloudellinen ja sosiaalinen merkityksensä, ja on niiden avulla lukuisa joukko pääkaupungin vakinaisia asukkaita voitu varjella joutumasta suoranaisten köyhäinhuoltoavustuksen varaan. Niinkään työtupien erikoisosastot

ovat merkittävällä tavalla täyttäneet tehtävänsä, kuten tämän toimintakertomuksen irtolais- ja alkoholistihoitoa sekä työttömyyshuoltoja selvittelevistä luvuista myös käy selville.

On syytä lopuksi huomauttaa, että työtupien A- ja C-osastoilla työkennelleitä henkilöitä ei ole tilastollisissa selvityksissä luettu avunsaajiin, mikäli he eivät ole saaneet muuta huoltoa; sen sijaan sisältyvät B-osastolla työskennelleet irtolais- ja alkoholistinaiset asianomaisiin irtolais- ja alkoholistitilastoihin.

Lahjoitusrahastojen koroilla avustetut

Huoltotoimen hyväksi lahjoitettujen rahastojen korkoja oli kertomusvuonna tapahtuvaa jakoa varten kertynyt seuraavasti:

	Mk		Mk
Alexandras understöd- rahasto	356: 90	hasto kainojen köyhien hyväksi	7,433: 10
Bergmanin, Maria, testa- menttirahasto	1,032: 95	Kordelinin, Alfred, avus- tusrahasto	22,400: —
Brobergin, Gustava Ka- tharina, y.m. rahastot	700: —	Lampan, Elsa Maria, ra- hasto	1,477: 55
Elgin, Vilhelm, pauvres honteux rahasto	556: 50	Laurentin, L. A., rahasto	1,882: 50
Gardbergin, Lisette, ra- hasto	103: 30	Mattson-Kivilän, Isak, puolisoiden apurahasto	24,249: 05
Grefbergin, Emma, ra- hasto	12,045: 75	Sierckin, Adolf Fredrik, rahasto	723: 05
Gripenbergin, Hedvig Charlotta, rahasto	1,156: 90	Sierckenin, Carl, rahasto	189: 25
Hanellin, Carl Gustaf rahasto	273: —	Wavulinin, Waldemar, lahjoitusrahasto	1,549: 50
Holmströmin, John, ra-		Westzynthiuksen, W. J. S., testamenttirahasto ...	2,158: 95
		Yhteensä	78,288: 25

Näistä varoista jaettiin huoltolautakunnan toimesta avustukseksi 324 eri henkilölle yhteensä 60,177: 50 mk. Syynä näiden avustuksien tavallista suurempaan lukumäärään oli se, että edellisen vuoden syksyllä ja lopussa suoritettavat pääjaot jäivät toimittamatta siirtyen kertomusvuoden puolelle.

Kun näillä avustuksilla ei ole lain perusteella annettu köyhäinhoidon luonnetta, ei tätä summaa ole sisällytetty huoltotoimen varsinaisiin menoihin, eikä lahjoitusvaroja saaneita henkilöitä ole myöskään tilastollisissa selvityksissä otettu huomioon, mikäli he eivät ole saaneet avustusta myös köyhäinhuoltoain nojalla.

B. Irtolaislakiin perustuva huolto

Huollettujen lukumäärä. Irtolaishuollossa oli kertomusvuonna kaikkiaan 696 eri henkilöä, joista 145 miestä ja 551 naista. Sinä nelivuotiskautena, jona voimassa olevan irtolaislain mukaista irtolaishuoltoa on pääkaupungissa suoritettu, on kunakin vuotena ollut huollossa seuraavat lukumäärät henkilöitä:

Vuosi	Miehiä	Naisia	Yhteensä
1937	118	246	364
1938	132	359	491
1939	176	466	642
1940	145	551	696

Kaikista kertomusvuonna huolletuista irtolaisista oli uusia, vasta kertomusvuonna ensi kerran huoltoon otettuja 291; erikseen oli miehistä uusia 53 ja naisista 238. Kuluneena nelivuotiskautena on eri vuosina näiden n.s. uusien irtolaisten luku ollut seuraava:

Vuosi	Miehiä	Naisia	Yhteensä
1937	118	246	364
1938	71	171	242
1939	79	185	264
1940	53	238	291
Yhteensä	321	840	1,161

Uusien irtolaisten yhteenlaskettu määrä osoittaa niiden eri henkilöiden lukumäärän, jotka ajanjaksona 1937—40 ovat olleet irtolaishuoltotoimenpiteiden alaisina. Miehiä oli tästä kokonaisluvusta 27.6 %, joten irtolaishuolto valtaosaltaan on ollut naisten huoltoa. Mainittakoon vielä, että kertomusvuonna huollettujen 696 henkilön lisäksi käsiteltiin irtolaisina 2 miestä ja 1 nainen, jotka kuitenkin vielä kertomusvuoden kuluessa siirrettiin alkoholistiinhuoltoon ja jotka tilastollisessa selvittelyssä on luettu alkoholisteihin. Seuraavassa esiintyvät selvitykset koskevat yleensä, mikäli toisin ei ole mainittu, kertomusvuonna huollettujen irtolaisten kokonaismäärää. Vain niissä tapauksissa, että uusien irtolaisten kohdalla olosuhteissa on ollut merkittävä ero verrattuna näihin, on erikseen esitetty tärkeitä numerotietoja tästäkin ryhmästä.

Syntymäpaikan mukainen ryhmittely osoittaa, että syntyperäisiä helsinkiläisiä oli kaikista irtolaisista vain 92 eli 13.2 %, erikseen miehistä 25.5 % ja naisista 10.0 %. Kaikista irtolaisista oli syntynyt, prosentteissa:

	Miehiä	Naisia	Kaikkiaan
Suomen kaupungeissa	42.1	30.1	32.6
» maalaiskunnissa	53.8	67.9	65.0
Ulkomailla	4.1	2.0	2.4

Köyhäinhoidollisen kotipaikka-aikeuden perusteella ryhmittyvät kaikki irtolaishuollossa olevat seuraavalla tavalla:

Kotipaikka	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Helsinki	87	336	423
Helsinkiä ympäröivät kunnat ¹⁾	1	14	15
Uudenmaan läänin muut kaupungit	—	1	1
» » » maalaiskunnat	3	9	12

¹⁾ Huopalahti, Haaga, Oulunkylä, Helsingin mlk. ja Kulosaari.

Kotipaikka	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Suomen muut kaupungit	14	73	87
» » maalaiskunnat	13	48	61
Valtion tapaukset	5	6	11
Tuntematon	22	64	1) 86
Yhteensä	145	551	696

Kotipaikkaoikeus Helsingin kaupungissa oli selvitetystä siis 423:lla eli 60.8 %:lla (edellisenä vuonna 54.8 %), erikseen uusista irtolaisista 142:lla eli 48.8 %:lla (edellisenä vuonna 42.8 %). Muita kuin Suomen kansalaisia oli irtolaisissa 5 miestä ja 5 naista, minkä lisäksi 2 naisen kansalaisuus oli tuntematon. Äidinkielenä oli suomi 644:llä eli 92.8 %:lla, ruotsi 50:llä eli 7.2 %:lla ja lopuilla 2:lla jokin muu kieli.

Irtolaishuollon peruste. Ne perusteet, joiden nojalla asianomaiset henkilöt ovat lain mukaan voineet joutua irtolaishuollon alaisiksi, ovat: 1) kuljeksiva elämä, 2) tavanomainen työn vieroksuminen, 3) kerjuu, 4) ammattihauressa tai 5) jokin muu peruste. Ryhmittämällä irtolaiset tämän mukaisesti ja sitä perustetta silmälläpitäen, jota on katsottu pääperusteeksi heidän ensi kerran irtolaishuoltoon joutuessaan, saadaan seuraava asetelma:

Huollon peruste	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Kuljeksiva elämä	9	—	9
Työn vieroksuminen	7	—	7
Kerjuu	56	1	57
Ammattihauressa	—	539	539
Muu peruste	73	11	84
Yhteensä	145	551	696

Irtolaisnaisten valtaosa 539 eli 97.8 %, joutui huoltoon ammattihauressa perusteella ja loput 12 kerjuun tai jonkin muun perusteen nojalla. Miehistä taas suurin osa, 73 eli 50.8 %, otettiin huoltoon muilla perusteilla, s. o. olivat henkilöitä, jotka muulla elämäntavallaan kuin haureudella tuottivat ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siiveillisyydelle²⁾. Kerjuun osuus nousi 38.8 %:iin (edellisenä vuonna 19.8 %) ja loput 11.0 % oli huollossa kuljeksivan elämän tai työn vieroksumisen perusteella. Uusiin miespuolisiin irtolaisiin nähden oli kerjuu hallitsevana perusteena, 54.7 %, muiden perusteiden osuus oli vain 26.4 % ja kuljeksiva elämä sekä työn vieroksuminen aiheuttivat 18.9 %:n joutumisen irtolais-huoltoon.

Huoltotoimenpiteet. Irtolaisten suhteen käytettäviä huoltotoimenpiteitä ovat, kuten tunnettua, varoitus ja sen ohessa mahdollinen kotikuntaan lähettäminen, irtolaisvalvonta sekä työlaitokseen tai pakkotyöhön määrääminen, minkä lisäksi työlaitoksesta ja pakkotyöstä ehdollisesti vapautuneet irtolaiset ovat määrääjän n. s. jälkivalvonnan alaisina. Seuraavasta

1) Tuntemattomien suuri lukumäärä johtuu etupäässä siitä, että pakkotyöhön määrätystä ei kotipaikkaoikeutta ole selvitetty, koska kotipaikkaoikeuskysymyksellä ei heihin nähden ole huoltolautakunnan kannalta erikoisempaa merkitystä. —

2) Suurin osa näistä on ollut henkilöitä, jotka ovat syyllystyneet väkijoumalainsäädäntöä vastaan tehtyihin rikoksiin, esim. väkijoumien luvattomaan myyntiin.

yhdistelmästä ilmenee, missä määrin käytännössä on sovellettu eri huolto-
muotoja, ja on taulukkoa laadittaessa otettu huomioon kunkin irtolaisen
kohdalla häneen kertomusvuoden kuluessa viimeksi sovellettu huoltotoi-
menpide.

Huoltotoimenpide	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Varoitus	31	149	180
Kotikuntaan lähettäminen	1	5	6
Irtolaisvalvonta	24	122	146
Työlaitos	26	114	140
Pakkotyö	15	59	74
Jälkivalvonta	37	58	95
Ei toimenpidettä	11	44	55
Yhteensä	145	551	696

Vain varoitusasteelle jääneitä oli siis 25.9 % ja valvonta-asteelle 21.0 %,
työlaitoksessa oli 20.1 % ja pakkotyössä 10.6 % sekä jälkivalvonnassa
13.6 %. Aivan vuoden lopussa huoltoon joutuneisiin 55 henkilöön ei eh-
ditty vielä kertomusvuonna toimenpiteitä täytäntöönpanna. Uusista irtolais-
laisista jäi varoitusasteelle 50.2 %, valvonta-asteelle 15.1 %, työlaitoksessa
oli 8.9 % ja pakkotyössä 5.5 %, sekä jälkivalvonnassa 2.1 %, minkä lisäksi
16.5 % oli sellaisia vuoden lopussa tulleita, joihin ei vielä ehditty huolto-
toimenpiteitä soveltaa.

Seuraavasta yhdistelmästä selviää lisäksi, missä määrin eri irtolaisiin
nähdén on ainoana toimenpiteenä käytetty joko lievempiä tai suoraan
ankarampia toimenpiteitä sekä missä määrin lievempien toimenpiteiden
osoittauduttua tehottomiksi on siirrytty ankarampaan huoltomuotoon,
minkä lisäksi siitä myös ilmenee pitemmälle huollon asteelle ehtineisiin eri
vaiheissa sovelletut toimenpiteet.

Huoltotoimenpide	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Yksinomaan varoitus	31	146	177
» kotikuntaan lähettäminen	—	1	1
» irtolaisvalvonta	24	92	116
» työlaitos	22	59	81
» pakkotyö	15	54	69
» jälkivalvonta	19	29	48
Varoitus + kotikuntaan lähettäminen	1	4	5
» + kotikuntaan lähettäminen + irtolais- valvonta	—	2	2
» + irtolaisvalvonta	—	25	25
» + irtolaisvalvonta + työlaitos	—	3	3
» + työlaitos + jälkivalvonta	—	1	1
Valvonta + työlaitos	2	18	20
» + työlaitos + jälkivalvonta	—	2	2
Työlaitos + jälkivalvonta	17	23	40
» + jälkivalvonta + työlaitos	1	20	21
Pakkotyö + irtolaisvalvonta	—	2	2
» + irtolaisvalvonta + pakkotyö	—	1	1
» + jälkivalvonta	1	3	4
Jälkivalvonta + työlaitos	1	14	15

Huoltotoimenpide	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Jälkivalvonta + pakkotyö	—	4	4
Muut toimenpideyhdistelmät	—	4	4
Ei toimenpidettä	11	44	55
Yhteensä	145	551	696

Työlaitokseen ja pakkotyöhön toimittamiseen nähden on huomattava, että poliisiviranomaiset joutuivat runsaasti soveltamaan irtolaislain 29 §:n 3 mom:ssa olevaa säännöstä, jonka mukaan poliisipäällikön on ilman edellä käyviä lievempiä huoltotoimenpiteitä tehtävä maaherralle irtolaisesta laitosesitys, jos tämä on kahden viimeisen vuoden kuluessa ollut työlaitoksessa, pakkotyössä tai vapausrangaistusta kärsimässä. Esitykset laitokseen lähettämiseksi teki poliisipäällikkö 188 ja huoltolautakunnan irtolaisosasto 3 tapauksessa. Erinäisistä käytännöllisistä syistä on laitokseen lähettämisesitykset melkein poikkeuksetta jätetty poliisiviranomaisten tehtäväksi. Ehdollisesti vapautettiin ennen vuoden päättymistä 1 pakkotyöhön toimitettu mies ja 4 naista sekä työlaitoksiin toimitetuista 18 miestä ja 44 naista. Työlaitoksiin palautettiin 3 ehdollisesti vapautettua miestä ja 35 naista sekä pakkotyöhön 6 naista. Lopullisesti vapautettiin pakkotyöstä 4 miestä ja 21 naista sekä työlaitoksista 7 miestä ja 21 naista.

Hoitopäivien luku irtolaisyölaiteksissa oli kaikkiaan 30,506, niistä 5,577 miesten ja loput naisten. Näihin lukuihin eivät sisälly hoitopäivät pakkotyössä, koska niistä ei aiheudu kunnalle mitään kustannuksia.

Siviilisääty ja syntyperä. Siviilisäädyn mukaan ryhmittäytyivät irtolaiset seuraavasti:

Siviilisääty	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Naimattomia	108	74.5	402	73.0	510	73.3
Naineita, yhdessä asuvia	12	8.3	37	6.7	49	7.0
» erossa asuvia	8	5.5	49	8.9	57	8.2
Eronneita	13	9.0	44	8.0	57	8.2
Leskiä	4	2.7	19	3.4	23	3.3
Yhteensä	145	100.0	551	100.0	696	100.0

Laillistamatta yhdessä asuvia oli näistä 1 mies ja 20 naista. Aviottomina syntyneitä oli kaikista irtolaisista 76 eli 10.9 %, erikseen miehistä 6.9 % ja naisista 12.0 %. Kodin ulkopuolella oli kasvatettu miehistä 12 ja naisista 62.

Lapsia oli kaikkiaan 134 irtolaisella yhteensä 197, joista 85 irtolaisnaisella aviottomia lapsia 96.

Ikä. Eri ikäluokkien suhteelliset osuudet prosenteissa olivat irtolaisuudessa olevien keskuudessa seuraavat:

	1) 18—20 v.	21—29 v.	30—39 v.	40—49 v.	50—59 v.	60— v.	Yhteensä
Miehet	8.3	29.6	33.1	17.9	8.3	2.8	100.0
Naiset	10.9	45.0	29.0	11.1	3.5	0.5	100.0
Kaikki	10.3	41.8	29.9	12.5	4.5	1.0	100.0

1) Huomattava on, että irtolaiskäsittelyä ei voida soveltaa 18 vuotta nuorempaan henkilöön.

Kaikkien miespuolisten irtolaisten keski-ikä oli 34 vuotta ja 6 kuukautta sekä naispuolisten 30 vuotta ja 2 kuukautta. Nuorin irtolaismies oli 18 vuotias ja vanhin 69 vuotias, nuorin irtolaisnainen 18 vuotias ja vanhin 62 vuotias. Työlaitoksissa olleitten miesten keski-ikä 33 vuotta ja 3 kuukautta sekä naisten 29 vuotta ja 8 kuukautta. Pakkotyössä olleitten miesten keski-ikä oli 42 vuotta ja 7 kuukautta. Myös naisia oli määrätty pakkotyölaitokseen, mutta päätöksiä ei täytäntöön pantu.

Koulusivistys. Koulusivistykseltään oli irtolaisista mitään koulua käymättömiä 58 eli 8.3 %, vain osan kansakoulua oli käynyt 95 eli 13.7 %, kansakoulun käyneitä oli 477 eli 68.5 %, oppikoulua vähemmän kuin 5 luokkaa oli käynyt 26 eli 3.7 %, keskikoulu-, oppikoulun lukioluokkien tai ylioppilassivistys oli 13:lla eli 1.9 %:lla sekä kaupallinen tai muu ammattikoulusivistys 24:llä eli 3.5 %:lla kolmen irtolaisen koulusivistyksen ollessa tuntematon.

Ammatti. Aikaisemmin pääasiallisesti harjoittamansa ammatin mukaan ryhmittyivät irtolaiset seuraavasti:

	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	—	—	—	—	—	—
Maanviljelystä tai sen sivuelinkeinoja harjoittavia	—	—	1	0.2	1	0.2
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia	14	9.6	55	10.0	69	9.9
Liikkeenkilökuntaa:						
a) päällystöä, työnjohtajia, konttorihenkilökuntaa	1	0.7	13	2.4	14	2.0
b) työntekijöitä	3	2.1	27	4.9	30	4.3
Tehdas- y. m. ammattityöntekijöitä	41	28.3	171	31.0	212	30.5
Muita työntekijöitä	75	51.7	58	10.5	133	19.1
Merimiehiä ja kalastajia	3	2.1	—	—	3	0.4
Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimivaa palveluskuntaa	2	1.4	2	0.4	4	0.6
Yksityisten palvelijoita	—	—	200	36.3	200	28.7
Muun elinkeinon harjoittajia	5	3.4	8	1.4	13	1.9
Ilman varsinaista tai tunnettua elinkeinoa olevia	1	0.7	16	2.9	17	2.4
Yhteensä	145	100.0	551	100.0	696	100.0

Mitä yksityisiin ammatteihin tulee, muodostivat aputyöntekijät, luvultaan 61, suurimman ja muista selvästi erottuvan ryhmän miesten joukossa; suuruusjärjestyksessä seuraavat ryhmät olivat metalliteollisuustyöntekijät ja maalarit, joita kumpiakin oli 9. Naisista taas oli eniten koti-apulaisia, nimittäin 200, mutta myös tarjoilijat ja ravintola-apulaiset, luvultaan 67, tehdastyöntekijät, luvultaan 66, sekä itsenäiset ompelijat, luvultaan 45, esiintyivät huomattavina ryhminä. Suurin osa irtolaisista oli tehdas- y. m. ammattityöntekijäin kodeista, kaikkiaan 207, muiden työntekijäin kodeista oli lähtöisin 166 sekä maataloutta tai sen sivuelinkeinoja harjoittavien kodeista 116. Myös uudet irtolaiset ryhmittyivät sekä oman että vanhempiensa ammatin mukaan suhteellisesti samalla tavoin kuin kaikki irtolaiset.

Muita tietoja. Irtolaisiin nähden on edelleen selvitetty sellaisia yhteiskunnalliselta kannalta tärkeitä seikkoja kuin heidän aikaisempaa irtolaisuuttaan, rikollisuuttaan, erinäisiä tarttuvia sairauksiaan, asumisolosuhteitaan, alkoholin käyttöään y. m. s.

Kaikista irtolaisista oli 285 eli 40.9 % sellaisia, joita ei ollut aikaisemmin käsitelty irtolaisuudesta ja kerjuusta. Ensimmäinen irtolaiskäsitteily oli yleensä tapahtunut varhaisessa iässä. Kun otetaan huomioon nekin, jotka vasta kertomusvuonna ensi kerran joutuivat irtolaiskäsitteilyyn, havaitaan, että miehistä oli 57.9 % ja naisista 75.0 % joutunut ensi kerran irtolaisena käsitellyksi alle 25 vuotiaana sekä vastaavasti alle 21 vuotiaana miehistä 35.9 % ja naisista 43.0 %.

Rikoksista tuomittuja oli etupäässä rikosrekisteriotteista saatujen tietojen mukaan 297 eli 42.7 % kaikista, miehistä erikseen 104 eli 71.7 %. Uusista irtolaisista oli rikoksista tuomittuja 36.8 %. Kaikista tuomituista oli 171 kaksi tai useamman kerran tuomittuja, niistä miehiä 76. Omaisuusrikokset olivat olleet irtolaisten yleisimmin tekemiä rikoksia, nimittäin 69.8 % kaikista, seuraavalla sijalla oli väkijuomalainsäädäntöön kohdistuneiden rikosten osuus 18.8 %, yksilöön kohdistuvia rikoksia oli 2.8 % lopun ollessa muita tai laadultaan tuntemattomia rikoksia. Rikoksista tuomitut irtolaiset olivat yleensä tehneet ensimmäisen rikoksensa nuorina, miehistä 50.0 % alle 21 vuotiaana ja 64.4 % alle 25 vuotiaana, naisista vastaavasti 42.5 % ja 68.4 %.

Sukupuolitautia oli aikaisemmin sairastanut miehistä 20 ja naisista 415 sekä kertomusvuonna 1 mies ja 144 naista; miehiä koskevat tiedot perustuvat heidän omiin ilmoituksiinsa. Keuhkotautia oli aikaisemmin sairastanut 5 miestä ja 15 naista sekä kertomusvuonna 3 miestä ja 9 naista. Mielisairaalassa oli aikaisemmin hoidettu 6 miestä ja 14 naista.

Irtolaisten väkijuomien käyttöä koskeva selvitys osoitti, että vain 60 eli 8.8 % oli raittiita, 328 eli 47.1 % käytti väkijuomia jonkin verran ja 308 eli 44.3 % juopotteli.

Kertomusvuonna asuivat irtolaiset pääasiassa seuraavasti:

Asui:	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Kotona	10	6.9	61	11.1	71	10.2
Asukkina	23	15.8	275	49.9	298	42.8
Yömajassa	42	29.0	26	4.7	68	9.8
Muualla ¹⁾	70	48.3	189	34.3	259	37.2
Yhteensä	145	100.0	551	100.0	696	100.0

Köyhäinhoitoa ennen kertomusvuotta oli irtolaisista saanut 293 henkilöä eli 42.1 % kaikista, erikseen miehistä 86 eli 59.8 % ja naisista 207 eli 37.6 %. Kertomusvuonna sai köyhäinhoidon avustusta 46 miestä ja 75 naista. Heidän saamansa kotiavustuksen määrä oli 84,495: 35 mk. Lisäksi hoidettiin heitä, lukuunottamatta irtolaistyölaitoksia, köyhäinhoitotoimenpitein muissa laitoksissa yhteensä 1,830 hoitopäivää, jotka jakautuivat seuraavalla tavalla:

¹⁾ Tarkoittaa lähinnä hotelleissa ja matkustajakodeissa asuvia sekä asunnottomia.

Laitosryhmä	Miesten hoitopäiviä	Naisten hoitopäiviä	Hoitopäiviä kaikkiaan
Kunnalliskoti	21	262	283
Työlaitokset	447	—	447
Sairaalat	122	373	495
Tuberkuloosisairaalat	288	—	288
Mielisairaalat	—	235	235
Muut laitokset	—	82	82
Yhteensä	878	952	1,830

Kustannukset. Kaupunkikunnan bruttokustannukset irtolaishuollosta nousivat kertomusvuonna 516,918:10 mk:aan, mistä hallintomenoja 376,977:10 mk.

Irtolaishuollon tulokset. Tällä vaikeasti hoidettavalla huollon alalla on osittain, varsinkin miesten kohdalla, joiden luku edellisestä vuodesta väheni, saavutettu tyydyttäviäkin tuloksia. Huomattavaa apua on huoltoviranomaisilla tällöin ollut kaupungin erityisesti tätä tarkoitusta varten varaamasta ulkotyömaasta, jonne on voitu sijoittaa useita kymmeniä etupäässä valvonta-asteella olevia irtolaismiehiä yhdessä alkoholistien kanssa. Naispuolisiin irtolaisiin nähden, joita kertomusvuonna oli huollossa enemmän kuin yhtenäkin aikaisempana vuonna, sen sijaan tuloksiin pääseminen on osoittautunut paljon vaivalloisemmaksi. Hyvää tukea lautakunnalla heidän kohdallaan on ollut siitä, että se on voinut sijoittaa heitä asianomaiselle työtupien osastolle, jossa keskimäärin päivää kohden laskettuna on ollut 20 naispuolista irtolaista. Tässä on syytä vielä mainita, että kaikista v. 1937—39 huoltoon otetuista irtolaisista oli 239 eli yli neljäsosa sellaisia, joita ei enää kertomusvuonna tarvinnut pitää huollossa, mikä seikka osaltaan osoittaa, että mahdollisuuksia tyydyttävien tuloksien saavuttamiseksi on olemassa.

C. Alkoholistilakiin perustuva huolto

Huollettujen lukumäärä. Alkoholistihuoltotoimenpiteiden alaisina oli kertomusvuoden aikana kaikkiaan 547 eri henkilöä, joista 533 miestä ja 14 naista. Niiden neljän vuoden aikana, joina lakimääräistä alkoholistihuoltoa Helsingin kaupungissa on suoritettu, on vuosittain huollettu seuraavat määrät alkoholisteja:

Vuosi	Miehiä	Naisia	Yhteensä
1937	385	36	421
1938	764	41	805
1939	817	38	855
1940	533	14	547

Kuten asetelmasta havaitaan, ovat kertomusvuoden poikkeukselliset olosuhteet aiheuttaneet huomattavaa vähennystä huollossa olevien alkoholistien lukumäärässä.

Kertomusvuonna huollossa olleiden kokonaismäärästä oli jo aikaisemmin huollossa olleita 383 miestä ja 10 naista eli yhteensä 393, joihin nähden huoltotoimenpiteet siis olivat jatkohuoltoa, kun sen sijaan ensi kerran vasta kertomusvuonna alkoholistihuoltotoimenpiteiden kohteiksi joutui 150

miestä ja 4 naista eli kaikkiaan 154 henkilöä. Näitä n. s. uusia alkoholisteja on eri vuosina ollut seuraavasti:

Vuosi	Miehiä	Naisia	Yhteensä
1937	385	36	421
1938	484	24	508
1939	315	8	323
1940	150	4	154
Yhteensä	1,334	72	1,406

Uusien alkoholistien yhteissumma 1,406 osoittaa niiden eri henkilöiden määrää, jotka ovat joutuneet alkoholistihuoltotoimenpiteiden alaisiksi kuluneena nelivuotiskautena. Naisia oli näistä kaikista vain 5.1 %. On vielä mainittava, että alussa esitetyn kokonaisluvun lisäksi alkoholisteina on käsitelty myös 11 henkilöä, jotka kuitenkin ennen pitkää vielä kertomusvuoden kuluessa siirrettiin irtolaihuoltokäsittelyyn ja on heidät tilastollisessa selvityksessä luettu irtolaisiin. Seuraavassa annettava selvitys kohdistuu yleensä kaikkiin kertomusvuoden aikana huollossa olleisiin alkoholisteihin, mutta on kuitenkin tärkeimmissä kohdin lisäksi julkaistu tietoja erikseen uusistakin alkoholisteista, varsinkin jos olosuhteet heidän kohdallaan ovat huomattavammin poikenneet yleiskatsauksesta.

Kaikista alkoholisteista oli syntyperäisiä helsinkiläisiä noin joka neljäs eli 24.5 %, naisten joukossa suhteellisesti vähemmän kuin miesten. Kaikista alkoholisteista oli syntynyt prosentteissa laskien:

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Suomen kaupungeissa	49.2	28.6	48.6
» maalaiskunnissa	47.6	64.8	48.1
Ulkomailla	3.2	7.1	3.3

Muita kuin Suomen kansalaisia oli alkoholisteissa 7 miestä. Äidinkielenä oli suomi 474:llä eli 86.7 %:lla, ruotsi 70:llä eli 12.8 %:lla ja 3:lla jokin muu kieli.

Huollon peruste. Perusteita, joiden nojalla alkoholistien suhteen on ryhdytty lainmukaisesti huoltotoimenpiteisiin, erotetaan tilastossa: 1) vaarallisuus, 2) häiriö tai pahennus, 3) elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 4) joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi, 5) köyhäinhoidon tarve, 6) juopumuspidätykset sekä 7) vapaaehtoisuus.

Alkoholistien jakautuminen eri ryhmiin sen pääperusteen mukaan, jonka nojalla heidät ensiksi on otettu alkoholistihuoltoon, selviää seuraavasta taulukosta:

Huollon peruste	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Vaarallisuus	20	3.7	—	—	20	3.6
Häiriö tai pahennus	175	32.8	6	42.9	181	33.1
Elatusvelvollisuuden laiminlyönti	68	12.8	1	7.1	69	12.6
Rasitukseksi joutuminen	44	8.3	1	7.1	45	8.2
Köyhäinhoidon tarve	17	3.2	1	7.1	18	3.3
Juopumuspidätykset	207	38.8	5	35.8	212	38.8
Vapaaehtoisuus	2	0.4	—	—	2	0.4
Yhteensä	533	100.0	14	100.0	547	100.0

Huomattavin osa alkoholisteista, 212 eli 38,8 %, oli joutunut huoltoon juopumuspidätysten perusteella, ja kasvoi tämän ryhmän osuus tuntuvasti edellisestä vuodesta. Sen perusteella, että oli ollut ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen, joutui huoltoon 33,1 %, tämän perusteen oltua edellisenä vuonna ensi sijalla. Taloudellisten seikkojen, nim. elatusvelvollisuuden laiminlyönnin, omaistensa rasitukseksi joutumisen tai köyhäinhoidon tarpeen johdosta oli alkoholistihuoltoon joutunut 24,1 % (edellisenä vuonna 29,5 %). Vaarallisuus oli perusteena vain 3,8 %:lla, edustaen tämänkin hieman pienempää osuutta kuin edellisenä vuonna. Uusien alkoholistien kohdalla oli perusteista juopumuspidätyksillä vieläkin selvempi johtoasema tehden sen osuus 59,1 %, häiriö ja pahennus oli perusteena 28,6 %:lla, taloudelliset seikat 12,3 %:lla, kun sensijaan vaarallisuuden perusteella ei otettu huoltoon yhtään uutta alkoholistia. Vapaaehtoisina oli alkoholistihuollossa kaikkiaan 2 miespuolista alkoholistia ¹⁾.

Huoltotoimenpiteet. Alkoholistien palauttamiseksi raittiiseen ja säännölliseen elämäntapaan voidaan alkoholistilain mukaan edeltävänä toimenpiteenä käyttää varoitusta ja sen yhteydessä tapahtuvaa ohjausta ja tukevaa toimintaa. Varsinaisina huoltotoimenpiteinä tulevat kysymykseen raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholistihuoltolassa. Alkoholistihuoltolasta pois päästetty henkilö on vielä sen jälkeen lain määräämän ajan raittiusvalvonnassa, jota seuraavassa nimitetään jälkivalvonnaksi. Lautakunnan alkoholistihuolto-osaston työlle on ollut edelleen suureksi avuksi, että se on saanut sijoittaa etupäässä valvonnassa olevia alkoholisteja työhön erityisesti tätä tarkoitusta varten järjestetyille kaupungin työmaalle, jossa samanaikaisesti on ollut työssä yhdessä irtolaisten kanssa keskimäärin 22 miestä. Huollossa olleiden alkoholistien ryhmittyminen heihin kertomusvuoden aikana viimeksi sovelletun toimenpiteen mukaan käy selville seuraavasta taulukosta:

Huoltotoimenpide	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Varoitus	153	28,7	6	42,9	159	29,1
Raittiusvalvonta	237	44,5	5	35,7	242	44,2
Huoltolahito, täytäntöönpanematon	1	0,2	—	—	1	0,2
» täytäntöönpantu	12	2,2	—	—	12	2,2
Jälkivalvonta	130	24,4	3	21,4	133	24,3
Yhteensä	533	100,0	14	100,0	547	100,0

Jälkivalvonta-asteelle ehtineiden alkoholistien osuus on ollut edelleen luonnollisen kehityksen tuloksena suhteellisen suuri. Sen sijaan niiden luku, jotka vuoden lopussa olivat edelleen alkoholistihuoltolassa, oli poikkeuksellisten olojen johdosta supistunut vielä edellisestäkin vuodesta, ja vaikka otetaan huomioon nekin, joiden kohdalla huoltolaanlähettämispäätöstä ei syystä tai toisesta kertomusvuoden aikana pantu täytäntöön, nousi huoltolahito-asteella olevien koko osuus vain 2,4 %:iin sen edellisenä vuonna oltua 10,3 %. On kuitenkin huomautettava, että jos kaikki ne alkoholistit, jotka olivat saaneet tai joille oli suunniteltu annettavaksi huoltolahitoa eli siis

¹⁾ Huomattava on, että vapaaehtoisina huoltoloissa hoidetuista alkoholisteista huoltolautakunta saa virallisen tiedon vasta sen jälkeen kuin asianomaiset ovat vapautuneet huoltoloista ja joutuneet n.s. jälkivalvontaan.

ryhmiin »huoltolahoito» ja »jälkivalvonta» luetut lasketaan yhteen, havaitaan heidän lukunsa nousevan runsaaseen neljännekseen kaikista huolletuista alkoholisteista.

Uusista alkoholisteista jäi varoitusasteelle valtaosa eli 85.7 %, raitiusvalvontaan 13.6 %, huoltolahoitton määrättyinä oli 0.7 %, kun taas jälkivalvontaan ei yksikään uusista irtolaisista vielä ollut ehtinyt.

Seuraava yhdistelmä osoittaa lisäksi, missä määrin eri alkoholisteihin nähden on ainoana toimenpiteenä käytetty joko lievempiä tai suoraan ankarampia toimenpiteitä sekä missä määrin lievempien toimenpiteiden osoitaututtua tehottomiksi on siirrytty ankarampaan huoltomuotoon.

Huoltotoimenpiteet	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Yksinomaan varoitus	147	6	153
» valvonta	221	5	226
» huoltolahoito (täytäntöönpanematon) ..	1	—	1
» huoltolahoito (täytäntöönpanu)	7	—	7
» jälkivalvonta	1 ¹⁾ 115	1	1 ¹⁾ 116
Varoitus + valvonta	5	—	5
Huoltolahoito + jälkivalvonta	15	2	17
» + jälkivalvonta + huoltolahoito (täytäntöönpanu)	3	—	3
Jälkivalvonta + varoitus	2	—	2
» + valvonta	11	—	11
» + huoltolahoito (täytäntöönpanu) ...	1	—	1
Muut toimenpideyhdistelmät	5	—	5
	Yhteensä 533	14	547

Hoitopäivien luku alkoholistihuoltoloissa oli yhteensä 2,366, niistä 2,065 miesten ja 301 naisten.

Siviilisääty ja syntyperä. Siviilisäätyyn nähden ryhmittäytyivät alkoholistit seuraavasti:

Siviilisääty	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Naimattomia	243	45.6	2	14.3	245	44.8
Naimisissa olevia	217	40.7	7	50.0	224	40.9
Eronneita	61	11.4	3	21.4	64	11.7
Leskiä	12	2.3	2	14.3	14	2.6
Yhteensä	533	100.0	14	100.0	547	100.0

Naimisissa olevista miehistä asui kuitenkin 52 ja naisista 3 erossa aviopuolisostaan. Aviottomina syntyneitä oli alkoholisteista 6.6 %, erikseen miehistä 6.0 %, mutta naisista ei yhtään. Kodin ulkopuolella oli kasvatettu 5.9 % kaikista alkoholisteista.

Lapsia oli 217 alkoholistilla yhteensä 411, joista aviottomia 17 eli 4.1 %. Miehillä oli keskimäärin enemmän lapsia, 1.9, kuin naisilla 1.2.

Ikä. Alkoholistihuoltoon joutuneiden ikäryhmitys osoittaa, kuten aikaisemminkin, että suurin osa alkoholisteista oli 30—39 vuotiaita, nim.

¹⁾ Näistä 2 sellaista, jotka olivat vapaaehtoisesti olleet alkoholistihuoltolassa.

42.2 %. Myös 40—49 vuotiaita oli runsaasti, 31.8 %. Alle 21 vuotiaita oli vain 1.1 % kaikista huoltoon joutuneista ja 50 vuotta vanhempiakin oli vain 13.9 %. Eri ikäluokkien osuudet olivat:

	Alle 18 v.	18—20 v.	21—29 v.	30—39 v.	40—49 v.	50—59 v.	60— v.	Kaikkiaan
Luku	1	5	60	231	174	63	13	547
%.....	0.2	0.9	11.0	42.2	31.8	11.5	2.4	100.0

Kaikkien alkoholistihuollossa olleiden miesten keski-ikä oli 39 vuotta ja 6 kuukautta ja naisten 41 vuotta ja 6 kuukautta, sekä uusien alkoholistien vastaavasti 38 vuotta ja 5 kuukautta sekä 39 vuotta ja 6 kuukautta. Erikseen laskettuna oli alkoholistihuoltoloissa olleiden miesten keski-ikä 36 vuotta ja naisten 40 vuotta ja 6 kuukautta.

Koulusivistykseltään oli alkoholisteista mitään koulua käymättömiä 44 eli 8.0 %, vain osan kansakoulua oli käynyt 70 eli 12.8 %, kansakoulun käyneitä oli 325 eli 59.4 %, oppikoulua vähemmän kuin 5 luokkaa oli käynyt 27 eli 4.9 %, keskikoulu-, oppikoulun lukioluokkien tai ylioppilas-sivistys oli 30:llä eli 5.5 %:lla, akateemisen loppututkinnon oli suorittanut 7 eli 1.3 % ja kaupallinen tai muu ammattikoulusivistys oli 43:lla eli 7.9 %:lla ja yhden koulusivistys oli tuntematon.

Ammatti. Ammattinsa mukaan alkoholistit jakautuivat seuraavasti:

	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	23	4.3	—	—	23	4.2
Maanviljelystä tai sen sivuelinkeinoja harjoittavia	2	0.4	1	7.1	3	0.5
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia	49	9.2	4	28.7	53	9.7
Liikkeenkilökuntaa:						
a. päällystä, työnjohtajia, konttorihenkilökuntaa	35	6.6	1	7.1	36	6.6
b. työntekijöitä	6	1.1	—	—	6	1.1
Tehdas- y. m. ammattityöntekijöitä	224	42.0	1	7.1	225	41.1
Muita työntekijöitä	171	32.1	5	35.8	176	32.2
Merimiehiä ja kalastajia	9	1.7	—	—	9	1.6
Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimivaa palveluskuntaa	6	1.1	—	—	6	1.1
Yksityisten palvelijoita	—	—	1	7.1	1	0.2
Muun elinkeinon harjoittajia	7	1.3	1	7.1	8	1.5
Ilman varsinaista tai tunnettua elinkeinoa olevia	1	0.2	—	—	1	0.2
Yhteensä	533	100.0	14	100.0	547	100.0

Suurimman ammattiryhmän muodostivat edelleenkin tehdas- y. m. ammattityöntekijät kuuluen siihen 41.1 % kaikista alkoholisteista. Myös muiden työntekijäin (apu-, satama- y. m. työntekijäin) osuus oli huomattava, 32.2 %. Seuraavina suuruusjärjestyksessä olivat itsenäiset liikkeenharjoittajat 9.7 %:lla, liikealan päällystö ja konttorihenkilökunta 6.6 %:lla sekä virkamiehet ja vapaiden ammattien harjoittajat 4.2 %:lla. Naisten keskuudessa olivat suurimpina ryhminä muut työntekijät (apu-

työntekijät, siivoajat y. m. s.), tehdas- y. m. ammattityöntekijät sekä itsenäiset liikkeenharjoittajat.

Vanhempiensa ammatin mukaan ryhmittäytyivät kaikki alkoholistihuoltoon otetut siten, että 190 oli ammattityöntekijäin, 88 muiden työntekijäin, 87 itsenäisten liikkeenharjoittain, 76 maatalousammattiteja harjoittavien, 32 liikealalla työskentelevien, 28 yleisten tai yksityisten laitosten palveluskuntaan kuuluvien henkilöiden sekä 24 virkamiehien ja vapaiden ammattien harjoittajien kodeista muiden ammattiryhmien ollessa aivan vähäisiä.

Muita tietoja. Yllä olevien selvitysten lisäksi on jatkuvasti tutkittu alkoholistien juopottelun laatua, rikollisuutta, sairauksia, niitä olosuhteita, joissa he asuvat y. m. ja esitetään seuraavassa eräitä tärkeimpiä taten saatuja tietoja.

Alkoholistihuoltoon otettujen henkilöiden juopottelun ja heidän pääasiallisesti käyttämiensä väkijuomien laatua valaisee seuraava yhdistelmä:

Väkijuomien laatu	Juopottelun laatu						Alkoholisteja kaikkiaan		
	jatkuva		kausittainen		säännötön		Miehiä	Naisia	Yhteensä
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia			
Väkevät juomat	176	3	51	1	296	10	523	14	537
Olut	2	—	—	—	8	—	10	—	10
Yhteensä	178	3	51	1	304	10	533	14	547

Pääasiallisesti viiniä käyttäviä ei ollut lainkaan, mutta 48 väkevien juomien ja oluen ryhmiin luetuista alkoholisteista käytti sitä lisäjuomana. Mainittakoon vielä, että lisäjuomana oli 84 alkoholistilla tapana käyttää teknillisiä juomia, s. o. denaturoitua spritiä, eau de cologneä y. m. Väki-juomien käytön olivat alkoholistit aloittaneet alla olevan yhdistelmän osoittamassa iässä:

	Väkijuomien käyttö alkoi huoltoon joutuneiden ollessa					Alkoholisteja kaikkiaan
	Alle 18 v.	18—20 v.	21—24 v.	25—29 v.	30— v.	
Miehet	136	228	109	40	20	533
Naiset	3	3	6	1	1	14
Kaikki, luku	139	231	115	41	21	547
» %	25.4	42.2	21.0	7.5	3.9	100.0

Rikoksista tuomittuja ¹⁾ oli alkoholisteista 207 eli 37.8 %, joista 4 naista. Näistä oli 117 miestä kaksi tai useamman kerran tuomittuja. Omaisuusrikokset olivat olleet alkoholistien yleisimmin tekemiä rikoksia, 58.0% kaikista, väkijuomalainsäädäntöön kohdistuvia rikoksia oli 13.2 %, yksilöön kohdistuvia 10.6 % ja loput muita rikoksia. Rikoksista tuomituista alkoholisteista oli huomattava osa tehnyt ensimmäisen rikoksensa sangen

¹⁾ Tiedot perustuvat pääasiallisesti asianomaisten omiin ilmoituksiin.

nuorella iällä, nim. alle 21 vuotiaana miehistä 33.0 % ja naisista 25.0 %; jos tämä ikäraja korotetaan 25 vuoteen, niin pysyvä naisten prosenttiluku samana, mutta miehistä kaikkiaan 50.7 % oli ensi kerran joutunut rikosten teille tätä ikärajaa nuorempina. Irtolaisina oli alkoholisteista ennen huoltoon joutumistaan käsitelty 209 eli 38.2 %, niistä naisia 8.

Sukupuolitautia oli ennen huoltoonjoutumisvuotta sairastanut 147 miestä ja 8 naista; kertomusvuonna näitä oli 1 nainen. Keuhkotautia oli aikaisemmin sairastanut 9 miestä, kertomusvuonna 6 miestä. Mielisairauksissa ¹⁾ oli hoidettu 90 miestä ja 1 nainen.

Seuraava yhdistelmä osoittaa, missä alkoholistit kertomusvuonna suurimman osan vuotta asuivat:

Asui:	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Kotona	211	39.6	8	57.2	219	40.0
Asukkina	83	15.6	1	7.1	84	15.4
Yömajassa	116	21.7	1	7.1	117	21.4
Muualla	123	23.1	4	28.6	127	23.2
Yhteensä	533	100.0	14	100.0	547	100.0

Työssä oli miehistä 447 eli 83.9 % ja naisista 8 eli 57.1 %. Työttöminä oli 83 miestä ja 5 naista. Pysyväisesti työkyvyttömiksi todettiin 3 miestä ja 1 nainen.

Köyhäinhuoltoavustusta oli ennen huoltoon joutumistaan saanut miehistä 377 ja naisalkoholisteista 9, yhteensä 386 henkilöä eli 70.6 % kaikista alkoholisteista. Kertomusvuonna sai köyhäinhuollon avustusta 145 miestä ja 4 naista, yhteensä 149 henkilöä eli 27.2 % kaikista alkoholisteista. Heidän saamansa kotiavustuksen määrä oli kaikkiaan 127,531: 20 mk. Lisäksi hoidettiin heitä köyhäinhuollon nojalla eri laitoksissa seuraavien lukujen lähemmin osoittamalla tavalla.

Laitosryhmä	Miesten hoitopäiviä	Naisten hoitopäiviä	Hoitopäiviä kaikkiaan
Kunnalliskoti	474	241	715
Työlaitokset	3,041	—	3,041
Sairaalat	1,130	13	1,143
Mielisairaalat.....	547	—	547
Yhteensä	5,192	254	5,446

Kustannukset. Kaupunkikunnan bruttokustannukset alkoholistihuollosta nousivat kertomusvuonna 393,940: 45 mk:aan, josta hallintomenoja oli 376,977: 10 mk.

Alkoholistihuollon tulokset. Alkoholistien huollossa saavutetut tulokset eivät asian laadusta johtuen yleensä ole helposti valaistavissa yksinomaan numerotiedoin. Tuloksia tarkasteltaessa on niinkään otettava varteen, että alkoholistikanslian työ on suureksi osaksi kohdistunut vaikeisiin alkoholisti-

¹⁾ Hoidon syynä ei ole tarvinnut olla varsinaisen mielisairaus, koska vaikeimpia alkoholisteja on aikaisemmin huoltoloiden puuttuessa täytynyt hoitaa mielisairauksissa.

tapauksiin, joihin nähden tulokset useinkin ovat heikkoja. Paljon myönteisiäkin tuloksia on sentään havaittavissa. Niinpä täytäntöönpanemattomia huoltolaanlähettämispäätöksiä oli v:sta 1937 lähtien kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 100. Niinikään voidaan mainita, että v. 1937—39 huoltoon otetuista alkoholisteista oli kaikkiaan 869 sellaista, joita ei enää v. 1940 ole tarvinnut pitää huollossa.

Merkillepantava seikka on, että alkoholistien huolto pääkaupungissa tapausten vaikeasta laadusta huolimatta on ollut valta-osaltaan avohuoltoa. Joskaan huollettavat eivät läheskään aina ole palanneet raittiiseen ja säännölliseen elämäntapaan, on kuitenkin useimpien kohdalla voitu havaita elämäntapojen muutos parempaan päin, samalla kuin juopottelun aiheuttamat sosiaaliset haitat ovat pienentyneet, jopa monessa tapauksessa kokonaan hävinneetkin. Lopuksi on syytä huomauttaa siitä, että sodan johdosta alkoholistien huolto varsinkin kertomusvuoden alkupuolella oli suurien rajoitusten alaisena ja että osaksi sen johdosta huoltoon otettujen uusien alkoholistien luku oli pienempi kuin minään muuna kanslian toimintavuonna.

Juopumuspidätystilastoa Helsingissä asuvista henkilöistä. Irtolais- ja alkoholistihuoltokanslian toiminnan taustaksi on edelleen katsottu olevan syytä esittää eräitä selvityksiä juopumuspidätyksistä, sikäli kuin ne koskevat Helsingissä asuvia henkilöitä.

N.s. juopumuspidätyskortiston mukaan pidätettiin kertomusvuonna 8,067 eri henkilöä, joista miehiä 7,339 ja naisia 728. Edelliseen vuoteen verraten oli pidätettyjä 327 henkilöä vähemmän. Ensi kertaa pidätettyjä oli 3,531 ja syytteesen asetettiin 1,396 henkilöä. Pidätyskertojen luku oli kaikkiaan 15,501, mikä oli vähemmän kuin kolmena edellisenä vuonna. Tähän vähennykseen vaikutti lähinnä vuoden alkukuukausien poikkeukselliset olosuhteet, jolloin juopumuspidätysten määrä oli tavallista alhaisempi. Keskimääräinen pidätyskertojen luku henkilöä kohden vuoden aikana oli kutakin pidätettyä miestä kohden 1.93, kutakin naista kohden 1.79 ja kutakin henkilöä kohden 1.92. Eniten pidätyksiä sattui elo- ja syyskuussa, vähiten maalisi- ja tammikuussa.

Viikonpäivittäin jakautuivat pidätykset siten, että lauantaisin sattui niitä runsaimmin, 19.1 % kaikista pidätyksistä. Mainittakoon vielä, että kaikista juopumuspidätyskortistossa olevista oli alkoholisteina rekisteröityjä 740 sekä irtolaisina rekisteröityjä 383.

Juopumuspidätykset v. 1937—40 jakautuivat pidätettyjen asuin- ja pidätyspaikan mukaan seuraavasti:

	Helsingissä asuvien pidätykset huoltolautakunnan tilaston mukaan			Pidätysten luku Helsingissä poliisilaitoksen tilaston mukaan	
	Helsingissä tapahtuneet	Muualla tapahtuneet	Yhteensä	Kaikkiaan	Niistä muualla asuvien pidätyksiä
1937.....	16,640	1,563	18,203	20,357	3,717
1938.....	17,464	1,604	19,068	20,155	2,691
1939.....	15,711	1,573	17,284	18,031	2,320
1940.....	13,549	1,952	15,501	16,378	2,829

Ammatin mukaan v. 1940 pidätetyt jakautuivat seuraavasti:

	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	258	3.5	—	—	258	3.2
Maanviljelystä tai sen sivuelinkeinoja harjoittavia	60	0.8	—	—	60	0.7
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia	503	6.9	10	1.4	513	6.3
Liikkeenkilökuntaa:						
a) päällystä, työnjohtajia, konttorihenkilökuntaa	143	2.0	—	—	143	1.8
b) työntekijöitä	359	4.9	76	10.4	435	5.4
Tehdas- y.m. ammattityöntekijöitä	3,231	44.0	132	18.1	3,363	41.7
Muita työntekijöitä	1,986	27.1	85	11.7	2,071	25.7
Merimiehiä ja kalastajia	236	3.2	—	—	236	2.9
Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimivaa palveluskuntaa	134	1.8	—	—	134	1.7
Yksityisten palvelijoita	—	—	62	8.5	62	0.8
Muun elinkeinon harjoittajia	339	4.6	135	18.6	474	5.9
Ilman varsinaista tai tunnettua elinkeinoa olevia	90	1.2	228	31.3	318	3.9
Yhteensä	7,339	100.0	728	100.0	8,067	100.0

Yksityiskohtaisempia tietoja juopumuksesta pidätettyjen iästä, pidätyskertojen lukumäärästä, syntymäpaikasta sekä pidätyksien luvusta kunkin vuoden kuukautena ja eri viikonpäivinä on julkaistu taulukko-osastossa, taulukoissa 9, 10 ja 27.

D. Työttömyyshuolto

Työttömyyshuolto, lukuunottamatta työttömyystöiden teettämistä, on kertomusvuonna jo neljännen vuotensa ollut huoltoviraston työttömyyshuoltokanslian hoidettavana. Työttömyyshuoltokortistoon ottamista koskevia anomuksia jätti työttömyyshuoltokansliaan selontekovuonna kaikkiaan 2,420 eri henkilöä (edellisenä vuonna 1,934), ja sisältyy tähän lukuun myös edellisestä vuodesta kertomusvuoteen siirtyneet henkilöt, sikäli kuin he edelleen ovat ilmoittautuneet kansliaan. Kun kuitenkin anomuksista hylättiin 48 ja hyväksytyistäkin 51 jätti työttömyyskorttinsa noutamatta, supistui kortistoon lopullisesti otettujen luku 2,321 henkilöksi, joista miehiä oli 1,022 ja naisia 1,299. Miesten kohdalla oli vähennystä edelliseen vuoteen verraten 17.2 %, mutta naisten kohdalla lisäystä 144.6 %.

Syntyperäisiä helsinkiläisiä oli kortistossa olevista 2,321 henkilöstä 415 eli 17.9 %, erikseen miehistä 23.1 % ja naisista vain 13.8 %. Maalaiskunnissa syntyneitä oli kaikkiaan 65.1 %, miehistä runsaasti yli puolet ja naisista lähes 3/4.

Kotipaikkaoikeus Helsingissä oli 2,073 henkilöllä eli 89.3 %:lla, ulkokuunnissa 243 eli 10.6 %:lla ja n.s. valtion tapauksia oli 5 eli 0.2 %.

Miesten työttömyyshuoltotöitä ei kertomusvuonna ole järjestetty. Naiset on osoitettu naisten työtuvalla järjestettyihin töihin. Valtion työttömyyshuoltotöissä ei koko vuonna ollut yhtään henkilöä kortistossa olevista.

Seuraavasta taulukosta käy selville kunkin kuukauden lopussa työttömyyskortistossa kaikkiaan olevien, huoltotöihin osoitettujen ja ilman työtä olevien lukumäärät:

Kuukausi	Kunnan työttömyyshuoltotöissä olevia naisia			Ilman työtä olevia			Kaikkiaan kortistossa olevia		
	Kaikkiaan	% kortistossa olevista naisista	% kaikista kortistossa olevista	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu ..	38	24.2	17.9	55	119	174	55	157	212
Helmikuu ..	46	15.8	13.5	49	245	294	49	291	340
Maaliskuu	135	34.5	31.5	37	256	293	37	391	428
Huhtikuu ...	178	41.8	35.3	78	248	326	78	426	504
Toukokuu	178	44.4	33.5	130	223	353	130	401	531
Kesäkuu	185	46.8	35.5	158	210	368	158	395	553
Heinäkuu ...	73	19.4	13.5	165	303	468	165	376	541
Elokuu	148	32.3	22.8	192	310	502	192	458	650
Syyskuu	206	46.0	32.1	194	242	436	194	448	642
Lokakuu	259	43.7	32.1	214	334	548	214	593	807
Marraskuu ...	273	40.0	29.1	254	410	664	254	683	937
Joulukuu	265	43.8	31.7	227	343	570	227	608	835

Tästä taulukosta käy selville, että prosentteissa laskettuna on kuukausittain huoltotöihin sijoitettujen naisten luku verrattuna kaikkiaan kortistossa oleviin naisiin vaihdellut 15.8 %:sta 46.8 %:iin.

Niitä kortistossa olevia, joille töitä ei ole voitu tarjota, on avustettu köyhäinhoitotoimenpitein.

Kun työttömyyshuoltokortistossa olevista 1,015 on ollut huoltovelvollisia huolehtien paitsi itsestään myös 774 aviopuolisosta ja 1,301 lapsesta, on kortiston osoittama työttömyys ulottanut vaikutuksensa siis kaikkiaan 4,396 henkilöön. Huoltovelvollisia oli miehistä 68.0 % (edellisenä vuonna 55.4 %) ja naisista 24.6 % (edellisenä vuonna 34.5 %).

Iältään oli kortistossa olevista työttömistä meihistä 8.7 % alle 26 vuotiaita (edellisenä vuonna 8.3 %), 73.5 % 26—50 vuotiaita (edellisenä vuonna 73.8 %) ja loput 17.8 % 51 vuotiaita tai sitä vanhempia (edellisenä vuonna 18.2 %). Naisista 9.8 % oli alle 26 vuotiaita (edellisenä vuonna 2.5 %), 67.1 % 26—50 vuotiaita (edellisenä vuonna 64.2 %) ja 23.1 % sitä vanhempia (edellisenä vuonna 33.3 %). Nuorempien naisten osuus on siten työttömyyskortistossa jonkin verran lisääntynyt.

Ammattinsa mukaan ryhmitettyinä jakautuivat kortistoon otetut seuraavalla tavalla:

	Miehiä		Naisia		Yhteensä	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maataloustyöntekijöitä, ammattitaitoisia	—	—	1	0.1	1	0.0
» muita	—	—	12	0.9	12	0.5
Teollisuustyöntekijöitä, ammattitaitoisia	193	18.9	218	16.8	411	17.7
» apu-työntekijöitä ja muita	20	2.0	87	6.7	107	4.8
Rakennustyöntekijöitä, ammattitaitoisia	267	26.1	—	—	267	11.5
» apu-työntekijöitä ja muita	173	16.9	201	15.5	374	16.1
Liikkeenkilökuntaa	43	4.2	79	6.1	122	5.3
Ravintola-alalla toimineita	1	0.1	147	11.3	148	6.4
Liikennelaitoksissa toimineita	89	8.7	6	0.4	95	4.1
Henkisen työn tekijöitä	7	0.7	4	0.3	11	0.5
Taloustoimissa olleita	—	—	334	25.7	334	14.4
Erinäisiä muita ammatteja harjoittaneita	229	22.4	210	16.2	439	18.9
Yhteensä	1,022	100.0	1,299	100.0	2,321	100.0

Suurimpana ryhmänä miesten joukossa esiintyivät siten rakennustyöntekijät tehden heidän osuutensa 43.1 %, teollisuustyöntekijöitä oli 20.8 %, erinäisten ammattien (partureita, vahtimestareita, talonmiehiä, vahteja y.m.) harjoittajia 22.4 %, liikennelaitoksissa toimineita 8.7 % ja liikehenkilökuntaa 4.2 %, muiden ryhmien ollessa aivan vähäisiä. Naisista oli teollisuustyöntekijöitä 23.5 %, taloustoimissa työskennelleitä 25.7 %, erinäisiä ammatteja (parturin, kähertäjän y.m.) harjoittaneita 16.2 %, rakennustyöntekijöitä 15.5 %, ravintolapalveluskuntaa 11.3 % ja liikealalla työskennelleitä 6.1 %, muiden ryhmien osuuden ollessa aivan vähäinen.

Siirtoväen työttömyyskortisto. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirjeen n:o 8 kesäkuun 17 p:ltä 1940 mukaisesti on työttömyys-huoltokansliassa syyskuusta 1940 alkaen pidetty työttömyyskortistoa myöskin Helsingissä asuvasta siirtoväestä. Tähän kortistoon hakeutuminen ja siihen hyväksyminen on tapahtunut valtion työttömyysohjeiden mukaisessa järjestyksessä aivan samaan tapaan kuin yleiseen työttömyyshuoltokortistoonkin, mutta on kyseinen kortisto kuitenkin pidetty omana osastonaan erillään yleisestä kortistosta ja siitä myös erikseen annettu raportit asianomaisille viranomaisille.

Siirtoväen työttömyyskortistoon ottamista koskevia anomuksia teki kertomusvuoden loppuun mennessä kaikkiaan 536 eri henkilöä, mutta kun anomuksista hylättiin 20 ja hyväksytyistäkin 107 jätti työttömyyskorttinsa noutamatta, oli kortistoon lopullisesti otettujen luku 409, joista miehiä 154 ja naisia 255.

III. Huoltotoimen kustannukset

A. Tulot ja menot

Kaupungin talousarviossa osoitettiin huoltotointa varten v:ksi 1940 varoja yhteensä 63,533,216 mk, josta määrästä kuitenkin 2,000,000 mk kaupunginvaltuuston ja 100,000 mk kaupunginhallituksen käytettäväksi arvaamattomien tarpeiden varalta. Huoltolautakunnalle jäi siis käytettäväksi määrärahoja yhteensä 61,433,216 mk, johon sisältyi Helsingin sokeaintalosaatiolle tuleva 50,000 mk:n suuruinen avustus, minkä lisäksi vuoden varrella kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus myönsivät lautakunnalle lisämäärärahoja yhteensä 1,667,944: 95 mk, josta määrästä 75,214: 85 mk viljelyspalstatoimintaa varten sekä 38,726: 70 mk n.s. virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen.

Huoltolautakunnan bruttomenot nousivat kaiken kaikkiaan 61,361,781: 90 mk:aan, mutta kun siitä vähennetään Helsingin sokeaintalosaatiolle jaettu 50,000 mk:n avustus sekä viljelyspalstatoimintaan käytetyt 75,214: 85 mk ja virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen käytetty 38,726: 70 mk, jää varsinaiseen huoltotoimintaan käytetyksi 61,197,840: 35 mk. Kun tästä huoltomenojen kokonaismäärästä vähennetään tulot 16,541,726: 30 mk, jää jäljelle 44,656,114: 05 mk, mikä summa siis osoittaa huoltolautakunnan suorittamasta varsinaisesta huoltotoiminnasta kaupunkikunnalle aiheutuneet todelliset nettomenot v. 1940. Mainittuun summaan sisältyy tällöin myös alkoholistien ja irtolaisten huollosta aiheutuneet kustannukset. Edellisestä vuodesta nousivat nettomenot 7,096,869: 05 mk:lla. Nettomenot ovat kymmenvuotiskautena 1931—40 vaihdelleet seuraavasti

Vuosi	Mk	Vuosi	Mk
1931	39,984,067: 05	1936	46,409,610: 50
1932	50,067,505: 80	1937	43,319,251: 85
1933 ¹⁾	57,707,653: 40	1938	37,437,812: —
1934 ²⁾	45,754,427: 10	1939	37,559,245: —
1935 ³⁾	49,109,001: 35	1940	44,656,114: 05

Seuraavat taulukot ⁴⁾ osoittavat huoltotoimen arvioitujen ja todellisten tulojen ja menojen jakautumisen eri ryhmiin v. 1940:

Tulot	Arvioidut tulot talousarvion mukaan	Todelliset tulot tilien mukaan	Määrä, jolla to- delliset tulot ylitt- ävät (+) tai allittavat (—) lasketut
	Markkaa ja penniä		
Korvaukset annetusta huollosta	9,150,000	8,148,178 75	—1,001,821 25
Kunnalliskoti laitoksineen:			
Kunnalliskoti	166,000	130,821 10	— 35, 178 90
Työlaitos	421,000	263,852 40	— 157,147 60
Maanviljelys	175,000	222,777 —	+ 47,777 —
Sikala	525,000	459,709 80	— 65,290 20
Pesulaitos	775,000	788,658 80	+ 13,658 80
Tervalammen työlaitos	320,000	⁵⁾ 234,092 20	— 85,907 80
Tervalammen maatila	1,612,275	1,864,407 85	+ 252,132 85
Työtuvut	4,151,300	3,783,172 80	— 368,127 20
Luontoisetujen korvaukset	653,101	⁶⁾ 608,170 55	— 44,930 45
Talousarvion ulkopuolella	—	⁷⁾ 37,885 05	+ 37,885 05
Yhteensä	17,948,676	16,541,726 30	—1,406,949 70

Menot	Talousarvioon otetut määrä- rahat	Vuoden varrel- la myönnetyt lisämäärärahat	Todelliset me- not tilien mukaan	Säästö (+) tai ylijät (—)
	Markkaa ja penniä			
Huoltolautakunta	5,806,714	153,352 25	5,822,171 25	+ 137,895 —
Kassa- ja tilitoimisto	534,300	6,140 —	545,142 45	— 4,702 45
Asiamiestoimisto	1,840,400	48,273 15	1,864,347 80	+ 24,325 35
Kunnalliskoti laitoksineen:				
Yhteiset kustannukset	999,666	35,277 35	961,235 05	+ 73,708 30
Kunnalliskoti	7,908,834	112,020 —	7,247,698 05	+ 773,155 95
Työlaitos	1,811,313	2,928 —	1,453,945 80	+ 360,295 20
Maanviljelys	135,364	—	136,631 75	— 1,267 75
Sikala	375,934	1,360 —	378,526 55	— 1,232 55
Pesulaitos	716,055	589 —	731,751 05	— 15,107 05

¹⁾ Lisäksi työttömien ruoanjakelun järjestämiskustannukset 14,873 mk ja köyhäinhuoltoviraston viranhaltijain opintokurssikustannukset 15,000 mk. — ²⁾ Lisäksi köyhäinhuoltoviraston viranhaltijain opintokurssikustannukset 2,500 mk. — ³⁾ S:n 3,850 mk. — ⁴⁾ Yksityiskohtaisemmat tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 25. 1940. — ⁵⁾ Tähän sisältyvät työlaitoksen ja maatilan henkilökunnan suorittamat luontoisetujen korvaukset. — ⁶⁾ Luontoisetujen korvauksista saatiin koko korvaussumma kunnalliskodissa ja työlaitoksessa. — ⁷⁾ Tästä on 200:10 mk oikeudenkäyntien nettotuloja ja 37,684:95 mk työtupien c-osaston alaosaston nettotuloja. — Huomautettakoon lisäksi, että rahatoimiston tilinpäätöksessä esiintyy tätä vastaavan nimikkeen kohdalla tuloina erinäisten korjausmäärärahojen ylijäämää, mutta kun niitä ei voida katsoa huoltotoimen tuottamiksi tuloiksi, ei erää ole tässä huomioitu.

Menot	Talousarvioon otetut määrät	Vuoden varrel- la myönnetyt lisämäärärahat	Todelliset me- not tilien mukaan	Säästö (+) tai ylitys (-)
	Markkaa ja penniä			
Kunnalliskodin evakuointi	—	1,061,031 55	1,061,031 55	—
Tervalammen työlaitos	1,253,400	56,542 10	1,030,332	+ 279,610 10
Tervalammen maatila	1,646,858	10,880	1,525,514 65	+ 132,223 35
Työtuvat	7,609,378	5,610	5,488,303 50	+ 2,126,684 50
Yksityishoito	25,000	—	19,050	+ 5,950
Sairaanhoito	9,940,000	—	9,383,604 35	+ 556,395 65
Lääkkeet ja sairaanhoitotar- vikkeet	550,000	—	457,406 45	+ 92,593 55
Suoranaiset avustukset	20,000,000	—	22,848,980 05	-2,848,980 05
Päivähoitokustannukset	25,000	—	6,833 50	+ 18,166 50
Matkakulut	75,000	—	42,418 15	+ 32,581 85
Hautauskulut	130,000	60,000	192,916 40	- 2,916 40
Viljelyspalstatoiminta	—	75,214 85	75,214 85	—
Virastovaratyöt	—	38,726 70	38,726 70	—
Yhteensä	61,383,216	1,667,944 95	61,311,781 90	+1,739,379 05

Yhteiskunnallisen huollon aiheuttaman kunnallisen rasituksen suhteellisen suuruuden ja siinä ilmenevän kehityssuunnan selvittämiseksi on viiemeksi ilmestyneissä vuosikertomuksissa verrattu huoltotoimen bruttomenoja kunakin vuonna kaupungin väkilukuun, jolloin on käytetty kirkonkirjoihin ja siviilirekisteriin merkittyä väkilukua kunkin vuoden lopussa. Kun sanottuja väkilukutietoja sotatilanteen johdosta ei ole saatu käytettäväksi v:lta 1940, on vertailu tällä kertaa täytynyt jättää suorittamatta.

B. Korvaukset annetusta huollosta

Asiamiestoimiston toimesta perittiin v. 1940 rahakorvauksina annetusta huollosta 10,072,864: 20 mk, josta 8,148,178: 75 mk koski huoltolautakunnan ja 1,924,685: 45 mk lastensuojelulautakunnan antamaa huoltoa. Perimistöy jakautui eri kanslioiden kesken seuraavasti:

	Korvaus huolto- lautakunnan anta- masta huollosta, mk	Korvaus lasten- suojelusta, mk	Yhteensä, mk
A-kanslian toisilta kunnilta perimiä	3,652,485: 95	605,329: 45	4,257,815: 40
D-kanslian valtiolta perimiä	1,855,208: —	524,827: 75	2,380,035: 75
L-kanslian yksityisiltä peri- miä	2,640,484: 80	794,528: 25	3,435,013: 05
Yhteensä	8,148,178: 75	1,924,685: 45	10,072,864: 20

Paitsi rahassa suoritettua korvausta sai kunta hyvitystä huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta 285 mieheltä työlaitoksissa ja 21 naiselta kunnalliskodissa tehdyn työn muodossa. Täten saadun työkorvauksen määrä oli vuoden aikana yhteensä 378,718: 45 mk, josta 345,816: 60 mk huoltolautakunnalta saadun ja 32,901: 85 mk lastensuojelulautakunnalta saadun hoidon hyvitystä. Kaikkiaan kertyi raha- ja työkorvausta seuraavasti:

	Huoltolautakunnan antama huolto	Lastensuojelulauta- kunnan antama huolto	Yhteensä
Rahasuoritukset, mk	8,148,178: 75	1,924,685: 45	10,072,864: 20
Työllä hyvitetty, mk	345,816: 60	32,901: 85	378,718: 45
Kaikkiaan korvauksia, mk	8,493,995: 35	1,957,587: 30	10,451,582: 65

Köyhäinhoitoa koskeva rahakorvaussumma kokonaisuudessaan väheni edelliseen vuoteen verraten 2,293,049: 70 mk:lla. Erikseen laskien toisilta kunnilta saatujen korvausten määrä väheni 723,387: 70 mk:lla eli 16.8 %:lla, kun sen sijaan valtiolta perittyjen korvausten määrä lisääntyi 99,142: 60 mk:lla eli 5.6 %:lla ja yksityisiltä peritty korvaussumma väheni 1,668,804: 60 mk:lla eli 38.7 %:lla, edellisen vuoden ennätysarvosta. On kuitenkin todettava, että yksityisiltä perittyjen korvausten suhteellinen osuus kaikista perityistä korvauksista on edelleenkin sangen korkea, ja oli sanottu osuus prosenteissa v. 1931—40 seuraava:

1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940
8.8	7.2	7.0	9.6	13.3	15.8	21.7	35.6	41.3	32.4

Huoltolautakuntaa koskevien perittyjen korvausten kehityssuunta on ilmaistu vertaamalla niiden määrää huoltotoimen bruttomenoihin. Julkaisemme alla sanotut suhdeluvut kymmeneltä viime vuodelta, mutta on tällöin otettava huomioon, että kunkin kalenterivuoden aikana perityt korvaukset koskevat yleensä ei ainoastaan samana vuonna vaan useina edellisinäkin vuosina annettua huoltoa. Suhdeluvut olivat seuraavat:

Vuosi	%	Vuosi	%	Vuosi	%
1931	13.0	1934	16.8	1937	15.6
1932	13.3	1935	15.4	1938	17.0
1933	15.3	1936	18.1	1939	18.2
				1940	13.3

IV. Taulukkoliitteet

1. Köyhäinhoidon avunsaajien asunto-olot v. 1940

Asunomuoto	Miehiä	Naisia	Lapsia alle 16 v.	Yhteensä
1 huone	1,526	2,870	154	4,550
2 huonetta	627	730	94	1,451
3 »	96	130	6	232
4— »	22	27	1	50
Asui asukkina	632	1,476	26	2,134
» yömajassa	274	97	—	371
» laitoksissa koko vuoden	778	1,312	1	2,091
Tuntematon	861	1,160	121	2,142
Yhteensä	4,816	7,802	403	13,021

2. Kunnalliskodin yhteydessä olevan työlaitoksen työtoiminta v. 1940

Työtoiminnan haarat	Työtoiminnasta kertyneet tulot, mk				Siitä	
	Kunnallis-kodille tehdyistä töistä	Työlaitok-selle tehdyistä töistä	Mulle lai-toksille ja yksityisille tehdyistä töistä	Yhteensä	Käytettyjen työtarvikkeiden arvo, mk	Nettotulot (työpal-kat), mk
Puunjalostamo	124,706	5,271	229,134	359,111	272,338	86,773
Jalkinetyöt	39,363	8,765	14,488	62,616	43,968	18,648
Sepäntyöt	35,756	1,548	21,460	58,764	33,770	24,994
Maalaamo	35,888	3,380	42,032	81,300	49,402	31,898
Räätälintyöt	20,930	3,089	2,775	26,794	18,724	8,070
Kirjansitomo	1,197	320	1,682	3,199	1,330	1,869
Sekalaistyöt	93,253	—	1,619	94,872	3,272	91,600
Yhteensä	351,093	22,373	313,190	686,656	422,804	263,852

3. Köyhäinhoidon avunsaajat avustuksen säännöllisyyden ja lyhyt-aikaisuuden sekä huoltomuodon mukaan v. 1940

Huoltomuoto	Säännöllistä avustusta saaneet				Lyhyt-aikaista avustusta saaneet 1)				Avun-saajia kaik-kiaan
	Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteen-sä	Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteen-sä	
Yksinomaan laitoksissa olleita	887	1,478	13	2,378	633	1,079	305	2,017	4,395
Yksinomaan yksityis-hoidossa olleita	4	3	—	7	—	—	—	—	7
Yksinomaan kotiavus-tusta saaneita	817	2,517	1	3,335	1,541	1,679	10	3,230	6,565
Laitoshoidon lisäksi kotia-vustusta saaneita	359	446	3	808	575	599	71	1,245	2,053
Yksityishoidon lisäksi kotia-vustusta saa-neita	—	1	—	1	—	—	—	—	1
Yhteensä	2,067	4,445	17	6,529	2,749	3,357	386	6,492	13,021

1) Ks. tämän kert. s. 47*.

4. Irtolaishuoltoon joutuneet henkilöt heitä koskevien henkilötietojen mukaan ja ikäluokittain v. 1940

	18—20 v.		21—24 v.		25—29 v.		30—34 v.		35—39 v.		40—44 v.		45—49 v.		50—54 v.		55—59 v.		60— v.		Kaikki ikä- luokat		
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	M.sp.
Irtolaishuoltoon joutuneita kaikkiaan	12	60	18	106	25	142	24	87	24	73	16	37	10	24	10	15	2	4	4	3	145	551	696
<i>Pidätetty irtolaaisuudesta</i>																							
0 kertaa	7	2	12	17	18	44	15	33	14	33	10	17	4	14	4	5	1	3	2	—	87	168	255
1 kerran	4	18	1	44	3	36	7	16	5	11	5	9	3	4	3	4	1	—	1	2	33	144	177
2 kertaa	—	16	2	24	1	33	—	18	2	9	1	5	—	1	1	3	—	1	1	1	8	111	119
3 „	1	10	2	11	1	11	2	7	2	8	—	3	3	2	—	1	—	—	—	—	11	53	64
4 „	—	14	1	10	2	18	—	13	1	12	—	3	—	3	2	2	—	—	—	—	6	75	81
<i>Irtolaishuollon peruste</i>																							
Kuljeksiva elämä	1	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	9	—	9
Työn vieroksuminen	3	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Kerjuu	1	—	4	—	7	—	10	—	9	—	9	—	4	—	7	1	2	—	3	—	56	1	57
Ammattihaureus	—	58	—	106	—	142	—	87	—	72	—	35	—	23	—	11	—	4	—	1	—	539	539
Muu peruste	7	2	12	—	15	—	12	—	13	1	7	2	5	1	1	3	—	—	1	2	73	11	84
<i>Viimeisen huoltotoimenpiteen laatu</i>																							
Varoitus	6	29	4	41	2	32	4	14	3	14	6	10	1	3	2	5	—	—	3	1	31	149	180
Kotikuntaan lähettäminen	—	3	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	6
Irtolaishuolto	1	16	2	23	6	35	3	19	4	9	3	5	1	5	2	7	2	2	—	1	24	122	146
Työlaitos	2	4	9	25	4	36	3	22	2	17	2	3	3	5	1	1	—	1	—	—	26	114	140
Pakkotyö	—	—	—	1	1	12	6	13	2	17	2	10	1	6	3	—	—	—	—	—	15	59	74
Jälkivalvonta	2	1	2	6	8	17	5	15	12	11	3	4	3	4	1	—	—	—	1	—	37	58	95
Ei toimenpidettä	1	7	1	10	4	9	2	4	1	4	—	5	1	1	1	2	—	1	—	1	11	44	55
<i>Syntymäpaikka</i>																							
Helsinki	5	9	5	14	10	14	2	4	5	8	4	2	2	3	2	1	1	—	1	—	37	55	92
Helsinkiä ympäröivät kunnat ¹⁾	1	3	—	2	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	9	12
Muut Uudenmaan läänin kaupungit	—	—	1	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5
„ „ „ maalaiskunnat	1	8	2	10	2	10	2	9	1	9	2	9	1	—	2	—	—	1	—	1	13	57	70
„ „ „ Suomen kaupungit	—	11	3	22	3	30	3	19	4	13	5	5	1	3	3	5	—	—	—	—	22	108	130
„ „ „ maalaiskunnat	5	27	7	57	7	81	14	53	13	40	5	19	6	18	2	9	—	3	3	1	62	308	370
Ulkomaat	—	2	—	—	3	3	2	—	—	3	—	2	—	—	—	—	1	—	—	1	6	11	17
<i>Asui pääasiassa v. 1940</i>																							
Kotona	2	8	—	8	2	19	1	9	2	9	3	3	—	2	—	2	—	—	—	1	10	61	71
Asukkina	2	27	4	66	3	71	4	39	4	29	1	21	2	9	1	9	1	2	1	2	23	275	298

Yömajassa	1	2	3	6	5	4	7	2	7	5	6	3	4	2	6	1	1	1	2	—	42	26	68
Mualla	7	23	11	26	15	48	12	37	11	30	6	10	4	11	3	3	—	1	1	—	70	189	259
Työkyky huoltovuonna																							
Työkykyisiä	12	60	18	106	25	140	24	87	23	72	16	36	10	23	9	12	1	4	4	2	142	542	684
Pysyväisesti työkyvyttömiä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	1	3	1	—	—	—	—	3	9	12
Saanut köyhäinhoitoa v. 1940	3	4	1	8	6	9	11	15	8	16	5	8	4	7	6	5	1	2	1	1	46	75	121
» » ennen huoltoon joutumistaan	1	8	6	27	18	54	15	29	17	39	11	20	7	14	7	10	2	4	2	2	86	207	293
Rikollisuus																							
Tuomittu 0 kertaa	5	47	4	86	9	91	6	53	7 ²⁾ 40	5	15	2	14	1	10	—	1	2	1	41 ²⁾ 358 ²⁾	399		
» 1 kerran	2	9	6	15	3	26	6	20	5	12	1	7	2	4	2	2	—	1	1	2	28	98	126
» 2 kertaa	2	2	3	2	2	11	4	6	—	9	2	4	4	3	1	1	—	—	—	—	19	38	57
» 3 »	1	1	1	—	5	4	1	4	—	4	1	3	1	1	1	—	—	—	—	—	11	17	28
» 4 »	2	1	4	3	6	10	7	4	12	8	7	8	1	2	5	2	1	2	1	—	46	40	86
Tuomittu v. 1940	1	5	—	1	3	4	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	11	16
Vähijuomien käyttö																							
Raitis	3	14	1	12	—	7	—	2	—	7	1	5	1	1	—	4	—	—	—	2	6	54	60
Käyttää jonkin verran	7	34	11	72	7	80	7	41	11	24	2	12	2	7	—	4	1	2	3	1	51	277	328
Juopottelee	2	12	6	22	18	55	17	44	13	42	13	20	7	16	10	7	1	2	1	—	88	220	308
Pidätetty juopumuksesta v. 1940																							
koko vuonna 0 kertaa	8	43	13	81	11	100	11	47	10	41	4	21	2	17	1	10	1	1	3	3	64	364	428
» » 1—2 kertaa	4	13	—	20	5	26	7	25	3	21	4	11	1	4	3	2	1	1	—	—	28	123	151
» » 3— »	—	4	5	5	9	16	6	15	11	11	8	5	7	3	6	3	—	2	1	—	53	64	117
huoltoon jouduttuaan 0 kertaa	11	49	16	87	16	109	16	57	15	47	9	24	5	18	7	12	1	2	3	3	99	408	507
» » 1—2 »	1	8	2	19	3	22	5	21	4	17	3	8	1	3	—	1	1	—	—	—	20	99	119
» » 3— »	—	3	—	—	6	11	3	9	5	9	4	5	4	3	3	2	—	2	1	—	26	44	70
Käsitelty myös alkoholistina v. 1940	—	—	—	—	1	—	2	1	—	1	1	—	1	—	3	1	—	—	—	—	8	3	11
Sairasti sukupuolitauteja v. 1940	—	31	—	40	1	32	—	21	—	14	—	2	—	3	—	1	—	—	—	—	1	144	145
» keuhkotautia v. 1940	—	—	—	2	—	2	—	1	1	3	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	3	9	12

1) Huopalahti, Haaga, Oulunkylä, Helsingin maalaiskunta ja Kulosaari. — 2) 1:stä ei tiedetä, oliko hän tuomittu.

5. Irtolaishuoltoon joutuneet henkilöt heitä koskevien henkilötietojen ja huollon perusteen mukaan v. 1940

Huoltoon joutuneita koskevat henkilötiedot	Irtolaishuollon peruste									Huoltoon joutuneita kaikkiaan		
	Kuljeksiva elämä		Työn vieroksuminen		Kerjuu		Ammatihauus	Muu peruste				
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	M.sp.
Irtolaishuoltoon joutuneita kaikkiaan	9	—	7	—	56	1	539	73	11	145	551	696
<i>Siviilisääty</i>												
Naimattomia	8	—	7	—	40	1	398	53	3	108	402	510
Naineita, yhdessä asuvia	—	—	—	—	4	—	34	8	3	12	37	49
» erossa asuvia	1	—	—	—	3	—	48	4	1	8	49	57
Eronneita	—	—	—	—	8	—	43	5	1	13	44	57
Leskiä	—	—	—	—	1	—	16	3	3	4	19	23
<i>Syntyperä ja kasvatuspaikka</i>												
Aviosyntyisiä	8	—	5	—	56	1	473	66	9	135	483	618
kotona kasvatettuja	7	—	5	—	54	1	437	60	8	126	446	572
kodin ulkop. kasvatettuja...	1	—	—	—	2	—	36	6	1	9	37	46
Aviottomia	1	—	2	—	—	—	64	7	2	10	66	76
kotona kasvatettuja	—	—	1	—	—	—	40	6	2	7	42	49
kodin ulkop. kasvatettuja...	1	—	1	—	—	—	24	1	—	3	24	27
Syntyperä tuntematon	—	—	—	—	—	—	1) ²	—	—	—	1) ²	1) ²
<i>Ammattiryhmä</i>												
Virkamiehiä y.m.s.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maanviljelijästä tai sen sivu- elinkeinoja harjoittavia ...	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia Liikkeenkilökuntaa:	3	—	—	—	7	—	53	4	2	14	55	69
a) päällystä, työnjohtajia	—	—	—	—	—	—	13	1	—	1	13	14
b) työntekijöitä	1	—	—	—	1	—	26	1	1	3	27	30
Tehdas- y.m. ammattityöntek. Muita työntekijöitä	1	—	2	—	12	—	169	26	2	41	171	212
Merimiehiä ja kalastajia	3	—	5	—	33	—	58	34	—	75	58	133
Yleisten laitosten palvelusk.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—	3
Yksityisten palvelijoita	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	4
Muun elinkeinon harjoittajia ..	—	—	—	—	—	1	198	—	1	—	200	200
Ilman varsinaista tai tunnet- tua elinkeinoa olevia	1	—	—	—	3	—	5	1	3	5	8	13
—	—	—	—	—	—	—	14	1	2	1	16	17

6. Irtolais- tai alkoholistihuoltoon joutuneet henkilöt rikollisuutensa, irtolaisuutensa tai väkijuomien käytön alkamisiansä mukaan v. 1940

Huoltoon joutuneiden rikollisuus, irtolaisuus tai väkijuomien käyttö alkoi heidän ollessaan	Irtolaishuoltoon joutuneet						Alkoholistihuoltoon joutuneet								
	Teki ensimmäisen rikoksen			Joutui ensimmäiseen irtolaiskäsitteilyyn			Teki ensimmäisen rikoksen			Joutui ensimmäiseen irtolaiskäsitteilyyn			Alkoi käyttää väkijuomia		
	Mp.	Np.	M.sp.	Mp.	Np.	M.sp.	Mp.	Np.	M.sp.	Mp.	Np.	M.sp.	Mp.	Np.	M.sp.
Alle 18 v.	23	26	49	17	44	61	18	1	19	23	1	24	136	3	139
18—20 »	29	56	85	35	193	228	49	—	49	21	—	21	228	3	231
21—24 »	15	50	65	32	176	208	36	—	36	47	1	48	109	6	115
25—29 »	14	30	44	22	76	98	37	—	37	39	2	41	40	1	41
30—34 »	7	14	21	16	24	40	28	—	28	35	—	35	10	1	11
35—39 »	2	5	7	12	18	30	13	—	13	16	1	17	6	—	6
40—44 »	5	1	6	7	8	15	5	2	7	9	3	12	1	—	1
45—49 »	—	1	1	1	4	5	4	1	5	6	—	6	1	—	1
50—54 »	1	—	1	1	3	4	1	—	1	3	—	3	1	—	1
55—59 »	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	2	—	—	—
60— »	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ikä ilmoittam.	8	10	18	—	2	2	12	—	12	—	—	—	—	—	—
Kaikkiaan	104	193	297	145	551	696	203	4	207	201	8	209	533	14	547

1) Näistä toinen kotona ja toinen kodin ulkopuolella kasvatettu.

7. Alkoholistihuoltoon joutuneet henkilöt heitä koskevien henkilötietojen mukaan ikäluokittain v. 1940

	18—20 v.		21—24 v.		25—29 v.		30—34 v.		35—39 v.		40—44 v.		45—49 v.		50—54 v.		55—59 v.		60— v.		Kaikki ikäluokat		
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	M.sp.		
	Alkoholistihuoltoon joutuneita kaikkiaan	1) ¹ 5	1	11	—	48	1	92	2	135	2	94	2	75	3	40	1	20	2	13	—	533	14
<i>Alkoholistihuollon peruste</i>																							
Vaarallisuus	—	—	—	—	1	—	7	—	5	—	2	—	4	—	—	—	1	—	—	—	20	—	20
Häiriö tai pahennus	1	—	4	—	20	—	35	2	43	—	26	2	24	1	13	1	5	—	4	—	175	6	181
Elatusvelvollisuuden laiminlyönti	—	—	1	—	6	1	9	—	19	—	13	—	8	—	8	—	2	—	2	—	68	1	69
Läheisen henkil. rasit. joutuminen	1	1	—	—	6	—	7	—	11	—	4	—	5	—	4	—	4	—	2	—	44	1	45
Köyhäinhoidon tarve	—	—	—	—	1	—	2	—	6	—	2	—	3	—	2	—	—	1	1	—	17	1	18
Juopumuspidätykset	1) ¹ 3	—	5	—	14	—	32	—	51	2	47	—	31	2	12	—	8	1	4	—	207	5	212
Vapaaehtoisuus	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2
<i>Huoltotoimenpiteen laatu</i>																							
Varoitus	1) ¹ 3	1	6	—	11	—	28	1	35	1	29	1	22	2	6	—	10	—	3	—	153	6	159
Raittiusvalvonta	2	—	3	—	22	—	35	—	57	1	46	1	35	—	24	1	8	2	5	—	237	5	242
Huoltolah., täytäntöönpanematon	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
» » täytäntöönpantu ..	—	—	—	—	3	—	3	—	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	12	—	12
Jälkivalvonta	—	—	2	—	12	1	26	1	41	—	17	—	16	1	9	—	2	—	5	—	130	3	133
<i>Syntymäpaikka</i>																							
Helsinki	1) ¹ 3	—	3	—	20	—	28	1	34	—	20	—	15	—	6	—	2	1	1	—	132	2	134
Helsinkiä ympäröivät kunnat ²⁾ ...	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	7	—	7
Muut Uudenmaan l:n kaupungit ...	—	—	—	—	2	—	1	—	4	—	4	—	2	—	1	—	—	—	—	—	14	—	14
» » » maalaiskunn.	—	—	1	—	3	—	2	—	13	—	10	—	9	1	6	—	3	1	2	—	49	2	51
» Suomen kaupungit	1	—	4	—	11	—	20	—	33	—	17	—	17	1	6	1	4	—	3	—	116	2	118
» » maalaiskunnat	1	1	3	—	12	—	38	1	41	2	41	2	30	1	17	—	8	—	7	—	198	7	205
Ulkomaat	—	—	—	—	—	1	2	—	7	—	1	—	1	—	3	—	3	—	—	—	17	1	18

1) Näistä 1 alle 18 v. — 2) Huopalahti, Haaga, Oulunkylä, Helsingin maalaiskunta ja Kulosaari.

8. Alkoholistihuoltoon joutuneet henkilöt heidän elämänsä koskevien tietojen mukaan ikäluokittain v. 1940

	18—20 v.		21—24 v.		25—29 v.		30—34 v.		35—39 v.		40— v.		Kalkki ikäluokat		
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	M.sp.
Alkoholistihuoltoon joutuneita															
kaikkiaan	¹⁾ 5	1	11	—	48	1	92	2	135	2	242	8	533	14	547
<i>Asui pääasiassa v. 1940</i>															
Kotona	¹⁾ 2	1	4	—	22	—	38	2	50	1	95	4	211	8	219
Asukina	1	—	3	—	4	—	10	—	23	—	42	1	83	1	84
Yömajassa	—	—	1	—	8	—	19	—	27	—	61	—	116	1	117
Muualla	2	—	3	—	14	1	25	—	35	—	44	3	123	4	127
<i>Työsuhte huoltovuonna</i>															
Työssä olevia	¹⁾ 1	—	7	—	41	—	74	2	110	2	214	4	447	8	455
Työttömiä	4	1	4	—	7	1	18	—	24	—	26	3	83	5	88
Pysyväisesti työkvyttömiä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3	1	4
<i>Saanut köyhäinhoitoa v. 1940</i>	¹⁾ 2	—	3	—	12	—	31	—	31	1	66	3	145	4	149
<i>Saanut köyhäinhoitoa ennen huoltoon joutumista</i>	2	—	5	—	29	—	66	1	103	1	172	7	377	9	386
<i>Käsitelty irtolaisuudesta (herjuusta) ennen v. 1940</i>															
Ei käsitelty	¹⁾ 5	1	9	—	33	1	59	1	81	1	145	2	332	6	338
Varoitettu	—	—	1	—	11	—	²⁾ 21	1	28	—	50	¹⁾ 2	111	2	113
Toimitettu kotikuntaan	—	—	1	—	1	—	4	—	13	—	19	—	38	—	38
Määrätty yleiseen työhön	—	—	—	—	3	—	8	—	13	1	28	5	52	6	58
<i>Rikollisuus</i>															
Tuomittu 0 kertaa	¹⁾ 3	1	8	—	29	1	45	2	80	2	165	4	330	10	340
» 1 kerran	1	—	—	—	5	—	16	—	28	—	36	4	86	4	90
» 2 kertaa	1	—	2	—	7	—	12	—	6	—	12	—	40	—	40
» 3 »	—	—	1	—	4	—	7	—	8	—	12	—	32	—	32
» 4 »	—	—	—	—	3	—	12	—	13	—	17	—	45	—	45
<i>Tuomittu v. 1940</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3
<i>Pidätetty juopumuksesta v. 1940</i>															
Koko vuonna 0 kertaa	2	1	1	—	16	1	27	2	32	—	62	1	140	5	145
» » 1—2 »	—	—	2	—	12	—	22	—	28	—	62	2	126	2	128
» » 3 »	¹⁾ 3	—	8	—	20	—	43	—	75	2	118	5	267	7	274
Huoltoon jouduttuaan															
0 kertaa	4	1	6	—	27	1	42	2	57	1	116	4	252	9	261
1—2 »	¹⁾ 1	—	2	—	9	—	26	—	29	—	59	1	126	1	127
3 »	—	—	3	—	12	—	24	—	49	1	67	3	155	4	159
<i>Sairasti sukupuolitautia v. 1940</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
<i>Sairasti keuhkotautia v. 1940</i>	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	4	—	6	—	6

9. Juopumuksesta pidätettyjen Helsingissä asuvien henkilöiden juopumuspäivät kuukausittain ja viikonpäivittäin v. 1940

Kuukausi	Miesten	Näisten	Yhteensä	Miestä kohden	Näistä kohden	Viikonpäivä	Miesten	Näisten	Yhteensä
Tammikuu	577	38	615	1.11	1.08	Maanantai ..	1,829	184	2,013
Helmikuu	679	53	732	1.15	1.15	Tiistai	2,077	202	2,279
Maaliskuu	470	57	527	1.11	1.03	Keskiviikko ..	1,974	183	2,157
Huhtikuu	1,171	90	1,261	1.58	1.20	Torstai	2,190	167	2,357
Toukokuu	1,001	76	1,077	1.24	1.16	Perjantai	2,129	195	2,324
Kesäkuu	1,496	121	1,617	1.23	1.26	Lauantai	2,774	189	2,963
Heinäkuu	1,528	134	1,662	1.31	1.21	Sunnuntai ...	1,227	181	1,408
Elokuu	1,713	175	1,888	1.25	1.19				
Syyskuu	1,587	152	1,739	1.28	1.15	Koko vuosi	14,200	1,301	15,501
Lokakuu	1,464	160	1,624	1.20	1.15				
Marraskuu	1,310	129	1,439	1.17	1.14				
Joulukuu	1,204	116	1,320	1.36	1.09				
Koko vuosi	14,200	1,301	15,501	1.93	1.78				

¹⁾ Näistä 1 alle 18 v. —
²⁾ 1 tapaus ei aiheuttanut toimenpidettä.

10. Juopumuksesta pidätetyt Helsingissä asuvat henkilöt iän, syntymäpaikan ja pidätyskertojen lukumäärän mukaan v. 1940

	Alle 18 v.		18—20 v.		21—24 v.		25—29 v.		30—34 v.		35—39 v.		40—44 v.		45—49 v.		50—54 v.		55—59 v.		60— v.		Kaikki			
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	M. sp.	
Pidätettyjä eri henkilöitä	39	7	216	35	374	81	1,225	126	1,506	143	1,406	113	987	89	705	61	485	33	218	20	178	20	7,339	728	8,067	
<i>Syntymäpaikka</i>																										
Helsinki	17	1	91	5	108	14	315	13	310	18	242	11	165	15	123	10	69	3	32	1	24	2	1,496	93	1,589	
Muut Suomen kaupungit	10	2	41	6	70	20	285	31	363	35	323	24	237	18	159	14	92	9	33	1	25	5	1,638	165	1,803	
Suomen kauppalat	—	—	6	—	9	—	36	3	56	5	50	3	27	3	15	1	22	2	3	1	8	3	232	21	253	
» maaseutu	12	2	73	24	176	46	564	77	739	85	761	73	529	50	388	35	286	18	138	17	114	10	3,780	437	4,217	
Ulkomaat	—	—	4	—	9	—	22	1	36	—	30	2	26	3	19	1	16	1	12	—	7	—	181	8	189	
Tuntematon	—	2	1	—	2	1	3	1	2	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12	4	16	
<i>Pidätyskertojen luku</i>																										
1940																										
1 kerta	34	7	178	25	284	57	882	78	1,036	91	919	73	614	57	451	37	324	22	155	13	136	19	5,013	479	5,492	
2 kerta	4	—	21	5	45	12	197	22	243	27	206	20	164	17	114	15	68	7	30	1	23	—	1,115	126	1,241	
3 »	—	—	10	3	17	8	55	10	86	15	98	10	68	4	46	3	39	1	11	4	7	1	437	59	496	
4 »	—	—	3	1	13	2	26	8	37	6	49	2	39	3	24	3	13	1	5	1	4	—	213	27	240	
5 »	1	—	1	—	6	—	24	4	34	2	36	1	24	4	18	1	17	—	5	—	2	—	168	12	180	
6—9 »	—	—	1	—	7	2	34	3	44	1	62	4	30	4	36	1	13	—	6	—	2	—	235	15	250	
10— »	—	—	2	1	2	—	7	1	26	1	36	3	48	—	16	1	11	2	6	1	4	—	158	10	168	
<i>Pidätetyistä henkilöistä</i>																										
<i>oli</i>																										
Syytteeseen asetettuja	2	1	50	2	60	6	229	7	252	10	266	10	188	10	135	5	99	4	37	2	21	—	1,339	57	1,396	
Ei ennen pidätettyjä...	36	6	164	27	228	52	610	62	655	57	564	44	357	40	239	21	179	14	81	6	80	9	3,193	338	3,531	
Alkoholisteina rekister.	1	—	3	—	14	1	60	2	128	—	175	6	147	4	95	4	53	—	22	3	19	3	717	23	740	
Irtolaisina rekisteröityjä	—	—	7	17	9	32	26	56	26	54	22	33	25	23	12	15	9	6	5	2	3	1	144	239	383	
Kaikkiaan pidätyskert.	47	7	297	60	580	130	1,995	233	2,810	242	2,908	222	2,358	163	1,480	110	985	64	417	48	323	22	14,200	1,301	15,501	
Näistä johti syytteeseen	2	1	59	3	64	7	263	7	324	10	337	11	251	11	169	5	120	4	48	2	27	—	1,664	61	1,725	

11. Katsaus köyhäinhoitoa varten asetettujen huoltokansliain kansliatyöhön v. 1940

	Vastanoitettuja anomuksia	Erväytyen anomusten ilmoituskä	Lähetettä huoltolautakunnan alaisiin			Maksusitoumuksia			Lääke- ja sairaan- hoitolaryke- määräykset	Annettuja koti- avustuksia	Suoritettuja eläkkeelle- antomaksuja	Suoritettuja hoito- maksuja	Suoritettuja matka- y.m. avustuksia	Annettuja hautaus- avustuksia	Annettuja varato- musetalutuksia	Annettuja muuta todistuksia	Muuta asioita	Asioita yhteensä
			kunnallisroihin	työläisroihin	työttöihin	sairaaloihin	päiväkoteihin	muuhun laitokseen										
<i>Kansliat</i>																		
I	7,314	188	—	—	—	160	10	—	776	13,758	—	—	—	26	1,609	584	3,349	27,774
II	7,336	361	—	—	—	220	—	—	1,475	18,153	—	—	—	32	524	1,924	1,320	31,345
III	6,821	515	—	—	—	260	10	—	1,474	25,814	—	—	—	38	1,135	1,453	1,929	39,449
IV	8,478	507	—	—	—	280	2	—	2,488	14,501	—	—	—	49	2,811	607	720	30,443
V	8,662	364	—	—	—	303	—	—	685	19,343	—	—	—	46	2,105	283	2,818	34,609
VI	6,490	465	598	47	413	515	—	266	776	11,036	13	2,499	—	96	355	—	1,951	25,565
VII	9,048	178	—	—	—	307	5	—	629	22,304	—	—	—	41	2,577	225	3,900	39,214
Yhteensä ¹⁾	54,149	²⁾ 2,578	598	47	413	³⁾ 2,045	27	266	8,303	124,909	13	2,499	45	328 ⁴⁾	11,116	5,076	15,987	228,399
<i>Kuukausi</i>																		
Tammikuu ...	4,326	185	84	2	7	101	—	12	456	6,711	—	339	1	27	832	392	928	14,403
Helmikuu ...	3,861	160	64	6	25	110	—	12	506	7,851	—	260	4	24	987	424	1,013	15,307
Maaliskuu ...	4,285	155	97	5	27	100	—	18	647	8,454	5	114	1	14	902	404	1,201	16,429
Huhtikuu ...	5,778	284	51	3	69	187	1	28	724	12,201	—	397	—	24	1,089	525	1,892	23,253
Toukokuu ...	4,528	240	38	10	52	223	1	26	851	11,405	—	111	3	46	938	382	1,513	20,367
Kesäkuu ...	3,904	192	21	1	25	160	12	32	745	10,243	—	138	3	28	755	448	1,441	18,148
Heinäkuu ...	4,149	149	26	3	41	204	1	23	684	10,229	1	280	10	33	796	239	1,343	18,211
Elokuu ...	4,552	196	33	2	26	188	—	13	730	10,584	—	124	5	39	730	337	1,080	18,639
Syyskuu ...	4,808	224	20	2	40	186	8	20	689	11,365	—	149	4	23	807	443	1,315	20,103
Lokakuu ...	5,204	316	23	3	36	216	—	29	846	11,820	—	296	5	18	1,834	444	1,617	22,707
Marraskuu ...	4,670	269	85	4	46	189	1	30	828	11,901	—	90	7	31	775	408	1,424	20,758
Joulukuu ...	4,084	208	56	6	19	181	3	23	597	12,145	7	201	2	21	671	630	1,220	20,074
Yhteensä ¹⁾	54,149	²⁾ 2,578	598	47	413	³⁾ 2,045	27	266	8,303	124,909	13	2,499	45	328 ⁴⁾	11,116	5,076	15,987	228,399

Muist.: Kun osa aikaisemmin köyhäinhoitoa varten asetetuissa huoltokanslioissa hoidettujen sairaaloiden maksusitoumusasioita v:n 1939 helmikuusta lukien siirrettiin rekisterikanslian tehtäväksi, on yllä olevan taulukon numeroihin — vertailuja varhaisempiin vuosiin tehtäessä — asianomaisissa viittauskohdissa lisättävä seuraavat rekisterikanslian osalta saadut numerot: ¹⁾ 3,882. — ²⁾ 1,117. — ³⁾ 1,989. — ⁴⁾ 776.

XIII. Lastensuojelu

Lastensuojelulautakunnan v:lta 1940 antama kertomus¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Yleiskatsaus

Edellisen vuoden lopulla maassamme alkanut vaikea sotatilanne jatkui edelleen v:n 1940 alkukuukausina maaliskuun 13 p:nä tehtyyn Moskovan rauhaan asti. Tämän pakkorauhan kansallemme raskaisiin ehtoihin sisältyi myöskin Neuvostoliitolle vuokratulla Hangon alueella sijaitsevan Bengtsårin koulukodin menetyks n. 500 ha käsittävine maa-alueineen, yhteisarvoltaan yli 4,000,000 mk. Laitoksen henkilökunta ja oppilaat oli sijoitettava kaupungin muihin lastenhuoltolaitoksiin, etupäässä Ryttylään, mikä suuresti vaikeutti tämän laitoksen toimintaa. Bengtsårin tilan karja ja laitoksen irtaimisto saatiin niinkään siirretyksi väliaikaisesti Ryttylään, mistä se sittemmin luovutettiin eri lastenhuoltolaitosten ja osittain Tervallammen työlaitoksen käytäntöön. Kaupungin omiin laitoksiin enää kelpaamattomat rikkinäiset rautasängyt sekä kovin kuluneet ja kolhiintuneet huonekalut annettiin sittemmin kaupunginhallituksen suostumuksella Vapaan Huollon Uudenmaan läänin keskuksen välityksellä puutteessa ollelle siirtoväelle.

Sodan alkaessa maaseudulle siirretyt Sofianlehdon ja Reijolan lastenkodit olivat siellä kevääseen asti, koska ensin siirtoväen kuljetuksista aiheutuva ajoneuvojen puute ja myöhemmin kelirikko asettivat voittamattomia esteitä niiden siirtämiselle aikaisemmin omiin huoneistoihinsa takaisin.

Vaikka työ sodan aikana, asekuuntoisten miesvirkailijain ja sairaanhoitajataarkoulutuksen saaneiden naisten ollessa rintamalla y.m. maanpuolustus-tehtävissä, olikin siten supistuneilla työvoimilla raskasta ja vaikka edellä mainitut lastenkotien siirrot sekä Bengtsårin irtaimiston loppuselvittely aiheutti melkoisesti ylimääräistä vaivannäköä niinhyvien lastensuojeluvirastossa kuin asianomaisissa laitoksissakin, ryhdyttiin kohta rauhan palatua uuteraan jälleenrakennustyöhön. Lautakunnan omien tehtävien ohella pyrittiin hoitamaan myöskin sotasiirtolaisten ja siirtoväen asioita ja siten helpoittamaan tilannetta juuri heidän kohdaltaan. Ja mitä lähemmäksi vuoden loppua päästiin, sitä suuremmassa määrässä lastensuojelutyökin eri muodoissaan siirtyi jälleen säännöllisiin uomiinsa. Tässä yhteydessä on kuitenkin mainittava, että vuoden lopulla menetti myöskin Toivoniemen koulukoti pika-asutuslain vaikutuksesta suurimman osan sille kuuluvan maatilan alueista, mikä — ellei näitä alueita saada palautetuksi takaisin — tulee monin tavoin jatkuvasti haittaamaan tämän laitoksen taloudenhoitoa

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1940/41.

ja kasvatuksellista toimintaa. Hyvin ymmärrettävää on myöskin se, että edellä mainitut sotatalven tapahtumat aiheuttivat sanottujen aluemenetyksien lisäksi kaupungin lastensuojelutoiminnalle paljon muitakin normaalioloista poikkeavia ylimääräisiä kustannuksia.

Ilahduttavana seikkana näiden suurien vaikeuksien keskellä on mainittava, että v:n 1940 lopussa valmistui lautakunnan käytettäväksi kauan päiväjärjestyksessä ollut 16,300 tilavuuskuutiota ja 140 oppilaspaiikkaa sisältävä uusi vastaanotto- ja ammattioppilaskotirakennus, joka väestönsuojineen, taluskoneineen sekä ympäristön tasoituksineen ja istutuksineen tuli maksamaan 7,887,970 mk. Kaluston viivästymisen takia päästiin tähän uuteen kotiin kuitenkin muuttamaan vasta seuraavan vuoden alussa. Otetuna kaluston arvokin huomioon maksoi tämä talo valmiiksi sisustettuna pyöreän luvuin 8,300,000 mk, johon sosiaaliministeriöltä saatiin vastaanottokodin osalta n. 2,000,000 mk:n suuruinen avustus. Talon rakennuskustannukset eivät sisälly tämän kertomuksen lopussa esitettyihin lastensuojelun vuosimenoihin, koska rakennusta varten myönnettyt määrärahat olivat kaupungin rakennustoimiston käytettävissä.

Lastensuojelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Lastensuojelulautakuntaan kuuluivat v. 1940 päätoimittaja E. Kilpi puheenjohtajana, teologiantohtori P. Virkkunen varapuheenjohtajana ja muina varsinaisina jäseninä rouva M. Huttunen, toimistoapulainen T. Larsson, oikeusneuvosmies T. Nilsson, kirjanpitäjä B. Tabelle ja professori A. Ylppö sekä varajäseninä ylilääkäri P. Heiniö, toimittaja K. Kukkonen, toimittaja K.-M. Rydberg, varatuomari R. V. Rönnholm ja kansakoulunopettaja K. Saltzman.

Lautakunnan varsinaiset jäsenet, jäsen Larssonia lukuunottamatta, muodostivat samalla lautakunnan alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokunnan, johon opettajakunnan edustajana kuului opettaja V. E. Uusivirta sekä opettajiston varaedustajana opettaja T. R. Reino.

Kaupunginhallitusta edusti sekä lautakunnassa että koulujen johtokunnassa toimittaja Y. Räisänen.

Lastensuojeluohjesäännön 4 §:ssä säädettyyn lasten huostaanottojaostoon kuuluivat oikeusneuvosmies T. Nilsson puheenjohtajana, teologiantohtori P. Virkkunen varapuheenjohtajana ja muina varsinaisina jäseninä rouva M. Huttunen ja professori A. Ylppö sekä varajäseninä ylilääkäri P. Heiniö, päätoimittaja E. Kilpi, toimittaja K. Kukkonen ja kansakoulunopettaja K. Saltzman.

Äitiysavustusanomuksia valmistelevalle käsittelyvään valiokuntaan kuuluivat päätoimittaja E. Kilpi puheenjohtajana, oikeusneuvosmies T. Nilsson varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä neiti B. Tabelle ja professori A. Ylppö.

Opetuksen tarkastuksesta lautakunnan alaisissa kouluissa huolehtivat Helsingin kaupungin kansakoulujen ohjesäännön mukaisesti suomenkielisten kansakoulujen ensimmäinen tarkastaja A. Huuskonen ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan R. Malmbergin avustamana.

Lautakunnan sekä sen jaostojen ja koulujen johtokunnan kokoukset. Lastensuojelulautakunta kokoontui sodan kestäessä ainoastaan kerran

kuukaudessa, kunnes päästiin säännöllisiin oloihin, jonka jälkeen kokouksia pidettiin jälleen jokaisen kuukauden toisena ja neljäntenä tiistaina, paitsi kesä-, heinä- ja elokuun aikana, jolloin tarvittiin kokoontua vain kerran kuukaudessa. Ylimääräisiä kokouksia pidettiin 1 ja huostaanottojaoston kokouksia 5. Äitiysavustusanomuksia käsittelevä valiokunta kokoontui 22 kertaa. Kansakouluasioita, jolloin myöskin opettajakunnan edustaja osallistui päätöksiin, käsiteltiin 2 kokouksessa. Pöytäkirjat lautakunnan kokouksista kertomusvuoden kuluessa käsittävät yhteensä 2,321 (edellisenä vuonna 2,458) eri asiaa, joista 574 (569) yleisen kanslian, 1,296 (1,533) turvattomain lasten huoltotoimiston ja 451 (356) aviottomain lasten huoltotoimiston esittämiä. Näiden lisäksi on mainittava äitiysvaliokunnan valvitelevasti käsittelemät anomukset, jotka aina kussakin lautakunnan kokouksessa merkittiin saman pykälän kohdalle ja joiden yhteinen lukumäärä oli 1,401 (1,124).

Lautakunnan käsittelemät tärkeimmät asiat. Paitsi talousarvioehdotuksen valmistelua, lasten huoltoonottamista, avustusten lakkauttamista, elatussopimusten vahvistamista, lasten koulunkäynnin ja jatko-opetuksen järjestelyä sekä äitiysavustusten myöntämistä koskevia y.m. lastensuojeluviraston ja lastenhuoltolaitosten jokapäiväisestä toiminnasta johtuvia asioita, lautakunta käsiteli kertomusvuoden aikana erinäisiä yhteiskunnallisen lastensuojelun ja nuorisonhuollon sekä alaistensa laitosten ja niihin kuuluvien maatilojen kehittämistä tarkoittavia yleisempiä kysymyksiä, joista tässä mainittakoon seuraavat:

Sen johdosta, että rautatiehallitus oli vuoden alussa supistanut lasten kuljetukseen aikaisemmin myöntämänsä luottokuljetuslippujen käyttöoikeutta sekä kieltänyt ylimääräisen alennuksen lautakunnan välityksellä kesäksi maalle lähetettäviltä lapsilta, anoi lautakunta sille tammikuun 9 p:nä lähettämässään kirjelmässä, että entisen käytännön sallittaisiin edelleenkin jatkua. Rautatiehallitus kuitenkin epäsi tämän anomuksen selittäen, että velkakuljetusta voidaan nykyisten säännösten mukaan käyttää vain lapsia lähetettäessä Helsingistä maaseutuasemille, mutta ei päinvastoin, ja ettei entisiä ylimääräisiä alennuksia n.s. kesälastenkaan kuljetukseen voida myöntää.

Lastenvalvojan oli aikaisemmin sallittu pitää todistajapalkkioiden y.m. hänen toiminnastaan aiheutuvien menojen suorittamiseksi enintään 2,000 mk:n suuruista käsikassaa, jotavastoin samalta tililtä suoritettavat aviottomain lasten ja heidän äitiensä tilapäiset avustukset asianomaisten oli täytynyt käydä nostamassa huoltolautakunnan kassavirastosta. Kun tällainen järjestelmä aiheutti näille pikku avustusten saajille turhaa vaivannäköä, anoi lautakunta tammikuun 18 p:nä kaupunginhallitukselta, että nämä tilapäiset avustuksetkin saataisiin suorittaa sanotusta lastenvalvojan käsikassasta. Anomukseen suostuttiin ja käsikassan enimmäismäärä korotettiin 5,000 mk:aan.

Kun koulukotienkin mautiloilta oli luovutettava puolustuslaitoksen käytettäväksi hevosia, joista kaikkia ei sodan päätyttyäkään saatu takaisin, aiheutui tästä näillä tiloilla hevostyövoiman puutetta, mikä esiintyi vaikeimpana meren saarella sijaitsevassa Bengtsårin, missä ei hevosta voitu kiireimpiin töihin edes naapurilta lainata. Tämän johdosta anoi lautakunta maaliskuun 4 p:nä kaupunginhallitukselta 22,000 mk:n suuruista erikoismäärärahaa uuden hevosen hankkimiseksi mainittuun laitokseen, mutta ennenkuin anomusta ennätettiin käsitellä, joutuikin Bengtsårin koulukoti

siihen kuuluvine tiloineen Moskovan rauhassa Neuvostoliitolle, joten hevosen ostaminenkin kävi tarpeettomaksi.

Polttoaineiden varaamiseksi kaupungin laitoksille järjestettiin kaupunginhallituksen tammikuun 20 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti halkojen hakkaamista varastoon myöskin Bengtsårin ja Toivoniemen koulukotitilojen metsistä, mihin tarkoitukseen kummallekin laitokselle erikseen myönnettiin 10,000 mk:n suuruinen määräraha. Kun Bengtsår sittemmin menetettiin ennenkuin halkoja oli ennätetty hakata, siirrettiin sillekin hakkuupalkkoihin myönnetty määräraha Toivoniemen tilan käytettäväksi.

Koska Ryttylän koulukotiin oli laitoksen omien oppilaiden lisäksi maaliskuun puolivälissä asutettava vielä suurin osa Moskovan rauhassa menetetyn Bengtsårin koulukodin oppilaista ja henkilökunnasta, muodostui tilanne siellä äärimmäisen tukalaksi. Sen auttamiseksi lautakunta anoi maaliskuun 20 p:nä kaupunginhallituksen toimenpiteitä. Oppilaiden joukkokarkaamia y.m. laitoksen kasvatustoiminnalle haitallisia seurauksia, mitkä tällaisesta olotilasta saivat alkunsa, on valitettavasti ollut vaikea saada myöhemminkään pysähtymään, varsinkaan, kun jälleen syttynyt uusi sota on pitänyt yleistä mielen rauhattomuutta yllä.

Kun lautakunnan jäljelle jäämissä lastenhuoltolaitoksissa ei ollut mahdollista järjestää toimipaikkaa menetetyn Bengtsårin koulukodin johtajalle eikä kahdelle kansakoulunopettajalle, teki lautakunta maaliskuun 29 p:nä kaupungin kansakoulujen johtokunnille esityksen heidän siirtämistään kansakoulujen palvelukseen. Asia saatiinkin kaupunginhallituksen myötävaikutuksella näin järjestetyksi. Muutamat muut sanotun laitoksen toimihenkilöistä voitiin sijoittaa sittemmin valmistuneessa uudessa vastaanottokodissa avautuneisiin virkoihin, joiden järjestelystä lautakunta teki huhtikuun 16 p:nä esityksen kaupunginvaltuustolle, sekä loput Toivolan ja Ryttylän koulukoteihin, lukuunottamatta sellaisia, jotka jo eläkeiän saavuttaneina voivat siirtyä eläkkeelle.

Maaliskuun 19 p:nä päivätyssä läheteessä pyysi kaupunginhallitus lautakunnan lausuntoa Lohjan Sähkö Oy:n anomuksesta saada vetää Toivoniemen tiluksien yli aikaisemmin Lohjan pitäjässä sijaitsevaan Varolan kartanoon johdetusta sähkölinjasta haarautuva korkeajännitteinen sähköjohto saman pitäjän Karstun kylään. Ottaen huomioon, että kaupunki oli aikanaan kustantanut Toivoniemen koulukotiin Lylyisten kartanosta jatkettun korkeajännitteisen pääjohdon muuntajalaitteineen sekä myöntänyt mainitulle yhtiölle oikeuden Karstun linjan jatkamiseen siitä ilman minäkäänlaista erikoiskorvausta, ehdotti lautakunta asiasta huhtikuun 16 p:nä antamassaan lausunnossa, että oikeus Karstun linjan vetämiseen myönnettäisiin vain sillä ehdolla, että yhtiö suorittaisi Toivoniemen koulukodille päälinjasta aikoinaan aiheutuneista yli 33,000 mk:n suuruisista kustannuksista osittaisena korvauksena kerta kaikkiaan 15,000 mk sekä maksaisi sen lisäksi kyseessä olevan Karstun linjan sanotun tilan metsänkasvulle tuottaman vahingon ja sähköpylväiden peltojen muokkaukselle aiheuttaman haitan hyvityksenä linjavuokraa 1,000 mk vuodessa niin kauan kuin sopimus sähköenergian toimittamisesta Toivoniemen koulukotiin on yhtiön kanssa voimassa. Viimeksi mainitun vuosivuokran suorittamiseen ei yhtiö kuitenkaan ollut taipuvainen suostumaan, vaan anoi myöhemmin uudelleen, että kaupunki lieventäisi vaatimuksiaan vuosimaksuun nähden. Ennenkuin asia tässä uudessa vaiheessaan ennätettiin loppuun käsitellä, olivat ne pelto- ja metsäalueet, joiden läpi puheena oleva

Karstun linja oli suunniteltu vedettäväksi, siirtyneet pika-asutuslain toimeenpanossa toisille omistajille, minkä vuoksi tämän kysymyksen ratkaisu on edelleenkin keskeneräinen.

Bengtsårin koulukodin irtaimiston kuljetuksista sekä Sofianlehdon ja Reijolan lastenkotien siirrosta sodanaikaisista paikoistaan jälleen omiin huoneistoihinsa oli aiheutunut 33,640:10 mk:n suuruiset kustannukset, mitkä kaupunginhallitus lautakunnan huhtikuun 30 p:nä tekemästä anomuksesta suostui suorittamaan yleisistä käyttövaroistaan sekä käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Edellisen joulukuun 7 p:nä oli kaupunginhallitus yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan myöntänyt valtion Mäntsälässä omistaman Saaren kartanon pää- ja erään sivurakennuksen kunnostamiseen Sofianlehdon pikkulastenkodin sodanaikaista sijoittamista varten rakennustoimiston käytettäväksi 48,500 mk, mistä määrästä käytettiin sähkölaitteiden kunnostamiseen, huoneiden paperoimiseen y.m. erilaisiin ennakkokorjauksiin 19,905:20 mk. Huoneistot oli maatalousministeriön asutusasiain osasto luvannut tähän tarkoitukseen vuokravapaasti ehdolla, että lautakunta itse vastaisi vedensaannista, valosta ja lämmityksestä sekä jättäisi kaikki huoneet sodan päätyttyä samanlaisessa kunnossa takaisin kuin missä ne olivat niitä vastaanotettaessa. Suostumatta lautakunnan ehdottamaan huoneistojen vastailevan tarkastukseen niistä pois muutettaessa, esitti asutushallitus myöhemmin lautakunnalle 25,000 mk:n suuruisen laskun lastenkodin siellä sen mielestä aiheuttamien korjauskulujen peittämiseksi, ilman että edellä mainittuja kaupungin suorittamia ennakkokorjauskustannuksia otettiin edes lyhennyksenä huomioon. Lautakunnan elokuun 19 p:nä asiasta antaman lausunnon nojalla kaupunginhallitus suoritti tämän lautakunnan mielestä suurelta osaltaan kohtuuttoman hyvityksen edellä mainitun korjausmäärärahan jäännöksestä erikoisesti siihen katsoen, ettei varsinaista vuokraa näistä huoneistoista tarvittu maksaa.

Kun Ryttylän koulukotitilalla ei ollut riittävästi rehuja Bengtsårista sinne tilapäisesti siirretylle karjalle eikä tätä karjaa kokonaisuudessaan muutenkaan siellä tarvittu, teki lautakunta toukokuun 14 p:nä kaupunginhallitukselle esityksen, että Ryttylän maatilan sijoitusmahdollisuudet ylittävä osa Bengtsårin lehmistä saataisiin siirtää huoltolautakunnan suostumuksella Tervalammen työlaitokseen, edellytyksin, että jos johonkin vastaisuudessa perustettavaan kaupungin lastenhuoltolaitokseen karjaa tarvittaisiin, Tervalammen työlaitos olisi silloin velvollinen luovuttamaan sille vastaavan määrän samanarvoisia lehmiä, ja että tästä siirrosta aiheutuvat inventarioarvojen muutokset sekä tulovajaukset ja -ylitykset olisi huomattava kummankin laitoksen tileissä. Asia saatiinkin näin järjestetyksi.

Ryttylän koulukodin Alatalo nimisen oppilasosaston korjaustöitä varten oli v:n 1940 menoarvioon merkitty rakennustoimiston käytettäväksi 196,000 mk:n suuruisen määräraha. Samoin oli kaupunginhallitus lautakunnan esityksestä syyskuun 6 p:nä yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan myöntänyt asuntojen järjestämiseksi Bengtsårista Ryttylään siirretyille maataloustöiden ohjaajalle ja tallimiehelle 62,600 mk. Koska näitä töitä ei työvoiman saantivaikeuksien takia voitu aikanaan suorittaa, siirrettiin Alatalon korjausmääräraha seuraavaan vuoteen, jota vastoin kaupunginhallitus lokakuun 10 p:nä peruutti päätöksensä edellä mainitun 62,600 mk:n erikoismäärärahan myöntämisestä jättäen Bengtsårin maataloustöiden ohjaajan ja tallimiehen asunnon järjestämisen lautakunnan

uuden esityksen varaan. Alatalon korjauksia koskevan määrärahan siirto saatettiin valtionavun varaamista varten myöskin sosiaaliministeriön lastensuojelutoimiston tiedoksi.

Koska Bengtsårin puutarhuri siirrettiin tämän laitoksen menettämisen jälkeen Toivolan koulukotiin, voitiin puutarhaviljelyksiä siellä entisestään laajentaa. Kun pouta-aikoina Toivolassa vallitseva veden puute teki kuitenkin laajasuuntaisemman puutarhatyön kannattamattomaksi, esitti lautakunta kesäkuun 28 p:nä kaupunginhallitukselle, että se antaisi kaupungin vesijohtolaitoksen tehtäväksi lähemmin tutkia, millä tavoin vedensaanti Toivolan koulukodin puutarhaviljelyksille keinoitekoista kesäkastelua varten olisi käytännöllisimmän järjestettävissä. Vesijohtolaitoksen laatimien laskelmien perusteella merkittiinkin veden johtamiseksi lähellä olevasta Vantaanjoesta seuraavan vuoden menoarvioon rakennustoimiston käytettäväksi 73,000 mk:n suuruinen määräraha.

Kun Kullatorpan lastenkodin ulkohuonerakennus on jo niin lahonnut, ettei siitä enää korjaamallaakaan saa kunnollista, ja kun myöskin sauna tässä laitoksessa olisi erikoisesti lasten kylvettämiseen tarpeellinen, laati rakennustoimisto lautakunnan kesäkuun 28 p:nä tekemästä esityksestä piirustukset ja kustannuslaskelmat kumpaakin rakennusta varten. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin toistaiseksi evätä niihin tarpeellisen määrärahan merkitsemisen talousarvioehdotukseen.

Kesäkuun 17 p:nä tuhosi tulipalo Siltalan tilan tiiliseinäisen navetta-rakennuksen pärekaton ja kaikki muutkin puosot. Suomen Maalaisten Keskinäinen Paloapuyhtiö, jossa rakennus oli vakuutettu 75,000 mk:sta, korvasi vahingon 57,500 mk:lla. Lautakunnan kesäkuun 28 p:nä tekemästä esityksestä luovutti kaupunginhallitus tämän rahamäärän Ryttylän koulukodin käytettäväksi rakennuksen uusimiseen ja sillä se saatiinkin entistä ehompaan kuntoon.

Edellisenä syksynä oli poistettu piikkilangat Kullatorpan lastenkodin tonttialuetta ympäröivästä aitauksesta. Kun 3—9 vuotiaiden, osittain vajaakykyisten lasten valvominen heidän ulkosalla ollessaan ilman aitaa kävi vaikeaksi, antoi kaupunginhallitus lautakunnan heinäkuun 19 p:nä sille tekemästä esityksestä rakennustoimiston tehtäväksi laittaa mainittuun lastenkotiin uuden säleaidan myöntäen samalla yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan tähän tarkoitukseen 29,500 mk:n suuruisen määrärahan.

Ryttylän koulukodin johtajan esityksestä anoi lautakunta heinäkuun 19 p:nä kaupunginvaltuustolta, että tilapäisen työvoiman tililtä palkattujen konepuusepän ja metallitöiden apulaisopettajan toimet mainitussa laitoksessa vakinaistettaisiin seuraavan vuoden alusta lukien. Kokouksessaan elokuun 28 p:nä kaupunginvaltuusto kuitenkin epäsi tämän esityksen.

Koska uuden vastaanottokodin rakennustöitä viimeisteltäessä oli havaittu erinäisiä piirustuksista poikkeavia pikku muutoksia tarpeellisiksi ja kun rakennustoimistolta oli epähuomiossa jäänyt joitakin välttämättömiä taluskoneita alkuperäisiin kustannuslaskelmiin merkitsemättä, anoi lautakunta elokuun 1 p:nä kaupunginvaltuustolta näitä tarkoituksia varten 106,970 mk:n suuruisa määrärahaa, mikä myönnettiin.

Kun Toivoniemen koulukodin ruokataloudessakin oli vuodesta toiseen täytyntä käyttää järvivettä, mitä asianomainen lääkäri ei pitänyt sopivana, oli eräältä Lohjalla toimivalta vesijohtoliikkeeltä hankitun urakkatarjouksen perusteella talousarvioon tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan

lukuun Talorakennukset rakennustoimiston käytettäväksi merkitty 17,000 mk:n suuruisen määräraha kaivon sekä siihen kuuluvan vesijohdon ja pumpun rakentamiseksi mainittuun laitokseen. Kaupunginarkkitehti ei kuitenkaan hyväksynyt paikallista urakoitsijaa eikä tämän laatimia kustannuslaskelmia, vaan ilmoitti suorittavansa nämä työt rakennustoimiston omilla työvoimilla. Kun töiden alkuunpaneminen sittemmin viivästyi, ennätivät tarveaineiden hinnat sillä välin kohota niin paljon, ettei alkuperäinen urakoitsijakaan katsonut enää voivansa suorittaa kyseisiä töitä edellä mainitulla urakkasummalla. Jotta tämä monta vuotta vireillä ollut kaivokysymys olisi vihdoinkin saatu ratkaistuksi, anoi lautakunta syyskuun 24 p:nä kaupunginhallitukselta, että talousarviossa oleva 17,000 mk:n määräraha siirrettäisiin Toivoniemen koulukodin käytettäväksi sanottuun tarkoitukseen sekä sen lisäksi 11,000 mk, eli siis yhteensä 28,000 mk, johon kaupunginhallitus suostuikin ja millä summalla paikallinen urakoitsija sitten koulukodin toimesta laittoi tämän kaivon johtoiseen ja pumppuineen kuntoon.

Kaupunginhallitukselle lokakuun 1 p:nä antamassaan lausunnossa lautakunta puolsi Työläisäitien ja Lasten kotiyhdistys r.y:lle myönnettäväksi kaupungin varoista 3,000,000 mk:n lainan äitien- ja lastenkodin rakentamiseksi Lemunkujan tontille n:o 1, jonka kaupunginvaltuusto oli v. 1939 luovuttanut sille vuokravapaasti tätä tarkoitusta varten. Asia sai myöhemmin sellaisen ratkaisun, että kaupunki suostui yhdistyksen puolesta takaukseen mainitun suuruudesta lainasummasta.

Koska kansliatyö lastensuojeluvirastossa oli siinä määrin lisääntynyt, ettei päivittäisiä kirjoitus- y.m. tehtäviä ollut mahdollista tyydyttävästi suorittaa käytettävissä olevilla työvoimilla, anoi lautakunta lokakuun 22 p:nä kaupunginhallitukselta, että naistarkastajain avuksi saataisiin palkata marraskuun 1 p:stä alkaen henkisen alan työttömistä ylimääräinen toimisto-apulainen 1,900 mk:n kuukausipalkoin, mihin anomukseen kaupunginhallitus suostuikin.

Sosiaaliministeriö oli pyytänyt lautakunnan lausuntoa huoltotyöntekijäin koulutuksen järjestämistä suunnitelleen komitean mietinnöstä. Lokakuun 31 p:nä antamassaan lausunnossa lautakunta yhtyi pääpiirteissään puoltamaan komitean ehdotuksia, jotka päätyivät siihen, että tällainen koulutus järjestettäisiin toistaiseksi Yhteiskunnallisen korkeakoulun yhteyteen.

Lastensuojeluvirasto

Virkaileijat. Lastensuojelun toimitusjohtajana toimi filosofianmaisteri R. Liukkonen sekä lautakunnan ja sen valiokuntain sihteerinä hovioikeudenauskultantti A. Koskenkylä. Lautakunnan kassa- ja tiliasiat olivat edelleen yhdistettyinä huoltolautakunnan tilitoimistoon, kun taasen lastenhuoltokorvausten perimisestä huolehti huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan yhteinen asiamiestoimisto. Koulukotien, vastaanotto- ja ammattioppilaskodin sekä Kullatorpan lastenkodin lääkärinä oli lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma, joka tarkasti myöskin tylsämielisten laitoksiin ja aistiviälliskouluihin pyrkivät lapset sekä yleensä 7 vuotta vanhemmat lautakunnan hoidokit ja lisäksi lautakunnan kesäksi maalle toimittamat lapset. Yleisen kanslian kansliatehtäviä hoiti neiti C. Nyström filosofianmaisteri I. Valtamon avustamana sekä vastaanotto- ja rekisteri-

toimistoa neiti M. Tawaststjerna neitien H. Strählmanin ja T. Parman avustaessa toimistolle ilmoitettujen lastensuojelutapausten tutkimisessa. Syyskuun 1 p:nä otettiin rekisteritoimistoon edellisten lisäksi ylimääräiseksi apulaiseksi rouva I. Aaltonen.

Lastenvalvojana toimi hovioikeudenauskultantti A. E. Heiskanen, varamiehenään sihteeri A. Koskenkylä, ja lastenhuollontarkastajana sekä samalla nuorisonhuoltajana pastori K. F. Palomäki. Lastenvalvojan ja lastenhuollontarkastajan välittömässä johdossa toimiville aviottomain ja turvattomain lasten huoltotoimistoille kuuluvain lasten hoitoa valvoi lääketieteenlisensiaatti R. Granholm naistarkastajien neiti M. Ahlbergin ja rouva A. Stegmanin avustamana, joista edellinen huolehti alle 7 vuotiaiden ja jälkimmäinen sitä vanhempien lasten sijoituksista. Kaupunkiin sijoitettujen pikkulasten hoidon tarkkaajana toimi rouva I. Stenvall sekä lisäksi myöskin kunnallisten lastenhoidonneuvolain hoitajat, neidit L. Hirstiö, H. Parviala, L. Sarvi ja L. Soini. Samoin antoivat kaupungin avustamat yksityiset lastenhoidonneuvolat pikkulasten hoidon valvonnassa apuansa. Kaupungissa yksityiskoteihin sijoitettujen 7 vuotta vanhempien lasten hoitoa valvoivat kodissävijät rouvat M. Hainari ja E. Rätty sekä neiti M. Ramstedt, jotka huolehtivat myöskin nuorisonhuoltojaostolla tarpeellisista kotikäynneistä. Kansliatehtäviä turvattomain lasten huoltotoimistossa hoitivat neidit G. Boldt ja E. Ekholm sekä nuorisonhuoltojaostolla neiti E. Hirn, Lastenvalvojan perimistöimistöä hoitivat rouva A. Aminoff ja filosofianmaisteri M. Törnudd, kun taasen aviottomain lasten huoltotoimiston kansliatehtävistä huolehtivat rouvat A. Alanen ja V. Hyvärinen. Äitiysavustusten jakoa koskevien asioiden valmistelusta huolehti rouva S. Hiisivaara.

Lautakunnan tekemäin päätösten johdosta tai muusta syystä lähetettiin lastensuojeluvirastosta kertomusvuoden kuluessa yhteensä 14,273 (edellisenä vuonna 11,122) kirjelmää tai laajempaa esitystä, joista 682 (855) lautakunnan puheenjohtajan allekirjoittamia, 832 (589) toimitusjohtajan ja sihteerin lähettämiä, 2,340 (742) rekisteritoimistosta, 1,709 (2,533) turvattomain lasten huolto-osastolta, 6,433 (4,065) aviottomain lasten osastolta, 369 (528) nuorisonhuoltojaostolta ja 1,908 (1,810) äitiysavustusta koskevia asioita. Näiden lisäksi lähetettiin viraston eri osastoilta lasten vanhemmille tai muille yksityisille henkilöille joukko kirjeellisiä kansliaankutsuja tai muita tiedusteluja, joita ei katsottu tarpeelliseksi rekisteröidä.

Ilmoitukset lastensuojelutoimenpiteitä kaipaavista lapsista. Lukuunottamatta lastensuojeluviraston nuorisonhuoltojaostolle ilmoitettuja 330 koulusta poisjäänyttä lasta kuin myöskin saman jaoston välityksellä 156 kesäksi maalle toimitettua sekä 2,331 leikkikentille ilmoittautunutta lasta, jätettiin lautakunnan vastaanotto- ja rekisteritoimistoon kertomusvuoden kuluessa yhteensä 1,893 (edellisenä vuonna 1,971) ilmoitusta hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista ja nuorista henkilöistä, jakautuen nämä ilmoitukset niitä tehneisiin nähden seuraavasti:

Huoltolautakunta	112	Vanhemmat itse	414
Kansakouluntarkastajat	7	Lastensuojeluyhdistykset	51
Poliisilaitos	411	Lastensuojeluvirkailijat	288
Muut viranomaiset	348	Yksityiset henkilöt	262

Yhteensä 1,893

Ilmoittajain tiedonantojen mukaan oli ilmoituksen aiheena:

Lain rikkominen	368	Lasten pahoinpitely tai huono hoito.....	63
Muut kasvatukselliset syyt	72	Vanhempain huono elämä	69
Lasten aistivallisuus tai vähälahjaisuus	20	Muut syyt	102
Lasten turvattomuus	686	Sotasiirtolaisuus	275
Lasten avioton syntyperä	238		
		Yhteensä	1,893

Useat ilmoitetuista tapauksista siirtyivät turvattomien lasten huolto-osastolle tai osoittautuivat toimeenpannuissa tutkimuksissa sen laatuiseksi, etteivät ne aiheuttaneet asianomaisille annettuja ohjeita tai varoituksia ankarampia toimenpiteitä. Minkä verran ilmoitetuista lapsista oli otettava lautakunnan huostaan samoin kuin muutkin heihin kohdistuneet erikoisemmat toimenpiteet ja niiden perusteena olevat syyt ilmenevät seuraavista tässä kertomuksessa esiintyvistä selostuksista.

Lastensuojelulautakunnan huostaan otetut lapset. V:n 1940 alussa oli lastensuojelulautakunnan täysihuollossa edellisestä vuodesta jäljellä kaikkiaan 2,227 lasta. Vuoden kuluessa otettiin hoidettavaksi 679 lasta (edellisenä vuonna 591), joten kertomusvuoden aikana oli lautakunnan täysihuollossa yhteensä 2,906 (2,911) lasta. Edellä mainituista 2,906 lapsesta oli lautakunnan yleisen kanslian huollettavana 408 suojelukasvatusta tarvitsevaa ja turvattomien lasten huoltotoimiston hoivissa 2,459 n.s. köyhäinhoidollista eli turvatonta lasta. Sitä paitsi oli 39 lasta osan vuodesta yleisen kanslian ja osan vuodesta turvattomien lasten huoltotoimiston huollossa. Lasten vaihtuminen vuoden kuluessa selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Huolto-osasto	Jäljellä v:sta 1939		Uusia		Yhteensä		Eronneita 1)		Jäljellä v:een 1941		V:n 1940 kuluessa poistettuja ja uudelleen hoitoon otettuja	
	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä
Yleisen kanslian huollossa	254	96	70	27	324	123	104	11	220	112	5	1
Turvattomien lasten huoltotoimiston hoivissa	949	928	305	316	1,254	1,244	340	325	914	919	43	46
Yhteensä	1,203	1,024 ²⁾	344 ²⁾	335 ²⁾	1,547 ²⁾	1,359 ²⁾	413 ²⁾	328	1,134	1,031	48	47

Kuten edellä olevasta asetelmästä ilmenee, oli kertomusvuoden kuluessa hoidetuista lapsista 95 sellaista, jotka syystä tai toisesta poistettiin lautakunnan luettelosta, mutta myöhemmin otettiin jälleen lautakunnan hoitoon, suurin osa näistä turvattomien lasten osastolla.

Edellä mainituista 2,906 lapsesta osa oli sijoitettu lautakunnan omiin laitoksiin, osa yksityisten ylläpitämiin lastenhuoltolaitoksiin ja yksityis-

1) Tähän sisältyy 21 poikaa ja 21 tyttöä, jotka jo kertomusvuoden alussa poistettiin lautakunnan huostasta. — 2) Molemmissa ryhmissä esiintyvä lapsi on otettu summaan vain kerran.

koteihin. Sitä paitsi hoidettiin aistiviallisia ja tylsämielisiä sekä raajarikkooisia heille sopivissa erikoolaitoksissa. Lisäksi 20 lasta sai vain rahaavustusta. Lasten jakaantuminen eri hoitomuotojen mukaan sekä hoitopäivien luku eri hoitopaikoissa selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Hoitomuoto	Lapsia			Hoitopäiviä		
	Polkia	Tyttöjä	Yhteensä	Polkien	Tyttöjen	Yhteensä
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevia</i>						
<i>a) lapsia</i>						
Lautakunnan omilla laitoksissa.....	252	54	306	57,981	16,397	74,378
Aistiviallis- ja raajarikkooisten hoitoloissa	6	4	10	1,239	703	1,942
Vajaamielisten hoitoloissa	60	50	110	16,715	15,154	31,869
Ammattikoulukodeissa	1	—	1	246	—	246
Sairaaloissa	7	3	10	786	745	1,531
Muissa laitoksissa	3	1	4	429	366	795
<i>b) nuoria henkilöitä</i>						
Seimelän tyttökodissa	—	12	12	—	3,285	3,285
Vuorelan kasvatustaloksessa	—	1	1	—	2	2
Pohjolan poikakodissa	1	—	1	366	—	366
Rajamäen työsiirtolassa	5	1	6	837	13	850
Väinölän turvakodissa	—	2	2	—	94	94
Vain raha-avustuksia saaneita	2	—	2	—	—	—
<i>Yhteensä</i>	324	123	447	78,599	36,759	115,358
<i>Turvattomia</i>						
<i>a) lapsia</i>						
Lautakunnan omilla laitoksissa	315	241	556	55,968	38,598	94,566
Yksityisissä lastenhuoltolaitoksissa	414	446	860	105,187	115,970	221,157
Ammattikoulukodeissa	1	—	1	365	—	365
Sairaaloissa	27	39	66	584	2,217	2,801
Yksityisissä perheissä	580	605	1,185	167,477	174,659	342,136
Vain raha-avustuksia saaneita	8	10	18	—	—	—
<i>b) nuoria henkilöitä</i>						
Seimelän tyttökodissa	—	5	5	—	776	776
Rajamäen naissiirtolassa	—	1	1	—	3	3
Lausteen poikakodissa	2	—	2	481	—	481
<i>Yhteensä</i> ¹⁾	1,254	1,244	2,498	330,062	332,223	662,285
Kaikkiaan	1,547	1,359	2,906	408,661	368,982	777,643

Lautakunnan huoltoon otetuista lapsista oli avioliitossa syntyneitä 1,499 eli 51.6 % ja aviottomia 1,407 eli 48.4 %. Turvattomiin lapsiin nähden olivat vastaavat suhdeluvut 49.4 ja 50.6 sekä suojelukasvatusta tarvitseviin lapsiin nähden 64.2 ja 35.8. Kaikista aviosyntyisistä lapsista oli 824:llä eli 55.0 %:lla molemmat vanhemmat elossa, 523:lla eli 34.9 %:lla oli jompikumpi vanhemmista kuollut ja 152 eli 10.1 % oli täysin orpoja. Aviottomista lapsista 637:llä eli 45.3 %:lla oli sekä isä että äiti elossa, 694:llä eli 49.3 %:lla oli isä tai äiti kuollut tai isä tuntematon ja 76:lla eli 5.4 %:lla olivat molemmat vanhemmat kuolleet tai tuntemattomia.

Ikäänsä nähden lapset jakaantuivat seuraavasti:

¹⁾ Kahdessa tai useammassa ryhmässä esiintyvä lapsi on otettu summaan vain kerran.

Ikä vuoden päätyessä, vuotta	Suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia		Turvattomia lapsia		Lapsia kaikkiaan	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Alle 2	—	—	291	11.6	291	10.0
2—6	6	1.3	652	26.1	657	22.6
7—12	98	21.9	914	36.6	996	34.3
13—15	161	36.0	464	18.6	608	20.9
16—17	133	29.8	159	6.4	287	9.9
18—	49	11.0	18	0.7	67	2.3
Yhteensä	447	100.0	2,498	100.0	2,906	100.0

Suurin osa lapsista oli syntynyt Helsingissä, nim. 2,127 eli 75.4 % niistä, joiden syntymäpaikka oli tiedossa. Pääkaupunkia ympäröivissä kunnissa oli syntynyt 27 ja muualla Uudenmaan läänissä 162, joten muualla syntyneitä oli ainoastaan 505 eli 17.9 %. Köyhäinhoidollinen kotipaikka-oikeus oli 2,371:llä eli 84.1 %:lla Helsingissä, 69:llä kaupunkia ympäröivissä kunnissa sekä 52:lla muualla Uudenmaan läänissä. Vain 215:llä oli kotipaikka-oikeus jossakin muussa maan kunnassa, kun taas 111 lapsen hoitokustannukset valtio korvasi.

Jotta saataisiin selvitettyksi, mihin yhteiskuntaluokkiin lautakunnan huollossa olevat lapset kuuluvat, on heidät ryhmitetty vanhempainsa ammatin perusteella, aviosyntyiset isän ja aviottomat äidin ammatin mukaan. Sen nojalla oli m. m. tehdas- y. m. ammattityöntekijäin lapsia 1,040 eli 35.8 %, muiden työntekijäin 650 eli 22.4 %, palvelijoiden 496 eli 17.1 %, itsenäisten liikkeenharjoittajain 243 eli 8.4 %, liikeapulaisten ja palveluskunnan 268 eli 9.2 % sekä virkamiesten ja vapaiden ammattien harjoittajien lapsia 40 eli 1.4 %.

Kodeissa toimitettujen tutkimusten mukaan oli syynä siihen, miksi edellä mainitut lapset otettiin lautakunnan hoitoon, useimmissa tapauksissa jokin vanhemmista johtuva seikka. Ainoastaan 402:ssa eli 13.8 %:ssa tapauksista syy johtui lapsesta; 225 lasta nimittäin otettiin sairauden, vammaisuuden, aistivallisuuden tai raajarikkoisuuden ja 177 lasta pahan tapaisuuden vuoksi lautakunnan huostaan. Sen sijaan 2,411:ssä eli 83.0 %:ssa tapauksista syy johtui vanhemmista. 737 eli 25.4 % lapsista otettiin huollettavaksi sen vuoksi, että vanhemmilta puuttui kasvatustaito, 521:llä eli 17.9 %:lla oli jompikumpi tai molemmat vanhemmista kuolleet, 367 lasta eli 12.6 % oli vanhempiensa hylkäämiä ja 438 lapsen, 15.1 %, vanhemmat olivat joko sairaita tai oli heillä muuten työkyky vähentynyt, 187 tapauksessa, 6.4 %, vanhemmat olivat joko työhaluttomia, huolimattomia tai juoppoja.

Äidinkieli oli 2,372:lla eli 81.6 %:lla suomi, 461:llä eli 15.9 %:lla ruotsi ja 73:lla eli 2.5 %:lla jokin muu kieli.

Yleisen kanslian hoidokit ja niitä varten tarkoitettut laitokset

Suojelukasvatusta tarvitsevat edellä mainituista lautakunnan huostaan otetuista lapsista olivat lastensuojeluviraston yleisen kanslian hoidossa ja oli näiden huoltamiseen käytettävissä seuraavat kaupungin ylläpitämät laitokset:

Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti Merikadun 21:ssä. Edellinen näistä toimii havaintojentekolaitoksena kouluikäisten lasten vastaisiin hoitopaikkoihinsa sijoittamista varten, jota paitsi käytökseltään moitteettomat lapset voivat sen koululaisosastolla asuen käydä kaupungin kansa- ja ammattikouluissa. Ammattioppilaskoti taasen tarjoaa asunnon ja hoitoa sellaisille lautakunnan alaisista laitoksista kaupunkiin käsityöläisoppiin tai tehtaiden työpajoihin siirtyville pojille, joilla ei ole kunnollista omaa kotia ja jotka eivät yksin jätettyinä voisi vielä tulla elämässä omin neuvoin toimeen. Vastaanottokodissa oli yhteensä 52 ja ammattioppilaskodissa 18 hoitopaikkaa. Kummankin laitoksen johtajana toimi opettaja M. Tuokko ja emännöitsijänä neiti E. Gröning hoitaen samalla tyttöosastoa hoitajatarharjoittelijan avustamana. Poikaosaston hoitajana toimi neiti I. Hänninen, apunaan toinen hoitajatarharjoittelija ja ammattioppilaskotia hoiti neiti I. Jääskeläinen. Näiden lisäksi oli kaikilla osastoilla yhteinen keittäjä ja palvelija sekä leipoja ja pesijä.

Bengtsårin koulukoti siihen kuuluvine maatioineen, Bromarvin pitäjässä, on kaksikielinen ja tarkoitettu ennen siellä sattunutta tulipaloa enintään 85 yläkansakoulun tai jatkokoulun ikäasteella olevalle pojalle. Laitoksen johtajana toimi kansakoulunopettaja J. G. Lindholm. Suomenkielisen osaston opettajana oli opettaja A. R. Taipale ja ruotsinkielisen osaston opettajana C. A. Collén. Kummankielisten jatkoluokkain opetustunteja hoitivat edellä mainitut opettajat sekä laitoksen johtaja yhteisesti. Koulukodin emännöitsijänä toimi neiti E. Ranta ja kolmeen eri asuntolaan sijoitettujen oppilaiden hoitajina neidit Z. Ekholm, E. Nieminen ja A. Ohraniemi. Käytännöllisten ammattien opetusta antoivat veistonopettaja M. J. Pitkänen, räätälimestari A. Stenlund, suutarimestari F. Mäkynen, puutarhuri J. E. Lindqvist, maataloustöiden johtaja A. Holmström, karjanhoitaja L. Kangas sekä lämmittäjä-mekanikko A. Salmi. Lisäksi kuului laitoksen henkilökuntaan tallimies, renki, keittäjä, leipoja, kaksi pesijää ja kolme palvelijaa. Kumpikin kansakoulunopettaja sekä veistonopettaja olivat kuitenkin rintamalla ja heidän tehtäviään hoidettiin tilapäisillä työvoimilla. Niinkuin edellä on toisessa yhteydessä mainittu, oli tämän laitoksen toiminta lakkautettava maaliskuun puolivälissä, jolloin oppilaat ja virkoihinsa edelleen jääneet toimihenkilöt sijoitettiin muihin lastenhuoltolaitoksiin, paitsi johtaja ja opettajat kaupungin kansakoulujen palvelukseen.

Tavolan koulukoti Nummen pitäjässä, on tarkoitettu enintään 25 kehityksensä puolesta apukouluasteella olevalle suomenkieliselle pojalle. Laitoksen oppilasasuntolassa oli 15 sijaa. Osa oppilaista oli sijoitettu täysihoitoon laitoksen lähellä oleviin yksityisiin perheisiin. Koulukodin johtajana ja samalla opettajana toimi J. Jokinen sekä emännöitsijänä ja oppilasasuntolan hoitajana neiti M. Leppäniemi, apunaan keittäjä. Sotatilanne ei sanottavammin häirinyt tämän syrjäisellä maaseudulla sijaitsevan laitoksen toimintaa.

Ryhtylän koulukoti, omine maatioineen, Hausjärven pitäjässä, voi ottaa vastaan 120 yläkansakoulun ja jatkokoulun ikäasteella olevaa suomenkielistä poikaa. Tämän koulukodin toiminnassa on kiinnitetty erikoista huomiota mahdollisimman monipuolisen ja tehokkaan ammattiopetuksen järjestämiseen. Laitoksen johtajana oli diplomi-insinööri V. Antila. Opettajina toimivat T. A. Mikkola, S. Pellinen ja T. R. Reino. Emännöitsijänä oli neiti M. Nurmi. Viidessä eri kotikunnassa asuvien oppilaiden

hoitajina toimivat neidit M. Aflecht, H. Ilvesvaara, T. Lehmuskoski, E. Roselius ja T. Roukko. Opetusta eri ammattiteissa antoivat veistonopettaja L. Keinänen puuseppien, V. Pakarisen ja J. Saipion avustamana, metallitöidenopettajat V. J. Manner, S. Koljander ja seppä K. Moisio, räätälimestari K. V. Laakso, suutarimestari J. A. Lampinen, puutarhuri L. Päivike, maataloustöidenjohtaja V. Niittylä ja karjakko M. Koskinen. Näiden lisäksi kuului laitoksen toimihenkilöihin keittäjä, leipoja, 3 palvelijaa, 2 pesijää, lämmittäjä, tallimies, navetta-apulainen ja 3 maataloustyöntekijää. Kaikki asekuuntoiset miehet ja yksi hoitaja olivat täältäkin sotakuukausina rintamalla, minkä vuoksi koulutyö oli tänä aikana vain naisopettajan varassa.

Toivoniemen koulukoti siihen kuuluvine maataloineen, Lohjan pitäjässä, on tarkoitettu 40 kansakoulu- ja jatkokouluiässä olevalle suomenkieliselle tytölle. Laitoksen johtajana, joka osallistui myös opetukseen, toimi neiti L. Kivekäs. Opettajana oli A. Itkonen sekä emännöitsijänä ja samalla talousaskareiden ohjaajana neiti V. Viitala maaliskuun 31 p:ään asti, jolloin hänen tilalleen siirtyi Bengtsärin emännöitsijä E. Ranta. Lasten hoitajana ja samalla käsitöiden opettajana toimi käsityönopettaja V. Joukahainen. Maanviljelystehtävistä huolehti maataloustöiden johtaja J. Arola tallimiehen ja 3 maataloustyöntekijän avustamana ja navettaöstä karjakko M. Juola käyttäen vanhempia oppilaita apunaan. Lisäksi laitoksessa oli hoitajajarjoittelija ja palvelija, toimien viimeksi mainittu myös puutarhanhoitajana. Tässäkin laitoksessa voitiin koulutyötä jatkaa sodasta huolimatta.

*Toivolan koulukoti 85:*lle kansakouluikäiselle lapselle, Helsingin pitäjän Pakinkylässä, oli lastensuojeluviraston eri toimistoille osittain yhteinen ja mainitaan siitä lähemmin turvattomien lasten huoltotoimiston yhteydessä.

Tietopuolinen opetus koulukotien kouluissa oli järjestetty pääasiassa pääkaupungin kansakouluille vahvistettuja opetussuunnitelmia noudattaen. Jatko-opetukseen sisältyvillä käytännöllisillä oppiaineilla oli oma, niitä varten laadittu ohjelmansa.

Koulukotien hoidokit. V:n 1940 aikana oli kaikkiaan 266 yleisen kanslian hoidokkia sijoitettu edellä mainittuihin kaupungin ylläpitämiin koulukoteihin, Toivolaa lukuunottamatta, ja ilmenee oppilaiden vaihtuminen niissä seuraavasta yhdistelmästä:

Koulukoti	Lapsia				Hoito-päiviä
	Jäljellä v:sta 1939	Uusia	Eronneita	Jäljellä v:een 1941	
Bengtsär	54	4	58	—	4,094
Tavola	29	13	4	38	11,786
Ryttylä	98	49	62	85	31,751
Toivoniemi	43	8	4	47	16,355
Yhteensä	224	74	128	170	63,986

Oppilaiden asianomaisten johtajain lastensuojeluvirastoon kuukausittain lähettämien arvostelujen mukaan, joissa eri arvostelijain vaatimusten mahdollinen erilaisuus on luonnollisesti otettava huomioon, käyttäytyi seuraavasta yhdistelmästä näkyvä prosenttimäärä koulukotien kaikista oppilaista v. 1940 hyvin, tyydyttävästi tai huonosti:

	Bengtsår	Tavola	Ryhtylä	Toivoniemi
Hyvin	63	81	49	44
Tyydyttävästi	11	13	16	52
Huonosti	26	6	35	4
Yhteensä	100	100	100	100

Muissa yleisen kanslian käytettävissä olleissa laitoksissa vaihtuivat hoidokit seuraavasti:

Hoitokoti	Lapsia				Hoitopäiviä
	Jäljellä v:sta 1939	Uusia	Eronnetta	Jäljellä v:een 1941	
Vastaanottokoti.....	2	31	27	6	1,862
Ammattioppilaskoti	14	18	15	17	6,028
Toivolan koulukoti ¹⁾	3	25	17	11	2,262
Yhteensä	19	74	59	34	10,152

Toivolan koulukodissa vietti sitä paitsi 1 kuuromykkäkoulua käyvä poika lomansa, yhteensä 120 päivää, samoin kuin Ryhtylässä eräs Kajaanin seminaaria käyvä poika 120 päivää ja 1 tilapäisesti sinne sijoitettu turvattomain lasten huoltotoimiston hoidokki 33 päivää.

Aistivallisia, raajarikkoisia ja vajaamielisiä lapsia oli lautakunnan yleisen kanslian huollossa yhteensä 120 seuraavassa taulukossa mainituissa laitoksissa, ollen näihin nähden huomattava, että sokeain-, kuuromykkäin- ja raajarikkoisten kouluissa olleet lapset viettivät lomansa jossain muualla.

Laitos	Lapsia								Hoitopäiviä	
	Jäljellä v:sta 1939		Uusia		Eronnetta		Jäljellä v:een 1941			
	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä	Poikia	Tyttöjä		
Helsingin sokeainkoulu ..	—	—	—	1	—	—	—	—	1	122
Turun kuuromykk. k. ...	2	2	—	—	1	—	1	—	2	857
Jyväskylän * ...	1	—	—	—	—	—	1	—	—	244
Porvoon * ...	1	—	—	—	—	—	1	—	—	246
Raajarikkoisten huolto- laitos	2	—	—	1	1	—	1	—	1	473
Toivolan tylsämielisten kasvatuskoti Muhok- sella	6	—	—	—	1	—	5	—	—	2,196
Kuhankosken tyttökoti Laukaassa.....	—	10	—	—	—	—	2	—	8	3,660
Sortavalan diakonissa- laitos	8	10	13	7	3	1	18	16	16	8,102
Helsingin diakonissalai- tos	23	16	4	4	3	3	24	17	17	14,335
Vaajasalon langettava- tautisten parantola ...	—	2	—	—	—	—	—	—	2	732
Oulun kaatumatautisten hoitokoti.....	2	—	—	—	1	—	1	—	—	732
Kortejoen langettava- tautisten miesparant.	—	—	3	—	—	—	3	—	—	866
Seinäjoen piirisairaala ..	2	1	1	—	—	—	3	1	1	1,246
Yhteensä ²⁾	47	41	19	13	8	6	58	48	48	33,811

¹⁾ Näistä oli Toivolan koulukodin eristysosastolla yhteensä 18 lasta, joista 17 uutta ja 1 edellisestä vuodesta siirtynyt, jäljelle seuraavaan vuoteen jäi 9 lasta. Hoitopäiviä oli yhteensä 889. — ²⁾ 2 Sortavalan diakonissalaitoksesta Kortejoen langettava-tautisten miesparantolaan siirtynyttä poikaa esiintyy summassa vain kerran.

Eri ammattikoulukodeissa oli jäljellä edellisestä vuodesta 1 poika, joka jäi seuraavaan vuoteen. Hoitopäivien luku oli yhteensä 246.

Muissa laitoksissa oli kertomusvuoden aikana yhteensä 26 lasta. Näistä oli jäljellä edellisestä vuodesta 5 poikaa ja 10 tyttöä. Vuoden kuluessa si-
joitettiin niihin 4 poikaa ja 7 tyttöä sekä poistettiin 5 poikaa ja 3 tyttöä, joten seuraavaan vuoteen jäi 4 poikaa ja 14 tyttöä. Hoitopäiviä oli 5,392.

Sairaaloissa hoidettiin vuoden kuluessa 10 lasta yhteensä 1,531 päivää; näistä 8 lasta oli sitä paitsi ollut jossain muussa laitoksessa ja vain 2 oli sellaista, joita hoidettiin yksinomaan sairaalassa 732 päivää. Seuraavaan vuoteen jäi sairaalaan 1 poika ja 2 tyttöä.

Alaikäiset lainrikkijat. Kuten edellä olleesta erittelystä ilmenee, oli Toivolan koulukodin eristysosastolla 18 alaikäistä lainrikkijaa huollettavana asiainsa tutkintoaikana yhteensä 889 päivää. Näistä saatiin tällaisten lasten erikoishoitoa koskevan sopimuksen mukaan sosiaaliministeriöltä 15,000 mk:n suuruinen korvaus.

Lastensuojeluasetuksen 7 §:n säännöksen mukaisesti on lautakunnan edustaja ollut läsnä poliisikuulusteluissa ja oikeudenistunnoissa lapsia tai nuoria henkilöitä koskevissa asioissa yhteensä 403 tapauksessa, joista osa on ollut sellaisia, että samaa henkilöä koskenut ilmoitus on vaatinut useampaa esiintymistä.

Ilmoituksia tehneet:	Ilmoitettujen ikä:
Poliisilaitos 79	Alle 15 vuotiaita 65
Kaupunginviskaali 41	15 » 55
Muu viranomainen 173	16—18 » 173
Yhteensä 293	Yhteensä 293

Näistä oli tyttöjä 46 ja poikia 247.

Hairahduksen laatu:	Rangaistus, ellei vapautettu:
Varkaus tai näpistely 130	Ehdollinen tuomio 92
Kavallus 14	Vapausrangaistus 39
Pahoinpitytely 10	Sakotettu tai vapautettu 77
Irtolaisuus tai juopottelu 85	Toteensaatava kuritus 19
Muu syy 54	Määrätty yleiseen kasvatustai- tokseen 15
Yhteensä 293	Keskeneräisiä tapauksia 51
	Yhteensä 293

Ehdollisen tuomion saaneista 92:sta lastensuojelulautakunta otti huostaansa 12.

Lastensuojelulain 9 §:ssä edellytettynä ensiasteisena ojennuksena on lastenhuollontarkastaja nuorisonhuoltajan ominaisuudessa 76 tapauksessa kutsuttanut huonokäytöksen tai lainvastaisiin tekoihin hairahtuneen lapsen tai nuoren henkilön ja 30 tapauksessa tällaisten lasten vanhemmat lastensuojeluvirastoon varoitettavakseen, minkä lisäksi myöskin lautakunnan kodissakävijät ovat tarkastuskäynneillään tarpeen vaatiessa antaneet sekä lapsille että heidän vanhemmilleen nuorten rikollisuutta ehkäiseviä neuvoja ja ojennuksia.

Suojeluvälvoja on kertomusvuonna asetettu 2 tapauksessa.

Turvattomain lasten huoltotoimiston hoidokit ja lastenkodit.

Niinkuin aikaisemmin esitetystä yhdistelmästä näkyy, oli turvattomain lasten huoltotoimiston hoivissa kertomusvuoden aikana yhteensä 2,498 (vuotta aikaisemmin 2,519) köyhäinhoidollista, oman kodin ulkopuolella kasvatettavaa lasta, joista suurin osa eli 2,045 (2,092) lasta oli sijoitettu yksityishoitoon, nim. 1,185 (1,225) yksityisiin perheisiin ja 860 (867) yksityisiin lastenkoteihin. Koska varsinkaan hentojen pikkulasten maaseudulle lähettäminen ei ole lastenhoidon kannalta tarkoituksenmukaista eikä kouluikäisillekään lapsille ole aina heti sopivaa kasvatuskotiä saata- vissa, oli toimiston käytettävissä seuraavat lastenkodit:

Sofianlehdon pikkulastenkoti, jonka eri osastoilla on yhteensä 100 hoitopaikkaa 0—2 vuoden ikäisille lapsille. Kodin johtajana toimi neiti E. Boström ja emännöitsijänä neiti E. Mäiseli. Eri osastoja hoitivat neidit T. Hamara, H. Henriksson, S. Häkli ja S. Pirkkalainen, joiden apuna toimi 10 ammattitaitoista lastenhoitajaa ja 15 palkatonta hoitajaharjoittelijaa kuusi kuukautta käsittävissä vuoroissa. Lisäksi kuului tämän laitoksen henkilökuntaan ompelija, keittäjä, 5 palvelijaa, 2 pesijää ja lämmittäjä-talonmies. Osastonhoitaja Henrikssonin siirryttyä helmikuun 1 p:nä eläkkeelle ja sotatoimissa olleen osastonhoitaja Häklin menetettyä henkensä pommituksessa tammikuun 29 p:nä hoidettiin heidän tehtäviään väliaikaisilla työvoimilla. Neiti Häkli, joka näin uhraisi nuoren elämänsä isänmaan puolesta, oli työtoveriansa keskuudessa suuresti pidetty ja jätti jälkeensä kauniin muiston. Niinkuin edellä on mainittu, oli tämä lastenkoti siirretty sodan ajaksi Mäntsälässä sijaitsevaan Saaren kartanoon ja sen oma huoneisto oli kaupunginhallituksen toimipaikkana.

Reijolan lastenkoti, jossa eristysosastoineen on 35 hoitopaikkaa, on tarkoitettu pääasiallisesti lastentarhahiässä oleville normaalityyppisille lapsille. Kodin johtajana toimi rouva E. Ahlgren ja häntä avustivat lastenhoitajat, neidit A. Aaltonen, A. Carlén, K. Nyholm, T. Pertto ja E. Rehnström. Näiden lisäksi kuului lastenkodin henkilökuntaan ompelija, keittäjä, 2 palvelijaa ja talonmies. Reijolan lastenkoti toimi sodan aikana Kirkkonummella.

Kummankin edellä mainitun lastenkodin lääkärinä toimi lääketieteenlisen-siaatti R. Granholm.

Kullatorpan lastenkodissa hitaammin kehittyviä ja sairaalloisia lastentarhahiässä olevia lapsia varten, on niinkään 35 hoitopaikkaa. Kodin johtajana oli neiti A. Orola. Lastenhoitajina toimivat neidit I. Hannén, K. Koivula, K. Salo ja A. Wright. Viimeksi mainitun siirryttyä huhtikuun 1 p:nä eläkkeelle hoiti täten vapautunutta virkaa väliaikaisena neiti E. Ellinen. Lisäksi oli tässäkin lastenkodissa ompelija, keittäjä ja 2 palvelijaa. Lääkärinä toimi vastaanottokodin ja koulukotien lääkäri U. Muroma.

Toivolan koulukoti Helsingin pitäjän Pakinkylässä omine maatalousineen on tarkoitettu enintään 85 huonohoitoiselle kansakouluhiässä olevalle lapselle. Laitoksessa toimii vain suomenkielinen ala- ja yläkansakoulu, koska sinne sijoitetut ruotsinkieliset lapset voivat opiskella koulukodin lähellä sijaitsevassa Oulunkylän ruotsinkielisessä kansakoulussa. Koulukodin johtajana toimi K. A. Kurkela ja opettajina V. Uusivirta ja neiti R. Honkapirtti. Varsinaisia opettajia avusti yleisessä kasvatustyössä rouva L. Kurkela toimien samalla laitoksen kanslia-apulaisena. Tässäkin koulukodissa oli kolme eri oppilas-asuntola, joiden hoitajina toimivat neidit A.

Eskola, H. Hirvonen ja L. Mäkelä, sekä lisäksi laitoksen aitauksen ulkopuolella sijaitsevaan rakennukseen järjestetty alaikäisistä lainrikkokista heidän asiainsa tutkintoaikana huolehtiva eristysosasto, joka oli kaitsija F. Korpelan valvonnan alainen. Koulukodin emännöitsijänä toimi rouva L. Vilkuna ja maataloustöiden johtajana P. Karvia. Toimintansa lakauttaneesta Bengtsäristä siirrettiin sinne myöskin puutarhuri. Sitä paitsi kuului laitoksen henkilökuntaan suutari, maataloustöiden johtajan apulainen, ompelija, keittäjä, karjakko ja 5 palvelijaa. Toivolan henkilökunnastakin taisteli osa rintamalla. Lapset saivat kuitenkin kouluopetusta sota-kuukausienkin aikana.

Vastaanottokodin koululaisosastoon sijoitetut köyhäinhoidolliset lapset käyvät normaalioloissa kaupungin kansakouluissa.

Lastenkotien silmälläpidosta huolehti lähinnä lastensuojelulautakunnan lastenhuollontarkastaja. Lasten terveydenhoidon valvonta sekä ruokajärjestyksen määrääminen näissä kodeissa kuului lautakunnan lääkäreille aikaisemmin mainittua työnjakoa noudattaen.

Hoidokkien vaihtuminen v:n 1940 aikana kaupungin omissa lastenkodeissa selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Sofianlehdon pikulasten-koti	Reijolan lasten-koti	Kullatorpan lasten-koti	Vastaanottokodin koululaisosasto	Toivolan koulu-koti	Yhteensä
V:sta 1939 hoitoon jääneitä	98	33	44	24	74	273
V. 1940 hoitoon otettuja	131	59	16	76	¹⁾ 52	¹⁾ 334
Yhteensä	229	92	60	100	¹⁾ 126	¹⁾ 607
Edellä mainituista						
a) Edelleen toimiston hoidossa ollen:						
sijoitettiin yksityishoitoon	5	5	5	7	6	28
siirrettiin toiseen lastenkotiin	26	25	6	14	¹⁾ 13	¹⁾ 84
toimitettiin sairaalaan	12	1	—	—	—	13
b) Toimiston hoidosta poistettuina:						
luovutettiin vanhempainsa hoitoon	49	22	11	14	30	126
luovutettiin toisten maksuttomaan hoitoon	34	6	1	3	—	44
luovutettiin toisen kunnanhoitoon	4	—	—	—	1	5
lähetettiin muihin lastenhuoltolaitoksiin	—	—	8	15	5	28
kuoli	4	—	—	—	—	4
poistettiin muista syistä	—	2	—	5	7	14
Poistettuja yhteensä	134	61	31	58	¹⁾ 62	¹⁾ 346
V:een 1941 jääneitä	95	31	29	42	64	261

Yksityisiin lastenkoteihin ja yksityisiin perheisiin sijoitettujen lasten vaihtuminen näkyy seuraavista luvuista. V. 1940 hoitoon otettujen ryhmään voi sama lapsi sisältyä useampaan kertaan, jos hän vuoden aikana on ollut useammassa hoitopaikassa. Näin on asianlaita maaseudulle yksityisiin lastenkoteihin sijoitettuun 1 lapseen nähden ja maaseudun yksityisiin perheisiin sijoitettuun 1 lapseen nähden.

¹⁾ Tähän sisältyy 1 poika, joka on ollut Ryttylässä 33 päivää.

	Yksityisiin lastenkoteihin sijoitettuja lapsia		Yksityisiin perheisiin sijoitettuja lapsia		Yhteensä
	Helsinkiin	Maaseudulle	Helsinkiin	Maaseudulle	
V:sta 1939 hoitoon jääneitä	200	427	358	617	1,602
V. 1940 hoitoon otettuja	88	165	156	100	509
Yhteensä	288	592	514	717	2,111
Näistä					
a) Edelleen toimiston hoidossa ollen:					
siirrettiin toiseen sijoituspaikkaan	4	4	11	5	24
siirrettiin kunnan lastenkotiin	4	18	11	34	67
» yksityisiin lastenkoteihin	5	4	6	11	26
» koulukotiin	—	1	—	—	1
toimitettiin sairaalaan	1	5	4	2	12
b) Toimiston hoidosta poistettuina:					
siirrettiin yleisen kanslian huoltoon	2	3	2	2	9
luovutettiin vanhempainsa hoitoon	34	80	34	43	191
luovutettiin toisen kunnan hoitoon	2	11	2	3	18
pääsi ottop lapseksi tai luovutettiin yksityishoitoon	31	19	12	31	93
poistettiin työkykyiseksi tultuaan	12	4	34	46	96
kuoli	2	1	1	1	5
poistettiin muista syistä	1	1	1	11	14
Poistettuja yhteensä	98	151	118	189	556
V:een 1941 jääneitä	190	441	396	528	1,555

Mitä muissa laitoksissa hoidettuihin lapsiin tulee, mainittakoon, että Överby nimisessä ammattikoulukodissa Kirkkonummella oli v:n 1940 aikana 1 poika yhteensä 365 päivää.

Yksityishoitoon annettavia lapsia koetettiin, mikäli mahdollista, sijoittaa sukulaistensa luokse. Maaseudulla sijaitsevien hoitokotien sopivaisuudesta hankittiin lautakunnan tiheimmille sijoitusalueilleen asettamien paikallisasiamiesten ja huoltolautakuntien välityksellä tarpeelliset tiedot. Helsinkiin yksityisiin perheisiin sijoitettujen lasten hoitoa ja kasvatusta valvoivat lähinnä lastensuojeluviraston kodissakävijät ja lastenhoidon neuvoloiden hoitajat, kun taasen maaseudulla tämän tehtävän suorittivat asianomaiset huoltolautakunnat osittain lautakunnan omien paikallisasiamiesten avustamina. Myöskin lastenhuollontarkastaja apulaisineen koetti eri seuduille tekemillään tarkastusmatkoilla valvoa, että kasvatusta ja hoitoa kasvatuskodeissa oli lasten ikä- ja kehityskautta vastaavaa. Huonoiksi näyttäytyneistä hoitopaikoista siirrettiin lapset parempiin kasvatuskoteihin tai asiallisten syiden vaatiessa myöskin kaupungin omiin lastenhuoltolaitoksiin.

Kaikki kouluiässä olevat hoitolapset saivat käydä kansakoulua, josta vieraille kunnille menevät koulumaksut lautakunta suoritti omista määrärahoistaan. Sitä paitsi toimitti lautakunta 120 kansakoulukurssin suorittaneelle yksityishoitoon sijoitetulle lapselle tilaisuuden saada taipumuksiensa mukaista ammatillista jatko-opetusta seminaareissa, kauppa-, maamies- ja talouskouluissa, konekirjoituskursseilla tai erilaisiin käsityöammatteihin valmistavissa laitoksissa, käyttäen tähän tarkoitukseen yhteensä 184,574: 40 mk, josta saatiin sosiaaliministeriöltä 67,600 mk:n suuruinen korvaus.

Maaseudulle yksityisiin perheisiin sijoitettujen lasten sijoitusalueet selviävät seuraavasta luettelosta:

Sijoitusalue	Lapsia			
	Jäljellä v:sta 1939	Uusia	Eronneita	Jäljellä v:een 1941
Espoo	14	2	5	11
Kirkkonummi	37	3	11	29
Siuntio	16	4	11	9
Vihti	55	3	8	50
Helsingin pitäjä	50	7	18	39
Tuusula	21	4	3	22
Sipoo	7	2	2	7
Nurmijärvi	66	1	9	58
Ylivieska	5	1	3	3
Somero	45	4	7	42
Nurmo	12	—	1	11
Mäntsälä	16	2	1	17
Joroinen	1	—	—	1
Sievi	1	1	—	2
Lohja	10	—	3	7
Eri kunnat	261	66	107	220
Yhteensä	617	100	189	528

Paikallisasiamiehinä toimivat neiti F. Berg Helsingin pitäjässä ja rouva J. Carlberg Espossa; neiti M. Hoffman Kirkkonummella, rouva S. Niinistö Vihdissä, neidit J. Bergström Siuntiossa, H. Savimaa Tuusulassa, M. Byman Sipoossa ja M. Kielomaa Nurmijärvellä, rouva L. Palomäki Lohjalla, opettajat L. Saarikoski Nurmossa ja I. Hyyski Mäntsälässä, kansanopiston johtaja J. Kytömäki Ylivieskassa sekä maanviljelijä V. Jakola Sievissä ja kanttori H. Kantola Somerolla.

Eri sairaaloissa hoidettiin vuoden kuluessa yhteensä 66 lasta 2,801 päivää; näistä yksinomaan sairaalahoitoa saaneita oli 5 poikaa ja 3 tyttöä, 268 hoitopäivää. Seuraavaan vuoteen jäi sairaaloihin 6 poikaa ja 10 tyttöä.

Ottaen huomioon edellisestä vuodesta siirtyneet, kertomusvuoden aikana huostaanotetut ja hoidosta päästetyt jäi siis turvattomain lasten huoltotoimiston hoiviin v:een 1941, kuten jo aikaisemmin esitetystä yhdistelmästäkin näkyvä, yhteensä 1,833 lasta.

Hoitomaksut yksityisiin perheisiin ja yksityisiin lastenkoteihin sijoituista lapsista vaihtelivat lasten iästä, terveydentilasta, kasvatusvanhempain sukulaisuudesta y. m. asiaan vaikuttavista seikoista johtuen 150 mk:sta 400 mk:aan kuukaudelta. Tuberkuloottisten lasten hoidosta maksettiin lastenkoti Droppenille kuitenkin 14 mk päivältä. Kun lisäksi otetaan huomioon vieraiden kuntien velkomat koulumaksut sekä sairashoitoja matkakustannukset kuin myöskin hellyttävissä tapauksissa myönnetty vaateavustukset, tulivat lautakunnan yksityishoitoon sijoittamat normaalityyppiset lapset aikaisemmin selostettuine jatko-opetuksineen maksaan yhteensä 5,234,642: 75 mk eli keskimäärin n. 3,370 mk vuodessa kutakin lasta kohden — maksukykyisiltä vanhemmilta ja vierailta kunnilta perittyjä korvauksia sekä valtiolta ammattiopetuskustannuksiin saatua osuutta lukuunottamatta.

Nuorisonhuoltojaosto. Sodan jatkuminen vuoden alkukuukausina vaikutti sen, että jaoston koulunkäyntinsä keskeyttäneisiin lapsiin kohdistuva toiminta jäi vähäisemmäksi kuin normaalivuosina. Lapsista oli suuri osa vielä sodan päätyttyäkin maaseudulla ja vain sellaisia varten, jotka olivat palanneet kaupunkiin, alkoi lukeminen kansakoulujen IV ja VI luokilla huhtikuun 22 p:nä, jatkuen näin supistunut kevätlukukausi sitten kesäkuun puoliväliin. Syyslukukaudella voivat koulut jo toimia säännöllisesti. Koulusta poisjääneiksi ilmoitettujen lasten luku oli 330 (edellisenä vuonna 392). Suoritettujen tiedustelujen ja kotikäyntien sekä kansliassa pidettyjen neuvottelujen kautta, jotka vuoden kuluessa nousivat 705:een (753), saatiin 164 (254) lasta palaamaan kansakouluun. Muut lapset olivat keskeyttäneet koulunkäyntinsä seuraavista syistä:

Sairauden takia poisjääneitä	4
Lautakunnan huostaan otettavaksi esitettyjä	15
Toiseen kouluun siirtyneitä	29
Ansiotyössä olevia	18
Paikkakunnalta muuttaneita	100
	Yhteensä 166

Edelleenkin oli jaoston käytettävänä 10,000 mk:n suuruinen määräraha rautatielippujen hankkimiseksi sukulaistensa luokse kesäksi maalle pyrkiville varattomille lapsille. Sellaisille lapsille, joilla ei ollut sukulaisia maaseudulla, jaosto toimitti lisäksi kirjeellisten tiedustelujen ja sanomalehti-ilmoitusten avulla maksuttomia kesäkoteja. Kaikkiaan 156 lasta sai täten ilmaisen kesänviettopaikan. Siirtoväen majoituksen takia oli kesäkotien saaminen hyvin ymmärrettävästi entistä vaikeampaa.

Kaupunginvaltuuston tarkoitukseen myöntämällä 100,000 mk:n suuruisella määrärahalla järjestettiin kaupungissa kesänsä viettäneille pienille lapsille 4 leikkikenttää, jotka sijaitsivat Hietarannassa, Eläintarhassa Borgströmin patsaan edustalla olevalla nurmikolla, Vallilassa Mäkelänkadun varrella sekä Kaivopuistossa. Kullakin kentällä toimivat ammattitaitoiset leikinohjaajat. Toiminta kesti kesäkuun 3 p:stä elokuun 17 p:ään. Ilmoittautuneita lapsia oli kaikkiaan 2,331 (edellisenä vuonna 1,726), nimittäin 620 Hietarannassa, 578 Eläintarhan kentällä, 709 Vallilassa ja 424 Kaivopuiston kentällä; kutakin päivää kohden oli lapsia keskimäärin 127, 172, 200 ja 119. Leikkikenttien ohjelmassa oli entiseen tapaan erilaisia laulu- ja liikuntaleikkejä, urheiluharjoituksia ja kilpailuja urheilumerkkien saamiseksi, satujen kertomista, uintimatkoja, retkeilyjä y. m. lapsille viihtyisää ajanviettoa.

Alaikäisten katuammattilaisten valvonnan järjestämiseksi oli lastenhuollontarkastaja yhteistoiminnassa näiden ammattilaisten vakinaisten kaitsijain kanssa. Kengänkiilloittajiksi pyrki 128 poikaa, joista hyväksyttiin 102. Ansiotoimensa ohella pojat osallistuivat kasvitarhatyöskenteleeseen sekä Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen heille järjestämiin urheilukilpailuihin ja veneretkiin.

Milloin kerjääviä lapsia tavattiin kaupungilla tai niistä jaostolle ilmoitettiin, otettiin selvää lasten kotioloista ja saatettiin asia köyhäinhuoltoviranomaisten tiedoksi mahdollista avustuksen toimittamista varten.

Aviottomain lasten huoltotoimisto

Lastenvalvojan välittömässä johdossa toimivan aviottomain lasten huoltotoimiston tärkeimpinä tehtävinä olivat edelleenkin aviottomain lasten tiedusteleminen ja luetteloiminen, elatusvelvollisuuden tutkiminen ja elatussopimusten tai -tuomioiden aikaansaaminen, elatusmaksujen periminen, äitien opastaminen lastenhoidossa sekä lasten sijoittaminen hoitokoteihin ja hoidon valvominen.

Nämä tehtävät muodostuivat kertomusvuonna käydyn sodan seurauksien vuoksi monessakin suhteessa poikkeukselliseksi. Pääkaupunkiin siirtyi sodan aikana ja välittömästi sen jälkeen huomattava määrä aviottomia lapsia rauhanteossa luovutetuilta tai vuokratuilta alueilta. Vaikka nämä lapset luettelointiin tavanomukaisessa järjestyksessä, osoittautui niiden etujen valvonta vaikeaksi ja aikaa vieväksi, sillä lukuisissa tapauksissa kesti kuukausimääriä, ennenkuin asiakirjat saatiin asianomaisilta lastenvalvojilta, minkä lisäksi usein jouduttiin toteamaan, että kaikki asiakirjat m.m. elatussopimus tai -tuomio olivat sodassa hävinneet. Muutenkin osoittautui varsin vaikeaksi elatusvelvollisten velkominen näissä tapauksissa, sillä elatusvelvollisetkin siirtolaisina olivat joko maksukyvyttömiä tai tuntemattomissa.

Perimistöimenpiteet olivat ja ovat edelleenkin poikkeukselliset senkin vuoksi, että osa elatusvelvollisista joko kaatui tai joutui invaliideiksi sodassa ja vielä suurempi osa nostomiehinä tai muuten asepalvelukseen. Asevelvollisten puolesta haettiin valtiolta huoltorahoja kertomusvuonna kaikkiaan 431,115: 25 mk. Kaatuneiden ja invaliideiksi joutuneiden elatusvelvollisten osalta ei sen sijaan kertomusvuoden aikana voitu yleensä ryhtyä perimistöimenpiteisiin, sillä aviottoman lapsen oikeus saada valtion varoista korvausta vahvistettiin vasta tammikuun 10 p:nä 1941 annetussa sotatapaturlaissa.

Toimiston kirjoihin merkittyjen lasten luku oli seuraava:

V:sta 1939 jäljellä olevia	3,122	Luetteloista poistettuja.....	556
Uusia hoidokkeja	526	V:een 1941 jääneitä	3,092

Toimiston saatua tietoonsa aviottoman lapsen syntymisen tai siirtymisen kaupunkiin taikka aviottoman äidin raskauden merkittiin pääasiassa äidin ilmoituksen perusteella luetteloon tarpeelliset tiedot lapsesta, äidistä ja elatusvelvollisesta sekä ne todisteet, jotka äiti saattoi esittää elatusvelvollisuuden selvittämistä varten. Näihin tietoihin perustuvat seuraavat yhdistelmät, jotka valaisevat vuoden lopulla luetteloissa olleiden lasten äitien sekä elatusvelvollisten siviilisäätyä, ikää ja ammattia lasten syntymässä:

Äitien siviilisääty:		Elatusvelvollisten siviilisääty:	
Naimattomia	2,853	Naimattomia	1,810
Leskiä tai laillisesti eronneita	183	Leskiä tai laillisesti eronneita..	169
Naineita	40	Naineita	399
Tuntematon	16	Tuntematon	714
<u>Yhteensä 3,092</u>		<u>Yhteensä 3,092</u>	

Äitien ikä:		Elatusvelvollisten ikä:	
15—19 vuotiaita	356	15—19 vuotiaita	104
20—24 »	1,135	20—24 »	691
25—29 »	783	25—29 »	695
30—34 »	447	30—34 »	397
35—39 »	245	35—39 »	237
40— »	102	40—49 »	216
		50— »	58
Tuntematon	24	Tuntematon	694
	Yhteensä 3,092		Yhteensä 3,092

Äidit ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	21	Muita työntekijöitä	335
Maatalouden ja sen sivuelinkeinojen harjoittajia.....	26	Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimiva palveluskuntaa	28
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia.	252	Yksityisten palvelijoita.....	1,098
Liikeapulaisia ja työnjohtajia.	282	Muun elinkeinon harjoittajia ..	22
Tehdas- y.m. ammattityöntekijöitä	771	Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia	257
		Yhteensä 3,092	

Elatusvelvolliset ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia	132	Muita työntekijöitä	516
Maatalouden ja sen sivuelinkeinojen harjoittajia.....	136	Merimiehiä ja kalastajia	110
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia.	212	Yleisessä palveluksessa tai yksityisissä laitoksissa toimiva palveluskuntaa	217
Liikeapulaisia ja työnjohtajia.	228	Muun elinkeinon harjoittajia...	23
Tehdas- y.m. ammattityöntekijöitä	1,052	Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia	466
		Yhteensä 3,092	

Lasten sijoittamisessa avustivat äitejä naistarkastajat, jotka yksityisesti tiedustelemalla tai sanomalehdissä ilmoittamalla hankkivat sopivia hoitokoteja. Hoitokustannusten suorittaminen tuotti luonnollisesti varattomille äideille suuria vaikeuksia, minkä vuoksi ne useimmissa tapauksissa suoritettiin lautakunnan puolesta ja velottiin elatusvelvollisilta sopimusten tai tuomioiden sekä äideiltä maksukyvyyn mukaan.

Aviottomain lasten hoitoa valvoivat kodissakävijät ja lastenhoidon-neuvolain hoitajat käyden nuorempien lasten hoitopaikkoja tarkastamassa kerran kuukaudessa ja vanhempien vähintään 4 kertaa vuodessa. Tällöin seurattiin lasten ruumiillista ja henkistä kehitystä sekä annettiin äideille ohjeita lasten järkipäisessä hoidossa ja kasvatuksessa. Milloin lapsen katsottiin olevan sairashoidon tarpeessa, käytettiin asianomaisen lääkärin apua.

Kodissakävijäin ja lastenhoidon-neuvolain hoitajien esittämien tiedon-antojen mukaan lasten hoito-olot olivat seuraavat:

Äitinsä luona olevista lapsista sai:	Kasvatusäidin luo sijoitetuista lapsista sai:		
	%		
Hyvän hoidon	45.3	Hyvän hoidon	70.4
Suhteellisen hyvän hoidon	52.2	Suhteellisen hyvän hoidon	29.6
Epätyydyttävän hoidon	2.5	Epätyydyttävän hoidon	—

Äidin koti oli:

Hyvässä kunnossa	52.8
Suhteellisen hyvässä kunnossa ..	44.1
Epätyydyttävässä kunnossa ...	3.1

Kasvatusäidin koti oli:

Hyvässä kunnossa	81.1
Suhteellisen hyvässä kunnossa ..	18.7
Epätyydyttävässä kunnossa ..	0.2

Lastenvalvojan luetteloissa olevista lapsista kuoli v:n 1940 aikana 41, joista kuollessaan 26 oli sairaalassa, 2 lastenkodissa, 1 synnytyslaitoksessa, 4 kotona, 3 hoitokodissa ja 5 lapsen kuolinpaikka oli tuntematon.

Kuoleman syynä oli:

Äkillinen maha- ja suolitulehdus	14	Tuberkuloosi	1
Synnyinäinen heikkous	2	Influenssa	1
Keuhkokuume	2	Yleinen myrkytys	1
Aivokalvontulehdus	2	Kurkkumätä	1
Kulkutaudin luonteinen aivokalvontulehdus	1	Kuristustauti	1
Synnyinäinen sydänvika	1	Ruusku	1
Vesipää	1	Astma	1
Kehitysvirhe	1	Lapsen murha	1
		Tuntematon	8
		Hukkuminen	1

Yhteensä 41

Selvitystoimenpiteet. Elatusvelvollisuuden alustavan selvityksen suoritti lastenvalvoja tavallisesti lasten äitien antamien tietojen perusteella. Asianosaisten ja lastenvalvojan keskeisissä neuvotteluissa koetettiin kussakin tapauksessa saada aikaan elatussopimus, mutta jos elatusvelvolliseksi määrajaksi ilmoitettu kieltäytyi sopimasta tai elatusavun määristä ei päästy yksimielisyyteen eikä lapsen äiti vastustanut oikeudenkäyntiä, otettiin elatusvelvollista vastaan haaste sitten kun lastenvalvoja oli hankkinut todittusaineistoa siinä määrin, että oikeudenkäyntiin oli syytä ryhtyä.

Elatusvelvollisuus selvitettiin lopullisesti asianosaisten keskeisellä ja lautakunnan hyväksymällä sopimuksella 132 tapauksessa, niistä kuitenkin 6 tapauksessa vasta haasteen jälkeen.

Oikeudessa oli edelliseltä vuodelta siirtyneitä juttuja vireillä 23 ja uusia haasteita otettiin 75. Koska näistä 23 tapauksessa ei vastaajaa saatu laillisesti haastetuksi ja kun 6 juttua sovittiin sekä 16 siirtyi seuraavaan vuoteen, käsiteltiin siis oikeudessa lopullisesti 53 elatusapukannetta. Näistä voitettiin 39, hävitettiin 3 riittämättömien todistusten vuoksi ja 11 tapauksessa oli samasta syystä tai siksi, että lapsen äiti kieltäytyi antamasta selvitykseen tarpeellisia tietoja, oikeudenkäynnistä toistaiseksi luovuttava, koska hylkäävä päätös oli selvästi odotettavissa. Kaikkiaan esiinnyttiin oikeudessa 178 kertaa.

Toimisto antoi aikaisempaan tapaan toisten kuntien lastenvalvojille ja muillekin huoltoviranomaisille pyynnöstä virka-apua lastenvalvojien toimialaan kuuluvissa tehtävissä. Virka-apupyyntöjen kokonaismäärä oli 303.

Lähetettyjen kirjeiden luku oli kertomusvuonna 6,433.

Perimistöimienpiteet. Lastenvalvojan perimistöimistöön otettiin kertomusvuoden alussa kanslianhoitajan lisäksi toinen työntekijä, toimistoapulainen. Samanaikaisesti uusittiin toimiston kirjanpito ja muutenkin ryhdyttiin perimistöimienpiteitä tehostamaan. Edellä kerrotuista perimisvaikeuksista huolimatta ovatkin elatusmaksut osaksi tosin huoltorahojen ansiosta melkoisesti lisääntyneet edellisestä vuodesta. Ulkokuntalaisilta perityissä maksuissa esiintyy sitä vastoin laskua, mikä johtuu siitä, että toimisto on pyrkinyt työmäärän lisääntymisen vuoksi supistamaan tämänluontoisen virka-avun mahdollisimman vähiin.

Toimiston tiliasema oli vuoden päättyessä seuraava:

T u l o t:

Siirto v:lta 1939:

Juoksevan tilin ja kassan saldo	mk	25,436: 55	
Valvottujen varojen säästötileillä ... »		575,847: 35	mk 601,283: 90
Helsingiläisiä elatusmaksuja	»		1,160,127: 51
Ulkokuntalaisia »	»		60,729: 22
Korvauksia kunnalle	»		454,595: 45
Käyttövaroja oikeuskuluihin	»		23,791: 50
» tilapäisiin avustuksiin	»		33,306: 70
Oikeuskulujen korvauksia	»		17,460: 35
Tilapäisten avustusten korvauksia	»		11,990: —
		<u>Yhteensä</u>	mk 2,363,284. 63

M e n o t:

Helsingiläisille äideille lastenhoitoon.....	mk	1,065,690: 67	
Ulkokuntien lastenvalvojille	»	62,418: 96	
Elatusmaksukorvauksia kunnalle	»	454,595: 45	
Oikeuskulukorvauksia kunnalle	»	17,460: 35	
Tilapäisten avustusten korvauksia kunnalle	»	11,990: —	
Oikeuskuluja	»	21,791: 50	
Tilapäisiä avustuksia	»	30,306: 70	
Siirto v:een 1941:			
Juoksevan tilin ja kassan saldo	mk	62,942: 05	
Valvottujen säästötilien saldo	»	636,088: 95	» 699,031: —
		<u>Yhteensä</u>	mk 2,363,284: 63

Tilapäiset avustukset. Aviottomain lasten ja heidän äitiensä tilapäiseksi avustamiseksi sekä lastenvalvojan oikeus- y.m. kuluihin oli toimiston käytettäväksi varattu lautakunnan menoarvioon 60,000 mk:n suuruinen määräraha. Tämän käyttö ilmenee edellä olevasta tiliselvityksestä. Tilapäiset avustukset jaettiin kodissakävijäin esityksistä joko pieninä raha-avustuksina tai valmiina vaatteina lapsensa kanssa suurimmassa ahdinkotilassa oleville äideille. Tämän lisäksi jaettiin Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroista yhteensä 1,900 mk kehoituspalkintoina lapsensa hyvin hoita-

neille imettävälle äideille. Helsingissä yksityisperheisiin sijoitetuille lapsille ja heidän hoitajilleen järjestettiin tavanmukainen joulujuhla joulukuun 30 p:nä, josta aiheutuneet kustannukset sisältyivät edellä mainittuun määrärahaan.

Holhoustehtävät. Erityisten holhousmääräysten perusteella oli lastenvalvojan holhouksen alaisena kertomusvuoden alussa 50 alaikäistä sekä vuoden päättyessä 37 alaikäistä. Näistä oli 9 varatonta ja 28 alaikäisellä oli varoja tilikauden päättyessä yhteensä 381,493: 70 mk.

Ottolapsiksi hyviin, lapsirakkaisiin perheisiin toimitettiin kertomusvuonna asianomaisten äitien suostumuksella 55 (36) aviotonta lasta.

Kasvatillapset. Lastensuojelulain säännösten mukaan tulee lastensuojelulautakunnan valvoa toiminta-alueellaan olevien kasvatillasten hoitoa ja kasvatusta. Näillä tarkoitetaan sellaisia lapsia, joita yksityiset ilman lastensuojelu- tai huoltolautakunnan välitystä ovat jättäneet vieraan henkilön tai jonkun sukulaisensa hoitoon joko ilman hoitomaksua tai korvausta vastaan. Lastensuojelulautakunnalle ilmoitettiin kertomusvuonna yhteensä 425 (429) kasvatillasta, joista poikia 207 (197) ja tyttöjä 218 (232). Näistä oli avioliiton ulkopuolella syntyneitä 337 (387) ja aviolapsia 88 (42). Suurin osa kasvatillapsista on ollut sukulaistensa luona hoidettavana ja ovat kasvatillasten hoidon ja kasvatuksen valvonnasta huolehtineet lastensuojeluviraston kodissakävijät, kukin omassa toimintapiirissään.

Äitiysavustukset

V:n 1940 aikana kokoontui äitiysavustusanomuksia valmistelevasti käsittelevä valiokunta 22 kertaa ja anomukset ratkaisi lopullisesti lastensuojelulautakunta kokouksissaan.

Avustuksen anojat jättivät hakemuksensa lastensuojeluvirastoon tai lastenhoidon neuvonta-asemille seuraavasti: lastensuojeluvirastoon 550 (edellisenä vuonna 158) ja neuvonta-asemille 869 (1,000) hakemusta, joista viimeksi mainituista lastensairaalassa olevaan neuvolaan 84 (105), Töölön 88 (100) ja Toukolan 33 (43) sekä Marian sairaalan neuvolaan 31 (39), Lastenlinnan 127 (107), Maitopisarayhdistyksen lastenhuoltokeskuksiin Harjutorin 6:ssa olevaan 267 (319), Hauhontien 8:ssa olevaan 130 (175), Martankadun 1:ssä olevaan 10 (11), Pohjolankadun 1:ssä olevaan 15 (10) ja Iso Roobertinkadun 35:ssä olevaan 59 (91) sekä kättilöopiston äitiysneuvonta-asemalle 25. Alkuvuodesta olivat neuvonta-asetat suljettuina, koska niiden hoitajat olivat maanpuolustustehtävissä; äitiysavustukset hoidettiin tänä aikana yksinomaan lastensuojeluvirastossa. Hakemuksia oli yhteensä 1,419 (1,158). Anojista oli 1,072 (891) naimisissa olevaa ja 347 (267) naimatonta. 18 (16) anojaa synnytti kaksoset.

Lautakunta hyväksyi hakemuksista 1,221 ja hylkäsi 198. Hylkäämisen syynä oli 188 tapauksessa se, että verotettava tulomäärä ylitti 10,000 mk ja 10 tapauksessa se, ettei anomusta jätetty 30 päivän kuluessa synnytyksestä.

Avustus annettiin 588 tapauksessa kokonaan rahassa. Vaatemääräeriä myönnettiin 633, joista määräeriä I (äidille ja lapselle) 560, II (lapselle) 64 ja III (äidille) 9 kappaletta. Huhtikuusta lähtien lopetettiin vaatamääräerien II ja III valmistus ja kankaiden hintojen noustua pienennettiin myöskin määräeriä I:n sisällystä. Myönnettyjen luontoisavustusten arvo oli

125,700 mk (132,500 mk) ja myönnetyt avustukset kaikkiaan 549,450 mk (477,050 mk). Vuoden loppuun mennessä suoritettiin hakijoille edelliseltä vuodelta nostamatta jääneitä ja 1940 myönnettyjä avustuksia yhteensä 508,800 mk (487,750 mk), minkä määrän valtio on kokonaisuudessaan kaupungille korvannut.

Kuten toisessa yhteydessä on jo mainittu, lähetti lastensuojeluvirasto kertomusvuoden aikana 1,908 (1,810) äitiysavustusasioita koskevaa kirjettä. Sota-aikana supistettiin kirjeenvaihto olosuhteiden pakosta mahdollisimman vähiin, joten lähetettyjen kirjeitten määrä osoittaa edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä, vaikka käsiteltyjen asioiden määrä on nousut, osaksi siirtoväen, osaksi lisääntyneen syntyvyyden ansiosta.

Lastenhoidonneuvolat

Paitsi Maitopisarayhdistyksen kunnan avustuksella kaupungin eri osissa ylläpitämää 5 lastenhoidon neuvonta-asemaa sekä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton lukuun Lastenlinnassa toiminutta ja Marian sairaalan yhteydessä olevaa neuvonta-asemaa, lautakunta ylläpiti kolmea kunnallista lastenhoidonneuvola. Näistä toimi yksi Tehtaankadun 1:ssä sijaitsevassa lastensairaalassa, toinen Töölössä Savilankadun 3:ssa ja kolmas Toukolassa Intiankadun 13:ssa.

Lastensairaalassa olevan lastenhoidonneuvolan toiminta alkoi maassamme vallinneen sotatilan vuoksi vasta huhtikuun 4 p:nä. Toiminta-alueena oli edelleenkin Kruununhaka, Kaivopuisto, II ja III kaupunginosa sekä Suomenlinna. Neuvolan lääkäreinä toimivat lääketieteen- ja kirurgiantohtorit T. Brander tammikuun 1 p:stä huhtikuun 4 p:ään ja viimeksi mainitusta ajankohdasta alkaen H. Huhtikangas vuoden loppuun, sekä hoitajana terveydenhoitaja L. Soini.

Neuvolan kirjoissa oli kertomusvuonna kaikkiaan 1,117 lasta. Heidän vaihtumisensa ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

V:sta 1939 siirtyneitä	656	Poistettuja	354
Uusia	461	V:een 1941 jääneitä	763

Kirjoihin merkityistä oli uudelleen rekisteröityjä 2.

Lapsen kirjoista poistamisen aiheutti 2 tapauksessa kuolema, 285 tapauksessa lapsen muutto pois piiristä, 19 tapauksessa siirtyminen kansakouluun ja 48 tapauksessa jokin muu syy.

Kuoleman syynä oli toisella lapsella äkillinen suolitulehdus ja toisella synnyynnäinen sydänvika.

Kirjoihin merkityistä lapsista oli 118 avioliiton ulkopuolella syntyneitä.

Alle 1 kuukauden ikäisinä tuli neuvolan kirjoihin 186 lasta.

Neuvolan lääkäri otti vastaan 2 vuotta nuorempia lapsia 2 kertaa viikossa sekä kerran kuukaudessa 2—7 vuotiaita. Vastaanottoja oli yhteensä 85 ja oli niillä kävijöiden lukumäärä 2,026, joista 1,807 alle 2 vuoden ja 219 2—7 vuotiaita.

Hoitajan päivittäisillä vastaanottotunneilla käyneiden lukumäärä oli 2,378. Hoitajan kansliatunteja oli yhteensä 995, mihin sisältyy myös lääkärin vastaanottoihin, valohoitoon, luentoihin y.m. kansliatyöhön käytetty aika. Kotikäynteihin käytettiin 846 tuntia.

Hoitaja teki kotikäyntejä:

Neuvolan hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden lasten luokse	1,311	
2—7 » » »	244	1,555
Aviottomien lasten luokse		540
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse		207
Raskaana olevien naisten luokse		87
Asiakäyntejä		103
Hukkakäyntejä		259
	<u>Yhteensä</u>	<u>2,751</u>
Näistä oli sairaskäyntejä		102

Sairaskäyntien aiheena oli ripuli 28, tulirokko 1, vesirokko 6, kurkkumätä 1, hinkuyskä 1, kouristukset 2 ja angiina 2 tapauksessa. Muut tapaukset olivat kuumetta, nuhaa ja yskää.

Lastenkotiin toimitettiin 2 lasta. Yleistilan vahvistamiseksi annettiin valohoitoa 11 lapselle. Neuvolan lääkäri rokotti 227 lasta. Pirquet-koe tehtiin 292 lapselle.

Suomenlinnassa sotatilanne vähensi lasten lukumäärää, koska useat perheet komennettiin siirtymään toisille paikkakunnille. Suomenlinnassa pidetyillä lääkärin vastaanotoilla oli kävijöitä 126. Vuoden lopussa oli kirjoissa 52 siellä asuvaa lasta. Kotikäyntejä tehtiin Suomenlinnassa lasten luokse 60.

Äitiyshuoltoa jatkettiin. Raskaana olevat naiset kävivät yleisen sairaalan naistautiosaston äitiys-vastaanotoilla. Kotikäyntejä tehtiin heidän luokseen yhteensä 87. Kirjoissa oli 65 äitiä.

Äitiysavustushakemuksia jätettiin vuoden kuluessa neuvolaan 84. Näistä evättiin 4. Hyväksytyistä tapauksista sai 62 äitiä avustuksen kokonaan rahassa ja 18 osittain luontoisavustuksena, osittain rahassa.

Muusta avustustoiminnasta mainittakoon, että vaateapua toimitettiin 18 ja lastenvaunut lainattiin 19 kotiin. Adolf Holmgrenin lahjoitusarhaston korkovaroista välitettiin kahdelle naimattomalle äidille 300 mk:n suuruinen imetyspalkkio. 16 kotiin annettiin joulupaketti. Varattomille lapsille hankittiin vahvistavia lääkkeitä, kuten vitolia, nutrolia y.m. yhteensä 400 mk:n arvosta.

Valistustarkoituksessa järjestettiin äideille kaksi pienten lasten hoitoa käsittelevää luentosarjaa, joille osallistuneiden lukumäärä oli 28. Äitien iloksi ja virkistykseksi järjestettiin ohjelmallinen joulujuhla, jossa oli n. 400 osanottajaa. Juhlassa puhui teologiantohtori L. Apajalahti ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori H. Huhtikangas esitelmöi valaisevasti huonosti syövästä lapsista. Äitien ompeluseura-toimintaa ei kertomusvuonna ollut, mutta neuvolan taloudellisena tukena toiminut n.s. rouvien ompeluseura kokoontui 9 kertaa.

Oppilasopetusta seurasivat valtion terveydenhoitajakurssin oppilaat kevät- ja osittain syyslukukaudella sekä valtion kättilöopiston ja sairaanhoitajatarkoulun oppilaat syyslukukaudella.

Töölön lastenhoidonneuvolan toiminta-alueena oli Töölö, Meilahti ja Ruskeasu. Alue on ollut jaettuna kahteen piiriin, piirirajana Linnankoskenkatu.

Neuvolan lääkärinä toimi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma sekä hoitajina terveydenhoitajat H. Parviala ja L. Sarvi.

Neuvolan kirjoissa oli vuoden kuluessa 690 lasta, joista aviottomia 51; sitä paitsi oli valvonnanalaisia lastensuojelulautakunnan hoidokkeja 103. Kuukausittain oli kirjoissa keskimäärin 931 lasta.

Alle 1 kuukauden ikäisinä tuli neuvolan kirjoihin 234 lasta.

Heidän vaihtumisensa ilmenee seuraavasta asetelmasta:

	Alle 2 vuotiaita	2—7 vuotiaita	Yhteensä
V:sta 1939 siirtyneitä	807	154	961
Uusia	716	13	729
Poistettuja	584	163	747
V:een 1941 jääneitä	736	207	943

Uusista lapsista oli uudelleen kirjoihin merkittyjä 54. 203 lasta täytti vuoden kuluessa 2 vuotta.

Kirjoista poistamisen aiheutti 4 tapauksessa kuolema, 300 tapauksessa poismuutto, 5 tapauksessa 7 ikävuoden täyttäminen ja 438 tapauksessa jokin muu syy.

Kuoleman syynä oli 1 tapauksessa mahaportin kouristus, 1 ripuli, 1 märkää keuhkopussissa ja 1 mahalaukun ja ohutsuolen tulehdus.

Lääkärin vastaanottoja pidettiin 0—7 vuotiaille lapsille neljä kertaa viikossa. Niillä kävi 1,702 alle 2 vuoden ikäistä lasta, 241 yli 2 vuotiasta lasta, 102 rokotettavaa ja 92 lasta rokkoja näyttämässä sekä 29 muuta asiakasta eli yhteensä 2,166 henkilöä.

Hoitajat pitivät jokapäiväisiä aamuvastaanottoja sekä syyskuusta lähtien yhden iltavastaanoton viikossa, joilla kävi 282 raskaana olevaa naista. Näiden lisäksi kävi hoitajien vastaanotoilla 3,803 alle 2 vuotiasta ja 388 yli 2 vuotiasta lasta sekä 754 muuta asiakasta eli siis yhteensä 5,227 henkilöä.

Valohoitoa annettiin 41 lapselle. Kunnan avustusta nauttivien perheiden lapset saivat sitä ilmaiseksi; muut maksoivat 5 mk kerralta.

Pirquet- koe tehtiin 305 lapselle.

Hoitajat tekivät kotikäyntejä:

Neuvolan hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden lasten luokse	581	
2—7 » » » »	19	600
Aviottomien lasten luokse		305
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse		240
Raskaana olevien naisten luokse		170
Sairaskäyntejä		60
Asiakäyntejä		323
Hukkakäyntejä		541
		<u>Yhteensä 2,239</u>

Sairaskäyntien aiheena oli tuhkarokko 1, vesirokko 1, hinkuyskä 3, kuume 12, yskä 6, ripuli 30, ihottuma 5 ja oksennukset 2 tapauksessa.

Äitiyshuoltoa jatkettiin yhteistoiminnassa naistenklinikan kanssa. Kirjoissa oli 125 raskaana olevaa naista. Äitiysavustuksia jaettiin neuvolan

kautta 66 äidille. Näistä 30 äitiä sai koko avustuksen rahassa sekä 36 äitiä osan vaatteina ja osan rahassa.

Neuvolan kerhon toiminta oli poikkeuksellisten olojen takia kevätkaudella kokonaan lamassa, mutta syksyllä kokoonnuttii jälleen ja keskitettiin toiminta lainavaraston kartuttamiseen. Hankittiin jälleen kolmet uudet lapsenvaunut. Lainavarastosta pidetään eri luettelot ja kirjanpito, joita hoitaa kerhon palkkaama henkilö.

Töölön sokeritehdas lahjoitti kerholle 5,000 mk, mikä lahjoitus tässä kiitollisuudella mainittakoon.

Syyskaudella pidettiin luentosarja pientenlasten hoidosta.

Vuoden kolmena ensimmäisenä kuukautena oli neuvola suljettu, koska sen henkilökunta toimi maanpuolustustehtävissä. Huhtikuun alussa ryhtyi Toukolan neuvolan hoitaja pitämään vastaanottoja Töölönkin neuvolassa ja huhtikuun puolivälissä kutsuttiin toinen neuvolan hoitajista työhönsä ja toukokuun alussa myöskin toinen. Lääkäriin vastaanotot alkoivat kuitenkin vasta kesäkuussa. Valtion terveydenhuolto-opiston oppilaat seurasivat työtä neuvolassa elokuusta marraskuuhun, Valtion sairaanhoitajatar-koulun oppilaat marraskuusta lähtien sekä kättilöopiston oppilaat lokakuusta vuoden loppuun. Oppilaita oli kaksi kultakin kurssilta kerrallaan ja he seurasivat työtä kuukauden ajan kukin.

Toukolan lastenhoidonneuvolan toiminta-alue oli edelleen sama kuin edellisinä vuosina, nim. Annala, Arabia, Kumpula, Toukola ja Vanhakaupunki. Sitä paitsi valvoi neuvolan hoitaja lastensuojelulautakunnan toimeksiannosta avioliiton ulkopuolella syntyneitä sekä hoitokodeissa olevia lapsia Käpylässä ja Vallilassa. Näitä lapsia oli toimintavuonna neuvolan valvon- nassa kaikkiaan 183.

Neuvolan työ, joka sodan takia voitiin aloittaa vasta maaliskuun puolivälissä, jolloin hoitaja palasi komennukselta, käsitti pikkulasten- ja äitiys- huollon. Lääkäreinä toimivat lääketieteellisensiaatti E. Holmberg (äidit), joka siirtyi kaupunkiin huhtikuun alussa ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma (lapset), joka vapautui maanpuolustustehtävistä vasta kesä- kuun puolivälissä, sekä hoitajana terveydenhoitaja L. K. Hirstiö.

Neuvolan kirjoissa oli kertomusvuonna yhteensä 522 lasta, joiden vaihtuminen näkyvä alla olevasta yhdistelmästä:

V:sta 1939 siirtyneitä	318	Poistettuja	63
Uusia	141	V:een 1941 jääneitä	396

Kirjoihin merkityistä oli uudelleen rekisteröityjä 2.

Lapsen kirjoista poistamisen aiheutti 1 tapauksessa kuolema, 50 tapauksessa lapsen muutto pois piiristä, 8 tapauksessa 7 ikävuoden täyttäminen ja 4 tapauksessa jokin muu syy.

Kuoleman aiheuttajana oli tuberculosis meningitis.

Lasten lääkäriillä oli vastaanottoja kesäkuun 15 p:stä alkaen joka arki- torstai, yhteensä 28 kertaa. Näillä vastaanotoilla kävi 0—2 vuoden ikäisiä lapsia 336, 2—7 vuotiaita lapsia 75 ja aikuisia 1, yhteensä 412.

Hoitajalla oli vastaanottoja kaikkiaan 233 kertaa. Näillä vastaanotoilla käyneiden luku oli yhteensä 1,723. Vastaanottoihin, kansliatöihin sekä neu- volan hoitoon käytettiin 928 tuntia.

Hoitaja teki kotikäyntejä:

Neuvolan hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden lasten luokse	265	
2—7 » » » »	96	361
Aviottomien lasten luokse		818
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse		119
Raskaana olevien naisten luokse		185
Asiakäyntejä		227
Hukkakäyntejä		395
		<u>Yhteensä 2,105</u>

Neuvolan kirjoissa olevien lasten luokse tehdyistä käynneistä oli 15 sairaskäyntiä, joista 12 käyntiä 0—2 vuotiaiden ja 3 käyntiä 2—7 vuotiaiden lasten luokse. Sairaskäyntien aiheena oli ihottuma 1, kuume 3, ripuli 6, hinkuyskä 3, influenssa 1, ja vesirokko 1 tapauksessa.

Valohoitoa annettiin 6 ja Pirquet-koe tehtiin 62 lapselle.

Syys—lokakuussa toimitettiin neuvolassa ilmainen rokotus, jolloin rokotettiin yhteensä 50 lasta.

Äitiyshuoltoa varten oli lääkärin vastaanottoja joka arkipäivä huhtikuun alusta lähtien, yhteensä 49 kertaa. Näillä vastaanotoilla kävi 278 äitiä. Hoitajan vastaanotoilla kävi 146 äitiä. Verinäyte W.R.- ja Kahn-tutkimusta varten otettiin 46 äidistä. Hemoglobini määrättiin jokaisesta uudesta äidistä ja jatkuvasti niistä, joiden veriprosentti oli alhainen.

Äitiyshuollettavien vaihtuminen ilmenee seuraavasta:

V:sta 1939 siirtyneitä	34	Poistettuja	59
Uusia	95	V:een 1941 jääneitä	70

Poistojen syy oli kaikissa tapauksissa partus.

Äitiysavustuksia annettiin 35 äidille, yksistään rahassa 30 ja sekä rahassa että vaatepakkauksissa 5 äidille.

Synnytyksen jälkeinen tarkastus pantiin neuvolassa käytäntöön syksyllä 1939 ja jatketaan sitä edelleen. Tätä voidaan pitää äitiyshuoltotoiminnassa edistyksenä, sillä jälkitarkastuksen avulla ehkäistään monia synnytyksestä johtuvia vikoja, jotka voivat, jos jäävät ajoissa hoitamatta, tehdä äidin sterilisikkin. Toukolan neuvola on yleisistä neuvoloista ensimmäinen, missä synnytyksen jälkeinen tarkastus on otettu käytäntöön.

Luentosarja pikkulapsen hoidossa, yhteensä 14 tuntia, pidettiin loka—marraskuussa. Luentosarjaan sisältyi myös käynti työväensuojeluseurassa. Osanottajina oli 10 äitiä.

Avustuksena voitiin lahjoittaa lastensuojeluviraston kautta saatuja Ruotsista tulleita vaatelahetyksiä sekä vuorineuvokset rouva K. Herlitzin johtaman ompeluseuran valmistamia vaatteita. Avustuksia sai n. 100 perhettä. Sitä paitsi saatiin rouva Herlitzin toimesta 300 mk vitolin, rachtosen, kalkin y.m.s. aineiden ostoon vähävaraisille perheille. Jouluvastusta antoi myöskin osuusliike Elanto 150 mk.

Neuvolasta lainattiin, kuten ennenkin, vuoteita ja rattaita.

Äitien juhlia ei kertomusvuonna järjestetty lainkaan.

Terveystenhoito

Vastaanotto- ja ammattioppilaskotia, Kullatorpan lastenkotia ja koulukoteja valvovan lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroman selostus vallinneesta terveydentilasta ja terveydellisistä olosuhteista mainituissa laitoksissa v. 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Ohjesäännön mukaiset tarkastukset pidettiin yllä mainituissa kodeissa. Kaikki näihin koteihin otetut lapset tarkastettiin. Ryttylän, Toivoniemen ja Tavolan koulukodeissa sattuneissa äkillisissä sairastapauksissa turvaututtiin koulukotien etäisen aseman vuoksi Helsingistä paikallisten lääkärin apuun. Muissa tapauksissa huolehti sairaanhoidosta tohtori U. Muroma.

Tautitapaukset näkyvät seuraavasta yhdistelmästä.

Tauti	Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti	Ryttylä	Toivola	Toivoniemi	Tavola	Kullatorppa	Yhteensä
Tulirokko	—	1	—	—	—	—	1
Vihurirokko	—	4	—	—	—	—	4
Vesirokko	—	—	3	—	—	—	3
Sikotauti	4	—	5	—	—	—	9
Influenssa	12	30	30	—	14	5	91
Ruusu	—	1	—	—	—	—	1
Angina	—	1	3	—	—	—	4
Kurkkutulehdus	—	—	4	4	—	3	11
Keuhkokuume	1	1	—	—	1	—	3
Vatsa- ja suolitulehdus ...	—	—	7	4	—	—	11
Umpisuolentulehdus	—	—	—	1	—	—	1
Imurauhastulehdus	—	1	2	—	—	—	3
Imusuonentulehdus	—	—	—	1	—	—	1
Korvatulehdus	—	3	—	—	—	—	3
Silmätulehdus	—	2	—	—	—	—	2
Ihottuma	—	2	—	—	—	—	2
Paiseet	—	2	—	1	—	—	3
Yhteensä	17	48	54	11	15	8	153

Kulkutaudinluontoisena esiintyi vihurirokkoa helmikuussa, vesirokkoa joulukuussa, sikotautia kevätkesällä sekä influenssaa keväällä ja syksyllä. Tulirokkoon sairastunut lapsi lähetettiin kulkutautisairaalaan; muut potilaat hoidettiin mahdollisuuksien mukaan eristettyinä kodeissa.

Pienehköjä tapaturmia sattui Ryttylässä 5, joista haavoja 3 (sormeen, polveen, sääreen) ja loukkaantumia 2 (jalkaan, kyynärpäähän) sekä Toivoniemessä 1 haava jalkapöytään.

Kuolemantapauksia ei sattunut.

Mitä asunto-oloihin tulee, esiintyivät saamat puutteellisuudet kuin edellisenäkin vuonna¹⁾ Ryttylässä, Toivolassa, Kullatorpassa ja Toivoniemessä, koska mitään uusia rakennuksia näissä laitoksissa ei kertomus-

¹⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 193*

vuonna valmistunut. Kuitenkin vastaanotto- ja ammattioppilaskodin uudisrakennus oli vuoden lopulla jo sisustamista vaille.

Yleinen siisteys olosuhteisiin nähden eri laitoksissa oli kaikin puolin tyydyttävä.

Ruoanvalmistusmahdollisuudet olivat hyvät. Ruoka oli hyvää ja monipuolista, mikä ilmenee seuraavassa yhdistelmässä esiintyvistä hoidokkien keskimääräisestä painonlisäyksestä:

	Kg		Kg
Vastaanottokoti	4.3	Toivoniemi	2.2
Ryttylä	2.8	Tavola	3.1
Toivola	1.9	Kullatorppa	1.0

Pienempi painonlisäys kuin edellisinä vuosina johtunee siitä, että vilja y.m. on tullut säännöstelyn alaiseksi.

Lapsille annettiin runsaasti raakoja vihanneksia (hedelmiä ei ollut saatavissa) sekä heikommille vitolia tai kalanmaksaöljyä vitamiinitarpeen tyydyttämiseksi.

Ruoan säilytys oli yleensä asiallista. Toivolan koulukotiin olisi vielä toivottavaa saada jäädytyskaappi, koska kellarit kesäisin ovat liian lämpimät.

Kunnollista vettä kaivattiin Toivoniemessä, mutta asia korjaantuu kun rakenteilla oleva uusi kaivo ja vesijohto valmistuu. Toivolaan oli veden-saanti keittiöön edelleenkin vaikeata.

Peseytyminen oli kaikin puolin asiallista.

Vaatetus oli moitteetonta ja vuodevaatteet hyvät sekä tarkoituksenmukaiset.

Koulukoteihin sijoitettujen lasten hampaidenhoidosta huolehti edelleen kaupungin kouluhammasklinikan johtaja T. H. Ekman suorittaen hampaiden korjaukset kauempana sijaitsevilla laitoksissa lautakunnan tätä tarkoitusta varten hankkimilla välineillä. Vastaanotto- ja ammattioppilaskotien hoidokit sekä Toivolan koulukodin oppilaat kävivät tarpeen vaatiessa kouluhammasklinikassa.

Sofianlehdon pikkulastenkodin sekä Reijolan lastenkodin valvontalääkäri, lääketieteenlisensiaatti R. Granholm jätti näissä laitoksissa kertomusvuonna vallinneesta terveydentilasta seuraavan sisältöisen selostuksen:

Vuoden alkuosan aina huhtikuun loppupuoleen saakka oli Sofianlehdon pikkulastenkoti sodan tähden vielä Mäntsälässä. Lukuunottamatta ahtautta ja muitakin vaikeuksia, joita luonnollisesti näin suurella laitoksella oli tilapäisissä oloissa, sujui lastenhoito maaseudun rauhassa verrattain hyvin, sittenkun alkuaajan vaikeudet oli saatu voitetuiksi. Ei ollut ilmahälytyksiä, vaikka lentokoneet liitelivätkin ahkerasti paikkakunnan ylitse, eikä lähelle pudonnut pommeja, joten siis hoitajat voivat rauhallisina tehdä työtänsä.

Talvella ei lasten terveydentila kuitenkaan ollut hyvä. Keuhkoputken tulehdustapauksia ja influenssaa oli paljon ja 9 lasta sairasti keuhkotulehdusta, joka muutamalla oli hyvin ankara, aiheuttaen 1 kuolemantapauksen. Vatsa- ja suolihäiriöitä oli myös verrattain paljon. Tarttuvaa ihottumaa (karstarakkula) oli monessa lapsessa, kun tehokas eristäminen oli mahdollista, aiheuttaen muutamilla imurauhastulehduksia.

Varsinaisia kulkutauteja ei sattunut lasten keskuudessa, joten kaikki potilaat voitiin hoitaa kodissa. Mutta yksi hoitajaharjoittelijoista sairastui

paratyfukseen, minkä tähden hänet siirrettiin Mäntsälän kunnansairaalaan. Hoitajat, etenkin harjoittelijat, sairastivat myös influenssaa ja anginaa.

Kodin muutettua Helsinkiin oli keväällä vielä vähän influenssaa ja hengityselintauteja sekä kesällä jonkin verran lieviä vatsa- ja suolihäiriöitä. Syksyllä oli vihurirokkoa, influenssaa ja pari keuhkokuumeetapausta, sekä lokakuusta alkaen hyvin vaikeata ja tarttuvaa vatsa- ja suolitulehdusta. Tähän tautiin sairastui pääasiallisesti pienimpiä lapsia ja siihen kuoli loka—joulukuun aikana 8 pienokaista, joista 2 kodissa ja 6 sairaalassa. Myöskin pari hoitajaa sairasti samaa tautia lievässä muodossa.

Yhteensä kuoli Sofianlehdon pikkulastenkodissa v. 1940 9 lasta. Hoidettujen lasten lukumäärä oli 229 ja kuolleisuusprosentti siis 3.93.

Kertomusvuonna oli Sofianlehdon lastenkoti toiminut 10 vuotta. Lasten kuolleisuus on eri vuosina ollut hyvin vaihteleva, johtuen tautien laadusta ja tautitapausten lukumäärästä, minkä tähden tässä mainittakoon kuolleisuusprosentit edellisiltäkin vuosilta:

Vuosi	%	Vuosi	%	Vuosi	%
1930	3.57	1933	3.29	1936	0.85
1931	4.17	1934	0.47	1937	0.98
1932	4.81	1935	1.91	1938	5.66
				1939	3.36

Vuosina 1934—37 oli siis kuolleisuus hyvin pieni, nousten korkeimmilleen v. 1938, jolloin oli hyvin paljon keuhkokuumeetapauksia ja muita vaikeita tauteja.

Kodissa sattuneet sekä lapsissa heidän kotiin tullessaan todetut tautitapaukset ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

Tauti	N ä i s t ä				
	0—1 vuotiaita lapsia	Yli 1 vuotiaita lapsia	Yhteensä	hoidettiin sairaalassa	kuoli
Vatsa- ja suolitulehdus	24	20	44	11	8
Angina	—	5	5	—	—
Nuhakuume ja influenssa	21	45	66	1	—
Keuhkoputkentulehdus	20	24	44	—	—
Astma	—	1	1	—	—
Keuhkotulehdus	7	7	14	1	1
Korvatulehdus	6	8	14	—	—
Imurauhastulehdus	7	8	15	—	—
Virtsatiehyeidentulehdus	1	2	3	—	—
Vihurirokko	4	12	16	—	—
Karstarakkula	3	6	9	—	—
Paise	2	2	4	—	—
Ihottuma ja nokkosrokko	3	4	7	—	—
Riisitauti	11	7	18	—	—
Verenheikkous	3	6	9	—	—
Vesipää	1	—	1	—	—
Vajaakykyisyys	3	6	9	—	—
Synnynäiset epämuodostumat ..	3	—	3	2	—
Tyrä	4	—	4	—	—
Yhteensä	123	163	286	15	9

Kasvatuksellisesti laiminlyötyjen lasten koulukodit ...	mk	3,026,380: —
Lastenhoidonneuvolat	»	217,646: 85
Sijoitus yksityishoitoon ja jatko-opetus	»	4,561,753: 30
Keuhkotautisten lasten hoito	»	616,056: —
Tylsämielisten, aistivallisten ja raajarikkoisten lasten erikoishoito ja opetus	»	455,197: —
Lasten hammashoito, kesävirkestystoiminta sekä matkakulut	»	170,871: 95
Lastenvalvojan kansliamenot sekä aviottomain lasten avustaminen	»	54,319: 55
Koulukotien maatilat	»	1,917,354: 05
Avustukset yksityisille lastensuojeluyhdistyksille	»	473,950: —
Yhteensä mk		17,270,567: 90

Näiden menojen lisäksi oli rakennustoimiston tilille viety alla mainittujen lastenhuoltolaitosten huoneistojen korjauskustannuksia seuraavat määrät:

Bengtsårin koulukoti	mk	1,851: 50
Ryttylän koulukoti	»	37,779: 45
Toivoniemen koulukoti	»	46,460: 45
Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti	»	546: 35
Toivolän koulukoti	»	33,424: 80
Sofianlehdon pikkulasten koti	»	20,624: 60
Reijolan lastenkoti	»	10,086: 80
Kullatorpan lastenkoti	»	22,568: 05
Yhteensä mk		173,342: —

Lastensuojelutoiminnasta saadut tulot nousivat v. 1940 6,459,201: 05 mk:aan jakautuen seuraaviin eriin:

Lastenhoidosta saatua korvausta:

valtiolta	mk	524,827: 75	
vieraailta kunnilta	»	605,329: 45	
yksityisiltä korvausvelvollisilta ...	»	794,528: 25	
		mk	1,924,685: 45
Koulukotien valtionapu v:lta 1940	»	1,492,780: 75	
Koulukotien oppilastöistä	»	128,958: 95	
Ammattioppilaskodin hoidokeilta	»	30,400: —	

Maatilat tilittäneet:

Bengtsårin tila	mk	120,343: 65	
Toivoniemen tila	»	424,229: 40	
Ryttylän ja Siltalan tilat	»	1,079: 228: 90	
Toivolän tila	»	427,356: 60	
		mk	2,051,158: 55
Laitosten ja maatilojen henkilökunnan suorittamat luon- toisetujen korvaukset	»	829,617: 35	
Lastenhoidonneuvolain valohoitomaksut	»	1,600: —	
Yhteensä mk		6,459,201: 05	

Kun nämä tulot vähennetään edellä mainittujen kustannusten yhteis-
summasta 17,443,909: 90 mk:sta, jää kaupunginkassaa rasittaviksi netto-

menoiksi 10,984,708: 85 mk eli 106,269: 90 mk vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tämä kustannusten pieneneminen johtui pääasiallisesti Bengtsårin koulukodin ja maatilán toiminnan keskeytymisestä kohta Moskovan rauhan jälkeen.

Koulukoteihin kuuluvien tilojen maatalouskirjanpidossa, jossa on huomioitu myöskin vuoden lopussa olevat maatalousvarastot, tehtiin tilinpäätös siten, että laitosten käyttämistään rakennuksista maataloilille suoritettamat vuosivuokrat, Bengtsårissa 44,872: 20 mk, Toivoniemessä 53,100 mk, Ryttylässä 359,350 mk ja Toivolassa 97,600 mk eli yhteensä 554,922: 20 mk, joista laitosten tuloihin sisältyy 30 %:n valtionapu, siirrettiin kaupunginkassaan kaupungin näihin kiinteistöihin sijoittamien pääomien korkohyvitykseksi. Näiden suorituksen sekä erinäisten maanparannus- ja maatalousrakennuskustannusten kuoletusten jälkeen osoitti maataloustilien päätös voittoa Toivoniemessä 16,893: 60 mk, Ryttylässä 11,630: 45 mk ja Toivolassa 20,612: 05 mk eli yhteensä 49,136: 10 mk. Bengtsårin tila sitä vastoin tuotti edellä mainitusta syystä 94,615: 70 mk:n suuruisen tappion. Kunkin tilán nettotuotto otettiin vähennyksenä huomioon koulukotien valtionavun lopputilityksessä.

Eri laitosten varsinaiset menot, yksityishoitoon lähetettyjen lasten vaatetus sekä henkilökunnan luontoiseduistaan suorittama korvaus toimihenkilöiden palkoista poisluettuna, nousivat v. 1940 seuraaviin määriin:

	Kaikkiaan, mk	Lasta ja päivää kohden, mk	Lasta ja vuotta kohden, mk
Sofianlehdon pikkulastenkoti	1,522,937: —	42: 65	15,612: 87
Reijolan lastenkoti	437,273: —	35: 44	12,972: 51
Kullatorpan lastenkoti	348,716: 40	27: 66	10,124: 56
Vastaanottokoti	474,855: 40	34: 76	12,723: 06
Ammattioppilaskoti	103,887: 95	19: 52	7,145: 84
Toivolán koulukoti	951,722: —	35: 80	13,103: 99
Bengtsårin koulukoti	461,800: 80	92: 89	¹⁾ 34,001: 02
Tavolan koulukoti	209,391: 35	20: 03	7,331: 60
Ryttylän koulukoti	1,673,071: 50	48: 08	17,599: 13
Toivoniemen koulukoti	408,189: 35	24: 05	8,803: 61
Yhteensä mk	6,591,844: 75	38: 01	13,897: 95

Edellä mainitut päivä-kustannukset jakautuvat eri laitoksissa seuraavalla tavalla:

Menoerä	Lastenkodit					Koulukodit					Kaikkiaan
	Sofian- lehto	Reijola	Kulla- torpa	Vastaa- nottokoti	Ammatti- oppilaskoti	Toivola	Bengtsår	Tavola	Ryttylä	Toivo- niemi	
P e n n i ä											
Palkkaukset	1,904	2,072	1,603	1,325	836	1,941	7,997	1,054	2,205	1,178	1,934
Vuokra, lämpö ja valo	1,442	695	282	1,092	110	465	496	200	1,327	308	850
Ruokinta	448	429	521	645	720	742	499	469	780	607	605
Vaatetus ja kalusto	275	239	265	286	185	320	72	191	341	217	274
Muut menot	196	109	95	128	101	112	225	89	155	95	138
Yhteensä	4,265	3,544	2,766	3,476	1,952	3,580	9,289	2,003	4,808	2,405	3,801

¹⁾ Bengtsår lakkautettiin maaliskuun 22 p:nä 1940 ja toimi siis vain 82 päivää.

Jos otetaan huomioon myöskin rakennustoimiston omilla määrärahoiltaan eri lastenhuoltolaitoksissa suorittamat huoneistojen korjauskustannukset, yhteensä 173,342 mk, saadaan keskikustannukseksi lasta ja päivää kohden kaikissa laitoksissa 38: 97 mk sekä lasta ja vuotta kohden 14,279: 87 mk.

Edelliseen vuoteen verraten kohosivat lasten varsinaiset hoitokustannukset kaikissa muissa koko vuoden toimineissa laitoksissa, paitsi Reijolassa, Tavolassa ja Toivoniemessä, keskimäärin 3: 11 mk lasta ja päivää kohden, esiintyen tämä lisäys pääasiallisesti palkkaus-, lämpö- ja ruokintamenoissa. Poikkeuksellisen suuri menojen lisäys — 40: 52 mk lasta ja päivää kohden — Bengtsärissa johtui tämän laitoksen lakkauttamisesta ja sen asioiden jälkiselvityksen aiheuttamista kustannuksista.

Yksityisen lastensuojelutoiminnan tukeminen

Niinkuin edellä olevasta menojen luettelosta ilmenee, jaettiin lastensuojelulautakunnan menoarvioon merkityistä varoista v. 1940 avustuksina yksityisille lastensuojelujärjestöille yhteensä 473,950 mk. Tästä saivat *Lastentyökotiyhdistys* kouluikäisten lasten päiväkotien ylläpitoa varten 100,000 mk; *Yhdistys koteja kodittomille lapsille* Haagassa ylläpitämänsä lasten vastaanottokodin avustamiseksi 16,000 mk; *Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto* Lastenlinnan neuvonta-aseman ylläpitämiseksi 26,250 mk sekä *saman liiton Helsingin osasto* yksinäisiä naisia ja heidän lapsiaan varten ylläpitämänsä Sophie Mannerheimin kodin tukemiseksi 30,000 mk; *Suomen lastenhoitoyhdistys* lastenkotiensa avustamiseksi 106,700 mk; *Helsingin kaupunkilähetys* ylläpitämiensä Korson poikakodin, Kilon tyttökodin ja Pasilan lastenhuoltolan avustamiseksi 30,000 mk; *Maitopisaryhdistys* avunannosta äitiysavustuksien jakamisessa ja lastenhuoltoasemien ylläpitoa varten 150,000 mk; sekä *Pelastusarmeija* sen ylläpitämien lastenkotien ja lastenseimien tukemiseksi 15,000 mk.

Näiden avustuksien lisäksi jakoi kaupunginhallitus lautakunnan tilien ulkopuolella yleishyödyllisten yritysten ja laitosten määrärahasta lastensuojelutarkoituksiin yhteensä 80,250 mk. Näistä varoista saivat *Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys* sekä sen Sörnäisissä, Pasilassa ja Käpylässä toimivat osastot suorittamansa nuoris- ja poikatyön tukemiseksi yhteensä 10,400 mk; *Svenska kristliga föreningen av unga män* kasvatussosiaalisen työnsä tukemiseksi ja vähävaraisten poikain kesävirkestystoimintaa varten 2,900 mk; *Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys* ylläpitämänsä tyttökotia ja kasvatussosiaalista työtänsä varten 19,000 mk; *Helsingin Poikakotiyhdistys* ylläpitämänsä poikakodin tukemiseksi 11,000 mk; *sairaanhoidattajat H. Kivimäki* Leppävaarassa sijaitsevan pikkulastenkotiensa avustamiseksi 7,000 mk; *Caritas* niminen lasten kesäsiirtola toimintansa tukemiseksi 2,500 mk; *Teollisuusseutujen evankelioimis-seura* Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön kannattamiseksi 10,000 mk; *Lastenkoti Bethel* Haagassa 4,000 mk ja *Kaupunkilähetys* vapaan lasten- ja nuorisotyön sekä lasten kesäsiirtola- ja puutarhatoiminnan tukemiseksi 13,450 mk.

Kaupungin avustamain yksityisten lastenhuoltolaitosten toiminnan valvominen oli lähinnä lautakunnan lastenhuollontarkastajan tehtävänä, ja on hän antanut tässä suhteessa tekemistään havainnoista kaupunginhallitukselle eri selostuksen.

Lahjoitusrahastot

Lastensuojelulautakunnalle kuului muutamia varattomien lasten hyväksi lahjoitettuja, rahatoimiston hoidossa olevia rahastoja. Sen lapsensa itse imettäville äideille kehoituspalkkioina jaetun 1,900 mk:n lisäksi, mistä on jo mainittu toisessa yhteydessä, myönnettiin näiden rahastojen korkovaroista kertomusvuoden kuluessa yhdelle pojalle opintojensa tukemiseksi yhteensä 7,000 mk. Nämä menot huomioonottaen nousivat näiden rahastojen pääomat ja käytettävissä olevat korkovarot joulukuun 31 p:nä 1940 seuraaviin määriin:

	Pääoma, mk	Korot, mk
Adolf Holmgrenin lahjoitusrahasto turvattomille äideille ja lapsille	40,000: —	6,108: 50
L. A. Grönholmin Helsingin orpolasten rahasto	8,362: 35	929: —
Bergman-puolisoiden lahjoitusrahasto jatko-opetuksen hankkimiseksi turvattomille lapsille	61,000: —	3,425: 50
M. Kotschakin lastenvaatetusrahasto	52,200: —	6,148: 15
Aina ja Ivar Gordien lahjoitusrahasto	37,710: 10	—
Johan Gustaf Rosenbergin rahasto	11,877: 90	1,817: 30
Lasten kesäsiirtolain rahasto	20,350: 35	3,113: 60
Yhteensä	231,500: 70	21,542: 05

Hyvösen lastenkoti

Lastensuojelurahastoihin kuuluu myöskin aviopuolisoiden G. ja M. Hyvösen kaupungille lahjoittama omaisuus, jonka pääoma oli kertomusvuoden lopussa 2,075,559: 80 mk sekä käytettävissä olevat korot 243,242: 95 mk. Tämän rahaston korkovaroilla ylläpidetään Kotkankadun talossa n:o 14 n. 30 hoitopaikkaa käsittävää lastenkotia puutteenalaisille suomea tai ruotsia puhuville eri ikäisille lapsille. Laitoksen hoidokeilla on myöskin oma Hyvölä niminen kesäkoti Vihdin pitäjässä Enäjärven rannalla. Lastenkodin hallintoa hoitaa lastensuojelulautakunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan valitsema johtokunta, johon kuuluivat talousneuvos M. Sillanpää puheenjohtajana sekä muina jäseninä lastentarhaintarkastaja E. Borenius, varatuomari M. Mustakallio, kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne ja professori A. Ylppö.

Lastenkodin johtajana sekä samalla johtokunnan sihteerinä toimi neiti L. Siirala ja lääkärinä lääketieteellisensiaatti R. Granholm. Lisäksi kuului laitoksen henkilökuntaan lastentarhanopettaja, 2 lastenhoitajaa, keittäjä, siivooja ja ompelija.

Toukokuun 1 p:stä lukien otettiin kotiin puutarhanhoidon opettaja, jonka tehtäviin kuuluu lasten puutarhatöiden ohjaaminen kesäisin ja ompelutöiden talvisin. Virkaa tosin ei ole vakinaistettu.

Lapsia oli kodissa kaikkiaan 39, joista poikia oli 18 ja tyttöjä 21. Edellisestä vuodesta oli jäljellä 31 lasta ja vuoden aikana otettiin uusia 8. Kodista muutti pois 7 lasta ja 32 lasta jäi kodin hoitoon v:ksi 1941. Lasten ikä vaihteli 2 vuodesta 17 vuoteen. Hoitopäiviä oli kaikkiaan 13,590.

Vuoden kuluessa sattui lasten keskuudessa 8 sikotautitapausta ja 6 influenssatapausta.

Lastenkodin menot v. 1940 olivat seuraavat:

Menoerä	Kaikkiaan, mk	Lasta ja päivää kohden, mk	Menoerä	Kaikkiaan, mk	Lasta ja päivää kohden, mk
Palkat	158,327: —	11: 65	Vuokra	50,000: —	3: 68
Talous	99,896: 40	7: 35	Kulungit	19,593: 60	1: 44
Vaatetus	29,448: 80	2: 17			
Kalusto	11,304: 90	—: 83			
Lämpö ja valo	9,187: 30	—: 68			
			Yhteensä	377,758: —	27: 80

Tuloja oli kaikkiaan 383,528: 60 mk, joista säästöä edellisestä vuodesta 27,788: 45 mk, lasten elatusmaksuja 46,570 mk, henkilökunnan suorittamia luontoisetujen korvauksia 43,840 mk, säätiön varoja ¹⁾ 265,000 mk sekä pankkitilin korkoja 330: 15. Säästöä jäi v:een 1941 5,770: 60 mk.

¹⁾ Tähän sisältyy arvioitu vuokra, 50,000 mk.

XIV. Oikeusaputoimisto

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston toiminnasta v. 1940 oli seuraava:

Tammikuun 17 p:nä pitämässään kokouksessa kaupunginvaltuusto valitsi oikeusaputoimiston johtokuntaan v:ksi 1940 seuraavat jäsenet: asianajaja N. Arosen, lakitieteenkandidaatti G. Norrménin, oikeusneuvosmies G. Nyberghin, toimittaja A. Sumun ja varatuomari E. Tulenheimon. Näistä johtokunta valitsi puheenjohtajaksi oikeusneuvosmies Nyberghin ja varapuheenjohtajaksi asianajaja Arosen. Jäsen Norrménin kuoltua valtuusto valitsi hänen tilalleen varatuomari R. Nybomin. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunnalla oli vuoden aikana viisi kokousta, joissa käsiteltiin pääasiallisesti jnoksevia asioita

Oikeusavustajan tointa hoiti edelleen varatuomari N. Lindegrén ja apulaisoikeusavustajan tointa varatuomari Y. Hämesalo. Toimistoapulaisena oli lakitieteenylioppilas S. Lindegrén, joka nautti sairauslomaa tammikuun 1 p:stä 15 p:ään ja palkatonta virkalomaa viimeksi mainitusta päivästä heinäkuun 15 p:ään sijaisenaan lakitieteenylioppilas S. Salomaa. Kesälomasijaisina toimistossa olivat varatuomari H. Miilumäki ja ylioppilas S. Salomaa.

Toimiston menosääntö nousi kertomusvuonna 223,987 mk:aan oltuaan edellisenä vuonna 219,795 mk. Lisämäärärahaa saatiin 1,057: 80 mk.

Oikeusaputoimisto sai vuoden aikana entiseen tapaan toimeksiantoja Tukholman kaupungin oikeusaputoimistolta (Stockholms stads rättshjälpsanstalt). Sitä paitsi oltiin molemminpuolisessa yhteydessä erinäisten kotimaassa toimivien oikeusaputoimistojen kanssa.

Muuten oikeusaputoimiston toiminta jatkui entiseen tapaan. Alkupuolella vuotta jatkunut sota vaikutti vuoden alussa jossain määrin toimiston toimintaan. Asiakkaiden ja asioiden luku oli sota-aikana normaalia vähäisempi ja etenkin sotilasavustusasiat vähenivät siirryttäessä palkkausjärjestelmään. Avioeroasiat osoittivat vähäistä nousua. Jäljempänä seuraavat numerotiedot valaisevat tarkemmin oikeusaputoimiston toimintaa kertomusvuonna.

Käyntien luku oli 11,609, edellisenä vuonna 12,369, v. 1938 11,944 ja v. 1937 11,823.

Eri kuukausien osalle käynnit jakautuivat seuraavasti:

	Vastaanotto-päiviä			Käyntejä päivää kohden			
	Vastaanotto-päiviä	Kalkkia	Kohden	Vastaanotto-päiviä	Kalkkia	Kohden	
Tammikuu	25	568	22.7	Heinäkuu	27	1,329	49.2
Helmikuu	25	551	22.0	Elokuu	27	1,337	49.5
Maaliskuu	23	600	26.1	Syyskuu	25	1,104	44.2
Huhtikuu	26	926	35.6	Lokakuu	27	1,004	37.2
Toukokuu	25	1,093	43.7	Marraskuu	26	1,217	46.8
Kesäkuu	24	1,051	43.8	Joulukuu	23	829	36.0
				Yhteensä	303	11,609	38.8

Kuten edellä olevasta yhdistelmästä ilmenee, oli oikeusaputoimisto vuoden aikana avoinna 303 päivää. Käyntien luku päivää kohden oli 38.8, niiden oltua edellisenä vuonna 41.4 ja v. 1938 39.7.

Suurin käyntien luku samana päivänä oli 99 ja pienin 4.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat rekisteröityjen asioiden luvun ja rekisteröityjen asiakkaiden säädyn, ammatin y. m. niissä asioissa, joissa toimisto ryhtyi oikeudenkäyntiin, kirjallisiin tehtäviin tai pitempiin suullisiin neuvotteluihin.

Tällaisten asiain kokonaismäärä oli 1,656, joista 1,631 oli kertomusvuonna tulleita ja 25 edellisenä vuonna ratkaisematta jääneitä. Kirjallisia toimituksia oli 1,943, niistä hakemuskirjoja 1,034.

Säätynsä tai ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittyi-vät seuraavasti:

	Mp	Np	Yht.		Mp	Np	Yht.
Ajomiehiä	5	—	5	Kylmänruoanlait-			
Asentajia	27	—	27	tajia	—	1	1
Asiapoikia	3	—	3	Kylvettäjiä	—	1	1
Asiatyttöjä	—	2	2	Leipureita	6	3	9
Autonkuljettajia ..	28	—	28	Levyseppiä	7	—	7
Edustajia	5	4	9	Liikeapulaisia	6	25	31
Filosofiantohtoreita	1	—	1	Liikeyhtiöitä	3	—	3
Hierojia	—	5	5	Lämmittäjiä	4	—	4
Kalastajia	1	—	1	Maalareita	25	—	25
Kauppiaita	1	1	2	Merimiehiä	4	—	4
Keittäjiä	—	23	23	Metallityöntekijöitä	15	—	15
Kemigraafeja	1	—	1	Modisteja	—	5	5
Kelloseppiä	1	—	1	Musiikereita	4	—	4
Kirjapainotyöntekijöitä	2	4	6	Muurareita	7	—	7
Kirjaltajia	2	—	2	Naimisissa olevia naisia ja leskiä ..	—	720	720
Kirjeenkantajia ...	1	—	1	Neitejä	—	14	14
Kirvesmiehiä	20	—	20	Ompelijoita	—	49	49
Kivityöntekijöitä ..	13	—	13	Opettajia	—	2	2
Koneenkäyttäjiä ..	5	—	5	Palvelijoita	—	72	72
Konttoristeja	2	5	7	Partureita	—	7	7
Koululaisia	—	1	1	Poliisikonstaapeleita	2	—	2
Kulkukauppiaita ..	24	2	26	Putkityöntekijöitä	6	—	6
Kutojia	—	5	5				

	Mp	Np	Yht.		Mp	Np	Yht.
Puuseppiä	15	—	15	Tarjoilijoita	—	14	14
Puutarhureita	1	—	1	Tehdastyönteki-			
Radiomekaniikkoja	1	—	1	jöitä	4	26	30
Raitiotievaunun-				Torikauppiaita	—	4	4
kuljettajia	2	—	2	Turkkureita	1	—	1
Raitiotievaunun-				Työnjohtajia	3	—	3
rahastajia	—	1	1	Työntekijöitä			
Rakennusmesta-				(edellä mainit-			
reita	1	—	1	semattomia)	157	48	205
Rautatieläisiä	4	—	4	Vaakamestareita ..	1	—	1
Ravintola-apulaisia	—	32	32	Vaatureita	4	—	4
Sanomalehden-				Vahtimestareita ...	7	—	7
myyjiä	—	5	5	Valokuvaajia	2	—	2
Sementtityönteki-				Varastoapulaisia ..	18	4	22
jöitä	11	—	11	Vartijoita	9	—	9
Siivoojia	—	35	35	Verhoilijoita	4	—	4
Silittäjiä	—	7	7	Viilajia	15	—	15
Suutareita	8	—	8	Viinureita	3	—	3
Talonmiehiä	12	1	13				
				Yhteensä	514	1,128	1,642

Vuoden aikana käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittäminen laatunsa mukaan selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita:	Testamenttioikeuteen kuuluvia	
vuokrariitoja	asioita	9
työ- ja palkkariitoja	Yleisiä veroja koskevia asioita	95
muuta velkomisjuttuja	Holhousasioita	7
Esineoikeuteen kuuluvia asioita	Tiedusteluita, hakemuksia, va-	
Perheoikeuteen kuuluvia asioita:	lituksia y.m.	287
avioriitoja	Vähäpätöisiä rikosasioita	2
avioeroja	Toimeksiantoja	13
perheen elatusasioita	Sotilasavustuksia	332
kuolleeksi julistamisia	Tapaturma-asioita	22
Perintöoikeuteen kuuluvia asioita	Yhteensä	1,656

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteistä riippui, vuoden aikana lopullisesti ratkaistuiksi ja kirjoista poistetuiksi 1,604 kuten näkyy seuraavista luvuista:

Sopimalla ratkaistu	535	Juttuja, joissa toimisto otti	
Oikeudenkäynnillä ratkaistu ..	154	haasteen, mutta ei ajanut	
Erinäisistä syistä jätetty sillensä	66	loppuun	43
Annettu eri viranomaisille	806	Yhteensä	1,604

Edellä mainitut eri virastoille jätetyt 806 asiaa, joihin ei sisälly Helsingin raastuvanoikeuteen ja muualle otettuja haasteita, jakautuivat eri viranomaisten kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentti	30	Sisäasiainministeriö	1
Valtioneuvosto	18	Kulkulaitosten ja yleisten töi-	
Valtiovarainministeriö	5	den ministeriö	1

Puolustusministeriö	15	Tampereen kaupungin raas-	
Sosiaaliministeriö	2	tuvanoikeus	1
Kansanhuoltoministeriö	1	Tampereen kaupungin tulo- ja	
Korkein oikeus	4	omaisuusverolautakunta	1
Korkein hallinto-oikeus	82	Munkkiniemen kunnallislauta-	
Turun hovioikeus	9	kunta	1
Valtiokonttori	1	Helsingin maalaiskunnan kun-	
Posti- ja lennätinhallitus	1	nanvaltuusto	2
Rautatiehallitus	1	Lapinjärven kunnallislauta-	
Eduskunnan kansliatoimikunta	1	kunta	1
Vakuutusneuvosto	18	Sotkamon huoltolautakunta ...	1
Valtion tapaturmatoimisto	3	Lohjan poliisilaitos	1
Uudenmaan läänin maaherra ...	287	Uudenmaan kansanhuoltopiiri-	
Hämeen läänin maaherra	2	rin piiritoimisto	2
Vaasan läänin maaherra	2	Helsingin tuomiokunnan tuo-	
Kuopion läänin maaherra	1	mari	2
Oulun läänin maaherra	2	Kajaanin tuomiokunnan tuo-	
Tampereen tuomiokapituli	1	mari	1
Helsingin kaupungin:		Maskun tuomiokunnan tuomari	1
kaupunginhallitus	172	Tammelan tuomiokunnan tuo-	
tutkijalautakunta	38	mari	1
maistraatti	33	Tuusulan tuomiokunnan tuo-	
ensimmäinen kaupunginvouti	10	mari	1
raastuvanoikeus	20	Helsingin kihlakunnan kruu-	
poliisilaitos	2	nunvouti	1
holhouslautakunta	2	Kemin kihlakunnan kruunun-	
huoltolautakunta	8	vouti	1
lastensuojelulautakunta	1	Iitin kihlakunnanoikeus	1
kiinteistölautakunta	9	Kutsuntalaitoksen keskuslauta-	
Turun kaupungin raastuvanoi-		kunta	1
keus	1	Turun laivastoaseman esikunta	1
		Rajavartioston esikunta	1

Yhteensä 806

Se seikka, että 66 asiaa jätettiin sillensä, johtui, samoin kun edellisinä vuosina siitä, etteivät oikeudenetsijät, sen jälkeen kun oikeusaputoimisto oli ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen eikä sopimusta voitu saada aikaan, enää palanneet, mutta myöskin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä siitä, että hakijat eivät joko tahtoneet tai voineet esittää asian edelleen ajamiseen tarvittavaa varattomuustodistusta.

Syynä siihen, että toimisto ei ajanut perille 43 edellä mainittua asiaa, joissa haaste jo oli otettu, oli osittain, että haaste oli otettu Helsingin ulkopuolella oleviin tuomioistuimiin, joissa toimiston virkamiehet toimiston johtosäännön mukaan eivät ole velvolliset oikeudenetsijöitä avustamaan, osittain, ettei vastaajia oltu haasteella tavattu tai että asia oli järjestetty ennen oikeuden istuntoa.

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden aikana 228 asiassa. Näistä toimisto ajoi vuoden aikana loppuun 154 asiaa, joista 149 voitettiin ja 5 hävitettiin. Helsingin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin vuoden aikana toimiston puolesta 265 kertaa 133 päivänä. Kun työpäivien luku nousi 303:een, esiinnyttiin niin muodoin raastuvanoikeudessa melkein joka toinen päivä.

XV. Työnvälitystoimisto

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston toimintakertomus ¹⁾ v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Työmarkkinat. Kertomusvuonna jatkuivat jo edellisenä vuonna esiin-tyneet poikkeusilmiöt työmarkkinoilla. Vuoden ensimmäiselle vuosineljännekselle antoi leimansa edelleen jatkunut sota ja lisäksi se seikka, ettei työnvälitystoimisto enää ollut yksin työvoiman välittäjänä. Sen rinnalle oli syntynyt uusi elin, työvelvollisuuslautakunta, jonka tehtävänä oli hoitaa työmarkkinoita kaikilta niiltä osin, joilla työvoimaa ei vapaaehtoista tietä riittänyt. Sodan kestäessä oli naispuolisen työvoiman kysyntä edelleen lamassa, nousten tammi—maaliskuun aikana tuskin 25 %:iin v:n 1939 ensimmäisen vuosineljänneksen määrästä. Sen sijaan valtion suuri miespuolisen työvoiman tarve aiheutti varsinkin sekatyömiesten alaosastolle ja rakennusammattimiesten alaosastolle sekä jossain määrin metalliammattimiesten alaosastolle vaikeuksia työvoiman toimittamisessa. Miehille tarjottujen työpaikkojen määrä p. o. aikana nousi tämän johdosta edellisen vuoden ensimmäiseen neljännekseen verrattuna noin 50 %:lla, kun sitä vastoin miesten jatkuva kutsuminen armeijan palvelukseen ja työvelvollisuuslautakunnan pakko-otot vastaavasti verrattuna vähensivät työnhakijoiden määrän 50 %:lla. Rauhan tultua ja sitä mukaa kuin demobilisatio edistyi, talouselämä rupesi yllättävän nopeasti pyrkimään takaisin koeteltuihin uomiinsa. Myöhempi kevätkausi samoin kuin edelleen koko loppuvuosi olikin viraston toiminnan kannalta huomattavan vilkasta, jopa siinä määrin, että suhteellisen kuolleesta ensimmäisestä vuosineljänneksestä huolimatta vuoden loppunumerot miltei pitkin linjaa olivat nykyisen lainsäädännön aikaisiin (v. 1937—40) tilastolukuihin ennätysmäisiä. Eräät alat joutuivat kuitenkin jatkuvasti kärsimään poikkeuksellisista oloista. Niinpä merimiesosaston toiminta, joka on kokonaan riippuvainen merenkulun vilkkaudesta, supistui suunnilleen puoleen siitä, mitä se oli edellisenä vuonna ollut.

Rakennustoiminnan lamaanus Helsingissä samoin kuin tuonnin ty-rehtyminen ja säännöstelytoimenpiteet vaikuttivat myös haitallisesti viraston toimintaan; m. m. ne melkoisesti vähensivät naispuolisten seka-työntekijäin välitystä, mikä muulloin edustaa huomattavaa osaa naispuolisen työvoiman työnvälityksessä.

Työnvälityslautakunta. Lautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna edelleen varatuomari E. Tulenheimo ja varapuheenjohtajana työnjohtaja K. Hiltunen. Jäseninä olivat johtaja W. Korhonen ja talousneuvos O. Wilamo työnantajien edustajina sekä toimitsija E. Härmä ja eristäjä K. Saarnijärvi työntekijäin edustajina. Työnantajain edustajien varajäseninä olivat insinööri V. J. Hintikka ja, kamreeri O. Tidermanin

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1940/41.

pyydettyä vapautusta jäsenyydestään, varatuomari H. Hallberg. Työntekijäin edustajien varajäseninä olivat edelleen toimitsija T. Bryggari ja pianoteknikko J. Virtanen. Kaupunginhallituksen edustajana työnvälityslautakunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Lautakunnan kokoukset. Työnvälityslautakunnalla oli kertomusvuonna 7 (edellisenä vuonna 10) kokousta. Kokouksissaan lautakunta käsitteli yhteensä 189 (223) asiaa. Lautakunnan kokouksissaan käsittelemistä tärkeimmistä asioista mainittakoon seuraavat:

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa tammikuun 29 p:nä toimitettiin henkisen työn osaston ja nuoriso-osaston toimikuntien jäsenten vaali kolmivuotiskaudeksi 1940—42. Samassa kokouksessa ilmoitettiin lautakunnalle kaupunginhallituksen suostuneen lautakunnan esitykseen kaluston hankintaa varten myönnettyjen määrärahojen siirtämisestä työnvälitystoimiston käytettäväksi v. 1940.

Huhtikuun 26 p:nä pidetyssä kokouksessa käsiteltiin sosiaaliministeriön pyynnöstä kysymys suunnitelman laatimisesta työnvälitystoimiston henkisen työn osaston kehittämiseksi koko maan käsittävän henkisen työn välityksen keskuselimeksi sekä siitä aiheutuvista lisämenoista. Kysymys, joka jo alunperin, k.o. osaston perustamisesta lähtien, oli ollut harkinnan alaisena ja josta kaupunginhallitus, työnvälityslautakunnan aloitteesta, myös oli tehnyt esityksen sosiaaliministeriölle helmikuun 14 p:nä 1939, oli ajankohtaisena nyt tullut tärkeäksi ja kiireelliseksi, kun monet Neuvostoliitolle luovutetuilta alueilta muuttamaan joutuneet henkisen työn tekijätkin olivat menettäneet työpaikkansa ja koska muutenkin henkisen työn tekijäin, varsinkin naispuolisten, keskuudessa oli alkanut esiintyä runsaammin työttömyyttä. Samassa kokouksessa lautakunnalle esitettiin lääninhallituksen kiertokirje työttömien matkakustannusten korvaamisesta valtion varoista sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje työttömien toimittamisesta puolustuslaitoksen töihin ja metsätöihin. Edelleen ilmoitettiin kaupunginhallituksen päättäneen oikeuttaa johtaja S. Seppälän varsinaisen virkansa ohella johtamaan ja valvomaan työvelvollisuuslautakunnan toimistoa helmikuun 24 p:stä 1940 lukien toistaiseksi, sekä niinikään valinneen puheenjohtaja Tulenheimon ja johtaja Seppälän asettamansa työttömyyskomitean jäseniksi. Tässä kokouksessa toimitettiin myös merimiesosaston toimikunnan jäsenten vaali kolmivuotiskaudeksi 1940—42 ja käsiteltiin työnvälitystoimiston toimintakertomus v:lta 1939.

Kokouksessa toukokuun 29 p:nä esitettiin lautakunnalle sosiaaliministeriön kiertokirje, jossa annetaan ohjeet henkisen työn välityksen keskittämisestä Helsingin työnvälitystoimiston henkisen työn osastolle sekä yhteistoiminnasta toisaalta kunnallisten työnvälityselinten kesken ja toisaalta näiden ja maatalousseurojen keskusliiton hoitaman siirtoväen maataloustyönvälityksen välillä. Niinikään ilmoitettiin kaupunginvaltuuston suostuneen työnvälitystoimiston henkisen työn osaston muodostamiseen p.o. henkisen työn välityksen keskuselimeksi ja myöntäneen tarkoitusta varten määrärahan. Samassa kokouksessa ilmoitettiin lautakunnalle sosiaaliministeriön päätös rajoitetun työnvälitysluvan myöntämisestä Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle. Kokouksessa oli edelleen käsiteltävänä pyydetyn lausunnon antaminen Uudenmaan lääninhallitukselle nykyisestä työttömyystilanteesta Helsingin kaupungissa sekä kesällä 1940 odotettavissa olevasta työttömyydestä. Lautakunta päätti antaa lausuntonsa arviointina työmarkkinatilanteesta, koska sen mielestä työnvälitys-

lautakunnan lausuntoa ei kernaasti olisi esitettävä julkisuudessa työttömyyskysymyksen asiantuntija-arviointina, nykyisen lain kieltäessä työnvälitystoimistoilta työttömyyshuoltoon kuuluvat ja muut työnvälitykselle vieraat tehtävät. Helsingin ammatillinen paikallisjärjestö r.y. nimisen yhdistyksen esitettyä työtilaisuuksien järjestämistä työttömille naisille kaupunginhallitus oli m.m. päättänyt kehoittaa työnvälityslautakuntaa mahdollisimman tehokkaasti tiedoittamaan työttömille naisille sopivista työtilaisuuksista vapailla markkinoilla, mikä kaupunginhallituksen päätös tässä kokouksessa saatettiin lautakunnan tietoon. Samassa kokouksessa ilmoitettiin edelleen lautakunnalle, että sosiaaliministeriö oli myöntänyt Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidiiden liitto r.y:lle ja Vapaussodan invalidiiden liitolle yhteisen työnvälitysluvan sotainvalidiiden maksuttoman työnvälityksen harjoittamiseen nimellä »Sotainvalidiiden työnvälitys». Toimilupa oli annettu enintään v:n 1940 loppuun ja valtioneuvosto oli tarkoitusta varten myöntänyt yhdistykselle 60,000 mk:n avustuksen.

Elokuun 13 p:nä pidetyssä kokouksessa ilmoitettiin lautakunnalle tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje, jossa annettiin ohjeet n.k. paikallislisien maksamisesta työttömyys- ja työvelvollisuusviranomaisten valtion siirtotyömaille lähettämille työnhakijoille. Edelleen lautakunnan tietoon saatettiin sosiaaliministeriön päätös ja ilmoitus kaupungille myönnetystä valtion korvauksesta työnvälitystoimiston menoista v. 1939. Korvausta oli muulta osin myönnetty anomuksen mukaisesti, mutta henkisen työn osaston ja nuoriso-osaston menoista sen sijaan, vastoin entistä käytäntöä ja aikoinaan annetuista epävirallisista lupauksista poikkeavasti, vain 50 % eli se määrä, mikä valtion kaikissa tapauksissa täytyy lain nojalla korvata minkä tahansa työnvälitystoimiston erikoisosaston menoista. Samassa kokouksessa valittiin maatalousosaston toimikunnan jäseneksi työnantajain edustajana sodassa kaatuneen agronomi G. E. Lill-Smedsin tilalle agronomi G. C. Karlberg ja varajäseneksi työntekijäin edustajana edesmenneen H. Puukon tilalle toimittaja E. Kerman. Kokouksessa esitettiin edelleen kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje, joka koski siirtoväen työhön sijoittamista ja erikoista siirtoväen työhönsijoittajaa.

Kokouksessaan elokuun 23 p:nä lautakunta käsitteli ehdotuksensa työnvälitystoimiston talousarvioksi v:lle 1941.

Syyskuun 18 p:nä pidetyssä kokouksessa lautakunnalle esitettiin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että rautatiehallituksen ja tie- ja vesirakennushallituksen työmaille Pohjois-Suomessa matkustaville oli järjestetty vapaat matkat sekä saman ministeriön kirjelmä Helsingin kaupunginhallitukselle, missä kirjelmässä selostettiin eräitä valtion toimesta käyntiin pantuja työmaita sekä ilmoitettiin odotettavan myöskin Helsingin kaupungin taholta toimenpiteitä työmaiden järjestämiseksi. Samassa kokouksessa päätettiin jälleen aloittaa ilta-apulaisten välittäminen, mikä välitys sodan takia oli keskeytynyt edellisenä vuonna.

Lautakunnan kokouksessa joulukuun 17 p:nä ilmoitettiin lautakunnalle, että työnvälitystoimiston johtaja oli viran puolesta antanut sosiaaliministeriölle lausunnon siitä, oliko Maatalousseurojen keskusliiton alaisille maanviljelysseuroille jatkuvasti annettava lupa harjoittaa siirtoväkeen kuuluvien maataloustyöntekijäin erikoistyönvälitystä. Samassa kokouksessa esitettiin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kehoitus työnvälitysviranomaisille eriteltyjen tietojen antamiseen joka lauantai ministeriölle

sellaisista työnhakijoista, jotka haluavat ja kelpaavat n.k. linnoitustoihin sekä saman ministeriön kirje, jossa ilmoitettiin, että eräiden valtion rakennusten rakennustyöt Helsingissä oli määrätty aloitettaviksi ja työntekijät niihin otettaviksi paikallisen työnvälitystoimiston välityksellä. Tässä kokouksessa lautakunta myös antoi kaupunginhallitukselle lausunnon sota-invaliidien paikanvälitystoimiston kaupunginhallitukselle osoittaman tiedustelun johdosta, voisiko kaupunginhallitus sijoittaa työhön sotainvaliideja sekä kuinka paljon ja minkälaisia työntekijöitä. Lausunnonaan lautakunta ilmoitti mielipiteenään, että kaupungin virastojen, laitosten ja työmaiden olisi keskitettävä työvoimatilauksensa yhteen paikkaan, nim. kaupungin omaan työnvälitystoimistoon, joka tilauksen laadun mukaan ja nimenomaan, mikäli tilaaja lausuu siitä toivomuksen, voi tarvittavaksi työvoimaksi hankkia myöskin sotainvaliideja yhteistoiminnassa p.o. sota-invaliidien paikanvälitystoimiston kanssa, mikä yhteistoiminta kysymykseen tuleviin tapauksiin nähden aloitettiin heti erikoispaikanvälityksen edellisenä keväänä alettua sotainvaliideja varten. Lautakunnalle tiedoksi esitettiin myös kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje työtömien lähettämisestä yleisiin töihin. Tehdyn tiedustelun johdosta lautakunta päätti ilmoittaa kaupunginhallitukselle, ettei työnvälitystoimistolla kertomusvuonna ollut sellaisia tähdellisiä töitä, joita ei saatu nykyisellä työvoimalla suoritetuksi, mutta joita olisi voitu teettää n.s. virastovaratoina. Samassa kokouksessa selostettiin lautakunnalle sosiaaliministeriön kiertokirje, jossa annettiin ohjeet työnvälitysviranomaisten ja Suomen aseveljien liiton välillä sovitun yhteistyön toteuttamisesta.

Lausunnot yksityisten yhdistysten työnvälityslupaa koskevista anomuksista. Kun työnvälityslain mukaan sosiaaliministeriön on asianomaisen kunnan valtuustolta hankittava lausunto yksityisten yhdistysten hakiessa toimilupaa työnvälityksen harjoittamiseen, on työnvälityslautakunta edelleen kertomusvuonnakin käsitellyt tällaisia anomuksia lausunnon antamista varten kaupunginvaltuuston käsittelyn pohjaksi.

Kokouksessaan toukokuun 29 p:nä lautakunta antoi puoltavan lausunnon Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvaliidien liitto r.y:n hakemuksesta saada toimilupa maksuttoman työnvälityksen harjoittamiseen liiton jäseninä oleville invaliideille. Niinkuin edellä on mainittu myönsi sosiaaliministeriö anotun toimiluvan yhteisesti anojayhdistykselle ja Vapaussodan invalidiliitto r.y:lle.

Syyskuun 18 p:nä pitämässään kokouksessa lautakunta päätti äänestyksen jälkeen antaa puoltavan lausunnon Suomen ravintoloitsijain liiton anomuksesta saada toimilupa liiton jäsenravintoloiden henkilöstön työnvälityksen harjoittamiseen. Lausunnonaan lautakunta huomautti, että ravintola-alan työnvälityksessä olisi pyrittävä keskittämiseen, missä mielessä olisi perustettava erikoisosasto Helsingin työnvälitystoimistoon. Kun poikkeuksellinen aika ei kuitenkaan tarjonnut mahdollisuuksia tämänlaisen suunnitelman toteuttamiseen, lautakunta ehdotti, että toimilupa myönnettäisiin yhdeksi vuodeksi, kuitenkin ehdoin, että voimassa olevia määräyksiä yhteistoiminnasta virallisen työnvälityksen kanssa tarkoin noudatetaan sekä että kysymykseen tulevaa työnvälityselintä ei sekaannusten välttämiseksi kutsuttaisi työnvälitystoimistoksi, vaan paikanvälitystoimistoksi.

Työnvälitystoimisto. *Osastot.* Kertomusvuonna työnvälitystoimiston osastojako säilyi edellisestä vuodesta muuttumattomana. Toimistossa oli

neljä erikoisosastoa, nim. henkisen työn osasto, nuoriso-osasto, maatalousosasto ja merimiesosasto, sekä yleisinä osastoina miesosasto ja naisosasto. Yleiset osastot jakautuivat kumpainenkin kolmeen alaosaan, nim. miesosasto rakennusammattimiesten y.m. alaosaan, metalliammattimiesten y.m. alaosaan ja sekatyömiesten alaosaan, sekä naisosasto kotiapulaisten alaosaan, ravintola-, tehdas- ja ammattityöntekijöiden alaosaan ynnä puhdistus- ja sekatyöläisten alaosaan.

Toimiston henkilökunta. Sääntöpalkkaiset viranhaltijat olivat seuraavat: Työnvälitystoimiston johtajana oli filosofianmaisteri S. Seppälä. Erikoisosastojen osastonjohtajina olivat henkisen työn osastolla filosofianmaisteri Y. Vuorjoki, nuoriso-osastolla filosofianmaisteri W. Mattlar, merimiesosastolla diploomimerikapteeni F. Huhtala ja maatalousosastolla agrologi Å. von Schoultz. Alaosastojen osastonhoitajina olivat rakennusammattimiesten alaosaalla herra V. Jyrkänne, metalliammattimiesten alaosaalla konemestari V. Landén, sekatyömiesten alaosaalla hovioikeudenauskultantti S. Korpela, kotiapulaisten alaosaalla neiti E. Sundström, ravintola-alaosaalla rouva R. Hänninen sekä puhdistus- ja sekatyöläisten alaosaalla neiti L. Ahkia. Merimiesosaston naisasiakkaitten työnvälityksessä oli osastonhoitajana neiti A. Bruun. Toimentajina olivat filosofianmaisterit T. Virtanen (o.s. Helme) ja K. Sihvonen, neidit A. Ahovaara, T. Melanen, S. Rechardt, A. Wallinheimo ja rouva A. Veteli sekä herrat T. Linnajoki, R. Ryöti, M. Turunen ja K. Vuolanne. Kirjaajana oli rouva L. Penttilä, vahtimestareina herrat T. Leander, V. Kauhanen ja G. A. Leemloch ja ovenvartijana rouva I. Ohlström (o.s. Karlsson.)

V.t. toimentajina ovat olleet herrat U. Virtanen ja U. Aro.

Kertomusvuonna erosi työnvälitystoimiston palveluksesta toimentaja V. Jokinen.

Ylimääräisinä virkailijoina toimivat ammatinvalinnan ohjaaja filosofianmaisteri N. Mäki, osastonjohtajan apulainen luutnantti V. Vainikainen sekä toimistoapulaiset neiti H. Koski, herra N. Mattsson ja rouva V. Salminen (o.s. Österman). Lähettinä oli B. Indola.

Tilapäisinä apulaisina ovat m.m. toimineet Viipurin työnvälitystoimiston ent. virkailijat johtaja O. Hukkanen, rouva J. Falck ja herra E. Teivonen. Muutenkin tilapäistä työvoimaa käytettäessä on mahdollisuuksien mukaan turvauduttu siirtoväkeen kuuluviin henkilöihin.

Kaupunginhallituksen päätöksen nojalla on työnvälitystoimiston johtaja, filosofianmaisteri Seppälä oman virkansa ohella toiminut helmikuun 24 p:stä toukokuun 15 p:ään työvelvollisuusviraston toimistonjohtajana. Lisäksi johtaja Seppälä on kertomusvuonna toiminut kesäkuun 16 p:stä heinäkuun 15 p:ään ja elokuun 16 p:stä joulukuun 31 p:ään työvelvollisuuslautakunnan sihteerinä. Nuoriso-osaston osastonjohtaja filosofian maisteri Mattlar on niinkään tammikuun 1 p:stä kesäkuun 15 p:ään ja heinäkuun 16 p:stä elokuun 15 p:ään ollut työvelvollisuuslautakunnan sihteerinä, nauttien helmikuun 1 p:stä huhtikuun 30 p:ään palkatonta virkavapautta osastonjohtajan toimestaan. Työvelvollisuusvirastossa ovat myös toimineet toimistoapulainen V. Salminen tammikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään ja toimentaja A. Ahovaara tammikuun 1 p:stä huhtikuun 10 p:ään.

Kustannukset. Työnvälitystoimiston kokonaismenot v. 1940 ovat olleet 1,713,900: 55 mk (edellisenä vuonna 1,630,449: 20 mk), mistä ne menot, joihin valtio työnvälityslain mukaan osallistuu, ovat olleet 1,701,722: 80 mk (1,607,647: 90 mk). Nämä määrät jakaantuivat osastoittain seuraavasti:

Osasto	Kokonaismenot,	Menot, joihin valtio osallistuu,
	mk	mk
Yleiset osastot	859,428: 25	853,093: 65
Henkisen työn osasto	314,492: 55	310,624: 45
Nuoriso-osasto	213,592: 40	211,881: 15
Merimiesosasto	168,720: 80	168,505: 80
Maatalousosasto	157,666: 55	157,617: 75
Kaikkiaan	1,713,900: 55	1,701,722: 80

V:n 1939 menoista, 1,607,647: 90 mk, valtio suoritti korvausta seuraavasti:

		Mk
Yleisten osastojen menoista	40 % eli	331,206
Henkisen työn osaston »	50 % »	117,596
Nuoriso-osaston »	50 % »	106,812
Merimiesosaston »	50 % »	96,180
Maatalousosaston »	75 % »	103,839
Kaikkiaan		755,633

Aikaisempina vuosina valtio oli korvannut 60 % henkisen työn osaston ja nuoriso-osaston menoista.

Toimiston kirjeenvaihto. Työnvälitystoimistoon saapui kertomusvuonna 10,543 kirjelmää. V. 1939 vastaava luku oli 9,550 ja v. 1938 7,315.

Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 13,234. Edellisenä vuonna oli lähetetty 11,218 ja v. 1938 9,516 kirjelmää.

Työnhakemukset. Työnhakemus on voimassa, mikäli työhön sijoittamista ei tapahdu, ilmoittautumisviikkoa seuraavan viikon loppuun saakka. Jos anomus tämän ajan umpeenkuluttua, mutta saman kalenterikuukauden aikana, uudistetaan, merkitään kuukausitilastoon uusi työnhakemus saman henkilön kohdalle. Samoin menetellään niissä tapauksissa, joissa työnhakija on osoitettu työhön, mikä on niin lyhytaikaista, että hän jo saman kalenterikuukauden sisällä tulee uudistamaan työnhakemuksensa. Jos työnhakemus on voimassa kuukauden taitteessa, merkitään se siirtona seuraavan kuukauden tilastoon.

Kertomusvuoden aikana tehtyjen työnhakemusten määrää kuvaa seuraava taulukko:

Kuukausi	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tehdyt			Yhteensä voimassa olleet		
	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	1,677	1,131	2,808	1,677	1,131	2,808
Helmikuu	364	243	607	1,103	964	2,067	1,467	1,207	2,674
Maaliskuu	272	296	568	1,243	1,310	2,553	1,515	1,606	3,121
Huhtikuu	324	391	715	2,595	4,162	6,757	2,919	4,553	7,472
Toukokuu	814	1,055	1,869	3,594	3,335	6,929	4,408	4,390	8,798
Kesäkuu	1,816	956	2,772	3,811	2,344	6,155	5,627	3,300	8,927
Heinäkuu	1,223	515	1,738	3,911	2,675	6,586	5,134	3,190	8,324
Elokuu	1,633	695	2,328	3,732	2,713	6,445	5,365	3,408	8,773
Syyskuu	1,063	677	1,740	4,028	3,093	7,121	5,091	3,770	8,861
Lokakuu	1,281	793	2,074	3,451	2,971	6,422	4,732	3,764	8,496
Marraskuu	1,428	778	2,206	2,956	2,502	5,458	4,384	3,280	7,664
Joulukuu	1,210	665	1,875	2,544	1,804	4,348	3,754	2,469	6,223
Kaikkiaan	—	—	—	34,645	29,004	63,649	—	—	—
%	—	—	—	54.4	45.6	100.0	—	—	—

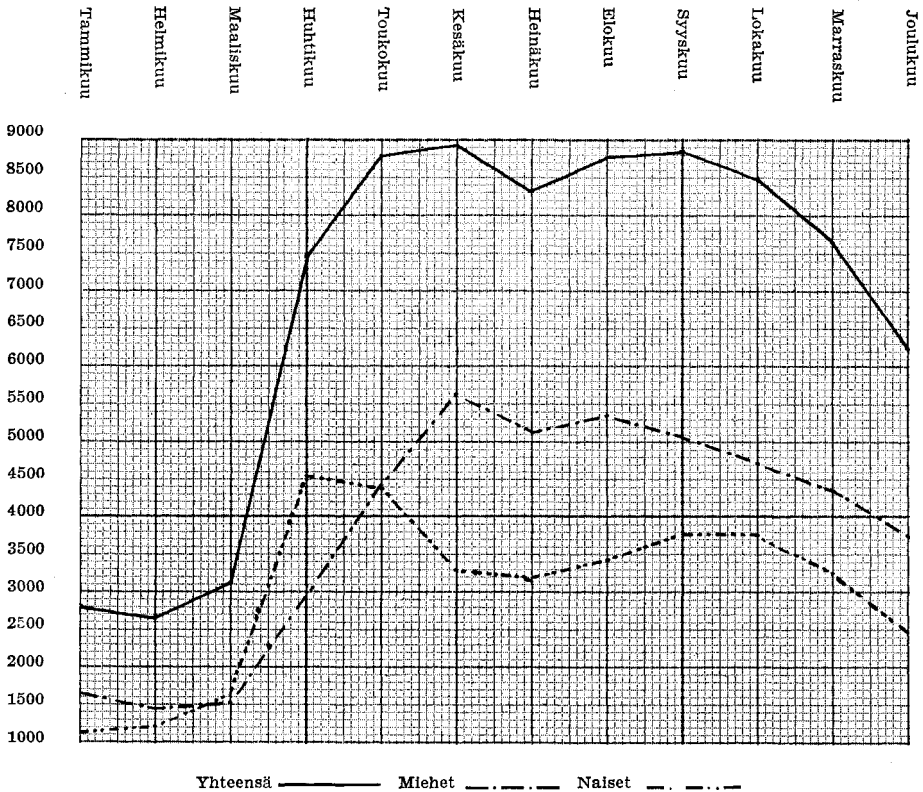
Taulukosta ilmenee, että työnhakemusten yhteinen lukumäärä oli 63,649, josta miesten tekemiä 34,645 eli 54.4 % ja naisten tekemiä 29,004 eli 45.6 %. V. 1939 työnhakemusten määrä oli 49,304, josta miesten tekemiä 24,375 eli 49.4 % ja naisten tekemiä 24,929 eli 50.6 %. Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna käyvät ilmi alla olevasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten	34,645	54.4	24,375	49.4	+10,270	+42.1
Naisten	29,004	45.6	24,929	50.6	+4,075	+16.3
Yhteensä	63,649	100.0	49,304	100.0	+14,345	+29.1

Miesten työnhakemukset olivat edellisestä vuodesta lisääntyneet 10,270:llä eli 42.1 %:lla ja naisten työnhakemukset 4,075:llä eli 16.3 %:lla. Työnhakemusten kokonaismäärä oli lisääntynyt 14,345:llä eli 29.1 %:lla. V. 1939 vastaava lisäys oli 7,255 eli 17.3 %.

Seuraava graafillinen esitys antaa kuvan työnhakemusten vaihteluista eri kuukausina. Taulukossa on huomioitu siirrotkin, koska ainoastaan täten saadaan käsitys kuukausittain voimassaolleiden työnhakemusten määrästä.

TYÖNHAKEMUKSET KUUKAUSITTAIN V. 1940

Ammattialoittain työnhakemukset ryhmittivät seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miesten		Naisten		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	1,061	3.1	707	2.4	1,768	2.8
Metalliteollisuus.....	3,104	9.0	151	0.5	3,255	5.1
Kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus.....	218	0.6	37	0.1	255	0.4
Kemiallinen teollisuus	28	0.1	41	0.1	69	0.1
Nahka-, kumi- ja karvateollisuus	127	0.4	44	0.2	171	0.3
Kehruu- ja kutomateollisuus	8	0.0	106	0.4	114	0.2
Pukutavara- ja puhdistusteollisuus	53	0.1	964	3.3	1,017	1.6
Paperiteollisuus	71	0.2	140	0.5	211	0.3
Puuteollisuus	736	2.1	51	0.2	787	1.2
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	155	0.4	253	0.9	408	0.6
Valaistuslaitokset	452	1.3	30	0.1	482	0.8
Graafillinen teollisuus	232	0.7	100	0.3	332	0.5
Rakennusteollisuus	10,839	31.3	213	0.7	11,052	17.4
Luokittamattomat teknilliset toimet.....	1,101	3.2	86	0.3	1,187	1.9
Liikeala	3,103	8.9	5,132	17.7	8,235	12.9
Ravintola- ja hotelliliike	177	0.5	2,645	9.1	2,822	4.4
Meriliikenne	2,480	7.2	433	1.5	2,913	4.6
Lastaus ja purkaminen	1,210	3.5	—	—	1,210	1.9
Maaliikennelaitokset	1,130	3.3	13	0.1	1,143	1.8
Opettajat ja muihin ryhmiin kuulumaton hen- kinen työ	496	1.4	668	2.3	1,164	1.8
Taloustoimet	—	—	8,460	29.2	8,460	13.3
Erinäiset toimet	7,864	22.7	8,730	30.1	16,594	26.1
Kaikkiaan	34,645	100.0	29,004	100.0	63,649	100.0

Työnhakemukset jakaantuivat eri ammattiryhmille suurin piirtein samassa suhteessa kuin edellisenäkin vuonna. Mainittakoon kuitenkin eräät muutokset. Miesten työnhakemuksista kuului kertomusvuonna rakennusteollisuuden alalle 31.3 % ja v. 1939 vastaavasti 22.7 %. Samanlaista suhteellista nousua osoittavat liikealan työnhakemukset, 8.9 % v. 1940 ja 6.3 % edellisenä vuonna. Suhteellista alenemista esiintyy meriliikenteeseen kuuluvissa työnhakemuksissa, jotka v. 1939 olivat 14.3 % miesten työnhakemuksista ja sen sijaan kertomusvuonna ainoastaan 7.2 %. Naisten työnhakemukset olivat liikealan kohdalla nousseet 13.2 %:sta 17.7 %:iin kunkin vuoden naisten työnhakemusten kokonaismäärästä. Sen sijaan osoittavat taloustoimiin kuuluvat työnhakemukset laskua 37.2 %:sta 29.2 %:iin.

Edellä oleva taulukko ei kuvaa työnhakemuksia osastojaon pohjalla, koska saman ammattialan työntekijät voivat jakaantua useammalle eri osastolle. Niinpä kuuluvat esim. rakennusteollisuuden aputyömiehet sekatyömiesten alaosastolle ja naispuoliset rakennussiivoajat puhdistus- ja aputyöntekijäin alaosastolle.

Seuraavasta taulukosta ilmenee työnhakemusten jakaantuminen työnvälitystoimiston eri osastoille.

Alaosasto tai erikoisosasto	Miesten		Naisten		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Rakennusammattimiesten alaosasto	8,240	23.8	—	—	8,240	13.0
Metalliammattimiesten »	4,912	14.2	—	—	4,912	7.7
Sekatyömiesten »	11,951	34.5	—	—	11,951	18.8
Kotiapulaisten »	—	—	3,273	11.3	3,273	5.1
Ravintola- y.m. työntekijäin »	—	—	3,712	12.8	3,712	5.8
Puhdistus- ja aputyöläisten »	—	—	12,951	44.7	12,951	20.4
Henkisen työn osasto	3,420	9.9	5,258	18.1	8,678	13.6
Nuorisosasto	2,553	7.3	2,682	9.2	5,235	8.2
Merimiesosasto	2,325	6.7	433	1.5	2,758	4.3
Maatalousosasto	1,244	3.6	695	2.4	1,939	3.1
Koko toimisto	34,645	100.0	29,004	100.0	63,649	100.0

Työtähakeneet henkilöt. Työnvälitystoimiston asiakkaina oli kertomusvuonna 27,836 eri henkilöä, josta miehiä 16,447 eli 59.1 % ja naisia 11,389 eli 40.9 %.

Huomioonottaen, että sama henkilö esiintyy useissa tapauksissa työnhakijana eri kuukausina, esitetään seuraavassa taulukossa työtä hakeneiden henkilöiden lukumäärä kuukausittain:

Kuukausi	Työnhakijoita kaikkiaan			Hakijoista vieraskuntalaisia		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	1,210	854	2,064	296	141	437
Helmikuu	1,034	871	1,905	214	130	344
Maaliskuu	940	1,121	2,061	208	209	417
Huhtikuu	1,896	2,979	4,875	737	950	1,687
Toukokuu	3,437	3,012	6,449	1,890	1,217	3,107
Kesäkuu	4,751	2,282	7,033	2,312	929	3,241
Heinäkuu	4,191	2,107	6,298	2,122	1,027	3,149
Elokuu	4,469	2,382	6,851	1,665	1,021	2,686
Syyskuu	3,619	2,481	6,100	1,374	901	2,275
Lokakuu	3,829	2,341	6,170	1,378	953	2,331
Marraskuu	3,503	2,116	5,619	1,201	863	2,064
Joulukuu	2,758	1,585	4,343	894	582	1,476

Työnhakijoiden lukumäärä oli huomattavasti suurempi kuin v. 1939. Ensimmäistä vuosineljännestä lukuunottamatta se joka kuukausi oli edellisen vuoden suurinta lukua, 4,187, korkeampi. Suhteellisesti suurin, 2,441:stä 6,298:aan, eli 158.0 %, oli näiden vuosien nousu heinäkuun lukuja verrattaessa: Toimiston työnhakija-asiakkaina olleet siirtoväkeen kuuluvat henkilöt ovat suuresti nostaneet vieraskuntalaisten määrää. Normaali vuosina on työnhakijoista n. 25 % ollut vieraskuntalaisia. Rauhanteon jälkeisinä kuukausina on tämä prosenttiluku säännöllisesti ollut suurempi, kohoten heinäkuussa, jolloin se oli korkeimmillaan, 50.0 %:iin.

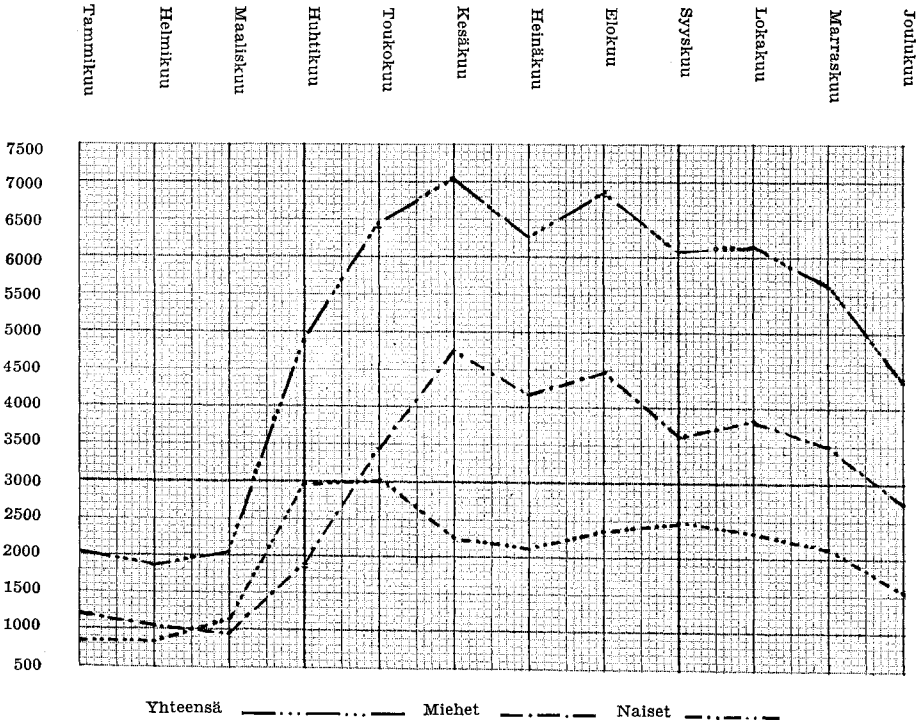
Kokonaisluvussa tapahtuneet muutokset edelliseen vuoteen verrattuna käyvät ilmi alla olevasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	16,447	59.1	10,094	56.5	+ 6,353	+ 62.9
Naiset	11,389	40.9	7,779	43.5	+ 3,610	+ 46.4
Yhteensä	27,836	100.0	17,873	100.0	+ 9,963	+ 55.7

Miesten lukumäärä oli noussut 6,353 eli 62.9 % ja naisten lukumäärä 3,610 eli 46.4 %. Koko toimiston osalta oli työtä hakeneitten henkilöitten lukumäärä noussut 9,963 eli 55.7 %. Edellisenä vuonna tämä nousu oli 9.2 % ja vuonna 1938 1.6 %.

Seuraavat käyrät osoittavat työtä hakeneiden henkilöiden jakautumisen kuukausittain.

TYÖTÄ HAKENEET HENKILÖT KUUKAUSITTAIN V. 1940

Työtä hakeneet henkilöt jakaantuivat eri ammattialoille seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	674	4.1	512	4.5	1,186	4.3
Metalliteollisuus	1,694	10.3	102	0.9	1,796	6.4
Kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus	109	0.7	20	0.2	129	0.5
Kemiallinen teollisuus	17	0.1	26	0.2	43	0.1
Nahka-, kumi- ja karvateollisuus	78	0.5	33	0.3	111	0.4
Kehruu- ja kutomateollisuus	6	0.0	76	0.7	82	0.3
Pukutavara- ja puhdistusteollisuus	39	0.2	475	4.2	514	1.8
Paperiteollisuus	50	0.3	118	1.0	168	0.6
Puuteollisuus	419	2.6	38	0.3	457	1.6
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	83	0.5	171	1.5	254	0.9
Valaistuslaitokset	259	1.6	22	0.2	281	1.0

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Graafillinen teollisuus	136	0.8	62	0.5	198	0.7
Rakennusteollisuus	4,685	28.5	28	0.2	4,713	16.9
Luokittamattomat teknilliset toimet	621	3.8	47	0.4	668	2.4
Liikeala	1,641	10.0	2,831	24.9	4,472	16.1
Ravintola- ja hotelliliike	50	0.3	1,534	13.5	1,584	5.7
Meriliikenne	1,553	9.4	222	2.0	1,775	6.4
Lastaus ja purkaminen	433	2.6	—	—	433	1.6
Maaliikennelaitokset	649	4.0	8	0.1	657	2.4
Opettajat ja muihin ryhmiin kuulumaton henkinen työ	286	1.7	392	3.4	678	2.4
Taloustoimet	—	—	2,469	21.7	2,469	8.9
Erinäiset toimet	2,965	18.0	2,203	19.3	5,168	18.8
Kaikkiaan	16,447	100.0	11,389	100.0	27,836	100.0

Taulukkoon on otettu kukin eri henkilö ainoastaan yhden kerran riippumatta siitä, että hän ehkä on esiintynyt työnhakijana useita kertoja vuoden kuluessa. Tästä johtuukin, että jakaantuminen eri ammattialoille ei ole aivan sama kuin työnhakemusten kohdalla.

Työnvälitystoimiston eri osastoille jakaantuivat työtä hakeneet henkilöt seuraavasti:

Alaosasto tai erikoisosasto	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Rakennusammattimiesten alaosasto	4,043	24.6	—	—	4,043	14.5
Metalliammattimiesten »	2,568	15.6	—	—	2,568	9.2
Sekatyömiesten »	4,050	24.6	—	—	4,050	14.6
Kotiapulaisten »	—	—	1,973	17.3	1,973	7.1
Ravintola- y.m. työntekijäin »	—	—	2,525	22.2	2,525	9.1
Puhdistus- ja aputyöläisten »	—	—	1,606	14.1	1,606	5.8
Henkisen työn osasto	1,915	11.6	2,874	25.2	4,789	17.2
Nuoriso-osasto	1,580	9.6	1,688	14.8	3,268	11.7
Merimiesosasto	1,471	9.0	222	2.0	1,693	6.1
Maatalousosasto	820	5.0	501	4.4	1,321	4.7
Koko toimisto	16,447	100.0	11,389	100.0	27,836	100.0

Työnhakijoitten lukumäärä oli lisääntynyt kaikilla muilla osastoilla paitsi merimiesosastolla, jonka työnhakijamäärä aleni 2,272:sta v. 1939 1,693:een v. 1940 eli 25.5 %:lla. Suhteellisesti suurin oli nousu rakennusammattimiesten alaosastolla, jonka työnhakijat lisääntyivät 1,844:stä 4,043:een eli 119.3 %. Metalliammattimiesten alaosastolla lisäys oli 1,261 eli 96.5 %, sekatyömiesten alaosastolla 1,929 eli 90.9 %, henkisen työn osastolla 2,052 eli 75.0 %, puhdistus- ja aputyöläisten alaosastolla 681 eli 73.6 %, ravintola- y.m. työntekijäin alaosastolla 805 eli 46.8 %, kotiapulaisten alaosastolla 526 eli 36.4 %, nuoriso-osastolla 855 eli 35.4 % ja maatalousosastolla 234 eli 21.5 %.

Kuvan työnvälitystoimiston työnhakija-asiakkaiden määrästä viikoittain v. 1940 antaa kertomuksen taulukko-osassa oleva yhdistelmä, josta

ilmenee työnhakijoitten lukumäärä kunkin viikon lauantaina klo 11.00 sekä erikseen paljonko työnhakijoista oli työssä olevia ja paljonko vieraskuntalaisia.

Tarjotut työpaikat. Sellaisilla työaloilla, joilla esiintyy työvoiman puutetta, työpaikkatarjoukset voivat olla voimassa verraten pitkän ajan, siirtymen tällöin, niinkuin työnhakemuksetkin, kuukaudesta toiseen. Työpaikkatarjouksien jakautuminen eri kuukausille käy, k.o. siirrot huomioituina, ilmi seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	1,075	466	1,541	1,075	466	1,541
Helmikuu	50	24	74	784	340	1,124	834	364	1,198
Maaliskuu	48	25	73	902	727	1,629	950	752	1,702
Huhtikuu	89	122	211	1,519	2,403	3,922	1,608	2,525	4,133
Toukokuu	63	293	356	1,496	2,053	3,549	1,559	2,346	3,905
Kesäkuu	333	201	534	2,241	1,742	3,983	2,574	1,943	4,517
Heinäkuu	212	223	435	1,754	1,725	3,479	1,966	1,948	3,914
Elokuu	125	248	373	2,431	1,920	4,351	2,556	2,168	4,724
Syyskuu	135	246	381	1,733	2,104	3,837	1,868	2,350	4,218
Lokakuu	61	246	307	1,931	1,867	3,798	1,992	2,113	4,105
Marraskuu	56	147	203	1,420	1,368	2,788	1,476	1,515	2,991
Joulukuu	102	139	241	1,319	1,657	2,976	1,421	1,796	3,217
Kaikkiaan	—	—	—	18,605	18,372	36,977	—	—	—
%	—	—	—	50.3	49.7	100.0	—	—	—

Toimiston täytettäväksi tarjottiin kertomusvuonna 36,977 työpaikkaa, joista miesten paikkoja 18,605 eli 50.3 % ja naisten paikkoja 18,372 eli 49.7 %.

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

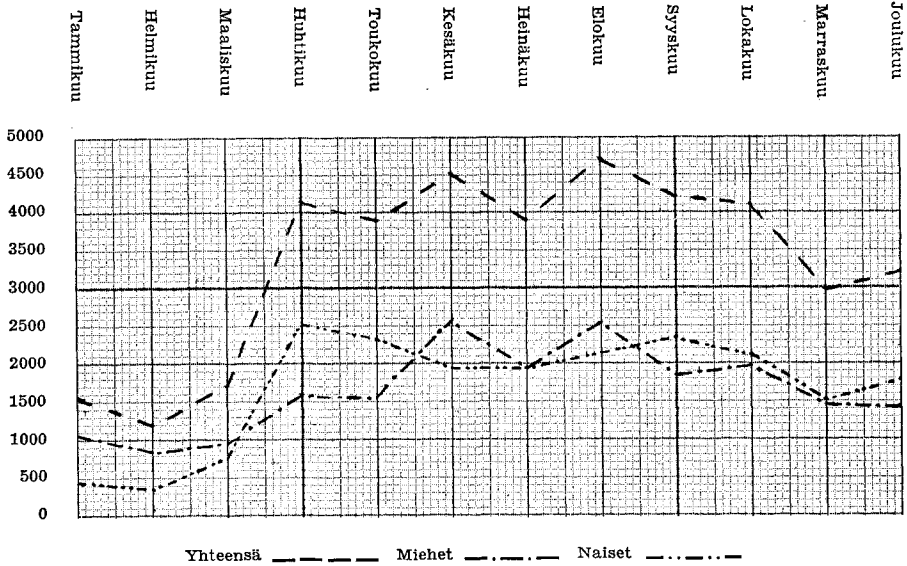
	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	18,605	50.3	13,114	36.7	+ 5,491	+ 41.9
Naiset	18,372	49.7	22,606	63.3	— 4,234	— 18.7
Yhteensä	36,977	100.0	35,720	100.0	+ 1,257	+ 3.5

Miehille tarjottujen paikkojen luku lisääntyi 5,491:llä eli 41.9 %:lla, kun sen sijaan naisille tarjottujen paikkojen luku väheni 4,234:llä eli 18.7 %:lla. Työpaikkatarjousten kokonaisluku lisääntyi 1,257:llä eli 3.5 %:lla. Lisäys tapahtui kokonaisuudessaan sodanjälkeisinä kuukausina. V. 1939 oli miesten kohdalla lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 48.3 % ja naisten kohdalla vähenemistä 0.9 % sekä yhteensä lisäystä 12.8 %.

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 172.1 työnhakemusta. Tämä n.s. yleinen rasitusluku oli v. 1939 138.0.

Seuraavista käyristä nähdään työpaikkatarjousten jakautuminen kuukausittain. Taulukossa on huomioitu siirrotkin, koska ainoastaan täten voidaan saada käsitys kuukausittain voimassaolleiden tarjousten määrästä:

VOIMASSA OLLEET TYÖPAIKKATARJOUKSET KUUKAUSITTAIN V. 1940

Työpaikkatarjoukset jakaantuivat eri ammattialoille seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehille		Naisille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	874	4.7	1,243	6.8	2,117	5.7
Metalliteollisuus	970	5.2	159	0.9	1,129	3.1
Kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus.....	10	0.0	21	0.1	31	0.1
Kemiallinen teollisuus	12	0.1	49	0.3	61	0.2
Nahka-, kumi- ja karvateollisuus	32	0.2	51	0.3	83	0.2
Kehruu- ja kutomateollisuus.....	—	—	75	0.4	75	0.2
Pukutavara- ja puhdistusteollisuus	7	0.0	799	4.3	806	2.2
Paperiteollisuus	16	0.1	139	0.8	155	0.4
Puuteollisuus	556	3.0	9	0.0	565	1.5
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	11	0.1	112	0.6	123	0.3
Valaistuslaitokset	85	0.5	20	0.1	105	0.3
Graafillinen teollisuus	16	0.1	46	0.3	62	0.2
Rakennusteollisuus	6,248	33.6	17	0.1	6,265	16.9
Luokittamattomat teknilliset toimet	189	1.0	47	0.3	236	0.6
Liikeala	370	2.0	1,312	7.1	1,682	4.6
Ravintola- ja hotelliliike	31	0.2	2,150	11.7	2,181	5.9
Meriliikenne.....	743	4.0	81	0.4	824	2.2
Lastaus ja purkaminen	317	1.7	—	—	317	0.9
Maaliikennelaitokset	343	1.8	—	—	343	0.9
Opettajat ja muihin ryhmiin kuulumaton henkinen työ	62	0.3	132	0.7	194	0.5
Taloustoimet	—	—	9,081	49.4	9,081	24.6
Erinäiset toimet	7,713	41.4	2,829	15.4	10,542	28.5
Kaikkiaan	18,605	100.0	18,372	100.0	36,977	100.0

Huomattavimpina muutoksina edelliseen vuoteen verrattuna mainittakoon, että miehille tarjottujen työpaikkojen lukumäärä nousi puuteollisuuden kohdalla 172:sta 556:een eli 223.8 % ja rakennusteollisuuden koh-

dalla 2,503:sta 6,248:aan eli 149.6 %, alentuen sen sijaan meriliikenteen kohdalla 1,434:stä 743:een eli 48.2 %; sekä että naisille tarjottujen työpaikkojen määrä aleni ravintola- ja hotellialalla 3,202:sta 2,150:een eli 32.9 %, meriliikenteen kohdalla 213:sta 81:een eli 62.0 % ja taloustointen kohdalla 11,737:stä 9,081:een eli 22.6 %.

Osastoittain jakaantuivat työpaikkatarjoukset seuraavan taulukon mukaan:

Alaosasto tai erikoisosasto	Miehille		Naisille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Rakennusammattimiesten alaosasto	2,425	13.0	—	—	2,425	6.8
Metalliammattimiesten »	1,026	5.5	—	—	1,026	2.8
Sekatyömiesten »	10,946	58.8	—	—	10,946	29.8
Kotiapulaisten »	—	—	3,288	17.9	3,288	8.9
Ravintola- y.m. työntekijäin »	—	—	2,909	15.8	2,909	7.9
Puhdistus- ja aputyöläisten »	—	—	7,949	43.3	7,949	21.5
Henkisen työn osasto	390	2.1	1,028	5.6	1,418	3.8
Nuoriso-osasto	1,824	9.8	1,888	10.3	3,712	10.0
Merimiesosasto	714	3.9	81	0.4	795	2.1
Maatalousosasto	1,280	6.9	1,229	6.7	2,509	6.8
Koko toimisto	18,605	100.0	18,372	100.0	36,977	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna työpaikkatarjoukset lisääntyivät rakennusammattimiesten alaosastolla 1,366:sta 2,425:een eli 77.5 %, metalliammattimiesten alaosastolla 820:stä 1,026:een eli 25.1 %, sekatyömiesten alaosastolla 6,425:stä 10,946:een eli 70.4 %, henkisen työn osastolla 1,281:stä 1,418:aan eli 10.7 %, nuoriso-osastolla 3,559:stä 3,712:een eli 4.3 % ja maatalousosastolla 2,283:sta 2,509:ään eli 9.9 %. Sen sijaan vähenivät työpaikkatarjoukset kotiapulaisten alaosastolla 4,455:stä 3,288:aan eli 26.2 %, ravintola- y.m. työntekijäin alaosastolla 3,550:stä 2,909:ään eli 18.1 %, puhdistus- ja aputyöläisten alaosastolla 10,387:stä 7,949:ään eli 23.5 % ja merimiesosastolla 1,594:stä 795:een eli 50.1 %.

Työvälytykset. Työvälytystoimiston aikaansaamien työvälytysten lukumäärä ilmenee alla olevasta taulukosta, jossa välytykset on jaettu kuukausittain, huomioonottaen myös muihin kuntiin toimitetut välytykset:

Kuukausi	Kaikki välytykset			Muihin kuntiin toimitetut välytykset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	952	365	1,317	406	31	437
Helmikuu	704	300	1,004	262	46	308
Maaliskuu	769	577	1,346	97	41	138
Huhtikuu	1,384	1,885	3,269	221	204	425
Toukokuu	1,089	1,721	2,810	314	234	548
Kesäkuu	2,191	1,346	3,537	1,523	155	1,678
Heinäkuu	1,717	1,318	3,035	977	153	1,130
Elokuu	2,323	1,503	3,826	1,637	194	1,831
Syyskuu	1,631	1,658	3,289	883	262	1,145
Lokakuu	1,767	1,527	3,294	1,058	191	1,249
Marraskuu	1,233	1,212	2,445	633	124	757
Joulukuu	1,257	1,376	2,633	379	86	465
Kaikkiaan	17,017	14,788	31,805	8,390	1,721	10,111
%	53.8	46.8	100.0	26.4	5.4	31.8

Työnvälitysten kokonaisluku oli 31,805, josta miesten paikkoja 17,017 eli 53.5 % ja naisten paikkoja 14,788 eli 46.5 %. Muihin kuntiin toimitettiin 10,111 välitystä eli 31.8 % välitysten kokonaismäärästä. Vastaava luku edellisenä vuonna oli 3,575 eli 13.2 % sen vuoden välitysten kokonaismäärästä. Välityksiä tilapäisiin töihin oli kertomusvuonna 13,521 eli 42.5 % kaikista välityksistä. (Edellisenä vuonna 15,712 ja 58.1 %.) Miesten kohdalla oli tällaisia välityksiä 5,586 eli 32.8 % miesten välityksistä ja naisten kohdalla 7,935 eli 53.7 % naisten välityksistä.

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

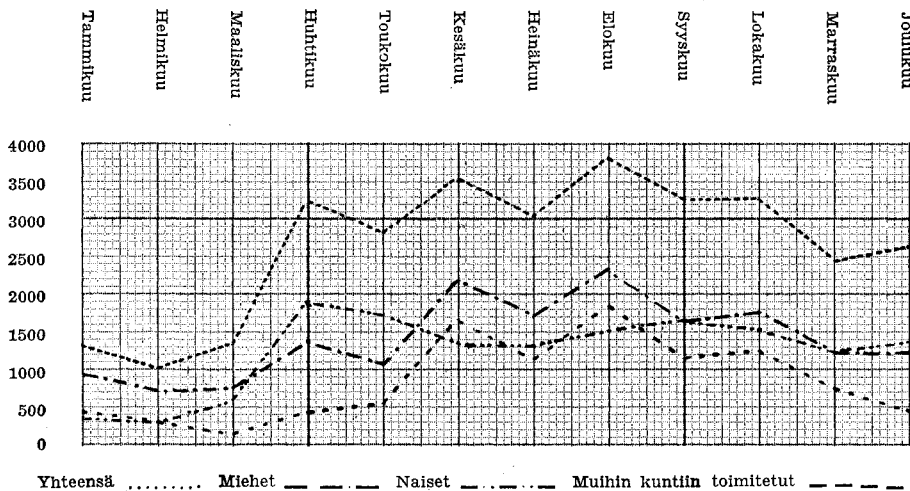
	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	17,017	53.5	11,184	41.3	+5,833	+52.2
Naiset	14,788	46.5	15,866	58.7	-1,078	-6.8
Yhteensä	31,805	100.0	27,050	100.0	+4,755	+17.6

Työnvälitysten lukumäärässä oli tapahtunut huomattavaa nousua miesten kohdalla, 5,833 välitystä eli 52.2 %, kun sen sijaan naisten kohdalla oli laskua 1,078 eli 6.8 %. Välitysten kokonaismäärä oli lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna 4,755 eli 17.6 %. Ilmiö on sama kuin v. 1939, jolloin miehille välitettyjen työpaikkojen määrä v:een 1938 verrattuna nousi 49.1 %:lla ja naisille välitettyjen työpaikkojen määrä laski 1.6 %:lla, kokonaisluvun noustessa 14.5 %:lla.

Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 50.0 välitystä (edellisenä vuonna 54.9) ja sataa työpaikkatarjousta kohden 86.0 (75.7).

Havainnollisen kuvan työnvälitystoiminnasta saa seuraavasta graafillisesta taulukosta, joka esittää työnvälitysten jakaantumisen eri kuukausille sekä mies- ja naispaikkojen keskinäisen suhteen.

VÄLITYKSET KUUKAUSITTAIN V. 1940

Eri ammattialoille työnvälitykset jakaantuivat seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	604	3.6	673	4.5	1,277	4.0
Metalliteollisuus	848	5.0	149	1.0	997	3.1
Kivi-, savi-, lasi- ja turveteollisuus	8	0.1	20	0.1	28	0.1
Kemiallinen teollisuus	11	0.1	47	0.3	58	0.2
Nahka-, kumi- ja karvateollisuus.....	25	0.1	39	0.3	64	0.2
Kehruu- ja kutomateollisuus.....	—	—	61	0.4	61	0.2
Pukutavara- ja puhdistusteollisuus	6	0.0	721	4.9	727	2.3
Paperiteollisuus	14	0.1	113	0.8	127	0.4
Puuteollisuus	393	2.3	5	0.0	398	1.2
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	9	0.1	86	0.6	95	0.3
Valaistuslaitokset	75	0.4	18	0.1	93	0.3
Graafillinen teollisuus	12	0.1	39	0.3	51	0.2
Rakennusteollisuus	6,162	36.2	17	0.1	6,179	19.4
Luokittamattomat teknilliset toimet	167	1.0	41	0.3	208	0.7
Liikeala	318	1.9	1,151	7.8	1,469	4.6
Ravintola- ja hotelliliike	18	0.1	1,826	12.3	1,844	5.8
Meriliikenne.....	552	3.2	78	0.5	630	2.0
Lastaus ja purkaminen	297	1.7	—	—	297	0.9
Maaliikennelaitokset	295	1.7	—	—	295	0.9
Opettajat ja muihin ryhmiin kuulumaton henkinen työ	39	0.2	86	0.6	125	0.4
Taloustoimet	—	—	6,988	47.3	6,988	22.0
Erinäiset toimet	7,164	42.1	2,630	17.8	9,794	30.8
Kaikkiaan	17,017	100.0	14,788	100.0	31,805	100.0

Suhteellisesti eniten olivat työnvälitykset miesten kohdalla lisääntyneet puuteollisuuden ja rakennusteollisuuden aloilla, edellisellä 109:stä 393:een eli 260.6 %, jälkimmäisellä 2,240:stä 6,162:een eli 175.1 %. Sen sijaan olivat miesten työnvälitykset meriliikenteen alalla vähentyneet 1,023:sta 552:een eli 46.0 %. Naisten kohdalla huomattavin absoluuttinen lasku oli taloustointen alalla: 8,204:stä 6,988:aan eli 14.8 %. Taloustoimiin kuuluvat varsinaisten taloustyöntekijäin lisäksi myös n. s. kotisiivoajat ja pesijät (5,069), joiden välittämisestä huolehtii puhdistus- ja aputyöläisten alaosasto.

Työnvälitysten jakaantumisen toimiston eri osastoille kuvaa alla oleva taulukko:

Alaosasto tai erikoisosasto	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Rakennusammattimiesten alaosasto	2,279	13.4	—	—	2,279	7.2
Metalliammattimiesten »	866	5.1	—	—	866	2.7
Sekatyömiesten »	10,820	63.6	—	—	10,820	34.0
Kotiapulaisten »	—	—	1,639	11.1	1,639	5.2
Ravintola- y. m. työntekijäin »	—	—	2,431	16.4	2,431	7.6
Puhdistus- ja aputyöläisten »	—	—	7,921	53.6	7,921	24.9
Henkisen työn osasto	324	1.9	855	5.8	1,179	3.7
Nuoriso-osasto	1,321	7.7	1,201	8.1	2,522	7.9
Merimiesosasto	527	3.1	78	0.5	605	1.9
Maatalousosasto	880	5.2	663	4.5	1,543	4.9
Koko toimisto	17,017	100.0	14,788	100.0	31,805	100.0

Työnvälitykset olivat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna rakennusammattimiesten alaosastolla 1,145:stä 2,279:ään eli 99.0 %, metalli-ammattimiesten alaosastolla 682:sta 866:een eli 27.0 %, sekätyömiesten alaosastolla 6,352:sta 10,820:een eli 70.3 %, kotiapulaisten alaosastolla 1,459:stä 1,639:ään eli 12.3 %, ravintola- y. m. työntekijäin alaosastolla 2,089:stä 2,431:een eli 16.4 %, henkisen työn osastolla 865:stä 1,179:ään eli 36.3 %, nuoriso-osastolla 1,931:stä 2,522:een eli 30.6 % ja maatalousosastolla 1,149:stä 1,543:een eli 34.3 %. Laskua oli sen sijaan tapahtunut puhdistus- ja aputyöläisten alaosastolla 10,206:sta 7,921:een eli 22.4 % ja merimiesosastolla 1,172:sta 605:een eli 48.4 %.

Erikoisosastot. Erikoisosastojen toimintaa valvovat työnvälityslain ja työnvälitystoimiston ohjesäännön mukaan erityiset toimikunnat, puheenjohtajanaan lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajanaan lautakunnan varapuheenjohtaja.

Henkisen työn osasto. Henkisen työn osaston toimikunnan varsinaisina jäseninä olivat työnantajien edustajina everstiluutnantti V. A. M. Karikoski ja toimitusjohtaja, kauppatieteidenkandidaatti A. Kauppinen sekä työntekijäin edustajina toimitsija J. Hakulinen ja tarkastaja E. Laine. Varajäseninä olivat työnantajien edustajina ekonomit G. A. Hannén ja A. E. Monnberg sekä työntekijäin edustajina myymälänhoitaja V. Järvinen ja konttoristi L. Lehto.

Osaston toiminta oli vuoden alkukuukausina sodan johdosta varsin vähäistä, kun toisaalta talouselämän oli monilta osin ollut muovauduttava poikkeuksellisiin muotoihin ja toisaalta sodan aiheuttamat tehtävät sitoivat henkistenkin alojen työvoiman sangen tarkkaan. Rauhanteon jälkeen sen sijaan osaston toiminta heti vilkastui ja osasto sai uusiakin tehtäviä. Olihan osaston toimialaan kuuluvalla Neuvostoliitolle luovutetun alueen väestölle hankittava uusia toimipaikkoja ja samoin monille sellaisille henkisen työn tekijöille, joiden oli hakeuduttava uusiin toimiin sen vuoksi, ettei muuttunut talouselämämme enää tarjonnut heille toimeentulomahdollisuuksia entisissä toimissa.

Aikaisempinakaan vuosina osaston toiminta ei ollut rajoittunut omaan paikkakuntaan, vaan oli se kohdistunut laajalle maan muihinkin osiin. Rauhanteon jälkeinen erikoistilanne sai aikaan, että valtiovalta katsoi välttämättömäksi toteuttaa sen suunnitelman henkisen alan työnvälityksen keskittämisestä, josta kertomuksen alussa on ollut puhe. Kiertokirjeellä huhtikuun 24 p:ltä sosiaaliministeriö antoi nimittäin ohjeet henkisen työn välitystoiminnan keskittämiseksi maassa siten, että keskuselimeksi muodostui Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston henkisen työn osasto nimellä Henkisen työn välityskeskus, joka annettujen ohjeiden mukaan on kiinteässä yhteistyössä maan eri työnvälitystoimistojen ja muiden työnvälityselinten kanssa. Henkisen työn välityskeskuksen panos työmarkkinatilanteen kehittämässä ei ole jäänyt merkitystä vaille, mistä järempänä esitettävät tilastotiedot ovat osoituksena. Maininnan ansaitsee jo tässä yhteydessä, että henkisen työn alojen työvoimaa kyettiin odotuksia paljon paremmin sijoittamaan uusiin tehtäviin.

Osaston lähettämien kirje- y. m. lähetysten lukumäärä oli kertomusvuonna 5,905 ja osastolle saapui 2,104 postilähetystä. Osaston tilaamia ulkolinjapuheluita oli 1,032.

Työnhakemuksia tehtiin osastolle kertomusvuonna seuraavasti:

Kuukausi	Edellisestä kuukau- desta siirretyt			Kuukauden aikana tendyt			Yhteensä voimassa olleet		
	Miesten	Naisten	Kalkki	Miesten	Naisten	Kalkki	Miesten	Naisten	Kalkki
Tammikuu	—	—	—	119	253	372	119	253	372
Helmikuu	41	120	161	88	225	313	129	345	474
Maaliskuu	32	140	172	48	299	347	80	439	519
Huhtikuu	22	168	190	163	778	941	185	946	1,131
Toukokuu	99	360	459	484	643	1,127	583	1,003	1,586
Kesäkuu	272	363	635	430	446	876	702	809	1,511
Heinäkuu	310	234	544	543	412	955	853	646	1,499
Elokuu	353	284	637	346	417	763	699	701	1,400
Syyskuu	229	286	515	377	580	957	606	866	1,472
Lokakuu	277	357	634	288	453	741	565	810	1,375
Marraskuu	239	353	592	299	400	699	538	753	1,291
Joulukuu	171	229	400	235	352	587	406	581	987
Kaikkiaan	—	—	—	3,420	5,258	8,678	—	—	—
%	—	—	—	39.4	60.6	100.0	—	—	—

Työnhakemusten kokonaismäärä oli 8,678, joista miesten työnhakemuksia 3,420, eli 39.4 % ja naisten työnhakemuksia 5,258 eli 60.6 %. Lukuunottamatta heinäkuuta oli naisten työnhakemuksien lukumäärä joka kuukausi miesten vastaavaa määrää suurempi. V:n 1939 työnhakemuksiin verrattuna oli kertomusvuoden työnhakemusten määrä huomattavasti suurempi. Lisäykset käyvät selville seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten	3,420	39.4	1,825	34.0	+1,595	+87.4
Naisten	5,258	60.6	3,545	66.0	+1,713	+48.3
Yhteensä	8,678	100.0	5,370	100.0	+3,308	+61.6

Ammattialoittain työnhakemukset jakaantuivat seuraavasti:

Ammattiala	Miesten		Naisten		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Insinöörejä ja arkkitehtejä	35	1.0	3	0.1	38	0.4
Teknikkoja ja piirtäjiä	147	4.3	52	1.0	199	2.3
Työnjohtajia	154	4.5	2	0.0	156	1.8
Rakennusmestareita	154	4.5	—	—	154	1.8
Varastonhoitajia	23	0.7	—	—	23	0.3
Muita teollisuuden ja käsityön aloilla työskenteleviä	26	0.8	29	0.6	55	0.6
Konttoripäälliköitä	35	1.0	—	—	35	0.4
Kirjanpitäjiä ja kassanhoitajia	127	3.7	335	6.4	462	5.3
Kirjeenvaihtajia	35	1.0	80	1.5	115	1.3
Kone- ja pikakirjoittajia	—	—	43	0.8	43	0.5
Konttoriapulaisia	844	24.7	2,604	49.5	3,448	39.7
Kauppamatkustajia ja asiamiehiä	287	8.4	26	0.5	313	3.6
Myyälän- ja varastonhoitajia	512	15.0	116	2.2	628	7.2
Myyäläapulaisia	309	9.0	1,185	22.5	1,494	17.2
Muita liikealan työntekijöitä	234	6.8	128	2.4	362	4.2
Opettajia ja kääntäjiä	136	4.0	418	8.0	554	6.4
Sairaanhoidajia	2	0.1	16	0.3	18	0.2
Muusikereita	23	0.7	9	0.2	32	0.4
Vahtimestareita	5	0.1	—	—	5	0.1
Muita luokittamattomia	332	9.7	212	4.0	544	6.3
Kaikkiaan	3,420	100.0	5,258	100.0	8,678	100.0

Työnhakemuksia oli eniten konttoriapulaisten tekemiä, nim. 3,448 eli 39.7 % (edellisenä vuonna 2,380 eli 44.3 %). Lähinnä olivat myymäläapulaiset, 1,494 työnhakemusta eli 17.2 % (771 eli 14.4 %) ja opettajat, 554 työnhakemusta eli 6.4 % (516 eli 9.6 %) sekä muut henkisen työn tekijät, jotka eivät pätevyytensä tai ammattinsa puolesta sovi taulukon muihin ryhmiin, 544 työnhakemusta eli 6.3 % (723 eli 13.5 %). Konttoriala kokonaisuudessaan edusti 4,103 työnhakemusta eli 47.3 % (2,780 eli 51.8 %), teollisuuden alat yhteensä 625 työnhakemusta eli 7.2 % (187 eli 3.5 %) ja myymäläala 2,122 työnhakemusta eli 24.5 % (882 eli 16.4 %) kokonaisu-määrästä.

Osaston työnhakijoina oli kertomusvuonna 4,789 henkilöä, joista miehiä 1,915 eli 40.0 % ja naisia 2,874 eli 60.0 %. Työnhakijain lukumäärä kuukausittain ilmenee seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Työssä			Ilman työtä			Yhteensä työnhakijoita		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	9	3	12	102	212	314	111	215	326
Helmikuu	8	12	20	99	270	369	107	282	389
Maaliskuu	6	16	22	63	335	398	69	351	420
Huhtikuu	4	20	24	153	684	837	157	704	861
Toukokuu	11	79	90	447	738	1,185	458	817	1,275
Kesäkuu	13	49	62	639	656	1,295	652	705	1,357
Heinäkuu	24	68	92	625	519	1,144	649	587	1,236
Elokuu	20	81	101	584	543	1,127	604	624	1,228
Syyskuu	14	69	83	494	685	1,179	508	754	1,262
Lokakuu	21	83	104	454	623	1,077	475	706	1,181
Marraskuu	31	92	123	383	535	918	414	627	1,041
Joulukuu	28	70	98	304	421	725	332	491	823

Työssä olevia työnhakijoita oli n. 7 % kaikista työnhakijoista (edellisenä vuonna n. 20 %). Luvun pienuus johtuu työvoiman liikatarjonnasta. Suhteellinen osuus koko työnhakijamäärään on kuitenkin kasvanut loppuvuonna työtilanteen parantuessa.

Työnhakijamäärässä voi todeta samansuuntaisen kehityksen kuin työnhakemuksissakin. Kuten seuraavasta taulukosta ilmenee, noudatti siirtoväkeen kuuluvien työnhakijoiden lukumäärä myös samansuuntaista kehitystä, ollen kuitenkin heidän lukumääränsä väheneminen loppuvuonna suhteellisesti vielä huomattavampi, mikä todistaa siirtoväen nopeaa sijoittamista uusilla asuinsijoilla.

Kuukausi	Työnhakijat yhteensä			Siirtoväkeä		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Toukokuu	458	817	1,275	257	378	635
Kesäkuu	652	705	1,357	342	271	613
Heinäkuu	649	587	1,236	360	228	588
Elokuu	604	624	1,228	278	184	462
Syyskuu	508	754	1,262	213	189	402
Lokakuu	475	706	1,181	176	181	357
Marraskuu	414	627	1,041	137	142	279
Joulukuu	332	491	823	102	113	215

Muutokset työnhakijoitten kokonaismäärässä edelliseen vuoteen verrattuina olivat seuraavat:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	1,915	40.0	912	33.3	+1,003	+110.0
Naiset	2,874	60.0	1,825	66.7	+1,049	+ 57.5
Yhteensä	4,789	100.0	2,737	100.0	+2,052	+ 75.0

Työnhakijat jakaantuivat ammattialoittain seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikkii	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Insinöörejä ja arkkitehtejä	16	0.8	3	0.1	19	0.4
Teknikkoja ja piirtäjiä	93	4.9	29	1.0	122	2.5
Työnjohtajia	100	5.2	1	0.0	101	2.1
Rakennusmestareita	110	5.7	—	—	110	2.3
Varastonhoitajia	12	0.6	—	—	12	0.3
Muita teollisuuden ja käsityön aloilla työskenteleviä	14	0.7	14	0.5	28	0.6
Konttoripäälliköitä	19	1.0	—	—	19	0.4
Kirjanpitäjiä ja kassanhoitajia	65	3.4	173	6.0	238	5.0
Kirjeenvaihtajia	13	0.7	45	1.6	58	1.2
Kone- ja pikakirjoittajia	—	—	28	1.0	28	0.6
Konttoriapulaisia	447	23.4	1,355	47.1	1,802	37.6
Kauppamatkustajia ja asiamiehiä	145	7.6	8	0.3	153	3.2
Myymäälän- ja varastonhoitajia	294	15.4	66	2.3	360	7.5
Myymääläapulaisia	190	9.9	696	24.2	886	18.5
Muita liikealan työntekijöitä	110	5.7	72	2.5	182	3.8
Opettajia ja kääntäjiä	83	4.3	261	9.1	344	7.2
Sairaanhoitajia	2	0.1	12	0.4	14	0.3
Muusikereita	13	0.7	3	0.1	16	0.3
Vahtimestareita	4	0.2	—	—	4	0.1
Muita luokittamattomia	185	9.7	108	3.8	293	6.1
Kaikkiaan	1,915	100.0	2,874	100.0	4,789	100.0

Kuten työnhakemuksista muodostavat työnhakijoistakin suurimman ryhmän konttoriapulaiset, joita oli 1,802 eli 37.6 % (edellisenä vuonna 1,206 eli 44.1 %). Lähinnä seurasivat myymäläapulaiset, 886 eli 18.5 % (452 eli 16.5 %) ja opettajat, 344 eli 7.2 % (238 eli 8.7 %). Konttorialan työnhakijoita oli yhteensä 2,145 eli 44.8 % (1,489 eli 54.4 %), myymäläalan 1,246 eli 26.0 % (496 eli 18.1 %) ja teollisuuden alojen 392 eli 8.2 % (80 eli 2.9 %).

Työpaikkatarjouksien jakautuminen eri kuukausille käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	14	20	34	14	20	34
Helmikuu	3	3	6	12	28	40	15	31	46
Maaliskuu	1	1	2	8	23	31	9	24	33

Kuukausi	Edellisestä kuukau- desta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki
Huhtikuu	—	6	6	10	39	49	10	45	55
Toukokuu	1	5	6	19	84	103	20	89	109
Kesäkuu	5	13	18	44	134	178	49	147	196
Heinäkuu	7	31	38	64	105	169	71	136	207
Elokuu	5	15	20	55	98	153	60	113	173
Syyskuu	22	22	44	46	115	161	68	137	205
Lokakuu	11	28	39	38	114	152	49	142	191
Marraskuu	5	18	23	50	120	170	55	138	193
Joulukuu	6	20	26	30	148	178	36	168	204
Kaikkiaan	—	—	—	390	1,028	1,418	—	—	—
%	—	—	—	27.5	72.5	100.0	—	—	—

Osastolle tarjottujen työpaikkojen yhteissumma oli 1,418, josta miehille 390 eli 27.5 % ja naisille 1,028 eli 72.5 %.

Muutokset työpaikkatarjosten luvussa edelliseen vuoteen verraten käyvät ilmi seuraavasta asetelmasta:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	390	27.5	297	23.2	+ 93	+31.3
Naiset	1,028	72.5	984	76.8	+ 44	+ 4.5
Yhteensä	1,418	100.0	1,281	100.0	+137	+10.7

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 612.0 työnhakemusta (edellisenä vuonna 419.2).

Työpaikkatarjouksia tehtiin eri ammattiryhmissä seuraavasti:

Ammattiala	Miehille		Naisille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Insinöörejä ja arkkitehtejä	2	0.5	—	—	2	0.2
Teknikkoja ja piirtäjiä	25	6.4	16	1.5	41	2.9
Työnjohtajia	7	1.8	—	—	7	0.5
Rakennusmestareita	57	14.6	—	—	57	4.0
Varastonhoitajia	—	—	—	—	—	—
Muita teollisuuden ja käsityön aloilla työskenteleviä	7	1.8	6	0.6	13	0.9
Konttoripäälliköitä	3	0.8	—	—	3	0.2
Kirjanpitäjiä ja kassanhoitajia	13	3.3	55	5.3	68	4.8
Kirjeenvaihtajia	4	1.0	12	1.2	16	1.1
Kone- ja pikakirjoittajia	6	1.5	96	9.3	102	7.2
Konttoriapulaisia	95	24.4	479	46.6	574	40.5
Kauppamatkustajia ja asiamiehiä	15	3.8	5	0.5	20	1.4
Myyvälän- ja varastonhoitajia	23	5.9	3	0.3	26	1.8
Myyväläapulaisia	29	7.4	180	17.5	209	14.7
Muita liikealan työntekijöitä	34	8.7	47	4.6	81	5.7
Opettajia ja kääntäjiä	49	12.6	115	11.2	164	11.6
Sairaanhoitajia	—	—	—	—	—	—
Muusikereita	1	0.3	2	0.2	3	0.2
Vahtimestareita	8	2.1	—	—	8	0.6
Muita luokittamattomia	12	3.1	12	1.2	24	1.7
Kaikkiaan	390	100.0	1,028	100.0	1,418	100.0

Työvoiman kysyntä oli suurin konttoriapulaisten ryhmässä, nim. 574 avointa työpaikkaa eli 40.5 % (edellisenä vuonna 453 eli 35.4 %) sen jälkeen myymäläapulaisten ryhmässä 209 avointa työpaikkaa eli 14.7 % (217 eli 16.9 %) ja opettajien ryhmässä 164 työpaikkatarjousta eli 11.6 % (207 eli 16.2 %). Konttorialan työpaikkoja tarjottiin yhteensä 763 eli 53.8 % (611 eli 47.7 %), myymäläalan paikkoja 235 eli 16.6 % (219 eli 17.1 %) ja teollisuuden työpaikkoja 120 eli 8.5 % (18 eli 1.4 %).

Henkisen työn osaston aikaansaamien työnvälitysten määrä ja jakautuminen eri kuukausille käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Kuukausi	Kaikki välitykset			Muihin kuntiin toimitetut välitykset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	10	16	26	8	2	10
Helmikuu	10	24	34	5	8	13
Maaliskuu	8	13	21	3	1	4
Huhtikuu	7	29	36	—	2	2
Toukokuu	14	68	82	1	8	9
Kesäkuu	34	107	141	22	12	34
Heinäkuu	57	95	152	40	24	64
Elokuu	34	76	110	25	26	51
Syyskuu	47	89	136	32	28	60
Lokakuu	37	109	146	31	22	53
Marraskuu	46	113	159	15	17	32
Joulukuu	20	116	136	9	5	14
Kaikkiaan	324	855	1,179	191	155	346
%	27.5	72.5	100.0	55.2	44.8	100.0

Kertomusvuoden aikana osaston täyttämistä 1,179 työpaikasta oli miehille välitettyjä 324 eli 27.5 % ja naisille välitettyjä 855 eli 72.5 %. Ulkopuolelle Helsingin toimitettuja välityksiä oli 346 eli 29.3 % (edellisenä vuonna 116 ja 13.4 %) välitysten yhteissummasta. Välityksiä tilapäisiin toimiin oli yhteensä 133 eli 11.3 % kokonaismäärästä. Miesten kohdalla oli tällaisia välityksiä 45 eli 13.9 % miesten välityksistä ja naisten kohdalla 88 eli 10.3 % naisille toimitetuista paikoista. Edelliseen vuoteen verrattuna oli työnvälitysten määrässä tapahtunut muutoksia seuraavasti:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	324	27.5	209	24.2	+115	+55.0
Naiset	855	72.5	656	75.8	+199	+30.3
Yhteensä	1,179	100.0	865	100.0	+314	+36.3

Huomattava kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu henkisen työn välityksen keskityksestä ja osaston työn laajenemisesta yli maan.

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 83.1 (edellisenä vuonna 67.6) välitystä ja sataa työnhakemusta kohden 13.6 (16.1) välitystä.

Välitykset jakaantuivat ammattialoittain seuraavasti:

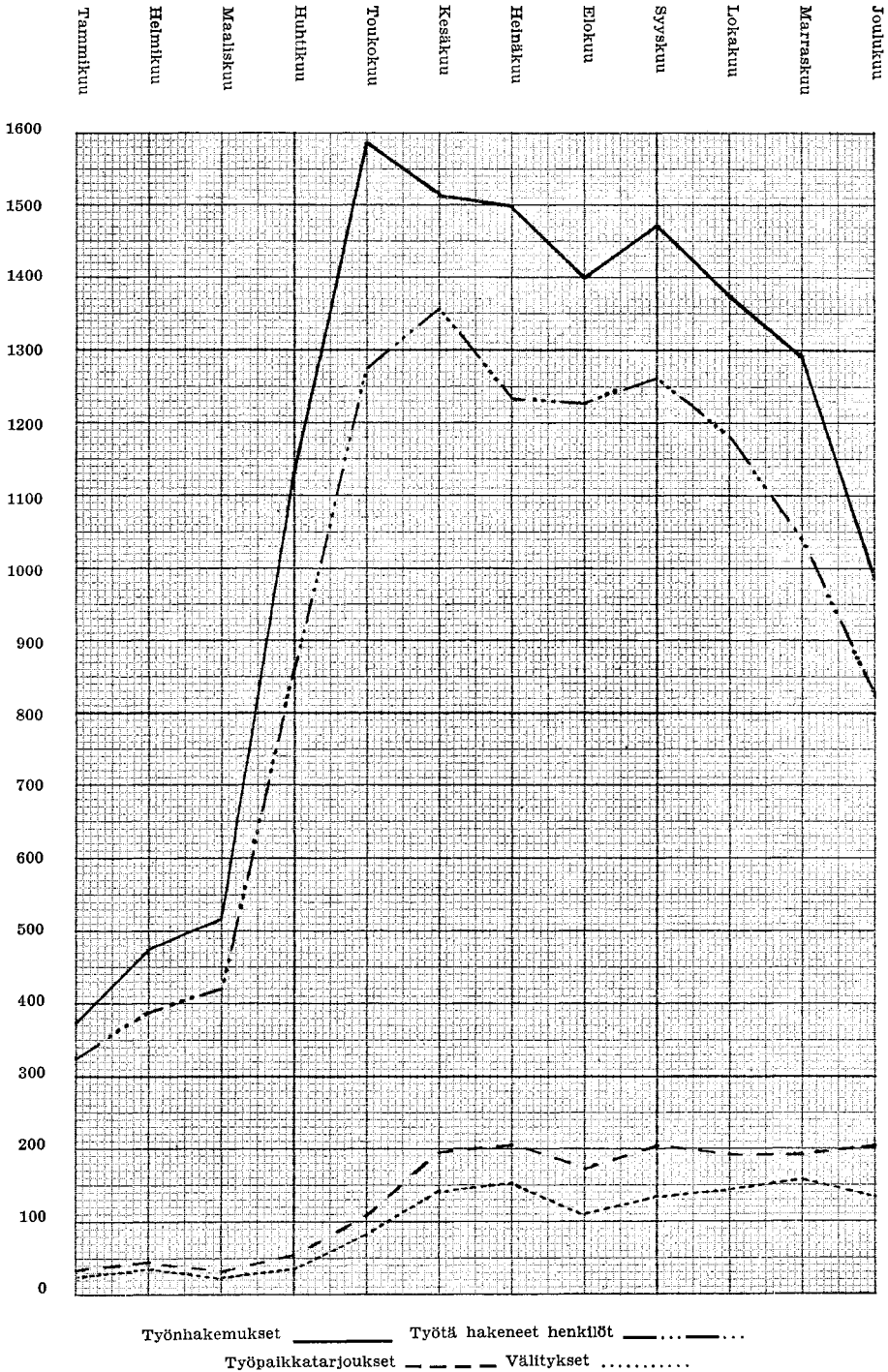
A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Insinöörejä ja arkkitehtejä	—	—	—	—	—	—
Teknikkoja ja piirtäjiä	24	7.4	15	1.7	39	3.3
Työnjohtajia	7	2.2	—	—	7	0.6
Rakennusmestareita	54	16.7	—	—	54	4.6
Varastonhoitajia	—	—	—	—	—	—
Muita teollisuuden ja käsityön aloilla työskenteleviä	6	1.9	5	0.6	11	0.9
Konttoripäälliköitä	2	0.6	—	—	2	0.2
Kirjanpitäjiä ja kassanhoitajia	12	3.7	37	4.3	49	4.1
Kirjeenvaihtajia	3	0.9	8	0.9	11	0.9
Kone- ja pikakirjoittajia	3	0.9	83	9.7	86	7.3
Konttoriapulaisia	81	25.0	434	50.8	515	43.7
Kauppamatkustajia ja asiamiehiä	13	4.0	3	0.4	16	1.4
Myyvälän- ja varastonhoitajia	19	5.8	3	0.4	22	1.9
Myyväläapulaisia	23	7.1	139	16.3	162	13.7
Muita liikealan työntekijöitä	31	9.6	44	5.1	75	6.4
Opettajia ja kääntäjiä	29	8.9	71	8.3	100	8.5
Sairaanhoitajia	—	—	—	—	—	—
Muusikereita	1	0.3	2	0.2	3	0.2
Vahtimestareita	7	2.2	—	—	7	0.6
Muita luokittamattomia	9	2.8	11	1.3	20	1.7
Kaikkiaan	324	100.0	855	100.0	1,179	100.0

Eniten välityksiä tapahtui konttoriapulaisten ryhmässä, nim. 515 eli 43.7 % (edellisenä vuonna 359 eli 41.6 %). Lähinnä seurasivat myymäläapulaisten ryhmä, 162 eli 13.7 % (112 ja 12.9 %), ja opettajien ryhmä, 100 välitystä eli 8.5 % (89 ja 10.3 %). Konttorialan välityksiä toimitettiin 663 eli 56.2 % (470 eli 54.3 %), myymäläalan 184 eli 15.6 % (114 eli 13.2 %) ja teollisuuden 111 eli 9.4 % (15 eli 1.7 %).

Nämä samoin kuin vastaavat luvut ja prosenttimäärät työnhakija- ja työpaikkatarjousten määrässä osoittavat, että osaston toiminta keskityksen jälkeen on suuntautunut tasaisemmin kuin ennen eri ammattialoille ja nimenomaan on tasoitusta tapahtunut myymäläalan ja teollisuuden hyväksi.

Seuraavat käyrät esittävät kokonaiskuvan osaston toiminnasta kertomusvuonna:

HENKISEN TYÖN OSASTO V. 1940

Nuoriso-osasto. Nuoriso-osaston toimikunnan kokoonpanossa ei v. 1940 tapahtunut muutoksia. Toimikunnan varsinaisina jäseninä olivat työnantajain edustajina insinööri M. Burmeister ja kauppatieteidenkandidaatti E. Varanko, työntekijäin edustajina sosiaaliministeri K.-A. Fagerholm ja järjestösihteeri A. Sumu sekä koululaitoksen ja vapaan nuorisotyön edustajana pastori N. Visapää. Varajäseninä toimivat työnantajain edustajina pastori A. A. Palmgren ja rehtori A. Salojoki, työntekijäin edustajina toimittaja K. Kukkonen ja toimittaja R. Paasio sekä koululaitoksen ja vapaan nuorisotyön edustajana filosofiantohtori J. Teljo.

Nuoriso-osaston asiakkaat olivat kaikki alle 18 vuotiaita poikia ja tyttöjä. Osasto oli kertomusvuonnakin edelleen kiinteässä yhteistyössä koulujen, lähinnä kansakoulujen ja ammattikoulujen kanssa, poikkeuksellisten olojen takia tosin vasta loppupuolella vuotta.

Nuoriso-osastonkin toiminta oli luonnollisesti tyrehtynyt kertomusvuoden ensimmäisenä neljänneksenä. Pääkaupungin evakuoinnin yhteydessä edellisen vuoden lopulla siirtyi nimittäin nuorisoa runsaasti maaseudulle, ja sodan aikana siirrettiin Helsingistä muualle useita liikkeitä ja toimistoja. Rauhan tultua osaston toiminta sen sijaan oli erikoisen vilkasta.

Osastolle saapui kertomusvuonna 1,226 kirjettä. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 2,729.

Nuoriso-osaston työnhakemusten lukumäärää kuvaa seuraava taulukko:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukau- desta siirretyt			Kuukauden aikana tehdyt			Yhteensä voimassa oleet		
	Poikien	Tyttö- jen	Kaikki	Poikien	Tyttö- jen	Kaikki	Poikien	Tyttö- jen	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	160	91	251	160	91	251
Helmikuu	44	36	80	85	86	171	129	122	251
Maaliskuu	18	34	52	119	161	280	137	195	332
Huhtikuu	27	99	126	310	480	790	337	579	916
Toukokuu	101	216	317	288	356	644	389	572	961
Kesäkuu	110	189	299	230	164	394	340	353	693
Heinäkuu	52	45	97	270	217	487	322	262	584
Elokuu	77	75	152	236	237	473	313	312	625
Syyskuu	37	46	83	252	219	471	289	265	554
Lokakuu	63	66	129	172	204	376	235	270	505
Marraskuu	49	49	98	234	259	493	283	308	591
Joulukuu	103	90	193	197	208	405	300	298	598
Kaikkiaan	—	—	—	2,553	2,682	5,235	—	—	—
%	—	—	—	48.8	51.2	100.0	—	—	—

Työnhakemusten yhteinen lukumäärä oli 5,235, josta poikien tekemiä 2,553 eli 48.8 % ja tyttöjen tekemiä 2,682 eli 51.2 %. Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna käyvät ilmi alla olevasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Poikien	2,553	48.8	2,250	56.7	+ 303	+13.8
Tyttöjen	2,682	51.2	1,716	43.3	+ 966	+56.8
Yhteensä	5,235	100.0	3,966	100.0	+1,269	+32.0

Poikien työnhakemukset olivat edellisestä vuodesta lisääntyneet 303:lla eli 13.5 %:lla, tyttöjen 966:lla eli 56.3 %:lla ja työnhakemusten kokonaismäärä 1,269:llä eli 32.0 %:lla. Mainittakoon, että työnhakemusten määrä sotakuukausina tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään 1940 ei sanottavasti vähentynyt verrattuna vastaavaan aikaan v. 1939, ainoastaan 711:stä 702:een eli 1.3 %.

Ammattialoittain työnhakemukset jakaantuivat seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Poikien		Tyttöjen		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	36	1.4	14	0.5	50	0.9
Teollisuus ja käsityö	780	30.6	108	4.0	888	17.0
Kauppa ja liikenne	375	14.7	525	19.6	900	17.2
Taloustoimet	—	—	386	14.4	386	7.4
Asiapojat ja -tytöt	828	32.4	896	33.4	1,724	32.9
Muut	534	20.9	753	28.1	1,287	24.6
Kaikkiaan	2,553	100.0	2,682	100.0	5,235	100.0

On mainittava, että ryhmään »Muut» pääasiallisesti on merkitty kaikki ne työnhakijat, jotka eivät ole voineet esittää selvää toivomusta haluamastaan työalasta. Niin poikien kuin tyttöjenkin alalla tämä ryhmä on kertomusvuonnakin ollut huomattavan suuri. Edellisten tähän ryhmään kuuluvia työnhakemuksia oli 534 eli 20.9 % poikien tekemistä kaikista työnhakemuksista (edellisenä vuonna 614 ja 27.3 %) ja jälkimmäisten 753 eli 28.1 % kaikista tyttöjen työnhakemuksista (680 ja 39.6 %). Poikien työnhakemukset kohdistuivat, kuten taulukosta ilmenee, suuressa määrin teollisuusammatteihin, kun sen sijaan tytöt suuntautuvat etupäässä liikealoille ja taloustoimiin.

Työtä hakeneita henkilöitä oli nuoriso-osastolla kertomusvuoden aikana 3,268, joista poikia 1,580 eli 48.3 % ja tyttöjä 1,688 eli 51.7 %. Huomioottaen, että sama henkilö voi esiintyä työnhakijana eri kuukausina, työtä hakeneet henkilöt jakaantuivat eri kuukausille seuraavasti:

K u u k a u s i	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä	K u u k a u s i	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
Tammikuu	149	80	229	Heinäkuu	284	235	519
Helmikuu	117	106	223	Elokuu	263	270	533
Maaliskuu	130	177	307	Syyskuu	260	248	508
Huhtikuu	298	528	826	Lokakuu	209	233	442
Toukokuu	348	489	837	Marraskuu	261	276	537
Kesäkuu	295	324	619	Joulukuu	276	281	557

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat seuraavat:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pojat	1,580	48.3	1,207	50.0	+373	+30.9
Tytöt	1,688	51.7	1,206	50.0	+482	+40.0
Yhteensä	3,268	100.0	2,413	100.0	+855	+35.4

Poikien lukumäärä oli lisääntynyt 373:lla eli 30.9 %:lla, tyttöjen 482:lla eli 40.0 %:lla kokonaismäärän lisääntyessä 855:llä eli 35.4 %:lla. Edelli-

senä vuonna olivat vastaavat luvut poikien +4 ja +0.3 %, tyttöjen —9 ja —0.7 % sekä kaikkiaan —5 ja —0.2 %.

Työnhakijoiden pyrkimyksen eri ammattialoille näyttää seuraava yhdistelmä:

A m m a t t i a l a	Pojat		Tytöt		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	23	1.5	12	0.7	35	1.1
Teollisuus ja käsityö	454	28.7	65	3.9	519	15.9
Kauppa ja liikenne	211	13.3	323	19.1	534	16.3
Taloustoimet	—	—	274	16.2	274	8.4
Asiapojat ja -tytöt	589	37.3	554	32.8	1,143	35.0
Muut	303	19.2	460	27.3	763	23.3
Kaikkiaan	1,580	100.0	1,688	100.0	3,268	100.0

Taulukossa on suhde eri ammattialojen välillä sama kuin työnhakemuksia esittävässä taulukossa. Maininnan ansaitsee lähetintoihin pyrkivien poikien ja tyttöjen lukujen sekä absoluuttinen että suhteellinen nousu. Poikien kohdalla oli nousu 199:stä 589:ään ja 16.5 %:sta 37.3 %:iin poikien kokonaismäärästä p. o. vuosina. Tyttöjen kohdalla vastaavat luvut ovat 285 ja 554 sekä 23.6 % ja 32.8 %. Näitten lukujen nousu johtuu ilmeisesti siitä, että vallitsevat taloudelliset olot ovat pakottaneet poikia ja tyttöjä etsimään sellaista työtä, josta mahdollisimman pian saisivat elatukseensa tuloja.

Nuoriso-osaston täytettäväksi tarjottujen työpaikkojen luku ja jakaantuminen eri kuukausille käy ilmi seuraavasta taulukosta:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Pojille	Tytöille	Kaikki	Pojille	Tytöille	Kaikki	Pojille	Tytöille	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	103	23	126	103	23	126
Helmikuu	5	2	7	64	26	90	69	28	97
Maaliskuu	6	1	7	68	32	100	74	33	107
Huhtikuu	10	14	24	151	183	334	161	197	358
Toukokuu	5	19	24	133	138	271	138	157	295
Kesäkuu	12	18	30	170	144	314	182	162	344
Heinäkuu	14	25	39	222	173	395	236	198	434
Elokuu	31	33	64	180	238	418	211	271	482
Syyskuu	23	53	76	181	208	389	204	261	465
Lokakuu	28	41	69	177	292	469	205	333	538
Marraskuu	36	28	64	146	167	313	182	195	377
Joulukuu	37	31	68	229	264	493	266	295	561
Kaikkiaan	—	—	—	1,824	1,888	3,712	—	—	—
%	—	—	—	49.1	50.9	100.0	—	—	—

Kertomusvuonna tarjottujen työpaikkojen kokonaisluku oli 3,712, joista pojille tarjottuja 1,824 eli 49.1 % ja tytöille tarjottuja 1,888 eli 50.9 %. Mainittakoon, että vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana tarjottiin yhteensä 316 työpaikkaa, vastaavan luvun edellisenä vuonna ollessa 1,032. Muutokset kokonaislukuissa edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pojat	1,824	49.1	1,799	50.5	+ 25	+1.4
Tytöt	1,888	50.9	1,760	49.5	+128	+7.3
Yhteensä	3,712	100.0	3,559	100.0	+153	+4.3

Pojille tarjottujen työpaikkojen lukumäärä lisääntyi 25:llä eli 1.4 %:lla ja tytöille tarjottujen määrä 128:lla eli 7.3 %:lla. Kokonaislisäys oli 153 eli 4.3 %. Sataa työpaikkatarjousta kohden oli työnhakemuksia 141.0 (edellisenä vuonna 111.4).

Työpaikkatarjoukset jakaantuivat ammattiryhmittäin seuraavasti:

Ammattiala	Pojille		Tytöille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	49	2.7	15	0.8	64	1.7
Teollisuus ja käsityö	426	23.4	289	15.3	715	19.3
Kauppa ja liikenne	110	6.0	217	11.5	327	8.8
Taloustoimet	—	—	718	38.0	718	19.3
Asiapojat ja -tytöt	1,139	62.4	610	32.3	1,749	47.1
Muut	100	5.5	39	2.1	139	3.8
Kaikkiaan	1,824	100.0	1,888	100.0	3,712	100.0

Kertomusvuonna samoin kuin edellisenäkin vuonna muodostivat suurimmat ryhmät poikien kohdalla lähetintimet ja tyttöjen kohdalla taloustoimet. Kaupan ja liikenteen kohdalla työpaikkatarjousten kokonaismäärä aleni 697:stä v. 1939 327:ään v. 1940 eli 19.6 %:sta 8.8 %:iin kunkin vuoden yhteismäärästä.

Nuoriso-osaston toimittamat työnvälitykset selviävät seuraavasta erittelystä:

Kuukausi	Kaikki välitykset			Muihin kuntiin toimitetut välitykset		
	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä
Tammikuu	85	17	102	38	1	39
Helmikuu	52	23	75	20	—	20
Maaliskuu	58	15	73	10	2	12
Huhtikuu	134	126	260	12	10	22
Toukokuu	115	85	200	15	12	27
Kesäkuu	133	97	230	14	8	22
Heinäkuu	154	113	267	10	16	26
Elokuu	143	158	301	12	7	19
Syyskuu	116	120	236	11	3	14
Lokakuu	88	134	222	7	3	10
Marraskuu	70	116	186	4	4	8
Joulukuu	173	197	370	1	1	2
Kaikkiaan	1,321	1,201	2,522	154	67	221
%	52.4	47.6	100.0	69.7	30.3	100.0

Työnvälitysten yhteissumma oli 2,522, josta poikien välityksiä 1,321 eli 52.4 % ja tyttöjen 1,201 eli 47.6 %. Välityksiä muihin kuntiin oli poi-

kien kohdalla 154 ja tyttöjen kohdalla 67 eli yhteensä 221 välitystä, mikä on 8.8 % kokonaismäärästä. V. 1939 oli vastaavasti 86 välitystä ja 4.5 %. Lisäys aiheutuu osaksi siitä, että sodan aikana vanhempien luvalla välitettiin jonkin verran poikia puolustuslaitoksen töihin maaseudulle. Välityksiä tilapäisiin toimiin oli poikien kohdalla 147 eli 11.1 % poikien välityksistä ja tyttöjen kohdalla 125 eli 10.4 % tyttöjen välityksistä. Yhteensä oli välityksiä tilapäisiin toimiin 272 eli 10.8 % kokonaismäärästä. V. 1939 oli vastaavat luvut 307 ja 15.9 %. Välitysten määrässä oli edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut muutoksia seuraavan yhdistelmän mukaisesti:

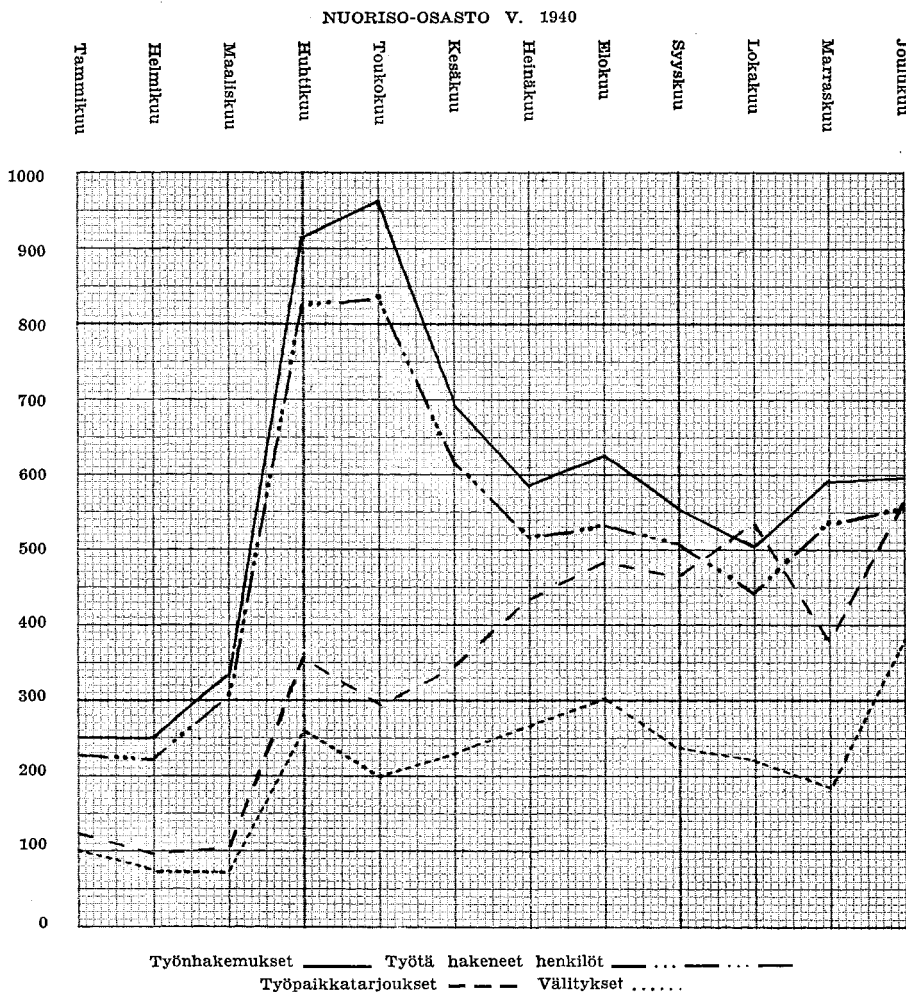
	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pojat	1,321	52.4	1,143	59.2	+178	+15.6
Tytöt	1,201	47.6	788	40.8	+413	+52.4
Yhteensä	2,522	100.0	1,931	100.0	+591	+30.6

Työnvälitysten määrässä oli poikien kohdalla tapahtunut nousua 178:lla eli 15.6 %-lla ja tyttöjen kohdalla 413:lla eli 52.4 %-lla. Välitysten kokonaismäärä oli lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna 591:llä eli 30.6 %-lla. V. 1939 nämä luvut olivat +192 ja +11.0 %. Kertomusvuoden kolmena ensimmäisenä kuukautena osastolla oli 250 välitystä v:n 1939 vastaavan luvun ollessa 371. Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 48.2 (edellisenä vuonna 48.7) välitystä ja sataa työpaikkatarjousta kohden 67.9 (54.8) välitystä.

Ammattiryhmittäin työnvälitykset jakaantuivat seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Pojat		Tytöt		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Maatalous	40	3.0	11	0.9	51	2.0
Teollisuus ja käsityö	386	29.2	259	21.6	645	25.6
Kauppa ja liikenne	91	6.9	183	15.2	274	10.9
Taloustoimet	—	—	280	23.3	280	11.1
Asiapoijat ja -tytöt	705	53.4	444	37.0	1,149	45.5
Muut.....	99	7.5	24	2.0	123	4.9
Kaikkiaan	1,321	100.0	1,201	100.0	2,522	100.0

Yleiskuvan nuoriso-osaston toiminnasta v. 1940 antaa alla oleva graafillinen esitys.

Ammatinvalinnan ohjaus. Voimassaoleva työnvälityslaki edellyttää, että työnvälitykseen liittyy nimenomaan nuorison kohdalla ammatinvalinnan ohjaus. Työnvälitystoimistossa oli jo noin 2 ½ vuoden aikana tehty valmistavia esitöitä tämän toiminnan aloittamista silmälläpitäen. Kesäkuun 1 p:stä 1939 lähtien on työnvälitystoimiston palveluksessa ollut ammatinvalinnan ohjaajana filosofianmaisteri N. Mäki. Asian luonnosta johtuu, että ammatinvalinnan ohjaaja on joutunut työskentelemään yhteistoiminnassa lähinnä nuoriso-osaston kanssa.

Vuoden alussa vallinneet olosuhteet luonnollisesti vaikeuttivat erikoisesti tätä työtä. Sitä voitiinkin normaalitavalla jatkaa vasta elokuussa. Edellisinä vuosina alullepantua ja melkoisessa määrässä laadittua ammattikortistoa monipuolistettiin ja täydennettiin kertomusvuonna. Suhteita kansakoululaitokseen ja ammatillisiin oppilaitoksiin kehitettiin edelleen.

Yksilöllinen ammatinvalinnan ohjaus kohdistui lähinnä alaikäiseen nuorisoon, mutta eräissä tapauksissa myös täysi-ikäisiin, lähinnä siirtoväkeen kuuluviin henkilöihin sekä sotainvaliideihin.

Ammatinvalinnan ohjauksen säännölliset vastaanotot olivat maanantaisin, tiistaisin keskiviikkoisin ja torstaisin klo 12—14 sekä lisäksi iltavastaanotto keskiviikkoisin klo 18—20.

Merimiesosasto. Merimiesosaston toimikuntaan kuuluivat kertomusvuonna seuraavat varsinaiset jäsenet: työnantajien edustajina merikapteeni, varatuomari H. A. Andersson ja merikapteeni K. T. Päiviö sekä työntekijäin edustajina merimiesunioonin asiamies K. R. Tuomikoski ja merimies A. Kangasmaa. Varajäseninä olivat työnantajien edustajina osastopäällikkö A. Heikkinen ja konemestari, tarkastaja K. A. Höök sekä työntekijäin edustajina laivakirvesmies E. V. Långström ja alikonemestari V. R. Syrjänen.

Merimiesosasto joutui ehkä suuremmassa määrin kuin muut osastot kärsimään poikkeuksellisista oloista. Osaston kaikki tilastoluvut ovat edelliseen vuoteen verrattuna alentuneet, mikä on luonnollista, kun otetaan huomioon, että Helsingin meriliikenne v. 1940 oli ainoastaan n. 13 % normaalimäärästään ja että valtameriliikenteessä oleviin laivoihin oli ainoastaan harvoissa tapauksissa mahdollista toimittaa työvoimaa Liinahamarin kautta. Työnvälitystä ovat myös hidastuttaneet passinsaanti-vaikkeudet.

Vuoden aikana osasto käytti kaupunginhallituksen myöntämältä erikoistililtä matkalippujen ostoon 64 tapauksessa yhteensä 63,571 mk sekä palkkaennakkoihin ja pestauskuluihin 34,886: 50 mk eli yhteensä 98,457: 50 mk, mikä määrä on asianmukaisesti peritty laivanvarustamoilta.

Merimiesosastolta lähetettiin kertomusvuonna 361 kirjettä ja 80 sähkösanomaa. Osastolle saapui kirjeitä ja sähkösanomia yhteensä 567.

Kertomusvuoden aikana tehtiin osastolle työnhakemuksia seuraavasti:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tehdyt			Yhteensä voimassa olleet		
	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	135	17	152	135	17	152
Helmikuu	39	12	51	81	16	97	120	28	148
Maaliskuu	39	12	51	88	19	107	127	31	158
Huhtikuu	39	8	47	185	35	220	224	43	267
Toukokuu	67	26	93	272	35	307	339	61	400
Kesäkuu	206	31	237	209	36	245	415	67	482
Heinäkuu	132	21	153	302	52	354	434	73	507
Elokuu	197	30	227	281	51	332	478	81	559
Syyskuu	136	39	175	200	41	241	336	80	416
Lokakuu	152	37	189	240	55	295	392	92	484
Marraskuu	198	42	240	186	40	226	384	82	466
Joulukuu	176	43	219	146	36	182	322	79	401
Kaikkiaan	—	—	—	2,325	433	2,758	—	—	—
%	—	—	—	84.3	15.7	100.0	—	—	—

Työnhakemusten yhteinen lukumäärä oli 2,758, josta miesten tekemiä 2,325 eli 84.3 % ja naisten tekemiä 433 eli 15.7 %. Edelliseen vuoteen verrattuna olivat seuraavat muutokset tapahtuneet:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten	2,325	84.3	3,295	87.8	-970	-29.4
Naisten	433	15.7	456	12.2	-23	-5.0
Yhteensä	2,758	100.0	3,751	100.0	-993	-26.5

Miesten työnhakemukset olivat vähentyneet 970:llä eli 29.4 %:lla ja naisten työnhakemukset 23:lla eli 5.0 %. Kokonaismäärä oli vähentynyt 993:lla eli 26.5 %:lla. V. 1939 oli vastaavasti nousua 396 eli 11.8 %.

Työnhakemukset jakaantuivat ammattialoille seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miesten		Naisten		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Laivanpäälliköitä ja perämiehiä	238	10.3	—	—	238	8.6
Koneenkäyttäjiä	467	20.1	—	—	467	16.9
Lämmittäjiä	426	18.3	—	—	426	15.6
Muita konemiehiä	358	15.4	—	—	358	13.0
Kansimiehiä	598	25.7	—	—	598	21.7
Keittiöhenkilökuntaa	213	9.2	433	100.0	646	23.4
Muita	25	1.1	—	—	25	0.9
Kaikkiaan	2,325	100.0	433	100.0	2,758	100.0

Vähentymistä edelliseen vuoteen verrattuna huomataan kaikissa muissa ryhmissä paitsi ryhmässä »Muut», jossa oli tapahtunut pientä nousua 19:stä 25:een. Tähän ryhmään luetaan pääasiallisesti radiosähköttäjät.

Työtä hakeneita henkilöitä merimiesosastolla oli kertomusvuonna 1,693, joista miehiä 1,471 eli 86.9 % ja naisia 222 eli 13.1 %. Työnhakijat jakaantuivat eri kuukausille seuraavasti:

K u u k a u s i	Miehiä	Naisia	Yhteensä	K u u k a u s i	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	121	16	137	Heinäkuu	420	62	482
Helmikuu	98	22	120	Elokuu	462	76	538
Maaliskuu	118	29	147	Syyskuu	327	73	400
Huhtikuu	203	42	245	Lokakuu	380	80	460
Toukokuu	321	59	380	Marraskuu	363	75	438
Kesäkuu	409	63	472	Joulukuu	316	66	382

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	1,471	86.9	2,047	90.1	-576	-28.1
Naiset	222	13.1	225	9.9	-3	-1.3
Yhteensä	1,693	100.0	2,272	100.0	-579	-25.5

Miesten lukumäärä oli laskenut 28.1 %, naisten 1.3 % ja yhteissumma 25.5 %. V. 1939 oli vastaavasti nousua 17.7 %.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi työnhakijoiden jakautuminen eri ammattialoille:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Laivanpäälliköitä ja perämiehiä	164	11.2	—	—	164	9.7
Koneenkäyttäjiä	289	19.6	—	—	289	17.1
Lämmittäjiä	266	18.1	—	—	266	15.7
Muita konemiehiä	226	15.4	—	—	226	13.3
Kansimiehiä	374	25.4	—	—	374	22.1
Keittiöhenkilökuntaa	127	8.6	222	100.0	349	20.6
Muita	25	1.7	—	—	25	1.5
Kaikkiaan	1,471	100.0	222	100.0	1,693	100.0

Merimiesosaston täytettäväksi tarjottiin kertomusvuonna yhteensä 795 työpaikkaa, josta miesten paikkoja 714 eli 89.8 % ja naisten paikkoja 81 eli 10.2 %. Eri kuukausille työpaikkatarjoukset jakaantuivat seuraavasti:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	40	1	41	40	1	41
Helmikuu	7	—	7	25	1	26	32	1	33
Maaliskuu	3	—	3	73	6	79	76	6	82
Huhtikuu	17	1	18	57	3	60	74	4	78
Toukokuu	6	—	6	57	10	67	63	10	73
Kesäkuu	3	—	3	69	8	77	72	8	80
Heinäkuu	—	—	—	69	12	81	69	12	81
Elokuu	1	—	1	68	10	78	69	10	79
Syyskuu	7	—	7	69	10	79	76	10	86
Lokakuu	—	—	—	78	6	84	78	6	84
Marraskuu	—	—	—	57	10	67	57	10	67
Joulukuu	—	—	—	52	4	56	52	4	56
Kaikkiaan	—	—	—	714	81	795	—	—	—
%	—	—	—	89.8	10.2	100.0	—	—	—

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	714	89.8	1,385	86.9	—671	—48.4
Naiset	81	10.2	209	13.1	—128	—61.2
Yhteensä	795	100.0	1,594	100.0	—799	—50.1

Miesten kohdalla työpaikkatarjousten lukumäärä väheni 671:llä eli 48.4 % ja naisten kohdalla 128:lla eli 61.2 %. Kokonaismäärä aleni 799:llä eli 50.1 %. Yleinen rasitusluku, työnhakemuksia sataa työpaikkatarjousta kohden, oli 346.9 (edellisenä vuonna 235.8). Kertomusvuonna oli työpaikkatarjouksia eri ammattiryhmissä seuraavasti:

A m n a t t i a l a	Miehille		Naisille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Laivanpäälliköitä ja perämiehiä	68	9.5	—	—	68	8.5
Koneenkäyttäjät	181	25.4	—	—	181	22.8
Lämmittäjiä	99	13.9	—	—	99	12.4
Muita konemiehiä	61	8.5	—	—	61	7.7
Kansimiehiä	197	27.6	—	—	197	24.8
Keittiöhenkilökuntaa	90	12.6	81	100.0	171	21.5
Muita	18	2.5	—	—	18	2.3
Kaikkiaan	714	100.0	81	100.0	795	100.0

Osaston kertomusvuonna aikaansaamien työnvälitysten lukumäärä oli 605, josta miesten välityksiä 527 eli 87.1 % ja naisten välityksiä 78 eli 12.9 %. Kuukausittain jakaantuivat välitykset seuraavasti:

K u u k a u s i	Kaikki välitykset			Muihin kuntiin toimitetut välitykset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	25	1	26	24	1	25
Helmikuu	8	1	9	8	1	9
Maaliskuu	30	5	35	30	5	35
Huhtikuu	28	4	32	27	4	31
Toukokuu	48	9	57	32	4	36
Kesäkuu	61	7	68	14	3	17
Heinäkuu	60	12	72	37	4	41
Elokuu	53	10	63	44	5	49
Syyskuu	67	9	76	53	3	56
Lokakuu	54	6	60	31	4	35
Marraskuu	49	10	59	19	6	25
Joulukuu	44	4	48	16	—	16
Kaikkiaan	527	78	605	335	40	375
%	87.1	12.9	100.0	89.3	10.7	100.0

Vieraille paikkakunnille toimitettiin 375 välitystä, mikä luku on 62.0 % välitysten yhteisimmästä. Vastaava luku edellisenä vuonna oli 817, vastaten 69.7 % sen vuoden välityksistä. Välityksiä tilapäisiin töihin oli miesten kohdalla 9 eli 1.7 % miesten välityksistä ja 1.5 % välitysten kokonaisuudesta. Naisten kohdalla ei ollut tämälapsaisia välityksiä. Välitysten lukumäärässä edelliseen vuoteen verrattuna tapahtuneet muutokset ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	527	87.1	984	84.0	—457	—46.4
Naiset	78	12.9	188	16.0	—110	—58.5
Yhteensä	605	100.0	1,172	100.0	—567	—48.4

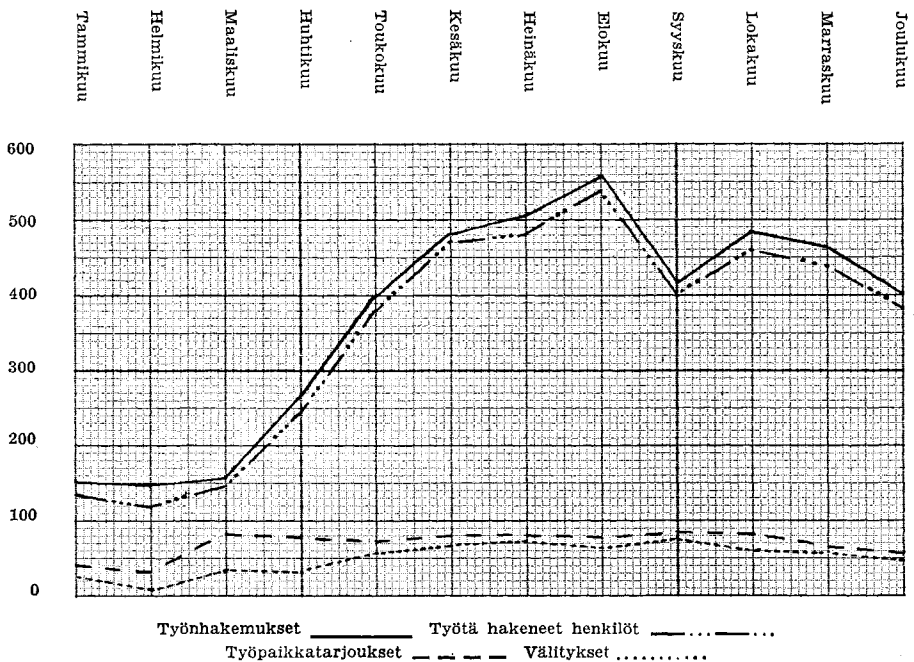
Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 21.9 välitystä (edellisenä vuonna 31.2) ja sataa työpaikkatarjousta kohden 76.1 (73.5).

Ryhmittäin välitykset jakaantuivat seuraavan asetelman mukaan:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Laivanpäälliköitä ja merimiehiä	52	9.9	—	—	52	8.6
Koneenkäyttäjiä	128	24.3	—	—	128	21.1
Lämmittäjiä	82	15.6	—	—	82	13.5
Muita konemiehiä	47	8.9	—	—	47	7.8
Kansimiehiä	142	26.9	—	—	142	23.5
Keittiöhenkilökuntaa	72	13.7	78	100.0	150	24.8
Muita	4	0.7	—	—	4	0.7
Kaikkiaan	527	100.0	78	100.0	605	100.0

Yleiskuvan merimiesosaston toiminnasta saa seuraavasta graafillisesta esityksestä:

MERIMIESOSASTO V. 1940

Maatalousosasto. Kertomusvuonna kaatui sodassa työnantajain edustaja agronomi L. G. Lill-Smeds. Hänen tilallaan on toiminut filosofianmaisteri, agronomi G. C. Karlberg. Muina varsinaisina jäseninä olivat edelleen työnantajain edustajana filosofianmaisteri, agronomi H. Lindberg sekä työntekijäin edustajina agronomi R. Karlsson ja toimittaja H. Lehti. Varajäseninä toimivat työnantajain edustajina toimitusjohtaja, agronomi C. Neovius ja maatalousteknikko L. Suoja sekä työntekijäin edustajina toimitsija J. Saveri ja asentaja H. Puukon kuoltua toimittaja E. Kerman.

Vuoden aikana saapui osastolle 997 ja lähetettiin 702 kirjettä.

Kertomusvuoden aikana maatalousosastolle tehtyjen työnhakemusten määrää kuukausittain kuvaa seuraava taulukko:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukau- desta siirretyt			Kuukauden aikana tehtyt			Yhteensä voimassa olleet		
	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki	Miesten	Naisten	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	35	21	56	35	21	56
Helmikuu	14	6	20	26	16	42	40	22	62
Maaliskuu	8	4	12	22	18	40	30	22	52
Huhtikuu	5	4	9	97	94	191	102	98	200
Toukokuu	20	13	33	230	87	317	250	100	350
Kesäkuu	53	20	73	135	64	199	188	84	272
Heinäkuu	44	25	69	167	53	220	211	78	289
Elokuu	44	13	57	134	67	201	178	80	258
Syyskuu	25	17	42	122	91	213	147	108	255
Lokakuu	42	39	81	100	88	188	142	127	269
Marraskuu	38	35	73	121	62	183	159	97	256
Joulukuu	44	11	55	55	34	89	99	45	144
Kaikkiaan %	—	—	—	1,244 64.2	695 35.8	1,939 100.0	—	—	—

Työnhakemusten yhteinen lukumäärä oli 1,939, josta miesten tekemiä 1,244 eli 64.2 % ja naisten tekemiä 695 eli 35.8 %.

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten	1,244	64.2	1,079	64.1	+165	+15.3
Naisten	695	35.8	605	35.9	+90	+14.9
Yhteensä	1,939	100.0	1,684	100.0	+255	+15.1

Miesten työnhakemukset olivat edellisestä vuodesta lisääntyneet 165:llä eli 15.3 %:lla ja naisten 90:llä eli 14.9 %:lla ja kokonaismäärä 255:llä eli 15.1 %:lla.

Ammattialoittain työnhakemukset ryhmittivät seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miesten		Naisten		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Tilanhoitajia ja työnjohtajia	114	9.2	—	—	114	5.9
Puutarhureita ja puutarhatyönt.	103	8.3	24	3.5	127	6.5
Karjakkaja	14	1.1	185	26.6	199	10.3
Meijerikköjä	6	0.5	8	1.1	14	0.7
Muita maataloustyöntekijöitä	788	63.3	476	68.5	1,264	65.2
Turvetyöntekijöitä	—	—	2	0.3	2	0.1
Metsätyönjohtajia	69	5.5	—	—	69	3.6
Metsätyömiehiä	150	12.1	—	—	150	7.7
Kaikkiaan	1,244	100.0	695	100.0	1,939	100.0

Maatalousosaston asiakkaina oli kertomusvuonna 1,321 eri henkilöä, joista miehiä 820 eli 62.1 % ja naisia 501 eli 37.9 %. Eri kuukausina esiintyi työtä hakeneita henkilöitä seuraavan asetelman mukaan:

Kuukausi	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	
Tammikuu	34	20	54	Heinäkuu	161	53	214
Helmikuu	31	18	49	Elokuu	138	71	209
Maaliskuu	26	17	43	Syyskuu	122	97	219
Huhtikuu	96	94	190	Lokakuu	116	103	219
Toukokuu	222	83	305	Marraskuu ...	127	71	198
Kesäkuu	172	78	250	Joulukuu	74	35	109

Työtä hakeneiden henkilöiden lukumäärässä tapahtuneet muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat seuraavat:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	820	62.1	656	60.3	+164	+25.0
Naiset	501	37.9	431	39.7	+70	+16.2
Yhteensä	1,321	100.0	1,087	100.0	+234	+21.5

Miesten lukumäärä oli noussut 164:llä eli 25.0 %, naisten 70:llä eli 16.2 % ja kokonaismäärä 234:llä eli 21.5 %.

Työnhakijoita oli eri ammattiryhmissä seuraavasti:

Ammattiala	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Tilanhoitajia ja työnjohtajia	87	10.6	—	—	87	6.6
Puutarhureita ja puutarhatyöntekijöitä	65	7.9	16	3.2	81	6.1
Karjakkaja	8	1.0	126	25.1	134	10.2
Meijerikköjä	2	0.3	5	1.0	7	0.5
Muita maataloustyöntekijöitä	489	59.6	353	70.5	842	63.7
Turvetyöntekijöitä	—	—	1	0.2	1	0.1
Metsätyönjohtajia	49	6.0	—	—	49	3.7
Metsätyömiehiä	120	14.6	—	—	120	9.1
Kaikkiaan	820	100.0	501	100.0	1,321	100.0

Kuten tästä samoin kuin työnhakemusten jakaantumisesta ammatti-aloittain kuvaavasta taulukosta ilmenee, on ryhmä »Muut maataloustyöntekijät» ehdottomasti suurin. Tämä johtuu puutteellisesta ryhmäjaosta, jonka mukaan esimerkiksi useimmat eläintenhoitaja-ammattit, tallimiehet, traktorinajajat, maatalouspalvelijattaret, muonamiehet, päiväpalkkalaiset y.m., samoin kuin kaikki luokitamattomat ammatit, luetaan kuuluviksi tähän ryhmään.

Kertomusvuoden aikana tarjottiin osaston käytettäväksi 2,509 työpaikkaa, josta miesten paikkoja 1,280 eli 51.0 % ja naisten paikkoja 1,229 eli 49.0 %. Eri kuukausille ryhmittyivät työpaikkatarjoukset seuraavasti:

K u u k a u s i	Edellisestä kuukaudesta siirretyt			Kuukauden aikana tarjotut			Yhteensä voimassa olleet		
	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki	Miehille	Naisille	Kaikki
Tammikuu	—	—	—	32	44	76	32	44	76
Helmikuu	8	9	17	24	27	51	32	36	68
Maaliskuu	9	9	18	46	49	95	55	58	113
Huhtikuu	28	36	64	129	244	373	157	280	437
Toukokuu	50	127	177	281	144	425	331	271	602
Kesäkuu	71	34	105	190	87	277	261	121	382
Heinäkuu	109	42	151	149	82	231	258	124	382
Elokuu	86	48	134	97	101	198	183	149	332
Syyskuu	44	50	94	96	246	342	140	296	436
Lokakuu	14	31	45	62	125	187	76	156	232
Marraskuu	5	7	12	114	51	165	119	58	177
Joulukuu	15	4	19	60	29	89	75	33	108
Kaikkiaan	—	—	—	1,280	1,229	2,509	—	—	—
%	—	—	—	51.0	49.0	100.0	—	—	—

Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet.....	1,280	51.0	1,022	44.8	+ 258	+ 25.2
Naiset	1,229	49.0	1,261	55.2	— 32	— 2.5
Yhteensä	2,509	100.0	2,283	100.0	+ 226	+ 9.9

Miehille tarjottujen työpaikkojen lukumäärä lisääntyi 258:lla eli 25.2 %:lla, kun sen sijaan naisille tarjottujen paikkojen lukumäärä laski 32:lla eli 2.5 %:lla. Työpaikkojen kokonaismäärä lisääntyi 226:lla eli 9.9 %:lla. Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 77.3 työnhakemusta (edellisenä vuonna 73.8.)

Ammattialojen mukaan ryhmitettyinä tarjotut työpaikat jakaantuivat seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehille		Naisille		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Tilanhoitajia ja työnjohtajia	63	4.9	—	—	63	2.5
Puutarhureita ja puutarhatyöntekijöitä	36	2.8	82	6.7	118	4.7
Karjakkaja	3	0.2	145	11.8	148	5.9
Meijerikköjä	1	0.1	—	—	1	0.0
Muita maataloustyöntekijöitä	722	56.4	1,001	81.4	1,723	68.7
Turvetyöntekijöitä	—	—	1	0.1	1	0.0
Metsätyönjohtajia	2	0.2	—	—	2	0.1
Metsätyöntekijöitä	453	35.4	—	—	453	18.1
Kaikkiaan	1,280	100.0	1,229	100.0	2,509	100.0

Maatalousosaston aikaansaamien työnvälitysten lukumäärä ilmenee seuraavasta yhdistelmästä, jossa työnvälitykset on jaettu kuukausittain:

K u u k a u s i	Kaikki välitykset			Muihin kuntiin toimitetut välitykset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Tammikuu	8	10	18	8	10	18
Helmikuu	16	18	34	16	18	34
Maaliskuu	14	11	25	13	7	20
Huhtikuu	59	74	133	58	74	132
Toukokuu	190	103	293	188	101	289
Kesäkuu	70	47	117	70	46	116
Heinäkuu	148	40	188	147	40	187
Elokuu	103	48	151	101	46	147
Syyskuu	80	159	239	80	153	233
Lokakuu	50	85	135	46	83	129
Marraskuu	79	45	124	78	45	123
Joulukuu	63	23	86	63	23	86
Kaikkiaan	880	663	1,543	868	646	1,514
%	57.0	43.0	100.0	57.3	42.7	100.0

Taulukosta ilmenee, että työnvälitysten kokonaisluku oli 1,543, josta miesten paikkoja 880 eli 57.0 % ja naisten paikkoja 663 eli 43.0 %. Muihin kuntiin toimitettiin 1,514 välitystä, mikä luku on 98.1 % välitysten yhteisummasta (edellisenä vuonna 1,084 ja 94.3 %).

Välityksiä tilapäisiin töihin oli miesten kohdalla 27 eli 3.1 % miesten välityksistä, naisten kohdalla 63 eli 9.5 % naisten välityksistä ja yhteensä 90 eli 5.8 % välitysten kokonaismäärästä. Edellisenä vuonna oli tällaisia välityksiä yhteensä 74 eli 6.4 % sen vuoden välityksistä. Muutokset edelliseen vuoteen verrattuina olivat seuraavat:

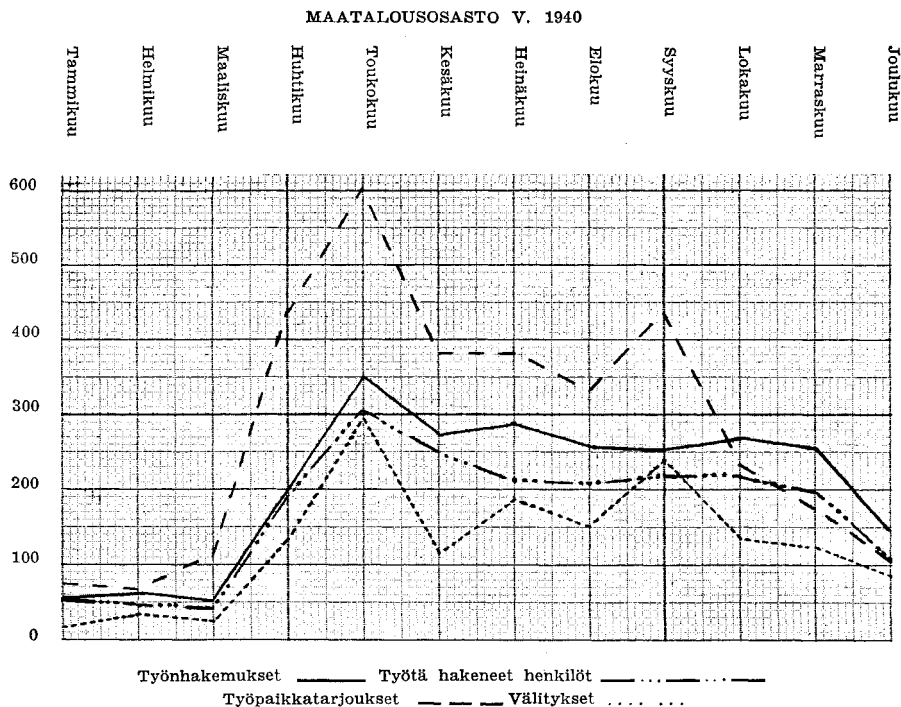
	1940		1939		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	880	57.0	669	58.2	+211	+31.5
Naiset	663	43.0	480	41.8	+183	+38.1
Yhteensä	1,543	100.0	1,149	100.0	+394	+34.3

Miesten työnvälitykset olivat edellisestä vuodesta lisääntyneet 211:llä eli 31.5 %:lla ja naisten 183:lla eli 38.1 %:lla ja kokonaismäärä 394:llä eli 34.3 %:lla. Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 79.6 (edellisenä vuonna 68.2) välitystä ja sataa työpaikkatarjousta kohden 61.5 (50.9) välitystä.

Välitykset jakaantuivat ammattiryhmittäin seuraavasti:

A m m a t t i a l a	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Tilanhoitajia ja työnjohtajia	59	6.7	—	—	59	3.8
Puutarhureita ja puutarhatyöntekijöitä	27	3.1	60	9.0	87	5.6
Karjakkaja	1	0.1	58	8.7	59	3.8
Meijerikköjä	1	0.1	—	—	1	0.1
Muita maataloustyöntekijöitä	476	54.1	544	82.1	1,020	66.1
Turvetyöntekijöitä	—	—	1	0.2	1	0.1
Metsätyönjohtajia	2	0.2	—	—	2	0.1
Metsätyömiehiä	314	35.7	—	—	314	20.4
Kaikkiaan	880	100.0	663	100.0	1,543	100.0

Kokonaiskuvan maatalousosaston toiminnasta kertomusvuonna antavat seuraavat käyrät:

1. Työnvälitystoimiston menot ja tulot vuosina 1937—40

	Kokonaismenot, mk				Menot, joihin valtio osallistuu, mk				Valtion korvaus työnvälitystoimiston menoista v:lta 1937—39					
	1937	1938	1939	1940	1937	1938	1939	1940	1937		1938		1939	
									%	mk	%	mk	%	mk
Yleiset osastot.....	825,685	782,965	832,175	859,428	813,881	768,819	828,016	853,094	40	325,552	40	307,527	40	331,206
Henkisen työn osasto	117,945	183,754	242,341	314,493	111,505	181,205	235,194	310,624	60	66,903	60	108,723	50	117,596
Nuoriso-osasto	111,960	176,668	224,671	213,592	105,612	171,256	213,626	211,881	60	63,367	60	102,753	50	106,812
Merimiesosasto.....	114,475	171,278	192,590	168,721	114,251	167,114	192,360	168,506	50	57,126	50	83,557	50	96,180
Maatalousosasto	—	99,459	138,672	157,667	—	98,703	138,452	157,618	—	—	75	74,027	75	103,839
Koko toimisto	1,170,065	1,414,124	1,630,449	1,713,901	1,145,249	1,387,097	1,607,648	1,701,723	—	512,948	—	676,587	—	755,633

2. Työnhakijain luku työvälistysoimistossa kunkin viikon päättyessä (lauantaina klo 11.00)

Päivä- määrä	Työnhakijoita kaikkiaan			Niistä työssä olevia			Hakijoista vieras- kuntalaisia		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
5/1	216	156	372	6	5	11	41	21	62
13/1	315	344	659	8	5	13	62	67	129
20/1	252	227	479	10	3	13	51	41	92
27/1	265	262	527	6	4	10	45	25	70
3/2	300	281	581	8	3	11	61	46	107
10/2	288	237	525	5	4	9	51	32	83
17/2	248	275	523	5	4	9	45	33	78
24/2	211	276	487	1	7	8	33	31	64
2/3	176	247	423	3	6	9	36	29	65
9/3	184	317	501	3	5	8	24	36	60
16/3	217	256	473	5	6	11	21	46	67
23/3	252	232	484	12	8	20	28	39	67
30/3	317	365	682	10	12	22	80	73	153
6/4	451	812	1,263	25	9	34	142	196	338
13/4	500	939	1,439	41	11	52	177	282	459
20/4	549	998	1,547	14	19	33	175	293	468
27/4	675	1,044	1,719	17	18	35	236	301	537
4/5	624	774	1,398	12	15	27	232	212	444
11/5	1,042	963	2,005	18	23	41	467	308	775
18/5	1,178	983	2,161	24	26	50	573	350	923
25/5	1,303	952	2,255	25	32	57	672	336	1,008
1/6	1,488	948	2,436	27	34	61	763	376	1,139
8/6	1,410	783	2,193	17	31	48	670	334	1,004
15/6	1,317	692	2,009	15	25	40	638	211	849
22/6	1,144	653	1,797	12	21	33	637	270	907
29/6	1,226	564	1,790	7	19	26	633	245	878
6/7	1,122	691	1,813	14	40	54	618	312	930
13/7	1,281	647	1,928	16	40	56	704	287	991
20/7	1,185	660	1,845	28	48	76	619	318	937
27/7	1,282	677	1,959	31	43	74	642	283	925
3/8	1,299	661	1,960	29	45	74	623	274	897
10/8	1,124	768	1,892	34	54	88	538	302	840
17/8	1,154	753	1,907	38	53	91	527	270	797
24/8	1,092	778	1,870	31	56	87	496	336	832
31/8	1,067	779	1,846	23	54	77	448	310	758
7/9	1,149	828	1,977	32	54	86	493	332	825
14/9	1,138	868	2,006	37	66	103	467	364	831
21/9	1,147	855	2,002	46	83	129	461	354	815
28/9	1,160	861	2,021	53	78	131	445	349	794
5/10	1,159	830	1,989	52	89	141	421	331	752
12/10	1,180	828	2,008	51	89	140	461	333	794
19/10	1,149	825	1,974	47	73	120	439	321	760
26/10	1,108	767	1,875	46	73	119	397	307	704
2/11	1,193	754	1,947	52	68	120	409	267	676
9/11	1,146	796	1,942	24	66	90	388	302	690
16/11	1,203	703	1,906	30	56	86	378	273	651
26/11	1,114	637	1,751	35	66	101	360	257	617
30/11	1,195	675	1,870	34	84	118	376	245	621
7/12	1,135	673	1,808	24	60	84	359	225	584
14/12	1,168	639	1,807	20	60	80	347	211	558
21/12	1,016	347	1,363	31	31	62	338	159	497
28/12	815	224	1,039	22	17	39	264	93	357

XVI. Urheilulautakunta

Urheilulautakunnan kertomus toiminnastaan v. 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Urheilulautakuntaan kuuluivat v. 1940 puheenjohtajana lääketieteenlisensiaatti U. Tötterman, varapuheenjohtajana kamreeri T. H. Vilppula sekä jäsenenä puuseppä H. Kangas, toimittaja E. Mannerla ja varatuomari B. Planting. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja sihteerinä toimi kansanpuustojen isännöitsijä K. Soinio.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa ja sen kokouksissa laadittujen pöytäkirjojen pykäläluku oli 42. Lautakunnan toiminnasta v. 1940 mainittakoon seuraavaa:

Suomen ja Neuvostoliiton välillä syttyneen sodan takia ei talviurheilukaudesta voida lainkaan puhua. Väinämöisenkadun luistinrata kunnostettiin kuitenkin n. parin viikon ajaksi Ruotsiin matkustavalle joukkueelle harjoituspaikaksi. Kaikkia luistinratoja alettiin kunnostaa syksyllä 1939 entiseen tapaan, mutta kun ratoja ei sittemmin voitu avata, joutuivat urheiluseurat kärsimään huomattavia taloudellisia tappioita. Näiden menojen korvaukseksi kaupunginhallitus myönsi lautakunnan esityksestä Kaisaniemmen, Johanneksen kirkon, Väinämöisenkadun ja Kallion kentän vuokraajille 8,000 mk:n suuruisen avustuksen kullekin.

Kesäurheilukausi alkoi myös tavallista myöhemmin. Muutamat urheilukentät avattiin kylläkin jo toukokuun alussa, mutta niiden käyttö oli koko alkukesän sangen vähäistä.

Humallahden uimalaitos oli edelleen vuokrattuna Helsingin uimareille, Mustikkamaan uimalaitos Helsingin työväen uimareille ja Unisaaren uimalaitos Helsingfors simsällskap nimiselle seuralle.

Uimaseurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olevien uimalaitosten käytöstä:

Uimalaitos	Kävijöitä suunnilleen			Uimakoulun oppilaita			
	Maksavia	Maksutta käyneitä	Yhteensä	Kaikkiaan	Uimakandidaatti- ja -maisteritutkinnon suorittaneita		
					Mp.	Np.	Yhteensä
Humallahden	39,000	17,000	56,000	538	190	91	281
Mustikkamaan	11,000	24,500	35,500	2,000	62	113	175
Unisaaren	49,200	19,180	58,380	1,666	100	212	312
Yhteensä	99,200	60,680	149,880	4,204	352	416	768

Uimakoulujen apumaksuja varten kertomusvuoden talousarvioon otettu 52,000 mk:n suuruisen määräraha käytettiin siten, että 40,000 mk jaettiin tasan yllä mainitun kolmen uimaseuran kesken. Oy. Merenkulku-Sjötrafik ab:lle annettiin sopimuksen mukaisesti 9,230 mk 18,460 uimakouluoppilain maksuttomasta kuljetuksesta Mustikkamaalle ja sieltä takaisin sekä loput määrärahadista eli 2,770 mk Helsingfors simsällskap nimiselle seuralle uimakouluoppilaiden kuljettamisesta Uunisaarelle. Kesä ei uinnin kannalta ollut parhaimpia.

Urheilulautakunta piti ensimmäisen kokouksensa vasta toukokuun 16 p:nä. Tällöin lautakunta kävi myös tarkastusmatkalla velodromilla, Käpylän raviradan alueella, uimastadionilla, Pallokentällä, ratsastushallissa ja soutustadionilla. Tarkastuksen perusteella esitettiin kaupunginhallitukselle, että mainittujen urheilulaitosten rakennus- ja kunnostamistöitä jatkettaisiin mahdollisuuksien mukaan. Kesän aikana valmistuivatkin velodromi ja soutustadion väliaikaiseen käyttöön. Uimastadionin töitä ei sen sijaan voitu jatkaa, sillä Englannista tilattuja vedenpuhdistus- ja lämmityslaitteita ei saatu. Soutustadionin toimisto- ja hallintorakennus, vahtimestarin asuntoa lukuunottamatta, vuokrattiin Suomen soutuliitolle ja Suomen melontaliitolle yhteisesti. Velodromin pääkatsomon alla olevista huoneista luovutettiin yksi yrkkkeily- ja painiharjoituksia varten.

Kaupunginhallitukselle lähetettiin tavanmukainen promemoria urheilukentillä ja uimalaitoksilla suoritettavista korjaus- ja uudistustöistä. Töistä mainittakoon Eläintarhan urheilukentän salaojituksen uusiminen, Pallokentän alueiden laajentaminen kalliota louhimalla ja yhden hiekkakentän rakentaminen sinne, Käpylän raviradan uusien kenttien eristäminen aidalla ja uusien pukusuojien rakentaminen Uunisaaren merikympylään.

Lautakunnan puheenjohtaja osallistui syyskuun 22 p:nä 1940 Norrköpingissä pidettyyn Sveriges Idrottsplatser nimisen yhdistyksen kokoukseen.

Lautakunnan kokouksissa oli keskustelun alaisena myöskin uuden itsenäisen urheilulautakunnan perustaminen, jonka nimeksi ehdotettiin Helsingin kaupungin urheilu- ja kansanpuistolautakunta. Uuden lautakunnan johtosääntöehdotus lähetettiin kaupunginhallitukselle.

Vallilan uuden kansakoulurakennuksen piirustuksiin esitettiin erinäisiä muutoksia. Lisäksi ehdotettiin, että koulun siipirakennuksen yhteyteen sijoitettaisiin erilliset paini- ja nyrkkeilyhuoneet, joista tässä kaupungin-osassa oli puute. Aloite ei saanut kannatusta.

Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty lasten ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi 60,000 mk ja voimisteluseurojen työn tukemiseksi 100,000 mk. Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan saatiin kummastakin määrärahadista jakaa vain 75 %. Lautakunta päätti yksimielisesti jakaa määrärahat hakijayhdistysten kesken seuraavasti:

	Voimistelu- seurain työn tuke- miseksi, mk	Lasten ja varhaisnuo- rison voi- mistelu- ja leikkityön edistämi- seksi, mk	Yhteensä, mk
Helsingin naisvoimistelijat	4,800	2,300	7,100
Helsingin Kisatoverit	3,000	2,650	5,650
Helsingin Tarmo	3,150	2,400	5,550
Idrottsföreningen Kamraterna	3,300	2,000	5,300
Idrottsklubben 32	3,275	2,000	5,275

	Voimistelu- seurain työn tuke- miseksi, mk	Lasten ja varhaisnuo- rison voi- mistelu- ja leikkityön edistämise- ksi, mk	Yhteensä, mk
Helsingin työväen naisvoimistelijat	5,200	—	5,200
Työväen voimistelijat	4,000	1,100	5,100
Kronohagens idrottsförening	3,000	1,925	4,925
Voimistelu- ja urheiluseura Kullervo	2,300	2,350	4,650
Helsingin Ponnistus	2,750	1,600	4,350
Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat	2,100	1,800	3,900
Raittiusyhdistys Koiton voimistelu- ja urheiluseura Visa	2,200	1,600	3,800
Helsingin voimistelijat	2,600	1,100	3,700
Helsingfors gymnastikklubb	3,600	—	3,600
Helsingin Kisaveikot	1,600	1,700	3,300
Helsingin Toverit	1,600	1,700	3,300
Helsingfors svenska scoutdistrikt	—	3,200	3,200
Gymnastikföreningen i Helsingfors	3,000	—	3,000
Suomalainen naisvoimisteluseura	2,100	900	3,000
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän Kunto	1,650	1,100	2,750
Toukolan voimistelu- ja urheiluseura Teräs	1,350	850	2,200
Helsingin voimailijat	1,300	700	2,000
Naisvoimisteluseura Säkenet	1,700	—	1,700
Helsingin hiihtäjät	—	1,500	1,500
Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesa	750	700	1,450
Helsingin jalkapalloklubi	500	800	1,300
Helsingin painimiehet	1,300	—	1,300
Helsingin palloseura	500	800	1,300
Kenttäurheilijat	600	700	1,300
Helsingin työväen hiihtäjät	—	1,250	1,250
Idrottsklubben Örnén	1,200	—	1,200
Jukolan pojat	700	500	1,200
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän urheiluveikot	600	600	1,200
Helsingin nyrkkeilyseura	900	300	1,200
Helsingin atleettiklubi	1,100	—	1,100
Helsingin Kallion naisvoimistelijat	1,100	—	1,100
Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys	500	500	1,000
Käpylän naisvoimistelijat	1,000	—	1,000
Idrottsföreningen Union	600	300	900
Töölön naisvoimistelijat	900	—	900
Helsingin työväen nyrkkeilijät	800	—	800
Lek- och idrottsutskottet av Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor	—	800	800
Helsingin oppikoulujen urheiluliitto	—	775	775
Voimistelu- ja urheiluseura Vauhti-Veikot	750	—	750
Helsingin pallonlyöjät	—	700	700
Työväen maillopojat	—	600	600

	Voimistelu- seurain työn tuke- miseksi, mk	Lasten ja varhaisnuo- rison voi- mistelu- ja leikkityön edistämi- seksi, mk	Yhteensä, mk
Helsingin kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseura	525	—	525
Svenska kristliga föreningen av unga män i Helsingfors.....	—	500	500
Kilven urheilijat	—	400	400
Svenska kvinnoförbundets gymnastikklubb.	400	—	400
Voimistelu- ja urheiluseura Katajaiset	400	—	400
Helsingfors Old Boys	—	300	300
Kiri-Veikot	300	—	300
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	75,000	45,000	120,000

XVII. Kansanhuolto

Kansanhuoltolautakunnan kertomus toiminnastaan lokakuun 11 p:n 1939 ja joulukuun 31 p:n 1940 välisenä aikana oli seuraavan sisältöinen:

1. Kansanhuoltolautakunnan asettaminen ja sen tehtävät

Kansanhuoltohallinnon järjestäminen. Suurvaltasodan puhjettua Euroopassa oli maassamme kiireellisesti organisoitava kansanhuoltohallinto huolehtimaan syntyneiden poikkeuksellisten olojen aikana talous- ja elinkeinoelämän säännöstelytoimenpiteistä. Tässä tarkoituksessa asetettiin valtioneuvoston syyskuun 25 p:nä 1939 annetulla asetuksella erityinen kansanhuoltoministeriö. Saman kuukauden 29 p:nä kansanhuoltopiirien toimistoista ja kansanhuoltolautakunnista annetulla asetuksella määrättiin maa paikallista kansanhuoltohallintoa varten jaettavaksi kansanhuolto-piireihin, jotka tulivat olemaan piiritoimistojen toimialueina sekä kuntiin asetettavaksi kansanhuoltolautakunnat. Paikallinen kansanhuoltohallinto tuli näin ollen olemaan osittain valtion ja osittain kunnallisten viranomais-ten hallintotoimintaa. Kansanhuoltoa koskeissa asioissa asetettiin kansanhuoltolautakunnat kansanhuoltoministeriön ja piiritoimistojen alaisiksi samalla kuin niiden toiminnasta aiheutuneet kustannukset velvoitettiin kuntain suoritettaviksi. Mainitun asetuksen mukaisesti lautakuntain tuli:

huolehtia ja valvoa, että elintarvikkeiden ja rehujen sekä muiden yleisten tarvikkeiden jakelu kuluttajille järjestetään voimassa olevien säännösten sekä kansanhuoltoministeriön ja piiritoimiston määräysten mukaan;

tehdä piiritoimistolle esityksiä elintarvikkeiden, rehujen ja muiden yleisten tarvikkeiden tuotannon edistämistoimenpiteistä sekä kaikenlaa-
tuisten ravinnoksi, rehuksi tai tuotannon raaka-aineeksi kelpaavan tavaran talteenottamisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä sekä näiden seik-
kojen valvonnasta lautakunnan toiminta-alueella; sekä

pitää huolta niistä toimenpiteistä, jotka sille työvelvollisuuden sovelta-
mista varten määrätään.

Annettujen säännösten mukaan lautakuntiin oli valittava vähintään kolme jäsentä, ja kunnan alue voitiin kansanhuollollisessa suhteessa jakaa piireihin. Tällaisen piiriajan toimeenpanoa ei Helsingin kaupungissa kuitenkaan pidetty tarpeellisena; sen sijaan katsottiin välttämättömäksi, että lautakuntaan valittiin jäseniä sille kuuluvien tehtävien laadun ja laajuuden edellyttämässä suhteessa ja ottamalla huomioon, että lautakunta tulisi myöhemmin jakaantumaan jaostoihin, joiden perustamiseen edellä mainittu asetus oikeutti. Kaupunginvaltuusto asettaessaan Helsingin kaupungin

kansanhuoltolautakunnan lokakuun 11 p:nä vahvisti lautakunnan jäsenmääräksi 11 ja varajäsenmääräksi 4.

Kansanhuoltolautakunnan kokoonpano, kokoukset y. m. Lautakuntaan valittiin seuraavat henkilöt: toimitusjohtaja P. Raittinen puheenjohtajaksi, toimitusjohtaja V. Mattinen varapuheenjohtajaksi, agronomi E. Beaurain, kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, pankinjohtaja T. Grotenfelt, agronomi R. Karlsson, osastonhoitaja J. Laakso, toimitsija U. Nurminen, toimittaja R. Paasio, toimitusjohtaja B. Sarlin ja varatuomari E. Tulenheimo jäseniksi sekä rouva E. Hämäläinen, toimitusjohtaja E. Sarkia, lääketieteentohtori H. Teräskeli ja johtaja G. Wickström varajäseniksi. Varatuomari E. Tulenheimon vapauduttua lautakunnan jäsenyydestä toukokuun 8 p:nä 1940 valitsi kaupunginvaltuusto hänen tilalleen pastori F. Liljan. Puheenjohtajaksi toimitusjohtaja P. Raittisen jälkeen, joka vapautui tehtävästään toukokuun 29 p:nä 1940, valittiin osastonhoitaja J. Laakso ja hänen tilalleen lautakunnan jäseneksi elokuun 8 p:nä 1940 toimittaja Y. Kaarne. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sosiaali- ja opetusasiainjohtaja J. W. Keto.

Lautakunnan väliaikainen ohjesääntö vahvistettiin lokakuun 14 p:nä 1939.

Lautakunta kokoontui kertomusaikana yhteensä 23 kertaa. Kussakin kokouksessa käsiteltiin keskimäärin 24 ja koko kertomusaikana yhteensä 551 asiaa, joista 393 koski säännöstelytoimenpiteitä.

Kaupunginhallitukselle lautakunta antoi 7 lausuntoa, nimittäin marraskuun 24 p:nä 1939 maidonkuljetuksen järjestämisestä Helsinkiin; lihan ja teuraskarjan kuljetuksen järjestämisestä Helsinkiin; muiden elintarvikkeiden kuljetuksesta Helsinkiin; ja elintarvikkeiden kuljetuksesta Helsinkiin sodan sattuessa; heinäkuun 5 p:nä 1940 Metsäliitto oy:n ja kaupunginhallituksen välisen polttopuun hankintasopimuksen irtisanomisesta; sekä elokuun 13 p:nä 1940 Helsinkiin rajoittuvien lähikuntien polttoainehankinnoista ja ruoka- y. m. jätteiden käyttö- ja keräyssuunnitelmista. Kansanhuoltoministeriölle annettiin 3 lausuntoa, nimittäin lokakuun 4 p:nä 1940 lihan laatuokittelusta ja hinnoista; ja maitotilanteesta Helsingissä; sekä marraskuun 12 p:nä 1940 maidon kulutuksen säännöstelystä. Uudelleen läänin kansanhuoltopiiriin toimistolle annettiin marraskuun 20 p:nä 1940 lausunto tarkastuskertomuksesta.

Polttoainehankintoja ja -jakelua koskevia sopimuksia tehtiin Metsänomistajain metsäkeskus oy:n kanssa 2 ja Puukeskus oy:n kanssa 1.

Opintomatkat. Kaupunginhallituksen edustaja J. W. Keto, lautakunnan puheenjohtaja J. Laakso ja toimistopäällikkö E. Saura olivat syyskuun 12 ja 23 p:n 1940 välisenä aikana tutustumassa paikallisen kansanhuoltohallinnon järjestelyyn Tukholmassa, Göteborgissa ja Malmössä.

Yleis- eli työjaosto. Lautakunta asetti marraskuun 2 p:nä 1939 keskuudestaan n. s. yleisjaoston käsittelemään sellaisia asioita, joiden ratkaisemiseen ei katsottu tarvittavan koko lautakunnan myötävaikutusta. Jaosto, jonka nimi myöhemmin muutettiin työjaostoksi, sai tehtäväkseen: valmistella lautakunnalle esitettävät asiat; päättää uusien ostokorttien antamisesta kadonneitten tilalle; ratkaista eräitä osto-osoituksia koskevia asioita sekä ratkaista ne muut asiat, jotka puheenjohtaja alistaa jaoston päätettäväksi.

Jaostoon tulivat kuulumaan toimitusjohtaja P. Raittinen puheenjohtajana, toimitusjohtaja V. Mattinen varapuheenjohtajana sekä osaston-

hoitaja J. Laakso ja toimitusjohtaja B. Sarlin jäseninä. Toimitusjohtaja Raittisen vapauduttua lautakunnan jäsenyydestä valittiin hänen tilalleen puheenjohtajaksi osastonhoitaja Laakso toukokuun 29 p:stä 1940 alkaen. Jaoston lisäjäseniksi valittiin elokuun 30 p:nä 1940 kaupungineläinlääkäri W. Ehrström ja toimittaja R. Paasio.

Jaosto piti yhteensä 55 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 337 asiaa. Näistä mainittakoon seuraavat: polttoaineen varastoja ja kulutusta koskeva tiedustelu joulukuussa 1940; rautatiehallituksen yksityiskulutukseen luovuttamien halkojen jakelun järjestäminen Metsänomistajain metsäkeskus oy:n välityksellä; myymälöiden aukioloajan järjestely helmikuun 1 p:stä 1940 lähtien; kaupunkiin tuodun siirtokarjan teurastuksesta aiheutuvan lihansäilönnän suunnittelu; polttoaineen hankinnan ja kuljetuksen järjestäminen kevättalvella v. 1940; hintatarkkailun suorittaminen ravintoloissa; toimenpiteet osallistumisesta evakuoimisalueiden tyhjentämiseen rauhanteon jälkeen; ostokorttijakelujen järjestely; hintatarkkailun ja lihan laatuluokittelun tehostamista tarkoittavat toimenpiteet; ehdotus n. s. jätekomitean asettamisesta Helsinkiin; toimenpiteet moottoripolttoainepulasta johtuvien kuljetusvaikeuksien poistamiseksi; toimenpiteet lihatalanteen helpottamiseksi; lautakunnan toimiston organisointi; selvitys lihan varastoimismahdollisuuksista Helsingissä sekä lausunnon antaminen henkilövuokra-autojen lukumäärän rajoittamisesta erikoisrekisteröinnin avulla. Mainittakoon, että jaoston toimesta lähetettiin luovutettavien alueitten tyhjentämistä varten yli 600 moottoriajoneuvoa ja n. 30,000 sakkia.

Polttoainejaosto. Polttoainetilanteen kiristyttyä kaupungissa sodan ja jatkuneitten kuljetusvaikeuksien johdosta perustettiin lautakunnan keskuuteen huhtikuun 29 p:nä 1940 erityinen polttoainejaosto käsittelemään polttoainehankintoja ja -jakelua koskevia asioita, seuraamaan polttoainetilanteen kehitystä sekä tarkkailemaan ja edistämään polttoaineen taloudellista käyttöä.

Jaoston puheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Raittinen sekä jäseniksi agronomi Beaurain, toimitsija Nurminen ja johtaja Wickström sekä elokuun 8 p:stä 1940 alkaen toimittaja Kaarne. Toimitusjohtaja Raittisen vapauduttua lautakunnan jäsenyydestä tuli puheenjohtajaksi osastonhoitaja Laakso.

Jaosto kokoontui kaikkiaan 15 kertaa käsitellen tällöin yhteensä 55 polttoaineen hintoja, hankintaa, kuljetusta, jakelua, tarkkailua y. m. koskevaa asiaa, joista mainittakoon heinäkuun 1 p:nä 1940 kaupungissa olleiden polttoainevarastojen inventoinnin suorittaminen, tiedustelun toimittaminen polttoainekulutuksesta polttokautena 1939/40, polttoainekulutuksen ja lämpimän veden säännöstelytoimenpiteet sekä toimenpiteet halkokaupassa esiintyneen keinottelun ehkäisemiseksi.

Kaupunginhallitukselle jaosto antoi seuraavat lausunnot: polttoaineen hankintamahdollisuuksista Helsingistä siihen rajoittuviin lähikuntiin; kaupunginhallituksen ja Metsäliitto oy:n välisen halonhankintasopimuksen purkamisesta; polttoainehankinnoista lähikuntiin lautakunnan välityksellä; kaupunginhallituksen ja rautatiehallituksen puunhankintasopimuksesta; sekä Puukeskus oy:n anomuksesta kaupunginhallituksen ja yhtiön välisessä sopimuksessa määrättyjen halkojen hintain korottamisesta ja yhtiölle myönnetyn bensiinimäärän lisäämisestä. Kansanhuoltoministeriölle annettiin lausunto halkojen rajahinnoista.

Lajittelutoimikunta. Sodan johdosta ilmenneitä tehtäviä hoitamaan oli lautakunnan valittava autojen lajittelutoimikunta, johon kuului suoje-luskuntain yliesikunnan ja autoilijapiirien edustaja sekä 7 elinkeino- ja liike-elämän edustajaa. Lautakunta antoi toimistopäällikön tai lautakunnan sihteerin puheenjohtolla lausuntoja puolustuslaitoksen tarpeisiin luovutettavista autoista.

Asiantuntijalautakunta. V. 1897—1919 syntyneiden nostomiesten jouduttua uusintatarkastukseen asepalvelukseen kutsumista varten oli lautakunnan asetettava asiantuntijalautakunta antamaan lausuntoja niitten henkilöitten tarpeellisuudesta elinkeinoelämän palveluksessa, jotka anoi-vat vapautusta asevelvollisuuden suorittamisesta. Lautakunnan edustajana asiantuntijalautakunnassa toimi osastonhoitaja Laakso.

Jätekomitea. Kaupunginhallituksen pyydettyä heinäkuun 18 p:nä 1940 lautakunnan lausuntoa ruokatalousjätteiden sopivimmasta keräystavasta ja käytöstä, ehdotti lautakunta, että jätekysymystä tutkimaan asetettaisiin erityinen toimikunta. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen varauksin, että toimikunnan työ rajoittuu Helsingin kaupunkiin. Lautakunnan edus-tajaksi toimikuntaan valittiin jäsenet Ehrström, Hämäläinen ja Sarlin. Toimikunta eli n. s. jätekomitea työskenteli täysin itsenäisesti ja lähetti marraskuun 6 p:nä 1940 mietintönsä ruoanjätteiden keruusta ja käytöstä sianruoaksi lautakunnalle, joka puolestaan esitti kaupunginhallitukselle, että jätteiden keräykseen ryhdyttäisiin mietinnössä esitetyllä tavalla ja että niiden vastaisen talteenoton suunnittelu jätettäisiin edelleen jäte-komitean harkittavaksi.

Hinnoittelulautakunnassa, joka toukokuusta 1940 lukien on antanut lausuntoja yleisten tarvikkeiden vähittäiskauppahinnoista Helsingissä, on lautakuntaa edustanut toimistopäällikkö.

Menot. Kertomusaikana lautakunnan toiminnasta aiheutuneet kustan-nukset nousivat yhteensä 3,846,204: 55 mk:aan. Kaupunginhallituksen tätä varten myöntämät määrärahat käytettiin seuraavasti:

	Mk		Mk
Palkkiot lautakunnan		Valaistus	11,228: 95
jäsenille	104,700: —	Siivoaminen	5,211: 55
Vakinaisen henkilö-		Kalusto	250,754: 45
kunnan palkat	1,901,228: 55	Painatus ja sidonta ...	129,773: —
Tilapäistä työvoimaa	589,251: 55	Tarverahat	275,382: 60
Vuokra	209,156: —	Ostokorttien jakelu ...	369,517: 90
		<u>Yhteensä</u> 3,846,204: 55	

2. Lautakunnan toimisto

Organisatio. Lautakunnalle kuuluvien tehtävien toimeenpano kuului lautakunnan toimistolle, joka perustettiin välittömästi sen jälkeen kun lautakunta oli asetettu. Toimiston työjärjestyksen perustana oli osastojako. Osastojen tehtävät määräytyivät osittain säännöstelystä tarvikkeesta, osittain tarvikkeen käyttäjäryhmästä riippuen. Lautakunnan aloittaessa toimintansa supistui säännöstely kahvin, sokerin ja siirapin kulutuksen säännöstelyyn. Useitten muitten tarvikkeiden jouduttua myöhemmin säännöstelyn alaisiksi oli osastojen lukumäärää lisättävä. Osastojako ja osastojen perustamisaika käyvät ilmi seuraavasta:

Osasto	Perustamis- aika 1939	Osasto	Perustamis- aika 1940
Yleinen kanslia	23/10	Polttoaineosasto	8/1
Tiliosasto	2/11	Kuljetusosasto	30/1
Ostokorttiosasto	2/11	Kahvilaosasto	11/2
Teollisuusosasto	2/11	Hintatarkkailuosasto	12/3
Laitososasto	2/11	Leipäkorttiosasto	23/5
Ravintolaosasto	2/11	Maalaustarvikeosasto	11/6
Vähittäis- ja tukkukauppa- osasto	2/11	Bensiinijakeluosasto	21/6
Rehuosasto	13/11	Vaate- ja nahkatavarain- osasto	1/11
Varusvarasto	19/12	Pesuaineosasto	1/11

Kahvilaosaston tehtävät hoiti helmikuun 11 p:ään 1940 asti ravintolaosasto ja rehuosaston tehtävät joulukuun 13 p:n 1939 ja helmikuun 12 p:n 1940 välisenä aikana ravintolaosasto ja sen jälkeen lokakuun 17 p:ään 1940 asti kahvilaosasto. Rehuosasto yhdistettiin lokakuun 15 p:nä 1940 maalaustarvikeosastoon, varusvarasto lakkautettiin huhtikuun 24 p:nä 1940, kahvilaosasto erotettiin ravintolaosastosta itsenäiseksi osastoksi helmikuun 11 p:nä 1940, leipäkorttiosasto yhdistettiin joulukuun 20 p:nä 1940 ostokorttiosastoon ja kuljetusosasto elokuun 13 p:nä 1940 bensiinijakeluosastoon. Näiden muutosten tapahduttua oli toimistossa v:n 1940 lopussa yhteensä 14 osastoa.

Ostokorttikansliat. Ostokorttiosastolle kuuluvia tehtäviä hoiti marraskuun 1 p:stä 1940 alkaen myös kaksi ostokorttikansliaa, joista Töölön kanslia Turuntien 12—14:ssä ja Sörnäisten kanslia Anjalantien 1:ssä.

Virat ja viranhaltijat. Toimiston päällikkönä toimi toimitusjohtaja E. Sarkia lokakuun 11 p:stä 16 p:ään 1939 ja siitä lähtien johtaja E. Saura, apulaistoimistopäällikkönä oli hovioikeudenauskultantti J. Hartio toukokuun 16 p:stä 1940 lukien, sihteerinä toimitusjohtaja E. Sarkia lokakuun 14 p:stä 1939 tammikuun 15 p:ään 1940, varatuomari A. Varanno tammikuun 16 p:stä toukokuun 1 p:ään 1940, hovioikeudenauskultantti J. Hartio toukokuun 1 p:stä 15 p:ään 1940 ja lakitieteenkandidaatti T. Aura viimeksi mainitusta päivästä vuoden loppuun sekä apulaissihteerinä hovioikeudenauskultantti E. Sirviö lokakuun 21 p:stä 1940 lukien. Kunkin osaston toimintaa johti osastonhoitaja. Henkilökunnan lukumäärä vaihteli eri kuukausina seuraavasti:

	Vakinaisia	Tuntipalkkaisia	Palkattomia	Yhteensä
1939				
Lokakuu	27	—	—	27
Marraskuu	30	—	—	30
Joulukuu	36	—	13	49
1940				
Tammikuu	31	—	78	109
Helmikuu	43	—	70	113
Maaliskuu	48	—	64	112
Huhtikuu	55	—	61	116
Toukokuu	68	—	59	127
Kesäkuu	106	—	36	142
Heinäkuu	124	—	—	124
Elokuu	121	—	—	121

	Vakinaisia	Tuntipalkkalaisia	Palkattomia	Yhteensä
Syyskuu	124	—	—	124
Lokakuu	135	—	—	135
Marraskuu	144	15	—	159
Joulukuu	166	40	—	206

Kaikki virat ovat ylimääräisiä. Ostokorttien yleisiä jakeluja varten oli lautakunnan palveluksessa tilapäistä lisätyövoimaa.

Kesälomaa myönnettiin v. 1940 yhteensä 45 viranhaltijalle.

Toimistohuoneistot. Toimisto sijaitsi aluksi Etelärannan 8:ssa, jossa sillä oli käytettävänä 9 huonetta käsittävä huoneisto ja Esplanaadikappelista vuokrattua kalustoa. Toimisto siirrettiin kuitenkin jo joulukuun 15 p:nä 1939 Et. Esplanaadinkadun 14:ään, josta oli vuokrattu 23 huonetta. Tämäkään huoneisto ei kuitenkaan ollut riittävän suuri, vaan helmikuun 27 p:nä 1940 toimisto muutti Helsingin Osakepankin taloon Hallituskatu n:o 17 — Mikonkatu n:o 9, jossa se sai haltuunsa 61 huonetta käsittävän huoneiston. Saatuaan sodan puhjettua tehtäväkseen välittää työvoimaa linnoitustöihin tarvittiin toimistossa tätä varten erityinen varusvarasto. Tammikuun alussa 1940 sijoitettiin varasto uudelleen Etelärannan 8:aan. Varaston tultua lopetetuksi seuranneen huhtikuun lopussa siirtyi ostokorttiosasto mainittuun taloon jäljellä olevaksi vuokra-ajaksi eli kesäkuun loppuun. Huoltokanslioita ja poliisiasemia lukuunottamatta on lautakunta ostokorttijakeluja varten tilapäisesti vuokrannut huoneita Messuhallista, Heimolan talosta ja Helsingin työväenyhdistyksen talosta.

Kirjeenvaihto. Toimiston kirjeenvaihto käsitti kertomusvuonna 9,530 saapunutta ja 21,374 lähtenyttä, yhteensä ¹⁾ 30,904 kirjettä, jotka jakautuivat kuukausittain seuraavasti:

1939					
Tammikuu	67	Helmikuu	1,138	Syyskuu	2,288
Helmikuu	807	Maaliskuu	573	Lokakuu	12,180
Maaliskuu	424	Huhtikuu	1,094	Marraskuu	2,747
		Toukokuu	873	Joulukuu	1,361
<i>Yhteensä</i>	<i>1,298</i>	Kesäkuu	1,009	<i>Yhteensä</i>	<i>29,606</i>
		Heinäkuu	1,843		
<i>1940</i>		Elokuu	3,122		
Tammikuu	1,378				Kaikkiaan 30,904

3. Sodasta johtuneet erikoistehtävät.

Siirtoväen ja -karjan hoito ja sijoitus. Kun sodan puhjettua jouduttiin sotatoimialueilta siirtämään pois ihmisiä ja karjaa, eikä ennakolta ollut olemassa yksityiskohtaista evakuoimissuunnitelmaa, annettiin kansanhuoltolautakuntien toimeksi huolehtia sekä siirretyistä ihmisistä että karjasta, niiden sijoituksesta ja hoidosta.

Helsinkiin tuotiin ensimmäiset siirtoeläimet, yhteensä 620 lehmää, 26 hevosta ja 40 varsaa, joulukuun 31 p:n 1939 ja tammikuun 1 p:n 1940 välisenä yönä. Eläinten mukana saapui n. 70 hoitajaa. Uudenmaan läänin kansanhuoltopiiriin toimiston määräyksestä joutuivat ne Helsingin

¹⁾ Tilastolukuihin eivät sisälly suoraan osastoille jätetyt kirjeet, ilmoitukset, tilitykset y. m.

kansanhuoltolautakunnan huollettaviksi. Lautakunnan toimesta sijoitettiin saapuneet eläimet hoitajineen karanteenitalliin olympialaisratsastusmaneesiin Ruskeasuolle. Muutamia päiviä myöhemmin saapui uutta karjaa, m. m. tammikuun 8 p:nä 1940 Pasilan asemalle 136 lehmää hoitajineen. Yhteensä saapui tammikuun 14 p:ään mennessä n. 1,100 eläintä ja n. 90 ihmistä, joista suurin osa lapsia, vanhuksia ja sairaita. Siirtoväelle hankittiin tilapäisasuntoja Ruskeasuolta ja sen lähitienoilta ja jo tammikuun 5 p:nä 1940 voitiin karjanhoitoon kykenemättömät ja sairaat henkilöt lähettää Ilmajolle sikäläisen kansanhuoltolautakunnan huollettaviksi. Muut siirtoväkeen kuuluvat henkilöt lähetettiin Ilmajolle tammikuun 29 p:nä 1940.

Siirretyn karjan hoito tuotti suuria vaikeuksia. Suu- ja sorkkatauti-vaaran vuoksi ei voitu ajatella karjan sijoittamista maaseudulle ennenkuin eläimet olivat olleet määrääjän eristettyinä, ja Helsingissä oli hyvin vaikea järjestää näin suuren karjamäärän ruokintaa. Kaupunginhallituksen välityksellä saatiin kuitenkin tarpeellinen rehumäärä kaupungin maataloilta. Pitkän ja vaikean kuljetuksen sekä heikon ruokinnan vuoksi oli eläinten yleiskunto niin huono, että osa karjasta oli heti teurastettava. Yhteensä teurastettiin n. 400 nautaa. Teuraskarjan osti Etelä-Suomen osuusteurastamo. Kun Ruskeasuon ratsastusmaneesi kävi ahtaaksi siirrettiin tammikuun 7 p:nä 1940 Taivallahden talleihin n. 40 hevosta. Tammikuun 11 ja 12 p:nä saapuneet n. 150 eläintä sijoitettiin Fredrikinkadun talleihin.

Sen jälkeen kuin eläimet oli todettu vapaiksi tarttuvista taudeista, lähetettiin yli siirtoväen oman tarpeen jäävä maito Maanviljelijäin maitokeskus oy:lle, jossa se pastoroitiin ja valmistettiin voiksi. Eläimiä oli tammikuun 15 p:ään 1940 mennessä jäljellä 401, joita hoiti tammikuun 3 p:nä 1940 perustetun siirtokarjatoimiston valvonnassa 68 karjan mukana siirtynyttä henkilöä. Siirtokarjatoimisto oli lautakunnan alaisena maaliskuun 1 p:ään 1940 asti.

Karja saatiin lopullisesti sijoitetuksi maaseudulle seuranneen kesäkuun kuluessa. Omistajat saivat haltuunsa n. puolet eli n. 400 eläintä. Loput 400 sijoitettiin valtion, Uudenmaan läänin kansanhuoltolautakuntien ja siirtoväen huollonjohtajain toimesta Uudenmaan läänin eri kuntiin. Sellaisia eläimiä, joiden omistajista ei saatu tietoa, myytiin Uudenmaan lääninhallituksen järjestämässä huutokaupassa 41 ja kuntien hoidettavaksi annettiin n. 70 eläintä.

Työvelvolliset. Työvelvollisuudesta sodan aikana annetun asetuksen nojalla kansanhuoltoministeriö määräsi joulukuun 19 p:nä 1939 lautakunnan toistaiseksi huolehtimaan työvelvollisten luetteloinnista ja työhön lähettämisestä.

Töihin lähettäminen lakkautettiin huhtikuun 24 p:nä 1940 kansanhuoltoministeriön työvoimatoimiston ilmoitettua, että sanotusta päivästä lähtien ei työntekijöitä lähetetä työvelvollisuuslain nojalla vaan vapaaehtoista tietä.

Liikkeiden aukioloajan järjestely. Kun yleisön taholta oli valitettu siitä, että ilmavaaran vuoksi myymälöitä oli pidetty auki normaalia lyhyemmän ajan, mikä oli vaikeuttanut ostosten tekoa, pidettiin vähittäiskauppiaitten edustajien kanssa asian johdosta neuvottelukokous tammikuun 25 p:nä 1940. Myymälöitten aukioloajaksi sovittiin tällöin helmikuun

1 p:stä 1940 alkaen klo 8.30—18.00. Keskuskauppakamari oli samanaikaisesti kiinnittänyt asiaan huomiota ja kuultuaan Helsingin väestönsuojelupäällikön mielipidettä, jonka mukaan väestönsuojelun kannalta katsoen liikkeiden aukioloaikaa olisi supistettava, se päätti, neuvoteltuaan asiasta lautakunnan kanssa, että liikkeet helmikuun 1 p:stä 1940 lähtien suljetaan klo 17.30.

4. Polttoaineen hankinta ja jakelu kuluttajille

Kaupungin väestön kiinteän polttoainetarpeen tyydyttäminen polttokaudella 1939/40 ja 1940/41 oli vaikeimpia kansanhuoltokysymyksiä.

Kaupungin polttoainetilanteen selville saamiseksi toimitettiin kaupungin poliisilaitoksen avustuksella polttoainetilannetiedustelu, jolloin ilmeni, että joulukuun 19 p:nä 1939 oli taloissa, joita tiedustelu koski, 55,938 asukasta ja arvioitu polttoainekulutus polttokautena 1939/40 n. 349,593 tonnia. Varastoituna oli kuitenkin koksia vain 38,661 tonnia ja halkoja 17,725.5 sylvä. Vajaus oli siis huomattava. Tilanteen johdosta pidettiin useita neuvotteluja, joihin osallistuivat kansanhuoltoministeriön ja kansanhuoltolautakunnan edustajien lisäksi Voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen sekä hiili-, koksi- ja halkoliikkeiden edustajia. Kun polttopuun hankintamahdollisuudet olivat osoittautuneet erittäin vaikeiksi, toimeenpantiin kaupungissa tammikuun 5 p:stä 1940 lähtien polttoainesäännöstely siten, että lautakunta antoi niille taloille, joiden varastot olivat lopussa tai loppumaisillaan, ostoluvan 1—2 kuorman hankkimista varten määrätystä liikkeistä.

Samanaikaisesti muodostettiin polttoainekysymystä käsittelemään polttoainejaosto, johon kuului kaksi valtion metsänhoitajaa, Voima- ja polttoainetaloudellista yhdistystä edustava insinööri ja 10 tarkastajaa. Tällä työvoimalla ryhdyttiin ottamaan selvää Helsingin todellisesta polttoainetarpeesta.

Kansanhuoltoministeriön esityksestä oli kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö lokakuun 20 p:nä 1939 kehoittanut rautatiehallitusta luovuttamaan valtionrautateiden varastoista Helsingin kaupungin kuluttajille myytäväksi 120,000 m³ koivuhalkoja. Kaupunginhallitus puolestaan oli marraskuun 2 p:nä 1939 jättänyt polttopuiden hankintaa ja jakelua koskevat asiat lautakunnan hoidettaviksi, ja kun katsottiin edullisemmaksi antaa valtionrautateiltä saatujen halkojen jakelu ja vähittäismyynti jonkin yksityisliikkeen hoidettavaksi, teki lautakunta tammikuun 25 p:nä 1940 Metsänomistajain metsäkeskus oy:n kanssa asiasta sopimuksen.

Polttoainepula oli kuitenkin kehittynyt niin tuntuvaaksi, että halkojen jakeluun oli ryhdyttävä ennen sopimuksen lopullisen sanamuodon hyväksymistä. Kun rautatiehallituksen puut olivat vielä lähetysasemilla, pyydettiin metsähallitukselta kipeimpään tarpeeseen lainaksi 2,000 m³ halkoja. Metsähallituksen luovutettua tammikuun 19 p:nä 1940 Metsäkeskukselle sanotun halkomäärän saattoi jakelu kuluttajille alkaa. Kuormaustöiden edistämiseksi lähetettiin lautakunnan toimesta miehiä rahtausasemille kuormaamaan halkoja rautatievaunuihin rautatiehallituksen laskuun.

Suurimman osan autoista oltua syksyllä 1939 puolustuslaitoksen käytössä, oli moottoriajoneuvoja halkokuljetuksiin varsin vähän saatavissa.

Koska tarvittavien autojen lukumäärä oli täysin riippuvainen Helsinkiin kunakin päivänä saapuvasta halkomäärästä, perustettiin toimistoon kuljetusosasto, jonka tehtäväksi annettiin kuljetusten järjestäminen.

Rautatiehallituksen yhteyteen oli tällä välin perustettu puutavaratoimisto, joka oli saanut tehtäväkseen hankkia halkoja valtion laitosten tarpeisiin, ja mikäli mahdollista, myös yksityistä kulutusta varten. Puutavaratoimiston ja lautakunnan kesken käydyissä neuvotteluissa puutavaratoimisto ilmoitti, ettei se pysty tyydyttämään Helsingin kaupungin yksityisten kuluttajain polttoainetarvetta, mutta osoitti hankinta-alueen, jossa se ei kilpailisi Helsingin kaupungin kanssa. Kiinteistötoimiston talo-osasto, jolle oli annettu toimeksi hankkia kaupungin laitosten tarvitsema polttoaine, ei myöskään voinut ottaa tehtäväkseen halkojen hankintaa yksityistä kulutusta varten, mutta ilmoitti olevansa kilpailematta sen liikkeen kanssa, joka ottaisi huolehtiakseen yksityisten polttoainetarpeesta.

Näissä olosuhteissa kiinteistötoimiston talo-osasto maaliskuun 3 p:nä 1940 teki kaupunginhallituksen suostumuksella sopimuksen Metsäliitto oy:n kanssa, jolla oli hyvät edellytykset hoitaa hankinnat. Sopimuksen mukaan hankkisi Metsäliitto oy. halkoja myös kansanhuoltolautakunnan laskuun yksityisen polttoainetarpeen tyydyttämiseksi kuitenkin vain sikäli kuin yksityisten kanssa saatiin aikaan ostosopimuksia, jolloin rahoitus olisi turvattu. Pienkuluttajien polttoaineen saannin turvaamiseksi suostui kaupunginhallitus rahoittamaan hankintoja 4,000,000 mk:aan asti. Lautakunta ryhtyi maaliskuun 8 p:nä 1940 neuvottelemaan polttoaineliikkeiden kanssa edellä mainitun sopimuksen perusteella hankittavien halkojen myynnin ja jakelun järjestämisestä.

Ennestäänkin vaikea tilanne kiristyi huomattavasti, kun rautatiehallituksen puutavaratoimisto ilmoitti, ettei se lisääntyneen oman kulutuksensa vuoksi voinut toimittaa niitä halkoja, jotka vielä oli toimittamatta tehdyn sopimuksen edellyttämästä 120,000 m³:n määrästä. Sen sijaan puutavaratoimisto ilmoitti voivansa myydä n. 50,000 m³ sulfaattipuita, jotka olivat lastaamatta Hyvinkään—Heinolan, Hyvinkään—Korian välisillä asemilla ja Kotkassa, mutta pidättäytyi sitoutumasta toimitusaikaan ja määrään nähden.

Puutavaratoimiston ilmoitettua rauhanteon jälkeen, että sen täytyi lopettaa kaikki rautateitse tapahtuvat puutavarakuljetukset, koska kaikki liikenevät vaunut tarvittiin evakuoimistarkoituksiin, muodostui tilanne hyvin uhkaavaksi. Rautatiehallituksen kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena luovutti rautatiehallitus kuitenkin lautakunnan käytettäväksi ylimääräisen halkojunan, jossa oli 25—30 vaunua. Lautakunnan omat kuormausrühmät olivat kuormaustöiden päätyttyä hajonneet, mutta Lahden varuskunnasta onnistuttiin saamaan yhteensä 270 sotilasta kuormaustöihin. Helsinkiin näin saapuva halkomäärä oli kuitenkin niin vähäinen, että lautakunta katsoi välttämättömäksi neuvotella kaupungin kaasulaitoksen kanssa sen hallussa olevien koksimäärien myymisestä keskuslämmitystaloille. Sopimus saatiin aikaan huhtikuun 3 p:nä 1940 ja jakelun otti suorittaakseen Voima- ja polttoainetaloudellinen yhdistys.

Huhtikuun alussa puutavaratoimisto ilmoitti, että sen halkovarastot loppuvat toukokuun 1 p:nä 1940 mennessä. Rautatiehallitukselta asiaa lähemmin tiedusteltaessa luvattiin Helsingin tarpeiksi myöntää vain Kotkan—Lahden ja Heinolan—Lahden välisillä rataosilla olevat sulfaatti-

puuerät. Tämä merkitsi n. 50,000 m³:n vajausta lokakuun 20 p:nä 1939 solmitun sopimuksen edellyttämästä puumäärästä, jonka vuoksi kaupunki jäi toukokuun 1 p:stä 1940 lähtien sen halkomäärän varaan, minkä yksityiset liikkeet tänne toimittivat.

Metsäliitto oy. ilmoitti puolestaan, ettei yhtiöllä maaseudulla vallitsevan työvoiman ja hevosten puutteen vuoksi ollut mitään mahdollisuuksia toimittaa halkojen hakkuita maaliskuun 5 p:nä 1940 tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Tässä tilanteessa jäi lautakunnan ainoaksi mahdollisuudeksi pysyä jatkuvasti yhteydessä ylempien viranomaisten kanssa ja pyytää niitä ryhtymään toimenpiteisiin polttoaineen hankkimisen turvaamiseksi seuraavan polttokauden tarvetta varten.

Sen jälkeen kun kivihiili ja koksi oli kesäkuun 10 p:nä 1940 julistettu säännöstelyn alaiseksi, päätti lautakunnan polttoainajaosto hankkiakseen perustan polttoainetilanteen käsittelylle Helsingissä, toimittaa tiedustelun normaalisesta kulutuksesta sekä samalla inventoida polttoaineverastot. Tiedustelun antama tulos ilmenee seuraavasta:

Polttoaineen laatu	Kulutus 1/6 38—31/5 39	Varastot	Ylijäämä (+) tai vajuus (—)		Vertaus luku	Ylijäämä (+) tai vajuus (—)
						vastaavaan halkomääränä, m ³
Koksi, tonnia	207,752	2,312	—	205,440	8	— 1,643,520
Kivihiili, tonnia	64,747	8,273	—	56,474	8	— 451,792
Antrasiitti, tonnia ..	283	34	—	249	9	— 2,241
Halot, m ³	396,241	414,839	+	18,598	1	+ 18,598
Polttoturve, m ³	653	502	—	151	0.8	— 121

Kaupungin halkomäärävajuus oli siis 2,079,076 m³, kun taas halkovarastoja oli vain 352,179 m³, josta kaupungin ulkopuolella olevia 20,074 m³ ja vielä toimittamatta olevia sopimusmääriä 332,105 m³.

Kun kansanhuoltoministeriö oli kesäkuussa 1940 ryhtynyt lainsäädäntötoimenpitein lisäämään hakkauksia, oli halkotilanne yleensä huomattavasti helpottunut, mutta kun Helsingissä ei edelleenkään ollut varastoja pienkuluttajien polttopuuntarpeen tyydyttämiseksi, esitti lautakunta, että Helsingin kaupunki tekisi Metsäkeskus oy:n tarjouksen perusteella sopimuksen, jonka mukaan Metsäkeskus oy. toimittaisi pienkuluttajille lautakunnan antamien ostolupien perusteella 20,000—25,000 m³ halkoja joulukuun 31 p:ään 1940 mennessä. Sopimus tehtiin elokuun 20 p:nä 1940. Koska arvioitu tarve oli n. 50,000 m³, tehtiin Puukeskus oy:n kanssa syyskuun 11 p:nä 1940 uusi sopimus, jossa yhtiö sitoutui toimittamaan mainitulle kuluttajaryhmälle 20,000 m³ halkoja.

Kun edellä mainitun sopimuksen perusteella saatiin halkoja markkinoille hyvin rajoitetusti ja marras—joulukuun polttopuuntarve arvioitiin 30,000 m³:ksi, suostui kansanhuoltoministeriö luovuttamaan lautakunnan käytettäväksi 10,000 m³ halkoja ehdoin, että Helsingin kaupunki jakaa samaan tarkoitukseen 20,000 m³ halkoja omista varastoistaan. Kaupunginhallitus suostui ehdotukseen marraskuun 7 p:nä 1940 varauksin, että halot annetaan lainana ja että kansanhuoltoministeriö toimittaa kaupungille huhtikuun 30 p:ään 1941 mennessä vastaavan määrän halkoja. Puutavaratoimisto toimitti kansanhuoltoministeriön puolesta heti markkinoille 10,000 m³ halkoja, joka määrä riitti turvaamaan kulutuksen siksi, kunnes lumen tultua vaikeitten kuljetusreittien takana olevat halot voitiin kuljettaa rautateiden varsiin ja edelleen kulutuskeskuksiin.

5. Ostokorttijakelut

Sokeri- ja kahvikorttien (valtion ostokortti sarja I) jakelu. Suurvaltasodan puhjettua puolustusministeriö teki kaupunginhallitukselle esityksen toimenpiteisiin ryhtymisestä sokerin jakelun järjestämiseksi Helsingin kaupungin asukkaille. Kaupunginjohtajan toimeksiannosta ryhtyi huolto-toimen johtaja B. Sarlin neuvotteluihin puolustusministeriön sotatalousosaston kanssa. Käydyissä neuvotteluissa syyskuun 2 ja 3 p:nä 1939, joihin osallistuivat myös Helsingin kaupungin poliisimestari osoitetoimiston johtaja, sekä huoltoviraston sihteeri, laadittiin ostokorttien jakamisesta yksityiskohtainen suunnitelma, joka toimitettiin puolustusministeriölle sekä kaupunginhallitukselle syyskuun 4 p:nä 1939.

Samanaikaisesti puolustusministeriön sotatalousosastoon väliaikaiseksi kansanhuoltoelimeksi perustettu kansanhuoltotoimikunta antoi kunnille sokerikorttien jakelun järjestämistä koskevia ohjeita.

Kun sokeri ja siirappi oli valtioneuvoston lokakuun 3 p:nä 1939 antamalla päätöksellä julistettu säännöstelyn alaiseksi, ryhdyttiin Helsingissä toimenpiteisiin sokerikorttien jakelun aloittamiseksi toimitusjohtaja Sarlinin laatiman suunnitelman mukaan, jonka kansanhuoltotoimikunta ja kaupunginhallitus olivat hyväksyneet syyskuun 7 p:nä 1939. Ostokortteja, jotka oli määrätty varustettaviksi kaupunginhallituksen leimalla, juoksevilla numerolla ja Helsingin kaupungin sarjanumerolla 091, leimattiin huoltovirastossa syyskuun 28 p:n ja lokakuun 6 p:n 1939 välisenä aikana yhteensä 320,000. Edelleen jaettiin kaupunki 19 jakelupiiriin, joista kullakin oli oma jakelutoimistonsa. Sellaisina toimivat kaikki poliisiasemat, poliisivartiokonttorit, huoltolautakunnan huoltokansliat sekä Annankadun ja Tunturilaakson kansakoulut. Työn suorittivat mainittujen laitosten henkilökunnat ylityönä eri korvausta vastaan.

Varsinainen jakelu, joka aloitettiin lokakuun 7 p:nä 1940, tapahtui talonkirjoja vastaan, siten, että jakelupiirien toimistoissa annettiin talojen edustajille talonkirjaan merkittyjen henkilöitten lukumäärää vastaavasti ostokortteja jaettavaksi talon asukkaille kuittausta vastaan.

Yleisessä jakelussa, joka päättyi lokakuun 20 p:nä 1939, jaettiin 106,927 ruokakunnalle yhteensä 252,329 ostokorttia.

Muille kuin yksityisille henkilöille tapahtuvaa sokerin ostolupien jakamista varten avattiin lokakuun 9 p:nä 1939 Etelärannan 8:ssa osto-osoitus-toimisto.

Kansanhuoltolautakunnan ryhdyttyä tehtävänsä hoitamaan väliaikaiset jakelutoimistot lokakuun 23 p:nä 1939 luovuttivat kertyneet asiakirjat ja kansliatarpeet lautakunnan toimistolle.

Ensimmäinen leipäkorttijakelu. Viljan ja viljatuotteiden tultua säännöstelyn alaisiksi toukokuun 19 p:stä 1940 lukien, oli lautakunnan suoritettava leipäkorttien jakelu.

Kaupunki oli jaettu 22 jakelupiiriin, ja jakelutoimistoina oli 8 poliisiasemaa 3 poliisivartiokonttoria, 9 huoltokansliaa ja 2 lautakunnan omaa toimistoa.

Ruokakuntien oli jakelua varten täytettävä ja lautakunnalle toimitettava ruokakuntailmoituslomake, minkä jälkeen kortit jaettiin talojen välityksellä. Jakelu tapahtui toukokuun 25 p:n ja 29 p:n 1940 välisenä aikana, ja leipäkortteja myönnettiin seuraavasti: 18,153 A-korttia, 173,582 B-

korttia, 28,302 C-korttia, 11,381 D-korttia ja 22,439 E-korttia, yhteensä 253,857 korttia ¹⁾.

Myöhemmin jouduttiin jakamaan vielä n. 6,000 korttia. Valituksia liian pieneen annokseen oikeuttavan kortin saannista tehtiin n. 6,000.

Uusien leipäkorttien sekä rasva- ja maitokorttien jakelu. Ensimmäinen viljatuotteiden säännöstelykausi päättyi syyskuun 29 p:nä 1940. Tämän johdosta oli jaettava uudet leipäkortit. Kun samanaikaisesti alkoi ravintorasvojen säännöstely ja koska lisäksi oli ilmeistä, että lähiaikoina oli ryhdyttävä maidon säännöstelyyn, päätettiin samalla jakaa myös maito- ja ravintorasvakortit.

Jakelu toimitettiin syyskuun 20 p:n ja 29 p:n 1940 välisenä aikana kaupungin huoltoviraston ja poliisilaitoksen henkilökunnan avustuksella toukokuun korttijakelussa käytettyä menettelytapaa noudattaen.

Ostokortteja jaettiin ¹⁾ seuraavasti:

Leipäkortteja	Jakeluaikana	Vars. jakelun jälkeen	Yhteensä	Rasvakortteja	Jakeluaikana	Vars. jakelun jälkeen	Yhteensä
A-kortteja	... 20,825	1,013	21,838	F-kortteja	... 223,698	9,929	233,627
B- »	... 179,096	7,254	186,350	FG- »	... 3,466	10,555	14,021
C- »	... 27,507	2,009	29,516	H- »	... 29,052	5,161	34,213
D- »	... 10,019	11,493	21,512				
E- »	... 39,044	3,768	42,812				
<i>Leipäkortt. yht</i> 276,491 25,537 302,028				<i>Rasvakortt. yht.</i> 256,216 25,645 281,861			

Maitokortteja			
M-kortteja 365,743	47,171	412,914
FM » 52	35	87
<i>Maitokortt. yht.</i> 365,795 47,206 413,001			
Kaikkiaan 898,502 98,388 996,890			

Yleisostokorttien sarja I Ia ja vaatetuskorttien jakelu. Kutomateollisuustuotteet, vaatetustarvikkeet ja jalkineet julistettiin tavakavarikkoon lokakuun 22 p:nä 1940 kulutuksen yleistä säännöstelyä varten. Koska tämän johdosta oli suoritettava uusi korttijakelu, määräsi kansanhuolto-ministeriö samalla kertaa jaettavaksi uudet sokerin, kahvin y.m. oston oikeuttavat yleisostokortit sarja I Ia.

Edellisessä korttijakelussa täytetyt ruokakuntailmoituslomakkeet oli toimistossa järjestetty aakkosjärjestykseen, joten lautakunnalla oli käy-

¹⁾ A-kortteja annettiin v. 1933 tai sen jälkeen syntyneille lapsille, B-kortteja naisille sekä henkistä tai keveähköä ruumiillista työtä tekeville ja niihin verrattaville miehille, C-kortteja raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille, D-lisäkortteja erittäin raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille ja naisille, raskaana oleville tai imettäville naisille sekä C-kortin saantiin oikeutetuille henkilöille tai tällaisen ostokortin haltijalle, joka haluaa saada E-kortin, E-kortteja pääasiallisesti ravitsemisliikkeissä ruokaileville henkilöille, F-kortteja kaikille ravintorasvojen hankkimiseen oikeuttavan ostokortin saantiin oikeutetuille henkilöille, joista ei ollut toisin määrätty, FG-kortteja karjan omistajan tai haltijan ruokakuntaan kuuluville henkilöille, erittäin raskaan työn tekijöille sekä raskaana oleville tai imettäville naisille, H-kortteja henkilöille, jotka pääasiallisesti ruokailevat ravitsemisliikkeissä, M-kortteja raskaan työn tekijöille, raskaana oleville tai imettäville naisille ja v. 1924 tai sen jälkeen syntyneille lapsille 3 korttia, muille henkilöille 1 kortti, FM-kortteja asevelvollisuuttaan suorittaville loma-ajaksi tai milloin heidät kotiutettiin.

tettävissään valmis henkilökortisto. Jakelu toimitettiin Työväenyhdistyksen talossa marraskuun 5 p:n ja joulukuun 3 p:n 1940 välisenä aikana ruokakuntien päämiesten sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Sairaaloille, rangaistuslaitoksille y. m. niihin verrattaville laitoksille jaettiin kortit toimiston ostokorttiosastolla.

Kortteja ¹⁾ jaettiin seuraavat määrät:

Vaatetuskortteja	Työväentalo	Kansanhuoltotoimiston ostokorttiosasto	Yhteensä
K- kortteja	99,357	9,606	108,963
N- »	151,548	15,039	166,587
L- »	13,998	6,703	20,701
<i>Vaatetuskortteja yhteensä</i>	<i>264,903</i>	<i>31,348</i>	<i>296,251</i>
<i>Yleisostokortteja sarja IIa</i>	<i>265,933</i>	<i>16,703</i>	<i>282,636</i>
Kaikkiaan	530,836	48,051	578,887

Liha- ja uusien maitokorttien jakelu. Valtioneuvoston julistettua marraskuun 21 p:nä 1940 antamallaan päätöksellä lihan ja lihatuotteet takavarikoituksi kulutuksen yleistä säännöstelyä varten marraskuun 22 p:stä 1940 lukien kansanhuoltoministeriö määräsi liha- ja uudet maitokortit jaettavaksi joulukuun 1 p:ään 1940 mennessä aikaisemmin täytettyjen ruokakuntailmoitusten perusteella, yleisostokorttiin tehtävää merkintää vastaan.

Jakelu suoritettiin marraskuun 26 p:n ja 30 p:n 1940 välisenä aikana Työväentalossa, Messuhallissa ja Heimolan talossa. Yhteensä jaettiin kortteja ²⁾ seuraavasti:

Maitokortteja	Työväentalo	Messuhalli	Heimola	Yhteensä	Kansanhuoltotoimiston ostokorttiosasto	Kaikkiaan
M ¹ -kortteja	117,530	52,941	53,955	224,426	9,724	234,150
M ^{2p} - »	26,601	7,441	10,987	45,029	9,223	54,252
M ²ⁱ - »	2,814	733	431	3,978	4,724	8,702
<i>Maitokortteja yht.</i>	<i>146,945</i>	<i>61,115</i>	<i>65,373</i>	<i>273,433</i>	<i>23,671</i>	<i>297,104</i>
<i>Lihakortteja R ...</i>	<i>144,362</i>	<i>53,410</i>	<i>71,996</i>	<i>269,768</i>	<i>16,103</i>	<i>285,871</i>
Kaikkiaan	291,307	114,525	137,369	543,201	39,774	582,975

6. Ylimmäishintojen vahvistaminen

Yleisten tarvikkeiden hintojen säännöstelystä lokakuun 23 p:nä 1940 annetun valtioneuvoston päätöksen 7 §:n 3 momentin nojalla lautakunta vahvisti Helsingissä noudatettavaksi seuraavat ylimmät vähittäiskauppa-

¹⁾ Vaatetuskortteja annettiin K-kortteja miehille, N-kortteja naisille ja L-kortteja lapsille. — ²⁾ Maitokortteja annettiin M-kortteja henkilöille, joista ei ollut toisin määrätty, M^{2p}-kortteja v. 1924 tai sen jälkeen syntyneille, yli yhden vuoden ikäiselle lapselle sekä raskaana oleville tai imettäville naisille ja M²ⁱ-kortteja alle yhden vuoden ikäiselle lapselle, kunnes hän täyttää ensimmäisen ikävuotensa. Sairaille henkilöille, joilla lääkärintodistuksen nojalla oli oikeus hankkia lisämäärä maitoa, annettiin M²-kortteja, joissa oli sellaista määrää vastaavat kupongit, minkä hankkimiseen hänellä kansanhuoltoministeriön antamien ohjeiden mukaan oli oikeus.

hinnat: marraskuun 26 p:nä 1940 karpaloille, porkkanoille, punajuurille, lantuille, nauriille, keräkaalille ja sipulille; joulukuun 3 p:nä 1940 suolatulle maikulle; joulukuun 20 p:nä 1940 lipeäkalalle; sekä joulukuun 3 p:nä kulutusmaidolle ja kermalle.

Tämän lisäksi lautakunta marraskuun 1 p:nä 1940 vahvisti hinnanlisäyksen halkojen kuljetuksesta ja pilkkomisesta.

XVIII. Väestönsuojelu

Väestönsuojelulautakunnan v:lta 1940 antama kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Väestönsuojelun edellyttämiä valmistavia tehtäviä varten kaupunginhallitus jo syyskuussa 1938 asetti väestönsuojelutoimikunnan sekä perusti syyskuun 14 p:nä 1939 sille toimeenpanevan elimen, väestönsuojelutoimiston, palkattuine viranhaltijoineen. Toimiston päällikkönä toimi maan väestönsuojelupäällikön määräämä Helsingin väestönsuojelupäällikkö. Heti sodan puhjettua väestönsuojelutoimisto muodostettiin väestönsuojelukeskukseksi ja väestönsuojelutoimikunta lakkautettiin tammikuussa 1940. Väestönsuojelukeskuksen päällikkönä toimi kaupungin väestönsuojelupäällikkö ja keskuksen kuuluivat lisäksi aikaisemmin väestönsuojelutoimistossa palvelleet henkilöt sekä osittain neuvottelukuntana, osittain asiantuntijoina erinäiset kaupungin viranomaiset ja eräiden laitosten päälliköt. Rauhan palattua väestönsuojelukeskukseen kuului vain entistä väestönsuojelutoimistoa vastaava osa väestönsuojelukeskusta.

Kysymys väestönsuojelutoiminnan ja sen hallinnollisten elimien järjestämisestä oli sodan jälkeen esillä kaupunginvaltuuston toukokuun 8 ja 29 p:nä 1940 pitämässä kokouksissa. Viimeksi mainittuna päivänä kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti päätti asettaa väestönsuojelulautakunnan, johon puheenjohtajan lisäksi kuuluu kuusi jäsentä ja kolme varajäsentä; hyväksyi lautakunnalle ohjesäännön; vahvisti lautakunnan puheenjohtajan palkkion 500 mk:ksi kokoukselta sekä jäsenten palkkion 150 mk:ksi kokoukselta, varapuheenjohtajan saadessa puheenjohtajana toimiessaan puheenjohtajalle myönnetyn palkkion; toimitti lautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaalin; asetti lautakunnan alaisena toimivaan väestönsuojelutoimistoon toimistopäällikön, toimistopäällikön apulaisen, toimistoinsinöörin, koulutuksen johtajan, varastopäällikön, vanhemman ja nuoremman toimistoapulaisen, varaston vahtimestarin, puhelinvartijan ja lähetin; päätti, että nämä virat täytetään ensi aluksi tilapäisesti v:n 1940 loppuun; antoi väestönsuojelulautakunnalle tehtäväksi laatia väestönsuojelutoimiston vakinaistamisen yhteydessä toimiston johtosääntöehdotuksen kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi; sekä määräsi väestönsuojelulautakunnan toiminnan kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvaksi.

Väestönsuojelulautakunnan jäsenet ja toiminta. Väestönsuojelulautakuntaan, jonka väestönsuojelulain täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti tulee rauhan aikana pitää huolta kunnalle kuuluvan väestönsuojelun valmisteluista sekä muutenkin toimia kunnan väestönsuojelun edistämiseksi ja siinä havaittujen puutteiden poistamiseksi, kaupunginvaltuusto edellä mainitussa kokouksessaan valitsi puheenjohtajaksi filosofiantohtori B. R. Nyberghin, jäseniksi filosofianmaisteri P. Railon, teollisuusneuvos M.

Sergeliuksen, varatuomari R. Rönnholmin, toimittaja J. A. Savolan, insinööri A. Myrskyn ja seppä K. Kaukosen sekä varajäseniksi lääketieteellisensiaatti U. Töttermanin, varatuomari R. G. Kallian ja toimittaja E. V. Lähteen. Varapuheenjohtajakseen lautakunta valitsi filosofianmaisteri Railon. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kaupunginjohtaja A. Tulenheimo. Esittelijänä lautakunnan kokouksissa toimi väestönsuojelutoimiston toimistopäällikkö T. Hannus ja sihteerinä toimistopäällikön apulainen S. Hellevaara.

Uudenmaan lääninhallitus vahvisti elokuun 13 p:nä 1940 kaupunginvaltuuston saman vuoden toukokuun 29 p:nä hyväksymän väestönsuojelulautakunnan ohjesäännön.

Väestönsuojelulautakunta kokoontui v:n 1940 aikana 17 kertaa, ensimmäisen kerran kesäkuun 11 p:nä. Sen pöytäkirjain pykäläluku oli 188. Näistä 131 koski varsinaisia asioita, jotka antoivat aihetta lausuntoihin tai esityksien tekemiseen viranomaisille. Lausuntoja lautakunta antoi 26. Pöytäkirjaan merkittiin 81 tiedonantoa. Lautakunnalle saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli 133 ja sen lähettämien kirjeiden lukumäärä 86.

Väestönsuojelutoimisto. Sodan alettua muodostettu väestönsuojelukeskus jatkoi toimintaansa rauhan palattua kesäkuun 30 p:ään 1940 asti. Sen työn jatkaminen, sen arkisto, kalusto, väestönsuojeluvälinevarasto ja huoneisto siirtyivät heinäkuun 1 p:nä 1940 kaupunginvaltuuston toukokuun 29 p:nä 1940 perustamalle väestönsuojelutoimistolle, joka vuoden loppuun saakka toimi väliaikaisena, ilman johtosääntöä, kaupunginhallituksen ja väestönsuojelulautakunnan ohjeiden mukaisesti.

Toimistopäällikön virkaan kaupunginhallitus kokouksessaan kesäkuun 20 p:nä 1940 valitsi majuri T. Hannuksen, jonka maan väestönsuojelupäällikkö myöhemmin määräsi Helsingin väestönsuojelupäälliköksi, ja toimistoinsinöörin virkaan tohtori-insinööri C.-H. Nyströmin sekä toimistopäällikön apulaisen virkaan kokouksessaan kesäkuun 27 p:nä 1940 hovioikeudenauskultantti S. Hellevaaran. Toimiston muut virat väestönsuojelulautakunta täytti kesäkuun 18 p:nä pitämässään kokouksessa valiten koulutuksen johtajaksi luutnantti F. Kaltamon, varastopäälliköksi taloudenhoitaja B. Forsmanin, vanhemmaksi toimistoapulaiseksi herra J. Norvan, nuoremaksi toimistoapulaiseksi neiti M. Ingmanin, varaston vahtimestariksi herra E. Parkkalin, puhelinvartijaksi rouva M. Lagerlöfin ja lähetiksi nuorukainen K. Puomilan.

Vuoden varrella toimisto joutui käyttämään myöskin tilapäisiä apulaisia kesälomasijaisina, väestönsuojeluvälinevaraston järjestelyissä ja ruokailulippujen hinnan perimistyössä. Vuoden lopulla tehtiin lisäksi esitys rakennusteknikon ottamisesta toimistoon lähinnä toimistoinsinöörin avuksi tilapäisesti helmikuun 1 p:stä 1941 lähtien vuoden loppuun.

Heinäkuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1940 välisenä aikana toimistoon saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli 213 ja lähetettyjen diaarioitujen kirjeiden lukumäärä 400. Lisäksi lähetettiin huomattava määrä väestönsuojelukurssikutsuja ja -ohjelmia sekä annettiin pyynnöstä erilaisia todistuksia, m.m. asevelvollisuuttaan suorittaville todistuksia sodanaikaisesta väestönsuojelupalveluksesta.

Toimisto oli vuoden aikana läheisessä, kiinteässä yhteistoiminnassa varsinkin sisäasiainministeriön väestönsuojeluasiainosaston, Uudenmaan läänin väestönsuojelutarkastajan, sotilas- ja suojeluskuntaviranomaisten, Lotta-Svärd järjestön, kaupungin rakennustoimiston ja Suomen väestön-

suojelujärjestön kanssa. Eräät toimiston viranhaltijoista seurasivat väestönsuojeluasiainosaston järjestämiä kursseja väestönsuojelukeskuskoulussa. Väestönsuojelukehitystä ulkomailla seurattiin varsinkin eräiden toimiston tilaamien ulkomaisten lehtien välityksellä. Yhteyttä ylläpidettiin myös kaupungin lohkoryhmien ja lohkojen johtajiin.

Helsingin kaupungin järjestämään kaatuneiden urheilijain muistojuhlaan heinäkuun 21 p:nä 1940 saivat kutsun myös kaupungin väestönsuojelujoukoissa sodan aikana palvelleet. Toimisto otti osaa juhlan järjestelyihin ja jakoi kutsukortit väestönsuojeluhenkilöstölle.

V:n 1940 lopulla toimisto teki ehdotuksen väestönsuojelun ansiomitalien jaosta kaupungin väestönsuojelussa sodan aikana ansioituneille. I luokan mitali ehdotettiin 51 ja II luokan mitali 337 henkilölle.

Vuoden aikana valmisteltiin toimistossa tilapäistä väestönsiirtosuunnitelmaa sota-ajan varalta. Asiantuntijoina toimivat Uudenmaan läänin poliisitarkastaja ja Helsingin poliisilaitoksen edustaja. Erinäisistä syistä lopullisen suunnitelman laatiminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Väestönsuojelujärjestyksen sekä väestönsuojelun täytäntöönpano- ja suojelusuunnitelmien laatimiseen ei toimisto v:n 1940 aikana, alustavia töitä lukuunottamatta, voinut ryhtyä, koska sisäasiainministeriöstä ei saatu niiden laatimisohteja, joten näidenkin laatiminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Hälytyspalvelus. Hälytyssireenien koekäynnistys järjestettiin vuoden aikana uudelleen siten, että sireeneitä käynnistettiin säännöllisesti, vuodensajasta riippuen kerran tai kaksi kertaa viikossa sekä pyryilman sattuessa useamminkin. Häiriöiden välttämiseksi ja suuremman toimintavarmuuden aikaansaamiseksi vaihdettiin sireenien ohjaus- ja kytkinlaitteet ja vedettiin uusia yhdysjohtoja. N.s. hiljaisia hälytyslaitteita koekäynnistettiin ja liittymiset niihin järjestettiin uudelleen.

Puhelinyhdistyksen kanssa tutkittiin myöskin n.s. ilmavaroituksen antamista varten suunniteltujen kovaäänisten sijoitusmahdollisuutta yleisiin paikkoihin sekä kyseisten laitteiden laatua. Samoin pantiin alulle tutkimukset n.s. yleisön puhelinhälytysjärjestelmästä, jotta kaupunkiin saataisiin samankaltainen yleinen puhelinhälytys kuin Ruotsissa on.

Viestiverkoston kehittämiseksi suoritettiin kaikkien väestönsuojelukäytössä olevien puhelimien tarkastus, uudelleenjärjestely, siirto ja valinta. Tilapäisiä puhelimia jätettiin käytäntöön ainoastaan aivan välttämätön määrä. Suorien puhelinyhteyksien uudelleenjärjestely suunniteltiin loppuun. Samalla poistettiin turhia johtoja ja yksityisille annettiin määräys kustantaa puhelinverkostoon kytketyt omat puhelinjohtonsa.

Suunniteltiin väestönsuojelukeskuksen, lohkoryhmien, lohkojen, tähtytysasemien y.m. väestönsuojelutoimipaikkojen välinen puhelinverkosto varajohtoineen, joten Puhelinyhdistys voi vetää tarpeelliset pää- ja vara-kaapelit väestönsuojelutarkoituksia varten louhittuihin kalliosuojiiin.

Tutkittiin ja kokeiltiin perusteellisesti lyhytaaltoradiopuhelimen kuuluvaisuutta ja niiden kelpoisuutta varaviestitysvälineenä väestönsuojelujohtoilinten toimipaikkoja ja tähtytysasemia varten eri puolilla kaupunkia. Tutkimukset antoivat niin hyviä tuloksia, että mainittujen laitteiden hankintaa varten voitiin anoa määrärahaa.

Väestönsuojat. Yleiset suojakaivannot tarkastettiin, puhdistettiin ja kunnostettiin. Kaikki suojat varustettiin uusilla lukoilla. Samoin seurattiin väestönsuojelun johtoilinten ja muodostelmien kalliosuojien rakennus-

töiden edistymistä. Korkeavuoren suojaan nähden esitettiin eräitä muutoksia ja suojaan suunniteltiin ja tilattiin kalusto.

Tutkittiin uusien ensiapu-, kaasunpuhdistus- ja sairaala-asemien tarvetta ja sijoittamismahdollisuuksia. Samoin meneteltiin alustavasti kaupungin virastojen ja laitosten väestönsuojien suhteen.

Yhteistyössä kaupungin rakennustoimiston kanssa suunniteltiin alustavasti yleisiä väestönsuojia vilkasliikenteisten katujen varsille, mikäli niitä oli mahdollista sijoittaa kallioihin, ja ehdotettiin v. 1941 rakennettavaksi yleiset väestönsuojat m.m. Erottajalle ja Senaatintorin läheisyyteen. Tässä yhteydessä tehtiin esitys yksityisiä väestönsuojia yleisten suojien yhteyteen rakennettaessa noudatettavista ehdoista.

Neuvoontatyö. Syksyn kuluessa suoritettiin lukuisia tarkastuksia yksityisten talojen väestönsuojien rakennusmahdollisuuksien selvittämiseksi. Koska tällaiset tarkastukset vaativat paljon toimiston viranhaltijain aikaa, tehtiin kaupungille ehdotus tämänkaltaisista tarkastuksista perittävästä korvauksesta. Syksystä alkaen annettiin toimistossa runsaasti neuvoja myöskin arkkitehdeille y.m. väestönsuojien suunnittelijoille. Lisäksi tarkastettiin ja hyväksyttiin 34 väestönsuojan pääpiirustukset ennen niiden lähettämistä maistraatille sekä 23 väestönsuojan työpiirustukset ennen niiden esittämistä rakennustarkastajalle. Kesästä alkaen annettiin neuvoja vanhojen, aikaisemmin rakennettujen väestönsuojien muuttamisesta ja osittain myöskin niiden purkamisesta, pyydettyjä lausuntoja väestönsuojista y.m. sekä erillisiä suunnitelmia ja selvityksiä.

Väestönsuojelukoulutus. Koulutustoiminnan pääpaino keskittyi kaupungin sodan jälkeen uudelleenjärjestettyjen väestönsuojelujoukkojen täydennyskoulutukseen.

Koulutus jakaantui yleiskoulutukseen, joka käsitti kaikille suojelumuodostelmille välttämättömän yhteisen alkeisopetuksen, sekä erikoiskoulutukseen, jossa koulutuksen pääpaino kiinnitettiin sellaisiin väestönsuojelutoimintoihin, jotka nimenomaan olivat tarpeen juuri kyseiselle suojeluhenkilöstölle.

Lohkoryhmien ja lohkojen johtajien ja näiden apulaisten väestönsuojelutäydennyskurssi oli toimeenpantu jo keväällä 1940.

Syyskoulutuskausi alkoi suojelumuodostelmien toimistohenkilöstön kolmella väestönsuojelutäydennyskursilla, jotka toimeenpantiin syyskuun 2 ja 13 p:n 1940, 3 ja 16 p:n 1940 ja 4 ja 18 p:n 1940 välisinä aikoina ja joihin osallistui yhteensä 180 kansialottoa. Tähestystenkilöstölle toimeenpantiin väestönsuojelukursseja syyskuun 17 p:n ja lokakuun 3 p:n 1940, syyskuun 18 p:n ja lokakuun 4 p:n 1940, syyskuun 23 p:n ja lokakuun 9 p:n 1940 ja syyskuun 24 p:n ja lokakuun 10 p:n 1940 välisenä aikana ja osallistui niihin yhteensä 226 tähestäjälottoa ja 37 tähestystehtäviin määrättyä muuta naishenkilöä. Ensiapuhenkilöstön täydennyskurssi toimeenpantiin lokakuun 14 p:n ja marraskuun 21 p:n 1940 välisenä aikana ja osallistui siihen 49 lääkintälottoa ja 12 ensiaputehtäviin määrättyä muuta naishenkilöä. Väestönsuojelumuodostelmien koulutustoiminnan päätti lähettihenkilöstön kaksi väestönsuojelutäydennyskurssia, jotka toimeenpantiin lokakuun 28 p:n ja marraskuun 4 p:n 1940 ja lokakuun 31 p:n ja marraskuun 7 p:n 1940 välisinä aikoina, ja osallistui niihin yhteensä 65 partiopoikaa ja -tyttöä sekä 10 muuta nuorisoon kuuluvaa. Edellä mainitun toimistohenkilöstön koulutusohjelma käsitti yhteensä 16 luento- ja harjoitustuntia, tähestystenkilöstön 20, ensiapuhenkilöstön 36 ja lähettihenkilöstön 11 tuntia. Vä-

estönsuojelumuodostelmiin kuuluneille mieshenkilöille ei toimeenpantu väestönsuojelukoulutusta, koska henkilövaraus oli keskeneräinen ja koska oli odotettavissa uudet määrävahvuudet väestönsuojelujoukkoja varten.

Kauppa- ja teollisuusministeriön pyynnöstä väestönsuojelutoimisto toimeenpani syyslukukaudella 1940 väestönsuojelukurssit helsinkiläisiä kauppaoppilaitoksia varten. Koulutukseen osallistuivat kaikki kaupungin suomen- ja ruotsinkielisten kauppaoppilaitosten oppilaat. Kyseisen koulutustoiminnan tarkoituksena oli antaa kauppaoppilaitosten oppilaille yhtenäiset perustiedot väestönsuojelun yleisjärjestelystä ja toimintamuodoista sekä erikoisesti perehdyttää oppilaat omakohtaiseen suojeeluun. Kyseinen koulutus käsitti yhteensä 16 luento- ja harjoitustuntia ja toimeenpantiin se lokakuun 21 p:n ja joulukuun 15 p:n 1940 välisenä aikana. Väestönsuojelukoulutusta annettiin kaksi tuntia viikossa. Kukin kauppaoppilaitos suoritti itse koulutuksesta aiheutuvat kustannukset.

Väestönsuojelutoimiston puheena olevana aikana suorittamasta muusta koulutustoiminnasta mainittakoon lisäksi sen lukuisat Lotta-Svärd järjestön Helsingin piirille toimeenpanemat sekä suomen- että ruotsinkieliset väestönsuojelukoulutustilaisuudet. Eräiden yksityisten laitosten henkilökunnille toimeenpantiin niinkään väestönsuojelutoimiston toimesta koulutustilaisuuksia.

Taloudenhoito ja väestönsuojeluvälinevarasto. Paitsi esitystä väestönsuojelutoimiston elokuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1940 välisen ajan talousarvioksi, joka päättyi 266,750 mk:aan, toimisto teki kaikkiaan 14 eri esitystä erikoismäärärahoista toimiston ennakolta arvaamattomiin kuluihin, yhteismäärältään 345,035 mk. Tähän määrään sisältyy m.m. 185,300 mk:n arvoisen kaluston hankkiminen väestönsuojelukeskuksen kalliosuojaan. Sen lisäksi tehtiin yhteensä 18 eri esitystä erikoismäärärahoista sodan aiheuttamien korvauksien suorittamiseksi, yhteismäärältään 125,765:85 mk. Nämä määrärahat käsittivät korvauksia vuokrasta, turmeltuneesta ja hävinneestä omaisuudesta, väestönsuojelukeskuksen käytössä olleista autoista y.m. Vielä toimisto antoi lausuntoja suoraan kaupunginhallitukselle jätetyistä anomuksista, jotka koskivat sodan aiheuttamia korvausasioita.

Heinäkuun 11 p:nä 1940 tekemällään päätöksellä kaupunginhallitus antoi väestönsuojelutoimiston tehtäväksi periä taloilta kaupungin huoltoviraston sodan aikana talonryhmien varattomille jäsenille antamien ruokailulippujen arvon. Näitä lippuja oli annettu 404 talon suojelehenkilös-tölle yhteensä 488,117 mk:n arvosta. Vuoden loppuun mennessä väestönsuojelutoimisto oli saanut perityksi 237 talolta yhteensä 237,532 mk. 137 taloa kieltäytyi suorittamasta osuuksiaan, yhteensä 212,772 mk. Käyttämättömiä ruokailulippuja palautettiin yhteensä 853 mk:n arvosta. 30 talon osalta selvittely siirtyi seuraavaan vuoteen; niille annettujen lippujen arvo oli 36,960 mk.

Kiertokirjeessään huhtikuun 25 p:ltä 1940 kaupunginhallitus määräsi, että kaupungin virastojen ja laitosten väestönsuojeluvälineet ja -varusteet oli siirrettävä säilytettäväksi toimiston väestönsuojeluvälinevarastoon. Tätä määräystä noudattaen toimitti 77 kaupungin virastoa ja laitosta kesällä ja syksyllä väestönsuojeluvälineensä kyseiseen varastoon. Virastojen ja laitosten laatikkojen ja pakkausten lukumäärä on yhteensä 212 kpl, jonka lisäksi tulee yli 300 paria y.m. irrallaan säilytettäviä välineitä. Näitä samoin kuin väestönsuojelukeskuksen ja -muodostelmien väestönsuojelu-

välineitä hoiti varaston vahtimestari, joka sitä paitsi huolehti varaston lämmittämisestä.

Heinäkuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1940 välisenä aikana toimisto hyväksyi kaikkiaan 497 laskua ja maksumääräystä.

Väestönsuojelulaitteisiin tutustuminen. Kesäkuun 18 p:nä väestönsuojelulautakunta tutustui Johanneksenrinteen ja pääpaloaseman alle rakennettaviin kalliosuojiiin sekä Unioninkadun yleiseen väestönsuojatunneliin, ja joulukuun 12 p:nä lautakunta kävi tutustumassa Vanhankaupungin vesijohtolaitoksen henkilökunnan väestönsuojiiin.

Pääkaupungin väestönsuojelujärjestelyt olivat ulkopuolistenkin huomion kohteena sikäli, että eräät väestönsuojelutarkastajat ja muiden kaupunkien sekä useat ruotsinmaalaiset väestönsuojeluviranomaiset y.m. pyysivät niistä tietoja tai kävivät niihin tutustumassa. Väestönsuojelutoimisto järjesti tutustumiskäyntejä väestönsuojelutoimistoon ja eräihin kalliosuojiiin myöskin sisäasiainministeriön väestönsuojelu- ja poliisiasiainosastojen toimeenpanemien poliisi- ja väestönsuojelupäällystökurssien osanottajille.

XIX. Ammattioppilaslautakunta

Ammattioppilaslautakunnan toiminnasta v. 1940 saatiin seuraavat tiedot:

Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna insinööri E. E. Söderman puheenjohtajana sekä jäseninä talousneuvos A. Haanoja, joka samalla toimi varapuheenjohtajana, ja kultaseppä F. O. Lindroos työnantajain edustajina ja ilmajarrutarkastaja J. V. Laine ja kirjansitoja F. Merikoski työntekijäin edustajina; edellisen jäsenryhmän varamiehinä olivat insinööri F. Kreander ja kirjapainonjohtaja J. K. Paasio ja jälkimmäisen rouva L. Ahmala ja vaatturi R. Virta. Sihteerinä toimi varatuomari T. Törnblom ja kanslistina rouva T. Törnblom.

Vuoden aikana pidettiin neljä kokousta, joissa pidettyjen pöytäkirjain pykälälukumäärä oli 44. Arvostelulautakunnalla oli kaikkiaan 13 kokousta pöytäkirjain pykälälukumäärän ollessa 15.

Kertomusvuonna luetteloiitiin 85 oppisopimusta ja edellisiltä vuosilta oli jäljellä 567 sopimusta. Vuoden kuluessa päättyi 41 sopimusta ja purettiin eri syistä 20 sopimusta ¹⁾, joten luetteloituja, voimassa olevia oppisopimuksia oli vuoden lopussa kaikkiaan 591. Ammattikokeissa hyväksyttiin kaikki kokeisiin osallistuneet 48 henkilöä. Kertomusvuoden aikana luetteloidut oppisopimukset jakautuivat ammateittain seuraavasti:

Valajia	2	Veturinlämmittäjiä	15
Kursoojia	1	Vaattureita	2
Viilajia	13	Latojia	8
Rautasorvaajia	4	Painajia	7
Muita konetyöntekijöitä	2	Kemigraafeja	6
Läkki- ja levyseppiä	1	Kivipainajia	1
Sähkömonttöoreita	1	Kirjansitojia	1
Kulta- ja hopeaseppiä	1	Valokuvaajia	1
Emaljityöntekijöitä	1	Kamppaajia	16
Mallipuuseppiä	2		
			<u>Yhteensä 85</u>

Luetteloiduista oppisopimuksista oli 68 miesten oppisopimuksia ja 17 naisten, joista 1 kuului latojan ja 16 kampaajan ammattialaan. 16 miesoppilasta ja 16 naisoppilasta teki sopimuksen 3 vuodeksi ja 52 miesoppilasta ja 1 naisoppilas 4 vuodeksi. Oppilaskodissa asui ja kodin ruoassa oli kaikkiaan 8 miesoppilasta, ja 60 miesoppilaalla ja kaikilla 17 naisoppilaalla oli oma asunto ja talous.

¹⁾ 1 valajan, 1 käämijän, 1 sähkömonttöörin, 1 mallipuusepän, 1 latojan, 1 kirjansitojan, 1 konepuusepän, 2 rautasorvaajan, 2 kemigraafin, 3 veturinlämmittäjän, 4 viilajan ja 2 muun konetyöntekijän sopimukset.

XX. Kotitalouslautakunta

Kotitalouslautakunta antoi toiminnastaan v. 1940 seuraavan selostuksen:

Kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat v. 1940 talousneuvos M. Sillanpää puheenjohtajana, talousneuvos H. Gebhard varapuheenjohtajana ja rouva H. Brander, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen jäseninä. Kaupunginhallitusta edusti kokouksissa rouva M. Salmela-Järvinen ja sihteerinä toimi kotitalousneuvoja I. Grotentelt. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Lähetettyjen kirjeiden ja kirjelmien luku oli 79, saapuneiden 78.

Toimihenkilöt. Lautakunnan vakinaisista kotitalousneuvojista toimivat käsityönopettaja I. Grotentelt ja talousopettaja L. Virki kotitalouskerholassa Mäkelänkadun 45:ssä, talousopettaja M. Koivisto opetuskeittiössä Helsinginkadun 26:ssa ja talousopettaja K. Vöry opetuskeittiössä Fredrikinkadun 16:ssa. Ylimääräisinä käsityöneuvojina toimivat neiti A. Kautonen, rouva L. Lehtonen ja käsityönopettaja H. Löfgrén. Apuopettajina talouskurseilla toimivat talousopettajat A.-E. Junno, T. Lindroos, D. Schönholtz ja B. Widnäs. Tyttökerhojen ohjaajana toimi rouva S. Salo ja laulun opetusta hoiti rouva R. Hangasjärvi.

Toiminta. Lautakunnan opetustoiminta tapahtui seuraavissa huoneistoissa: Helsinginkadun 26:ssa olevassa opetuskeittiössä, Mäkelänkadun 45:ssä olevassa kotitalouskerholassa ja Fredrikinkadun 16:ssa olevassa opetuskeittiössä. Koska ensiksi mainitussa ei ollut erityistä käsityöhuonetta, lautakunta kaupunginhallituksen luvalla sai käyttää suomenkielisen työväenopiston käsityösalia käsityönopetukseensa.

Sodan takia saattoi kurssitoiminta eri opetushuoneistoissa alkaa vasta huhtikuun 20 p:nä ja senkin jälkeen sodan seuraukset vielä monella tavalla vaikuttivat lautakunnan työn järjestelyyn. Syksyllä ilmennyt elintarpeiden niukkuus ja osaksi puutekin pakotti yhä yksinkertaistamaan talouskurssien ohjelmaa. Sitä vastoin ei vaetetustavarain säännöstely vielä ehtinyt vaikuttaa käsityötoiminnan laajuuteen.

Sodan aikana oli Mäkelänkadun 45:ssä oleva huoneisto luovutettu työnvälitystoimistolle, ja Helsinginkadun 26:ssa ja Fredrikinkadun 16:ssa jatkettiin kaupunginhallituksen antamalla luvalla Sosialidemokraattisen työläisnaisliiton harjoittamaa avustus- ja työtupatoimintaa. Tähän työhön, joka oli käynnissä tammikuun alkupuolelta huhtikuun 20 p:ään asti lautakunnan toimihenkilöt osallistuivat.

Lautakunnan oma toiminta alkoi siis vasta huhtikuun lopulla, ja sovellettiin se säännöstely- ja pula-ajan mahdollisuuksia ja tarpeita vastaavaksi. Lautakunta koetti tällöin parhaansa mukaan auttaa perheenmääntä heidän vaikeassa työssään.

Talousopetuksessa järjestettiin yhteensä 40 kurssia käsittäen 373 eri opetustilaisuutta, joihin osallistui kaikkiaan 564 oppilasta, kuten selviää seuraavasta:

Opetusaine	Kursseja	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia	Oppilaita
Taloudellinen yksinkertainen ruoanlaitto ...	11	10	159
Säännöstelyajan ruoanlaitto	11	6	132
Leipominen	1	5	13
Säilöönpano ja kasvisruokien valmistus	6	5	70
Talousopetus kerho- ja koulutyttöille	4	30	68
» kotiapulaisille	3	12	45
Jouluruokien valmistus	2	2	24
Siirapin valmistus	2	1	53
Yhteensä	40	—	564

Havainto-opetusta ja neuvontaa ruoanlaitossa, säilöönpanossa ja kodinhoidossa annettiin eri keittiöissä yhteensä 48 kertaa ja oli näissä tilaisuuksissa läsnä kaikkiaan 1,516 henkilöä. Lautakunnan erikoiskurssit kotiapulaisille ja useimmat ruotsinkieliset talouskurssit pidettiin Fredrikinkadun 16:n opetuskeittiössä. Ruotsinkielisiä kursseja oli kaikkiaan 5 ja niillä 64 osanottajaa. Syksyllä toimeenpantu havaintoesitys siirapin valmistuksessa sai osakseen suurta huomiota. Lisäksi lautakunnan talousopettajat esittivät radiossa ruoanvalmistusohjeita yhteensä 7 kertaa.

Käsityöopetuksessa järjestettiin 27 kurssia käsittäen 355 opetustilaisuutta, joihin osallistui kaikkiaan 673 oppilasta, kuten ilmenee seuraavasta:

Opetusaine	Kursseja	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia	Oppilaita
Käsityöneuvonta	17	16	527
Käsityöneuvonta tytöille	3	16	86
Hattujen valmistus	5	5	51
Peitteiden valmistus	1	5	3
Patjojen valmistus	1	5	6
Yhteensä	27	—	673

Kerran kuukaudessa järjestettiin kurssilaisille yhteisiä ohjelmallisia tilaisuuksia, koti-iltoja, joihin oli vapaa pääsy. Ohjelma käsitti esitelmiä kodin- ja terveydenhoidon, kasvatuksen ja huoltokysymysten alalta, soittoa, laulua y.m. Koti-iltoja pidettiin kaikkiaan 4, ja osallistui niihin n. 385 henkilöä.

Kurssitoiminnan ohella ja lisäksi harjoitettiin kerhotyötä lasten, nuorten tyttöjen ja äitien keskuudessa. Lasten ja tyttöjen kerhot toimivat Mäkelänkadun 45:ssä ja mainittakoon niiden toiminnasta seuraavaa: Iän perusteella tytöt jaettiin eri ryhmiin, kaikkiaan 10:een, joihin kuului 148 tyttöä. Nuorempia ohjattiin askartelussa ja laululeikeissä, vanhempia käsittöissä ja taloustoimissa. Sitä paitsi harrastettiin urheilua ja retkeilyä. Aikuisille järjestettiin eri opetuskeittiöissä kerhoja, jotka kokoontuivat kerran viikossa ja joissa harrastettiin kodinhoito- ja kasvatuskysymyksiä, kirjallisuutta ja laulua. Kerhot järjestivät opettajiensa johdolla juhlia, kuten äitienpäivä- ja joulujuhlat, sekä tekivät retkiä ja kävivät museoissa ja näyttelyissä. Kerhojen jäsenmäärä oli n. 225.

Lautakunnan erilaisiin opetus- y.m. tilaisuuksiin osallistui kertomusvuonna n. 3,500 henkilöä.

Menot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin lautakunnan käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin.

Menoerä	Määräraha	Todelliset menot	Säästetty (+) tai ylitetty (-) määrä	
			Markkaa ja penniä	
Palkkiot	9,000 —	6,400 —	+ 2,600	—
Sääntöpalkkaiset virat	142,020 —	147,870 —	— 5,850	—
Tilapäistä työvoimaa	143,040 —	135,900 —	+ 7,140	—
Vuokra	79,200 —	79,200 —	—	—
Lämpö	8,500 —	8,166 95	+ 333 05	—
Valaistus	4,000 —	2,307 40	+ 1,692 60	—
Siivoaminen	2,500 —	2,353 05	+ 146 95	—
Kaluston kunnossapito	3,000 —	2,879 90	+ 120 10	—
Painatus ja sidonta	1,000 —	727 —	+ 273 —	—
Tarverahat	10,000 —	7,068 90	+ 2,931 10	—
Tarveaineet kurssitoimintaa ja havainto-opetusta varten	80,000 —	33,579 75	+ 46,420 25	—
Yhteensä	482,260 —	426,452 95	+ 55,807 05	—

Tulot. Erilaisista kurseista oli tuloja 31,155: 20 mk.

XXI. Kaupunginkirjasto

Kaupunginkirjaston johtokunnan kertomus ¹⁾ v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Johtokuntaan kuuluivat filosofiantohtori A. H. Bergholm, puheenjohtajana, toimistopäällikkö G. Modeen, varapuheenjohtajana, sekä muina jäseninä levikkipäällikkö V. Aronen, rouva E. Peräläinen ja valtionsyyttäjä A. Planting. Kaupunginhallituksen edustajana kirjaston johtokunnassa oli filosofianmaisteri P. Railo. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa.

Henkilökunta. Tammikuun 31 p:nä erosi kirjastonhoitaja filosofianmaisteri U. Therman, joka v:n 1908 alusta saakka oli suurella harrastuksella ja menestyksellä hoitanut virkaansa. Hänen sijaansa kaupunginvaltuusto huhtikuun 10 p:nä valitsi Tampereen kaupunginkirjaston johtajan filosofiantohtori U. Saarnion, joka astui virkaansa kesäkuun 1 p:nä. Johtokunta valitsi ylemmän palkkaluokan amanuensseiksi filosofianmaisteri A.-L. Harjuvaaran, joka maaliskuun 4 p:nä astui toimeensa, ja filosofianmaisteri I. Vaseniuksen, joka joulukuun 1 p:nä ryhtyi tointansa hoitamaan. Vuoden kuluessa kuolivat alemman palkkaluokan amanuenssi K. Färiling maaliskuun 7 p:nä, ylemmän palkkaluokan amanuenssi E. Kytömaa kesäkuun 18 p:nä ja valvoja E. Willman syyskuun 17 p:nä. He olivat monta vuotta uutterasti ja menestyksellisesti toimineet kirjastossa.

Sairaslomaa myönnettiin 31 virkailijalle 53 eri tapauksessa, yhteensä 2,285 työtuntia. V. 1939 vastaavat luvut olivat 35, 74 ja 4,870.

Lainaus. Kirjalainojen lukumäärä v. 1940 ja 1939 oli seuraava:

	1940		1939	
	Kaikkiaan	Keskimäärin lainauspäivää kohden	Kaikkiaan	Keskimäärin lainauspäivää kohden
Pääkirjasto	403,750	1,424	397,848	1,300
Kallion haarakirjasto....	220,770	790	206,475	677
Töölön »	61,706	220	57,310	188
Vallilan »	54,184	208	46,316	152
Käpylän »	24,534	99	18,124	69
Pasilan »	10,089	46	9,037	34
Eteläinen »	13,939	62	—	—
Yhteensä	788,972	2,849	735,110	2,420

Vuoden kuluessa lainaus lisääntyi, huolimatta siitä että kirjasto oli suljettuna helmikuun 19 p:ään asti. Lainauspäivien lukumäärä oli pääkirjastossa 290, lasten ja nuorison osastolla 261, Kallion haarakirjastossa

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä lukusaleissa on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1940/41.

290, lasten ja nuorison osastolla 261, Töölön haarakirjastossa 280, Vallilan haarakirjastossa 260, Käpylän haarakirjastossa 247, Pasilan haarakirjastossa 221 ja Eteläisessä haarakirjastossa 224.

Suurin määrä päivässä annettuja kirjalainoja oli 5,192.

Aikuisille sekä lapsille ja nuorisolle annettujen kirjalainojen välinen suhde käy ilmi seuraavasta taulukosta:

	Kirjalainoja aikuisille		Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle		Kirjalainoja kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	322,643	79.9	81,107	20.1	403,750
Kallion haarakirjasto	144,514	65.5	76,256	34.5	220,770
Töölön »	37,725	61.1	23,981	38.9	61,706
Vallilan »	27,942	51.6	26,242	48.4	54,184
Käpylän »	12,866	52.4	11,668	47.6	24,534
Pasilan »	5,587	55.4	4,502	44.6	10,089
Eteläinen »	6,354	45.6	7,585	54.4	13,939
Yhteensä	557,631	70.7	231,341	29.3	788,972

V. 1939 lainattiin aikuisille 553,906 nidosta eli 75.4 % sekä lapsille ja nuorisolle 181,204 eli 24.6 %. Lisäys kirjalainoissa lapsille ja nuorisolle oli suurempi kuin aikuisille.

Romaani- ja kertomakirjallisuuden sekä muun kirjallisuuden välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta, jossa myöskin on otettu huomioon aikuisten sekä lapsille ja nuorisolle annettujen lainain välinen ero:

	Kirjalainoja aikuisille				Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle				Kirjalainoja kaikkiaan			
	Romaani-kirjallisuus		Muu kirjallisuus		Kertomakirjallisuus		Muu kirjallisuus		Romaani ja kertomakirjallisuus		Muu kirjallisuus	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pääkirjasto	196,576	60.9	126,067	39.1	55,005	67.8	26,102	32.2	251,581	62.3	152,169	37.7
Kallion haarakirjasto	97,026	67.1	47,488	32.9	58,222	76.4	18,034	23.6	155,248	70.3	65,522	29.7
Töölön »	25,396	67.3	12,329	32.7	16,830	70.2	7,151	29.8	42,226	68.4	19,480	31.6
Vallilan »	18,438	66.0	9,504	34.0	20,136	76.7	6,106	23.3	38,574	71.2	15,610	28.8
Käpylän »	8,755	68.0	4,111	32.0	9,437	80.9	2,231	19.1	18,192	74.2	6,342	25.8
Pasilan »	3,268	58.5	2,319	41.5	3,141	69.8	1,361	30.2	6,409	63.5	3,680	36.5
Eteläinen »	3,732	58.7	2,622	41.3	5,787	76.3	1,798	23.7	9,519	68.3	4,420	31.7
Yhteensä	353,191	63.3	204,440	36.7	168,558	72.9	62,783	27.1	521,749	66.1	267,223	33.9

V. 1939 lainattiin kaikkiaan 466,745 nidosta eli 63.5 % romaani- ja kertomakirjallisuutta sekä 268,365 nidosta eli 36.5 % muuta kirjallisuutta. Lainatun romaani- ja kertomakirjallisuuden sekä toiselta puolen muun kirjallisuuden välinen suhde muuttui siten kertomusvuonna jonkin verran edellisen eduksi.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulukko:

	Suomenkielinen kirjallisuus		Skandinaavinen kirjallisuus		Muunkielinen kirjallisuus		Kirjalainoja kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	243,233	60.2	139,960	34.7	20,557	5.1	403,750
Kallion haarakirjasto	200,380	90.8	20,390	9.2	—	—	220,770
Töölön »	40,872	66.2	20,834	33.8	—	—	61,706
Vallilan »	46,701	86.2	7,483	13.8	—	—	54,184
Käpylän »	21,637	88.2	2,897	11.8	—	—	24,534
Pasilan »	9,148	90.7	941	9.3	—	—	10,089
Eteläinen »	10,720	76.9	3,219	23.1	—	—	13,939
Yhteensä	572,691	72.6	195,724	24.8	20,557	2.6	788,972

Kaikilta lainausosastoilta lainattiin v. 1939 suomenkielistä kirjallisuutta 523,430 nidosta eli 71.2 %, skandinaavista kirjallisuutta 190,810 nidosta eli 26.0 % ja muunkielistä kirjallisuutta 20,870 nidosta eli 2.8 %.

Kirjavaraston eri kirjallisuusryhmistä lainattujen nidosten luku ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	Pääkirjasto	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Eteläinen	Kirjalainoja kaikkiaan	%
		haarakirjasto							
I. Uskontoa	4,183	940	247	218	38	37	84	5,747	0.7
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	37,135	15,664	5,725	4,280	1,905	1,257	1,605	67,571	8.6
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	26,094	15,031	4,695	3,363	1,675	821	766	52,445	6.7
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	251,581	155,248	42,226	38,574	18,192	6,409	9,519	521,749	66.1
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuushistoriaa ja taidetta	22,301	9,442	2,556	2,440	702	702	638	38,781	4.9
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	21,376	8,231	2,185	1,749	723	218	441	34,923	4.4
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	11,218	3,660	650	744	268	151	105	16,796	2.1
VIII. Kielitiedettä	7,576	2,765	823	336	141	66	86	11,793	1.5
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	22,286	9,789	2,599	2,480	890	428	695	39,167	5.0
Yhteensä	403,750	220,770	61,706	54,184	24,534	10,089	13,939	788,972	100.0

V. 1939 eri kirjallisuusryhmistä annettujen lainain prosenttiluvut olivat I. o, 8.6, 7.3, 63.5, 5.4, 4.8, 2.6, 1.8, 5.0. Kertomusvuonna lisääntyivät suhteellisesti ryhmästä IV annetut lainat kun sitä vastoin ryhmistä I, III, V, VI, VII ja VIII annetut lainat suhteellisesti vähenivät. Ryhmiä II ja IX koskevat prosenttiluvut pysyivät muuttumattomina.

Lainaaajat. Kotilainoja sai kaikkiaan 42,656 henkilöä, joista 10,813 oli uusia lainaajia. Seuraavassa taulukossa on lainaajia koskevia tietoja:

	Aikuiset					Lapset ja nuorisot					Kaikkiaan
	Miehiä	%	Naisia	%	Zhteensä	Poikia	%	Tyttöjä	%	Zhteensä	
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli suomi</i>											
Pääkirjasto	5,742	44.7	7,091	55.3	12,833	1,050	56.8	797	43.2	1,847	14,680
Kallion haarakirjasto...	3,305	45.8	3,919	54.2	7,224	1,352	58.0	979	42.0	2,331	9,555
Töölön » ...	536	40.6	784	59.4	1,320	475	65.7	248	34.3	723	2,043
Vallilan » ...	526	49.0	547	51.0	1,073	329	49.8	331	50.2	660	1,733
Käpylän » ...	380	50.4	374	49.6	754	245	56.7	187	43.3	432	1,186
Pasilan » ...	111	49.6	113	50.4	224	56	49.6	57	50.4	113	337
Eteläinen » ...	131	43.4	171	56.6	302	106	52.7	95	47.3	201	503
Yhteensä	10,731	45.2	12,999	54.8	23,730	3,613	57.3	2,694	42.7	6,307	30,037
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli ruotsi</i>											
Pääkirjasto	3,288	38.7	5,203	61.3	8,491	569	55.4	459	44.6	1,028	9,519
Kallion haarakirjasto...	327	46.1	382	53.9	709	80	44.7	99	55.3	179	888
Töölön » ...	309	39.9	465	60.1	774	204	47.4	226	52.6	430	1,204
Vallilan » ...	67	45.3	81	54.7	148	57	53.3	50	46.7	107	255
Käpylän » ...	63	42.6	85	57.4	148	30	50.0	30	50.0	60	208
Pasilan » ...	29	54.7	24	45.3	53	5	50.0	5	50.0	10	63
Eteläinen » ...	50	41.3	71	58.7	121	24	38.1	39	61.9	63	184
Yhteensä	4,133	39.6	6,311	60.4	10,444	969	51.6	908	48.4	1,877	12,321
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli jokin muu kieli</i>											
Pääkirjasto	160	55.0	131	45.0	291	2	28.6	5	71.4	7	298
<i>Lainaaajia kaikkiaan</i>											
Pääkirjasto	9,190	42.5	12,425	57.5	21,615	1,621	56.2	1,261	43.8	2,882	24,497
Kallion haarakirjasto...	3,632	45.8	4,301	54.2	7,933	1,432	57.1	1,078	42.9	2,510	10,443
Töölön » ...	845	40.4	1,249	59.6	2,094	679	58.9	474	41.1	1,153	3,247
Vallilan » ...	593	48.6	628	51.4	1,221	386	50.3	381	49.7	767	1,988
Käpylän » ...	443	49.1	459	50.9	902	275	55.9	217	44.1	492	1,394
Pasilan » ...	140	50.5	137	49.5	277	61	49.6	62	50.4	123	400
Eteläinen » ...	181	42.8	242	57.2	423	130	49.2	134	50.8	264	687
Yhteensä	15,024	43.6	19,441	56.4	34,465	4,584	56.0	3,607	44.0	8,191	42,656

V. 1939 oli lainaajien lukumäärä 43,313, joista 29,980 eli 69.2 %:lla oli äidinkielenä suomi, 13,014 eli 30.1 %:lla ruotsi ja 319 eli 0.7 %:lla jokin muu kieli. Vastaavat kertomusvuotta koskevat prosenttiluvut ovat 70.4, 28.9 ja 0.7. Suomenkielisten lainaajain lukumäärä lisääntyi siis suhteellisesti vähäisen (1.2 %) ruotsinkielisten suhteellisesti vähentyessä saman verran. Muunkielisten lainaajien lukumäärä jäi suhteellisesti muuttumattomaksi. Aikuisten ja nuorten lainaajien suhdeluku muuttui nuorten eduksi; aikuisten prosenttiluku oli 80.8 (84.2 v. 1939) ja nuorten 19.2 (15.8 v. 1939). Miesten ja naisten lukumäärää osoittavat prosenttiluvut olivat edellisten 43.6 (45.9 v. 1939) ja jälkimmäisten 56.4 (54.1 v. 1939). Nuorista lainaajista oli 56.0 % (59.2 v. 1939) poikia ja 44.0 % (40.8 v. 1939) tyttöjä.

Lukusalit. Pääkirjaston opintosali ja yleinen lukusali olivat avoinna 302 päivänä, sanomalehtisali 303 päivänä ja lasten lukusali 273 päivänä. Kallion haarakirjastossa oli aikuisten lukusali avoinna 301 päivänä, sanomalehtisalit 302 päivänä ja lasten lukusali 261 päivänä. Töölön haarakirjastossa oli sanomalehtisali avoinna 291 päivänä ja lasten lukusali 280 päivänä. Vastaavat aukiolopäivät olivat Vallilassa 273 ja 272, Käpylässä 272 ja 271, Pasilassa 273 ja 272 ja Eteläisessä haarakirjastossa 237 ja 237. Päivittäinen aukioloaika oli sama kuin ennenkin.

Lukusalikäyntien lukumäärä v. 1940 ja 1939 käy ilmi seuraavasta taulukosta:

	Opintosali		Aikuisten lukusalit		Sanomalehtisalit		Lasten lukusali		Käyntejä kulkiaan	
	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939
Pääkirjasto	23,899	32,245	32,809	34,579	180,598	227,825	53,583	53,866	290,889	348,515
Haarakirjasto										
Kallion	—	—	24,379	25,281	187,804	269,492	49,211	43,862	261,394	338,635
Töölön	—	—	—	—	46,776	114,498	13,097	18,289	59,873	132,787
Vallilan	—	—	—	—	122,640	144,151	24,000	27,132	146,640	171,283
Käpylän	—	—	—	—	75,990	67,609	4,972	5,136	80,962	72,745
Pasilan	—	—	—	—	11,189	13,803	4,319	6,507	15,508	20,310
Eteläinen	—	—	—	—	65,526	126,032	3,169	—	68,695	126,032
Yhteensä	23,899	32,245	57,188	59,860	690,523	963,410	152,351	154,792	923,961	1,210,307

Lukusalikäyntien päivittäinen keskimäärä oli seuraava:

	1940	1939
Pääkirjasto	980	1,093
Kallion haarakirjasto	892	1,069
Töölön »	208	417
Vallilan »	537	552
Käpylän »	297	246
Pasilan »	57	64
Eteläinen »	290	496
Yhteensä	3,261	3,937

Vuoden kuluessa ilmestyneitä aikakaus- ja sanomalehtiä oli lukusaleissa yleisön käytettävänä seuraava määrä:

	Aikakauslehtiä		Sanomalehtiä	
	luku	kpl	luku	kpl
Pääkirjasto	376	421	60	82
Kallion haarakirjasto	141	162	68	85
Töölön »	51	57	23	28
Vallilan »	54	65	21	35
Käpylän »	40	44	18	22
Pasilan »	38	42	16	16
Eteläinen »	46	53	17	33

Kirjavarasto. Kaupunginvaltuuston v. 1934 vahvistamien kirjavaran tarkastusta koskevien säännösten mukaisesti tarkastivat kirjaston virkailijat kesäkuussa puolet IV ryhmään kuuluvista kirjoista. Tarkastuksen valvojina olivat kuten aikaisemmin filosofianmaisterit C. R. Gardberg ja S.-K. Kilpi.

Kirjaston luetteloista poistettiin 4,331 loppuunkulunutta nidosta, joista 3,515 oli kuulunut pääkirjastoon, 775 Kallion haarakirjastoon, 36 Töölön haarakirjastoon, 1 Vallilan haarakirjastoon, 1 Pasilan haarakirjastoon ja 3 Eteläiseen haarakirjastoon.

Kirjastoon luetteloitiin ja hankittiin 16,302 uutta nidosta. Luetteloitu kirjavarasto käsitti vuoden alussa 251,994 nidosta ja vuoden lopussa 263,965 nidosta. Viimeksi mainituista oli 142,164 eli 53.9 % suomenkielistä, 110,951 eli 42.0 % skandinaavista ja 10,850 eli 4.1 % muunkielistä kirjallisuutta. Vastaavat prosenttiluvut olivat v. 1939 53.4, 42.6 ja 4.0.

Vuoden lopussa kirjavarasto jakaantui eri kirjallisuusryhmiin seuraavasti:

	Nidoksia	%
I. Uskontoa	8,966	3.4
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	26,306	10.0
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	14,985	5.7
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	98,971	37.6
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuushistoriaa ja taidetta	29,457	11.1
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	15,827	6.0
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	16,708	6.3
VIII. Kielitiedettä	4,523	1.7
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita sekalaisia aineita	17,081	6.6
X. Lukusaleihin sijoitettua kirjallisuutta (haku-teoksia, sidottuja aikakaus- ja sanomalehtiä y. m.)	31,141	11.8
Yhteensä	263,965	100.0

Vastaavat prosenttiluvut olivat v. 1939 3.4, 9.7, 5.8, 37.4, 11.8, 5.9, 6.3, 1.7, 6.4, ja 12.1.

Pääkirjaston ja haarakirjastojen kesken kirjavarasto jakaantui vuoden vaihteessa seuraavasti:

	1940		1939	
	Nidoksia	%	Nidoksia	%
Pääkirjasto	149,449	56.6	145,034	57.6
Kallion haarakirjasto	63,260	24.0	60,603	24.0
Töölön »	19,351	7.3	18,109	7.2
Vallilan »	15,574	5.9	14,417	5.7
Käpylän »	8,439	3.2	7,792	3.1
Pasilan »	5,361	2.0	4,631	1.8
Eteläinen »	2,531	1.0	1,408	0.6
Yhteensä	263,965	100.0	251,994	100.0

Kirjavaraston arvo arvioitiin vuoden alussa 6,212,250 mk:ksi ja vuoden lopussa 6,647,640 mk:ksi.

Kirjalahjat. Kertomusvuonna merkittiin kirjalahjoituksia seuraavilta henkilöiltä ja laitoksilta: Arbetarnas bildningsförbund (Tukholma), insinööri P. Blom, herra H. Blomstedt, Deichmanin kirjasto (Oslo); Englannin lähetystö Helsingissä, Helsingin Historyayhdistys, Helsingin kaupungin huoltolautakunta, Helsingin kaupungin teknilliset laitokset, Helsingin kaupungin tilastotoimisto, Helsingin säästöpankki, tohtorinrouva E. Hornborg, filosofianmaisteri M. Kanninen, Kansallis-Osake-Pankki, Kirjansitomo Atlas, København Magistat, La Biblioteca Comunale dell'Archiginnasio (Bologna), L. Laurent, Odense Centralbibliotek, professori H. E. Pipping, yliopettaja L. Pohjala, Porin kaupunginkirjasto, Puolan lähetystö Helsingissä, Ranskan lähetystö Helsingissä, Rockefeller Foundation, Salon kauppalanhallitus, herra G. Scheiwiller (Milano), O. Silvennoinen, Suomen kunnallinen keskustoimisto, Svenska litteratursällskapet i Finland, Tampereen kaupungin kirjasto, tilastollinen päätoimisto, Turun kaupunginhallitus, Turun kaupunginkirjasto, Turun yliopiston kirjasto, Uppsalan yliopiston kirjasto, Th. Wulff oy., ja professori J. Öhquist.

Tulot. Kirjaston tulot olivat 87,771 mk oltuaan 127,465: 35 mk v. 1939.

Pääkirjaston ja haarakirjastojen tulojen jakautuminen selviää seuraavasta taulukosta:

	Pää- kirjasto	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Eteläinen	Tuloja kaikkiaan
		haarakirjasto						
		Markkaa ja penniä						
<i>Kuukausi</i>								
Tammikuu	—	—	—	—	—	180	—	180
Helmikuu	103	128	—	—	—	180	—	411
Maaliskuu	1,697	533 50	99 50	178	21	185	—	2,714
Huhtikuu	2,353 50	1,176 50	307	278	64 50	185	—	4,364 50
Toukokuu	5,331	1,703 50	449 50	312 50	91	266	—	8,153 50
Kesäkuu	4,137 50	1,108 50	216 50	255 50	82	492	5	6,297
Heinäkuu	5,730	1,616	479	352	122 50	240 50	37	8,577
Elokuu	6,361	1,292	398	259 50	65 50	212	45 50	8,633 50
Syyskuu	6,843 50	1,945 50	369	231	194	226	62 50	9,871 50
Lokakuu	8,593 50	2,053	434	323	221 50	245 50	306 50	12,177
Marraskuu	8,221 50	2,528 50	407	423	185	249	117	12,131
Joulukuu	9,756	2,931	426 50	564	248	250 50	85	14,261
Yhteensä	59,127 50	17,016	3,586	3,176 50	1,295	2,911 50	658 50	87,771
<i>Tuloerä</i>								
Sakkoja	53,652	13,634 50	3,397 50	2,305 50	1,115 50	380	435 50	74,920 50
Suom. kiel. luett. ...	395	1,134	6	182	53	29	5	1,804
Ruots. kiel. luett. ...	319	170	18	27	20	—	—	554
Vieraskiel. luett. ...	113	9 50	25	—	—	—	—	147 50
Eräätynneitä vak. ...	1,232	216	—	—	—	—	—	1,448
Sekalaisia tuloja ...	3,416 50	1,852	139 50	662	106 50	2,502 50	218	8,897
Yhteensä	59,127 50	17,016	3,586	3,176 50	1,295	2,911 50	658 50	87,771

Lainaajat maksoivat sakkoa 31,959 tapauksessa. Kaupunginkassaan suoritettujen erääntyneiden vakuuksien lukumäärä oli 70. Kaikkiaan myytiin 780 luetteloa, joista 630 käsitti suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden (A-ryhmä), 110 pääasiassa ruotsinkielisen kirjallisuuden (B-ryhmä) ja 40 yksinomaan saksan-, ranskan- ja englanninkielisen kirjallisuuden (C-ryhmä). Myydyt luettelot jakaantuivat hintansa ja laatunsa puolesta seuraavasti:

Hinta, mk	A-ryhmä	B-ryhmä	C-ryhmä	Yhteensä	Hinta, mk	A-ryhmä	B-ryhmä	C-ryhmä	Yhteensä
1	52	—	—	52	5	2	—	24	26
1: 50	—	—	9	9	6	—	77	—	77
2	139	25	7	171	12	17	2	—	19
3	420	6	—	426	<hr/>				
					Yhteensä	630	110	40	780

Kadonneitten ja vahingoittuneiden kirjojen korvausrahoja kertyi 2,370 mk.

Menot ¹⁾ ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä, johon myös on otettu kirjastolle myönnetty määrärahat:

	Määräraha, mk	Menot, mk
Palkat, palkkiot ja sairasapu	2,223,690: —	2,220,270: 50
Vuokrat	585,540: —	585,540: —
Lämpö	128,550: —	127,844: 30
Valaistus	74,000: —	68,427: 50
Siivous	14,000: —	13,997: 10
Vedenkulutus	2,644: —	1,748: 20
Puhtaanapito	14,917: —	9,307: —
Kalusto	19,200: —	19,200: —
Sidonta- ja painatuskulut ²⁾	285,000: —	284,995: 90
Tarverahat	20,500: —	20,151: 80
Kirjallisuus	600,000: —	599,999: 40
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	3,968,041: —	3,951,481: 70

Kaupungin avustamat yhdistykset. Kaupunginhallitukselta avustusta saaneiden yhdistysten Kirjoja sokeille ja Brage sekä Suomen työväen arkiston ja Kasvatusopillisen kirjaston ja lukusalin apurahojen käyttö oli kirjaston johtokunnan valvonnan alainen.

¹⁾ Tähän eivät sisälly kirjastorakennusten kunnossapidosta ja palovakuutuksesta aiheutuneet kulut. — ²⁾ Sidontaan käytettiin 267,663:90 mk ja painatuksiin 17,332 mk.

XXII. Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon johtokunnan kertomus v:lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Museon johtokunnan muodostivat professori A. Hämäläinen puheenjohtajana, professori V. Voionmaa varapuheenjohtajana sekä filosofiantohtori T. Stjernschantz. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli toimistoapulainen M. Salmela-Järvinen. Museon johtaja, arkkitehti A. W. Rancken toimi sihteerinä.

Johtokunta kokoontui vuoden kuluessa neljään istuntoon, joissa museon hallintoa ja hoitoa koskevia asioita käsiteltiin ja otettiin päätettäviksi. Poikkeuksellisten olojen vuoksi ensimmäinen kokous pidettiin vasta toukokuun 15 p:nä.

Museon vahtimestari ja lämmittäjä O. Salin, jolle kaupunginhallitus kesäkuun 6 p:nä myönsi eläkkeen, erosi virastaan heinäkuun 1 p:nä. Museon vahtimestariksi ja lämmittäjäksi valittiin hänen jälkeensä Viipurin kaupunginmuseon entinen vahtimestari A. A. Muje.

Museo oli suljettuna koko v:n 1940, ja sen kokoelmat olivat suureksi osaksi kellariholveissa säilytettävänä.

Museon kokoelmat lisääntyivät yhteensä 247 numerolla, joista huonekaluja, taloustarpeita y.m. oli 18, virkapukuja 1, muistorahoja 1, tauluja ja kuvia 37, valokuvia 160, kirjallisuutta 20 ja arkistoaineistoa 10 numeroa.

Seuraavat henkilöt tekivät lahjoituksia museolle: kenraaliluutnantti B. Åkerman, arkkitehti P. E. af Enehielm, filosofiantohtori H. Lindberg, laamanni A. M. Lassenius, tohtorinrouva S. Ailio, neidit M. ja E. Wrede, talonomistaja K. O. Leschen perilliset ja Eteläisen ruotsalaisen seurakunnan vanhainkodin säätiö, vapaaherratar A. von Bonsdorffin perilliset, Helsingin kaupungin rakennustoimisto, herra A. Nylander, Th. Wulff oy. y.m.

Lisäksi museoon ostettiin tauluja, valokuvia, kirjallisuutta y.m.

XXIII. Musiikkilautakunta

Musiikkilautakunnan toiminnastaan v. 1940 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano ja toiminta. Kaupunginvaltuusto valitsi v:ksi 1940 musiikkilautakunnan puheenjohtajaksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahden sekä muiksi jäseniksi filosofiantohtori V. Annalan, filosofianmaisteri E. von Frenckellin, vaatturi T. Hiekkarannan, kirjaltaja S. K. Leinon, filosofiantohtori H. Ramsayn ja toimittaja R. Sventon. Viimeksi mainitun anottua vapautusta lautakunnan jäsenyydestä, kaupunginvaltuusto valitsi huhtikuun 10 p:nä hänen tilalleen toimittaja E. Meriluodon. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli ministeri V. V. Salovaara. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi filosofiantohtori Ramsay ja sihteerinä vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhejm.

Kun osa lautakunnan jäsenistä v:n 1939—40 sodan aikana oli tärkeissä tehtävissä muilla paikkakunnilla, saattoi lautakunta ennen rauhantekoa kokoontua vain kerran, ollen tällöinkin läsnä ainoastaan kolme jäsentä. Mainingissa kokouksessa tehdyt päätökset kaupunginhallitus kuitenkin hyväksyi, joten ne voitiin panna täytäntöön. Vuoden varrella lautakunta vielä kokoontui 9 kertaa, joten kokousten lukumäärä oli kaikkiaan 10. Pöytäkirjain pykäläluku oli 130 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 133.

Kaupunginorkesterin kokoonpano. Kaupunginorkesterin vakinainen miesluku oli v:n 1940 alussa 71. Sodassa haavoittui trumpetinsoittaja H. Rostamo helmikuun 21 p:nä ja joutui kadoksiin. Orkesterin taiteellinen johtaja professori G. Schnéevoigt, jonka kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut jäämään virkaansa vuoden ajaksi hänen täytettyään marraskuun 8 p:nä 1939 67 vuotta eli siis marraskuun 8 p:ään 1940 saakka, oleskeli sodan puhjettua ulkomailla, aluksi Ruotsissa ja sittemmin, kaupunginhallituksen myönnettyä hänelle virkalomaa maaliskuun 1 p:n ja marraskuun 8 p:n väliseksi ajaksi, Australiassa. Musiikkilautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto lokakuun 30 p:nä päätti v:n 1941 alusta vakinaistaa orkesterin johtajan viran, joka siihen asti oli ollut sopimuspalkkainen, määräten tämän viran kuulumaan 8 palkkaluokkaan, jonka pohjapalkka oli 8,700 mk kuukaudessa. Tämän jälkeen lautakunta kaupunginhallituksen suostumuksella julisti viran haettavaksi. Lausunnon antaminen hakijoista ja uuden johtajan nimittäminen siirtyi kuitenkin v:een 1941.

Kaupunginorkesterin toiminta. Sodan puhjettua kaupunginorkesterin toiminta aluksi kokonaan keskeytyi. Kolmattakymmentä orkesterin jäsentä, heidän joukossaan suurin osa puhallinsoittajia, kutsuttiin näet sotapalvelukseen, joten orkesterin jo yksinomaan musiikkitekneillistäkin syistä oli mahdollonta esiintyä sinfoniaorkesterina. Kun olosuhteet Heslingissä aikaa myöden näyttivät sallivan jonkun iltakonsertin antamisen, kaupunginorkesterin toimisto suunnitteli konsertteja jousiorkesterin puitteissa help-

potajuisin ohjelmin, sillä pidettiin todennäköisenä, että yleisö tänä hermoja kuluttavana aikanakin halusi nauttia hyvästä musiikista, vaikkapa vaatimattomassakin muodossa. Ensimmäinen tällainen konsertti annettiin helmikuun 16 p:nä, ja ennen rauhan solmiamista ehdittiin antaa vielä 2 jousiorkesterikonserttia. Nämä kolme konserttia johti konserttimestari Arvo Hannikainen. Rauhanteon jälkeen, jolloin osa maanpuolustukseen osallistuneista orkesterin jäsenistä lomautettiin, järjestettiin kevätkaudella vielä seitsemän konserttia, joissa orkesteri kuitenkin ei vielä ollut täysilukuinen. Näistä konserteista Arvo Hannikainen johti kolme sekä Ole Edgrén, Eero Selin, Sulho Ranta ja Martti Similä kukin yhden. Kevätkaudella annettiin edellä mainittujen konserttien lisäksi kaksi sinfoniakonserttia, joista toisen johti Toivo Haapanen ja toisen Simon Parmet, ynnä kolme ylimääräistä sinfoniakonserttia, joista Selim Palmgren johti yhden ja Ernest Pingoud yhden, kumpikin omia sävellyksiään käsittävän, sekä Alceo Galliera Milanosta kolmannen konsertin sotainvaliidien hyväksi. Tavanmukainen vappumatinea annettiin myös.

Syyskauden aikana orkesteri esiintyi kahdeksassa varsinaisessa sinfoniakonsertissa, joita johti Armas Järnefelt, Nikolai van Gilse van der Pals, Martti Similä, Leo Funtek, Toivo Haapanen, Tor Mann Ruotsista, Nils-Eric Fougstedt ja Heikki Klemetti, sekä yhdessä ylimääräisessä sinfoniakonsertissa, jota johti Toivo Haapanen. Joulukuun 8 ja 11 p:nä annettiin Sibelius-juhlakonsertit Armas Järnefeltin ja Toivo Haapasen johdolla.

Varsinaisia kansansinfonia- ja kansankonsertteja annettiin vasta syyskaudella, nimittäin seitsemän kansansinfonia- ja yhdeksän kansankonserttia. Ensiksi mainittuja konsertteja johtivat Jussi Blomstedt, Simon Parmet, Ossian Fohström, Martti Similä, Nikolai van Gilse van der Pals, Tor Mann ja Arvo Hannikainen, jälkimmäisistä taas Arvo Hannikainen kaksi sekä Kullervo Tuukanen, Nikolai van Gilse van der Pals, Häkan von Eichwald, Väinö Raitamaa, Väinö Rantanen ja Sulho Ranta kukin yhden ynnä Toivo Haapanen myöskin yhden, nimittäin Sibelius-matinean.

Vuoden varrella annettiin siis kaikkiaan 43 konserttia. Tämä orkesterin omien konserttien lukumäärä on huomattava poikkeukselliset olosuhteet huomioonottaen, sillä esim. normaalivuonna 1938 annettiin vain 50 omaa konserttia.

Kaupunginorkesteri avusti 87 oopperaesityksessä ja 5 yksityisessä konsertissa.

Edellä mainituissa varsinaisissa ja ylimääräisissä sinfoniakonserteissa ynnä Sibelius-juhlakonserteissa esiintyivät seuraavat solistit ja kuorot: Anja Ignatius kaksi kertaa ja Arvo Hannikainen (viulu), Anna Hagelstam, Aune Antti, Lea Piltti, Aulikki Rautavaara ja Oiva Soini (laulu), Kauno Wirtanen, France Ellegaard, Ernst Linko, Maire Halava, Kerttu Bernhard ja Orest Bodalew (piano), Pentti Rautavaara (sello) ja Greta Brotherus (lausunta) sekä Svenska oratoriekören ja Suomen laulu.

Viimeksi mainituissa konserteissa esitettiin seuraavat sävellykset:
a) kotimaisia sävellyksiä: Sibelius: Sinfonia I, Sinfonia II, Sinfonia V, Sinfonia VII, Viulukonsertti, Öinen ratsastus ja auringon nousu, Aallottaret, Lemminkäinen palaa kotitienoille, Tuonelan joutsen, Karelia sarja, Historiallisia kuvia, Finlandia ja Sibelius-lauluja; Madetoja: Sinfonia II; Sulho Ranta: Kansansatu; Toivo Kuula: Preludio ja Fuuga; Selim Palmgren: Kolmikohtauksinen pastoraali orkesterille, Kuvia Suomesta sarja orkesterille, Ballaadi orkesterille ja Muodonvaihdoksia konsertti pianolle

ja orkesterille; Ernest Pingoud: Suurkaupungin kasvot, Sinfonia III ja Ikuinen liekki; sekä Nils-Eric Fougstedt: Sinfonia I.

b) ulkomaisia sävellyksiä: Dvorak: Sinfonia V, Mustalaisävelmiä ja Sellokonsertti h-molli; Pizzetti: Notturmo-Gagliarda e Finale del Concerto dell Estata; Respighi: Ottobrata da Le feste Romane; Verdi: Symfoni dell opera La Forza del destino; Schubert: Sinfonia h-molli, kaksi kertaa; Händel: Care selve aaria oopperasta Atlanta; Bach: Infelice, invan m'affano aaria oopperasta La Clemenza di Scipione ja Viulukonsertti e-duuri; Mozart: Popoli di Tessaglia; Reger: Muunnelmia ja Fuuga Mozartin teemasta; Svendsen: Sinfonia D-duuri; Brahms: Sinfonia III; Beethoven: Alkusoitto Leonore III, Alkusoitto Coriolan, Sinfonia III, Sinfonia VII ja Pianokonsertti g-duuri; Tšaikowsky: Francesca da Rimini, Sinfonia VI ja Viulukonsertti d-duuri; Wagner: Alkusoitto oopperasta Lohengrin osa III; Richard Strauss: Till Eulenspiegels lustige Streiche; Berwald: Symphonie singulière; Grieg: Pianokonsertti a-molli; Schumann: Pianokonsertti a-molli; sekä Liszt: Pianokonsertti a-duuri.

Tavanmukainen vertailu sinfonia- ja kansankonserteissa käyneiden henkilöiden lukumäärästä erikseen edellisien vuosien vastaavissa konserteissa käyneiden henkilöiden lukumäärään ei nyt käy pänsä, koska v:n 1940 aikana annettuja konsertteja ei voida otsikoida ainoastaan kahtena konserttiryhmänä. Annettakoon tässä sen sijaan seuraavat tiedot konserttiyleisön kokonaismäärästä v. 1937—40: V. 1937 kävijöiden lukumäärä oli 15,847, v. 1938 19,641, v. 1939 17,541 ja v. 1940 17,722 henkilöä.

Taloudellinen tulos. Kaupunginorkesterin toiminnan taloudellisista tuloksista esitetään seuraavat tiedot:

Tulot kaupunginorkesterin työstä v. 1940 olivat 564,384: 50 mk (v. 1937 864,273 mk, v. 1938 815,289 mk ja v. 1939 733,511 mk), josta 290,007 mk oli tuloja orkesterin omista konserteista ja 274,377: 50 mk tuloja esiintymisistä oopperaesityksissä ja avustamisista konserteissa ynnä nuottien vuokraamisesta.

Kun tulot orkesterin omista konserteista olivat v. 1937 282,273 mk sekä v. 1938 298,186 mk ja v. 1939 288,546 mk sekä v. 1940, kuten mainittiin 290,007 mk, riippuu kokonaistulojen väheneminen siitä, että orkesterin myötävaikutuksesta oopperaesityksissä on myöhemmin esitettävistä syistä koitunut tuloja vain n. puolet edellisinä vuosina saaduista tuloista.

Menot nousivat v. 1940 3,727,661: 90 mk:aan, josta palkkauksia 3,367,455 mk, konserttikustannuksia 240,590: 55 mk ja muita kuluja 119,616: 35 mk. Menot arvioitiin talousarviossa seuraavasti: palkkaukset 3,565,485 mk, konserttikulut 255,000 mk ja muut kulut 137,800 mk.

Musiikkilautakunnan ja Suomalainen ooppera oy:n välinen sopimus. Kuten v:n 1939 vuosikertomuksesta ilmenee, sanottiin otsakkeessa mainittu, huhtikuun 29 p:nä 1929 tehty sopimus v. 1939 kaupungin puolelta irti, minkä jälkeen oopperan kanssa sovittiin uudesta, erinäisissä kohdin tarkistetusta sopimuksesta, jonka mukaan oopperan kaupungille suoritettava korvaus kaupunginorkesterin myötävaikutuksesta oopperaesityksissä oli oleva 70,000 mk kuukaudessa eli 490,000 mk soittovuotta kohden. Huhtikuussa 1940 oopperan johtokunta ilmoitti pitävänsä mainitun, v. 1939 tehdyn sopimuksen rauenneena, koska sodan alettua sekä oopperan että kaupunginorkesterin toiminta keskeytyi. Silloisissa oloissa ooppera ei voinut edes joltisellakaan todennäköisyydellä laskea, missä määrin voitiin odottaa yleisön myötävaikutusta, ja tulisivatko siis esitykset lainkaan

kannattamaan, mutta katsoi oopperan johtokunta kuitenkin, että olisi ainakin yritettävä esiintymistä 3 tai 4 kertaa viikossa. Orkesterin maksu olisi kuitenkin suoritettava vain kultakin näytännöltä, minkä maksun lautakunta neuvoteltuaan oopperan johtokunnan kanssa, määräsi 2,500 mk:ksi näytännöltä. Tämä maksu oli voimassa koko v:n 1940, mutta korotettiin se sitten tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 3,000 mk:ksi. Tästä riippuu, kuten mainittu, kokonaistulojen huomattava laskeminen edellisiin vuosiin verraten.

Tilintarkastukset. Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimiston voimassa olevan johtosäännön 6 §:n mukaan orkesterin taloudenhoitaja on velvollinen kuukausittain laatimaan yhdistelmän kertyneistä tuloista ja maksettaviksi hyväksytyistä menoista sekä ennen seuraavan kuukauden 7 p:ää antamaan sen musiikkilautakunnalle. Kunkin kuukauden alussa toimitettiin tilintarkastus ja havaittiin näissä kuukausitilintarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan aseman pitävän yhtä tilikirjain kanssa.

Taidelaitosten avustaminen ja niiden työn valvonta. Kaupunginhallituksen huhtikuun 4 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti saivat talousarvion pääluokan Sivistystoimi luvussa Avustukset mainitut taidelaitokset v. 1940 nostaa vain $\frac{3}{4}$ menoarvion merkityistä avustuseristä, koska ne eivät toimineet vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana. Musiikkilautakunnan asiana oleva taidelaitosten työn valvonta järjestettiin samalla tavoin kuin edellisinäkin vuosina.

Teoston ja musiikkilautakunnan välinen sopimus. Säveltäjän tekijänoikeustoimisto Teoston ja musiikkilautakunnan välillä tehtiin edelleen kalenterivuodeksi 1940 sopimus, jonka mukaan Teosto poikkeuksellisiin oloihin katsoen myönsi lautakunnalle oikeuden 15,000 mk:sta 10,000 mk:aan alennetusta korvauksesta sallia kaupunginorkesterin konserteissa v. 1940 rajoittamattomassa määrin esitettävän kaikkia sävelteoksia, joiden esittämisoikeutta Teosto edusti tai sopimusaikana tuli edustamaan, lukuunottamatta sopimuksessa tarkemmin selostettuja sävellyksiä.

Ulkoilmakonsertit. Ulkoilmakonserttien järjestämiseen v. 1940 myönnetty 35,000 mk:n määräraha jaettiin seuraavasti: 12,600 mk Helsingin suojeluskunnan torvisoittokunnalle viidestä $1\frac{1}{2}$ tunnin konsertista Hesperian puistossa, viidestä $1\frac{1}{2}$ tunnin konsertista Alppilan puistossa, viidestä $1\frac{1}{2}$ tunnin konsertista Pihlajasaareissa ja kuudesta $1\frac{1}{2}$ tunnin konsertista Kaivopuistossa; 13,200 mk Helsingin työväenyhdistyksen soittokunnalle kahdeksasta 1 tunnin konsertista Hermannissa, Vallilassa ja Musikkamaalla ja yhdeksästä 1 tunnin konsertista Käpylässä; sekä 9,200 mk Rannikkolaivaston soittokunnalle kahdeksasta 1 tunnin konsertista Kalliossa ja Toukolassa ja seitsemästä 1 tunnin konsertista Pasilassa.

Orkesterin valtuuskunta. Orkesterin järjestyssäännön mukaisesti orkesterin jäsenten on kunkin soittokauden alussa valittava luottamusmiehistö, n. s. valtuuskunta, johon kuuluu kolme varsinaista ja kaksi varajäsentä ja jonka tehtävänä on tarpeen tullen edustaa orkesterin jäsenistöä, sovitella orkesterin jäsenten keskuudessa mahdollisesti sattuvat erimielisyydet ja olla välittävänä elimenä musiikkilautakunnan ja orkesterin jäsenten kesken. Valtuuskunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin soittokaudeksi 1940/41 orkesterin jäsenet H. Aure (Jäger), M. Orlando ja E. Rantasuo sekä varajäseniksi orkesterin jäsenet H. Fransman ja Y. Selin.

XXIV. Yleiset työt

Kaupungin yleisten töiden lautakunnan v:lta 1940 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1940 puheenjohtajana johtaja E. Huttunen, varapuheenjohtajana vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuholm sekä jäseninä pankinjohtaja T. Grotenfelt, toimitsija E. Härmä, sähkötyöntekijä O. Oksanen, professori O. Tarjanne ja insinööri T. R. Vähäkallio. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja, insinööri E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi varatuomari H. Arvidson.

Lautakunta kokoontui 43 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1,329 asiaa. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 431.

Kaupungininsinöörin virkaa hoiti väliaikaisesti katurakennuspäällikkö R. Granqvist helmikuun 16 p:ään asti, jona päivänä kaupunginvaltuuston valitsema kaupungininsinööri A. Linnavuori astui virkaansa.

Lautakunnan alaisena toimi rakennustoimisto kaupungininsinöörin johdolla jakautuen kansliaosastoon, satamarakennusosastoon, katurakennusosastoon, talorakennusosastoon, puisto-osastoon, varasto-osastoon ja tilivirastoon, joka viimeksi mainittu hoiti toimiston tilejä. Rakennustoimiston lähettämien kirjelmien luku oli 304.

Sodan aikana tammikuun 1 p:stä maaliskuun 13 p:ään rakennustoimiston kansliaosasto, katurakennusosasto, satamarakennusosasto ja tilivirasto toimivat Topeliuksen koulussa ja lautakunnan kokoukset pidettiin tällöin kaupungintalossa. Rakennustoimiston muut osastot toimivat edellä mainittuna aikana vakinaisissa paikoissaan.

Lautakunnan vuoden aikana teetetyistä suurehkoista uudis- ja korjaustöistä tehdään selkoa rakennustoimiston eri osastojen toimintaa koskevissa kertomuksissa. Mainittakoon tässä kuitenkin eräitä lautakunnassa suoranaisesti esillä olleita huomattavia asioita:

Eduskuntatalon ja postitalon välisen alueen järjestelystä lautakunta antoi kertomusvuonna lausuntonsa kaupunginhallitukselle. Tästä järjestelystä oli kiinteistölautakunta laatinut ehdotuksen ja samoin oli arkkitehti I. Launis jättänyt kaupungin viranomaisille suunnitelman eduskuntatalon ympäristön asemakaavaa ja siihen liittyvää yleisasemakaavaa varten. Lautakunta hyväksyi asiaa valmistelemaan asettamansa jaoston lausunnon, jossa asetettiin sille kannalle, ettei arkkitehti Launiksensa suunnitelmaa olisi otettava huomioon ja että Turuntien itäpuolella olevan asemakaavan järjestelyn olisi annettava tällä kertaa raueta. Eduskuntatalon edustan järjestelyn pohjaksi esitettiin samalla hyväksyttäväksi suunnitelma, joka jossain määrin poikkesi kiinteistölautakunnan ehdotuksesta.

Herttoniemen teollisuusalueen rakennusjärjestys oli kertomusvuonna käsiteltävänä siten, että lautakunta joutui antamaan lausuntonsa kiinteistö-lautakunnan asettaman komitean laatimasta ehdotuksesta kaupungin-hallitukselle. Lautakunta esitti tällöin asettamansa jaoston ehdotuksen mukaisesti, että kyseisessä rakennusjärjestyksessä olisi otettava huomioon, että tontteja voidaan luovuttaa ei ainoastaan vuokralle, vaan myöskin omistusoikeudella, ja näin ollen olisi rakennusjärjestys alunpitäen laadit-tava molempien tonttien luovutusmuotoihin soveltuvaksi. Tämä aiheut-taisi taas sen, että rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa olisi määri-teltävä ne alueet, joilla kumpikin järjestelmä oli voimassa. Edelleen lautakunta esitti rakennusjärjestykseen eräitä katumaan puhtaanapitoa, viemärijohtoihin kuuluvia puhdistuslaitoksia sekä alueen järjestelyä kos-kevia lisämääräyksiä.

Varatyöohjelma. Vaikka vuoden kuluessa ei työttömyyttä esiintynyt suurehkoissa määrässä, kaupungininsinööri rahatoimenjohtajan kehoituk-sesta laati syyspuolella ohjelman työttömyyden lieventämiseksi sopi-vista töistä. Tämän työohjelman, johon oli sisällytetty suurehko määrä katu-, satama- ja talorakennusosastojen alaan kuuluvia töitä, lautakunta puolestaan hyväksyi kaupunginhallitukselle lähetettäväksi, huomauttaen sa-malla, että uusia asemakaavoja olisi pikaisesti saatava valmiiksi ja vahviste-tuksi, jotta katutöitä voitaisiin suorittaa siinä määrässä kuin tonttien kysyntä edellyttää. Työohjelmaan ei tarvinnut kertomusvuoden aikana turvautua.

Rakennustoimiston rakennusmestarinvirkojen vakinaistaminen. Tämä jo v. 1939 esillä ollut kysymys, jonka Suomen rakennusmestari liitto ja Svenska byggmästareföreningen i Finland olivat panneet vireille, joutui kertomusvuoden lopulla uudelleen lautakunnan käsiteltäväksi. Tällöin oli kysymyksessä Suomen rakennusmestari liiton kunnallisen osaston kau-punginhallitukselle jättämä anomus, että tällä kerralla vakinaistettaisiin ainakin 50 % kyseisistä toimista. Kaupungininsinöörin annettua asiasta lausuntonsa, jossa nykyinen rakennusmestarien toimijärjestelmä todettiin tarkoitustaan vastaavaksi, vaikka vaihtoehtoisesti olikin laadittu kaksi erilaista toimien vakinaistamissuunnitelmaa, lautakunta asettui äänestyk-sen jälkeen vakinaistamiseen nähden kielteiselle kannalle.

Työntekijät ja työpalkat. Seuraava taulukko osoittaa rakennustoimis-ton eri osastojen työntekijäin lukumäärän kunkin kuukauden lopussa:

Kuukausi	Satamaraken-nusosasto	Katurakennus-osasto	Talo-rakennus-osasto	Pulsto-osasto	Varasto-osasto	Yhteensä	Näistä vara-töissä	
							Katura-kennus-osasto	Pulsto-osasto
Tammikuu	646	1,800	364	137	161	3,108	—	28
Helmikuu	640	1,891	320	109	157	3,117	—	—
Maaliskuu	640	1,890	307	111	164	3,112	—	—
Huhtikuu	648	1,896	362	353	169	3,428	—	—
Toukokuu	667	1,918	391	295	175	3,446	—	—
Kesäkuu	675	1,981	376	250	187	3,469	—	—
Heinäkuu	592	1,962	710	244	183	3,691	—	—
Elokuu	591	1,990	854	237	183	3,855	—	—
Syyskuu	599	2,052	774	261	179	3,865	19	—
Lokakuu	640	2,080	707	239	174	3,840	25	—
Marraskuu	638	2,071	648	185	176	3,718	25	—
Joulukuu	635	2,021	556	177	174	3,563	—	—

Rakennustoimiston töissä maksettiin v. 1940 kaupunginvaltuuston v. 1938 vahvistamat tuntipalkat aina heinäkuun 15 p:ään asti, jolloin kaupunginhallituksen tekemän päätöksen ¹⁾ perusteella tuli alle 10 mk oleviin palkkoihin 30—50 p:n suuruinen kalliinajanlisäys. Kaupunginvaltuusto vahvisti ²⁾ sitten uudet kalliinajanlisäykset työntekijäin tuntipalkkoihin ja astuivat nämä voimaan elokuun 2 p:stä alkaen. Kalliinajanlisäyksen suuruus oli tällöin 1: 30 mk — 1: 50 mk, johon määrään sisältyi aikaisemmin myönnetty lisäys. Yleisten töiden lautakunta korotti vastavassa määrässä urakatöiden tariffeja elokuun 2 p:stä lukien.

Kesälomia myönnettiin vuoden aikana seuraavasti:

Osasto	Työntekijöitä, jotka nauttivat kesälomaa										Kesälo- päiviä yhteensä	
	2	3	4	5	9	12	18	21	28	32		Yhteensä
	p ä i v ä ä											
Satamarakennusosasto ...	—	7	—	28	220	77	173	142	64	1	712	10,985
Katurakennusosasto	5	5	6	150	834	223	88	397	95	—	1,803	23,562
Talorakennusosasto.....	55	87	—	41	192	57	40	30	13	—	515	4,702
Puisto-osasto	6	4	—	121	53	34	14	9	8	—	249	2,179
Varasto-osasto	—	—	—	14	30	35	29	41	15	—	164	2,563
Yhteensä	66	103	6	354	1,329	426	344	619	195	1	3,443	43,991

Tapaturmaisesti vahingoittui 602 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta yhteensä 374,087: 70 mk. Invaliideiksi joutuneiden 7 työntekijän puolesta maksettiin elinkorkorahastoon yhteensä 292,732: 90 mk. Tapaturmista aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 666,820: 60 mk. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutus oy. Pohjolassa.

Satamarakennusosasto. Satamarakennusosaston henkilökuntaan kuuluivat satamarakennuspäällikkö, avustava satamarakennuspäällikkö, toimistoinsinööri, 12 apulaisinsinööriä, 2 vaakitsijaa ja 5 piirtäjää. Vuoden aikana otettiin palvelukseen 1 insinööri. Kirjanpidosta ja kirjaamistyöstä huolehti 5 toimistoapulaista. Lähettejä oli 2. Sotapalvelukseen kutsuttiin 11 insinööriä, 1 vaakitsija ja 2 piirtäjää sekä väestönsuojelupalvelukseen 2 insinööriä; 5 insinööriä suoritti syksyllä eräitä julkisia tehtäviä.

Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla huolehti 19 rakennusmestaria, 14 apulaistyönjohtajaa, 1 nosturien esimies ja 1 varastokirjuri. Sotapalvelukseen joutui 13 työnjohtajaa sekä väestönsuojelupalvelukseen 10 ja 3 oli työpalveluksessa; 4 henkilöä suoritti syksyllä eräitä julkisia tehtäviä. Rakennusmestari W. Bredenberg kaatui sodassa.

Osaston kirjoissa olevien työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 630, kesäkuun alussa 685 ja vuoden lopussa 635. Kertausharjoituksiin oli kutsuttu kaikkiaan 260 työntekijää, joista 159 vuoden alussa ja 17 vuoden lopussa. 85 työntekijää osallistui väestönsuojelutehtäviin ja 3 oli määrätty työpalvelukseen. Kaatuneiden ja kuolleiden lukumäärä oli 8 (K. E. Blomqvist, L. O. Lehtinen, J. Malmisiru, J. O. Marjamäki, M. E. Puikkonen, I. F. Tähtinen, L. A. Vesterinen ja A. V. W. Vikstedt) ja kadonneitten 3 (M. J. J. Hakala, J. A. Korjonen ja L. Räsänen). Heinäkuussa

¹⁾ Ks. tämän kert. os. II. — ²⁾ S:n os. I, s. 5.

siirrettiin 62 työntekijää talorakennusosaston työmaalle, Pirkkolan omakotialueelle 2—3 kuukaudeksi.

Yleisten töiden lautakunnalle esitettiin 186 asiaa, joista 52 koski uudistuksia tai rakennustöitä ja 134 hallinnollisia tai henkilö- ja palkka-asioita. Lausuntoja annettiin m. m. Lauttasaaren teollisuusalueen rakennussuunnitelmasta, Salmikadun korkeussuhteiden muuttamisesta Suomen kaapelitehdas oy:n raidesuunnitelman mukaisesti, Vaasan höyrymylly oy:n lisäalueesta ja siitä johtuvasta Munkkisaaren asemakaavanmuutoksesta, Oy. Ford ab:n anomuksesta raiteen rakentamiseksi ja nosturin pystyttämiseksi kortteliin n:o 178, kalastajalaiturin rakentamisesta Sirpalesaaren, teurastamon elävän karjan ratapihan muutostöistä, Kuortaneenkadun raidekorkeuksista, Herttoniemen tehdasalueen rakennusjärjestyksestä, Herttoniemen-Degerön tien kunnossapidosta kaupungin toimesta ja viemärijohdon rakentamisesta Puhelinyhdistyksen tontille korttelissa n:o 57, luonnonsuojelualueen aitaamisesta Stansvikin alueella sekä sopivista varatöistä satama-alueella ja työajasta vuorotöissä. Esitykset koskivat m. m. halkoraiteen rakentamista Vaihdekadulle ja pistoraiteen rakentamista Ruoholahden rannalle, Kaivopuiston rantatien täyttämistä, rantamuurin piirustuksia y. m., satamatyöntekijäin oleskeluhuoneen sisustustöitä Katajanokan tulli- ja pakkahuonerakennukseen, Kanavakadun järjestelytöiden ja vuotamakasiinin perustustöiden aloittamista, Sörnäisten rantatien raiteen pidentämistä rakennustoimiston sementtivalimon edustalle, kaasulaitoksen alueen ja Kanasaaren välisen vesialueen täyttämistä, Kulosaaren sillan maatuen vahvistamista Kulosaaren puolella ja Kuoresaaren pohjoispuolen täyttämistä, Herttoniemen radan Vantaanjoen sillan vartijankopin myymistä ja aseman saunan rakennustöiden aloittamista, kaivinkoneen (Priestman Brothers) ja Makasiinirannan nosturien hankkimista, vesiproomun ja talviveneiden takavarikoimista sota-aikana, osaston toimistohuoneiston laajentamista sekä alikamreerinviran täyttämistä.

Satamalautakunnalle annettiin 66 lausuntoa, joista 58 koski vuokrausasioita tai rakennusten piirustuksia sekä 8 satamien rakentamista ja kunnossapitoa; kaupunginhallitukselle, rakennustoimistolle, kiinteistötoimistolle ja muille viranomaisille annettiin useita lausuntoja.

Töiden suoritusta vaikeutti huomattavasti sota ja sen jälkeen vallinnut tilanne. Paitsi että työvoima, kuten mainittu, oli suurelta osalta määrätty muihin tehtäviin, oli rakennustarpeiden, ensi sijassa puutavaran ja kuljetusvälineiden puute sota-aikana suuri. Mutta myös suoranaiset sotatapahtumat häiritsivät toimintaa. Niinpä täytyi sodan syttyessä kaikki työt jäällä keskeyttää, koska oli olemassa vaara, että työntekijät, ennen kaikkea sukeltajat, eivät ehtisi ajoissa sirpalesuojaan hälytyksen sattuessa. Tammikuussa pantiin kuitenkin nämäkin työt käyntiin ja hankittiin suojapuvut. Palkat, jotka hälytysten johdosta menetetyistä työajasta maksettiin, vietiin työtileille. V. 1940 merkittiin yhteensä 44 hälytystä työaikana, klo 7—16. Hälytykset kestivät yhteensä n. 51 tuntia.

Lauttasaaren sillan kunnossapito- ja läppäsillan käyttökustannukset olivat 87,437 mk, mistä puolet maksoi valtio.

Laiturien korjaamisen kuului tavanomaisen kunnossapidon lisäksi Pohjoissataman Halkolaiturin sisälaiturin eteläosan uusiminen ja Sörnäisten sataman Uuden laiturin korjauksen loppuunsaattaminen.

Katujen kunnossapitotyöt supistuivat moottoriajoneuvojen puutteen ja asfaltituotteiden saantivaikeuksien tähden suuresti.

Lönnrotinkadun sillan puukannen yläosa uusittiin. Ajoliikenne käytti tällöin Eerikinkadun tasoylikäytävää.

Vahvat jäät vahingoittivat useassa tapauksessa tilapäisiä purkauslaitureita ja niiden korjaus tuli kalliiksi. Lahojen osien uusimista ei sen tähden voitu suorittaa samassa määrin kuin ennen. Vain Hakaniemen laiturin puuosa uusittiin.

Länsisataman, Laivarannan ja Hietasaarenkadun raiteita sekä Munkkiisaaren ja Arabian raiteita ja Herttoniemen rataa korjattiin.

Venelaiturien kunnossapito oli kovan talven takia kallista. Lisämäärärahaa tarvittiin 245,585 mk. Etenkin Humallahden, Salmisaaren salmen, Pohjoisrannan ja Kyläsaaren laiturit vahingoittuivat pahasti. Venepaikkoja oli 2,321, joista 1,813 ulkopaalullisia tai aituksellisia. Vuokrattuna oli 1,033 venepaikkaa.

Talviveneistä oli 16 luovutettu valtion sotatarpeita varten.

Jälleajosiltoja rakennettiin vain Katajanokalle Suomenlinnan liikennettä varten. Suomenlinnan kävelytie oli paikalla tammikuun 12 p:stä huhtikuun 22 p:ään. Railosiltoja ei tarvittu.

Ruoppauslaitoksella ruopattiin tavanomaisesti kaikkien suurten viemäreiden suiden edustat. Kustannukset tästä ruoppauksesta olivat 123,000 mk. Sen sijaan lumenkaatopaikkojen tienoot voitiin jättää ruoppaamatta, koska sodan takia lunta ei oltu poistettu kaduilta. Saukonlaiturin länsipään kohdalla jatkettiin ruoppausta. Väylä rakennustoimiston hiilitarhaan syvennettiin 4.5 m:iin. Vesialuetta Valkosaarenkarin länsipuolella ruopattiin. Tällä paikalla oli vielä 1920-luvulla ollut yksi kaupungin suurimmista lumenkaatopaikoista, minkä johdosta siihen oli syntynyt useamman metrin paksuinen lika- ja jätekerros, mikä nyt osittain poistettiin. Rahapajanlaiturin luoteispuolisen pään edusta ruopattiin 9.5 m:n syvyiseksi. Kaivajalla ruopattiin Saukonlaiturin länsipään edustalle jääneitä irtokiviä ja Mustikkamaan länsirannan lauttalaiturin edusta. Edelleen ruopattiin ruoppauslaitoksella Kaivopuiston ja Valkosaarten välitse käyvää laivaväylää sekä Kaivopuiston rantatien takia huvilain n:ot 12 c ja 13 rantaa. Ruoppauslaitos oli käytännössä toukokuun 10 p:stä joulukuun 19 p:ään eli 187 työpäivää, josta ajasta heinäkuun 26 p:stä joulukuun 19 p:ään eli 123 työpäivää kahdessa vuorossa. Kaikkiaan 310 vuorossa ruopattiin 172,000 m³ eli 555 m³ vuoroa kohden. Ruoppa viedtiin Suomenlinnan ulkopuolelle. Hinaukseen käytettiin ajoittain satamajäänmurtaja Herculesta.

Mittauksia ja tutkimuksia tehtiin Munkkiisaaren ja Hernesaaren kohdalla, Rahapajanrannan luoteisosan uusimisen takia, Hiililaiturin ja Kanasaaren välillä Sörnäisissä ja Degerön rautatietä ja satamaa varten. Tutkimuksia Pasila—Kumpula—Sörnäinen satamaradan takia täydennettiin.

Ruoppauslaitos ja rautaiset proomut olivat talven telakoituina Kone ja silta oy:n telakalla, hinausalus korjattiin Hietalahden telakalla ja moottorialukset ja puiset proomut kaupungin telakalla Jätkäsaarella. Proomu n:o 11 uusittiin kokonaan ja proomujen n:ot 10 ja 12 laidat ja kansi. 100 m²:n vesiproomu oli sodan aikana valtion hallussa.

Valaistuslaitteiden täydennystä ja korjausta ei tarvinnut suorittaa.

Länsisataman uudisrakennustöihin kuului Laivalaiturin kiveäminen ja uuden K-makasiinin edustan asfalttisepelöiminen, Majakkakadun rakentaminen viemäreineen korttelin n:o 265 eteläpuolelle sekä täyteen

vastaanotto rannalle Hietasaarenkadusta länteen. Ruoholahdenrannalle Lönnrotinkadun kohdalle rakennettiin purkausraide, jota varten otettiin määräraha v:n 1941 menoarvioon.

Salmisaaren tehdaskorttelin n:o 784 tasoitustöitä jatkettiin. Samalla tasoitettiin läheiset osat Tallberginkatua ja Porkkalankatua. Sepelimitylly ja osa sepelivarastoa siirrettiin tällöin kortteliin n:o 786.

Lauttasaarenrannan laiturityötä jatkettiin. 90 m:n pituinen päälaituri valmistui, samaten päätelaiturit ja rannan täyttäminen sekä viemäri- ja vesijohdot. Rannan ja Tallberginkadun jyrääminen jäi asfalttiemulsion puutteen takia suorittamatta.

Hernesaaren laiturityötä jatkettiin ja saatiin valmiiksi 90 m:n pituinen päälaituri samoin kuin päätelaituritkin. Fordin alueen pohjoispuolella oleva katu täytettiin. Matalasalmenkatu valmistui talvivesijohtoineen ja kaasujohtoineen Hernesaaren pohjoisrantaan saakka. Rannan täyttäminen Fordin tontin länsipuolella jäi kesken maatyötteen puutteen vuoksi. Vesialueen ruoppaamista mammutpumpulla jatkettiin laiturin edustalla.

Töitä Eteläsatamaan johtavalla Kaivopuiston ja Valkosaarten välisellä väylällä jatkettiin koko vuoden. Ruoppausta suoritettiin ja louhimistyöt valmistuivat lukuunottamatta pienehköjä täydennystöitä sekä väylän itäsvun syvennystöitä Luodon eteläpuolella.

Eteläsataman Makasiinirannan pidennystyötä entisen Laivatelakan edustalla jatkettiin. Osa takapaalutuksen betoniarinaa tehtiin. Kalliolinnan venesatama valmistui lukuunottamatta etelänpuoleista laiturimuuria. Myös venesatamasta etelään olevat kaksi arkkua täytettiin kivillä. Tehtiin arkkulaiturin takainen ahtokiveys. Paalulaiturirakenteen ulkoreuna laskettiin noppakivellä. Makasiinien väliin ja pohjoisen makasiinin pohjoispuolelle valmistettiin viemärit. Pohjoisen varastorakennuksen perustamistyötä varten tarpeellinen ponttiseinä rakennettiin Makasiinirannan puulaiturin poikki ja tämän puulaiturin kaakkoisosaa poistettiin.

Makasiinirannan pohjoisen varastorakennuksen suunnittelutöitä jatkettiin.

Makasiinirantaan pystytettiin kaksi nosturia Värtsilä-yhtymän Crichton-Vulcanin toimesta. Suursodan takia hankinta myöhästyi. Nosturirata valmistui, mutta sähköjohtojen hankintaa oli siirrettävä.

Katajanokan uudisrakennustöinä suoritettiin edelleen eräitä täydennystöitä satama-alueen itäosassa. Tulevaan proomusatamaan rakennettiin purkauslaituri, Kanavakatua järjesteltiin uudelleen, rautatieraitteita muutettiin ja päävesijohto sekä viemärijohdot kaivoineen rakennettiin uuden suunnitelman mukaan. Kenttäkiveys korvattiin kadun pohjoispuolella raiteiden kohdalla noppakiveyksellä. Noppakivien hankintakustannukset veloitettiin viereisten tonttien omistajilta.

Katajanokan vuotavarastorakennuksen piirustukset valmistuivat ja pyydettiin oikeus saada aloittaa sen perustustyöt.

Pitkäsillanrannan tehdaskorttelin n:o 300 etelänpuolisen osan järjestäminen siirtyi seuraavaan vuoteen syystä, että rannalla olevia vajoa ja halkovarastoja ei poistettu ajoissa.

Korttelien n:ot 272—278 ja Verkkosaaren katujen ja tonttien kuntoonpanotöitä jatkettiin. Varastokadun ja Raidekadun rautatieraitteet valmistuivat. Verkkosaaren ja mantereen välisiä katuja ja tontteja täytettiin ja tasoitettiin. Erikoisella määrärahalta rakennettiin raide Verkkosaaren ja raiteen viereiset varastoalueet vuokrattiin kaupungin halkokonttorille.

Sörnäs ab:n entisillä vuokra-alueilla suoritettujen töiden kustannukset olivat v. 1940 418,712: 30 mk.

Vanhankaupunginselän ranta-alueetta tasoitettiin Kyläsaaren luota suunnitelman mukaisesti.

Herttoniemen rakennustöitä jatkettiin. Asemalle rakennettiin pesutupa ja sauna. Öljysataman väylän ruoppaustöitä jatkettiin. Teollisuus-alueella suoritettiin Lämmittäjänkadun tasoitustöitä, ja siitä saatu kivi ja maa käytettiin Konemestarin kadun ja Lämmittäjänkujan tasoittamiseen. Puusepänkadun leikkaustyöt aloitettiin, ja maa ynnä kiilakivi käytettiin Asemakadun tasoittamiseen ja ahtokiveykseen.

Täytettä otettiin Ison Verkkosaaren kohdalla olevaan rantaan ja Kyläsaareen vievän tien pohjoispuolelle.

Etelärannan puulaituri uusittiin matkustajatullitarkastamon edustalta ja eteläpuolelta. Laituri rakennettiin kaupungin omista metsistä saaduista tukeista, koska tukkien kuljetus ei sodan aikana voinut tapahtua rautateitse. Jotta työ ei olisi viivästynyt, ei laiturin pohjoisosaa uusittu. Tämän vuoksi maksoi uudestirakennus ainoastaan 338,662: 25 mk.

Kulosaaren laituri uusittiin täydellisesti vastapäätä Tuurholmaa. Kustannukset olivat 70,000 mk.

Katajanokan tulli- ja pakkahuonerakennuksen muutostyöt aloitettiin talorakennusosaston toimesta. Määräraha muutettiin siirtomäärärahaksi.

Hernesaaren rautatietä varten v. 1938 myönnetty määräraha jäi olosuhteiden vuoksi tänäkin vuonna käyttämättä.

Lauttasaarenkadun ja Tallberginkadun pengerrys- ja päällystystyöt korttelin n:o 781 kohdalla olevilta osilta, jotka aloitettiin v. 1939, suoritettiin loppuun. Koko työ maksoi 1,049,228 mk ja säästö oli 102,772 mk.

Lauttasaarenkatu korttelin n:o 788 kohdalla ja tämän kadun länsipuolisen kadun tasoittaminen ja päällystäminen, joka oli aloitettu v. 1939, saatettiin loppuun. Koko työ maksoi 193,784 mk, ja säästö oli 149,216 mk.

Kaivinkoneen, joka oli v. 1939 tilattu englantilaiselta Priestman Brothers toiminimeltä, ja jonka hankinta jäi suursodan ja Suomen sodan takia suorittamatta, takavarikoi Englannin hallitus. Kaupunginhallitukselle tehtiin ehdotus hankintasopimuksen purkamisesta ja suoritettun etumaksun, 1,240 £:n vaatimisesta takaisin.

Kaivopuiston rantatien töitä, jotka aloitettiin v. 1939, jolloin tehtiin ruoppaustöitä ja otettiin vastaan täytettä, jatkettiin. Ruoppaus saatiin loppuun ja täytettä otettiin pitkin rantaa, paitsi huviloiden n:ot 12 c ja 13 kohdalle ja huvilan n:o 9 eteläpuolelle, joissa kohdin suunnitelmaan tehtiin muutoksia. Huvilan n:o 16 kohdalla olevan kallion louhiminen aloitettiin. Sitä paitsi tehtiin kaikki rantamuuria varten tarvittavat arkut ja aloitettiin muurikivien teko. Määrärahan ylittämiseen myönnettiin lupa.

Kulosaaren siltaan kuuluvan Kuoresaaren ja Kulosaaren välisen penkereen täyttäminen aloitettiin, vaikka siltasuunnitelmaa ei vielä ollut vahvistettu. Täyttämistä suoritettiin vain Kuoresaaren pohjoispuolelle. Tarkoitukseen oli v. 1939 myönnetty määräraha.

Kalustoa hankittiin 29,204 mk:n arvosta.

Väestönsuojeluun käytettiin sodan aikana 315,479 mk. Tämä menoerä jakaantui seuraavasti: väestönsuojat 83,554 mk, laitosten ja huoneiden suojele 16,016 mk, vartioimis-, raivaus- ja korjaustyöt 204,770 mk, väestönsuojelumuodostelmien palkat 4,488 mk ja virastojen ja arkistojen siirrot 6,651 mk.

Oulunkylän—Herttoniemen radan väliaikainen liikennöiminen ja radan vartioiminen maksoivat 70,334 mk.

Paloavantoja järjestettiin palokunnalle 52 eri paikkaan kaupungin rannoille. Kustannukset olivat 9,796 mk.

Rauhansopimuksen johdosta tapahtuvaan rajaseutujen tyhjentämiseen otti osaa 4 osaston autoa. Kustannukset olivat 5,581 mk.

Satama-alueet päätettiin sodan takia eristää piikkilanka-aidalla 30,000 mk:n kustannuksin. Rauhan solmiamisen jälkeen päätös purettiin.

Helsingfors segelsällskap seuran pyynnöstä rakennettiin Liuskaluodon ja Uunisaaren väliin silta ja ensiksi mainitulle saarelle portaat henkilöliikennettä varten, mikä maksoi 10,000 mk.

Isolle Verkkosaarelle rakennettiin rautatieraide kaupungin halkokonttorin tarpeisiin. Raide maksoi 200,000 mk.

Vaihdokadun itäistä raidetta jatkettiin 70 m eteläänpäin käytettäväksi halkojen purkamiseen. Raide maksoi 40,000 mk.

Tarvon salmen vanha palanut silta kunnostettiin jalankulkuliikenteeseen. Työt suoritti urakalla rakennusmestari H. Nyberg 94,000 mk:n hinnasta.

Teurastamon elävän karjan ratapihalla suoritettiin muutostöitä. Kustannukset olivat 61,264 mk ja määräraha otettiin v:n 1941 menoarvioon.

Satamakonstaapelin vartiokoppi siirrettiin laivalaiturilta Rahapajarannalle varastorakennuksen n:o 11 kaakkoispuolelle. Työ maksoi 15,000 mk.

Degeröntiehen rakennettiin viemärijohto Puhelinyhdistyksen korttelissa n:o 57 olevalta tontilta öljysataman rataa saakka. Työ maksoi 29,854 mk.

Sörnäisten rantatien rautatieraidetta jatkettiin korttelin n:o 283 luona 20 m pohjoiseen rakennustoimiston putkivalimon tarpeiksi. Työ maksoi 16,048 mk.

Meklarinkadun itäisen raiteen kiskotarpeita varten myönnettiin 190,000 mk:n suuruisen määräraha. Raide oli tarkoitettu kortteliin n:o 267 suunnitellun Mercantile oy:n varastorakennuksen tarpeisiin.

Muiden viranomaisten sekä yksityisten laskuun suoritettiin töitä 2,117,045 mk:n arvosta. Niistä mainittakoon väestönsuoja Simonkadun taloon n:o 2, työt Vilhonvuorenkadun ja Korkeavuorenkadun suojatunneleissa ja sukellustyöt Kyläsaaren viemärijohtoon korjauksessa katuosaston laskuun, Marian sairaalan ikkunoiden peittäminen talorakennusosaston laskuun, satamanosturien käyttö ja Herttoniemen radan väliaikaisen liikenteen kustannukset satamaliikenneosaston laskuun, Laivalaiturin K-makasiinin nosturiradan viimeistely ja I-makasiinin nosturiradan korjaus Helsingin makasiini oy:n laskuun, kaivantojen tekeminen vesijohtoja varten Lauttasaarenrantaan, Majakkakatuun, Hernesaareen, Kanavakatuun ja Herttoniemen Puusepänkadun pohjoisosaan sekä korjaustyöt vesijohtolaitoksen laskuun, kaivannon tekeminen Hernesaarelle ja venelaiturin korjaus kaasulaitoksen laskuun, Kulosaaren sillan kunnossapito ja Kulosaaren maatuen vahvistus kaupunginhallituksen laskuun sekä Korkeasaaren laiturin uusiminen kiinteistötoimiston laskuun. Korvauksina laitureille ja silloille aiheutetuista vaurioista saatiin 1,150 mk. Katukäytävät korttelin n:o 781 ympäri viimeisteltiin Oy. Alkoholiliike ab:n laskuun, Kanavakadun rautatieraide korttelin n:o 150 kohdalla korjattiin

Oy. Concrete ab:n laskuun, Puhelinyhdistyksen laskuun tehtiin kaivantaja Etelärannan makasiinille n:o 4, telakka-alueelle ja Telakkakatuun, kortteliin n:o 178 rakennettiin sivuraide Oy. Ford ab:n laskuun (kaupunki myönsi kiskotarpeet ja pölkyt varastostaan), korttelin n:o 784 lounaisnurkkaan tehtiin pato Suomen kaapelitehtaan laskuun, ja Kanavakadun raideosaa varten hankittiin noppakiveä tontinomistajain, Salmikatu n:o 3 oy:n, Osuustukkukaupan ja Helsingin makasiini oy:n laskuun.

Laskuun suoritettujen töiden yleiskulujen korvauksena laskutettiin 174,264 mk. Sekalaiset tulot olivat veneiden talteenotosta y. m. 363 mk, romun myymisestä 108,587 mk ja vesiproomun takavarikossa pidosta sodan aikana saatu korvaus 27,347 mk.

Osaston kokonaismenot olivat 25,079,220 mk, josta virkailijain ja työnjohtajien palkkoja 2,981,816 mk, työntekijäin palkkoja 14,957,278 mk, laskuun tehtyjä töitä 385,394 mk, urakalla suoritettuja töitä 1,401,799 mk, varaston laskutuksia 2,936,967 mk, rakennustoimiston muiden osastojen laskutuksia 131,070 mk, kaupungin muiden laitosten laskutuksia 767,882 mk ja muita laskutuksia 1,517,014 mk. Tuloja oli kaikkiaan 2,482,447 mk.

Katurakennusosaston henkilökunnan muodostivat katurakennuspäällikkö, apulaiskaturakennuspäällikkö, toimistoinsinööri, 6 vanhempaa insinööriä, 4 nuorempaa insinööriä, 2 apulaisinsinööriä ja 4 ylimääräistä apulaisinsinööriä, 3 vakinaista ja 1 ylimääräinen vaakitsija, 5 piirtäjää, 2 kemistiä ja 2 laboranttia, alikamreeri sekä 9 vakinaista ja 4 ylimääräistä toimistoapulaista.

Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla ja puhdistuslaitoksissa huolehti 75 rakennusmestaria ja 9 apulaistyönjohtajaa sekä 3 konemestaria ja 7 koneenkäyttäjää.

Vakinaisissa töissä olleiden työntekijäin lukumäärä, sotapalvelukseen kutsutut mukaanluettuina mutta työvelvollisia ja evakuoituja lukuunottamatta, oli suurin, 2,032, marraskuun puolivälissä ja pienin, 1,687, maaliskuun puolivälissä.

Sodan aikana oli osaston insinööreistä 8 kutsuttuna sotapalvelukseen, 8 oli pääasiallisesti väestönsuojelutehtävissä ja 3 huolehti osaston tavallisista töistä. Muusta miespuolisesta henkilökunnasta oli 5 joko ajan tai ajoittain kutsuttuna sotapalvelukseen, 3 oli väestönsuojelutehtävissä ja 6 suoritti rauhanaikaisia töitään. Naispuolisesta henkilökunnasta työskenteli 2 pääasiallisesti väestönsuojelutehtävissä ja 9 jäi suorittamaan rauhanaikaista työtään. Sotapalvelukseen kutsuttujen palkanmaksua varten otettiin edellisten lisäksi 3 naispuolista konttoriapulaista, joista 2 oli kansakoulunopettajia.

Rakennusmestareista ja työnjohtajista oli 21 kutsuttuna sotapalvelukseen, 35 palveli väestönsuojelutehtävissä, hoitaen sen ohella osittain tavallisia töitään, 3. komennettiin johtamaan työvelvollisten suorittamia töitä ja 26 jäi hoitamaan yksinomaan osaston töitä.

Oaston työntekijöistä oli vuoden vaihteessa 457 kutsuttuna sotapalvelukseen. Suurin määrä palvelukseen kutsuttuja oli rauhanteon jälkeen maaliskuun—huhtikuun vaihteessa, jolloin kaikkiaan 693 työntekijää oli kutsuttuna palvelukseen. Maaliskuun puolivälissä oli 57 työntekijää työvelvollisuustöissä.

Vuoden lopulla myönnettiin viidelle osaston insinöörille virkavapautta puolustuslaitoksen töihin osallistumista varten. Samaa tarkoitusta varten sai 9 rakennusmestaria virkavapautta.

Osastolle saapui kaikkiaan 918 kirjelmää ja osastolta lähti 839 kirjelmää. Tulleista kirjelmistä oli 520 lautakunnalta tulleita, 82 kaupunginhallituksen läheteitä, 32 maistraatin läheteitä, 97 kirjelmää kaupungininsinööriltä tai rakennustoimiston muilta osastoilta, 36 kirjelmää kaupungin eri laitoksilta ja 151 kirjelmää valtion virastoilta, yksityisiltä liikkeiltä tai henkilöiltä. Lähteneet kirjelmät jakautuivat taas seuraavasti: 291 lausuntoa tai esitystä lautakunnalle, 174 kirjelmää kaupungininsinöörille tai rakennustoimiston muille osastoille, 85 lausuntoa ja kirjelmää kaupungin muille laitoksille ja 289 valtion virastoille, yksityisille liikkeille tai henkilöille.

Saapuneita laskuja oli 6,670 ja lähetettyjä laskuja 727. Sairasavustuksien maksumääräyksiä oli 1,509, lopputilejä 775, kesälomamääräyksiä 1,503, sotilaspalkkojen maksumääräyksiä 7,074 ja kaupungin kiinteistöjen vartioimispalkkojen maksumääräyksiä 44. Tapaturmailmoituksia oli 325 ja eläkeselvityksiä 16.

Osastolla laadittiin yhteensä 326 piirustusta, joista 246 käsitteli väestön-suojelujärjestelyjä. Muualta tulleita piirustuksia oli 355. Tonttikarttoja varten tarvittavia viemäritietoja annettiin kaupungingeodeetille 117 ja kirjallisia viemärinkorkeusilmoituksia vesijohtolaitosta varten tehtiin 244.

Vuoden aikana suoritetuista suunnittelutöistä mainittakoon seuraavat:

Ehdotukset ja työpiirustukset kaupungin rakentamia tai suunnittele-
mia eri tarkoituksiin käytettäviä suojahuoneita varten sekä näiden yhtey-
teen rakennettuja yksityisiä suojahuoneita varten; Tervasaaren puhdistus-
laitoksen ja Näkinkujan pumppulaitoksen kokoojajohtojen ja reunakyn-
nyskaivojen piirustukset sekä tunnelisuunnitelmat Meilahden viemäriolo-
jen järjestelyä varten; Pirkkolan puhdistuslaitoksen piirustukset sekä meno-
arvioon sisältyvien katu- ja viemäritöiden y. m. piirustukset ja kustannus-
arviot.

Poikkeuksellisten olojen ja eräiden rakennusaineiden, erikoisesti bi-
tumin, puutteen takia vuotuista tienkunnossapitoa oli pakko supistaa
mitä suurimmassa määrin, mikä merkittävästi tulee vaikuttamaan teiden
kuntoon myöskin v. 1941.

Katujen ja yleisten paikkojen korjauksiin ja kunnossapitoon oli meno-
arvioon varattu 1,500,000 mk:n määräraha. Kustannukset olivat
1,499,496: 70 mk ja tässä on huomattava, että sekä työpalkat että rakennus-
aineiden hinnat olivat kohonneet. Kustannukset jakautuivat seuraaviin
eriin: kiveämiset 1,128,144: 80 mk, asfalttisepelöimiset 105,276: 30 mk,
käytävät 182,898: 15 mk, painuneiden katujen korotus ja tasoitus 3,932: 95
mk sekä työnjohto ja sekalaiset menot 79,244: 50 mk.

Teiden korjaukseen oli myönnetty 2,400,000 mk:n määräraha. Kustannukset olivat kuitenkin edellä esitetystä olosuhteista johtuen vain 1,279,897: 45 mk. Teiden korjausta, uudelleenpäällystämistä asfaltti-
sepellyksellä ja asfaltilla suoritettiin yhteensä 55,850 m².

Maantienjatkeiden vuotuiset kustannukset, joihin valtio osallistuu
määrätyllä erällä, olivat 89,790: 55 mk. Maantienjatkeiden perusparannuk-
sia ei suoritettu, joten koko määräraha, 100,000 mk, palautui kaupungin-
kassaan.

Sopimuksiin perustuva yksityisten osuukien kunnossapito Hämeen-
tiellä maksoi 9,034: 10 mk, kaupungin katuosain viereisten kaiteiden kun-
nossapito 139,027: 90 mk, katukilpien uusiminen 8,175: 55 mk, mittaukset
ja tutkimukset 85,256: 20 mk, liikennejärjestelyt 57,819: 20 mk ja katu-

päälysteiden uusiminen 104,512: 10 mk. Teiden varustamista kestopäälysteellä ei vuoden aikana voitu suorittaa raaka-aineenpuutteen takia. Täyte- maan vastaanottoon myönnetystä määrärahasta käytettiin 91,367.80 mk.

Katurakennusosaston tielaboratorion toiminta oli suurimman osan vuotta keskeytyksissä, koska osaston sekä kemistit että laborantit olivat ajoit- tain kutsuttuina sotapalvelukseen. Tämän takia joutuivat tielaboratorion kemisti ja laborantti osan ajasta, jonka olivat vapaina sotapalveluksesta, hoitamaan puhdistuslaitosten kemiallisia tutkimuksia. Kuitenkin ehdittiin kevään ja syksyn aikana suorittaa emulsiotutkimukset, jotka osoittivat, että käytetyt emulsiot olivat laadultaan tyydyttäviä. Emulsion pysyvai- syyden tutkimiseen käytettiin erästä uutta tanskalaisen tietutkimuslai- toksen ehdottamaa menetelmää, jossa emulsiota laimennettiin 17 kovuus- asteisella vedellä. Tämä menettely antoi hyviä tuloksia.

Myöskin vähäisten vuoden aikana suoritettujen kestopäälyste- ja käy- täväpäälystetöiden raaka-aineet tutkittiin. Tulokset eivät olleet joka suh- teessa tyydyttäviä, mutta tämä aiheutui poikkeuksellisista olosuhteista ja sopivien raaka-aineiden hankintavaikeuksista.

Muista laboratoriotöistä mainittakoon tutkimukset vanhojen irtirevit- tyjen asfalttipäälysteiden käyttömahdollisuuksista, menetelmät pehmei- den bitumilaatujen kovettamisesta, jotta ne soveltuisivat käytettäväksi eristykseen ja putkien saumoihin sekä useiden tarjolla olevien terva- ja asfalttivalmisteiden tutkimukset.

Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapitokustannukset olivat 5,298,752: 20 mk. Katuvalaistuksen kustannukset olivat kaasuväläistuk- sesta 1,229,774: 85 mk ja sähkövalaistuksesta 3,633,283 mk. Kustannusten suhteellisen alhaiset määrät johtuvat pimennyksestä sodan aikana. Yleis- ten vesipostien kustannukset olivat 146,600 :60 mk.

Menoarvioon sisältyvistä katu- ja tieuudistöistä suoritettiin m.m. seu- raavat: Mechelininkadun itäinen käytävä Pohj. Hesperiankadulta Väinä- möisenkadulle, 125,725: 20 mk, Munkkiniemenkadun pohjoispuolen loppu- tasoitus, 151,819: 20 mk, Valpurintien tasoitus Munkkiniemenkadulta Pih- lajatielle, 161,244: 85 mk, Jalavatie lopputasoitus Munkkiniemenkadulta Pihlajatielle 76,196: 90 mk; näissä ei katujen asfalttisepelointiä ole voitu suorittaa bitumipuutteen takia. Josafatinkadun lopputasoitus suoritettiin 67,651: 80 mk:n kustannuksin. Tämä työ oli aloitettu jo edellisellä vuonna, jolloin työhön käytettiin 50,087: 20 mk. Suvilahdenkadun lopputasoitus työ aloitettiin ja kustannukset olivat 77,360: 65 mk; Joukolantien tasoitus Unta- monkujalta Pellervonkujalle, kustannukset 41,025: 35 mk, osa viimeistely- töistä jäi suorittamatta; Käpyläntien osittainen tasoitus Taivaskallion- tieltä Askolantielle suoritettiin vuoden kuluessa ja kustannukset olivat 285,677: 15 mk; vedenottoaikan rakentaminen Antintalon luo Seurasaa- relle suoritettiin 44,864 mk:n kustannuksin.

Edellä mainitut menoarvioon sisältyvät katurakennustyöt ovat sangen vähäiset, riippuen poikkeuksellisista olosuhteista. Osaksi oli lukuisia töitä, jotka oli aloitettu jo edellisellä vuonna, suunniteltuja olympiakisoja sil- mälläpitäen, osaksi taas oli joukko töitä siirrettävä myöhäisempään ajan- kohtaan, koska katurakennusosaston työvoimaa tarvittiin lukuisiin eri väestönsuojelutöihin eikä siis menoarvioon sisältyviä töitä ehditty suorittaa. Töiden lykkääminen aiheutui myös monessa tapauksessa raaka-aineen- puutteesta.

Suoritettujen, menoarvioon sisältyvien katujen, teiden ja yleisten paik-

kojen uudistöiden kustannukset olivat yhteensä 4,356,709: 11 mk, mihin sisältyy valtiolle maksettu kaupungin osuus lentokentän pohjois—eteläsuuntaisen pääkiitoradan jatkamisesta, 1,467,606: 56 mk, ja katujen, teiden ja yleisten paikkojen kunnossapitooon käytettiin 3,364,377: 55 mk eli siis yhteensä 7,721,086: 66 mk.

Viemärien kunnossapito- ja korjauskustannukset olivat 1,003,476 mk, jakautuen seuraavasti: johdot 511,091: 30 mk, kaivot 327,235: 95 mk, ojat 24,053: 05 mk, työnjohto ja sekalaiset menot 134,695: 10 mk, Munkkiniemen kaivot 4,545: 60 mk sekä Munkkiniemen ojat 1,855 mk. Välttämättömiä viemäriverkoston täydennystöitä suoritettiin useissa eri paikoissa kaupungissa ja niiden kustannukset olivat yhteensä 249,996: 60 mk. Viemäreiden huuhteluveden kustannukset olivat yhteensä 9,191: 40 mk. Alppilan puhdistuslaitoksen käyttö- ja hoitokustannukset olivat 38,018: 10 mk, Savilan pumppuaseman 282,653: 95 mk, Nikkilän sairaalan puhdistuslaitoksen 43,785: 65 mk, Rajasaaren puhdistuslaitoksen 478,512: 05 mk ja Kyläsaaren puhdistuslaitoksen 821,922: 30 mk. Tulot kaasun myynnistä Kyläsaaren ja Rajasaaren puhdistuslaitoksista sekä lietteen myynnistä olivat yhteensä vain 59,096: 60 mk, mikä osaksi johtui lietteen kuljetusvaikeuksista ja osaksi siitä, että Kyläsaaren suuri lietesäiliö oli korjauksen alaisena ja kaasun kehitys siinä siis keskeytyksissä. Osansa kaasun- ja lietteen vähyyteen, edelliseen vuoteen verrattuna, on myös asukkaiden evakuoimisella sodan aikana.

Alppilan puhdistuslaitoksen puhdistusteho oli hyvä. Laitoksen kokonaispuhdistusteho oli, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen (b.h.k:n) mukaan, 10 kuukauden aikana keskimäärin 80.1 %. Heinä- ja elokuussa ei tutkimuksia ehditty suorittaa.

Nikkilän sairaalan puhdistuslaitoksen puhdistusteho oli hyvä. Kemistien sotapalveluksen takia ei ehditty suorittaa biokemiallisia tutkimuksia, mutta mekaanisen puhdistuksen teho oli erinomainen, 97.5 %.

Savilan pumppuasemalta pumpattiin vuoden aikana Rajasaaren puhdistuslaitokseen 2,529,565 m³ viemärivettä ja Töölönlahteen sadevesisäiliön kautta 59,930 m³ eli yhteensä 2,589,495 m³. Sähköenergian kokonaiskulutus laitoksessa oli 240,818 kwt. Hiekanerottimesta poistettiin 68 m³ hiekkaa ja välpistä 64 m³ välpäjätteitä.

Rajasaaren puhdistuslaitoksessa puhdistettiin vuoden aikana 3,830,040 m³ viemärivettä, mistä määrästä 1,300,475 m³ tuli laitokseen gravitatiojohdoissa ja pumpattiin Rajasaarella ja loput pumpattiin suoraan Savilasta. Saostuvien aineiden määrä oli laitokseen tulevassa vedessä keskimäärin 4.1 cm³/ltr/2t, ja mekaanisesti puhdistetussa vedessä keskimäärin 0.25 cm³/ltr/2t. Mekaaninen puhdistusteho oli siis noin 94 %. Mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan oli mekaaninen puhdistusteho keskimäärin n. 31 %. Biologisesti puhdistettiin laitoksessa kaikkiaan 1,356,970 m³ viemärivettä. Biologinen kokonaispuhdistusteho, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan oli keskimäärin 94 %. Vuoden paras biologinen kokonaispuhdistusteho oli 98.9 % 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan ja paras puhdistustulos 2 mg/ltr 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen puhdistetussa vedessä. Puhdistetun veden biokemiallinen hapenkulutus on ollut keskimäärin 12 mg/ltr.

Laitoksen kaasuntuotanto oli vuoden aikana 222,645 m³ metaanikaasua. Tuotetusta kaasusta käytettiin 214,112 m³ puhdistuslaitoksen voima- ja

valaistustarpeisiin sekä lietesäiliöiden ja konehuoneen lämmittämiseen ja laboratorion sekä konemestarien asuntojen keittotarpeisiin, jonka lisäksi 22 m³ myytiin Helsingfors kanotklubb nimiselle seuralle veden lämmittämistä varten. Ylijäämä, 8,503 m³ metaanikaasua, täytyi laskea ilmaan, koska yhdysjohtoa kaupungin kaasuverkostoon ei vielä ollut olemassa suurimman kaasunkehityksen aikana. Kaasumoottoreiden jäädytysvettä käytettiin lämmitystarkoituksiin. Myöskin moottorien poistokaasujen lämpö otettiin talteen esilämmittimellä. Täten saatu lämpö riitti suuren osan vuotaa tyydyttämään laitoksen lämmöntarpeen. Kun kaasuntuotanto ei ajoittain riittänyt tyydyttämään laitoksen lämmön- ja voimantarvetta, tarvittiin moottoreiden öljyllä käyttöön 17,155 kg naftaa ja lämmityskattiloita varten 15 tonnia koksia ja 51 syltä halkoja. Laitoksen voiteluöljyn käyttö oli 3,223 kg. Laitoksessa käytetty sähköenergia oli 299,881 kwt. Lietelavoille johdettiin 8,771 m³ lietettä. Kuivuudessaan sen tilavuus supistui 5,377 m³:iin, mikä lietemäärä osaksi käytettiin kaupungin omiin tarpeisiin, osaksi myytiin. Kuljetusvaikeuksien takia oli liete ajettava lähellä oleviin kaupungin puistoihin. Hiekanerottimesta poistettiin 50 m³ hiekkaa ja välpistä poistettiin 59 m³ välpäjätteitä. Kokonaiskäyttökustannukset, korot ja kuoletukset poislaskettuina, mutta laborantin palkka ja gravitatiojohtoa myöden tulevan viemäriveden pumppauskustannukset mukaanluettuina, olivat 14 p puhdistettua likavesikuutiometriä kohden, joka vastaa 7: 40 mk henkilöä kohden vuodessa, kun puhdistuslaitoksen viemäroimisalueella asuu n. 70,000 henkilöä.

Kyläsaaren puhdistuslaitoksessa puhdistettiin vuoden aikana 2,326,610 m³ viemäriä, josta biologisesti 1,295,600 m³ ja loput ainoastaan mekaanisesti. Biologisen kokonaispuhdistuksen teho, 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan mitattuna, oli n. 96 % ja mekaaninen puhdistusteho n. 28 %. Saostuvien aineiden määrä oli laitokseen tulevassa vedessä keskimäärin 7.3 cm³/ltr/2 t ja mekaanisesti puhdistetussa vedessä keskimäärin 0.9 cm³/ltr/2 t. Saostuviin aineisiin nähden oli siis mekaaninen puhdistusteho keskimäärin 86 %. Vuoden paras biologinen kokonaispuhdistusteho oli 99.9 % 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan ja paras puhdistustulos 1 mg/trl 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen puhdistetussa vedessä. Keskimäärin oli 5 vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus puhdistetussa vedessä vuoden aikana 11 mg/ltr. Laitoksen kaasuntuotanto oli vuoden aikana 115,071 m³ metaanikaasua. Kaasu myytiin kaupungin kaasulaitokselle. Lietelavoille johdettiin 13,359 m³ lietettä. Kuivuudessaan sen tilavuus supistui 2,160 m³:iin, mikä lietemäärä osaksi käytettiin kaupungin omiin tarpeisiin, osaksi myytiin. Hiekanerottimesta poistettiin 50 m³ hiekkaa ja välpistä 40 m³ välpäjätteitä. Laitoksen voimankulutus oli kaikkiaan 610,108 kwt. Laitoksen kokonaiskäyttökustannukset, viemäriveden pumppaus ja kemistin palkka mukaanluettuina, mutta korot ja kuoletukset poistettuina olivat 35 p puhdistettua likavesikuutiometriä kohden, mikä vastaa 12: 65 mk henkilöä kohden vuodessa, kun puhdistuslaitoksen viemäroimisalueen asukasluku on n. 65,000. Tällöin on teollisuuslaitosten likavesimäärä myös jaettu henkilömäärälle.

Sota-aika vaikutti suurella määrällä esitettyihin puhdistuslaitosten numerotietoihin. Sekä asukkaiden evakuointi että sodanjälkeinen runsas kaupunkiin muutto teki mahdottomaksi tarkasti määritellä viemäroimisalueen asukaslukua, eikä viemärivesimäärä ja vuosituloksetkaan siis ole täysin verrattavissa aikaisempien vuosien tuloksiin.

Vuoden aikana suoritetuista suurehkoista viemäriverkon uudis- ja täydennystöistä mainittakoon seuraavat: Toisen linjan viemäriin uusiminen Porthaninkadulta Hämeentielle aloitettiin ja varoja käytettiin vuoden aikana 115,422: 65 mk; Harjukadun viemäriin uusiminen ja jatkaminen vesi-johtotyön yhteydessä 99,926: 15 mk:n kustannuksin; kokoojajohdon rakentaminen viemäristä n:o 33 Näkinkujalle aloitettiin ja varoja käytettiin vuoden aikana 971,254: 95 mk. Erilaisia välttämättömiä viemäriverkoston täydennystöitä suoritettiin 1,178,967: 40 mk:n kustannuksin.

Uusien katujen rakentamisen yhteydessä rakennettiin viemäreitä seuraaviin katuihin: Munkkiniemenkatuun Valpurintieltä Pihlajatielle 569,396: 50 mk:n, Valpurintiehen Munkkiniemenkadulta Pihlajatielle 191,978: 85 mk:n, Jalavatiehen Munkkiniemenkadulta Pihlajatielle 117,985: 85 mk:n kustannuksin.

Kustannukset vuoden aikana suoritetuista menoarvioon sisältyvistä viemäreiden uusimisista ja uusista viemäreistä olivat 3,517,642: 75 mk ja viemäreiden korjauksesta ja kunnossapidosta sekä puhdistuslaitosten käytöstä ja hoidosta yhteensä 2,927,556: 05 mk. Puhdistuslaitosten ja putkivalimon vuokrat olivat 125,010 mk, joten viemäreiden ja puhdistuslaitosten kokonaiskustannukset olivat yhteensä 6,570,208: 80 mk.

Putkivalimossa valmistettiin vuoden aikana kaikkiaan 1,047 m betonista muhviputkea, halkaisijan vaihdellessa 60—130 cm, 127 kpl sadevesikaivoja ja 283 kpl sadekourulaattoja.

Syistä, jotka on esitetty katurakennustöiden yhteydessä, ei kaikkia menoarvioon sisältyviä viemäritöitä ehditty suorittaa ja kunnossapitokin tuli sodan aikana hiukan laiminlyödyksi.

Urheilukenttien korjaus- ja kunnossapito suoritettiin menoarvioon otettujen määrärahojen puitteissa. Kustannukset olivat seuraavat: Eläintarhan, Kallion, Haapaniemen, Käpylän, Väinämöisenkadun, Kaisaniemen ja Annalan urheilukenttien kunnossapito 278,548: 70 mk; Töölön pallokenttien kunnossapito 172,424: 95 mk; Käpylän raviradan urheilukenttien ja pallokenttien kunnossapito 159,282: 40 mk; velodromin radan ja kentän kunnossapito 74,995: 50 mk; maratonradan kunnossapito 3,110 mk; Herttoniemen hiihtomäen kunnossapito 19,658: 35 mk; hiihtomäkien rakentaminen ja kunnossapito 9,878: 25 mk; kelkkamäkien rakentaminen ja kunnossapito 28,540: 25 mk; Kaisaniemen verkkopallokenttien kunnossapito 16,966: 90 mk; maaluistinratojen kuntoonpano ja kunnossapito 152,380: 05 mk; Mustikkamaan juhla kentän kunnossapito 6,498: 25 mk; pesäpallokenttien kunnossapito 7,255: 40 mk; sekä Laakson ratsastusradan ja ratsastusteiden kunnossapito 9,130 mk. Urheilu- ja leikkikenttien vesipostien rakentaminen maksoi 81,324: 50 mk ja kenttien kasteluun ja kahlaamoon käytetty vesi maksoi 29,930 mk.

Kustannukset olivat varsinkin talviurheilulaitteiden osalta erittäin pienet, koska laitteita ei käytetty sotatalven aikana, joten kustannukset siis ovat pääasiallisesti syystalven kustannuksia.

Uudistöistä, joita varten oli määräraha v:n 1940 menoarviossa, mainittakoon seuraavat: uimastadionin rakennustyötä, joka aloitettiin jo edellisen vuoden aikana, suoritettiin 1,113,524: 40 mk:n kustannuksin, mutta jäi se loppuunsaorittamatta, kun Englannista tilattua koneistoa ei saatu toimitetuksi perille; soutustadionille johtaviin teihin, joiden rakentaminen myös oli aloitettu jo v. 1939, käytettiin v. 1940 150,471: 55 mk; Pallokentän ja stadionin välisen alueen järjestely vaati 400,000 mk; Töölön pallokenttien

katsomoiden ja kenttien väliset tiet rakennettiin 255,000 mk:n kustannuksin; ja ratsastushallialueen tallien välisten alueiden tasoitus maksoi 310,000 mk. Velodromin katselijaparvekkeiden laajentaminen, jota varten menoarvioon oli otettu lisämääräraha, maksoi 960,891: 50 mk.

Katurakennusosaston uusia urheilulaitteita varten suorittamien töiden kustannukset olivat 3,200,247: 15 mk ja urheilulaitteiden kunnossapitokustannukset 1,049,923: 50 mk eli yhteensä 4,250,170: 65 mk.

V:sta 1939 siirretyillä määrärahoilla suoritettiin alla mainitut työt seuraavin kustannuksin: Töölöntorin keskiosan päällystäminen ja istutukset saatiin valmiiksi 148,098: 10 mk:n kustannuksin; Nordenskiöldinkadun leventämisen loppuunsaattaminen 85,392: 10 mk:n; Ensi linjan tasoitustyön jatkaminen 606,573: 25 mk:n; Mäkelänkadun länsipuolen tasoitustyön jatkaminen Koskelantien ja Pohjolantien välillä 107,402: 30 mk:n; Koskelantien tasoitustyön jatkaminen Mäkelänkadulta Käpyläntielle 239,945: 85 mk:n; Pirkkolan katujen tasoitustyön jatkaminen 415,644: 65 mk:n; ja Etel. Hesperiankadun y.m. tasoitustyön jatkaminen 393,812: 45 mk:n kustannuksin; Urheilukadun leventämiseen käytettiin vuoden aikana 432,823: 65 mk ja Eläintarhantien järjestelyyn Mäntymäen kohdalla 282,765: 60 mk; Töölönlahden rantaa kiertävän tien rakentamista jatkettiin ja kustannukset olivat 453,218: 55 mk; Kumpulantie rakennettiin valmiiksi nykyisen levyiseksi ja kustannukset olivat 343,644 mk; Etel. Rautatiekadun lopputasoitus maksoi 74,743: 05 mk; Pihlajatie tasoitustyön jatkaminen maksoi 117,536: 05 mk; Koskelantien viemäri Mäkelänkadulta länteenpäin aloitettiin 217,642: 20 mk:n kustannuksin; Pirkkolan omakotialueen viemäritöitä suoritettiin 673,444: 30 mk:n kustannuksin; Sivutien viemäri vaati 140,084: 80 mk; kokoojajohdon rakentamista Kauppatorilta Liisankadulle jatkettiin ja kustannukset vuoden aikana olivat 1,388,406: 95 mk; Rajasaaren puhdistuslaitoksen töitä jatkettiin 382,079 mk:n kustannuksin. Suuri osa näistä töistä aiheutui konehuoneessa tapahtuneesta kaasuräjähdyksestä; Kolmannen linjan viemärin uusiminen aloitettiin ja varoja käytettiin 72,969: 40 mk; putkivalimon lisärakennuksen työt aloitettiin 198,027: 90 mk:n kustannuksin; viemäriin Eläintarhantien alitse Mäntymäen kohdalla käytettiin 202,465: 90 mk; Jämsänkadun viemäriin käytettiin 90,677: 60 mk; sekä Tervasaareen johtavaan viemäriin ja penkereeseen käytettiin 494,345: 95 mk ja Käpylän ravirata-alueen urheilukenttään 289,335: 05 mk. Siirretyillä määrärahoilla suoritettujen töiden yhteiset kustannukset olivat 9,038,616: 10 mk.

Vuoden aikana osittain aloitettiin ja osittain loppuunsaoritettiin joukkotöitä, joita varten määrärahoja myönnettiin käytettävissä olevista käyttövaroista tai v:n 1941 menoarvion ennakkona. Nämä työt aiheutuivat suurimmaksi osaksi väestönsuojelutoimenpiteistä, joihin kaupungin oli pakko ryhtyä sodan takia.

Täten suoritettiin sodan aikana kuten edellisenäkin vuonna tilapäisiä suojelujärjestelyjä, tehtiin erilaisia suojakaivantoja, yleisiä väestönsuojia vesijohto- ja viemäritunneleihin, suojahuoneita kaupungin rakennuksiin, poliisilaitosta, väestönsuojelumuodostelmia, ensiapuasemia y.m. varten, suojelutoimenpiteitä koneita, tarveainevarastoja ja eri laitoksia varten, raivauksia pommituksien jälkeen, korjauksia ja vartiointia, viraston siirto- sekä evakuoimistotoimenpiteitä. Näiden töiden kustannukset olivat yhteensä 2,365,313 mk.

Pysyviä suojahuoneita ja ilmapuolustusjärjestelyjä tehtiin yhteensä 35,203,719: 55 mk:n kustannuksin. Tällaisia olivat suojahuoneet eri väes-

tönsuojelumuodostelmia varten, sairaala-asemat, kaasunpuhdistusasemat, suojat palokuntaa varten sekä yleiset väestönsuojat ja aktiivisen ilmapuolustuksen rakennustyöt. Lisäksi tehtiin suojat kaupungin teknillisiä laitoksia ja Puhelinyhdistystä varten, joiden kustannukset sisältyvät alempana mainittuihin, näiden laitosten ja yksityisten tilaajien töihin.

Muista töistä, joita varten vuoden aikana oli myönnetty erikoinen määräraha, mainittakoon seuraavat: työt ratsastushallialueella 668,498: 35 mk; Pirkkolan omakotialueen toisen rakennusvaiheen työt 3,232,065: 45 mk; korttelin n:o 604 tontin n:o 3 viereisten käytävien rakentaminen 58,073 mk; pallokenttien puhdistaminen rikkaruohoista 86,179: 20 mk; Johanneksen kirkon viereisen urheilukentän tasoitustyö 100,771 mk sekä vesijohdon rakentaminen Hesperianpuiston pesäpallokentille 33,793: 25 mk. Näiden töiden kustannukset olivat yhteensä 4,269,387: 75 mk.

Paitsi edellä mainittuja menoarvioon sisältyviä tai erikseen myönnettyillä määrärahoilla tehtyjä töitä, suoritettiin myös töitä kaupungin muille laitoksille, Puhelinyhdistykselle ja yksityisille talonomistajille sekä sodan aikana komendanttiviraston tai muiden sotilaslaitosten määräämiä töitä. Näihin töihin sisältyvät myös, kuten ylempänä on mainittu, suojahuoneet eri laitoksia ja Puhelinyhdistystä varten. Näiden tilaustöiden kustannukset olivat yhteensä 21,048,317: 15 mk.

Kuten edellä esitetystä käy ilmi, sotapalvelukseen kutsumisen johdosta huomattavasti supistunut henkilökunta sai ottaa suoritettavakseen lukuisia sille uusia tehtäviä kuten suojahuoneiden suunnitteluja, rakentamista ja varustamista eri tarkoituksiin sekä muita järjestelyjä väestön suojaamiseksi ja kaupungin eri laitosten toiminnan turvaamiseksi sodan aikana. Tämä ei luonnollisestikaan voinut käydä päinsä vaikeuksitta ja ilman, että henkilökunnan työkykyä äärimmäisen tehoisesti käytettiin hyväksi.

Erikoisesti mainittakoon vielä, että Tukholman kaupunki lähetti sodan aikana Helsinkiin täydellisesti varustetun työryhmän tarpeellisine koneineen, autoineen ja työkaluineen. Tämä ryhmä työskenteli koko täällä olonsa ajan eli helmikuun puolivälistä huhtikuun alkuun saakka erään sairaala-aseman suojan louhimistöissä.

Talorakennusosasto. V. 1940 oli talorakennusosaston palveluksessa kaupunginarkkitehti, joka nautti sairauslomaa marraskuun 13 p:stä vuoden loppuun, apulaiskaupunginarkkitehti, lämpötekniikko, toimistoarkkitehti, 4 vanhempaa arkkitehtiä, apulaisarkkitehti, ylimääräinen arkkitehti, alikamreeri sekä 5 toimistoapulaista. Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla huolehti 26 rakennusmestaria.

Työvoima vaihteli, ollen 245 tammikuun ensimmäisellä viikolla ja 563 joulukuun viimeisellä viikolla ja oli suurin elokuun 30 p:n ja syyskuun 5 p:n välisellä viikolla, 814 työntekijää. Työvoiman viikkokeskimäärä oli koko vuoden aikana 461 työntekijää (v. 1939 425).

Kaupungin omistamien rakennusten ja talojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli menoarviossa yhteensä 6,176,850 mk:n suuruinen määräraha. Määrärahaan lisättiin 397,600 mk kansakoulurakennusten korjaamiseksi sotilasmajoitusten jälkeen, joten käytettävissä oleva määräraha nousi 6,574,450 mk:aan. Menoarvion lukuun Korjaus ja kunnossapito merkittyjen töiden kustannukset nousivat 4,846,667: 40 mk:aan. Lämpö- ja vesijohtojen korjaus nimistä määrärahaa ylitettiin 9,092: 90 mk ja Lämpö- ja vesijohtojen korjaus, 29,513: 40 mk. Kaupunginhallituksen päätök-

sen ¹⁾ mukaisesti pommituksen Annankadun, Eläintarhan ja Vallilan kansakouluissa sekä Kansakoulukadun ammattikoulutalossa aiheuttamien vaurioiden korjaamiskustannukset suoritettiin asianomaisista korjausmäärärahoista. Tämän johdosta ammattikoulutalojen korjausmäärärahaa ylitettiin 119,655: 50 mk. Albergan kartanon korjaustöitä varten 184,000 mk siirrettiin v:een 1941. Jos viimeksi mainittu summa sekä yhteenlaskettu määrärahavajaus vähennetään 1,886,044: 40 mk:n suuruisesta säästöstä, jää jäljelle 1,543,782: 60 mk, joka summa on säästönä palautettu kaupunginkassaan. Tarveaineiden puutteen vuoksi suoritettiin vain välttämättömimmät maalaustyöt, mikä on syynä verraten suureen säästöön.

Uudis- ja muutosrakennustöitä varten oli menoarviossa yhteensä 35,850,265 mk:n suuruinen määräraha johon lisättiin v:sta 1939 siirretyt 12,594,122: 05 mk ja v:n 1941 menoarvioon merkityt 869,518: 45 mk. Käytettävissä oleva määräraha nousi siis 49,313,905: 50 mk:aan. Kustannukset nousivat 23,507,801: 25 mk:aan. Kunnalliskodin Oulunkylässä olevan haaraosaston saunan rakentamiseksi myönnettyä määrärahaa ylitettiin 27,207: 15 mk sekä soutu- ja melontastadionia varten talousarvioon sisällytettyä määrärahaa 4,131: 60 mk. Suorittamatta jääneitä töitä varten siirrettiin 24,883,813: 80 mk v:een 1941. Jos viimeksi mainittu summa sekä vajaus vähennetään 25,837,443 mk:n suuruisesta säästöstä, jää jällelle 922,290: 45 mk, joka palautettiin kaupunginkassaan.

V:sta 1939 siirrettiin sen lisäksi määrärahoja yhteensä 25,298,047: 65 mk. Määrärahasummaan lisättiin 593,944: 60 mk, joka on otettu huomioon v:n 1941 menoarviossa, joten käytettävissä oleva määräraha nousi 25,891,992: 25 mk:aan. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 4,935,813: 25 mk:aan. V:sta 1939 siirretyjä määrärahoja Kivelän sairaalan ruumishuoneen ja Lapinlahdenkadun kansakoulun rakennustöiden loppuunsaattamiseksi ylitettiin, ensiksi mainittua 80,000 mk ja viimeksi mainittua 118,457: 20 mk. Määrärahasäästöstä 20,726,382: 50 mk siirrettiin v:een 1941. Jäännös, 229,796: 50 mk, palautettiin säästönä kaupunginkassaan.

Vuoden aikana suoritettiin sen lisäksi töitä, joita varten varat oli myönnetty ennakolta v:n 1941 menoarviosta, osaksi kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroilla sekä määrärahoilla, joita oli myönnetty teknillisille laitoksille, yhteensä 13,588,344: 75 mk:lla. Näitä töitä varten käytettävissä olevasta määrarahasta palautettiin 37,255: 75 mk säästönä kaupunginkassaan.

Paitsi edellä mainittuja töitä suoritettiin töitä muiden kunnallisten laitosten ja viranomaisten laskuun yhteensä 1,118,333: 50 mk:illa, jotka työt tuottivat toimistolle voittoa 66,814: 50 mk.

Talorakennusosaston v. 1940 suorittamien töiden kokonaiskustannukset nousivat 47,996,960: 15 mk:aan (52,159,542: 30 mk v. 1939).

48,594,136: 10 mk:n suuruisesta säästöstä 45,794,196: 30 mk siirrettiin v:een 1941; jäännös eli 2,799,939: 80 mk (3,966,498: 50 mk v. 1939) palautettiin kaupunginkassaan.

Seuraavat suurehkot uudisrakennustyöt on vuoden aikana loppuunsaoritettu.

Lapinlahden uutta kansakoulua varten oli talousarvioon merkitty 12,133,000 mk; kustannukset nousivat 12,251,457: 20 mk:aan ylittäen määrärahaa 118,457: 20 mk. Sähkötyöntekijäin lakko kesällä 1939 sekä

¹⁾ Ks. tämän kert. os. II.

sotilasmajoitukset aiheuttivat pääasiallisesti määrärahan ylityksen. Kun rakennuksen kuutiosisältö on 32,200 m³, on kustannus 380: 48 mk m³:ltä.

Nikkilän sairaalan juhlasalirakennuksen määräraha oli 3,012,000 mk, kustannukset nousivat 2,895,944: 95 mk:aan ja säästökksi jäi siis 116,055: 05 mk.

Kivelän sairaalan ruumishuonetta varten oli varattu 1,020,550 mk; kustannukset nousivat 1,100,550 mk:aan ylittäen käytettävissä olevaa määrärahaa 80,000 mk. Kaupunginvaltuuston päätöksen¹⁾ mukaisesti sisällytettiin v:n 1941 menoarvioon 80,000 mk:n suuruinen lisämääräraha.

Käpylän kirjastorakennuksen määräraha oli 2,200,000 mk ja kustannukset nousivat 2,159,752: 90 mk:aan, joten säästökksi jäi 40,247: 10 mk. Kun rakennuksen kuutiosisältö on 5,800 m³, on kustannus 372: 37 mk m³:ltä.

Sähkölaitoksen Kampintorilla olevan ala-aseman ja kaasulaitoksen Sörnäisissä olevan ruokailuhuonerakennuksen lopputyöt valmistuivat. Kun teknilliset laitokset itse suorittivat osan näistä töistä, ei talorakennusosastolla ole tietoa lopullisista kustannuksista.

Sofianlehtoon rakennetun vastaanotto- ja ammattioppilaskodin uudisrakennuksen rakennustyöt olivat likipitään loppuunsaoritut ja rakennus otettiin käytäntöön tarkoitustaan varten v:n 1941 alussa.

Työtupien ja elintarvikekeskuksen uudisrakennuksella olivat sisustus-työt käynnissä vuoden vaihteessa.

Suurehkoista töistä mainittakoon tässä vielä ruotsinmaalaisten lahjatalojen pystyttäminen.

Talorakennusosastolla käsiteltiin 793 diaariin vietyä asiaa, joista annettiin lausuntoja, osaksi yleisten töiden lautakunnalle, osaksi kaupunginhallitukselle ja muille laitoksille. Lisäksi laadittiin uudis- ja muutosrakennuspiirustuksia. Näistä mainittakoon: piirustusehdotukset kaasulaitoksen Sörnäisissä olevan konttorirakennuksen muutos- ja lisärakennustöiksi, Aleksanterinkadun n:oissa 22—24 olevien poliisilaitoksen huoneistojen muutostöiksi, Ryttylän koulukodin muutoistöiksi, Käpylän raviradan pukusuojaksi, teurastamon jäähdystorniksi ja sen rakennuksen n:o 1 muutoksiksi, Kullatorpan lastenkodin saunaksi ja ulkokuonerakennukseksi, Seurasaaressa uimahuoneen suurentamiseksi y.m., Katajanokan satamavartiokojuksi, Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 1 muutoksiksi, Vallilan kortteliin n:o 559 rakennettavaksi suunniteltua kansakoulutaloa varten ja Sörnäisten kortteliin n:o 698 rakennettavaksi suunniteltua ammattikoulutaloa varten; pääpiirustukset kaasulaitoksen Sörnäisissä olevan konttorirakennuksen muutos- ja lisärakennustöitä varten, hammasklinikan sisustamiseksi Aleksis Kiven kouluun, teurastamon jäähdystornia varten ja Katajanokan tulli- ja pakkahuoneen ruokailu- ja pesuhuonetta varten; työpiirustukset Sofianlehtoon rakennettavan ammattioppilas- ja vastaanottokodin uudisrakennusta varten, työtupien ja elintarvikekeskuksen uudisrakennusta varten, Pallokentän pukusuojaa y.m. varten sekä uimastadionia y.m. varten.

Kesälomaa myönnettiin 515 työntekijälle, josta oli kustannuksia 432,634: 60 mk. Kustannukset sairasavustuksista nousivat 305,205: 45 mk:aan, hautausapuna maksettiin 19,291: 30 mk ja itsenäisyyspäivänä suoritetusta työstä 47,398: 70 mk. Sotapalvelukseen kutsuttujen palkkaukset nousivat 833,606: 90 mk:aan.

Lämpötekniikan valvontaan kuului vuoden vaihteessa yhteensä 84 laitosta, joissa on kattiloita kaikkiaan 193, tulipinta yhteensä 4,330 m².

¹⁾ Ks. tämän kert. os. I, s. 36.

Kattiloiden luku lisääntyi vuoden kuluessa 2 lämminvesikattilalla ja tulipinta 8 m²:llä. Kattilat jakaantuvat laatunsa puolesta seuraavasti:

		Luku	Tulipinta, m ² , yhteensä	keskimäärin kattilaa kohden
<i>Höyrykattilat</i>				
Korkeapainekattilat, työpaine > 0.5 kg/cm ²		19	1,248	65.7
Matalapainekattilat, työpaine < 0.5 kg/cm ²		83	1,472	17.7
	<i>Yhteensä</i>	<i>102</i>	<i>2,720</i>	<i>26.7</i>
<i>Lämminvesikattilat</i>				
		91	1,610	17.7
	<i>Kaikkiaan</i>	<i>193</i>	<i>4,330</i>	<i>22.4</i>

Vuoden aikana suoritetuista saniteettitehtävistä mainittakoon seuraavat: Kivelän ruumishuoneen, Tervalammen työlaitoksen navettarakennuksen, pyöräilystadionin ja soutustadionin asennustöiden valvonta ja lopputarkastus, Sofianlehdon vastaanotto- ja ammattioppilaskodin, elintarvikekeskuksen ja Pallokentän asennustöiden valvonta sekä kaasulaitoksen konttorirakennuksen hankintaohjelman tarjousten tarkastus ja asennustöiden valvonta.

Yhteistoiminnassa katusosaston kanssa tarkastettiin joukko suunnitelmia lukuisten suojahuoneiden saniteettilaitteita varten.

Polttoainekulutus oli yhteensä 15,461.4 tonnia koksiksi redusoituna. Poikkeuksellisten olosuhteiden takia ei kulutusta voida verrata normaali-vuoden kulutukseen.

Puisto-osasto. Puisto-osaston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginpuutarhuri, apulaiskaupunginpuutarhuri ja toimistoapulainen sekä nuorempi toimistoapulainen tuntipalkalla.

Työnjohtajia oli viisi kuukausipalkalla ja kolme tuntipalkalla palvelevaa; uudistöissä oli kolme tilapäistä työnjohtajaa. Lisäksi oli osastolla kasvihuonepuutarhuri, taimistopuutarhuri, talonmies, 20 puistovartijaa ja keskimäärin 7 puutarharajoittelijaa.

Työntekijäin lukumäärä oli palkkalistojen mukaan suurimmillaan toukokuun kolmannella viikolla, nimittäin 344 (edellisenä vuonna 414) ja pienimmillään maaliskuun kolmannella viikolla, nimittäin 52 (59). Keskimääräinen viikoittainen luku oli 180 (205). Tuntipalkkaisen työväen työtunneista v. 1931—40 on laadittu oheinen taulukko. Taulukosta ilmenee myös erikseen miesten, naisten ja kuorma-ajurien osuus työtunneista.

Vuosi	Miehet		Naiset		Kuorma-ajurit (Miehet hevosineen)		Työtunteja yhteensä
	Tunteja	%	Tunteja	%	Tunteja	%	
1931	268,421.5	58.8	162,842.0	35.6	25,509.0	5.6	456,772.5
1932	251,005.0	69.8	95,423.5	26.5	13,429.5	3.7	359,858.0
1933	154,863.0	60.5	87,452.0	34.2	13,708.0	5.3	256,023.0
1934	195,730.5	60.4	111,840.5	34.5	16,719.5	5.1	324,290.5
1935	200,833.5	60.5	115,021.0	34.7	15,980.5	4.8	331,835.0
1936	189,825.5	59.0	118,217.0	36.8	13,448.0	4.2	321,490.5
1937	199,651.0	57.6	131,790.0	38.0	15,447.5	4.4	346,888.5
1938	262,816.5	61.1	144,387.5	33.6	22,904.5	5.3	430,108.5
1939	284,826.5	60.7	171,802.5	36.6	12,832.0	2.7	469,461.0
1940	227,575.0	56.5	164,274.5	40.8	11,137.5	2.7	402,987.0

Sitä paitsi kuorma-autot olivat työssä 2,977 tuntia. Aikaisempina vuosina kuorma-autot ajoivat laskuun olematta palkkalistalla.

Talven aikana suoritetuista töistä mainittakoon lavaikkunain, lasten hiekkalaatikoiden, kuljetuslaatikoiden, paperikorien y. m. korjaaminen. Niiden maalaaminen oli puutteellista maaliöljyn niukkuuden takia. Työkalujen korjaaminen suoritettiin etupäässä talvityönä, samoin myös puiden leikkaaminen.

Kevään työt käsittivät kasvihuoneissa siementen kylvön, taimien koulutuksen, pistokkaiden leikkaamisen, juurruttamisen ja ruukkuun istuttamisen sekä ruukussa viljeltyjen kasvien uudesti-istutuksen, taimilavojen laskemisen ja niihin siirrettyjen kasvien hoidon. Maan tultua sulaksi alkoivat varsinaiset ulkotyöt, joista ensimmäisiä olivat puistojen istutusten kevätpuhdistus sekä sen yhteydessä nurmikenttien kunnostaminen. Myöhempiä tehtäviä olivat nurmikenttien leikkaaminen ja tarpeen vaatiessa pouta-aikoina niiden kasteleminen, pensasaitojen leikkaaminen, kukkaryhmien istuttaminen ja hoitaminen sekä puistokäytävien kunnossapito. Suurin koko kesän kestävä jokapäiväinen työ oli puistojen ja niiden käytävien puhtaanapito, jota jatkui myöhäissyksyyn tai talven tuloon asti.

Uudistoiden teko oli kertomusvuonna suhteellisen vähäistä syystä, että tarveaineiden, kuten ruokamullan ja täytemaan ajoon oli käytettävissä vain 4—6 kuorma-autoa, jotka nekin joutuivat polttoaineen niukkuuden takia seisomaan miltei toisen puolen työajasta.

Putkilavoista pantiin keskiryhmä lämpenemään huhtikuun 9 p:nä. Viimeiset lantalämpölavat laskettiin toukokuun 10 p:nä. Käytännössä oli tällöin 377 ikkunaa lantalavoja, kylmiä lavoja 137 ja putkilavoja 171 ikkunaa. Taimia kasvatettiin huomattavasti vähemmän kuin edellisinä keväinä.

Puistojen puhdistus alkoi huhtikuun 18 p:nä. Nurmikenttien kunnostaminen ja kylvö alkoivat muutamia päiviä myöhemmin. Sitä mukaa kuin puhdistus edistyi, siirrettiin puistoihin penkkejä, paperikoreja ja lasten hiekkalaatikoita. Paperikoreja oli puistoissa 551 kpl. Lasten hiekkalaatikoita oli eri hiekkakentillä puistoissa 96 kpl. Hiekkaa käytettiin niihin 74 m³.

Lapsille mieluisat 30 keinua asetettiin paikoilleen huhtikuun lopulla, jolloin puistovartijat järjestettiin vartiopiireihinsä. Keinujen hoito kuuluu vartijoiden tehtäviin. Kangasalantien kentällä sijainnut keinu siirrettiin pukeutumishuoneen tieltä toisaalle.

Vesilinnut vietiin Alppilaan huhtikuun 29 p:nä ja tuotiin takaisin lintuhuoneeseen lokakuun 28 p:nä. Töölönlahdella oleskeli edelleen muutamia puolikesyjä sorsia.

Rakennustoimiston työpajassa maalautettiin kertomusvuoden aikana 483 puistopenkkiä 93,688 mk:n kustannuksin. Uusia puistopenkkejä tehtiin samassa paikassa 130 kpl, joista 100 n. s. koivujalkapenkkejä, 76,500 mk:n kustannuksin ja 30 puusohvaa 21,600 mk:n kustannuksin. Kalustoluettelon mukaan oli v:n 1940 lopussa 2,423 puistopenkkiä. Sotalalven oli suurin osa penkeistä ulkona puistoissa. Näissä meni maali piloille yhdessä talvessa, kun sitä vastoin talvisuojassa säilytettyjen puistopenkkien maalaus on uusittava vain joka viides vuosi.

Talvipuutarha oli sodan ajan kiinni ja avattiin yleisölle rauhanteon jälkeän pääsiäisenä. Sodan takia ei Runebergin ja Lönnrotin patsaita koris-

tettu tavallisina merkkipäivinä. Vanhan kirkon puistossa olivat sankari-patsaat koristetut huhtikuun 12 p:nä sekä joulunpyhien aikana. Snellmanin patsas oli toukokuun 12 p:nä koristettu ruukkuhortensioilla.

Pommitusvauriot puistoissa supistuivat mitättömiin, vahingot nousivat arviolta 1,000 mk:aan. Sen sijaan talvella vallinnut pitkäaikainen pakkanen, joka oli Etelä-Suomessa n. 10° alle normaalimäärien, aiheutti melkoisia vahinkoja. Ei ainoastaan puistopuita vaan myös tavallisia metsäpuita paleltui sadoittain kaupunginpuutarhurin valvontapiirissä. Puistoista kaadetuista puista tuli n. 50 ja luonnonmetsistä kaadetuista puista n. 200 syltä halkoja ja 180 tukkipuuta. Pensaita paleltui myös suuret määrät. Pensasaitoja oli paleltumisen takia leikattava lyhyelle kannolle 4,711 juoksumetriä eli 27.2 % koko pensasaitamäärästä, mikä kertomusvuonna oli 17,325 juoksumetriä.

Istutuksiin kohdistuneita näpistelyjä ja varkauksia on vuoden aikana havaittu 34. Autot ovat aiheuttaneet vahinkoja 13 tapauksessa.

Puistopuita ja pensaita ei kertomusvuoden aikana ruiskutettu laisinkaan. Kasvihuoneissa torjuttiin tuholaisia ruiskuttaen ja savuttaen.

Osaston tilauksesta vesijohtolaitos asetti kesävesijohdon mittarikaivoineen Töölöntorin puistikkoon ja lopetti edellisenä syksynä kesken jääneen vesijohdon asettamisen Hesperianesplanaadin alapäähän.

Vedenkulutus oli vesilaskujen mukaan 44,292 m³ oltuaan edellisenä vuonna 55,778 m³. Nurmikoita kasteltiin vähemmän, koska ruohon yleensä annettiin kasvaa pidemmäksi. Bensiinin puutteessa ei moottoriruohonleikkuukoneita voitu käyttää. Ainoastaan edustavimmat ruohokentät niitettiin käsimoneilla, muut viikatteella. Ruohoa myytiin n. 700 hevosja autokuormaa, yhteensä 13,504 mk:lla.

Suojakavaintojen takia oli useista puistikoista kukkaryhmät poistettu; muutenkin vähennettiin kukkaryhmiä. Tätä edellytti kaupunginhallituksen huhtikuun 25 p:nä antama kehoitus vallitsevan tilanteen takia ja erikoisesti huomioonottaen kaupungin vaikean rahallisen aseman mikäli mahdollista supistaa istutustöitä ja istutuksia käyttämällä mahdollisimman yksinkertaisia ja halpoja kasveja. Joissakin puistikoissa säilyivät sipulipenkit, joten keväällä oli kukassa jokunen määrä kukkasipuleita. Niiden lakastuttua istutettiin ryhmiin erilaisia kesäkukkiä ja niihin verrattavia kukantaimia 25,107 kpl. Monivuotisia kukantaimia istutettiin 5,149 kpl sekä puita ja pensaita 1,325 kpl. Näiden hinnaksi on arvioitu 104,751 mk.

Kolmikulman suojahaudat täytettiin ja puistikko kunnostettiin keväällä. Muualla suojahautojen päällystät kylvettiin heinälle. Eräistä keskeneräisistä puistoista ja kaupunginpuutarhasta vuokrattiin perunapalsatoja n. 168 a.

Puistomäärärahat, varsinaiset ja pääomamenoihin kuuluvat, olivat yhteensä 8,235,544 mk, mikä on 0.99 % kaupungin talousarvion loppusummasta. Yleisten töiden pääluokan luvun Istutukset määrärahoja käytettiin yhteensä 4,733,103:90 mk, mistä 2,605,961:75 mk luvun määrärahasta Puistot ja istutukset, mikä määräraha osaston kirjanpidossa jakautuu seuraaviin alaeriin:

	Mk		Mk
Aadolfinrinne	678	Aleksanteri II:n patsaan istutukset	792
Agricolankujan puistikko	2,595	set	
Agricolanpuistikko	6,139	Aleksis Kiven kadun istutukset	13,169

	Mk		Mk
Alli Tryggin puistikko	24,626	Kallion kirkon istutukset	11,309
Alppilan lammikkopuisto	36,411	Kallion urheilukentän istutukset	23,148
Ammattienedistämislaitoksen istutukset	697	Kammionkadun lehmukset	1,938
Annalan urheilukentän istutukset	7,016	Kangasalan leikkikenttä	13,774
Apollon- ja Runeberginkadun kulmaus	3,787	Kapteenipuistikko	6,879
Apollonpuistikko	3,279	Kasarmitorin istutukset	2,587
Arkadian- ja Pohj. Rautatiekadun kulmaus	1,494	Kasvihuoneet	131,046
Arkadiankadun lehmukset	2,985	Katajanokan puistikot	16,745
Ateneumin puistikot	4,534	Kaupunginpuutarha	142,496
Aurorankadun ja Turuntien välinen istutus	12,156	Kaupunginpuutarhan lavaviljelkset	139,584
Bulevardin puut	8,061	Keuruuntien istutus	6,677
Caloniuksen- ja Runeberginkadun kulmaus	3,244	Kirurgisen sairaalan istutukset	14,409
Dagmarinkadun leikkikenttä	5,008	Kolmikulma	7,453
Edelfeltintien istutus	2,565	Konservatorion idänpuoleinen rinne	939
Eiran puistikko	22,424	Koskelantien istutukset Mäkelänkatuun asti	9,778
Elimäen- ja Kuortaneenkadun kulmaus	1,710	Kotkankadun koivut	2,513
Eläintarha	74,078	Koulupuistikko	6,729
Eläintarhanlahden ranta	11,386	Kullervonkadun istutukset	8,433
Engelinaukio Merikatuuun saakka	57,442	Käpylän kortteli n:o 875	1,541
Esplanaadit	88,269	Käpylän urheilukentän istutukset	13,285
Ensin puistikko	14,452	Laiivurinkadun rinne	770
Franzéninkadun istutus	3,089	Lapinlahdenpuistikko	6,730
Fredrikinkadun pohjoispään istutukset	4,374	Lüsanpuistikko	17,561
Fredrikintorin istutukset	1,317	Linnankoskenkadun lehmukset	1,204
Haapaniemen urheilukentän istutukset	7,637	Lönnotinpuistikko	4,662
Hakaniemen hallin vierusta	970	Maurinkadun pohjoispään istutus	2,938
Hakasalmi ja Hesperia	71,965	Mechelininkadun istutukset	23,517
Hankkijan edusta	2,333	Merisataman istutukset	10,507
Haudat läntisellä hautausmaalla	19,357	Meritulinkadun pohjoispään istutus	3,197
Hauhontien puistikot	17,695	Messeniuksen- ja Topeliuksenkadun kulma	418
Heikinkadun istutukset	14,308	Munkkiniemen puistikot	62,342
Helsingin- ja Fleminginkadun kulmaus	1,405	Museokadun leikkikenttä	5,493
Helsingin- ja Sturenkadun kulmaus	3,557	Myllyrinne	2,567
Hernesaaarenkadun istutus	1,127	Mäkelänkadun istutukset	35,152
Hesperianesplanaadi	60,052	Mäkelänkadun tontin n:o 33 istutukset	6,129
Hietalahdentorin kolmio	1,571	Neitsytpolun kolmio	2,710
Hietaniemen puistoalueen valmis osa	15,542	Nervanderinpuistikko	11,125
Hietaniemenkadun kolmio	7,031	Niittykadun puistikko	21,495
Hietaniemenkadun varsi	17,220	Oikokadun kallioistutukset	4,774
Hietarannan istutukset	42,630	Osuuskassojen keskuslainararasto oy:n talon edusta	1,095
Humallahden puisto	24,967	Paasivuorenpuistikko	10,376
Hämeentien lehmukset	6,991	Pasilan torin istutukset	2,228
It. Alppirinne	404	Paulantien leikkikenttä	1,409
It. Vaihdekadun istutus	2,309	Pengerkadun rinne	6,634
Johanneksen kirkon istutukset	9,824	Perhonkadun leikkikenttä	2,975
Kaarlen- ja Castréninkadun kulmaus	1,046	Perämiehenkadun eteläpään istutus	2,347
Kaisaniemi	101,162	Pietarinkadun kastanjat	720
Kaivopuisto	193,510	Pitkäsillan ääriest istutukset	6,903
Kallion kirjastotalon istutukset	4,435	Pitkäsillanrannan tontti n:o 3	1,369
		Pitkäsillanranta	5,633
		Pohjoisrannan lehmukset	2,385
		Pohjolankatu	12,987

	Mk		Mk
Porthaninkadun rinne	7,585	Teollisuuskoulun edusta	1,762
Porvoonkadun puistikot	3,737	Topeliuksenkadun lehmukset ...	1,076
Postikadun istutukset	2,957	Topeliuksenpuisto	33,196
Puijonkadun puistikko	6,854	Torkkelinpuistikko	7,292
Punanotko	24,187	Toukolan konepajan nurmi- pien- nar	345
Puutarhakadun puistikko	8,853	Turuntien ja Arkadiankadun kulmauksen kolmio	2,633
Pääskylänpuistikko	5,960	Turuntien runkopuut	1,813
Rautatien istutukset	10,137	Tähtitorninmäki	140,335
Ritaritalonpuistikko	10,067	Töölön kortteli n:o 507	4,687
Runebergin patsaan istutukset	2,287	Töölöntorin lehmukset	378
Runeberginkadun leikkikenttä ..	6,271	Ullanpuistikko	9,092
Ruoholahdenpuistikko	10,843	Urheilukadun puistikot	2,955
Ruusula	31,483	Vaasanpuistikko	6,100
Saksalaisen kirkon istutukset	2,953	Vallilan korttelissa n:o 552 oleva puistikko	18,230
Siltavuorenranta	11,007	Vanhan kirkon puisto	56,207
Simonkadun kujanne	8,235	Vilhonvuoren valmis osa	19,660
Snellmanin patsaan koristelu	330	Vuorimiehenpuistikko	10,641
Snellmanipuistikko	10,218	Väinämöisenkadun urheiluken- tän vierustat	6,369
Stadionin eteläpuoleiset istu- tukset	9,181	Yhteiskunnallisen korkeakoulun talon ääreet istutukset	19,131
Sähköteknillisen laitoksen istu- tukset	1,850	Sekalaiset menot	137,971
Säätytalonpuistikko	10,137		
Tehtaanpuisto	44,784		
Teknillisen korkeakoulun puis- tikko	2,799		
Telakanpuistikko	4,934		
			<u>Yhteensä 2,605,962</u>

Yleisten töiden pääluokan luvun Istutukset määräraha Erinäisten kau-
pungin laitosten istutukset jakautuu seuraaviin alaeriin:

	Mk		Mk
Aleksis Kiven koulun istutukset	13,893	Palolaitoksen istutukset	100
Annankadun, Käpylän, Snell- maninkadun, Tehtaankadun ja Vallilan suomenkielisten kansakoulujen istutukset	7,008	Humallahti n:o 56 B istutuk- set	6,379
Desinfioimismajalan istutukset ..	1,385	Puhtaanapitolaitoksen ja Töö- lön haarakirjaston istutukset	9,789
Kivelän sairaalan istutukset	9,058	Rautalammintien kunnallisten työväenasuntojen istutukset ..	2,486
Kulkutautisairaalan istutukset ..	23,609	Sofianlehdon lastenkodin istu- tukset	10,987
Käpylän kirjaston istutukset	4,262	Teurastamon istutukset	4,983
Käpylän poliisiaseman istutuk- set	4,131	Topeliuksenkadun kansakoulun istutukset	4,177
Lapinlahden uuden kansakoulun istutukset	4,059	Tuberkuloosisairaalan istutukset	22,718
Loviisankadun tuberkuloottisten asuntotalon istutukset	1,555	Työväenopiston istutukset	1,367
Marian sairaalan istutukset	35,741	Vallilan ruotsinkielisen kansa- koulun istutukset	5,387
Mariankadun 3:n poliisiaseman istutukset	1,917		
Mäkelänkadun kunnallisten työ- väenasuntojen vanhat istu- tukset	7,037		
			<u>Yhteensä 182,028</u>

Kaupunginhallitus myönsi syyskuun 6 p:nä yleisten töiden pääluokan
luvun Istutukset määrarahasta Satunnaiset istuttamis- ja puhdistustyöt,
kaupunginhallituksen määräyksen mukaan 10,000 mk Töölön sokeriteh-
taan luoteisrajan ja katukäytävän välisen kaistaleen kuntoonpanoon.
Määrarahasta käytettiin 9,182 mk.

Syksyllä käännettiin nurmikot Koulupuistikossa, Vallilan ruotsinkieli-
sen kansakoulun ääressä, Mäkelänkadulla Sturenkadun ja Kumpulantien

välisessä osassa, Tähtitorninmäen pohjoisrinteellä ja Kaisaniemen lammin itäpuolella sijaitseva nurmikkokolmio.

Tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluvia uudistöitä suoritettiin soutustadionin ympäristössä ja Taivallahdessa; ruokamultaa ajettiin sinne 319 m³. Taivallahdenrannan kiveäminen aloitettiin maan jäädyttyä syksyllä, samalla otettiin vastaan täytettä ja Rajasaaresta tulevaa lietettä. Työ jatkui talven yli seuraavaan vuoteen. Varoja käytettiin 659,257: 75 mk. Talin taimiston uudessa osassa tehtiin salaojat ja pohjattiin käytäviä, käyttäen näihin töihin 24,966: 45 mk. Humallahdenpuistoon meren puolelle Mechelininkatua rakennettiin käytäviä, käytävien sivustat siistittiin, 450 m³ ruokamultaa hankittiin ja täytettä ja Rajasaaren lietettä otettiin kustannusten noustessa 88,970: 80 mk:aan. Pallokentän rinnekatsomon taustaan hankittiin suurehko määrä kiviä y. m. täytettä ja 707.5 m³ multaa, rakennettiin hiekkakäytävä ja tasoitettiin multapinnat 102,426: 55 mk:n kustannuksin. Töölönlahden ranta-aluetta Hesperianpuiston kohdalla kunnostettiin, rantakiveys tehtiin Mäntymäen kohdalle saakka; kustannukset nousivat 100,015: 35 mk:aan.

Päuluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Istutukset menot olivat yhteensä 1,244,209: 75 mk. Tästä luvusta merkittiin kuusi työmäärärahaa ja kahden työmäärärahan jäännökset siirtomäärärahoiksi, yhteensä 1,685,175: 80 mk.

V:sta 1939 siirtyi kolme uudistymäärärahaa: Länt. Kaivopuiston uuden ja vanhan tien välisen alueen kunnostamista jatkettiin, täytettä ja lietettä sekä jonkun verran ruokamultaa hankittiin, jolloin kustannukset olivat 64,593: 75 mk; tuberkuloosisairaalan alueella kunnostettiin alue sairasparviijongin eteläpuolella, jolloin kustannukset olivat 16,316: 65 mk; Mäntymäen ja stadionin välille rakennettiin jalkakäytäviä vesikouruineen, jolloin kustannukset olivat 30,882: 10 mk. Osaston siirtomäärärahasta kortteliin n:o 334 järjestelyyn katuosasto käytti 59,158: 45 mk.

Tammi—helmikuussa jatkoivat alkoholistit olympiakylän ympäristömetsien karsimista ja harventamista, ollen kustannukset 47,245: 50 mk. Helmikuun alkupuoliskolla siirtyivät alkoholistit maatalousosaston halonhakuutöihin. Olympiakylän siistimismäärärahasta käytettiin 521: 25 mk. Luovutetun alueen evakuointiin luovutettiin kuorma-auto kuljettajineen, ollen tämän kustannukset 818: 60 mk.

Kaupunginhallitus myönsi marraskuun 14 p:nä työttömyysmäärärahoista 46,000 mk töiden järjestämiseksi työttömille naisille; 24 naista otettiin metsänperkuutöihin Käpylän raviradan ympäristömetsiin kustannusten noustessa 39,389: 15 mk:aan.

Talin taimistoon rakennettiin vajarakennus, joka saatiin käyttökuntoon seuraavana vuonna.

Kertomusvuonna ajettiin puistoihin yhteensä 4,461.5 m³ ruokamultaa, ollen edellisen vuoden vastaava luku 19,583.

Katuosaston laskuun poistettiin Kaarlen- ja Castréninkadun kulmasta louhintatöiden takia pensaita, jolloin kustannukset olivat 997: 50 mk; Punaisen ristin sairaalan pihamaalta siirrettiin samasta syystä puita ja pensaita muualle 7,148: 70 mk:n kustannuksin; Koskelantien istutustöiden jatkamiseen käytettiin 17,393: 10 mk; Rajasaaren istutuksia korjattiin 2,163: 80 mk:n kustannuksin; Heikinkadun istutuksia korjattiin 4,914: 60 mk:n kustannuksin, samoin Aleksis Kiven kadun varrella olevia 1,793: 10 mk:n kustannuksin; Mäkelänkadun istutustöitä jatkettiin 9,204 mk:n

kustannuksin; Töölöntorin puistikko perustettiin 46,460: 95 mk:n kustannuksin; Oulunkylän siirtolapuutarhan yleisten istutusten järjestelyyn käytettiin 32,814: 55 mk; Ateneumin puistikon pinta korotettiin jalkakäytävän tasoon 2,448 mk:n kustannuksin, Kaisaniemeen It. Teatterikujan päähän kunnostettiin nurmikkoalue 2,940 mk:n kustannuksin; Punanotkon kentän korottamisen takia korjattiin nurmikenttää 29,952: 40 mk:n kustannuksin; Töölönlahden rantaa sokeritehtaan koilliskulman äärellä kunnostettiin ja ruokamultaa ajettiin sinne lisää 1,337 m³ 192,372: 50 mk:n kustannuksin. Yhteiset kustannukset nousivat 350,603: 20 mk:aan.

Talorakennusosaston tilauksesta kunnostettiin istutuksia Nikkilän sairaalan alueella 4,029: 20 mk:n kustannuksin; ja vastaanotto- ja ammattioppilaskodin istutusten perustamiseen käytettiin 11,801: 20 mk.

Varasto-osaston laskuun järjestettiin koristeltu puhujalava kolmeen ulkoilmatilaisuuteen kustannusten ollessa 1,152 mk.

Vesijohtolaitoksen laskuun hoidettiin kesän aikana Alppilan uuden vesilinnan istutukset 40,000 mk:n kustannuksin ja sähkölaitoksen laskuun korjattiin Vuorimiehenpuistikkoon rakennetun muuntajakopin ympäristö 1,694: 55 mk:n kustannuksin.

Kiinteistötoimiston tilauksesta paikattiin ja leikattiin Stansvikin, Kulosaaren ja Tuomarinkylän kartanoiden vanhat puistopuut 9,154: 55 mk:n kustannuksin; Mäkelänkadun talon n:o 45 pihamaan istutuksia kunnostettiin 2,326: 50 mk:n kustannuksin; Oulunkylän aseman etelä-vaihteen lähistöltä kerättiin ruokamultaa 3,000 mk:n kustannuksin; ja Talin laukkaradalta niitettiin kuloutunutta heinää 2,790 mk:n kustannuksin.

Puisto-osaston osalta ovat menot talousarvion pääluokan Yleiset työt luvun Työntekijäin erinäiset edut kohdalla seuraavat:

Kesälomaa ¹⁾ sai 147 miestä 1,572 päivää ja 102 naista 607 päivää. Kesälomarahoja suoritettiin yhteensä 159,955: 45 mk.

Säiraustapauksia ja pieniä loukkaantumisia sattui osaston työntekijöille vuoden aikana 74 tapausta, joiden johdosta yleisten töiden lautakunta myönsi avustuksia 87 erässä 57 miehelle ja 17 naiselle yhteensä 88,426: 95 mk.

Hautausapua myönnettiin sodassa kaatuneiden tai kadonneiden A. J. Ekholmin, V. H. Lammisen, S. A. Marjasen, K. H. Malmströmin, E. Mustosen ja V. J. Rajalan omaisille; lisäksi T. Niemen ja K. F. Knaggin omaisille; yhteensä 14,520 mk.

Itsenäisyydenpäivänä suoritetusta työstä maksettiin työntekijöille yhteensä 13,908: 15 mk.

Sotapalvelukseen kutsutuille ja muihin maanpuolustustehtäviin osallistuneille maksettiin palkkaa yhteensä 293,596 mk.

Kaupunginpuutarhasta ja taimistosta myytiin runsaammin kuin muina vuosina taimia, kukkia, pensaita, puita y. m. sekä vuokrattiin kasveja juhlatilaisuuksiin, ollen tulot tästä yhteensä 273,068: 10 mk.

Varasto-osasto. Varasto-osaston henkilökuntaan kuuluivat varastopäällikkö, varastokirjanpitäjä, inventtaaja ja 3 vakinaista ja 3 ylimääräistä toimistoapulaista. Päävarastossa, Malminkadun 5:ssä, oli varastonhoitaja, apulaisvarastonhoitaja ja 2 toimistoapulaista sekä korjauspajassa korjauspajainsinööri, 2 piirtäjää ja 4 toimistoapulaista.

Osaston tehtävänä oli hoitaa mainittua päävarastoa ynnä Ruoholah-

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 217*.

nessa, Hakaniemessä ja Toukolassa olevia varastoja sekä Toukolassa sijaitsevaa konepajaa ja huolehtia rakennustoimiston, tarveaineiden, työkoneiden ja -välineiden sekä kaluston hankinnoista ja hoidosta.

Kertomusvuoden aikana rakennustoimiston eri osastot sekä kaupungin muut virastot ja yksityiset henkilöt käyttivät konepajaa ja saivat varastosta tarveaineita rahassa arvioituna seuraavasti:

	Konepajätöiden raha-arvo, mk	Varastosta luovutettujen tarveaineiden raha-arvo, mk
Kansliaosasto	—	26,250: —
Katurakennusosasto	1,681,132: 45	18,462,468: 55
Satamarakennusosasto	488,075: 55	2,418,764: —
Talorakennusosasto	1,039,282: 10	4,136,313: 50
Puisto-osasto	222,439: 40	79,169: 60
Varasto-osasto	1,778,976: 80	880,063: 25
Konepajat	—	1,774,200: 35
Muut kaupungin laitokset	246,065: 25	389,057: 65
Yksityiset	63,134: 30	65,044: 40
Yhteensä	5,519,105: 85	28,231,331: 30

Varastoitujen rakennustarpeiden arvo eli varastosäästö oli tammikuun 1 p:nä 1940 4,371,500: 35 mk. Vuoden aikana ostettiin tarveaineita 33,156,907: 35 mk:lla ja käytettiin 28,231,331: 30 mk:n arvosta, joten v:een 1941 siirtyvän varaston arvo oli 9,297,076: 40 mk.

Tilivirasto. Rakennustoimiston tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjanpitäjä, kassanhoitaja ja 6 toimistoapulaista.

Tilitodistuksia oli vuoden aikana 36,382, laskutuksia 2,033 ja lähetetyjä kirjelmia 1,712.

Tiliviraston toiminnan laajuus selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Debet, mk	Kredit, mk
Työmäärärahat edellisiltä vuosilta	55,020,811: 83	109,509,565: 78
Vuoden talousarviotyöt	134,850,046: 16	215,948,586: 48
Kaupunginkassan tilit	344,804,252: 13	226,408,629: 66
Kaupungin muiden laitosten tilit	31,575,109: 50	31,575,109: 50
Ylimääräiset työt	140,312,217: 16	124,362,042: 16
Tarveaineet ja konepajat	43,112,966: 25	33,815,889: 85
Verohuoltotoimisto	1,807,264: 85	1,807,264: 85
Leski- ja orpokassa	279,707: 40	279,707: 40
Kansaneläkelaitos	379,052: —	379,052: —
Menojäämät	7,088,455: 10	16,075,528: 90
Tulojäämät	4,495,496: 70	2,390,222: 60
Rakennustoimiston tulot	10,168,411: 10	11,342,191: —
Yhteensä	773,893,790: 18	773,893,790: 18

Tiliviraston käteiskassan rahanvaihto oli kertomusvuoden aikana 21,211,158: 65 mk. Viraston määrärahat olivat yhteensä 319,492 mk ja menot nousivat 329,547: 45 mk:aan. Nimikkeiden Sääntöpalkkaiset virat, Tilapäistä työvoimaa, Painatus ja sidonta sekä Korvaus kannannasta määrärahoja ylitettiin vastaavasti 3,375 mk, 4,527: 50 mk, 1,829: 70 mk ja 382: 90 mk kun taas tarverahoista kertyi säästöä 59: 65 mk.

XXV. Puhtaanapito

Puhtaanapitolaitoksen kertomus v:ltä 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Puhtaanapitolautakunta. Kaupungin puhtaanapitotoimen ylin johto kuuluu voimassa olevan johtosäännön mukaan puhtaanapitolautakunnalle, jonka kokoonpanossa vuoden varrella tapahtui eräs muutos; kaupunginvaltuusto suostui nimittäin toukokuun 8 p:nä lautakunnan jäsenen, teknologiantohtori Y. Talvitien anomukseen vapautuksen saamisesta lautakunnan jäsenyydestä ja valitsi hänen tilalleen insinööri A. Kahman. Puhtaanapitolautakuntaan kuuluivat siten kertomusvuonna piirisihteeri A. Valta puheenjohtajana, varatuomari A. Linturi varapuheenjohtajana sekä jäsenenä teknologiantohtori Y. Talvitie ja hänen erottuaan insinööri A. Kahma, seppä K. Kaukonen, pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, kivityöntekijä O. Nuutinen ja varatuomari R. Rönholm. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Sihteerinä toimi varatuomari G. Hellén ja esittelijänä puhtaanapitolaitoksen toimitusjohtaja B. Ax.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 15 kertaa. Sen pöytäkirjain pykäläluku oli 236, diaariin vietyjen asiain luku 379 ja lähetettyjen kirjeiden luku 55.

Lautakunnan vuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon tärkeimpinä seuraavat: ruoanjätteiden keräämisen järjestäminen laitoksen hoidossa olevista taloista; kysymys alueen varaamisesta laitoksen uutta kuskasemaa varten, mitä valmistelemaan oli asetettu erityinen jaosto; sekä kysymys alempien palkkain korottamisesta.

Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomääräraha Lämpö osoittautui riittämättömäksi koksien ja halkojen hinnan huomattavasta kohoamisesta johtuen, minkä vuoksi lautakunta anoi 76,800 mk:n lisämäärärahaa. Myöskin kertausharjoituksiin kutsuttujen työntekijäin palkkoihin varatut varat osoittautuivat sodan johdosta täysin riittämättömiksi, joten lautakunta anoi oikeutta katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahan Työntekijäin erinäiset edut ylittämiseen yhteensä 480,910: 85 mk. Hiekka- ja luudasvarastovajan rakentamista varten v:sta 1939 siirretty määräraha anottiin siirrettäväksi v:een 1941.

Kertomusvuonna käsiteltiin 4 viranhaltijain sairausloma-anomusta, 238 työntekijäin sairaus- ja 8 hautausapuanomusta sekä 5 työntekijäin eläke-anomusta.

Puhtaanapitolaitos. Puhtaanapitolaitoksen toiminta jakautui seuraavasti: hallinto, katujen puhtaanapito, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapito, johon myös hajoituskaivojen tyhjennys kuuluu, Malmin kaatopaikka ja korjauspaja, työvälineiden korjaamo, autovajat ja -korjaamo sekä hevostalli ja varasto.

Hallinto. Puhtaanapitolaitoksen henkilökunnan muodostivat toimitusjohtaja, apulaisjohtaja, joka toimi tarkastajana, nuorempi insinööri, katu- ja kiinteistöjen puhtaanapidon esimies, toimentaja sekä kolme toimistoapulaista, joista yksi toimi varastokirjanpitäjänä, toinen konekirjoittajana ja kolmas työntekijäkortiston hoitajana.

Sekä puhtaanapitolautakunnan että puhtaanapitolaitoksen tilejä hoiti puhtaanapitolaitoksen tilivirasto. Sen kassavirastona oli rahatoimisto.

Tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjanpitäjä, neljä toimistoapulaista, joista yksi toimi avustavana kirjanpitäjänä, kaksi veloittajina ja yksi kassanhoitajana, sekä vahtimestari. Tiliviraston kamreeri toimi samalla koko toimiston konttoripäällikkönä.

Puhtaanapitolaitoksen toimistosta lähetettiin kertomusvuonna 1,059 kirjettä ja annettiin 8,286 laskua suoritetuista töistä.

Laitoksen henkilökunnan kokoonpanossa tapahtui vuoden varrella pari muutosta. Marraskuussa 1939 laitoksen palvelukseen otettu toimistoapulainen I. Palmgren erosi toimestaan syyskuun 1 p:nä. Täten avoimeksi tullut virka täytettiin lautakunnan kokouksessa marraskuun 4 p:nä, jolloin siihen valittiin rouva H. Vento. Samassa kokouksessa täytettiin myös marraskuun 1 p:stä 1939 alkaen avoinna ollut nuoremman insinöörin virka valiten siihen diplomi-insinööri K. A. Laurila.

Katujen puhtaanapito. Kertomusvuonna kaupungin alue oli jaettu kahdeksaan katupuhtaanapitopiiriin siten, että XIII, XIV, XV ja XVI kaupunginosat sekä Pasila kuuluivat ensimmäiseen piiriin, IV ja XX Jätkäsaarta lukuunottamatta toiseen piiriin, V ja VI sekä puolet VII kaupunginosasta kolmanteen piiriin, III, puolet VII kaupunginosasta ja IX neljäljanteen piiriin, I, II ja VIII viidenteen piiriin, X, XI ja XII kuudenteen piiriin sekä XXI, XXII, XXIII, XXV, XXVI seitsemänteen piiriin ja Jätkäsaari kahdeksanteen piiriin. Jokaisessa piirissä toimi vastuunalainen piirityönjohtaja ja kolmessa piirissä sitä paitsi apulaistyönjohtaja.

Erilaatuisten työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

	Kesätöissä	Talvitöissä
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	119	235
» naisia	6	10
Tuntipalkkaisia autonkuljettajia	7	2
Urakalla työskenteleviä autonkuljettajia	—	8
Ajomiehiä	2	2
Urakalla työskenteleviä yksityisiä ajureita omine hevosineen	—	9
Yhteensä	134	266

Koneellisia laitteita käytettiin seuraavasti:

	Kesätöissä	Talvitöissä
Kasteluautoja	—	—
Lumiauroja, hevosen vetämiä	—	6
» moottori-	—	2
Tiehöyliä	—	1
Kuljetusvälineitä, laitoksen omia	2	2
» urakoitsijoiden	—	9
Kuorma-autoja, laitoksen omia	6	6
» urakoitsijoiden	—	8
Purgator-rattaita	112	—

Kesäkuukausina osasto käytti 2 hevosta ja talvikuukausina 11 hevosta; näistä oli 2 hevosta laitoksen omia.

Katujen puhtaanapitoon kului henkilöpäivätyöissä 418,400 työtuntia, hevospäivätyöissä 6,096 työtuntia ja autopäivätyöissä 18,130 työtuntia kuten seuraavista luvuista tarkemmin ilmenee:

Työn laatu	Henkilöpäivätyöt, työtunteja	Hevospäivätyöt, työtunteja	Autopäivätyöt, työtunteja
Lakaisu	220,804	2,034	8,446
Lumenluonti y.m.	177,233	—	—
Lumenaoraus	7,068	1,756	3,556
Lumenkuljetus.....	—	1,482	1,968
Lumenkaatopaikkojen hoito	4,113	—	24
Hiekoitus	7,586	824	3,880
Torien huuhtelu	760	—	—
Sekalaiset työt	836	—	256
Yhteensä	418,400	6,096	18,130

Kauppatoreilla aikaisemmin käytettyjä automaattisesti kerääviä lakaisukoneita ei kertomusvuonna ollenkaan käytetty vallinneen polttoainepulan takia, vaan suoritettiin puhdistustyö yksinomaan käsivoimin. Samasta syystä ei myöskään käytetty kasteluautoja. Kauppatorit huuhdeltiin torikaupan päätyttyä letkuilla, jolloin vesi otettiin toreilla olevista paloposteista. Laitoksen käyttämät palopostit varustettiin keväällä vesijohtolaitoksen toimesta vesimittareilla. Tähän huuhteluun käytettiin kaikkiaan 2,457 m³ vettä, josta vesijohtolaitos veloitti laitokselta yhteensä 6,532: 20 mk. Pölynsitomisineita ei kertomusvuonna lainkaan käytetty. Rikkaruohon poistamiseen käytettiin kaikkiaan 50 kg Vegebellum nimistä suolaa. Katurikkoja kuljetettiin pois kaikkiaan 7,647 m³.

Aikaisempina talvina seurattua katupuhtaanapito-ohjelmaa ei kertomusvuoden talvella voitu noudattaa, vaan vahvasti kaupunginhallitus tammikuussa uuden ohjelman talvipuhtaanapitoa varten. Tässä ohjelmassa luovuttiin aikaisemmin käytetystä katujen luokittelusta, joten kaupungin keskustassakin lumi oli luotava kinoksiin jalkakäytävän ulkoreunalle ja talojen seinustalle. Ainoastaan sellaisista paikoista, missä nämä kinokset kasvoivat liian suuriksi ja häiritsivät liikennettä, kuljetettiin lumi kaatopaikoille. Laitoksen toimesta poiskuljetettu lumimäärä oli täten hyvin pieni normaalivuosina kuljetettuun määrään verraten, nousten se ainoastaan 11,082 m³:iin. Vertailun vuoksi mainittakoon, että v. 1935—39 poiskuljetetun lumimäärän keskiarvo nousi 213,897 m³:iin.

Puhtaanapidetty katupinta-ala oli yhteensä n. 2,500,000 m², josta kustannukset nousivat kaikkiaan 8,322,524: 90 mk:aan eli n. 3: 33 mk:aan m²:ltä.

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito. Kiinteistöjen puhtaanapito oli jaettuna kahteen piiriin kuormausasemineen. Molemmissa toimi vastuunalainen työnjohtaja ja kirjuri. Puhtaanapidettävien kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten lukumäärä käy ilmi seuraavasta:

Kaupungin kiinteistöt	105	Vedenheittopaikat:	
Miesten yleiset käymälät:		Miesten	63
W.C.-järjestelmä	1	Naisten.....	13
Astiajärjestelmä	28	Yksityisten kiinteistöt:	
Naisten yleiset käymälät:		Vuosisopimukselliset	1,916
W.C.-järjestelmä	1	Ylimääräiset	13
Astiajärjestelmä	26	Uudisrakennukset	35

Kustannukset edellä mainittujen kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapidosta nousivat 7,187,469: 75 mk:aan.

Polttoainepulan takia moni yksityinen puhtaanapitourakoitsija oli pakoitettu lopettamaan toimintansa, ja näiden hoidossa olleista kiinteistöistäkin osa siirtyi puhtaanapitolaitokselle. Kun laitokselle myönnettyä bensinimäärää vähennettiin joka kuukausi, ja puhtaanapidettävien talojen lukumäärä samalla lisääntyi, tuotti jätteen kuljetuksen järjestäminen suuria vaikeuksia. Vuoden alussa laitoksella lisäksi oli suuri puute autoista. Sodan aikana oli 20 laitoksen kuorma-autoa asetettu palokunnan käytettäväksi ja lisäksi oli 22 autoa eri väestönsuojelulohkojen käytettävänä. Tästä johtui, että talojen pihoille kerääntyi huomattavia määriä jätteitä. Kun kaupungin asukkaista kuitenkin suuri osa oli siirtynyt pois kaupungista sodan ajaksi, oli koko vuoden jätemäärä n. 12,000 m³ pienempi kuin edellisenä vuonna, ollen kuitenkin suurempi kuin milloinkaan ennen v. 1939 lukuunottamatta.

Seuraavasta yhdistelmästä ilmenee jätteen kuljetus:

Jätteen laatu	Kuljetettu maan täyteen	Kuljetettu myytäväksi				Kaikkiaan	Siitä Malmin kaatopaikalle
		Kaupungin maatiloille	Tilanomistajille kaupungin läheisyyteen	Länsiataman kuorma-ustapaikalta lähetettäväksi	Kyläsaaren kuorma-ustapaikalta lähetettäväksi		
m ³							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	120,701	—	717	5,324	4,061	130,803	5,361
Makkilantaa	—	2	—	871	2,172	3,045	2,831
Hevoslantaa	—	—	7	—	—	7	—
Hajotuskaivojätteitä	—	—	—	2,130	1,082	3,212	3,212
Tuhkaa	10,687	—	—	—	—	10,687	—
Rakennus- y. m. jätteitä..	200	—	—	—	—	200	—
Yhteensä	131,588	2	724	8,325	7,315	147,954	11,404

Kuormaasemilla kuormattu määrä jakautui seuraavasti:

Jätteen laatu	Länsiataman asemalla kuormattu			Kyläsaaren asemalla kuormattu			Kaikkiaan
	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin	
	Malmin kaatopaikalle	muille asemille		Malmin kaatopaikalle	muille asemille		
m ³							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	2,665	2,659	—	2,696	1,365	—	9,385
Makkilantaa	764	84	23	2,067	40	65	3,043
Hajotuskaivojätteitä	2,130	—	—	1,082	—	—	3,212
Yhteensä	5,559	2,743	23	5,845	1,405	65	15,640

Kaupungista lähetettiin seuraava määrä vaunukuormia jätteitä suoraan alla mainituille asemille:

Rautatieasema	Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	Makkilantaa	Yhteensä
Espoo	—	1	1
Herttoniemi	—	6	6
Jorvas.....	1	—	1
Kauklahti	12	1	13
Kirkkonummi	—	3	3
Leppävaara	—	1	1
Lohja	—	1	1
Malmi	107	—	107
Masala	8	2	10
Nikkilä	2	—	2
Yhteensä	130	15	145

Malmin kaatopaikalle lähetettiin rikkoja, talous- ja paperijätteitä 162, makkilantaa 355 sekä hajoituskaivojätteitä 481 rautatievaunullista. Rautateitse lähetettyjä jätteitä kertyi siis kaiken kaikkiaan 1,143 rautatievaunullista.

Osaston eri työntekijäin keskimäärä viikkoa kohden näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Ajomiehiä	6	Vaunumiehiä	6
Autonkuljettajia	47	Siivoojia	3
Apureita	50	Yhteensä	112

Teknilliseen varustukseen kuului 55 laitoksen kuorma-autoa, 4 yksityisten kuorma-autoa, 1 kaivojen tyhjennysauto, 6 kpl rattaita ja 6 rekeä. Osaston käytössä oli 6 laitoksen hevosta.

Kertomusvuonna suoritettiin 742 talossa hajoituskaivojen normaali-tyhjennys. Perinpohjainen tyhjennys korjausta varten toimitettiin 141 talossa. Sitä paitsi tyhjennettiin 130 sade- ja likavesikaivoa. Työkustannukset edellä mainitusta tyhjennystyöstä nousivat 451,052: 05 mk:aan.

Kiinteistöjen puhtaanapitoon käytettiin seuraava määrä työtunteja:

Työn laatu	Henkilöpäivätyöt, työtunteja	Hevospäivätyöt, työtunteja	Autopäivätyöt, työtunteja
Kiinteistöjen jätteiden kuljetus ja kuorma- maus	110,260	14,448	96,400
Mukavuuslaitosten hoito	6,134	—	2,324
Hajoituskaivojen tyhjennys	887	—	887
Yhteensä	117,281	14,448	99,611

Malmin kaatopaikka ja korjauspaja. Työn valvonnasta huolehti kaatopaikan ja korjauspajan esimies ja hänen alaisenaan työskenteli 6 miestä jätteiden purkaus- ja kuormaustöissä, 2 miestä kaatopaikan hoidossa, 5 miestä levyastioiden korjaustyössä, 1 nainen astioiden puhdistuksessa ja 3 vartijaa, yhteensä 16 miestä ja 1 nainen.

Työtuntien lukumäärä eri töissä oli seuraava:

Työn laatu	Työtunteja	Työn laatu	Työtunteja
Jätteiden purkaus	9,608	Levyastiain korjaus	9,373
Raatojen poltto	1,360	Rautatievaunujen korjaus. ...	124
Kaatopaikan hoito	2,670	Rakennusten kunnossapito...	226
Höyrykattilan lämmitys	986	Vartiointi	7,210
Levyastiain puhdistus	2,227		
		Yhteensä	33,784

Polttouunissa poltettiin vuoden aikana 124 koiraa, 70 kissaa, 6 hevosta, 1 jänis ja 1 hanhi yhteensä 202 raatoa sekä sitä paitsi 61,530 kg pilaantunutta lihaa.

Työvälineiden korjaamo. Työn valvonnasta huolehti autokorjaamon esimies tuntikirjurin avustamana. Työntekijäin lukumäärä viikkoa kohden oli 18, joista 10 ammattityöntekijää ja 8 apuityöntekijää. Korjaamossa suoritettujen työpalkkojen määrä nousi 466,576: 20 mk:aan ja käytettyjen tarveaineiden arvo 205,098: 20 mk:aan. Työtuntimäärä oli 39,250.

Autovajat ja -korjaamo. Puhtaanapitolaitoksen autokanta käsitti 85 moottoriajoneuvoa, joihin kuului 61 kuorma-autoa, 10 kasteluautoa, 5 lakaisuautoa, 6 tiehöylää, 1 kaivojentyhjennysauto, 1 henkilöauto ja 1 moottori-pyörä. Kuorma-autojen työtuntimäärä eri töissä oli seuraava:

Työn laatu	Työtunteja	Työn laatu	Työtunteja
Talousjätteiden kuljetus	96,400	Hiekoitus	3,880
Katurikkojen »	8,446	Sekalaiset työt.....	4,512
Auraus	3,521		
		Yhteensä	116,759

Kasteluautoja käytettiin 60 tuntia juomaveden kuljetukseen, tiehöyliä 35 ja kaivojentyhjennysautoa 887 tuntia.

Autokorjaamon työntekijäin lukumäärä oli keskimäärin viikkoa kohden 16, joista 10 oli ammattimiehiä.

Polttoainepulan takia varustettiin syksyllä 13 kuorma-autoa Otso nimisillä puukaasuttimilla ja 12 autoa Svedlund nimisillä puuhiilikaasuttimilla. Kaasuttimet toimitettiin kuitenkin vasta vuoden lopussa, joten niistä ei kertomusvuonna ennätetty saada mitään kokemuksia.

Hevostalli. Laitoksen hevosten lukumäärä oli kertomusvuoden alussa 11. Vuoden kuluessa kuoli 1 hevonen, joten niiden lukumäärä vuoden lopussa oli 10. Hevosten hoidosta huolehti tallimies, jonka työtuntilukumäärä oli yhteensä 2,561. Hevosten ruokkimiseen käytettiin 23,561 kg heiniä ja 8,875 kg kauroja. Hevosten sairaspäivien lukumäärä oli 180. Hevosten hoitokustannukset nousivat kaikkiaan 105,212: 05 mk:aan eli hevosta kohden 9,564: 75 mk:aan. Hevosten suorittama työtuntimäärä oli yhteensä 17,397, josta 2,676 tuntia kului katujen puhtaanapitoon, 14,448 tuntia kiinteistöjen puhtaanapitoon ja 273 tuntia raatojen kuljetukseen.

Varaston hoito oli uskottu erityiselle varastomiehelle. Varastokortit pidettiin laitoksen toimistossa. Tammikuun 1 p:nä varaston arvo arvioitiin 335,421: 85 mk:ksi, vuoden aikana ostettiin tavaroita 1,275,055: 45 mk:n arvosta ja käytettiin 1,054,682: 55 mk:n arvosta, joten varasto joulukuun 31 p:nä arvioitiin 555,794: 75 mk:ksi.

Menot ja tulot. Puhtaanapitolaitoksen liikelininpäätös joulukuun 31 p:nä osoitti menot seuraaviksi:

Menorät	Katuja puhtaanapito			Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapito			Kaikkiaan
	Yleinen	Sopimusten mukainen	Yhteensä	Yleinen	Sopimusten mukainen	Yhteensä	
Markkaa							
Hallintokulungit	547,258	117,270	664,528	127,042	185,677	312,719	977,247
Vuokra	220,798	10,075	230,873	6,870	44,550	51,420	282,293
Lämpö	74,794	12,128	86,922	39,329	31,014	70,343	157,265
Valaistus	14,394	2,029	16,423	4,778	9,095	13,873	30,296
Vedenkulutus	7,422	86	7,508	1,847	290	2,137	9,645
Kalusto	248,652	33,537	282,189	31,548	218,713	250,261	532,450
Kaluston kunnossapito	356,547	53,698	410,245	205,160	501,918	707,078	1,117,323
Tarverahat	36,767	3,448	40,215	29,043	172,109	201,152	241,367
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	798	133	931	160	306	466	1,397
Työpalkat	4,059,673	1,171,261	5,230,934	827,075	3,118,576	3,945,651	9,176,585
Tarveaineet	244,049	26,936	270,985	188,447	488,972	677,419	948,404
Yleisten laitteiden kunnossapito	37,313	4,248	41,561	62,125	8,323	70,448	112,009
Käyttövoima	8,140	1,092	9,232	1,554	2,182	3,736	12,968
Työntekijäin erinäiset edut	833,237	61,301	894,538	460,298	272,075	732,373	1,626,911
Hevosten elatus	25,593	4,435	30,028	5,856	14,553	20,409	50,437
Vakuutusmaksut	39,400	12,180	51,580	8,064	41,527	49,591	101,171
Kiinteistö	53,833	—	53,833	78,394	—	78,394	132,227
Väestönsuojelu	304,950
Yhteensä	6,808,668	1,513,857	8,322,525	2,077,590	5,109,880	7,187,470	15,814,945

Sopimusten mukaisesta puhtaanapidosta tuli kertomusvuonna tappiota, joka nousi 12,797: 20 mk:aan.

Tuloja oli kaikkiaan 15,802,148 mk, josta yleisen puhtaanapidon osalle tuli 9,191,209 mk ja sopimusten mukaisen puhtaanapidon osalle 6,610,939 mk, kuten seuraavasta yhdistelmästä tarkemmin selviää:

Tuloerät	Mk	Tuloerät	Mk
<i>Yleinen puhtaanapito</i>		Kaluston ja kiinteistön kuole- ja korkokustannukset	412,428
Valtion teosuudet	30,779	Väestönsuojelu	304,950
Kadut, torit ja yleiset paikat	5,298,752	Yhteensä	9,191,209
Satama-alueet	1,506,920	<i>Sopimusten mukainen puhtaanapito</i>	
Lumenkaatopaikat	44,131	Yksityisten katuosuudet	1,419,831
Sekalaiset työt	6,414	Kaupungin katuosuudet	613,330
Maksut mukavuuksilaitosten käyttämisestä	2,318	Yksityisten kiinteistöt	4,174,128
Kuormausasemien kustannukset	565,378	Kaupungin kiinteistöt	290,656
Kaatopaikkojen kustannukset	586,624	Lannan myynti	62,638
Mukavuuksilaitosten kustannukset	432,515	Sekalaiset tulot	50,356
		Yhteensä	6,610,939
		Kaikkiaan	15,802,148

¹⁾ Tähän eivät sisälly kaluston ja yleisten laitteiden kunnossapidosta maksetut työpalkat, 348,215: 70 mk.

Hallinnollisen kirjanpidon mukaan menot nousivat 16,141,793: 35 mk:aan ja tulot 13,449,706: 90 mk:aan talousarvioon merkittyjen määrien ollessa vastaavasti 17,786,879 mk, josta 282,225 mk alkavaa siirtoa ja 93,900 mk tilisiirtoja, sekä 14,956,100 mk.

Varat. Joulukuun 31 p:nä 1939 vietiin puhtaanapitolaitoksen kalusto kirjoihin 4,365,576: 90 mk:n arvoisena ja kiinteistö 1,292,276 mk:n arvoisena. Kertomusvuoden aikana hankittiin kalustoa 958,926: 35 mk:lla ja kiinteistön arvoa lisättiin 30,000 mk. Kun 532,450: 30 mk poistettiin kaluston arvosta ja 132,227: 60 mk kiinteistön arvosta, niin siirrettiin 5,982,101: 35 mk säästönä v:een 1941.

Työntekijäin erinäiset edut. Alla oleva taulukko osoittaa puhtaanapitolaitoksen työntekijöille myönnetyt erinäiset edut v. 1936—40:

Vuosi	Kesälomat								Sairasavut		Tapaturma-avut		Hautaus- apua saaneita kuolin- pesiä		
	2	3	5	9	12	18	21	28	Yhteensä	Loma- tunteja yhteensä	Apua saaneita	Sairas- tunteja		Apua saaneita	Sairas- tunteja
	lomapäivää saaneita														
1936			37		110	147	—	—	294	32,096	210	19,749	33	3,120	5
1937			55		114	152	—	—	321	33,950	210	21,289	25	3,115	3
1938			60		105	158	—	—	323	34,154	198	19,361	26	2,230	3
1939	10	—	15	45	93	181	—	—	344	37,388	188	25,156	24	2,125	8
1940	19	31	50	46	44	39	105	76	410	48,406	238	28,294	24	3,019	8

Työntekijöille suoritettiin palkkoina kaikkiaan 9,524,800: 30 mk ja erinäisinä etuina 1,626,910: 85 mk, josta 494,665: 95 mk kesälomapalkkoja, 263,195: 20 mk sairausavustusta, 17,180 mk hautausapua, 58,177: 95 mk tapaturmavakuutusmaksuja, 46,785 mk vakuutusmaksuja kansaneläkelaitokselle, 107,262: 60 mk vaatetusapua, 33,640: 90 mk vapaapäiväpalkkoja ja 606,003: 25 mk sotapalvelukseen kutsuttujen työntekijäin palkkoja.

XXVI. Satamahallinto

Satamalautakunnan v:ltä 1940 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta. *Kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1940 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, filosofiantohtori P. R. Korpisaari, varapuheenjohtajana, sekä jäseninä insinööri V. Castrén, vahtimestari U. Ilmanen, filosofiantohtori H. Ramsay, satamatyöläinen I. Säilä ja lakitieteenkandidaatti G. Norrmén, joka kuoli huhtikuun 30 p:nä, sekä sittemmin osastopäällikkö J. M. Ekebom toukokuun 29 p:stä alkaen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan kokouksissa piti pöytäkirjaa satamakamreeri E. Candolin joulukuun 1 p:ään saakka ja siitä alkaen v. t. sihteeri filosofiankandidaatti T. Teräs.

Kokoukset y. m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 12 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 447, saapuneiden kirjeiden luku 730 ja lähetettyjen kirjeiden luku 444; pöytäkirjanotteita annettiin 419.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta ja satamahallintotoimistoa johti satamalaitoksen toimitusjohtaja K. W. Hoppu ja osastopäällikköinä toimivat satamaliikenneosastolla satamakapteeni J. A. Lehtonen ja satamakannantaosastolla satamakamreeri E. Candolin.

Satamahallintotoimiston viranhaltijat. Satamalautakunnan sihteeri, filosofianmaisteri A. Kivilinna, joka edellisenä vuonna oli kutsuttu reserviharjoitukseen, kaatui rintamalla helmikuun 11 p:nä, v. t. sihteeriksi valittiin joulukuun 1 p:stä lukien filosofiankandidaatti T. Teräs.

Satamaliikenneosaston viranhaltijat. Huhtikuun 4 p:nä määrättiin tarkastuskonstaapeli M. V. Palmroos toimimaan satamakatsantomiehenä huhtikuun 1 p:stä 1940 lukien. Toukokuun 28 p:nä määrättiin merikapteeni T. I. Saarinen satamajäänsärkijä Herculeksen perämieheksi.

Satamakannantaosaston viranhaltijat. Helmikuun 1 p:nä erosi lämmittäjä K. V. Kolehmainen, jolle kaupunginhallitus tammikuun 25 p:nä myönsi 800 mk:n kuukausieläkkeen. Huhtikuun 30 p:nä myönnettiin toimistoapulaiselle E. M. Voss-Lagerlundille ero toukokuun 1 p:stä lukien, määrättiin filosofiankandidaatti H. Hytönen v. t. toimistoapulaiseksi sekä Viipurin satamalaitoksen kanslisti T. K. Tarvonen ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi. Toukokuun 16 p:nä myönsi kaupunginhallitus toimistoapulaiselle E. M. Voss-Lagerlundille 743 mk:n suuruisen osaeläkkeen kuukaudessa toukokuun 1 p:stä 1940 lukien. Vahtimestari K. A. Rantanen joutui sodassa kadoksiin ja ulkoasiainministeriön ilmoituksen mukaan kuoli sotavankeudessa. Toukokuun 28 p:nä määrättiin v. t. vahtimestariksi Viipurin satamalaitoksen vaakaaja M. R. Paronen. Elokuun 13 p:nä otettiin rouva E. Ekebom tilapäiseksi toimistoapulaiseksi yhden kuukauden

ajaksi. Lokakuun 1 p:nä peruutettiin ylioppilas O. Merimaan määräys toimia v. t. toimistoapulaisena ja v. t. toimistoapulaiseksi määrättiin ylioppilas O. Hiltunen. Marraskuun 30 p:nä myönnettiin ero hissikoneen-käyttäjälle A. W. Borgmanille helmikuun 2 p:stä 1941 lukien. Moottori-veneenkuljettaja A. W. Bäckström määrättiin Munkkisaaren tehdasra-kennuksen lämmittäjäksi tammikuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n 1941 väli-seksi ajaksi.

Virkavapaudet. Seuraavat viranhaltijat nauttivat sairauden takia virkavapautta: satamakonstaapeli K. T. Fagerström tammikuun 1 p:stä helmikuun 23 p:ään täysin palkkaedin; toimistoapulainen E. M. Voss-Lagerlund tammikuun 1 p:stä huhtikuun 1 p:ään ilman palkkaa; satama-konstaapeli J. A. Sjöblom huhtikuun 15 p:stä kesäkuun 15 p:ään täysin palkkaedin; jäänsärkijä Otson päällikkö merikapteeni V. Manner elokuun 1 p:stä syyskuun 30 p:ään täysin palkkaedin ja marraskuun 1 p:stä joulu-kuun 31 p:ään virkasäännön mukaisin palkkaedin; laskuttaja A. I. Käll-roos syyskuun 1 p:stä lokakuun 25 p:ään täysin palkkaedin ja joulukuun 9 p:stä saman kuukauden 31 p:ään virkasäännön mukaisin palkkaedin; satamamestari V. Lackström syyskuun 17 p:stä lokakuun 29 p:ään täysin palkkaedin ja siivooja L. K. Sarvio lokakuun 1 p:stä marraskuun 30 p:ään täysin palkkaedin.

Lausunnot. Kaupungin viranomaisille annettiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan 25 lausuntoa, joista 8 kaupunginhallitukselle ja 17 kiin-teistölautakunnalle.

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot: Helmikuun 13 p:nä satama-alueiden aitaamisesta; ja Oy. Ford ab:n ano-muksesta vuokramaksun lykkäämisestä ja vuokran alentamisesta Herne-saaren vuokra-alueista. Huhtikuun 30 p:nä posti- ja lennätinhallituksen anomuksesta kaukokaapelin laskemisesta satama-alueelle. Toukokuun 28 p:nä Herttoniemen tehdaskorttelien ja öljysatama-alueen rakennusjär-jestysehdotuksesta; Lauttasaaren itärannalla olevan kaupungin omista-man alueen järjestelyehdotuksesta; kaasulaitoksen kivihiilialueen laajen-tamishdotuksesta; ja Helsingfors Simsällskap nimisen seuran anomuksesta sillan rakentamiseksi Kaivopuiston rannasta Uunisaareen. Kesäkuun 26 p:nä kiinteistölautakunnan ehdotuksesta satama-alueen n. s. sinisten alueiden vuokrajärjestelyksi.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot: Huhtikuun 2 p:nä Soinne & K:n:in oy:n anomuksesta alueen vuokraami-sesta Itämerenkadun varrelta. Huhtikuun 30 p:nä Suomen Mineraali-öljy oy:n anomuksesta Sirpalesaarella olevan vuokra-alueen vuokra-ajan pidentämisestä. Toukokuun 28 p:nä Viipurin Valssimylly oy:n anomuk-sesta saada vuokrata tontit n:ot 13 ja 15 Kulosaarenkadun varrelta. Kesä-kuun 26 p:nä oy. Julius Moser ab:n anomuksesta saada vuokrata alue sataman läheisyydestä; Oy. Saseka ab:n anomuksesta saada vuokrata alue satama-alueelta; ja laivanvarustaja Gustaf B. Thordénin anomuksesta alueen vuokraamisesta Lauttasaaren itärannalta laivatelakkaa varten. Elokuun 13 p:nä Oy. Alkoholiliike ab:n anomuksesta saada rakentaa kapea-raide Salmisaarelle halkojen kuljetusta varten; Jätteiden Huolto oy:n alueen vuokraamista Kyläsaaren täytemaalta koskevasta anomuksesta; Keskusosuusliike Laborin r.l. tontinvaihtoa Herttoniemessä koskevasta tarjouksesta; Oy. John Stenberg ab:n anomuksesta saada varastoida halkoja Pitkänsillan varrelle; ja Rakennusmestari L. Louhoksen alueen

vuokraamista Vellamonkadun varrelta koskevasta anomuksesta. Lokakuun 22 p:nä Asfaltti Oy. Peltonen & K:nit nimisen toiminimen anomuksesta alueen vuokraamisesta Sörnäisten rantatien varrelta. Marraskuun 26 p:nä Rakennusliike Juho L. Aalto nimisen toiminimen alueen vuokraamista Kyläsaaren täytemaalta koskevasta anomuksesta. Joulukuun 3 p:nä Oy. Nobel-Standard ab:n Sörnäisten vuokra-alueiden vuokra-ajan pidentämisanomuksesta; ja Oy. Shell ab:n Sörnäisten vuokra-alueiden vuokra-ajan pidentämistä koskevasta anomuksesta. Joulukuun 30 p:nä Soinne & K:ni oy:n vuokraajan pidentämisanomuksesta Lauttasaarenkadun varrelta vuokrattuun tonttiin.

Hyväksytyt piirustukset. Satamalautakunta hyväksyi seuraavat rakennuspiirustukset: Huhtikuun 2 p:nä Munkkisaaren tehdasrakennuksen väestönsuojan piirustukset; huhtikuun 2 p:nä ja toukokuun 28 p:nä Munkkisaaren Mylly oy:n lisärakennuksen piirustukset; huhtikuun 30 p:nä ja kesäkuun 26 p:nä metsähallituksen Itämerenkadun tontille n:o 20 rakennettavan puuhiilivarastosuojan piirustukset; huhtikuun 30 p:nä Oy. K. Pilack & Co ab:n Itämerenkadun tontille n:o 14 rakennettavan varastokatoksen piirustukset; elokuun 13 p:nä F. O. Åkerman & Son nimisen toiminimen Katajanokan varastotontilla n:o 8 sijaitsevan rakennuksen tulisijan piirustukset; lokakuun 1 p:nä Suomen Kaapelitehdas oy:n Salmisaaren kortteliin n:o 184 rakennettavan uuden tehdasrakennuksen piirustukset; lokakuun 22 p:nä Laatikko oy:n Lauttasaarenkadun tonteille n:ot 29 ja 30 rakennettavan väliaikaisen varastorakennuksen piirustukset; marraskuun 26 p:nä tehtailija F. H. Lindroosin Katajanokan korttelin n:o 190 tontille n:o 15 rakennettavan varastorakennuksen piirustukset, Ruoholahden Lautatarha oy:n Ruoholahdenkadun tontilla n:o 1 sijaitsevan ruokailuhuoneen tulisijan piirustukset ja Vaasan Höyrymylly oy:n Munkkisaaren tehdaskorttelin n:o 177 rakennettavan lisärakennuksen piirustukset; joulukuun 30 p:nä Betoni- ja Puurakennus oy:n Lauttasaarenkadun tontille n:o 7 a rakennettavan varastorakennuksen piirustukset ja tullikamari I:n tullivirkailijoita varten suunnitellun ruokailuhuoneen piirustukset.

Maa- ja vesialueiden vuokra-asiat. Helmikuun 13 p:nä luovutettiin Katajanokalla sijaitseva satamatyöntekijäin ruokailuhuone korvauksetta tilapäisesti Rannikkotykistörykmentti I:n käytettäväksi sotilaiden odotushuoneena. Helsingfors Konserv ab:n vuokranalennusanomus hylättiin. Oy. Radiator ab:n Ruoholahden varastoaluetta n:o 38 koskeva vuokrasopimus siirrettiin Metallivarasto oy:lle. Huhtikuun 2 p:nä hylättiin merivartiolaitoksen esitys Kellosaaren lentohallin vuokra-ajan pidentämisestä; J. K. Koivusen ja P. O. Kivimäen irtisanoma Katajanokan korttelissa n:o 191 olevaa varastotonttia koskeva vuokrasopimus hyväksyttiin päättyneeksi huhtikuun 1 p:nä; huhtikuun 30 p:nä pidennettiin Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen Ruoholahdessa sijaitsevan varastoalueen n:o 16 vuokra-aikaa heinäkuun 1 p:ään 1940 saakka; Oy. Alkoholiliike ab. sai luvan pitää hallussaan Katajanokalta vuokraamansa alueet kesäkuun 30 p:ään 1940 saakka; Betoni- ja Puurakennus oy:n anomus saada vuokrata Ruoholahden varastoalue n:o 7 b hylättiin; Oy. Concrete ab:ltä päätettiin veloittaa vuokraa toiminimen Katajanokalta vuokraamasta alueesta lokakuun 1 p:stä 1939 alkaen, kunnes toiminimi poistaa alueelle rakentamansa katoksen; Aug. Eklöf ab:n Vanhankaupunginlahdelta vuokraama vesialue hyväksyttiin v:n 1940 ajaksi supistettavaksi 6,000 m²:ksi 2,000 mk:n vuosivuokrasta; Eteläsatamasta vuokrattiin kalantukkuuoyntipaikat E.

Erikssonille, I. Erikssonille, A. Grönroosille ja Kalakomppania oy:lle; kalakauppias M. Kontion Eteläsataman kalantukkuvuontipaikkaa koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyneeksi marraskuun 1 p:nä 1939; Kiinteistötoimiston talo-osastolle vuokrattiin Ruoholahden varastoalue n:o 14 a huhtikuun 1 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä; vuokraaja E. Koskenrannan vuokra ruokailukojusta alennettiin v:n 1940 ajaksi 2,000 mk:ksi; Suomi-Filmi oy:lle vuokrattiin huoneisto Munkkisaaren tehdasrakennuksesta toukokuun 1 p:stä alkaen 6 kuukauden irtisanomisajoin 1,300 mk:n kuukausivuokrasta; Helsingin Makasiini oy:n kanssa tehtiin sopimus Länsisataman K-makasiinin huoneistoista; Eteläsatamasta vuokrattiin kalantukkuvuontipaikka Uudenmaan Kala oy:lle; Munkkisaaren Mylly oy:n Munkkisaaresta vuokraaman alueen vuokrasopimukset siirrettiin Vaasan Höyrymylly oy:lle; Gustav Paulig & K:nille vuokrattiin Katajanokalta 750 m²:n suuruinen halkovarastoalue kesäkuun 1 p:stä lukien vuodeksi 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä; Rauta- ja Konetarve oy:lle vuokrattiin Katajanokalta 2,000 m²:n suuruinen alue heinäkuun 1 p:stä alkaen 6 kuukauden irtisanomisajoin 15 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä heinäkuun 1 p:ään 1943 saakka, josta alkaen vuosivuokra on 20 mk m²:ltä. Kesäkuun 26 p:nä vuokraaja A. Ahrenbergin ruokailukojun vuokra alennettiin 1,500 mk:ksi v:n 1940 ajaksi; J. K. Koivuselle ja P. O. Kivimäelle vuokrattiin Katajanokan korttelista n:o 191 750 m²:n suuruinen varastoalue huhtikuun 1 p:stä lukien 3 kuukauden irtisanomisajoin 15 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä; Vuokraaja S. Lindénin ruokailukojun vuokra alennettiin 300 mk:ksi v:n 1940 ajaksi. Oy. Tieaineen anomus Hernesaarelta vuokraamansa tontin vuokramaksun lykkäämisestä ja alentamisesta hylättiin. Elokuun 13 p:nä pidennettiin Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen Ruoholahden varastoaluetta n:o 16 koskeva vuokrasopimus joulukuun 1 p:ään 1940 saakka. Kiinteistötoimiston talo-osastolle vuokrattiin Verkkosaaren ja Arabian raiteen väliseltä alueelta 9,700 m²:n suuruinen varastoalue syyskuun 1 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 18 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Helsingin Puhelinyhdistykselle vuokrattiin Merisatamasta 1,000 m²:n suuruinen halkovarastoalue toukokuun 14 p:stä alkaen. Syyskuun 3 p:nä hyväksyttiin Katajanokan korttelissa n:o 191 sijaitsevaa 750 m²:n suuruista varastoaluetta koskevan vuokrasopimuksen siirto J. B. Hartellille 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä lokakuun 1 p:stä alkaen 3 kuukauden irtisanomisajoin. Lasittajain Keskus oy:n ja rakennusmestari K. Viuhkosen vuokrasopimukset Ruoholahden varastoalueesta n:o 29 b sekä rakennusmestari L. E. Lehtisen vuokrasopimus Ruoholahden varastoalueesta n:o 29 a irtisanottiin. Lokakuun 1 p:nä vuokrattiin Laatikko oy:lle Ruoholahden varastoalueet n:ot 29 a ja 29 b, yhteensä 900 m², lokakuun 1 p:stä lukien 6 kuukauden irtisanomisajoin 15 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä huhtikuun 1 p:ään saakka ja mainitusta päivästä lähtien 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä; Oy. Talolan vuokraoikeutta Hietasaarelta vuokraamansa tonttiin jatkettiin osittain kesäkuun 30 p:ään 1941 saakka; Tikan Pojat oy:n Ruoholahden varastoaluetta n:o 5 a koskeva vuokrasopimus irtisanottiin; Vaasan Höyrymylly oy:lle varattiin etuoikeus Suomen Kaapelitehdas oy:ltä vapautuvaan Munkkisaaren tonttiin. Lokakuun 22 p:nä vuokrattiin tehtailija F. H. Lindroosille 400 m²:n suuruinen Linnankadun tontti n:o 15, marraskuun 1 p:stä lukien 6 kuukauden irtisanomisajoin 25 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Marraskuun 26 p:nä vuokrattiin Axel

Holmström oy:lle Katajanokan varastosuojasta n:o 11 400 m²:n suuruinen tila marraskuun 1 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 2,000 mk:n kuukausivuokrasta sekä Eteläsataman varastosuojasta n:o 1 605 m²:n suuruinen tila marraskuun 15 p:stä lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 10 mk:n kuukausivuokrasta m²:ltä; F. H. Lindroosin Kruunuvuorenkadun tonttia n:o 12 koskeva vuokrasopimus siirrettiin tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen Valtameri oy:lle ja F. H. Lindroosille vuokrattiin Linnankadun korttelista n:o 190 400 m²:n suuruinen alue joulukuun 1 p:stä alkaen 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Ruoholahden 230 m²:n suuruinen varastoalue n:o 5 a, jolta sen vuokraaja, Tikan Pojat oy., raastuvan-oikeuden päätöksellä oli häädetty, vuokrattiin liikkeenharjoittaja A. S. Palmulle tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 3 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä; Suomen Kaapelitehdas oy:n Salmisaaren korttelista n:o 784 kaupungin kanssa tekemä vuokrasopimus vahvistettiin väliaikaiseksi; Valtameri oy:lle vuokrattiin Kruunuvuorenkadun tontista n:o 12 750 m²:n suuruinen varastoalue tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 3 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Oy. Wetek ab:lle vuokrattiin 410 m²:n suuruinen Ruoholahden varastoalue n:o 7 b, tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 3 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä. Joulukuun 3 p:nä irtisanoi Oy. Nobel-Standard ab. Ruoholahden bensinikioskin petroolimittaria koskevan vuokrasopimuksen. Joulukuun 30 p:nä liitettiin täydentävä lisäsopimus Oy. Ford ab:n Hernesaaren aluetta koskevaan vuokrasopimukseen. Ab. Mercantile oy:n vuokraoikeutta Länsisataman korttelin n:o 267 tonttiin puollettiin pidennettäväksi 5 vuodella heinäkuun 1 p:stä 1944 alkaen. Vesijohtoliike Huber oy:lle vuokrattiin Ruoholahden varastoalueet n:ot 40 ja 41, yhteensä 1,970 m², tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä.

Tuulaakimaksu. Koska joulukuun 14 p:nä 1935 annettu laki tuulaakimaksun perusteista v:ksi 1936—40 päättyi joulukuun 31 p:nä 1940, teki lautakunta huhtikuun 2 p:nä esityksen kaupunginhallitukselle, että tämä tekisi esityksen valtioneuvostolle uuden lain säätämiseksi. Kaupunginhallitus teki huhtikuun 11 p:nä esityksen asiasta valtioneuvostolle ja joulukuun 13 p:nä annettiin laki tuulaakimaksun laskemisen perusteista v. 1941—45, jonka nojalla valtioneuvosto määräsi, että tuulaakimaksua saadaan Helsingissä kantaa mainittuina vuosina 2 % tullimaksusta.

Satamamaksujen korottaminen. Suomen Satamaliiton hallituksen aloitteesta teki lautakunta lokakuun 22 p:nä esityksen kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja sisäasiainministeriön vahvistettavaksi jätettäisiin ehdotus satamamaksujen väliaikaiseksi korottamiseksi 50 %:lla v:ksi 1941 ja 1942. Sisäasiainministeriö vahvisti sittämmin joulukuun 23 p:nä kaupunginvaltuuston marraskuun 20 p:nä tekemän päätöksen, jonka mukaan voimassa olevan satamamaksutaksan 1, 3 ja 4 §:ssä vahvistetut maksut korotettiin väliaikaisesti 50 %:lla 2 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen.

Pakkahuoneen ulkopuolella toimivan vaakamestarin taksaa muutettiin lautakunnan päätöksellä lokakuun 1 p:nä siten, että palkkiota suoritetaan 22 mk jokaiselta alkavalta tunnilta, vähimmän maksun ollessa 30 mk.

Liikennemaksutaksan tulkinta. Kesäkuun 26 p:nä päätti lautakunta Satamaliiton hallituksen tulkintoihin yhtyen, että näkinenkärouhe eli simpukkakalkki kohdistetaan liikennemaksutaksan nimikkeeseen 23/1

sekä, että lahjana ulkomailta tänne tuoduista elintarpeista ja vaatetus-tavaroista, joista ei ole kannettu tullia, ei ole kannettava liikennemaksua, koska ne ovat liikennemaksutaksan yleisten perusteiden 5 §:n b kohdan mukaan katsottavat maksuvapaiksi.

Vallitsevan tilanteen johdosta on Helsingin sataman varastosuojiiin purettu säilytettäväksi vientitavaraa, jotka ovat lähetetyt jostakin muusta Suomen satamasta, tällaista tavaraa vietäessä Helsingistä ulkomaille katsotaan lautakunnan päätöksen mukaisesti tavara samanlaiseksi, joka uudestilastattuna viedään täältä ulkomaille ja siitä kannetaan B taulukon mukaiset liikennemaksut.

Sataman mainostaminen. Kertomusvuoden aikana julkaistiin mainos-ilmoituksia saksalaisessa merenkulkulehdessä Hansassa ja berliiniläisen kustantamon Hoppenstedt & Co:n julkaisemassa Itämeren satamia koskevassa käsikirjassa sekä kotimaisissa aikakauslehdissä Kauppias ja Teollisuuslehti.

Tullisäännön muuttaminen. Huhtikuun 10 p:nä teki satamalaitoksen toimitusjohtaja Suomen Satamaliitolle esityksen, että Satamaliitto kääntyisi valtiovarainministeriön puoleen pyytäen sen toimenpiteitä, että tullisäännön 137 §:n tulkitsemisesta annettaisiin tullikamareille asianmukaiset ohjeet, koska eräs tullikamari oli kieltäytynyt valvomasta, että kaupungille tulevat maksut olivat suoritettut, ennenkuin tavara annettiin ulos tullista. Valtiovarainministeriö Satamaliiton esitystä käsitellessään pyysi lähetteellään kesäkuun 4 p:ltä lausuntoa asiasta satamalaitoksen toimitusjohtajalta, joka elokuun 9 p:nä lausunnossaan esitti näkökohdat, jotka oli kaupunkien etuja silmälläpitäen otettava huomioon, koska kaupungit kustantavat tullilaitoksen käytettäväksi asetetut kallit rakennukset. Jättäessään lausuntonsa henkilökohtaisesti valtiovarainministeriön kansliapäällikölle oli satamalaitoksen toimitusjohtaja tässä tilaisuudessa kosketellut myöskin tullilaitoksen suhtautumista niihin anomuksiin, jotka koskivat kaupungeille tulevien maksujen kantamista tullikamarien toimesta, mistä on määräys tullisäännön 11 §:ssä. Sittenmin oli valtiovarainministeriön kansliapäällikkö varannut satamalaitoksen toimitusjohtajalle tilaisuuden suullisesti esittää lausuntonsa ehdotuksesta tullisäännön 11 §:n muuttamisesta niin, että suostumuksen kaupungin maksujen kantamisesta tullikamarien toimesta antaa valtiovarainministeriö, ja että milloin tullilaitos ei kanna kaupungille tulevia maksuja, ei tavaraa ole luovutettava tullilaitoksen hallusta, ennenkuin kaupungille tulevat maksut on suoritettu tai niistä asetettu vakuus. Ne huomautukset, jotka satamalaitoksen toimitusjohtaja oli tehnyt, olikin otettu huomioon, ja tullisäännön muuttamisesta annettiin syyskuun 20 p:nä asetus.

Kaupungille tulevien maksujen kantaminen tullikamarien toimesta. Satamalautakunnan aloitteesta teki kaupunginhallitus lokakuun 31 p:nä esityksen valtiovarainministeriölle kaupungille tulevien maksujen kantamisesta tullikamarien välityksellä. Valtiovarainministeriön päätöksen joulukuun 5 p:ltä 1940 mukaisesti saadaan kantaa Helsingin kaupungille tulevat tuulaaki- ja liikennemaksut Helsingin II tullikamarissa seuraaviin ehdoin:

kaupunki asettaa tullikamariin tarpeellisen määrän omia virkamihiään, jotka kaupungille tulevien ilmoituskirjakappaleiden perusteella suorittavat tuulaaki- ja liikennemaksujen veloituksen;

tullikamari toimittaa tullilaskun yhteydessä sanottujen maksujen kannon;

kaupunki huolehtii veloituksen tarkastuksesta, jota varten kaupungin virkamiehelle on varattava tilaisuus tullikamarin virkamiehen avustamana päivittäin verrata omat veloituksensa tullikamarin asianomaiseen tuontipäiväkirjaan vietyihin kaupungin maksuihin;

kaupunki suorittaa maksujen peruutukset ja kantaa jälestäpäin mahdolliset lisämaksut;

kaupunki hankkii kuukausittain tapahtuvaa tilitystä varten tarvittavat kaavakkeet; sekä

kaupunki suorittaa tästä lisätyöstä valtiolle kantopalkkiota 10 % kulta-kin kuukaudelta tilitetystä määrästä, kuitenkin enintään 3,000 mk kuukaudelta.

Liikennemaksujen kantamisesta sellaisesta tavarasta, joka ulkomailta on tuotu Helsingin satamaan ja tullivarastoon siirtämättä tullaamattomana viedään edelleen toiseen tullikamariin siellä tullattavaksi, päätti valtiovarainministeriö, että kaupungissa, jossa kaupungille tulevien maksujen kanto on annettu tullikamarin tehtäväksi, tullikamarin asiana on kuukausittain tilittää myös Helsingin kaupungille tulevat osaliikennemaksut, josta toimituksesta on valtiolle pidätettävä palkkiona 5 % kulloinkin tilitetystä määrästä.

Sitä vastoin kaupungissa, jossa kaupunki itse kantaa tuulaaki- ja liikennemaksunsa, on luonnollisempaa, että kertyneistä liikennemaksuista Helsingin kaupungille tulevien osuuksien tilityksestä asianomainen kaupunginviranomainen huolehtii.

Edellä olevan valtiovarainministeriön päätöksen perusteella päätti lautakunta joulukuun 30 p:nä antaa tullikamari II:n tehtäväksi kantaa kaupungille tulevat tuulaaki- ja liikennemaksut 10 %:n kantopalkkiosta.

Edelleen lautakunta päätti, että Helsingin kaupungille kuuluvien kauttakulkuliikennemaksujen kanto seuraavissa kaupungeissa annetaan tullikamareille, nimittäin Hämeenlinnassa, Iisalmessa, Joensuussa, Jyväskylässä, Lahdessa, Loviisassa, Savonlinnassa ja Torniossa.

Helsingin kaupungilla on sopimus liikennemaksujen kannosta kauttakuluttavarasta seuraavien kaupunkien kanssa: Kotka, Porvoo, Turku, Rauma, Pori, Vaasa, Pietarsaari, Kokkola ja Tampere.

Seuraaviin kaupunkeihin osoitetusta kauttakuluttavarasta on täällä kannettava liikennemaksua 2 mk 100 kg:lta brutto, koska näiden kaupunkien kanssa ei ole sopimusta ja koska valtiovarainministeriön päätöksen mukaan myöskään tullikamarit eivät näissä saa kantaa kaupungille tulevia maksuja, nimittäin Uuteenkaupunkiin, Haminaan, Tammisaareen, Kristiinankaupunkiin, Raahen, Ouluun, Kemiin, Kuopioon ja Mikkeeliin.

Vanhankaupunginlahden rauhoitetun alueen kalastuskiellon kumoamiseksi väliaikaisesti v:n 1940 ajaksi teki lautakunta toukokuun 28 p:nä esityksen kaupunginhallitukselle, jonka esityksen tämä hyväksyi kesäkuun 6 p:nä.

Hankinnat. Huhtikuun 30 p:nä teki lautakunta esityksen kaupunginhallitukselle määrärahan myöntämisestä kaluston hankkimiseksi Jätkäsaaren K-makasiinissa olevaan satamakonnaapeliin päivystyshuoneeseen. Kaupunginhallitus myönsi toukokuun 3 p:nä tarkoitukseen 700 mk. Marraskuun 7 p:nä myönsi kaupunginhallitus 8,900 mk kirjoituskoneen hankkimiseksi satamakannantaosastolle. V. 1939 satamalautakunnan tilaama 250 tonnin vesiproomu valmistui marraskuussa.

Rakennusasiat. Lokakuun 1 p:nä teki lautakunta esityksen Jalokoivu oy:n anomuksesta, että Lönnrotinkadun sillan alaiselle alueelle vedettäisiin rautatieraide. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen lokakuun 9 p:nä päättäen merkitä v:n 1941 talousarvioon 400,000 mk:n suuruisen määrärahan, josta yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään 330,000 mk jo kertomusvuonna. Marraskuun 11 p:nä teki lautakunta esityksen kaupunginhallitukselle, että tullikamari III:n hissien korjaamiseksi myönnettäisiin 52,100 mk. Kaupunginhallitus myönsi marraskuun 28 p:nä pyydetyn määrärahan. Joulukuun 30 p:nä teki lautakunta esityksen kaupunginhallitukselle oy. Mercantile ab:n anomuksesta eräiden rai- teiden rakentamiseksi Tarmonkadulle Länsisatamaan.

Laituripituus ja satamalaitteet. Laituripituus — veden syvyyden ollessa vähintään 2 m tai enemmän — oli kertomusvuoden lopussa 5,745 m, kun se edellisen vuoden lopussa oli 5,565 m. Kertomusvuoden kuluessa valmistui 90 m:n pituinen Hernesaaren laituri, joka on tarkoitettu etupäässä Oy. Ford ab:n käytettäväksi, sekä 90 m:n pituinen Lauttasaarenrannan laituri Salmisaarella etupäässä Oy. Alkoholiliike ab:n ja Suomen Kaapeli- tehdas oy:n käytettäväksi. Näiden kummankin laiturin rakentaminen sisältyi niihin sopimuksiin, joita kaupunki edellä mainittujen toimimien kanssa oli tehnyt alueen joko myynnistä tai vuokraamisesta. Makasiini- rannan laiturille edellisenä vuonna tilatut kaksi 5 tonnin nostokurkea asennettiin paikoilleen. Länsisatamassa valmistui myöskin neljä Hel- singin Makasiiniosakeyhtiön tilaamaa uutta nostokurkea. Nostokurkia oli satamassa vuoden lopussa 45 kappaletta. Makasiinien lattia-ala oli 129,521.5 m² ja satamaraiteen pituus 61,273 m.

Kun vuoden alussa satamalaitoksen hallintaan siirtyi uusia alueita, oli satamalautakunnan hallinnassa oleva maa-alue 119 ha ja vesialue 3,053 ha. Satama-alueella oli varastopaikkoja 323,348 m². Kirjallisella sopimuksella vuokrattuja varastoalueita oli vuoden lopussa 168,134 m², lukuunottamatta Helsingin Makasiiniosakeyhtiölle vuokrattuja alueita.

Satamaliikenne. Helsingin satamaan saapui kertomusvuoden aikana 3,864 alusta, joiden nettovetomäärä oli 616,036 rekisteritonnia, ja sata- masta lähti 3,846 alusta, joiden nettovetomäärä oli 607,184 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 8,341 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,080,750 rekisteritonnia ja lähti 8,370 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,096,799 rekisteritonnia. Kertomusvuonna saapuneiden alusten luku väheni 4,477:llä ja vetomäärä 1,464,714 nettorekisteritonnia eli 70.4 % sekä lähteneiden alusten luku väheni 4,524:llä ja vetomäärä 1,489,615 nettorekisteritonnia eli 71.0 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukau- sina oli seuraava:

Kuukausi	Saapuneet alukset						Lähteneet alukset					
	Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä		Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä	
	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Luku-mää-rä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia
Tammikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Helmikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaliskuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huhtikuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toukokuu	75	42,550	252	5,818	327	48,368	51	20,407	221	4,891	272	25,298
Kesäkuu	144	81,205	567	23,536	711	104,741	151	81,153	548	22,674	699	103,827
Heinäkuu	112	58,735	529	22,166	641	80,901	111	63,191	564	23,344	675	86,535
Elokuu	85	50,310	470	20,778	555	71,088	91	59,386	456	20,258	547	79,644
Syyskuu	105	61,705	359	13,996	464	75,701	103	61,164	366	13,932	469	75,096
Lokakuu	107	65,187	438	16,758	545	81,945	110	66,460	442	17,118	552	83,578
Marraskuu	104	66,945	350	14,766	454	81,711	100	64,343	352	14,025	452	78,368
Joulukuu	87	63,507	80	8,074	167	71,581	90	66,403	90	8,435	180	74,838
Yhteensä	819	490,144	3,045	125,892	3,864	616,036	807	482,507	3,039	124,677	3,846	607,184
NäistäH:stä.												
kotoisin:												
kaikkiaan	294	190,166	86	4,901	380	195,067	289	186,862	86	4,905	375	191,767
%	35.9	38.8	2.8	3.9	9.8	31.7	35.8	38.7	2.8	3.9	9.8	31.6

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten luku oli kertomusvuonna 1,403 eli 63.1 % ja vetomäärä 1,297,821 nettorekisteritonnia eli 72.6 % sekä lähteneiden alusten luku 1,425 eli 63.8 % ja vetomäärä 1,318,410 nettorekisteritonnia eli 73.2 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne. Saapuneiden alusten luku oli kertomusvuonna 3,074 eli 50.2 % ja vetomäärä 166,893 nettorekisteritonnia eli 57.0 % sekä lähteneiden alusten luku 3,099 eli 50.5 % ja vetomäärä 171,205 nettorekisteritonnia eli 57.9 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna ulkomailta meritse tavaraa 599,819 painotonna ja lähti ulkomaille 68,808 painotonna; koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 668,627 painotonna. Edellisenä vuonna olivat vastaavat luvut 1,144,502, 223,026 ja 1,367,528. Tuonti väheni kertomusvuonna 544,683 painotonna eli 47.6 % ja vienti 154,218 painotonna eli 69.1 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne väheni 698,901 painotonna eli 51.1 %.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1940 ja 1939 seuraaviin pääryhmiin:

Tavaralaji	1940 Painotonna	1939 Painotonna
Kappaletavara	117,635	314,833
Vilja	20,324	26,709
Kivihiili ja koksi	340,989	467,577
Öljyt	6,440	140,579
Lannoitusaineet	23,354	12,603
Metalli ja metallitekokset	20,858	42,136
Sahattu puutavara	—	1,123
Muu puutavara	35	4,368
Muu tavara	70,184	134,574
Yhteensä	599,819	1,144,502

Vientitavarat jakautuivat v. 1940 ja 1939 seuraaviin pääryhmiin:

Tavaralaji	1940	1939
	Painotonna	Painotonna
Sahattu puutavara	3,632	52,307
Muu puutavara	20,827	11,879
Puuhioke ja selluloosa	5,511	30,939
Paperi	8,593	33,562
Pahvi ja kartonki	2,146	5,723
Faneeri	4,990	14,502
Kappaletavara	18,477	65,235
Malmit	—	106
Muu tavara	4,632	8,773
Yhteensä	68,808	223,026

Sahattua puutavaraa vietiin 1,297 standerttia; edellisen vuoden vastaava luku oli 18,681. Muuta puutavaraa vietiin 43,001 m³, edellisen vuoden vastaava luku oli 23,536 m³.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuonna eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Toukokuu	48,310	2,350	50,660
Kesäkuu	104,753	5,856	110,609
Heinäkuu	78,654	3,229	81,883
Elokuu	58,809	10,774	69,583
Syyskuu	72,641	12,059	84,700
Lokakuu	83,591	9,182	92,773
Marraskuu	79,246	9,444	88,690
Joulukuu	73,815	15,914	89,729
Yhteensä	599,819	68,808	668,627

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 350,176 painotonna eli 58.4 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 249,643 painotonna eli 41.6 %, suomalaiset alukset veivät Helsingistä 33,506 painotonna eli 48.7 % ja ulkomaiset alukset 35,302 painotonna eli 51.4 %. Koko Helsingin ulkomaan tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 383,682 painotonna eli 57.4 % ja ulkomaisten alusten osalle 284,945 painotonna eli 42.6 %. Edellisenä vuonna tuotiin tavaraa suomalaisilla aluksilla 56.6 % ja ulkomaisilla 43.4 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 60.2 % ja ulkomaisilla 39.8 %, tullen siten koko tavaraliikenteestä suomalaisten alusten osalle 57.3 % ja ulkomaisten osalle 42.7 %.

Kotimainen tavaraliikenne. Helsingin satamaan saapui kotimaasta vesitse tavaraa 182,482 painotonna ja lähti 5,076 painotonna. Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 187,558 painotonna. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 407,684, 63,325 ja 471,009. Vähennys koko liikenteessä oli 283,451 painotonna eli 60.2 %. Kotimaahan kohdistuvaa tavaraliikennettä valaisevat alla olevat numerotiedot

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavaralaji	1940	1939	1940	1939
	m ³	m ³	Painotonna	Painotonna
Sahattu puutavara	10,318	7,698	6,191	4,619
Halot	47,571	124,784	28,543	74,871
Muu pyöreä puutavara	11,879	1,289	7,128	903
Hiekka	70,011	163,086	105,017	244,629
Tiilet	9,650	6,295
Kalkki ja sementti	17,589	60,020
Öljyt.....	.	.	5,581	5,350
Kasvikset	311	212
Vilja	113	1,317
Kalat	803	836
Paperi ja selluloosa	968	3,385
Muu tavara.....	.	.	588	5,247
Yhteensä	.	.	182,482	407,684

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavaralaji	1940	1939	1940	1939
	m ³	m ³	Painotonna	Painotonna
Öljyt.....	.	.	2,521	44,624
Sokeri	20	1,698
Kappaletavara	165	9,735
Kivihili ja koksi	1,226	547
Pyöreä puutavara	—	10,335	—	4,651
Muu tavara.....	.	.	1,144	2,070
Yhteensä	.	.	5,076	63,325

Rautatieliikenne. Helsingin satamien rautatieliikennettä valaisee seuraava taulukko:

Satama	Saapuneet vaunut		Lähteneet vaunut		Saapunut tavara		Lähetetty tavara	
	kuormattuina	tyhjinä	kuormattuina	tyhjinä	kalkkiaan	siitä täysin vaunu-kuormina	kalkkiaan	siitä täysin vaunu-kuormina
Länsisatama	33,593	4,760	23,682	14,671	400,814	398,483	266,332	265,576
Eteläsatama	14,063	3,262	16,210	1,115	150,376	130,500	139,069	113,157
Sörn. satama	31,269	674	7,840	22,389	305,747	296,840	93,603	92,897
Vallilan asema ...	15,480	2,064	12,877	4,673	107,206	70,819	62,872	17,667
Herttoniemen satama	2,080	544	1,410	1,214	17,534	16,853	13,390	12,461
Yhteensä	96,485	11,304	62,019	44,062	981,677	913,495	575,266	501,758
1939 ¹⁾	60,015	21,395	61,930	19,979	663,502	630,474	629,988	591,407

Saapuneita vaunuja oli 107,789 ja lähteneitä 106,081, edellisistä oli kuormattuina 89.5 % ja jälkimmäisistä 58.5 %.

¹⁾ V:n 1939 lukuihin eivät sisälly Vallilan ja Herttoniemen asemien liikenneluvut.

Pikatavaraa saapui asemille kaikkiaan 2,085 tonnia ja lähetettiin yhteensä 3,874 tonnia.

Rautatielaitoksen veloitukset satamassa nousivat 43,7 milj. mk:aan.

Ulkomaan matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui ulkomailta meritse 1,294 matkustajaa ja lähti 1,115 matkustajaa. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 48,084 ja 47,352.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 10,355 ollen lukumäärä 5,283 eli 33,8 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakautuivat seuraavasti:

Kuukausi	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½—5 tonnin nos- turien käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½ tonnin nosturien käyttötunteja	Käyttötunteja yhteensä
Tammikuu	3	34	6	43
Helmikuu	1	21	—	22
Maaliskuu	—	23	—	23
Huhtikuu	7	8	3	18
Toukokuu	12	417	464	893
Kesäkuu	30	608	707	1,345
Heinäkuu	37	424	579	1,040
Elokuu	37	482	518	1,037
Syyskuu	41	492	584	1,117
Lokakuu	41	726	750	1,517
Marraskuu	17	720	875	1,612
Joulukuu	19	744	925	1,688
Yhteensä	245	4,699	5,411	10,355
1939	439	6,664	8,535	15,638

Satamavesipostit. Satamavesiposteista otettiin vesimittarien mukaan vettä 17,560 m³, josta 11,563 m³ myytiin aluksille, 505 m³ annettiin maksettua valtion jäänsärkijöille, kaupungin hinaaja Hercules käytti 869 m³ ja loppu, 4,623 m³, on hukkavettä, josta osan talvella pakkassäällä annettiin juosta johdoista, etteivät ne jäätyisi ja halkeaisi. Vesiproomua ei kertomusvuonna käytetty.

Jäänsärkijät. Jäänsärkijä Otso otettiin valtion käyttöön joulukuun 1 p:nä 1939, ja luovutettiin takaisin kaupungille lokakuun 1 p:nä 1940, minkä jälkeen alus oli riisuttuna vuoden loppuun. V. 1940 oli satamahinaaja Hercules kulussa 584 tuntia, jona aikana se hinaten avusti 22 alusta laiturieihin ja niistä pois sekä hinasi kaupungin omia ruoppausproomuja ja vei vettä 6 alukselle yhteensä 46 m³. Palohälytyksiä ei ollut. Herculeksen suorittamista hinauksista ja muusta toiminnasta veloitettiin kaikkiaan 200,138 mk.

Kompassien tarkistus. Kompassien tarkistusta varten oli 24 alusta kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 43 tarkistuspaalustoon.

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden aikana yhteensä 21,346,662: 70 mk, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 42,053,482: 25 mk. Vähennys oli siis 20,706,819: 55 eli 49,2 %.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tai alitti tuloarviossa arvioidun määrän, kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, mk	Todelliset tulot, mk	Ylijäämä (+) tai vajaus (—), mk
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavarosta	14,000,000: —	7,918,662: 35	— 6,081,337: 65
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoitetuista tavarosta	300,000: —	334,215: 30	+ 34,215: 30
Liikennemaksut	16,000,000: —	6,514,244: 20	— 9,485,755: 80
Makasiinivuokrat	300,000: —	216,011: 70	— 83,988: 30
Satamamaksut	3,500,000: —	1,198,424: 40	— 2,301,575: 60
Nosturimaksut	600,000: —	452,050: —	— 147,950: —
Maksut aluksille annetusta vedestä	300,000: —	135,312: —	— 164,688: —
Paikanvuokrat	2,700,000: —	3,493,375: 60	+ 793,375: 60
Venelaiturimaksut	50,000: —	82,312: —	+ 32,312: —
Hinausmaksut	350,000: —	200,138: —	— 149,862: —
Helsingin Makasiini oy:n suoritettava korvaus satamakannantao- saston viranhaltijain palkkauk- sesta	212,424: —	218,051: —	+ 5,627: —
Lentokoneiden satamamaksut	30,000: —	30,000: —	—
Erinäiset huoneistovuokrat	616,010: —	551,458: —	— 64,552: —
Automaattipuhelimet	6,000: —	873: 15	— 5,126: 85
Sekalaisia tuloja	5,000: —	1,535: —	— 3,465: —
Yhteensä	38,969,434: —	21,346,662: 70	—17,622,771: 30

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 17,622,771: 30 mk:n eli 45.2 % vähennystä. Kun veloitetusta määrästä vähennetään palautukset 214,399: 05 mk, jää veloitus 17,837,170: 35 mk eli 45.8 % tuloarvion määrää pienemmäksi.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavarosta nousivat 7,904,159: 70 mk:aan ja vientitavaroista 14,502: 65 mk:aan. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain tuulaakimaksut nousivat 1,227,782: 70 mk:aan, mikä määrä sisältyy jo edellä mainittuun tuontitavaroista saatuun tuulaakimaksujen kokonaismäärään. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia peruutettiin 30,055: 90 mk, joten nettoveloitukseksi jää 7,888,606: 45 mk, ollen summa 8,222,385: 35 mk eli 51.0 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetusta tavarasta nousivat 334,215: 30 mk:aan ollen summa 241,709 mk eli 42.0 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Puheena olevat tuulaakimaksut jakautuivat v. 1940 ja 1939 seuraavien kaupunkien kesken:

	1940 mk	1939 mk
Tampere	157,938: 35	320,787: 60
Lahti	48,705: 90	141,421: 70
Hämeenlinna	12,604: 80	84,657: 20
Jyväskylä	114,966: 25	29,057: 80
Yhteensä	334,215: 30	575,924: 30

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 6,514,244: 20 mk, josta ulkomailta tulleista tavarosta 6,110,109 mk, maasta viedyistä tavarosta 256,029 mk ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavarosta 148,106: 20 mk. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain liikennemaksut nousivat 842,087 mk:aan sisältyen määrä jo edellä oleviin ulkomailta tuotujen tavarain liikennemaksuihin. Peruutukset, 140,820: 50

mk, huomioon ottaen, jää nettoveloitukseksi 6,373,423: 70 mk, ollen summa 10,782,075: 50 mk eli 62.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Satamamaksut nousivat 1,198,424: 40 mk:aan, josta peruutukset 39,525: 50 mk vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 1,158,898: 90 mk, ollen se 2,684,016: 35 mk eli 69.8 % pienempi edellisen vuoden vastaavaa määrää. Satamamaksujen veloitus jakautui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille	1,059,739: 80
2) aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	12,149: 90
3) aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä.....	1,788: —
4) aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	76,436: 50
5) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä	10,674: 30
6) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia.....	3,943: 40
7) jäämaksuja	33,692: 50
	Yhteensä 1,198,424: 40

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsinkiläiset alukset, mk	Muut suomalaiset alukset, mk	Ulkomaalaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	442,137: 60	148,374: 60	469,227: 60	1,059,739: 80
2)	8,195: 60	2,284: 80	1,669: 50	12,149: 90
7)	12,277: —	6,161: —	15,254: 50	33,692: 50
	Yhteensä 462,610: 20	156,820: 40	486,151: 60	1,105,582: 20

Satamamaksuista tuli helsinkiläisten alusten osalle 41.8 %, muille suomalaisille aluksille 14.2 % ja ulkomaisille aluksille 44.0 %. Peruutukset ja alennukset huomioonottaen nousi helsinkiläisten alusten osuus (alennukset ja palautukset 34,876: 70) 427,733: 50 mk:aan, muiden suomalaisten alusten (alennukset ja palautukset — mk) 156,820: 40 mk:aan ja ulkomaisten alusten (alennukset ja palautukset — mk) 486,151: 60 mk:aan eli yhteensä satamamaksut 1,070,705: 50 mk:aan, ollen helsinkiläisten alusten osuus silloin 40.0 %, muiden suomalaisten alusten 14.8 % ja ulkomaisten alusten 45.4 %.

Matkailija-alkuksia ei vuonna 1940 käynyt Helsingissä, joten niistä ei kertynyt satamamaksuja.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 92,842: 20 mk:aan, josta alennukset ja peruutukset, 4,648: 80 mk, vähennettyinä, jäi suoritettavaksi 88,193: 40 mk.

Makasiinivuokria saatiin 28.0 % vähemmän kuin mitä kertomusvuoden talousarviossa oli arvioitu, ja olivat 177,471 mk eli 45.1 % pienemmät kuin

edellisenä vuonna. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

	Mk		Mk		Mk
N:o 1	12,060: 20	N:o 7	31,284: —	N:o 11	36,293: 70
» 2	1,068: —	» 8	13,564: 20	» 12	63,823: —
» 3	3,712: —	» 9	22,632: —		
» 4	3,376: 40	» 10	28,198: 20		
				Yhteensä	216,011: 70

Paikanvuokrat ylittivät 29.4 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 2,018,189: 25 mk eli 136.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 346,228: 30 mk ja vuokratuista varastoalueista 3,147,147: 30 mk, ollen viimeksi mainitusta summasta 742,337: 95 mk eli 23.8 % Helsingin Makasiini oy:n suorittamaa vuokraa.

Aluksille annetusta vedestä kertyi tuloja 54.9 % alle arvioidun määrän nousten summa 135,312 mk:aan ja jääden 66.9 % pienemmäksi kuin edellisenä vuonna.

Venelaiturimaksut ylittivät 64.8 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ja olivat 149,870 mk eli 64.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienemmät.

Lentokoneiden satamamaksujen veloitus oli täsmälleen sama kuin tuloarviossa arvioitu määrä, 30,000 mk, ollen yhtä suuri kuin edellisen vuoden vastaava velotus.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 21,132,263: 65 mk:aan ollen 20,391,244: 15 mk eli 49.1 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi. Palautukset ja peruutukset tekivät 214,399: 05 mk, edellisenä vuonna 529,974: 45 mk.

Veloitusilmoituskirjoja oli 74,844 eli 176,189 (70.2 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden eri osastoissa selviää seuraavasta:

	Veloitettu bruttomäärä, mk	Ilmoituskirjain koko lukumäärä	Keskimääräinen veloitettu määrä, mk
Pääosasto	5,534,735: 45	25,822	214: 34
Alaosasto	110,142: 95	8,409	13: 10
I haaraosasto	1,896,110: 05	13,633	139: 08
II » 1)	—	—	—
III »	6,250,048: 20	12,133	515: 13
IV »	4,616,943: 80	7,106	649: 72
V »	2,938,682: 25	7,741	379: 63
Yhteensä	21,346,662: 70	74,844	285: 22

Maksuista vapautettujen veloitusilmoituskirjojen lukumäärä oli 8,258, niistä 148 kauttakulikutavaroita varten.

Eri kuukausien kesken v. 1940 ja 1939 veloitus 2) jakaantui seuraavasti:

1) II haaraosasto oli koko v:n 1940 suljettuna.

2) Helsingin Makasiini oy:n suorittettavaa korvausta, 218,051 mk v. 1940 ja 212,424 mk v. 1939, satamakannantaosaston viranhaltijain palkkauksesta, huomioon ottamatta.

	1940 Mk	1939 Mk
Tammikuu	1,045,456: 30	3,857,802: 65
Helmikuu	653,553: 70	2,825,182: 25
Maaliskuu	928,577: 10	3,544,878: 25
Huhtikuu	1,667,149: 70	3,865,165: 10
Toukokuu	1,434,665: 35	4,304,217: 90
Kesäkuu	1,729,698: 25	4,727,675: —
Heinäkuu	2,571,609: 70	4,354,342: 60
Elokuu	1,775,273: 85	4,644,577: 25
Syyskuu	1,663,997: 85	3,990,989: 50
Lokakuu	2,469,122: 40	2,668,414: 75
Marraskuu.....	2,280,681: 95	2,212,404: 05
Joulukuu	2,908,825: 55	845,408: 95
Yhteensä	21,128,611: 70	41,841,058: 25

Saatavia edellisiltä vuosilta oli 157,999 mk; kun summaan lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 21,290,262: 65 mk.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi kassaan 20,504,085: 55 mk ja edellisen vuoden veloituksia 148,249: 85 mk eli yhteensä 20,652,335: 40 mk, ollen summa 97.0 % koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 800,518: 20 mk. Poistoja kertymättömistä saatavista tehtiin yhteensä 2,525: 65 mk:n arvosta, siitä 1,125: 65 mk v:lta 1938 ja 1,400 mk kertomusvuodelta, vastaten 0.007 % vuoden saatavamäärästä. Palautukset, kertomusvuoden veloituksista 214,399: 05 mk ja edellisen vuoden veloituksista 17,086: 40 mk eli yhteensä 231,485: 45 mk, huomioiden, jäi nettokannoksi 21,221,368: 15 mk ja saatavia seuraavaan vuoteen 49,282: 45 mk, josta 40,658: 95 mk kertomusvuodelta, 1,789: 40 edelliseltä vuodelta ja 6,834: 10 mk v:lta 1938. Vararikoissa ei valvottu saatavia.

Helsingin Makasiini oy:n kautta veloitettiin tuulaakia 4,501,943: 15 mk ja liikennemaksuja 3,053,682: 90 mk eli yhteensä 7,555,626: 05 mk, mikä määrä vuoden kuluessa tilitettiin satamakannantaosastolle.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 23 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 63,119 tonnia erilaista tavaraa ja mitattiin 468 m³ polttopuita. Edellisenä vuonna punnittiin 47,766 tonnia ja 32,154,032 litraa erilaista tavaraa. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 4,978 tuntia, ja vaakamestarit kantoivat niistä korvauksia 121,580 mk, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkioikseen 41,589: 30 mk, heidän 38 apulaisensa palkkioiksi 57,526 mk ja muihin kustannuksiin 22,464: 70 mk.

Helsingin Makasiini oy. varastoi kertomusvuonna tavaraa 17,829 tonnia, kun edellisenä vuonna vastaava määrä oli 25,538 tonnia, ja antoi varastosta 20,169 tonnia, kun vastaava määrä edellisenä vuonna oli 25,937 tonnia. Yhtiön laiturihuolto v. 1940 ja 1939 osoitti seuraavaa:

	1940	1939
Aluksien lukumäärä	327	1,257
Tavaralähetysten lukumäärä	21,861	105,954
Siitä laiturihuollon kautta.....	20,575	100,202
Kokonaislasteja, tonneja	182,094	457,250
Siitä laiturihuollon kautta.....	83,659	250,923

Yhtiön rakennuttaman uuden-K-makasiinin sisustustyöt ja tilaaman neljän nostokurjen asentamistyöt saatettiin vuoden kuluessa loppuun.

XXVII. Teurastamo

Teurastamon toimintakertomus ¹⁾ v.lta 1940 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan tammi-kuun 17 p:nä 1940 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi varatuomari E. Tulenheimon sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteentohtori W. Ehrströmin, toimittaja A. E. Leinon, osastopäällikkö prokuristi F. Moisalan ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sosiaalijohtaja J. W. Keto. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteentohtori Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteerinä A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1940 15 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 207 ja sen lähettämien kirjeiden luku 114.

Lausunnot y.m. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat: esitys sirpalesuojan rakentamiseksi teurastamon alueelle, lausunto tukkumyynihallin ja lihantarkastamon laskeutuneiden lattioiden ja rikkoutuneiden viemärien korjauksesta, lausunto pysyväisen pommisuojan rakentamisesta teurastamon alueelle, lausunto neljännen jäähdytyskoneen hankinnasta, lausunto laitoksen auton varustamisesta puukaasuttimella, ehdotus teurastamon navettojen ja ratapihan laajentamisesta, lausunto muualla teurastettujen eläinten vuotien tarkastuksesta, ehdotus suolipesimön laajentamisesta sekä lisäpukuhuoneiden rakentamisesta ja lausunto Nahkatehtaitten Hankinta oy:n ehdotuksesta teurastamossa muualla teurastettujen eläinten vuotien tarkastusmaksun perimisestä.

Teurastamon toiminta

Henkilökunta. Teurastamon henkilökunnasta oli suurin osa kutsuttuna sotapalvelukseen ja välittömään rintamapalvelukseen osallistui yhteensä 37 henkilöä, joista isänmaamme vapauden puolesta henkensä uhrasivat seuraavat:

Apu- ja puhtaanapitomies Toivo Edvard Mämmelä kaatui helmikuun 22 p:nä 1940; vaakaaja Hemming Karl Edvard Öhberg kaatui maaliskuun 5 p:nä 1940; ja teurastaja Toivo Einari Hakala kaatui maaliskuun 7 p:nä 1940.

Teurastusosat. *Teurastusosastoilla* teurastettiin ja tarkastettiin v. 1936—40 seuraava määrä eläimiä:

	1936	1937	1938	1939	1940
Sonneja	3,101	3,469	4,439	5,007	4,677
Lehmiä	10,573	16,361	20,015	22,571	34,771
Hiehoja ja isoja vasikoita	9,219	10,998	17,294	18,946	22,538
Pikkuvasikoita	1,158	2,945	4,271	5,549	5,623
Lampaita ja vuohia	5,475	8,657	14,039	15,643	14,055
Sikoja	16,313	19,340	24,901	30,210	15,560
Porsaita	59	105	200	259	148
Hevosia	83	158	207	154	1,477
Poroja	15	—	1	—	—
Yhteensä	45,996	62,033	85,367	98,339	98,849

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v.lta 1940/41.

Edellä luetellut v:n 1940 ruhot vastasivat 8,103,185 kg lihaa, josta 77.6 % oli nautakarjan, 2.1 % lampaan, 15.9 % sian ja porsaan sekä 4.4 % hevosen ihaa.

Tarkastuksessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 29 raavasta ja 32 vasikkaa, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg
	kpl	kg	kpl	kg	
Sonneja	3	597	2	3	600
Lehmiä	101	9,579	932	14,952	24,531
Hiehoja ja isoja vasikoita	7	384	51	928.5	1,312.5
Pikkuvasikoita	39	589	38	233	822
Lampaista ja vuohia	37	962	361	3,916	4,878
Sikoja	48	2,233	231	2,415	4,648
Hevosia	6	1,128	11	200	1,328
Yhteensä	241	15,472	1,626	22,647.5	38,119.5

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 25,105.5 kg elimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 63,225 kg.

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet olivat saapuneet kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita	Rautateitse saapuneita	Kaikkiaan
Raavaita	9,004	58,605	67,609
Lampaista ja vuohia	290	13,765	14,055
Sikoja ja porsaita	8,286	7,422	15,708
Hevosia	364	1,113	1,477
Yhteensä	17,944	80,905	98,849

Karjatallien käyttö. Talleissa yötä olleiden eläinten määrä ilmenee seuraavista numeroista:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Eloäk.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita ...	754	789	980	1,855	1,626	1,184	1,327	2,807	4,603	6,433	3,135	551	26,044
Vasikoita ..	12	54	76	30	120	101	64	260	256	225	172	69	1,439
Lampaista ...	18	18	37	24	78	142	115	785	1,655	921	529	39	4,361
Sikoja	192	297	248	160	264	226	219	304	372	462	129	28	2,901
Porsaita	1	—	7	—	1	—	3	17	—	40	—	22	91
Hevosia ...	5	8	3	7	9	11	4	4	11	107	195	128	492
Yhteensä	982	1,166	1,351	2,076	2,098	1,664	1,732	4,177	6,897	8,188	4,160	837	35,328

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 35.7 %. Raavaista oli yli yön 40.6 %, lampaista 31.0 %, hevosista 33.3 % sekä sioista ja porsaista 19.0 %.

Rehuja myytiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Heiniä, kg...	4,395	2,645	2,186	6,061	3,895	2,729	2,721	6,943	10,391	16,645	6,140	1,233	65,984
Kauranrouheita † ...	86	145	77	55	129	123	435	181	216	235	87	22	1,791

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten suolia ja mahoja:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavasten, kpl ...	2,323	2,364	2,316	2,102	4,786	4,631	7,046	8,424	9,525	10,446	4,921	1,815	60,699
Sikojen ja hevosten, kpl	1,349	1,137	851	1,327	1,754	1,610	2,219	1,932	1,789	1,506	849	620	16,943
Pikkuvaskoiden, lampaiden ja porsaiden, kpl ...	225	304	214	236	849	1,193	1,794	4,395	4,517	3,198	1,235	383	18,543

Vuotien tarkastus. Vuotia tarkastettiin eri kuukausina seuraavat määrät:

Kuukausi	Tarkastettu, kpl	Lelmattu, kpl			Nykyvikkoja, kpl %		Luonnonvikkoja, kpl %	
		I lk.	II lk.	III lk.	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	2,120	1,020			205	9.7	895	42.2
Helmikuu	2,365	1,258			259	11.0	848	35.9
Maaliskuu	2,348	1,625			195	8.3	528	22.5
Huhtikuu	3,347	1,513			141	4.2	1,693	50.6
Toukokuu	4,771	3,678			370	7.8	723	15.2
Kesäkuu	4,399	3,568			277	6.3	554	12.6
Heinäkuu	7,098	3,759			366 5.2		386 5.4	
		1) I lk. II lk. III lk.						
		2,195 350 42						
Elokuu	8,433	7,431			965	37	368	4.4
Syyskuu	9,638	8,608			993	37	384	4.0
Lokakuu	10,762	10,055			707	—	327	3.0
Marraskuu	5,568	5,071			496	1	257	4.6
Joulukuu	2,556	2,350			206	—	64	2.5
Yhteensä	63,405	52,131	3,717	117	3,213	5.1	7,669	12.1

1) Kansanhuoltoministeriön kesäkuun 28 p:nä 1940 tekemän päätöksen n:o 344 mukaan on naudan ja hevosen vuodat jaettu laatunsa perusteella kolmeen (I—III) eri luokkaan. Samaten kansanhuoltoministeriön marraskuun 4 p:nä 1940 tekemän päätöksen n:o 603 mukaan on lampaan, vasikan, naudan ja hevosen vuodat jaettu kolmeen (I—III) eri luokkaan.

Siipikarjateurastamo. Kertomusvuonna teurastettiin kanoja ja muuta siipikarjaa yhteensä 502 kappaletta, niistä tammikuussa 10, kesäkuussa 55, heinäkuussa 356, lokakuussa 75 ja joulukuussa 6 kappaletta.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1940 kuluessa kaikkiaan 4,023,161 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 56,147.5 kg:aan paloiteltua lihaa sekä alla mainittuihin ruholajeihin; vertauksen vuoksi julkaistaan v:n 1939 vastaavat luvut:

	1939		1940	
	Koko ruhoja, kpl	Puoli-ruhoja, kpl	Koko ruhoja, kpl	Puoli-ruhoja, kpl
Sonneja	174	—	390	—
Lehmiä	5,485	27	12,756	17
Hiehoja ja isoja vasikoita	14,027	5	15,791	3
Pikkuvaskoita	30,524	37	39,584	13
Lampaia ja vuohia	14,424	3	14,694	4
Sikoja	7,374	192	7,871	102
Porsaita	281	—	320	2
Hevosia	285	—	1,014	1
Yhteensä	72,574	264	92,420	142

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 3 raavasta ja 5 isoa vasikkaa sekä hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhojen osia:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhojen osia,		Kaikkiaan, kg
	kpl	kg	kpl	kg	
Sonneja	1	114	4	88	202
Lehmiä	81	10,885	27	858	11,743
Hiehoja ja isoja vasikoita	23	1,145	19	259	1,404
Pikkuvaskoita	386	4,715	79	561	5,276
Lampaia ja vuohia	17	163	7	43	206
Sikoja	15	845	59	534	1,379
Porsaita	1	24	—	—	24
Hevosia	14	2,523	1	4	2,527
Paloiteltua lihaa	—	—	—	229	229
Yhteensä	538	20,414	196	2,576	22,990

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 15,411 kg elimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 38,401 kg.

Tukkumyynnihallia, jäädyttämöä ja syväjäädäyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi
Tukkumyynnihallissa myytiin:													
Raavaita kpl	4,137	4,451	4,451	4,676	5,277	4,270	4,589	6,264	7,924	9,948	6,778	3,450	66,215
Isoja vasikoita »	3,590	3,536	3,200	2,770	5,333	4,630	6,051	7,347	7,610	7,655	4,086	2,177	57,985
Pikkuvasikoita »	3,906	3,484	3,180	5,411	3,405	1,784	1,718	2,123	1,841	2,658	3,441	3,114	36,065
Lampaita »	1,448	1,229	1,054	1,431	1,494	1,451	1,867	6,232	6,726	8,581	7,172	1,770	40,455
Sikoja »	3,241	3,296	3,065	3,880	3,856	2,397	2,363	2,226	2,428	2,432	284	928	30,396
Porsaita »	19	9	4	6	5	2	1	8	7	10	5	39	115
Hevosia »	18	29	35	21	46	58	68	57	88	372	1,191	1,042	3,025
Yhteensä, kpl	16,359	16,034	14,989	18,195	19,416	14,592	16,657	24,257	26,624	31,656	22,957	12,520	234,256
Muuta tavaraa, kg	491	1,986	1,518	14,819	5,349	6,833	4,682	7,899	15,647	16,007	2,230	21,774	99,235

Kilogrammoiksi muunnettuna muuttuvat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu	998,190	Toukokuu	1,324,458.5	Syyskuu	1,607,058.5
Helmikuu ..	1,054,922	Kesäkuu .	1,059,132.5	Lokakuu ...	2,062,916.5
Maaliskuu ..	1,006,011	Heinäkuu	1,120,773.5	Marraskuu .	1,491,174
Huhtikuu ..	1,084,424	Elokuu ...	1,372,258	Joulukuu ...	922,835.5
				<u>Koko vuosi</u>	<u>15,104,154</u>

Teurastamossa säilytettiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi
Jäädyttämön riippuvien ruohojen osastoissa säilytettiin:													
Raavaita ja isoja vasikoita kpl	11,844	9,211	13,918	17,106	12,408	12,096	17,145	21,365	21,017	21,656	9,261	4,064	171,091
Pikkuvasikoita »	3,877	4,285	5,125	3,839	2,439	1,283	1,898	2,282	2,246	2,440	2,205	2,123	34,042
Lampaita »	1,425	1,327	1,493	4,707	1,338	1,359	2,184	5,996	6,742	7,052	5,310	833	39,766
Sikoja »	3,443	3,576	1,718	4,123	4,709	2,812	3,463	2,995	3,009	2,143	388	825	33,204
Porsaita »	194	61	119	91	90	10	33	18	30	17	8	37	708
Hevosia »	20	63	89	18	103	191	255	149	226	1,016	4,790	1,886	8,806
Yhteensä, kpl	20,803	18,523	22,462	29,884	21,087	17,751	24,978	32,805	33,270	34,324	21,962	9,768	287,617
Muuta tavaraa, kg	1,735	2,540	2,239	2,345	12,160	9,088	14,860	13,314	44,401	25,247	8,043	52,234	188,206
Syväjäädäyttämössä säilytettiin:													
Metsänriistaa .. kg	184	34	36	—	30	—	—	—	212	1,451	151	677	2,775
Kanoja y.m. siipikarjaa »	80	—	—	—	36	316	492	3,239	3,756	4,506	6,053	9,656	28,134
Lihaa »	800	350	38,154	153,786	46,447	7,352	74,210	2,644	5,359	12,775	7,748	1,217	350,842
Muuta tavaraa »	—	—	—	90	75	—	—	—	—	—	—	—	165
Yhteensä, kg	1,064	384	38,190	153,876	46,588	7,668	74,702	5,883	9,327	18,732	13,952	11,550	381,916

Seuraavat määrät vietiin suoraan teurastamosta:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Teurastusosastoista suoraan vietiin:													
Raavaita kpl	37	56	55	86	75	72	81	99	78	48	18	22	727
Isoja vasikoita »	11	17	15	16	—	—	—	14	8	4	—	8	93
Pikkuvasikoita »	—	1	1	—	—	1	—	—	7	—	—	2	12
Lampaita »	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	5	25
Sikoja »	36	6	11	11	7	15	23	10	5	43	—	—	167
Hevosia »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Yhteensä, kpl	84	80	82	113	82	88	104	123	118	95	18	41	1,028
Lihantarkastamosta suoraan vietiin:													
Raavaita kpl	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	31	42	79
Isoja vasikoita »	5	—	—	—	—	—	—	1	2	26	35	23	92
Pikkuvasikoita »	—	—	—	—	—	—	—	1	58	141	221	310	731
Lampaita »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	153	16	226
Sikoja »	4	4	—	—	—	—	—	—	1	20	11	8	48
Porsaita »	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Hevosia »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	10	43
Yhteensä, kpl	9	6	—	—	—	—	—	2	62	249	484	411	1,223
Paloitelt. lihaa, kg	80	—	—	—	—	—	—	—	330	1,273	1,212	299	3,194
Jäähdyttämöstä suoraan vietiin:													
Pikkuvasikoita kpl	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Lampaita »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Sikoja »	—	—	5	15	118	10	—	30	20	36	59	—	293
Porsaita »	5	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Yhteensä, kpl	5	8	6	15	119	10	—	30	23	36	59	—	311

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualta tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita kpl	870	641	919	440	663	735	588	892	1,389	1,978	1,518	968	11,601
Isoja vasikoita »	1,849	1,106	956	934	1,906	2,094	2,057	2,333	2,538	2,482	1,327	965	20,547
Pikkuvasikoita »	1,054	478	237	826	322	323	263	428	349	576	928	1,165	6,949
Lampaita »	749	359	362	272	519	600	574	277	1,206	2,985	3,313	1,027	12,243
Sikoja »	1,098	824	1,280	1,633	1,474	771	396	287	325	833	97	485	9,503
Porsaita »	10	—	—	—	1	—	1	6	—	7	13	22	60
Hevosia »	1	—	3	—	1	3	8	1	13	35	250	462	777
Yhteensä, kpl	5,631	3,408	3,757	4,105	4,886	4,526	3,887	4,224	5,820	8,896	7,446	5,094	61,680
Muuta tavaraa, kg	1,061	7,384	17,512	13,138	5,405	11,859	6,041	24,121	19,591	45,500	21,623	22,594	195,829

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi
Vuotia kpl	1,915	2,427	2,433	3,103	5,148	5,086	7,717	8,984	10,141	11,804	6,761	3,474	68,993
Elävää karjaa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24
Lihaa:													
Hevosia, raavai- ta, sikoja... kpl	66	143	95	86	247	408	544	411	388	560	507	123	3,578
Vasikoita, lam- paita, porsaita kpl	2	16	8	4	37	93	182	149	276	251	513	36	1,567
Yhteensä, kpl	1,983	2,586	2,536	3,193	5,432	5,587	8,443	9,544	10,805	12,615	7,805	3,633	74,162
Muuta tavaraa, kg	633	10,695	7,279	5,407	531	144	700	533	388	1,512	1,360	1,569	30,751

Yhteensä punnittiin 3,708,794 kg, kuten seuraavasta yhdistelmästä ilmenee:

	Kg		Kg
Tammikuu	289,749	Heinäkuu	216,334
Helmikuu	201,800	Elokuu	276,335
Maaliskuu	279,321	Syyskuu	342,614
Huhtikuu	249,017	Lokakuu	526,054
Toukokuu	302,193	Marraskuu	397,194
Kesäkuu	270,678	Joulukuu	357,505

Koko vuosi 3,708,794

Lihan hinnoittelua ei alkupuolella vuotta sodan johdosta toimitettu ja loppupuolella noudatettiin kansanhuoltoministeriön määräämiä rajahintoja.

Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteseen sekä autoilla ja tuonti ulkomailta v. 1935—40 ilmenee taulukossa n:o III.

Laboratorio. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 182 täydellistä bakteriologista tutkimusta keittokokeineen, 114 pienempää bakteriologista, bakterioskopista ja histologista tutkimusta, 126 keittokoetta ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta sekä 24,003 sian ruhoa ja 56,147, s kg paloiteltua sianlihaa koskevat trikiinikokeet.

Täydellisiä koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia valaisevat seuraavat yksityistiedot:

Ruhot olivat saapuneet			Ruholajit						Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan				Tutkittua kokoruhoja kaitaan
Teurastusosastolta	Lihan-tarkastamosta	Muualta	Raavailta	Hiehoja ja isoja vasikoita	Pikkuvasikoita	Sikoja	Porsaita	Hevosia	Septikemi- sieg	bakteeripitoisia			
										Vahvasti	Heikosti	Bakteerivapaita	
81	99	2	115	34	20	9	1	3	15	30	99	38	182

Kaikista tutkituista ruhoista 8.2 % oli septikemisiä, 70.9 % bakteeripitoisia ja 20.9 % bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit			Septikemian olivat aiheuttaneet								Septikemisistä ruhoja kaikkiaan
Teurastus-osastoilla	Lihan-tarkastamosta	Raavaita	Pitkuvasikoita	Sikoja	Kolibaakteit	Streptokokit	Diplokokit	Diplostreptokokit	Ymataantibakteerit	Anaerobibakteerit	Internedius	Bipolaarit	
Absoluuttiset luvut													
1	14	5	9	1	8	2	3	—	—	2	—	—	15
% tutkituista ruhoista					% septikemisistä ruhoista								
1.2	14.1	4.3	45.0	11.1	53.4	13.3	20.0	—	—	13.3	—	—	—

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 85 ruhossa vierasta hajua, tehden tämä 46.7 %. Haju oli 50 tapauksessa vahva ja 35 tapauksessa heikko.

Tutkimusten perusteella hylättiin ruhoista kokonaan 60 eli 33.0 %. Ainoastaan keittokokeen perusteella hylättiin ruhoista 10 eli 5.5 %.

Taulukko I valaisee näitä tutkimuksia yksityiskohtaisemmin.

Pienemmät bakteriologiset, bakterioskopiset ja histologiset tutkimukset jakautuivat seuraavasti: 54 pernaruttokoetta, 20 tuberkuloosikoetta, 6 muuta bakteriologista ja bakterioskopista koetta ja 34 histologista koetta.

Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteisiä.

Tuberkuloositutkimuksia valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit		Diagnoosi				Kielteinen	Tutkittuja ruhoja kaikkiaan
Teurastus-osastoilla	Lihan-tarkastamosta	Raavaita	Sikoja	Myönteinen					
				Raavaita	Sikoja	Mikroskooppin avulla	Marsun avulla		
20	—	2	18	—	11	11	—	9	20

Myönteisiä tuloksia tutkimuksista saatiin 55.0 % pelkästään mikroskoopilla. Niistä 9 tapauksesta, jotka mikroskooppisessa tutkimuksessa antoivat kielteisen tuloksen todettiin 1 tapauksessa *Corynebacterium equi* ja 1 tapauksessa pyogenesbakteereja. Marsuja ei ole istutettu.

Histologisissa tutkimuksissa todettiin m. m. *carcinomaa* 7, *sädesieni-tautia* 2 sekä *sarcomaa*, *fibromaa* ja *sarcosporidiosisista* 1 tapauksessa.

Keittokokeita ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Ruhot olivat saapuneet		Ruholajit										Tutkittuja ruhoja kaikkiaan
		Sikojä				Muita	Sonneja	Lehmiä	Ehehoja ja iso- ja vasikoita	Pikku-vasikoita	Lampaita	
Teurastus-osaosilta	Lihantarkastamosta	Sala-karjua	Karjua tai myöhään salvettuja									
Tutkittuja ruhoja kaikkiaan												
80	47	4	67	23	2	16	7	3	3	2	127	
Kokeessa myönteisen tuloksen antaneita ruhoja												
34	31	3	29	7	1	13	5	3	2	2	65	
Kokeen perusteella hylättyjä ruhoja												
6	24	1	2	4	1	12	3	3	2	2	30	
Hylättyjen prosenttiluvut												
7.5	51.1	25.0	3.0	17.4	50.0	75.0	42.9	100.0	66.7	100.0	23.6	

Trikiinien varalta otettiin näytteet teurastushalleista yhteensä 15,708 siasta ja porsaasta ja lihantarkastamosta yhteensä 8,295 siasta ja porsaasta sekä 56,147.5 kg:sta paloiteltua sianlihaa. Trikiinejä ei todettu.

Sairasosasto. Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin vuoden kuluessa 63 eläintä, nimittäin 5 lehmää, 2 isoa vasikkaa, 26 pikkuvasikkaa, 12 lammasta, 17 sikaa ja 1 hevonen.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta n:o II.

Matorakkulataudin (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymistä valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Matorakkula (Cysticercus inermis):

Tarkastus-paikka		Rakkuloiden luku		Rakkulat olivat		Rakkulat löytyivät			Ruhoja kaikkiaan
Teurastus-osaos	Lihantarkastamo	Yksi	Useampia	Eivät	Kuolleita	Ainoastaan päässä	Ainoastaan sydämessä	Useammista paikoista	
Absoluuttiset luvut									
62	8	44	26	54	16	47	5	18	70
Prosenttiluvut									
0.1	0.03	62.9	37.1	77.1	22.9	67.2	7.1	25.7	—

Nystyrätautia (*Tuberculosis*) ei vuoden aikana todettu ainoassakaan nautaeläimessä. Sioissa olivat muutokset 4 tapauksessa huomattavissa ainoastaan nielurauhasissa, 7 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa.

Matorakkula- (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymiset v. 1934—40 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

Vuosi	<i>Cysticercus inermis</i>		<i>Tuberculosis</i>			
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	Sikojen luku	%
1934	158	0.38	3	0.007	8	0.05
1935	140	0.36	12	0.03	30	0.15
1936	163	0.36	4	0.009	84	0.35
1937	165	0.32	1	0.002	119	0.45
1938	264	0.41	—	—	227	0.73
1939	273	0.41	1	0.0015	153	0.41
1940	70	0.08	—	—	11	0.05

Kokoelmat. Näytteet (preparaatit) lisääntyivät vuoden aikana ja on kokoelmassa 183 näytettä.

Käyttöosasto. *Konekeskuksessa* sijaitsee laitoksen pääjako sähköä, höyryä, lämmintä ja kylmää vettä varten sekä jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kolme metyleenikloriidi turbokompressoria, joista kaksi à 240,000 ja yksi à 100,000 kaloria tunnissa eli yhteensä 580,000 kaloria tunnissa, tarpeellisine apukoneineen. Siihen kuuluvat lisäksi kaukomittaus jäähdytyshuoneiden lämmön kosteuden mittaamista varten, jäätehdas, jonka valmistuskyky on 10,000 kg kirkasta jäätä vuorokaudessa, varasto jään säilytystä varten ja korjauspaja metallitöitä varten. Eri koneiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Eloäk.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuos!
	Käyttöaika, tuntia ja minuuttia kaikkiaan												
Jäähdytyskoneet													
I	75.55	80.10	96.00	61.45	207.55	340.50	218.35	222.05	11.55	262.45	22.30	—	1,600.25
II	—	—	—	68.10	88.10	37.10	249.55	224.15	379.40	1.00	191.55	131.10	1,371.25
IV	76.45	64.25	122.00	381.55	367.40	359.30	456.30	437.00	374.45	217.30	151.35	125.20	3,134.55
Tyhjöpumput													
I	3.15	1.30	—	4.30	10.15	5.00	7.30	7.00	3.30	—	—	—	42.30
II	2.00	—	5.15	8.00	5.15	—	3.05	—	5.00	8.00	3.20	3.45	43.40
IV	2.00	4.30	4.30	2.00	5.30	—	33.40	20.15	4.00	—	2.00	—	78.25
Suolaliuospumput jäähdyttämön													
1	—	—	—	—	286.55	378.45	467.45	445.25	391.45	267.55	214.25	148.55	2,601.50
2	75.55	80.10	96.00	129.55	8.00	—	—	—	—	—	—	—	390.00
3	—	—	—	—	349.55	359.30	456.30	437.00	385.55	218.00	151.35	—	2,358.25
4	76.45	64.25	122.00	381.55	18.15	—	—	—	—	—	—	117.30	780.50
Jäähdytysveden kiertopumput													
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	114.10	111.35	169.55	391.40	379.15	391.20	480.05	452.10	400.25	290.55	236.05	174.35	3,592.10
Pohjavesipumput													
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	39.40	348.10	465.35	440.50	370.30	66.05	—	—	1,730.50
Ilmapumppu	—	21.10	20.55	13.10	14.00	32.15	99.50	82.25	87.45	40.45	48.10	20.40	481.05
Tuulettajat													
I	77.55	69.55	82.05	124.05	286.55	360.55	429.30	412.40	369.25	260.55	202.00	150.25	2,826.45
II	77.55	72.55	82.15	124.05	291.55	370.15	440.50	418.40	368.25	260.50	211.30	116.00	2,835.35
III	76.00	61.50	121.10	379.50	352.10	357.55	457.10	422.20	384.40	217.55	151.35	117.30	3,100.05
Kloorikalsiumia käytetty													
S I	—	—	115	1,035	1,375	805	670	470	617	600	150	300	6,137
S II	—	—	780	695	1,990	3,917	6,355	6,476	5,186	3,626	3,158	900	33,083
Jäätä valmistettu	—	20	20	10	10	20	60	50	60	30	40	20	340

Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on kaksi Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg:n työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttö-laitteella (ketjuarinalla). Höyrykattilat on mitoitettu niin suuriksi, että käytännössä on yksi kattila kerrallaan, toisen toimiessa varalla. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Höyrykattilat										Keskimääräinen käyttö vuorokaudessa					
	N:o I		Kivhiiniä kulu- tettu, tonnia	Tuhkaa nos- tettu, kertaa	N:o II		Kivhiiniä kulu- tettu, tonnia	Tuhkaa nos- tettu, kertaa	Arhanoottori käynyt, tuntia ja minuutteja	Hiiniä tuotti auto- kuorma, kertaa	Hiinosturi käynyt, kertaa	Vettä kulutettu m ³	Läm- mitet- ty t. ja min.	An- nettu höyryä m ³	Vettä ku- luttanut, m ³	Kivhiiniä poistettu tonnia
	Lämmi- tetty	Annettu höyryä			Lämmi- tetty	Annettu höyryä										
	Tuntia ja min.		Tuntia ja min.		Tuntia ja min.		Tuntia ja min.									
Tammik.	665.20	656.10	154.30	59	—	—	—	—	656.05	75	828	13821.28	21.10	4.45	4.98	
Helmik.	650.30	645.30	141.75	54	—	—	—	—	647.20	35	783	13422.26	22.16	4.62	4.89	
Maalisk.	554.05	537.35	115.45	45	—	—	—	—	546.05	35	621	12817.52	17.20	4.13	3.72	
Huhtik.	455.25	432.55	99.20	53	—	—	—	—	445.00	42	543	11215.11	14.26	3.73	3.31	
Toukok.	269.10	245.55	60.10	34	—	—	—	—	257.20	21	324	538.41	7.56	1.71	1.94	
Kesäk...	246.30	223.50	45.35	22	—	—	—	—	237.30	19	221	398.13	7.28	1.30	1.51	
Heinäk.	270.45	244.05	43.20	23	—	—	—	—	264.25	16	216	388.44	7.52	1.23	1.39	
Elok. ...	201.30	178.20	34.00	19	92.00	73.10	17.75	11	273.10	11	180	579.28	8.07	1.84	1.67	
Syyk. ...	—	—	—	—	277.00	245.30	61.85	45	265.15	19	325	829.14	8.11	2.73	2.06	
Lokak. ...	—	—	—	—	327.00	297.30	87.90	54	318.20	32	484	10510.33	9.36	3.39	2.84	
Marrask.	—	—	—	—	330.00	298.50	97.35	64	318.40	43	568	12011.00	9.58	4.00	3.25	
Jouluk...	—	—	—	—	390.35	363.55	105.15	46	378.20	44	576	10012.36	11.44	3.23	3.39	
Koko v.	3,313.15	3,164.20	693.35	309	1,416.35	1,278.55	370.00	222	4,607.30	392	5,669	1,10612.55	12.08	3.02	2.91	
Kattilat I ja II yhteensä	—	—	—	—	4,729.50	4,443.15	1,063.25	531	—	—	—	—	—	—	—	

Vedenkulutus. Helsingin kaupungin vesijohtolaitokselta tulevan veden kulutus kuutiometreissä jakaantui eri osastoille kuukausittain seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syyk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lämpökeskus	138	134	128	112	53	39	38	57	82	105	120	100	1,106
Jäähdytyskoneet	46	27	9	144	575	—	14	—	9	244	148	58	1,274
Lämminvesisäiliö	1,557	1,650	1,888	1,530	1,789	1,914	1,408	1,651	2,528	3,271	2,486	1,589	23,261
Hallintorakennus	104	94	135	145	133	170	154	162	159	166	223	147	1,792
Ilmapumppu	—	11	11	8	8	41	45	48	45	29	24	13	283
Jäänvalmistus	—	24	35	14	30	37	81	67	80	53	42	26	489
Tukkumyyntihalli	21	23	23	48	43	53	59	86	65	79	120	88	708
Jäähdyttämöt	10	10	15	24	28	25	39	34	43	53	47	27	355
Sikateur. ja laboratorio	228	171	165	236	282	273	372	315	304	214	101	76	2,737
Suolipesimö	1,012	1,168	1,283	1,430	1,950	2,342	2,583	2,850	2,350	2,520	2,270	1,057	22,815
Mahojen tyhjennys os. ...	4,142	4,281	5,007	3,600	6,734	6,754	4,202	5,048	6,799	8,855	5,477	2,619	63,518
Suurkarjan teurastamo	254	248	272	320	477	569	724	879	926	875	660	299	6,503
Lihantarkastamo	3	2	4	5	7	13	33	20	9	10	9	6	121
Saniteettiteurastamo ...	—	—	—	3	6	9	5	2	31	500	1,000	592	2,148
Suurkarjan talli	25	25	40	40	50	61	73	74	78	149	63	18	696
Pienen karjan talli	9	11	14	21	40	50	85	64	73	33	9	3	412
Lantala	85	150	174	236	286	193	240	207	245	216	196	87	2,315
Vuotavarasto	7	6	3	4	5	6	10	14	15	11	11	8	100
Vaunupesimö I	118	150	274	174	324	413	470	390	220	374	304	145	3,356
Vaunupesimö II	9	2	2	40	39	20	18	61	26	31	39	16	303
Kanateurastamo	48	144	25	36	23	33	38	60	68	151	174	226	1,026
Kesänavetta	—	—	—	4	10	12	8	10	30	28	10	5	117
Pihojen puhdistus	—	—	—	—	12	18	15	9	6	3	2	3	68
Kokonaiskulutus, m ³	7,816	8,331	9,507	8,174	12,904	13,045	10,714	12,108	14,191	17,970	13,535	7,208	135,503

Rautatievaununpesimöt. Teurastamolle kuuluu sinne saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfiointi. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi
Lihavaunuja ...	137	98	99	86	171	135	126	148	183	238	235	170	1,826
Karjavaunuja ...	215	246	305	301	532	570	747	823	907	989	490	303	6,428
Yhteensä	352	344	404	387	703	705	873	971	1,090	1,227	725	473	8,254

Keskimääräinen vedenkulutus vaunua kohden oli 0.76 m³.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitoksen muuntoasemalta pienjännitteisenä, suuria moottoreja varten 500 voltin ja pienempiä moottoreja varten 220/127 voltin jännitteellä. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyy alla olevista numeroista:

	220/127 V:n va- laistuvirta, kWh	220 V:n voimavirta, kWh	500 V:n voimavirta, kWh	Koko kulutus, kWh
Tammikuu	8,210	7,774	20,200	36,184
Helmikuu	8,224	8,423	18,700	35,347
Maaliskuu	6,518	8,092	25,400	40,010
Huhtikuu	4,052	12,546	52,600	69,198
Toukokuu	2,615	16,933	83,000	102,548
Kesäkuu	2,379	21,024	100,000	123,403
Heinäkuu	3,162	25,182	122,700	151,044
Elokuu	3,329	24,787	121,700	149,816
Syyskuu	4,882	21,407	99,100	125,389
Lokakuu	8,947	14,144	66,400	89,491
Marraskuu	7,907	12,064	40,400	60,371
Joulukuu	7,041	9,006	26,400	42,447
Koko vuosi	67,266	181,382	776,600	1,025,248

Teurastamon tulot ja menot. Talousarvion mukaan oli kertomusvuonna tuloja arvioitu kertyvän yhteensä 5,350,000 mk. Todellisuudessa tulot nousivat 6,582,265: 25 mk:aan, josta summasta (tukkumyyntihallin tuloista) määräalennusta maksettiin 509,881: 80 mk, joten tuloja kaikkiaan kertyi 6,072,383: 45 mk ja olivat siis 722,383: 45 mk eli 13.5 % arvioitua määrää suuremmat.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylitulot (+) tai vajaus (-), mk
Teurastusosastot	1,500,000: —	1,665,811: —	+165,811: —
Lihantarkastusosasto	675,000: —	990,406: —	+315,406: —
Tukkumyyntihalli	1,200,000: —	944,080: 80	—255,919: 20
Kuljetusratojen y.m. käyttämisestä	275,000: —	185,537: 75	— 89,462: 25
Jäähdyttämöt	800,000: —	1,185,924: —	+385,924: —

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylittulot (+) tai vajausta (-), mk
Suolipesimö	270,000: —	321,128: 50	+ 51,128: 50
Navetta	40,000: —	164,288: —	+ 124,288: —
Lihojen, vuotien y.m. punnitus	35,000: —	42,944: —	+ 7,944: —
Konttorien, ravintolan y.m. vuokrat ..	90,000: —	119,410: 95	+ 29,410: 95
Rehut	30,000: —	84,588: 15	+ 54,588: 15
Vaunujen puhdistus, hylkyliha, lanta y.m.	225,000: —	164,909: 95	— 60,090: 05
Vuotavaraston vuokrat ja ostoluvat ...	114,000: —	127,010: 15	+ 13,010: 15
Elävän karjan myyntimaksut	20,000: —	12,713: —	— 7,287: —
Kanateurastamo	15,000: —	1,965: 05	— 13,034: 95
Erikseen mainitsemattomat tulot	11,272: —	11,943: 15	+ 671: 15
Luontoisedut	49,728: —	49,728: —	—
Yhteensä	5,350,000: —	6,072,383: 45	+ 722,383: 45

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kuu-
kausiin:

	Mk		Mk
Tammikuu	352,424: —	Heinäkuu	572,588: 20
Helmikuu	438,922: 10	Elokuu	604,909: 65
Maaliskuu	417,695: 65	Syyskuu	682,378: 80
Huhtikuu	713,155: 10	Lokakuu	875,178: 70
Toukokuu	520,762: 75	Marraskuu	579,328: 90
Kesäkuu	452,866: 70	Joulukuu	372,054: 70
Yhteensä ¹⁾	6,582,265: 25		

Kaupungin v:n 1940 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten mää-
rärahoja yhteensä 5,307,161 mk, johon kertomusvuoden kuluessa myön-
nettiin lisämäärärahoja yhteensä 124,162: 70 mk sekä ylitysoikeutta
1,362,017: 15 mk. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 6,793,340: 85 mk,
mistä käytettiin 6,550,720: 30 mk. Käytettyyn määrään sisältyy myös
teurastamon tilitysvuokra 1,173,660 mk. Vajausta syntyi 1,119,396: 60
mk. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai yliitys (-), mk
Palkkiot	29,000: —	26,700: —	+ 2,300: —
Sääntöpalkkaiset virat	²⁾ 1,671,896: —	1,681,776: 55	— 9,880: 55
Tilapäistä työvoimaa	161,640: —	124,941: 45	+ 36,698: 55
Kesälomasijaiset	87,190: —	85,751: 80	+ 1,438: 20
Vuokra	1,173,660: —	1,173,660: —	—
Lämpö ³⁾	⁴⁾ 362,788: 35	1,262,788: 35	— 900,000: —
Valaistus	76,000: —	71,083: 85	+ 4,916: 15
Siivoaminen	7,500: —	5,366: 50	+ 2,133: 50
Vedenkulutus	263,320: —	263,970: 20	— 650: 20
Puhtaanapito	⁵⁾ 125,064: 35	293,517: 40	— 168,453: 05
Painatus ja sidonta	60,000: —	59,881: —	+ 119: —
Tarverahat	131,700: —	82,998: —	+ 48,702: —
Vaatteiden pesu	13,000: —	8,564: 40	+ 4,435: 60
Koneiden ja työkalujen hankinta ...	196,605: —	148,435: 60	+ 48,169: 50
Yleisten laitteiden kunnossapito ..	385,600: —	⁶⁾ 385,511: 2	+ 88: 75
Tapaturmavakuutusmaksut	10,000: —	6,731: 50	+ 3,268: 50
Käyttövoima	474,000: —	658,099: 95	— 184,099: 95
Rehut ja kuivikkeet	35,000: —	58,151: 90	— 23,151: 90
Tarveaineet	167,360: —	152,790: 60	+ 14,569: 40
Yhteensä	5,431,323: 70	6,550,720: 30	— 1,119,396: 60

¹⁾ Tähän sisältyy määrälennus 509,881: 80 mk. — ²⁾ Vuoden vaihteessa oli teurastamossa varastoituna 599,878: 40 mk:n arvoinen halkovarasto, joka siis maksettiin tämän momentin varoilla. — ³⁾ Tähän sisältyy vuoden kuluessa myönnettyjä lisämäärärahoja, 68,110 mk. — ⁴⁾ S:n 9,988: 35 mk. — ⁵⁾ S:n 46,064: 35 mk. — ⁶⁾ Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan siirrettiin tästä 150,000 mk v:n 1941 käyttöön.

I. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot

Tutkimuksen syy		Raa- valta		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita		Sikoja		Por- saita		Hevosta	
		Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.	Ei sept. kemisiä	Ei sept.
Abscessus	Märkäpesäkkeet	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Arthritis	Nivel tulehdus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enteritis	Suolitulehdus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gastritis traumatica	Traumaattinen mahatulehdus	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haemorrhagia	Vertymä	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hepatitis	Maksatulehdus	2	18	—	1	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Hydraemia	Vesitauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	Keltatauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lienitis	Pernatulehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mastitis	Utaretulehdus	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metritis	Kohtutulehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	Munuaistulehdus	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oedema	Vesipöhö	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paresis puerperalis	Poikimahalvaus	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pericarditis traumatica	Traumaattinen sydänpussintu- lehdus	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peritonitis	Vatsakalvontulehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Pneumonia	Keuhkokuume	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruptura uteri	Kohdun repeämä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaccin variol	Istutusrokko	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vulnus	Haava	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Elimien puuttuminen	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Hätäteurastus	—	8	—	4	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—
—	Punaiset rauhaset	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Vaikea synnytys	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Verenmyrkytykseen viittaavia muutoksia	—	3	—	—	5	9	—	—	1	1	—	—	—	—
—	Verinen liha	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	Vieras haju	—	20	—	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	Vieras väri	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä		5	110	—	34	9	11	—	—	1	8	—	1	—	—

II. Hylkäämiset, ryhmitettyinä nii-

Hylkäämisen syy		Teurastus-											
		Sonneja ja härkiä		Lehmiä				Hiehoja ja isoja vasik.		Pikkuvassikoita			
		Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elini- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet	1	3	18	155	—	—	8	—	—	—	—
2	Actinomycosis	Sädesienitauti	—	6	—	34	—	—	1	—	—	—	—
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa	—	3	—	204	—	—	—	—	—	—	—
4	Apthae epizooticae	Suu- ja sorkkatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai polvitulehdus	—	—	13	2	1	1	—	—	—	—	—
6	Bronchopneumonia inf. catarrhalis chron. suum	Porsasyskä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Cachexia	Näntyminen	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
8	Contusiones, fracturae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtumat, vertymät	1	1	44	15	1	9	2	—	—	—	—
9	Cystae	Rakkokasvaimet	—	—	2	34	—	—	3	—	—	—	—
10	Cysticercus inermis	Matorakkulat	—	3	1	26	—	—	32	—	—	—	—
11	Cysticercus tenuicollis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Dermatitis	Ihotulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Distomatosis	Maksamadot	—	92	—	5,503	—	—	275	—	—	1	—
14	Emphysema	Ilmapöhö	—	—	—	44	—	—	—	—	—	—	1
15	Enteritis	Suolitulehdus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
16	Erysipelas suis	Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Gastritis et pericarditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sydänpussintulehdus	—	—	1	8	—	—	2	—	—	—	—
18	Hepatitis	Maksatulehdus	1	1	—	53	—	—	2	—	—	1	—
19	—	Hätäteurastus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
20	Icterus	Keltatauti	—	—	—	6	—	—	1	—	—	—	—
21	—	Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Lienitis	Pernatulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	—	Likaantumminen	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
24	Mastitis	Utaretulehdus	—	—	—	353	—	—	—	—	—	—	—
25	Metritis	Kohtutulehdus	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
26	Myocarditis	Sydänlihaksen tulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Necrosis	Kuolio	—	7	1	28	—	—	24	—	—	—	—
28	Nephritis	Munuaistulehdus	—	1	—	11	—	—	1	—	—	—	—
29	Paresis puerperalis	Poikimahalvaus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Pericarditis	Sydänpussintulehdus	—	1	2	2	37	1	4	—	—	—	—
31	Peritonitis	Vatsakalvontulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	—	Pilaantumminen	—	—	90	839	1	40	30	38	—	—	—
33	Pneumonia	Keuhkokuume	—	—	—	86	—	—	5	—	—	—	—
34	Pyaeemia	Märkämyrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Rachitis	Riisitauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	Rehu-, kaltausvesi-, veriaspiratio	—	322	—	1,514	—	—	676	—	—	—	9
37	Ruptura uteri	Kohdun repeämä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Septicaemia	Verenmyrkytys	—	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—
39	Tuberculosis	Nystyrätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Tumores	Kasvannaiset	—	—	1	2	8	—	3	—	—	—	—
41	—	Vieras haju, väri, maku	—	—	—	1	19	1	4	1	—	—	—
42	Aliae invasiones	Muut loistaudit	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—
43	Alii morbi	Muut taudit	1	1	4	3	10	64	2	1	7	3	1
44	Yhteensä		3	2 443	101 932	8,218	7	51 1,051	39	38	14		

Huom.: Taulukkosarkeeseen Elimiä y.m. merkityt luvut eivät osoita elinten lukua, vaan

Jatkoa

Hylkäämisen syy		Lihantarkastamo													
		Lampaista		Sikojia		Porsaita		Hevosia		Paloitettua lihaa, kg					
		Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.	Koko ruhoja elimeen tai ilman	Elimiä y.m.	Koko ruhoja elimeen	Elimiä y.m.						
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet			3										
2	Actinomycosis	Sädesienitauti													
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa													
4	Apthae epizooticae	Suu- ja sorkkatauti													
5	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai polvitulehdus													
6	Bronchopneumonia inf. catarrhalis chron. suum	Porsasyskä			4										
7	Cachexia	Nääntyminen	1												
8	Contusiones, fracturae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtumat, vertymät			1	14	1		1	1					
9	Cystae	Rakkokasvaimet													
10	Cysticercus inermis	Matorakkulat													
11	Cysticercus tenuicollis	Matorakkulat		3											
12	Dermatitis	Ihotulehdus													
13	Distomatosis	Maksamadot		81											
14	Emphysema	Ilmapöhö													
15	Enteritis	Suolitulehdus													
16	Erysipelas suis	Sikaruusu			1	1									
17	Gastritis et pericarditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sydänpussintulehdus													
18	Hepatitis	Maksatulehdus				1			1	1					
19	—	Hätäteurastus													
20	Icterus	Keltatauti													
21	—	Kehittymättömyys													
22	Lienitis	Pernatulehdus													
23	—	Likaantuminen	1		2					4	58				
24	Mastitis	Utaretulehdus			1										
25	Metritis	Kohtutulehdus													
26	Myocarditis	Sydänlihaksen tulehdus													
27	Necrosis	Kuolio		2											
28	Nephritis	Munuaistulehdus													
29	Paresis puerperalis	Poikimahalvaus													
30	Pericarditis	Sydänpussintulehdus													
31	Peritonitis	Vatsakalvontulehdus			1										
32	—	Pilaantuminen	12	6	44	5	33	17		4	2	171			
33	Pneumonia	Keuhkokuume			8			2			2				
34	Pyaemia	Märkämyrkytys													
35	Rachitis	Riisitauti				1	1								
36	—	Rehu-, kaltausvesi-, veiriaspiratio		16			93				4				
37	Ruptura uteri	Kohdun repeämä													
38	Septicaemia	Verenmyrkytys			2				1						
39	Tuberculosis	Nystyrätauti													
40	Tumores	Kasvannaiset									1				
41	—	Vieras hajui, väri, maku...	1		3	4		1		2					
42	Aliae invasiones	Muut loistaudit		3							6				
43	Alii morbi	Muut taudit	3		2		2			5					
44		Yhteensä	17	7	157	15	59	121	1	—	—	14	1	20	229

Huom.: Ks. edell. siv. huomautusta.

III. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raitteeseen, autoilla ja meritse ulkomailta tuotu lihaa vuosina 1935—40

Vuosi ja kuukausi	Helsingin pikata- ra-asema	Töölön tavara- asema	Vallilan asema	Muut purkaus- paikat	Rauta- teitse yhteensä	Autoilla	Meritse ulkomailta	Kaiken kalkkiaa
kg								
1940								
Tammikuu	1,598	—	12,616	75,509	89,723	—	—	89,723
Helmikuu	2,005	956	13,368	12,145	28,474	—	—	28,474
Maaliskuu	6,756	—	17,457	47,716	71,929	—	—	71,929
Huhtiuku	2,947	—	201,788	—	204,735	—	—	204,735
Toukokuu	5,171	—	110,329	—	115,500	13,884	—	129,384
Kesäkuu	8,766	—	14,275	74,499	97,540	7,502	—	105,042
Heinäkuu	3,640	—	25,348	6,604	35,592	53,252	97,971	186,815
Elokuu	3,164	—	88,785	—	91,949	9,546	34,000	135,495
Syyskuu	3,174	—	1,221	24,801	29,196	5,803	—	34,999
Lokakuu	26,250	—	21,294	12,313	59,857	10,635	—	70,492
Marraskuu	53,982	3,289	17,150	21,525	95,946	7,772	—	103,718
Joulukuu	22,373	3,355	17,243	35,296	78,267	2,754	—	81,021
<i>Koko vuosi</i>	<i>139,826</i>	<i>7,600</i>	<i>540,874</i>	<i>310,408</i>	<i>998,708</i>	<i>111,148</i>	<i>131,971</i>	<i>1,241,827</i>
1939	75,786	8,034	198,538	—	282,358	•	322,093	604,451
1938	76,973	7,316	181,768	—	266,057	•	323,609	589,666
1937	66,760	8,640	203,463	—	278,863	•	479,176	758,039
1936	78,329	27,692	67,429	—	173,450	•	420,376	593,826
1935	100,905	25,864	45,941	—	¹⁾ 179,131	•	474,201	653,332

¹⁾ Tähän sisältyy Sörnäisten aseman tuonti, 6,421 kg.

HAKEMISTO

	Sivu
Agricolan kirkon kentän käyttö urheilutarkoituksiin	204
Ahlströmin, R., rahastojen korkovarojen käyttö	188
Aistivalliset lapset, lastensuojelulautakunnan huostaan otetut	102*
Ajantiedotus	256
Akateemisen ilmasuojeluyhdistyksen järjestämä romunkeräys	261
» » varastopaikka	200
Akateemisten naisten Karjala-seuran avustaminen	269
Akordisopimukset	120
Alaikäiset lainrikkoajat	103*
Aleksis Kiven koulu, haarahammasklinikan perustaminen sinne	43
Alivuokralaisten pitämiseen annettu lupa	322
Alkoholiliike oy:n oikeus laiturin käyttämiseen	54
» » oikeuttaminen rakennuttamaan kapea raidetie Salmisaareen...	335
Alkoholistihoito	155, 38*, 42*, 67*—75*, 84*—86*
Alli Tryggin puistikko, muistomerkin pystyttäminen sinne	53
Alli Tryggs minne loosin avustaminen	170
Alppilan puhdistuslaitos	226*
» ravintolarakennuksen pommitusvauriot	213
» ympäristössä olevien puistoalueiden hoito	231
Alueliitoskysymyksen kiirehtiminen	191
Aluelääkärit	32, 136—137
Aluevaihto, ks. Tilusvaihto.	
Amerikansuomalainen yhdyskunta, perustettava, alueen luovuttaminen sitä varten	193, 196
Ammatinvalinnan ohjaus, työnvälitystoimiston	161*
Ammattienedistämislaitoksen avustaminen	184
Ammattienedistämislaitossäätiön hallintoneuvoston kokoonpano	80
Ammattientarkastus	33, 138
Ammattikasvatus, lasten ja nuorten	39*
Ammattikoulut, yksityiset, niiden avustaminen	184
Ammattiopetuslaitokset	17, 43, 79, 182—185, 348
Ammattioppilaskoti, ks. Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti.	
Ammattioppilaskoulu, Oy. Strömberg ab:n, sen avustaminen	184
Ammattioppilaslautakunnan kokoonpano	79
» vuosikertomus	198*
Ampumarata-alue, sen vuokralleanto	203, 342
» sitä koskeva kaupungin ja valtion välinen tilusvaihto	195
Ampumateltoa-alueiden vuokralleanto	332
Annalan päärakennuksen vuokralleanto	349
» rakennusten vuokramaksu	212
» viljelysmaiden vuokralleanto	350
Annankadun fонтtien n:ot 32, 34 ja 36 järjestely	56
Anniskeluoikeuksia, väkijuomain, koskevat lausunnot	74
Ansiomerkkien antaminen	315, 316
Antinkatu 23 asunto oy:n laina	119
» 32 oy:n laina	119
Apulaiskaupunginjohtajain tehtävien hoitaminen	4, 83—84
Apurahat, ks. Avustukset, Eläkkeet ja Matka-apurahat.	
Arabia oy:n huvilan ostaminen	62
Arkadiankadun katukahvila	333
Arkiston, tilastotoimiston, hoito	4*

Arkistot, kaupungin, niiden evakuoiminen	261, 302
Arosinin, A. S., testamenttirahaston korkovaroista suoritettavien avustusten korottaminen	155
Asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten maistraatissa määrättävän jäsenen ehdottaminen	27
Asemakaavakysymykset	54—60, 204—206, 316, 344
Asesevelvollisuus, kaupungin viranhaltijain	262
» ks. myös Sotapalvelus .	
Asiantuntijalautakunta, nostomiesten vapautusanomuksia käsittelevä, sen asettaminen	171, 181*
Asunnonvälitystoimiston perustaminen siirtoväkeä varten	191
Asuntojentarkastus	138
Asuntonäyttely	191, 197
Asunto-osakeyhtiöiden johtokuntain jäsenten vaali	253—255
Asunto-osuuskuntain johtokuntain jäsenten vaali	253—255
Asuntopolitiikkaan liittyvien kysymysten valmistelu	4
Asuntotontit ja -palstat, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	318
» » » niitä koskevien vuokrasopimusten pidentäminen .	323—325
» » » » » siirto	326—331
Asutuslautakunnan ja asutusneuvojan ohjesäännön hyväksyminen	75
» » jäsenen vaali	76
» » palkkioiden määrääminen	255
Autohuoltoasemat	334
Autojen, kaupungin, myynti	149
» » osto	112, 190, 217, 228, 251
» » varustaminen puu- ja puuhiilikaasuttimilla 18, 34, 45, 66, 73, 146, 153, 154, 217, 226, 233, 240, 244, 251, 343	
» lajittelutoimikunnan asettaminen	181*
» luovuttamisesta väestönsuojelumuodostelmien käyttöön suoritettava korvaus	300
Autokilpailujen järjestäminen	131
Autolinjaliikenne, Raitiotie ja omnibus oy:n ylläpitämä	128
Autonkuljettajat omin vaunuin, kalliinajanlisyksen myöntäminen heille	6
Autopilkevajain sijoittaminen	334
Autotaksa	127
Autotallin muuttaminen myymälöiksi	58
Aviottomain lasten valvonta	109*
Avoinna olevien kaupungin virkojen julistaminen haettaviksi	94
Avunsaajat, köyhäinhoidolliset	43*, 81*
Avustukset, yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille myönnettyt	166—170, 251
Bad Grankulla oy:lle myönnetyn lainan vakuus	120
Balder, I.O.G.T. logen n:o 1, raittiusyhdistys, sen avustaminen	170
Bengtsårin koulukodin evakuoitokustannusten suorittaminen	164
» » toimintakertomus	100*
» » tyhjentyminen	162, 89*, 92*
» » viranhaltijain siirtäminen uusiin virkoihin 40, 41, 161, 92*	
» tilan karjan sijoittaminen	162, 38*, 93*
» » menettämisestä Neuvostoliitolle johtuvat toimenpiteet 89*, 90*, 92*, 93*, 94*	
Bensiinimäärän jakelu kaupungin hallintoelimille ja laitoksille	127
Bensiinijakeluasemat	202, 333—334
Bensoolituotanto, kaasulaitoksen	242
Bethel lastenkodin avustaminen	167, 168, 125*
Boken om Helsingfors nimisen teoksen jakaminen kansakouluoppilaille	180
Botbyn kartanon valokuvaaminen	338
Brage yhdistyksen avustaminen	168
Bredvikin tilan luovuttaminen pika-asutukseen	195
Caritas kesäsiirtolan avustaminen	167, 168, 125*
De gamlas vänner yhdistyksen vuokra-alueen vuokrasopimus	324
Degerön alueiden käyttö	114
» aluetta koskevat lohkomisanomukset	208

Demidoffin, A., myötäjäisrahaston stipendimääräysten tulkinta	180
Desinfioimislaitos, sen käyttö sotilaiden vaatteiden puhdistamiseen	140
» siellä annettavasta syyskuuhoidosta kannettava maksu	33
Deutsche Ausstellung Helsinki 1941 niminen näyttely	197
Diakonissalaitoksen sairaspaiikkain varaaminen kaupungille	38, 151
Durchmanin, Osk., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	155
Ebbero nimistä palstaa koskeva lunastusvaatimus	54
Ebeneserkodin lastenseimen laajentaminen	17, 25, 44
Eduskuntatalon ympäristöalueen asemakaavoitus	112, 215*
Edustajain valitseminen erinäisiin toimituksiin	209, 315
Edustusta varten myönnetty määrärahat	117
Ekholmin, C. F., stipendirahaston korkovarojen käyttö	252
Ekmanin, I., avustusrahaston hallintoneuvoston jäsenten vaali	80
Ekudden nimisen huvilan vuokralleanto	51
Elanto, osuusliike, alueen vuokraaminen sille ruokalapaikaksi	59
» » liiketalotontin vuokraaminen sille	332
» » sen omistaman maa-alueen osto	46
» » viemärivereden johtaminen sen Pakilassa olevalta tontilta	201
Elimäenkadun tontin n:o 1 vuokralleanto	51, 59
» väestönsuoja	333
Elinkeino-oikeuksien saantia koskevat anomukset	74, 256
Elintarvikekeskuksen autot	73, 251
» johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	79
» kaluston hankinta	24
» määrärahat	13, 20, 73, 251
» työtuville toimittamien ruoka-annosten hinta	157
» viranhaltijat	72, 251
Elintarvikekorttien jakelu	348, 188*, 189*
Elintarvikkeiden rajahintojen vahvistaminen	190*
» säännöstelyalaisten, hankinnassa erinäisiin laitoksiin noudatettavat ohjeet	176
» säännöstelyä koskevan tilaston laatiminen	90, 4*
» takavarikoimisaseman huoneistokysymys	137
Elite, ravintola, puistoravintolapaikan vuokraaminen sille	197
» sen vuokra-alueen järjestelyehdotus	206
Elo oy., tehdastontin myynti sille	193
Elokuva, Tukholman puistolaitteita esittävä	232
Eläinlääkintöosasto, terveydenhoitolautakunnan toimiston	32, 137
Eläintarha, Korkeasaaren	218, 358, 374
Eläintarhan urheilukenttä	219, 359, 360, 371, 175*
Eläintenhuoltolaitoksen hoitaminen	137
Eläkeanomusten epäminen	9
» » sitä koskevat valitukset	9, 107
Eläkkeen myöntäminen sodassa kaatuneiden henkilöiden omaisille	8
Eläkkeennauttijat, kaupungin, kalliinajanlisäysten suorittaminen heille	7
Eläkkeet, kaupunginhallituksen myöntämät	103
» kaupunginvaltuuston myöntämät	8
» niiden korottamista tarkoittava aloite	7
» määrien suuruuden jääminen kalliinajanlisäyksistä riippumatta	6
Elätteelleanto, huoltolautakunnan	57*
Englannista saapunut sairaalatarvikelahjoitus	144
» » väestönsuojeluaputyövoima	283
Ensiapuasemat	266, 290
Enso-Gutzeit oy:n vuokratonttien yhdistäminen	59
Esitykset, kiinteistölautakunnan tekemät	316, 338, 343, 345, 346, 355, 363
Esplanaadikappelin luovuttaminen sieninäyttelyä varten	349
» vuokramaksujen kannantapäivät	213
Etel. Esplanaadikadun tontin n:o 1 ja Etelärannan tontin n:o 1 yhdistäminen ...	56
» Hesperian- ja Runeberginkadun risteyksestä olevan jalkakäytävän pyöristäminen	228
» Humalluodon vajarakennuksen palovakuutus	214
» Rautatiekadun jakojohdotyöt	245
» » katuvalaistustyöt	246

Eteläsataman III tullikamarin tavarahissit	237, 256*
Evakuointi, arkistojen	261, 302
» kaupungin	259—261
» Sofianlehdon pikkulastenkodin	41, 164, 93*
» ks. myös Siirtoväki ja Vapaaehtoinen väestönsiirto.	
Evakuointikustannusten suorittaminen	164
Evakuointitehtävissä olleiden puhtaanapitolaitoksen autonkuljettajain palkkaus	232
Falkulla, soran ottoon sieltä myönnetty lupa	203
Falkullan tilan päärakennuksen uudistustyöt	207
Fastholmaa koskeva vuokrasopimus	342
Filmauksen suorittaminen Kaivohuoneella	349
Finlands svenska flickscoutförbund partioliiton avustaminen	170
» » scoutförbund partioliiton avustaminen	170
Fiskodlingens vänner yhdistyksen avustaminen	251
Ford oy:n vuokra-alue	197
Forsténin, N. ja R., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	155
Fredrikinkadun ratsastusmaneesi ja talli	211, 306, 352
» tontilla n:o 65 olevan halkovaraston vartiointi	217
» tontin n:o 56 myynti	54
Fylgia, raittiusliitto, sen avustaminen	170
Gammelstadens ungdomsförening yhdistyksen vapauttaminen erään maksun suorittamisesta	120
Gymnastikföreningen i Helsingfors yhdistyksen avustaminen	176*
Haaga, sen Kaivotorin järjestely	223, 345
» » vesiputkiverkon palopostien ja säiliöiden korjaaminen	20
» siellä kulkevaa likaviemäriajaa koskeva kysymys	229
» soran otto sen mailta	203
» turpeen nosto sen suosta ja siellä suoritettut tutkimukset	203
Haarahammasklinikan perustaminen Aleksis Kiven kouluun	43
HAKA, osuuskunta, alueen ja tonttien vuokraaminen sille	319, 320, 322
» » » varaaminen sen rakennustoimintaa varten	48
» » » sen aluetta koskeva asemakaavanmuutos	60
» » » katuosuuksien kunnossapito	228, 234
» » » muodostamien asunto-osakeyhtiöiden lainat	120
» » » » vuokratontit	319, 320
» » » toimeenpanema piirustuskilpailu	49, 113
Hakamaan vuokralleanto	336
Halkojen hankinta	112, 173, 216, 243, 185*
» luovuttaminen Helsingin makasiini oy:lle	235
» » kuluttajille	173, 185*
» varastointi	200, 217, 236, 333
Halkosahojen hankinta	217, 218
Halonhakuuutyöt koulukotitilain metsissä	164, 92*
» niissä olevien työntekijäin palkat	207
Hammasklinikan perustaminen Aleksis Kiven kouluun	43
Hauenpoikasten istuttaminen kaupungin vesiin	251
Hautapaikat, ks. Sankarihautapaikat.	
Hautausavut, kaupunginhallituksen myöntämät	107
» puhtaanapitolautakunnan myöntämät	241* 248*
» työntekijäin, niitä koskevien määräysten tulkinta	7, 94
Hautausmaa-alue, kreikkalais-katolisen seurakunnan, sitä koskeva kysymys ...	206
» yksityisen kreikkalais-katolisen seurakunnan, sen asema-kaavanmuutos	58
Hedelmänmyyntipaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	354
Heikkokuloisten suojaamisyhdistyksen avustaminen	167, 168
Heinänteko-oikeuden luovuttaminen	336
Helsingfors gymnastikklubb yhdistyksen avustaminen	176*
» nykterhetsvänner yhdistyksen avustaminen	169
» Old Boys yhdistyksen avustaminen	177*

Helsingfors	simsällskap uimaseuran avustaminen	171
»	skridskoklubb yhdistyksen avustaminen	171
»	svenska Marthaförening yhdistyksen avustaminen	168
»	scoutdistrikt yhdistyksen avustaminen	176*
Helsingin	ammattillisen paikallisjärjestön avustaminen	159
»	asuntokeskuskunta, ks. HAKA.	
»	atleettiklubin avustaminen	176*
»	golfklubin ja kaupungin välinen vuokrasopimus.....	198, 342
»	hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	176*
»	historiayhdistykselle myönnetty määräraha	252
»	invaliidien yhdistyksen avustaminen	167, 168
»	jalkapalloklubin avustaminen	176*
»	—Jorvaksen maantien leventäminen	229
»	Kallion naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	176*
»	kansanteatteri oy:n johtokunnan vaali	256
»	kansanteatterin avustaminen	18
»	kauppakoulun avustaminen	185
»	kauppiaitten kauppaoppilaitoksen avustaminen	185
»	kaupungin majoitustoimisto evakuoituja varten, sen perustaminen ..	308
»	» rakennus oy, n:o 4, sen polttopuutarpeen tyydyttäminen...	218
»	» sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen avustaminen ..	150
»	» urheilu- ja kansanpuistolautakunnan perustaminen	175*
»	kaupunkilähetysten avustaminen	165, 167, 168, 125*
»	» jätepaperivarasto	201
»	kisatoverit yhdistyksen avustaminen	175*
»	» maratonkilpailujen järjestäminen	204
»	kisaveikot yhdistyksen avustaminen	176*
»	» maratonkilpailujen järjestäminen	204
»	kristillisen työväenyhdistyksen avustaminen	167, 168
»	kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseuran avustaminen	177*
»	kuuromykkäiyhdistyksen avustaminen	167
»	käsityöopiston avustaminen	184
»	luistelijat yhdistyksen avustaminen	171
»	maidontarkastusyhdistyksen auton korjauskustannukset	136
»	makasiini oy., halkojen toimittaminen sille	235
»	» sen hallintoneuvoston vaali	253
»	» » » laiturihuoltotariffi	235
»	» » » toiminta	264*
»	Mariayhdistyksen avustaminen	167
»	naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	175*
»	nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen 167, 168, 125*,	176*
»	» » » » tonttia koskeva asemakaav-	
	vanmuutos	55
»	» » » » tonttia koskevan rakennus-	
	ajan pidentäminen	50
»	» » » » työnvälityksen harjoitta-	
	mislupaa koskeva anomus	42
»	» naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	167, 168, 125*
»	nyrkkeilyseuran avustaminen	176*
»	oppikoulujen urheiluliiton avustaminen	176*
»	osuuskauppa, katukahvila-alueen vuokraaminen sille	333
»	painimiehet yhdistyksen avustaminen	176*
»	palloonlyöjät yhdistyksen avustaminen	176*
»	palloseuran avustaminen	176*
»	parturiammattikoulun avustaminen	184
»	poikakotiyhdistyksen avustaminen	167, 168, 125*
»	Ponnistus yhdistyksen avustaminen	176*
»	puhelin yhdistys, käytävän rakentaminen sen tontilta pääpaloaseman	
	väestönsuojaan	56
»	» puhelinkeskusasemapaikan vuokraaminen sille 52,	332
»	» sen vuokratontin viemäriin rakentaminen	229
»	raittiusseuran avustaminen	169
»	ratsastajat yhdistyksen vapauttaminen vuokrasopimuksesta	220
»	ratsastushallin nimen vahvistaminen	205

Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoris- ja raittiusliitto Fylgian avustaminen	170
» sokeaintalo-säätiön avustaminen	155
» sokeat yhdistyksen avustaminen	167, 168
» sosialidemokraattisen nuorisoyhdistyksen avustaminen	168
» » raittiusjärjestön avustaminen	169
» sotilaspiiri, puhtaanapitovälineiden luovuttaminen sille	307
» » sen esikunnalle nostomiesten vapautusanomuksista lausuntoja antamaan asetettu asiantuntijalautakunta	171, 181*
» suojeluskuntapiiri, alueen luovuttaminen sille	341
» » huoneistojen luovuttaminen sen käyttöön	306
» suomalaisen Marttayhdistyksen avustaminen	168
» taloustyöntekijäin yhdistyksen avustaminen	167, 168
» Tarmo yhdistyksen avustaminen	175*
» toisen suomalaisen tyttökoulun koulutalotonttia koskeva tonttijaonmuutos	58
» toverit yhdistyksen avustaminen	176*
» työväen hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	176*
» » luistelijat yhdistyksen avustaminen	171
» » naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	176*
» » nyrkkeilijät yhdistyksen avustaminen	176*
» » sivistystoimikunnan avustaminen	168
» » teatterin kannatusyhdistyksen avustaminen	45
» uimarit yhdistyksen avustaminen	171
» valkonauhayhdistyksen avustaminen	167, 168
» vapaaehtoinen palokunta	133, 24*
» vapaan huollon keskuksen avustaminen	154
» voimailijat yhdistyksen avustaminen	176*
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen	176*
» yksityisen kreikkalais-katolisen seurakunnan hautausmaa-alueen asemakaavanmuutos	58
» yliopiston ja kaupungin välinen sopimus Kivelän sairaalan käyttämisestä	148
Helsinginkadun rautatienalikäytävän viereen rakennettava puistokäytävä	227
Helsinki-aiheisen kirjan jakaminen ruotsinkielisille kansakouluoppilaille	180
» seuran avustuksen tilitys	252
Henkisen työn työnvälitys	133*, 148*
Hermannin asemakaavaehdotuksen hyväksyminen	344
» vuokratontteja koskevain vuokrasopimusten pidentäminen	325
Hernesaari, siellä olevaa Ford oy:n vuokra-aluetta koskevat päätökset	197
» väliaikaisen muuntoaseman rakentaminen sinne	245
Herttoniemen kioskiruokalan pitämiseen myönnetty lupa	342
» maantien kunnossapito	228
» radan ulottaminen Degerön alueelle	114
» rakennusjärjestysehdotuksen laatimisen kiirehtiminen	191
» rakennuskielto	224
» rakennussuunnitelman laatiminen	64
» ratapihakysymys	195, 239
» tehdastonttien myynti	318
» » vuokralleanto	51, 196, 332
» teollisuus- ja öljysatama-alueen rakennusjärjestys	113, 115, 191, 206, 315, 23*, 216*
» vedensaanti	191, 241
» vesijohtoverkon palopostien ja säiliöiden korjaaminen	20
» vuokratontin viemärin rakentaminen	229
Hesperian huvilan luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	306
» pesäpallokenttä	219, 241
Hesperiankadun, Etel., ja Runeberginkadun risteyksen jalkakäytävä	228
Heteka oy., korvauksen suorittaminen sille	258
Hevoset, niiden osto	208, 359
» » syöttömaan vuokralleanto	336
» puolustuslaitoksen käyttöön otetut, niistä suoritettut korvaussaksut	207
Hevosottomiehen nimeäminen	273

Hevosottomiehen palkkio	166,	306
Hietalahdentorin halkovarastojen vartiointi		217
Hietaniemen sankarihauta-alue, seurakuntien vapauttaminen suorittamasta maksuja sieltä luovutetuista hautapaikoista		53
Hietaranta, sen rantaviivan vahvistaminen		206
» siellä harjoitettu kauppa		358
Hiihtomäet		228*
Hiihtoseurain avustaminen		176*
Hiilenpurkauslaiturit	21,	231
Hiilivarastoalueen täyttäminen		231
Hiilivaraston vakuuttaminen		243
Hinnoittelulautakunnan asettaminen		175
Hippodromin alueen asemakaavanmuutos		58
» » vuokralleanto	196,	332
Holhouslautakunnan kokoonpano	28, 29,	21*
» määrärahan ylittäminen	29,	126
» vuosikertomus		21*
Holmberg, L. oy., tehdastontin vuokraaminen sille		52
Humallahden purkauslaiturin uusiminen		21
» uimalaitoksen luovuttaminen Helsingin uimareille	359,	174*
» » muutos- ja täydennystyöt		24
Humalluoto, Etel., siellä olevan vajarakennuksen palovakuutus		214
Huolintakeskus oy:n auton sallittu kokonaispaino		131
Huoltolautakunnan alaiset työtuvat, niiden alaosaston toiminnan järjestäminen		36*
» » » » kaluston hankinta		24
» » » » määrärahan ylittäminen		40
» » » » toimintakertomus		59*
» » » » työnjohtajan tekemät kavallukset		40
» » » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset		156
» alaisille viranhaltijoille liikaa suoritettua palkkaa koskeva päätös		39
» kokoonpano	76,	31*
» kokoukset		35*
» osastot ja jaostot		33*
» postisiirtotilin avaaminen		39*
» tekemät päätökset		35*
» vuosikertomus		30*
Huoltotoimi, sen lahjoitusrahastot		60*
» sitä varten myönnetyt määrärahat	13, 15, 39,	77*
» ks. myös Köyhäinhuolto ja Lastensuojelu		
Huoltotyöntekijäin koulutuksen järjestäminen	40*,	95*
Huoltovelvollisuuden määrittäminen		97
Huoltoviraston huoneistokysymys		40*
» kansliain toiminta	41*,	88*
» viranhaltijat	152,	41*
Huoneen vuokralautakunnan asettaminen		75
» määrärahan merkitseminen menosääntöön		14
» puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali ...		78
» vahtimestarin nimittäminen		126
Huoneenvuokravelat, sotapalvelukseen kutsuttujen, niiden järjestely		303
Huoneistot, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	348—350,	357
» » ottamat		347
» niiden luovuttaminen eri tarkoituksiin... ..	191, 210, 306, 348, 349,	350
Huoneistotilaston laatiminen	91,	3*
Huopalahden rakennussuunnitelman laatiminen		64
Huvilapalstat, niiden vuokraoikeuden siirto		326
Hyrylän maantielle järjestettävät pysäköimispaikat		131
Hyväntekeväisyyskonsertit, kaupunginorkesterin luovuttaminen niihin		187
Hyvösen lastenkoti	164,	126*
Hälvik, sähköjohdon vetäminen sen alueelle		202
Hälytyslaitteet	266, 286,	194*
Hämeentien tontteja n:ot 37, 39 ja 41 koskevan rakentamisajan pidentäminen ...		50

Idrottsföreningen Kamraterna yhdistyksen avustaminen	171, 175*
» Union urheiluseuran avustaminen	176*
Idrottsklubben 32 yhdistyksen avustaminen	175*
» Örnen yhdistyksen avustaminen	176*
Ikäkorotukset, niiden suuruuden jääminen kalliinajanlisäyksestä riippumattomaksi	6
Ilmahälytyslaitteet	266, 286, 194*
Ilmakompressorin luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	308
Ilmapommitusvauriot	147, 178, 182, 213, 242, 244, 245
Ilmatorjunnan järjestäminen	259, 301
Ilmavalvonnan tähytyspaikat	266, 290
Ilmoitukset, kaupunginhallituksen, niiden julkaiseminen	83
» kiinteistölautakunnan, niiden julkaiseminen	311
Imatra, raittiuserho, sen avustaminen	170
Invaliidien huollon väliaikainen järjestely	308
» huoltolaitoksen tonttipaikka	48, 196
» » viemäriyöt	229
» käyttöön luovutettava huvila	348
» » rakennettavat omakotitalot	60
» sokeiden, kuljettaminen opaskoirinensa maksutta raitioiteilla	29, 129
» työnvälitys	134*—135*
» yhdistys, Helsingin, sen avustaminen	167, 168
Invaliidisäätiö, kaupungin liittyminen sen jäseneksi	74
» puistoalueen vuokraaminen sille	48
Irtaimen omaisuuden inventointi	5
» » inventtaajain vaali	77
Irtolaishuolto	155, 38*, 42*, 60*—67*, 82*—84*
Istutukset	24, 230, 231, 233*—239*
It. Teatterikujan katumaan pakkolunastaminen	192, 208
Itsenäisyydenpäivänä tehdystä työstä suoritettava palkka	343
Jaakonkadun johtotyöt	245
» katuväläistustyöt	246
Jakokaappien sijoittaminen	335
Johanneksen kirkon urheilukenttä	219
Johtosääntö, kaupunginkanslian, sen muuttaminen	4
» puhtaanapitolaitoksen, sen muuttaminen	4
Jorvaksen maantien leventäminen	229
Joulukuusien myyntipaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	354
» pystyttämien eri paikoille	316
Juhannuksen vietto kansanpuistoissa	358
Jukolan pojat yhdistyksen avustaminen	176*
Julkaisujen osto ja tilaaminen	252
Julkinen notaari, ennakkokassan myöntäminen hänelle	123
» » hänen autokulujensa korvaaminen	14
Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan jäsenten vaali	78
» » vuosikertomus	20*
Juopumuksesta pidätetyt henkilöt	74*, 86*—87*
Jäiden ottamiseen myönnetty lupa	338
Jäljennösten lunastusmaksujen taksan noudattaminen	5, 93, 123
Jälleenrakennustyön aiheuttamat toimenpiteet	190
» rahoittaminen	158
Jännes, J., fil. toht., hänen vuokra-alueitaan koskeva kysymys	198, 332
Jätekomitea	181*
Jätepaperivarasto, kaupunkilähetysten	201
Jätteiden keräys	112, 115, 234, 40*
Jäähdytyskoneen hankinta teurastamoon	248
Jäähdytyslaitosten tutkiminen	247
Jääsärkijät	259, 307, 260*
Jäätelön myynti kaduilla	354
Kaapeli- ja jakelutyöt	245
Kaartintorpan vuokraaminen puolustuslaitokselle	349
Kaasujohdon vetäminen Koskelantiehen	243

Kaasulaitos, Rajasaaren puhdistuslaitoksen ylijäämäkaasun käyttö sen tarpeisiin	69
» sen bensoolituotanto	242
» » johtajan apulaisen palkkaaminen	21
» » määrärahat	13, 20, 21, 22, 68, 242
» » Sörnäisissä olevan konttorirakennuksen korjaaminen.....	68
» » tuhoutuneiden työkalujen korvaaminen	242
» » uudistyöt	22, 26
» » viranhaltijat	68, 241
» Viipurin kaupungin kaasulaitoksen tilinpäätöksen suorittaminen sen konttorihuoneistossa	242
Kaasumaksujen korottaminen	69
Kaasumittarinvuokrien jättäminen kantamatta	67
Kaasumittarit, ilmapommituksissa vaurioituneet	242
Kaasusuojelujärjestö, Suomen, sen avustaminen	257
Kaasusuojeluvälineiden hankinta	257, 266
Kaasuvalaistuksen lisääminen	243
Kaatopaikat	244*, 245*
Kaatuneet, ks. Sodassa kaatuneet.	
XXI kaupunginosan asemakaava.....	344
XXII » »	54
» » tonttien luovutusmuodon vahvistaminen	46
Kahvikorttien jakelu	188*
Kahvila Vedutan vuokralleanto	349
Kahvila-alueen vuokraaminen Arkadiankadun varrelta	333
Kahvilaliikkeen harjoittaminen Pallokentällä	359
Kaisaniemenkadun tonttia n:o I koskeva asemakaava	55
» » » » » rakennusajan pidentäminen	50
Kaisaniemi, maratonkilpailujen järjestäminen siellä	204
» sen ja rautateiden alueen välille rakennettava aita	231
Kaivuhuoneen vuokraaminen filmausta varten	349
» vuokran alennus	213
Kaivopuisto, Lant., sen huvila-alueiden vuokra-ajan pidentäminen	53
» » » huvilan n:o 6 käyttö	62, 211
» puhelinkaapelin vetäminen sieltä Santahaminaan	237
» sen leikkikentän käymälä	160
» » rantatien edellyttämä tilusvaihto	49
» » » rakennustyöt	57, 66, 228
» siellä järjestetyt maratonkilpailut	204
» sieltä Pohj. Uunisaareen rakennettava silta	238
» yhteislaulutilaisuuksien järjestäminen siellä	204
Kalanperkaushuoneen järjestäminen Rantatorin kauppahalliin	213
Kalanpoikasten istuttaminen kaupungin vesiin	252
Kalastusoikeuden myöntäminen	342
Kalevan halkosahan osto	218
Kalliinanjanlisäysten suorittaminen eläkkeennauttijoille	7
» » » tilapäiselle työvoimalle	142
» » » työtupien opettajille ja työntekijöille	156
» » » viranhaltijoille ja työntekijöille	5, 95
Kalliolan vapaaopiston avustaminen	185
Kallioliinantien leventäminen	228
Kallioniemen kesäkodin avustaminen	167, 168
Kalmistokadulta Lauttasaaren sillalle rakennettava liikenneväylä	206
Kaluston hankinta ja korjaukset	110
» inventointia koskeva päätös	92
Kampin ala-aseman luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	306
» kentän makasiinin ja tallin luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	306
Kamraterna urheiluyhdistyksen avustaminen	171, 175*
Kansakoulunopettajat, uintiohjauskurssien järjestäminen heille	180
» vuosisijaiset, heidän palkkauksensa.....	176
Kansakouluoppilaat, maksuttoman hoidon antaminen heille sairaalain poliklinikoissa	43
» raitiotieliippujen myöntäminen heille	180

Katupäällysteen tutkiminen	225*
Katurakennusohjelma, v:n 1941	338
Katutyöt	23, 227, 228, 224*—225*
Katuvalaistus	70, 243, 246, 225*
Kauppahallit	213, 352
Kauppakirjan allekirjoittamisen määräajan pidentäminen	318
Kauppakirjat, Vallilan kivitalotontteja koskevat	194
Kauppakorkeakoulun avustaminen	185
» ylioppilaskunnan tontin luovuttaminen sen muodostamalle asunto-osakeyhtiölle	54
Kauppakoulu, Helsingin, sen avustaminen	185
Kauppaopisto, Suomen liikemiesten, sen avustaminen	185
Kaupungineläinlääkärin viran hoitaminen	32, 137
Kaupungingeodeetin antama toimintakertomus	369
Kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat	81
» diaariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelo ...	83
» edustajat hallituksissa, lautakunnissa y.m.	82
» ja kaupungin lautakuntain yhteistyö	83
» kokoonpano	4, 81
» kokoukset	81, 82
» kuulutusten julkaiseminen	83
» 10-vuotismuistotilaisuus	118
» päättämistä asioista sanomalehdistölle annettavat uutiset	83
» pöytäkirjain tarkastus	82
» vuosikertomus	81
Kaupunginjohtajat	83
Kaupunginkanslian johtosäännön muuttaminen	4
» määrärahan ylittäminen	4
» viranhaltijat	4, 84
Kaupunginkassan tarkastusmiesten ja heidän varamiestensä vaali	77
Kaupunginkirjasto, sen johtajanviran täyttäminen	44
» » johtokunnan kokoonpano	79, 202*
» » viranhaltijat	202*
» » vuosikertomus	202*
» sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	186
Kaupunginlääkärin, ensimmäisen, kesäloman aikana palkattava lisätyövoima ..	136
» » sairasloma	136
Kaupunginmuseo, Reijolan lastenkodin vahtimestarin siirtäminen sen palvelukseen	161
» sen johtokunnan jäsenten vaali	79
» » määrärahan ylittäminen	44, 187
» » vuosikertomus	210*
Kaupunginorkesterin johtajanviran vakinaistaminen	18, 44
» konsertit	212*
» käytöstä perittävä korvaus	188
» luovuttaminen maksutta hyväntekeväisyyskonsertteihin	187
» toiminta	211*
» valtuuskunta	214*
» viranhaltijat	187, 211*
Kaupunginpuutarha, ajoportin rakentaminen sinne	230
Kaupunginsihteeri E. Mantereen määrääminen toimimaan v.t. apulaiskaupunginjohtajana	4, 84
Kaupungintalon juhlasalin luovuttaminen eri tarkoituksiin	210
» lämmitysjärjestelmä	209
Kaupunginvaltuuston huoneiston siivoojan määrääminen	87
» jäsenten vapauttaminen tehtävistään	1
» kokoonpano	1
» kokousten lukumäärä y.m.	3
» määrärahan ylittäminen	3
» puheenjohtajan pitämä puhe	3
» vaalilautakunnan kokoonpano	77
» vuosikertomus	1
Kaupunginviskaalinviraston määrärahan ylittäminen	28
Kaupunginvoudin, ensimmäisen, konttorin määrärahan ylittäminen	28

Kaupunginvoudin, ensimmäisen, suoritettava korkohyvitys	123
» toisen, huoneistovuokra	123
» » ulosottoapulaisen oikeuttaminen jäämään virkaansa	123
Kaupunkilähetyksen avustaminen	165, 167, 168, 125*
» jätepaperivarasto	201
Kelkkamäet	228*
Kellariluukun tekeminen Kaisaniemenkadun tonttien n:ot 11 ja 13 väliseen palomuruuriin	335
Kellokosken piirimielisairaalan avustusmäärärahan ylittäminen	38
Kemiallinen teollisuus oy., tehdasalueen vuokraaminen sille	51, 196, 321
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto, Annalan kartanon vuokraaminen sille	349
» » » sen avustaminen	165, 125*
Kenttäturheilijat yhdistyksen avustaminen	176*
Kerman rasvaprosentin määrääminen	136
Keski-Helsingin valkonauhayhdistyksen avustaminen	167, 168
Keskustalli oy:n vapauttaminen vuokrasopimuksesta	220
Kestopäällystetutkimukset	225*
Kesäkadun katuväläistystyöt	246*
Kesälomamääräysten tulkinta	93, 145
Kesälomat, kaupungin työntekijäin	217*, 240*
» kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijain	87
» sotapalvelukseen kutsuttujen viranhaltijain	97—98
Kesämajojen pitämiseen myönnetty oikeus	351
Kesän aikana noudatettava työaika	93
Kesäsauna oy:n vesijohdon rakentaminen	336
Kesäsiirtolain avustaminen	167, 168, 125*
Kesäsiirtolatoiminta	180
Kesävirkestyskoti, kunnan työntekijäin, sen avustaminen	166
Kettunäyttely, huoneiston luovuttaminen sitä varten	233
Kiinnitykset, kaupungin oikeus korvauksiin niitä koskevien menetysten johdosta	308
Kiinteistöjohtajan tehtävien hoitaminen	4
Kiinteistölautakunta, sen kokoonpano	76, 79, 311
» » vuosikertomus	311
» » urheilupaikkojen luovuttaminen sen hallintaan	190
Kiinteistömäärärahat	18, 45, 46
Kiinteistöt, niiden hallitsemisoikeuksien saantia tarkoittavat anomukset	75
Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat	344
» autot	45, 190, 343
» huoneistovuokra	190
» kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat	356
» » toimintakertomus	371
» kansliaosaston sihteerille uskotut tehtävät	45
» maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat	346
» maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat	340
» » vuosikertomus	364
» talo-osastolle palkattava toimistoapulainen	18
» talo-osaston halkotoimiston huoneisto	216
» » päällikön S. Purasen palkkio	216
» » toimialaan kuuluvat asiat	347
» toimistopäällikönviran täyttämisen	45
» tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat	316
» työaika kesällä	311
» viranhaltijat	188—190, 312—314, 364
Kiinteän omaisuuden katselmusmiesten vaali	77
» » vakuuttaminen	214
Kiljavannummen parantola, sen jättäminen puolustuslaitoksen käyttöön	139
» » » käyttäminen varasairaalana	37
» » » sinne kaupungin sairaaloista siirrettyjen potilaiden hoitomaksut	37
» » » sinne siirretty irtaimisto	139, 144
Kilpailupaikkojen nimien vahvistaminen	205
Kilpi raittiusyhdistyksen avustaminen	169

Kilven urheilijat yhdistyksen avustaminen	177*
Kinnekullen huvilan paikalle sijoitettava taideteos	53
Kioskit	213, 214, 342, 353, 357, 360
Kiri-Veikot yhdistyksen avustaminen	177*
Kirjapainokoulu	182, 184
Kirjoja sokeille yhdistyksen avustaminen	168
Kirkollisverot, niiden pakkoperintä	14*—17*
» Talin taimiston	231
Kirurginen sairaala, portaiden rakentaminen sen itäpuolelle	227
Kivelän sairaala	15, 24, 35, 147, 151, 214
Kivihiiilen myynti	244
Kivihiihlikaasun myynti	242
Kivinokan kansanpuisto	218, 241, 356, 357, 363
Koirain kuljettaminen raitiovaunuissa	29, 129
Koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	169, 334
Koivujen myynti kansanpuistoista	218
Kokopäiväosaston perustaminen Vuokko lastentarhaan	17, 25, 44, 185
Koksin myynti	242
Kolmivuotiskatselmuksset	338
Komitean asettaminen valmistelemaan tonttien vuokra- ja myyntiehtoja	191
Komiteapalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	114
Komiteat, kaupunginhallituksen asettamat	111
» kiinteistölautakunnan edustajat niissä	315
Kompassien tarkistus	260*
Konepajakoulu, Kone ja silta oy:n, sen avustaminen	184
Konsertit, kaupunginorkesterin	212*
Konttorikoneiden hoito	110
Koripallotelineiden osto	219
Korkeasaari, hevosen ja ajokaluston hankkiminen sinne	218, 359
» käymälän rakentaminen sinne	218, 359
» sen eläintarhan eläimistön myynti ja supistaminen	218, 358, 375
» » » toiminta	374
» » laivaliikenne	358
» » uimalaitoksen vuokralleanto	360
» siellä suoritettavat työt	218, 358, 363
Korkeussuhteet, eräiden korttelien	205, 344
Korokkeet	127, 130
Kortteli n:o 692, sen vuokralleanto	322
Korvapoliklinikan vastaanottojen hoitaminen	140
Koskelantien kaasujohto	243
Koteja kodittomille lapsille yhdistyksen avustaminen	125*
Kotiapulaiskoulun avustaminen	168
Kotiavustukset, köyhäinhoidolliset	57*
Kotieläinten pitoa koskevien määräysten muuttaminen	33, 135
Kotitalouslautakunnan kokoonpano	79, 199*
» vuosikertomus	199*
Kotitaloustoiminta	185
Kotkat urheiluseuran avustaminen	176*
Kouluhammasklinikka	139
Koulukodit, halonhakkuun järjestäminen niiden metsissä	164
» niiden määrärahat	41
» » terveydenhoito	119*
» » toimintakertomus	100*—102*, 119*
» » viranhaltijat	41
» niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	161—164
Koulunkäynti, siirtoväen lasten	181
Kreikkalais-katolinen seurakunta, sen hautausmaa- aluetta koskeva kysymys ...	206
» » » yksityinen, sen hautausmaa- aluetta koskeva	
asemakaavanmuutos	58
Krematorioyhdistys, Suomen, sen lainaehtojen muuttaminen	11
Kronohagens idrottsförening yhdistyksen avustaminen	176*
Kukanmyyntipaikat kaupungin kaduilla	354
Kulkutautisairaala	35, 146
Kullatorpan lastenkodin korjaustyöt ..	94*

Kullatorpan lastenkodin terveydenhoito	119*
» » toimintakertomus	104*
Kullervo, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	176*
Kulosaaren ja Sörnäisten niemen väliin rakennettava silta	238
» kartanon alueelta kerätyn rautaromun käyttö	208
» » huoneiden vuokralleanto	351
» » luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	259, 306
» korttelin n:o 41 a rakennussuunnitelman muutos	49
» sillan isännöitsijätoimen täyttäminen	215
» » määrärahan ylittäminen	46
» » siltamaksut	63, 215, 216
» » siltarahasto	11
» » vartijat	215
Kultaseppäkoulun avustaminen	185
Kunnallisen keskusvaalilautakunnan ja kunnallisten vaalilautakuntain vaali ...	76
» retkeilylautakunnan asettaminen	112
Kunnalliset työväenasunnot, niiden hoitoa koskeva vuosikertomus	370
» » » määrärahaan ylittäminen	209
» » » niitä koskevat kiinteistölautakunnan päätökset ...	350
Kunnalliskalenterin julkaiseminen	2*
Kunnalliskertomusten, vanhojen, yleishakemiston laatiminen	2*
Kunnalliskoti ja sen työlaitos, niiden toimintakertomus	52*, 81*
» » » väestönsuojelukustannukset	153, 39*
» » » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset ..	153
» sen haaraosaston perustaminen	38*
» » tilisiirto	39
» sieltä siirrettyjen hoidokkien huoltokustannukset	39
» uuden toimistoapulaisen palkkaaminen sen konttoriin	15
Kunnallisvaalit	123
Kunnallisverotus	121, 231, 7*, 14*—17*
Kunnantyöntekijäin kesävirkestyskodin avustaminen	166
Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkovarojen käyttö	155
Kuorma-ajurit omin hevosin, kalliinajanlisäyksen myöntäminen heille	6
Kuorma-autot, ks. Autot.	
Kutsuntalautakunnan jäsenten vaali	256
Kuulutukset, kaupunginhallituksen, niiden julkaiseminen	83
» kiinteistölautakunnan, niiden julkaiseminen	311
Kuuromykkäin raittiusseura Surd, sen avustaminen	170
Kuuromykkäyhdistys, Helsingin, sen avustaminen	167
Kuvapatsaiden suojaaminen ilmavaaralta	302
Kyläsaaren puhdistuslaitos	214, 227*
Käpylän eräiden alueiden luovuttaminen puolustuslaitokselle	258
» kunto, urheilu- ja voimisteluseura, sen avustaminen	176*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	176*
» puistikon järjestäminen	206
» ravirata	24, 222, 175*
» urheilukenttä, taideteoksen sijoittaminen sinne	53
» urheiluveikot yhdistyksen avustaminen	176*
Käsityöopisto, Helsingin, sen avustaminen	184
Käymälät	21, 214, 218, 359, 243*
Käyttörahanon valmistumista koskeva ilmoitus	11
Köydenpuojankadun talossa n:o 8 olevan huoneiston käyttö	211
» » » 8 olevien rakennusten korjaustyöt	209
Köyhäinhoidolliset avunsaajat	43*, 81*
» » varatyöt	158
Köyhäinhoidon antamisesta kertynyt korvaus	79*
» » valvontapiirit	32*
Köyhäinhoito, ks. myös Huoltotoimi.	
Laakson ratsastuskentän nimen vahvistaminen	205
Lahjaporsaat, Ruotsista saadut, niiden sijoittaminen	211
Lahjatalot, ruotsalaiset, niiden luovutusehdot y.m.	336
» » » valmistamisoikeuden myöntäminen Puutalo oy:lle	337

Lahjatalot, ruotsalaiset, niiden vastaanottaminen	315, 336
» » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	210
Lahjoitus omakotien rakentamiseksi siirtoväelle	196
» Stansvikin kartanoa koskevain asiakirjain	253
Lahjoitusrahastot, lastensuojelutarkoituksiin käytettävät	126*
» niiden korkovarojen käyttö	154, 252, 60*
Lainat, kaupungin myöntämät	119—120, 158
» » ottamat	11, 61, 118
» niiden konverttaaminen	11, 118
» » siirtäminen uusien vuokraajain vastattaviksi	331
» omakotirakennustoimintaa varten	336
Lainrikkokat, alaikäiset	103*
Laitoshoidtoa nauttineet köyhäinhoidolliset henkilöt	49*
Laiturihuolto, Helsingin makasiini oy:n	235, 264*
Laituripituus	256*
Laiturit	21, 238, 218*, 219*, 220*, 221*
Laivaliikenne kansanpuistoihin	358
Lakkoon, v:n 1929, osallistuneiden työntekijän työsuhteen määrääminen	95
Lammassaari	334
Lapinlahden haarahammasklinikan käyttö sotilaspotilaiden hammashoittoon	140
Lapinlahdenkadun uuden kansakoulutalon palovakuutus	214
Lapsirikkaiden perheiden asuntorakennusten piirustukset	214
Laskujen hyväksyminen	83, 314
Lasten työkotiyhdistyksen avustaminen	165, 125*
Lastenhoidonneuvola, Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton, sen avustaminen	165, 125*
Lastenhoidonneuvolat, kaupungin	114*
Lastenhoitoyhdistys, Suomen, sen avustaminen	41, 165, 125*
Lastenhuoltolaitokset, lastensuojelulautakunnan alaiset.....	40—41, 164, 89*, 100*—102*, 104*—105*, 119*, 126*
Lastenkodit, yksityiset, niiden avustaminen	167, 168, 125*
Lastenpoliklinikan toiminnan lakkauttaminen	140
Lastenseimen perustaminen	17, 25, 44
Lastensuojelulautakunnan alaisten viranhaltijain luontoisetukorvaukset	160
» » » sodanaikaiset palkat	160
» » kokoonpano	90*
» » määrärahan ylittäminen	40, 160
» » vuosikertomus	89*
Lastensuojeluviraston aviottomain lasten huoltotoimiston oikeuttaminen käteiskassan pitämiseen	160
» viranhaltijat	160, 95*
Lastentarhat, niiden johtokunnan kokoonpano.....	79
» » määrärahan ylittäminen	44
» niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	185
» säännöstelyalaisten elintarvikkeiden hankinnassa niihin noudatettavat ohjeet	176
» uusien osastojen perustaminen niihin	17, 25, 44
Lastenvalvojan käsikassa	91*
Laulajain ja soittajain liitto, Suomen, sen avustaminen	168
Lausunnot, kansanhuoltolautakunnan antamat	179*
» kiinteistölautakunnan antamat	316, 339, 343, 345, 347, 355, 364
» satamalautakunnan antamat	250*
» teurastamolautakunnan antamat	265*
Lauttasaaren leiritoiminta	335
» puistoalueiden luovuttaminen yhdyskunnalle	65
» rakennussuunnitelma	64, 65, 223
» sillan ja Kalmistokadun välisen liikenneväylän rakentaminen	206
» » kunnossapito	228, 218*
» » sotavahinkovakuutus	239
Lauttasaarenkadun jatkaminen	206, 208
» tontin n:o 2 osan luovuttaminen Mahogany oy:lle	47
Leikkikenttätoiminta	160
Leikkimökin sijoittaminen	335
Leikkityön tukeminen	171

Leipäkorttien jakelu	188*	189*
Leipämyymäläin aukioloaika		73
Leiritointa	335,	357
Lentokoneiden satamamaksut	261*	263*
Lepokoti, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosaston, sen avustaminen		167
» » taloustyöntekijäin yhdistyksen, sen avustaminen		167
» kaupungin sairaanhoitajattarien, sen ylläpidon avustaminen		150
Lepolantien jatkamiseksi tarvittavien maa-alueiden lunastaminen		46
Leppäsuon alue n:o 68 A		350
Leppävaaran rakennussuunnitelman laatiminen		64
» uuden päärakennuksen käyttö		351
Leskieläkkeet, kaupungin valtuuston myöntämät		8
Leski- ja orpokassa, kaupungin, kalliinajanlisäysten suorittaminen sen eläkkeennauttijoille		10
» » » » sen johtokunnan kokoonpano	10, 80,	10*
» » » » » vuosikertomus		10*
Lihan hinnat		271*
» luokittelun järjestäminen		248
» säilytysmahdollisuuksien tutkiminen		247
» tukkukaupan keskittäminen teurastamon tukkumyyntihalliin		248
» tuonti Helsinkiin		283*
Lihantarkastamo, sen toiminta		268*
» valtion, sen siirtäminen		250
Liikealan työttömät, kurssien järjestäminen heille		159
» » kurssuja järjestämään heille asetetun toimikunnan jäsenen vaali		112
Liikeapulaisten iltakursseja varten myönnetty avustus		185
Liikennekorokkeet	127,	131
Liikennelaskennan järjestäminen		131
Liikennemaksut	236, 255*,	261*
Liikennemaksutaksan tulkinta		253*
Liikennemerkit		130
Liikenneturvallisuuden lisäämistä koskevat toimenpiteet		126
Liikenneväylän rakentaminen Kalmistokadulta Lauttasaaren sillalle		206
Liljebladın, A., lahjoitusrahaston korkovarojen jakelu		155
Limingantien muuntoasema		245
Linja-autoaseman vuokraehdot		352
» vuokramaksun suorittamisen lykkääminen		212
Linja-autoliikenteen päätekohtat		130
Linnoitustoihin siirtyneiden viranhaltijain ja työntekijäin työsuhde		304
Liputuskustannukset		118
Liuskasaaren ja Uunisaaren välinen silta		238
Lohkomisanomukset, Degerön aluetta koskevat		208
Loimukoivujen myynti		218
Lotta Svärd järjestön palvelukseen kutsuttujen viranhaltijain palkat		97
Loukkaantunut urheilija nimisen taideteoksen sijoittaminen Käpylän leikkikentälle		53
Luistinradat	220, 360, 371,	174*
Luistinurheilun avustaminen		171
Luodon ravintolan vuokralleanto	212,	348
Luontoisetukorvaukset, niiden tarkistamista koskeva esitys		95
Lykkäyksen myöntäminen eräiden maksujen suorittamisessa		120
Lämmittelytuvan ylläpidon avustaminen		159
Lämpötekniikan vuosikertomus		232*
Länsisatama, pistoraitteen rakentaminen siellä olevalle laiturille		67
» sen korttelin n:o 267 vuokra-ajan pidentäminen		236
» siellä olevan vartiokojon siirtäminen		237
Länt. Kaivopuiston huvila-alueiden vuokra-ajan pidentäminen		53
» » huvilan n:o 6 käyttö	62, 211,	348
» » » » 6 talonmiehen palkkaaminen		18
Lääkärien kutsuminen puolustuslaitoksen tehtäviin		140
Lönnotinkadun katusillan sotavakuutus		214

Maalariammattikoulun avustaminen	184
Maan romu yhdistyksen varastopaikat	200
Maanmittaus- y. m. toimituksia koskevat kysymykset	208
Maanpuolustusnuoriso nimisen julkaisun tilaaminen	252
Maanpuolustustyö, vesijohtolaitoksen henkilökunnan	240
Maantie, Helsingin—Jorvaksen, sen leventäminen	229
» Vihdin, sen rakentaminen	195
Maantienjatkeiden kunnossapito	228, 224*
Maatalousosasto, työnvälitystoimiston	166*
Maatilat, kaupungin, niiden hallintaa ja hoitoa koskeva vuosikertomus	364
» » » menettämisestä johtunut oikeus korvauksiin	308
» » » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	206—209
Mahogany oy., alueen luovuttaminen sille	47
» » katumaan pakkolunastaminen siltä	191
» » sen rakennuksen käyttö	350
Maidonkuljetusastiain luovuttaminen puolustuslaitokselle	251
Maidontarkastamon viranhaltijat	138
Mainosjulisteiden asettamiseen myönnetty lupa	338
Mainostaminen, satamain	254*
Maistraatin asemakaava- ja rakennusasioiden käsittelyä varten määrätyn jäsenen ehdottaminen	27
» määräraha-in ylittäminen	28
» notaarinvirikain palkan vahvistaminen	28
» sihteerinviran palkan vahvistaminen	28
» » täyttämisen	27
» toimistoapulaisenviran perustaminen	28
» työjärjestysehdotus	123
» viranhaltijat	122
Maitokorttien jakelu	189*
Maitomyymälän aukioloaika	73
Maitopisarayhdistyksen avustaminen	166, 125*
Majoitus, siirtoväen	308
» sotaväen	258
Majoituslautakunnan huoneisto	258
» kokoonpano	258, 272
Makasiiniosakeyhtiö, ks. Helsingin makasiini oy.	
Makasiinivuokrat	261*, 262*
Makkarain myynti kaupungin kaduilla	354
Makkaratehtaiden valvojat	137
Maksunlykkäysten myöntäminen	199, 338
Malmin erään raiteen käyttö	235
» kaatopaikka	245*
» kunnansairaalan viemärijohto	201
» —Tapaninkylän rakennussuunnitelma	64
Mankalan koskien laajentamista koskeva tutkimus	191
Mannerheim across Asia nimisen teoksen osto	252
Mannerheimin lastensuojeluliitto, ks. Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto.	
Maratonkilpailujen järjestäminen	204
Marian sairaala	34, 36, 37, 140, 144—146
Mariayhdistyksen avustaminen	167
Marjanien rakennuskielto	224
Marttayhdistysten avustaminen	168
Marttilan omakotialueen järjestäminen	60
Matka-apurahat, kaupunginhallituksen myöntämät	115
Matkakertomukset	115
Matkustajaliikenne	260*
Matkustussäännön väliaikainen muuttaminen	7
Mechelinin, Leo, rintakuvan ostaminen	253
Meilahden huvila-alueen n:o 15 vuokralleanto	51, 320
Mellersta Nylands nykterhetskrets yhdistyksen avustaminen	170
Menosääntö, kaupungin v:n 1941	12—13, 14—24
Merenkulku	256*—260*
Merimieslähetykseuran, Suomen, avustaminen	167
Merimiesten työnvälitys	162*

Merisataman halkovarastojen vartiointi	217
» käyttäminen halkovarastopaikkana	236
Messuhallin ääreisen alueen käyttö	197
Metaanikaasulaitteiden osto	230
Metaanikaasumittarin sijoittaminen	243
Metsäliitto oy:n kanssa tehty halkojenhankintasopimus	173
Metsänhakuutoissa suoritettavat palkat	207
Metsänomistajain metsäkeskus oy:n kanssa tehty halkojen hankintasopimus	174
Metsästysoikeuden myöntäminen	203
Mikkelin kaupunginhallitus, sähköpaaluranan vuokraaminen sille	232
Mikonkadun tonttia n:o 6 koskevan rakentamisoikeuden lisääminen	51
Mittarinvuokran maksamisessa myönnettävät helpotukset	244
Mjölbollstadin parantolan hoitomaksu	139
Moottorijoneuvojen, kaupungin, polttoaineiden hankinta ja jakelu	127
Moottorijoneuvoveron maksamisesta myönnetty vapautus	133
Muistomerkin pystyttämisen Alli Tryggin puistikkoon	53
Muistotaulut, sodassa kaatuneiden	247, 338
Mukavuuslaitokset	21, 214, 218, 359, 243*
Munkkiniemen eräille tontinomistajille myönnetty rakennusoikeudet	223
» erään alueen vuokralleanto	198, 332
» järjestyssääntöehdotus	126
» kartano, siirtoväen porsaiden sijoittaminen sen navettaan	211
» katutyöt	228
» kortteleita n:ot 109—112 koskeva rakennussuunnitelma	223
» n.s. Kaartin torpan vuokraaminen	211
» pajarakennuksen vuokralleanto	342
» perunapalstat	341
» rakennussuunnitelman muuttaminen	64
» sadevesikaivojen rakentaminen	223
» sankarihautapaikka	194
» sataman vartiointi	235
» sähköjohtotyöt	245
» vesialueen jako	208
» vesi- ja viemärijohtotyöt	20, 241
» väestönsuojat	333
Munkkiniemenkadun 6:ssa olevalla rakennustyömaalla sattunut tulipalo	232
» poikkiprofiili	206
Munkkisaaren laiturin pohjoispuolella olevan karin louhiminen	21, 26
» mylly oy:n vuokra-aluetta koskevan vuokrasopimuksen siirto ...	237
» tehdasrakennuksen isännöitsijän palkkaaminen	20
Muonitus, väestönsuojelujoukkojen	265
Museo, ks. Kaupunginmuseo.	
Musiikkilautakunnan kokoonpano	76, 79, 211*
» käytettäväksi merkityt avustukset	188
» vuosikertomus	211*
Mustikkamaan laivaliikenne	358
» uimalaitoksen luovuttaminen Helsingin työväen uimareille 359, 174*	
» » muutos- ja täydennystyöt	24, 218
» vanhan uimalaitoksen pukusuojien vuokralleanto	360
Muuntoasemat	50, 245, 246, 335
Myymlöiden aukioloaika	184*
Myynti- ja mainoskoulun avustaminen	184
Myyntikerman rasvaprosentti	136
Myyntipaikat, niiden vuokran alentaminen tai palauttaminen	203
» ulkosalla olevat, niiden vuokralleanto	353—355
Myöhästymiskoron suuruuden määrääminen	120
Mäkelänkadun korttelin n:o 559 varaaminen kansakoulutalon paikaksi	52
Mäntsälän kunnassa suoritettavat rautatien ratasuuntaa koskevat tutkimukset ..	232
Naamiointi, vesisäilöiden y.m. paikkojen	302
Naisten raittiuskeskuksen avustaminen	169
Naistenklinikka, kaupungin potilaiden sijoittaminen sinne	151
» sen laajennustöitä tarkastamaan asetettu komitea	112
» sille suoritettavien maksujen merkitseminen talousarvioon 15, 151	

Neptuninkadun laiturin uusiminen	21
Neuvottelukunta, kaupungin ja valtion yhteinen, sen asettaminen	258
New Yorkin suomalaisen kansallisseuran esitys amerikansuomalaisen yhdyskunnan perustamisesta	193, 196
Niittypuisto, vesipostin rakentaminen sinne	241
Nikkilän sairaala	36, 148—150, 151, 214, 241, 226*
Nilsiantien tonttien n:ot 7 ja 9 myynti	48
Nordenskiöldinkadun järjestely	206, 345
Norjalaisia pakolaisia hakeneen höyrylaivan vapauttaminen satamamaksuista	67
Norjasta saatu lahjoitus omakotien rakentamiseksi siirtoväelle	196
Nostoväen miesten vapautusanomuksista lausuntoja antamaan asetetun toimikunnan palkkiot	171
Nosturien käyttö	260*
Nosturin vuokraaminen	232
Nouseva koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	169
» voima, raittiusyhdistys, sen avustaminen	169
Nuohoustaksa, piirinuohoojain	22*
Nuohoustoimi	24*
Nuorisonhuoltojaosto, lastensuojeluviraston	108*
Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen	167, 168, 125*, 176*
» naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	167, 168, 125*
Nurmen patsaan sijoittaminen	231
Näyttelyalueiden luovuttaminen	197
Obligatioiden arvonta	119
» käyttäminen maksuvälineenä kunnallisveroja suoritettaessa	121
Obligatoriolainat, ks. Lainat.	
Ohjesääntö, teknillisten laitosten hallituksen, sen muuttaminen	4
» väestönsuojelulautakunnan, sen vahvistaminen	271
Oikeusaputoimiston johtokunnan kokoonpano.....	76, 78, 128*
» määrärahan ylittäminen	42, 166
» vuosikertomus	128*
Olympiakisain järjestämisen lykkääminen	73
» kustannusten jakoa koskeva välienselvittely.....	113
» toimikunnan edustuskulut	118
» valmistelutöiden kustannukset	223
Olympiakylän lämpökeskus oy:n sähkölaitos	199
» talusrakennuksen piirustusten laatiminen	223
Omakotialue, Marttilan	60
» Pakilan	345
» Pirkkolan 23, 61, 62, 70, 113, 190, 196, 210, 215, 224, 245, 336,	337
» Tuomarinkylän	345
Omakotialueet, niiden tietyöt	61
» puutarhaneuvonnan harjoittaminen niillä	377
» uudet, niiden järjestäminen	60, 190
Omakotilainat	61, 120, 336
Omakotirakennusten myynti	336
Oppikoulujen vanhempaneuvostojen jäsenten vaali.....	80
Oppilaat, kaupungin töissä olevat, kalliinajanlisäyksen myöntäminen heille	6
Oras, raittiusyhdistys, sen avustaminen	170
Orimattilan kunnassa suoritettavat rautatien ratasuuntaa koskevat tutkimukset	232
Orpoeläkkeet, kaupunginvaltuuston myöntämät	8
Osakehuoneiston osto	245
Oslosta saapunut väestönsuojelutyövoima	283
Ostokorttien jakelu	42, 172, 173, 188*
Otso, jäänmurtaja, sen luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön.....	259
Ottolapsiksi toimitetut lastensuojelulautakunnan hoidokit	113*
Oulunkylän asuntonttien vuokralleanto	324
» rakennussuunnitelma	64, 224
» siirtolapuutarha	18, 63, 214
» yhteiskoulun koulutalon paikkaa koskevan vuokrasopimuksen pidentäminen	53

Paikallislisäin maksaminen siirtotyömaille oleville työntekijöille	154, 37*	134*
Paikanvuokrat, satama-alueiden	261*	263*
Pajarakennuksen vuokralleanto		342
Pakilan eräältä tontilta johdettava viemäriveresi		201
» lohkon kustannukset		301
» omakotialue		345
» rakennusjärjestys		223
» teiden kunnostaminen		229
Pakkahuoneen ulkopuolella toimivan vaakamestarin taksa		253*
Pakkohuutokaupalla huudetut kiinteistöjen hallintaoikeudet		196
Pakkolunastus, katumaan	191,	192
Pakkolunastusmaksujen suorittaminen		209
Palkkakäsymykset, viranhaltijain ja työntekijäin	5, 95, 96,	111
Palkkaus, sotapalveluksessa olevien ja vapaaehtoisen evakuoinnin yhteydessä poistuneiden toimenhaltijain		262
Pallokenttä, kahvilaliikkeen harjoittaminen siellä		359
» sen harjoitus- ja vuokramaksut		359
» siellä suoritettavat työt	219,	175*
Paloautojen hankkiminen		31
» kaupungille lahjoitettujen, vastaanottaminen	30, 134,	22*
Palojärjestyksen vahvistaminen		131
» vahvistamista koskeva valitus		31
Palokaivojen ja varavesisäiliöiden rakentaminen	114,	134
Palokaluston lainaaminen poliisilaitokselle		135
Palokunnan rahastot		28*
» vapaaehtoisen, toiminta	133,	24*
Palolaitos, loman myöntäminen siinä palveleville viipurilaisille palomiehille		132
» sen henkilökunnan palkkakäsymykset		131
» » » tekemän ylityön korvaaminen		132
» » miehistön työajan järjestely	30,	22*
» » määrärahat	14, 30,	133
» » palokaluston ja -miehistön asettaminen Hangon kaupungin käytettäväksi		135
» » palvelukseen kutsuttujen kaupungin viranhaltijain palkat		97
» » tilapäisen työvoiman lisääminen	30,	22*
» » uudishankinnat		133
» » vapauttaminen moottoriajoneuvoverosta		133
» » viranhaltijat	30,	23*
» » vuosikertomus		22*
» uusien virkojen perustaminen sinne		30
Palolautakunnan kokoonpano	76, 78,	22*
» sihteerintehtävien hoitaminen	4,	14
Palomiestistö, ulkomailta saapunut	282,	283
Palopostit		24*
Palopäälystökoulu, sen liittämistä Helsingin palokuntaan koskeva kysymys		135
» tontin luovuttaminen sitä varten		331
Palosaaren huvilan vuokralleanto		357
Palovahinkojen korvaaminen		27*
Palovakuutus, kaasulaitoksen hiilivaraston		243
» kaupungin kiinteän omaisuuden		214
» ratsastushallin		351
Palvelijatarkotien ylläpidon avustaminen		167
Pariisin kaupunginvaltuuston myötätuntosähkösanoma		257
Partiojärjestöjen avustaminen		170
Partiolaiskoti, Pelastusarmeijan, sen ylläpidon avustaminen		170
Partiotyttöjen kesäleiri Lauttasaarella		335
Parturiammattikoulun avustaminen		184
Pasilan palloilukenttä		219
» sikala-aluetta koskevan vuokrasopimuksen pidentäminen		326
» vuokratonttien vuokrasopimusten pidentäminen		325
Patsaiden osto ja sijoitus	231,	253
» suojaaminen ilmavaaralta		302
Pauligin, G., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö		252
Pelastusarmeijan avustaminen	159, 167, 168, 170, 36*,	125*

Pengerkadun tontin n:o 32 täyttäminen	335
» tonttia n:o 19 koskevan rakennusajan pidentäminen	50
Perunapalstojen luovuttaminen teurastamon henkilökunnalle	250
» Munkkiniemen, vuokratulot	341
» paaluttaminen	363
» tilapäisten, vuokralleanto	363
Pienasuntojen vuokrain suuruutta koskevan tiedustelun toimeenpaneminen	91
Pihlajasaari, käymälän rakentaminen sinne	218, 359
» sen huvilain vuokralleanto	357
» » laivaliikenne	358
» » ravintolarakennuksen vuokralleanto	357
» siellä harjoitettu kauppa	358
» » suoritettut työt	363
Pihlajatie johtotyöt	246
» katuväläistustyöt	246
Piirinuohoojat	135, 22*
Piirustukset, kiinteistölautakunnan hyväksymät	337, 351
» satamalautakunnan hyväksymät	251*
Pika-asutus, Bredvikin tilan luovuttaminen sitä varten	195
» liitosalueilla olevien tilojen luovuttaminen sitä varten	195
» sitä koskevat asiantuntijalausunnat	195
» » Toivoniemen tilan alueiden luovuttaminen sitä varten	163, 93*
Pika-asutuslain edellyttämän toimikunnan asettaminen	256
Pikkulastenkoti, H. Kivimäen, sen avustaminen	167, 168, 125*
Pirkkolän omakotialue, katuväläistuksen järjestäminen sinne	70
» » Norjasta saatu lahjoitus sen rakennuttamiseksi	196
» » sen jakeluverkon asentaminen	245
» » » rakennussuunnitelman muutos	224
» » » rakennusten tyyppiinrakennukset	215, 337
» » » tonttien luovutusehdot	61
» » » » vuokralleanto	320, 332, 336
» » » » valvonta	190
» » » » sinne sijoitettavien lahjatalojen myynti	26
» » » » » vastaanotto, rakennustyöt ja luovutusehdot 23, 62, 113, 210,	336
Pistoraitteen rakentaminen Länsisatamaan	67
Pitäjänmäki, omakotialueen järjestäminen sinne	60
» sen erään laskuojan syventäminen	229
» » rakennussuunnitelman laatiminen	64
» » tehdastontin vuokralleanto	52
Pohjavesitutkimusten suorittaminen	241
Poikakerhotyön tukeminen	167, 125*
Poikakotiyhdistys, Helsingin, sen avustaminen	167, 168, 125*
Poliisilaitoksen hevosten sijoittaminen ratsastushalliin	221
» määrärahat	14, 28, 125, 140
» rikospoliisiosaston pidättämien henkilöiden ruoka-annoksen hinta	126
» tallirakennuksen muutostyöt	23, 62
Poliisilääkärinviran hoitaminen	140
Poliklinikkamaksut	143
Polkupyörätelineiden sijoittaminen katumaalle	203
Polttoaineen hankinta	185*
Polttoainejaosto, kansanhuoltolautakunnan	180*
Pommisuoja oy., alueiden vuokraaminen sille	51, 60
Porsaat, Ruotsista lahjaksi saadut, niiden sijoittaminen	211
Postisiirtoliikkeen käytäntöönotto	121
Postitalon ja eduskuntatalon välisen alueen järjestely	215*
Puhdistuslaitokset	214, 230, 235, 226*—227*
Puhelimet	111
Puhelinjakokaappien sijoittaminen	335
Puhelinkaapelin vetäminen Kaivopuistosta Santahaminaan	237
Puhelinkeskusasemapaikan vuokraaminen Herttoniemestä	52
Puhelinkioskit	202, 352

Puhelinkytinkaappien sijoittaminen	202,	335
Puhelinluettelo, Helsingin kaupungin kartan liittäminen siihen		252
Puhtaanapito, katujen	233, 225*, 242*,	247*
» kiinteistöjen		243*
Puhtaanapitolaitos, palkan myöntäminen sen autonkuljettajalle sairausloman ajalta		66
» puu- ja puuhiilikaasuttimien hankkiminen sen autoihin		66
» sen autonkuljettajan vapauttaminen suorittamasta erinäisiä korvauksia		126
» » evakuoimistehtävissä olleiden autonkuljettajain palkkaaminen		232
» » huoneisto		233
» » johtosäännön muuttaminen		4
» » Malmilla olevan raiteen käyttö		235
» » suorittama ruoanjätteiden keräys		234
» » viranhaltijat	232,	242*
» » vuosikertomus		241*
Puhtaanapitolautakunnan kokoonpano	76, 79,	241*
» sihteerintehtävien hoitaminen	4,	19
Puhtaanapitomäärärahat	13, 19, 66,	233
Puhtaanapitovälineiden luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön		307
Puistikon järjestäminen korttelin n:o 838 eteläpuolelle	24,	345
» » Käpylään		206
» » Untamon- ja Vallinkoskenttien kulmaukseen		24
Puistojen istutukset		230
» jättäminen rakennustoimiston puisto-osaston hoitoon		231
» käyttöoikeudet		204
Puistolaitteita, Tukholman, esittävän elokuvan lainaaminen		232
Puisto-osaston, rakennustoimiston, vuosikertomus		233*
Puistoravintolapaikan vuokraaminen Elite nimiselle ravintolalle		197
Puistosohvien hankinta		230
Pukinmäen lohkon kustannukset		301
» rakennustarkastuksen järjestäminen		28
Punainen risti, huvilan luovuttaminen sille		348
» » omakotitonttien vuokraaminen sille		60
Punaisen ristin sairaala	15, 37,	151
Punavuorenkadun kansakoulun pihamaalle rakennettava muuntoasema		246
Puodinkylän kartan jäljennöksen luovuttaminen		346
» kartanon alueen vuokraaminen everstiluutnantti M. Sauriolle ..		342
» » alueiden luovuttaminen puolustuslaitokselle		258
» » navetan vuokramaksu		207
» » muonamiehen E. Pakkasen sairausloma		206
» » pääärakennuksen korjaaminen	18,	207
» » » luovuttaminen perustettavalle kunnalliskodin haaraosastolle		38*
» rakennuskielto		224
Puolustus, Helsingin, sen järjestäminen		301
Puolustuslaitos, huoneistojen luovuttaminen sen käyttöön 259, 306, 349, 361,		362
» jäänsärkijäin, vesiproomujen y.m. luovuttaminen sen käyttöön	259,	307
» maa-alueiden luovuttaminen sille		258
» maidonkuljetusastian luovuttaminen sille		251
» nosturin vuokraaminen sen käyttöön		232
» puhtaanapitovälineiden luovuttaminen sen käyttöön		307
» puutavaran luovuttaminen sille		307
» rakennustoimiston erinäisten koneiden luovuttaminen sen käyttöön		308
» sen kotiuttamattomista hevosista suoritetut korvausmaksut		207
» » toimiin siirtyneiden kaupungin viranhaltijain palkat		96
» » töihin toimitettavien henkilöiden varusteet		175
» vuodevaatteiden y.m. lainaaminen sen potilaille		307
» ks. myös Sotapalvelukseen kutsutut.		
Puolustusvalmiuden järjestäminen	258,	301

Puu- ja puuhiilikaasuttimet, niiden hankkiminen kaupungin autoihin 18, 34, 45 66, 73, 146, 153, 154, 217, 226, 233, 240, 244, 251, 343	
» » » niillä varustettujen autojen huoltoasemat.....	334
» » » » omnibusautojen liikennöinti	128
Puuhiilet, kaupungin tilaamat, niiden hinta	127
Puukeskus oy:n kanssa tehty sopimus halkojen hankinnasta	174
Puulämmitykseen siirtyminen, sähkölaitoksen	244
» » » teurastamon	247
Puutalo oy:n anomus n.s. ruotsalaisten lahjatalojen valmistamisesta	210
Puutavaran luovuttaminen puolustuslaitokselle	307
Pysäköimispaikkain järjestäminen Hyrylän maantielle	131
Pyöräilystadion, ks. Velodromi.	
Pääskylänrinteen muuntoasema	245
Raajarikkoiset lapset, lastensuojelulautakunnan huostaan otetut	102*
Raajarikkoisten työkotiyhdistyksen avustaminen	167, 168
Raastuvanoikeus, sen hyväksymät tontinmuodostukset	205
» » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	124
Radiokojujen rakentaminen eräille urheilupaikoille	219
Rahatoimenjohtajan tehtävien hoitaminen	4, 84
Rahatoimisto, sen konevälineiden täydentäminen	24
» » » varainhoidon valvonta	82
» » » viranhaltijat	87
» » » varailmapumpun hankkiminen sen arkistohuoneistoon	302
» » » väliaikaisen sotilasasiain huolto-osaston perustaminen sinne	89
Raitioiden sähkönkulutus	245
Raitiotie ja omnibus oy., puhelinvaihteen myynti sille	111
» » » » sen ajomaksujen hyväksyminen	29, 129
» » » » » autojen käyttö väestönsuojelutarkoituksiin	301
» » » » » » luovuttaminen puolustuslaitokselle	130
» » » » » johtokunnan vaali	253
» » » » » liikaa suorittaman vuokramaksun palauttaminen	207
» » » » » osakkeiden lunastaminen	23, 121
» » » » » sotainvalideille myöntämät etuoikeudet	29, 129
» » » » » suunnitteleman yöliikenteen hyväksyminen	29, 129
» » » » » virranhankintaa koskeva sopimus	129
» » » » » ylläpitämä linja-autoliikenne	128
» » » » » toimiluvan myöntäminen sille	29
Raitiotielippujen myöntäminen kansakouluoppilaille	180
Raitiotievuosikorttien hinnan vahvistaminen	129
» » jakelu hyväntekeväisyysjärjestöille	129
Raitiovaunutalli, alueen vuokraaminen sitä varten	332
Raittiustoiminnan tukeminen	112, 169
Rajahinnat, elintarvikkeiden, niiden vahvistaminen	190*
Rajankäynti, Talin kylässä suoritettava	208
Rajasaaren puhdistuslaitos	69, 214, 230, 235, 226*
Rakennusjärjestys, Herttoniemen teollisuusalueen 113, 115, 191, 206, 315, 23*, 216*	
» » Pakilan	223
» » Tammelundin	223
Rakennusjärjestystä tarkastamaan asetettu valiokunta	315
Rakennuskielto, Herttoniemen, Puodinkylän ja Marjaniemen alueiden	224
Rakennusmessut	191, 197
Rakennusoikeus, kaupungin ympäristöalueiden, sen määrääminen	65
Rakennussuunnitelma, Herttoniemen	64
» » Lauttasaaren itärannan alueen	64, 65, 223
» » Munkkiniemen	64
» » Oulunkylän	64, 224
» » Westendin huvilakaupungin	64
» » Viikimäen	223
Rakennussuunnitelmien laatiminen kaupungin ympäristöalueille	18, 64
Rakennustarkastus, Pukimäen	28
Rakennustarkastuskonttorin viranhaltijalle myönnetty sairausloma	124
» » vuosikertomus	19*
Rakennusten myynti	209

Rakennustoimiston autot	226, 228
» erinäisten työkonoiden luovuttaminen puolustuslaitokselle	307, 308
» katurakennusosaston vuosikertomus	223*
» määrärahan ylittäminen	65
» puisto-osaston vuosikertomus	233*
» rakennusmestarinvirkojen vakinaistaminen	216*
» satamarakennusosaston huoneisto	19, 226
» » vuosikertomus	217*
» talorakennusosaston vuosikertomus	230*
» tielaboratorion vuosikertomus	225*
» tiliviraston ennakkovarat	226
» varasto-osaston vuosikertomus	239*
» viranhaltijat	224
Rakentamisajan pidentäminen	50, 194, 318
Rannikkoliikenne	257*
Rasvakorttien jakelu	189*
Ratapihakysymys, Helsingin	238
» Herttoniemen	195, 239
Ratkaisemattomat asiat, kaupunginhallituksen diaariin merkityt	315
Ratsastushalli ja -tallit ... 14, 18, 24, 66, 111, 113, 205, 214, 220, 306, 351,	361
Ratsastusharjoittelupaikkojen nimien vahvistaminen	205
Ratsastuskentät ja -laitteet, niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	220
Ratsastusmaneesi, Fredrikinkadun, sen käyttö puolustuslaitoksen tarpeisiin	306
» » » vuokrasopimus	352
» » » siirtoväen porsaiden sijoittaminen sinne	211
Ratsastusradat ja -tiet	66, 228*
Ratsastusstadionin luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan	190
Rautaromun käyttö	208
» myynti	239
Rautatie, Herttoniemen	195, 239
Rautatieaseman ympäristöalueiden mittaus	208
Rautatieasemien nimitykset	91
Rautatiekatu, Etel., sen johto- ja katuvalaistustyöt	245, 246
Rautatieliikenne satamissa	259*
Rautatiellä kuljetetut lastensuojelulautakunnan alaiset lapset	91*
Rautatieluoton myöntäminen halkotoimiston käytettäväksi	217
Rautatien rakentaminen Itä-Suomeen	114
» ratasuuntaa koskevat tutkimukset	232
Rautatieraitteet	202, 238, 335, 256*
Ravintola Elite, puistoravintolan paikan vuokraaminen sille	197
» » sen vuokra-alueen järjestelyehdotus	206
» Luodon vuokralleanto	348
» teurastamon, sen vuokra	248
Ravintolarakennukset, niiden rakentaminen Vallilan teollisuusalueelle	59
» niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	212
Reijolan asemakaava	204, 316, 345
» lastenkoti, sen evakuointikustannukset	164
» » » siirtyminen takaisin omaan huoneistoonsa	93*
» » » toiminta	104*, 122*
» » » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	161
Reimarsin omakotialueen järjestäminen	60
Renlundin, K. H., stipendi- ja palkintorahaston korkovarojen käyttö	182, 184
Reserviläiset, ks. Sotapalvelukseen kutsutut	
Retkeilylautakunnan asettaminen	112
Revisiotoimiston määrärahan ylittäminen	5, 92
» suorittamat kassantarkastukset ja -inventtaukset	92
» viranhaltijat	5, 91
Riento, raittiusyhdistys, sen avustaminen	169
Rintamamiehet, helsinkiläiset, juhlan järjestäminen heille	117
Ritter, K., rouva, hänen kanssaan tehty vuokrasopimus	220
Romun myynti	239
Romunkeräys	200, 208, 261
Rottien hävittäminen	111, 315

Runebergin- ja Apollonkadun kulmauksessa oleva puistikko, veistokuvan sijoittaminen sinne	53
» » » Etel. Hesperiankadun risteyksessä olevan jalkakäytävän pyöristäminen	228
Ruoanjätteid kerääminen	112, 115, 234, 40*
Ruokala, satamatyöntekijäin	238
Ruoppaustyöt	219*
Ruotsalaisen teatterin avustaminen	18
Ruotsista saadut lahjatalot	23, 62, 113, 210, 315, 336
» saatujen porsaiden sijoittaminen	211
Ruskeasu, vesijohdon vetäminen siellä olevaan rakennukseen	351
Ryttylän ja Siltalan tilat, niiden määrärahan ylittäminen	41, 164
» koulukoti, Bengtsårin koulukodin oppilaiden sijoittaminen sinne	92*
» » » sen henkilökunta	41, 94*
» » » hoitajatarharjoittelijanviran lakkauttaminen	16
» » » korjaustyöt	93*
» » » määrärahan siirtäminen	41
» » » toiminta	100*, 119*
» » » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	162, 163
Räjähdysaineita käsittelevää teollisuutta varten vuokrattava alue	342
Rälläkkäniemen vuokralleento	356
Saaren kartanon korjauskustannukset	41, 160
Saaret, kaupungin, niiden luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	258
Sairaalahallituksen kanslian virkain uudelleenjärjestely	34
» kokoonpano	78
Sairaalat, kansakoululaisten hoitaminen maksutta niiden poliklinikoissa	43
» niiden autojen varustaminen puu- tai puuhiilikaasuttimilla	34
» » » hoitohenkilökunnan luontoisetukorvaukset	141
» » » » talvilomat	141
» » » lämmitystä koskevat toimenpiteet	144, 146
» » » lääkärien kutsuminen puolustuslaitoksen palvelukseen	140
» » » oikeuttaminen harjoittamaan yksityistä vastaanottoa virka-asunnoissaan	36, 141
» » » ompelijain, pesupulaisten ja lämmittäjain työaika	36
» » » portinvartijain ja yövartijain virkain siirtäminen ylempään palkkaluokkaan	15, 36
» » » sodanaikaisten menojen korvaaminen	144
» » » tilivirasto	34
» » » valtionavut	151
» » » viranhaltijain sodanaikaiset palkat	141
» niissä hoidettavien sodassa kaatuneiden tai sotapalveluksessa kuol- leiden sotilaiden perheenjäsenten hoitomaksut ...	37
» » » » sotilaspotilaiden hoitomaksut	37
» » » » vaatteiden pesu ja korjaus	142
» » » » noudatettavat sairaalamaksut	142
» niistä Kiljavannummen parantolaan siirrettyjen potilaiden hoitomaksut	37
» päivystyksen järjestäminen niissä	142
» ks. myös Sotasairaalat ja Varasairaalat.	
Sairaalatarvikelahjoitus, Englannista saapunut	144
Sairaanhoitajatarikoulun kurssien laajentaminen	38, 150
» viranhaltijat	150
Sairaanhoitajatarliitto, Suomen, sen avustaminen	167, 168
Sairaanhoitajatar yhdistys, Suomen, sen avustaminen	167, 168
Sairaanhoitajattaret, kaupungin, heidän ylläpitämänsä lepokodin avustaminen	150
» Tukholmasta saapuneet	282
Sairaan kuljetustoiminta, palokunnan	27*
Sairasapumääräykset, työntekijäin, niiden tulkinta	7, 94
Sairasavustukset, puhtaanapitolautakunnan myöntämät	241*, 248*
» yleisten töiden työntekijäin	225
Sairasomat, niiden aikaiset viransijaisuuspalkkiot	98
» niitä koskevien määräysten tulkinta	93
Sairaspaikkojen varaaminen Diakonissalaitoksesta	38, 151

Saksalainen näyttely, alueen luovuttaminen sitä varten	197
Salmisaari, kapean raidetien rakentaminen sinne	335
» sen tehdaskorttelia n:o 784 koskevien vuokraehtojen muuttaminen...	54
Salo, L. A., oy., alueen vuokraaminen sille	322
Sanitas-sairaalan vuokran suorittaminen	39
Saniteettiteurastamon käyttäminen väestönsuojelutarkoituksiin	267
Sankarihauta-alueen, Hietaniemen, hautapaikoista suoritettavat maksut.....	53
» luovuttaminen Munkkiniemestä	194
Sanomalehdet, kuulutusten julkaiseminen niissä	83, 311
» niiden myyntipaikat	354
» niille kaupunginhallituksen päättämistä asioista annettavat tiedot	83
Santahamina, puhelinkaapelin vetäminen Kaivopuistosta sinne	237
Saseka oy:n entisen tilitehtaan vuokraaminen siirtoväen porsaiden sijoittamiseen	211
Satamahallintotoimiston viranhaltijat	235, 249*—250*
Satamakannanta	260*
Satamalaitteet	235, 256*
Satamalautakunnan kokoonpano	76, 79, 249*
» vuosikertomus	249*
Satamaliikenne	256*
Satamalahetystyön tukeminen	167
Satamamaksut	66, 67, 236, 253*, 262*
Satamasaaren huvilan vuokralleanto	357
» sillan korjaaminen	363
Satamat, niiden aitaaminen	301
» » alueiden vuokralleanto	236, 251*
» » kuljetuspäälliköt	301
» » mainostaminen	254*
» » määrärahat	13, 19, 21, 67
» » vartiointi	235
Satamatyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluhuoneiston järjestäminen	238
Satamavesipostit	260*
Savilan pumppuasema	214, 226*
Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti	44, 79
Seinen departementin tekemä lahjoitus	121
Seurasaaressa hevoset	359
» huvilain vuokralleanto	357
» korjaustyöt	363
» ratsastustien nimen vahvistaminen	205
» ravintola, sen vuokralleanto	357
» » valaisimien hankkiminen sinne	213
» uimalaitoksen vuokralleanto	359
Sielullisesti sairaiden huolto	33, 139, 351
Sihteerintehtävät, eräiden lautakuntain, niiden hoitaminen	4
Siipikarjateurastamo	268*
Siirtolapuutarhat	18, 63, 214, 363, 376
Siirtomäärärahan käyttöä koskeva päätös	24
Siirtotyömaille olevien työntekijäin paikallislisiin maksaminen	154, 37*, 134*
Siirtoväen huollon toimisto, huvilan vuokraaminen sille	62
Siirtoväki, asunnonvälityksen järjestäminen sitä varten	191
» asutusalueiden luovuttaminen sitä varten	196
» huoneiden vuokraaminen siihen kuuluville kunnantyöntekijöille	351
» kaluston lahjoittaminen sille	164
» omakotien rakentaminen sitä varten	196
» sen karjan hoito ja sijoitus	211, 183*
» » korvauksena saamien valtion obligatioiden käyttö Ruotsista saapuneiden lahjatalojen kauppahinnan suorittamisessa.....	63, 210
» » lasten koulunkäynti	181
» » sijoittaminen lastentarhoihin	186
» » majoitus ja huolto	62, 308
» » ottaminen kaupungin palvelukseen	94
» » sairastupa	348
» » työttömyyskortisto	77*

Siirtoväki, sen yhteiskunnallinen huolto	37*—38*
» siihen kuuluvien ammattikouluoppilaiden lukukausimaksut.....	182
» sille Ruotsista lahjoitettujen porsaiden sijoittaminen.....	211
» tonttien vuokra- ja myyntiehtojen helpottaminen sitä silmälläpitäen	190
» töiden järjestäminen siihen kuuluville irtolaisille ja alkoholisteille ...	155
» töiden järjestäminen sille	158
» ks. myös Evakuointi.	
Sikojen pitämistä kaupungin alueella tarkoittava terveydenhoitojärjestyksen muutos	33, 135
Sillat, niiden rakentaminen	229, 238
Siltalan tilan navetan uusiminen	94*
Siltavuorenpenger, istutusten ja käytävän järjestäminen sinne	24
Sinihaukat, raittiusyhdistys, sen avustaminen	170
Siniset partiopojat järjestön avustaminen	170
Sipoon kunnassa suoritettavat rautatien ratasuuntaa koskevat tutkimukset	232
Sivistysjärjestöjen kansankonservatorion avustaminen	168
Sivuvirkain haltijain kalliinajanlisäyksien saantia koskeva päätös	6
Skogmanin, E. ja D., muistorahaston korkovarojen käyttö	170
Sodan aikaiset vuokranalennukset	212
» ajaksi turvasäilöön otettujen työntekijäin työsuhde	94
Sodassa kaatuneet tai sotapalveluksessa kuolleet sotilaat, heidän perheenjäsen- tensä hoito kaupungin sairaaloissa	37
» kaatuneiden henkilöiden omaiset, eläkkeen myöntäminen heille	8
» » kaupungin työntekijäin muistojuhla	117
» » muistotaulujen hankkiminen	247, 338
Sofiankadun 3:ssa olevan tallirakennuksen kunnostaminen	62, 125
Sofianlehdon pikkulastenkodin evakuointi	41, 164, 93*
» » toiminta	104*, 120*
Sokeain avustaminen	167, 168
Sokeaintalo-säätiön hallituksen vaali	256
» tilintarkastajain vaali	256
Sokerikorrttien jakelu	188*
Sophie Mannerheimin kodin avustaminen	125*
Soran ottoon myönnetty lupa	203, 335
Sosialidemokraattinen nuorisoyhdistys, Helsingin, sen avustaminen	168
Sotainvaliidit, ks. Invaliidit.	
Sotapalvelukseen kutsuttujen henkilöiden omaisten avustaminen	154, 269
» » kaupungin viranhaltijain sijaisille maksettava palkka	95
» » nostoväen miesten vapautusanomuksista lausun- toja antamaan asetettu asiantuntijalautakunta	171, 181*
» » palkkakysymykset	7, 97, 226, 235, 262
» » vuokravelkojen järjestely	303
Sotasaaalinsäyttely	309
Sotasairaala I, Hesperian huvilan luovuttaminen sen käyttöön	306
Sotasairaaloissa palvelevien kaupungin viranhaltijain palkat	96
Sotasokeain kuljettaminen maksutta raitiovaunuissa opaskoirineen	29, 129
Sotatilanteesta johtuvat asiat v. 1939	257—270
» » » » 1940	271—310
Sotavahinkovakuutus	214, 239
Sotaväen harjoituspaikka, Väinämöisenkadun kentän kunnostaminen siksi	307
» ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannosten hinnoitus	273
Sotilaalliset laitokset ja elimet, kaupungissa toimivat, neuvottelukunnan asetta- minen tehokkaamman keskityksen aikaansaamiseksi niiden kanssa	258
Sotilasasiain huolto-osaston perustaminen rahatoimistoon	89
Sotilaskuukausipalkan maksaminen	303
Soutustadion	190, 214, 220, 222, 360, 372, 175*
Stadion, Nurmen patsaan sijoittaminen sen eteläpuolelle	231
» näyttelyalueen luovuttaminen sen läheisyydestä	197
» sen vuokra-alueetta koskevan vuokrasopimuksen pidentäminen	326
Stadion-säätiön hallituksen vaali	256
Stansvikin kartanoa koskevain asiakirjalahjoitusten vastaanottaminen	253
» tien korjaus	343

Stenberg, John oy:n halkovarastoalue	200
Stenius, M. G., oy:n prokuristille myönnetty palkkio	121
» » » » tilien tarkastaminen	111
Stipendit, ks. Matka-apurahat.	
Strömberg oy:n ammattioppilaskoulun avustaminen	184
» » ja kaupungin välinen sopimus	50
Sture asunto oy:n tonttikauppa	194
Suhdanneverotus	8*
Suojeluskunnan palvelukseen kutsuttujen kaupungin viranhaltijain palkat	97
Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjapainon oy:n halkovarasto	200
» naisvoimisteluseuran avustaminen	176*
» oopperan avustaminen	18
» » ja musiikkilautakunnan välinen sopimus	213*
» » kaupunginorkesterin käytöstä suoritettava korvaus 25,	188
» partiopoikaliiton avustaminen	170
» » huoneisto	348
» partiotyttöliiton avustaminen	170
» teatteritalon ja kaupungin välinen pakkolunastusasia	192
Suomen automobiiliklubi, määrärahan myöntäminen sille lahja-autojen vastaanottamiseksi	110
» huollon avustaminen	39
» » terveydenhoitotoimiston huoneisto	348
» kaapelitehtaan oikeus laiturin käyttämiseen	54
» » vuokra-alueita koskeva asemakaavanmuutos	59
» kaasusuojelujärjestön avustaminen	257
» kansallisteatterin avustaminen	18
» krematorioyhdistyksen lainaehtojen muuttaminen	11
» lastenhoitoyhdistyksen avustaminen	41, 165, 125*
» laulajain ja soittajain liiton avustaminen	168
» liikemiesten kauppaopiston avustaminen	185
» liikemies- yhdistyksen avustaminen	185
» matkat yhdistyksen avustaminen	252
» » » hallintoneuvoston vaali	256
» merimieslähetykseuran avustaminen	167
» messut osuuskunta, näyttelyalueen luovuttaminen sille	197
» mineraali oy., Malmilla olevan raiteen luovuttaminen sen käyttöön.....	235
» opiskelevan nuorison raittiusliiton avustaminen	169
» painoväritehdas oy:n tontin poikki kulkevaa viemäriojaa koskeva kysymys	229
» palosuojeluyhdistys, tontin luovuttaminen sille	331
» pienoislippujen myynti	355
» punaisen ristin invalidiosasto, huvilan luovuttaminen sille	348
» » » omakotitonttien vuokraaminen sille ...	60
» » » sairaala	15, 37, 151
» ravintoloitsijain liiton työnvälityksen harjoittamista koskeva anomus	42, 135*
» sairaanhoitajatarliiton avustaminen	167, 168
» sairaanhoitajaryhdistyksen avustaminen	167, 168
» siniset partiotytöt järjestön avustaminen	170
» siviili- ja asevelvollisuusinvalidien liiton työnvälityksen harjoittamista koskeva anomus	42, 135*
» sokeain hierojain yhdistyksen avustaminen	167, 168
» sosialidemokraattisen työläisnaisliiton työtupatoiminnan avustaminen	159
» taideakatemia säätiö, sen peruspääoman myöntäminen	252
» työväen arkiston avustaminen	168
» vankeusyhdistyksen avustaminen	251
» vapaapartioryhmän avustaminen	170
» yleisradio oy:n polkupyörätelineiden sijoittamista koskeva anomus	203
Surd, raittiusyhdistys, sen avustaminen	170
Svenska handelshögskolan i Helsingfors nimisen oppilaitoksen avustaminen...	185
» » » » » säätiön hallituksen kokoonpano	80
» handelsinstitutet oppilaitoksen avustaminen	185

Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistyksen avustaminen 167, 168,	125*, 177*
» kvinnoförbundets gymnastikklubb yhdistyksen avustaminen	177*
Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor yhdistyksen avustaminen	176*
Sysi- ja pilkevajan sijoittaminen	334
Syyhelmähoidosta kannettava maksu	33
Syöttömaan vuokraaminen	336
Sähköjohdon vetäminen Hälvikin alueelle	202
» » Toivoniemen tilan yli	92*
» » Vanhankaupunginlahden luodolle	202
Sähköjohtotyöt, Munkkiniemen	245
Sähköenergian hankinta	70
» kulutuksen supistaminen	244
Sähkölaitos, osakehuoneiston ostaminen sen käyttöön	245
» puu- ja puuhilikaasuttimien hankkiminen sen autoihin	244
» sen ja Raitiotie ja omnibus oy:n välinen virranhankintasopimus ...	129
» » jakokaapelin asentaminen Urheilukatuun	71
» » Kampin ala-aseman huoneistojen luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	306
» » korjauspajassa tapahtunut varkaus	243
» » käytön turvaaminen sodan aikana	302
» määrärahat	13, 20, 21, 22, 70, 244
» » siirtyminen puulämmitykseen	70, 244
» » turbogeneraattorin varakäyttö	244
» uudistyöt	22, 27
» » viranhaltijat	69, 243
» » väestönsuojat	69
Sähkölinjan vetäminen Vantaanjoelle	342
Sähkömittarinvuokrien kantamisessa myönnettävät helpotukset	67, 244
Sähkönkulutus, raitioteiden	245
Sähköpaaluranan vuokraaminen	232
Sähkötaksan korottaminen	70
Säkenet, naisvoimisteluseura, sen avustaminen	176*
Säännöstelynälaisten elintarvikkeiden hankinnassa erinäisiin laitoksiin noudatettavat ohjeet	176
Säästörviolaskelma, kiinteistölautakunnan	315
Sörnäisten niemen ja Kulosaaren väliin rakennettava silta	238
» rantatien raiteet	202
» » varrella olevat varastoalueet	199
Sörnäs ab:n ja kaupungin välinen tilitys	199
Taidelaitosten avustaminen	188, 214*
Taideteollisuuskeskuskoulu	80, 184
Taideteosten osto ja sijoittaminen	53, 252
Taivallahden rannan siistiminen	230
» rantaviivan vahvistaminen	206
Taivaskallio, ilmatorjunta-aseman järjestäminen sinne	259
Takauksen hyväksyminen vuokramaksun suorittamiseksi	315
Taksa, jäljennösten ja todistusten lunastusmaksujen, sen noudattaminen 5, 93,	123
» satamamaksujen, sen korottaminen	66
Taksat, teurastamon, niitä koskevat päätökset	71
Taksoituslautakunnan jäsenten vaali	76, 77
Talin kylässä suoritettava rajankäynti	208
» laukkarata	66, 113, 205, 221, 362
» taimisto, siitä maksettavat verot	231
» » vajan rakentaminen sinne	23, 45
» tallin vahingoittamisesta tuleva korvaus	343
Talot, kaupungin, niiden määrärahaan ylittäminen	209
Talousarvio, kaupungin v:n 1941	12, 122
Talousarvioehdotus, kiinteistölautakunnan v:ksi 1941 laatima	315
Taloustyöntekijäkodin avustaminen	167
Talvipuhtaanapito, katujen	233
Tammelundin huvilayhdyskunnan rakennusjärjestys	223

Tanskasta saatu paloautolahjoitus	283
Tapaturmat, puhtaanapitolaitoksen töissä sattuneet	241*, 248*
» tulipalojen yhteydessä sattuneet	27*
» yleisissä töissä sattuneet	217*
Tarkkailuosaston, ulosottolaitoksen, määrärahan merkitseminen maistraatin menosääntöön	14
Tarvon sillan rakentaminen	229
Tasavallan presidentin asunnoksi vuokrattava huvila-alue	320
Tavara-aseman sijoittamiskomitea	114, 238
Tavaraliikenne satamissa	257*—259*
Tavararatapihakysymys	114, 238
Tavaravajan n:o 9 lämmittäminen	20
Tavaststjernankadun tonttia n:o 13 koskevan rakentamisajan pidentäminen	50
Tavolan koulukodin toiminta	100*, 119*
Teatterien avustaminen	18
» turvavartio	24*
Teatterikuja, It., sen katumaan pakkolunastaminen	192, 208
Tehdastontit, Herttoniemen, niiden vuokralleanto	51, 196
» kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	321, 342
» niiden luovuttaminen Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta siirtyneitä teollisuuslaitoksia varten	49
» niiden myynti	192
» » vuokraoikeuden siirto	331
Teknilliset laitokset, niiden eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa	239
» » » hallituksen kokoonpano	80
» » » » ohjesäännön muuttaminen	4
» » » » sihteerintehtävien hoitaminen	4, 20
» » » » valtuuttaminen ratkaisemaan eräitä sähkön hintaa koskevia kysymyksiä ...	70
Tekniska läroverket oppilaitoksen avustaminen ..	185
Telttailu kansanpuistoissa	357
Teo, sokeain teknillinen tehdas, sen avustaminen	167, 168
Teollisuusseutujen evankelioimisseuran avustaminen	167, 168, 125*
Teoston ja musiikkilautakunnan välinen sopimus	214*
Tervalammen työläi ^o s, Bengtsärin tilalta siirretyn karjan sijoittaminen sinne	38*, 93*
» » sen tilisiirrot	39, 40
» » » toimintakertomus	55*
» » » uuden navetan rakentaminen	154, 39*
» » » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset	154
Tervasaaren puhdistuslaitos	24
Terveystarkastajan kesäloman aikana palkattava lisätyövoima	136
Terveystarkastajajärjestyksen muuttaminen	33, 135
Terveystarkastajalautakunnan alaisten viranhaltijain etuannit	140
» jäsenen vaali	76
Terveystoimiston lääkäri ^o viran hoitaminen	140
Teräs, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	176*
Teurastamo, entinen, kasteluveden otto sen alueelta	351
Teurastamon alueen eräiden osien käyttö	250
» jäähdytyslaitos	71, 248, 249, 269*, 276*, 277*
» korjaustyöt	250
» käyttämälle asiantuntijalle professori E. Hubendickille esitettävä kiitos	114
» määrärahat	13, 20, 72, 278*
» pumppaus- ja mittauskokeiden suorittaminen	249
» rakennusten vastaanottaminen ja hyväksyminen	71
» ratapihan muutostyöt	20, 72, 265
» ravintolan vuokra	248*
» siirtyminen puulämmitykseen	247
» sodassa kaatuneiden viran- ja toimenhaltijain muistotaulun hank- kiminen	247
» suolipesimön laajentaminen	72
» taksoja koskevat päätökset	71
» tallien laajentaminen	250

Teurastamon tukkumyyntihalli, lihan tukkukaupan keskittäminen sinne	248
» varavesijäähdystornin rakentaminen	20, 72
» vedenjäähdytys	249
» viranhaltijat	71, 246, 265*
» vuosikertomus	250, 265*
» vuotavarasto	250
» väestönsuojan rakentaminen	24, 72
Teurastamolautakunnan kokoonpano	79, 265*
Tielaboratorion vuosikertomus	225*
Tienhaaran kattohuopateollisuus oy., tehdastontin myynti sille	192
Tietyöt	228—229, 343, 224*
Tilapäinen työvoima, kalliinajanlisäyksen myöntäminen sille	6
Tilastotoimiston arkiston hoito	4*
» entisen huoneiston käyttö	211
» julkaisu toiminta	91, 2*
» viranhaltijat	90, 1*
» virka-aika	90
» vuosikertomus	1*
Tilat, ks. Maatilat.	
Tilinpäätös, kaupungin, sen jouduttaminen	111
» » v:n 1939	10, 118
Tilintarkastus, kaupungin, sen järjestämistä koskeva ilmoitus	92
Tiliraportit, verotusvalmisteluviraston	93
Tilusvaihto, erästä Kulosaaren aluetta koskeva	49
» Kaivopuiston tonttia n:o 22 koskeva	49
» kaupungin ja Oy. Strömberg ab:n välinen	50
» » valtion välinen	195, 203
Todistusten lunastusmaksujen taksan noudattaminen	5, 93, 123
Toive asunto oy:n viemäri-laskun suorittamista koskeva valitus	230
Toivolan koulukodin kaitsijan palkkakysymys	161
» » toiminta	101*, 104*, 119*
» » vedensaanti	163, 94*
Toivoniemen koulukodin toiminta	101*, 119*
» » vedensaanti	94*
» » tila, halkojen hakkuu sen metsissä	92*
» » sen alueiden luovuttaminen pika-asutukseen	163, 93*
» » sähköjohdon vetäminen sen yli	163, 92*
Tontinmuodostukset, raastuvanoikeuden hyväksymät	205
Tontinvuokramaksualennukset	321
Tontit, kiinteistölautakunnan myymät	317—318
» niiden hallintaoikeuksien osto pakkohuutokaupalla	196
» » myynnissä noudatettavat periaatteet	46
» » myynti tai vuokraus Neuvosto-Venäjälle luovutetuilta alueilta siirtyville teollisuusyrityksille	49
» » myyntiluettelon vahvistaminen	192, 316
» » rakentamisajan pidentäminen	50, 194, 318
Tonttijakokartat	346
Tonttijaonmuutokset	55—60, 204, 205, 344
Topeliuksen puistikko, taideteoksen sijoittaminen sinne	53
Torikauppa	53, 353
Toukolan erään huvilan osto	62
» kivenmurskaamon työmaalla sattunut tulipalo	232
» voimistelu- ja urheiluseura Teräs, sen avustaminen	176*
Toverit, raittiusseura, sen avustaminen	169
Traktorinosturien luovuttaminen puolustuslaitoksen käyttöön	308
Tuberkuloosihuoltoa koskevat kaupunginhallituksen päätökset	138
Tuberkuloosihuoltomäärärahan ylittäminen	33
Tuberkuloosilääkärinviran hoitaminen	33, 138
Tuberkuloosisairaala	15, 36, 150, 151
Tukholman kaupungin lähettämien kuorma-autojen vastaanottaminen	110
» » lähettämä väestönsuojeluaputyövoima	282
» puistolaitteita esittävän elokuvan lainaaminen	232
» sairaalahallituksen lahjoittamasta instrumenttikokoelmasta esitetävä kiitos	37

Tukholmanmatka, ruotsinkielisten kansakouluoppilaiden	180
Tulipalot	232, 24*—27*
Tullikamari, kaupungille tulevien maksujen kanto siellä	254*
» sen hissit	237, 256*
Tullisäännön muuttaminen	254*
Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten vaali	76
Tulosääntö, kaupungin v:n 1941	24—27
Tuomarinkylän omakotialue	345
» tilain yhdistäminen	208
» tilalla palvelleen muonamiehen palvelusvuosien laskeminen	61
Turbogeneraattorin varakäyttö	244
Turpeen nosto	203
Turuntien tontilla n:o 62 olevan autotallin muuttaminen myymälöiksi	58
Tutkijalautakunnan jäsenten vaali	76, 78
Tuulaakimaksut	236, 253*, 255*, 261*
Tuurholman kansanpuisto, koivujen myynti sen alueelta	218
» » sen huvilain vuokralleanto	357
» » » kahvilakioskin vuokralleanto	357
» » » sieltä kerätyn piikkilangan myynti	218
» tien korjaus	343
Tuusulan kunnassa suoritettavat rautatien ratasuuntaa koskevat tutkimukset ...	232
Tyttökerhotyön tukeminen	167, 125*
Työläisäitien ja lasten kotiyhdistyksen avustaminen	95*
Työntekijät, kaupungin, heidän kesälomalakinsa määräysten tulkinta	145
» » » palkkakysymyksensä	5, 95, 96, 111
» » » sairais- ja hautausapuansa koskevien määrä- ysten tulkinta	7, 94
» » linnoitustoihin siirtyneet, heidän työsuhteensa määrää- minen	305
» » metsätoissa olleet, heidän palkkansa	207
» » siirtotyömaille olevat, heidän paikallislisänsä	154
» » sodan ajaksi turvasäilöön otetut, heidän työsuhteensa määrääminen	94
» » työtilaisuuksien varaaminen heille	158
» » valtion töissä olevat, heidän työsuhteensa jatkuminen	7
» » vapaaehtoisen väestönsiirron yhteydessä työstään poistuneet, heidän työsuhteensa määrääminen ...	7, 94
» » v:n 1929 lakkoon osallistuneet, heidän työsuhteensa määrääminen	95
» » yleisissä töissä olleet, heidän lukumääränsä	216*
» » » » » nauttimansa kesäloma ..	217*
» » » » » heille suoritettavat sairassavus- tukset ja sotilaspal- kat	225
» » » » » työpalkat ..	216*
Työnvälityksen harjoittamisluvut	42, 134*—135*
Työnvälityslautakunnan kokoonpano	132*
Työnvälitystoimiston henkisen työn osaston toiminta	148*
» » » » » uudelleenjärjestely	42, 133*
» maatalousosaston toiminta	166*
» menot ja tulot	172*
» merimiesosaston toiminta	162*
» nuoriso-osaston toiminta	156*
» tilapäisen työvoiman lisääminen	16
» tilisiirrot	42
» valtionapu	166, 134*
» viranhaltijat	166, 136*
» vuosikertomus	132*, 173*
Työttömyyden lieventämiseksi myönnetty määrärahat	24
Työttömyyshuolto	156—160, 75*
Työttömyyskomitea	112, 115, 133*
Työttömät henkilöt, heidän matkakustannustensa korvaaminen valtion varoista	159
» konttoristit y. m., kurssien järjestäminen heille	159

Työttömät naiset, töiden järjestäminen heille	156, 157,	36*
Työtupa, Suomen sosialidemokraattisen työläisnaisliiton, sen ylläpidon avustaminen		159
Työtuvat, huoltolautakunnan alaiset, niiden alaosaston toiminnan järjestäminen	156,	36*
» » » » kaluston bankinta		24
» » » » määrärahan ylittäminen		40
» » » » toimintakertomus		59*
» » » » työnjohtajan tekemät kavallukset		40
» » » » niitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset		156
Työvelvollisten luettelointi	3*,	184*
» lähettäminen töihin	304,	184*
Työvelvollisuuslautakunnan kokoonpano	77,	80
» toiminta		305
» toimiston valvonta	166,	133*
Työväen arkiston avustaminen		168
» mailloijat yhdistyksen avustaminen		176*
» sivistystoimikunnan avustaminen		168
» uimarit yhdistyksen avustaminen		171
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen		176*
Työväenopistot	17, 43, 78, 181—	182
Tähkä, rahti-yhdistys, sen avustaminen		170
Tähystyspaikat, ilmavalvonnan		290
Täytemaan vastaanotto		231
Töölön naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen		176*
» sokeritehtaan alueen luoteisrajan ja katukäytävän välisen osan kunnostaminen		227
» » » rajajärjestely		55
» » rautatieaitteen oikaisu		202
» voimistelu- ja urheiluseura Vesa, sen avustaminen		176*
Töölöntori, torikaupan järjestäminen sinne		53
Uhlénin, A., avustusrahasen korkovarojen jakelu		155
Uimakoulujen työn tukeminen		171
Uimalaitokset	24, 218, 359,	174*
Uimastadion	175*,	228*
Uintiohjauskurssien järjestäminen kansakoulunopettajille		180
Ulkoilmakokousten tai -juhlien järjestämiseen myönnetty lupa	338,	358
Ulkoilmakonsertit	358,	214*
Ulkomaankauppa		257*
Ulkomainen väestönsuojeluaputyövoima		282
Ullakkojen tyhjentäminen		261
Ullanlinnan kylpylaitoksen huoneiden luovuttaminen eri tarkoituksiin		211
» » huoneistojen vuokramaksut		352
» » sähköjohtotyöt		351
Ulosottolaitoksen tarkkailuosaston määrärahan merkitseminen maistraatin menosääntöön		14
» » vuosikertomus		14*
Union urheiluseuran avustaminen		176*
Untamontien talossa n:o 3 olevan osakehuoneiston osto		245
Urheilua koskevien asiain hoitaminen kaupunginhallituksessa		84
Urheilukentät	214, 219, 241, 359, 360, 371, 175*,	228*
Urheilulautakunnan kokoonpano		78, 174*
» toimintakertomus		174*
Urheilupaikat, niiden luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan		190
» radiokojujen rakentaminen niille		219
Urheiluseuran avustaminen	175*—	177*
Urheilutoimintaa koskeva kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston kertomus ...		371
Uudisrakennustyöt, rakennustoimiston talorakennusosaston suorittamat ..	230*—	232*
Uuisaaren ja Kaivopuiston välinen silta		238
» » Liuskasaaren välinen silta		238
» merikyppylä	24, 171, 218, 174*,	175*
Uutisten antaminen sanomalehdistölle		83

Vaakamestarien sodanaikainen palkka	235
Vaakamestarin, pakkahuoneen ulkopuolella toimivan, taksa.....	253*
Vaasankadun tontin n:o 7 viemärijohto	201
Vaatetuskorttien jakelu	189*
Vajaamieliset lapset, lastensuojelulautakunnan huostaan otetut	102*
Vajarakennuksen rakentaminen Talin taimistoon	23, 45
Vakuusasiakirjain tarkastus	82
Valiokunnat, kaupunginhallituksen asettamat	111
» kiinteistölautakunnan edustajat niissä	315
» ks. myös Komiteat.	
Valkonauhayhdistysten avustaminen	167, 168
Vallilan asemakaavan vahvistaminen	54, 204
» kivitalotontteja koskevat kauppakirjat	194
» sosialidemokraattinen lasten raittiusosasto Oras, sen avustaminen	170
» » raittiusyhdistys Täähkä, sen avustaminen	170
» tonttien hinnoittelu	192, 317
» » luovutusmuodon vahvistaminen	46
» ulkoilmanäyttämön korjaustyöt	45
» urheilukenttä	219
Valmistava poikain ammattikoulu	43, 182
» tyttöjen ammattikoulu	17, 43, 183, 348
Valokuvauspaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	354
Valtion ostokorttien jakelukustannukset	42
» töissä olevien kaupungin työntekijäin työsuhteen jatkuminen	7
Valtionapu, kansakoulujen	181
» maantienjatkeiden kunnossapitoon myönnetty	228
» sairaalain	151
» työnvälitystoimiston	166, 134*
Valtionrautatiet, kivihiihlikaasun myynti niille	242
» niiden ja kaupungin välinen aluevaihtokysymys	203
Vanhankaupungin suojeluskunta, sen ampumaradan ylläpito	203
Vanhankaupunginlahti, sen metsästysoikeus	204
» » vesialueen rauhoittaminen	239, 255*
» » sähköjohdon vetäminen erälle sen luodolle	202
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen	80
Vankeusyhdistyksen avustaminen	251
Vapaa huolto, ks. Helsingin vapaa huolto.	
Vapaaehtoinen palokunta, Helsingin	133, 24*
Vapaaehtoisen väestönsiirron yhteydessä kaupungista poistuneiden helsinkiläis-	
» » » perheiden avustaminen	269
» » » työstään poistuneet viranhaltijat ja	
» » » työntekijät	7, 94, 262
Vapautuneet vangit, heille maksettavat tuntipalkat	159
» » töiden järjestäminen heille	158
Vapaussodan invalidiliitto, työnvälityksen harjoittamisluvan myöntäminen	
sille	135*
Varasairaalain perustaminen	37, 146
» saamasta instrumenttilahjoituksesta esitettävä kiitos	37
Varastoalueet	199, 333
Varastoparakit, Helsingin suojeluskuntapiirin, alueen luovuttaminen niitä var-	
ten	341
Varastosuojaa koskevan vuokrasopimuksen purkaminen	212
Varatyöt	158, 216*
Varsasaaren kioskin vuokralleanto	357
Vartiointi, satamien	235
Vartiokojun siirtäminen	237
Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti, sen toiminta	100*, 102*, 105*
» » » uudisrakennus	23, 41, 90*, 94*
» » » sitä koskevat kaupunginhallituksen pää-	
» » » tökset	161
» » » uusien virkojen perustaminen sinne	40
Vauhti-Veikot, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	176*
Vedenhankinta, Herttoniemen	191, 241
» Leppävaaran uuden päärakennuksen	351

Vedenhankinta, Toivolan koulukodin	94*
» Toivoniemen koulukodin	94*
» ympäristöalueiden	64
Vedenheittolaitokset	214
Veduta nimisen kahvilarakennuksen vuokralleanto	349
Veistosten sijoittaminen	253
Velodromi	24, 190, 222, 231, 361, 372, 175*, 228*
Veneeristen tautien poliklinikan lääkärinviran hoitaminen	140
Venelaiturimaksut	261*, 263*
Verhoilija-ammattikoulun avustaminen	184
Verkkopallokentät	372, 228*
Verojäämien pakkoperintä	14*—18*
Verot, Talin taimistosta maksettavat	231
Verotasausrahaston valmistumista koskeva ilmoitus	11
Verotilasto	3*
Verotusvalmisteluviraston antamat tiliraportit	93
» tarkkailijan kertomus	8*
» viranhaltijat	92, 6*
» vuosikertomus	6*
Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys	11
Veroöyryiltä maksettava veromäärä	122, 7*
Vesa, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	176*
Vesialueet, Munkkiniemen, niiden jako	208
» satamalautakunnan vuokralle antamat	251*
» Vanhankaupunginlahden, niiden rauhoittaminen	239
Vesijohdon johtaminen Hesperian pesäpallokentälle	241
» » Kivinokan kansanpuistoon	241
» rakentaminen Oy. Strömberg ab:n tehdasalueen rajalle	50
» » Ruskeasuolle	351
» rakentamiseen Haagaan myönnetty lupa	336
» » Herttoniemeen myönnetty lupa	336
Vesijohtolaitos, kaasusuojeluvälineiden hankkiminen sen jakeluhenkilöstölle ...	257
» puu- ja puuhiilikaasuttimien hankkiminen sen autoihin	240
» sen auton myynti	240
» » henkilökunnan maanpuolustuksen hyväksi tekemä ylityö... ..	240
» » kassavajaukset	240
» » käsikassa	240
» » määrärahat	13, 20, 22, 68, 240
» » pohjavesitutkimukset	241
» » tilapäisten kemiallisten päivystäjän palkkaaminen	20
» » toimistohuoneisto	240
» » uudistukset	22, 26, 68, 241
Vesijohtoliike Onninen oy:n vesi- ja viemärijohtotyöt	241
Vesijohtoputkien hankinta	227, 241
Vesijohtotunnelien käyttö väestönsuojina	267
Vesijohtotyöt	22, 26, 68, 241
Vesipostit	241, 351
Vesiproomujen takavarikointi	307
Vesisäiliöiden naamiointi	302
» tai vesikaivojen rakentaminen kaupungin keskiosiin... ..	114, 134, 241
» ympäristössä olevien puistoalueiden hoito	231
Westendin huvilakaupungin rakennussuunnitelma	64
Viemärityöt	23, 201, 227, 229—230, 241, 226*, 228*
Vienti	258*
Viestiverkosto, väestönsuojelun	194*
Vihdin maantien rakentaminen	195
Viikin latokartanon maiden metsästysoikeus	204
» varasairaalan kunnostamiseen myönnetyn määrärahan siirto	37
Viikinmäki, ampumarata-alueen vuokraaminen sieltä	203, 342
» sen rakennussuunnitelma	223
Viipurin kaupungin kaasulaitoksen tilinpäätös	242
» » mielisairaalan potilaiden hoitomaksujen periminen	147
» merenkulkukoulu, huoneiston luovuttaminen sille	211
» satamatyömieskunta, alueen vuokraaminen sille	322

Viljelyspalstat, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	322, 340
» niitä koskevain vuokrasopimusten pidentäminen ...	325—326, 356
Viljelyspalstatoiminta	157
Viranhaltijain asevelvollisuus sodan sattuessa	262
» linnoitustöihin lähteneiden, työsuhde	304
» palkkakysymykset	5, 95, 96
» siirtämistä toisiin toimiin koskeva päätös	95, 262
» sotatilanteen aiheuttamia virkalamia koskevat määräykset	262
» vapaaehtoisen väestönsiirron yhteydessä työstään poistuneiden, työsuhteen määrääminen	94
Viransijaisuusmääräysten tulkinta	95
Viransijaisuuspalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	98, 102
Virastojen ja laitosten sodanaikainen sijoitus	261
Virastovaratyöntekijät	225, 247, 36*, 95*
Virkalomat, sotatilanteen aiheuttamat	262
Virkamatkain korvausten määrääminen	7
Virkamiesruokala, kaupungin, sen huoneisto	211
Virkasäännön 28 §:ään tehdyn lisäyksen hyväksyminen	7
» tulkinta	93
Virkavapaudet, niiden aikaiset viransijaisuuspalkkiot	98, 102
Virkojen julistaminen haettavaksi	94
Virvoitusjuomakioskit	353
Visa, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	176*
Visakoivujen myynti	218
Voimistelutyön tukeminen	171, 175*—177*
Vuokko, lastentarha, kokopäiväosaston perustaminen sinne	17, 25, 44, 185
Vuokraamattomia huoneistoja koskeva tiedustelu	3*
Vuokra-autoaseman järjestäminen	127
Vuokra-autojen lukumäärän rajoittaminen	127
» yötaksan käytäntöönotto	127
Vuokraehdot, linja-autoaseman	352
Vuokrajärjestelyt	343
Vuokrakysymykset	51, 196, 318—334, 347—354, 356
Vuokralle annetut asuntotontit ja -palstat	318
» » tehdastontit	321
» » viljelyspalstat	322, 340
» otetut huoneistot	347
Vuokramaksujen alentaminen	198, 203, 212, 352
» järjestely	201, 343
» palauttaminen	203
» suorittamisen lykkääminen	199, 212
Vuokransovittelulautakunnan asettaminen ja lakkauttaminen	126
Vuokraoikeudet, niiden siirtäminen	237, 326—331, 343
Vuokrasopimusten muuttaminen	342, 352
» peruuttaminen	321
» pidentäminen	198, 236, 323—326, 333, 347, 356
» purkaminen	212, 248
Vuokratiedustelun järjestäminen	91, 3*
Vuokravelat, sotapalvelukseen kutsuttujen, niiden järjestely	303
Vuokravelkojen järjestelylautakuntien asettaminen	303
Vuosittilintarkastajain ja heidän varamiehensä vaali	5
Vuota- ja öljymakasiini, Katajanokan	237
Vuotavarastorakennus, teurastamon, sen laajentaminen	250
Vuotien tarkastus	248
Väestönsuojat... 51, 59, 150, 257, 267—269, 271, 291—300, 333, 194*, 222*, 229*	
Väestönsuojelua koskevat asiat v. 1939	257—270
» » » » 1940	271—301
Väestönsuojelukeskus	274—276, 278, 352
Väestönsuojelukoulutus	265, 282
Väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto 16, 78, 262, 271, 273, 277, 278, 192*, 193*	
Väestönsuojelumuojoelumat	24, 286—290, 300
Väestönsuojelumäärärahat	24, 27, 271, 301, 229*
Väestönsuojelupäällikön määrääminen	274
Väestönsuojelutoimikunta	262

Väestönsuojelutoiminta, ks. myös Ensiapuasemat, Evakuointi y.m.	
Väestönsuojelutoimisto, ks. Väestönsuojelulautakunta ja sen toimisto	
Väestönsuojeluvallustustoiminnan tukeminen	269
Väestönsuojeluvälineiden hankinta ja säilytys	265, 285, 294, 196*
Väinämöisenkadun kentän kunnostaminen sotaväen harjoituspaikaksi	307
» varrella olevan puistoalueen kunnostaminen	24
Väinölän turvakodin avustaminen	167
Väkijuomain anniskeluoikeudet, niitä koskevat lausunnot	74
Värtsilä-yhtymä oy:n ja kaupungin välinen kauppasopimus	193
Västersundomin rakennussuunnitelman laatiminen	64
Yhteenajo, puhtaanapitolaitoksen kasteluauton ja Raitiotie ja omnibus oy:n lin- ja-auton	126
Yhteiskunnallisen korkeakoulun avustaminen	185
» » hallituksen jäsenen ja varajäsenen vaali.....	80
Yhteislaulutilaisuuksien järjestämiseen myönnetty lupa	204, 338
Yksityishoitoon sijoitetut köyhähoidolliset henkilöt	57*
» » lapset	105*
Yleinen ammattilaiskoulu	184, 348
Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahaston kartuttaminen11,	27
Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusrahojen jako.....	112, 166—170
Yleisostokorttien jakelu	189*
Yleisten töiden lautakunnan eräiden töiden aloittaminen	231
» » » kokoonpano	79, 215*
» » » määrärahat	13, 19, 65
» » » vuosikertomus	215*
Yliopiston ja kaupungin välinen sopimus Kivelän sairaalan käytöstä	148
Ylioppilaiden järjestämä romunkeräys	261
Yliytöt, maanpuolustustarkoituksessa tehdyt	240
Ympäristöalueet, kaupungin, niiden vedenhankinta	64
Yöliikenteen järjestäminen raitiotielinjoilla	29, 129
Yömajat, niiden ylläpidon avustaminen	167
Yötaksan käytäntöönottaminen autoliikenteessä	127
Äitiysavustukset	113*
Ässä-rykmentin miesten ottaminen kaupungin palvelukseen	158
» muistomerkin pystyttäminen	53
Öhrn, Gustaf, oy:lle luovutettu näyttelyalue	197
Öljy- ja vuotamakasiini, Katajanokan	237
Örnen urheiluseuran avustaminen	176*

Julkaisujen luettelo

A. Helsingin kaupungin tilasto.

Ilmestyi aluksi erillisina suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, sittemmin kaksikielisinä painoksina suomen- ja ruotsinkielisinä rinnakkaistekstein. V. 1933 ja myöhemmin ilmestyneissä julkaisuissa on yksinomaan suomenkielinen teksti, mutta taulukoissa on ruotsinkieliset sekä — sarjoissa I, II, III ja VI — ranskankieliset otsakkeet; sarjasta VI on kuitenkin myös erillinen ruotsinkielinen painos, joka lukuvuoteen 1936/37 saakka sisältää vain ruotsinkielisten opetuslaitosten toimintakertomukset mutta siitä lähtien kaikki kyseiset kertomukset.

- I. **Terveyden- ja sairaanhoito.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—20. 1910—35.
 - 21—25. 1936—40 (edellinen osa).
- II. **Ulkomaan kauppa.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—11. 1916—26.
- III. **Merenkulku.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—3. 1915—26.
- II—III. **Ulkomaan kauppa ja merenkulku.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—8. 1927—38.
- IV. **Helsingin kaupungin teknilliset laitokset.** Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen julkaisema.
 - 1—27. 1916—42.
- V. **Kaupungin tilit ja tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema.
 - 1—24. 1916—39.
- VI. **Opetuslaitokset.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—12. 1916/17—1940/41.

B. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.

Taulukoissa on suomen- ja ruotsinkieliset otsakkeet; sisällysluettelo on v:sta 1909 laadittu myöskin ranskankielellä.

Helsingin kaupungin rahatoimikamarin julkaisema.

- 1—4. 1905—08.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 5—11. 1909—15.
 - 12—33. 1919—41.

C. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.

Julkaistu ainoastaan ruotsinkielellä v:lta 1888—1901, erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina v:lta 1875—87 ja 1902—31 sekä v:n 1932 kertomuksesta alkaen ainoastaan suomenkielisenä painoksena.

Helsingin kaupungin rahatoimikamarin julkaisema.

- 1—20. 1888—1907.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
 - 1—3. 1875—87.
 - 21—53. 1908—40.
- Henkilöhakemisto 1875—1930.

D. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.

Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina; v. 1917—32 nämä ilmestyivät vuorottaisina vuosina. Sisältää v:sta 1934 joka kolmas vuosi (1934, 1937) selostuksia kunnallisten viranomaisten ja laitosten järjestelystä, muina vuosina vain voimassa olevien asetusten luetteloja ja henkilöluetteloja.

1—9. 1911—32.
10—17. 1934—43.

E. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.

Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.
1—19. 1923—41.

F. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset. Kunnallinen käsikirja.

Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema 1930.
Julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.
